

སེར་བྱེས་རྩེ་ལྷོ་དྲུ་བྱེ་བློ་ལྷོ་མང་།

SJRB-0380

བཀ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་ཤིང་དབར་གཞིར་བབྱང་ནས་བརྒྱུགས།
སེར་བྱེས་རྩེ་ལྷོ་དྲུ་ཆེན་མོའི་ཚོམ་རྒྱུག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེ་ཏུ་བརྩོས།
སེར་བྱེས་རྩེ་ལྷོ་དྲུ་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༢་ལྷོ་གཉིས་པར་གསར་ཏུ་བརྒྱུགས།

སེར་བྱེས་རྩེ་ལྷོ་དྲུ་བྱེ་བློ་ལྷོ་མང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཕྱི་ག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་རྒྱན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རྩེ་ལྷོ་དྲུ་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་ལོ་སློང་མདོར་བསྟུན། iii

ལྷ་སྐྱེག་པའི་གསལ་བཤད། vi

དུས་འཁོར་རྗེ་ག་ཆེན་དབང་ལེའི་སྤྲད་ཆ་སློ་གྲོས་ཚོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། ༡

དུས་འཁོར་རྗེ་ག་ཆེན་སྐྱབ་ཐབས་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་སློ་གྲོས་ཚོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། ༡༡༤

    མདོར་བསྟུན་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བས་སྐྱ་རྩོགས་པའི་མདོར་བསྟུན་བཤད་པ། ༡༡༤

    མདོར་བསྟུན་གསུམ་པ་སློག་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་མདོར་བསྟུན་བཤད་པ། ༡༠༤

    མདོར་བསྟུན་བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྩོགས་རིམ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བསྟུན། ༡༢༧

    མདོར་བསྟུན་ལྔ་པ་སྐྱ་རྩོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མདོར་བསྟུན། ༡༡༤

དུས་འཁོར་རྗེ་ག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་སློ་གྲོས་ཚོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། ༤༡༥

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀར་གཞུས་ཟིན་གྲེས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བརྗོད་བྱུང་བཤད་པ། ༡༠༡༤

    མདོར་བསྟུན་གཉིས་པ་བཤད་པ། ༡༠༥༢

    མདོར་བསྟུན་གསུམ་པ་བཤད་པ། ༡༡༠༧

    མདོར་བསྟུན་བཞི་པ་བཤད་པ། ༡༡༣༧

    མདོར་བསྟུན་ལྔ་པ་བཤད་པ། ༡༡༥༠

དཀར་ཆག

མདོར་བསྟུན་རྒྱལ་ཁབ་བཤད་པ།	༡༡༤
མདོར་བསྟུན་བདུན་པ་བཤད་པ།	༡༣༠
པར་བྱང་སློན་ཚིག།	༡༣༣

མཛད་པ་པོ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྡུས།

དགའ་ལྷན་གྱི་མོག་གསུམ་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་ནི་རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་
ཤིང་མོ་སྐྱེད་མོར་(ཕྱི་ལོ་ ༡༣༤༤)གཙང་ལ་སྟོན་ཚུ་ལོག་ཏུ་སེའི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡབ་ཀྱུན་
དགའ་བཟའ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ལུམ་བུ་འདྲེན་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་ལསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་
གངས་བདུན་པར་མཁན་ཆེན་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་
བཞེས་ཏེ་མཚན་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ལས་དབྱེ་ཚད་འདུལ་བ། མདོན་བ། སར་ཕྱིན་སོགས་མཚན་
ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ས་ལུགས་ཀྱི་གྱི་རྟོར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱིས་མཚོན་
རྒྱུད་སྟེའི་དཀའ་བཀན་གྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། དབང་ལུང་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་མཐའ་
ཡས་པ་གསལ། པོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཛིགས་མེད་གྲགས་པས་རིགས་གཉེར་དགག་པའི་གཞུང་
བཅས་ཏེ་དམ་བཅའ་མཛད་པར་རྗེ་འདི་དགྲུང་ལོ་བཙུན་བུ་བར་གཙང་ངམ་རིང་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་
ཚོད་པ་མཛད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་འཛིན་ལྷན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡིད་སྟོགས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་
མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་བསྟོན་པ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་ཅེན་པའི་རྒྱུད་མངས་ཞེས་པ་མཛད་པར་གྲགས། དེ་
དུས་པོ་དོང་པཎ་ཆེན་དང་བཀའ་བཏགས་བཞུགས་པའི་རིགས་ལམ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཚོད་མ་སྟེ་བདུན་
ཡིད་ཀྱི་སྟུན་སེལ་མཛད་པར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་ཉིད་གཅིག་པར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློ་བློས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་།
ཚོས་རྗེ་དབུལ་འཕྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལས་སྟོན་གཉེན་ལ་སློ་བློས་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་གསལ་སྟོན་
མཛད་ནས་དགེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟུན་པའི་གྲགས་པ་གསལ་ནས་
སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་སྤོངས་སྟེན་བྱས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལ་སྟེ་སྟོན་གྱི་
ལུ་ཤོག་ལུག་ཉེན་པཅས་བསྐྱེད་པས་མཚན་སྐྱེད་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཉིད་གསུམ་པར་དབྱུས་སུ་

མེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བཟང་གྲགས་པ་མེད་པ་ཚོས་སྤྲོད་སྲུ་དབྱར་གནས་མཛད་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་
 དང་མངལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་རྗེ་ཚོར་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་
 དབང་དང་། རྟོག་བཟུལ་དང་རྟོག་གསུམ་རྒྱ་འགྲེལ་བོད་འགྲེལ་མང་པོ་བཅས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་
 གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་གྱི་ཚོས་སྐོར་ཆ་ལག་བཅས་པ་གནང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་
 རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་འདྲིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྲུགས་གྱི་ཚོས་མང་
 ཏུ་གསལ། དེ་ནས་སྐར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་དྲུང་ནས་རྒྱ་བ་བརྩེད་རིང་ལ་ཉེན་མོར་ལམ་
 རིམ་དང་དབྱུག་མཛོན་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་། གསང་འདུལ་དུས་འཁོར་
 སོགས་སྐྱེ་མེད་གྱི་དབང་དང་རྒྱུད་སྤེལ་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གི་ཞིབ་བཤད་མཛད་པ་དང་། མཚན་མོར་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་དཀའ་
 གནད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་མཚུབ་ཁྲིད་མཛད་པ་གསལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྲུགས་གྱི་ཚོས་
 སྤྱི་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་ཚོར་ཁ་བའི་ནང་
 སྲུགས་གྱི་སྲས་གཅིག་མཁས་བྱུབ་སྐྱེ་བའི་ཉེ་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་བྱུང་། སྲུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་པར་མཛད་ཅིང་རྗེ་ཚོར་ཁ་བ་ཞི་
 བར་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གདུང་དུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་མི་
 འདྲ་བའི་རྗེ་ཚོར་ཁ་བའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ཐེངས་ལྟར་བྱུང་ཞིང་། གསུང་གིས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་
 ཡང་ཡང་མཛད། དེ་དུས་གྱི་གཟིགས་སྤང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཞལ་ཐང་གི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་ལ་རྗེ་
 གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་།

གཙང་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉར་སྟོང་ལྷུང་པའི་གདན་ས་མཛད་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་
 བས་མཁས་བྱུབ་ལྷུང་ར་བཀའ་བཅུ་བ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། ཤར་རྒྱལ་མཁར་ཅེ་བ་ཚོས་རྒྱལ་རབ་
 བརྟན་ཀུན་བཟང་པས་སྤྱིན་བདག་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་སྤེལ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་
 སྲུག་བཏབ་ཅིང་དཔལ་འཁོར་ཚོས་སྤེལ་མཁན་ཐོག་དང་པོ་མཛད་ནས་འཚད་མཉན་སྤེལ། རོར་
 ཏུ་དགའ་ལྡན་པ། རྒྱུད་རྩི་རྣམས་པ། གང་མོ་ཆེ་བ་སོགས་སྤྱི་ཚང་མང་པོ་བཅུ་གསུམ་གནང་
 རྟོགས་སུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་བསྟན་པ་ཉེན་མོ་རྟུར་གསལ་བར་མཛད། རི་བོ་མདངས་ཆེན་

དུ་སྤོན་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་སྐོབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་
བཀའ་ཁྲིད་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤམ་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་རྩོམ་
པར་མཛད།

རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེ་སླ་མའི་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་གསུང་བསྐུལ་གནང་བ་ལྟར་
དགྲུང་ལོ་ཞི་བདུན་པར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དབང་ལུང་མན་དག་རྒྱ་ཆེར་སྐུལ་བ་དང་།
དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ནས་རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་མ་རྩོགས་པ་དང་ལོག་བར་རྩོག་པའི་
འི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ཞིང་། བསམ་བཞིན་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོལ་བ་མཐའ་རིགས་རྩལ་ཟབ་
མོས་ཚར་བཅད་དེ་རྗེའི་བཞེད་སྲོལ་མཐའ་དག་གསེར་སྐྱར་བཅོ་མ་བཞེན་དུ་འི་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཟེ་འོད་མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་སྐོར་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ན་
དགྲུང་ལོ་ང་བཞི་པར་(ཁྱི་ལོ་༡༧༣༩)དགའ་ལྡན་དུ་ཞི་བར་ག་ཤེགས་པའི་རྩལ་བསྐྱེད།

སྐོབ་མ་ལ་དགའ་ལྡན་གྲི་ཐོག་བཞི་བ་ན་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལུ་བ་སྐོ་གྲོས་ཚོས་
སྐོང་། དུག་པ་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་ལེང་གོ། ལྷན་སྐྱ་བ་སྐོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གཉེས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང།

གསུང་རྩོམ་ལ། སར་བྱིན་རྩོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་། འདུལ་བ་སྐབ་བསྐྱབ་ཀྱི་དོན། ཚད་
མའི་ཤི་ག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། དབུ་མ་སྤོང་སྐྱན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། གསང་བ་འདུས་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤི་ག་ཆེན་
དེ་ཉིད་སྤང་བ་རྩོམ་འཕྲོ་ཅན་(འདིའི་འཕྲོ་སྐོང་དུ་ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གཉེས་པས་མཛད་བ་དང་སྐོ་
གྲོས་ཚོས་སྐོང་གིས་མཛད་བ་གཉིས་ཀྱང་གསུང་འདུལ་ཁྲིད་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད།)སོགས་
པོད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཅུ་བཞུགས།

མེད་ཀྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྐྱིག་པས་སྤོགས་བཅུས་བྲས།
༡༠༡༣༠༡༣༠༡༣༡

ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སློན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྟན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱང་སྤོང་ནའང། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་སྤྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྱད་སྤོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་སྤྱིན་བ་དང་བརྩམས་ཅན་གསར་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བརྐྱབ་དང་ལྷ་སྐྱིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སློན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་ཉེད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅོས་དགོས་ཀྱང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་སྤྱིར་བརྒྱང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིག་གྲེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་རྒྱང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་རྒྱང་ན་བཅོས་ཏེ་མཚན་གྲིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

ལ། མ་སྤྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གེལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་གྱི་ད་
སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་སྤྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མཐུན་ཐུབ་
ཡིག་སྐོང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུང་བ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ན་འང་བྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་
རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེ་བཞེད་སྐྱོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སློང་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲིད་སྐྱོག་སྐབས་ [ ] འདིའི་ནང་དུ་བརྒྱུག་པ་ནི་མ་སྤྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དཔྱད་སྲིད་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲིད་སྐྱོག་སྐབས་“འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་
དགོས་སའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆེག་ཅིག་གི་མཐུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྐོང་གི་བཞེད་ཚུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དང་
ཐད་སྐོར་སྐྱོང་སྐྱོང་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མཐུན་དུ་རྟགས་“འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞེན་
མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྐོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་སྤྱིར་བཟུང་བའི་པར་
གཞི་ལ་མ་སྤྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྤྲེད་གེ་པར་མ་དང་། བཟུང་གིས་ལྷན་པོ། ཞོལ།
སྐྱེ་འབྲུམ། རྒྱ་བྱང་པར་མ་རྣམས། སྤྲེ། བཟུང་། ཞོལ། སྐྱེ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཙན་ *བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་སྤྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྐྱིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆེག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཙན་ -བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱོག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་སྤྱི། ༤༤ན་། ལ། བསྐྱབས་ *བསྐྱབས་ སྐྱེ། ༡༠ན་། ལ།

ཟླ། ༡༡བ་ན།། བསྐྱབས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་འོག་གངས་
༥༥མདུན་རོས། ཡིག་ཐོང་༥པ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས་ ནི་མ་ཕྱི་འོག་
ཡིག་ཚོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིང་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐང་གི་སྐྱེ་འབྱུང་བར་མའི་ལྡེ་བ་གངས་༡༠༩མདུན་རོས། ཡིག་ཐོང་༦པ་ན། ཟླ་བར་
བར་མའི་ལྡེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱབ་རོས། ཡིག་ཐོང་༣པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེ་བ་ཏུ་ལོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཚེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཚེད་དུ་མ་ཁྲེན་ལྡན་
ཅམས་ནས་འདི་གའི་ཚེས་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཚོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུས་ཏེ་སྐྱེས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

ཤེར་བྱེས་རེག་མཚོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༢་ཚེས་༡༥ལ།

༡༡། །དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས་དབང་ལའི་སྤྲད་ཆ་རྗེས་
གྲོས་ཚེས་སྤྲོད་གིས་མཛད་པ་བཞུགས། །

༡༡། །ན་མཚུན་གྲུ་ལ་ཅ་ག་ཡེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྤྲོད་
བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་སྤྲོད་ཐག་བཅུ་
གཉིས་པ་ནི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ལོན་ཉིད་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་བརྒྱལ་ས་ཉེ་བཤད་པ་རྗེ་སྤྲོད་པ་ལས་སྤྲོད་
ཆམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

སྤྲོད་བཟང་མཁུལ་པའི་ཚུ་འདིན་དབང་པོ་ལེགས་པཤད་ཚུ་ཡི་ཁུར་གྱིས་
ཡོངས་ངལ་ཤེས་བྱའི་མཁལ་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །འགགས་པའི་སྤྲོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་
མོའི་རྣ་བ་དག་ལ་རབ་མཚོ་དབྱར་སྤྲེས་སྤྲེན་གྱི་དབུས་ནས་ཉེ་བར་སྤྲོགས། །དཔལ་
ལྡན་སྤྲོད་རྗེའི་སྤོག་དམར་ཞགས་པས་མཐའ་དག་འགོ་འདི་དམ་པར་ཡོངས་འཁྱུད་
དཔལ་ལྡན་སྤྲོད་མཚོག་དེ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྲོད་བྲལ་བའི་བཟང་ཡན་ལག་མཚོག་
གིས་ཉེ་བར་བཟུང་སྤྲེ་མཚོག་ཏུ་དད་པས་བྱུག་བཞིའོ། །དགེ་ལེགས་རལ་པའི་ཁུར་
གྱིས་རབ་བཞེད་བུམས་དང་སྤྲོད་རྗེའི་མིག་དམར་གཡོ། །རྣམ་དག་དངོས་སྤྲོབས་
རིགས་པའི་ལྡེར་མོས་ལོག་སྤྲོད་ཆེན་སྤྲོས་བ་ཡི། །ཐོད་པའི་བུམ་བ་སྤྲུར་དུ་བྲལ་
བྱེད་སྤྲོད་ཉིད་ཟབ་མོའི་ངར་སྤྲོ་ཅན། །དཔལ་ལྡན་གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་བཟང་པོས་སྐྱོད་གྲུང་ཅིག །འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དོ་རྗེའི་རྣམ་
 འགྲོར་མཚོག་གིས་བཙོམ་པའི་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྟན། །འཇག་པའི་རི་
 མའི་བག་ཆགས་བཅུ་དྲུག་མི་འགྲུར་མཚོག་གི་བདེ་བས་རབ་སྐྱེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་
 བཅུ་དྲུག་རིག །གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པའི་རྒྱན་ལམ་བསྟེན་སྦྱབ་ཡོན་
 ལག་བཞི་ཡིས་བཅད་ལས་སྦྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཚོར་ག་ཤེགས་པ། །བདུད་དང་ཉོན་
 མོངས་ཞབས་ཀྱིས་རབ་མནན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་མཚན་དཔའི་དབལ་འབར་
 རྫོད་ཀྱིས་ལྷག་པར་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ཤུག་འའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་ཉེ་བར་
 འཇུངས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་བ་རྣམ་དཀར་པོའི་སྤོང་། །དབལ་ལྷན་ཀ་ལུ་བ་ཡི་གྲོང་གི་སྤྱིད་
 ཚོལ་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་མཚོག །རྒྱ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རི་བཟང་
 ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་བ་བཟང་དང་རིགས་ལྷན་འཇམ་དབལ་གྲགས་པའི་ཞབས། །པད་
 དཀར་འཛིན་སོགས་སྦྱལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེས་བདག་སྐྱོང་བར་ཏུ་
 སད་གྲུང་ཅིག །གང་འདིར་དགོ་ལེགས་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་སྒྲ་མ་མཚོག་དེས་དམ་པ་
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རྒྱུད་དང་དེ་འགྲེལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་
 རྫོན་མེད་དབལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་བདག་པོའི་དབལ། །པལ་ཆེར་རྫོགས་ཀྱང་ཆ་ཤས་
 ཚམ་ཞིག་གང་བར་མ་གྲུང་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་གང་། །ཞྱོད་གསུང་རི་མེད་
 རབ་དཀར་རྒྱན་གྱིས་སྐར་ཡང་རབ་སྤེལ་ལེགས་བཤད་ཉ་གང་རྒྱས་པར་བྱ། །ཐར་
 འདོད་མཚོག་གི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱའི་དམོས་ཀུན་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །གསལ་བར་རབ་སྟོན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཉེ་
 བར་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་མཚོག །དབལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་

ཆེན་ཤི་མེད་འོད་དགའ་མེད་བ་རབ་རྒྱས་པ། །གང་དེ་རྗེ་བཙུན་རྣམས་ལེ་བུ་གྱིས་
ལྷུ་བ་བསྟན་སྤིང་བཞིའི་དབུས་སུ་གསལ་ཕྱིར་འདིར་བཤད་བྱ། །བྲགས་པའི་སྐྱ་ཕྱིར་
མི་འགོ་འདོད་པ་ཡི། །ཕྱི་ཕྱིར་མི་འབྲང་གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་ཅན། །ཐེག་མཆོག་
རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མི་དམན་པའི། །ཤེས་ལྡན་སློབ་མོས་ལྡན་རྣམས་དྲང་བས་ཉོན། །

གཉིས་པ་གནས་པ་བྱུག་པའི་དུམ་བུ་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་སྦྱིན་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབང་གི་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་
ཉིད། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ། ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་དག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རི་སྤིང་ཅེས་སོགས་ཉེ། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། འགྲུར་དང་
འགྲུར་དང་དེ་ནས་འཛུགས། །དེ་ནས་གཞན་ནི་མི་འཛུགསོ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་
ལེགས་དག་པས། །དབང་བསྐྱར་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ཡིས། །བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་
དག། །ལུས་ངག་སེམས་ཀྱང་དག་པར་བྱེད། །ཕྱིས་པ་དར་མ་དེ་ནས་ཀློག། །བཞི་བ་
སྦྱེ་དགའི་བདག་པོའོ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་མར་ཡན་ལག་ནི། །རེག་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
འཕྲིལ་བདེ། །འོ་མ་འདྲིན་པས་དབང་བསྐྱར་བ། །གང་ལས་བདེ་ཐོབ་ཕྱིས་པའོ། །ལྷན་
རིངས་གསང་བར་སྦྱོས་ལས་སྦྱེས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་འཕོ་བའི་བདེ། །གསང་
བའི་དབང་བསྐྱར་གསང་བ་ནི། །གང་ལས་བདེ་ཐོབ་དེ་དར་མ། །ལྷན་རིངས་གསང་
བར་སྦྱོས་ལས་སྦྱེས། །རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོར་གཡོ་བའི་བདེ། །གང་ལས་གཡོ་བར་བསྐྱོད་དེ་
ཀློག། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཆགས་ལས། །སྦྱེས་པ་གཡོ་མེད་བདེ་བ་ནི། །ཤེས་
རབ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ། །གང་ལས་གཡོ་མེད་རྟོགས་པ་དེ། །སྦྱེ་དགའི་བདག་
པོར་རྣམ་ཤེས་བྱ། །སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་མཛད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་

བསྐྱུར་བ་ལ། འདིར་བྱམ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་དོན་ཏུ་སྤྱད་ཀྱི་ནི་སྲིད་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ལོ་ཞེས་པ་ལོ་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞོན་ཏུ་མ་ཉིད་
 གི་སྲིད་རོ། །གང་གི་སྲིད་གཞོན་ཏུ་མ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཞེན། བར་སྲིན་བཅུ་ལས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྣ་ཚོ་གས་ལུམ། གཞོན་ཏུ་མའི་
 གནས་སྐབས་གཅིག་ཤུ་ལོ་ཡི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུའི་བར་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལོ་བཅུ་པོ་
 སོ་སོར་སྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་སྲིན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ས་མ་བཅུ་རྣམ་པར་དག་
 པས་སོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་སྲིད་སོ་ལྷུང་བར་མ་གྱུར་པའི་བར་ལོ་བརྒྱད་མ་
 ལོན་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་སྟེ། དེའི་བར་ལ་རྩལ་མི་འཇག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྲིད་རོ། །

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སོ་ལྷུང་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་ཀྱི་བར་ནི་ནམ་མཁའི་
 ཁམས། དེ་ལྷུང་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོན་ཏུ་མའི་གནས་
 སྐབས་རྫོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་གནས་མ་ཉམས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ལོ། །དེས་ན་གཏུལ་
 བྱ་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དབང་གི་དོན་ཏུ་སྤྱད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་དེ་ནི་
 བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཏུ་མ་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་། ལག་པ་བཅངས་པས་མཚོན་པར་
 བྱའོ། །ལོ་བཅུ་པོ་ལོན་པ་དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་པོར་བྱས་ནས་དེ་སྲིད་ལོ་ཉི་
 ཤུ་ལོན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཀྱི་
 དོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་གཉེར་ཞེས་པ་ནི་རྩལ་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་བཞིའོ། །དེ་ནས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱུང་ཁམས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྱད་ཀྱི་རྣམས་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲིད་

ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ལྷུང་གི་ཁམས་པ་སྣོད་མའི་རིགས་སོ། །བཅུ་གཉིས་ལ་ལ་མེ་
ཁམས་པ་གོས་དཀར་ལོའོ། །བཅུ་གསུམ་ལ་ལ་ཆུ་ཁམས་པ་ལྷ་ལ་གྱེའོ། །བཅུ་བཞི་
ལ་ལ་ས་ཁམས་པ་སྐྱུན་མའི་རིགས་ཏེ་ཕུག་རྒྱ་བཞིའོ། །བཅོམ་ལྷ་ལ་ལ་སྐྱོད་རྗེ་
མའོ། །བཅུ་དྲུག་ལ་ལ་རེག་དོ་རྗེ་དག་གོ། །བཅུ་བདུན་ལ་ལ་རོ་དོ་རྗེ་མའོ། །བཅོ་
བརྒྱད་ལ་ལ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མའི་རིགས་སོ། །བཅུ་དགུ་ལ་ལ་བྱི་དོ་རྗེ་མའོ། །ཉི་ཤུ་ལ་
ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་པ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་སྐྱུག་མའི་རིགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ཡན་
ཚད་བཞི་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་བར་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ནི་ཁུ་བ་ལྷག་པར་འཕྲོག་པས་མཚོག་ཏུ་
འཛིགས་བྱེད་མ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ནི་ཁྲོ་བོ་དང་འབྲུང་བོ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་
ཆ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ལོ། །འདིར་ལོ་ནི་ཤུ་འི་ཕྱི་ནས་ལོ་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ནས་བརྒྱམས་
ཏེ་ལོ་སྟུང་ཚུའི་བར་ལོ་བཅུ་སོ་སོ་རྣམས་ནི་གངས་བཞིན་དུ། ལིན་ཏུ་སྡོན་མོ་ནས།
དྲག་ཅན་མའི་བར་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། །ཡོ་རྫི་ནི་རྣམས་བྱེད་མའོ། །

དེ་ནས་ལོ་སོ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ནི་འབྲུང་བོའི་ཆ་སྟེ། ཅ་ཅི་"མའམ་¹་
གན་བྱེད་མ་ནས། ཁྲུ་འབྲུག་མའི་བར་རོ། །དེ་ནས་ལོ་སྟུང་ཅ་ཅ་དགུ་ནས་བརྒྱད་
ནི་ལྷ་མིན་གྱི་ཆ་སྟེ། ཁྲི་གདོང་མ་ནས་བྱ་རོག་གདོང་མའི་བར་ཏེ། རི་སྤྲིད་ལོ་ནི་ཤུ་
ཅ་གཅིག་ནས་བཞི་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་བར་དུ་ལོན་པའི་ཕུག་རྒྱ་ནི་རྗེས་བཞི་སྐབས་
སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྣོད་མའི་དོན་དུ་ཕུག་རྒྱར་བཟུང་བར་བྱའོ། །དབང་གི་དོན་དུ་ནི་
སྤྲེལ་ཡང་ཕུག་རྒྱ་དྲུག་དང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེར་བ། ཞེས་པ།
མའི་ཁམས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་རི་སྤྲིད་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་པའི་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་

¹ མ་གྱི་དཀའ་འཛིན། མའམ་ ཞོལ། འབྲུག། རྫོགས་ཚུལ་སྤྲོད་གིས་མཛད་པ།

བཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་དེས་པའོ། །ལོ་བཅུ་གཅིག་མ་རྒྱུད་གི་ཁམས་མ་ནི་དུལ་
འདྲིག་པ་མེད་པ་ཉིད་གི་སྲིར་འདིར་ཕྱག་རྒྱར་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་སྲར་
སྲིར་བཏང་བ་ལས་དམིགས་གིས་བསལ་བ་སྟེ་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་གོང་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེམས་ཅན་གཞུག་
པའི་དོན་དུ་ཀུན་རྫོང་འདིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
གནས་སྤྱིན་པའི་དོན་དུ་གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གོང་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་
དབང་གོང་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོང་བར་དོན་གི་དབང་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་
རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དང་། ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དང་།
རྒྱུད་ཉན་པ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །གཞན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དེས་དོན་གི་དབང་བཞི་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱིན་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་
བྱེད་པའི་སྲིད་དུ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དིག་མ་སུལ་ཏེ་གསོལ་བ་
གདབ་པ། དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག། དབང་བཞིའི་དགའ་བཞིའི་རྣམ་དག་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོར་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དབང་འདི་ལ་དེ་ཤིག་སྐྱབ་པ་
དང་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོན་དང་བྲལ་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལ་སོགས་
པ་དབང་དང་དམ་ཚིག་གིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ནི། དབང་གི་དོན་དུ་སློབ་མས་
ལྷ་མ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་
མཚུལ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སློབ་མས་ལྷ་མ་ལ་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་བསྟོད་པས་
གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་མ་མཉེས་པས་འདིག་རྟེན་གི་

ཀུན་རྗེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞིའི་སློབ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་དང་པོར་སློབ་མས་
ལུལ་བའི་སློབ་དཔོན་རང་གི་སྤྲུག་རྒྱའི་ལུ་མ་ལ་སློབ་མའི་ལག་ལ་རེག་པར་བྱེད་དུ་
གཞུགས་སྟེ། དེས་ན་བུམ་མའི་དབང་ནི་འོ་མའི་བུམ་ལ་རེག་པ་ལས་སྤྲེས་པའི་བདེ་
བ་ཁུ་བ་གཡོ་བའི་བདེ་བ་བྱིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་དོ། །གསང་བའི་དབང་ནི། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚོགས་བཞིན་དུ་གསང་
བའི་མཚོན་པ་བུས་ནས་སློབ་མའི་མིག་བཀའ་བའི་“སྟེ”ལ་བརྟུན་ཅི་སྟེ་ཐིག་ལེ་
དཀར་པོ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་སྲིན་ལག་གིས་གཟུང་ནས་སྤྱིན་པར་བྱ་སྟེ། གྱི་
དོ་རྗེར་ཡང་། མཐེ་བོང་སྲིན་ལག་དག་གིས་ནི། །སློབ་མའི་ཁར་ནི་བརྟུང་བར་བྱ།
ཞེས་དང་།

རྒྱ་རོ་བས་ཀྱང་། གང་གི་སྤྱིར་ལག་ལ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་
སོར་མོ་ལྷ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་སྤུ་མཐེ་བོང་དང་
མིང་མེད་ས་དང་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་དག་འཁྱུད་པ་ལྷ་མཉེས་པའི་སྤྲུག་རྒྱས་གསང་
བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ། སློབ་མའི་ཁ་དང་ལྷ་མཉེས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པའི་སྤྱིར་
ས་དང་རྒྱང་དག་མན་ཚུན་བཟུང་བ་དང་འཇོན་པའི་དངོས་པོས་ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་ཉིད་དུ་བྱུང་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ནས་མིག་སྟེ་སྟེ། སྤྲུག་རྒྱའི་ལྷ་
ག་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་དུ་གཞུགས་པོ། །དེ་ལས་གཡོ་བའི་བདེ་བ་ལང་ཚོའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྲེས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་སྦྱར་ཏེ་སློབ་དུ་གཞུགས་སྟེ། དེ་
ནས་རི་བོང་འཇོན་པ་ཁུ་བ་སྤྱང་བ་དང་དེ་ནི་ལྷ་ག་ལ་བལྟ་བ་དག་གིས་གསང་བའི་

༡ མ་གྱི། ༤ན་ཉན། ལྷ ཞོལ། ༤བ་ཉན། ལྷ། ༤ན་ལན། ལྷ * ལྷ

དབང་དུ་འགྱུར། དེ་ནས་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་“ཡེ”ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ་ཨོ་ཡིག་ལ་
སོགས་པའི་ས་པོ་ཚ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རིགས་ལྗེའི་ས་པོ་ཚ་ཀྱི་ཆ་
དང་ལྡན་པས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་རི་ལྟར་བྱུག་མཚན་གྱི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐལ་བ་ངན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་པར་བྱ་
བ་དང་། འདི་ཞེས་པ་འགྱུར་མངས་ལ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱུད་ཉན་པའི་སྦྱང་དུ། སྟོན་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་རྒྱུད་སྟོན་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་སྟོན་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྦྱང་དུ་
སྟོན་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་འོ། ཞེས་སྐྱ་མས་རྒྱལ་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལག་བཅངས་དང་གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་བྱེད་པའི་སྦྱང་དུ་
གསང་དབང་གི་ཉན་བྱུག་རྒྱ་དེ་སྟོན་མ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལག་བཅངས་
བྱས་པས་གཡོ་བའི་བདེ་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྐྱར་བ་ནི་དབང་
གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ལས་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་མཐར་ལྡན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོང་བ་ན་ལྟ་བ་དང་སྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
དབང་བཞི་པའོ། ཞེས་སྟོན་མ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་དབང་
བཞི་པོ་འདི་དགའ་བ་བཞེར་ངོ་སྟོན་ལ། རང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ་འདིའི་བུམ་པ་དང་
གསང་བ་གཉིས་ལ་དགའ་བ་དང་མཚོག་དགར་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པར་གསུངས་
སོ། །རི་ལྟར་ནའང་འདིའི་དགའ་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་ཀའང་དབང་གསུམ་
པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོར་སྟོན་མ་ལས་དུ་གཞུག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་

༡ མ་གྱི། རྟོན། ཡི ཞོལ། ལའལ། ལྷ། ལའལ། ཡི * ཡི

ཉེན་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་ངེས་པའོ། །ཤྲི་རྩོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གསང་
བ་ཤེས་རབ་དང་། །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་ནི་བཞི་ཡི་གངས་ཀྱི་
ནི། །དགའ་བ་ལ་སོགས་རིས་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་ན་དགའ་བ་བཞི་
དང་ཡང་སྐྱར་དུ་བྱང་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ། བཤད་མ་ཐག་པ་
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མོང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པ་བུམ་པའི་དབང་ནི། རྫོང་པ་དང་རེག་
བ་ས་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རེག་བྱ་དང་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་
སྲོང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མི་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དགོ་རྒྱུས་ཚད་མེད་འོད་
ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་
སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྐྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་ལ་བྱས་
ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དང་སྲོང་རོ། །གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་ནི་རྫོང་པ་རེག་
བ་བལྟ་བ་ལས་མིའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་རེག་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་
བའི་བདེ་བ་སྲོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱ་མ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུག་ཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ལམག་བཅངས་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དབང་ནི་རྫོང་པ་བལྟ་བ་རེག་བ་ལག་བཅངས་ལས་རྒྱུའི་ཡོན་
ཏན་རོ་གཟུགས་རེག་སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྲོང་བ་ཚངས་
རིས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུ་བྱ་གི་བདེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །

གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པའི་བདེ་བ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ནི། རྫོང་པ་
བལྟ་བ་རེག་བ་ལག་བཅངས་དབང་པོ་གཉིས་སྲོང་ལས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་

གཟུགས་རེག་སྐྱ་སྟེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྤོང་བའི་འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་བདེ་བ་རྣམས་ལ་དག་པས་སོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་ལེའུ་ལྷ་བའི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་བརྗོད་པར་
 གུལ། རྫོང་རྣམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྫོང་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། རྫོང་པ་དག་ལ་
 སློབ་དཔོན་ཉིད། བལྟ་བས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། བལྟ་བས་གསང་བ་དེ་བཞིན་
 འོ། ལག་བཅངས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ལག་བཅངས་ལས་ནི་ཤེས་རབ་
 ཉིད། ལག་ཉིས་གཉིས་སྤྲད་པས་བདེ་ཐོབ་པ། ལག་ཉིས་གཉིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་
 ཉིད། རྟེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམས་པ་བཞི། ལྷི་དང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྫོང་སློབ་དཔོན་
 སློབ་ལས། སློབ་མ་སྤྱི་བོ་མཚོག་ལ་བསྟན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
 ལྷིས། རྟེ་ལྟར་ནི་རྣམས་པ་བཞི་རྩ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འཛིག་རྟེན་པའི་
 གུན་རྗོད་འཛིག་བཅས་ཀྱི་དགའ་བས་སེམས་ཅན་ལས་ལ་གཞུག་པའི་སྤྲད་རྩ་དབང་
 རྣམས་པ་བཞི་བསྐྱར་བའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱིན་པའི་དོན་རྩ་གོང་མའི་གོང་མའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི། རིག་མ་སྤུལ་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱར་
 ཞིང་སློམ་པ་སྤྱིན། ལྷག་རྒྱའི་སྤྱོན་ཡོན་གོ་སྐྱར་བཞག་པ་བཤད། བསྐྱར་བའི་དབང་
 གི་དོན་བཤད་པའོ། རྟེ་ལྟར་ལ་བཞི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་འདོད་པས་རིག་
 མ་བཅུ་དབུལ་བ་དང་། ལྷག་ནས་བཀའ་སྐྱེལ་དོན་རྩ་གཉིད་བ་དང་། དེ་ལ་སློབ་
 དཔོན་གྱི་བཀའ་སྐྱེལ་བྱིན་པ་དང་། བཀའ་སྐྱེལ་ཐོབ་ནས་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
 གསོལ་བ་གདབ་པའོ། རྟེ་ལྟར་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རིག་མའི་དབྱེ་བ་ངེས་

དོན་དང་བཅས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་འདོད་པས་དེ་དབུལ་དགོས་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཤིང་
ཤེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་འབྲོར་བའོ། ། གྲུབ་པར་གྱུར་བ་ནི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྲད་དུ། ཚ་མོ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པའི་རིག་མ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་སློབ་མས་སྐྱ་མ་ལ་དབུལ་
བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིག་མའི་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་དག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཤད།
དེའི་ངེས་དོན་མཚན་བརྗོད་དང་སྤྲད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་
པའི་རིམ་བུ་གསུངས་པ། སློབ་མའི་རིགས་ཚ་མོ་དང་ནི་གོས་དཀར་མའི་རིགས་བུ་
མོ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་སྤིང་མོ་དེ་བཞེན་དུ་སྦྱོར་མ་སྦྱེད་བྱེད་པ། དེ་བཞེན་དུ་སྦྱོར་རྗེ་མ་
རྒྱུང་མའི་མ་དང་ནི། དེ་ག་རྗེ་མ་ཞང་པོའི་རྒྱུང་མ་དང་། རོ་རྗེ་མའི་རིགས་མའི་
སྦྱོར་རྒྱུང་མ་དང་། དེ་བཞེན་དུ་གཟུགས་རྗེ་མའི་རིགས་པའི་སྤིང་མོ་དང་། དེ་
རོ་རྗེ་མའི་རིགས་རང་གི་མའི་སྦྱོར་རྒྱུང་མ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཁམས་རྗེ་མའི་རིགས་ནི་
རང་གི་རྒྱུང་མ་མཚོག་དུ་མརེས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་མ་ལ་
སོགས་ཚོས་ཁམས་རྗེ་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རང་རིགས་ལས་སྦྱེས་པའི་
རིག་མ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཐར་བུ་འདོད་པའི་སློབ་མ་ཁྲིམ་པ་ཡིས་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་
དབང་གི་དུས་སྤྲོ་སྐྱོ་མ་ལ་རབ་དུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིག་མ་འདི་དག་རིགས་
ཉམས་པ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་གལ་ཏེ་སྐྱོ་མར་མི་འབྲུལ་ན། དེའི་ཆེ་ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་

སྒོལ་མ་རྣམས་ལ་རིག་མ་གཞན་གྱིས་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱིན་པར་
 མི་བྱའོ། །རབ་བྱུང་ལ་རྒྱང་མ་སོགས་མེད་པས་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཉི་དབང་བསྐྱར་
 བས་རྒྱུད་སྦྱིན་པའི་ལུག་རྒྱ་དམངས་རིགས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒོལ་མ་སོགས་སྣ་མ་དེ་
 རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རིག་མ་དག་གིས་དགེ་སློང་དགེ་ཚུ་ལ་རྣམས་ལ་ནི་ཟླ་མས་
 བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གྱི་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་
 དམངས་རིགས་ལས་སྦྱེས་པ་སོགས་ནི་རིམ་བས་རྒྱང་ཁམས་སོགས་ཚོས་ཁམས་
 མའི་མཐར་ཐུག་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དམངས་རིགས་རྒྱང་ལོ། རྒྱལ་
 རིགས་མེ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་ལོ་རྒྱ་ཁམས། རྗེ་ལོ་ས་ཁམས། གདོལ་ལོ་སྦྱའི་
 རིགས། ཉ་བ་ལོ་རིག་ཁག་ལ་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་མཁན་མ་གཟུགས་ཀོ་བགས་
 ལྷེད་མ་བྱི། གཏུམ་ལོ་ནི་ཚོས་ཁམས་རྗོད་རྗེའི་རིགས་ལས་སྦྱེས་མ་སྦྱེ། དེའི་མཐར་
 ཐུག་པར་རིག་མ་བཅུའོ། །འདི་རྣམས་རིག་མ་ཆེན་པོར་ཡང་དག་བརྗོད་དེ་གསང་བ་
 གྲུབ་པར། ལྷ་རྗེས་འོངས་སློང་གྲོལ་སྦྱེར་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྗེས་ཀྱི་
 འོངས་སློང་བདེ་བའི་གོ་འཕང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
 རབ་ཏུ་སྦྱེར་བའོ། ཞེས་པ་སྦྱེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རིམ་
 པས་དམངས་རིགས་སོགས་བཅུ་ནི་པར་སྦྱིན་བཅུ་དང་། དབང་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་
 དང་། སྒོབས་བཅུ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་གསུངས་པ། བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་རྗོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པ། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་གྱུར་པས་
 རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཆེ། བདེ་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་སྒོ་གསུམ་སྐབ་པས་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་

ལུས་ཆེན་ལྷན། གསང་སྤྲུག་ཚུལ་ཆེན་ནི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་ཡིད་སྤྱོད་ལས་སྤྲུག་དང་། ལུས་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤོང་གཟུགས་ལས་བྱུང་ཞིང་
 སྤོང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་གསང་སྤྲུག་ཚུལ་ཆེན་ལས་བྱུང་
 བ། །གསང་སྤྲུག་ཚུལ་ཆེན་བདག་ཉིད་ཅན། །དབང་བདུན་སྡོད་དུ་འགྲོ་བའི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་སྤྱིན་པ་ནི་སྤྱིན་པ། དུམ་དང་སྤྱོད་པ་ན་གྲང་སེམས་
 འཛོག་མེད་དུ་བསྐྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས། མི་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པ། ལུག་
 ཆེན་གསལ་བའི་རོ་བོར་བཙོན་པས་བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྤྱིན་
 པས་བསམ་གཏན། ལུག་རྒྱ་མཚོག་གི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་
 བའི་དོན་དུ་བཙོན་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ཐབས། ཉིང་དེ་འཛིན་རྟོགས་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་ལ་མངོན་པར་གྲང་ཚུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་འབྱུང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པར་སྤོན་ལམ། བདེ་ཆེན་གྱི་མཐུན་ཉི་ལྟོས་དང་། རོར་བུ་ནས་གཙུག་
 ཉོར་དུ་གྲང་སེམས་བརྟན་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བཅུ་པོ་འདི་མངོན་དུ་བྱས་པས་
 བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་པོ་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་
 ཉིད་དུ་གནས་པས། བ་རོལ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ལ་གནས། དེའི་ཆེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་
 མེད་པས། བ་རོལ་སྤྱིན་བཅུ་དག་བ་སྟེ། འགྲུང་མེད་གཅིག་པོ་ཉིད་པར་སྤྱིན་བཅུའི་
 དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྲུང་བས་བ་རོལ་སྤྱིན་པ་བཅུའི་ཚུལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱིན་གྱིས་རྫོགས་པས་
 མགོན་པོ་སྤུན་སྤྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁྲུབ་པས་གནས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུའི་དབང་སྤྲུག་སྟེ། རྒྱང་སེམས་ཁྲུ་ཁྲུག་རྒྱང་དུས་

བ་ཤད་བང་པོ་བགས་བ་སྟེ། ཁམས་བཅུ་རྩེ་མཉམ་བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པས་ས་བཅུ་ལ་ཉི་གནས་པའོ། །

དེའི་རྒྱ་མོར་སྤྱད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་ཤེས་བསམ། ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་
ཅན། བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་པའི་སྣ་ཚོ་གསུམ་གསུགས་
འཛིན་བསམ་ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་འཆང་བ་པོ། འོག་ཚོལ་གྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱང་
བཅུ་དབུ་མར་འགོག་བསམ་རྣམ་བ་བཅུ་པོ་འགོག་པའོ། །འཛིན་བསམ་རྒྱང་བཅུ་སྟེང་གི་
འཁོར་ལོ་ལྡར་བ་ཅིངས་བསམ་དོན་བཅུ་པོ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་འཛིན་
པའོ། །དེ་ལས་སྣུན་སྟེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་གསལ་བའི་རུས་བ་སྐབ་བསམ་སྐབ་དབང་། མི་
འགྱུར་བ་སྐྱབ་བྱེད་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་བཅུའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚོན་པའི་
ཉིང་འཛིན་བཅུ་ཐོབ་བསམ་སྟོབས་བཅུ་བ་ཅན། སྣུན་སྟེས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་སྣང་བས་
འཛིག་ཉེན་གསུམ་ཁྲུབ་པའི་སྲིར་ཁྲུབ་བདག །སྣང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སྣུན་སྟེས་ཀྱི་
བདེ་བའི་ངོ་པོར་གསལ་བར་བྱེད་བསམ་ཀུན་གྱི་དོན་ལེ་མ་ལུས་བྱེད། ཉིང་འཛིན་
གྱི་ཡན་ལག་གིས་རྒྱང་བཅུ་འགོག་བསམ་རྣམ་བཅུ་རྟོག་ས་མཐའ་དག་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བར་མི་སྲེད་བར་དབང་དུ་སྒྱུར་བས་དབང་ལྡན། སྣུན་སྟེས་ཀྱི་གསུགས་གྱིས་
འཛིག་ཉེན་གསུམ་དུ་ཁྲུབ་པའི་སྲིར། ཆེ་བ་པོ་ཞེས་ཉི་མ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལྟར་
“ངམ་^༡རང་གཉེས་ཀས་གསུངས་ལ། “ངམ་^༢བསམ་ཁྲུད་བར་དུ། འཁོར་ལོ་དུག་ཏུ་
རྒྱང་བཅིངས་བ་ལས་ཐོབ་པའི་རིགས་དུག་སོགས་ལ་སྐྱར་ནས་ཚུལ་གཞན་དུའང་
བཤད་དོ། །ཁྲམ་གཞན་དག་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་སྐྱོར་དུག་ལ་སྐྱར་ནས་མཚན་བརྗོད་

༡ མ་ཕྱི། ཡལ་ཅན། སྟེ། ལུ་ལྟན། དམ རྟེ། ལུ་ལྟན། ཞོལ། ལུ་ལྟན། དམ * དམ
༢ མ་ཕྱི། ཡལ་ཅན། དམ རྟེ། ལུ་ལྟན། ཞོལ། ལུ་ལྟན། སྟེ། ལུ་ལྟན། དམ

ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་དག་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འདས་
བཤད་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་དོན་དང་འགྲོར་མི་འགྲོར་འབྲུག་པར་སྤང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའི་བདག་པོ་ཉིད་གྲེད་པའི་སྤྲོད་དུ།
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་སམ་གོ་འཕང་མདོན་པར་འདོད་པས། ལུག་རྒྱ་བཅུ་
སྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་དུ་
ལུག་རྒྱ་དབུལ་བའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོབ་མས་སྐྱ་མ་ལ་འདོད་པའི་སྟེན་པ་ལུག་རྒྱ་བཅུ་
ལུལ་ཉེ་བཀའ་སྤུལ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་
སྟོབ་དཔོན་ལ་བོས་ནས། བདག་གིས་སྤྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བསྟོམས་པ་ལས་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ། །དེ་ནི་བདག་གིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པར་
བསྟེ། ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གནང་བ་གསུངས་པ། ལུག་རྒྱ་བཅུའི་
ནང་ནས་རང་གི་རྒྱུང་མ་མཚོག་གཟུགས་ཅན་ཚོས་ཁམས་རྩོུ་མའི་རིགས་འདི་
བརྒྱུང་ནས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་བདག་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱོས་ཤིག། དེ་ཡང་།
དགོ་སྟོང་དང་དགོ་རྩལ་རྣམས་ལ་ནི་མཐར་སྐྱེས་མ་ཚོས་ཁམས་རྩོུ་མ་རང་གི་
རྒྱུང་མའི་དོད་དུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱ་མའི་ངེས་པས་རིག་མ་ཚོས་ཁམས་རྩོུ་མ་དེ་བརྒྱུང་
ནས་དེ་དང་གཉིས་གྱིས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱི་མཐུལ་བྱ་སྟེ། དེ་

༡ མ་གྱི། མཐུན། ཆས། ཞེལ། སབའན། ལྟ། འབལན། ཚོས། * ཚོས།

ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་ན། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ཡི། དུས་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བའི་
 འཁོར་ལོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་
 སྐད་ཅིག་ཉེས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྗོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཁྱེད་ལ་འདུད་
 དོ། །དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་
 ལུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འགྲུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་
 བྱི་མགོན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བཀའ་བློན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛོད། ལུང་དང་
 ལུང་མ་དང་སོགས་པས་རྗེས་དང་བཅས་པའི་བདག་ལུས་ནི་དུས་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་གྱི་
 དཔོན་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པའི་འབངས་སུ་བསྐྱེད་པས་རྗེ་སྟོན་བྱང་ལུབ་སྟོང་
 པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བདག་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གཞན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟོམ་བ་སྐྱིན་པ་ལ་ལྷ། རིག་མ་བཅུའི་
 དབང་བསྐྱར་ཚུལ་སྐྱིར་བཞུན། ལྷ་སྐྱིའི་དབང་དང་ལུག་རྒྱའི་དབྱེ་བ། སྐྱོབ་དཔོན་
 གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། རོ་རྗེ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཞི་བསྐྱར་
 ཚུལ་སྐྱིར་བཞུན། དེ་ཉིད་ལྷེ་ཐག་ཏུ་བཤད་ཅིང་སྟོམ་བ་སྐྱིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ལྷུང་བའི་སྐྱོབ་མ་ལུང་མ་དང་བཅས་
 པ་གཞིགས་ནས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་རང་བྱུང་ལ་གཤོལ་བ་མོ་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་མའི་རིགས་ལ་
 རྒྱན་ཐམས་ཅད་བཟོས་ཞིང་གཅེར་ལུང་བྱས་ནས་སྐྱོབ་མ་ལ་འཇུག་དུ་གཞུག་པར་
 བྱའོ། །ཁྱིམ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱ་རོ་རྗེ་མའི་རིགས་ལུང་མའི་མ་ལའོ། །དེ་ནས་ཤར་དུ་

དམངས་རིགས་མོལ་ཚམས་སྤོང་མ་དང་། ལྷོར་རྒྱལ་རིགས་མོལ་བུ་མོ་གོས་
དཀར་མོ་དང་། བྱང་དུ་བུམ་ཟེ་མོལ་སྤིང་མོ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་། ལུབ་ཏུ་རྩེ་རིགས་
མོལ་སྤྱེད་བྱེད་མ་སྤྱོད་མ་དང་། མེར་ལོ་ཉ་མོལ་ཁང་པོའི་བྱད་མེད་རེག་བྱའོ་རྩེ་
མ་དང་། བདེན་བུལ་དུ་གར་མཁན་མོལ་པའི་སྤྱོད་ལྡིའི་རྒྱང་མ་རོ་རྩོ་རྩེ་མ་དང་།
དབང་ལྷན་དུ་ཚོས་མཁན་མོལ་པའི་སྤིང་མོ་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་མ་དང་། རྒྱང་དུ་གོ་
བགས་བྱེད་མཁམ་པའི་སྤྱོད་ལྡི་བེ་རྩོ་རྩེ་མ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་
གཅེར་མོ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་གི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་ཅན་རྣམས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། རིག་
མ་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བ་བཞིན་སློབ་མ་ལ་འབྱུང་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤར་སློབ་མ་ལས་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བདུན་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བ་བདུན་ནོ། །དེ་ནས་
ཕྱག་ཆེན་གྱི་རོན་དུ་རྩོགས་རིམ་བསྐོས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གོང་མའི་དབང་རྣམ་
བ་བཞི་ནི། རིགས་ཀྱི་ངེས་བ་མེད་པར་སྤྱོད་མོང་བ་སྤྱིའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་མ་ནས་ཉི་ཤུ་མའི་བར་གྱི་ལོའི་ངེས་བ་ཡིས་སོ། །བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱ་
བའི་ཕྱིར་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་དབང་རྣམས་ནི་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་
དམངས་རིགས་ལས་སྤྱེས་པ་ལ་སོགས་པའམ། ཚམས་སོགས་རང་རིགས་ལས་
སྤྱེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱ་མ་ལ་དབུལ་བའི་རོན་དུ་སྤར་གསུངས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་གཏད་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོར་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་བ་དང་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་བུམ་པ་དག་གིས་དགེ་སློང་ལ་དམངས་རིགས་མོ་ལ་སོགས་པ་

བཅུས་ཁྲུས་བྱའོ། །དག་ཚུལ་ལ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུམ་བཞི་དང་སྐྱོ་དོ་རྗེ་
མ་དང་ཚོས་དབྱིངས་དོ་རྗེ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་སྒྲིའི་བྱམ་བ་བཞི་དང་
རྒྱལ་བ་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ་དག་གིས་ཁྲུས་བྱའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་བ་ལ་
ཚོ་མོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྩལ་མ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
གཅིག་དང་། རང་གི་རྩལ་མ་གཅིག་བྱ་སྟེ་གཉིས་པོ་ཡིས་ལྷ་སྐྱམ་གཅིག་དང་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ་གཅིག་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།
བདག་པོ་ཉིད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྲར་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་བྱམ་བའི་དབང་སྦྱིན་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དུལ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་འགྲུང་མངས་ལྟར་ལོ། །གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་འདིར། ཕྱག་རྒྱ་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞུན་མའི་གསེར་དང་མཚུངས་པར་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ལོ་ལོན་བ་གཟུགས་མངོས་པའི་བྱ་ལོ་ནི་ལོ་ནི་ཤུའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞུག་
ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དག་གིས་ཞེས་པ་སྐྱབ་ལེར་འཆད་པར་འགྲུང་བའི་སྒྲིའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
རང་གི་དོ་རྗེ་ལོར་བྱ་འདོད་པ་སྐྱད་ནས་ས་པོན་དང་བཅས་པའི་དོ་རྗེ་དག་ཀྱང་བདག་
པོ་ཚེན་པོའི་སྐྱད་དུ་གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་ལ་སློབ་མ་སེམས་རྒྱུད་གཙང་ཞིང་
དག་པར་ཤེས་ནས་ཁ་རུ་འཕང་བར་བྱས་ནས་ནི། ཕྱི་ནས་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པར་ཏེ། ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་
གྱིས་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱ་སྟེ་སློབ་མའི་རྩལ་མ་
བཀའ་སྐུལ་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རང་གིས་ཐོག་མར་མངོན་པར་བཟོད་དེ། དེ་

ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དུས་སུ་སློབ་མ་ལ་གཏད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་
ན་སློབ་མ་ལ་སྤང་ཡང་སློབ་མ་རང་གི་རྒྱང་མ་དེ་གཏད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་ཡང་
ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ནི་དུ་བའི་ལམ་སོགས་ལྡན་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སློབ་མ་ལ་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། ཞེས་པ་རྒྱད་དུ་བཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པའོ། །ལྷ་བ་ལ་གཉིས། དབང་དང་པོ་
གསུམ་བསྐྱར་བ་དང་། བཞེས་པ་འོ་སྤྱོད་ཅིང་སློབ་པ་སྦྱིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རུ་མ་ལ་ཐབས་
ཀྱིས་རེག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམ་པའི་དབང་ལ་ལྷ་མ་ལས་གནང་བ་ཐོབ་པའི་སློབ་
མས་རང་གི་རྒྱང་མ་ལའོ། །གསང་བའི་དབང་ལ་སློབ་མའི་རྒྱང་མའི་གསང་བའི་ཁར་
དོ་རྗེ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་སློབ་མས་མིག་གོས་ཀྱིས་བཅིངས་སྟེ། ལྷ་མས་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་“ན་ར་ན་ས་ཀ”པད་མའི་སྤང་བ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིར་རྒྱང་མ་ཤེས་པས་སློབ་མ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་པར་བྱའོ། །འདིར་
འབྱུང་མངས་སུ་འདིར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་ཚོགས་ལའོ། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཉ། འདིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིག་མ་བཅུ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་
བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་ཚོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
པའོ། །གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་ཚང་བར་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་
པོ་གང་དང་གང་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་རུས་པའི་སློབ་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དང་དེ་གཏད་

༡ མཚུ། རྒྱ་འབྲུག་གི་བཞི་ལྷ་སྐྱོད་ལྷ་སྐྱོད་ཆེ་གཉིས་ལས་མཁའ་འགྲོ་གདོང་ཞེས་གྲགས་པའོ། །དེ་གཞིབ་པ་ནི་ཚོར་བུའི་ནང་དུ་
འདྲིན་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། རྗེ་དགེ་དང་འཇང་བཀའ་འབྱུང་འདྲིན་མེད་འོད་དུ། ལྷ་མས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ན་ར་ན་ས་ཀ་གཞིབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་།

བར་བྱ་སྟེ། མཚན་མོ་སྲེད་རྫོགས་ནས་ཐོ་རངས་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་མ་ཉི་མ་
འཚར་བ་ཇི་སྲིད་བར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་འཁོར་ག་ཤེགས་ནས་སྟོམ་
བ་སྦྱིན་པར་བསྟན། དབང་བཞི་པ་དོས་བཟུང་བ། སྟོམ་བ་སྦྱིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདུས་པ་རྣམས་ག་ཤེགས་སུ་གསོལ་
བར་བྱ་སྟེ། ག་ཤེགས་སུ་གསོལ་ནས་སྟོབ་མ་ལ་འཚད་འགྱུར་གྱི་སྟོམ་བ་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་སྡར་བ་བཞི་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་
དགའ་བའི་མཐར་བུང་བ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྐད་ཅིག་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བཞི་པ་སྟེ།
ཐིག་ལེ་ལོལ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་འཛག་བདེ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་གང་སྟམ་
ན། དོན་དམ་པར་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་བདེ་བ་ནི་འཕོ་བ་
མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འཛག་པ་བསྟུང་དགོས་
པར་བསྟན། དེ་ཙམ་རྒྱུད་དང་སྦྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་བཞི་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་
བ་ཚེན་པོ་འདི་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་བསྟུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཐིག་ལེ་ངེས་པར་
བསྟུང་དགོས་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། རྣམ་འབྱོར་པས་རྗེས་དྲན་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུ་མ་དང་སྐར་ལྟན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཟླ་གར་དོ་རྗེ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་
དང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ལྷ་མོའི་གཟུགས་ལེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་རྗེས་ཆགས་
ལའང་བདེ་བ་ཚེན་པོ་བསྟེན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བ་ནི་འཕོ་མེད་ཀྱི་བརྟུ་བ་

༡ མ་ཕྱུ། ༡བ༤ན། མེ ཞོལ། ༡༠བ༡ན། ལྷ། ༡༡ན༡ན། མོ * མོ
༢ མ་ཕྱུ། ༡བ༤ན། ཞོལ། ༡༠བ༡ན། བཞི ལྷ། ༡༡ན༡ན། བཞིན

ཞུགས་བརྟན་པོས་མི་འཛུགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་
འཕེལ་བའི་སྲིད་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གར་ཐབས་ཀྱི་མི་རྒྱ་རབ་ཏུ་བཞག་ནས་མཉམ་པར་
སྐྱེད་པ་ནའང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལོར་བྱའི་ཅེ་མོར་སྐྱེད་པ་ནི་སྲིད་ལ་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་
འཛུགས་པར་མི་བྱའོ། །ཐེག་ལེ་མི་འཛུགས་པའི་ཐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མ་ལུས་
ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བུ་སྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཁམས་གསུམ་གཞན་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་བསྐྱོན་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། གཞན་དག་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱེད་པ་ན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
གསུམ་བརྟན་གཡོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྤོང་གཟུགས་སུ་སྐྱོན་པ་ལ་
འཆད་པར་བྱེད་ལ། ལ་ལ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་ཁམས་གསུམ་པོ་མ་ལུས་
པ་གསང་གནས་ཀྱི་སྤོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོན་པ་ལ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་འཛུགས་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིས་
ཁམས་དྲུག་ལྡན་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྐྱོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་སྤེར་བར་བྱེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། ཐེག་ལེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛུགས་
མེད་ཀྱི་རྒྱལ་གྲིམས་ཚོགས་ནི་ཡང་དག་རྩོགས་ལ། དེའི་མཐུ་ལས་སྤྱིན་པ་བརྟུ་ལ་
སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་འགྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་འགྲུང་རོ། །སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། བ་རོལ་སྤྱིན་པ་བརྟུ་རྩོགས་པར་སྐྱོབ་པ་ཡིས་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དུས་གསུམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པས་དུས་
གསུམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟེགས་པ་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་

འདི་ཡིས་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ལས་གཞོན་མེད་གྱི་སྐྱ་ཡིས་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་དེ།
རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱུབ་པའི་སྐྱད་ཏུ་དམིགས་བཅས་སྣོད་ཉིད་དང་དམིགས་མེད་
སྣོད་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཁམས་གསུམ་སྐྱིབ་པ་དང་
བལ་བའི་དབང་ལུག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་བོ་ནི་ཐེག་ལེ་འཕོ་
བ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
འོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྣོན་པ་ཐེག་ལེ་མི་འཕོ་
བ་ནི་གལ་ཉེ་སྣོན་པ་ཁྱེད་གྱིས་བསྐྱུང་ན་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བྱ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོར་
འགྲུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འཛག་བདེ་ལ་ཆགས་པས་ཐེལ་གྱིས་མནན་པའི་དབང་གི་བདག་ཉིད་
གྱིས་གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་དང་འབྲུ་བའི་མདུན་ཏུ་འཛག་བདེ་བསྐྱུང་བའི་སྣོན་
པ་སྐྱེས་ནས་ནི་འཛག་མེད་གྱི་སྣོན་པ་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་དབྱུལ་བ་ཏུ་
འབོད་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྲུར་རོ། །འཛག་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་དམན་པའི་སེམས་ལས་
ལྷག་རྒྱུ་གནས་སུ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྤྱང་བར་གྲུར་ན་དེའི་ཆེ་ལྷག་
རྒྱུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་ཤེས་ནས་ནི་བརྒྱའི་བྱི་རོལ་ན་གནས་པ་རང་གི་སྐྱེས་
སྐྱེད་བར་བྱ་ཞིང་། བྱང་ན་གནས་པ་ནི་མིང་མེད་གྱིས་སྐྱེས་ལ། ལྷག་རྒྱུ་སེམས་
མ་དག་ན་མཚོར་བར་སྐྱེས་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་བསྟེན་པར་ཡང་། ཚུ་

༡ མ་གྱི། ལ་བལ་ན། མཚོར་ ཞོལ། ལ་བལ་ན། ལྷ། ལ་བལ་ན། མཚོར་

སྤྲེལ་སྤྲིང་པོར་དཔལ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྲུང་བྱུང། །ཕྱག་རྒྱའི་སེམས་ཀི་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་དག་ཤེས་བྱས་ནས། །དེ་ནས་རྒྱ་སྤྲེལ་སྤྲི་རོལ་རང་གི་ཁས་བཟུང་བ། །མ་
དག་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་སྤྲེལ་ལ་གནས་རང་གི་སེམས། །མ་ཉམས་རྣམས་ཀི་མཚོར་མིང་
མེད་ཀྱིས་བཟུང་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བ་སྤྲེ་སྤོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྤོབ་མ་ལ་
སྤོམ་བ་སྤྲིན་ནས་སྤོབ་མས་ཀྱང་སྤོམ་ལ་ཡོན་དབུལ་སོ། །

གསུམ་བ་ཕྱག་རྒྱའི་སྤོན་ཡོན་གོ་སྤར་བཞག་བ་བཤད་པ་ཤི། འདིར་དུ་
འགྱུར་ལས། སྤྲུག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྤོལ། ཞེས་གསུངས་བ་ཅུང་ཟད་
བཤད་ན། དབང་དུས་སྤྲུང་བྱ་དང་བསྤེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤོམ་ལ་
འཛིགས་ཤིག་སྤྲུག་པའམ། གསང་བའི་དམ་ཚིག་ལ་སྤྲུག་པས་སྤོང་བ་དང་། དོན་
ལོག་པར་འཛིན་པའམ། ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བའི་སེམས་དང་
ལྷན་ལ་གཡོ་སྤྲུ་ཆེ་ཞིང་སྤྲེལ་བ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ། གཙོང་ནད་ཀྱིས་གཟིར་
བས་ལུས་རྒྱད་བ་དང་ལྷན་བ་དང་བྱ་སྤྲེལ་ནས་སྤྲེ་གནས་ཡངས་པོར་གྱུར་བ་དང་།
ཁོ་བཤམ་ཆེ་ཞིང་རིགས་སོགས་ཀྱིས་ཁེངས་བ་དང་། རོར་ལ་སྤྲེད་པས་བཟན་བ་
འདོད་བ་དང་། མི་བདེན་བ་རྒྱུན་དུ་སྤྲུ་བ་དང་། འཐབ་ཅིང་ཚོད་བ་ལ་དགའ་བ་དང་།
རྐང་ལག་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བས་རང་གི་ཡན་ལག་དམན་བ་དང་། ཞར་
བ་དང་འཐེང་བོ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་བས་ཡན་ལག་རྣམས་པར་དག་པ་མིན་པའི་ཤེས་
རབ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་བ་འདི་དག་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་
མཁས་པའི་སྤོམ་དག་གིས་དབང་གི་ཉིན་དུ་སྤྲུང་བར་བྱ་ཞིང་སྤོམ་ལ་སོགས་པའི་

༡ མ་ཕྱི་ལ་བཙན། ག ཞོལ། ཉ་འན་ཉ་ན། སྤྲུ་ ཉ་ཉ་བཙན། བྱི * བྱི

དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཀྱི། མིའི་དབང་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་སྤར་
བརྗོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པས་བཀའ་ལས་མི་
འདའ་བ་དང་། ལྷ་མས་བྱིན་པའི་དམ་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་འཛིན་མ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཚོན་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་དབང་དུས་སུ་བསྟེན་ཅིང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བཞི་
བ་བསྐྱར་པའི་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སློབ་མས་མརྒྱལ་ཕྱལ་ཏེ་གསོལ་བ་
གདབ་པ་དང་། ལྷ་མས་དབང་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་ཡང་མརྒྱལ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དཀའ་བྲིན་མཛད་དུ་
གསོལ། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་བཞིས་དོན་དམ་
ཀྱི་དབང་བཞི་མཚོན་པར་བསྟན་པ། མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དབང་བཞི་འོག་ཏུ་ཁ་འཕང་
བ། སུན་མོང་དུ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་སྦྱོར་བས་དོ་རྗེ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི། དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་། དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ལྷ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱར་ཞིང་བཅུ་
དྲུག་པ་དབང་བཞི་པར་བསྟན། དེའི་ངེས་དོན་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་མས་སློབ་མ་པོས་ཏེ། བྱ་ཁྲོད་ཉོན་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞེན་དུ་རྣམ་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་སུན་མོང་གི་བདེ་བ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལྟ་བུ་པའི་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་གི་དང་པོའི་

སངས་རྒྱས་ལས་འཇམ་པའི་རྫོ་རྗེ་བྱུང་བ། འདོད་པ་བསྐྱོད་པར་ཞེས་སོགས་ཉེ།
ཆོ་གས་བཅད་འདི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པ་ན་སྤང་བས་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ།
ཡང་ན་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོ་གས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་དོར་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ལ་བལྟ་བ་དང་རྒྱ་མ་ལ་རེག་པས་འགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་འདོད་པ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་པས་ཡིད་གཡོ་བ་ནི་
དང་པོ་དགའ་བའི་དགའ་བའོ། །དེ་ནས་གང་བ་སྟེ་མཚོག་དགའི་གནས་སྐབས་ནི་
ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ་དང་ཚུམ་པ་ན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐིག་ལེ་འབབ་པའི་
རྒྱ་དཔལ་བར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
སྟེ། གཉིས་པ་མཚོག་དགའོ། །གང་བ་ཡན་ལག་མཚོག་མགོ་བོ་ལས་དབང་པོ་
གཉིས་སྐྱོར་བའི་འབྲིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་འབར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི།
རི་བོང་འཛིན་པ་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཁྱེ་བ་སྟེ་བཞུ་བར་བྱས་ནས་དཔལ་བ་ནས་ལྟེ་བའི་
བར་དུ་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་འཛིག་པའི་བདེ་བ་སྟེ་གསུམ་པ་ཁྱེད་པར་དགའ་བ་རྫོགས་
པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ཨོ་ལྷ་སྟེ་ཟླ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ཐིག་ལེ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་སྐྱུ་དང་
གསུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གྲོལ་བ་སྟེ་མགྲིན་སྟོང་ལྟེ་བར་འཛིག་པ་དག་ནི་གསུམ་
ཀྱི་མཐར་ཐིག་ལེ་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འབྱུང་བའི་དུས་ན་ཆགས་པའི་མེས་ལྟེ་
བ་ནས་ཞོར་བུའི་བར་བཀྲུག་པ་ལས་འཛིག་བཅས་མཚོག་གི་བདེ་བ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟེར་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་དག་གྱུང་ཤེས་རབ་ལ་བལྟ་བ་ལས་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རེག་ཅིང་

འཇུག་པ་ལས་གང་བའི་གནས་སྐབས་དང་། རྗེ་རྗེ་བརྒྱ་འགྲོགས་པ་སྟེ་སྦྲུང་བ་ལས་
 ཆགས་པ་འབར་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ལྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་བར་འཇག་པའི་བདེ་
 བ་མྱོང་བ་ལས་ཨོཾའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་ཉེ། གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འདི་དག་
 སྦྲུང་བ་སྟན་པ་ལྟར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ས་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་རྣམས་
 སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་མིག་གིས་
 བལྟ་བ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་གཡོ་བས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། དགའ་བ་
 བཞིའི་དང་པོ་དགའ་བ་དག་གྲང་རྗེས་པའོ། །དེའི་ཕྱི་ནས་གང་བའི་གནས་སྐབས་
 བེ། ཤེས་རབ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྲུང་ཞིང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་དབྱེ་བར་ཁུ་བ་རྗེས་སུ་
 པའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་སྦྲུང་ཡང་དགའ་བ་གཉིས་པ་མཚོག་གི་དགའ་བ་
 རྗེས་སུ་ཉིད་དོ། །འབར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རྗེ་རྗེས་བརྒྱ་ལ་སྦྲུང་བས་རང་ལུས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྟེ་བའི་བར་དུ་སྦྲུང་གསུང་སྦྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འཇག་པ་དང་ནི་དེ་
 ལས་འཕོ་བའི་དགའ་བ་ཡང་མྱོང་བ་སྟེ། སྦྲུང་བར་གྱི་དགའ་བ་རྗེས་སུ་ཉིད་
 དོ། །ཨོཾའི་གནས་སྐབས་ནི་སྦྲུང་གསུང་སྦྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་མཁའ་སྦྱིང་ལྟེ་བར་
 འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དུ་སྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་འཇག་པར་བྱེད་པ་ལས་
 ཆགས་བྲལ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་དང་པོར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་རྗེས་སུ་ཉིད་ལྟེ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་གི་དོན་འགྲེལ་པར་བསྦྲུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱི་རོལ་དང་མཐུན་པར་“ཆེས་¹ གཅིག་ལ་སོགས་

---

¹ མ་གྱི། ༡༡ནུན། ཆེས་ ཞོལ། ༡༡བཅུ། རྒ། ༡༥བཅུ། ཆོས་ * ཆོས་

བའི་ཆ་ལྷ་ལྷ་ལོ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཆུ་སའི་རང་བཞིན་དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྤོང་
རྫོགས་བའི་མིང་ཅན་ཨ་ཨི་རི་ལྷ་ལི་ཀླ་ཨ་ཨེ་ཨ་རུ་ཨོ་ཨ་ལུ་ཅ་ཏུ་ཡ་ར་ཨ་བའ།
ཅེས་བའི་དབྱུངས་འདི་དག་གི་ཚོས་ཅན་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འཛུགས་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་ལོ་གསུམ་རྫོགས་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆ་ལྷ་བ་དང་ལོས་ནི་ཐིག་ལེ་དབྱེལ་བ་ནས་མགྲིན་
བར་འོངས་པ་དགའ་བའི་གནས་སྐབས་རྫོགས་བའོ། །བཅུ་པས་ནི་མགྲིན་པ་ནས་
སྤོང་ཁར་འོངས་པ་མཚོག་དགའ་རྫོགས་བའོ། །ཉས་ནི་སྤོང་ཁ་ནས་“སྟེ”བར་འོངས་
བ་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་རྫོགས་བའོ། །བཞི་བ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་བའི་དགའ་བ་ཞེས་བ་
ནི་སྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་འོངས་པ་ཉའི་མཐའ་ཆ་བཅུ་དྲུག་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། དབྱེར་
མེད་དུ་འདུས་པ་དང་། རོ་མཉམ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཆགས་པས་བལྟ་བ་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། ལྷ་བ་འཕོས་པས་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དགའ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བཞི་ནི་མཚན་བརྗོད་
ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཆགས་བའི་མཐའ་ལྷ་བ་འཕོས་པས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དང་ལོ་ལྷ་བ་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ནི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སེལ་
བར་བྱེད་པས་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་བའི་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཁ་

༡ མ་གྱི། ལྷ་བཤད། ལྷ་ ཞོལ། ལྷ་བཤད། ལྷ་ ལྷ་བཤད། ལྷ་ * ལྷ་

དོག་སྣ་ཚོགས་འབར་བའི་འོད་ཅན་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྒོར་བ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་
 བདག་ཉིད་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་བརྒྱའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཚུང་བ་ལ་
 གནས་པས་སྐྱེལ་གྱི་འབྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་པས་སངས་རྒྱལ། དེ་ཉིད་ནི་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཚོས་སྐྱུ་གསུང་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་
 འཛིན་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་ཡང་རྒྱ་
 བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་རོ་བོར་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སྒོར་གཟུགས་ནི་
 རྒྱུའོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅུ་དྲུག་པའི་བྱེད་བརྒྱུད་
 དེ། དེའི་ཡང་བྱེད་བཞིའི་ཐིག་ལེ་འཆང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆ་བཙུག་ལྷ་རྣམས་པས་མཐར་གནས་པས་ཆ་མེད། ཉག་པོའི་
 ཚོས་གཅིག་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཆ་ལས་འདས་པ་པོ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་
 པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ །བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་ཅེ་མོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་མཐའ་སྟེ་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་འཆང་བ་པོའོ། ཞེས་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་
 བལྟན་པའི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པས་ལེའུ་ལྷ་བ་ལས། ལྷག་རྒྱ་
 ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཚེར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལོ་རྒྱུད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དགའ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་
 བ་བཞི་གསུངས་ཏེ། འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སང་
 བ་དང་། མི་ལས་དང་ཕིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡི་དབྱེ་
 བ་ཡིས་སྐྱུ་གསུང་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བ་སྟེ། དེ་དག་གྱང་རེ་

དེ་ཞིང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་སྐྱེ་
 ལུས་ཀྱི་དགའ་བའོ། །དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི། གསུང་སྟེང་གི་དགའ་བའོ། །འདར་བ་
 ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་དགའ་བའོ། །འགྲུང་མེད་ཅེས་པ་མིང་གིས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་སོ་ཡིས་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་དང། དགའ་བ་
 སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེའི་མཚོག་དགའོ། །འདིར་
 གསུང་གི་མཚོག་དགའ་དག་དང། ལ་སོགས་པས་གསུང་གི་བྱང་དགའ་དང་ལྡན་ཅིག་
 སྐྱེས་དགའ་གསུམ་སོ་གཞུང་དུ་དགའ་བ་བཞི་ཚེན་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་བསྟན་པ་
 རྣམས་འདིར་བཞི་ཚེན་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་གཉིས་པ་རྣམས་བཞི་
 པར་བྱས་ནས་གསུང་དང་སྤྲུགས་དང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རྣམས་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་
 རྒྱུད་དུ་བྱས་དང་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་དང། ཐེག་ལེ་སོགས་དང། ལྷ་ད་དག་དང། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་བསྟན་པ་ནི། སྤེབ་སྐྱོར་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིར་སྐྱེ་
 རིམ་དང་མ་སྟན་པར་བཤད་ན། མཚོག་གི་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཉིད་ནི་གསུང་གི་མཚོག་
 དགའོ། །སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དག་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཚོག་དགའོ། །བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཚོག་དགའ་སྟེ། མཚོག་དགའ་དང་དོ་རྗེ་བཞི་སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བ་གཉིས་པར་ངེས་
 པར་འགྲུང་དོ། །དུ་འགྲུང་ལས་སྐྱོར་བ་གཉིས་པ་ཞེས་འགྲུང་དོ། །འབར་བ་ཞེས་པ་ནི་
 སྐྱེའི་བྱང་པར་གྱི་དགའ་བའོ། །

སྐྱར་ཡང་། བྱང་པར་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཉིད་ནི་གསུང་གི་བྱང་པར་གྱི་
 དགའ་བའོ། །བརྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་དགའ་བའོ། །ཐེག་ལེ་ཞེས་
 པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་དགའ་སྟེ། གསུམ་པ་བྱང་དགའི་སྐྱོར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་

ཞེས་པ་ནི་སྐྱའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི།
གསུང་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའོ། །གཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
དགའོ། །རྒྱ་ད་ཅེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་ལྷན་
སྐྱེས་དང་རྗོ་རྗེ་བཞི་སྐྱུར་པའི་སྐྱོར་བ་བཞི་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་ལོངས་སྤོད་རྗོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་
དབྱེ་བས་སྐྱུ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

དེ་ལྟར་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ནི། ལེ་ལུ་ལྷ་པའི་མདོར་བསྐྱུས་གཉིས་
པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགའ་བ་བཅུ་
དྲུག་གི་མཐར་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་འདི་ཀྱུན་རྗོགས་ཀྱི་བཞི་
པའོ། ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྤྲུག་རྒྱའི་རྣམ་དག་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་རྒྱ་དྲུག་གི་ངེས་དོན་དང་། སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ངེས་དོན་
འོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱའི་རྣམ་དག་
གསུངས་ཏེ། འདིར་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས། མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་རྒྱ་
རྣམས་ཚངས་སྤོད་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བ་ལྷན་མོང་གི་སྤྲུག་རྒྱར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་སློག་འཆིངས་པ་རྣམས་ལམ་དུ་ས་སྐྱུ་རྗེས་སྐྱུ་
ཆགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱེད་པའི་སྤྲད་དུའོ། །ལས་རྒྱ་ལ་རྗེས་སྐྱུ་ཆགས་པར་གྱེད་པ་
དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་འཇགས་མེད་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་

གྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཁུ་བ་མི་བརྟན་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་ལྷན་པའི་བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་འགྱུར་འདིར་གང་གི་ཆེ་རྣམ་
འབྱོར་བ་བྱད་མེད་ལ་སེམས་བར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱས་པ་ཡིས་
ནི་སའི་ཁམས་འཁྲུག་ལ། ས་ཁམས་སྐྱུན་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱུན་མ་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
མ་ཡིན་”པའི་མར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་རེག་པས་ནི་ཚུ་ཁམས་འཁྲུག་པའི་ཕྱིར་
སྲིང་མོར་འགྱུར་ཏེ་ཚུ་ལྷ་མ་གྱི་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲིང་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་རྗེ་
ཞུགས་པས་མེ་ཁམས་འཁྲུག་པའི་ཕྱིར་བྱ་མོར་འགྱུར་ཏེ། མེ་གོས་དཀར་མོ་དག་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ལོ་གཉིས་བསྐྱབས་པར་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བྱས་པས་རྒྱང་ཁམས་འཁྲུག་པའི་ཕྱིར་ཆ་
མོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱང་སྐྱོལ་མ་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐིག་ལེ་
འོར་བུར་སྐྱུང་བར་གྱུར་པ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་འཁྲུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་མར་འགྱུར་ཏེ།
ནམ་མཁའ་ཚོས་དབྱིངས་དག་པ་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྣམས་ལས་རིགས་གཞན་མཐར་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་གཏུམ་
མོའི་རྣམ་འབྱོར་མར་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཉམས་པར་
གྱུར་པ་ལས་ཏེ། ཁུ་བ་འཕོས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་
ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུག་པོ་འདི་དག་
རྣམ་འབྱོར་བ་ཁུ་བ་མི་བརྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱུག་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འབྱོར་

༡ མ་ཕྱི། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། ཞོག་ལྷ་མོ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

བ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་འཇུག་ཅིང་འཛག་པར་བྱེད་པས་
 སོ། །འདིར་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་སོར་སའི་ཁམས་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ལྷམ་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའའི་ཁམས་རྣམས་འཇུག་སྟེ། འཇུགས་པ་རྣམས་ལས་ཁྲ་བ་
 འཛག་གོ། །དེའི་སྲིད་དེ་རྣམས་ས་རྩ་སྟེག་ཟ་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་དང་། ཉག་ཆད་
 གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཆད་པའི་དངོས་སོ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཉེ་འཕྲོ་བའི་
 གནས་སྐབས་དུག་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སྣ་བྲུག་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཟད་
 བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སྣ་བྲུག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མར་འཕྲོ་བའི་
 དུས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁམས་དུག་རྣམ་པར་དག་
 པས། ཞེས་པས་ཉེ། དེའི་སྲིད་དེ་རྣམས་སྐོམ་པའི་དུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་སོགས་
 རྣམ་པར་དག་པས་འཁོར་ལོ་དང་རྣ་ཆ་དང་མགུལ་རྒྱན་དང་ལག་གཏུབ་དང་སྐ་
 རགས་དང་ཐལ་བ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱ་དུག་གོ། །ཞེས་
 པའོ། །ས་སོགས་དག་པས་དུག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་
 རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་རྣམ་པར་དག་པས་ཡུང་སྤྲུལ་རྒྱ་དུག་ཏུ་ཡར་བརྗོད་པས་སོ།
 །ཞེས་པ་ནི། སྤྲུལ་རྒྱའི་རྣམ་དག་གི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རྩ་སྟེག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་
 རྒྱ་གསུངས་ཉེ། འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབྱེ་
 བར་སྤྱིའི་སྤྲུལ་རྒྱ་ཨོ་ཡིག་གིས་རྒྱས་གདབ་གོ། །མགྲིན་པར་གསུང་གི་སྤྲུལ་རྒྱ་
 ཞུ་མོ། །སྤྱིང་ཁར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱ་རྩྱུ་སྐོམ་པའོ། །འདིར་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་ཡུང་
 དབྱེ་བའི་རྩ་སྟེག་གྱི་སྟེ་བ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་རབ་ཞུགས་ཉེ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལངས་

བ་མི་གཡོ་བ་ནི་སྤྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟོང་བས་རྒྱས་འདེབས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཆེ་མོ་ཅན་ལ་རྒྱུད་དང་ཞེས་པ་མཁྱིལ་བ་ཡན་གྱི་ཅ་དབུ་མ་ལ་སྟོག་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞུགས་བ་མི་གཡོ་བར་འཆིངས་པ་ནི་གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟོང་བའི་རྒྱས་འདེབས་པས་སོ། །ཐེག་ལེ་མི་ལྷུང་བ་ནི་སྟོང་ཁ་ཡན་གྱི་དབུ་མར་སྟོག་ཞུགས་བ་མི་གཡོ་བར་འཆིངས་པ་ལས་གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟོང་བས་རྒྱས་འདེབས་པས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྐྱབས་ལུང་ཐུགས་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་གསུམ་ནི་དེས་བར་དབུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་ལུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སྤྲུབ་པས་བཞིན་དུ་འགྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ལ་ཡང་བདེ་བས་རྒྱས་བཏབ་པས་པན་ཚུན་རྒྱས་གདབ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། སྟོང་བ་ལས་བྱུང་གསུགས་བརྟན་རྒྱ། །མི་འགྲུང་ལས་སྐྱེས་བདེ་བ་འབྲས། །རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱས་བཏབ་པ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡིས་རྒྱས་བཏབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟོང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་ནི་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་མཐར་ལྷུང་དང་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ་དེའི་མཐར་ལྷུང་པའོ། །ཆགས་བྲལ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ་དེའི་དང་པོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆགས་པ་རྒྱུད་མི་འཕོ་བའི་མཐར་ལྷུང་པ། ཆགས་བྲལ་རྒྱུད་ཞོར་བུ་ལས་ཕྱིར་འཕོས་པའི་དང་པོ་ནི་རྒྱུད་གི་ཆ་བརྟུ་བྱུག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་དགར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཞོར་བུ་ལས་རྒྱུད་མི་འཛོག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཞོར་བུར་རྒྱུད་བཅིངས་པ་དེ་ནི་མཐར་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་འགྲུང་བ་མེད་པའི་མཚོག་

གི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་པོ་རྣམས་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱའི་ཡུམ་བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ལྷན་རྒྱུ་ཞེས་བ་ནི། རྣམས་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 འོ། ། ལྷན་རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཞེས་བ་སྡེ་མ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་སྟེ་མ་གསུམ་སྟེ་
 དགུ་བ་འུ་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་དེ་ནི་ལེགས་པའི་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་མར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམས་འབྱོར་བ་སྦྱེ་བ་སྡེ་མ་མི་འགྲུར་བའི་
 བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་མངལ་ནས་སྦྱེས་པའི་དུས་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཆི་བའི་མཐའ་
 བར་དུ་ཡང་གནས་པར་འགྲུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ལེགས་པའི་ལྷན་རྒྱུ་སྦྱེད་བྱེད་མ་འདི་
 བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ནི་རྟོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སྦྱེས་ནས་
 འཆི་བའི་མཐའ་བར་དུ་ཡང་གནས་པར་འདོད་དེ། མི་འཐད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་
 ཟིན་ཏོ། ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་དེའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
 མ་བཅུ་བསྟན་པའི་དབྱེ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བཅུ་དག་པའི་
 ལུས་མའི་རང་བཞིན་རྒྱུང་བཅུ་བསྟན་པ་ལས་བཅུར་དབྱེ་སྟེ། དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྦྱོར་
 རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་འདིའོ། ཞེས་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་བཞི་བ་འདིའི་དབྱེ་བའོ།
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱུ་བཞི་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱུའི་ཚོས་ཅན་འོ། ཞེས་པ་ལྷན་
 རྒྱུའི་དེས་པའོ། ། གསུམ་པ་གནས་པ་བརྒྱུད་པ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་འདུས་པ་དང་
 དམ་ཚིག་གི་མཚོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཞད་པ་ལ་བཞི། ལྷན་དུ་བྱ་བའི་
 རིམ་པ། དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུ་བ། འདུས་པ་ལ་དམ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་

༡ མ་གྱི། ལྷན་ལྷན་ བ་སྦྱུ། ལྷན་ལྷན་ ཞོལ། ལྷན་ལྷན་ ལྷན། ལྷན་ལྷན་ བ་ * བོ

མཚོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། སེམས་དག་པས་འབྲིག་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བྱ་ཚུལ་བྱེ་བཀའ་ཏུ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བའི། ཞེས་པ་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་གཞུག་པར་བུའོ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ། འདི་དག་གིས་ནི་རིགས་སོ་དུག་གི་རྣམ་
འབྱོར་མ་རྣམས་སྤུན་བངས་ནས། དང་པོར་གཞོན་ཏུ་དང་། གཞོན་ཏུ་མ་འོ་ལྷག་
སོགས་མངར་གསུམ་གྱིས་མཚོད་པ་དང་། དགེ་སློང་བ་མ་མངར་བའི་ཁ་ཟས་ཤིང་
དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་མཚོད་ཅིང་ཡོན་དབུལ་བ་དང་བཅས་པ་སློན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་
འོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གང་དུ་འདུ་བའི་གནས། གྲལ་དང་གདན་གྱི་ངེས་པ། གདན་
གྱི་དམིགས་བསལ། རྗེར་དང་སློད་གྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲིས་བྲུག་པ་མེད་པར། ཞེས་
པ་ནས། བསམ་པར་བུའོའི་བར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སློབ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མ་སྤུན་པར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་འགོད་པ་ནི། འདིར་འབྱོར་
པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་གཙོ་བོ་སྤྲོ་མ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་
དབུས་དང་། རྩོགས་བཞིའི་ཆར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་རྣམས་ཉེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་པོའི་
བསྐྱེད་གནས་ལ་དབུས་སུ་གདོལ་བ་མོ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་སྤུག་མ་དང་། ཤར་དུ་
དམངས་རིགས་སོ་སློབ་མ་དང་། སློར་རྒྱལ་རིགས་སོ་གོས་དཀར་མོ་དང་། འུར་དུ་
བྲམ་བེ་མོ་སྤུ་མ་གྱི་དང་། ཏུབ་ཏུ་རྗེ་རིགས་སོ་སྤུན་མ་སྟེ། དེ་དག་ཚོགས་གྱི་གཙོ་བོ་
ཡབ་རིགས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་གྱི་གདན་ནི་མིའི་བགས་པ་སོགས་
ལྟའོ། །དེ་དག་རྩོགས་རྣམས་སུ་བཀོད། དེ་ནས་གཉིས་པ་སློད་རྣམས་ནི་རྩོགས་བྲལ་

རྣམས་སྲུ་སྟེ། དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པར་གཅིན་ལ་སོགས་པས་གང་བའི་སྟོང་བཞི་
འགོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་གཉེས་པ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་འཁོར་ལོ་
བརྒྱད་ལ་ཤར་དུ་འཁར་བ་མཁན་མོ་སྤྲོད་རྗེ་མ་དང་། ལྟོར་འོད་མའི་སྤྲུག་མའི་ཅེ་
མོད། གར་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་མོད་དང་། ལྱང་དུ་ལོར་བུ་མཁན་མ་ཚོས་ཁམས་རྩོ་
རྗེ་མ་དང་། ལུས་ཏུ་ཞོན་པ་བྱེད་མ་དག་སྤྲུག་མ་དང་། མེར་ཐགས་མཁན་མ་དེག་བྱ་
དོ་རྗེ་མ་དང་། བདེན་བུལ་དུ་ཚང་འཚོང་མ་དོ་དོ་རྗེ་མ་དང་། དབང་ལྡན་དུ་གསེར་
མཁན་མ་གསུགས་དོ་རྗེ་མ་དང་། ལྷང་དུ་མེ་ཏོག་གི་འབྲེང་བ་མཁན་མ་དེ་དོ་རྗེ་མ་སྟེ།
ལུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་དོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་གདན་རྣམས་ནི་གངས་བཞིན་དུ་
ལུག་གི་པགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་གསུམ་པ་གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་གནས་ལ། ཤར་དུ་ཤ་འཚོང་
མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་དེམ་པ་བཞིན་དུ་ཅ་སྲུན་བྱ་དང་། ལྲབ་འཇུག་མ་དང་། བག་
མོད་དང་། གཞོན་ལུ་མ་དང་། དབང་མོད་དང་། ཚངས་པ་མོད་དང་། བག་མོད་དང་དཔལ་མོ་སྟེ་
རྣམ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གདན་རྣམས་ནི་ཀུན་འདི་པགས་པ་ནས། དྲང་
གི་བར་རྣམས་གངས་བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་བཞི་བ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་གནས་ལ་
ཤར་དུ་ལུགས་མཁན་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། དེམ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་མ་
དང་། ལུགས་བྱེད་མ་དང་། དེངས་བྱེད་མ་དང་། ཁེངས་བྱེད་མ་དང་། ལུགས་སྐྱོག་མ་
དང་། ཞོ་གཉེར་ཅན་མ་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་མ་དང་། ཚུན་སྟེ་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་
དོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་གདན་ནི་བསའི་པགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱི་ལའི་པགས་པའི་
བར་རྣམས་གངས་བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་ལྷ་པ་དྲུང་ཞོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ལ།

ཤར་དུ་སྐྱོ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན། བྱི་གདོང་མ་དང། བག་གདོང་
མ་དང། ལྷེ་སྤྱང་གདོང་མ་དང། ལྷག་གདོང་མ་དང། བསྟོན་ཐབས་མ་དང། འདི་ལ་
རས་ཀོསྐྱ་མ་ཟེར་ཉེ། བྱ་རོག་གདོང་མ་དང། བྱ་ཚོད་གདོང་མ་དང། མཁའ་ལྡིང་གདོང་
མ་དང། ལུག་གདོང་མ་སྟེ། རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་དོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་གདན་ནི། གོ་རྩ་
ད་བྱིད་ཀྱི་བགས་པ་ནས། གངས་བཞིན་དུ། རྩེས་པའི་བགས་པའི་བར་བརྒྱད་
དོ། །འདི་དག་ནི། སྤྱ་ལི་ཇ་ཉ་ཀ་ནི་ཨོ་ཀར་ཞེས་འབྲོ་ཟེར་ལ། བྱི་ཅེ་པད་ཅེས་འབྲུང་
མངས་སུ་འབྱུང། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཨོ་ཕྱ་ཀ་པ་ཕྱུ་ནི་ཤ་བའི་
བགས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བགས་པ་འདི་རྣམས་མེད་ན། ཅེས་པ་ནས།
དབུས་སུ་མིའི་བགས་པ་པོ། །དེ་རྣམས་གདན་དུ་འགོད་པ་ནི་རྣམ་འབྲོར་མ་རྣམས་ཐང་
དང་རྩེ་དང་ནགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་
པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གདན་རྣམས་བཀོད་ནས་རྣམ་འབྲོར་མ་རྣམས་བཞུགས་སུ་
གསོལ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་བགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེད་བྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། དབུས་སུ་ཤིང་གི་སྤོད། ཅེས་པའི་བར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཆང་ལ་སོགས་པ་ལྷུལ་ནས་གཟན་ལ་སོགས་པའི་
བཟའ་བ་དང་ལྷར་བ་སོགས་ཀྱི་བཅའ་བ་སྤྱོན་མ་ལྟ་དང་བཅས་པ་དང། འོག་ནས་
འཆད་པའི་མཚོད་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་པོ་དང་བསང་རྩེ་དང། མཚོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་
ལྷུལ་ཉེ། མཁའ་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚོད་པའི་
རྣམ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་པའི་རྣམ་འབྲོར་མ་
རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གདན་སྤེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་སྤྱིན་པའི་ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་སེམས་དག་པས་འཁྲིག་པའི་ཀུན་སྲོད་བྱེད་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
བ་ལ་གསུམ། འཁྲིག་པའི་སྲོད་པ་བྱ་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན། བཅ་ཚུལ་སེམས་དག་པས་
མི་དོར་བར་བསྟེན་ཚུལ། དེ་བསོད་ནམས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལེ་ལྷ་ལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོགས། བང་དུ་སྦྱོར་བ་
བཅུ་གཉིས་ལ་སློག་གི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་སོའི་ས་བོན་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྲིང་སྒྲགས་བརྒྱས་པས་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལ་དབང་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་འཁྲིག་པའི་
ཀུན་ཏུ་སྲོད་པ་ཡང་བསྟེན་པས་མཉེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་མོ་དང་འཁོར་གྱི་སློན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རིགས་
དབྱེ་བ། སློབ་དཔོན་དང་འཁོར་གྱི་སློན་ནས་རིགས་དབྱེ་ཞིང་སུན་ཚུན་མི་དོར་བར་
གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འཁྲིག་པའི་ཀུན་སྲོད་བྱ་བ་དེ་ལ་ལེས་རབ་ལུམ་གྱི་ནང་ནས་
ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་མོ་དབྱིངས་སྐྱབ་མ་དེ་ནི་མཚོག་གི་ལུམ་ཞེས་བ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་
གསུམ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་མར་འགྲུར་ཉེ། གདོལ་བ་མོ་དང་གཏུམ་མོའོ། །གང་གི་མར་
འགྲུར་ཞེ་ན། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སློབ་མས་མཚམས་བམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིའོ། ཞེས་དུ་འགྲུར་ལྟར་འོ། །སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
རྣམས་ནི་སྲིང་མོའོ། །སློབ་དེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་། སློན་མོ་དང་དྲག་སྐྱུན་མ་
གཉིས་ནི་ཚོ་མི་^༡རྣམས་སོ། །དམ་ཚིག་མེད་^༢པས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དང་འདྲ་བའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥བཤམ། མི ཞོལ། ༡༧བཤམ། ལྷ། ༡༧ནལ། མོ
༢ མ་ཕྱི། ༡༥བཤམ། མང ཞོལ། ༡༧བཤམ། ལྷ། ༡༧ནལ། མེད * མེད

རྫོངས་པ་ལ་འཆི་བའི་འདིགས་པ་སྟེར་བྱེད་ཅ་ཅི་ཀའམ། ཅ་སྟུན་ཏུ་སོགས་བརྒྱད་ཀི་
 ཡང་ཚ་མོའོ། །ཤིན་ཏུ་སྟོབས་མ་ལ་སོགས་པ་སློམ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀི་ཡང་ཚའི་བྱ་
 མོའོ། །རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་ཀི་སྲིང་མོའི་བྱ་མོ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་ཏུག་པོ་
 འདི་རྣམས་ཀི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་དུས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་ཀི་
 དབང་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཐེམ་པ་དང་བདག་པོའི་དབྱེ་བས་སྟུན་
 མཚམས་དང་སྟུན་ཚོད་དང་དུས་སྤོང་གྱི་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྤོང་བས་རང་རིགས་གྱི་ས་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྟེན་ཞིང་མཉེས་པར་
 བྱའོ། །རང་རིགས་གྱི་ས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་
 ཞིང་། ཚལ་ཉ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ་ཉ། འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ་དུར་ཁྲིད་དང་ཉེ་
 བའི་དུར་ཁྲིད་འཕྱང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་དེ། ས་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་བོ་དང་བཅས་པའི་གྲོང་གི་དབུས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་བོ་གཞན་མེད་པར་ནམ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་དོར་བར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་པ་ཀི་དེས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅེར་བྱ་གོས་དང་
 བལ་ཞིང་སྤྱི་གོལ་པ་ལག་ན་གྱི་གྲུག་དང་ཚོད་པ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་འདུས་པར་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བར་བྱེད་དེ། དེ་
 བཞེན་དུ་ཚོགས་གྱི་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་ཅན་ཀི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ་གདོལ་པའི་
 རིགས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ཡབ་ཀི་གཏུམ་པོའོ། །དེ་ཉིད་ཀི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ། ཚོགས་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་གདོལ་པ་དང་གཏུམ་པོར་བཞག་ཅེན། གཙོ་མོ་གདོལ་པ་མོ་དང་

གཏུམ་མོའི་ལྷག་མ་ཟ་བ་དང། དེ་དག་དང་མཉམ་བར་སྐྱོར་བས་འབྲིག་བ་བྱེད་པའི་
 གྱུར་ལོ། །དེ་ལྟར་རིགས་རྣམས་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མ་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་རང་གི་སར་འོངས་པ་རྣམས་དབང་དང་ལམ་གྱི་
 དུས་སུ་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང། དེ་ལ་ངོ་ཚ་བར་མི་བྱ་བར་མཉམ་བར་སྐྱུར་བར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔལ་དོན་རྗེ་ཅན་
 སྟོབ་དཔོན་ནི་དཔལ་ལྷན་ལ་བ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་གསུམ་སྐྱེད་
 མཛད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིང་པོ་
 སྟེ་ཞེས་པ་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་བཞི་དང། དེའི་རིགས་
 འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ། གཏུམ་པོ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སེམས་
 དཔལ་དུག་གཞོན་མཛེས་དང་གཙུག་ཏོར་གྱི་རིགས་ནི་མིང་པོའི་བྱ་ཚའི་སྟེ། འཁར་
 བ་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང། འོད་མའི་གར་མཁན་དང། ཁྲིན་པ་མཁན་
 རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཡི་ནི་རིགས་རྣམས་པ་མང་པོ་ལས། ཡང་ཚ་རྣམས་
 བེ་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བརྒྱད་དེ་བཞུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ཚའི་བྱ་
 བེ་ལྷགས་མཁན་ལ་སོགས་པ་འིན་ཏུ་སྟོབས་སོགས་ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོའི་
 རིགས་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱབ་མཚམས་སྐྱབ་ཚོད་དུས་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་དུས་ཀྱུན་དུ་སྐྱོད་
 པས་རང་རིགས་ཀྱི་སར་གནས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
 དག་གིས་བསྟེན་ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ས་གང་དུ་ན། གནས་དང་ཞིང་དང་
 ཚརྫོང་འདུས་པ་འཇུག་གཙོད་དུ་འབྲོང་དེ། ས་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའོ། །དེ་རྣམས་

སྤྱི་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྤོང་དང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་མེད་པར་འོངས་པ་ན་ནམ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོར་
བར་མི་བྱའོ། །རྣམ་འབྱོར་ལོ་ལོ་ལན་ཚུན་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་རང་རིགས་ལ་
འཁྱུད་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་བྱུང་མེད་ཆེ་བ་ལྟར་རྒྱས་པའི་
བཞིན་ལྷན་པའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་མིག་ཅན་མཚོག་གི་དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བླུག་པ་གང་
སྤྱིན་པ་ལོ་རྣམ་འབྱོར་མ་སུ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་རྒྱ་རུ་ལུས་དག་
སེམས་དག་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་
མཚོད་པའི་སྤྱིར་འབྲུལ་བར་བྱེད་ན་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུའི་ས་གཞི་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷང་
ལོ་དང་། ཉ་དང་། འིང་ཉ་དུ་མའི་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷ་ལོ་རབ་ཉུ་སྤྱིན་པ་ལས་བསོད་
ནམས་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་
པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་འབྱོར་མ་དེ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལོ། །མི་བདག་ཅེས་པ་ནི་
བོད་པའོ། །དུས་རི་སྤིང་དུ་བ་རྒྱ་བ་ཉི་མ་རི་སྤིང་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་བར་དུ་སྤྱི་
མཁའ་ལ་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཉོ། །

བཞི་པ་རིགས་སོ་རྒྱུག་གི་ལྷ་ལོའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་དགུ་པའི་
དོན་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རིགས་སོ་རྒྱུག་གི་རྣམ་འབྱོར་ལའི་རིགས་
ངེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་གི་བརྗེས་བསྟན་པ། རིགས་ལས་སྤྱིས་པའི་མཚོན་མའི་ངེས་པ་
སོགས་ཀྱི་“སྤྱིས་”བསྐྱུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་བསྟེན་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༦ན། ལྷོ་ལོ་ལ། ༡༡༣༡ན། ལྷོ་ལོ་ལ། ༡༧༧༦ན། ལྷོ་ལོ་ལ། * ལྷོ་ལོ་ལ།

སྤང་དུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྤོང་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་སོ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ངེས་པ། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་རྗོད་རྗེ་མཚོན་པའི་ངེས་པ། རྗོད་རྗེ་མཚོན་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དམ་ཚིག་གི་བད། རྣམ་འབྱོར་པོ་མོའི་རིགས་ཀྱི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ནས་བཟླ། །བཟླགས་ནས་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་གྱི་མཚོན་པ། མཚོན་བྱ་རིགས་སོ་རྒྱལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་མཚོན་ཚུལ། དེ་ལ་སྤྱི་བད་གི་རྗེས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་འབྱོར་མའི་རིགས་དབྱེ་བ་དང་། དེས་རྣམ་འབྱོར་པའི་རིགས་དབྱེ་བ་ཡང་མཚོན་པ་དང་། གཙོ་མོའི་བྱེད་ལས་དང་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་གྱི་སློབ་ནས་རྣམ་འབྱོར་མའི་རིགས་དབྱེ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་བྱེད་པས་ངེས་པར་བྱ། དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སློབ་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དམངས་རིགས་མ་ལ་སོགས་པ་རིགས་རྣམས་སློབ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་འགྲུར་མངས་ལྟར་ཏེ། མིའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་རང་རང་གི་ལས་གྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པས་རིགས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་དམངས་རིགས་ལ་ལས་གྱི་སློབ་ནས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། ས་གཞི་མོ་བ་དང་། བ་ལང་སྦྱོར་བ་དང་། འཛིམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གྱི་ཤིང་གི་ལས་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་མའི་རིགས་ནི་དམངས་རིགས་ནི་དམངས་རིགས་མ་རྣམ་པ་བཞི་དུ་སའི་སྟེང་དུ་འགྲུར་པོ། །ཤོས་དཀར་མོའི་རིགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་མར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱལ་རིགས་གྱི་ཚོས་དཔུང་གི་ཡན་ལག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མང་པ་

དང་། ཉ་ལ་ཞོན་པ་དང་། སྒང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་དང་། ཤིང་ཉ་ལ་ཞོན་པའི་དབྱང་
 ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའོ། །ས་སྟེ་སྐྱུན་མའི་རིགས་ནི་རྗེ་འུ་རིགས་མ་རྣམས་ཉེ། དེ་
 ཉིད་ལ་ཡང་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཚོང་པ་དང་། ཡིག་མཁན་དང་།
 སྐྱེན་བྱེད་པའོ། །སྤྲ་མ་གྱི་ནི་གཉིས་སྟེ་ས་བམ་ཟེའི་སྟེ་པོའི་རིགས་ལས་སྟེ་ས་པ་བམ་
 ཟེ་མོ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། གཉིས་སྟེ་ས་ཀྱི་ཚོས་རིག་བྱེད་སྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་
 བདུན་ཉེ། དེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡལ་གསེ་རིག་བྱེད་དང་། མཚོད་སྐྱེན་དང་། སྐྱེན་དང་གས་
 དང་། སྲིད་བསྐྱང་དང་། ཉགས་ན་རབ་ཏུ་གནས་པ་བམ་ཟེའི་རྩུང་མ་དང་། བདག་པོ་
 ལས་གཞན་ལ་མི་གཡེམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་བདག་པོའི་རྩུང་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་
 ཀྱི་རྗེས་དང་བྱིམ་ཀྱི་འཚིང་བ་ལས་གོལ་བའི་བམ་ཟེ་དཀའ་ཕྱབ་པའི་རྩུང་མ་སྟེ་
 བདུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་ནི་ཤར་གྱི་
 འཁར་བ་མཁན་མའོ། །རོ་དོ་རྗེ་མ་ནི་བདེན་བམ་གྱི་ཚང་འཚོང་མའོ། །གཟུགས་དོ་
 རྗེ་མ་ནི་དབང་ལྷན་གྱི་གསེར་མཁན་མའོ། །བྱི་དོ་རྗེ་མ་ནི་རྒྱུང་མཚམས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་
 མཁན་མའོ། །རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ནི་མེ་མཚམས་ཀྱི་ཐགས་མཁན་མའོ། །ཚོས་དབྱིངས་
 དོ་རྗེ་མ་ནི་བྱང་གི་ནོར་བུ་མཁན་མའོ། །བྲག་སྐྱུན་མ་ནི་ལུབ་ཀྱི་ཁྲོན་པ་མཁན་
 མའོ། །ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་མོ་ནི་སྟོའི་འོད་མའི་གར་མཁན་མ་སྟེ། གཤོལ་པའི་རིགས་ཅན་
 གར་མཁན་མའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཅ་སྐྱུན་འུ་ནི་གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་གནས་ལ་ཤར་གྱི་ཤ་མཚོང་
 མའོ། །བྱུབ་འཇུག་མ་ནི་མེ་མཚམས་ཀྱི་རྗེ་མཁན་མའོ། །པག་མོ་ནི་སྟོའི་ལུང་བ་
 མཁན་མའོ། །གཤོང་དུག་མ་གཞོན་ལུ་མའི་རིགས་ནི་བདེན་བམ་གྱི་སྐྱད་འཚོང་

མའོ། །དབང་མོ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཚོམ་བྱ་མའོ། །ཚངས་མ་ནི་རྒྱུང་མཚམས་གྱི་ཉ་བ་
 མའོ། །དྲག་མོ་ནི་བྱང་གི་གར་མཁན་མའོ། །དཔལ་མོ་ནི་དབང་ལྡན་གྱི་ཚོས་མཁན་
 མ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །“དེ^༡་བཞིན་ཏུ་སྐྱེའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་བྱེད་མ་ནི་ཤར་
 གྱི་རྒྱ་སྐྱེགས་མཁན་མའོ། །རེངས་བྱེད་མ་ནི་རྒྱལ་གྱི་སྲིན་ལག་མཁན་མའོ། །ཁེངས་
 བྱེད་མ་ནི་བྱང་གི་ཉིལ་མར་མའོ། །ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ནི་སྟོའི་ལྷགས་མཁན་མའོ། །འོད་
 ཟེར་ཚན་ནི་རྒྱང་མཚམས་གྱི་ཀོ་པགས་མཁན་མའོ། །ཁོ་གཉེར་ཚན་ནི་བདེན་བྲལ་
 གྱི་ཤིང་མཁན་མའོ། །ཚུན་ནི་དབང་ལྡན་གྱི་འདྲེག་མཁན་མའོ། །རྫོ་རྗེ་སྐྱགས་སྐྱོག་པ་
 ནི་མེ་མཚམས་གྱི་སྐྱག་མཁན་མ་སྟེ། བརྒྱད་ནི་ཁོ་བོའི་རིགས་ཚན་རྣམས་སོ། །ཁྱི་
 གདོང་མ་ནི་དུར་ཁོང་གྱི་གནས་ལ་ཤར་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་མའོ། །པག་གདོང་མ་ནི་སྟོའི་འབྲུག་
 པ་མའོ། །ཅེ་སྐྱང་གདོང་མ་ནི་རྒྱལ་གྱི་གཏུམ་མའོ། །སྐྱག་གདོང་མ་ནི་བྱང་གི་སྐྱག་
 གཞིག་མའོ། །བྱ་རོག་གདོང་མ་ནི་མེ་མཚམས་གྱི་སྐྱོན་ཐབས་མའོ། །བྱ་ལོད་གདོང་
 མ་ནི་བདེན་བྲལ་གྱི་རོ་བསྐྲེག་མའོ། །མཁའ་ལྗིང་གདོང་མ་ནི་རྒྱང་མཚམས་གྱི་ལྷོ་ལི་
 མོ་འམ་མི་ལོད་མའོ། །འུག་གདོང་མ་ནི་དབང་ལྡན་གྱི་རི་ཁོང་མ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་རབ་
 གཏུམ་མའི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་གྱི་དབྱེ་བས་ས་གཞིའི་གནས་སུ་སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁྱོར་མ་སྐྱམ་
 ཅུ་ཅ་རྒྱལ་རྣམས་དག་གི་རིགས་རྣམས་ཉེ། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། གནས་ངང་ཉེ་
 བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཐང་གི་ཡུལ་དང་སྐྱེའི་གྲོང་མཚོག་ཚུ་

¹ མ་གྱི། ༡༢བཅའ། ༥ ཞོལ། ༡༡ན་༡༣། ལྷ། ༡༥ན་ལ། དེ * དེ

དང་། དཔལ་ལྷན་ནགས་སུ་ཡང་དག་གནས་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གྱི་གཟུགས་སུ་
བསྐྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི་སྐོངས་པས་དཔལ་ཚིག་བྲལ་བ་རྣམས་དུས་སུ་
འཆིང་བར་བྱེད་ཅིང་རབ་མཚོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་སྟེང་དུ་གནས་ནས་རྣལ་
འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་དག་ལ་ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་མཛད་
མའོ། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རིམ་བས་
བཞི་དང་དུག་དང་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དང་བཅས་པའི་ནོར་ཉེ་བརྒྱད་དང་
གཅིག་བྱ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ནི་དམངས་རིགས་སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
བཞིའོ། །དུག་ནི་སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་མ་དུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་
ནི་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མིན་མོ་བརྒྱད་དོ། །བཅུ་ནི་ཁྲི་མོ་བཅུའི་དབྱེ་བས་སྟེ་བའི་
ཁྲི་མོ་བཅུ་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ལས་དག་སྐྱབ་མ་དང་འིན་ཏུ་སྐྱོན་མོ་གཉིས་ནི་སྐྱ་དོ་རྗེ་
མ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚོས་དབྱིངས་མ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །ནོར་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཁྲི་
གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རིགས་སོ་དུག་ལས་དམངས་
རིགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྟེ་བའི་རིགས་རྣམས་
སོ། །འཁར་བ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དུག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
སྟེ་བའི་རིགས་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་སྟེངས་གནས་སུ་ཡི་དུགས་ཀྱི་རིགས་

༡ མ་གྱི། ༡ནནཔན། རྟེངས་ ཞོལ། ༡ནནཔན། སྐ། ༡ལཔཔན། རྟ། ༡ལཔཔན། རྟེང

རྣམས་ནི་བཤམ་པ་ལ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའོ། །ཁོ་ལོ་འཇིགས་རྣམས་ནི་
རྒྱ་སྤྱེགས་མཁམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་སྟེ་བཅུ་ལོ། །ལྷ་མིན་གྱི་
འཇིགས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྐྱོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བ་རྣམས་ཏེ་བརྒྱད་
ལོ་དེ་དག་ནི་གདེངས་ཅན་སྐྱེད་མིན་པར་གནས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་
འགྲུང་ལ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་སྟེ་རྣམ་འགྲུང་བས་འཇིགས་པར་
བྱའོ། །གཅིག་ཏུ་གཅིག་ན་མཐར་སྐྱེས་མ་སྤྱོད་མཁམ་ཡུམ་དང་གཙོ་བོ་སྟེ་མིན་
གསུམ་གནས་སུ་དབལ་ལྡན་རྣམ་འགྲུང་མ་དང་རྣམ་འགྲུང་པའི་འཇིགས་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་
རྒྱལ་ལོ་རྣམས་དག་གི་ཁྱབ་བྱེད་དེ་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་བརྒྱན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་གང་ན་གང་བཞུགས་པ་ནི་ས་འོག་སྐྱེད་
མིན་པ་རྣམས་སུ་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་གནས་ཏེ་ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་
སོ། །མིའི་འཇིགས་ཏེན་སྤྱོགས་བཅུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཁོ་སྤྱེས་རྣམས་བཞུགས་
སོ། །ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འཇིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་
འཇིགས་ཏེན་དུ་གནས་ཏེ། ལྷ་མཚོག་གནས་སུ་སྐྱེད་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཅེས་པ་ལ་
ལྷ་མཚོག་གནས་ནི་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་ཏུ་གནས་པ་དག་གོ། །ཚངས་པའི་ཡུལ་
གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་སར་དབལ་ལྡན་ཡུམ་བཞི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ཚངས་འཇིགས་ལ་
སོགས་པའི་གཞུགས་ཅན་ཟད་པར་ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་བསྐྱོམས་པ་རྣམས་ལ་བཞུགས་
སོ། །ཟད་པར་སྐྱོང་བ་བསྐྱོམ་པ་གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དོ་རྗེ་དཀྱིངས་ཀྱི་
དབང་རྒྱལ་མ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་མིན་པའི་གྲོང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་
སོ། །རབ་མཚོག་ཞི་བ་སྤྱོད་འདས་པའི་གྲོང་དུ་སྐྱིད་བྱལ་གྱི་ཁམས་གསུམ་དག་

གི་ལུས་གཅིག་ལ་བཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྲིན་མཛོ། །འདི་དག་གིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། འདི་དག་རབ་ཏུ་སྤོས་
བའི་ཞལ་དང་ལྡན་བའི་ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱད་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཏུ་
མས་སྲོག་ལུས་ལས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་ཅིང། དགེས་བའི་ཞལ་ཅན་ཞི་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནི་
རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རིགས་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་དོ་རྗེ་མཚོན་བའི་ངེས་པ་
ནི། ད་ནི་བྱ་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་དོ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
མཚོན་བའི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་དབེན་པར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཇམ། སྤྱེ་པོ་
མེད་སར་སྒོམ་བའི་དུས་སུ་བྱ་ལོ་འཇམ། གན་ལོ་འཇམ། དར་མ་རྣམས་སམ། ལུས་ནི་བྲི་
མ་དང་བཅས་པས་མི་གཙང་བའམ། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་མོ་དམངས་མོའི་མ།
མཐར་སྤྱེས་མའམ། མིག་དང་ལག་པ་དང་བྲལ་བའམ། རྣ་བ་སྤྱད་མཆུ་ཆད་པའམ།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་
ནི་གཙང་མེ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དུ་དམན་པ་ལ་བཅེ་
བའི་མཚོག་གི་སྤྱིང་རྗེས་སྤོང་ག་ལུགས་བཟན་པ་དང་ཐབས་ཐིག་ལེ་མི་འཕོ་བའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་མ་ཡིན་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནམ་རྣལ་འབྱོར་བ་སྤྱིང་རྗེའི་ཕྱགས་དང་ལྡན་པ་བྲི་མ་དག་དང་རྣལ་
པར་བྲལ་བ་སྟེ། ཁེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ལས་ཕྱོལ་ཞིང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

ལ་རྗེས་སུ་ཞེན་པ་སྟེ་གནས་པ་རྗེས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡེང་
པ་དང་། བྱིས་གྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུག་རྒྱ་མཚོད་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྗོལ་རྗེ་མཚོད་པ་ལ་སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་དམ་ཚིག་གི་བཅད་ནི། དེ་ནི་དང་
སོར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྗོལ་རྗེ་མཚོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་མིང་གིས་
གསུངས་དེ། འདིར་དམ་ཚིག་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ཐབས་ཤེས་འདུས་པ་ལ་སྤྲུག་རྒྱའི་
མིང་རྣམས་བཞེས་འགྲུང་བ་ནི་དང་སོར་ཤེས་རབ་བྱུང་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསང་
བའི་སྤྲུག་རྒྱར་འགྲུང་བར་བརྗོད་དོ། །དམ་ཚིག་ལ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་
རྣམས་འབྱོར་བ་ཐབས་ནི་སྤྲུག་རྒྱ་མཚོག་དམ་ཚིག་གི་སྤྲུག་རྒྱར་འགྲུང་རོ། །དེ་དག་
འདུས་པ་ཅེད་མོ་ལ་ཚུར་བྱ་དང་འགྲུང་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱར་
འགྲུང་རོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་རོ་མཉམ་པ་དག་
གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱར་བརྗོད་དེ། །དམ་ཚིག་གི་གསང་བའི་སྐད་རྣམས་བཞི་པོ་འདི་
ནི་རྗོལ་རྗེའི་མཚོད་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱའི་རྣམས་འབྱོར་བ་ལ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམས་འབྱོར་སོ་མའི་རིགས་ཀྱི་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་
ནས་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་ལྡེ་བརྟགས་ཉེ་མཚོད་ཚུལ་དང་། རིགས་ལྡེ་ག་
བརྟགས་དེ་མཚོད་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། དྲིའི་སྐོ་ནས་རིགས་ལྡེ་བརྟག་པ་
དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རིགས་ལྡེ་བརྟགས་ཉེ་མཚོད་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས།
དྲིའི་སྐོ་ནས་ཡུམ་ལྡེའི་དང་། སངས་རྒྱས་ལྡེའི་རིགས་བརྟག་པའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་
སོ་ཉ་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་ཉ་མའི་ཡུས་སམ་སྐྱེ་གནས་ལ་དྲི་སྐོ་བའི་མཚན་ཉིད་

ལས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཕོ་ཉ་མོ་དག་གི་འི་ལྷ་ལུས་ལ་གནས་
བའམ་བརྒྱུད་གནས་བར་འགྱུར་ཏེ། འི་དེ་དག་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕོ་ཉ་མོ་དེ་དག་
ལྷས་ཀྱི་རིགས་ལྷས་ལ་ལྷ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འི་དེ་རང་བཞིན་ལྷས་མཁའ་ལ་
སོགས་པའི་ཁམས་ལྷ་སྟེ། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་ལྷས་མཁའ་ལས་སྤྱི་ཅིའི་རི་
དང་། རྒྱུད་ལས་བརྒྱའི་རི་དང་། མེ་ལས་གཅིན་གྱི་རི་དང་། རྩ་ལས་འཕམ་ཉའི་རི་
དང་། ས་ལས་རུས་བའམ་ལྷག་གི་རིའོ། །འི་དེ་ལྷས་དང་ལྷན་པའི་ཕོ་ཉ་མོ་ལྷས་
གངས་བཞིན་དུ་དབལ་ལྷན་བཟང་ཕོ་ནས་སྤྲད་ཆེན་མའི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྷས་སྤྱི་
ཅི་ལ་སོགས་པའི་རི་ལྷར་རིས་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དབལ་ལྷན་ཞེས་བ་ནི་
དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་ལ་སྟེ་དབལ་ལྷན་གིན་དུ་བཟང་ཕོའོ། །ཞེས་བ་ནས།
སྤྲུག་ལ་ནི་སྤྲད་ཆེན་ཕོའི་བར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་འགྱོར་བ་ཡང་ལྷས་ལ་ལྷ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་ཅིའི་རི་
ལས་སེལ་འི་རིགས་དང་བརྒྱའི་རི་ལས་རི་དུགས་ཀྱི་རིགས་དང་། གཅིན་རི་ལས་
ཉའི་རིགས་དང་། ཉའི་རི་ལས་ལྷ་མཚོག་གི་རིགས་དང་། ལྷག་གི་རི་ལས་སྤྲད་ཕོ་
ཆའི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྷ་དུའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་མི་བརྒྱུད་བ་ནི་
སེལ་འོ། །དོན་གྲུབ་ནི་རི་དུགས་སོ། །རིན་འཕྲུང་ནི་ཉའོ། །སྤྲད་མཐའ་ནི་ལྷ་མཚོག་
གོ། ལྷས་སྤྲད་ནི་སྤྲད་ཕོ་ཆའོ། །དེའི་སྤྲིང་ལྷ་མ་ལྷས་འགྱོར་མ་ལ་བཤད་བ་བཞིན་དུ་
ལྷས་འགྱོར་བ་ལ་ཡང་འི་དེ་དེས་བ་དང་། དེ་ལས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེས་བའོ། །གཉིས་
བ་གསུམ་སྟེ། མཚོན་ཉིད་གྱི་སྤོ་ནས་ལུས་ཀྱི་རིགས་བརྟུག །ཡབ་ཀྱི་རིགས་
བརྟུག །ཕོ་ཉ་མོ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་བརྟུན་བཅོས་ཤེས་པར་བྱ་ཆུང་པ་

སྟོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ལོ་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལེན་ཏུ་བཟང་མོ་སྐྱ་ཅིའི་འི་
 དང་ལྷན་པ་ནི་ཡན་ལག་སྐྱ་ལྷན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་མའི་
 རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱའི་འི་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཅུང་ཟངས་པ་དང་ལྷན། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། སྐྱོལ་མའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཅིན་གྱི་འི་ལྷན་ནི་རོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། གོས་དཀར་མའོ། །ཉམ་འི་ལྷན་ནི་རིང་ཞིང་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་མ་
 ཀྱི་འོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནག་གི་འི་ལྷན་ནི་ལུས་སྐྱོལ་ཞིང་གུང་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱུན་
 མའོ། །དེ་ལྟར་སོ་ཉ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པས་དག་པའི་
 རིགས་ནི་གནས་སྐྱབས་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་གི་ཏུས་ཀྱང་ཏུ་ནི་པལ་ཆེར་
 འདེས་པའི་རིགས་སྐྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་ཉ་མོ་རྣམས་རང་སྤེལ། སོ་རྒྱལ་གི་
 རིགས་དང་། བསྐྱུ་ན་རིགས་ལྷའི་རིགས་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། སེལ་འི་
 རིགས་ཅན་དག་གུང་འབྲོག་དགོན་པ་ན་གནས་པར་སྐྱོ་ཞིང་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་
 འདུག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲལ་བ། གང་ལ་འཇུག་པ་མེད་ལ། སྐྱིན་པ་ལ་དགའ་
 ཞིང་གཏོང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན། ལྷ་ཅིའི་འི་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་
 སོ། །རི་རྒྱལ་གི་རིགས་ཅན་ནི་མཁྱོགས་པར་འབྲོ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ཞིང་
 ལུས་ཡང་བའི་ཡུལ་དང་སྐྱུག་པའི་སེམས་ལྷན་བརྒྱའི་འི་དང་ལྷན་པ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
 རིགས་སོ། །ཉམ་འི་རིགས་ཅན་ནི་ངེས་པར་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེད་པ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་
 དབང་ཏུ་གྱུར་པ། གཅིན་གྱི་འི་དང་ལྷན་པ་གཞན་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་
 རིགས་ཅན་ནོ། །ལྷ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་ནི་མིག་འདྲུལ་སྐྱུག་པས་རིངས་པའི་མིག་

ཅན་འགྲོས་དམན་ཞིང་དལ་བ་དང་ལྡན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བེམ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་
བ་དང། ཉའི་འི་དང་ལྡན་བར་གྱུར་བ་ནི་སྤང་མཐའི་རིགས་ཅན་ལོ། །སྤང་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་ལ་ངེས་བར་འགྲོས་དལ་བ་”རུལ་’བའི་འི་སྟེ་
ཆག་གི་འི་དང་ལྡན་བ་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་བ་ནི་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མ་འདྲེས་བ་
དག་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ལ། བལ་ཆེད་ནི་འདྲེས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་
འབྱོར་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་གི་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་རྣམས་སའི་སྟེང་གི་གནས་སུ་རིགས་ཀྱི་
ངེས་བ་ནི་འི་དང་བཞིན་ལས་མཚོན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་པལ་ཆེད་ནི་པན་ཚུན་
འདྲེས་བ་ལས་སྐྱེས་བར་གྱུར་བའོ། །

གསུམ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་པོ་ཉ་མོ་དེ་དག་རྣམས་མཚོད་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་བ་ཡིས་རིག་ཅིང་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །དགོས་བ་གང་ལས་རྒྱ་མཚོན་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
དབྱེས་བ་བསྐྱེད་བ་མེད་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་
སྟེང་བར་མི་འགྱུར་དོ། །འདི་ནི་རྩ་འགྱུར་ལས། ཤིན་ཏུ་བདེ་བས་དབྱེས་བ་མེད་ན་
རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་སྟེང་མི་འགྱུར། ཞེས་འདོན་བ་ལྟར་
བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུར་ཏུ་འགྱུར་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བར་བྱའོ། ཞེས་བ་ནི། རྫོགས་མཚོད་པའི་ངེས་བའོ། །གཉིས་

༡ མ་གྱུ། ༡༠ན། ཞོལ། ༡༥བ། རུལ། སྤྱ། ༡༣ན། ལྷ། ༡༧ན། རུལ།

བ་རིགས་ཤུག་བརྟགས་ཏེ་མཚོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་མ་ཤུག་གི་མཚན་ཉིད་
 བརྟགས་ཏེ་མཚོད་པའི་ཚུལ། དེ་འདྲེས་པས་རིགས་སོ་ཤུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་
 མོ་ནི། དེ་ནི་མངོས་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མངོས་མའམ་བཟང་མོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
 ད་བྱིངས་ཀྱི་ཁམས་མའི་རིགས་ཅན་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་ནི་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་མའོ། །ཤ་བ་
 མོ་ནི་རྗེ་རྗེ་རྗེ་མའོ། །མི་མོ་ནི་གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མའོ། །སྲིན་མོ་ནི་རྗེ་རྗེ་རྗེ་མའོ། །སྐྱ་མོ་
 བེ་རེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོས་མ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་
 གྲེད་མ་སྐྱ་མས་བྱིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་སྤྲིའི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བ་འཇག་པ་
 བསྐྱུང་བའི་སྣོམ་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏུན་བསྐྱོམ་པའི་ངང་
 ཚུལ་ཅན་ལྷ་མོ་ནི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནི་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལུས་ལ་ཤས་ཆེར་རྗི་མས་གོས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ལྷག་མའི་ཟས་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པ་ནི་ཤ་བ་མའོ། །མི་མོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་ཆགས་མ་སྟེ།
 སྲིན་མོ་ནི་མིའི་ཤ་ཁྲག་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོག་ཆགས་གསོད་པའི་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་
 དང་ལྷན་མ་སྟེ། ལྷ་མོ་དག་གྱང་འོ་མའི་ཟས་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཅན་ལོ། །དེ་རྣམས་
 རབ་མཚོག་སའི་སྟེང་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་རྗེ་རྗེའི་མཚོད་པས་མཚོད་པར་བྱ་སྟེ།
 གང་དུ་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དང་ཉེ་བར་གནས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སྤྱོད། ཞེས་བཞི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཤུག་པོ་དེ་དང་སྤར་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལྷ་མོ་དེ་ལས་
 འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
 ཡོན་ཏན་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཅུ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་

གསུང་གི་རྣམ་འབྲོར་མ་བརྒྱད་དང་། རྟུགས་བྲེད་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྣམ་འབྲོར་
མ་བརྒྱད་དང་། ཁྲི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་དུར་ཁོང་གི་རྣམ་འབྲོར་མ་བརྒྱད་དོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་རིགས་སྤྱི་ལ་ཅུ་ཅུ་གཤམ་གྱི་རིགས་ཅན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདོད་མ་
དང་སྤྱིར་འདོད་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་ཐབས་གྱི་
ལེ་ལུ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཚོགས་དང་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བས། དེ་ལྟར་
སའི་སྤྱི་བའི་གནས་སྤྱི་གནས་པ་དང་། མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་
བས་བྲེ་བའི་རྣམ་འབྲོར་མ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ལ་ཅུ་ཅུ་གཤམ་གྱི་རིགས་
གྱི་དབྱེ་བས་བྲེ་བའོ། །ལྷ་པ་བརྟགས་ནས་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གྱིས་མཚོན་པ་ལ་བཞི།
ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྤོན་མཚའ་གི་བརྒྱུད་བ་བྲེ་བྲེ་བྲེ་བྲེ་བྲེ་བྲེ། ཡོན་ཏན་
གྱི་སྤོན་མཚའ་ཚིག་གི་གཞི་བསྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད། དམ་ཚིག་བདུན་ཅུ་གཉིས་
བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲུང་པར་དུ་བཤད། ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་གྱི་དམ་ཚིག་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཆང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའི་བརྒྱུད་བའི་
ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། རྫོས་ཆང་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། སྤྱང་ཅི་
ལས་སྤྱེས་པའམ། ལུ་རམ་ལས་སྤྱེས་པའམ། འབྲས་ལས་སྤྱེས་པའམ། ལྡོན་ཤིང་
ལས་སྤྱེས་པའམ། གཞན་བཅོས་པ་དང་སྤྱར་བའི་ཆང་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལྷན་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྤོབ་དཔོན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སྤོང་གང་ཞིག་འཕྲུང་བར་བྲེད་པ་དེ་
ནི་བདུད་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྫོས་པའི་དབང་གིས་དམ་ཚིག་དང་འབྲས་བུ་
ལས་དཔུལ་བར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྱུར་གཞན་རྣམས་ལས་
རྫོས་པར་འགྱུར་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤོབ་དཔོན་དེ་ནི་བདུད་

གྱི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བར་འགྲུར་འོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་མ་ལྷག་པར་ལྷན་པའི་
 བྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོར་སློབ་བྱེད་རན་པར་བསྟེན་པ་ལས་
 སྤྲེལ་པའི་བྱི་མ་འཕྲོག་ཅིང་བྱིན་པའི་སྤྲེལ་པ་རྣམས་ལ་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱིས་
 དཔོན་གྲུབ་སྤྱིན་པར་འགྲུར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལ་འཁོར་བསྐྱོན་པ་དང་ཚོགས་འཁོར་
 སོགས་མ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་འདིར་ནི་ལུག་རྒྱ་གང་སུ་ཡང་རུང་བ་བསྟེན་པའི་ཚེ་
 དམ་ཚིག་གི་རྗེས་གཞན་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཡང་གསུང་དོ་རྗེ་མཚོད་པའི་སྤྱིར་བཏུང་
 བ་སྤྲད་དུ་ཆང་འཕྲང་བ་རབ་ཏུ་བྱ་སྟེ་དོ་རྗེ་མཚོད་པས་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་མཚོད་
 པའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་དམ་ཚིག་གི་ཆང་ཤ་འབྲིག་པ་
 བདུད་ཅི་སྟེ་བཞི་པོ་བསྟེན་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཏེ། གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས།
 རི་བོང་མཚན་མ་གཅིག་སུ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་བསྟེན་པ་འཆི་བའི་འདིགས་པ་
 འཕྲོག་བྱེད་ན། ཞེས་པའི་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་བསྟེན་བྱ་ནི་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་ཚོས་འབྲུང་ལ་གནས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་བཅས་ནི་རྒྱལ་
 དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རི་བོང་མཚན་མ་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་ཁམས་ཏེ། དེའི་སྤྱི་
 རོལ་རུ་སོང་བ་ཞེས་དུ་འགྲུར་ལྟར་ཏེ། བརྒྱའི་སྤྱི་རོལ་རུ་སོང་བ་ཟོས་པས་ཀྱང་འཆི་
 བའི་འདིགས་པ་འཕྲོག་ན་རྣམས་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་ཟོས་པ་དག་ལས་ནི་འཆི་བ་
 འཕྲོག་པ་སློས་ཅི་དགོས་ཏེ། རྣམས་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་གྱིས་མི་འཕོ་བར་བྱས་པས་སོ།
 །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དམ་ཚིག་གི་བདེའི་སྐད་གྱིས་གཅིན་
 འོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་རྟུང་འོ། །རྒྱལ་བ་མཚོག་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་དེ་བྱི་ཚེན་

མོ། །དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཁུ་བ་སྟེ་བདུད་ཅི་ལྟེ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་དང་རྟ་དང་བ་ལང་དང་"སྤང་'པོ་ཆེའི་ཤ་དང་ལྡན་པའི་
དམ་ཚིག་བསྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འདྲོམས་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
དབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཤེས་པས་ལྷགས་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་བོ་ལ་སོགས་འཕྲོག་
པའི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའི་དམ་ཚིག་བྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལས་གཞན་ནི་ཤིན་ཏུ་
བྲག་ཅེས་པ་ནི་ཤ་ཆེན་པོ་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤང་གཅི་རྐང་
གསུམ་དང་སྒྲོན་མ་ལྟེ་དམ་ཚིག་བརྒྱད་དེ། དམ་ཚིག་གཉིས་ནི་ཉི་མ་རུལ་དང་ཆ་
བ་ཁུ་བ་བ་བ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་བདུད་ཅི་ལྟེ་དང་སྒྲོན་མ་ལྟེ་སྤོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལ་མཚོད་པའི་རྗེས་རྣམས་བ་ལུང་འགྱུར་རོ། །ཆང་ལྟ་བུར་བ་དང་ཤ་ལྟ་བུ་བ་དང་།
འཇིགས་པ་བྱ་བ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟེ་བ་བཞེས་པ་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཚོགས་
འཁོར་ལ་བྱིས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྣམས་གཞན་དུ་དེ་དག་མི་
བསྟེན་ན་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་བདུད་ཀྱི་སྤོངས་ཀྱིས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཚིག་བཞི་བསྟེན་པའི་དེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
ས་སྒྲོད་དང་ཆུ་སྒྲོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སོ་རྣམས། །མཁའ་སྒྲོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སོ་རྣམས། །དེ་
གཉིས་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྤང་བར་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བྱི་རྟ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམས་འཁྲོར་མ་རྣམས་ཀྱི་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བས་ས་ཆུ་ལ་སྒྲོད་པའི་དམ་ཚིག་སོ་རྣམས་གསུངས་ཏེ།
འདིར་བྱི་མའི་གཟུགས་སུ་ནི་སྒྲོབ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མའི་

1 མ་གྱི། ༡༡བ། ༡༢ རྫོགས། ༡༣བ། ༡༤ རྫོགས། ༡༥ རྫོགས། ༡༦ * རྫོགས།

ཅི་གོས་དགར་མོའོ། །བ་ལང་གི་ཅི་ལྷ་མ་གྱིའོ། །སྐང་པོ་ཆེ་མོའི་ཅི་སྐྱུན་མའོ། །དོ་རྗེ་
ད་བྱིངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་མ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ་དུག་པོའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
འཛིན་པའོ། །ལུག་མོར་ནི་སྐྱོད་རྗེ་མ་བསྐྱུར་རོ། །ར་མོར་ནི་རེག་རྗེ་རྗེའོ། །རི་དྲགས་
མོར་རོ་རྗེ་རྗེའོ། །ལོང་བྱ་མོར་ནི་གཟུགས་རྗེ་རྗེའོ། །པག་མོར་ནི་བོ་རྗེ་རྗེ་མའོ། །ར་
མོར་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མ་བསྐྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
ད་བྱེ་བས་འདི་དག་ཕྱོགས་ཞེས་པ་སྟེ་བཅུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གུསྐྱུ་ར་ནི་ཅ་ཅི་གའོ། །མཁོན་བྱ་མ་ནི་ཁྲབ་འཇུག་མའོ། །ལུ་ལྷི་
ར་ཏེ་གཤམ་ལོ་པག་མོའོ། །ཉ་མོར་ནི་གཞོན་བུ་མའོ། །ཚུ་སྐྱིན་མ་གར་མོར་ནི་
དབང་མོའོ། །སྐལ་བ་མོར་ནི་ཆངས་མའོ། །རུས་སྐལ་མོར་ནི་དབང་སྐྱུག་མའོ། །དུང་
མོར་ནི་དཔལ་ཆེན་མོ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། ཚུ་ལ་སྐྱོད་པ་དེ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་
བརྒྱད་དོ། །བསེ་རུ་མོར་ནི་སྐྱགས་བྱེད་མའོ། །ཉལ་མོར་ནི་རེངས་བྱེད་མ་སྟེ་སྐྱགས་
བྱེད་མའོ། །དོ་མ་མོར་ནི་ར་རྒྱལ་མ་སྟེ་རེངས་བྱེད་མའོ། །ཞེ་བུ་ལེ་མོར་ནི་ཁིན་ཏུ་
སྟོབས་མ་སྟེ་ཁེངས་བྱེད་མའོ། །འབྱི་མོར་ནི་རོ་རྗེ་སྐྱགས་སྐྱོག་མའོ། །ཅེ་སྐྱུང་མོར་ནི་
ཁྲོ་གཉེར་མའོ། །“སྐྱི་མོ་ནི་ཚུ་རྗེའོ། །བྱི་ལ་མོར་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་”མ་སྟེ། འདི་གཉིས་
གྲང་གོ་སྟོག་པར་རིགས་སོ། །འབྲོག་དགོན་པའི་ཁྱི་སྐྱུང་མོར་ནི་ཁིན་ཏུ་སྟོན་
མོའོ། །འབྲོག་དགོན་པའི་སེལ་མོར་ནི་དུག་མོ་མ་བསྐྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁྲོ་བོ་ལས་
སྐྱེས་པ་བཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོ་རྒྱ་ར་སྐྱལ་ལམ་ད་བྱེད་མོར་ནི་བྱ་རོག་གའོང་མའམ།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན༡ན། མིན ཞོལ། ༡༡ན༡ན། ལྷ། ༡༡ན༡ན། མིན * མིན
༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན༣ན། ལྷ། ༡༡ན༣ན། མི་མོ་ སྐྱ། ༡༠ན༣ན། མི་མོར ཞོལ། ༡༡ན༣ན། མིན་མོར
༣ མ་ཕྱི། ༡༡ན༣ན། ན ཞོལ། ༡༡ན༣ན། ལྷ། ༡༡ན༣ན། མ * མ

ཁྱི་གདོང་མའོ། །ཁྱི་ལ་མོར་ཞི་མག་གདོང་མའོ། །ཤལ་རྩ་ཉ་ཀ་ཨོ་ཀར་མོར་ཞི་ཅེ་
སྤྱང་གདོང་མའོ། །སྤྱེ་ལུ་མོར་ཞི་སྟག་གདོང་མའོ། །དི་མོར་མོར་ཞི་ཁྱི་གདོང་
མའོ། །འདི་བྱ་རོག་གདོང་མར་འོས་ཏེ། སྤར་གསུངས་པའི་གདན་དང་ཡང་མ་སྟེན་
པར་འགྱུར་རོ། །བརྩུང་མོར་ཞི་བྱ་ཚོད་གདོང་མའོ། །ཞི་ལོ་ཀ་མོར་ཞི་མཁའ་ལྗིང་
གདོང་མའོ། །རྩངས་པ་མོར་ཞི་ལུག་གདོང་མའོ། །དེ་བརྒྱད་ཞི་ལྟ་མིན་ལས་སྤྱེས་པ་
ནམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའོ། །དེ་སྤར་ན་ས་ལ་སྤྱོད་པ་
དང་རྩུ་དང་ནགས་ལ་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་སོ་རྣམས་གི་དེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ཞི། ད་ཞི་ཁེངས་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་
གསུངས་ཏེ། འདིར་སྤར་གྱི་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་བཞི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པའི་འདབ་ཆགས་བཞིའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་བར་
བྱེད་དེ། རྫོགས་མ་ཅ་ཉ་ཀ་ལུག་ཉ་ཞེས་དུ་འགྲོ་དང་། མ་བྱ་ཞེས་འགྱུར་མངས་
སོ། །ལོས་དཀར་མོ་ཞི་ཚོ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ལུ་བྱུག་དང་། སྤུན་མ་དེ་སྤྱེགས་སུ་བསྐྱུར་
ཏེ། གསལ་བར་རྒྱུའི་གཉེར་ཞེས་པ་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་བཞི་སྟེ། རྫོགས་མ་ལ་སོགས་པ་
ཡུམ་བཞིའི་དམ་ཚིག་ནམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་མ་
རྣམས་ལས་ཞི། སྤྱིའི་ལ་བ་སྟེ་བྱ་ཤང་དང་། རོའི་ལུག་རོན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བྱ་ཀར་
དང་། རྗེའི་ཅ་ཏ་ཀ་མཆིལ་པ་མོ་དང་། དེག་བྱའི་“དུར་པ” དང་། ཚོས་ཀྱི་ངང་བ་སྤྱོད་
ཞེས་པ་ཞི་སེམས་མ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་དེས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་སོ་ལས་
སྤྱེས་པའི་དམ་ཚིག་བརྒྱད་ཞི། ཅ་སྤུན་འདི་ལྷང་ལྷང་དང་། ལུབ་འཇུག་པའི་ལུ་བྱུག་

1 མ་གྱི་ 1111111 དུར་པ ཞོལ་ 1111111 སྤྱི་ 1111111 ལྷ་ 1111111 ལྷ་ 1111111 དུར་པ

མིག་ལྟ་བུའི་ཆེན་པོ་དང་། སུག་མོའི་རྩ་རྩ་གི་སྲིན་གྲུང་དང་། གདོང་བྱུག་མའི་རྩ་ག་མ་
ཉི་ཞེས་པ་སོ་ཉ་གི་ལྷུང་ག་དང་། དབང་མོའི་ཉི་ཉི་རི་སྲེག་པ་དང་། ཚངས་མའི་
བཞད་ནི་བྱ་དཀར་སོ་མཁྱིལ་པར་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སེར་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བ་
ཡོད་པ་ཉ་ཉ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འབྲེལ་པ་དང་། དབང་བྱུག་མའི་རྩ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་
ཚུའི་བྱ་རོག་དང་། དཔལ་མོའི་རྩ་སྐྱར་ཉེ་ཞོར་རྣམས་ཞེས་པ་བརྒྱད་ནི་ཅ་སྐྱེན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་རིམ་བཤིས་ནི་རིག་པར་གྲུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྩ་ས་བཅུ་ལྟེ། ལྷགས་
བྱེད་མའི་བྱ་རོག་དང་མེངས་བྱེད་མའི་བྱ་རོག་དང་། ཁེངས་བྱེད་མའི་ལྷག་པ་དང་།
ཕིན་ཏུ་སྟོབས་མའི་རི་བྲགས་དབྱུ་ཞེས་པ་ཉོར་བ་ཆེན་པོ་དང་། “བྱ་¹སྐྱེག་ཅེས་ཀྱང་
ཟེད། ལྷགས་སྟོག་མའི་གཙུག་སྤྱད་ཅན་མ་བྱུངས་བྱ་བྱེད་དང་། ཁོ་གཉེར་ཅན་མའི་
བྱ་གཞུག་གིས་བྱ་དང་། ཚུ་ཚུའི་རྩེ་བྱ་ཞེས་པ་སན་ཅ་ག་བོང་བྱ་དང་། ལྷགས་སྟོག་མའི་
སྐྱ་ར་ཞེས་པ་འོལ་པ་དང་། དུག་ཅན་མའི་ཉོར་བ་དང་། བྱེ་བྱེ་ཞེས་ཀྱང་ཟེད། ཕིན་ཏུ་
སྟོན་མོའི་ལྷོན་ཕིང་དབྱ་སྟེ་ཕིང་རྩ་ལོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁོ་ལོ་བཅུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ལོའི་
རིགས་ལྷགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་“ཁོ་¹མོ་བཅུའི་རིམ་བཤི་སྐྱ་བས་ཚིགས་བཅད་
བརྒྱ་སོ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིམ་བས། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱི་གདོང་མ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱ་མེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྩ་ས་བཅུ་དེ། ཁྱི་གདོང་མའི་མིག་
སྟོན་འདྲེ་བྱ་མོ་དང་། སུག་གདོང་མའི་ཅ་གོ་ར་གོང་མོ་དང་། ཅེ་སྐྱར་གདོང་མའི་ཨ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡བཤན། ཕུན་སྐྱེ། ༡༢༡ན། ལྷ། ༡༣༡ན། ལོལ། ༡༤༡ན། བྱ * བྱ
^༢ མ་ཕྱི། ༡༡བཤན། ལོ * ལྷ། ༡༢༡ན། ལྷ། ༡༣༡ན། ལོལ། ༡༤༡ན། ལོ * ལོ

ནི་ལ་མཁའ་ལྗིང་མ་དང་། སྤྲུག་གདོང་མའི་གྲུང་སྤྲུལ་ཞེས་པ་པ་མང་དང་། བྱ་རྟོག་གདོང་མའི་བྱ་གི་ཞེས་པ་དང་བྱ་ཉ་ནི་ཙོ་དང་། བྱ་ཚོད་གདོང་མའི་རྐང་སྤྲེང་ཉལ་ཅེས་པ་ཉི་ཉི་ལྷེ་ག་ཙོ་ཀའམ་མ་ཐེང་རིལ། མཁའ་ལྗིང་གདོང་མའི་རྗེ་རུ་ཏ་ཏ་དང་། དུག་གདོང་མའི་ཨི་ས་རི་ཀུ་སྤྲེ་མིའི་བདག་པོ་གྱི་ཞེས་པོས་ནས། བྱ་རྟོག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མིན་མོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་འདབ་ཆགས་བརྒྱད་དུ་“འགྲུང་འོ། །སྤྲེ་ཚན་ལྷ་པོ་འདི་དག་གང་རུང་གི་མིག་ལས་མིག་སྤོན་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྐྱབ་ལེར་འཆད་པར་འགྲུང་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་དུག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་ས་སྤྲོད་དང་མཁའ་ལ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྤྲུལ་པ་དམ་ཚིག་རྗེས་ཉེ་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་དོན་གཉིས་པོ་མཐའ་དག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་མཚོད་པའི་དུས་སྤྲུལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཟའ་བར་བྱའོ། །དམ་ཚིག་གི་རྗེས་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཏེ། དེའི་“ཆེ”¹་བདག་ཉིད་སྤོངས་པས་གཉི་སྤྲུག་དག་ལས་གལ་ཉེ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམ་ཚིག་བྱིན་པ་རྣམས་སྤངས་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་འབྱོར་པ་སྤྲུང་དུ་ཉམས་པར་འགྲུང་ཉེ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤངས་ནའོ། །

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་སོ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྲུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུངས་ཏེ། སོ་དང་སྐྱ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཉིན་བྱེད་ཅེས་རྒྱལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་དག་ལ་འགྲུང་གཞན་ལས། སྤྲིང་ཞེས་པ་སྤོད་པ་དང་། ཚུ་སོ་ཞེས་པ་རྗེ་ཤ་དང་། བད་ཀན་ཞེས་པ་ཤུད་པ་དང་། ཚུ་དང་ཞེས་པ་མཚོན་པར་བཤད་དེ། དམ་

¹ མ་ཕྱི། 1931ན། འབྲུང་ ཞོལ། 1943ན། རྗེ། 1931ན། འབྲུང་ * འབྲུང་
² མ་ཕྱི། 1931ན། ཆེ ཞོལ། 1943ན། རྗེ། 1931དང་རྒྱབ་ལ། ཆེ * ཆེ

ཚིག་གི་རྗེས་འདི་རྣམས་སྤང་རྟོགས་སྤང་གསུམ་གྱིས་བདུན་ཅིང་བྲས་པ་ཉིད་གྱིས་
སྤྲ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་པ་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་
རྣམས་གྱིས་སོ། ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །

དུག་པ་མཚོན་བྱ་རིགས་སོ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་མཚོན་ཚུལ་
ལྟེ། སྤམ་ཚུ་ཅ་དུག་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གི་ཞེས་པ་
ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་དེ་དག་གི་ས་
བོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ང་ལྟ་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །འདི་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱང་སྟེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་སྤྲོ་ཚོགས་ལུས་
དང་བཅས་པ་རྣམ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་སྤམ་ཚུ་ཅ་དུག་གྱང་ནམ་
མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། བཙོམ་ལྡན་
འདས་དང་བཅས་པ་རྣམ་འབྱོར་པའི་རིགས་སྤམ་ཚུ་ཅ་དུག་གི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དེ་དག་གྱང་ཨ་ལྷ་ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཉེ་ཞེས་པ་སྤམ་ཚུ་ཅ་དུག་སྟེ། འདིར་དབྱངས་
གསལ་གཉིས་ཀ་སྟོ་རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདི་དག་གི་རིགས་
གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོ། །ས་བོན་འདི་དག་ནི་མཐའ་དག་ལུས་ཀྱི་
སྲིད་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རིགས་སྤམ་ཚུ་ཅ་དུག་རྣམས་
དང་། འཚད་འགྱུར་གྱི་མཚན་མ་སོ་དུག་དང་། ལྷག་རྒྱ་སོ་དུག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་
དག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་རིང་པོ་སོ་སོ་དུག་དང་བཅས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
སོ་སོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲ་རྣམས་ནི་ཀ་རྟོ་རྗེའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་

སུམ་ཚུ་ཚ་དུག་གི་གཙོ་པོ་དག་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ས་སྤྱད་དུ་སོ་དུག་དང་བཅས་
པའི་གསལ་བྱེད་སོ་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་རྣམ་འཕྲོར་པའི་རིགས་ཀྱི་
རྒྱུད་སོ་དུག་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་པོར་འཕྲུང་ཏེ། ལྷ་བྱེད་བཙེམ་ལྡན་འདས་མ་དང་
བཅས་པ་རྒྱུད་སུམ་ཚུ་ཚ་དུག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ཞིང་ལྷ་སུམ་ཚུ་ཚ་བདུན་གྱི་
བདག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་དག་ལ་གནས་
པའི་རྣམ་འཕྲོར་དང་རྣམ་འཕྲོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ་ཞེས་བ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིའི་ངེས་པའོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལྷ་རྣམས་ནི་རིགས་གཞན་དག་མ་འདྲེས་པའི་དག་པའི་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་གི་ས་བོན་ནི་གསལ་བྱེད་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚོས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་སོ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་། རྒྱུད་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་རྣམ་འཕྲོར་མ་སོ་དུག་སོ་རྣམས་མཚོན་པའི་ཚོག་ནི་ཉ་སོ་སོ་ལ་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། །

བདུན་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་རྣམ་རྣམ་བ་བཅུ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ་ནི། ད་ནི་རྒྱ་དང་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་འདུས་བ་ལ་མཚོན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བསང་ཚུའི་སྣོད་དང་མཚོན་ཡོན་གྱི་སྣོད་དང་། དྲིའི་སྣོད་དང་སྣོས་ཀྱི་སྣོད་ནས་གོས་
ཀྱི་སྣོད་དེ། དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་རྣམ་རྣམ་བ་བཅུ་ནི་ཚོགས་འཁོར་ལ་འདུས་པ་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ནང་གི་
རྣམ་རྣམ་བ་བཅུ་དབུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིན་དང་ཞེས་པ་ནས། བགས་པ་རྣམས་
ཏེ། མཚིན་བ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱིང་དང་གཞན་དག་མཚེར་བ་ཅེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་བ་བཅུ་སོ་

སྤྱད་ཉོག་ས་སྤྱད་གསུམ་གྲུས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདུས་པ་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་
མཚོན་པའི་དོན་དུ་དབུལ་བར་འགྱུར་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནི་བོད་པའོ། །གཉིས་པ་
རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་མའི་ངེས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་མའི་སློ་ནས་རྣལ་
འབྱོར་མའི་རིགས་བརྟག་ཐབས་སྤྱིར་བསྟན། རིགས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟག་པ་རྒྱས་
བར་བཤད། རྣལ་འབྱོར་མས་བྱིན་པའི་དམ་རྒྱས་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སློལ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཞུགས་
བ་རྣམས་སམ། རྟོང་ངམ་རྟོང་ཁྲེང་དུ་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེས་
བཤམ། བྲག་བ་གཉིས་ཀའམ་གཡོན་བའམ་གཡམས་པའི་དཔྱིའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་དོག་གི་
སྐད་དོད་མ་རྩ་ཞེས་པ་རིགས་ལའང་འཇུག་པས་གནས་སྐབས་གང་གི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་
མཚན་མ་ལས་རྣལ་འབྱོར་མ་གང་ཞིག་གི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཉོག་ས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ལས་ནི་རིགས་སོ་སོའི་རིགས་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་ལག་བ་
དང་རྐང་པའི་མཐེལ་དུ་རིགས་སོ་སོའི་མཚན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མཚན་
མའི་རི་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ངེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པའི་
མཚན་མ་བརྱུང་བའི་སྐད་དུ་བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་བརྟག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣལ་
འབྱོར་བས་བསྐབ་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་གང་གི་གཞན་
ཀྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ལག་བ་ཡང་བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་མཚན་མ་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མས་རང་ལ་
ལག་བ་གཏོད་དུ་སྟེ་བསྟར་འཇུག་པར་བྱེད་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ལག་པའི་མཚན་
མ་བལྟ་བའི་ཚོལ་གྱིས་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་། ལག་བ་རྐང་པའི་མཐེལ་ན་

དེམ་པ་བཞེན་རྒྱ་སྐྱེགས་མཁམ་མ་དང་། སྲིན་བལ་མཁམ་མ་དང་། མཁམ་མཁམ་མ་
 དང་། ལྷགས་མཁམ་མ་དང་། ཀོ་སགས་མཁམ་མ་དང་། འདྲེག་མཁམ་མ་དང་། ཤིང་
 མཁམ་མ་དང་། ལྷག་མཁམ་མ་དང་། ཁྱོན་པ་མཁམ་མ་དང་། འོད་མའི་གར་མཁམ་མ་
 ལྷེ། འདི་དག་གི་དེགས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་སྐྱེག་ཅིདེ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་འགྲེལ་བ་ལྟར་
 རོ། །རྣམ་གཉིས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལས་དབང་ལྡ་པོ་དེ་དེ་ལ་གཉིས་
 གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ལྷེ་དང་ལྷེ་རྒྱུང་གཉིས། ལག་བ་གཉིས་རྟེན་བ་གཉིས། བཤང་
 ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་གཉིས། གཅིན་དང་ལུ་བའི་ཅ་གཉིས་ཉེ་བཅུ་པོ་རྣམ་
 བར་དག་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞེན་དུ་སྟོ་མིན་རྣམས་ཀྱི་དེགས་ལས་སྐྱེས་བ་བྱི་
 གདོང་མ་སོགས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་དེམ་པ་བཞེན་སྐྱོ་མ་དང་། འབྲུག་བ་མོ་
 དང་། གཏུམ་མོ་དང་། ལྷག་གཟིག་མ་དང་། སྟོན་ཐབས་མ་དང་། རོ་བསྟེག་མ་དང་།
 མི་རྟོན་མ་དང་། དེ་ཁྱོད་མ་རྣམས་ཉེ། འདི་དག་གི་དེགས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་བ་ལང་གི་
 རྩ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འགྲེལ་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་ལྡན་ནི་མི་ཤང་དང་། ཤིང་གསལ་ཤིང་ནི་
 མདུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་རྩུག་རྣམ་འབྱོར་མ་གང་དག་ལ་
 མཚོང་བ་དེ་དག་ནི་སྟོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་དེགས་ཅན་ཉེ། མཚན་མའི་དབྱེ་བ་དེས་
 ཤེས་བར་བྱས་ནས་མཚོན་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱར་ཡང་སྟེ་ཡང་སྟོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་དམངས་
 དེགས་མ་ལ་སོགས་པའི་དེགས་ཅན་གྱི་མཚན་མར་འབྲུང་བ་གཞན་གསུངས་ཉེ།
 འདིར་དམངས་དེགས་ཀྱི་བ་ལང་སྟོང་བ་དང་ས་གཞི་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྟོལ་མའི་དེགས་ལས་སྐྱེས་བ་དབྱེ་འདོད་མའི་མཚན་མ་ལུ་ལྷ་ལའམ།

མོང་ཤོལ་མཚོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་
རིགས་མ་སྟེ་གོས་དཀར་མོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་བསྐྱོད་འདོད་མའི་མཚན་མ་རིན་
ཆེན་ནམ། དར་དབྱངས་སུ་འགྱུར་བའོ། །རྗེ་རིགས་ཀྱི་“ཚོས”ཡིག་མཁན་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་རྗེ་རིགས་མ་སྟེ་སྐྱེན་མའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་
“རངས”འདོད་མའི་སྐྱུག་གྲུའམ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བའོ། །གཉིས་སྐྱེས་མ་སྟེ་བུམ་ཟེའི་
ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ལྷ་མ་གྱིའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱས་འདོད་མ་ལ་ཚུན་རྒྱ་བ་
དུང་རམ་ཟངས་མའི་སྣོད་དོ། །དེ་ལྟར་རམ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་འདོད་མ་སོགས་བཞི་ལ་
སྐྱ་མ་དང་ཕྱི་མར་ཡུམ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་བཞི་སྟེ། གདོལ་བ་མོའི་རིགས་ཅན་དོ་རྗེ་
དབྱིངས་སྐྱུག་མའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་གསོད་འདོད་མའི་མཚན་མ་རྩ་དང་ར་
ཆེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏུམ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་མ་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་རིགས་ལས་སྐྱེས་
པ་བསྐྱེད་འདོད་མའི་མཚན་མ་ཅོད་བན་ཉིད་དམ། བགྲང་འཕྲེང་དོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་
འབྱོར་མ་གང་གི་དབྱལ་བའམ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྐྱུག་པའམ་དབྱིའམ། ལག་བ་དང་
རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་གང་ཞིག་མཐོང་བའམ། བྱིས་དུ་
བྱིས་ཤིང་མཚོད་བ་བྱེད་བ་ནི་སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རིགས་ཅན་དུ་རྣལ་འབྱོར་
པས་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་དང་དེ་ཡིས་གང་བྱིན་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་
དང་། རི་སྲིད་མའི་སྲིད་པར་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱས་ཏེ་
རྒྱངས་པའི་ཤ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་སྐྱེ་བདུན་

1 མ་ཕྱི། 1479ན། ལྷ། 1481ན། ཚོས ཞོལ། 1484ན། ཚོས
2 མ་ཕྱི། 1479ན། རངས ཞོལ། 1484ན། ལྷ། 1485ན། རེངས

ཀྱི་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་པ་མཁམ་ལ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནི་
ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། དམ་ཚིག་གི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། རྣམ་འབྱོར་མའི་རྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་
དག་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྣམ་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་དམ་ཚིག་གི་རིགས་
བརྒྱུད་དག་ཚུལ་དང་། གནས་པ་སོགས་པ་སྤྱི་ནང་གི་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་པར་དག་
པའི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བཤང་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་
ཁྲག་དང་ཤ་དང་བཅས་པ་དང་ནི་གངས་བཞིན་དུ་ས་ཚུ་མེ་རླུང་གི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དམ་
ཚིག་བཞིན་འགྱུར་རོ། །གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་སློམ་གྲང་ལུ་བ་ནི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་
སྤྱད་པ་ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ། རྣམ་མཁམ་ཁམས་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་
དུག་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱོད་རྗེ་མ་ནས་ཚོས་ཁམས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མོ་རྣམས་
ཀྱི་དམ་ཚིག་དུག་སྟེ། སྤྱི་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་དུག་ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣག་དང་པར་
གན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་ནི་གངས་བཞིན་དུ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འབྱོར་པ་
འགྱུར་སྟེས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ་མཚིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱུད་
འགྱུར་རོ། །མིའི་དབང་ཞེས་བོད་པའོ། །རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ཚིལ་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་
ནི་གངས་བཞིན་དུ་རྒྱགས་བྱེད་མ་ནས་ལིན་ཏུ་སྡོན་མའི་བར་ཏེ་ཁྱོ་བོའི་ལྟ་མོ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བརྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་ཇི་མ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཇི་མའི་བར་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་བརྒྱུད་ནི་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གངས་བཞིན་དུ་སྟེ།

ཁྱི་གདོང་མ་ནས་འུག་གདོང་མའི་བར་ཉེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བརྒྱད། དེ་
བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི་འདྲིགས་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གང་ཞིག་བརྒྱད་པ་
བརྒྱད་སྟེ། རྟུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་སེན་མོ་ཉི་ཤུ་དང་སོ་སྟུམ་ཅུ་
ཅ་གཉིས་དང་ཅ་འབབ་པའམ། རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་སོད་པ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་
སྤུ་འབྲུང་ཉེ། དེ་དག་ལ་གནས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་དབྱེ་བས་
དམ་ཚིག་གི་རྩས་རྟུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་དམ་ཚིག་
བརྒྱ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་གསུམ་དང་། ལུམ་ལཱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
དབྱེ་བས་རིགས་ལྔ་ཉིད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རིས་
གཅིག་སྟེ་དེ་ལ་སྤེལ་རིགས་བརྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་སྤར་བསྟན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྟུམ་ཅུ་ཅ་རྟུག་དང་། འདིར་བསྟན་པའི་རིགས་
རྟུག་ཅུ་ཅ་བཞི་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟུས་པ་རིགས་བརྒྱད་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དམ་
ཚིག་གི་རྩས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ད་ནི་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་
ཚིག་གི་རྩས་སོ་རྟུག་རྣམ་པར་དག་པ་གསུངས་ཉེ། བཤང་གཅི་ཁྲག་ཤ་བཞི་ནི་
གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཞི་ལོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟུག་ནི་ཞིང་དང་
ཉེ་བའི་ཞིང་གི་དབྱེ་བས་དམ་ཚིག་རྟུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་
ཚལྗོ་ཉ་དང་ཉེ་བའི་ཚལྗོ་ཉའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་
འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་རྩི་མ་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱད་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་དུ་

འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པས་
 དམ་ཚིག་སོ་བྲུག་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དུས་མེ་ལྷ་བ་ཉི་མ་སྐྱ་གཙན་གནས་
 དང་ཉེ་བའི་གནས་གྱི་དབྱེ་བས་སྐྱུན་སོགས་བཞིའི་དམ་ཚིག་གོ། །ས་སྐྱེས་ལ་
 སོགས་པ་ནི་ཞིང་གི་དབྱེ་བས་གཟུགས་རྫོ་རྗེ་སོགས་བྲུག་གི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་རྩ་
 མེ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་སོག་ཆགས་བཞི་སྟེ།
 བརྟན་གཡོའི་དངོས་སོར་གྲུང་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་འདུན་པའི་དབྱེ་བས་འབྲུང་
 སྐྱེས་ཅུ་ཇི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་གོ། །སྐར་ཡང་དེ་ནས་རོ་བྲུག་ལ་སོགས་པ་
 བཅུ་ནི་འདུས་པའི་དབྱེ་བས་ཁོ་སྐྱེས་སྐྱུགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་
 གོ། །ས་སོགས་བཞི་སོ་དག་གྲུང་མདུན་ཤར་དང་། གཡོན་གྲུང་དང་། གཡས་སྟོ་དང་།
 རྒྱབ་རྒྱབ་ཏུ་གནས་པའི་དབྲུགས་འབྲུང་བ་དང་འཇུག་པ་དག་གིས་ཟད་པའི་རོ་
 གནས་དུར་ཁོང་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་བ་རྣམས་ནི་སྐྱོགས་བྲལ་དག་ཏུ་
 དབྲུགས་ཐིམ་རོ་གནས་ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་དོ། །དེ་ལྟར་དུར་ཁོང་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་ཏེ་ལྷ་མིན་མོའི་རིགས་ཁྲི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ།
 གནས་སོགས་སྐྱེ་ནང་གི་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པའི་ངེས་པའོ། །གཉིས་བ་རྣམ་
 འབྲུང་མའི་རྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་གཉིས། སྐྱེའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་
 བསྟན་པ་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་སྐྱུང་བའོ། །

དང་སོ་ནི། ད་ནི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྐྱེ་ནང་ཐུན་མོང་གིས་བྱིས་
 པ་རྣམས་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱུངས་པའི་དོན་དུ་རྩ་ལ་རྒྱ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་
 རྣམས་གནས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་

གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་བར་མི་འགྱུར་
བའི་སྲིད་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་མྱོང་གཅིག་ཏུ་
ཡང་གནས་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གནས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལུལ་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འདིར་གསུངས་པའི་སྲིད་
དེས་ན་བོད་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བྱེ་བ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ལུལ་རྣམས་ན་ཡང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རིགས་རྣམས་ཚང་བར་གནས་པའི་སྲིད་གནས་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་
གསལ་བར་མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་འདིར་ལུལ་ཐམས་ཅད་དང་མྱོང་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་ལྟར་འཁོར་ལ་གནས་ནི་
སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་ལུམ་བཞིའི་བྱིས་མམ་གནས་ཏེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་མམ་གནས་ནི་གསལ་བར་ཞིང་
རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཅུ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་མམ་ཆོས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
དོ། །རྒྱུགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་མམ་འདུས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །བྱི་གདོང་མ་ལ་
སོགས་པའི་བྱིས་མམ་དུང་བྱོད་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །སོགས་སྐྱ་སྐྱི་མ་རྩུ་འགྱུར་སོགས་ལ་
མེད་དོ། །འགྱུར་མེད་མཚོག་གིས་གསང་བར་གནས་པའི་བསྐྱུས་དང་སྟེ་བའི་ཅ་བའི་
གནས་དང་གསང་བའི་རྗོ་རྗེར་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུམ་གྱི་བྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་
དག་རབ་དུ་གསལ་བར་ས་ལ་མཐར་སྐྱེས་མ་དང་མཐར་སྐྱེས་མ་ཞེས་པ་གདོལ་བ་མོ་
དཔྱིངས་སྐྱུག་མ་དང་གཏུམ་མོ་ཤེར་སྐྱེན་མའི་བྱིས་སྟེ། དེ་སྐྱུར་ན་འདི་གཉིས་ན་
དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལཱའི་བྱིས་མམ་ནི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་

གིས་རྒྱད་ཀླམས་སུ་བསྟན་པར་རྣམ་འགྲུབ་པས་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་ལུལ་
ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གནས་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
དམ་ཚིག་ལ་འདུས་པ་ལ་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་གསང་བའི་
བརྗོད། ཉེ་བའི་གནས་ཀྱི་སྐྱས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེ་བསྟན་པར་འགྲུབ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བྱད་མེད་ཀླམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞི་ཞིང་ངོ། །སྐྱེས་པ་ཀླམས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བའི་ཞིང་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་ཀླམས་ཀྱི་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་བརྒྱད་ནི་ཚལ་
ཉའོ། །སྐྱེས་པ་ཀླམས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བའི་ཚལ་ཉའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་ཀླམས་ཀྱི་ལྷ་
དང་ལྷ་རྒྱུང་སོགས་ལས་ཀྱི་དབང་སོ་བཅུ་སོ་འདི་དག་ནི་འདུས་པའོ། །སྐྱེས་པ་
ཀླམས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བའི་འདུས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྣ་གཉིས་དང་རྣ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འི་མ་འབྲུང་བ་བརྒྱད་དེ།
དེ་ལྟར་བྱད་མེད་ཀླམས་ཀྱི་དུར་ཁྲིད་བརྒྱད་དོ། །སྐྱེས་པ་ཀླམས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བའི་དུར་
ཁྲིད་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་ཀླམས་ཀྱི་
དབང་སོ་དང་རྒྱང་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ལ་བཞག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་གཉིས་
ཀའི་ལུས་ལ་སོ་སོར་གནས་ནི་གཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མཉུན་ནོ། ཉེ་བའི་གནས་
ནི་རྒྱབ་དང་གཡས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་ལྟར་གནས་ཀླམས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཉིས་ཀའི་གཡོན་གྱི་དབང་སོའི་ཚོགས་ནི་ཞིང་ངོ། །གཡས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བའི་ཞིང་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རུས་སྐལ་སོགས་ཞིང་ནི་ཚལ་ཉའོ། །མཉམ་གནས་སོགས་བཞི་ནི་
ཉེ་བའི་ཚལ་ཉའོ། །གཡོན་གྱི་ལས་དབང་ལྷ་ནི་འདུས་པའོ། །གཡས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཉེ་བའི་

འདུས་པའོ། །གཡོན་གྱི་རྣ་བ་སྣ་མིག་གསུམ་དང་སོགས་སྐྱུས་ཁའི་བྱ་བ་ལ་ངེ་མ་
འབྱུང་བ་བཞི་ནི་དུར་ཁྲོད་གཡམས་གྱི་རྣ་བ་སྣ་མིག་སྟེ་གསུམ་དང་བཤད་ལམ་གྱི་
བྱ་བ་སྟེ་བཞི་ལས་ངེ་མ་འབྱུང་བ་ནི་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་དང་
རྐང་པར་གཏོགས་པའི་ཆ་ཤས་གཡོན་དང་གཡམས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་
དག་པ་སྲ་མ་ལས་གཞན་གྱི་སློན་རྣམས་པར་བཞག་སྟེ་མཐུན་དང་གཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་གི་གནས་སོ། །རྒྱབ་དང་གཡམས་གྱི་ནི་ཉེ་བའི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་
གྱི་དབྱུང་བའི་ཚིགས་སོགས་ནི་ཞིང་ངོ། །གཡམས་གྱི་ནི་ཉེ་བའི་ཞིང་ངོ། །གཡོན་གྱི་
ཉེ་བའི་དབྱུང་བའི་ཚིགས་སོགས་ནི་ཚལ་ཉེ་དོ། །གཡམས་གྱི་ནི་ཉེ་བའི་ཚལ་ཉེ་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཡོན་གྱི་ལག་པ་དང་རྐང་པར་ཚིགས་གཉིས་ནི་འདུས་པའོ། །གཡམས་གྱི་
ནི་ཉེ་བའི་འདུས་པའོ། །གཡོན་གྱི་སོར་མོ་དང་སེན་མོ་ནི་དུར་ཁྲོད་དོ། །གཡམས་གྱི་ནི་
ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །

ཡང་ན་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་དབྱུང་བའི་ཚིགས་གཉིས་ནི་ཞིང་
ངོ། །བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཉེ་བའི་ཞིང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚལ་ཉེ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དག་ཀྱང་སྲ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་ལག་པའི་བྱ་མའི་ཚིགས་ཚལ་
ཉེ་དང་རྐང་པ་ལ་གནས་པའི་བྱས་མའི་ཚིགས་ཉེ་བའི་ཚལ་ཉེ་དོ། །ཡང་སྐྱུས་ལག་པ་
གཉིས་ཀའི་ཚིགས་འདུས་པ་དང་རྐང་པའི་སོལ་གྱི་ཚིགས་ཉེ་བའི་འདུས་པ་དང་
ལག་པའི་སོར་མོ་དང་སེན་མོ་དུར་ཁྲོད་དང་། རྐང་པའི་སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་མཐའི་
མཚམས་སུ་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པ་དམ་ཚིག་ལ་འདུས་པ་ན་
སྐྱུས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་རྣམ་འབྱོར་བས་རིག་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་རྣམ་འབྲོར་མའི་རྣམ་དག་ནི། དེ་ནི་བླ་པ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཚུ་ཅ་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འབྲོར་
 མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལྷ་མོ་སྐྱེན་མ་ལ་སོགས་པ་ལུས་
 བཞི་ནི་ལུས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བཞིའོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་གྲགས་
 ཞེས་པ་རྒྱུད་གཞན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་བཞིའི་དབྱེ་བས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་སུ་
 འཛོག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཚོར་བ་དང་ཚོས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་
 སོགས་རབ་ཏུ་མ་གྲགས་ཏེ་གཞན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱས་ཞེས་པ་དོན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ནི་ལུས་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་
 ལྷག་མ་སྟེ། ལྷག་སྟེ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་གནས་ནི་སྐྱིབ་བྲལ་ཀྱི་བཏང་
 ལྷོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །གཞན་པ་བླ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་སོགས་དུག་ནི་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་མ་སོགས་དུག་དང་། ཡང་དག་སྐོང་བ་བཞི་ནི་
 ཅ་ཅེ་ག་སོགས་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི་ཚངས་མ་སོགས་བཞི་སྟེ་ལྷ་
 མོ་བརྒྱུད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ལྷ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོན་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཁོ་ལོ་ལྷ་
 བེ་སྟོབས་ལྷ་དང་སྐྱུར་ལ། དབང་ལོ་ལྷ་ནི་རིངས་བྱེད་མ་སོགས་ལྷ་མོ་ལྷ་དང་སྐྱུར་ཏེ་
 དེ་ལྷར་བརྟེན། །ཡང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ནི་ལྷ་མིན་ཀྱི་རིགས་ཁྱི་གདོང་མ་
 བས་བྱའོད་གདོང་མའི་བར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་སུམ་ཚུ་ཅ་བདུན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སྐྱིབ་
 བྲལ་ཀྱི་སྐྱིད་གསུམ་གནས་སུ་སྐོང་ཉིད་སྐྱིད་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་བརྒྱུད་པ་

༡ མ་གྱི། ༡༦༧ན། རྒྱ། ༡༧༧ན། ཞོལ། ༡༧༧ན། -བ་ ལྷ། ༡༧༧ན། བ་ *བ་

དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤྱོད་མ་ནས་བྱ་རྒྱུ་དེ་
གདོང་མའི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱི་འགྲུལ་བར་སའི་སྤྲོད་གི་
གནས་སྤྱི་ལ་འབྱོར་བ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་རིགས་ནི་གདོལ་བ་མོ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་ལྡར་བསྟན་པའི་གཞུགས་བསྐྱུར་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་ས་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། གྱེ་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་གནས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཕྱི་འཛིག་
རྟེན་དང་ནང་ལུས་ལ་ཡང་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲུབ་པར་བཞུགས་ཞེས་པ་
རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། གནས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པའི་
ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ནི། ད་
ནི་སངས་རྒྱུས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་བསྐྱུར་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་སྤྱི་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲུབ་འཇུག་དང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་། ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་འདིར་སྤྱངས་པ་སྟེ་དག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དབང་
བསྐྱུར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྤྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལས་ཚོགས་རྣམས་
སྤྱོད་པ་པོར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ་དུས་འཁོར་དུ་
དབང་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་སམ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་རབ་

འབྲམས་སྐྱབ་པའི་དོན་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། དེའི་སྲིང་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་
བར་འགྱུར་ཡང་རུང་། ཞི་བ་དབང་ལྷན་པའམ། གཅེར་བུ་བ་ངང་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
བའམ། རྩ་འགྱུར་སོགས་ལས་མཚོག་གི་ངང་བ་ཞེས་འདོན་ཏེ། དོན་ལྡི། ངང་བ་
མཚོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་དགུན་དུས་ཚུ་ནང་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྷན་གྱིད་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་འདིན་པའོ། །སྐྱམ་ལྡན་ནི་བཙག་ཚོས་གོས་ཅན་ཞེས་རྩ་འགྱུར་རྣམ་
པོ། །གཙང་གནས་ནི་ལྷན་གྱིད་ཅེས་རྩ་འགྱུར་ལས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་གས་ཟེམས་ཐོད་པ་ཅན་དང་། ལྷ་འབལ་ཞེས་བ་ཟད་གྱིད་པར་
གྱུར་ཡང་རུང་། ལྷ་སྐྱོའི་དཀའ་སྟབ་པ་གོས་དཀའ་གྲོན་པའམ། ལྷ་སྐྱོ་ཞིང་སྐྱོར་ཏུ་
གྱུར་ཡང་རུང་སྟེ། ངག་གོ་ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་གཞན་ལ་མེད་དོ། །སྟབ་བ་ཞེས་བ་མི་
སྐྱ་བའམ་ཞེས་རྩ་འགྲོ་སོགས་ལས་འགྱུར་སྟེ་མི་སྐྱ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདིན་པའམ།
སྐྱོན་པའི་གཟུགས་ཏེ་ཚུ་ལ་འདིན་པ་ཅན་དག་དང་། རིགས་ཅན་ནམ་ཞེས་བ་ལ་
འགྱུར་གཞན་ལ་ཟད་གྱིད་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རིགས་བ་ཅན་ལ་བྱའོ། །སྟེག་པ་མེད་
པའི་སེམས་ལྡན་ནམ་བསྐབ་བྱ་མཐར་སྟིན་པའི་མཁས་བའམ་གྲུ་བ་ནི། འགྱུར་
མངས་སུ་སྐྱོབ་གཉེར་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། རྩ་འགྱུར་ཏུ་སྐྱོབ་མ་ཞེས་ཏེ། བདོར་ན་བསྐབ་
བྱ་གང་ཡིན་ལ་སྐྱོབ་བཞིན་པའི་སྐྱོབ་གཉེར་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་སྲི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་བ་ནི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
དོན་གྱི་སྐྱེད་ཏུ་མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱི་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་
པོས་ནས། རང་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོད་པ་དེ་འི་སྲིད་ཏེར་

དེ་འཇིག་གི་རྣམ་པས་ནས་མཁར་འགོ་བ་སོགས་བྱུང་བར་བྱུང་གི་བར་དུ་འཇིག་
ཉེན་པ་ལ་སྤྲས་ཏེ་སྤྲད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་འཇིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་སྤྲོད་པས་འཇིག་ཉེན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་གི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱད་གི་ཞེས་
སོགས་སོ། །

སྤྲས་པ། ཡིད་གི་མེ་ལོང་སྤྲག་དོག་བྱི་མ་ཅན། །ཆགས་དང་སྤང་བའི་རྣམ་
གྲིས་གང་བ་ལ། །ལེགས་བཤད་ཚོས་གི་གཟུགས་བརྟན་གསལ་བར་ནི། །མཐོང་བ་
འཇིག་ཉེན་འདི་ན་འགའ་ཡོད་དམ། །དམ་པས་རྗེས་བརྒྱབ་ཐོས་པའི་བྱི་དོར་
གྲིས། །ལེགས་སྤྲངས་ཤེས་ལྡན་སྤོ་ཡི་མེ་ལོང་ལ། །དོན་བཟང་ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོའི་
ལེགས་བཤད་གི། །རི་མོ་དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་མི་འཆར་མིན། །རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བར་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་བརྟམས་ཏེ་དབང་
ལེའི་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་གི། །ཞབས་གི་བརྗོད་སྐྱེད་ཡང་
བཏུད་བྱས་ཏེ། །སོ་དྲུག་རིགས་གི་སྤེ་བའི་རྣམ་འབྱོར་མའི། །ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མིག་
གི་ལྟ་སྤངས་སོགས། །ལྷ་མ་དབུལ་བ་ཀུན་གྲིས་མཉེས་བྱས་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་
དང་རྣམ་ཚོན་ཚོགས་གི་རིགས། །གཤེགས་སུ་གསོལ་དང་མཚོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་
པ། །མདོར་བསྡུས་གང་དེ་རྩེད་ཟད་འདིར་བཤད་བྱ། །མདོར་བསྡུས་དྲུག་པ་ཕྱག་རྒྱ་
དང་ལྟ་སྤངས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། །དཔའ་བོའི་སྟོན་མའི་

མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚོན་པར་བཟོན་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།
རྒྱད་བཤད་པ་དངོས། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མཚོན་པར་བཟོན་པ་ནི། གང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་
དང་། མིག་གི་ལྟ་སྟངས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལྟ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་སོགས་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞབས་པད་དེར་གྲུས་པས་བརྟུན། ཅེས་པའོ། །བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ་ནི། བརྟུན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་ཟེ་ལྟར་
བཤད་ན་སྤྲོ་མཁས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྡུས་
རྒྱད་ཀྱིས་ཟེ་ལྟར་ཙམ་པའི་རྒྱད་ཚེན་ལས་སྤྱང་བ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་
ཡན་ལག་བརྗེ་ཐམས་ཅད་པད་དཀར་བདག་གིས་ཟེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་
རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་བཞི་སྟེ་རིགས་སོ་དྲུག་གི་ལྟ་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྟ་
སྟངས་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ། ལྷ་མ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པའི་གནས་
པ། དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་པ། རྒྱལ་ཚོན་དང་ཚོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གཤེགས་ཏེ་མཚོན་པའི་གནས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱག་
རྒྱའི་བརྗེ། ལྟ་སྟངས་ཀྱི་བརྗེ། དག་གི་བརྗེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་
བཅིང་བའི་དོན་དུ་སོར་སོལ་སོགས་པའི་མིང་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་ནས་ཕྱག་
རྒྱ་འཚིང་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བའི་དོན་དུ་དང་པོར་ཀུན་པོ་མཐེ་པོར་ལ་
སོགས་པ་སོར་སོལ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་པོ་ནི་མཐེ་

བོད་སའི་ཁམས་པའོ། །དེ་ནས་སོར་མོ་གཉིས་ནི་མཇུག་མོ་¹ ལུ་ཁམས་པའོ། །སོར་
མོ་གསུམ་པའི་གུང་མོ་མེ་ཁམས་པའོ། །སོར་མོ་བཞི་པའི་མིང་མེད་རྒྱུང་ཁམས་པ་
ཉིད་དོ། །མིང་མེད་དེའི་མཐར་སོར་མོ་ལུ་པ་མཐེའུ་རྒྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་མཐའ་དག་
གི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཏེ། ཉམ་མཁའི་ཁམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་
ནི། ལུང་བོ་ལྗེའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལྗེའི་དབྱེ་བས་ལག་པ་གཡོན་ལ་བཞག་
པར་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྐྱའི་མན་ངག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་
བཅིང་བའི་དོན་དུ་ཡུམ་ལྗེའི་དབྱེ་བས་གཡམས་པའི་སོར་མོའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་བཞག་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་ན། ཁམས་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་སོ།
ཞེས་པའི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སོགས་ལྗེའི་དབང་གིས་མཐེ་བོད་ཀྱི་
དང་མཇུག་མོ་གསུགས་དང་གུང་མོ་རོ་དང་མིན་ལག་རིག་བྱ་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་སྟེ།
ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་གཡམས་པའི་མཐེ་བོད་སོགས་སོར་མོ་རྣམས་ལ་རིམ་བཤས་
གདགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་སོར་མོ་མན་ཚུན་
བསྐྱོལ་ཏེ་བསྐྱམས་པ་རྗོ་རྗོ་བཅིང་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་པ་ལས་
ཁུ་རྒྱུང་སོ་སོར་བཅིང་བ་བྱས་པར་གྱུར་ན་རྗོ་རྗོའི་ཁུ་རྒྱུང་བཅིངས་པར་འགྱུར།
ཞེས་པ་ངེས་པ་སྟེ། སོར་མོ་བསྐྱོལ་ཏེ་བཅིངས་པའི་ཁུ་རྒྱུང་རྗོ་རྗོ་བཅིངས་པ་དེ་
བཞིན་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལྗེའི་ཕྱག་རྒྱ། ལྗེའི་མཚོན་
མའི་ཕྱག་རྒྱ། རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། བན་ཚུན་བརྗོད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་བརྗོད། །དང་མོ་
ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་གི་ཕྱག་རྒྱ། མཚོག་གི་དང་ཁོ་བོའི་མཐོན་པའི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣། ལྷ། ༡༧༧༣། -མོ་ ལྷ། ༡༧༧༣། ཞོལ། ༡༧༧༣། མོ་ * མོ་

དང་། ལྷ་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་རྒྱལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བདག་པོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྤྱི་ལ་གྲུང་གཞིར་བཞག་ནས་ལག་པ་གཉིས་དོ་རྗེ་ལྷ་ཚུར་བཅིངས་པས་མཐེ་བོང་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དོ་རྗེ་སྤྱི་ལ་གྲུང་གི་བརྒྱ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བཞག་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་སོམས་དཔའི་སྤྱུག་རྒྱལོ། །ལག་པ་གཡོན་མཉམ་གཞག་། གཡས་པ་ས་གཡོན་དུ་བྱས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ལོ། །གཡོན་མཉམ་གཞག་གཡས་མཚོག་སྤྱིན་དུ་བྱས་པ་རིན་འབྲུང་གི་དང་། གཡོན་གཡས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་གཡས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལོ། །གཡོན་མཉམ་གཞག་གཡས་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱུག་རྒྱུ་སྤྱུ་མོ་གཡས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱས་པ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱུག་རྒྱལོ། །མི་འཛིགས་པའི་སྤྱུག་རྒྱུ་འདི་སྤྱིང་ཁར་བྱེད་པར་སྐྱ་མ་ལེར་སེང་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱུ་མོ་གཡས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལག་པ་གཉིས་དོ་རྗེ་ལྷ་ཚུར་བཅིངས་པའི་གཡོན་པའི་མཛུ་བ་མོ་བརྒྱུད་བ་གཡས་པའི་ལྷ་ཚུར་གྱིས་བཅིངས་པ་སྤྱིང་ཁར་འཛིན་པ་ནི་ནམ་སྤང་གི་སྤྱུག་རྒྱལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་སྤང་གི་སྤྱུག་རྒྱུ་གཞན་པ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱུག་རྒྱུ་ནི། ཞེས་ཏེ་འབྲུང་སོགས་ལས་འབྲུང་བ་སྤྱིང་ཏེ། དེ་ནི་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་མཛུ་བ་མོ་དང་མཐེ་བོང་སྤྱིང་བ་གདུ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ཅིང་གཡོན་པ་སེན་མོ་རྒྱུ་པོ་འདུས་པ་ལ་ཞེས་འབྲུང་མངས་སྤྱིང་ཏེ། གཡས་པའི་སེན་མོ་འདུས་པ་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་བས་གྲུང་མོ་ལ་སོགས་བརྒྱུད་བ་མིང་མེད་དང་། མཐེ་བུ་ཚུར་ཚུང་བུ་སྤྱིང་དུ་ལོ། ཞེས་པ་སྤྱིང་ཁར་སྤྱོད་པས་སྤྱིང་ལོའི་སྤྱུག་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱུག་རྒྱུ་སྤྱིང་འདི་དག་ནི་ལོངས་སྤྱིང་གཡས་པ་སྤྱིང་ཏེ་

ཞིག་ཅུང་ཟད་བརྒྱང་བར་བྱ་བ་དངོས་པོ་ས་སྐྱེས་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དམ་
 ཚིག་རྣམས་དང་མངལ་སྐྱེས་སམ་རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དམ་
 ཚིག་རྣམས་སམ་སོགས་སྐྱེས་ཏུ་ལ་བ་ནི་གཤེར་བ་ཞེས་བར་འགྲུང་ཉེ། དེ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དམ་ཚིག་གི་ཁུ་བའི་རིགས་དག་གཤམ། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་
 དང་བཅོཅ་འགྲུས་ནི་ས་པོ་མ་ཞེས་ཏུ་འགྲུང་ལྟར་ཉེ། འདྲ་བཅས་པའི་དམ་ཚིག་གི་
 རྗེས་རྣམས་ནི་འཆད་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་རིམ་པས་སྦྱང་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་
 རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་དང་ནི་ཞབས་དག་ལ་ཡང་སྟེ། ལྷ་མའི་
 གྲིབ་མ་དང་ལྟའི་སྐྱ་ལ་རང་གི་ཞབས་ཉེ་རྐང་བ་དག་བཟོད་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དེས་
 རང་གི་རྐང་བ་ལ་རེག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་
 བར་འགྲུང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་ལ་སག་རྒྱ་དེར་སྦྱར་ཉེ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
 དབང་གིས་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོབས་དང་། རུལ་དང་ལུན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱ་
 གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་ལྡའི་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་གང་
 ལ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི། དེའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དང་དེས་རེག་ནས་
 ལས་དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བའི་དོན་དང་།
 ལྟའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྐང་བ་བཟོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་། རྣམ་འབྱོར་པས་གོང་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་འདི་ཡིས་བསྐྱུན་པ་སྟེ། རིག་ནས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་
 བཅོང་བའི་ཚོ་གའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་ཁྱོ་བའི་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་ལག་པ་དག་གིས་རྗོ་རྗོ་
 བཅོངས་པ་ཞེས་པ་ལ་འདིར་ལག་པ་གཡས་པ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཁྲིག་མའི་སྟེང་

དུ་སོང་ནས་གཡོན་པའི་མཁྲིག་མའི་རྒྱབ་གཡས་པའི་འོག་དུ་ལྷགས་ཏེ། གཡོན་པའི་ཉེ་བའི་དབྱང་པ་དང་མཁྲིག་མའི་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རྗེ་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་སོ། །འདིར་འགོ་འགྲུར་སོགས་ལས་དབྱང་པ་དང་མཁྲིག་མའི་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་ཡང་རྗེ་རྗེ་ཁྱེད་བཅེངས་པས་གཡས་ཀྱི་ཉེ་བའི་དབྱང་པ་དང་། མཁྲིག་མའི་སྤྱོད་དུ་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པར་ཁོ་བོའི་མགོན་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུབ། ཞེས་པ་རྗེ་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚུ་བ་མོ་ཐོག་མཐའ་བཅེངས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནི། འདིར་མཚུ་བ་མོ་དག་པའ་ཚུན་དུ་སྤྲུགས་ཀྱང་བཅེངས་ཤིང་། མཐའ་ཞེས་པ་མཐའ་ལྷན་ལུ་བཞུགས་པོ་དག་སྤྲུགས་ཀྱང་བཅེངས་ཏེ་ལག་པའི་རྒྱབ་སྐྱུར་བས་ཁྱེད་ཀྱི་བཅེངས་པ། མཐའ་བོང་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། གནས་སྤྱིང་ཁར་གནས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱག་གི་མཚན་མའི་རྣམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱལ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རབ་དུ་གསལ་ལ་ཞིང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འོག་གསལ་འཆད་པར་འགྲུར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་དག་གིས་རྗེ་རྗེ་བཅེངས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་གཡོན་པའི་དབྱང་པ་དང་ཉེ་བའི་དབྱང་པའི་ཚིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གཡས་པའི་དབྱང་པ་དང་ཉེ་བའི་དབྱང་པའི་ཚིགས་བཅེངས་པ་ལས་གཡས་པའི་ལག་པ་དང་ཉེ་བའི་དབྱང་པའི་ཚིགས་འོག་གསལ་བསྐྱོར་ཏེ། གཡས་པའི་ལག་པ་དང་ཉེ་བའི་དབྱང་

པའི་ཚིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་
 ཅེ་སྟེང་ནས་སོར་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་བརྒྱུང་བ་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུལ་གྱི་
 གདེངས་ཀའི་རྣམ་པ་དག་གོ། དེ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་གདེངས་ཀའི་རྣམ་པ་
 དེ་ནི་གདེངས་ཅན་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུལ་བ་སྟེ། གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ། དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ལག་པ་གཡོན་པ་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ནས་གཡོན་གྱི་མཐེ་
 བོང་དང་ཅེ་སྟེང་པས་ཀྱང་གཡོན་གྱི་གདེངས་ཅན་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་རིག་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྟའི་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས། གཡས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྲང་
 ལྷགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཡོན་པའི་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ལྷག་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་མཐེ་བོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱག་གི་
 མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདིར་གཡས་དང་པོའི་དོ་རྗེ་ཅེ་སྟེ་ཕྱི་པའི་ཕྱག་
 རྒྱ་ལ་ལག་པའི་མཐེལ་སྐྱར་བ་བྱས་ནས་མཐེ་བོང་དག་སྐྱར་ཞིང་མཐེལ་ལུ་རྒྱུང་གཉིས་
 ཀྱང་སྐྱར་ཏེ་དེ་དག་བསྐྱའི་འདབ་དང་མཚུངས་པར་བྱས་ལ་གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་མཉམ་
 པར་སྟེང་ནས་དབྱས་སུ་བརྒྱུང་སྟེ་མཇུ་བ་མོ་གཉིས་གྲུང་མོ་དག་གི་རྒྱབ་ཀྱི་ཚར་
 ལྷེད་འཁྲོག་པ་རྒྱ་བ་ལྷེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱར་བ་དང་། མིང་མེད་གཉིས་ལོག་ཏུ་
 བསྐྱམས་ལ་རང་གི་ལག་མཐེལ་དུ་སོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 འདི་ནི་དོ་རྗེ་ཅེ་སྟེ་ཕོ་སྐྱ་པར་འགྲུལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཅན་སྟོན་
 དཔོན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། འགྲུང་མངས་སུ་དོ་རྗེ་ཅན་
 གྱིས་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱར་གསུངས་པའི་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱའང་

འདི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་ཅི་བས་གྱི་སྟེ་རྩེ་རྩེ་ལ་པར་སོར་མོ་ལྷ་སོ་རྩེ་སྟེ་གྱིས་ཏེ།
དེ་ཡང་ལག་བཟུངས་ཀའི་མཐེལ་ལ་གནས་པའི་གྲུང་མོའི་དབུས་མཐེ་བོང་དང་ལ་
སོགས་པ་མཚུ་བ་མོ་སོགས་སོར་མོ་གཞན་མཐེལ་དག་རྩེ་སྟེ་གྱིས་སྟེ་གྱིས་སྟེ་
འབྲེང་བ་ཞེས་པ་འདི་རྗེ་རྗེ་ལྷོ་གྲུང་གྲུང་གཞན་ཏེ། ལེས་རབ་ལ་འབྲུད་པའི་ཆེ་རྗེ་རྗེ་
མཚན་མའི་སྟེ་གྲུང་གྲུང་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལག་བཟུངས་འདི་རྗེ་རྗེ་བཅེངས་པ་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པའི་རྗེ་
རྗེ་ལྷོ་རྗེ་གྱིས་རྗེ་རྗེ་འི་སྟེ་གྲུང་གྲུང་འབྲུང་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འི་སྟེ་གྲུང་གྲུས་པའི་དོན་
ལོ། །ལྷོ་རྗེ་གཞན་པ་སྟེ་དུ་གྲུས་ལིང་གཞན་པ་གང་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་ལྷོ་རྗེ་ལྷོ་རྗེ་
སྟེ་བའི་ལྷོ་རྗེ་གྱིས་འི་སྟེ་གྲུང་འབྲུང་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་རྗེ་སྟེ་གྲུང་གྲུས་པའི་མཐེལ་
དང་མཐེལ་ལྷོ་རྗེ་ལྷོ་རྗེ་གྱི་ནང་དུ་མཐེ་བོང་ལྷོ་རྗེ་ལྷོ་རྗེ་ལོ། །དེ་ལྷོ་རྗེ་ལྷོ་རྗེ་
ལྷོ་རྗེ་གྱིས་པའི་མཚུ་བ་མོ་དང་འི་གྲུང་མོ་སྟེ་བའི་མཐེལ་དང་མཚན་པའི་བཞུང་བ་
དག་གྲུང་རལ་གྱི་རྗེ་རྗེ་ལོའི་སྟེ་གྲུང་འབྲུང་ཞེས་པ་སྟེ་དུ་གྲུས་པའི་ཞེས་འབྲུང་
མངས་སྟེ་ལྷོ་རྗེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐེ་བོང་མཐེལ་ལྷོ་རྗེ་གྱིས་
མཐེལ་པའི་ལྷོ་རྗེ་སྟེ་གྲུང་གྲུས་པའི་དང་མཚུ་བ་མོ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་མཚུ་བ་མོ་དང་གྲུང་མོ་
དང་མིང་མཐེལ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རྩེ་ལ་པར་སྟེ་གྲུང་ལང་བཟུངས་པ་འདི་སོ་སོར་སྟེ་གྱིས་བ་
དག་ཏེ། འདི་ལ་རྩེ་སྟེ་གྱིས་པའི་ཞེས་དང་། འབྲུང་མངས་སྟེ་འབྲུང་མ་འབྲུང་བ་ཞེས་
སོ། །དེ་འབྲུང་བའི་ལྷོ་རྗེ་སྟེ་གྲུང་གྲུས་པའི་ཡིས་འདི་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྟེ་གྲུང་སྟེ། འདི་ནས་
བཞུངས་ཏེ་འོག་གི་གཞུང་མཐེལ་ཅན་དུ་སྟེ་གྲུང་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་གྱིས་བཟུང་གྱིས་
ཡུལ་སྟེ་གྲུང་མཚན་གྱི་དོན་ལ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཆོག་སྟེ་གྲུང་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་

དཔལ་ལྷན་གྱི་གྲུག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཁྱེ་ལྟར་བཅིངས་ཤིང་མཐེལ་ཚུང་རྒྱ་བ་སྲེད་པའི་
 རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་གདུལ་དཀའ་བ་འཕོ་
 བའི་བག་ཚགས་རྣམས་འདྲིལ་པར་སྲེད་པའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུང་ཞེས་པ་གྱི་གྲུག་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་སྟེང་དུ་ཁྱེ་ལྟར་བཅིངས་ཤིང་གྲུང་མོའི་སྟེང་དུ་མཐེ་
 བོང་དང་མཇུ་བ་མོའི་འོག་ཏུ་བཞག་པར་འགྲུང་བ་ནི་མདའི་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 ཞེས་པ་ནི་མདའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དོ་རྗེ་ཁྱེ་ལྟར་བཅིངས་ཤིང་
 མཇུ་བ་མོའི་ཁྱེ་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོག་པོར་བཞག་པ་ནི་
 ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོར་མོའི་རྩ་བར་མཐེལ་ཚུང་དང་མཐེ་བོང་དག་
 གིས་ཁྱེ་ལྟར་སྲེད་པ་རལ་གྱི་འི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། མཇུ་བ་མོ་དང་མིང་མེད་འོག་ཏུ་
 མཐེ་བོའི་སྟེང་དུ་མདའ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱར་ཞིང་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གྲུང་མོ་ཡང་
 བི་མདུང་ལ་སྟེ་མདུང་ལྟར་བརྒྱུང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་མདུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 མདུན་གྱི་ཐད་ཀར་བྱང་པོར་ཁྱེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་དཔུང་བ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དཔུག་
 པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔུག་པའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུང་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ལག་མཐེལ་ལས་ཞེས་འགྲུང་མངས་ལྟར་ཉེ་
 མོར་མོ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ལག་མཐེལ་ལས་སྟེང་དུ་མཐེ་བོང་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་ཞིང་ཐད་
 ཀ་སྟེ་འབྲེད་གྱི་ཚར་མཇུ་བ་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་བརྒྱུང་བ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་དག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུང་དོ། །ཐད་ཀ་སྟེ་འབྲེད་གྱི་ཞེས་ཀྱང་འགྲུང་མངས་ལྟར་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱེ་ལྟར་གཉིས་དང་། ཁྱེ་ལྟར་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་མཇུ་བ་མོ་བརྒྱུང་པར་འགྲུང་ཉེ། ལྷ་མིན་བདག་པོ་སྲང་ཆེན་ལྷ་

ཅན་ནི་སོག་འབྲེན་ཏེ། དེའི་བགས་པ་དག་འདྲིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བྱོལ་ཞེས་པ་སྐྱང་པོ་
ཆེ་སྣ་ཅན་གྱི་བགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་མཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
ནི་ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཐེལ་དུ་ཁྱུ་ར་བཅེངས་ཤིང་མཐེལ་ལྷུང་སྐྱབ་བ་བྱེད་པའི་
རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ལག་པ་གཡས་དང་གཡས་མིན་གཡོན་ནི་ཁར་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་མཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་ལྷགས་གྱི་ལག་པ་གཡས་གྱི་མཚན་མའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་དང་མཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ལག་པ་གཡོན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁེའ་ཀ་ལ་སྟེ་
ཕུབ་ལ་དཔུང་པ་གཡོན་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་ཞིང་ལག་པའི་མཐེལ་ནི་སྟེང་དུ་སོན་པ་མི་
འདྲིགས་པས་སྐྱབས་སྦྱིན་པའི་ལག་མཐེལ་ལྟར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕུབ་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་འྲོ་ག་ལ་ཁྱུ་ར་བྱག་པ་ཅན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཛུ་བ་
མོ་དང་གྲུང་མོ་དང་མིང་མེད་རྣམས་ལ་མཐེ་བོང་སྦྱར་ཞིང་སྐྱབ་པའི་གནས་སུ་
མཐེལ་ལྷུང་སྟེང་དུ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་མཐེལ་ལྷུང་བརྒྱུང་སྟེ་མཐེ་བོང་
སོར་མོ་གཞན་གསུམ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱག་པ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱུ་ར་གཡས་སུ་
བརྒྱོད་ནས་སྐྱབ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁ་འྲོ་གའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཐོད་པ་ལ་སོར་མོ་ཕྱག་པ་མེད་པ་ལག་པ་བད་འདབ་ལྟ་བུ་གན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་ནི་
ཐོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུ་ལ་དཔུང་པ་གཡོན་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་པའི་ལག་
པ་གན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པའི་ཁྱུ་ར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞུའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གཡོན་པའི་ཁྱུ་ར་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུང་མོ་དག་གི་ཆོགས་དབུས་མར་ནི་མཛུ་བ་མོ་
འཕྲོག་པ་བཀུག་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུང་མཛུ་བ་གཉིས་གྱི་དབུས་སུ་

ལྷག་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལག་པ་
 གཅིག་གཡོན་གྱི་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཡས་སུ་ལྷགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་བྱ་
 བའོ། །གཞན་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་གྱིས་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ།
 ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཕྱག་གཡས་གང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མ་མཐོང་བ་གཉིས་ཀས་
 ཞགས་པ་འདྲིན་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་ལག་པ་
 གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྷ་སྐྱར་བ་སྟེ། འདུས་པའི་སོར་མོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་སུ་
 གྱང་མོ་བྱས་པ་ལྷག་པར་མཐོ་བར་བཞག་པ་ནི་དེན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། འགྲུང་
 མངས་ལྟར་དོ། །ལག་པ་གཡོན་པའི་བརྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མཐེ་བོང་དང་མཐེ་ལྷ་ཚུང་
 སྐྱར་ཉེ་འདབ་མ་གཅིག་བྱ་ཞིང་མཛུབ་མོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སྤོགས་རྣམས་སུ་
 འདབ་མ་རེ་རེར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སོར་མོ་རྣམས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་འདབ་མ་བཞི་བ་
 ལྷ་བྱ་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་དག་གིས་འདབ་མ་བརྒྱད་པར་འགྲུང་ཉེ། མཐེ་
 བོ་གཉིས་དང་མཐེ་ལྷ་ཚུང་གཉིས་པད་འདབ་རེ་རེར་འགྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱའི་ཕྱག་
 རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མ་རུ་ལ་གྱང་མོ་དང་མིང་མེད་དག་གིས་ཁྱ་ཚུར་བཅིངས་ཤིང་
 མཛུབ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་མཐེ་བོའི་སེན་མོའི་སྟེང་དུ་མཐེ་ལྷ་ཚུང་བྱེད་
 འཁྲོག་སོར་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་བ་ལ་ཁྱ་ཚུར་བཅིངས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ལ་
 སོར་མོ་རྣམས་ཅད་ཅིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་བརྒྱང་བ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྟོན་པ་
 ལ་བྱ་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་ཀས་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་ན་ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཐེ་ལ་
 སོར་མོ་དང་བཅས་པ་སྐྱར་ནས་ཅིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྒྱང་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་དག་སྐྱར་བར་གྲུང་ཉེ་མཐེ་བོའི་ལོག་ཏུ་

མཐེན་ཅུང་ལ་སོགས་པ་སོར་མོ་གཞན་གསུམ་ཁུ་ཚུར་དུ་བྱས་པ་དང་། མཐེ་བོང་
དང་མཚུ་བ་མོ་སྐྱར་ཉེ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དག་ཚུ་བ་རྒྱ་བ་དུང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །མེ་མོང་
གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་མངོན་དུ་སྟེ་མདུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཤིང་སོར་མོ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ལག་
མཐེལ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཉེ། སོར་མོ་རྣམས་བྲུག་པ་མེད་པའོ། །འདི་ལ་གཞོན་པའི་
མེ་མོང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཏུ་འགྱུར་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚུ་བ་མོ་དང་སོར་བྱས་
ནས་མཐེན་ཅུང་གི་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཞིང་འཁྲོག་པོ་སྟེ། དང་
སོར་མཐེ་བོའི་སྟེང་དུ་མཚུ་བ་མོ་འཁྲོག་པོ་རླུ་པའི་རྣམ་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་གྲང་
མོའོ། །གྲང་མོའི་སྟེང་དུ་མིང་མེད་དོ། །མིང་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཐེན་ཅུང་། དེ་ལྟར་
ལྷགས་སྤོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་མགོ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མཐེ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བོ་མན་
ཚུན་མཉམ་པར་སྐྱར་བས་གདོང་གི་དབྱིབས་དང་མཚུངས་ཤིང་འོག་ཏུ་སོར་མོའི་
ཅེ་མོ་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། མཐེན་ཅུང་བསྐྱམ་པ་ནི་ཚངས་མགོའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཀ་དག་གིས་དུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱར་བ་ཅོད་པར་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་
འགྱུར་ཉེ། སྟེང་དུ་མཚུ་བ་མོ་གཉིས་སྐྱར་ཉེ་བརྒྱུང་བའོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཐེལ་
བསྟོལ་བ་མི་མཉམ་པར་བསྟན་ཉེ་ལག་པ་གཉིས་ཀ་དག་གིས་རྒྱབ་ཏུ་སོར་མོ་ལྷ་པོ་
རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་སྟེ་བཅེངས་པ་དག་ཡང་རྒྱ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བ་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བརྒྱུང་སྟེ་ལག་པ་རྒྱབ་ཏུ་སོར་མོ་རྣམས་ནི་
རིམ་བར་ཡོངས་སུ་བཀོད་ཅིང་སྟེལ་ཉེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བཅེངས་པ་ནི་ཞེས་འགྱུར་
མངས་ལྟར་ཉེ་མགུལ་རྒྱན་ལ་སྟེ་མགུལ་རྒྱན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་རགས་

ལ་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡམས་པ་གཉིས་ཀ་དག་གི་སོར་མོ་གསུམ་ནི་མིང་མེད་
དང་གྲང་མོ་དང་མཚུ་བ་མོ་དག་སྟེ་སོར་མོ་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་ཅེ་མོ་སྐྱུར་ཞིང་འདུས་
བ་སྟེ་མཐེའུ་རྒྱུང་དང་མཐེ་བོང་ཁུ་རྒྱུང་བཅིངས་པ་ནི་སྟེ་རགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཐེ་བོང་གཉིས་དང་། གྲང་མོ་གཉིས་སྐྱུར་ཉེ་དེ་དག་
གིས་རྒྱུམ་སྐྱོར་ལྟ་བུར་བྱས་ཤིང་སོར་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུ་རྒྱུང་བཅིངས་པ་ནི་
རྒྱུང་གཞུག་ལ་བྱས་ཏེ། རྒྱུང་གཞུག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་རྒྱན་གཞུག་ལ་
མཐེ་བོང་དང་མཚུ་བ་མོ་པན་ཚུན་སྐྱུར་བ་ཞེས་དུ་འགྲོ་ལྟར་ཏེ། སྐྱ་མའི་རིགས་པས་
འདི་ཉིད་ལེགས་སོ། །རྒྱུམ་སྐྱོར་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དག་ཏུ་འགྲུང་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་གི་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དེས་བའོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས། མཁམ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དུད་འགྲོའི་གདོང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་མཐེ་བོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མཁམ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དག་གི་སྐྱབ་མོང་དུ་བྱ་བའི་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། རོ་རྗེ་ཁུ་རྒྱུང་གི་སྟེང་དུ་མཐེ་
བོང་བསྟན་པ་ནི་མཁམ་འགྲོ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རོ་རྗེ་ཁུ་རྒྱུང་གི་
སྟེང་དུ་མཚུ་བ་མོ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བ་ནི་གསང་བ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁུ་རྒྱུང་བཅིངས་པ་ལས་གྲང་མོ་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་སྟེ་
བསྟན་པ་ནི་རྗེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རོ་རྗེ་ཁུ་རྒྱུང་ལས་མིང་
མེད་དག་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་ནི་གདེངས་ཅན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་སུ་འགྲུང་རོ།
ཁུ་རྒྱུང་ལས་མཐེའུ་རྒྱུང་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་ནི་འགྲུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྲུང་

རྟོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྤྲོད་དུ་མཐེ་བོང་མ་གཏོགས་པའི་སོར་མོ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱ་
ཚུར་བཅིངས་ཏེ། ལག་པའི་མཐེལ་རབ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱ་ཚུར་བཅིངས་ཏེ་བསྟན་པ་སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱང་པ་དང་ཉེ་བའི་ཚིགས་མཚམས་བསྟན་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་དག་
གི་ལས། རྩ་འགྲོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས་འདོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལག་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་མཐེལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་ཚངས་པའི་སྲིན་པོའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཉེ་བའི་དབྱང་པ་དང་ལག་པའི་ཚིགས་མཚམས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་རོ་ཡངས་རྣམས་
ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་རྒྱ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི་རིགས་བརྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ལ་ལག་པ་གཡོན་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ལག་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལག་པ་གཅིག་གསུམ་
གཉིས་ཀའི་མཐེལ་དུ་སོར་མོ་རྣམས་སྤྲོད་འཁྲོག་པ་སེང་གའི་སྤྲོད་མའི་རྣམ་པས་
སྤྲོད་མོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱ་ཚུར་བཅིངས་པ་ལས་
ལག་པ་གཉིས་ཀའི་ཁྱ་ཚུར་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་མཐེལ་མོ་གཉིས་པོ་སྤྲོད་འཁྲོག་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲོད་
པའི་རྣམ་པས་ངེས་པར་མགོ་བོར་སོན་པ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འོ་ཞེས་
པ་རྩ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པའི་རྒྱབ་སྐྱུར་བས་མི་མཉམ་པའི་
ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བྱས་པ་ལ་མཐེལ་འུ་ཚུར་པན་ཚུན་བཅིངས་ཤིང་མཐེལ་མོ་དང་
གྲུང་མོ་དང་མིང་མེད་རྣམས་གཤེག་པ་དང་། མཐེ་བོང་གཉིས་དག་ཁ་སྐྱུར་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་སྤོང་སྤྱེས་བྱ་བྱུང་གི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལོ། །འགྱུར་མངས་ལས། དེ་ཡང་མཐེ་བོང་དག་ལྟ་
སྐྱུར་ཞིང་མཐེལ་མོ་དང་གྲུང་མོ་སྲིན་ལག་གཤེགས་ཏེ་གཤེག་པར་བྱ་བ་ཞེས་

འབྲུང་ཞིང་། མ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་འགྲུར་གཞན་དང་ཡང་དོན་འབྲེལ། །ཕྱག་རྒྱ་
 མཐེ་བོང་སྟོ་བ་ནི་དངོས་སུ་མིན་གྱི་ཕན་ཚུན་ཐད་ཀར་སྟོ་སྦྲུང་བའི་ཚུལ་ཙམ་དུ་
 བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཁྲད་པར་འཕགས་པ་མགོ་བོར་སྦྲུལ་རྒྱན་བཅིངས་པ་
 ལ་སོར་མོ་ལྷ་བོའི་ཚེ་མོའི་ཚིགས་འཁྲོག་པ་སྲིར་བསྟན་པ་ནི་གདེངས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་རིགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁམ་འགོ་མ་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་
 སོར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་སྦྱུང་བྱང་བའི་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དག་ལ་གྲུང་མོ་དང་
 མིང་མེད་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་རྣམས་བརྒྱུང་བ་སྟེ་ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཇུག་མོ་གཉིས་
 ཕན་ཚུན་འདུད་དེ་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ཁ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནས་མཐེ་བོང་དག་
 སྦྲུང་བའོ། །འབར་བ་གཞན་ལ་མཐེ་བོང་སྦྲུང་ཏེ་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་ལག་མཐེལ་
 དག་གི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ། འོན་ཀྱང་མཇུག་མོ་བརྒྱུང་བ་ནི་
 གཞན་པ་སྟེ། འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །རིགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ནི། དུང་
 འགྲོའི་གདོང་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཕན་ཚུན་བརྟོན་པའི་
 ཕྱག་རྒྱའི་བརྟེན་ལ་དུག །ཐེབས་པར་སྦྲུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ།
 ཁྲིས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། ལན་མི་བསྟན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཕན་ཚུན་ཕྱག་
 རྒྱ་སྟོན་པའི་ལན་སྟོན་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། རྟེན་སོགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ། ཕྱག་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པའི་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལན་མི་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་མོ་ནི། ད་ནི་མཇུག་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་
 དབང་ཕྱག་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་ཐེབས་པར་སྦྲུང་བ་ཕྱག་རྒྱ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡུལ་

གང་དང་དུས་གང་དུ་དབང་བོ་དང་དབང་མོ་སྤད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱེད་ལ་བཅིངས་ནས་
སྤེང་དུ་སྤོགས་པ་མཛུ་བ་མོ་མཐེ་བོང་ལ་མདུན་མངོན་པར་སྤོགས་ཤིང་བསྟན་པར་
གྱུར་ན། ཞེས་ཏེ་འགྲུང་ལས་ཏེ། ལགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་སྐྱ་བའི་བདེ་ཉིད་དུ་
འགྲུང་རོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིས་སམ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཡང་
རྣལ་འབྱོར་པས་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་གྱིས་ཏེ་མཛུ་བ་མོ་གྲུང་མོའི་རྒྱབ་དུ་ཡང་
དག་པར་སྐྱུར་བ་དག་གིས་ཞེས་ཏེ་མངས་སུ་འོ། །ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འོངས་པའོ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་བདེ་ཉིད་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་པ་ཁྱེད་ལ་སྤེང་དུ་མཐེ་བོང་
བཅིངས་པས་སྐྱལ་བ་བཟང་བ་ཁྲོད་དགོ་ལ། ཞེས་བརྗོད་པར་འགྲུང་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོའི་སེ་གོལ་བརྟེན་པ་མཐེ་བོང་དང་མཛུ་བ་མོ་གཏོག་པ་
དག་གིས་ཁྲོད་ནི་འདི་དུ་བསྟགས་པར་འོས་པ་མཚོག་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྤྱུག་རྒྱུང་འགྲུང་རོ། །མཐེ་བོང་དང་ནི་མིང་མེད་དག་གིས་སེ་གོལ་གྲུས་ནས་བཟང་
བའི་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་ཆང་གིས་ཁྲོད་ཆིམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་འཚོལ་བའི་སྤྱོར་བས་སོར་མོ་ཐམས་ཅད་ཅེ་མོ་བརྒྱུང་
བས་སྐྱལ་བཟང་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཁྲོད་ཅེས་བརྗོད་པར་འགྲུང་རོ། །རྣལ་འབྱོར་
བ་ལ་ཡང་སྤེ་མ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མས་གཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རེག་པས་ཉག་དུ་
ཁྲོད་ནི་བདག་གི་གཉེན་གཅིག་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་གསལ་བར་བྱེད་
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གནས་ལ་རེག་པས་གཙོ་བོའམ་ཏེ་མངས་སུ་ཁྲོ་ཞེས་འདོན་
པས་བདག་གི་ཁྲོར་འགྲུང་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཚུ་དང་ཏུ་མ་རྒྱང་ལ་
རེག་པའམ། སེན་མོ་འདེབས་པས་ཀྱང་གཙོ་བོའམ་ཁྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བདེ་ཉིད་འགྲུང་

དོ། །སོར་མོ་ཕན་ཚུན་བཅིངས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལག་པ་དག་སྐྱུར་བ་ནས་མཐེའུ་རྒྱང་
ལ་སོགས་པ་སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བཅིངས་པ་དེ་ལས་མཚུབ་མོ་དང་མིང་མེད་
བཅིངས་ཤིང་མཐེ་བོང་དང་གྲུང་མོར་བ་ཏུ་བརྒྱུད་བས་དམ་ཚིག་ལ་འདུས་པ་ཞེས་
རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཐེབས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མཚུ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་ལྷལ་དུས་
གང་དང་གང་དུ་ལོ་ཉ་མོས་མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐྱབ་པ་ལོ་མཐོང་ནས་མཚུ་ལ་སོགས་
པ་གཞལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དེར་མཚུ་དང་སྤོན་མ་དང་མིག་
དག་གཞལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་ལོ་ལ་འཕྲུག་པར་བྱེད་ན་ཚོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེར་
མོངས་པ་ཞེས་རྗེས་སུ་བཤད་དོ། །གང་གི་ཆེ་སྟོན་ན། སྐྱབ་པ་ལོས་ཕྱག་རྒྱའི་བརྟེན་
ཤེས་པར་གྱུར་པ་ན་ལོ། ཞེས་འགྲུར་མངས་སུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་ཏེ་ལོ་ཉ་མོ་དེས་
སྤོང་ལོག་གི་མཆེ་བའི་དུས་སུ་མཐེའུ་རྒྱང་བཀོད་ན་དེའི་ཆེ་མཐེའུ་རྒྱང་བཀོད་པ་
དེས་སྐྱབ་པ་ལོ་ལ་འཆི་བའི་འདྲིགས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་མཚུབ་
མོའི་སྤིང་ཁའམ་ཁར་བཀོད་ན་ཡང་འདྲིགས་པ་རྗེས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐེ་
བོང་ཁྱེ་རྒྱུར་ནང་དུ་བཅིངས་པ་བྱ་སྟེ་ཁྱེ་རྒྱུར་བཅིངས་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ལ་
བརྟེན་པས་པའམ་ལག་པ་དང་རྒྱུར་པ་བརྟེན་པས་པར་གྱུར་ན་ང་ཡིས་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་བརྟེན་མའོན་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་
སྟོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལས་ཞེས་པ་དུ་འགྲོ་སོགས་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་
ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་མིང་མེད་ཀྱིས་སྟེ་ལ་རེག་ན་ཐོས་པའམ་ཟ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་

བཅེངས་པར་གྲུབ་ན་གྱི་རྗེ་རྗེའི་སྐོག་ས་སོ་སྐོད་ནི་དེ་རིང་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་
བསྟན་པ་སྟེ། ཞེས་ཏེ་འགྲུབ་ལས་ཉེ། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་ལ་འདུས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་
མོའི་ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པའི། དེ་ལྟེ་སྐོག་ས་སོ་སྐོག་ཉེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་སྐྱབ་པ་པོ་ལོག་པའི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་བརྟམས་པ་བྱེད་དམ་བུས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་
གཏོགས་པར་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་སྟོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ་བུས་པ་དང་
ལྷན་པ་དེས་རང་གི་སྐོག་རྣམས་རང་གི་སོས་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱའི་རང་གི་
སོ་ཡིས་གཅོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་ན། ཕྱག་རྒྱ་རྣལ་འབྱོར་མས་གྱི་མིའི་ཕྱགས་སྐོད་
བདག་གིས་འདིར་ནི་ལྷུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་འདི་བརྗོད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སོ་ལ་སོ་ཡིས་པན་ཚུན་བརྟན་པ་འཆམ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བལྟ་
བར་གྲུབ་ན་གྱི་མིའི་ཕྱགས་སྐོད་གྱི་ཤ་ནི་འདི་དག་དེ་རིང་བདག་གིས་ཟ་བར་བྱ་
ཞེས་པ་འདི་བརྗོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷེ་མཚུ་གཡོ་བར་བྱེད་པར་གྲུབ་ན་མཚོག་གི་
ལུས་ལས་ཁྲག་ནི་བརྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
མཚུ་ལ་སོ་དག་གིས་འདེབས་པར་བྱེད་ན་སྐོད་གྱི་རྒྱ་མ་སྟོ་བར་གནས་འདི་དག་
གིས་ཟ་བར་བྱ། གྱི་མིའི་ཕྱགས་སྐོད་གང་དུ་འགོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྲོས་པར་གྲུབ་པས་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། བུས་པ་དང་བྲལ་བ་
དེས་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་རྒྱས་ནས་
སྟོང་ཁར་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེལ་བཞག་སྟེ་རང་གི་ལུས་གཡོན་སྐོར་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ལ་དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་གྱི་ཐལ་སོ་མགོ་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་

ཕྱག་གཤམ་འདུད་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་མ་དེ་རྣམས་དང་
ལྷན་ཅིག་ཚོད་བར་མི་བྱའོ། །བྱིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་
རྣམ་འབྱོར་མས་ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་གང་
དང་གང་བྱིན་པ་དེ་རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་སྤྱོད་ན་
མོ་ཉ་མོ་རྣམས་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་བྱ་
བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྲ་འགྱུར་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་མན་ཚུན་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་གཡོན་པ་དང་གཡལས་པའི་ཕྱག་གི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་
བཞིན་ནས་དེའི་རྣམ་པར་བྱས་པའི་ལག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོ། །མཚན་མ་དེ་དག་
ལས་ཀྱང་མན་ཚུན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རོ་རྗེ་དང་རིལ་བུ་
དག་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རལ་གྱི་དང་སྐབ་དག་གོ། །ཞེས་པ་
ནས། མཇུ་བ་མོ་དང་གྲུང་མོ་དག་གོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དུ་མ་བསྐྱར་
པ་ན་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཡོན་དང་གཡལས་ཀྱི་
ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་
ཁམས་དུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ཐམས་ཅད་དུ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་འབྱོར་པས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་
རྒྱའི་ལན་གྱི་ངེས་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། ད་ནི་སྐྱེག་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེག་པ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་མཐའ་ཡས་
པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་རྣམས་ཐམས་

ཅད་བཅེངས་པའི་ཚུལ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ཁྱེ་ཚུར་གཉིས་
 དཀྱུར་བཅུགས་ཏེ་བསམ་པ་གཡོ་བས་མགོ་ལོ་གཡོན་སྟོགས་སུ་འདུད་པ་སྟེག་མོའི་
 ལྷའི་རྣམ་པར་སྐྱོར་བ་ཡིས་ནི་སྟེག་པའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་འཕྲུལ་ཏེ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་ཅུང་ཟད་འདོ་ཚུལ་ཅན། །སྟེག་མོ་ཡི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། ཞེས་དང། གདོང་
 ཏུག་གི་རྒྱད་ལས། ཁྱེ་ཚུར་དཀྱུ་གཉིས་བཞག་པ་དང། ཞེས་སོ། །མིའི་བདག་པོ་
 ཞེས་པོས་ནས། རྗེ་རྗེ་ཁྱེ་ཚུར་གཉིས་ཁ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཁ་འགྲམ་དུ་བཞག་པ་བཞད་
 མོའི་རྣམ་པར་སྐྱོར་བས་བཞད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གདན་བཞེར་ཡང། བཞད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང། ཞེས་སོ། །ལག་པ་གཉིས་ཁར་བསྐྱོར་བ་གཡམ་དང་
 གཡོན་དང་སྤྱི་པོར་བཞག་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་གར་མཁན་མ་ཉིད་གི་རྣམ་པར་
 སྐྱོར་བ་ཡིས་ནི་གར་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྤྱུ་ཏེ། འདོ་སྟེག་
 ཐབས་ལ་སྐྱོ་བ་ཡིས། །ལག་གཉིས་བསྐྱོར་ཞིང་དཔོན་པ་དང། །གཡམ་ནས་གཡོན་
 དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིས། །གར་ཐབས་བྱས་ནས་མགོ་ལ་བཞག། ཅེས་སོ། །རྗེ་རྗེ་ཁྱེ་ཚུར་
 གི་ལག་པ་གཉིས་གིས་རྗེ་བརྟུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོལ་ཕོ་
 བརྟུང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱོར་བས་རོལ་མོའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སིལ་
 ལྷན་ཚུལ་གྱིས་སུ། །ལག་གཉིས་སིལ་སྟན་ལེགས་པར་བརྟུང། །དུང་དང་གྲིང་ཕུ་
 འབྲུད་པ་དང། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གར་བསྐྱོར་ཏེ་རྗེ་རྗེ་ཁྱེ་ཚུར་གཉིས་གིས་ཁ་ནས་
 ཚིག་འབྲེན་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ནས་ཕི་མང་བསྐྱེད་ས་པའི་ཚུལ་སྤྱུ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱོར་
 བ་ཡིས་ནི་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གར་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོད་ནས་གྲང། །རྗེ་
 ཞེས་བུ་བསྐྱུར་སྐྱེད་ས་ཤིང། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དབྱེས་པ། །རྗེ་རྗེ་རྒྱད་ཉི་

བསྐྱེད་བར་གྱུ། ཞེས་དང་། གཏོང་བྱུག་གི་རྒྱུད་དུ། ཁ་ནས་འབྲིན་དང་། ཞེས་
 སོ། །གར་སྐོན་དུ་འགྲོ་བས་གཡོན་དེའི་དུང་པོར་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། གཡས་པས་
 རང་རལ་གཞན་ལ་མཚོག་གི་དེ་ཡི་ཡོན་ཏེན་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་དེའི་བྱུག་
 པའི་ཚུལ་སྐྱོར་བ་དག་གིས་རང་གཞན་ལ་བྱུག་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱག་རྒྱར་
 འགྲུར་ཏེ། སྐྱུ་བར། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་། །ལག་པའི་གར་གྱིས་བྱུག་ཚུལ་
 གྱུ། ཞེས་དང་། གཏོང་བྱུག་ཏུ། རང་ཕྱས་ལའམ་གཞན་ལ་ཉུག་ཚུལ་གནས་པ་ནི།
 ཞེས་སོ། །གར་བསྐོར་ཏེ་དོ་རྗེ་ཁྱེད་ཀའི་གཉིས་གྱིས་རང་རལ་པ་རོལ་གྱི་དབྱེས་བར་
 འབྲེང་བ་འཆིང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱོར་བ་ཡིས་ནི་འབྲེང་བའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུར་ཏེ། སྐྱུ་
 བར། དེ་ནས་འབྲེང་ཚུལ་འབྲེང་བ་ཡིས། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་བཅིང་བར་གྱུ། ཞེས་
 དང་། གཏོང་བྱུག་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དབྱེས་བར་ཉུག་པ་དང་། ཞེས་སོ། །དེའམ་
 སྐོས་མཚོག་གི་ཡོན་ཏེན་རྣམས་པའི་དབང་གིས་བདུག་སྐོས་འབྲུལ་བའི་རྣམ་
 པར་སྐྱོར་བ་དག་གིས་སྐོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུར་ཏེ། གར་བསྐོར་བ་སྐོན་དུ་འགྲོ་བས་
 དོ་རྗེ་ཁྱེད་ཀའི་གཉིས་ཀྱང་མའི་ཅེ་མོ་སྐྱུར་བ་སྐྱོག་སྐྱེ་བསྐྱེད་བའོ། ཞེས་སྐྱུ་བར་འགྲུར་
 སྐྱེ། བདུག་སྐོས་ཅེ་མོ་སྐྱུར་བ་ཡིས། །ཀྱང་མོ་གཉིས་ནི་སྐྱོག་སྐྱེ་བསྐྱེད་། ཞེས་
 སོ། །ཡང་དོ་རྗེ་ཁྱེད་ཀའི་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་སྐོས་སུར་དུ་བྱུགས་པའི་ཚུལ། ཞེས་
 སོ། །གར་བསྐོར་ཏེ་དོ་རྗེ་ཁྱེད་ཀའི་མཐེ་པོར་གཤིབས་ཏེ་བསྐྱེད་བ་མར་མའི་རྣམ་
 པར་བྱས་པས་མར་མེས་¹ ལུན་བ་བཅོམ་བ་མར་མེ་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱེ། སྐྱུ་བར།
 བསྐོར་ཞིང་བསྐྱུར་བ་བྱས་པ་ཡིས། །མཐེ་བ་གཉིས་མར་མའི་ཚུལ་དུ་བཞག་ །ཅེས་

¹ མ་གྱི། ༡༢༡༡། མེ་མ ཞོལ། ༤༤༡༥། སྐྱུ། ༥༡༡༡། སྐྱུ། ༥༡༡༡། མེས * མེས

དང་། གདོང་བྱུག་ལས། མཐེ་པོང་བསྐྱེད་སྟེ་ཞེས་སོ། །གང་བསྐྱོར་ནས་ལག་པ་
 གཡོན་གྱིས་སྒོད་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། གཡས་གྱིས་ལྷ་བཞོས་འབྲུལ་བའི་རྣམ་
 པར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བདུད་ཅི་མའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱུ་བྲལ་ ལག་གཡོན་སྒོད་
 གྱི་ཚུལ་བྱས་ལ། །གཡས་པ་ཡིས་ནི་ལྷ་བཞོས་འབྲུལ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་
 མོ་གཉིས་གྱིས་མེ་ཏོག་འཛོར་བའི་ཚུལ་མེ་ཏོག་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དུང་ཚོས་གྱི་
 ཚུལ་མཚོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། སྐྱུ་བྲལ་ མེ་ཏོག་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དུ་ནི། །གང་གིས་
 མེ་ཏོག་ཐལ་མོ་སྐྱུར། ཞེས་དང་། གདོང་བྱུག་ཏུ། མེ་ཏོག་འཛོར། ཞེས་སོ། །སྐྱུ་བྲལ་
 དུང་གི་ཚུལ་དུ་ལག་བསྐྱུར་ནས། །དུང་པོར་ལྷ་བྲུང་མཚོད་ཡོན་དབྲུལ། ཞེས་
 སོ། །ཡང་ལྷ་བཞོས་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ལྷ་བྲུང་ལ། རོ་རྗེ་ཁྲ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཁྲིལ་དུ་
 རྩོགས་པས་བདུད་ཅིའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་མ་ཉམས་པ་འབྲུལ་བའི་
 ཕྱག་རྒྱའོ། ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྐྱུར་ཡང་དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྡེའི་
 དབྱེ་བས་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཏེ་ལྡར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གནས་པ་
 ཕྱག་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་དག་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་
 གནས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱའོ། །

བྱུག་པ་ནི། གང་གང་ཞེས་སོགས་འདི་འགྱུར་མངས་ལས། དངོས་པོ་གང་
 དང་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེའི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱར་སའི་སྟེང་དུ་འགྱུར། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་དབྱིབས་སམ་རྣམ་པའི་རང་
 བཞིན་གང་དུ་འགྱུར་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེ་རྣམ་པར་ལུས་གྱི་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་དག་
 ཀྱང་། དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་བར་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་སའི་

སྤྱིར་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སྤྱིར་རི་སྤྱོད་མིག་གི་ལྟ་སྤྲངས་དང་
ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་སྤྲངས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྲུབ་བར་
རྒྱུད་འདི་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་
གཞོན་པས་མི་རྗེ་བའི་ལུས་པ་ཐོབ་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྤྱོད་ལྟ་
སྤྲངས་བསྐྱོད་པ་རྣམས། །དེ་སྤྱོད་ཕྱག་རྒྱར་རབ་ཏུ་གྲགས། །གང་གི་ལུས་པ་རྟོགས་
གྱུར་ནས། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་བྱ་སྟེ། ཞེས་དུ་འགྲུབ་སྤྲོད་འོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་རི་སྤྱོད་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་
སྤྱོད་དུ་འཛིན་ཉེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཚོད་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
ལ་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བརྟེན་
ལན་གྱི་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་སྤྲངས་ཀྱི་བརྟེན་ལ་གསུམ། ཐེབས་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟ་
སྤྲངས། འཛིགས་པ་སྟོན་པའི་ལྟ་སྤྲངས། དེས་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་པོ་ཉ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་བ་མཚོན་
བ་ན་པོ་ཉ་མོ་ནི་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་འབྲེད་ལ་མིག་བལྟ་བར་བྱེད་ན་ལྟ་སྤྲངས་དེ་
ཡིས་ཁྱོད་ནི་གནས་གང་ཞིག་ནས་འོངས་ཞེས་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་བཟང་ལ་ཞེས་པ་
རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་མགོ་བོར་ལག་བ་གཡོན་པ་བཞག་སྟེ།
གང་ནས་འོངས་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་དེས་པར་བལྟ་བ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་གནས་
གང་ནས་འོངས་པ་བརྫོད་པ་སྟེ། ལན་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་འོ། །སྤྱོད་དུ་བལྟ་བས་ཁྱོད་ནི་
དགོངས་ཞེས་བརྫོད་པར་བྱེད་དོ། །སའི་སྤྱོད་དུ་གནས་པའམ་བལྟས་པས་ཁྱོད་ནི་

འདུག་ལ་འལ་བ་སོ་ཤིག་ །ཅེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་པོར་རམ་སྐྱང་མིག་ཅེས་ཏེ་
འགྲོ་ལྟར་ཉེ། དེ་ལྟར་བལྟ་བས་ཁྱོད་སོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །པོ་ཉ་མོ་ཆགས་པའི་
བལྟ་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞི་བའི་ལྟ་བས་བལྟ་བ་
ཁྱོད་ནི་བདག་གི་སྐོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བདེ་སྟེ། ཐེབས་པར་སྐྱ་བའི་ལྟ་སྟངས་
གྱི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་འདིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་
ཁྱོ་གཉེར་སློན་མར་བསྐྱ་བ་བྱས་ནས་ཁོ་བོའི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡིས་རྣམ་
འགྲུབ་པ་ལ་འཆི་བའི་འདིགས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །གང་ལས་ན། བདེ་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ལ་བལྟ་བས། ཞེས་པ་ནས།
པོ་ཉ་མོ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་འགྲེལ་བ་བཟུགས་
པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་སོ། །རྒྱས་མའོ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱས་སྟོབས་ཅན་མ་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་རིམ་བས་པོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཉིད་གྱི་ནི་ལྟ་སྟངས་གསུངས་ཉེ། ལྟ་
སྟངས་ནི་ཞེས་འགྲོ་འགྲུང་ལྟར་དོ། །སྐྱར་ཡང་མིག་གིས་བལྟ་བའི་རང་བཞིན་མང་པོ་
དག་གིས་ལྟ་སྟངས་ཀྱང་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྲུང་བར་སའི་སྟེང་གི་གནས་སུ་རྣམ་
འགྲུབ་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་གྱི་བརྗེད་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་མཚོན་བྱེད་གྱི་བདེ་ནི་
དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་མིང་གང་ཡིན་པ་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོས་དོན་དེ་
མཚོན་ཞེང་བཟུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་གང་དང་འགྲེལ་
པ་ཉིད་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དབེར་ན་སེན་རྟ་བ་ཁྱེར་ལ་

ལྷག་འཚམ་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་རབ་ཏུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་ཏུ་འགྲུར་ལས་ཉེ།
 དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་འབུལ་ན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཟླ་མ་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་
 ལུལ་ན། མཚོག་གི་ལྷག་རྒྱ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་རིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་པོ་
 སློབ་མའི་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ལྷག་པ་ངག་གི་དབང་པོ་བདེན་པར་སྦྱུ་བའི་དོན་དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །མིག་སོགས་
 དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷག་པ་ཡིད་དབང་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་གཡོ་སྦྱུའི་སློབ་པ་
 དང་འབྲལ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ལང་གི་སྦྱི་
 མཆེད་ཀྱི་ལྷག་ཆ་སྦྱིན་པའི་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གསེར་དང་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཉེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ལང་ནས་རང་གི་ལག་ཏུ་བྱུང་ནས་ཡུན་རིངས་ལོན་པའི་རྣམ་དང་། སློ་བུར་དུ་བྱུང་
 བའི་ཁམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་གི་ཆ་ཤས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པའི་
 དོན་དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་རྒྱུད་གཉིས་པ་མི་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་
 བཞི་བ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལྷག་གི་ཆ་ཤས་སུ་བགོས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཆ་གཅིག་དབུལ་ཉེ། ཆ་ཤས་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་དང་གཉེན་གྱི་ཅ་ལག་ཉེ་བར་
 ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཡིས་
 ལོངས་སྟོན་གཞན་གསུགས་བཟང་ལང་ཚོས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུད་མ་དང་། ལོ་བཅུ་

གཉིས་མ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་འདོད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྗེས་སུ་རིག་པ་རྒྱ་
བ་རེའི་ནང་དུ་ལན་ལྔ་འདོད་པ་སྤྲོད་པའི་སྤྲད་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་སྦྱིན་པས་དབུ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱལ་བས་བདེ་བའི་གནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དུ་འགྲོའོ།
ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་གི་ཡོན་དབུ་ལ་བའི་རེས་པའོ། །རྣམ་པ་གཞན་
དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་སྤྲད་པའི་དོད་དུ་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་
བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྲུར་རོ་ཞིང་ལས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྲུར་ཏེ། ཆགས་པས་
ཐེལ་གྱིས་མནན་པའི་དབང་གིས་རིགས་བསྐྱར་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པའི་
རེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཛིག་ཉེན་
ཀྱི་ཁམས་འགོ་བ་དུག་པོ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་མ་བསྐྱར་བ་རྣམ་
གསུམ་སྲིད་པར་གནས་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱགས་
ཀར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས་བཀུག་ནས་བསྐྱོམས་པ་ཙམ་
ཀྱིས་ཉེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བཀུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་མཚོག་གི་སྤྲོད་
རྗེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉེ་བཤང་
བ་དང་གཅི་བ་དང་ཁྲག་རྣམས་དང་རྐང་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་མི་ཕྱེད་པའི་
བདུད་ཅི་ཁྲ་བས་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞེན་ནས་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་རི་བོར་
ཅན་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ལམ་མི་འགྲུར་པའི་

བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བསྐྱོམས་ཏེ། དེ་ནས་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བས་བྱི་མ་རྣམས་པར་བལ་ཞིང་བྱང་རྩལ་གྱི་སློབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་རང་གི་གནས་སུ་བཏང་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། ལྷིང་རྗེའི་དབང་བསྐྱུར་བ་དག་གི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་རྗེས་རྣམས་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་གུན་སྐངས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་མས་མཚོན་པའི་རྗེས་རྣམས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱུར་བ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་སོམས་དཔའི་བཀའ་ཡིས་སློབ་མ་གུན་སྐངས་ལ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། བོང་དུ་གསུངས་པའི་རིམ་པ་རྗེ་ལྷ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། དེ་ནས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་བོང་མ་རྣམས་པ་གསུམ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ། དབང་བཞི་བ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བོང་མ་ལས་ཀྱང་བོང་མའི་དབང་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དབང་རྗེས་མེད་པར་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་གཉེར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་སྤྲོད་འོག་གི་ཅ་ཏུག་དུ་སློབ་འགོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་དབང་བཞི་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གི་སློབ་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པས་དབང་བཞི་བ་བསྐྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་རྗེས་ཏུ་གྱི་ཆེ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་གཏུམ་མེའི་མེ་

འབར་བས་རང་གི་སྤྲོད་ཁའི་ཐེག་ལེར་རྒྱུང་སེམས་འདུས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་སོན་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པ་
ལས་ནི་སྤྲོད་པར་ཞུགས་པའི་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དེ།
ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོད་ཏུ་བརྟེན་པ་
ཡིན་གྱི། འཁོར་བའི་དོན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྲོད་
ཀྱི་སྤངས་ལས་གཞན་ཁྲིམ་པའི་སྤོངས་ལ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་སྤྲོད་པོ་
ཞེས་པ་དོ་རྗེའི་ཆེག་གི་དོན་དབང་བཞི་པ་ལྷུ་ཕྱག་རྒྱ་མོ་ཉིད་གི་མཚོད་པས་རྣམ་
པར་དམན་པར་གྱུར་ན། སྤྲོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་བྲ། ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བཀའ་དབང་བཞི་པ་སྤྲོད་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་པ་ནི། ད་ནི་དབང་
གི་མཐར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དབང་གི་ཚོག་ཚར་བའི་མཇུག་ཏུ་སྤྲོད་བདག་
གིས་སྤོད་ཀོར་ཏེ་སྤོད་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་གོས་རྒྱང་གཅིག་དག་བྲམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤོད་ཏུ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་འཕྲོར་མ་བྲམ་པ་བསྐྱུང་ཞིང་སྤོད་བ་
བྲམ་འཛིན་མ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤོད་ཀོར་དང་ནི་
གོས་རྒྱང་དང་བཅས་པ་འེ་འེ་དག་གྱང་ཕྱོགས་སོ་སོའི་སྤོད་གནས་པའི་སྤོད་དཔོན་
སྤོ་བསྐྱུང་ཞིང་སྤོད་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། གཞོན་ཏུ་མ་དང་སྤོད་སྤོད་
དཔོན་ལ་ཡོན་དབྱུང་བའི་སྤོད་ཏུ་སྤྲོད་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་འཕྲོར་པས་སྤྲོད་གཞུགས་
སོགས་རབ་གནས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོད་བན་དང་དང་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོ་བྱད་མོ་མཁམ་སློབ་དཔོན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི།
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་འབུལ་བའི་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 མཐའ་དག་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དབང་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་འབྱོར་མ་
 རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སློབ་དཔོན་ལ་དབུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་
 སོགས་ལས་གཞན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདུས་པའི་དཔལ་ལོ་དང་དཔལ་ལོའི་
 དབང་རྒྱལ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
 འདུས་པ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཏེ། དེའི་མཐར་ཉི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ནས་སློབ་
 དཔོན་གྱིས་སྤར་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཤར་གྱི་སློར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་དོ་རྗེ་དང་བྱིལ་བུ་བཟུང་ནས་དོ་རྗེ་བལྟ་
 བའི་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་པས་རང་གི་སྦྱིང་གི་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་རབ་ཏུ་
 གཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དབང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་
 ཕྱོགས་སློང་དང་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པ་འདྲིལ་ཉེན་བ་རྣམས་ནི་རང་རང་
 གི་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་ཨ་ཤུང་ཐའི་འདབ་མའམ་རང་གི་ལག་
 པའི་དོ་རྗེས་ཚངས་པའི་ཐིག་གི་ལམ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་དོ་རྗེ་རི་སྦྱིང་
 པ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་མགོ་བོར་རྩལ་ཚོན་བག་ཅམ་བཀོད་ནས་བསྐྱེལ་
 སོགས་པ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ངེས་པའོ། །བཞི་
 པ་རྩལ་ཚོན་དང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཤེགས་ཏེ་མཚོན་པའི་གནས་པ་ལ་བཞི།
 རྩལ་ཚོན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། གཤེགས་ནས་གཞོན་ཏུ་མའི་སྦྱོན་མོ་བྱ་བ། དེར་

༡ མ་གྱི། ༤༠ན་ཉ། བྱད་ ཞོལ། ༥༡ན་ཉ། ལྷ། ༥༡ན་ཉ། བྱད་ * བྱད

རྗེས་དཔལ་པོའི་སྟོན་མོ་བྱ་བ། དབང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་མཐའ་དག་རྒྱལ་ཚོན་སྐྱེད་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་གདུགས་དང་རྩ་
ཡབ་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་མཚོན་པ་བཅས་པས་ཁྲིར་ནས་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བའི་དག་
ཅིང་གཙང་བའི་རྒྱ་སྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །བུམ་པ་གང་དུ་རྒྱལ་ཚོན་ཁྲིར་བའི་
བུམ་པ་དེ་རྒྱ་ཡིས་གང་བར་བུམ་ནས་སྐྱེད་ཡང་སྐྱེད་པོ་ཆེའི་སྟེང་གི་པར་བཞག་སྟེ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བར་ཁྲིར་ལ་འོང་ངོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་གནས་ལ་བསང་
གཏོར་བྱ་བར་དུ་འགྱུར་ལས་སོ། །སྐྱེད་པོ་ཆེ་མེད་ན་བདེ་བའི་སྟོན་ལ་ཁྲོགས་བུས་
ནས་བཤེར་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་ཚོན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཚོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བར་འོངས་ཏེ། བའི་ལྷ་བས་ཉེ་
བར་བྱུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བར་ལོ་ལྔ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ལོ་བཅུའི་བར་གྱི་
གཞོན་ནུ་མ་བཅུ་ལ་འོ་མ་དང་མར་དང་འོ་སྐྱག་དང་ཁར་དང་ལ་དུ་ལ་སོགས་པ་
དངར་བའི་ཟས་རྒྱུ་སྤྲོད་ཡང་དག་པར་མཚོན་དེ། དེ་ནས་ཉ་སྐུ་ལ་གོ་ལ་གོ་
ཡུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་བའི་ཟས་དང་། སྤྲི་དང་། སྐྱོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་
བུར་བཅས་པ་དང་། བུམ་པའི་མགྲིན་པ་བཅེངས་པའི་རས་ཡུག་དག་ནི་གཞོན་ནུ་མ་
རྒྱུ་སྤྲོད་ལ་ཞེས་བ་སྟེ། བུ་མོ་རྒྱུ་སྤྲོད་ལ་བྱིན་པས་སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱོབ་མར་བཅས་པ་
མཐའ་དག་རྒྱལ་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སོ་བྱུག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་དཔལ་པོའི་སྟོན་མོས་
རི་སྐྱེད་འདོད་པར་མཚོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་འདི་ནི་དཔལ་པོའི་སྟོན་མོའི་ཚོ་བ་སྟེ། འདིར་སྐྱོབ་དཔོན་
ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་ལས་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱུ་སྤྲོད་ལ་གསུམ་གསུངས་ཏེ།

མཚོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལས་དགེ་སློང་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། འབྲིང་པོ་དགེ་ཚུལ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྲིམ་པའི་སློབ་དཔོན་ནི་སྲ་མ་དེ་དག་ལས་ཐ་མའོ། ཞེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
 དེས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་དང་བྲིམ་པ་
 དེ་རྣམས་སུ་མོང་གི་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ན་ཀུན་པའམ་གཞོན་པ་ཉིད་དབང་
 བསྐྱར་བ་སྲ་ཕྱིར་དུས་ལས་བཞག་གོ། །འདིར་འགྲུར་མངས་སུ། དེ་ལ་དགེ་སློང་དང་
 དགེ་ཚུལ་དང་བྲིམ་པ་དེ་རྣམས་སུ་མོང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ན་ཀུན་པའམ་གཞོན་པ་
 བེ་དབང་གིས་སོ། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དོ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་གྲུལ་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཤར་དུ་མཛོན་པར་སློབ་པ་པར་འགྲུར་བར་བྱའོ། །དགེ་
 ཚུལ་གྱི་གྲུལ་ནི་གཡས་གྲུལ་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་སློབ་པ་པར་
 བྱའོ། །བྲིམ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུལ་ནི་གཡོན་གྲུལ་ལ་བཀོད་ནས་སློབ་པ་པར་
 སློབ་པ་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ལ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་གྲུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་
 མའི་གྲུལ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་མའི་གྲུལ་རྣམས་ནི་སྲ་མ་ལྟར་སློབ་པ་པར་སོར་དོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ཚན་སོ་སོ་ལ་ཡང་དབང་གིས་ཀུན་པ་དང་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱེ་བས་གདན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་རྣམས་རིམ་བས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །འདིར་དུས། དགེ་
 སློང་གང་ཞིག་དབང་གིས་ཀུན་ཡང་མོངས་པར་གྱུར་བ་དང་། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར།
 གཞོན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཚེན་བོ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ན་གཉིས་པོ་དེ་དག་
 ལས་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱས་

ཉེ་ཆུང་པ་ནི་བྱིས་གཞན་དུ་སྦྱར་བྲངས་ལ་གནས་སོ་སོར་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་
 པ་ལ་བརྟུན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་པོར་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་ནི་
 ཚོས་སྟོན་པ་སོ་དང་། གཞན་ནི་མན་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་གཞན་དེ་ཡང་ཚོགས་
 གི་གཙོ་བོར་མི་འོས་ཏེ། མེས་མ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 དགོ་ཚུལ་དང་བྱིས་པ་དགོ་སྤོང་ལ་སྟོན་དུ་དབང་བསྐྱུར་པ་བོལ་པ་རྣམས་ནི་རྗེ་སྤྲོད་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དགོ་སྤོང་རྗེ་འཛིན་པའི་གྲལ་མགོར་བཞག་
 བྱའི་ཆུང་པོར་མི་འགྲུང་ཏེ། བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོ་སྤོང་གི་བསྐྱེད་པ་
 མཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདུས་པ་ན་དགོ་ཚུལ་ལས་
 བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་དགོ་སྤོང་དང་གྲལ་ལ་ཚོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 རུས་པ་ཡོད་མེད་ཟི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 རུས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་རུས་པ་ཅན་དེ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
 གིས་ཆུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྲོད་པ་བཏང་ནས་ལོག་པའི་
 མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཚོད་པ་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དང་གིས་
 ཚོགས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བྱིས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །འདིར་ལོག་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་
 ཞེས་པ་འགྲུང་མངས་ལས་སོ། །ཅི་སྟེ་གནས་ནས་སྤྲང་བས་ཆད་པ་ཁས་ལེན་ན་
 དེའི་ཆེ་ཆད་པའི་བདག་པོ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོས་བཟུང་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆད་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

གདན་གྱི་རིམ་པ་དེ་སྟུང་དགོ་སྤོང་དང་དགོ་ཚུལ་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཆུང་
 གཞན་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཟས་རབ་འབྲིང་

བ་མའི་རིམ་པས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །མཚོད་བྱའི་གཟུང་བརྟུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི།
 ཤར་སྤྲོགས་ཉིད་དུ་སྤར་ཏེ་ཐོག་མར་བཞག་ནས་དེ་ནས་གྲུལ་སོ་སོར་དབྱེ་བར་
 བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་བཟུང་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་སྤུལ་ཏེ། ཞེས་ཏེ་མངས་ལྟར་
 རོ། །འདུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེས་སུ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཇུག་བྱས་
 བས་དེར་བཙོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་དམིགས་ལ། དཔལ་བོ་དང་དཔལ་ལོ་རྣམས་མཚོད་པའི་
 དང་པོར་བཟུང་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་སྤུལ་ཏེ། དེ་ནས་དགེ་སྤོང་ལ་
 སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་དང་པོར་དབྱེས་བ་དང་། དེ་ནས་དབང་ཐོབ་པ་
 སློབ་དཔོན་མིན་པ་གཞན་རྣམས་དང་། དེ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཅན་གནས་པ་རྣམས་
 ལ་བཟུང་བརྟུང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དག་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་ལོའི་ཚོགས་
 ཀྱི་རིགས་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མཚོད་པར་བྱ་
 ཞེ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་སྦྱིན་བདག་ལ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་ཡོན་
 སྦྱིན་པའི་དོན་དུ་གནང་བ་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དེའི་ཚེ་སྦྱིན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་རུས་པ་
 དང་མཐུན་པས་ཚོགས་འཁོར་ལ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་སྤུལ་ཏེ། རབ་མཚོག་
 ཚོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱས་པ་ནི་རང་རང་གི་གནས་སུ་
 གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྣོམས་པར་འཇུག་
 པའི་བདེ་བས་དམན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤངས་པའི་བཟུང་བ་དང་
 བརྟུང་བ་ནི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་ལོའི་སྦྱོན་མའི་ངེས་པའོ། །བདེ་མཚོག་བསྟོན་འགྲེལ་

དུ་ཞི། དཔལ་པོའི་ལོངས་སྤྲོད་ལ་ཡང་གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་ཤེས་རབ་དང། དཔལ་
མོའི་སྟོན་མོ་ལའང་གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་ཐབས་དབུལ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྲོན་བདག་
གི་གསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །

གཞན་དུ་ན། གཙོ་བོས་ཆང་མི་བརྟུང་བ་དང། གཙོ་མོས་ཤལ་མི་ཐ་བར་
གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ལ་གསུམ། དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པས་
འཛིགས་བ་བཅུ་དུག་གི་འཆེ་བ་ཞི་ཚུལ་དང། རྒྱུད་དང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
བདག་པོར་འགྲུང་ཚུལ། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་བཟོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་གཤམ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རིགས་གྱི་བྱ་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་
ཞིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་དབང་བསྐྱར་སྤངས་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་མ་སྤར་
གསུངས་བ་ཕྱིའི་རྣམ་འབྱོར་མ་སོ་དུག་རྣམས་གྱི་ཞབས་དང་ནང་དུ་ཨ་ལྷ་རྒྱ་ཉི་ལ་
སོགས་བ་རྩ་རྣམས་གྱི་ཞབས་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་མོས་བ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་བྲན་བར་བྱེད་ན་བྲན་བ་པོ་“དེ”ལ་ཕྱི་ནང་གི་འཛིགས་བ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཉམས་བར་འགྲུང་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་དགའི་འཛིགས་བ་དང། ཞེས་བ་
ནས། དོན་ཉམས་བས་འཛིགས་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཕྱིའི་འཛིགས་བ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་རྣམས་
དང་གཞན་དགའ་བ་བཅུ་དུག་ཉམས་བའི་ནང་གི་འཛིགས་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་
ཉམས་བར་འགྲུང་རོ། །འདི་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེར་ལེའུ་དང་པོར་བདུད་བགོགས་ཉམས་
བའི་མདོར་བསྐྱས་སྟེ། བསྟོད་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་འདིར་གསལ་
བར་མ་བྱས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ན། ༥ ཞོལ། ༥༥ན། ༦༡། ༦༢། ༦༣། དེ་ *དེ

བསྐྱུར་བ་ནི་རྣམ་འཁྲོར་མ་དང་རྣམ་འཁྲོར་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་པོ་དང་
སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་པོ་དང། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱུབ་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་དོན་རྗེས་སྤོབ་དཔོན་
ཚེན་པོ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་
མཚོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱའོ། །མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྲངས་
ནས་དབང་གི་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་བ་བཤད་བྲིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དབང་ལེའི་
མདོར་བསྐྱུས་དུག་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

སྐྱུས་པ། སེམས་རྒྱུད་འཁྲུང་བའི་དག་བྱེད་མུ། །དབང་ལེའི་ཚིག་དོན་
བརྗོད་རྒྱས་བྱེད་པ། །འི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །པལ་ཆེར་སྐྱེ་མ་ཉིད་
ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད། །སྤྲུལ་པའི་ཚིག་དོན་གསར་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །ཅུང་
ཐད་སྤེལ་གསལ་བར་བཤད་བྲིས་པས། །འཛིགས་དུང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་
བ་རྣམས། །སྟོལ་བྱེད་དེད་དཔོན་མཚོག་ཏུ་བདག་གྲུང་ཅིག། །སྟོན་ཚེ་སྐྱེ་མའི་ལེགས་
བཤད་འོད་བརྒྱའི་འཕྲེང། །སྟོན་མེད་དགའ་བ་སྤྲོད་དཔལ་བཞིན་འཆར། །དེ་ཆེ་
བདག་སྟོབ་སྟོལ་སྤྲེད་ཚལ་དུ། །ལེགས་བཤད་སྣང་ཅིའི་དོག་པ་ཅི་ཡང་རྒྱས། །ཤེས་
དེ་དག་འཇམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུལ། །ཁོན་ཀྱང་བཙུག་པའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་བསྐྱུང་བས་ན། །ད་

དུང་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། །རྩུང་ཟད་རོལ་བར་བྱེད་འདིའང་སྐྱ་
མའི་བྱིན། །དབང་གི་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ། །སངས་མཚན་ལྟོ། །

༡༡། །དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས་སྐྱབ་ཐབས་ལེ་འཁྲུའི་འགྲེལ་
བཤད་སློབ་གྲོས་ཚོས་སྦྱོང་གིས་མཛད་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཁྱབ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་
ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་བར་བྱུག་འཆོལ་
སོ། །སློབ་ཐང་མཁུན་བཙུའི་ཚུ་མཚོ་འི་མེད་གཉེར་མཐའ་མི་མངོན་དཔག་བར་
དགལ། །འགགས་བ་རབ་དཀར་བུད་ཅིའི་དབའ་ལྷབས་སློབས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་
བར་གཤོ། །དཔལ་ལྡན་འདོད་དགུ་ཡིད་ལ་སྦྱོལ་བའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་ཆེ། །འབྲུག་པས་གདུང་སེལ་སྐྱ་མ་མཚོག་དེ་སྤིང་གསུམ་འདི་ན་རྒྱལ་གྱུར་
ཅིག །དེ་སྤྲོས་ཐུ་པོ་གསུང་རབ་གངས་རིའི་སློབ་ལ་གནས་བཅས་དགེ་ལེགས་རལ་
པའི་ཁུར་གྱིས་བརྗོད། །དཔལ་ལྡན་གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་གང་ཞིག་བྱུམས་དང་སྦྱིང་
རྗེའི་མིག་དམར་ཀུན་ཏུ་གཤོ་ལྡན་པ། །མཚོག་ཏུ་རྫོང་བའི་རིགས་པའི་སྤྲེར་མོས་ལོག་
སྤྲིའི་སྐང་ཆེན་ཚོད་པའི་བུམ་བ་བྲལ་བྱེད་ཅིང། །བཟང་པོའི་གད་མོས་སྐྱ་བ་ངན་པའི་
རི་དྲགས་འདོམས་མཛད་སྐྱ་མའི་ཞབས་བད་བུད་བྱས་ཏེ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱུང་བསྐྱས་པའི་རྒྱད། །དྲི་
མེད་འོད་ཀྱི་སྐྱང་བས་གསལ་བྱས་པ། །སྐྱར་ཡང་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱིས་གསལ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡ན། ༡ན། ཞོལ། ༡ན། ༡ན། ལྷ། ༡ན། ༡ན། དབའ། སྐྱ། ༡ན། ༡ན། བ

བར་བྲ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྡོད་རུང་དུ་སྐྱབ་ཤེད་དབང་གི་
ལེའུ་བཤད་ཟེན་ནས། བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་སོག་མར་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
ལེའུ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། མཚོན་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་
དང་། སྐྱབ་པའི་གཞུང་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་སྡོན་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་དུས་འཁོར་ལ་
མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། ཞེས་པ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བས་བཞོད་པའི་ཕྱག་གོ། །དེ་ནས་པད་དཀར་གྱིས་ལེའུ་
འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་མ་ཐུན་པར་ཕྱག་མཛད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་བ་བསྐྱབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་།
མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་སྟེ།
ཚོགས་གཉིས་ལས་འཇུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷན་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་
ནི། ལྷར་དུ། གདུག་ཅིང་གཏུམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །བཞི་བ་ཉེ་བར་མི་སྐྱར་
ཏེ། །འདི་མཁའ་རྩེ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཆེན་ནི། །རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་དོ་རྗེར་གྱུར། ཅེས་བ་ལྟར། ཞི་
བའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བར་དཀར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི་འདིགས་
ཤེད་དབང་ཕྱག་ཀྱང་འདིགས་སུ་རུང་བ་ཉེ་དུ་ཀ་བྲག་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
སུ་མཐོང་བ་དང་། དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཞི་ཞིང་དུས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲེགས་པ་
དང་བྲལ་ཞིང་ཞི་བའི་སྐྱར་མཐོང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་ཁོ་ནའི་གསུང་

གཞོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའུ་ལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཚོས་པའི་
སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་རྣམ་
སོན་པས་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
སེང་གེ་དེ་ལ་བད་དཀར་བདག་གིས་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཚམ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པའི། ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་
སྐྱར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ལ་སྤང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཚོས་པ་སྤྲ་ཚོགས་པའི་དབང་ལས་
རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་ཚོགས་སུ་མཐོང་
བ་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་མེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་
ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་དང་མཐུན་པས་ཚོས་སྟོན་པ་གསུང་རྗེས་སུ་བརྟན་
པའི་རྩ་འབྲུལ་ཉེ་ཚོ་འབྲུལ་གྱིས་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་རྗེས་སུ་འཚོན་
ཉིད་དོ། །མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རྟག་པ་སྟེ་ཅིར་
ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཚད་པ་མིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པའང་མིན་པས་
རྟག་ཚད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཟག་བཙས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིག་དང་བྲལ་བས་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་མེད་པས་སྐྱད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད་དུའང་ཡོད་པ་མིན་
ཞིང་། དེ་ཁོ་ནར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ལ། ཀུན་རྗེས་ཏུ་དོན་
བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའང་མིན་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་

སྐྱོད། །དམིགས་བཅས་སྣོད་པ་ཉིད་དང་དམིགས་མེད་སྣོད་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཅིང་
 ཆགས་པ་དཀར་ཕྱོགས་དང་བལ་ནག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་
 ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུ་མིན་ཞིང་ཐབས་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པའི་ཐབས་ཤེས་
 དབྱེར་མེད་མ་ཉིད་གི་གོ་འཕང་འདི་ནི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྟེ་གཞན་ཉེ་སྐྱ་བཞི་པའོ། །དེ་
 ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 སྣོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་འདུང་
 ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ལོ་སྟེ་ཅི་བྱེད་ན། སྐྱབ་ཐབས་
 ལེའུའི་འབྲེལ་བཤད་ནི་བྱི་བར་བྱའོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱལ་
 བར་གྱུར་པའི་རྒྱས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་རུ་གྱུར་པ་འདི་ག་རྟེན་དབང་པོ་ཚུ་སྐྱེས་འདིན་པ་
 བསྐྱེད་དཀར་པོ་བདག་གིས་བྱི་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོན་པ་པོ་དང་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱད་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི། བལྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེད་གཞི་སྣོན་དུ་འགོ་བས་མཚམས་སྦྱུལ་ ཅ་བའི་ངག་
 དཔོན། དེའི་བལྲས་དོན་བསྟན། ལན་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་
 དཔལ་ལྷན་ཀ་ལྷ་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཙེན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བལྲས་རྒྱད་བསྟན་པའི་གནས་དང་། ལྷོན་པ་པོ་དང་། ལྷ་བ་པོ་དང་། ཚོས་སྐྱུན་སྐྱུ་
 ཚོགས་པ་རྣམས་རྒྱད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་བྱང་སེམས་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
 ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཆེན་པོ་སྐྱུན་ཚོགས་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་མཛད་ཅེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་འདིའི་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་ལེ་སྣོན་པའི་སྤྲད་དུ། རྒྱ་བཟང་གིས་

གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་བཞི་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མེ་ཏུ་འདྲིའི་མཇུག་
 རྗེས་པ་དེ་སྲིད་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལན་གྱི་གསུང་ངོ། །བཞི་བ་ནི། ད་ནི་རྩོམ་པ་
 བཟང་པོའི་ཞེས་པ་ནས། སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་ཏེ། དེར་མ་ཟང་ཡང་ཡིག་གིས་
 རིགས་ལྡན་ལྷ་མོ་ལྡན་སེམས་དཔའ་འདུག །ཡུལ་གྱི་ལྷ་མོ་འདུག །ཁོ་པོ་བཟུ །ཁོ་མོ་བཟུ
 མ་མོ་བཟུད། ལྷ་ཚེན་བཟུག་ཉིས། ལྷ་བཟུ །རབ་གཏུམ་མ་བཟུར་མས་དང། དེ་དག་
 ལས་གཞན་པའི་ལྷ་མོ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ལྷ་ལྷ་
 བས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཚེད་དུ་ན། ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསྐྱོམ་
 བས་འོག་མིན་གྱི་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་འདྲིལ་རྟེན་པའི་དངོས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་
 སྲིད་དུ་བསྟན་པའོ། ཞེས་པ་ནི། ལྷོན་པ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་གང་དགོས་
 བ་གང་གི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་དུས་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན། དེ་སྐྱབ་པའི་གནས་དང་ཐབས་
 མདོར་བསྐྱས་ལྡན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམ་པར་དག་པས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྐྱོམ་པ་
 མདོར་བསྟན་པ་གསུངས་པ། རྩོམ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདྲིལ་དང་པོའི་
 སངས་རྒྱས་ལས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་དག་གསུངས་པ། ལྷ་མོ་ལ་ཏུ་ཉིན་
 མོ་དང་ཉི་མ། གཞན་ལ་རྗེ་རྗེ་དང་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐབས་
 དང། བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཤེས་རབ་ནང་དུ་རྒྱལ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་རབ་
 དང། བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཐབས་ཏེ་དུས་སོ། །ལྷ་མོ་ལ་ཏུ་མཚན་མོ་དང་རྩོམ་པ་

གཞན་ལ་བརྟེན་དང་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་རབ་དང་།
བསམ་བཤེན་དབྱེ་བས་ཐབས་ནང་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་བསམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་སྟེ་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་དག་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་དག་ལས་
ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གཞན་དང་ཐབས་ཤེས་དང་། ལྷའི་རྣམ་དག་
སྤྱིར་གསུངས་པ། ཉིན་མོའི་དུས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་ཅན་
ཐབས་དང་། མཚན་མོའི་དུས་དག་པ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས་ཏེ།
ཉིན་མོ་རྗེ་ལྟ་བུར་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉི་མའི་གདན་དང་། དག་པོ་དབང་སྤྲུལ་
ཐབས་དང་། མཚན་མོ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་གདན་དང་། ལྷུ་མ་ནི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུད་
དོ་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་ཉི་མ་དང་སྐྱབ་པ་དང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་དབྱེ་བས་
ཉིན་མཚན་གཅིག་ནི་དུས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཉིན་མཚན་གཅིག་གི་
དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷག་པའི་སྟོང་སྤྲུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དང་། “རྟེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞག་གཅིག་གི་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དུས་སྟོར་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་འདི་གཞན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གང་གང་དགསྤྱེ་བ་དང་འདི་ག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཡང་སྤྱང་པོ་སྤྱེ་འདི་ག་གི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་ཀྱིས་
འབྲུང་བ་ལྷའི་རང་བཞིན་རྒྱུར་རྣམས་སྤྱེ་བའི་རིམ་པས་སྤྱིར་སྟོ་ཞིང་སྟེ། རྩ་དང་

༡ མ་གྱི་འབམ་ན། ཆེན་ ཞོལ་ ལན་ལན། ལྷ། ལུ་ལན། རྟེན་ * རྟེན

འགྲུང་མངས་སྤྱི་འགྲུང་བ་རྣམས་ཞེས་འདོན་ལ། འགྲུང་པོ་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་
 ལ་འང་འཇུག་གྲང་འདིར་རྒྱུང་ལ་བྱ་སྟེ། བྱུང་དུ། འགྲུང་པོ་འགོ་དང་འོང་བ་ནི། །རང་
 གིས་ཀུན་མཁའ་ལྟ་བུ་གཟིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་གྱི་
 རྟལ་ཏུ་རྒྱུང་རྣམས་ནང་དུ་འང་སྤྱད་པར་གྲེད་པའི་སྤྱིར་དུས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྲུང་བ་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སྟེ། ཉིན་མཚན་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་རྗེ་རྗེ་ཅན་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་ཉིན་མཚན་སོགས་གྱི་དུས་རྣམ་
 པར་དག་ཅིང་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་འཛོག་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པ་སྟེ། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། ད་ནི་དུས་རྣམ་པར་དག་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ལྟར་དུས་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ཡི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གྱི་སོག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་གྱིས་འཆད་པར་འགྲུང་བའི་ཡན་ལག་དུག་གི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་
 བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་གཞུགས་ཚོག་པས་བརྟགས་ནས་སྐྱོམ་པའི་
 རྣམ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། རྣ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་དུས་
 ལྗོངས་བཅུ་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཉིན་མཚན་གཅིག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་གཅིག་
 ལོ། །ཞག་གཅིག་ལོ་དེའི་ཉིན་མཚན་རེ་དེའི་དུས་ལྗོངས་དུག་དུག་གི་བདག་ཉིད་དག་པ་
 ནི་གཡོན་དང་གཡས་པའི་ཞབས་ཉེ་རྒྱང་གི་ཞབས། ཞེས་སོ། །ཉིན་མཚན་གཅིག་
 གི་དུས་ལྗོངས་བཞི་བཞིའི་བདག་ཉིད་དག་པ་ནི་གཡོན་དང་གཡས་དང་དབྱུས་གྱི་
 མགྲིན་པ་སྟེ་མའི་མགྲིན་པ་ཞེས་པ་མགྲིན་པ་གསུམ་མོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱོད་གསུམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་ནི་ཤར་དང་རྩོད་
དང་བྱུང་དང་བྱུང་གི་ཞལ་བཞི་སྟེ་རྩུ་གཏེར་ཞེས་པ་ཞལ་བཞི་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་
སྣ་ཚོགས་པའི་མདོག་ཅན་དུ་ནི་མདུན་ཞལ་ནག་པ་སོགས་སུ་འཆང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱོད་གཉིས་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་ནི་མཁྱིལ་པའི་གཡོན་དང་
གཡས་སུ་ཡང་ཤར་མདུན་དང་། རྒྱབ་བྱུང་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་བར་དབུས་གྱི་སྟག་
པ་སྟེ་སྟག་པ་རྒྱག་ཅེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱོད་དང་ཁྱིམ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལོ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་དག་པ་
ནི་དབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དབྱུང་བ་དེ་དག་གིས་དུས་རྒྱོད་མཚོན་བས་ཉི་མའི་དབྱུང་བ་
ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དུས་རྒྱོད་བྱེད་པ་སོ་སོར་སྟོགས་ཏེ་རྒྱ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བས་
དག་པ་ནི་སྟག་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་སྟེ་རྒྱལ་པའི་སྟག་གི་བརྒྱ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་
སོ་སོར་དབྱུགས་རྒྱག་ཅུ་རྒྱག་ཅུའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དབྱུགས་ལ་
དབྱེ་བས་དབྱུགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་དག་པས་སོར་མོའི་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་
སྟེ། སྟག་དེ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ལྷ་ལྷའི་དབྱེ་བས་སོར་མོ་ལྷ་སྟེ། དེ་དེ་དེ་ལ་ཡང་ཡོན་
ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཚིགས་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཚིགས་བཙོ་
ལྷའོ། །དེས་ན་སྟག་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ལོ་རྣམས་ལ་སོར་མོའི་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་བ་རྒྱག་དང་མའི་ཚིགས་ཞེས་སོ། །ཞབས་དག་གིས་ནི་རྒྱ་
བ་ཉི་མ་སྟེག་ཟེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་བདུད་རྒྱག་པོ་ཞེས་པ་སྟེག་ཟེའི་གྱི་སྟུང་
འདས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེག་གྱི་སྟེག་པ་སྟུང་པོའི་བདུད་དང་། ལྟག་བཙས་གྱི་སྟུང་
འདས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དག་གི་སྟེག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ཚེ་གནས་པ་

ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱོད་ལ་གྱི་མ་དེག་པ་འཇུག་པ་ལྷའི་
བུ་རྒྱལ་ས་ནི་བདུད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དང་རྒྱལ་གྱི་བདག་
ཉིད་ནི་དག་པོ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱབ་བཞིན་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་གི་ཞབས་བརྟུངས་
བསྐྱམས་ཀྱི་རོལ་པས་མཐུན་ཞིང་སྲིད་མེད་ལྷུང་འདས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་
གཉིས་རོལ་ཉམ་པ་ནི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་བ་དག་
རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་
གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྲུབ་ལྷ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་དེ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་
འགྲུབ་ཀྱིས་སྐྱབ་”བར་”གྲུའོ། ཞེས་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་དག་པ་
ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། གནས་དང་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷིག་པ་བཞགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་མདོར་བསྐྱུས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྐྱེ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷོག་དང་ལྷ་
བསྐྱེད་པའི་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དང་།
སྣ་ཚོགས་པའི་འབྲིན་ལས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱུས་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱུང་
བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་དང་སྤྲིག་
བཞགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ། མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ལྷ། གང་དུ་བསྐྱུབ་པའི་གནས། བསྐྱུང་འཁོར་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བདུད་བསྐྱེད་པ།
བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་ཁར་མཚན་མ་དགོད་པ། དེའི་སྟོན་དུ་ཁ་དང་ལུས་

༡ མ་གྱི། ༤བཟན། དང ཞོལ། ༥བཟན། ལྷ། ༦ནལ། པར *པར

བསྐྱབ་པའི་གནས་གསུངས་པ་ལུལ་གང་ན་ས་སྐྱོར་རྒྱལ་པོ་ཚོས་དང་ལྷན་ཞིང་།
གང་ཞིག་ཁོ་ལྟར་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་ལ། ས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཚོང་
བ་མེད་པའི་གནས་དེར་ནི་རྣམ་འབྱོར་བརྩམ་པར་གྱུ། ཞེས་པའོ། །གནས་དེ་དང་
དེར་ངེས་པར་འཇམ་པའི་མལ་སྟན་དག་དང་གདན་ལ་རྣམ་འབྱོར་བ་^༡ ཉེ་བར་འདུག་
ནས་སྤར་དབང་ལེར་བརྗོད་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐོམ་བ་བྱས་ནས་རྣམ་བྱོར་བརྩམ་
པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་གཉིས་བསྐོམ་པའི་གནས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉི་ཁ་དག་པ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྣམ་འབྱོར་པས་དབང་
ལེར་གསུངས་པའི་བསྐྱུང་བ་དང་བདུད་བསྐྱེད་པ་བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱབ་
ལེར་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་སྐྱད་ཅིག་རྣམ་པས་བདག་ཉིད་སྣའི་གཟུགས་སུ་ཞེས་
འབྲོ་འགྲུར་ལྟར་བསྐོམ་བ་བྱས་ནས་རང་གི་སྣོང་ཁར་པོ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་
ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་བའོ། །འདིར་ནི་སྣ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ལས་བརྒྱ་
དམར་པོར་བྱས་ལ། སྤར་སྤར་ཁུར་གསུངས་པ་ནི་ལས་སྣ་ཚོ་གས་བསྐྱབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་སྣོང་གི་^༢ ཉེ་བ་ལ་ཨི་ཡིག་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དེའི་དབུས་སུ་དེ་ཉིད་
ཅེས་པ་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྣོང་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རོ་རྗེ་ཅེ་སྟེ་བའོ། །དེའི་
འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་སྐྱོགས་བརྒྱར་འབྲོ་བ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེའི་ཡང་སྣོན་དུ་བདུད་ཅི་རིལ་བུའམ་ནང་མཚོད་ཁར་བཅུག་
པས་ཁ་དག་པར་འགྲུར་པོ། །དེ་ནས་སྤར་བསྟན་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གསུང་འབུམ་ཡེ་
ཤེས་སྐྱུངས་ལག་པ་བཀྲུས་ཡི་གེ་བཞོད་པ་བྱས་ནས་སྤར་གསུངས་པའི་མཚོག་གི་

༡ མ་ཕྱི། །འབུམ། ཉེ ཞོལ། །མ་ཕྱི། ཉེ * ཉེ
༢ མ་ཕྱི། །འབུམ། ལྟ ཞོལ། །མ་ཕྱི། ལྟ * ལྟ

ཕྱག་རྒྱས་མགོ་ནས་རྐང་བའི་བར་དུ་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རེག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་རྣམས་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་ལེར་གསུངས་པའི་རིམ་
བས་ཁ་དག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་གསུང་ལུགས་ལེ་ཤེས་སྦྱང་བ་དང་མཚོག་གི་
ཕྱག་རྒྱས་རེག་པའི་བར་གྱི་ལུས་དག་པར་བྱས་ནས་ཉེ་བྱས་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་
བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱང་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བརྒྱ་དམར་བོ་དང་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རབ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། བཞུགས་པར་
བསམ་པར་བྱས་ཏེ། སྤོས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་མཚོད་པའི་དོན་དུ་ལོད་ཟེར་
དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་བཀྱག་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་ལྷ་བའི་སྤྱིང་གི་རྩོམ་ལོ་ལོ་ལོ་
ལྷགས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚོད་པ་ནས། སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་དོན་ཚན་
བརྒྱད་ལས། དང་པོ་མཚོད་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱིང་ཁར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚོད་
པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་ཡི་གེའི་གོང་དུ་རྣམས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལྷ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ་བ་དུག་གི་སྟེ་ཚན་རེ་རེའི་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་
བཅེར་བ་སྤྱང་རིང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སོ། །ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ལས་ལྷ་བ་པའི་
ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་ས་པོན་གྱི་ཀྱངས་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དག་པ་རོལ་མོ་དང་གར་མ་
ལྷང་ལྷ། ལྷང་དག་པ་བྱི་མ་དང་སྤེང་བ་མ་ནག་མོ། མེ་དག་པ་བདུག་སྤོས་མ་དང་མར་
མེ་ལ། ལྷ་དག་པ་ལྷ་བཤོས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཉམས་མ་དགའ་མོ། ས་དག་པ་སྟེག་

མ་དང་བཞད་མ་སེར་མོ། ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྐྱུ་མ་དང་འདོད་མ་སྡོན་མོ་སྟེ། འབྲུང་བའི་
 ཁམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟར་རོ། །འོན་འདིར་རོལ་གར་གཉིས་ཐོག་མར་སྟོལ་ལ། དབང་
 ལེར་རྗེ་སྟེང་གཉིས་ཐོག་མར་སྟོལ་བ་རི་ལྟར་སྟུམ་ན། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རིམ་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་ལ། དབང་ལེར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོབ་འགོད་པ་ནི་སྟོགས་
 རྣམས་སུ་དང་པོར་འགོད་ཅིང་སྟེང་འོག་མཇུག་ཏུ་འགོད་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་
 རྣམས་གསུངས་པས་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ་གང་གྲུས་གྲུང་མི་འགལ་ལ། འོན་གྲུང་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་མ་འབྲེལ་ན་འདིར་བཞད་པ་ལྟར་དང་། འབྲེལ་ན་དབང་ལེ་ལྟར་བྱ་བ་སྟོ་
 མ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དེ་དག་དང་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོགས་དང་
 བཅས་པའི་ཚོགས་མཚོན་པ་གྲུས་ནས་དེ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་
 སྟིག་པ་རྣམས་པ་མང་པོ་ལུས་དག་ཡིད་གྱིས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་དང་པོར་རྒྱལ་བ་
 སྲས་དང་བཅས་ལ་བཞགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྐྱུབ་པ་པོ་ཡིས་ལུས་དག་སེམས་
 རྣམས་གཡོ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་མ་དག་པ་ཡིས་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྟིད་
 ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ཏུ་བྱ་བའི་
 དེས་པའོ། །

འདིར་སྟིག་བཞགས་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཡང་སྟོལ་བ་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས་མཚོན་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟིག་པ་བཞགས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡི་རང་དང་། གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བདག་ཉིད་དབུལ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་བྱ་སྟེ་འབྲེལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲུག་འཚོལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་

མཚོན་པ་རྣམས་པ་བདུན་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གོང་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་།
གསོལ་བ་གདབ་པ། ལྷ་ངན་ལས་མི་“འདའ་བར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མ་རྒྱུང་ཡང་
དགོས་པར་གསལ་བར་བསྐྱབ་ལོ། །དེ་ནས་ཅ་བ་གསུམ་ཅན་པ་དང་། ཚོགས་གསུམ་
ཅན་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཅན་པ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཅན་པ་
དང་། མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་ཅན་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྔ་སྟོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི་སྟོང་བ་
དང་། ཟག་པ་བཞི་སྟོང་བ་སྟེ། འདི་ལ་རིགས་པར་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
འདོད་པའི་ཟག་པ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྲིད་པའི་ཟག་པ། ཟག་པ་དེ་
གཉིས་ཀའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་རྒྱུང་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ལྷ་ངན་
རྒྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷ་བའི་ཟག་པ་སྟེ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཅན་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་ཐར་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱ་
ཉེ། འོག་ནས་འཚད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་གསུམ་དང་། མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ། “འགྲེལ་¹་ཆེན་ལས། ཁམས་
དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་བྱ་བ་ལ་བཤད་པས་དེ་
ལྷ་བྱས་མཚོན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
མེད་པ་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞི་བ་སྟེ།
དེ་རྣམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བ་སེམས་ཅན་དང་མི་རྒྱ་བ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་
ཁམས་གསུམ་པོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་

¹ མ་ཕྱི། ཡལ་ན། འདའེ ཞོལ། རབལ་ན། རྫ། རབལ་ན། འདའ * འདའ
² མ་ཕྱི། ཡལ་ན། འགྲེལ ཞོལ། འནལ་ན། རྫ། འབལ་ན། འགྲེལ * འགྲེལ

པོ་མེད་ལ་སྐྱོམ་བ་མེད། ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདིའི་དོན་ནི། འོག་ནས་
འཆད་བར་འགྲུར་བ་ལས་བརྗོད་བར་བྱའོ། །འཆད་འགྲུར་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་
ལ་གསུམ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན།
བསྐྱོམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་སྲུགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྟོང་པ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
ཡང་མིན་པ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱད་དུ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྣམ་
ཐར་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟོང་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་འགོ་བ་
མཐའ་དག་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་བར་དམན། ཞེས་བས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་ཐར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ལྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་
ཡིན་པོ་ཞེས་བསྟན་ནས། འོ་ན་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་གང་བཅད་པའི་
ལྟོང་ཉིད་ཡིན་སྟེན་པ་ལ། དགག་གཞི་སྟོན་པ་ནི་འགོ་བ་མཐའ་དག་འདི་ནི་ཞེས་བ་
སྟེ། འགོ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལལ་ཆེར་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་རྒྱད་
ཟླ། འགོ་བ་ནི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ། རྟོགས་ཕྱིར་རི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་སྟེན་ཅིག་གུང་མི་སྟོད་བར་འགོ་བ་གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དང་། མྱའི་ལུལ་དུ་
འགོ་བས་ན་འགོ་བ་ཞེས་ཐ་སྟོན་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགག་བྱ་གང་གིས་
ལྟོང་པའི་དགག་བྱ་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་བར་དམན་ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ། ངོ་མོ་
དག་གིས་ཞེས་གུང་འབྱུང་བས། དགག་བྱ་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ།
དེས་རྣམ་བར་དམན་པ་གང་ཡིན་པའི་ལྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་ལྟོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

ཐར་འོ། །སློབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་ཞེས་
བས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་
བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སློབ་བྱང་མེད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་
སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དོ། ཞེས་པའོ། །གཞན་དག་སངས་རྒྱས་
བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་། ཞེས་བཤད་མཚན་མེད་ལ་སྟོར་ཞིང་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་
མེད་ཅེས་པ་སློབ་མེད་ལ་སྦྱར་ཡང་འདིར་ནི་རང་གི་སྒྲ་མའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་
བར་བཤད་དོ། །

མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི། གཞན་པན་སྟོང་རྗེ་དག་གྲང་མེད། ཅེས་བས་
སྟོན་ཏེ། སྟོང་རྗེས་གཞན་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་མཚན་མ་དག་གྲང་
དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་དོ་
ཞེས་པའོ། །དེ་འབྱུང་ལས་སྟོང་རྗེས་གཞན་ལ་པན་པ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བྱའོ་
ཞེས་སློབ་པའི་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་དག་གྲང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྟེ། ཁམས་
གསུམ་པོའི་ཚོས་མཐའ་དག་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དུ་རྣམ་འབྱོར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་སྟོམ་བར་
བྱའོ། །རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་གྱི་མའི་བདག་པོ་ཞེས་
བོས་ནས་བསྟོམས་པ་ལས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དོན་ལེན་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པ་
གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་པོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་བསྟོམ་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ།

དགོས་པ་ཅིའི་སྐད་ཏུ་ན། འདིག་རྟེན་སའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་སའི་ཕྱིར་
དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་སེམས་ཅན་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་སའི་སྐད་ཏུ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱ་
གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་པ་གསུམ་བསྐྱོམ་སར་བུའོ། ཞེས་པ་ནི་བཙུན་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །འདི་ནི་ཁམས་ལའི་མདོར་བསྐྱས་ལྟ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་སར་བུ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འདིག་རྟེན་ཀྱང་
རྗེ་བ་ཀྱི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པས་སོ། །གང་འདིག་རྟེན་ཀྱང་རྗེ་བ་ཀྱི་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ཕྱག་དང་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །གང་
དོན་དམ་སའི་བདེན་པས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ཕྱག་དང་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་
དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལོ། །

འདིར་གཙོ་བོ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཞེས་སའི་འདིས་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་སར་བསྟན་ལོ་སྐྱམ་ཏུ་མི་
གསུང་སྟེ། འོག་ཏུ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེར་གསུངས་པས་སོ། །“དེས་ཀྱི་བ་རྩ་
འབྱུང་ལས་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་མ་ལུས་སའི་དབག་ཏུ་མེད་སའི་ཡོན་ཏན་
དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་བྱེད་ཚུབ་སེམས་དབའ་བསྐྱོམ་སར་བུ་
བ་ལ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
བསྐྱོམ་སར་བུའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་ཐར་སྐྱོ་བཞིའི་
རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ན་སར་བྱིན་ཐེག་སའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ་ལས་ཁྱད་

༡ མ་གྱི་མཐའ་ན། དམ ཞོལ། འབུམ། རྒྱ། ༡༠ནལ། དམ * དམ

བར་དུ་གྲུར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་
མངོན་དུ་གྲུར་བ་ལྟར་མོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོགས་དང་། ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་
གྱི་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བར་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཁམས་དྲུག་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཆེ་འབྲུང་བའི་ཐེམ་རིམས་དང་མ་སྒྲུབ་བར་གཉིས་སྒྲུབ་རགས་
པའི་སྒྲུབ་རིམས་བསྐྱོམ་བ་དེས་བར་དགོས་ཏེ། འདི་ཉིད་ནི་གཞུང་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱང་པོ་གཟུང་བ་དང་སྐྱིབ་
བཅས་འཁོར་བའི་ཕྱང་པོའི་ངར་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུངས་བ་རྒྱུ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ཡང་མིའི་འཛིག་ཉེན་
འདིར་མངལ་ནས་སྐྱེས་བ་རྣམས་འཆི་བའི་དུས་སུ་ནང་གི་འབྲུང་བ་རྣམས་བསྐྱེས་
ཏེ་འོད་གསལ་ལ་ལ་ཐེམས་བར་འབྲུང་བ་ན་ནང་གི་རྒྱུའི་ཁམས་ཀྱིས་“མི་ཉམས་བར་
བྱེད་དོ་དེའི་སྤྱིར་དེ་དང་མ་སྒྲུབ་བར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིས་མེ་ནི་རྣམ་བར་ཉམས་བར་བྱས་བར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དང་པོར་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་བ་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དག་
གིས་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱི་ནས་འཆི་བ་ན་སའི་སྤྱིང་པོ་མེ་མེད་པའི་སྤྱིར་འཛིན་
མ་ས་དག་ནི་སྒྲུབ་ཉིད་སྒྲུངས་ཏེ་ལན་རྩ་བཞིན་དུ་བཞུ་བར་གྲུར་ནས་རྒྱུར་འབྲུང་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུའི་དབྱས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་བར་མོས་སོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་
རྒྱུང་གིས་ནི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་མཐའ་དག་སྐྱམས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཞི་ཐེམས་ནས་མི་

༡ མ་གྱི། ༡ནལ། མི་ སྐྱ། ༡༡ནལ། ལྷ། ༡༠བལ། ཞོལ། ༧བལ། མེ

སྤང་བར་འགྱུར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱུར་དུ་རྣམ་བར་ཉམས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ནི་
 དབྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ན་མེ་སྟེ་ཉི་མས་ཁྲབ་པའི་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་
 དང་སྤྱན་བ་སྟེ་མཚན་མོའི་སྤང་བ་གཉིས་གང་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་མཐའ་ནམ་
 མཁའ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །རྗེ་སྤང་བཞག་པར་བྱ་ན། དུལ་དང་རྣམ་བར་བྲལ་བ་སྟེ་
 གཉིས་སྤང་མེད་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་དག་འདིར་
 ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་ག་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 བསྐྱོམ་པར་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་ག་ལུགས་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྤོང་དུ་སྤོང་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ཚོས་སྤྱ་དང་རྣམ་བ་མ་སྤྱན་བར་བསྐྱོམས་ནས་འོག་དུ་སྤང་ཕྱོགས་སྤོང་
 འཁོར་ལོ་ག་ལུགས་སྤྱ་དང་རྣམ་བ་མ་སྤྱན་བར་བསྐྱོམས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་སྤོང་
 ཚོགས་པ་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལ། དུས་སོགས་ཀྱི་
 སྤང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ག་ལུགས་སུ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་ཚོས་སྤྱ་ལམ་གྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱད་
 ལས་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐེམས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཁམས་པ་
 ཡིན་པས་ཐ་སྤྱད་དེ་སྤང་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐེམས་པར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱག་དོར་བསྟོད་
 འགྲེལ་དུ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྐྱོམ་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སོར་སྤྱད་ལ་
 བཤད་ལ་རྗེ་སྤང་དང་ཞེ་ན་སྤོང་མེད་དེ། རྗེ་རྗེའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེད་རྗེགས་ཀྱི་

སྐབས་སོ་སོ་ལ་སྐྱར་ནས་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་
ཅིང་འདི་ནི་སྣོད་གཟུགས་ལ་སྐྱར་བའི་འཆད་ཚུལ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོན་དུ་སོར་སྐྱད་སློམ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱགས་འདི་བརྗོད་པས་ང་རྒྱལ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ།
སྐྱགས་དོན་བཤད་ན། རྒྱུ་རྒྱ་ནི་སྣོད་པ་ཉིད། རྒྱ་ན་ནི་ཡེ་ལེས། བརྗོད་དོ་རྗེ་སྟེ།
ཡུལ་སྣོད་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ལེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱ་སྐྱ་ཐུ་ལི་རང་
བཞིན། ལྷ་རྩེ་ལོ་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱགས་དོན་གཞན་རྣམས་
སྐྱར་དང་འབྲ་བ་ལ། ཨ་ནི་མི་ཉ་ཞེས་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཨ་སྐ་ཉི་ཉི་ཉ་ཞེས་པ་
སྣོན་པ་མེད་པ་དང་། ཨ་ནི་རྩི་མི་ཀ་ར་ཞེས་པ་ནི་མདོན་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་
ཞེས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་པར། ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་རྩལ་སྐྱ་རབ་གྱི་
ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྣོད་པ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་སློམ་པར་བྱའོ། ཞེས་
པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་
དང་། རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་སྣོད་པ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སློམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་འགྲུར་མང་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལེགས་པས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་
དགོས་ཀྱི། འགྲུར་གསར་སོགས་ལས་གཟུགས་ཞེས་དང་། རྩ་འགྲུར་ལས་གཟུགས་
བརྗོད་ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་མི་ལེགས་སོ། །རྩལ་སྐྱ་རབ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་
ཞེས་པས་ཀྱང་། རྩལ་སྐྱ་རབ་བསགས་པའི་སྣོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱར་བ་སྣོད་ཉིད་ཉོགས་
པའི་སློའི་ངེས་དོན་མེད་པར་སྣོན་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་རབ་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་
པའི་སྣོད་གཟུགས་སྣོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཁམས་གསུམ་པོ་

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་སྦྱོང་བ་
དགོས་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་གོང་གི་སྐབས་དོན་ལྟར་དབྱེད་ནས་
ཚོས་གྱི་སྦྱ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པར་མོས་ཏེ་སྦྱོམ་པ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་སོ། །སྦྱས་པ། བར་ཚད་བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །ཚོགས་གཉིས་
ཉི་ལྔའི་འོད་ཆགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །མཁམ་ལ་རྣམ་རོལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི། །ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་འདི་དོ་མཚར་དོ། །དེ་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚེར་བཤའ་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤའ་བའི་འཕྲོ་ལས་
བརྟམས་ཏེ་སྦྱབ་ལའི་མདོར་བསྡུས་དང་པོ་རྣམ་པར་བཤའ་བའོ། །

། མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྦྱ་རྗེགས་པའི་
མདོར་བསྡུས་བཤའ་བ། །

དཔལ་ལྷན་མཁམ་པ་ཀུན་གྱི་ཚོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་མཐེལ་བ་སྦྱ་
ཉེར་མཚོད་པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་གཉིས་པའི་ཇེ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །མངལ་དུ་ཁམས་དུག་ལྷན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཞིག །སྲིད་པར་
སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་རིམ་པ་ལྟར། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱ། །རྗེགས་
པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འདིར་བཤའ་བ། །

མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྦྱ་རྗེགས་པའི་མདོར་བསྡུས་

བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་དོན་མདོ་ཅམ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ལེར་གསུངས་པ་སྣང་གི་དབང་རྣམས་པར་ཐོབ་པས་ལམ་
རིམ་གཉིས་བསྐོམ་པའི་སྣོད་རྩལ་དུ་བྱས་པ་དེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་བསྐྱབ་འཁོར་བསྐོམ་པ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་
བསྐོམ་པ་ལ་བགགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་འཁོར་རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱས་པ་སྐབས་དང་སྐྱར་ནས་བསྐོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་
ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི། འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤོང་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་དག་བཞི་
དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་ད་ལྟ་ནས་བསྐོམས་ཏེ་གསུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་
ལ་སྐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཅམ་ཞིག་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཞི་སྤིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བཤ་དང་མ་ཐུན་པའི་ལྟའི་ནལ་འབྲོར་སྐོམ་པ་
དང་། རྣམས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྤིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་
བའི་ལྟའི་ནལ་འབྲོར་བསྐོམ་པ་གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་
གསུམ་ལ་མེད་པས། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྣམས་རིམ་གྱི་ཐ་
སྟོན་ཀྱང་ཚད་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པར་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་ནལ་
འབྲོར་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐོམ་
པའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་འཛམ་
བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟན་ཞིག་དགོས་པར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་

ཆེན་པོ་ཀུན་དགོངས་པ་མ་ཐུན་པས་འདིར་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་
ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་སློམ་གྱི་འགོ་པ་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་བསློམ་པ་
མིན་ལོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཞག་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་འདྲ་ཚོས་གྱི་གྲངས་བརྒྱུག་པ་
ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ནང་གཉིས་སྦྱང་གཞིར་བྱས། གཞན་དེ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་
བྱས་ནས། སྦྱང་གཞི་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་
བསློམས་པས་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་རྩོགས་རིམ་བསློམས་པས་སྦྱང་གཞི་
སྤྱི་ནང་གཉིས་གྱི་བྱི་མ་མ་ལུས་པར་སྦྱོངས་ནས་གཞན་འབྲས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞིག་གཙོ་བོར་སློན་པས་སྦྱང་གཞི་
སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་^༡ །ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་
པོར་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་གསལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མིར་སྐྱེ་
བའི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ནས་བཤའ་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྣམ་ཐར་སློ་
བཞིའི་སྣོད་ཉིད་བསློམས་ནས་ཡིད་འོར་ཐ་མལ་གྱི་གཉིས་སྦྱང་རགས་པ་ལོག་པ་ནི་
ལས་བསལས་པའི་མཐར་ལུས་གྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་གཉིས་སྦྱང་
རགས་པ་ལོག་པའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སྤྱོད་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་སྐབས་
འདིར་རང་གི་ལུས་གྱི་ཚུའི་ཁམས་^༢ གྱི་^༡ མེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་སོགས་གྱི་འབྱུང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ཤུ། རྗེས་ སྐྱེས་ ༡༡བཤའ། ཞོལ་ ༡༡ན་ཤུ། རྗེས་ ༡༡ན་ཤུ། རྗེས་ * རྗེས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ཤུ། སྐྱེས་ ༡༤ན་ཤུ། ཞོལ་ ༡༡ན་ཤུ། ཀྱི་ རྗེས་ ༡༡ན་ཤུ། ཀྱིས་

བའི་སྤྱད་རིམས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཆི་རིམས་དང་མཐུན་པར་སྤོང་ཉིད་
བསྐྱོམ་པའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་ཏུ་འབྱུང་
བ་རིམ་བཅེགས་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ན་
འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་སྤོང་གི་འཛིག་རྟེན་འཆགས་པ་དང་མཐུན་ལ།
ནང་ལ་སྦྱར་ན། ནམ་མཁའ་ནི་གང་གི་མངལ་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་མའི་གསང་གནས་
ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་། མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབྱལ་བའི་བར་རྒྱང་དཀྱིལ།
དེ་ནས་མགིན་པའི་བར་མེ་དཀྱིལ། དེ་ནས་སྤྱིང་ཁའི་བར་རྒྱ་དཀྱིལ། དེ་ནས་ལྷེ་བའི་
བར་ས་དཀྱིལ། དེ་ནས་གསང་བའི་བརྒྱའི་བར་ནི་ལྷུན་པོ་དང་ཚོས་མཐུན་ལ་འདི་
ལྟར་སྐྱོམ་པ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་མ་དག་པའི་སྤོང་དང་སྤྱི་གནས་དེ་དག་ཏུ་
ལས་དབང་གིས་སྟེ་བའི་རུས་པ་སྦྱང་བའི་སྤྱིན་ལྟེང་ཏུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུན་པོའི་སྤོང་དུ་བརྒྱ་སྐྱོམ་པ་ནི་སྤྱི་དུ་ལྷུན་པོའི་སྤོང་གི་ཆ་
དང་། ནང་དུ་མའི་གསང་བའི་བརྒྱ་དང་ཚོས་མཐུན། དེའི་སྤོང་དུ་ལྷེ་ཉི་ལྷ་གཅན་
གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྤྱི་དུ་གཟས་ཟེན་པའི་ཆེ་དེ་གསུམ་ནམ་མཁའི་གཞི་གཅིག་ཏུ་
ཚོགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། ནང་དུ་ནི་མའི་གསང་བར་བཤང་གཅི་ཁྲ་བ་གསུམ་
འབབ་པའི་ཅ་གསུམ་ཚོགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མ་དག་པའི་སྤྱི་
གནས་སྤོང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་ལྟེང་ཏུ་དེ་དག་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
བསྐྱོམ་པའོ། །

སྦྱང་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་པོ་དུ་སྦྱར། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་ལས་
སྦྱང་ཡང་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྩ་ས་རི་རྫོགས་པར་བརྒྱ་ལྷེ་ལྷ་གཅན་རྣམས་སྦྱང་

བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་ལན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྣ་མ་
 བེ་གཙོ་བོར་སྐྱེ་གནས་སྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་གཙོ་བོར་སྐྱུང་བ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁམས་སྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་གི་ཁམས་ལྡན་ལོ་ལ་
 ལྟར་ཉེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་
 སྣ་མ་རྣམས་གཅིག་དུ་འདྲེས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 འོ། །འདི་ཡང་བྱི་ནང་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་སྣ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་དེ་ལྟ་
 བསྐྱོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གསྐྱེད་བྱེད་ལ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་
 རིམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དེ་དག་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་དང་སྐྱེ་གྲུ་
 གཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅའི་མ་སྣ་གཉིས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་རོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་མ་སྣའི་ཅ་གཉིས་མཚོན་པའི་ཉི་ཟླའི་སྐྱེད་དུ་དུང་ཅན་མའི་ཅ་མཚོན་པའི་སྣ་
 གཅན་གྱིས་མཚན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱུ་
 འབྲོག་པའི་བྱ་བ་དངོས་ལྟོ་རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་པས། དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་རོ་
 རྗེའི་གྲུབ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ནང་ལ་སྐྱུར་ན། ཅ་གསུམ་འཛོམ་པའི་མའི་
 གསང་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རོ་རྗེ་ཞུགས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རྗེས་སུ་རིམ་གྱི་སྐྱེད་པས་སྐྱུང་བ་པོ་རང་གི་གསང་བར་རོ་རྒྱུད་ཀྱི་མ་སྣའི་ཅ་གཉིས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འབྲོག་པ་རོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་

༡ མ་གྱི་ ༡༠བཅུ། ལེར་ར ཞོལ། ༡༡ན་༡༧། ལྷ། ༡༤ན་༡༧། ལོར་རོ * ལོར་རོ

པའི་རྒྱད་སྟོན་གྲེད་དུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་འདི་རྣམས་
བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱ་དང་ཟླ་ཉི་ལྔ་གཅན་གྱི་སྟེང་དོ་རྗེ་གྲུང་གི་ནང་དུ་གཞུག་ཡས་ཁང་བསྟོམ་
པ་ནི། ལྷ་དུ་མའི་སྐྱེ་གནས་གྱི་ནང་གི་མངལ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་
སྐྱབ་པ་ལོ་རང་གི་ལུས་གྱི་ཁམས་རྟེན་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྲེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་
གྲེད་དུ་སེམས་གྱི་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་
འོ། །ཕྱི་ལ་སྐྱུར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་
དག་པར་གྲེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ། མངོན་གྲང་
ལས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་སྟེ་བར་གཙོ་བོའི་གདན་
བརྒྱ་ཟླ་ཉི་ལྔ་གཅན་གྱི་སྟེང་དུ་“སྔ”མ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
དབྱངས་སུམ་ཅུ་དང་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་བཅད་དེ་སོ་གཉིས་པོའི་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ།
གཅིག་གཡོན་སྟོར་དང་། ཐེག་གཉིས་པ་གཡམ་སྟོར་གྱིས་མཚན་པ་བསམ་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ནི་མའི་བརྒྱར་ཡོངས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་མཚོན་པ་དང་། མཚན་སོ་གཉིས་
གྱི་རུས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་རང་གི་གཞུགས་སུང་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་
པ་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་བོ་རྣམ་སྐྱང་མངོན་དུ་གྲེད་པའི་སྟོན་གྲེད་དུ་བསྟོམ་
པའོ། །རྒྱ་བ་དེའི་འོག་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་གྲེད་བཞི་བཅུ་པ་སྟེ།
གཅིག་གཡམ་སྟོར་དང་། ཐེག་གཉིས་པ་གཡོན་སྟོར་གྱིས་མཚན་པ་བསམས་ཏེ།
མའི་བརྒྱའི་ཁམས་དམར་པོ་མཚོན་ཞིང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རུས་པ་འཛོག་ལ།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། མ སྐྱ། ༡༥ན། ཞེལ། ༡༡ན། རྒ། ༡༥ན། ཐ རྗ

རྗོགས་རིམ་ལ་རང་གི་ཚོར་སྤང་སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རོ་བོ་རིན་འབྲུང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སློན་བྱེད་དོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་དབྱངས་གསལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་རྒྱ་ཉི་དབྱངས་གསལ་
ཀྱིས་མཚན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཚེན་ལས། འདིར་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཉེ་བའི་སྤྱོད་གི་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉེར་དུ་རྒྱ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་སྤུམ་ཅུ་དང་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་
སྤེ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་རྣམས་མཚན་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོའི་དོན་དུ་གཡོན་དང་
གཡམས་སུ་བསྐོར་བས་དགོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་བཞི་བཅུ་དང་བཅེགས་པ་བཞི་བཅུ་
རྣམས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །འགྲེལ་ཚིག་འདི་དག་
གིས་དབྱངས་གསལ་རྣམས་རྒྱ་ཉི་ལ་འགོད་པར་གསུངས་ཀྱི། དབྱངས་གསལ་སྤྱད་
པ་ལས་རྒྱ་ཉི་བསྐྱེད་པ་འདིའི་སྐབས་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། འགྲེལ་
ཚེན་ཉིད་ལས་དབྱངས་གསལ་དང་པོ་འགོད་པའི་གཞི་ལ་རྒྱ་ཉི་གསུངས་པས། རྒྱ་བ་
ལན་གཉིས་དང་། ཉི་མ་ལན་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་བའི་
དབྱས་སུ་རྩྭ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་དུ་བསྐོས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱད་གཞིའི་
སྐབས་སུ་མའི་མངལ་གྱི་ཁྱ་ཐག་གི་དབྱས་སུ་རྩྭ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཚོས་
མ་ཐུན་ལ། རྗོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་།
སོར་རྗོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སློན་བྱེད་དོ། །དེ་
ལ་འདིར་ཉི་མ་འོག་དང་རྒྱ་བ་སྤྱོད་དུ་རྩྭ་ཡིག་དེའི་དབྱས་སུ་བསྐོས་པ་ནི་རྩྭ་བའི་རྣམ་

ཤེས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་མའི་རྩལ་ལོག་དང་མའི་ཁུ་བ་སྟེང་ན་ཤེས་
ཆེར་གནས་པའི་ཁུ་བའི་སློབ་ཤེས་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་ཅིང། དེའི་ལོག་ཏུ་ཁུ་རྩལ་
འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པ་སློབ་རྒྱུད་གི་མཚོན་གྲེད་ཉི་ཡིག་ནག་
པོ་རྩྭ་ཡིག་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་
འདུ་བྱེད་གི་སྤང་པོ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འུ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་དོན་གྲུབ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སློབ་གྲེད་དོ། །

དེའི་ལོག་ཏུ་དབྱེད་ས་གསལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ལྷ་ཉི་དང་། རྒྱུད་སེམས་
མཚོན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་
གྱུར་པར་བསྐྱོམ་མོ། །རྩྭ་ཡིག་འདི་ཉིད་ཆ་ལྡར་བྱེ་བས་ཀྱང་སྤར་གྱི་དོན་རྣམས་
མཚོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྡར་ཡི་གེ་འདིའི་ཉ་རྒྱུད་བཞི་སྤར་གྱི་རྩྭ་ཡིག་གིས་མཚོན་
པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་མཚོན་གྲེད་དང་། ཉའི་སློབ་ཡིག་ཨ་ནི་སྤར་གྱི་ཉི་ཡིག་གིས་མཚོན་
པའི་སློབ་རྒྱུད་གི་མཚོན་གྲེད་དང་། རྣམ་བཅད་ནི་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་དང་བཅས་པ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་རྩལ་མཚོན་གྲེད་དང་། སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་ནི་
སྤར་གྱི་ལྷ་བ་དབྱེད་ས་བཅས་གྱུར་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་ཁུ་བའི་མཚོན་གྲེད་དང་།
དེ་བཞི་ཀ་ཡི་གེ་གཅིག་གི་ཆ་ཤེས་སུ་ལྷན་པ་ནི། མངལ་དུ་ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་
དང་བཅས་པ་བཞི་ཀ་སློབ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལེགས་པར་འདྲེས་པ་ལས་མངལ་གྱི་
རྒྱེས་བུའི་ཕུས་རྫོགས་པའི་མཚོན་གྲེད་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་
པོ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚོས་དབྱེད་ས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པར་

མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སློབ་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ཡང་ཁ་ཅིག་། ཉེ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དུས་ཉིད་ན་སྐྱོ་རྗེས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་ཟེར་པ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེ་ཡིག་སྐྱོ་རྗེས་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ལྟར་ན་མངོན་བྱང་ཐ་དད་པ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྲར་གྱི་ལྷ་བ་དབྱངས་བཅས་དང་དེ་བཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཀ་ལྷ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། ཞེས་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱོར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

འདི་དག་རྗེས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། རྣམ་བཅད་ནི་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏུམ་མོའི་མེ་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་། རྣམ་བཅད་འོག་དང་། ཐིག་ལེ་སྟེང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅེགས་པས་གཏུམ་མོའི་མེ་འོག་ནས་འབར་ཏེ་ཁམས་དཀར་པོ་བཞུ་བ་སྟེང་ནས་འབབ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཉ་སྟོག་གི་ཨ་དང་བཅས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། གཏུམ་མོའི་མེས་ཁམས་བཞུས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་ལྟེ་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུང་རྣམ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ཤར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དེ། རྗེས་རིམ་བྱང་པར་ཅན་དེ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བའི་སྐྱིན་བྱེད་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞལ་བྱུག་རྗེས་པར་སྐྱོམ་པ་ཡང་

ཟླ་བའི་སྐྱེད་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་སྤྱི་རོལ་ན་དུས་
སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ནང་དུ་སྐྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ལ་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྤྱི་
ཡང་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱིར་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡང་ཉེ་མ་སྤོ་བཤོད་དང་བྱང་བཤོད་¹གཉིས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་རོ་རྒྱུད་གི་ཅ་ལ་གཡས་འཕོ་དང་གཡོན་
འཕོའི་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཞབས་གཉིས་བཤོ།

སྤྱིར་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་བཞི་ཚན་གསུམ་དུ་རེས་པ་ལྟར་ནང་དུ་རྒྱང་གི་
འཕོ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་རེས་པས་དེ་དང་ཚོས་མ་སྐྱབ་པར་མ་གྲིན་པ་གསུམ་པ་དང་། སྤྱི་
ནང་གི་དུས་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་གསུམ་ཚན་བཞིར་རེས་པ་དང་མ་སྐྱབ་པར་ཞལ་བཞི་
པ་དང་། སྤྱིར་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱག་ཏུ་འདུས་པ་ལྟར་རྒྱང་
གི་འཕོ་བ་རྣམས་ཡང་རྒྱང་རྒྱག་ཏུ་རེས་པ་དང་མ་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱག་གོ། སྤྱི་ནང་
གཉིས་ཀ་ན་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་འཕོ་བ་དང་མ་སྐྱབ་པར་དབྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་
སོ། སྤྱི་ན་ལོ་གཅིག་གི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀར་ནག་གི་སྤོགས་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་
ལྟར། རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་དུས་སྤྱིར་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་མ་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་ཉེར་བཞི་སོ། ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྤྱིར་ལ་སྤྱི་ན་ཁྲིམ་ཞག་སྤུམ་
བརྒྱ་རྒྱག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར། ཞག་གཅིག་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་ལ་ཡང་དབྱགས་རྒྱག་ཏུ་བ་
སྤུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཏུ་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱབ་ཉེར་བཞིའི་སོར་སོ་
རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། སོར་ཚིགས་སྤུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཏུའི་རྣམ་པར་

¹ མ་སྤྱི་ ༡༦༦༦༦༦༦༦ དམོད་ ཞོལ་ ༡༥༦༦༦༦༦༦ ལྷོ་ཡོང་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ། * བཤོད

བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 གྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། ཞག་རེ་ལ་ལས་རྒྱུད་ཉེས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བས་
 ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་རྒྱུན་མ་ཚད་བར་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཞེན་ནས་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་འགགས་
 བས་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉེས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྗོགས་པར་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་འགོག་བ་དང་། མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྗོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་ལ། རྗོགས་
 རིམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀུས་བ་ཡང་། དེའི་སྡོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ། དུས་
 སྟོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་གང་ནས་རྒྱ་བའི་རྩ་
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་
 བསྐྱོམས་ནས། ཐ་མལ་གྱི་རྒྱུད་དང་རྩ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལས་རྒྱུད་དུ་
 བྱས་པ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། འདི་དག་གི་
 གནད་ཉོགས་ན། བསྐྱེད་རིམ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་
 ལོག་ཉོག་རྣམས་ངང་གིས་འགག་པར་འགྲུང་རོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞབས་གཡས་བ་དམར་པོ་བརྒྱུད་པ་དང་། གཡོན་བ་
 དཀར་པོ་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དབང་མདོར་བསྐྱུན་ལས། ལུས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ན། །རྒྱ་བ་བདུད་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ། །སྟེང་དུ་ཉི་མ་རྒྱལ་སྐྱ་
 གཅན། རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བ་བདུད་ཅི་ནི། །སྟེང་དུ་

བཟོད་བྱ་མི་ཡི་བདག་འོག་ཏུ་ཉི་མ་རྩལ་སྐྱ་གཙན། །རྣམ་ཤེས་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་བ་འཆི་བའི་ཆེ་ལྷ་
རྩལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བུ་བ་ལ་ལྷ་བ་འོག་དང་རྩལ་སྐྱེད་ཏུ་འགོ་ཞིང་། །རྣམ་ཤེས་
བར་དོར་སོང་ནས་སྐྱེ་སྤིང་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ།
རྣམ་འགྲོར་པས་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱས་རྣམ་འགྲོར་གྱི་སྐྱབས་གྱིས་གཡས་རོ་མ་ལ་
གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་རྩལ་སྐྱེད་ནས་སྤར་ཏུ་བར་པ་ཏེ་འོག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱས་ཤིང་
གཡོན་རྒྱང་མ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་འོག་ནས་སྐྱེད་ཏུ་བར་པ་ཏེ་
གཙུག་ཏོར་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་
རོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་དངོས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་ལ། དེའི་སྐྱིན་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་
བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་བརྒྱངས་ཤིང་གཡོན་པ་དཀར་པོ་
བསྐྱམས་པ་དང་། །བསྐྱེད་གཉིས་གྱི་དབྱུང་ཡན་ཆད་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ནི་མི་འགྲུང་བའི་
བདེ་ཆེན་མཚོན་པའི་སྐྱོན་པོར་བསྐོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་གཉིས་གྱི་འོག་ཏུ་འདོད་
ལྷ་དང་བྲག་པོ་མནན་པ་ནི་རོ་རྒྱང་གི་ཅ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཅ་དེ་
གཉིས་སྤེལ་བར་ཏུ་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགོག་པ་དང་མ་སྐྱབ་པར་བསྐོམ་པ་ཡིན་ཅིང་། །རྣམ་ཤེས་
གཙན་གསུམ་མནན་པ་ནི་རོ་རྒྱང་གི་ཅ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གཉིས་དབྱུང་མར་འགོག་པའི་
རྫོགས་རིམ་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྐྱིན་བྱེད་ཏུ་བསྐོམ་པའོ། །ཡབ་ལ་སྐྱོགས་
ཡུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྐོམ་པ་ནི། །འགྲུང་བའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་མི་འགྲུང་བའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ལ། །ཡུམ་རྣམ་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྐོས་བུམ་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེའོངས་སྡོད་
 རྗེས་པ་སྡོད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྣམ་བཙམ་གྱི་ཤེས་
 རབ་མ་སྡོད་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཇུག་པ་གཅིག་འགྲུབ་པ་ལ། ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་རྗེས་དྲན་ནས་ཕྱི་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་
 བས་སུ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་རིམ་ཁྲད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྲུང་
 བས། དེའི་སྒྲིན་གྲེད་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
 བོ། །མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་ཉི་ཡིག་ཏུ་གྲུང་པ་ནས་བཅམས་ཉེ།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ནི་མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་
 འཕེལ་ནས་རྗེས་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ལ། མངལ་དུ་ལུས་རྗེས་ཀྱང་དབྱ་མར་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་རྒྱང་མི་རྒྱ་ཞིང་། མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་དབྱ་མར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་
 ཞིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྡོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལོན་པར་
 དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྡོད་ཀྱི་སྡོ་ནས་ཁམས་བཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྡོད་མི་རུས་
 ལོ། །དེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱང་དག་པའི་རྩོ་
 རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་འཇུག་པ་སོགས་གྲེད་ཅིང་། འདི་ནི་རྗེས་
 རིམ་གྱིས་རྒྱང་དབྱ་མར་འཇུག་པ་དང་། བཅུག་ནས་འཆིང་བའི་སྒྲིན་གྲེད་དུ་འགྲུང་
 བ་ཡིན་ལོ། །

ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས་ཁམས་བཞུ་བའི་བདེ་བ་སྡོད་པ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་།
 རྗེས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱང་དབྱ་མར་ལྷགས་པའི་སྡོ་བས་གྱིས་ཁམས་བཞུ་བའི་
 ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞེས་སྡོ་བའི་སྒྲིན་གྲེད་དུ་ཐིག་ལའི་རྣམ་འཁྲོར་དང་། མས་བཟླ་

གྲི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་སློབ་བྱེད་དུ་སྤྲོད་ཆུང་ལྟར་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འགྲོར་ཡན་ལག་དུག་གི་སློབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམ་ཡང་། རི་སྐྱད་བཤའ་བ་ལྟར་གྲི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་
ལེགས་པར་ཆགས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱོམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་
ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སོ་སོ་ནས་སྐྱོན་པས། དེ་དག་དང་འོ་འཕྲོད་པའི་ཐབས་སུ་
འདིར་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱོར་ཉིད་སྤྱིར་རྗེ་དབྱེད་མི་བྱེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ནི། དེ་ཉིད་རྣམས་བཅུ་དྲུག་རིག་ཅིང་བདེན་དོན་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ལྡན་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྣམས་བཅུ་དྲུག་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དོན་
དམ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བདེན་དོན་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། སྤྱི་ལ་ཡང་རྒྱ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཉི་
མ་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐབས་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། རང་སེམས་ཅན་
ལ་ཡང་སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་བ་དང་། ལུ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་ལུས་ལ་
ཐིག་ལེ་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱུད་འཁོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་དང་། ལྷའི་ཚོགས་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་
ཐབས་ཤེས་གཞན་རྫོགས་རིམ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་སོང་
བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། འཕྲོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་འགགས་པ་ཐབས་ཤེས་གཞན་
འབྲས་བུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་གཉིས་འོན་པ་ཐབས་
ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བདེན་དོན་བཅུ་

གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་ལ་སྐྱུར་བའི་འཆད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་གྱུ་
 ཉེ། དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱུར་ན། ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱ་བའི་ཆ་དག་པ་
 ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་དང་། བཉེན་པ་སྣ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཆ་བཅུ་
 དྲུག་དང་། ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟེ་བར་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་མགོའི་བྱང་སེམས་
 གྱི་ས་བོན་ཉི་ཡིག་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པ་བཞུ་བ་མགོ་བོ་ནས་མགྲིན་པ། དེ་ནས་སྦྱིང་ཁ།
 དེ་ནས་སྟེ་བ། དེ་ནས་གསང་བའི་བསྐྱར་འཛུགས་འདི་རིམ་པས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་
 ལ། ལྷ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྒྱ་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དཔལ་བའི་བར་དུ་
 ལྷར་རི་སྐྱར་བྱོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་
 བཞི་བཞི་འཛིན་པར་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པས་མས་བཅུན་གྱི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གོ།

རྫོགས་རིམ་ལ་སྐྱུར་ན། སོར་བསམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཚན་བརྗོད་ལས། བཅུ་
 དྲུག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཐིག་ལེ་འཛིན། །ཆ་མེད་ཆ་ལས་འདས་པ་སྟེ། །བསམ་གཏན་བཞི་
 པའི་ཅེ་མོ་འཆང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སོར་བསམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྲ་བབ་བ་ལྟ་
 བུའི་སྦོང་གཟུགས་གྲུབ་པ་ལ་བཉེན་ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱུ་གསུང་
 རྒྱགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་བཞི་མི་འཛུགས་པར་འཛིན་པའི་བདེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།
 དེ་ཡང་དཀར་པོའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་སྐྱངས་པས་ན་ཆ་མེད། ཉག་པོའི་ཆ་ལ་མ་ཞུགས་པས་
 བ་ཆ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ཆེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་བདེ་
 བ་ཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། ཆེས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་མཚོག་དགའི་བདེ་བ་ཞི་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཁྱུང་དགའི་བདེ་བ་ཞི་བསམ་

གཏན་གསུམ་པ་དང་། ཉའི་མཐར་བཅུ་དུག་པའི་སྣེ་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་བདེ་བ་ནི་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྟེ། དེའི་ཅེ་མོ་མཐའི་ཆ་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་འདྲིན་
བའོ། ཞེས་བདེ་མཚོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོག་འདྲིན་གྱི་སྐབས་སུ།
སྟོག་ཚོལ་གྱིས་“རླུང་”མེམས་དབྱ་མར་བཅིངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདྲིན་པའི་ཡན་
ལག་གིས་སྟོག་ཐིག་ལེར་བཅུག་པས་དོ་རྗེ་བསྐྱར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་དགའ་བ་
བཅུ་དུག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུག་ཏོར་ནས་སྐྱིན་མཚམས་བར་དུ་དགའ་བ་
སྟེ་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་ལྟ་དང་། ལྷིང་ཁའི་བར་དུ་མཚོག་“དགའ་”སྟེ་བཅུ་དང་།
གསང་བའི་བར་ཁྱད་དགའ་སྟེ་བཅོ་ལྟ་དང་། དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་མཐར་སྣེ་སྐྱེས་གྱི་
དགའ་བ་བཅུ་དུག་པ་སྟེ། འདྲིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛག་པ་མེད་པ་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེ། ཆགས་པ་གཞུག་ཏོར་ལ་གནས་པའི་བདེ་བ་དང་ཁུ་བ་མི་
གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་འཛག་པ་ལ་མི་གནས་པ་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
ཆགས་པ་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བའི་མངའ་བདག་གོ། །

འདི་ནི་དབང་མངོན་བསྟན་ལས། གཞུག་ཏོར་སྟེང་གི་བརྒྱུ་ལ། །ལུ་ཀ་བྱུང་ན་
དགའ་བ་ཡིན། །མགྲིན་པ་སྟེང་ཁ་མཚོག་དགའ་བ། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་དགའ་བར་
འགྱུར། །སྟོབས་དགའ་བ་སྟེ་བ་ལ། །གལ་“སྟེ”གསང་བའི་བརྒྱུར་སོང་། །གསང་
གནས་དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་བར། །སྣེ་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མི་འཕོ་བ། །རབ་དུ་མི་གནས་སུ་
ངན་འདས། །ཆགས་ཆེན་མི་འགྱུར་མངའ་བདག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་

༡ མ་གྲི། ཉལམམ། རླང ཞོལ། ཉལམམ། རླ། ཉལམམ། རླང * རླང
༢ མ་གྲི། ཉལམམ། དགའ ཞོལ། ཉལམམ། རླ། ཉལམམ། དགའ * དགའ
༣ མ་གྲི། ཉལམམ། རླ། ཉལམམ། རླ། ཞོལ། ཉལམམ། རླ

མོ། །རྗེས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་མི། །རྗེས་འབྲེལ་གཏུམ་མོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་
གྱིས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྐྱེད་ལས། །གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་བཅུ་
དབྱེས་བར་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཏེ། །གཏུམ་མོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱ་བ་བཞུ་
བར་གྱུར་བ་ཐེག་ལེའི་གཞུགས་གྱིས་མགྱིན་སྙིང་སྙེ་བར་དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་
དང་ཁྱད་དགའི་རང་བཞིན་དང་། །རྗེ་རྗེ་ལོར་བུའི་མཐར་སྐྱབས་སྐྱེས་དགའ་བའི་རང་
བཞིན་ཆ་བཅུ་རྒྱལ་རྗོགས་བར་བསྐྱོམ་བའི་སྟོབས་གྱིས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
འཛོག་མེད་གྱི་བདེ་བ་སྟེ། །དེ་འདྲ་བའི་འཛོག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་ཆ་བཅུ་རྒྱལ་གི་ཚན་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྦྱར་བ་ལ། །ཐོག་མར་སྦྱང་གཞི་
འཁོར་བར་བཞུགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་རྟེན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་དོས་གསུང་ན།
འདིར་མ་རིག་པ་ནི། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རིག་པ་སྟེ། །དེའི་
འགའ་རྒྱ་མི་མ་སྐྱབས་སྟོག་སྦྱུང་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་
སྐྱད་ཅིག་སྟེ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་
རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཀྱང་འགྱུར་བའོ། །འགྱུར་བ་ལས་ཆགས་བ་དང་
བལ་བ་སྟེ་ཞེ་སྤང་འོ། །ཞེ་སྤང་གི་བདག་ཉིད་བརྒྱལ་བ་སྟེ་གཉི་སྦྱག་གོ། །ཆགས་སྤང་
ཚོར་ས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་དགེ་མི་དགེ་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་ལས་སོ། །དེ་ལས་མངལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་
མཚོམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །སྦྱག་བསྐྱེད་དེ་སྦྱར་གསུམ་ནི་དང་པོ་རྒྱུང་
དུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་

ལས་ཁམས་རྒྱལ་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་གྲུབ་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །དེ་
ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་སོ། །རྒྱལ་སོ་ཡུལ་དང་ཕྱད་པ་ནི་རེག་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་ནི་འགྲིང་པོའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱོ་དོ་ལོ། །དེ་ནས་རེག་པ་ལས་ཡུལ་ཉམས་སུ་
སྦྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ། དེ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྐྱུག་ལ་ཕྱད་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
སྟེད་པ། དེ་ནས་ཆགས་ཡུལ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ལེན་པ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ་གསུང་དོ་ལོ། །

དེ་ནས་ཡང་སྲིད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ནི་སྲིད་པའོ། །དེ་ལས་མིང་
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །ཕྱང་པོའི་རྒྱན་འགྲུང་ཞིང་འཛིག་
པ་ནི་ལྷ་ཤི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ་སྐྱུགས་དོ་ལོ། །དེ་ལྟར་དོ་ལོ་
བཞི་ལ་རྩ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྦྱོར་གསུམ་གསུམ་མི་རྣམས་ཀྱི་མངལ་བཟུང་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྒྱ་བ་གསུམ་གསུམ་མངལ་དང་སྐྱོ་དང་སྐྱེ་རོལ་གྱི་དབྱེ་བས་
གནས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་མངལ་གཟུང་བའི་རྒྱ་བ་ནི་རྩ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་བ་དང་། ལ་
རིག་པར་བ་སྟེད་བྱ་སྟེ། མངལ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་བྱམ་པ་སྟེ་སྟོའོ། །རྒྱ་
བ་གསུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཉ་སྟེ་སྐྱེ་རོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་མར་མེ་ལས་མར་མེ་དང་། མཁན་
པོའི་རིག་པ་ལས་རིག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བར་

འགྲུང་རྟོ། །དོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲུལ་ལས། །འི་ནས་སྐར་ཡང་སྤྱིང་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལས་མ་
 གཏོགས་གཞན་མེད་དོ། །རི་ལྟར་མཁན་ལོའི་རིག་པར་འགྲུང། །མར་མེ་ལས་ནི་
 མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱང་གཞི་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཀྱིང་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱར་ན། མངོན་བྱུང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་རྫོགས་པ་ལོ། །མ་རིག་
 པ་དང་འདྲ་ལྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ནས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་དང་
 སློབ་རྣམས་སློབ་ནི་མིང་གཞུགས། །སེམས་དབང་སེམས་མ་སློབ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱལ་དང་རེག་པ། གསུང་གི་རྣམ་འགྲུང་མ་རྣམས་སློབ་ནི་ཚོར་བ། ལྷའི་བདེན་བྲལ་
 ལ་སོགས་པས་ལྷ་རྣམས་སློབ་ནི་སྟེད་པ། སྤྱང་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་སློབ་ནི་ལེན་
 པ། ལྷ་བ་སྤྱུས་བསྐྱལ་བ་ནི་སྤྱིང་པ། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བ། མཚོད་
 པ་དང་སྐར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ག་ཤིའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདེན་དོན་བརྩ་
 གཉིས་སོ། །

རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྱར་ན་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་རྒྱལ་རེ་རེ་འང་ཐབས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་
 བས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་འགྲུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་
 བའི་སྐྱད་ཅིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེས་ས་རེ་རེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ས་བརྩ་གཉིས་ཉེ།
 དེ་དག་ནི་བདེན་དོན་བརྩ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་ས་བརྩ་གཉིས་དང་དུས་སྤྱོད་བརྩ་
 གཉིས་དང་རྒྱས་པར་སྤྱར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་སྟོམ་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་བརྒྱས་གང་བསྟོམ་ཡང་སྤྱང་གཞི་གང་སྤྱོད་
 པ་དང་། དེ་དག་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་ཚུལ་སོགས་པ་གོ་བ་ལེགས་པར་
 ཚགས་པ་ཞིག་བྱས་ནས་དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་

གྲིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་མ་
མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་
བའི་སྤང་བ་གསལ་བ་དང་། ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བརྟེན་པོ་
བསྒྲོམ་པ་དགོས་སོ། །

དེའི་རྩལ་ཡང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་
གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་ངེས་ཤེས་གྱི་འདྲིན་སྤངས་འུགས་དབུ་པོས་ཤར་སྒྲོམ་
བྱས་ཏེ། རྟེན་བརྟེན་བ་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་རགས་པ་གཅིག་ཤར་བ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་
གཟུང་། གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཆར་དཀའ་བར་བྱུང་ན། ཞལ་བྱུག་གཞན་
རྣམས་བསྒྲོམ་པ་རེ་ཤིག་བཏང་སྒྲོམས་བྱས་ལ། ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ་ལ་
སེམས་གཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་གང་སྒྲོམ་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཡས་རིམ་གྱིས་སམ་མས་
རིམ་ནས་སྤྱིའི་ཆ་རགས་པ་གཅིག་གསལ་བཏབ་ལ། རང་གི་ཡིད་འདོད་ཆ་བྱེད་པ་
ལས་མེ་བ་ཞིག་འཆར་བྱུག་པ་དང་། དེ་ཀ་ལ་སེམས་གྲིམས་ལྟོད་རན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཞག། །དང་སོ་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་མིན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཤར་ཡང་རེ་ཤིག་ལ་
དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དང་སོའི་དམིགས་པ་དེ་ཀ་ལ་བཞག། །དེ་མི་གསལ་བར་
སོང་ན་སྤང་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲོམ་པས་རྣམ་པ་གསལ་སོང་སོང་
སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱབ། འདི་ལ་འང་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་འཆར་ཞིང་དེ་ལས་
གསལ་མ་བཏབ་པ་མི་འཆར་ལ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་
གསལ་བ་སྐྱམ་བྱེད་ན་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཞག་པ་ན་བྱིང་གོད་དང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ནལ། ཞོལ། ༡༠བཏམ། དོན་སྐྱུ། ༡༡ནལ། ལྷ། ༡༧བཏམ། རོན * རོན

བྲལ་བར་སྐྱབ་འཁྲོངས་པའི་བརྟན་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཞལ་ཐུག་རྗེས་པ་
རྒྱན་དང་བཅས་པ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཡུལ་བསྐྱབ་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་འཁོར་
ཚམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་སོ། །

དང་པོ་ནས་དོན་སྤྱི་གསལ་པོ་འཆར་སྐབས་གཅིག་ཡིན་ན། འདིགས་སོགས་
གོམས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཤུགས་དྲག་གོམས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་ཚོས་
ཉིད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རེས་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་
པ་ཡིན་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ལ་
ངའོ་སྦྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་འཕོ་སྐབས་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་འཁྲོངས་ཀྱི་
བར་དུ་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྦྱོམ་འབྱུང་
ལས། ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་། སྐོག་ཆགས་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་
འཁོར་པ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སྤྲ་ཚོགས་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་
འཁོར་ལོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་སེམས་ཁྲོད་ཅི་ལ་འཇུག། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྦོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་
འཆར་ལ་སོགས་པར་གདོད་མ་ནས་བྱུབ་ཟེན་པར་འདོད་པ་ནི། ལུ་སྤྱེགས་དབང་ལྷག་
པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་
རྒྱན་ཏེ། དེས་ནི་དབང་ལྷག་གཅིག་ལུ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པས་སོ། །ཡང་གཞན་དག །རྟག་

དངོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཚོས་འདི་
ལས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་ང་
རྒྱལ་འཛོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ང་རྒྱལ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་
ལོ་སྟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སོ་སྤྱིའི་དུས་ཀྱི་ང་ཡིན་ལོ་སྟུང་བ་སྐོམ་པ་ལ་
སོགས་ལ་བྱང་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲ་བ་ནི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་འཛིན་ལྟར་ཞེན་ལུལ་ལ་
འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདོ་སྟུང་པའི་ང་འདིའི་མཚན་
གཞིར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བཟུང་སྟེ། རོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་རི་
སྟེང་བ་དེ་སྟེང་གྱི་རང་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་ངའམ་གང་ཐག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་
ཐེག་ཚེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རོ་རྗེ་འཆང་དེ་
ཉིད་ང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ལུལ་ཏུ་བྱས་ནས། འདོ་སྟུང་བ་
ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། རྒྱུན་ལ་བལྟ་
ཉེས་ན་ཉུག་དངོས་དང་། ཚོགས་པ་ལ་བལྟ་ཉེས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་པ་འབྱུང་
བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྣམས་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདོ་སྟུང་བ་འཛིན་
པའི་གཞི་འདི་ལའང་བཙུང་མ་དང་རང་བཞིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་
ལ་བཙུང་མ་ནི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་དེའི་
གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཟད་པར་སྤང་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་

ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་
དང་ལུང་སོ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྲིད་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་
ལས་བསགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་སོས་ཟེན་པ་ཞིག་གིས། བདེན་
འཇིན་ཟད་པར་སྐྱངས་པ་ལས། མ་དག་པའི་ལུང་སོགས་སྐྱེར་མི་ཏུང་བའི་ཚོས་ཅན་
ཏུ་བྱེད་པས་བཅོས་མ་ཞེས་བྱའོ། །

རང་བཞིན་པ་ནི། གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ན། འཁོར་བ་རི་སྲིད་ཀྱི་
བར་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་ཤིང་། སྐྱོན་མེད་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པ་ཞིག་
སྟེ། དེ་ཡང་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མཚན་དཔེ་དང་མཉམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། དེ་ལ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་མ་འོངས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐྱ་དེ་ཉིད་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ལེགས་པར་ཤར་བར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ངའོ་སྐྱམ་
ཏུ་ར་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐིག་ལེ་དང་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྐོམ་
པ་དང་། ལྷ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་ཉིས་པ་ལྷ་བུའི་གསལ་སྤང་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས།
བསྐྱབས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རིམ་པ་དང་མོའི་སྐབས་འདིར། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་
གནས་བརྟན་སོ་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྒྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ་
ལ་མཁས་པས་བྱིང་རྟོག་འགོག་ཚུལ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པའི་བདེ་བ་
སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་དག་ནི་རྗེ་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་རབ་པར་བྱིན་ཟེག་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ལམ་འདིའི་རིམ་བ་དང་པོ་བསྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤྱིའི་
དོན་མདོ་ཅམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྱུང་བ་
རིམ་བཞེགས་དང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཏེན་བ་ལྟ་བསྐྱེད་པ་དང་། དང་
དེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། བསྐོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱིང་རྗེའི་
དབང་བསྐྱར་གྱིན་པ། དེ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་མཆོམས་
སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་དགོས་བ་བསྟན་པས་མཆོམས་སྐྱར། གཞི་བྱི་ནང་གི་
ནམ་བ་བཅུ་བསྐྱེད་པ། དེའི་སྦྱང་དུ་བསྐྱར་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་བ་
བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་
བའི་དོན་དུ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེན་དང་
བཏེན་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས་
གསུངས་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དང་སྐྱར་ནས་ནམ་བཅུ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ནང་ལུས་དང་སྐྱར་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོང་བ་ཅེས་སོགས་ཉེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདྲིལ་གཏེན་དང་ནང་དུ་
ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་གྱི་མཆོན་མ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྟོང་བ་ནས་མཁའི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་བ་དང་། ནང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བུ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་དུ་མིའི་ལུལ་

འཁོར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་བ་དང་། དེའི་ནང་དུ་
 ཅི་བས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་རྣམས་པོ་སྟེ། བྱང་ཏུ་མའི་
 ལུས། དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཡི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་ནག་པོ་དབུས་
 སུ་གཞུང་ཞུས་པ་ཐང་ཀའི་ཚད་དཔག་ཚད་འབྲམ་སྟག་བཞི་པ་འོག་དང་སྟེང་དུ་རྩྱ་
 ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུང་པའི་སྣ་ཚོ་གསུལ་དོ་རྗེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
 མཚན་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཡིག་ཅེས་བ་ནས། དོ་རྗེས་མཚན་པའོ། ཅེས་པའི་བར་
 འབྲེལ་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་ལྷན་པོ་ཚེན་པོ་དོ་
 རྗེའི་རང་བཞིན་འོག་གི་རྒྱུད་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟག་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟེང་ལ་དཔག་
 ཚད་སྟོང་སྟག་ལྔ་བཅུ་པའོ། །དེའི་དབུས་སུ་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་ལྷན་
 པོའི་ཚད་སྟེང་གིས་དཔག་ཚད་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསུལ་བ་ལྟར་ལུང་ཚུ་
 རྒྱུས། དེའི་གསུམ་ཚེ་ལྟེ་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཡིག་ལས་རྣམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 པརྒྱའི་ལྟེ་བ་མཉམ་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་བཙུང་ལས་ཉི་དཀྱིལ་རྣམས་པ་དང་མཉམ་
 པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ལས་མེ་ཞེས་པ་སྐྱ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་སྟོན་
 པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ནམས་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྲུང་བ་ཞི། རྩྱ་ཞེས་པ་ས་
 པོན་གྱི་ཡི་གེའི་ནམ་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འཛིག་ཉེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་པས་
 གྲུབ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཞི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཞི། བྱང་ཏུ་ཞི་སྤྱི་གསུངས་པའི་ཚོ་གསུལ་འབྱུང་བ་ནམས་མའི་
 ལུས་ལ་ཞེས་བ་ནས། གསང་བའི་པརྒྱའི་ལྟེ་བར་དེ་ནམས་འདུས་པའོ། ཞེས་པའི་
 པར་ཞི། ལྷི་དོན་དུ་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱེད་པ། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་
ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
རྣམ་དག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་རྩི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་རིམ་བཅའགས་རྒྱ་ཉི་ལྔ་
གཅན་དང་བཅས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་སྟེང་
འོག་དུ་བཅའགས་པ་ཀུན་ནས་རྩི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསྐྱོམ་པའམ་ཡང་ན།
རྩི་རྩི་ལས་སྐྱབ་ཏེ་རྩི་ཡིག་ལས་སྐྱབ་པའི་རྩི་རྩི་ལྷ་རྟེན་དག་བསྐྱོམ་སྟེ། ལྷ་མཚན་ནི་
ནང་དུ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ནི་རྩི་རྩི་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་
པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་ལས་ཡང་ན་སྟེ་སྐྱབས་དགྲིལ་
ལྟར་ན། རྩི་རྩི་རང་བཞིན་གྱི་གྲུང་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་མ་སྐྱབ་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ། དེ་ནང་མའི་ལུས་དང་མ་སྐྱབ་པར་བསྐྱབ་པ། གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་དབྱུས་སུ་རྩི་རྩི་ས་གཞི་ལ་ཡོངས་རྫོགས་ལྟར་ན་རྩི་ཡིག་
དང་། སྐྱབས་ཀྱི་ལྟར་ན་རྩི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་ཞོར་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་
ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་རྩི་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོན་ལས་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་ཉེར་
བཞིའི་བརྒྱ་ལ་རྒྱ་བའི་གདན་བཅུ་གཉིས་དང་ནི་ཉི་མ་དག་གི་གདན་བཅུ་གཉིས་རྣམ་
པར་བསྐྱོམ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱབས་དགྲིལ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་སའི་

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱི་ཚོལ་ཏུ་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འདྲིལ་རྟེན་ལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོར་གྱི་བརྒྱ་ཞེས་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་གདན་གྱི་རྣམ་པར་དམན་ཞེས། དེའི་ཚབ་ཏུ་བརྒྱའི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་བཞོན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་ཏུ་སྐྱུ་དཀྱིལ་ནི་འདྲིལ་རྟེན་ལ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་ཟུང་གྱི་ཚར་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བརྒྱ་ཞེས་པ་འདབ་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་ཉིད་གདན་གྱིས་རྣམ་པར་དམན་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་བཞིན་དཔུས་སུ་ཤིང་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བཞི་འབྲུམ་མོ། །དེའི་བྱེད་དཔག་ཚད་ཉིས་འབྲུམ་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་ཡང་བྱེད་དཔག་ཚད་འབྲུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་ཡང་བྱེད་དཔག་ཚད་ལྔ་ཁྲི་བདེ་བ་ཚེན་པའི་འཁོར་ལོའོ། །དེའི་ཡང་བྱེད་དཔག་ཚད་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྒྱའོ། །བརྒྱའི་སུམ་ཆ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སོ་གསུམ་དང་སུམ་ཆ་ནི་ལྟེ་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཉི་ལྔ་གཙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ནི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལྟར་ནང་གསང་བའི་བརྒྱ་ནས། འོག་ཏུ་རྒྱ་རྩེའི་ཀྱི་བར་སྐྱུ་དཀྱིལ་དང། ལྟེང་དུ་མགྲིན་པའི་བརྒྱའི་སྟོང་ཁ་སྟེ་སྟེ་བ་ནས་གསང་བའི་བརྒྱའི་བར་གསུང་དང། མགྲིན་པ་ནས་སྤྱི་བོའི་སྟོང་བར་ཐུགས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཙུ་རྒྱུད་ལྟར་ན་སྟོང་ཁ་ནས་སྟོང་འོག་ཏུ་ཁྲི་བྱེད་དང་གཡས་གཡོན་དུ་དཔུང་པའི་ཙུ་བར་ཐུགས་དང། དེ་ནས་

སྤྲོད་ལོག་ཏུ་མགྲིན་བ་ནས་ལྟེ་བའི་མཐའ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་དབྱུང་བའི་
བར་གསུང་དང་། སྤྲོད་ལོག་ཏུ་མཛོད་སྐྱ་ནས་ཚུ་སོའི་བར་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་
སེན་སོའི་མཐའ་ཇི་སྲིད་བ་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ་ནང་མའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐོམ་བ་རྣམ་པར་དག་བའི་སྲིར་རོ་ཞེས་བ་ནི་དེས་བཤོ། །

གསུམ་བ་ཞི། དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལ་ཞེས་བ་ནས། སྤྲོད་ལོར་བརྒྱད་
གཉིས་ཀ་བ་རྣམས་ཉེ་ཆེ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། དེ་དག་
ཀྱང་རྡོ་རྗེ་དོན་དམ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གོ། །སྤྲོད་ལོའི་དགྲིལ་
འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། རྒྱལ་བའི་ལིན་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །འདིར་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་ལོར་
གསུངས་བ་འདི་དང་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱགས་དགྲིལ་ལ་ཡང་སྤྲོད་ལོའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱིས། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་རིམ་པར་
བཅེགས་བའི་སྤྲོད་གི་བཅེགས་མ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཉོ་ཞེས་སྐྱ་མ་ཁ་
ཅིག་འཆད་དོ། །

གསུམ་བ་བསྐྱེད་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་བཤད་བ་ལ་གཉིས།
ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡེ་ལེར་ཁ་འཕང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་རྣམ་དག་ཅ་
རྒྱད་ཀྱིས་བཤད་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་བ་ཞི། འདིར་ཅ་བའི་
རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་ཆོགས་
པར་རྣམ་པར་དག་བའི་ཚུལ་བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་
 རྒྱགས་གསུང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚངས་པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་
 ཅིག་པའི་ནང་གི་ཚོགས་བཞིའི་ཐིག་རྫོང་ཐིག་ནི་བཞི་པོ་སྟེ། ལུས་ཚོར་སེམས་
 ཚོས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ནས་བྱ་བཞི་པ་ཉིད་
 འོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པ་ཡིས་སྐྱོ་ནི་
 བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་བཞིན་རབ་དགའ་སོགས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟ་
 བབས་དག་ནི་མཛེས་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ནི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་པོ་
 རྣམས་སོ། །ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་བྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་
 བཅུ་དྲུག་དག་པས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སོ། །ཁམས་ལྔ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་བ་སྟེང་འོག་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ཏུ་བཅེགས་པ་ཉིད་འོ། །

གཞུང་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བཅེགས་སུ་བསྟན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང་།
 ཅ་མིའི་འགྲུར་ལྟར། རྫོང་གྲུང་དང་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 ཕྱི་འོལ་གྱི་ཁང་བཅེགས་ཡིན་ལ། ཅ་མིའི་འགྲུར་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཁམས་
 རྣམས་སོ་ཞེས་དང་། ཁམས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བརྗོད་ཅེས་ཀྱང་འགྲུང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་མདོག་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་འོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བསྟོ་བ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་བརྒྱད་རྣམས་དག་པའོ། །འགྲུང་བཞི་དང་བྱི་རོ་
 རེག་བྱ་གཟུགས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐོར་འགྲམ་བརྒྱད་དང་།
 ཉི་ཟླའི་ཡོན་ཏན་རྩལ་སྟུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་གཟུགས་སྐྱ་རྩི་རོ་རེག་བྱ་ལྟེ་ཡོན་

ཉན་བརྒྱད་དག་པས་སློ་སོགས་བརྒྱད་བརྒྱད་རྣམས་ཉེ། འཇུར་མངས་སྲ། གཟུགས་
སོགས་བརྒྱད་དང་ཡོན་ཉན་གྱིས། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་དོ། །སློ་ལྷུད་སོགས་དེ་དག་
ཡང་ལྷགས་གསུང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རྣམས་སོ། །རྩུ་ལ་
ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བའི་ཡུང་སོ་ལྷས་མཚོན་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱུངས་པ་སྟེ་དག་པའོ། །

ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དག་པས་ལྷགས་ཀྱི་དུ་བ་གསུམ་སྟེ།
དད་བཙུན་བཅ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་སོ་དག་པས་གསུང་གི་དུ་བ་ལྷ་
དང་དད་སོགས་སྟོབས་ལྷ་དག་པས་སྐྱའི་དུ་བ་ལྷའོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་
མཁའ་མཛོད་དང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡུག་རྒྱ་དང་། སེང་གོ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྷགས་དང་ཚིག་དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་རྣམས་
དག་པ་ཉིང་གྱིས་སྐྱ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་ཁ་ཁྲེར་སྟེགས་བུ་སྟེ།
པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྩེ་གསུམ་པ་དག་པ་ཡིས་རིན་ཆེན་སྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འཆིང་བ་རྣམ་
པར་བཀྲ་བའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་པ་ཉིང་གྱིས་དོ་ཤལ་དང་དོ་
ཤལ་ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་ཉིང་དོ། །ཆེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་བཅུ་པོ་དག་པས་ཡང་
བ་ཀྱུ་ལི་སྟེ། དགོ་བ་བཅུ་དག་པས་"ཀྱེ"མ་ཤིར་ཤེས་ལོ། །སྟོང་པ་ཉིང་སོགས་རྣམ་ཐར་
སྟོ་བཞི་དག་པས་དེའི་ཡུའི་སྐྱ་ནི་རྩེ་གསུམ་པར་སྟོགས་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་བཙུན་
འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་དག་པས་རྒྱལ་
མཚོན་སྐྱ་ཚོགས་པས་ཀྱུ་མ་ཤིར་ཤེས་པར་གཏམས་ཤིང་དཀྱིགས་པའོ། །སྟེགས་པ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། ཀྱེ སྐྱ། ༡༤ནལ། ལྷ། ༡༧ནལ། ཞོལ། ༡༤བཙན། ཡ།

སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡང་དག་སྐོང་"བ་
'བཞི་དག་པས་མེ་ལོང་ལོད་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྐྱས་པའོ། །དེ་ལ་དང་ཚོས་རབ་
འབྱེད་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དག་པས་རྩ་ཡབ་སྣ་ཚོ་གས་གཡོ་བ་
དང་། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟུན་སོགས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དབྱུ་དག་པས་མེ་ཏོག་
གི་སྤང་བ་སྣ་ཚོ་གས་པས་བརྒྱན་པའོ། །བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་པས་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཟུར་དུ་སྣ་ཚོ་གས་དོ་རྗེས་བརྒྱན་པའོ། །

བདེན་པ་བཞི་དག་པའི་རིན་ཚེན་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་སྐོང་སྐོང་བྱུང་མཚམས་
སྐྱ་སྐྱས་པ་དང་། མདོན་ཤེས་ལྷ་དག་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྐོར་
ཚེན་པོ་ལྷ་ཡིས་བསྐོར་ཞིང་། སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྣམས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཚུབ་པ་
དག་པས་ཕྱི་རོལ་དོ་རྗེ་སྤང་བས་ལེགས་པར་བསྐོར་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཅིག་
སྤེའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་པ་ཡིས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དོ་རྗེའི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་
ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་དོ་རྗེའི་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བསྐོར་བའོ། །ཤེས་རབ་ཟབས་ཀྱི་ཆ་
གཉིས་དག་པས་དབང་ལྡན་དང་བདེན་བྲལ་ནས་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་རུབ་
བ་སྐྱགས་གསུང་སྐྱ་དང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་དག་པ་ཞི་སྐྱ་
དཀྱིལ་གྱི་རྟ་བབས་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ལུས་པ་ཚེན་པོ་དང་། ར་
པོ་ཚེ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་སྟེ། དོ་རྗེ་བཞི་པོ་དེ་ཞི་བདེ་ཚེན་འཁོར་ལོར་གནས་
པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཚོས་ཀྱི་གཞུ། ཚོས་
ཀྱི་དུང་རྣམས་སོ། །འདི་དག་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱིངས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན། ལ། ༡༢ན། ཞོ། ༡༤བཅུ། -བ་ སྐྱ། ༡༤བཅུ། བ་ *བ་

ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དང་ལྷན་པར་མཚོན་
བྱེད་གྱི་ཚོས་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གདན་དང་བཅས་པ་སྡོན་ཏུ་
བསྐྱོམས་ནས་ནི་དེ་ནས་ས་བོན་ལ་སོགས་ཀ་སོགས་དགོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་གཞི་ནམ་ཤེས་མངལ་ཏུ་འཇུག་པའི་མའི་མངལ་སྐྱེད་
ཞིང་དག་པར་བྱ་བའི་ཚོགས་ཏེ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་དང་འདྲུ་བྱེད་དང་ནམ་
ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་།
དེའི་མངལ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སློབ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། མངོན་
བྱང་ལྷ་ལས་སྟོན་ཚོགས་ཚུལ་མངོན་བསྟན་པ། ཚོགས་པའི་ལྷའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷའི་སྐྱེ་ཚོགས་པ་
དང་། རང་ཏུ་མངལ་གྱི་ལུས་ཚོགས་པར་སྐྱེད་ནས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟེ་བའི་སྟེང་གི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དང་རང་ཏུ་མངལ་ཚོགས་པའི་ངེས་
པའོ། ཞེས་པའི་བར་མཐའ་དག་ནི་སྐྱི་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མངོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་གྱི་
ཚུལ་བཤད་པ་དང་སྐྱེད་བས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་པར་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་ལྟར་རྒྱ་བ་
ཉི་མ་ལ་ཡང་ཨ་སོགས་ཀ་སོགས་རྗོ་རྗོ་དང་བཅས། ཞེས་རྗོ་རྗོ་ཞེས་པའི་ཚིག་
འདིས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྗོ་རྗོ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་མི་གཟུང་གི་རྒྱ་ཉི་
དབྱེད་གསལ་རྒྱུང་སེམས་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པའི་རྟོ་ཡིག་ཉིད་ལ་རྗོ་རྗོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་

དང་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི་
ས་བོན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་མངོན་གྲུང་ལྗེས་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱལ་ས་པ་དང། བང་དུ་
ཁྱེད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་ལུས་རྒྱལ་ས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་
བདག་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་ཉི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་
གྱུར་པ་ནི་ལྗེའི་ས་བོན་རྩི་ཡིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དང། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད།
ལྷག་མཚན་གཤན་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ལྗེའི་རྒྱ་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྐོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་རྩོ་རྩེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་དག་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་
ཆ་ཤས་སྤྲ་ཚོགས་དང། ལ་དོག་དབྱིབས་སྤྲ་ཚོགས་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །དེའི་སྤྱིར་ལྗེའི་རྒྱ་
ཡང་རྩོ་རྩེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་ལུས་དང། རྒྱ་ལ་བའི་ལྷག་ནས་སྤྱིར་ནི་
གཙོགས་པའོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ཞེས་པ་མི་
རིགས་ཏེ། འདིར་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལྷ་མངལ་སྐྱེས་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ལྷ་མངལ་སྐྱེས་མི་སྤིད་ཀྱང་ནམ་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱན་དང་བཅས་
པར་སྐྱེ་བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་རྒྱན་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་
སྤྱིར་གཞི་དང་མི་མ་ཐུན་ཏེ། མངལ་སྐྱེས་ལ་རྒྱན་དང་བཅས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ་
སྤྲུམ་ན། འདི་ཡང་མ་དེས་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་

གཡས་བརྒྱུད་སྐྱབས་གྲིས་གནས་ཞེས་པ་ནང་དུ་བྱང་སེམས་འགྲུང་བ་མེད་པ་
 གནས་པའོ། །དེ་ལ་བདུད་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་ཁ་དོག་དམར་པོ། ཅེས་པ་ནས། གནས་
 སྐྱབས་དང་པོའོ། ཞེས་པའི་བར་ལ་ཆེར་འབྲེལ་པ་བསྐྱབས་པས་ཤེས་ལ། མདའ་
 ལྷ་ནི། དཔལ་འཛིན་གྲིས། ལྷོས་བྲེད། རྩོད་བྲེད། འདར་བྲེད། ལྷུང་བྲེད། བརྒྱལ་
 བྲེད་ལ་བཤད་ཅིང་། ཀ་མ་རྟེ་བུས། དགའ་བྲེད། མེད་བྲེད། རྩོད་བྲེད། སྐྱེམས་
 བྲེད། འཆི་བྲེད་ལ་བཤད་ལ། སློན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྲོགས་མ་ཐུན་ཅམ་བཤད་
 ཏོ། །འདི་དག་ནི་ལུས་ལ་མ་མེད་པར་སྣོད་ལ་འབྲུགས་པར་བྲེད་པ་མཚོན་པས་མེ་
 ཏོག་གི་མདའ་ཞེས་བྲེད། །རྟོ་རྟོ་ལོང་བུ་དང་། རྟོ་རྟོ་རྩ་རྩ་སོགས་ནི་རྟོ་རྟོ་མཚན་
 པའོ། །གཡས་དང་གཡོན་དུ་ཡང་སྤྱད་བཞིན་གསུང་། ཞེས་སོགས་སུ་སྤྱད་གི་
 གྲིས་ཚུལ་ནི་སྤྱད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པར། འབྲོ་བ་གོང་མ་ཀུན་དང་། ཀུན་སྣངས་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཞེས་བཤད་ཀྱི་དཔུང་བ་ཉེར་བཞི་མ་གསུངས་
 ཟེར་ནས་མཁྲིག་མ་ནས་གྲིས་པར་འདོད། འབྲོ་བ་གཞན་དང་། ཤོང་བ་དང་། རྩ་བ་སྤྱི་
 མ་རྣམས་སྤྱོད་ནས་གྲིས་པར་འདོད་ལ། འདི་ཉིད་འཐད་པར་བོད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཀྱང་
 འདོད་ཅིང་། དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བས་བཞེངས་པའི་དུས་འཁོར་ལའང་འདི་ལྟར་
 འདུག་ཅེས་སྟོའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱལ་བཞི་མས་འོད་ཟེར། དེ་ལྟར་སྤྱད་གི་བརྒྱའི་རི་བོང་ཅན་
 ཞེས་པས་སྤྱད་གི་མཐེལ་སོ་སོ་ལ། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དག་པའི་སོར་མོ་ཁ་དོག་ལྷ་
 སྟེ། དེ་དག་རྟོ་རྟོའི་སོར་གདུབ་རྣམས་གྲིས་སྤྱས་ཤིང་འོད་འབྲོ་བའོ། །

དེ་ལྟར་མངལ་དུ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྲེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རབ་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་རེས་པ་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་རྩོགས་པའོ། །དེ་

ནམས་ནི་མངལ་གྱི་རྒྱ་བ་གསུམ་པ་དང་སྐྱེད་རྗེའི་གནས་སྐབས་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གནག་ཅེས་སོགས་ཏེ། གཡས་པའི་ཕྲག་གནག་པའི་
མཐེལ་བཞི་ལ་དང་པོར་རྫོང་རྗེའོ། །གཉིས་པར་རལ་གྱིའོ། །གསུམ་པར་ཅེ་གསུམ་
མོ། །བཞི་པར་གྱི་གྲུག་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ལ་དམར་པའི་ཕྲག་གི་མཐེལ་བཞི་ལ་
ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ད་ནི་གཡོན་པའི་ཞེས་པ་ནས། གཡོན་
གྱི་ཕྲག་ནའོ། །ཞེས་པའི་བར་མཐའ་དག་འགྲེལ་བ་བསྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
སོ། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་དང་བྲག་པོ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་བརྗེས་
པ་ན་བདུད་དང་བྲག་པོ་དག་རང་གི་ལྷ་མོ་དག་ནི་མ་བཟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་བོའི་
ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ལ་འཛིན་ཅིང་གདོང་ནི་དམན་པ་ལོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ་དག་ཏུ་བྱེད་དེ།
ལྷ་མོ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་ཚུང་མ་དག་ལ་མ་དང་། དྲག་པོའི་ཚུང་མ་དབུ་མའོ། །དེ་ལྟར་
གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །དུ་འགྲོ་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞུགས་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཡང་ན་འགྲུར་མངས་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པ་
རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་
བོ་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་དང་། འདབ་མའི་ལྷ་མོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱ་
ཚོགས་ཡུམ་ཞེས་སོགས་ནས། སྐྱ་མས་པར་འཇུག་པས་བཞུགས་སའི་བར་ཏེ། དེ་
ལ་ཁུ་ཁྲག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རོ་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེར་རྒྱ་བ་དང་ནང་དུ་ཁུ་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེར་ཉི་མ་དང་ནང་དུ་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་ལྷ་མོ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱོམས་པ་ནི། ལྷ་བ་སྟེ། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཡང་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་སྟོན་པོའི་མདོག་
 དམར་བོ་དང་སེར་པོའི་ཚོས་ཅན་ནི་ཉི་མའོ། །དེས་ན་གཙོ་མོ་ནི་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་
 གསེར་མདོག་གོ། །འདིར་ལྷ་མ་རྩུ་ཁ་ཅིག། །དཀར་དང་ནག་པོའི་ཚོས་ཅན་ནི་ལྷ་བ་
 སྟེ་ཞེས་པས། ལྷ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་དཀར་བོ་དང་། ལྷ་ཐབས་ཀྱི་གསུང་ནག་བོ་དབྱེར་
 མེད་དུ་འདྲེས་པ་སྟོན་པོར་གྱུར་བ་དེ། བམ་མཁའ་ཐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་མི་བསྐྱོད་པས་
 གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པར་ཡང་མི་འགལ། སྐྱེ་
 དང་གསུང་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོར་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དམར་བོ་དང་
 སེར་པོའི་ཚོས་ཅན་ནི་ཉི་མ་སྟེ་དེས་ན་གསེར་མདོག་གོ། །ཞེས་པས་ས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྐྱེ་སེར་བོ་དང་། མེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་དམར་བོ་གཉིས་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་དམར་
 སེར་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་གྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲུགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་དུ་འང་མི་འགལ་ལ་སྐྱེ་དང་གསུང་
 རོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་མཚོན་པའི་སྐྱེ་མདོག་དམར་སེར་དུ་འང་མི་འགལ་
 ལོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། གཞན་དག་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་དམར་སེར་འདོད་བ་ལ་ནི། ལྷ་མོ་
 སེར་མོ་གཞན་ནམས་ཀྱང་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་གཞོད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་མའི་མཚན་ཉིད་མཚན་མ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་།
 ལུས་མའི་སྤྲུག་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་མོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པས་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་མཚོན་ཞིང་པར་ཕྱིན་གཞན་

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྤྱིན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱང་ཤེར་སྤྱིན་དུ་འདུས་ཏེ། དེས་ན་
བུས་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ལུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ཤེར་སྤྱིན་མ་མ་གཏོགས་
པའི་པར་སྤྱིན་བརྒྱད་ནི་བརྒྱའི་འདབ་མ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ནི་གནས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་
དེ། དེ་རྣམས་ནོར་གྱི་སྤྲུག་གི་བརྒྱ་ཅན་ནི་སྤྲུག་བརྒྱད་དོ། ཞེས་པ་ནས། བུས་དུ་སེར་
མོ་འབར་མོའི་བར་འགྲེལ་པ་ལྷར་ལ་སྤོགས་བཞེདེ་དབྱེ་བས་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་
ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱི་ཡང་ཁ་དོག་ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་དང་
མ་ལུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་སྤོགས་གྱི་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་དང་འབྲ་བ་རྩ་
ཞལ་དུ་བྱས་པའི་ཞལ་གྱི་འཁོར་ལུགས་གྱི་མདོག་གོ། །སྤོགས་ལུམ་གྱི་ཅེས་པ་
ནས། ཞེས་པ་ངེས་པའོའི་བར་ཡང་འགྲེལ་པ་ལྷར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ནག་མོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤོས་གྱིས་གང་བའི་སྣོད་དང་།
ཅ་རྒྱན་གྱི་སྟེ་སྤྲུག་གང་བ་དང་། སྤྲུ་ལྷན་གྱི་ཚུས་གང་བ་དང་། སྤྲུ་ཅི་དང་ག་སྤྲུ་
གྱིས་གང་བ་དང་། དོ་ཤལ་ཚོད་བན་གསུ་བྱ་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་
པའོ། །མཚོག་གི་སྤྲུན་ནི་གཅིག་སྤྲུས་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྤྲུན་ཆེན་པོ་ཞེས་
ཀྱང་ཟེར་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པར། ལག་སྤྱི་དང་། སྤྲུ་ཏྲ་དང་། ར་ཏི་པ་
ལ་དང་། སྤྲུ་དག་དང་། ལྷངས་ཀར་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྲུབ་པའི་རོ་ནི་
རེག་པས་ལྷགས་གསེར་དུ་བྱེད་ཅིང་རྩོས་པས་ལྷུས་ལྷུའི་ལྷུས་སྤྲུ་བྱེད་པའོ། །བདུད་
ཅིའི་འབྲས་སུ་ནི། ཁ་ཅིག་དབག་བསམ་ཤིང་གི་འབྲས་སུ་ལ་འདོད། འཕྲོ་བ་རྣམས་
ཨ་རུ་ར་ཡིན་ཟེར་ཏེ། ཨ་མ་ར་གོ་ཤ་ར་ཨ་རུ་རའི་ཤིང་ལ་བདུད་ཅིའི་ཤིང་དུ་བཤད་
པ་ལ་བསམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་རང་གི་སྤྲུག་རྒྱ་དང་བཙམ་པ་

བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདག་པོ་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་དང་བཅས་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་
པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་མངལ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱོ་བ་ལ་གཉིས།
སྐྱོ་བསྐྱུས་མངལ་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྲུབ་ནས་སྐྱོ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ལྷ་སྐྱོ་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་མངལ་དུ་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་
དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚོས་བསྟན་པས་
གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་སྣོད་དུ་མངོན་པར་གཟིགས་ནས་ཡུམ་དང་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཤིན་ཏུ་
དགའ་བའི་སྐྱ་ཡིས་རང་གི་ལྷན་ལ་ལྷང་པོའི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་
ཡུམ་རྣམས་དང་སྐྱེས་བུ་ཐབས་དང་རིག་མ་ཤེས་རབ་མིག་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་
དང་གཟུགས་དོན་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་
འོ་བོར་སྐྱང་བར་གྱུར་བ་རྣམས་དང་། ལས་དབང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་ཡང་དེ་དག་རང་གི་ལྷན་ལས་
སྐྱོས་ནས་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་ནང་དུ་རང་ལ་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པར་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ལས་སྐྱ་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱོས་ནས་སྐྱར་
ཡང་ལྷང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་རང་གི་ལྷན་ལ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་ཞུགས་པ་ན་རྩ་བ་ལ་ཁྱེ་

བའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་རང་གི་རིག་མའི་བརྒྱའི་ནང་དུ་རང་གི་རྩོ་
རྩེ་ནས་སློམ་ཉེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྟེན་ས་འོན་དང་བརྟེན་ས་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་རི་ཉ་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དང་པོར་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་
བདག་པོར་གྱུར་པ་བསྐྱོམས་ནས་གཙོ་བོ་དང་པོར་མངའ་ནས་ལྷ་དང་སྐྱེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱག་ །རྒྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དང་། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་དང་།
སྐྱའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་སྐྱོ་བ་དང་། གསུང་སྐྱའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཀྱི་ངེས་པ་དང་།
འདོད་ཡོན་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་ཚུལ་མཚོན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྒྱས་པར་སྐྱོ་བ་དང་། བསྐྱུས་ནས་ཉི་
ལུ་ཅ་ལྷར་བསྐྱོམ་དུ་རུང་བར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དག་གི་རྒྱུར་གཞི་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཉེ་སྐྱོ་བ་དང་། གདན་ལ་སོགས་པའི་
ངེས་པ་དང་། རྒྱག་མཚན་གྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ག་རྒྱགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་ཁྱོ་བོ་དང་བཅས་པ་སྐྱོ་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་དང་རེག་
པའི་ཡན་ལག་སེམས་དབང་སེམས་མ་སྐྱོ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་སངས་རྒྱས་བཞེསྐྱོ་བ་ཞེ། དེ་ནས་རྒྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད། ཞེས་པ་ནས།
རྒྱག་རྒྱག་པ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་བརྒྱའི་
ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྷར་བཞེ་ནི་སོ་སོའི་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩོ་རྩེ་ཅན་

སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྟོ་བའོ། །འདིར་ཡང་
སེམས་དཔའ་རྣམས་རྗེ་རྗེའི་གདན་དང་སེམས་མ་རྣམས་བརྒྱའི་འདུག་སྐྱེས་ཅན་པན་
ཚུན་འཇུག་པའོ། །མངལ་དུ་བྱིས་པ་དང་ལྷའི་སྐྱེ་རྗེའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པའོ། །

གཉིས་པ་གདན་ལ་སོགས་པའི་རེས་པ་ལྟེ། འདིར་ཤར་དང་ནས། དཀར་པོ་
དང་སྟེང་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་ཏུ་འགྲུབ་ལྟར་ཏེ། རྣམ་པའི་གདན་ལ་དགོད་པར་
བྱ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རིགས་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཁམས་རྣམས་ཁྱེད་འཛིན་ཅན་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྟོགས་བྲལ་དུ་གནས་པ་ཟུང་གི་ལྷ་མོ་རྣམས་རྣམ་པ་ལ་དགོད་དེ་
མཚན་མོ་ཤེས་རབ་ཏུ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་ལུབ་
དང་འོག་ན་གནས་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དམར་མོ་དང་སེར་མོ་དང་སྟོན་མོ་རྣམས་ནི་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་ལེ་ཤེས་དང་མེ་དང་སའི་
ཁམས་རྣམས་ནི་རྟུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྟོགས་ན་གནས་པའི་
ལྷ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་དགོད་དེ། ཉིན་མོ་བཙུག་ལྷན་རྗེ་རྗེ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ཡབ་གང་ཞིག་སྟོགས་རྣམས་སུ་གནས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་བཙུག་
ལྷན་འདས་ལ་མཛད་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་བྲལ་རྣམས་སུ་ལྷ་མོ་ནི་གཙོ་
མོ་སྟེ་ཞལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་མཛད་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཙུག་
འདས་ཀྱིས་སྟོགས་ལས་ཞལ་གཞན་དུ་སྟོགས་པ་ནི་གཙོ་བོ་གཙོ་མོ་མ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྒྱའི་གདན་ལ་ཟུར་
གྱི་ཚར་སྟོགས་བྲལ་རྣམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་“པང་པང”འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་གཙོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༦། ཞོལ། ༡༣༡༣། པང་པང་ རྒྱ། ༡༩༧༦། པང་པང་ རྒྱ། ༡༩༧༦། འཕམ་བུ

བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་སྟོགས་རྣམས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱི་འཕང་བར་ལང་ལའུ་དུ་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གཙོ་བོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་མོ་འདི་དག་ནི་རང་རང་གི་སྤྱད་གི་ཚུ་སྐྱེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་
 རང་མཚན་མས་མཚན་པ་དག་གིས་སུ་ཚུན་དུ་འུལ་དུ་བཞག་ས་པའི་དོ་རྗེ་ལ་
 སོགས་པའི་མཚན་མ་གང་ཞིག་ལྟ་གང་གི་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་སྤྱད་གི་མཐེལ་ན་
 ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ལྟ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚུ་སྐྱེས་
 དམན་ཞེས་པ། ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱི་ནི་གཡོན་དང་
 གཡས་སུ་སྤུན་མོང་ཡིན་ཡང་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤར་
 ལུབ་དང་གཡོན་གཡས་དང་འོག་དང་སྐྱེད་དུ་གནས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་སུ་ཚུན་འུལ་དུ་པའི་མཚོག་གི་བདེ་བའི་རོ་སྤང་བར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ལས་དོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འདྲེན་བ་གཙོ་བོ་
 སྟེ་བརྒྱའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ནི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་འདྲེན་བ་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 བ་ཡབ་ལ་འུལ་དུ་པའི་ལྷ་མོ་ཡང་བརྒྱའི་འདུག་སྐྱེད་ས་ཅན་དང་ཡུམ་ལ་འུལ་དུ་པའི་
 ཡབ་ཀྱང་དོ་རྗེའི་འདུག་སྐྱེད་ས་ཅན་ལོ། ཞེས་པ་དེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་སྤྱད་མཚན་གྱི་དེས་བཞི། ད་ནི་ནག་མོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྤར་
 བསྟན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་གི་མཚན་མ་གསུངས་ཏེ། འདིར་སྤང་བོ་དུག་རྣམ་བར་
 དག་པའི་སྟོགས་རིགས་དུག་གི་མཚན་མ་དུག་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་དོན་གྲུབ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ནག་མོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ཞོལ། ༡༡བ། ༡༣། བར་ སྐྱེ། ༡༩༧༥ན། ལྷ། ༡༡བ། ༡༣། བར་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ལྷ། ༡༡བ། ༡༣། ཞོལ། ༡༡བ། ༡༣། བོ་ སྐྱེ། ༡༩༧༥ན། མོ་

སྐྱོལ་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་འགྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ལོ། །མེ་མདའ་ལྟེ། ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མདའ་མུང་བཅུག་ནས་ཚ་རེག་གི་
རྩས་ཀྱི་མེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མདའ་ལ་འདོད་ཀྱང་། མེའི་མགྱིན་པ་ཞེས་པ་
གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མདའ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་རང་ལུགས་སོ། །འདིགས་བྱེད་རྣོ་
རྩེ་ལི་དུའི་ཚེ་མོ་གྲེས་པ་ཁོ་པོའི་རྩོམ་ལོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབས་ནས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་བསྐྱོལ་དུ་བྱུང་བར་བརྟན་པ་ལོ། ལྷགས་
དཀྱིལ་ལྷ་ཞེ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ལས་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་
དང་། ལུས་པ་བརྒྱད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དུང་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ལྷེད་གི་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ཉེར་
གཅིག་དོར་ནས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབས་པ་
རེས་འགའ་ཞི་དཔལ་ལྡན་འཁོར་ལོ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་པོའི་དཔུས་སུ་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་
བདག་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དེའི་ཆེ་དཔུས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བཞུགས་ས་ཡང་འདུས་པ་ལྷ་ཉེར་ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་རྒྱུད་དུ་
འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན། འདི་ལ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
"རིགས་" སམ་སྟོགས་སུ་སྐྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པོ་ཞེས་ས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་པ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རུས་པ་ཤེས་ནས་སེམས་ཀྱི་མ་ཕྱ་
དམན་པས་བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཉེར་ལྷ་མའི་བདག་ཉིད་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་ས་དག་
གིས་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་གི་དོན་དུ་རེས་འགའ་དཀྱིལ་འཁོར་དག་

༡ མ་གྱི། ༡༧༡༡། རྒྱ། ༡༧༡༡། ཞོལ། ༡༧༡༡། རིམས། རྒྱ། ༡༧༡༡། རིགས། * རིགས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་མངལ་དུ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་ཚོར་བའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བའི་
དུས་སྐྱོད་རྗེས་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་དུ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཉེ་མཁའ་གི་ཅ་རྣམས་བར་དག་པའི་སྣ་མོ་རྣམས་སློབ་སྟེ། དེ་ལ་གསུང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི་མཁའ་བ་ནས་ཉེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་མཐར་ཐུག་པ་ལྷ་བཞེར་གསུང་
བར་བུའོ། །ཉེ་བ་སྐྱུལ་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་གཉིས་ཏེ། རིམ་བ་ལྟར་ཐུགས་གསུང་
དང་སྐྱོད་རྗེས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྐོར་བཞི་པ་ལ་དེ་རྗེས་གསུམ་
ཐུན་མོང་གི་ཅ་དུག་ཅ་ཅ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་དུག་ཅུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེས་རྒྱུད་འབབ་པ་
ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་སྐོར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་བར་ཅ་སུམ་ཅུ་ནི་ཡུད་ཅམ་འབབ་
པ་སྟེ་གཉིས་ནི་སྐོར་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུང་གི་ཅ་ཐུན་ཚོད་
བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབབ་པ་རྒྱལ་སྐོར་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཅ་དུག་ཅུ་བཞི་
པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་མཁའ་བའི་བར་དུ་སྐོར་བར་བུའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་ནང་སྐྱུར་བའི་
ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐོར་བུ་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྣ་མོའི་མཚན་ཉིད། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུག་མཚན་གྱི་ངེས་པ། འཁོར་གྱི་སྣ་མོའི་མིང་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྤྱི་ལོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི།
ཞེས་པ་ནས། གདོང་སྣ་ཚོགས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཚངས་མ་འཁོར་བཅས་
གདོང་བཞི་ལ། གཞོན་ལུ་མ་འཁོར་བཅས་གདོང་དུག་ལ། གཞན་ཐབས་ཅད་གདོང་
གཅིག་པའོ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཞེས་པ་ནས། གཙོ་མོའི་ཁ་དོག་དང་ཞལ་རྣམས་སོ།
ཞེས་པའི་བར་འགྲེལ་བ་ལྟར་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལོ་ལ་སོགས་པར། ཞེས་པ་ནས། གཙོ་མོའི་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མིང་། ཞེས་པ་ནས། མཚན་མར་བཅས་
པའོ། ཞེས་པའི་བར་ཡང་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
མོ་ཅ་ཚེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་འཛིགས་མ་ལ་
སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བུ་ག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མངལ་དུ་ཉེན་
འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་ལྷ་བ་བདུན་པ་ལ་ཚོར་བའི་ཡན་ལག་གྲུབ་པའོ། ཞེས་བཤད་
ན་འགྲུང་མངས་དང་མ་ཐུན་ལོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་སྟོ་བ་ལ་གསུམ། རྣམ་དག་གི་སྐྱེང་གཞིའི་སྐོ་
ནས་མཚན་སྐྱེད། མེད་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་ལྷ་སྟོ་བ་དང་།
ལེན་པའི་ཡན་ལག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་སྟོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་དང་
མངལ་དུ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེ་རྗེའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པ་སྟེ་སྐྱེ་
རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོགས་པ་ལ་ནང་དུ་དཔལ་བ་ནས་གསང་བའི་བརྒྱའི་མཐར་ལྷ་
བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལག་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། བཅུ་གཉིས་པོ་འགྲུབ་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་ནང་དུ་ཅ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱེའི་གཟུགས་
ཀྱིས་སྟོ་བར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེས་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་བ་དང་། སྐོ་སྐྱོང་སྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་ངེས་པའི་སྐོ་ནས་གཙོ་པོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་དག་

གི་ཕྱག་མཚན་བཤད། འདབ་མའི་ལྷ་མོའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དང་མེད་རེས་བཤོ།
དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཕྱག་བཞི་བའོ་ཞེས་པའི་
བར་ཏེ། བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ཤར་གྱི་སྒྲིའི་ཁ་ནང་བལྟའི་གཡས་གྱི་ཆ་ལ་
སོགས་པར་“ཆ”¹པའི་ཚིག་པ་ལ། ཞེས་པ་འབྲུང་མངས་སྟུ། ཚིག་པའི་འགྲམ་དུ་
ཞེས་འབྲུང་སྟེ། ཚིག་པ་དང་ཉེ་བར་ལྷ་སྣམ་ལ་དགོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཚེན་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་གྱི། ཞེས་བ་ནས། སྐྱེ་བ་ལྔ་
པའི་དུང་སྟེ། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། ཉི་མའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ལྷ་མིན་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་
རུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུང་སྟེ། ཉི་མི་བུ་ཚུ་སྲིན་གྱི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པའོ།
ཞེས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཏེ་ཤར་བཤད་དོ། །ལྷ་ཚེན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱག་གཡོན་
བ་གཉིས་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་མ་འདི་རྣམས་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་བྲལ་ལ་སོགས་པར་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་བ་འདི་དག་
རྣམས་གྱི་གདན་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་མ་ནི། འདབ་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་དེ་གཡས་སྒྲོར་
གྱིས་འདབ་མའི་རྒྱམ་སྒྲོར་གསུམ་ལས་རྒྱམ་སྒྲོར་དང་པོ་ལ་འདབ་མ་བཞིའོ། །གཉིས་
པ་ལ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་བཅུ་དུག་པོ། །དེ་ལྟར་འདབ་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་པོ་
རྣམས་ལ་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བའི་ཆེས་རྣམས་ཏེ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
རྣམས་གྱི་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པའི་རྒྱ་
བའམ་དམྱེད་རྒྱ་འབྲིང་བོའི་ཆེས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལྷ་མོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྣམས་
ནི་བདེན་བྲལ་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུར་ཏེ་ས་གཤི་རྒྱ་

¹ མ་གྱི། ༡༤ནཉན། རྒྱ། ཞོལ། ༡༤ནཉན། རྒྱ། ༡༤ནཉན། རྒྱ། ༡༤ནཉན། རྒྱ།

བའི་ཅེས་པ་ནས། དཔེའི་རྒྱ་བའམ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གཤིན་རྗེར་
 བརྒྱ་ལ་གནས་པའོ། །འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མཚོན་ཆ་དང་དབྱིབས་
 བེ་སོ་སོའི་གཙོ་མོ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་ནག་པ་སོགས་རྒྱ་བ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལོར་ལག་ཅེས་པ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་ཤིང་། ལྷ་
 བ་ལ་ལྷེ་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་རྫོགས་པ་གཙོ་བོ་གཙོ་མོ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྷ་ལ་སྐྱིབ་པ་
 དང་བྲལ་བ་མཚོག་གི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆ་ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཅོས་ས་
 བས་སྟོང་དུས་འདིག་ཉེན་ཉེ་སྤུས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལྟེ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བས་
 ལོའི་དུས་རྫོགས་པར་དེག་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་དང་
 བོར་གྱུར་པ་རྗེ་རྗེའི་མཐའ་ཅན་ཉ་རྗེ་རྗེ་མ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བེ་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་འདི་
 རྣམས་ཀྱི་མིང་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐོ་སྐོང་སྐོ་བ་ལོ། ད་ལྷེ་མངལ་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པའི་མཐེལ་དང་
 གུའྲ་ག་ཏོར་དང་བཤང་ལམ་གྱི་ཅ་སྐོ་བའི་དག་པས་སྐོར་བེ་ཞེས་པ་ནས་རྣམས་སྐོས་
 ཉེ། ལྷ་མོ་འདི་རྣམས་ལྷེ་རང་གི་ཁམས་དང་མི་མ་སྤུན་པའི་ཁམས་གཞན་གྱི་ལྷའི་
 གནས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་གཙོ་མོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དབྱུག་སྐོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལྷེ་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་གནས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གཙོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗེ་
 རྗེ་ལྷགས་སྐོག་མ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཞལ་གང་དུ་མའོན་དུ་སྐོགས་པའི་གནས་
 སུ་འགྲོ་བ་ལྷེ་ཤར་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་དོན་གྲུབ་ལ་སོགས་པའི་དེགས་
 སོ། །དེགས་ཀྱི་དབང་དེ་ནས། ཞེས་པ་ནས། དྲག་ཅན་མའི་སྤྱུ་འམ་སྤྱུལ་གྱི་ཞགས་པ་
 དང་ཁ་རྒྱུ་གའི་ལྷ་མོ་བཞི་བོ་དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་། ལས་མི་གཡོ་བའི་སྤྱག་མཚན་

ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩོམ་གྱི་ལྷ་སྟོོ་བ་ལ་གསུམ། ལྷ་བཅུ་སྟོོ་བ།
རབ་གཏུམ་མ་བཅུ་སྟོོ་བ། འབྲུང་པོའི་ཚོགས་སྟོོ་རྩུལ་མཚོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་བ་དགུ་པ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ལ་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་
སོར་མོ་ཉི་ཤུའི་རྩ་རྣམས་པར་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱབ་བཅུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་
བཅུ་སྟོོ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དཀྱིལ་གྱི་རྩོམ་ཏུ་ཏྟ་བབས་བཞིའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་
སྐྱབ་བརྒྱད་དང་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་དག་གོ། །ཐམས་ཅད་
ལྷག་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་བརྒྱ་འོར་ལུང་གི་ལྷག་ཅན་སྐྱབ་བཅུ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་ནི་གནས་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཤར་གྱི་ནས་རིགས་ལྷན་ནོའི་བར་
དང་། སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་བའོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་སུ་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྣང་མོར་བཅུ་རྣམས་པར་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ནང་དུ་ལག་པའི་སོར་མོ་རྣམས་པར་དག་པས་ཤར་དུ།
ཞེས་པ་ནས། ལྷག་གའོར་མ་སྟེ་རྒྱུང་དང་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ནས་མགོ་
པོའི་འབྲེང་བ་འབྲུང་བའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་གྱིས་པའི་ལྷ་བ་དགུ་པའི་མཐར་བ་སྐྱབ་དང་
སྐྱོ་རྩོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པས་སྟེང་དང་བཅས་པའི་གྲེ་བ་སྐྱག་གསུམ་གྱི་འབྲུང་
པོའི་སྟེ་གནས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུང་དཀྱིལ་གྱི་མཐར་ཉེ། མངལ་
དུ་བགས་པའི་མཐར་བ་སྐྱབ་རྣམས་ཞེས་པ་སྐྱགས་པས་གྱི་རྩོམ་ཏུ་སྟོོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་

༡ མ་གྱི། ༡༢ན་ཤ། བར ལྷ། ༡༤བཤ། ལྷ། ༡༢ན་ཤ། ཞོལ། ༡༤ན་ཤ། མོར * མོར

སྒྲུང་ན་མངམ་དུ་རྒྱ་བ་དགའའི་མཐར་ལུས་རྫོགས་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲུང་
ཚོགས་སློབ་རྫོགས་པའོ། །

བཞི་བ་གསུང་སྐྱེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་གྱི་ངེས་པ་ལ་བཞི། གསུང་འཁོར་གྱི་
གཙོ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་། སྐྱེའཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་། དུར་ཁོང་གྱི་ལྷ་མོ་
བཅུའི་དང་། སྐྱེའི་ཁྲི་མོ་བཞིའི་གདན་གྱི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཡི་དུགས་དམར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཤར་དུ་ཅ་སྤྲིངའི་
བརྒྱ་ལ་ཡི་དུགས་དམར་པོ་ཚེན་པོའི་གདན་ནོ། །ལྷེ་བ་དང་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཚུ་
སྤྲིངའི་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ་ཞེས་འཆད་དེ། འགྲུང་མངས་ལས་ཀྱང་། ཤར་
དུ་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་དང་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཡི་དུགས་ཚེན་པོ་དམར་པོ་ནི་ཀའ་”བྱད་
མའི་གདན་ནོ། ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ལྲབ་འཇུག་མའི་ཞེས་བ་ནས་ཕྱོགས་
བྲལ་རྣམས་སྤོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མིན་ཞེས་བ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་བྱི་བའོ། ཞེས་པའི་
བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་བྱ་ངོག་གདོང་མའི་ཞེས་བ་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་
སྤོའོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། མིག་སྒྲོན་ནི་འདྲེ་བྱ་མོ་ཡིན་ལ། དོམ་ནི་བེད་དུ་བརྒྱུར་ན་
ལེགས་ཟེར་ཞིང་། གཡག་ཅེས་བ་འདི་ལ་མོ་རྣམས་ཡོད་པས་འབྲི་རུ་བརྒྱུར་ན་
ལགས་ཟེར་རོ། །རྫོང་འི་མིག་ནི་སེངྒེ་རྐང་བ་བརྒྱད་པ་དང་། མཁར་བཟོད་ཁོ་བ་དང་
བཅས་ཁ་དོག་ལྷ་བ་ནི་ནམ་མཁར་བཟོད་པའི་བྱ་ཁོ་བའི་ཉམས་དང་བཅས་བ་རྐང་
བ་ནས་དཀྱིའི་བར་སེར་པོ། དེ་ནས་ལྷེ་བའི་བར་དཀར་པོ། དེ་ནས་མགོན་པའི་བར་

༡ མ་གྱི། ༡༣ནལ། སྐྱེ། ༡༧ནལ། བྱད། ཞོལ། ༡༥བཟལ། ལྷ། ༡༣བཟལ། བྱེད

དམར་པོ། དེ་ནས་སྤྲིན་མའི་བར་གནག་པོ། དེ་ནས་སྤྲི་པོའི་བར་ལྷང་ཁུ་སྟེ། ལུས་
རྒྱས་མིག་གསུམ་ལྡན་པ་ཨ་ནི་ལ་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་སྐོར་ཞེས་པ་ནས། སེའུ་བདུན་ལོ་ཞེས་པའི་
བར་པོ། །ལྷ་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་སྐོར་བ་ལ་གསུམ། ལྷགས་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་མཚོད་ལྷ་
འགོད་ཚུལ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་གསུང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་འདོད་མ་འགོད་
ཚུལ་བཤད་པ། དེས་སྐྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱིར་འདོད་མ་འགོད་ཚུལ་པོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་སྤྱིང་ཁའི་རྩ་བ་ཅུའི་ཞེས་པ་ནས། བདུན་ཅིའི་
འབྲས་བུ་མའོ། །འདིར་དབང་ལེར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་སྤར་ཡི་གའི་
ཁམས་གྱི་རིགས་ལ་བཞག་ཅིང་། འདིར་རྩའི་རིགས་གྱི་ཁམས་ལས་བཞག་
པའོ། །སྤར་འབྲུང་བ་སྐོར་རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། མངལ་དུ་ལུས་འབྲུབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ན་མཁའ་དང་འོག་ན་གནས་པའི་ལྷ་མོ་
གང་སྤུ་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ནི་ཤར་རུབ་དང་དེས་མཚོན་ནས་སྟོ་བྱང་གི་རྟ་བབས་
གྱི་འོག་རྩེས་བར་སྤར་ཞེས་པ་སྐོར་འོགས་གྱི་ནང་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བསྐོམ་པ་ལ་
ནི་སྤོགས་སྐོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱ་ལ། རི་ལྷར་གསུངས་པའི་སྤོགས་མཚམས་
སྤོང་འོག་གི་གནས་ཉིད་དུ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ལྷགས་དཀྱིལ་གྱི་ཀུན་རྩེ་བཟང་པོ་ལ་
སོགས་པ་འོག་དང་སྤོང་ན་གནས་པའི་སེམས་དབང་སེམས་མ་བཞི་ནི་སྐོར་ནང་
ནས་བལྟ་བའི་གཡས་མ་ཡིན་པར་གཡོན་དུ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གྱི་བ་དང་
བསྐོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་བསྐོམ་བྱུང་འབྲུང་རོ། །ཞེས་པ་དེས་པའོ། །དེ་ལྷར་
མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་གསུངས་མ་འདོད་མ་

ནུས་པ་ནི་གསུང་གི་ལྷ་སྐྱམ་ལ་སྟེ་ཁ་ཁྲིའ་ལ་གྱི་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གདོངས་ཅན་ཅེས་པ་ནས། ཁ་ཁྲིའ་ལ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཁྲིའ་ལ་འདོད་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཤར་དུ་སློབ་མའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་མེས་ས་ཅན་དབྱེ་བར་འདོད་མ་ནི་ས་རྒྱུང་“འདྲེས”པའི་ཁམས་པ་སྟེ་རྒྱུང་དག་ས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཚོགས་པས་དབྱེ་བ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུང་གི་ས་ཅའོ། །ལྟོར་གོས་དཀར་མའི་རིས་ལས་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་འདོད་མ་ནི་མེའི་ས་སྟེ། ས་དག་མེ་ཡིན་པས་མེས་གཏུངས་པ་ན་སའི་ཁམས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་དེའི་ས་བོན་མེའི་ས་ཅའོ། །བྲུང་དུ་སྐྱ་མ་གི་ལས་སྐྱེས་“བ”^༡རྒྱས་པར་འདོད་མ་ནི་ས་རྒྱུང་འདྲེས་པའི་ཁམས་པ་སྟེ། རྫོ་རྗེ་སྟོང་འབྲེལ་དུ། ས་དང་རྒྱ་ནི་རྣམ་བསྐྱེས་པས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱས་པར་འབྲུང། ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ས་བོན་རྒྱའི་ས་ཅའོ། །རུབ་སྟེའི་གཡས་སུ་སྐྱུན་མ་ལས་སྐྱེས་པ་རེངས་འདོད་མ་ནི་ས་ཁམས་པ་སྟེ། དག་པ་ཡིས་རེངས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ས་བོན་སའི་“བ”^༢ཅའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལུམ་བཞི་དང་ས་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་དག་པ་ཡིས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །རྫོ་རྗེ་དབྱིངས་སྤྱད་མ་ལས་སྐྱེས་པ་སྲིད་གསུམ་བསྐྱེད་མ་གསོད་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་སྟེ། དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསོད་པའོ། ཞེས་སོ། །ལྷ་ཚོགས་ལུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྟོང་བ་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པའི་རིགས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འདོད་མ་སྟེ། སྟོང་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༣བཟན། ༡དམ ལྷ། ༤༠ནཉན། ལྷ། ༡༤བཟན། རོལ། ༡༥བཟན། ༡དྲེས * འདྲེས
༢ མ་ཕྱི། ༡༤བཟན། ལྷ། ༡༤བཟན། རོལ། ༡༥བཟན། -པ་ ལྷ། ༤༠ནཉན། པ་ * པ་
༣ མ་ཕྱི། ༡༤བཟན། ལྷ། ༡༤བཟན། རོལ། ༡༥བཟན། པ་ ལྷ། ༤༠ནཉན། པ་

ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གཉིས་
ནི་སོ་ལྷག་པོ་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གི་གཡོན་དུ་སྐྱོད་ཅིང་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་རོལ་མོ་^༡ འདོད་
མ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་སྟེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ས་
བོན་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏའོ། །བྱང་གི་གཡམས་སུ་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱན་
འདོད་མ་ལྟེ་རྩ་ཁམས་པ་སྟེ། རྒྱན་གྱིས་ལུས་མཛེས་པ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། དེ་
ལས་སེམས་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པ་རྩ་ཡིས་ཞི་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་
བོན་ཚུའི་རྩ་^༢ བའོ། །ལྡོའི་གཡམས་སུ་རོལ་ས་སྐྱེས་པ་^༣ ལས་འདོད་མ་ནི་རྩ་མེ་
འདྲེས་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་བགྲེས་པས་གདུངས་ཤིང་དེ་ལས་ཟས་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ས་བོན་མའི་རྩ་ཐའོ། །བྱབ་གྱི་གཡམས་སུ་བྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱི་
"^༤ འདོད་མ་ནི་ས་རྩ་འདྲེས་པའི་རིགས་ཏེ། ས་རྩ་སྣང་བ་ལས་བྱི་རྒྱས་པ་འགྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ས་བོན་སའི་རྩ་ཐའོ། །འདྲ་གྱི་གཡམས་སུ་རེག་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
གོས་"^༥ འདོད་མ་ནི་རྩ་རྒྱང་འདྲེས་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་བྲང་བ་སྐྱེས་པ་ན་གོས་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱང་དང་རྩ་ནི་རྣམས་བསྐྲེས་པས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འདར་
བར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་རྒྱང་གི་རྩ་ཐའོ། །བྱབ་གྱི་གཡོན་དུ་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་ལས་སྐྱེས་པ་འབྲིག་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤ནམ་མཁའི་སྐྱ་རྩ་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད། རྫོགས་ཚུལ་རྒྱུང་གིས་མཛད་པ།
༢ མ་ཕྱི། ༡༤ནམ་མཁའི་སྐྱ་རྩ་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད། རྫོགས་ཚུལ་རྒྱུང་གིས་མཛད་པ།
༣ མ་ཕྱི། ༡༤ནམ་མཁའི་སྐྱ་རྩ་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད། རྫོགས་ཚུལ་རྒྱུང་གིས་མཛད་པ།
༤ མ་ཕྱི། ༡༤ནམ་མཁའི་སྐྱ་རྩ་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད། རྫོགས་ཚུལ་རྒྱུང་གིས་མཛད་པ།

ཁམས་རྫོགས་པ་ན་འཁྲིག་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ས་བོན་ལྷ་སྟེ། ཤར་ལ་
 སོགས་པའི་ཁ་བྱེད་རྣམས་ལ་རིགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐོ་
 ལུང་གི་འགྲམ་ནས་བཅམས་ཏེ། གཡས་དང་གཡོན་དུ་རིམ་བས་སོ། །ཤར་གྱི་
 གཡོན་དུ་ཚ་ལྷོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལུས་ལ་འཇུག་པར་ འདོད་མ་ནི་རྒྱུ་མེ་འདྲེས་པའི་
 རིགས་ཏེ། དེའི་རེག་བྱས་ལུས་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་རྒྱུ་གི་མེ་རྩོམ། ཤར་གྱི་གཡས་སུ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་
 ཁན་གནས་པའི་མཆིལ་མ་འདོད་བར་འདོད་ལ་མ་ནི་རྒྱུ་ཁམས་པ་སྟེ། དེ་ལས་སྣང་
 བས་རང་གི་མཆིལ་མ་ལ་ཡང་སྣང་བས་འདོད་འདོད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པའི་
 རྒྱུ་གིས་རྣམ་སྣང་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་རྣམས། ལྷོའི་གཡོན་དུ་
 བག་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལུས་ཀྱི་རི་མ་ འདོད་མ་མེ་ཁམས་པ་སྟེ། དེ་ལས་དབང་དུ་
 ལྱེད་པས་ལུས་ཀྱི་རི་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པའི་མེ་ཡི་དབང་དུ་
 ལྷ། ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་མེའི་མེ་རྩོམ། ལྷོའི་གཡས་སུ་གཞོན་ཏུ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་
 གར་འདོད་མ་ནི་མེ་རྒྱུ་གི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཅི་དགར་འགྲུགས་ཤིང་དབང་བསྐྱུར་
 བ་དང་འབྲ་བར་གར་བསྐྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དང་མེ་ནི་རྣམས་བསྐྲེས་
 བས། །ལུས་ཚན་བམས་ཅད་འགྲུགས་པའོ། ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་མེའི་རྒྱུ་
 རྣམས། །བྱང་གི་གཡོན་དུ་དག་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་མལ་སྟན་འདོད་མ་ནི་རྒྱུ་མེ་འདྲེས་
 པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཕོ་མོ་སེམས་འཇུ་བས་དགའ་བས་ན་ཉལ་བས་ སྟན་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དང་མེ་ནི་བསྐྲེས་པ་ཡིས། །སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་འཇུ་བར་བཤད། ཅེས་

༡ མ་གྱི། ༡༧༥ན། ལྷ། ༡༧༥ན། ཞོལ། ༡༧༥ན། བས་ ལྷ། ༡༧༥ན། བའི

སོ། །དེའི་ས་བོན་ཚུའི་མེ་བའོ། །བྱུང་གི་གཡས་སུ་ཚངས་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཚུ་ལས་སུ་
ཚུལ་བར་། འདོད་མ་ནི་ཚུང་ཁམས་པ་སྟེ། ཚུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་བ་ལས་ཚུར་མི་
བྱིང་བའི་སྲིད། དེའི་ས་བོན་སའི་ཚུང་རྣམས། །བྱུང་གི་གཡོན་དུ་དབང་ལོ་ལས་སྐྱེས་
པ་མལ་སྟན་ལ་བསྟེས་པར་། འདོད་མ་ནི་ས་མེ་འདྲེས་པ་སྟེ། སའི་རྟེན་དང་མེའི་རྩ་
བ་སྲད་པ་ལས་མལ་སྟན་ལ་བསྟེ་འདོད་འབྱུང་བའི་སྲིད་འོ། །དེའི་ས་བོན་སའི་མེ་
དའོ། །བྱང་གི་གཡས་སུ་དབང་ལོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཚུལ་སྲིད་འདོད་མ་ནི་ཚུ་ཚུང་
འདྲེས་པ་སྟེ། ཚུས་ཞི་བ་དང་ཚུང་གིས་སྤང་བ་བྱེད་པ་ལྟར། འབངས་ཞི་བས་སྐྱོད་།
དབང་སྤང་བས་ཚར་གཅོད་པས་ཚུལ་སྲིད་ཚུས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེའི་ས་བོན་ཚུའི་
ཚུང་རྣམས། །དེ་རྣམས་ནི་ཅ་སྟུང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཤིང་འཚོང་མ་ལ་སོགས་པ་
བརྒྱུད་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་གཞི་ལ་གནས་པ་ཁོ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་མ་བཅུ་སྟེ། འདིར་
ཤར་གི་གཡོན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ལོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་གཤུང་བར་། འདོད་མ་ནི་ནས་
མཁའི་ཁམས་པ་སྟེ། རས་མཁའི་རྩ་འབྲུལ་གིས་གཤུལ་བྱ་ཚིམ་པར་བྱ་སྟེ། གནས་
སྐབས་ཀུན་ཏུ་གཤུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདིའི་ས་བོན་ནས་མཁའི་མཁའ་
དའོ། །བྱུང་གི་གཡོན་དུ་དངས་བྱེད་མ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉེན་འདུན་འདོད་མ་ནི་སའི་
ནས་མཁའ་སྟེ་ནས་མཁའས་འཚོ་བར་བྱེད་ལ། གཉེན་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཚོ་
བའི་སྲིད་འོ། །དག་པའི་སྟོང་བས་འཚོ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་སའི་མཁའ་
ནའོ། །བྱང་གི་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་འཇམ་པར་སྐྱེ་འདོད་མ་ནི་ཚུའི་
ནས་མཁའ་སྟེ། ཚུ་དང་ནས་མཁའ་བསྟེས་པས་ལུས་སེམས་བརྟ་བར་བྱེད་ལ།

འདྲམ་བར་སྐྱ་བས་ཀྱང་སེམས་བརྟམ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷོང་བ་དང་ནི་ཚུ་བསྐྱེས་
བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་་་་བརྟམ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་ཚུའི་ནམ་
མཁའ་མའོ། །སྤྱིའི་གཡོན་དུ་ཚུགས་བྱེད་མ་ལས་སྐྱེས་བ་སྐྱེམས་བར་འདོད་མ་ནི་
མེའི་ནམ་མཁའ་སྟེ། མེ་དང་ནམ་མཁའ་འདྲེས་བས་རིམས་བསྐྱེད་བས་ལུས་སྐྱེམས་
བའི་ཕྱིར། མེ་དང་སྤོང་བ་བསྐྱེས་བ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་རིམས་སུ་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་མེའི་ནམ་མཁའ་ཆའོ། །ཤར་གྱི་གཡོན་དུ་ཕིན་ཏུ་
སྤོབས་མ་ལས་སྐྱེས་བ་སྐྱོད་འདོད་མ་ནི་རྒྱུད་གི་ནམ་མཁའ་སྟེ། མཁའ་རྒྱུད་བསྐྱེས་
བས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འོ། །རྒྱུད་དང་སྤོང་བ་བསྐྱེས་བ་ཡིས། །སྤྱོད་ཆོགས་ངེས་བར་སྐྱོད་
བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་རྒྱུད་གི་མཁའ་ཉའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་གཡམས་སུ་རྗོ་རྗོ་སྤུགས་སྐྱོག་མ་ལས་སྐྱེས་བ་རེག་
བྱའམ་འགྱུར་མངས་ལྟར། རེངས་བར་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ། རྒྱུད་གི་གྲང་
བ་འཕེལ་བ་ན་ལུས་རེངས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་ས་བོན་ཤའོ། །སྤྱིའི་
གཡམས་སུ་ཁྱོ་གཉེར་ཅན་མ་ལས་སྐྱེས་བ་དགུག་བར་འདོད་མ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་
སྟེ། རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་བ་ལས་འགྲུགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་
ཟའོ། །བྱང་གི་གཡམས་སུ་ཚུ་རྩ་ལས་སྐྱེས་འཆིང་བར་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་
སྟེ། དེ་གཉེས་འདྲེས་བས་འདིག་ཉེན་འཆིང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་བ་
ཡིས། །རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་འཆིང་། །ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཤའོ། །བྱུང་གི་གཡམས་སུ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ལས་སྐྱེས་བ་ལུང་བྱས་གདབ་བར་

༡ མ་གྱི། ༡༤༧༥། ལྷ། ༤༠༧༥། བརྟམ་བར་ ལྷ། ༤༡༧༡། བོ་བརྟམ་བར་ ལོ་ལ། ༡༤༧༥། བོ་བརྟམ་བར་

འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ལུས་ལས་རྣམས་ཀྱང། ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བཞུགས་ཀྱིས་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེའི་ས་
བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བའོ། །སྟོའི་སྐོ་ལྷུང་གི་འགམ་གྱི་གཡོན་དུ་དག་ཅན་མ་ལས་
སྐྱེས་པ་རྒྱག་པར་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ། སྟོང་བ་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་
པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་སྟེ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱག་ཅིང་གཡོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་རྒླལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མིན་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་མ་ལས་ནི་ཤར་གྱི་གཡོན་དུ་བྱི་གདོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡན་ལག་
ཐབས་ཅད་བསྐྱོད་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྫོགས་པ་ན་
ཆགས་པ་རྒྱས་པས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་འདོད་ཆགས་ལ་འཁྲུགས་ཏེ་ཁམས་
འཇུགས་པ་ན་ལུས་འདར་བའི་ཕྱིར། མེ་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །ལུས་ཅན་
རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཤར་ལོ། །སྟོའི་
གཡོན་དུ་ལག་གདོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་བཤའ་གཅི་ཟག་པར་འདོད་མ་ནི་ནམ་མཁའི་
མེ་སྟེ། མེས་ཟས་སློན་པར་བྱས། རྣམ་མཁའས་གོ་སྐབས་སྟེ་ནས་བཤའ་གཅི་འཛག་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ནམ་མཁའི་མེ་གཡོ། །རྒྱབ་ཀྱི་གཡོན་དུ་ཅེ་སྐྱེད་གདོང་མ་
ལས་སྐྱེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱབ་པར་འདོད་མས་ནི་ནམ་མཁའི་ས་སྟེ། ས་དང་
སྟོང་བ་འདྲེས་པས་འོག་ཏུ་ལྷུང་ལ། སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པས་ཀྱང་དམན་པར་ལྷུང་བའི་
ཕྱིར། ས་དང་སྟོང་བ་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
སོ། །དེའི་ས་བོན་ནམ་མཁའི་ས་ལའོ། །བྱང་གི་གཡོན་དུ་སྟེན་གདོང་མ་ལས་སྐྱེས་

བ་རྩོད་པ་མང་པོ་སྐྱབས་པར་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་མེ་འདྲེས་པས་
 ཁམས་འཇུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་པ་ལོ། །ཤར་གྱི་
 གཡས་སུ་བྱ་རྟོག་གཤོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྷག་མ་བ་བར་ལྷོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་
 སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པས་གཅོང་སྟེ་མེད་པས་ལྷག་མ་བ་བའི་
 ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལོ། །ལྟོའི་གཡས་སུ་བྱ་རྟོག་གཤོང་མ་ལས་སྐྱེས་
 པ་གཡུལ་འགྲུང་བར་ལྷོད་མ་ནི་མཁའི་རྩ་སྟེ། རྩ་དང་སྟོང་བ་འདྲེས་པས་ལུས་
 སེམས་བརྟན་པ་ན་གཞན་དང་གཡུལ་འགྲུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ནམ་
 མཁའི་རྩ་ལོ། །རུབ་ཀྱི་གཡས་སུ་མཁའ་ལྗིང་གཤོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱུལ་འཆིང་
 བར་ལྷོད་མ་ནི་ནམ་མཁའི་ས་སྟེ། སས་རེངས་པར་བྱེད་ཅིང་རེངས་པ་ན་འཆིང་
 བར་རུས་ལ། སྐྱུལ་མཁའ་ལྗིང་གི་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ས་བོན་ནམ་མཁའི་ས་
 ཀའོ། །བྱང་གི་གཡས་སུ་ལུག་གཤོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱིས་པ་ཁོ་བའམ་” ། རྩ་འགྱུར་
 ལྟར་བརྟེན་པས་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀུན་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལོ། །དེ་ལྟ་གསོད་འདོད་མ་དང་བསྐྱོད་འདོད་མ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་འདོད་མ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་རྣམས་ལས་སོ་ལྷག་ནི་
 གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རང་རང་གི་སྤོགས་སུ་
 དབྱ་དབྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་གྱི་འདོད་མ་རྣམས་ཞེས་པ་
 འདོད་མ་རྣམས་ལ་ལྟོག་པ་ནི་ཕྱིར་འདོད་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ལྟོག་ལུགས་ནི། རྩ་སོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན། ༦ སྐྱུ། ༤༡བ། ༡༡ རྩ། ༤༡བ། ༡

སོར་ལྡོག་པའི་སྐོན་ས་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ལྟེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་བཤད་གཅི་ཟག་པར་
 མི་འདོད་པ་སོགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ་རང་
 རང་གི་རིགས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་ས་རྣམས་སུ་འོ། །ཞེས་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པའོ། །འདོད་སྲིད་འདོད་འདི་དག་གི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ལ་ས་
 རྒྱ་སུ་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་སོགས་ཀྱང་བཤད་ལ། འོང་པ་
 དག་ཤར་གྱི་དགུ་ནག་པོ་རལ་སུབ་འཛིན་པ། ལྟའི་དགུ་དམར་པོ་མདའ་གཞུ་འཛིན་
 པ། ལུབ་ཀྱི་དགུ་སེར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་དུང་། ལུང་གི་དགུ་དཀར་པོ་ཐོ་བ་དང་བརྒྱ་
 འཛིན་པར་བཤད་ལ། ཨ་རྩ་ཡ་དང་བི་རྩ་ཉིས་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་དང་མཚན་མ་ཅན་
 དུ་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་ས་པོན་འགོད་ཚུལ་ཡང་དབང་ལེར་གསུང་གི་སྐོག་གསུམ་
 ཀྱི་གཡས་དང་གཡོན་རྣམས་དང་། ལུབ་སྐོའི་གཡས་སུ་ལྷ་ལྷ་དང་། ལུབ་སྐོའི་
 གཡོན་དུ་ལྷ་གཅིག་སུ་འགོད་པར་གསུངས་ལ། ལྷུབ་ཐབས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཞལ་
 ལུང་དུ་ཨ་རྩ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་སྐོ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡས་སུ་ལྷ་ལྷ་དང་།
 གཡོན་དུ་བཞི་བཞི་ཆ་མཉམ་དུ་འགོད་པ་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྐྱང་
 བའང་ས་པོན་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འགོད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རེ་ཉིག་ལ་སྐྱེ་བ་
 ཐབས་འདི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུང་དཀྱིལ་ལ་ས་པོན་ཆེག་ཉམ་ཅན་
 དང་། ལྷ་ལ་ཐེག་ལེ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི། ཆེག་ཉམ་གསུང་དང་ཐེག་ལེ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དུག་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་ཚུལ་མཚོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱགས་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གསུང་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷམ་བུ་སོ་སོ་ལ་གཞན་

ཡང་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སོ་རྒྱལ་སོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་
དབྱེ་བ་ལ་སོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་བྱེད་འདོད་པ་ལས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་
བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་འབྱོར་མ་སོ་
རྒྱལ་སོའི་རིགས་ཀྱི་འདོད་མ་དང་མི་འདོད་མ་ནི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་
པའོ། ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །འགྲུར་མངས་ལས། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདོད་པ་ལས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བྱང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
རྟག་མི་རྟག་གི་སློབ་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་བྱང་
དོན་དུ་གསུངས་པར་བསྟན། ངེས་དོན་དུ་སེམས་ཀྱི་མ་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱབ་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཁར་ལ། ད་ནི་
དེའི་བྱང་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞེས་པ་
འགྲུར་མངས་སོགས་ལ་མེད་པ་ལྟར་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མངའ་དུ་བྱིས་པའི་
ལུས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དགའའི་བར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་དོ་རྗེ་ཅན་
གྱིས་སྲིད་པ་གསུམ་སོ་མཐའ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་
པར་བརྟགས་ནས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་བྱམས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཐ་
མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་འཕྲོག་པའི་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །རྗེ་ལྟར་གསུངས་ན་
འདིར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་ནང་ལ་མངའ་དུ་ལུས་དང་། གཞན་ཀྱང་

རྫོགས་ཏུ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐོ་བ་སྐྱད་པ་ནི་སྐོ་བ་དང་སྐྱད་
པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་གནས་ཞེས་པ་ལ། འདིར་དངོས་པོ་ནི་
རྒྱལ་ལྷ་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཉེ། ས་རྩ་མེ་རྩུང་སྟེ་སྤྱི་ནང་གི་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་།
ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱབ་དང་རྗེས་སུ་རོ་ཐིག་ལེའུ་ལེའུ་བའི་དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཐིག་ལེ་གཉིས་དང་ཉི་མ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱབ་གཙམ་ནི་མངལ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཉེ། དེ་
ལྟར་ཁམས་རྒྱག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ནི་
དངོས་པོའི་སྐྱེ་བའོ། །དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་བ་ནི་སྐོ་བའོ། །ཉམས་པ་
ནི་སྐྱད་པ་སྟེ་སྐོ་བ་དང་བསྐྱུ་བ། དེ་གཉིས་ལ་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡང་དག་
པར་གནས་སོ། །གང་དག་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་པའི་སྐྱེ་གནས་པ་ནི་ཤིང་
དང་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པའི་ཁམས་རྣམས་སོ། །རྩའི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་
ནི་རོད་གཤེར་ནས་སྐོང་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་བརྗུས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོགས་པའི་སྐྱད་པ་དུ་བའི་ལས་ལས་སྐྱེ་
བ་ནི་སྐྱུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་སོ། །ཉི་མ་ཉིན་མོའི་རིགས་སམ་དགེ་བའི་ལས་ལས་
སྐྱེ་བ་ནི་འབྲུང་པོ་མི་དང་ཡི་དུགས་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཉེ། བང་ལེར།
སྤྲ་མ་གཉིས་དགེ་སྟེག་འདྲེས་པ་དང་། སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བསམ་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་
པས་སོ། །སྐྱུ་གཙམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་
རྣམས་སོ། །དུས་མེ་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱེ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་

ཅན་ཉེ་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་མི་ཉག་པའོ། །དེ་ལ་ཉག་པ་མཁའའི་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ལ་འདིར་
 མཁའ་ཞེས་པ་ནི་དགུ་པ་འདུས་མ་གྲུས་ནམ་མཁའའི་ཁམས་རྩལ་སྤར་བ་ཀྱི་རྗེས་དང་
 བྲལ་བ་མི་ཚོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཚོན་གྱིས་བཅད་ཏུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཐང་དུ་
 དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་རྩལ་སྤར་གྱི་རྗེས་མེད་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའའི་དོ་རྗེ་སྟེ།
 དེ་འབྲུ་བའི་ཁམས་སྟོང་བ་ནི་ཉག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའའི་ཁམས་དེ་བརྟན་གཡོ་བམས་
 ཅད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་ཀྱང་
 མི་ཉག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །མི་ཉག་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། སྤར་ལེ་ཏུ་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་བརྗོད་པའི་འབྱུང་པོ་ཚོགས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ནི་ཉག་པ་མིན་པ་མི་
 ཉག་པར་འགྱུར་ཉེ། མིའི་བདག་པོ་མིག་འབྲུལ་གྱི་སྤང་བ་རི་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་
 རྣམ་པར་དབྱུད་ན་བདེན་པ་ཉམས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པས་རིགས་པས་ཉག་པ་མིན་པར་
 རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུད་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཉག་པ་སྟོང་བ་
 ཚེན་པོར་བལྟ་ཞིང་རྩལ་སྤར་བ་སྤང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སོ་སོར་བྲལ་བ་མི་ཉག་པར་
 བལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉག་མི་ཉག་ཏུ་བལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་ལོ། །འདིར་སྟོང་བ་ཚེན་པོར་བལྟ་ཞིང་
 རྩལ་སྤར་བ་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་མི་ཉག་པར་བལྟ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་ལས་བཤད་དེ།
 འགྱུར་མངས་སུ། ཉག་པ་སྟོང་བ་ཚེན་པོར་བལྟ་ཞིང་། ཞེས་དང་། རུས། མི་ཉག་པར་
 བལྟ་བ་ནི་རྩལ་སྤར་བ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཞེས་འགྱུར་བ་ལྟར་
 བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྐོང་ས་པ་སྐྱབ་པོའི་སྐོ་
 ཅན་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་མ་ལ་གཞུག་པ་དང་། སེམས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་དག་པའི་
 དོན་གྱི་སྒྲུབ་ཏུ་གྱི་མིའི་བདག་པོ་སྐྱབ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་པོས་ནས། བྱོད་ལ་ཞེས་འགྲུར་
 མངས་ལྟར། བྱོད་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་ལྷན་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེད་རིམ་དག་ནི་
 བརྗོད་ཅིང་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་
 བལྟ་བ་འགའ་ཡང་འདིར་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོའམ་
 རྒྱགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྲུར་པ་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་
 མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འདིར་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤྱིང་པོར་གྲུར་པ་མེད་
 དོ། ཞེས་བཅོས་ནས་བཤད་པས་དུ་མངས་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཐུན་པར་འགྲུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་
 ཞེག་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་སངས་
 རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་དེས་བཤོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་གང་ཞེག་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་སྐོམ་པ་འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་ལྷན་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་སུ་གྲུར་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་གང་ན་རྟོ་རྟེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་བསྐྱེད་རིམ་རྟོག་སྐོམ་
 མཐའ་དག་གང་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོ། བསྐྱེད་རིམ་རྟོག་སྐོམ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 པོས་ནས། རང་སེམས་ཀྱི་མ་རྣམས་པར་བྲལ་བ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་བྲལ་བ་
 སྟོང་གཞུགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

དབང་པོར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེས་པའོ། །

བཞི་པ་བསྐྱོམས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་སྒྲིབ་པ་ལ་
གསུམ། ཉེན་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྟན། ཨོ་ལས་བརྒྱ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲིང་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་སྒྲིབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་དཔལ་ལྡན། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་གསུམ་ལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་འགྲུང་མེད་ལྗེའི་དོ་རྗེ་ཅན་གཙོ་
བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེར་འགྲུང་ཏེ། མི་བདག་ཅེས་བོས་ནས། སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་གཞལ་མེད་ཁང་དགྲིལ་འཁོར་ནི་སྐྱ་དོ་
རྗེའོ། །ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཨྲ་ལི་ཀུ་ལིའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་
སྒྲིང་དུ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་གསུང་གི་དོ་རྗེའོ། །ཐུགས་ལ་བཤད་པ་དེ་སྒྲིང་གསུང་
སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་འཁོར་གྱི་སྐྱའི་ཚོགས་ནི་གསུང་དོ་རྗེའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་དོ་རྗེ་
དེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་ཐུགས་དོ་རྗེ་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་སྐྱ་དོ་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གསུམ་ཀྱི་སྐྱའི་ས་བོན་ཨྲ་ལི་ཀུ་ལི་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་སྐྱད་པས་གསུང་དོ་རྗེ་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། ཞེས་པ་ནི་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ལེར་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱ་རྣམས་རྒྱས་པར་ན་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་
ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ནས། འདྲིར་བསྐྱས་པར་ཐུགས་དགྲིལ་གྱི་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་
དང་སྒྲིང་བྱ་ནི་ཨ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའོ། །འདབ་མ་རྣམས་དང་གེ་སར་ནི་ཨྲ་ལིག་
ལས་བྱུང་བའོ། །དབུས་ཀྱི་ལྷེ་བ་དང་རྒྱ་གདན་ནི་ཐིག་ལེ་མ་ཡིག་གིས་སོ། །གཉི་མའི་

གདན་ཞུ་ཞེ་ཚམས་པར་བཅད་པར་ཡིག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་ཚེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནས་
བོན་ནི་ཨ་ལྷ་མ་སྟེ་དེ་ལས་ཚོ་ཡིག་ཡོན་ཉན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱོད་རྗེར་གྲུབ་
བ་ཤ་ཉ་བ་ནི་འདིར་སྟོང་པོའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྟོང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བརྒྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་བརྒྱ་ཚེས་བཞི་མ་
དག་གི་གདན། ཞེས་སྟེ་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཚམས་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ཚམས་
གྱི་ལུས་སྐྱེ་བ་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ལ་དང་པོ་མའི་
མངལ་དུ་བྱིས་པའི་ལུས་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བར་སྟེ་སྐྱེའི་དབྱིབས་རྫོགས་པའོ།
ཞེས་པ་སྟེ་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བདག་ཉིད། ཅེས་པ་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་སྤྱད་པ་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲུག་ནས་བསྐྱོམ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ། ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བཅུག་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
སྐྱར་ཡང་སྤྱད་པ་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་བཞུགས་པའི་རྣམ་
པར་སྐྱར་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁམས་ལུས་དང་བཅས་པ་
རྣམས་པ་ཀྲུག་སྟེ། རང་གི་སྟོང་ཁར་བཅུག་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བར་བྱུར་
བ་རྣམས་རང་གི་གསང་བའི་རྗེ་རྗེ་ནས་སྐྱོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེ་དེས་
སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་
ཞེས་པ་ནས། གང་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་
དུ་བྱུར་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱད་པ་གྱི་ས་བོན་རྣམས་ནི་

གསལ་བྱེད་བརྟེན་པ་དབྱེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་གསལ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་འདུས་པ་ནི་དང་པོ་དང་མཐའ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཀ་དང་ས་
 བསྐྱུས་པ་ལྟ་ཡིག་སྟེ། ཀ་ལ་པ་རོལ་གྱི་ས་ཡིག་༡༨་འགྲུང་བས་དེས་ན་ལྟོལ། །ཀ་
 སའི་བར་ཐམས་ཅད་ལྟེ་ལྟེ་ཡིག་གིས་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་སེམས་
 ཚན་གང་གི་མིང་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེས་སེམས་ཚན་ཐམས་
 ཅད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བྱའོ། །འདིར་སེམས་ཚན་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་མཚོན་
 བྱེད་ལྟ་ཡིག་ལ་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་སྐྱར་བ་ལྟ་གྱི། ཞེས་པ་ནས། ལུལ་ལྟ་
 སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པའི་མཚོན་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སྐྱེས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལུས་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱོམས་ལ་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་ན་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ཞེས་རྩ་མངས་ལྟར་ཉ། སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་སྤྱིང་ཁར་བརྟུག་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེ་བུ་བ་ལྟ་པའི་གསང་བར་སྐྱོས། སེམས་
 ཚན་སོ་སོའི་ས་བོན་སོ་སོ་དེ་དེས་ལྟ་དེ་རྣམས་སོ་སོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པར་
 བྱས་ནས་སྐྱར་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ཅ་རྒྱུད་དང་སྐྱར་ན་དེ་བཞིན་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ན་
 སེམས་ཚན་གང་རི་སྤྱིང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ནས་
 ཚོས་ཡོངས་སྐྱེས་སྐྱེ་བུ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་
 སྤྱིང་ཁར་བརྟུག་དམ་ཚིག་གི་བདུན་ཅི་ལུ་བའི་ངོ་བོ་ཡིས་ལུ་བར་བསྐྱེད་ཅིང་རྫོ་རྫོ་

༡ མ་གྱི། ༡༡བལ། རྟེ ཞོལ། ༡༡ནལ། རྟེ ༡༡བལ། རྟེ

བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དཔལ་གྱིས་རེག་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེར་མི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ཏེ། སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་
འདིར་མི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་གསུང་པར་བསྐྱོམས་ཏེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་
དག་རྣམས་མི་སྐྱར་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་རབ་ཏུ་གཞུག་ཅིང་གཤེགས་པར་བསྐྱོམ་
ཞེས་པའོ། །འདི་མི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཙེ་བས་སྣོད་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིང་རྗེའི་
དབང་བསྐྱར་སྦྱིན་པའོ། ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །

ལྷ་པ་དེ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ལ་མཚམས་སྐྱར་བ་ལ་
གསུམ། མདོར་བསྐྱས་ཕྱི་མའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དང་། དང་པོ་སྐྱར་རྫོགས་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་དགྱིལ་བའོར་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཕྱི་
མའི་དོན་ལས་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱོམ་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་བོན་བཀོད་
དེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེས་བདུད་ཅིང་ལྷ་བ། ལྷ་བ་ལ་ཚད་མེད་བཞིའི་ལྷ་མོ་བསྐྱལ་བ། ལྷའི་
ངོ་བོར་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པར་བཞེངས་པ། བཞེངས་ནས་སྐྱབ་གསུང་
ཐུགས་གྱི་ལྷ་སྣོ་བའོ། །

དང་པོ་མི། ད་མི་རྣམས་བཙུ་བ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་མི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་
རྣམ་འབྱོར་གཉིས་པ་གསུང་རྫོགས་པ་ཉིད་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷེ་
བ་དང་ཞེས་པ་ནས། མངལ་དུ་ཅ་གསུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷེ་བར་ཉོ་ཡིག་ཡེ་
ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷ་བའི་མཉམ་དབྱེད་མཐོན་སྦྱིང་ཁའི་བརྒྱ་ལ་མི་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་
གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་པོ་སྦྱེ་དེ་མི་ཤེས་རབ་གཏུམ་མའི་མའི་ཚགས་པས་ལྷ་བ་བྱུབ་བདག་
དོ་རྗེ་ཅན་གྱིའོ། །ཅ་བའི་ཡང་ཡིག་གིས་དོ་རྗེ་ཅན་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཅིག་རི་

བོང་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བང་དུ་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱང་སྒྲ་ནས་འབབ་པའི་དོན་དང་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
ལྷ་བ་ལས་རྒྱང་བའི་དོན་དུ་སྐྱུ་དག་གིས་བསྐྱུལ་བར་མཛད་པ། བཙམ་ལྷན་ཁྲོད་ནི་
ཞེས་པ་ནས། སྐྱུ་མས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་དོའི་བར་ལོ་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡང་རྫོགས་པའོ། ཞེས་
པའི་བར་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་རྩེ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བྱུང་གྱུར། ཅེས་དང་། བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཅོད་པན་ཞེས་དང་། ཡང་སྐྱས་ཀྱུས་མ་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་ས་བོན་སྤྲུག་
མཚན་ལས་རྫོགས་པར་བལྟོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་སྐྱ་སྐོ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཡང་
ཤེས་རབ་ཡུམ་དང་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་བདག་ཉིད་སྤྲུགས་དང་
གསུང་དང་སྐྱའི་ཞེས་འགྲུར་མངས་ལྟར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤུང་པོ་དག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་ཚོགས་རབ་དུ་སྐོ་བར་བྱ་སྟེ། མངལ་ནས་
སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་མངལ་གྱི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་བྱུ་ལས་རབ་དུ་སང་བ་
ལས། རྫོག་ཕྱིར་འགྲུས་ཏེ། དུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མངལ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་
སྐྱེས་མ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པས་རྩེ་བ་དགུས་བྱིས་པའི་ལུས་རྫོགས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེ་བར་

---

༡ མ་ཕྱི། ཉམཔཉལ། སྐྱུ། ༤༡བཉལ། ལྷ། ༤༢བཉལ། རྗེ། ཞོལ། ༤༣བཉལ། རྗེས།
༢ མ་ཕྱི། ཉམཔཉལ། དའ་བར། སྐྱུ། ༤༡བཉལ། དོའི་བར། ལྷ། ༤༢བཉལ། དོའི་བར། ཞོལ། ༤༣བཉལ། དེ་
འབར * དོའི་བར

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ལྷས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ལས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མངལ་དང་སྤྱིའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་
ལག་བཞི་ལས་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་རྫོགས་
པའོ། །གཞུང་གོང་ལོག་འདི་དག་གིས་འབྲས་བུ་རྩོད་རྩེ་འཛིན་པ་ལབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐོ་བར་བསྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །སྐྱེ་རྫོགས་པ་འདིར་
སྤྱིའི་རྒྱལ་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ལྷགས་ཀྱི་ཚིག་ཚིག་སྤྱི་བུ་འབྲུ་འིན་ཏུ་རྣམས་པར་
དག་པ་རྣམས་རྩ་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱ་སྤྱ་མ་རང་བཞིན་ཞུས་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་
པའོ། །ཞེས་པ་བརྗོད་དེ་རྒྱལ་བརྟན་པར་གཟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་གསུང་རྩོད་ཅི་བསྐྱེད་པའི་སྤྲད་དུ་རྣམས་འཕྱོར་བས་བསྟེན་
པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟེན་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་སོ། །

སྤྱིས་པ། ལུབ་དབང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་འོ་མའི་མཚོ། །རིམ་གཉིས་མཁའ་
འགྲོ་དཀར་པོའི་“འཕྲེང་’བ་ཅན། །རབ་མཛེས་བད་དཀར་ལས་འཕྲོས་ཅི”ལེན་¹
གྱིས། །སྤེབ་ལེགས་གསོག་ཅེ་གཡོ་འདི་སྤོགས་ཀྱི་རྒྱན། །རི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་
ཚེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲད་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
འགྲོ་ལས་བརྒྱུ་ཏེ། ལྷུ་ལེའི་མདོར་བསྐྱེད་གཉིས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

¹ མ་ཕྱི། ༡༩༧༡ན། ཟླ་ ༩མན་ལ། ཞོལ། ༩༩༧༡ན། འཕྲེང་ ཟླ་ ༩༩༧༡ན། ཕྱིང་
² མ་ཕྱི། ༡༩༧༡ན། ཟླ་ ༩༩༧༡ན། ཟླ་ ༩མན་ལ། ལེན་ ཞོལ། ༩༩༧༡ན། མེད་

། མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པ་སློབ་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་མདོར་ བསྐྱུས་བཤད་པ། །

རྒྱལ་བས་ཚད་བཅད་དཀར་པོ་ཞི། །གང་གི་དབྱ་ལ་རབ་བཅིངས་པ། །ཚོས་གྱི་
རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་རྗེ། །མཁམ་ཞབས་པད་བཅུད་ལྲས་ཉ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་
རྒྱ་བ་འགོག་པ་ལས། །གཞོན་མེད་སྐྱ་ཡིས་འགྲོ་བ་ཚོས་སྟོན་པ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་བྱེད་
ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཚོག། །གསལ་བྱེད་རྒྱུད་འབྲེལ་ཚིག་དོན་འདིར་བཤད་
བྱ། །མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པ་སློབ་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། མཚོད་བར་བརྗོད་ཅིང་བཅུ་མ་བར་དམ་བཅའ་བ། །རྒྱུད་བཤད་པ་དངོས།
མདོར་བསྐྱུས་གྱི་མཚོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ཞི། །ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་འདིར་ཞི་སློབ་རྒྱུད་གི་ཀུན་ཏུ་སློབ་
པ་དག་ལས་གསུང་གི་དོན་གཤམ་དང་གཡས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་
ཅམ་པར་དག་བ་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་གཤམ་ཏུ་སློབ་པ་དང་གཡས་སུ་ས་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྡེད་དེ་བྱེད་པས་རྒྱ་བ་དང་། །ས་པོན་ཨ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷི་ལ་
སོགས་པ་དབྱངས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་བརྗོད་པ་ལས་ཉལ་ཏུ་ཚ་སོ་སོ་དང་སྐྱ་བྱལ་
གཉེས་དང་མཁྱིབ་རྟེན་སྲི་བོ་སོ་མཚུ་སྟེ་གནས་ལྟ་དག་ལ་གནས་ཤིང་སློབ་འདི་ཅམ་
པར་དག་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་གསུང་དོན་རྗེ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུས་
གྱི་འདྲིམས་པས་གདུངས་པ་ལས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་ཅན་ཅམས་གྱི་སྐྱུག་
པར་མོས་པ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་རྫོགས་
པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་འདིའི་བསྐྱེད་པ་དག་ནི་འཇམ་དབལ་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་

བད་དཀར་བདག་གིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷ་དང་གདན་གྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ལྷ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་ཉེ་བཞེངས་པ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་བྱ། ལྷ་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བསྟན་པ། རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པ། ལྷ་བཞི་དོ་རྗེ་བཞིའི་རྣམ་དག། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ད་རྒྱལ་གཟུང་བའི་གནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལྷ་དགའི་སློབས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཉེ་དོན་བསྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། "ཉོ་" ཡིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། འདིར་ནང་ལ་མའི་འཛིག་རྟེན་དུ་མངལ་ནས་སྤིར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངལ་གཟུང་བའི་ལྷ་བ་བདུན་པ་ནས་མངལ་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དབྱེ་མར་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ལས་ལངས་ནས་འཛོན་པའི་ཚེ་སོག་རྒྱང་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་དུ་བྱིས་པ་རང་གི་སྐྱ་ཐུག་སོ་སོར་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འབབ་པ་ལས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་མངལ་དུ་ལྷ་བ་བདུན་པ་ནས་བཙས་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་བཙས་པ་སྤེལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། ལྷ་རོལ་དུ་བཙས་ཉེ་ཤེས་པ་ལྷ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སད་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རོལ་ལ་བཙས་ལྷན་འདས་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་ལྷགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱད་དུ་སྐྱབ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་བ་བསྐྱུ་ལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

1 མ་གྱི། ༡༧༧༡། ལྷ། ༧༧༧༡། ཉེ། ལྷ། ༧༧༧༡། ཉོ། * ཉོ

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ས་བོན་བཞོད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པས་ལྷ་བ། ཚད་
མེད་བཞིའི་ལྷ་མོའི་སྐྱུ་ས་བསྐྱེད་བ། སྐྱུ་ས་སད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཙོ་བོ་
ཡབ་ལུམ་དུ་བཞེངས་པ། བཞེངས་ནས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་རྣམ་འཁོར་བ་བདག་ཉིད་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བ་
དང་གཙུག་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་རྩ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ལམ་དུ་ཉོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཚོགས་དང་མ་
མར་དཞོན་དེ་དེ་ནས་དབྱེས་བར་ནས་རྩྱ་དེ་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་མངལ་དུ་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་མཚན་
ཉིད་དོ། ཞེས་དུ་འགྲུར་ལྟར་ཉེ། ལས་ཞེས་པ་མེད་དོ། །དུས་ཀྱི་མེ་ཞེས་སོགས་ལ། དུ་
འགྲུར་ལས། ཤེས་རབ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེ་སྟེ་དེས་ལྷ་བ་སྟེ། འོག་ནས་སྟེད་དུ་ཞེས་དང་།
དུས་ཀྱི་མེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞེས་འགྲུར་མངས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉེ། མདོར་ན་འོག་
གསང་བ་ནས་སྟེད་སྐྱུ་པོའི་བར་དུ་དུས་ཀྱི་མེ་འོག་རྒྱུད་བསྐྱོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་
པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱུ་པོའི་ལྷ་བ་བཞུ་བར་བྱས་པའོ། ཞེས་བཤད་ན་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོག་རྫོགས་པ་འདིར་བསྐྱེད་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། གཅིག་ནི་
མངལ་ནས་བཙའ་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོག་རྫོགས་པའི་སྐད་དུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལོ་
བཅུ་གཅིག་གི་མཐར་ལུ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་དུ་བསྐྱེད་བའོ། །དེ་ལ་
བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེས་ན་གཏུམ་མོའི་མེས་ལྷ་བས་རྗོ་རྗོ་ཅན་ཡང་རི་
བོར་འཛིན་བ་རྒྱ་བ་ལྷ་བ་བཞིན་ལྷ་བར་བསྐྱེད་ནས་ཡང་ཡིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱང་
ལྷ་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་རྗོ་རྗོ་ཨ་མ་རྩ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྗོ་
རྗོ་དུང་ཅན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་དག་གིས་

བསྐྱེད་པ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་གྲིང་གི་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་པ་སྟེ། ལྷ་མོའི་མིང་ཅན་གྱི་འབྲུང་བའི་ཁམས་རྣམས་དང་། ལྷ་མོ་དངོས་གྲིས་རིམ་པ་ལྟར་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་དགྲིལ་འཁོར་ལྡེའི་རྒྱུང་སྣ་ལས་འབབ་པའི་དོན་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགོ་བའི་དོན་གྱི་སྦྲང་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དེ། ལྷ་མོ་བཞི་ཡི་དོན་རྗེའི་སྐྱེལ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་རེས་པའོ། །བསྐྱེད་ལྷན་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། ལྷན་མོ་གས་ལྷ་མོ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་བྲམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྦྱོམས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་བཞི་དང་། འགོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་དོན་རྗེ་ཅན་གྱི་ལུས་དང་སྤང་མོ་དང་བྱ་མོ་དང་ཆ་མོ་བཞི་དང་རྒྱ་མ་ལུན་དང་རྣམ་སྦྱོན་དང་སྦྱེས་བྲུ་བྱེད་པ་དང་བྲམ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། །

ཡང་ན། ས་དག་པ་སྦྱུན་པ་བདག་གི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུང་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཞེད་བྱ་ནས་ལྷེ་བར་བྱོན་པ་རྒྱ་མ་ལུན་གྱི་འབྲས་བུར་གནས་པ། དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྦྱུན་པ་བདག་གི་ཁམས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་སྟེ། བར་རྒྱུང་གི་གཡོ་བར་བཅེངས་པ་ཉིད་གྲིས་འབྲུང་དོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེའི་རང་བཞིན་དུས་འཁོར་གྲིང་ཁྱེ་བའི་དོ་མོ་ལས་བཞེངས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རིགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྦྱོར་བ་ལ་བདག་གི་འདོད་པས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་པའོ། །རྒྱ་དག་པ་སྦྱ་མ་གྱི་བདག་གི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐལ་བ་དང་སྐལ་མིན་སྦྱོན་པས་སྤང་མོ་སྟེ་སྤང་མོ་ལ་ཟླ་གི་ཁི་ཞེས་པའི་ཟླ་ག་ཏ་སྐལ་བ། ཨི་ནི་ལྷན་པའམ་སྦྱོན་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུང་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཞེད་བྱ་ནས་སྦྱང་ཁར་བྱོན་པ་རྣམས་སྦྱོན་གྱི་འབྲས་

བྱུང་གནས་པ་སྟེ། ལྷ་མ་གྱི་བདག་གི་ཁམས་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་སྣོད་
ཁར་རྒྱུང་མི་གཡོ་བར་འཇིན་པ་ཉིད་གྱིས། དེས་ན་སྐྱོད་རྗེའི་རང་བཞིན་དུས་འཁོར་
བཞེངས་པ་ལ་^༡ རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྣོད་པ་བདག་གི་འདོད་པ་བཞིན་མཛོད་
ཅིག །མེད་གཤམ་གྲོ་ལ་དཀར་མོ་བདག་ཡོན་ཏེན་འཛོལ་ལེའི་ཕྱིར་བུ་མོ་སྟེ། བུ་མོ་ཉི་ལྟ་
ཉི་ཉི་ཞེས་པའི་རྟ་ཏེན་འཛོལ་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམས་འགྱོར་བའི་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ནས་མཐོན་པར་ཕྱོན་པ་སྟེས་བུ་ལྟེད་པའི་འབྲས་བུར་གནས་
ལ། དེ་ཉིད་གོས་དཀར་མོ་བདག་གི་ཁམས་མེད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
མཐོན་པར་རྒྱུང་བཅེངས་པ་ལས་འབྱུབ་པའོ། །

དེས་ན་གསུང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་འཁོར་བཞེངས་པ་བདག་གི་འདོད་
པ་མེད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྣོད་པས་བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་མཛོད་ཅིག །རྒྱུང་དག་པ་སྟོལ་
མ་བདག་ཉི་སྟོང་ཁར་ཁྱེད་པའི་སྲིད་མོ་ལས་བྱུང་བས་ཚ་མོ་སྟེ་དེ་ཉིད་རྣམས་
འགྱོར་བའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ནས་སྐྱོད་པར་ཕྱོན་པ་སྟེས་བུ་ལྟེད་ཀྱི་
འབྲས་བུར་གནས་ལ། དེ་ཡང་སྟོལ་མ་བདག་གི་ཁམས་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོད་པར་རྒྱུང་བཅེངས་པ་ལས་འབྱུབ་པའོ། །དེས་ན་ཕྱགས་རྗེའི་རང་
བཞིན་དུས་འཁོར་བཞེངས་པ་རྒྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྣོད་པ་ལ་བདག་གི་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག །སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱེད་པའི་རོ་
བོར་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་ཞིང་མཛོད་དུ་མཛོད་ནས་ཉི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་གཤོན་
པའི་བསམ་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

¹ མ་གྱི། ༡༧བཟུ། ལྷ། ༤༧བཟུ། ཞོལ། ༤༢བཟུ། -ལ་ ལྷ། ༥༧བཟུ། ལ་ *ལ་

ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་པར་མཛད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱེས་བསྐྱལ་
ཏེ། གཞུང་འདི་དུ་འགྲུང་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པའི་
འབྲས་བུ་སྟེང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟེ་བ་དང་གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་དུག་
གི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་དཔུ་མ་ལ་གནས་པས་ཀྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་
བར་གྲུང་བ་"བཅས་"པ་ན་སང་བར་གྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་ལ་སྐྱེས་
བསྐྱལ་བ་ན་ལྷ་བ་ལས་སང་དེ། སློན་ཀྱི་སློན་ལམ་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ལྷའི་སྐྱུང་
བཞེངས་ཏེ། གནས་སོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ལྷ་
མ་ཁ་ཅིག་ །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ལ་སྐྱ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་
རིགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཨོ་ཞུ་ཚུ་ཞུ་ལ་བསྐྱེས་ནས་ལྷ། དེ་ནས་བཞེངས་
ཞེས་ཟེང་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་མཁན་མེད་པའི་སློན་དུ་འགྲུང་རོ། །

ཁ་ཅིག་བསྐྱེས་ནས་བཞེངས། དེ་ནས་ལྷ་སློན་ནས་སྐྱར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡེ་
ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཐིམ་པར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མི་ལེགས་པས་ །གཙོ་མོ་
ལུས་མ་དང་བཅས་པ་ལྷ། འཁོར་གཞན་རྣམས་མ་ལྷ་བ་ན་ལྷ་མོས་བསྐྱེས། དེའི་རོང་
བཞེངས་ནས་ཡབ་ཡུམ་སློམས་པར་ལྷགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་རང་བཞིན་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམ་མཁར་གནས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བཅུག། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བརྒྱུད་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལྷ་མ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚོན་པའི་ཞལ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཚོག་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
གྲུང་ཏེ་སློ། ལས་རྒྱལ་མཚོག་དུ་ཐིག་ལེ་ལས་ས་བོན། དེ་ལས་བྲུག་མཚོན་དེ་ལས་

1 མ་གྱི། ༡༤ན་འན། ལྷ། ༡༡ན་འན། ཞོལ། ༤༢འན། བཅས་ ལྷ། ༡༠ན་འན། བཅས་ * བཅས་

སྐྱུར་གྲུབ་ཏེ་སློ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངལ་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་
སྡོན་དུ་རྐང་ལག་སོགས་གྲུབ་པས་དེའི་སྲིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
དཔའི་སྡོན་དུ་ཁོ་བོ་སློ་བ་བསྟན། མངལ་ནས་བཅས་ནས་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
ལས་འཇུག་པའི་སྲར་མིག་ལ་སོགས་པ་ལུལ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་ཁོ་བོའི་སྡོན་ལ་སེམས་དཔའ་སློ་བ་བསྟན། ཞེས་གསུང་ཡང་རྒྱལ་
མཚོག་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སློ་ཚུལ་མཚུངས་པ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །སྐྱ་མ་ཤེར་སེང་
བའི་གསུང་གིས་“འགྲེ”པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཚད། དེ་
པས་སྲར་བསྐྱེད་ཀྱང་སྲི་མར་མི་བསྐྱེད་པས་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ཚད། རང་ཅག་སྡོན་
བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་
བཞིན་ཅེན་དང་བཅེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྗོགས་པར་བསྐོམ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་
ལྷག་ལེན་བཟང་བར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁྱ་བའི་རོ་བོ་སྣང་བ་
ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལུམ་བཞིའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
སད་པར་གྲུབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མིག་འཕྲུལ་དང་སྐྱ་མ་ལྷ་གྲུབ་གཟིགས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྲིད་དུ་སྲར་ཡང་ལྷའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་མཛད་དེ། འདི་སྐྱར་བྱི་མ་
མེད་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་འགྲོ་བའི་རང་གི་མཚན་མ་རྒྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་
ལྷ་བ་གདན་གྱི་སྣང་དུ་སློ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལས་གྲུབ་བརྗོད་ཅེའི་རྒྱན་དང་ལྷན་ཞིར་
རྒྱལ་བའི་བདག་པའི་ཚད་ <སྟོགས་> པན་ནོ། ཞེས་པ་གཙོ་བོ་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་

༡ མ་གྱི། ༡༦ནམ་ན། འབྲེ ཞོལ། ༤༦ནམ་ན། འབྲེལ། སྐྱ། ༥༦བཅུ། ལྷ། ༥༠བཅུ། འབྲོ

རང་བཞིན་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་མཚོན་པའི་དོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པའ་ཅན་
 འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྣང་བ་འཇུག་མེད་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པས་སྤར་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲིའདྲོད་སེམས་སུ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་
 <ངམ་> འཚད་དོ། །གཞན་དག་འདྲིའདྲོད་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚོན་
 པས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པའ་ཅན་ལོ། །དོན་ལེའུ་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པར་གསུངས་པ་དག་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་
 དག་ནི་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་གཟུགས་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། འདྲིའདྲོད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཉིད་སྤར་དང་སྤྱི་མར་དོན་རྗེ་སེམས་
 དབང་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་བོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་སྤར་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་
 འདྲིའདྲོད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དོན་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ གཡོན་རྒྱུད་ལྟ་
 ལས་སྣང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་དོན་རྗེ་དབྱིངས་སྤྱུག་མའི་རང་བཞིན་ཤེས་སྤྱིན་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་གཙོ་བོ་དེའི་སྤྱུགས་ཀར་འཇུག་པ་སྟེ། རུས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱུགས་ཀར་ཞེས་འདོན་པ་སྟར་དོ། །ཡང་སྤྱིས་བཅས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གཡམས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་“འཇུག་འོགས་སུ་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་རྒྱ་བས་ཡོ་
 ཤེས་ནམ་མཁའ་པམ་ཚུན་འཇུག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ལོ། །

བཞི་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྒྲ་བཟང་

1 མ་གྱི། 1377ན། ཟླ་ 47ན་པ། ཞེས་ 47ན་པ། འཇུག་ ཟླ་ 47ན་པ། མཇུག་

ལ་ལོད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྟོན་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱེས་གཞོན་དང་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁམས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁམ་གནས་པ་རྣམས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་སྣའི་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟུག་ཅིང་སྤར་སྟོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟུག་སྟེ་ཞུ་བ་ལས་ཤེས་རབ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུར་ས་བོན་གྱི་སྐྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡི་གེ་སོ་སོ་རྣམས་ལས་ལྷ་སོ་སོ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྒྱ་ལས་སྟོན་བཞིན་དུ་ཞུ་བ་ལུགས་མཚན་མ་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷ་སོ་སོར་གྱུར་པ་རྣམས་ལེ་ཤེས་དང་ཐུགས་དང་གསུང་དང་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྟོལ་ཏེ། ལྷ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་སྟོབ་དག་ཀྱང་བྱའོ། །ཀྱང་ཡིག་གིས་སྟོན་བསྟེན་པའི་སྐབས་བཞིན་སྟོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུང་གཞིའི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་དོན་བཟུ་བ་ལ་བཞི། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་རྒྱུང་གཞི་སྟོང་བྱེད། རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་བསྟེན་པ་དང་ཉེར་སྐྱབ་དུ་བསྟན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུང་གཞི་སྟོང་བྱེད་བསྟན། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམས་པ་ལྡས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མངལ་དུ་བྱིས་པ་མངལ་ནས་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་བརྟུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པའི་དུས་སུ་རིགས་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་མེ་ཉོག་འཕྲོར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་བྱིས་པ་བཅའ་བའི་དུས་སུ་གཅེར་བུ་མངལ་གྱི་“སྐྱ”མའི་གོས་འདྲིན་པའི་
བྱིས་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་པར་དག་པས་བྱི་རོལ་ཏུ་ལྷའི་དམ་ཚིག་གི་དབྱིལ་འཁོར་
རྫོགས་པའོ། །དེ་ནས་བྱིས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་སད་པ་དང་འབྲ་བ་ནི་
དབྱིལ་འཁོར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཞུགས་པ་སྟེ། བྱིས་པ་ལ་རྩི་རྩུ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡུང་པོ་ལྷ་ཁམས་ལྷ་ལས་དབང་པོ་ལྷ་དེའི་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུས་
རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྒྱལ་མཚོག་རྣམས་འཁྲོར་བ་རྣམས་བྱིས་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་རྩལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་ལྷ། དེའི་རོ་བོར་
བཞེངས་པ་ལྷ། དབྱུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་ལྷ། རྒྱས་གདབ་བཞི། དབང་
བསྐྱར་དེ་ཉི་ཤུ་ལ་བྱས་ཡང་ཚོག་གོ། །བྱི་ཚོ་ལུགས་བྱིས། ལྷ་པོ་བཞི་ཚད་མེད་བཞི།
ཡུམ་བཞི། འབྲས་བུ་བཞི། ཁམས་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ལ་འཆད་པ་ནི། ལུ་བ་སྐྱས་
བསྐྱལ་རྒྱུད་པ་ལ་བཤད་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་
པས་སྐྱ་རྫོགས་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ནས་ཉི་བར་བསྐྱབ་
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེན་སྐྱབ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
དབྱེ་ན་སྐྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་འབྲ་བ་དང་།
གཉིས་པ་སྐྱོར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འབྲ་བའོ་གང་སྐྱོར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འབྲ་བ་དེ་ནི་
བྱི་རོལ་ཏུ་འདྲིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཚངས་པའི་སྐྱོར་ཅེ་ནས་གཞོན། ཞེས་

1 མ་གྱི། 133ན། རྒྱ 134ན། ཞོལ། 135ན། རྒྱ 136ན། རྒྱ 137ན། རྒྱ

བའི་ཚིག་གིས་འདིག་རྟེན་སྐོར་ལས་སྐྱེས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི་
 ཚངས་པའི་འདིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་སྐོར་དང་འབྲ་བ་ཆགས་པའི་
 བད་དུ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་གྲུབ་པ་དང་འབྲ་བར་རྟེན་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པའི་བད་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ཕྱག་མཚན་དང་དེ་
 ལས་ལྟའི་སྐྱར་བསྐྱེད་ཅེས་བཤོ། །གང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་འབྲ་བ་དེ་ནི་མའི་
 མངལ་དུ་མི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲ་བ་མའི་མངལ་དང་འབྲ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པའི་བད་དུ་སྟ་མངོན་གྲུང་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །གང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྟ་
 སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམས་སྐྱེས་ལས་
 བསྐྱེད་པ་དང་འབྲ་བའོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་རྣམ་འབྱོར་གཅིག་སྟེ། དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་ལྟ་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པའི་དཀོངས་བསྐྱེད་གྱི་སྐོམ་པ་དབང་པོ་རབ་གྱི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཕོས་པའི་བསམ་བསམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་
 གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྫོགས་པ་དང་གྲུབ་བ་ལྟ་དང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་བྲ་པའི་ལྟ་སྐད་སྟེ། དེ་ནི་ཉིན་མོའི་རྣམ་འབྱོར་
 གྱིས་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ། རྫོགས་པས་མ་བཟགས་པར་རང་བྱུང་བ།
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་བོ་ཆེ་འབར་བར་མཐོང་བ། འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱེད།
 རྫོགས་པའི་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཚན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པའི་ཁམས་ལྟའི་རང་བཞིན་གཤམ་གཤོན་གྱི་རྒྱུད་ལྟ་
 དབྱ་མར་ཞུགས་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི་རྟགས་ལྟ་རྫོགས་པ་ལས་འབྱུང་བས་སོར་སྟེད་

ནམ་པ་ལྷས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པས་རྫོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དག་གཞུག་ཅིང་རོ་མཉམ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་
དབྱུག་གཞུག་ཚོ་གསྱིར་བསྟན། རོ་མཉམ་བྱ་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འོད་ཟེར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་
དབྱེ་མའི་སོག་སྲིར་འབྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པས་འོད་ཟེར་སྲོན་པོ་སྟེ། གྱིས་
པ་དེའི་སོག་སྲི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བས་དབང་པོ་རྣམས་ལྷུལ་ལ་རབ་ཏུ་སད་ཅིང་གྱི་རོལ་
ཀྱི་ལྷུལ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་དབྱག་པོ་རྣམས་འཇུག་པ་ནི་ནང་ཏུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །དེའི་སྲིར་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་ཡིག་དང་དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་བ་སྟེ། དེ་ལས་
བྱུང་བའི་བར་ནི་གོ་སྟོན། །ཀར་པ་བརྒྱད་པའི་ཤར་རྣམས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྟ་དག་ལ་
གནས་ཞེས་པ་སྐྱ་དང་རེག་པ་སོགས་སྐྱ་ཉིའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དག་པས་ཀར་པ་
བརྒྱད་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ནི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་
ལྷགས་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོའི་སྐྱད་ཏུ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་
རོ་མཉམ་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་ནི་ནང་ཏུ་གྱིས་པ་ལྷུལ་ལྷུལ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐྱད་ཏུ་བསྐྱེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་ཞེས་ཏུ་འདོན་པོ། །དེ་ཡང་མངལ་གྱི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུང་སྟེ་ལྷུལ་ལྷུལ་
འཇུག་པའོ། །ཞུགས་པ་དེ་ནས་སྟེ་བའི་བརྒྱ་ལས་སྲི་རོལ་ཏུ་སོར་བཅུ་དབྱུག་གི་བར་
ཏུ་འབྱུང་བའི་སོག་གིས་སྲི་རོལ་གྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷའི་
ལྷུལ་ཏུ་བཀུག་ནས་སྐར་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་བའི་བརྒྱར་སྟོག་གོ། །དེའི་སྲིར་རྣམ་པར་དག་
པས་དོ་རྗེ་ལྷགས་མངལ་ནས་བྱུང་སྟེ་སོར་ནས་ཀྱི་མེད་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཤིང་

ལྷག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་དོ་རྗེ་ལྷགས་རང་གི་དོ་རྗེའི་སྐྱའི་ཞགས་པ་དག་གིས་
 བཅིངས་ནས་འདིར་སྐྱའི་ཞགས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱལ་གྱིས་འཛིང་བ་ལྟར་འཛིང་བྱེད་
 གྱི་ཞགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱལ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པའོ། །རང་གི་མཚོན་ཆ་རྣམས་
 གྱིས་འདྲིམས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཞེས་ཏེ་
 འདོན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་གྱིས་འཁོར་པའི་དངོས་པོའི་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དོ་རྗེ་
 ལྷགས་སྐྱར་ཡང་རང་གི་གནས་སུ་འགྲོའོ། ཞེས་པ་རང་གི་སྐྱགས་ཀར་ཐིམ་པར་
 བསམ་མོ། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་གཞུག་པ་ནི་ཐིག་གི་དབང་པོ་ས་སྟོང་
 ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་བྱེད་གྱིས་བྱེད་དོ། །འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 པ་འདི་ཏེ་འགྲུབ་ལ་མེད་ལ། འདི་ཡོད་པ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 སྐྱར་རོ། །བཅིང་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལྟོབས་གྱིས་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་ནི་སྣ་མས་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་པ་ལྟ་ནི་ས་པོན་རྩྭ་ལྷི་
 ཉོ་ཉོས་བྱ་སྟེ། དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱུ་ནས། དཔྱད་པའི་ལྷག་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་བཀུག་པ་ལ་མཚོན་པ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་ཡང་དག་
 པར་མཚོན། དེ་ནས་ངེས་པའོ། །འདི་དག་ཏུ་ཁོ་པོ་བཞི་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱར་བ་ནི་
 མངལ་རྣམ་སྐྱེས་པའི་གྱིས་པའི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་སད་ནས་རྣམ་ཤེས་ལྷུལ་ལ་འཇུག་
 པ་དང་འདྲ་བར་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཆ་རྣམས་ཡིན་ཏོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷགས་དེ་གྱིས་གྱི་རོ་མཉམ་དང་། གསུང་དེ་གྱིས་གྱི་རོ་
 མཉམ་སོགས་གོ་སྐྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྗེ་གས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཏེ་འགྲུབ་

སྐྱེད་ལེགས་པས། བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དག་ལ་སེམས་རྣམ་
བར་ཤེས་པ་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་དག་
པ་དམིངས་ལྷུག་མ་དང་སྐྱབ་ཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ། སྤྱིང་པོའི་བརྒྱུད་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་བརྒྱུད་ལ་དུས་མེ་སྤྱིང་དུ་ནས་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་
འདབ་མ་ལ་ནག་མོ་འབར་བ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པའོ་ཞེས་པ་
ནས། ལྷུང་གི་ཆ་ལོའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་རོ་མཉམ་མོ། །བདེ་
ག་ཤེགས་འཕར་མའི་རོ་མཉམ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་ཞེས་པ་ནས། འཕར་མ་ལོའོ་
བར་རོ། །

སེམས་དཔའི་འཕར་མའི་རོ་མཉམ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
པ་ནས། རོ་མཉམ་དུ་བྱེད་པའོའི་བར་རོ། །སྤྱུགས་ཀྱི་སྐོ་སྐོང་གི་རོ་མཉམ་ནི། ད་ནི་
ཁོ་པོའི་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་རྣམས་ལ་རོ་མཉམ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་དག་ནི་
སྤྱུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རོ་མཉམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ཏེ། བར་དུ་ནི། མངལ་ནས་སྐྱེས་
པའི་བྱིས་པའི་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོར་སྐྱ་ཉི་སྐྱ་གཙན་དུས་མེ་རོ་མཉམ་པ་དང་། སྤྱིང་པོའི་
བརྒྱའི་སྤྱིང་ཁའི་བརྒྱལ་སྐྱུར་ཏེ་སྤྱི་ནང་སྐྱུར་བའི་རེས་པའོ། །ཞར་བྱང་སྐྱའི་སྐོ་སྐོང་
གི་རོ་མཉམ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཁོ་པོའི་ཞར་ལས་བྱང་བ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་
ནས། ཤིན་ཏུ་སྐོན་མོའི་ཞེས་པའི་བར་རོ། །རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཤར་གྱི་
སྐོའི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཙན་ཏོར་དང་། ལུབ་ཀྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཙན་ཏོར་
ཏེ་གཉིས་པོ་དག་གི་ཤིང་རྟ་ནི་ཚུའི་ཁོར་ཡུག་གི་བྱེད་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་རོ་ཞེས་ཀྱི་བྱའི་
དམིགས་བསལ་གྱི་རེས་པའོ། །བསྐོས་པ་ལ་ནི་འོག་དང་སྤྱིང་དུ་ཤིང་རྟ་ཁོ་པོ་དང་

བཅས་པའོ། །དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐོའི་རྣམ་དག་ལོ། ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེད་པོའི་དེ་ཉིད་
 འཁོར་ལ་ཁ་དང་ནས། གཏུག་ཉོར་གྱི་ལོ་སྐོ་བཞི་པོ་རྣམས་ཏེ། དབང་པོ་ཞེས་པ་ནི་
 གཅིན་དང་ཁུ་བའི་སྐོ་གཉིས་སུ་སྤེལ་ས་ལྡོམ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེའི་དེ་ཉིད་འཁོར་ལ་སྐོ་
 ལྷ་ནི་སྐྱ་དང་ནས་རྣམས་ཏེ་བྱིས་པའི་ལུས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་གནས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལ་སྐོ་ལྷ་ལྡོམ། ཞེས་པ་སྤྱི་ནང་
 སྐྱེད་པའི་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིས་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནས་བརྗོད་པའི་
 དབང་གིས་གསུང་གི་དེ་ཉིད་འཁོར་གྱི་སྐོ་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐོ་བཙུ་ལས་འོག་དང་
 ལྷེད་ཏུ་ཁྱད་བྱེད་སྟོང་པའི་སྐོ་གསུམ་པོ་ལྷགས་ལ་ཁུ་བའི་སྐོ་དང་སྐྱུ་ལ་ལུས་དང་།
 གསུང་ལ་མགྲིན་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤངས་ནས་ཁུ་བ་བྱ་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་
 པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་སྐོ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་
 འོག་དང་སྟེང་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐོ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ཁྱདས་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་
 ལ་ཉི་མའི་དུས་སྐྱོར་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས་སྐོ་བཅུ་གཉིས་དང་། རྩ་བའི་ཆ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས་དེ་ཉིད་འཁོར་ལ་སྐོ་བཙུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་པ་
 བེ་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རོ་མཉམ་འདུག་སྤངས་དང་བཅས་པ་
 ལོ་སྐྱེད་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། གསུང་དང་སྐྱེའི་རོ་མཉམ་དང་། ལར་གྱི་སྤྱད་ཏུ་སྐྱེའི་
 འདུག་སྤངས་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་གི་རོ་མཉམ་དང་། སྐྱེའི་རོ་
 མཉམ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཆེ་གས་བཅད་སྟེང་
 བཅས་དགུ་གོ་སྦྱར་བ་ཤད་པའི་དོན་རྣམས་བཤད་ན། གསུང་ལས་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་ནི་ལོར་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འགྲུང་པའི་རིགས་ལས་སྐྱབ་པ་
 གསུང་གི་རྣམ་འབྲོར་མ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བརྒྱ་བརྒྱད་དུ་གྲུང་པའི་ཤར་དུ་གཙོ་མོ་ཅ་
 ལུ་ཆེ་དང་། དེའི་ཐབས་སྣའི་བདག་པོ་དམ་ཆེ་ག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པར་
 འགྲུང་ཉེ་ཅེ་མོ་ཅན་ཉེ་མེར་ཁུབ་འཇུག་མ་དང་། དེའི་ཐབས་ཚངས་པ་རིག་གྲེང་
 གདོང་རོ། །ག་ཤིན་རྗེ་སྟོར་པག་མོ་དང་བྲག་པོ་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོར་འགྲུང་ཉེ། ལྷ་
 མིན་བདག་པོ་སྲིན་པོར་གདོང་དུག་མ་དང་བག་གས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་
 གོ་ཁུབ་ཏུ་དབང་པོ་དང་ཐབས་བདེན་བྲལ་སྲིན་པོར་འགྲུང་ཞིང་། ལྷ་དུ་རེས་པར་
 དུས་ཀྱི་གདོང་མ་སྟེ་གདོང་བཞི་མ་ཚངས་མ་དང་། ཐབས་ཁུབ་འཇུག་ཉིད་
 རོ། །གཞོན་སྲིན་ཀྱི་ཕྱོགས་གྲུང་དུ་བྲག་མོ་དབང་སྤྲུག་མ་དང་ཐབས་ག་ཤིན་རྗེ་རོ་
 མཉམ་པར་འགྲུང་ཉེ། སྤྲུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དབང་སྤྲུག་གི་གནས་གྲུང་ཤར་དུ་དཔལ་
 མོ་དང་ཐབས་གདོང་དུག་པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་གི་ཆེས་སྣའི་རོ་མཉམ་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་སྤྱི་
 རོལ་གི་སྐྱེ་དཀྱིལ་ལ་ནི་དབང་པོའི་གནས་ཤར་སྟོའི་གཡས་སུ་བརྒྱའི་སྟེ་བར་སྣ་
 མིན་བདག་པོ་བདེན་བྲལ་དང་། དེའི་སྤྲུག་རྒྱ་མོ་སྲིན་མོ་རོ་མཉམ་པར་འགྲུང་ལ།
 མེར་ནི་རྒྱུད་སྣ་དང་སྤྲུག་རྒྱ་རབ་གཏུམ་མ་སྟེ། མེ་སྣ་དང་རྒྱ་སྣ་མོ་ཡར་སྟོ་སྟོའི་
 གཡས་སུ་རོ་མཉམ་པའོ། །ལྷ་མིན་བདག་པོར་དཔལ་སྤྲུག་གདོང་དུག་པ་དང་སྤྲུག་རྒྱ་
 དཔལ་མོར་འགྲུང་ཉེ། ཁུབ་སྟོའི་གཡས་སུ་དབང་པོ་དང་སྤྲུག་རྒྱ། ལྷ་དུ་མོར་

འགྲུང་རོ། །རྒྱང་དུ་ཚངས་པ་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སློབ་མར་འགྲུང་ཏེ། རོར་སྦྱིན་གྱི་
 གནས་བྱང་སློབ་གཡས་ཉིད་དུ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཚུ་སྣ་དང་ནི་སག་མོའོ། །དབང་ལྡན་དུ་
 བེ་ཚོགས་གྱི་བདག་པོ་དང་། གཞིན་ལུ་མར་འགྲུང་ཏེ་རོར་སྦྱིན་གྱིས་གནས་བྱང་
 སློབ་གཡོན་དུ་བྲག་པོ་དབང་ཕྱག་དང་ཕྱག་རྒྱ་རི་སྣས་མོར་འགྲུང་ལ། གཤེན་རྗེའི་
 གནས་སྟོ་སློབ་གཡོན་གྱི་ཚར་དུས་མཐར་ཤེད་པ་གཤེན་རྗེ་གཙོ་བོ་དང་དེའི་ཕྱག་
 རྒྱ་གཤེན་རྗེ་མ་དང་སྣ་སྟེ་ཤར་སློབ་གཡོན་དུ་བྱུང་འཇུག་དང་དབལ་མོའོ། །ལུབ་
 སློབ་གཡོན་དུ་རོར་སྦྱིན་དང་ཕྱག་རྒྱ་རོར་གྱི་དབང་མོར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་རི་
 སྣས་ལ་སོགས་པ་བཞི་བོ་བྲག་པོ་སོགས་བཞི་བོ་དེ་དག་རྣམས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་རབ་ཏུ་
 བྲགས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་ཁ་ཁྲེར་གྱི་སྦྱུང་རོ་མཉམ་ནི་སྐྱེ་དགྱིལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་སྦྱུང་དབང་
 པོའི་གནས་ཤར་དང་། གཤེན་རྗེའི་གནས་སྟོ་དང་། རོར་སྦྱིན་གྱི་གནས་བྱང་དང་།
 ལུབ་གྱི་ཁ་ཁྲེར་དག་ལ་སྐྱེ་རྣམས་གྱི་རྒྱལ་བོ་མཐའ་དག་རོ་མཉམ་སྟེ། དེ་ལ་ཤར་དུ་
 བརྒྱ་དང་སྟོབས་རྒྱ་དག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་
 དང་སྟོར་རོར་རྒྱས་གྱི་བྱ་དང་དུང་སྦྱོང་ནི་མེ་དགྱིལ་ལ་གནས་པ་དག་སྟེ། བྱང་དུ་རྒྱ་
 དགྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་རིགས་ལྡན་དང་མཐའ་ཡས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དག་ནི་གནས་པར་རབ་
 ཏུ་བྲགས་པ་རོ་མཉམ་པར་འགྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུབ་ཏུ་སྐྱེ་དགྱིལ་ལ་གནས་པའི་
 སྦྱུ་ནི་སའི་ཁམས་གྱི་རིགས་གྱི་དབང་གིས་འཛོག་པོ་དང་བརྒྱ་ཚེན་པོར་འགྲུང་
 རོ། །སྦྱུ་དེ་རྣམས་གྱི་ཤེས་རབ་ཡུམ་ནི་རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 བྱང་དུང་ཁྲོད་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་པ་ཁྱི་གདོང་མ་དང་ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རབ་གཏུམ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལེ་པར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་
གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་དམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་
འགྲུང་བའི་སྤྱིར་སྟོབས་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅེ་སྤྱང་གདོང་ལ། པར་རྒྱུའི་མཁའ་ལྗིང་གདོང་ལ།
འོར་རྒྱས་ཀྱི་སྟེགས་གདོང་ལ། དུང་སྐྱོང་གི་འུགས་གདོང་ལ། རིགས་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་གདོང་
ལ། མཐའ་ཡས་ཀྱི་བྱ་ཚོད་གདོང་ལ། འཛོགས་པའི་ཁྲི་གདོང་ལ། བད་ཆེན་གྱི་བྱ་རོག་
གདོང་ལོ། །འདིར་རྣམས་འབྲོར་རྫོགས་འཕྲེང་དུ། ལྷོ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་རང་
རིགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱས་པ་ནི། གཞུང་འདི་ལ་སོགས་པ་གོང་ལོག་དུ་མ་དང་
འགྲིག་དཀའ་བར་སྤྱང་ལོ། །

རབ་གཏུམ་མའི་རོ་མཉམ་ནི། གཞུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཤར་གྱི་ཅེ་མོ་སྟེ་མདུང་གིས་འཕྲིགས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བ་ལ་
གནས་པ་ཁྲི་གདོང་ལོ། །གཞིན་རྗེའི་སྟོགས་དག་ཏུ་ངེས་པར་རོ་ནི་སྟེགས་པར་བྱེད་
པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནི། སྤྲུལ་གདོང་མ་དང་། ལྷོ་དུ་རུལ་བ་དང་བཅས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་
སྟེགས་གདོང་ལ། ལྷོ་དུ་རྣམས་གི་དེའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཅེ་སྤྱང་གདོང་མ་གནས་པར་འགྲུང་
ལོ། །མེ་མཚམས་ལྷག་མ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱ་རོག་གདོང་ལ། ལྷོ་མིན་བདག་པོར་
མི་བཟང་པའི་གཡུལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ། བྱ་ཚོད་གདོང་མར་བཅས་པ་གནས་སོ། །རྒྱུང་
དུ་སྐྱུལ་གྱིས་རོས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ། མཁའ་འགྲོའི་བདག་པོའི་གདོང་མ་མཁའ་ལྗིང་
ལ། དབང་ལྡན་དུ་ཡང་བྱས་པ་ལེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་འུགས་
གདོང་མ་སྟེ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱང་ཤར་དུ་གནས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ལྷོ་རུབ་དུ་ནི་ཉི་
མ་དག་གྱང་རོ་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་རྣམས་འདུག་སྐྱེས་གང་གིས་བཞུགས་པ་དང་།
འདུག་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་རྣམས་བཞུགས་ཚུལ་ནི། གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་
ནི་སྤོ་ཚོགས་ལུས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པའི་སྐྱེས་སྐབས་ནི་ནག་མོ་
འབར་མ་སོགས་འདབ་མ་བརྒྱུད་ལ་གནས་པ་དག་གི་སྤོ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐབས་
སོ། །ཁོ་མོ་བཅུ་ནི་གཡོན་བརྒྱུད་ས་དང་། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་མོ་ནོར་ཏེ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་སྐྱེས་སྐབས་ནི་ས་ག་དང་། དུར་ཁོད་ཀྱི་ལྷ་མིན་མོ་གཏུམ་
མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐྱེས་སྐྱེས་རྒྱུ་པོའོ། །གཡོན་བརྒྱུད་ས་དག་ལ་གནས་པའི་ལུས་
རྣམས་ཀྱི་སྤོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཡབ་རྣམས་ནི་གཡམས་བརྒྱུད་གིས་སྐབས་སུ་དེས་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུས་ས་ག་ལ་གནས་པའི་ཡབ་ནི་ས་གའི་སྐབས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། དེས་པར་ལུས་རྒྱུ་པོའི་སྐབས་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཡབ་རྒྱུ་པོའི་
སྐབས་ཀྱིས་གནས་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་སྐྱེས་སྐབས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ལྷ་ག་མའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ནི་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་དེས་པར་རྗོ་རྗོའི་གདན་རྗོ་རྗོ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་གནས་པ་སྟེ།
རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་དེ་དག་གི་སྤོ་ཚོགས་ལུས་བཞི་དང་སེམས་མ་
དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་གདན་བརྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་སྤྱིེ་དུ་བརྒྱའི་གདན་ནས་
འདུག་སྐྱེས་ཀྱིས་གནས་པའོ། །བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་གདེངས་ཅན་ཀྱི་རིགས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་དང་། བདེན་བྲལ་ལ་སོགས་པར་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་བཞོན་པར་
གནས་པའི་སྤོ་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་རྣམས་རྗོ་རྗོའི་གདན་ཀྱིས་གནས་པའིང་། ལྷ་བཅུ་

གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱའི་འདབ་མར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་རྣམས་ནི་
རོལ་བའི་སྟབས་ཅན་ཏེ། འགྲུང་པོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་གསུང་གི་ལྷ་མོའི་འདབ་
མར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་སྟབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རོལ་བས་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་སྟབས་འདུག་སྤངས་དེ་དག་ཀྱང་རི་རྩ་བུ་སྟམ་བུ། ཀྱང་པ་
གཡས་པ་བསྐྱམ་པ་དག་ཀྱང་ས་གཞི་ལ་ནི་རེས་པར་བཀོད་ཅིང་འགྲིང་བ་དང་
བཅས་པས་ཀྱང་པ་གཡོན་པ་བྱང་པོར་བརྒྱུད་བ་དག་གི་བར་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཁྱ་
གཉིས་པ་སོར་མོའི་ཅེ་མོ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་མཐོ་ལུ་པ་སྟེ་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་
བོས་ནས་དེ་ནི་གཡོན་པ་བརྒྱུད་བའི་སྟབས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གཡས་
བརྒྱུད་པ་ཤིང་གཡོན་བསྐྱམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ནི་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟབས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། ཀྱང་པ་བྱུང་ནི་མཉམ་པར་“གཞིབས་’པ་སོར་མོ་མཛུགས་ཏུ་བསྟན་པ་དག་
ཀྱང་མཉམ་པའི་སྟབས་སོ། །ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་སུས་མོ་
བྱུང་ནི་བྱང་པོར་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ཀྱང་སོར་མོ་གསུ་བསྟན་པའི་རྒྱུར་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བྲག་ཏུ་བྱས་པ་དག་ལས་ས་ག་དང་ནི་དེ་ཉིད་ལས་བར་དུ་ཁྱ་དོ་བར་བྱས་ཏེ། སུས་
མོ་གཉིས་ངང་པའི་གཤོག་པ་སྤང་བྱས་པ་ནི་རྒྱམ་པོར་འགྱུར་ལ། ཀྱང་པ་གཡས་པ་
བརྒྱུད་པའི་སུས་མོ་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་པས་སེམས་དཔའ་འདུག་སྤངས་
སྤང་བྱས་མོ་སྐྱེད་ནི་འཁྲོག་ཅིང་འགྲིང་བ་དང་བཅས་པ་རོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རོ་རྗེའི་
གདན་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཉིད་པས་འདིར་མ་
གསུངས་ལ། རོ་རྗེའི་གདན་ནི་དབང་ལེར་བཤད་ཅིང་། བརྒྱའི་གདན་ནི་ཀྱང་པ་ཅུང་

1 མ་གྱི། ༡༣ནུ། རྒྱ། ༡༣ནུ། ཞོལ། ༡༣ནུ། གཞིབས། རྒྱ། ༡༣ནུ། གཞིབས

ཟད་བརྒྱུད་བའི་གྲིན་པ་གཡས་པའི་སྤྲེང་དུ་གྲིན་པ་གཡོན་པ་བཞག་སྟེ་ལུས་མོ་
གཉིས་སྤང་པར་ཨ་རྩ་ཡས་བཤམ་དོ། །སྤྲེང་ཡང་རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་ལྷ་སྤངས་མོ་
དུག །རོ་བརྒྱད། བྱེད་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། ལུས་བསྐྱར་སོ་གཉིས། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་གར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་རྩ་ར་ཉ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དོ་རྗེའི་གར་
བྱ་བ་ཉིད་གྱི་སྤྲེང་དུའོ། ཞེས་པ་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་རིགས་གྱི་རྒྱས་གདབ་ནི། དེ་ནི་ཅོད་པན་ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདིར་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷའི་ཅོད་པན་
དག་ལ་རིགས་དུག་གི་རྒྱས་འདེབས་གྱི་སྐབས་སུ་པན་ཚུན་དོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ནི་དོ་
རྗེའི་རིགས་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲེང་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲེང་པོ་
དོར་སེམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲེང་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་
ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བའི་སྤྲེང་པོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་པོ་
ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་འདྲེས་པ་ཐུགས་དོ་རྗེ་ནག་པོ་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཚོས་གོས་དང་
གཙུག་ཏོར་འཛིན་པ། དོ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་གནས་པ་ཐུག་གཡས་པ་ས་ལ་རེག་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དཔུགས་འབྱིན་པའི་ཐུག་རྒྱ་ཅན་གྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་
ཤེས་ཏེ། རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀ་ལ་དོར་སེམས་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་རང་འདྲས་རྒྱས་གདབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། རྒྱུད་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རང་འདྲས་རྒྱས་བཏབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་
རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཐུག་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྤྲེང་པོ། །རིགས་ལྗེའི་ཐུག་རྒྱས་གདབ་པ་

འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་རྒྱུད་འདིར་བཀག་སྟེ།
རང་གིས་རང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དོན་
ལོ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲུར་མངས་
ལས་ཀྱང། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འདི་རིགས་ལྡན་རྒྱས་གདབ་པ་དགག་སྟེ། ཞེས་
འབྲུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཚད་པན་དུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དོ་
སྣམ་ན། དེ་ལོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚོན་པའི་ཚད་པན་ཡིན་གྱི། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་
ཚད་པན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དོ། །

འགྲུར་མངས་སྟེ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་གྲང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། ཡང་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
ལ་རིགས་ལྡན་རྒྱས་གདབ་པ་དགག་པ་འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་ལ་མེ་ཉོག་སྐྱུང་བ་
ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ལྡེ་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཚད་པན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་དབང་གི་
གནས་སྐབས་དེས་འགའ་ཞི་བུའོ་ཞེས་པ་དེས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་སྣང་
གི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་སྟེ། ལོང་དུ་སྐྱེའི་རྣམ་པས་སྐྱགས་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་ཞེས་སྐྱེད་སྐྱེས་ཉེན་དང་བཞེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་
བར་བརྒྱ་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་རྣམས་པར་སྣང་མཛད་ཉིད་
དུ་འགྲུར་ཉེ། ལུས་ཀྱི་འདི་གནས་ལྡན་ལས་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐོ་ལྡན་ཞེས་ལུས་དག་གི་འབྲུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་
ཆེན་དབང་པོའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཚུ་སྐྱེས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་རིན་འབྲུང་
རྒྱུ་གྱི་ཚོས་ཅན་ནི་འོད་དཔག་མེད་གཤེད་པའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

དོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཚད་བཅུ་ལ་ནི་རབ་མཚོག་ལོར་བུའི་ལྷག་ཅན་རིན་འབྲུང་
 རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་རིན་འབྲུང་ཁྲག་ལས་དོན་གྲུབ་ཤའི་ཁམས་འབྲུང་བའི་སྲིང་
 དོ། །དུག་གི་ནས་ཞེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲ་སྤྲེགས་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་སྲིང་དུ་
 དབང་གྲུག་གི་ཞལ་རྣམ་པར་དག་པས་ཞལ་ནི་སྤྲ་ཁ་ཞེས་པ་སྒོ་ལའང་འཇུག་པས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དུག་གཤམ། ཚངས་པའི་ཞལ་ལྗེའི་མཚོན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་ཉེ་སྒོ་རིགས་ལྗེ་ནི། གདབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དུག་གི་རལ་པའི་
 ཚད་བཅུ་ལ་འཛིན་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ། མིང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་འཇུག་པའི་དགོས་
 པ་ཡོད་ཅིང། དོན་དུ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིའི་རིགས་དུག་དང་ལྗེའི་རྣམ་པ་ལ་དབང་གྲུག་
 དང་ཚངས་པའི་ཞལ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །འདིར་དབང་གྲུག་གི་ཞལ་དུག་གི་དང་པོ་
 བེ་དེ་མ་ཐག་པ་སྤྲེ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛོད།

གཉིས་པ་ནི། གཤོན་ཀྱི་ལྷ་སྤྲེ་སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་དང། གསུམ་པ་ནི། མི་
 འཛིགས་པ་སྤྲེ་རིན་ཚེན་འབྲུང་ལྡན་དང། བཞི་པ་ནི་རིན་འབྲུང། དེའི་སྤྱིས་བྱ་སྤྲེ་
 དོན་གྲུབ་དང། ལྷ་པ་ནི། དབང་ལྡན་ནམ་དབང་པོ་སྤྲེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང། དུག་པ་ནི།
 དུས་ཀྱི་མེ་སྤྲེ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རལ་པ་ལ་ཚད་བཅུ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ས་རྒྱ་མེ་
 རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་མལ་པའི་སྤྲང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་རལ་བས་
 མཚོན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་དག་དག་པའི་སྤྱིབ་བྲལ་ཀྱི་སྤྲང་པོའི་རང་བཞིན་རིགས་དུག་
 གཞུག་ཏོར་དང་ཚོས་གོས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དེ་སྟར་ན་གདབ་
 བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་ནི་རལ་པའི་ཚད་བཅུ་ཞེས་བུའོ། །འབྲུང་མངས་སྤྲ་
 ཡང་དེ་སྟར་དུག་པོ་རྣམས་ནི་རལ་པའི་ཚད་བཅུ་ཅན་དུ་བཛོད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་

དོ། །རྒྱལ་བ་རིགས་ཀྱི་ཤོད་སྤྱོད་ལའི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་གི་
རིགས་ཅན་གྱི་སྣ་དང་སྣ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པའི་འོད་སྤོང་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་རང་
བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྣ་མ་ལས་གཞན་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྣ་རྒྱས་བཏབ་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྲུང་བ་ལས་འགྲུང་བ་སྣ་རིགས་ཅན་གང་ཞིག་རིགས་
གང་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པོ། །

བཞི་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་
དང་། ལྟ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལེད། གནས་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཁམས་རྣམས་ལས་
སྣའི་མཚན་མ་འགྲུང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་
ནང་ལེ་ན་མི་བཞུགས་ཤིང་། འདིར་འཇམ་དབལ་གྱིས། ལྟ་སྐྱེ་མཚན་མ་རྣམས་སྣའི་
སྐབས་སུ་འབྲེལ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདིར་སའི་ས་བོན་ལི་ཡིག་ལས། གསུགས་ཀྱི་མཚན་མ་འཁོར་ལོར་རབ་རྒྱ་
སྐྱེའོ། །རྒྱའི་ས་བོན་ལས་ཏེ་ལྷ་ཡིག་ལས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་བསྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མེ་ལས་ཏེ་རི་ཡིག་ལས་ཚོར་བའི་རྣོང་བུའོ། །རྒྱུང་ལས་ཏེ་ཨ་ཡིག་ལས་འདུ་བྱེད་
ལས་རལ་གྱིའོ། །སྟོང་བ་ལས་ཏེ་ཨ་ཡིག་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྫོང་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཨི་
ཡིག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྱི་གྲུག་རྒྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ས་བོན་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
མཚན་མ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ལྷོ་ལྷུ་རྩི་ལྷོ་ལ་
ཨེརྣམས་ལས་རིམ་བཞིན་རེག་བྱའི་གོས་རྣམས་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་འགྲུང་རིའི་
བར་འབྲེའོ། །ས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཚན་མ་རྣམས་

སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་གྱི་ཁམས་དང་སྣའི་ཁམས་མི་མ་བྱུན་ཡང་བསམ་བའི་
 དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨལ་ཡིག་ལས་འདུ་བྱེད་གྱི་
 ས་སྤུབ་ལོ། །ཨོ་ཡིག་ལས་འདུ་ཤེས་གྱི་ཚུ་མདུང་དོ། །ཨར་ཡིག་ལས་ཚོར་བའི་མེ་
 མདའོ། །ཨེ་ཡིག་ལས་སྟོང་བའི་རྒྱུད་དག་སྟོལ། །ཨ་ཡིག་ལས་ཚོར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རྩ་མ་ཅུ་ཉེ། དབྱངས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས་མཚན་མ་ལྟོལ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨལ་
 ཡིག་གིས་གཟུགས་གྱིས་དབྱུག་བའོ། །ཨོ་ཡིག་ལས་ཚོར་བའི་ཚུ་ཞགས་
 བའོ། །ཨར་ཡིག་ལས་ཚོར་བའི་མེ་ལྷགས་ཀྱུའོ། །ཨེ་ཡིག་ལས་དེས་པར་འདུ་ཤེས་
 གྱི་རྒྱུད་ཐོ་བའོ། །ཨ་ཡིག་ལས་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཅེ་གསུམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
 འཕེལ་བའི་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་མཚན་མ་ལྟོལ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒར་ཡང་ལ་ཡིག་
 ལས་ཚོར་བའི་ས་གཞུའོ། །ཨ་ཡིག་ལས་སྟོལ་མ་དང་ཀུར་ཏུ་བཟང་བའི་ཁ་འྲི་ག་དང་
 ཚངས་མགོའི་གནས་སུ་ལྷན་ལ། ཞེས་བ་ལྟར་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚུ་ལྷན་ལའོ། །ར་
 ཡིག་ལས་སྟོང་བའི་མེ་ཚངས་མགོའོ། །ཡ་ཡིག་ལས་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཁ་འྲི་
 གའོ། །རྩ་ཡིག་ལས་སྟོང་བ་དང་གཟུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འིལ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཡིག་ལས་གཟུགས་གྱིས་ལྷགས་སྟོག་ལོ། །ཨ་ཡིག་ལས་
 གཟུགས་གྱི་ཚུ་ཚུ་ན་རྒྱ་བ་དུང་དོ། །རྩ་ཡིག་ལས་འདུ་བྱེད་དང་སྟོང་བ་ཡེ་ཤེས་མེ་
 ཐོན་བའོ། །ལྷ་ཡིག་ལས་རིགས་དུག་ཀར་གྱི་རྒྱུད་སྟག་གི་བགས་བའོ། །རྩ་ཡིག་
 ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲང་མོ་ཆེའི་བགས་བ་སྟེ། ཡ་ཏར་བསྐྱུར་བ་རིང་བོས་
 བསྐྱེད་བའི་མཚན་མ་ལྟོལ། །ས་ཐོན་ཐུང་རིང་གིས་པན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་མཚོན་
 བ་སྟེ། མཚན་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱི་ས་ཐོན་གྱི་དབྱངས་གྱི་དེས་བའོ། །འདིར་ནི་

མཚན་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནས་དེ་དག་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་ལྷ་
 བ་ཉིད་དོ། །གསུང་དང་སྐྱེ་དང་དྲུང་ཁོད་ན་གནས་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
 མའོ། ཞེས་པ་སྟེ་ཅ་རྩེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་བདེན་བྲལ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱེ་དང་རབ་
 གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱགས་དཀྱིལ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དུག་གི་དབྱེ་བས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཉིད་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པ། མཚན་མ་སྐྱེ་ལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་
 གང་ཞིག་ལི་ལ་སོགས་པ་ནས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཚན་གསུམ་པོ་སྐྱེ་དུ་ནས་མཚན་
 མ་སྐྱེ་ལ་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སྐྱགས་སམ་ས་བོན་དུ་འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཁོ་ནར་
 མཚན་མ་དུག་པ་ཚོས་འགྱུར་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་
 གིས་གཞོན་དུ་མེད་པའི་མཚན་མའི་ས་བོན་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྗེས་
 འབྲེལ་ཨ་ཡིག་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་རབ་སྐྱབ་པ་ཨི་དང་ལྷ་རྗེ་དག་ཉིད་
 དོ། །ཡང་ན་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་དང་ཡ་ཤར་བསྐྱུར་བ་ལ་ཡང་མཚན་མ་དུག་པར་
 གྱུར་ན་གཞོན་དུ་མེད་པ་ཐིག་ལེ་དང་ཆེག་བྲག་ལས་འགྱུར། ཞེས་སྐྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་
 ས་བོན་གྱིས་མཚན་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མཚན་མས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བས་
 བོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དེས་པའོ། །དེས་ན་ལྷ་གང་
 ལ་ས་བོན་གསུངས་པ་དེར་དེ་ལས་མཚན་མ་དང་ལྷའི་མཚན་མ་གསུངས་པ་དེར།
 དེ་ལས་ས་བོན་དང་། ལྷ་གསུངས་པ་དེར་སྐྱེ་མཛོག་ལས་ས་བོན་མཚན་མ་ལ་
 སོགས་པ་ཤས་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་

དང་། སྐྱོད་ཀྱི་ལ་གྱི་སྐྱའི་ས་བོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་ལྡེ་ཡབ་ལྷམ་གྱི་ས་བོན་
 ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་ཅེས་སོགས་ཉེ། རྣམ་དེ་མོ་ཅམ་ན་གཞོན་དུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱའི་
 མཚན་མ་སྟེ། དབལ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱང་པོའི་ས་བོན། ཞེས་འགྲུང་
 མངས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འོག་མ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་བོན་རྣམས་གྱིས་ལྷ་སོ་སོའི་
 མིང་དང་ས་བོན་སོ་སོའི་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཨོ་ཞི་མི་
 བསྐྱོད་པའོ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་མའོ། ཞེས་པའི་བར་འབྲེལ་
 པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་རྩལ་ལ་ལྷམ་རྩལ་འབྲུད་པ་དང་།
 བསམ་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ལྷམ་རྩལ་ལ་རིགས་རྩལ་གིས་འབྲུད་པ་རྣམས་ས་བོན་
 ལྷམ་དུ་དང་རིང་པོའི་དབྲངས་རྣམས་ལས་རིམ་བར་སྐྱེ་བའོ། །གྱི་ཞེས་པ་ནི་ལྷམ་གི་
 ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱང་པོ་དང་རྣ་
 ཚོགས་ལྷམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་གྱི་མན་ཚུན་ལུས་དང་བསམ་པ་སྟེ། ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རང་རིགས་གྱིས་འབྲུད་པར་
 འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་སུ་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ <ངམ་> ཟེད། གཞན་ <སྟོགས་> དག །འདིར་ཐབས་
 ཤེས་རིགས་མཐུན་འབྲུད་པ་ནི། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་འབྲེས་པའི་རིགས་སུ་
 མཚོན་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་རིགས་སོ་རྩལ་གི་སྐྱབས་གྱི་ཐབས་ཤེས་རིགས་མི་
 མཐུན་འབྲུད་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་
 དང་སྐྱོང་པ་ནས་མཁའའི་ཁམས་དབྱིངས་སྐྱུག་མ་ཐབས་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་དང་ས་ཁམས་སོ། །དེ་ནས་གཟུགས་དང་རྒྱང་གི་

ཁམས་སོ། །སེམས་དཔའ་སེམས་མའི་ས་བོན་ནི། དབྱངས་སྤང་རིང་རྒྱལ་གི་ས་
བོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཨོ་ཡིག་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའོ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པ་དེས་
བའོའི་བར་རོ། །ཁོ་བོ་བརྩའི་ས་བོན་ནི། ད་ནི་ཉི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཉི་ཡིག་ནི།
ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་རིགས་ལ་འཇུག་པས་སོའི་བར་རོ། །རུས་མའི་ས་བོན་
ནི། །དེ་བཞིན་དུ་རུས་མའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མར་མེ་མའོ། །དེ་ལྟ་ཡི་གེ་བརྒྱད་ལས་
སྐྱེས་པ་ཁྲབ་བྱའི་རུས་མ་བརྒྱད་དོ། །ཁྲབ་བྱེད་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་ནི་སློབ་ཉོ་ཞེས་
བའོ། །བྱམ་པའི་ས་བོན་ནི་བྱམ་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ལྷང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་སོའི་བར་རོ། །ཁྲབ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཉ་རྣའོ། །མཚན་མ་བཞིའི་ས་བོན་ནི་དེ་
བཞིན་དུ་ཨོ་ཡིག་ནི་སྐྱོདོ་རྗེ། ཚོས་གྱི་དུང་དོ། །རྩི་ནི་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་བུའོ། །ཉོ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་དོ། །ལྷ་ཚོ་གསུང་རྗེ་རྗེ་ཚོས་
གྱི་གཞི་སྟེ། སྤྲུགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གསུང་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཙོ་མོ་བརྒྱད་གྱི་ས་བོན་ནི་
ཉ་ཡིག་ནི་ཅ་སྟེའོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཚོ་གཞོན་ལུ་མ་སྟེ། གཙོ་མོ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་
འོ། །འདབ་མའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ནི། དེ་བཞིན་འདབ་མའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷི་ཞེས་
པ་སྟེ། དེ་ལྷར་ཤར་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་མ་རྒྱབ་མའུན་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་དག་
དང་ནས། ལྷང་གི་དག་ལ་སྤང་རིང་བརྒྱུག་པའོ། །ལྷག་མའི་འདབ་མ་རྒྱལ་མོ་
རྣམས་ལ་ནི། འདབ་མ་རྒྱག་ལ་ནས་འདབ་མ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལ་ཅ་སྟེའི་བརྒྱའི་
འདབ་མ་ལ་མའུན་དུ་ཉི་ཡིག་སྤར་བའོ་དཔ་སྟེ། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱིས། ཞེས་པ་
ནས། རྣམས་གྱི་ཕྱོགས་བྲལ་ལའོ། །འདིར་ཅ་སྟེའི་སོགས་པ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་

བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གི་ས་དེ་རྣམས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱད་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལོ། ཅ་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་
 ཐབས་སུ་འགྲུང་ཏེ། སྤྲུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཅ་ལྷན་རྒྱུང་དང་།
 ལྷན་འཇུག་མ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཅན་མའོ། །དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དབང་
 པོ་སྐྱེ་བ་མེད་དང་། ཚངས་པ་སྤང་མཛད་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནི་ཐབས་ཏེ།
 སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་པ་ལི་ཡིག་སའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕག་མོ་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཅན་འག་པོ་དང་ཚོགས་བདག་ནི་
 ཐབས་ཏེ་ལྷ་ཡིག་རྒྱུ་རི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའོ། །དྲག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རྒྱུ་མི་
 འཐད་དོ་སྦྲུམ་ན། ཡེ་ཤེས་ཁུ་བའི་ཁམས་ནི་རྒྱུ་རི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
 བཞག་གོ། །དབང་མོ་དང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཅན་བདེན་བྲལ་དང་ལྷན་འཇུག་ནི་
 ཐབས་ཏེ་མི་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའོ། །དྲག་མོ་དང་ནས་ཚོར་བའི་རིགས་ཅན་གཤམ་ཞེ་
 ལྷན་རྒྱུ་རྗེས་དང་གདོང་དུག་ས་སྤྱིང་གི་རིགས་ཅན་ནི་ཐབས་ཏེ། ས་བོན་རི་ཡིག་ལས་
 སྐྱེས་པའོ། །ལྷན་རྒྱུ་རྗེས་མཁམ་ཁམས་པ་ཡིན་པས་མེར་མི་འཐད་དོ་སྦྲུམ་ན། བཞགས་
 གནས་སྟོ་མ་ཡིན་པས་གནས་ཀྱི་སྟོ་ནས་མེར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་གསུང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་པན་རྒྱུན་འཇུག་པ་
 རིགས་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་དཀྱིལ་གྱི་ས་བོན་ལ་གཉིས། རང་ཚོས་ལྷའི་ས་བོན་དང་།
 ལྷའི་ས་བོན་ནོ། །

---

༡ མ་གྱི། ༤༧བཤ། ཚེས ལྷ། ༤༧བཤ། ཞེལ། ༤༧བཤ། ལྷ། ༤༧བཤ། ཚེས * ཚེས

དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཙོ་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། ཉི་
 བོ་བརྒྱ་ལྟེན་ལོ། །ནས་“རྣམ་ལོ་གཞོན་སྤྱིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ནས་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་
 པོ་ནག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ། སྤེ་བ་དུག་པོའི་ཐོག་མཐའི་
 ཡི་གེ་གཉིས་ནི། གནམ་སྟོང་གི་ས་བོན་ཏེ། ཅི་ཉམ་ཞེས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་འོ་སོགས་
 བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ནག་པའི་རྣམ་པའི་གནམ་སྟོང་དང་། ས་གའི་རྣམ་པའི་གནམ་སྟོང་
 ལ་སོགས་པ་སྟོང་བཅུ་གཉིས་པོའི་ས་བོན་དུ་གསུང་བར་བྱའོ། །འདབ་མའི་ལྷ་མོའི་
 ས་བོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་སོགས་སྤེ་བ་དུག་དབྱངས་ལྷུང་བེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 བེ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པོའི་བསྐྱེད་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འགྲུབ་ཞིང་། བག་
 རྣམ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆེས་རྣམས་ལོའི་དུས་རྗེས་གསེང་གི་ཉིང་གི་དེས་པའི་དབང་
 གིས་སྟོང་བ་དུག་དང་མའི་ཁམས་ཞེས་པ་སྤྱི་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་གྲངས་ཏེ་ལོའི་ཆེས་
 རྣམས་སོ། །འདིར་ནག་པའི་རྣམ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྱི་
 དང་པོའི་རྣམ་སྟོང་གི་འདབ་མ་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་
 པོའི་འདབ་མ་ལ་ཉ་དོ་རྗེ་མའོ་ཞེས་པ་ནས། འདབ་མ་བཅུ་བཞི་རྣམས་ལའོ། །རྗེ་དོ་རྗེ་
 མ་སྤེ་གཙོ་པོ་བདེན་བྲལ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤེ་ཉའི་ཆེས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་
 ལྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྱི་དུ་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོང་གི་འདབ་མ་ལ་ནག་པོའི་ཆེས་
 གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཅུ་བཞི་སྤེ། དང་པོའི་འདབ་མ་ལ་རྗེ་དོ་རྗེ་
 མའོ། །ནས་གནམ་སྟོང་གི་གཙོ་པོའི་ས་བོན་ཏེ། འདིར་དབྱངས་གསལ་བྱེད་གཉིས་
 ཀ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སོ། །ས་གའི་རྣམ་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་ཉམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

1 མ་གྲི། ༤༧༤ན། རྒྱ། ༤༧༥ན། ཞོལ། ༤༧༦ན། རྣམ་སྤེ། ༤༧༧ན། ཀམོ།

གསལ་བྱེད་ལུགས་ལས་ཕྱོག་པས་བརྗོད་ཅིང་དབྱངས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བས་བསྟན་
 ཏེ། རྒྱུད་གི་འདབ་མ་ལ་ཅ་དོ་རྗེ་མའོ། །ནས་རྫོ་རྫོ་ཞེས་བ་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
 བཅུ་བཞི་ལོ་འདབ་མ་དང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སྟེ། རྫོ་ཉའི་གནས་དབྱུངས་སུ་སྤར་བཞིན་
 འོ། །གཉིས་པའི་རྒྱལ་སྐོར་ནས་གནས་སྟོང་གི་གཙོ་བོའི་ས་བོན་ཏེ། རྒྱུད་གི་བརྒྱའི་
 རྟེ་བ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་ཆ་བ་དང་། རྒྱ་སྟོང་གྱི་ཆ་བ་དག་ལ་ལ་སྟེ་ལུགས་
 འབྱུང་ལུགས་ཕྱོག་དབྱངས་སྐྱེ་རིམ་དང་སྤྱར་བའོ། །ལོ་བཞིན་དང་རྒྱལ་ས་སྟོང་གྱི་
 ཆ་བ་དག་ལ་བ་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཕྱོག་དབྱངས་སྐྱེ་རིམ་དང་སྤྱར་བའོ། །ཐ་
 རྐང་དང་སྤོན་འུག་གི་ཆ་བ་དག་ལ་ཏ་སྟེ་སྤ་མ་ལྟར་འོ། །མགོ་རྒྱལ་གྱི་ཆ་བ་ལ་ས་སྟེ་
 ལྟར་ལྟར་འོ། །མཚུ་དབའི་ཆ་བ་ལ་ཀ་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཕྱོག་དབྱངས་སྐྱེ་རིམ་
 དང་སྤྱར་འོ། །དེ་ལྟར་ལོའི་ཆེས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟའི་ས་བོན་ནི། ད་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཏ་ཡི་ག་དེ་
 ཉིད་ནི་ཡ་ར་ལ་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཞོན་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ཞོན་པའོ། །སྐྱའི་སྟེགས་སུ་ལ་
 །ཤར་དུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གཉིས་ལ་སྟོབས་རྒྱ་དང་བརྒྱ་དག་གི་ཅུ་ཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་
 ལྟོ། །བྱང་དུ་རྟུ་རྟུའོ། །དེ་ལྟར་ནས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །རབ་གཏུམ་མའི་ས་བོན་ནི། ད་ནི་ཁྱི་
 གདོང་ཞེས་སོགས་ཏེ། བཅེགས་བ་ཞེས་བ་ནི། སོ་སོའི་ཡི་གེ་ཞེས་འབྱུང་མངས་ལྟར་
 ཏེ། རྟེ་བ་སོ་སོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷའི་བདག་ཉིད་བཅེགས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྟེ་བདུན་བཅེགས་བ་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལྟ་ཡ་ར་མ་ལར་
 ལྟན་བ་ནི་བཅེགས་བ་བརྒྱད་དེ། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དུ་ལྷ་མིན་སོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་
 འོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤར་དུ། ཞེས་བ་ནས། དབང་ལྟན་དུ་སྤྱ

ལོ། །འོན་དབང་ལེའི་རྒྱད་དུ་ཅ་སོགས་གཞན་ལ་ལུགས་མ་ཐུན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ནི་གང་སྐྱམ་ན། གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་འབྲུང་བའི་
ལུགས་མ་ཐུན་ལོ། །དེ་ལ་དབང་ལེར་དང་པོ་བསྟན་ནས། འདིར་གཉིས་པ་གསུངས་
ཏེ་གདམ་ང་ཅན་ལོ། །ཀ་སྟེ་ལ་ནི་གདམ་ང་གསུངས་པ་མེད་པས་ལུགས་གཉིས་མེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ལུས་དང་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་
རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་ལྟ་གང་ཞིག་དབྱས་སུ་
ཞལ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་གྱུར་བ་དེ་རྣམ་འབྱོར་པས་འཁོར་གྱི་ལྡེའི་གཙོ་བོ་གཙོ་
མོ་དང་། དབྱས་སུ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་གཙོ་བོའི་དབྱེ་བས་རྟོགས་
པར་གྲུའོ། ཞེས་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ངེས་པའོ། །ལྷ་པ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་
འབྲེལ་བ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའི་དང་།
གསུང་གི་ལྡེའི་དང་། ལྡེའི་ལྡེའི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད། ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་སྟེད་དང་བཅས་པ་
དགུ་གོ་སྐྱར་བཞག་པ་བཤད་ན་སེམས་དཔའ་དུག་རྒྱུ་པ་བྱུག་གི་རིགས་ཅན་དུ་
བསྟན་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་དཔལ་ལྡན་དོ་རྗེ་ཅན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དང་། བྱང་སེམས་
ཀུན་བཟང་ཡབ་སྲས་ཡིན་པས་ལྷ་མ་རིགས་དང་ཕྱི་མ་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁམ་མཁའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེད་
བྱེད་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་དང་། སྲས་བྱུག་ན་དོ་རྗེ་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་
ཏེ། ལྷ་རྣམས་མཁའི་རང་བཞིན་ལས་རྣ་བའི་རྣམས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དོན་གྲུབ་དང་ནམ་སྟོང་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ཏེ། དོན་གྲུབ་ལས་མཁའ་སྟོང་སྟོས་

པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་མེད་ལོར་བྱའི་ཕྱག་ཅན་རིན་འབྲུང་དང་། ས་སྣོང་ཡང་རིགས་དང་
རིགས་ཅན་དག་སྟེ། མིག་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་རྣམ་
སྣེ་དང་སྐྱབ་པ་རྣམ་སེལ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་དུ་འགྲུང་ཏེ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡབ་སྲས་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱ་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤེ་རྣམ་པར་དག་པའི་
རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེད་བྱེད་འོད་དཔག་མེད་རིགས་དང་སྲས་འཛིག་རྟེན་མགོན་
པོའི་རིགས་ཅན་ནོ། །སེམས་མ་རྒྱག་ཡུམ་རྒྱག་གི་རིགས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔལ་
ལྷན་སྣ་ཚོ་གས་ཡུམ་རིགས་དང་སྲས་སྣ་དོ་རྗེ་མ་རིགས་ཅན་དང་། སྲས་མོ་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དོ་རྗེ་མ་རིགས་ཅན་ཏེ། དོ་རྗེ་དབྱིངས་སྤྲུལ་མ་རིགས་སོ། །

འདིར་འགྲུང་མངས་ལས། དཔལ་ཡུམ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་སྤྲུལ་ལས། །སྣ་དོ་རྗེ་
དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཡུམ་དཔལ་ལྷན་སྣོལ་མ་དང་སྲས་
རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མའོ། །མེའི་རིགས་ཅན་རོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གོས་
དཀར་མོ་དང་། རོ་དོ་རྗེ་མའོ། །ཡུམ་སྣ་མ་གྱི་དང་སྲས་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ཞེས་
གྲགས་པ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་དུ་འགྲུང་ཏེ། དེ་མེད་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཡུམ་སྤྲུལ་མ་དང་སྲས་དེ་དོ་རྗེ་མའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་རྒྱལ་བ་རིགས་རྒྱག་གི་
རིགས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དོ་རྗེ་ལྷགས་རིགས་ཅན་དང་། དེའི་
རིགས་ནི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་འགྲུང་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
རིགས་ཅན་ཡང་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཉིད་དོ། །གཙུག་ཉིར་དང་མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་ཅན་དང་
རིགས་ཏེ། འདིར་ནི་སྣོང་ཡང་འིན་ཏུ་སྟོབས་རིགས་ཅན་དང་དེའི་རིགས་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་བྱེད་དང་ཕྱག་ན་རིན་ཆེན་གཉིས་

འགྲུར་ལ། རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁེངས་ལྗེད་དང་། འོད་དཔག་མེད་
ཀྱང་རེདས་ལྗེད། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །སྐྱེའི་ཁྲོ་པོ་སེམས་དཔལ་
དུག་གི་རིགས་ཅན་ཏུ་བརྟན་པ་ནི། ལྷོ་བས་ལྷན་ལུག་ན་རྩོ་རྩེ་དག་རིགས་དང་དེའི་
རིགས་ཅན་གཞོན་མཛེས་སོ། །ལམའ་སྦྱང་དང་ནི་དཔྱུག་སྟོན་ཅན་ལོ། །མེ་ཁམས་
ཀྱི་ལོན་ཏན་དབང་གིས་སའི་སྦྱང་པོ་དག་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ། །སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་
སེལ་བ་དང་ལེན་ཏུ་བཅོམ་འགྲུས་ཏེ། ལྷོ་བས་པོ་ཆེར་འགྲུར་ལ། རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་། མི་གཡོ་བ་དག་ཀྱང་རིགས་དང་རིགས་
ཅན་ལོ། །ལུགས་ཀྱི་ཁྲོ་མོ་ལུམ་དུག་གི་རིགས་སུ་བརྟན་པ་ནི། ལྷ་ཚོགས་ལུམ་
རིགས་དང་ཁྲོ་པོའི་དབང་པོ། རྩོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ལུག་རྒྱ་ཁྲོ་མོའི་དབང་ལུག་མ་རིགས་
དང་རིགས་ཅན་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། ལམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོས་
དབྱིངས་རྩོ་རྩེ་མ་ནི་རྩོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ལུམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རིགས་ཅན་དང་སྦྱང་པར་
གྲགས་པ་དབྱིངས་ལུག་མ་ནི་རིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ལེན་ཏུ་སྟོན་མོ་རིགས་ཅན་དང་། འོག་གི་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་
པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ལུམ་ཁྲོ་པོའི་དབང་ལུག་མ་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཡེར་ནམ་མཁའ་ལས་
དབྱིངས་ལུག་མ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ལ། ཡེ་ལེས་ལས་ལེན་ཏུ་སྟོན་མོ་དང་། ཁྲོ་
པོའི་དབང་ལུག་མ་སྟོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུང་དག་པ་སྟོལ་མ་དང་མཐའ་
ཡས་བཅོམ་འགྲུས་མའོ། །མེ་གོས་དཀར་མོ་དང་རྒྱགས་ལྗེད་མའོ། །རྒྱ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་
ཁེངས་ལྗེད་མའོ། །ས་སྐྱུན་མ་དང་རེདས་ལྗེད་མར་ནི་རིམ་བས་སྐྱར་ན་རབ་ཏུ་
གསལ་ཞིང་རེས་པར་གསལ་མ་དང་ཁྲོ་མོ་རྣམས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ཏུ་རབ་

ཏུ་གྲགས་སོ། །སྤྱི་ཚོ་མེམས་མ་དུག་གི་རིགས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དག་ཅན་མ་
 དང་སྐྱོ་རྗེ་མང་འགྱུར་ཉེ། རྒྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲུགས་སྒྲོག་མ་དང་རེག་
 བྱའོ་རྗེ་མཛོ། །འོད་ཟེར་ཅན་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཉེ། རོའི་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རོའི་རྗེ་རྗེ་མ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཚོ་གཉེས་
 ཅན་དུ་ཚུར་གྲགས་པ་རིགས་ཅན་དང་དེའི་རིགས་གཟུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་གོང་འོག་
 རིམ་བས་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞར་ལ་ཚོ་བོའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་ནི།
 འདིར་ནི་ཚོ་བོ་རེངས་བྱེད་དང་དུས་མཐར་བྱེད་པ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཉིད་དེ། སྤང་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣོ་བས་དང་བགོགས་དག་རྣམ་གངས་པར་གྲགས་
 སོ། །རྟུགས་བྱེད་དང་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དག་རྣམ་གངས་སུ་འགྱུར་ཉེ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཚོ་བོ་ཁེངས་བྱེད་དང་ནི་བསྐྱེད་དག་སྟེ་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་ལྗེའི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་བསྟན་པ་ནི། རྟོགས་ཀྱི་
 རྣམ་འབྱོར་མ་བཞི་གཤེགས་མའི་རིགས་སུ་སྦྱར་ན། རྒྱུང་སྟོལ་མ་དང་ཅ་སྟུག་མེ་
 གོས་དཀར་མོ་དང་པག་མོ། རྩ་མུ་མ་གྱི་དང་དབང་སྤྲུག་མ། དག་མོ་རིགས་ཅན་མ་
 དང་ས་སྤྱན་མ་དང་། དབང་མོ་རྟོགས་ཀྱི་སྣོ་མོ་བཞི་བ་རིགས་ཅན་ཉེ། དེ་ནས་
 མཚམས་ཀྱི་བཞི་མེམས་མ་བཞིའི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྗེ་རྗེ་མ་རིགས་དང་
 དེའི་རིགས་ཅན་གཡོ་བ་རྒྱུང་དུ་གནས་པའི་ཚངས་མ། གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་དང་འཕྲོག་
 བྱེད་བྱང་ཤར་དུ་གནས་པའི་དབལ་མོ་དང་། རོ་རྗེ་རྗེ་མ་དང་ལྟ་མིན་ཉེ་སྟོ་ལུབ་ཏུ་
 གནས་པའི་གཞོན་ལུ་མ་དང་། རེག་རྗེ་རྗེ་མ་དང་མེར་ནི་གནས་པ་བྱུང་འཇུག་མ་

ཡང་རིགས་ཅན་ཞེས་སྐྱར་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱའི་སྐྱའི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆེས་
གྱི་སྐྱའི་དང་། དགྱེལ་འཁོར་སྐྱའི་སྐྱའི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་བསྟན་པ། དེས་ཁ་ཁྲིར་
གྱི་སྐྱའང་མཚོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚངས་པ་རིགས་ཅན་དང་ནི་དེའི་རིགས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་
འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚོ་དང་འོད་དཔག་མེད་
དོ། །མེ་ལྷ་དང་ཕྱག་ན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུད་ལྷ་དང་དོན་གྲུབ་པོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ལྷ་མིན་
དགྲའོ་ཁྲབ་འཇུག་པོ། །རྡོར་སེམས་དང་བདེ་བྲེད་དཔག་པོ་རིགས་ཅན་དུ་གྲགས་
སོ། །དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་གི་རིགས་ཅན་ལོ། །སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གི་
རིགས་ཅན་ནི་སྐྱེབ་སེལ་རིགས་དང་བརྒྱ་བྱིན་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་
དུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་ཚོགས་བདག་པོ། །སའི་སྣང་པོ་དང་གདོང་རྒྱལ་པོ། །ནམ་
སྣང་དང་ད་རྒྱའི་བྱ་ནི་ལྷ་མིན་ཞེས་འགྱུར་མངས་སུ་འགྱུར་དོ། །དུས་སྟོན་པོ་ཞེས་ཏེ་
བདག་པོ་སྟོན་པོ་འཕམ་བདེན་གྲུབ་རིགས་ཅན་དུ་རབ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཕྱག་རྡོར་
དང་དུས་སུ་སྟེ། གཤེན་རྗེ་རུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་ལོར་གྱི་བདག་
པོ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་དང་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
རིགས་དང་། ལྷ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །རིག་མ་ཡུམ་རྒྱལ་
དང་ཕྱག་རྒྱ་སེམས་མ་རྒྱལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་
གིས་ལྷ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་
རྒྱ་སེམས་མ་རྒྱལ་དང་རིག་མ་ཡུམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་སྟེ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་

ཚེས་ཀྱི་ལྷའི་མཚོག་གི་བདག་པོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལས་ལོ་གཅིག་གི་ལྷ་བ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དཀར་པོ་རྫོགས་པའི་ཉ་བཅུ་གཉིས་ཡུམ་དང་ནག་པོ་རྫོགས་པའི་གནམ་
 ལྷོང་བཅུ་གཉིས་ཡབ་པོ། །ལྷ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་པད་འདབ་ཉེར་བརྒྱད་
 ལ་ནི་ནོར་ལག་ཚེས་ཞེས་བ་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་གནས་ཏེ།
 དགུན་མ་མ་རྩའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་བ་བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མི་
 མཉམ་པའི་ལྷ་བ་རྒྱག་གི་ས་བོན་ནི། དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀ་སློའི་མ་ལས་སྐྱེས་པ་
 རྗེ་བ་རྒྱག་སྐ་མ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་བ་སྤི་མ་རྒྱག་
 གི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་གསལ་བྱེད་ལུགས་སློབ་ལ་དབྱངས་ལུགས་
 འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤེ་བ་སྤི་མ་དབྱངས་རིང་པོ་ཅན་ཏུ་ཡང་འགྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་བྱམ་པའི་རིགས་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཅན་སྐྱ་
 བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི། བྱམ་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཏེ་བྱམ་པ་
 རྣམས་ལས་སྐྱ་རྣམས་སློའི་པའི་སྤིར་པོ། །རབ་གཏུམ་རུས་མའི་རིགས་ཅན་ཏུ་
 བསྟན་པ་ནི། ལྷ་ཀུན་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་གཙོ་བོའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་རུས་མ་
 བརྒྱད་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་རིགས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་རབ་གཏུམ་པ་བརྒྱད་
 བེ་རིགས་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དབལ་ལྡན་ཏུ་བ་མ་རིགས་དང་། དེའི་རིགས་
 ཅན་བྱ་རོག་གཞོན་མར་འགྱུར་ཏེ། མའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་རྗོད་གཞོན་མ་དང་།
 སྤིག་རྒྱ་མའོ། །མཁམ་སྣང་མ་དང་ལུག་གཞོན་མའོ། །མར་མེ་མ་དང་མཁམ་འགྲའི་
 གཞོན་མའོ། །ནག་མོ་འབར་མ་དང་ཁྱི་གཞོན་མའོ། །དམར་མོ་འབར་མ་དང་གིན་ཏུ་
 ཁྲོས་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་བཞེན་ལྡན་པག་གཞོན་མའོ། །དཀར་མོ་འབར་མ་དང་

སྐྱུག་གཏོང་མཛོ། །སའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེར་མོ་འབར་མ་དང་། ཅེ་སྐྱུང་གཏོང་
མ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལོ། རུས་མ་རྣམས་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་རིགས་དང་རིགས་
ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སླེབ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མོ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
རིགས་ཅན་དང་། དེའི་རིགས་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་ལ་བར་རུས་མ་རྣམས་པ་བཅུར་འགྱུར་བ་
ལས་བརྒྱད་ནི་སྐར་དང་འབྲ་ལ། དཔྱིངས་སྐྱུག་མ་དང་སྐྱ་ཚོགས་ལུམ་གྱི་རིགས་
ཅན་ནི་སློང་འོག་གི་ལྟ་མོའོ། །དེ་ལས་གཞན་འདོད་མ་དང་སྐར་འདོད་མའི་རིགས་
དང་རིགས་ཅན་ནི་འགྲེལ་བར་བསྟན་ཟེན་པ་ཉིད་དོ། །

དུག་བ་སྐྱ་བཞི་དང་དོ་རྗེ་བཞིའི་རྣམ་དག་ལ་གཉིས། དཔྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྐྱ་
བཞིར་དག་པ་དང་། སྐྱ་བཞི་དང་དོ་རྗེ་བཞི་སྐྱོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཕྱི་ནང་བསྟོམས་པའི་སྐྱ་བཞི། བར་གི་སྐྱ་བཞི། ཕྱིའི་སྐྱ་བཞི་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བྱིས་པའི་མངལ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་བཞི་བརྟགས་པ་བ་རྣམ་
པར་དག་པས་ལྟ་རྣམས་སྐྱ་བཞི་མཚན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་གསུངས་པ། ལྟ་མོ་
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ནང་གི་ལེ་ཏུ་ལས་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་ལ་བཞི་བ་
གཉིད་སྐྱུག་མི་ལས་སད་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་པ་བཞིའི་དབྱེ་བས་མངལ་དུ་གནས་
པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་ནས་མ་གཤིའི་བར་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
དུ་ལྟ་སྟོམ་པ་ལ་རྣམས་འབྱོར་བས་ལྟ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཞིར་རྣམ་པར་སྐྱུར་
བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྟ་མོ་ནི་དུ་བ་མ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དུམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
བརྒྱད་དོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྫོགས་པའི་ཆ་ཐོག་ལའི་གཟུགས་ཅན་མ་ནི་སྐྱ་ཚོགས་

ཡུམ་མོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས་ནི་
སྐྱབ་ཞི་ལས་དག་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་བ་ནས། སྐྱལ་པའི་སྐྱེའོ། ཞེས་
པའི་བར་འགྲེལ་བ་བསྐྱབས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་བཞིན་སྦྲར་ཡང་། བྱས། ཞེས་བ་ནི། འདིར་མངལ་དུ་སྦྲ་བ་
དང་པོ་ལ་གྲིས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དང་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་ཆ་དང་པའི་
ཁྱབ་དང་མའི་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་དག་པའི་སྐྱེའི་ན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་
བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ལྷ་མོ་ནས་སྦྱིང་པོར་ཉེ་སྤྱགས་དགྲིལ་
ལ་སྐྱོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་སྦྲ་བ་བཞིའི་བར་ལ་གྲིས་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་ཞེས་བ་ནས་མངལ་དུ་སྐྱ་རྣམས་བ་བཞིའི་ངེས་པ་སྤྱགས་དགྲིལ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

གསུམ་བ་ནི། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གྲིས་པ་སྐྱེས་པའི་འཁོར་
ལོ་རྣམས་གྱི་ལྷེ་བ་དབྱུ་མ་ནས་སོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བ་ནས་མངལ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་
བཞི་རྣམས་པར་དག་བ་སྦྱར་བའི་ངེས་པ་པོའི་བར་ཡང་གོ་སྦྱོའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་ཞི་དང་དོ་རྗེ་བཞི་ཐབས་ཤེས་སུ་བསྐྱབ། ཡེ་ཤེས་
རྣམས་ཤེས་གྱི་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཆ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱབ་ཞི་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གྲིས་པའི་གསུགས་རྫོགས་
པའི་སྦྲད་དུ་མངལ་ན་གནས་པའི་བར་སྐྱོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་དང་མངལ་དུ་འབྱུང་བ་
བཞིའི་བདག་ཉིད་གྱི་ཁམས་གྱི་ཚོགས་སྐྱེའི་དོ་རྗེ་རྒྱད་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་
དེ་བཞིན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱོན་སྐྱེས་དག་པའི་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་དོ་རྗེ་རྒྱད་དུ་འབྲེལ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་གྲིས་པའི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་གསུང་དོ་རྗེ་

སྲོག་འབབ་པ་དང་། བཅས་ནས་ཆིག་མི་གསལ་བའི་བར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་བྱུང་དུ་
འགྱུར་བ་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་དོན་རྗེ་རྗེས་པའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ངག་རྗོགས་པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དབང་པོ་མེད་པ་ཁྱ་བའི་དོ་བོར་ལྷ་བ་
ཚོས་སྐྱུ་དང་། ལྷ་བ་ལས་སད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐོ་བ་གསུང་དོན་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
བའོ། །འདིར་གྱིས་པའི་སེམས་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉེ་འདུ་ཤེས་ཐུགས་དོན་རྗེ་
དང་། སོ་སྐྱེས་ནས་སོ་ལྷང་བའི་བར་དག་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ལོངས་སྐྱོད་རྗོགས་
པའི་སྐྱུ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་ལོང་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་བྱུང་ཡིན་པ་ཅི་
ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཐེག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཐུགས་དོན་རྗེ་དང་། བདེ་བ་ལོངས་སྐྱོད་རྗོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་བྱུང་དུ་"འགྱུར་
བའོ། །འདིར་གྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་བདེ་བ་
འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་མངལ་དུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྗོགས་པ་ན་མི་
འགྱུར་བའི་སྐྱུ་ཅིག་རྗོགས་པ་ལྟར་"གྱིས་¹ བ་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་ཁམས་
དངས་མ་ཐེག་ལེ་ལོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་མ་སྐོས་ལུས་པ་ཉིད་དོ། །

འོ་ན་ནང་ལེན། སོ་ལྷང་བ་ནས་འཆི་བའི་མཚམས་ཀྱི་བར་སྐྱུལ་སྐྱུ་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐྱུར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་གྱིས་པའི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་རྗོགས་
ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་དང་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་
མེད་དོ། །བྱུང་དུ་འགྱུར་ཉེ་ནས། ཐར་བ་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་མངལ་དུ་སྲོག་ཆགས་

¹ མ་ཕྱི། ༤༧བཤན། འགྱུར་བའི་སྐྱུ་མེད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟར་ལྟར། འགྱུར་བའོ་ཞོལ། ༤༧བཤན། འགྲེལ་བའོ་ *
འགྱུར་བའོ

² མ་ཕྱི། ༤༧བཤན། ཕྱིས་སྐྱུ་མེད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟར་ལྟར། ཞོལ། ༤༧བཤན། ཕྱིས་

རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕོ་བའི་བདེ་བ་དང་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་ལྷུང་ཡིན་པ་རི་ལྟ་བུ་
དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚོས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
བ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དོ་རྗེ་དང་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་ལྷུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐར་བ་སྟེར་བའོ་ཞེས་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ངེས་པའོ། །

གཉིས་པའི། སྐར་ཡང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བཞི་དང་དོ་རྗེ་
བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་བསམ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་ཀྱི་རིགས་གསུངས་པ།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ནས། རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དང་མི་མཉམ་པའི་རིགས་ནི་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཚུ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རིགས་ཉེ། དེ་
གཉིས་ནི་རིམ་བ་ལྟར་ཉི་མ་ཤེས་རབ་དང་ལྷ་བ་ཐབས་ཀྱི་རིགས་དང་ཡི་གེ་ཀ་
སོགས་ཨ་སོགས་ཀྱི་རིགས་དང་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མངལ་
དུ་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་གཉིས་དང་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་གིས་
སད་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱེ་བཞིར་སྐྱར་བ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་
བྱིས་པའི་ལྷན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མཐའ་དག་ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ་ནང་གི་ལེ་ཏུ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་ལ་བདེ་གཤེགས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ལ་ཡུམ་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བཞིའི་སྐྱོར་ཚུལ་སྲ་མ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟའི་གསུགས་བསྐྱེད་པ་རྗེས་པའོ། །

བདུན་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གསུམ། ཡི་གེ་དགོང་
ཅིང་སྐྱུང་གཞི་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།
ཡུམ་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཚོ་གཉི་ཁ་སྐོང་དམིགས་བསལ་
དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལོ་སྐྱུང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གྱིས་པ་མངའ་བ་ནས་སྐྱེས་པའི་
སེམས་སང་པ་དང་མི་ལམ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ་འགྱུར་ལྟར་ཏེ། ལྡེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ནི་ཡབ་ཀྱི་དབྱེལ་བར་ཚོ་དང་། མགྱིན་བར་ལྷན་དང་། ལྷིང་ཁར་རྩྭ་དང་།
ཡུམ་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཉོ་དང་། གསང་བར་སྤྱ། སྤྱི་པོར་ཉེ་གཙུག་ཏོར་ལ་བྲ། དགོང་བ་སྟེ་
སྐྱ་གསུང་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གིས་ལུས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བུའོ། །འགྱུར་མངས་
སྤྱ། འདི་ལྟམས་གྱིས་ལུས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གྱིས་པ་སྐྱེས་
མ་ཐག་པ་མ་ཡིས་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་འི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལྡེའི་སྐྱ་རྩོགས་པ་ཡང་རབ་
མཚོག་ནས་བཟུ་བར་བུའོ། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་གཙོ་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་
རྣམས་ཀྱི་བུམ་པའི་རྣམས་བཟུ་བར་བསྐོམ་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐོག་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཙོ་
པོར་བསྐོམས་པའི་དབྱེལ་བར་ཨ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དེའི་སྟེང་དུ་ཚོ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བུ་སྟེ། ཞེས་
པའི་བར་མཐའ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ར་རྒྱལ་བ་བཟུང་བ་ནི།
དེ་ནས་རོ་རྩེ་གསུམ་བདག་པ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བསྐོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།

མི་སེམས་ཉ་སྲ་ག་ཉ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀླ་ལ་ཡ་ལྷ་ག་ཅི་རྩ་སྐྱ་གསུང་
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱ་ལྷ་མ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ལྷ་ག་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་འདོ། ཞེས་པའི་ར་རྒྱལ་
 བ་རྒྱུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྐྱ་གསུང་རྒྱལ་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་ངེས་
 པའོ། །འདིར་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཡུམ་གསུམ་གྱི་ལྷག་
 མཚན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་རིགས་འགྲོས་གྱིས་སྐྱོ་རྩོ་རྗེའི་
 ཡུམ་གསུང་རྩོ་རྩོ་རྩོ་བྱ། གསུང་རྩོ་རྩོ་ཡུམ་སྐྱོ་རྩོ་རྩོ་བྱ། རྒྱལ་ས་རྩོ་རྩོ་ཡུམ་མེར་
 མོ་ལྷག་མཚན་ཡབ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་ལ། གཞན་ < ལྷོགས་ > དག །འདིར་རྩོ་རྩོ་
 གསུམ་གྱི་ཡུམ་ནི་སྐྱ་མདོག་ལྷག་མཚན་ཡབ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བའི་
 ལྷ་མོ་རྣམས་སོ་སོའི་ཡུམ་ལས་སྐྱོས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་སྐྱ་གསུང་རྒྱལ་ས་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང། དབྱམ་བ་ལས་ལྷ་དཀར་པོ་དང། མགྱིན་བ་
 ལས་དམར་པོ་དང། ལྷོང་ཁ་ལས་ལྷ་ནག་པོ་སྐྱོ་བར་རིགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གཞན་གྱི་ལྷ་
 སྐྱོ་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་དོ། ཞེས་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་ལྷོ་བར་ནས་རྩ་ཡིག་གིས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཁུ་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས་འཇིན་པ་ལས་ཐབས་ལ་རིགས་གསུམ་དང། ཁུ་
 རྩལ་གཉེས་ཀའི་ཚོས་འཇིན་པ་ལས་ཤེས་རབ་ལ་རིགས་རྒྱལ་དག་པོ། །འདི་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལས་ནང་ཡུམ་ལ་རྩོ་རྩོ་སྐྱ་མ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡང་
 དགོས་པར་གསལ་པོ། །གསོལ་བ་བཏབ་པ་གཞན་དང། ར་རྒྱལ་གསུང་བ་ན།
 དབང་གི་ནས་ཚོ་ག་འདི་ཡིས་ཁ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི། ལོང་འོག་གི་ཚོ་ག་མ་
 ཚང་བ་ཁ་བསྐྱར་བའི་ངེས་པའོ། །འདིར་བྱིས་པ་བྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། སད་མི་

གཉིད་མ་ཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཡོད་པས་དེ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱལ་མཚོགས་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་བྱས་ལ། མངལ་དུ་སངས་སོགས་སྐབས་སོ་སོ་
བ་མེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་དང་རྒྱལ་གཟུང་བའི་གནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་སྣོད་པ་ལ་སོགས་
བར་བསྐྱོར་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དེའི་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སམ་རྒྱུའི་
ཚིག་རྣམས་གསུངས་པ། སྣོད་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤི་
བའི་མཐར་ཤི་བའི་མཐའི་སྤྱང་པོ་རྣམས་འགགས་ནས་སྣོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་མིའི་སྤྱང་པོའི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་
སྤང་བའི་དོན་དང་། ལྟའི་སྤྱང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། སྣོད་པའི་དང་
རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚིག་ནི། ཚིག་ལྷན་ལྟ་སྣོད་པ་ཉིད། རྒྱ་ན་ལེ་ཤེས། བརྗ་ནི་དོ་རྗེ་སྟེ།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་མི་བྱེད་པ། ལྷ་ལྷ་མ་ལི་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་ཀོ་ནི་བདག་ཉིད།
ཨ་ཉི་ནི་དཔོ། ཞེས་བ་དེས་བའོ། །འདིར་ཉེ་བར་ཞེས་སོགས་ལ་“རྩ”འགྱུར་དུ།
མངལ་དུ་བྱིས་པའི་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཉེ་བར་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་
འགྱུར་བ་ལྟར་བཤད་དེ། འདིར་མངལ་དུ་བྱིས་པའི་ལུས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྤྱང་པོ་ལྷ་
ཡི་ཚེ་ཤས་ཅན་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་ཡོང་ལྟ་
བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱེ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་རྒྱལ་གཟུང་བའི་
ཚིག་ནི། ཚིག་སྐྱེ་བའི་ལྷན་ལྟ་ལྷན་ལྟ་རྣམས་པར་དག་པའོ། །རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི།
ལྷ་ལྷ་མ་ལྷ་ལྷ་ཀོ་ཉི་ཉི། ཞེས་བ་དེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དུས་

1 མ་གྱི་ ༥༠ནག། ༥ ལྷ། ༥༦ནག། ཞོལ། ༥༦ནག། ལྷ། ༥༦ནག། ༥ * ༥

དང་། རྣམ་པ་ལྡན་ལྟའི་སྐྱོ་རྗེ་གས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་པོར་
 བསྐྱོམས་པའི་དུས་སྐྱོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོ་
 གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཚོན་པས་རྗེས་སྐྱོ་ཆགས་པ་ལ་ར་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་རྗེས་
 ཆགས་ནི། གྱིས་པའི་རྣ་བ་འབྲིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་། གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་དང་འབྲ་བར་བག་མ་ལེན་པ་ན་ལག་པ་འཛིན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མཚོན་
 པའི་རྗེས་སྐྱོ་ཆགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལོ་བཅུ་དུག་གི་མཚམས་སྐྱོ་འཕོ་བའི་བདེ་
 བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལོ། །བདེ་བ་དེ་ལྟར་རྗེས་ཆགས་དེའི་དུས་སྐྱོ་ར་རྒྱལ་གསུང་
 བའི་ཚིག་ནི་ཉ་ད་སྐྱ་ལྷ་མ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཚི་སམ་ཉ་སྐྱ་ག་ཉ་ནི་
 ལྟར་ལྟར། ཨ་ཏུ་རྣ་ག་ཏ་བརྒྱ་ནི་རྗེས་སྐྱོ་ཆགས་པའི་རྗེ་རྗེ། ལྷ་སྐྱ་མ་ནི་རང་བཞིན།
 ལྷ་སྐྱ་ལོ་ཉ་ཉི། ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་ར་རྒྱལ་གསུང་བའི་རེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་དང་གདན་གྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ག་རྒྱ་དང་བཅས་
 པའི་དང་། རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལྟའི་འདུག་སྟངས་སྐྱོ་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། འཁོར་བ་ཡོངས་སྐྱོ་ཤེས་པས་སྐྱུང་འདས་སྐྱོ་དག་ཚུལ་དང་། དག་པ་ལས་
 མིན་པ་ཡོངས་སྐྱོ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ། སྐྱོ་བཞིའི་བྱ་བ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་རེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ལུས་ཀྱི་ཅ་
 ལྟར་དག་པ་དང་། དུས་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དག་ཚུལ་དང་། མིན་པ་ཡོངས་
 སྐྱོ་ཤེས་པས་དག་པ་སྐྱུང་འདས་སྐྱོ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟེང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བདུད་ཅི་བྱམ་པ་བརྒྱད་པོ་
 རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིང་ཁའི་
 འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པོ་དག་པ་ལྟེང་གངས་དང་ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་མ་ཐུན་པ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །རིག་མ་སྐྱབ་སོགས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་བཞི་སྟེ་
 བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ལུས་བསམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོར་
 འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཅུ་དྲུག་དག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་བར་རབ་དུ་གྲགས་
 སོ། །དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཉིད་ལས་དོན་གྱིས་ཤེས་དགོས་པ་ཚོས་ཀྱི་དུང་
 སོགས་བཞི་གཙུག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དག་པ་ལོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དབའ་ནས་དྲུག་
 ཅུ་ཅ་བཞི་དག་པར་འཇུག་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐྱུལ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
 གསུང་གི་གཙོ་མོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེག་མོ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་བཞིའི་གཟུངས་མ་
 བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་སྐོར་གྱི་ཅ་འདབ་བཅུ་
 དྲུག་དག་པ་ལོ། །ཡང་ན་བཅུ་དྲུག་པོ་ལུས་བསམ་ཀྱིས་སྟེ་བ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་གསང་
 བའི་འཁོར་ལོ་དག་པ་ལོ། །ཞེས་སྐྱུར་པོ། །ལག་པ་དང་རྒྱུད་པའི་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་པོ་
 རྣམས་ལ་སྐྱེ་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 དགུ་བཅུ་ལ་དུས་བཞིས་བསྐྱབ་པ་ཅ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་བདག་ཉིད་དེ། ཅ་སུམ་ཅུ་
 སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་དག་པ་ལོ། །སྐྱེ་བརྒྱད་དང་གཏུམ་མོ་
 བརྒྱད་དེ། བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་སྟེ་བ་སོ་
 གཉིས་ལས་གཉིས་བྱེད་དུ་སྐྱུར་ནས་ལྷག་མ་སུམ་ཅུ་པོ་ལག་པ་རྒྱུད་པའི་སོར་
 མོའི་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་ལོར་

དག་པར་འགྱུར་ཉེ། ཚའི་འཁོར་ལོ་དག་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དག་པ་དང་། ལུས་མ་ལ་སོགས་
པའི་དག་པ་དང་། ལྷ་གཞན་སྤྲུག་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དག་གོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ།
རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པ་གཙོ་བོར་བསྟན། ལུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་དག་པ་གཙོ་
མོར་བསྟན། དེ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་དང་སྡོན་ཏུ་
འགོ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་ནི་ལུས་སྦྱོར་རྟེན་འབྲེལ་འགོག་པ་ལས་ལྷར་འགྱུར་བ་ཤེས་
པའི་དོན་ཏུ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གསུངས་པ།
ལུས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་
"དང་ཏུ་ལྷེ་བར་རྒྱ་སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ནི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཉེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟེན་ལྷུ་འཁོར་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་བདུན་ནི་འབྲས་བུ་འཁོར་སོ། །རྒྱུ་འཁོར་ནི་མ་རིག་པ་སྲིད་པ་ལེན་པ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་འཁོར་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་བདུན་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། འདིའི་རྣམ་གཞན་རྒྱས་པར་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་ལེ་ལུང་གསུངས་སོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཁོར་དེ་རྣམས་དག་པ་ནི་ལུས་
ཀྱི་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་དག་པས་རྗོལ་ཅན་ཉེ་དཀྱིལ་

༡ མ་གྱི་ ༥༡ནལ། དང ལྷ། ༥༡བལ། ཞོལ། ༥༡བལ། ལྷ། ༥༡ནལ། ལྷ

འཁོར་གྱི་དབང་སོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པར་དག་པའོ། །ལོ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བས་སོ། ཞེས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྲུང་བ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཆེན་པོའོ། །ཉི་མ་ནས་མ་ཡིན་ལོ་དེ་ཉིད་
ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སྡོད་འགགས་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ཤེས་རབ་
མ་རྣམས་པར་དག་པ་སྟེ། འདིར་ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་དུས་སྡོད་བཅུ་གཉིས་
སྟེ་འགྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་འཆད་པའི་དབྱེ་བས་དུས་སྡོད་
བཅུ་གཉིས་སྟེ་གནས་སོ། །དུས་སྡོད་བཅུ་གཉིས་འགགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་ཤེས་རབ་མ་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱས་གང་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་སྤང་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཡི་རྩམ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཐབས་ཅན་རྒྱ་
ལས་བྱུང་། །དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །དེ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་
པ། །དགོ་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་གསུང་། ཞེས་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པའི་
བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་ཚིགས་སྟེ་བཅད་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་རྒྱས་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ལྷག་རྣམས་སོ། །དགོ་འདུན་
ཞེས་པ་དགོ་སྟོང་རྣམས་པ་བཞི་ཚོགས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་དགོ་སྟོང་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དགོ་སྟོང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལོ། །ཡི་རྩམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ནི་
ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་སྟེ། ཚོས་ཀུན་བདེན་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ལས་
སོ། །སངས་རྒྱས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཁྲོ་བོ་དང་རྣའི་ཚོགས་ཏེ།

སངས་རྒྱལ་ལྷམ་ལྷམ་དུག་ལས་བྱང་སེམས་སོགས་སྣོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁྲབ་བྱ་
འབྲས་བུ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་རྒྱ་སྣོན་དུ་འགོ་བས་ཁྲབ་བ་ནི། འདིར་རྒྱལ་བཏབ་བའི་དོན་
ཏེ། འདིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་རོ་བོ་ཐ་དད་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
གཙོ་བོ་ནི་བསམ་དུ་མེད་བ་རྣམས་བར་མི་རྟོག་བའི་སེམས་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་སྟེ། དེ་ལ་
འཇུག་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་ཀུན་ལ་སོག་གི་སྣོང་བ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་མ་
སྣ་ཚོགས་ལྷམ་མོ་ཞེས་བ་རྒྱལ་འདེབས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། ད་ནི་ལྷ་མོ་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྟོང་
ཁའི་བརྒྱ་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཙུང་བ་རྒྱུད་
རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་དག་བ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ནག་མོ་འབར་
བའི་མཐར་སྤྲུག་བ་རྒྱུད་རྣམས་དག་པའོ། །ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱ་དང་དུང་ཅན་མ་དག་བ་དག་
གིས་མཚོག་གི་ཆ་ཚོག་དག་རྒྱལ་དང་ཐིག་ལའི་གསུགས་ཅན་མ་སྣ་ཚོགས་ལྷམ་ལ་
འདུས་བ་དག་སྟེ། རྒྱང་བཙུ་འགོག་བ་ལས་ཡབ་ལྷམ་བཙུ་དག་པའོ། །ཆགས་སྣང་
གཉི་སྤྲུག་དང་ར་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་བཞི་གདོད་ནས་ཟད་བས་གཙོ་བོའི་ཞབས་
གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་དྲག་པོ་རྒྱང་མར་བཅས་བ་དག་པའོ། །བདུད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱང་གི་
རྒྱ་བ་ཟད་བས་ཞབས་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་དག་པའོ། །ལུས་དག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོབ་བ་བཞི་ཟད་བས་རིམ་བ་བཞིན་དུང་གཞུ་ཞོར་བུ་དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་དག་
བ་སྟེ། ལྷའི་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་རྗེ་རྗེ་བཞི་དག་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །སུམ་བ་ནས་འགོག་
བས་ཤར་ཀྱི་སུམ་བ་གཉིས་དག་བ་སྟེ་སུས་ཀྱི་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་རྟེན་དག་པའི་
དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སུམ་བ་

གཉིས་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནས་སྣོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་
གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་མི་འཛག་པས་སྣོང་དུ་རྒྱལ་བའི་བྱམ་པའོ། །རྒྱལ་མི་
འཛག་པས་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྲལ་གྱི་དུ་སྐྱུར་བས་
བྱམ་པ་བརྒྱད་དམ་ཡང་ན་ཐོད་པ་བརྒྱད་རྒྱལ་ས་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་རྒྱལ་དག་དང་། ལྷག་མཚན་དང་། ལྷག་རྒྱལ་
སོགས་པའི་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་
པའི་དང་། གསུང་གི་ལྷའི་དང་། ལྷའི་ལྷའི་རྒྱལ་དག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་བཅུད་ཅི་
ལྷ་སངས་རྒྱས་ལྷར་དག་ཚུལ་ནི། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཕྱང་སོགས་འགགས་
པར་གྱུར་པ་ན་གཞན་སྐྱབ་བྱམ་གྱི་འདུ་གྲེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་དེས་ན་འདུ་གྲེད་རྒྱལ་བར་དག་པ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
གདོད་ནས་ཟད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱང་པོ་ལྷ་རྒྱལ་བར་
དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ཁམས་རྒྱག་ཕྱམ་རྒྱག་ཏུ་དག་ཚུལ་ནི་དེ་
བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་རྒྱག་ནས་ཁམས་དེ་དག་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་བར་དག་པར་འགྱུར་རེའི་བར་
རོ། །ཕྱུལ་དང་ཕྱུལ་ཅན་སེམས་དཔའ་སེམས་མར་དག་ཚུལ་ནི། ཕྱུལ་དང་ཕྱུལ་
ཅན་ནས་ལྷག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བརྟུ་གཉིས་དག་པའོའི་བར་རོ། །སྟོབས་དང་ལས་
དབང་ཁྲོ་བོར་དག་ཚུལ་ནི་ཁྲོ་བོ་ལྷ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ས་དག་
པའོའི་བར་རོ། །འདིའི་ཞར་ལ་སྐྱུའི་ཁྲོ་བོའི་དག་པ་ནི། དེས་པར་སྐྱར་ཡང་ནས། ལྷན་
ཅིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་སྒྲིའི་རྣམ་དག་མི་གསུང་གི་གཙོ་མོ་ཙ་ལྷན་སོགས་
རྣམས་སྐྱོན་བརྒྱད་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བརྒྱའི་ནས་འཛིགས་མ་ལ་སོགས་པའོ།
ཞེས་བདག་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱའི་སྒྲིའི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
གི་སྒྲིའི་དང་། སྐྱའི་སྒྲིའི་རྣམ་དག་གོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱའི་འདབ་མར་
གནས་པ་སྐུམ་བརྒྱ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་གཙོ་མོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བཞི་བཅུ་ཅ་
བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྐྱེག་མོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱོན་པ་སྐུམ་བརྒྱ་རྒྱལ་ཅུ་ནི་
ཅུ་ཚོད་གཅིག་གི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཉིན་ཞག་ནས་དག་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་སྐྱ་དང་རབ་གཏུམ་ཏུ་དག་ཚུལ་ནི། གསང་
བར་མི་བདག་ཅེས་པ་ནས་ཉིས་འབྲུང་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །ལྷས་ཀྱི་བྱ་བ་
འདོད་སྲིད་འདོད་ཏུ་དག་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་འདོད་མ་ནས་དེ་རྣམས་དག་པ་པོའི་བར་
དོ། །སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་འབྲུང་པོར་དག་ཚུལ་ནི། སྐྱ་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བ་མཐའ་དག་གོ། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བ་སྐྱ་བྱེ་བ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་དུང་ཚོད་ཏུ་ས་གཞི་ལ་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་རྣམས་དག་པ་སྟེ། ལྷས་ནི་
དོ་རྗེའི་བ་སྐྱ་ཅན་ཞེས་པ་སྟུང་དོ། །དེ་སྟུང་དེ་རྣམས་གཞན་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་དང་།
གཞན་འབྲུང་པོ་དེ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱལ་མཚན་དང་སྐྱལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དག་ཚུལ་ལ་བཞི། དེ་ཉིད་ཉི་

ཕྱུ་ཅར་བཞི་གཙོ་བོའི་སྤྲུག་མཚན་དུ་དང་། ཁམས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཏུ་དང་། གནས་སྐབས་བཞི་སྤྲུག་སྤྲུག་བཞིར་དང་། བདེ་སྟོང་དོན་རྗེ་ཅན་ཡབ་ཡུམ་དུ་དག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྲུང་དང་མ་སྐྱོན་པའི་“དེ”ཉིད་ཉི་ཕྱུ་ཅར་བཞི་སྐྱེ་བ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་མཚོན་ཆ་དོན་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བར་དག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཉི་ཕྱུ་ཅར་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཅར་བའི་རང་བཞིན་བམ་མཁའི་ཁམས་ནི་དོན་རྗེ། ས་འཁོར་ལོ། ཚུ་བསྐྱེ། མེའོར་བྱ། རྒྱུད་རལ་གྱི། རྣ་བ་ལྟ་མ་དུ། ལྷ་དག་སྟེ། མིག་མདའ། ལྷེ་མདུད། ལྷས་སྤུལ། སྐྱ་ཅེ་གསུམ། དེག་བྱ་ཐོ་བ། རོ་སྐྱགས་ལྷ། གཟུགས་ཞགས་པ། དེ་དབྱུག་པ། བཤད་ལམ་གཞུ། རྒྱུ་བ་ནི་ཐབས་གྱི་དབང་གིས་ལྷན་ལ་ཡིན་ཡང་འདིར་མེད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་དུང་དོ། །ལག་པ་མགོ་ལོ། །ཁ་ཁ་ལྷོ་བ། །དེ་ཚུའི་དབང་པོ་དེལ་བྱ། དབང་པོ་མཚོག་གི་གྲུག། །སྤྱིར་སྐྱ་གཅན་ཉི་མ་ལྟ་བུ། བད་དུ་ཡིད་སློང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཡང་མེ་ལོང་སྐྱགས་སྐྱོག་ཐོད་པ་གསུམ་ལ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཞེས་པ་ལ་རང་བཞིན་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་སྤྲུག་སྟེ། དེ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་བ་ཟད་པ་ལས་གཞན་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྤྲུག་རྣམས་གྱིས་གཙོ་བོའི་འཁོར་ལོ་དང་སྐྱ་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་སྤྲུག་སྤྲུག་རྣམས་བར་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་རྗེས་ཞེས་པ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་རྗེ་སྟེ་སད་མི་གཉིད་མ་སྤྲུག་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བར་དག་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་བ་བ་མེད་པའི་

༡ མ་གྱི། ༥༡བཙན། ༥ སྐྱ། ༥༦ནུན། ལྷ། ༥༡བཙན། ཞོལ། ༥༠ནུན། དེ * དེ

ཕྱིར་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དག་པ་སྟེ། གཞན་སྐྱབས་ལུགས་ལེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དོན་རྗེ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་རྣམས་པར་དག་པ་དོན་རྗེའོ། །དེའི་མཚོན་བྱེད་དོན་རྗེ་འདྲིན་པའི་
ལུགས་ཀར་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ལུགས་ཀར་སྐྱབས་ལེ་སྟེང་དུ་ཡང་དག་
པར་གནས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དོན་རྗེ་ཅན་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དག་པ་མཚོག་
དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་མི་ཡིག་དོན་རྗེ་སྟེ། འཕོ་བའི་བདེ་བའི་སྐྱིབ་པ་ཟད་པ་ལས་བྱུང་
བའོ། །སྐྱོལ་གསུམ་ལྷན་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དུས་གསུམ་
གཟིགས་པ་ཨེ་ཡིག་པར་སྟེ། ལ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི་
སྐྱིབ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡབ་ལྷན་གྱི་དག་པའི་དབྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དག་པ་སྲུང་འདས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་
དོན་བརྒྱ་བ་ལ་གསུམ། སྐྱིབ་པ་ཟད་ནས་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྲུང་འདས་སུ་
འགྱུར་ཚུལ། དུས་གསུམ་ཤེས་ཤིང་སྐྱིབ་པ་ཟད་པས་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།
ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་ཅུང་ཟད་མ་སྲུངས་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་གསུམ་སྲིད་གནས་ཞེས་པ་ནི། དུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་དག་པ་
ལ་གནས་པ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བཙོན་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་ལྷན་ན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྲུང་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འཁོར་འདས་དབྱེད་མེད་དང་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་
དོ། །གྱི་དོན་རྗེར་ཡང་། སངས་རྒྱུས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་། །དོན་རྗེ་འདྲིན་པ་

རྣམས་ཀྱི་གནས། །འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་ལྷ་འདས་འདས་པ་
ཉིད། །འཁོར་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་བློ། །ལྷ་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྲུབ། ཞེས་
དང། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པར། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བློ། །ལྷ་འདས་ཞེས་བྱ་
བར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་བློ། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་སྲིད་པ་གསུམ་
གྱི་འདས་པ་ཡོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་པའི་དོན་རྣམས་བྲལ་བ་
པ་དང་མཚུངས་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་བློ། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་དང། རྒྱ་ལྷ་དང་
འབྲས་བུ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་འབྲེལ་དང། དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་མཐེན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང། སྐྱའི་མཐེན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་དང། གསུང་གི་མཐེན་པ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་དང། ལྷགས་ཀྱི་མཐེན་པ་ལས་
གྱི་རྣམས་པ་མཐེན་པ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་བློ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་ཡང་
དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ།
ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་མ་སྤངས་པས་སྤང་བོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་
པའི་ལྷ་འདས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་སྲིད་དང། དེ་བཞིན་དུ་
དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅུང་

ཟད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
པ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ས་བཅུའི་དབང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བོ། །

གཉིས་པ་དག་པ་ལས་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
དེ་ནི་དག་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྐྱེ་བ་བཅས་ལ་ཉེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་འཁོར་བའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་
འདྲིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྣང་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་
སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ལས་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་རྣམས་
ལས། དུས་སྐྱའི་དབྱེ་བས་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར། སྐྱེ་བཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཡིད་ནི་
རྣམ་པ་བཞི་དུ་གནས་སོ། །སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡིད་རྣམ་པ་བཞི་ནི།
འདིར་ནི་སྲིད་པ་འདྲིན་པའི་དུས་སུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་གནས་
སྐབས་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤྱི་ཡིག་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དག་པའི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བཞི་པ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
སྐྱའི་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལས་ནི་ལྷ་བ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་
ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཚོས་སྐྱེ་དེ་
ལས་སྐྱེ་མཆེད་དེས་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མི་
ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སྐྱེ་དེ་ལས་ནི་
སོར་ཕོ་སྐྱེ་སྐྱེ་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་སང་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ཏེ་བཅས་པ་
ན་དཔུ་མར་སོག་འབྱུང་བའི་དུས་ནས་བརྒྱུ་མས་ནས་མ་ཤིའི་བར་གྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱར་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་པ་བཞི་སྲར་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ནང་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱབ་བཞིའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་རྣམས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་
རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་གཙོ་བོས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྐྱེལ་
བར་མཛད་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གནས་སྐབས་བཞིའི་བླ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དོ། །སྐྱིབ་པ་བླ་བ་དང་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པ་གཞན་སྐྱིབ་བྲལ་
གྱི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྡོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འགགས་ཏེ། སྲིད་པ་གསུམ་གྲ་
མཐ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བཞིའི་བྲ་བ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་བསྐོམ་པའི་དེས་བ་ནི།
ད་ནི་སྐྱབ་བཞིའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་བར་ཞེས་པ་སྐྱེལ་
པའི་སྐྱེ་ནི། སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡིད་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ལོངས་སྤོད་པའི་བྱེད་པ་པོར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འགྲོ་ལོངས་
སོགས་དང་། དག་གི་སྐྱབ་བརྗོད་སོགས་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
པོར་གྱུར་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། བྲ་བ་དེ་དག་ཡིད་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པ་ཞེས་པ་འཁོར་བར་ལོངས་སྤོད་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་མེམས་པོ་མ་

1 མ་ཕྱི། ༥༩ནལ། ཞགས རྒྱ། ༥༧ནལ། ཞོལ། ༥༧ནལ། རྒྱ། ༥༧ནལ། ཞགས
2 མ་ཕྱི། ༥༩ནལ། རྒྱ། ༥༧ནལ། ཞོལ། ༥༧ནལ། རྒྱ། ༥༧ནལ། ཞགས

ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ལ་སེམས་ཤིང་། མོངས་སྡོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་གང་ལས་ན། ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་བག་
ཆགས་སད་པའི་དབང་"གིས་སོ། ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཞེས་པ་འཁོར་བར་ཚོས་སྐྱེ་
ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིད་"ཏུ་¹ མཐུག་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་གཉིད་
ཀྱིས་ནོན་པའི་དབང་ལས་ཡིད་ནི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་མི་
རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་འཁོར་བར་དག་པའི་སྐྱེ་ནི། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཉེ་
དེའི་དུས་སུ་འཇོག་པའི་བདེ་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིར་ཉིན་མོའི་དུས་
སམ་མཚན་མོའི་དུས་ཉེ། དུས་ནི་དུས་ཚོད་དེ་དེའི་དུས་སུ་འབྲིག་པ་བྱས་པ་ན་ལུས་
ངག་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གོས་ཉེ་འཇོགས་པ་ལས་དགའ་བ་གསུམ་སྡོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དུས་གཅིག་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྡོང་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་
ཉིན་མཚན་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །འགྱུར་མེད་དོན་དུའོ་ཞེས་པ་ཐིག་ལེ་བཞི་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་དོན་
དུ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྡོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སོ། ཞེས་
པ་ནང་གི་སྐྱེ་བཞི་བྱ་བ་དེས་བའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་
པའི་ཚོས་རྟེན་འབྲེལ་དང་དུས་སྡོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་འགགས་པ་ན་སྐྱིབ་པ་
མེད་པའི་ཚོས་སུ་གནས་འགྱུར་ཉེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་

1 མ་ཕྱི། ༥༧༡ན། ལྷ། ༥༦ན། ལྷ། ༥༧ན། ལྷ། ༥༧ན། ལྷ། ༥༧ན། ལྷ། ༥༧ན། * ལྷ། ༥༧ན།
2 མ་ཕྱི། ༥༧༡ན། ལྷ། ༥༦ན། ལྷ། ༥༧ན། ལྷ། ༥༧ན། ལྷ། ༥༧ན། -ཏུ་

གསུམ། འདུག་སྒྲུབ་ས་གཉིས་ཏེ་ལྗོད། །རྒྱུང་ལྷ་རྣམས་བར་དག་པ་དེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲུབ་ས་སྒྲུབ་ས་དང་གདམ་རྣམས་བར་དག་པ་དང་འགྲུར་ཏེ། རྣམས་བར་དག་པ་ནི་རྒྱུང་གཡོ་
བ་མེད་བར་གྲུར་པ་ལས་སོ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། །ལས་རྒྱལ་
མཚོག་གིས་པའི་དག་ཚོགས་པ་དང་འབྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དག་
ཚོགས་པ་གཉིས་པ་ལོ་བཅུ་དུག་གི་མཚམས་སུ་འཛོག་པ་དང་འབྲ་བར་ཐེག་སྲི་
རྣམ་འབྲོར་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་སོ། །

སྐྱུས་པ། ལེགས་བཤམ་རྒྱ་སྐར་གྱེ་བའི་འབྲེང་རྒྱས་པ། །ལྷག་བསམ་རྒྱ་འོད་
དང་འགྲོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི། །མཁམ་ལ་མདོན་བར་འཕགས་པའི་འོད་དཀར་
གྱིས། །སྐལ་ལྷན་འགྲོ་རྗེའི་ལུན་པ་རྣམས་པར་སེལ། །དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚེར་
བཤམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་བར་བཤམ་པའི་འགྲོ་
ལས་བཅུམ་སྟེ། སྐྱུབ་ལེའི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་རྣམས་བར་བཤམ་པའོ། །།

། མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་ཚོགས་པའི་
རིམ་པའི་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བསྡུས། །

རབ་ཞི་བདུད་ཅིའི་ཚར་གྱིས་བྲན་པ་ལས། །སྙིང་རྗེའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་
ཚོགས་དགོ་ལེགས་ཀྱི། །མེ་ཉོག་འབྲས་བུའི་དཔལ་གྱིས་རབ་བརྗེད་པ། །གང་དེར་
སྒྲར་ཡང་གྲུས་པས་བཏུང་བྱས་ཏེ། །ལུང་སེལ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བའི་གཏུམ་མོའི་

མེ། །དབུ་མའི་ལམ་ནས་གྲེན་དུ་འབར་བ་ཡིས། །གཡས་གཡོན་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་
འགགས་པ་ལས། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། །རྣམ་
འཕྲོར་ཡན་ལག་དུག་གི་བཟོད་པ་སོགས། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་གནད་ཀྱི་
དོན། །རྒྱུད་དོན་རི་བཞིན་དམ་པའི་གསུང་དག་གིས། །རྣམ་པར་སྡེ་སྡེ་གསལ་བར་
འདིར་བཤད་བྲ། །

མདོར་བསྐྱུས་བཞི་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྒྱུབ་
ཐབས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱུས་ལ་གསུམ། མཚོན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་
བ། རྒྱུད་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩ་མངས་ལྟར་ཚིག་རྐང་གཉིས་བ་དང་བོར་སྒྲངས་ཉེ་བཤད་ན།
བཅུ་དུག་གི་སྡེད་བརྒྱུད་དང་དེའི་སྡེད་བཞི་སྡེ་ལུས་རག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
བཞི་མི་འགྲུར་བར་འཆང་བའི་ཁུ་བ་འཕོ་བ་མེད་པ་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་པད་དཀར་གྱིས་རབ་བཏུང་ནས་རྣམ་འཕྲོར་པའི་
ཐིག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་ནི་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་ཐིག་ལེའི་རྣམ་འཕྲོར་དང་སྤྱོད་ལོའི་རྣམ་འཕྲོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ཐིག་ལེ་དང་སྤྱོད་ལོའི་རྣམ་འཕྲོར་བསྐྱོམ་པ། མཚོག་རྒྱུབ་སྡེད་
རྫོགས་པའི་རིམ་བ་བསྐྱོམ་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། རྣམ་
འཕྲོར་གྱི་སྡོད་པའི་རིམ་དོན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་རྒྱུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུད་གཞིའི་སྡོད་ནས་རྣམ་འཕྲོར་བཞིའི་དབྱེ་བ།

དབང་པོའི་སློབ་སྟེན་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་བསྟན་པ།
བསྟུན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོ་མོའི་གྲི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏུམ་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་ལ། འདིར་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངལ་དུ་སྤྱིས་པའི་ལུས་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བར་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྤྱི་སྐྱོད་པོར་རྫོགས་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལོ། ། མངལ་ནས་
སྐྱེས་པ་ན་སློག་འབྲུང་བ་དང་འབྲ་བར་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
གསུང་རྫོགས་པ་ནི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་སྟེ། སློག་རྫོགས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱ་བ་
འཇུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་འཁྱིམ་པའི་ཁམས་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་
བར་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུར་རྫོགས་པ་ནི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་འབྱོར་
དོ། །ཤེས་རབ་དང་འདུས་ཏེ་འབྲིག་པའི་དུས་སུ་ཁྱེད་ལ་འཕོ་བ་ལས་འཇུག་བདེ་ལ་
དམིགས་པ་དང་འབྲ་བར་བྱང་སེམས་དོ་རྗེ་ནོར་བུ་ནས་སྟེང་དུ་གཤེགས་པའི་བདེ་
བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྤོ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་
མཚོམས་སུ་སྟེ་མཐར་འབྲུང་བར་འབྲུང་དོ། །དེས་ན་བདེ་བ་དེ་ཉི་ལེ་ལོངས་སྟོན་
པའི་སྐྱོད་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བག་མ་ལེན་པ་དང་ལག་པ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སྟོབ་མ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ཤེས་རབ་མ་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱབ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བ་སྤྱིས་པའི་སྐྱེ་
བོ་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྗེས་བྲན་གྱི་དུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དང་ལྟེ་བར་

༡ མ་གྱི་ ༥༦ནཉ། རྒྱུད་ ལྷ་ ༡༡ནཉ། ལྷ་ ༡༡ནཉ། ཞོལ་ ༡༤བཤ། རྒྱུད་ * རྒྱུད་

གཏུམ་མོ་འབར་བས་སྦྱི་མོ་ནས་ཐེག་ལེ་འཇག་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་
གསུངས་སོ། །དབང་མོ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སོ། །དབང་པོ་
མཚོག་གི་རྣམ་འབྲོར་པ་སྐྱབས་ཕྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་ཐེག་ལེ་གཡོ་བ་
ཡང་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་གསུངས་སོ། །དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཚོག་གི་
གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་རྣམ་འབྲོར་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བ་མང་
ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་ལེགས་པ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་འི། དེས་ན་འདིར་བསྟོད་འགྲེལ་དུ། འདི་ཉིད་བསྟོམ་པ་འི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། རྫོན་དུ་གཟུགས་བརྟན་བསྟོམ་པ་དང་ཕྱིས་ནས་གཟུགས་བརྟན་བསྟོམ་
པའོ། །རྫོན་དུ་གཟུགས་བརྟན་བསྟོམ་པ་འི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བསྟོམ་པའོ། །ཕྱི་ནས་སྟོམ་པ་འི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བར་
ཟླ་གར་ལི་རྒྱ་བཀོད་དེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་
པའོ་ཞེས་པ་ལྟར། དེས་མར་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ནས་བདེ་བ་དེའི་སྐྱབ་ཐབས་ཅ་
བའི་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ལེའི་རྣམ་འབྲོར་
དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་འབྲོར་གསུངས་པ། རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་
སུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་གི་ལོ་ལོན་པས་ན་ཚོད་ལ་བབ་པ་རྒྱུད་ཁམས་མ་དོ་
རྗེའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་བརྒྱན་པ་ལ། གྱི་
དོ་རྗེར། འུང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྐྱུངས། །དགོ་བ་བཅུ་ལ་བརྩམས་ནས་
འི། །དེ་ལ་ཚོས་འི་རབ་ཏུ་དཔེ། །“སྟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་དང་འི། །དམ་ཚིག་

༡ མ་ཕྱི། ༥༦བཤུ། ཟླ། ༡༧ནུ། ལྷའི། ཟླ། ༡༡བཤུ། རོལ། ༡༧ནུ། ལྷ་ཡི།

བས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དུས་སུ་སྡེ་བར་སོགས་
དང་ལྷན་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་ཞིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ལེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གཏུམ་
མོ་འབར་བ་དེས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྗེའི་མིང་ཅན་ཅ་གཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྗེའི་
རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་སྡེ་འགགས་ཤིང་སྐྱུན་མ་སོགས་གཤེགས་མ་ལྗེའི་མིང་ཅན་ཅ་
གཡས་གྱི་ཁམས་ལྗེའི་རྒྱུད་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
ཡང་བསྐྱེད་པ་སྡེ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་དེ་བོད་ཅན་ཐིག་ལེ་
སྤྱི་བོའི་ཉི་བུ་བ་ལས་འཛུགས་ལྟེ། བདུན་ཅི་ཁྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ནི་ཐིག་
ལེའི་གཟུགས་གྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་བའི་བར་གྱི་བརྒྱ་རྣམས་སུ་འཛུགས་པར་བྱེད་
བ་ལས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་
པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་བཅུ་དྲུག་སྟེད་སྟེད་ཐིག་ལེ་འཆང་ནི་འགྲུས་བུ་སྟེ།
ཐིག་ལེ་བཞི་འཛིན་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཆ་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་ནག་པོའི་ཆ་ལས་
འདས་པ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེན་ཅིག་སྟེས་དགའ་སྟེ། བསམ་གཏུན་ཉེ་དགའ་བ་བཞིའི་
ཅ་མོ་འཆང་བའང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་སྤྱི་བོའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་ལོར་སུ་ནས་སྡེ་བར་གཤེགས་པ་རྒྱ་མ་སྐྱུན་བ་དང་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱས་སྡེའི་ཁར་རྣམ་སྟོན་མ་གྲིན་བར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དབྱེས་བར་བྱི་མ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྲུང་བྱི་ལྟར་སྐྱོན་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུང་ཡང་སྡེའི་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
སྟེད་སྟེད་སྟེ་བའི་འོག་ཏུ་དུང་ཅན་མ་ནི་བྱུག་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་
སྤྲུང་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ཞུགས་པ་ན་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བས་དེ་ནི་གཏུམ་མོར་རབ་ཏུ་

བརྗོད་དོ། །ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱའི་འདི་ཉེ་བའི་སྤྲོད་ཡན་ཆད་ཏུ་"གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་
 བའི་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པས་གདོལ་པ་མོར་
 བརྗོད་དེ། དེ་གང་ཡིན་པའི་ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱའི་ཞི་མེད་སྣ་ཞེས་མ་སྟོན་ཏུ་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་
 ཏུག་གི་སྣ་ཅེ་ཡིན་པས་སོ། །གཡས་པའི་ཁམས་སྤྲི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡེའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་སོག་དང་། གཡོན་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་ཅན་སྤང་པོ་ལྡེའི་རྒྱུད་ནས་མཁའ་
 ལ་སོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྡེའི་འབབ་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྡེའི་སྤེ་བའི་སྣ་ཅེ་
 དབྱུ་མར་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ཏུ་གྲགས་པ་མི་འགྲུང་བར་
 འཛིན་པ་དེ་ཡང་གཡས་པའོན་གྱི་རྒྱུད་དབྱུ་མར་འགོག་པས་སོག་གི་རྩོལ་བར་
 བཤད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་འགྲེལ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བསྐྱོམས་
 བས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏུ་ནི་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་མཐོང་བ་སོར་བསམ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཏུག་གི་སྤེ་བར་གཡས་པའོན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྲུང་པའི་
 ཡུངས་ཀར་ཅམ་གྱི་སོག་གི་གོང་བུ་ལ་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་བརྟན་གྱི་སེམས་ཅན་
 དང་། རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟོད་མ་ལུས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུད་དབྱུ་མར་འགོག་པ་ལས་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ལས་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྐོམ་པ་ནི་
 བས་མཁའའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་བསྐྱོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བསྟོད་
 འགྲེལ་དུ། རྗེ་རྗེ་ལོར་བུའི་ནང་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་ནི་ནང་ཏུ་

༡ མ་གྱི། ༥༣༧། གཙང་ ལྷ། ༡༡༧༧། ཞོལ། ༣༦༧༧། ལྷ། ༡༠༧༧། གཙང་ *གཙང་

མེད་པ་དེ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པའི་སློབ་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིན་ལ། གཏུམ་
 མོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ནི་རབ་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱ་དང་སྦྲོར་
 པའི་འདོད་པ་སྟེ་དེའི་མེ་ནི་འདོད་པའི་མེ་ལོ། །འདོད་པའི་མེ་དེས་གཏུམ་མོ་རྒྱས་ཏེ་
 ལྟེ་བའི་བར་དུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ནི། ལྟེ་བ་སྦླུལ་པའི་འཁོར་ལོར་རྣམ་པར་སྣང་
 མཛད་པ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ཅུ་གཡོན་དང་གཡས་ལ་སོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་སྟེ་གཅིང་། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ས་ལ་སོགས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་པ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་
 ཡིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འོད་གསལ་སྟོང་
 གཟུགས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྟེན་པའི་དོན་ནི་དབང་པོ་དང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་
 ཡུལ་དང་རྒྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བསྟེན་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུང་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་མགོ་
 བོར་རྒྱ་བ་བཟང་ལས་ཞེས་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱེ་བའི་ས་བོན་ཉི་ཡིག་ལས་ཞེས་
 རུ་འགྱུར་ལྟར་ཏེ། ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཁུ་བ་སློབ་བྱུང་བ་འཛུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོ་
 རྗེ་ཅན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཛུགས་
 མགོ་བོ་སྟེ་དབྱེལ་བ་ནས་མཐོན་པའི་བར་དུ་ཕྱོམ་པ་དགའ་བ་དང་ནས། གསང་བའི་
 པར་སྤྱོད་པ་སྟེན་ཅིག་སྤྱེས་དགའོ། །གསང་བའི་པར་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་
 འབྱུང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཏུམ་མོའི་མེས་
 དབྱེལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལྷུ་བར་གྱུར་པ་ན་གསང་བར་སྤྱིའི་ཐིག་ལེ་འགྱུར་བ་འགོག་

གོ། །སྟེ་བར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚེས་འབྲུང་གསང་
 གནས་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱ་དག་ལ་གནས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྦྲར་ཡང་ཞེས་
 པ་སྲར་རི་ལྟར་ཕྱོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། ལྟེང་དུ་སྟོོ་བ་བྱས་པར་འབྱུང་རོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་དབྱལ་བ་ནས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའམ། རྣམ་
 པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་རྣམ་པར་ཉེད་པ་དང་མཚེན་
 ཉེད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཕྱོན་པ་དང་ལྷ་བའི་ཆ་བཙུ་ལྷ་
 ཡོངས་སུ་གང་བ་སྟེ་དབྱལ་བ་ནས་མགྲིན་པར་ཆེས་ལྷ་དང་མགྲིན་པ་ནས་སྦྱིང་
 ཁང་ཆེས་ལྷ་དང་སྦྱིང་ཁ་ནས་སྟེ་བར་ཆེས་ལྷ་དང་། ལྟེ་བ་ནས་གསང་བའམ་དོ་རྗེ་
 འོར་བུའི་བར་དུ་ཆ་བཅུ་བྲུག་པ་རྗོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བར་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་དང་ལ་
 སོགས་པས་སྦྱིང་ཁང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་མགྲིན་པར་སྦྱེས་སུ་བྱེད་པ་དང་དབྱལ་
 བར་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་སྟེང་དབྱལ་བར་གཤེགས་ཏེ། འཕོ་བའི་བག་
 ཚགས་ཀྱི་རི་མ་མེད་པ་སྟོོ་བར་བྱས་པར་འབྱུང་རོ། །རི་མ་མེད་པའི་ནས་མཚུངས་
 པ་སྟོོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དུས་གསུམ་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འཁོར་ལོར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འབྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཞེས་
 པ་ནི་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འབྱུང་བ་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བ་དེས་འདོད་པ་རང་གི་ནས། རིམ་
 པས་ཞེས་པ་སྦྱིང་བ་གསུམ་ནི་འདིར་སྦྱ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སྟེ་རི་ལྟར་ཕྱོན་པ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༥༡ནམན། ཚེས ལྷ། ༡༧བཟུ། ཞོལ། ༡༡བཟུ། ལྷ། ༡༡བཟུ། ཚེས * ཚེས
 ༢ མ་ཕྱི། ༥༡བཟུ། རེང ལྷ། ༡༧བཟུ། ཞོལ། ༡༡ནམན། ལྷ། ༡༡ནམན། རང * རང
 ༣ མ་ཕྱི། ༥༡བཟུ། རང ལྷ། ༡༧བཟུ། ཞོལ། ༡༡ནམན། ལྷ། ༡༡ནམན། དང

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྐྱོས་པའི་རིམ་པས་རྗེ་རྗེ་ལོར་བུ་ལས་འཇག་མེད་དུ་
སྐྱེད་ས་ཤིང་དག་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱི་ནས་ཡེ་ཤེས་མེ་སྟེ་དག་གིས་ཞེས་པ་ཐེག་ལེ་མེ་
འཕོ་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་སྟེ་
ཁམས་གསུམ་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་དགྲུག་པར་བྱ་བ་དུས་ཅིག་ཅར་ཀྱི་དུས་མེད་པའི་
དུས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྲ་སབ་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལེ་རྣམ་འཕྲོར་མཐའ་ཕྱིན་པ་
ན་ལྟའི་རྣམ་འཕྲོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོ་བ་དང་།
འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སྐྱོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐེག་ལེ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་བསྐྱེད་རྗེ་གས་གཉིས་ཀྱི་སྣ་རྗེ་གས་པ་རིམ་པ་བཞིན་
ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་དུ་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་དུག་གི་མཚམས་སུ་མངའ་བ་
ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་རྗེ་གས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལེ་རྣམ་
འཕྲོར་རྗེ་གས་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོ་བའི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་
རྗེ་བཞི་རྗེ་གས་པ་ནི་སྐྱོམ་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྗེ་རྗེ་བཞི་
རྗེ་གས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིའི་སྣོབས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་འཁོར་བ་པའི་ལུས་ངག་
སེམས་ཡེ་ཤེས་རྗེ་གས་པ་དང་། ལྟའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་བའི་རྗེ་རྗེ་བཞི་རྗེ་གས་པ་ནི་ཀུན་
རྗེ་བ་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་དང་། རྣམ་ཐར་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བཞི་རྗེ་གས་པ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་ལེ་གི་རྣམ་འཕྲོར་འདི་དག་
བསྐྱེད་རྗེ་གས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེད་བས་བསྐྱེད་རིམ་ཁོན་བརྟན་པར་མི་གཟུང་ངོ། །

གཉིས་པ་མཚོག་སྐྱེད་བྱེད་རྗེ་གས་པའི་རིམ་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། ཉར་གི་
སྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱས་པའི་རྗེ་གས་རིམ། བསྐྱེད་སྐྱེད་ཡན་ལག་བཞི་བརྟན་པ། ལྟའ་བ་

ཡན་ལག་དུག་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཞུགས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལུས་ལ་ནས། དབྱངས་ཀྱི་
ཚོགས་ཏེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཡོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བས་སོག་ཡང་དག་བར་རྒྱ་
བཤོ། །ཀ་སོགས་ཞེས་བ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཡམས་སུ་
སྤྱད་པའི་རིམ་བས་སོག་ཡང་དག་བར་རྒྱ་བཤོ། །རྣམ་གསུམ་བསྐྱོད་གནས་ཞེས་བ་
གཡོན་ཀྱི་བསྐྱོད་བ་སྟེ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སོག་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་བ་ནི་སྐྱོད་རྗེས་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཡམས་ཀྱི་བསྐྱོད་བ་སྟེ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སོག་འབྱུང་བ་
དང་འཇུག་བ་ནི་གསུང་གི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དབྱེ་མའི་བསྐྱོད་བ་སྟེ་ལམ་ལ་
གནས་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་སོག་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་རྣམས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་རྣམ་འབྱོར་གིས་
འགགས་བ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གཞིམ་དུ་མེད་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་
ཀྱི་སྐྱོབ་པ་ཞེད་བ་ཐོས་བ་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་
འགགས་པའི་ཐབས་སུ་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་བ་དུག་གི་སྐྱོར་བ་རྣམས་འབྱོར་ཡན་
ལག་དུག་པོ་འདི་བསྐྱོར་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་ལས།
སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་སོག་ཚོལ་འཛིན་བ་དང་། །རྗེས་སུ་
འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱོར་པར་འཇུག་པོ་འདི་དག་གོམས་བས་གསེར་བཟང་བསྐྱེད་པ་
ནི་ཞེས་བས་ཁམས་དག་བ་སྟེ་བའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ་ཞེས་
བ་ནི་སྟེ་བའི་བསྐྱེད་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱོད་བ་ལ་གནས་པའི་

སྲོག་འབྱུང་འཇུག་འགོག་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགོག་པ་དེ་ནས་དགའ་བ་ལ་
སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་གཏུམ་མོའི་མེས་སྤྱི་པོའི་ཉོ་ལྷ་བ་ལས་དགའ་བ་དང་ནས་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མེག་ལེ་བཞི་ཚུ་སྐྱེས་གསང་བའི་བརྒྱ་
ལ་སོགས་པ་དག་ལ་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་གནས་པར་གྱུར་པས་མེག་ལེ་བཞི་མི་འཕོ་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དོན་མེག་སྐྱེས་པོ་འདི་ནི་སྐྱོམ་པར་གྲུས་ཏེ་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་དོ། །དེ་
ཡང་ཁུ་བའི་ཅ་འགོག་པ་ལྷགས་དོན་མེག་པའི་ཅ་འགོག་པ་སྐྱེདོན་མེག་ཅིག་པའི་ཅ་
འགོག་པ་གསུང་དོན་མེག་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་རྣམས་འཕྲོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་ལྷགས་
བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་དབུགས་ནི་དབུ་མ་མཚོག་གི་དབུགས་ཏེ་དེ་
དང་ནི། རི་ཞེས་པ་ཅ་གཡོན་གྱི་སྟེང་འོག་དང་ཚུ་ཞེས་པ་ཅ་གཡས་ཀྱི་སྟེང་འོག་དང་
ལྷན་པ་སྟེ་ཁུ་རྒྱུ་གཅན་དུས་མའི་ཅ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བ་མེག་ལེ་བཞི་འདི་བ་
ཡིས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་རིགས་ལྷན་མ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱ་མཚོད་པར་གྲུ་སྟེ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་
སྟོར་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་དུས་ལ་སྐྱབ་མཚོམས་བཞི་དང་སྐྱབ་ཚོད་བརྒྱད་དང་
ལྷོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་དབུ་བས་སོ་ཉ་མོ་དོན་མེག་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཅུ་
ཅ་དུག་གི་རྣམས་འཕྲོར་མའི་རིགས་ཀྱི་ཅ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་རྒྱུད་རྒྱ་བས་
བརྒྱས་པས་མཚོད་པར་གྲུའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་བཤད་ན་བསྟོད་འགྲེལ་དང་མ་སྐྱབ་
འོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་བརྒྱར་ཞེས་པ་འོག་གི་ཅ་གསུམ་འགོག་པས་གསང་བའི་
བརྒྱར་གྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་མེག་ལེ་མི་འཕོ་བར་གནས་པར་གྱུར་བ་དག་ལ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་མེག་ལེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྐྱོམ་པ་ནི་

ནལ་འབྲོར་པའི་ལུས་དོན་རྗེས་སྐྱེད་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱི་གཞོན་ཏུ་མེད་པར་
འགྲུང་ཏེ། དོན་རྗེས་ཏུ་ལས་སྐྱེད་དཔལ་བ་དང་གཙུག་ཏུ་འབྱོར་གྱི་བར་ཏུ་ཁྱེད་པ་
གཤེགས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱིད་བསྐྱབ་པ། སྐྱེད་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེད་ཏེ་རྗེས་རིམ་པའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་བསྐྱེན་བ་ནི། ད་ནི་བསྐྱེན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་
བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པས་དང་པོར་སྐྱེད་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེན་པའི་
ཡན་ལག་བསྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ། བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེན་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་བཤད་བ་གཅི་བ་ཁྱེད་ལྟུང་ཀྱང་དང་། སོགས་སྐྱས་ཤོ་ཀྱ་བ་ལང་གི་ཉ་
སྐྱང་ཆེན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཤ་སྟེ། ལྷ་མཉེས་པའི་དོན་ཏུ་དེ་དག་བདུད་ཅི་རིམ་བུའམ།
བདུད་ཅིར་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཐོས་པས། ལྷ་ཉེ་བར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེན་
པའོ། །ནང་ཏུ་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་ལྟར་པོ་ལྟོ། །སོགས་པའི་སྐྱས་དབང་པོ་ལྟ་བོ་སྐྱོན་མ་
ལྟོ། །དེ་རྣམས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བསྐྱེན་བ་སྟེ། རང་ལུས་དང་རང་གི་རྣམ་ལ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པའོ། །བསྐྱེན་བ་དེ་ཡིས་ལྷ་རྣམས་མཚོག་སྟེར་བར་འགྲུང་
ཏེ། བཤད་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཚུ་གཉེར་དོན་རྗེས་རྣམས་དང་ཞེས་བ་
ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་བཟའ་བཏུང་བྱ་བྱེད་སོགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། དག་
གི་ཡོངས་སྐྱོད་སྐྱོད་རྗེས་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་རྗེས་པའི་འཕྲོ་འདུ་
སོགས་དང་། ཐེག་ལེ་འཕྲོ་བའི་བདེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བསྐྱེན་བ་སྟེ། ལུས་
དང་དག་དང་སེམས་དང་ཚོངས་པར་སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་པའམ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པའོ།

ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། རྗེ་རྗེ་བཞིའི་རྣམ་འཁྲོར་འདི་ཡིས་ལྷ་མཚོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྟེར་
 བར་འགྲུར་ཏེ། སྲིད་པའི་མོངས་སྲོད་ལ་ཞེན་པས་ནི་ལྷ་མཚོག་སྟེར་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །སྲུགས་ཀྱི་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་འདིར་སྲུགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཞེས་པ་
 བེ་སོག་སྒོམ་པ་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་འཁྲོར་ཏེ། སོགས་སྐྱས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ནང་
 ཏུ་འཇུག་པ་དགོངས་^༡་བ་དང་། གནས་པ་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་སྲོར་བའི་བྲག་ཏུ་བསྟེན་
 བར་བྱ་བ་དང་། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གོམས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པའོ། །སོག་
 འབོག་པ་དེ་ཡིས་ལྷ་མཚོག་སྟེར་བར་འགྲུར་ཏེ། སོག་གཤོ་^༢་མེད་^༣་ཏུ་བསྐྱམས་
 བར་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་དེས་པའི་
 དོན་ཏོ། །གཏུམ་བྱ་བར་བའི་དོན་གྱིས་ནི་སྐྱེན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་ཏུ་བགྲང་སྟེང་ལ་སོགས་པས་ཚིག་གི་བཟླས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་སྐྱབ་ནི། ད་ནི་ཉེ་བའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱིར་སྲོར་
 བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལས་སྐྱད་པ་ཅེས་པ་ལ་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་སྐྱད་པ་ནི་
 མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་
 པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྟོད་པ་ནི། ཕྱིར་སྐྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
 ལ་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་ལས་དབང་པོ་གཞན་ལས་དང་པོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་གྱི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་ལྡེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་ལས་གཟུགས་སོགས་གཞན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་

^༡ མ་ཕྱི། ༤༠ནལ། དགངས ཞོལ། ༡༠ནལ། དགོངས ལྷ། ༡༤ནལ། དགངས * དགོངས
^༢ མ་ཕྱི། ༤༠ནལ། མིད ཞོལ། ༡༠ནལ། ལྷ། ༡༤ནལ། མིད * མིད

པའི་ལུལ་ལྡན་པའི་འཛིན་པ་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་སྟེ། ཉེ་བར་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པས་ཉེ་བའི་
བསྐྱབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་གཏན་དང་སྐོག་ཚེས་དང་འཛིན་པ་ལྡན་པའི་གྲང་
སྐབས་འདིར་ཉེར་བསྐྱབ་ཏུ་བྱ་སྟེ། རོ་རྗེ་དང་བརྟ་སྐྱོར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བུད་ཅི་
ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཉེ་བའི་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དྲང་བའི་དོན་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྷི་རོལ་ཏུ་ལྷ་སྐྱོ་བས་སོ་
ཞེས་པ་ཉེ་བའི་བསྐྱབ་པ་གྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདིར་དགའ་བཞི་རོ་རྗེ་གསུམ་ཞེས་པ་རྗེས་འབྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་
ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལྡན་པར་གསང་བའི་བརྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་སྐྱེས་རོ་མཉམ་
གྱུར་པས་སྐོམ་པ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་རྒྱུང་བཅེངས་པས་སྣང་ཁ་དང་ཉེ་བ་
དང་གསང་བར་ཐེག་ལེ་འཕོ་མེད་དུ་གནས་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་
འབྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་ཆེན་ནི། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཤེས་རབ་དང་སྐྱུར་བ་ལས་
གང་གི་ཆེ་ནོར་གྱུར་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དག་ལས་ཞེས་པ་དེས་པའི་དོན་གྱིས་ཨ་ལྷ་རྩུ་རྩུ་
ལོན་ཏུ་ཡིད་བཟང་མའི་རྩའི་སྟེང་དུ་ལྷ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་
གྱུར་པ་ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཏེ། དྲང་བའི་དོན་གྱིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་
འགྱུར་གི་རྣའི་རྗེ་མོར་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཅེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བསམ་པ་དབྱེད་པར་
གཤེགས་པ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པ་དེས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་པོ། །འདིར་ཡན་ལག་སྲ་མ་བཞི་

ཀ་ཉེར་སྐྱབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང། འོག་ནས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྟེན་པ་དང་སོག་
འཛིན་གཉིས་ཉེར་སྐྱབ་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱབ་སོང་
བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཤིང། འོག་ཏུ་ནི་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་དམན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཅེས་པའི་སོག་ཆགས་རྣམས་ལི་བའི་མཐར་ཕྱང་པོ་
ཡོངས་སུ་དོར་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་འཛིན་པ་ལས་བར་གང་ཡིན་པ་
འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ཐིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་
གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་མཐོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་
བར་ཞེས་པ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །སྐྱར་ཡང་སྐྱད་ཅིག་
དེའི་ཕྱི་ནས་སྐྱབ་པ་ཐིག་ལེ་དག་ནི་ཡང་དག་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་འདིར་བར་སྲིད་ཀྱི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མའི་མངལ་ཏུ་ཁུ་བའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཡང་དག་འཛིན་པ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཁུ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་རྟུལ་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཟུང་བ་དེ་ནས་གཟུགས་དག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་
བདུན་གྱིས་མངལ་རྫོགས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་བསྟེན་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ནས་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་རབ་མཚོག་རོ་ཡི་རིགས་རྣམས་དག་གི་ཞེས་པ་
སྤང་བོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་སྟེ་ཚོར་བའི་སྤང་པོའི་རྣམ་པས་མིག་གིས་
གཟུགས་འཛིན་པ་སོགས་ལ་དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཉེ་བའི་སྐྱབ་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་

ལུང་སྟེ། །གཉིས་པ་ས་འོན་བསྐྱུས་པའོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་
པ་ཡི་གོ་དཔོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་།
གཉིས་པ་དབྱངས་གསལ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཉི་ལྟར་བའི་རྣམ་པའི་དབྱུས་སུ་ས་འོན་གྱི་
ཡི་གོ་བསྐྱུ་བ་དང་། །གསུམ་པ་མདོན་བྱང་ལྟ་བུ་ལས་རྣམ་ཉི་གཟུགས་རྫོགས་པ་དང་།
བཞི་པ་སྟེ་མཆེད་སོགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པས་གཏགས་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་དང་བསྐྱེད་ཅིང་གཉིས་
ཀ་ལ་སྐྱར་བའི་སྤྱི་སྟེ་སྤྱན་མོང་བའི་བསྐྱེན་པ་སྟེ་སྐྱབ་པ་དམན་པའོ། །

གང་གི་བསྐྱེན་པ་ཞེ་ན། ལུའི་གཏེར་གྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པ་སྐྱེད་རྗེ་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱེན་པ་དང་། །གསུང་རྗེ་རྗེ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ཉིད་སྐྱབ་
དང་། །ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེ་རྗེ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་སྤྱི་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སོ། །ཞེས་ཏུ་འགྲུང་དང་ཡང་
མ་སྐྱེན་ནོ། །ཉེ་བའི་སྐྱབ་པ་དག་ནི་གནས་སྐབས་འབྲིང་པོ་ཡང་སྟེ་གྱིས་པའི་སྟོག་
རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བ་གསུང་རྗེ་རྗེའོ། །རྣམ་ཉི་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་ཐབས་ནི་རྣམ་བཞིར་
འགྲུང་ཉེ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ལ་དམན་པའི་
གནས་སྐབས་དང་། །ཉིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ལ་སྟོག་བཏན་པ་
འབྲིང་པའི་གནས་སྐབས་རྫོགས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་ཆེན་
ཐེག་ལའི་རྫོགས་པ་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བདེ་བ་རྫོགས་པ་སྤྱི་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་
གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་
བཞག་པོ། །འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ལ་ལོ་བཅུ་དུག་གི་མཚམས་སུ་དམན་འབྲིང་མཚོག་

གི་གནས་སྐབས་རྫོགས་པ་དང་འདྲའོ། ཞེས་པ་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ངེས་
བའོ། །འདིར་མངའ་སྐྱེས་ལ་དམན་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་
བའོ། །སོ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་ནི་འབྲིང་པོའི་གནས་སྐབས་སོ། །སོ་སྐྱེས་པ་ལ་གཞོན་
བུའི་གནས་སྐབས་སོ། །སྐྱེས་པ་ལ་སོ་སྐྱེས་པའི་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་ལ་དང་མའི་
གནས་སྐབས་ཉེ། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གནས་སྐབས་བཞི་པོ་དེ་སྐོང་བྱེད་བསྐྱེད་དེམ་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་སྐབ་ཡན་
ལག་ཅུམ་པ་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་
རྫོབ་པའི་བདེན་པས་ལྷ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ངེས་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པས་
ཡན་ལག་བཞི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་རྫོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་དང་པོར་སྟོང་
ཉིད་བྱང་ཚུབ། ཅེས་པ་ནི། སྤྱིའི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཐུན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བསམ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་ཐིག་ལེ་དག་ནི་ཡང་དག་འཇིག། ཞེས་པ་ནི་སོར་
སྤྱད་ཀྱིས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཐིག་ལེའི་མཐར་སྐྱབས་པ་འཇིག་པའོ། །དེ་
ནས་གཞུགས་དག་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནི་ཐིག་ལེ་མཐོང་བ་དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་
རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྣ་ཚོགས་གཞུགས་མཐོང་བ་ནི་གཞུགས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་
གོམས་པ་ལས་རབ་མཚོག་རོ་ཡི་རིགས་རྣམས་དག་གིས་ཞེས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་
སྐྱེད་པའི་སྤྱང་པོ་རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཡི་གེ་དགོད་པ་ཞེས་པ་ནི་
ཉི་མེ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐོབ་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་པ་དང་འདྲ་བར་ས་

དང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དམན་པ་དང་། མ་དག་པས་ས་བདུན་གྱི་
བར་ནི་འབྲིང་པོ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་གཞོན་ཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་
གྱི་ས་ལ་དང་མའི་དབྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྲིད་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཏུ་མ་
གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །དེའི་སྲིང་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱུད་འགགས་པས་བདེན་དོན་རྣམས་ས་བཅུ་གཉིས་ལྡན། གུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཅུ་རྒྱལ་རིག་པས་དེ་ཉིད་རྣམས་ས་བཅུ་རྒྱལ་རིག་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱལ་གིས་སྤང་
བོ་ལྷ་ཁམས་ལྷ་དབང་པོ་ལྷ་ལུལ་ལྷ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་རྫོགས་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་བྱང་ཚུབ་པ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྫོགས་པས་རྣམ་པར་
སངས་རྒྱས། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཅིག་ཅང་རིག་པས་གུན་རིག་མཚོག་ཤེས་པ་
དོན་དམ་པའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱལ་གི་རང་བཞིན་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ཡན་ལག་རྒྱལ་གི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྐྱོར་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལས་དང་པོ་
པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ལ་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྩི་
སེམས་དཔལ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་མཚན་མའི་
དབྱེ་བས་སོར་སྤྱད་རྣམས་ས་བཅུ་སྟེ། དུ་བ་ལྷ་སྤྱད་དང་ནས་ཐིག་ལེ་ལྷ་སྤྱད་རྟོག་པས་མ་
བཏགས་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་པའི་མཚན་མ་བཅུའོ། །བསམ་
གཏན་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དག་པས་བསམ་གཏན་
རྣམས་ས་བཅུ་སྟེ། རྣམས་ས་བཅུ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་

ལུལ་གྱི་ཆ་ལྡན་དང་། ལུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལྡན་སྟེ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་གཅིག་
 ཉིད་དུ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་
 རྣམ་པ་བརྒྱའོ། །སློབ་ཚུལ་དག་ཀྱང་རལ་གྱི་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱང་པོ་རྣམས་
 དག་བས་སློབ་ཚུལ་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱའི་སྣ་རྒྱལ་གཡོན་དང་གཡལ་གྱི་
 རྣམ་དཀྱིས་འཁོར་བརྒྱ་དབུ་མར་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཡང་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟེ་འཛིན་པ་ཕྱག་ན་རིན་ཆེན་ལོ་ཞེས་པ་ལི་ཚོར་བའི་སྤྱང་པོ་གཏུམ་མོའི་
 མེ་དག་པས་འཛིན་པ་བརྒྱ་སྟེ། སློབ་གྱི་འཛིན་པ་སྟེ་སློབ་ལྟེ་བཀས་དབུ་མར་འུགས་
 ཉེ་སྟེ་བ་དང་སྟོང་ཁ་དང་མཁྱིན་པ་དང་དབུལ་བ་དང་གཙུག་ཉོར་གྱི་བརྒྱའི་སྟེ་བ་དབུ་
 མ་ལ་མཛོད་སྤྱིའི་བར་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་སྤྱོད་ཡང་སྟེ་བའི་བར་དུ་མར་འོང་བའི་དབུ་
 བས་རྣམ་པ་བརྒྱའོ། །གདོལ་པ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བརྒྱ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཉེ་ཞེས་
 པ་ལི་འདུ་ཤེས་གྱི་སྤྱང་པོ་ཁྱ་བ་དག་པའོ། །གདོལ་པ་མོ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་ཅ་ལ་ཐིག་
 ལེ་འབབ་པའི་བདེ་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟེ། བརྒྱ་ལྷོ། བསམ་དང་
 འདོད་དང་ལུས་ལ་རིམས་དང་ཁ་མཚོག་བརྒྱ་བསྐྱམས་དང་ཟས་ལ་རབ་དུ་མི་
 འཇུག་དང་། །འདིར་དང་སྟོོ་དང་རབ་དུ་མོངས་པར་གྱུར་དང་ཡིད་ལི་རྣམ་པར་འཇུག་
 དང་ཉལ་དུ་བརྒྱལ་བ་དག་ཤེས་པ། འདོད་པའི་གནས་སྐབས་བརྒྱའི་དབུ་བ་ལས་
 སོ། །དབལ་ལྡན་ཉིང་རེ་འཛིན་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་སའི་
 ཁམས་དག་པ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པ་བརྒྱའི་ནང་དུ་སློབ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བརྒྱ་
 པོ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་དབུ་བས་སྟེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

འདིར་ཡན་ལག་རྒྱག་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་བཏགས་པ་ལོ། སངས་

རྒྱས་བྱུག་དང་ཚོས་མ་རྒྱན་བའམ་སངས་རྒྱས་བྱུག་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
བཏགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤིང་
ཞིའི་མཐའ་ལ་མིགནས་པའི་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གཡམས་གཡོན་
ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་མི་འབབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་རེ་རེ་དབྱེ་བ་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་ཉེ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ནི་སྤང་བྱ་གཡོན་དང་
གཡམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འབབ་པ་འགོག་པའི་དབྱེ་བས་ལྷ་ལྡོ། །དེ་ཡང་ཨ་
སོགས་ཀ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
གཡོན་ཐབས་གཡམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་འགོགས་པའི་དབྱེ་
བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སོ་སོར་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་ལ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལུལ་ལྷ་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལུལ་ཅན་ལྷ་སྟེ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤི་
རོལ་གྱི་ལུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྟོང་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་ལུལ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་ལས་གཞན་ཤའི་མིག་ལ་སོགས་
བ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
གཏན་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྡན་ཉེ། སྟོང་པའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་རབ་
ཅེས་པ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བའོ། །གཞན་ <རྫོང་> དག་སྟོང་
གཟུགས་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཡང་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བའདད་ཟེན་ཏོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཅེས་པ། འདུས་

བ་སྤྱི་མར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི། །རང་སེམས་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་གྱ།
ཞེས་པའི་དོན་འདུས་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་པལ་ཆེར་འབྲ་བས་
དབང་པོ་ལྗེའི་གསུང་འདྲིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་སྟེ། འདུས་པ་སོགས་སྲུ་ནི་བདེ་བས་
སྟོང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྤྱི་
མོའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཆེ་དབང་པོ་ལྗེའི་གསུང་འདྲིན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོག་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུང་ཡང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་འདྲིན་པར་བྱེད་
པའི་སེམས་སོ་ཞེས་དང་། འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྟེན་པ་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་འདི་དག་རྣམས་ལྟར་གྲང་། ཤེས་པ་
མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག །ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་བྱུང་བ་སྟེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་
བའོ། །དེའི་ཟད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གསུང་བ་དང་འདྲིན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་རང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདིའི་
ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་བཤད་དོ། །རྟོག་པ་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་རགས་པ་འདྲིན་པའོ། །དཔྱོད་པ་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་སྤོ་མོ་ཞིབ་ཏུ་
ངེས་པའི་དོན་ཉོ། །དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་སེམས་ཆགས་པ་སྟེ་
འབྲལ་མི་ཐོད་པར་གནས་པ་སེམས་ཤིན་སྤངས་འབྲེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགའ་
བའོ། །གཡོ་མེད་བདེ་བ། ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ། རོ་མཉམ་
དུ་སེམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་བྱེད་པ་ལུས་ཤིན་སྤངས་འབྲེན་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་

སྟེ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །རྒྱ་རོ་པས་ཀྱང་། སྦྱོང་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱུར་པའི་ཡིད་བདེ་བའོ། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ལས་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ནི་
ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་
པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་ཚོ་བ་པ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་བ་སྦྱོང་པའི་ཡུལ་ལྟ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་ལྟའི་དབྱེ་བས་
བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བརྟའོ། །འདིར་སློབ་གི་ཚོལ་བ་དག་ཀྱང་ལམ་ནི་གཉིས་པོ་
ཞེས་པ་གཡོན་དང་གཡམས་པའི་རྩའི་ལམ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་འགོག་
ཅིང་རྒྱུད་བརྟའོ་དབྱེ་མའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཡང་བསྦྱོང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་
སློབ་ཚོལ་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་ལ་ན་དང་རྣ་ས་ན་གཡོན་པ་དང་གཡམས་པའི་ལམ་འགགས་པ་
ལས་དབྱེ་མ་ཨ་མ་རྒྱ་རྩའི་ལམ་དུ་སློབ་གི་རྒྱུད་ཅག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དགང་བ་དང་བྱམ་
བ་ཅན་དང་དབྱུང་བའི་སྦྱོར་བས་ཨ་མ་རྒྱ་རྩའི་ལམ་ལྟེ་ཡིག་གིས་དབྱུང་བ་དང་། རྩུ་གིས་
འགོག་པ་དང་། ཞུ་ཡིག་གིས་འཇུག་པ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་གཅན་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་འགྲོར་བས་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་ཚོལ་དེ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་བརྟེན་གཡོན་དང་གཡམས་ཀྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་ལས་རྣམ་པ་
བརྟའོ། །འདིར་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་དབྱེལ་བ་དང་དེས་མཚོན་ནས་མཐོན་སྦྱིང་སྟེ་བ་རྒྱུད་
མེ་རྒྱུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སློབ་ཞི་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། གཉིས་ཀའི་བསྐོད་པ་
བཅོམ་པ་ཅེས་པ་སློབ་ཞི་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་འབྱུང་འཇུག་དང་བྲལ་བ་ནི་སེམས་རྩེ་

གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱམ་བར་སློབ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་འཇིག་
 བའོ། །བསྟོད་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་ནས་འཇིག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ན་ཉེ་བ་དང་སྟོང་ཁ་དང་
 མགྲིན་པ་དང་དབྱམ་བར་དབང་ཆེན་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 སློབ་ཞུགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ལ་སློབ་གནས་པར་ཞེས་པ་
 འཇིག་པའི་ཡན་ལག་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོ། །སློབ་སྦྱང་དབྱམ་མར་གཅིག་དུ་སྦྱོར་ཞིང་
 མི་གཤོ་བར་གནས་པའི་གཏུམ་མོའི་སྦྱང་བ་རང་གི་ལུས་སྟོང་གཟུགས་འོད་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱང་བ་གང་ཞིག་བ་སྦྱའི་ཁྲུང་བྱ་རྣམས་ནས་འོད་ཟེར་ལྷ་སྲིད་པ་
 གསུམ་གྱི་མཁའ་ལ་འགྲོ་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲམ་བའི་སེམས་
 སྟོང་གཟུགས་ལ་རོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དམ་པ་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་ནས་རྗེས་སུ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་མཐོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲམ་བའོ། །

དེ་ལས་འོད་ཟེར་དུ་མ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་ལ་
 རྣམ་པ་དུ་མ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཁམས་གསུམ་པར་སྦྱོ་བ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དམ་པའི་
 ཡན་ལག་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྩའི་དབྱེ་
 བས་རྣམ་པ་བརྩུར་སྦྱང་གསུངས་སོ། །རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
 ལས་བྱུང་སེམས་ཞོར་བུའི་བར་ཕྱོད་པའི་ཞོར་བུའི་ཅེ་མོར་གནས་པའི་ཁྲུང་བ་གང་
 ཞིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལས་ཤེས་རབ་
 ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ཤེས་བུའི་རྣམ་པ་སྟོང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་བདེ་བའི་སེམས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་བ་གསུང་འཇིག་དང་

བལ་བ་སྟེ། འགྲུར་མེད་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྣོད་གཟུགས་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་ཉོ། །བསྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་
བ་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལས་གང་ཞེས་འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲུར་པའི་སེམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བལ་བ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་སོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཅུ་པོ་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་འགོག་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་
རྣམ་པ་བཅུ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣོད་བ་ཡན་ལག་འབྲུག་གི་རྣམ་འབྱོར་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སོ། །ཡན་ལག་འབྲུག་པོ་འདི་དག་ལས་དམན་པ་དང་ལ་
སོགས་པས་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཆོགས་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲུར་དོ། །

གསུམ་ནི་དུ་འགྲུར་དུ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་བཟོད་པའི་དབང་གི་
གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་ལས་དང་ཀུན་ཏེག་མཆོག་རྣམས་སོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
བཤད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་བཟོད་པའི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་
གསུམ་ཞེས་པ་ནི། འདིར་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་“མེས་ཀྱི་བོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཐིག་ལེ་སྐྱ་བ་འཛོག་པའི་བཟོད་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་དམན་པའི་
གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་རྩེ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་དོ་བོར་གྲུར་པ་གཡོ་བའི་
བཟོད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་འབྲིང་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ཕིན་ཏུ་
“བསྐྱ”པའི་དོ་བོར་གྲུར་པ་མི་གཡོ་བའི་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་མཆོག་གི་གནས་

༡ མ་ཕྱི། ༤༧༡ན། མས ཞོལ། ༡༤ན། ལྷ། ༧༠ན། མེས * མེས
༢ མ་ཕྱི། ༤༧༡ན། བས ཞོལ། ༡༤ན། ལྷ། ༧༠ན། བསྐྱ * བསྐྱ

སྐབས་སོ། །འདི་རྣམས་ལས་རྗེས་དྲན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བརྟེན་པར་གྱེ་བའི་ལས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་བུར་སེམས་སྦྱོར་བ་སྦྱི་བོ་ལས་འཇག་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཀུན་
 རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་ཐེག་ལེ་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་གཡོ་
 བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལྟེ་ཐེག་ལེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རོ་
 བོར་གྲུང་པ་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་
 ལས་དང་ཀུན་རྟོག་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་གསུམ་དུ་སྐྱོམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་སྲིར་དོ། །རྣལ་
 འབྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་སྦྱང་དུ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འཇག་པ་དང་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་
 མའི་དོན་ཅི་ཞིག་།གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྦྱི་བོ་ནས་འཇག་མི་འཇག་སོགས་
 གྱི་དོན་ཡིན་ན་ལྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་ཀྱང་དེ་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕྱག་
 ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོར་བུའི་ཅེར་ཉ་གང་བ་མེད་པས་ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བཞི་
 བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །

ལོར་བུའི་ཅེ་ལས་སྲིར་འཕོ་མི་འཕོའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ལི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་ལོར་བུ་ལས་སྲིར་མི་འཕོ་བ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་
 བ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་སྦྱེས་མཚོན་མི་ལུས་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་
 བ་འཇག་པ་དང་གཡོ་བ་སོགས་གྱི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་སྦྱོམ་ན། འདི་དག་ལྟེ་ཕྱག་རྒྱ་
 རང་གི་རོ་བོའི་བྱེད་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐབས་གཞན་གོམས་
 བར་མ་བྱས་པར་ལས་རྒྱ་དང་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ན་སྦྱི་རོལ་ཏུ་འཇག་པ་སྦྱེར་བར་

བྱེད་ལ། ཡེ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་གནས་ནས་
གཡོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་གི་རོ་བོའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མི་བསྦྱེད་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཇག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །ཕྱག་ཆེན་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ནི་རང་གི་རོ་བོའི་ལག་རྗེས་
ལ་ཁམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་སོ་སོར་སྦྱང་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་སོ་
སོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་
པས་རྣམ་འབྱོར་བ་སེམས་རྟོག་པའི་བྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
སྦྱགས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་གིས་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྦྱིན་པ་སྟེ། བདེན་པའི་ཆེ་གི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནས། ཞེས་
པ་ནི། འདིར་སྣ་གཡོན་པའི་རྒྱང་འགགས་པས་གང་གི་ཆེ་རྣམ་འབྱོར་བ་དུས་ཀུན་ཏུ་
མིག་མི་འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་རྣམས་མིག་འབྱེད་འཇུག་མི་བྱེད་པ་དང་འབྲ་
བར་སྟེའི་མིག་ཏུ་འགྱུར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅི་བའི་རྒྱང་དང་། སྤྱ་གཅན་གྱི་རྒྱང་དང་།
བཤེད་པའི་རྒྱང་དང་། ལྷེད་གི་གཡམས་རྒྱང་རྣམས་འགགས་པས་རིམ་བཤེན་ལྟེ་
ན་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྡོག་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ལས་
ལའའི་རྩ་འབྲུལ་ཏེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ལ་སྤྱོད་

ལས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྷ་དག་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྱི་རྩོམ་བཤམ་པ་ཅེས་པ་ནི་འདིར་གང་གི་ཆེ་སློབ་ལྷ་སློར་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཉི་མ་དང་རི་བོང་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱུར་རྒྱུ་བ་དང་བལ་ཉེ། ཉལ་ཏུ་དབྱ་མར་སློབ་འབབ་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་སློབ་གྱི་རྩོམ་བཤམ་རྒྱུར་སེམས་དག་པར་གྱུར་པ་ན་གྲུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་དེ་བལྟགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

བདུན་ཅི་གཡོན་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཡམ་གྱི་རྒྱུང་དང་། ལ་སོགས་བསམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སོགས་ཉམས་ཤིང་སྟོབས་བཅུ་བ་ཅན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ། ཞེས་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བཟུང་བའི་སེམས་ལ་འཇིན་པའི་སེམས་འཇུག་པས་གཟུགས་སེམས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་འབྲེས་པར་གྱུར་ཉེ། དེ་ཡང་འཇིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་གྱི་རྒྱུང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཟད་པས་རྣམ་འབྱོར་པའི་སེམས་སྟོང་གཟུགས་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྗེས་སུ་དྲན་བཤམ་གསལ་དག་པས་ཞེས་པ་ལ་འདིར་རྗེས་སུ་དྲན་བཤམ་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྲུལ་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའོ། །དེའི་སྲིད་དེས་གང་གི་ཆེ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་སེམས་དག་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་རང་དང་ལྷག་རྒྱུའི་ལུས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་འོད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །གུང་གི་སྐྱེ་ལས་བ་སྐྱའི་ལུང་ལྷ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷ་འགྲོ་ཞིང་ངེས་པར་རྒྱུའོ། །གང་ལས་ན་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ལས་སོ་ཞེས་པ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཉིང་འོད་འཇིན་གྱིས་

དག་པ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་གཟུང་བ་སྟོང་གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་སེམས་དག་གཅིག་པས་ཉེ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོར་བུར་ཁུ་བ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་འཇག་བདེའི་འི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནས་ནི་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་དག་གིས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྣ་ཟེན་ནས་སོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ངེས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དུག་གི་ལམ་གྱི་འགྲོས་རི་ལྷར་ཡིན་པ། ལམ་ལ་སོགས་འབྲིན་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་དགོས་མི་དགོས། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ལམ་འདིའི་བགྲོད་པ་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་རིམ་པ་སོ་སོའི་སློབ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར། བོང་དུ་རྩོམ་ཞེས་ལྟོང་ལ་སྟོགས་འཛིན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་རང་གི་འཁྲིད་ཡིག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའང་མང་བར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཅོན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྟོང་གཟུགས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟ་སྟངས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོག་ཚེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བཅོན་ཐབས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་སོ་སོར་བསྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་དུ་རྟོང་གཟུགས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་

འགྲོར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞིའི་ལྷ་སྐྱེད་ས་དང། རང་བཞིན་དེའི་དབྱེ་
བ་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྣོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྐྱེན་བ་ཞེས་བ་ནི།
དང་པོར་སོ་སོར་སྐྱེད་བ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་
གཏན་གྱིས་བཟུང་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྐྱེན་བ་ནི་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེན་པར་
བྱ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བས་ན་བསྐྱེན་པའོ། །བསྐྱེན་པ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ལས་དང་པོ་
སོར་སྐྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་དུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་མ་འདྲིན་པའོ། །མཚན་མ་དེ་ཡང་དུ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་
སེམས་གྱིས་རང་རིག་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་བ་བཅུ་
སྟེ། དེས་ན་དེ་འདྲིན་པའི་སོར་སྐྱེད་དེ་ཡང་རྣམས་བ་བཅུའོ། །དེ་གང་ལས་བྱུང་ན།
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཞེས་བ་གཙུག་ཏྲོར་གྱི་ཁོ་པོའི་ལྷ་བས་འབྱུང་ཞེས་བ་ནི་མིག་མི་
འཇོམ་པར་སེམས་གྱིས་སྐྱེད་དུ་སྟེ་དབུ་མའི་ཡས་སྐྱའི་ཅའི་བྱ་གནམ་མཁའ་བལྟ་
བས་མཚན་མ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། གཙུག་ཏྲོར་ཆེན་པོ་
མད་བྱུང་གཙུག་ །ནམ་མཁའི་བདག་པོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། ཞེས་དང། རྒྱུད་སྤྱི་མཐུ་
ནམ་མཁའ་བལྟས་པས་འདྲིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་འདྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྣོད་བ་
ཉིད་ནི་མཐོང་བས་སོ། ཞེས་དང། བསྐྱོད་འགྲེལ་དུ་ཡང་། འདིར་དགོངས་པའི་སྐྱད་
གཞན་གྱིས་གཙུག་ཏྲོར་ཆེན་པོའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནམ་མཁའི་ཚོས་འབྱུང་ལ་ཐུགས་རྫོང་རབ་དུ་བཞག་

ནས་བསྐྱེན་པའི་དུས་ན་ཞེས་པ་དུས་དང་ཐོར་སོ་སོར་སྤྱད་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་བརྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །མཚན་མོའི་རྣམ་འབྲོར་
གྱིས་དུ་བསྐྱེད་རྒྱ་མཁམ་སྤང་མར་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཉིན་མོའི་རྣམ་
འབྲོར་གྱིས་འབར་བ་རྒྱ་ཉི་ལྔ་གཙན་སློབ་ཐིག་ལེ་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། རྟགས་བཅུ་
རྗེས་པ་དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཅོས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་
རྒྱུ་མ་དང་སྤྱི་ལམ་དང་བྲ་པ་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོ་སོར་སྤྱད་པས་མཐོང་བ་དང་བསམ་
གཏན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར། །བགོགས་མཐར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ་བགོགས་མཐར་བྱེད་ནི་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་བའོ། །དེའི་རྣམ་པ་
ནི་བདུད་ཅིའི་གནས་སུ་སོན་པ་སྟེ་དབྱེལ་བར་སོན་པ་མངོན་སྲིད་ཐང་སོའི་ནང་གི་
ནམ་མཁམ་ལ་བཞུགས་པའོ། །དཔལ་འདུས་པར། ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དུས་སུ་ནི། །བདུད་
ཅི་འཁྲིལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བསྟོང་འགྲེལ་དུ། དེ་ནས་
བདུད་ཅི་འཁྲིལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་མིང་ཅན་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱི་རྒྱང་
གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། གཡོན་དང་གཡས་གྱི་རྒྱང་བཅུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་གཅིག་
ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །བགོགས་མཐར་བྱེད་པའི་ནས། ཡན་ལག་ལྷག་
གོ། །ཀྱང་ཡིག་གིས་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་ཟད་སློབ་ཅོལ་བ་དང་འཛིན་པ་ཉེ་
བར་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་
རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་སློབ་ཅོལ་དང་། གཙུག་ཏོར་དུ་སློབ་
གི་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་བ་ན་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྷག་ལས་ཉེ་བའི་

བསྐྱབ་པའོ། །ཤེས་རབ་ལས་སློབ་ལྷན་པ་ཐེག་ལེ་ཞེས་པ་ལ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་
འདིར་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཆགས་པས་སློབ་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་རྒྱ་པ་ཐེག་
ལེ་ཡང་འདི་ཡིན་པ་ནི་ལ་སློབ་ལྷན་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་གཞི་མ་ཐུན་པའི་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ཡང་དོན་རྗེས་བྱུང་གནས་པ་
སྟེ་དོན་རྗེས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་དེའི་གསང་བ་དང་ལྟེ་བ་དང་སྟོང་ཁར་རིམ་པ་
ལྟར་སྐྱབ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགྲུང་མེད་དེ་མི་འཕོ་བ་གསུམ་དུ་གྲུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ཞེས་པ་གསུམ་པ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་ལོ་ལྟར་ལག་ལ་འགྲུང་
རོ། ལ་ཞེས་པ་ཡུང་གི་ཆོག་ལོ། །

བསྟོན་འགྲེལ་དུ། དེས་ན་ལྟེ་བ་གཟུགས་བརྟན་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེས་པ་འདི་ན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བའི་གནས་སུ་གཏུམ་མོ་འབར་བ་རྣམ་འབྱོར་པས་མཚོང་སྟེ། སྐྱབ་པ་
ཐབས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བྲ་བས་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱོན་མཐའ་
ཡས་པ་སློབ་ལྟེ་བ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱབ་པས་རྣམ་འབྱོར་པས་མཚོང་
བ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱབ་པར་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲུང་
མེད་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པས་འཛག་པའི་བདེ་བ་
དམིགས་པའི་རྗེས་འབྲེལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བྲལོ། །བདེ་བ་མ་ཉམས་གཅིག་ལུ་ཞི་
བ་ཞེས་པ་ལ། ཉིང་འེ་འདི་ན་གྱི་སྐབས་འདིར་བདེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཐེག་ལེ་མ་ཉམས་
པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་ཞིང་མི་འགྲུང་བའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལུ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་འཕོ་བའི་སྐྱོབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྐྱེས་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་འབྱོར་འདི་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེ་པོ་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་མི་རྟོག་པའི་

སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགྲུང་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་
པའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པར་བུའོ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷི་མར། ལྷ་ཅེར་བལྟས་པས་ར་རྒྱལ་
འཛིག་པར་འགྲུང་ཏེ། གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཚངས་པའི་གསུང་ལས་སོ། ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་དབྱངས་ལས་ཏེ། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་སྐྱེ་ལིས་ཡང་དག་པར་རོལ་བ་ལས་སོ། ཞེས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་
ལག་བཞི་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་
སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །ལྟའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་བྲང་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་
ཡན་ལག་བཞི་ལྔ་གསུངས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའོ། །དོན་དམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་
སོ། །སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། གདུལ་བུའི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་ཚོས་ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་དེ་ཐབས་ཅད་བརྗོད་བྲ་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་གསུངས་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ནི། འཛིག་རྟེན་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟོས་བཅས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་ཀྱི་
བདེན་པ་སྟོས་མེད་མི་རྟོག་པའོ། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་དེས་པ་གསུངས་པའོ། །སྐྱང་ཡང་དོ་རྗེ་ཅན་བདག་གིས་བསྟན་པ་བརྗོད་བྲ་རིམ་
པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ཏེ། གཅིག་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
སྟེ་རིམ་པ་གཞན་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་བཏགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་ཀུན་རྫོབ་བྲང་དོན་ཀྱི་ལྟའི་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོམ་པ་ཡན་ལག་བཞི་

དང་། དེ་ཁོ་ན་ལྷན་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བ་རྫོགས་ཤིང་ལྷེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ཞེས་པ་སྐྱབ་ཐབས་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་ཚུལ་གྱི་ཚད་འཛིན་དང་། དེའི་གོགས་སེལ་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྟོག་ཚུལ་གྲུམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ཚད་ཇི་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་
ཉིད་གསུངས་པ་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྟགས་བཅུ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་བ་ན་རྣམ་འབྱོར་པས་འཛིན་
པའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་གི་ཚུལ་བ་གྲུམ་པ་ཅན་གྱི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་སྲིད་
མགོ་པོའི་བར་དུ་ཞེས་པ་མགོ་པོ་ན་བར་མི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལས་ཡང་
འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་
བུ་སྟེང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྟེང་དུ་ཞེས་པ་ནི་མགོ་པོ་ན་བའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་
སྐྱབ་མཚམས་མི་འཛོག་པར་རྟོག་ཚུལ་བྱེད་ན་འཛིག་ཉེན་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་
འཆི་བའི་འཛིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་
འཛིག་པའི་རྐྱུར་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྟོན་ཡོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ཅི་སྟེ་
རྟོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོ་སྐྱབ་ནས་
རྟོག་འགོ་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་འབྱོར་པས་འཕོ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མཚོག་གི་བདེ་བའི་གོ་
འཕང་ལ་ཞེས་པ་རྟོག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ངེས་པར་སྐྱར་
བར་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་

མེད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ནི་བདེ་མཉམ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་
སྟོང་གཟུགས་ལ་འཇུག་སྟེ། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་
ཐེམས་ནས་འགོ་བཤོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་མཚོག་ཐོབ་པ་འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་
གཤགས་པ་མིན་པ་འབྱུང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོའ་ཞེས་
ཟེར་བ་འབྱུང་སྟེ། གང་དག་ཟབ་ལམ་སྐྱོམ་པ་ལ་མི་མོས་འིང་སྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྟོག་ཚོལ་བར་མ་ཚད་བ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱོམ་གྱི་ངལ་བའོ་ཞིང་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟོག་ཚོལ་གྱི་སྐྱོམ་པའི་ཚད་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་པ་གོ་སྐྱར་བཞག་
པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བྱེད་པ་བཅེང་བའི་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་དབྱུས་སུ་སྟེ་ཨ་
མ་རྩ་ཉིར་སྟོག་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་རོལ་གྱི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་དང་རྣམ་པར་
བལ་ཡང་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འེས་
རབ་གྱི་བརྒྱར་ཞུགས་པའི་རང་གི་རྩོ་རྩོ་ཞོར་བྱུང་བྱུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟོབ་དག་ཀྱང་
སྟོག་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཆེ་བ་གཡོན་དང་ཉི་མ་གཡམས་གྱི་རྒྱུང་ཅ་དབྱུས་སུ་
རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ལས་སྤྲུག་རྒྱུ་རྒྱ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུའི་ས་བོན་
ཕྱིར་མ་སྤྱང་བ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལྡན་སྤྱེས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་འབྲུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྡན་སྤྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་ལྷག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་རིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱབ་བདག་སངས་
རྒྱལ་དག་གི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་འེས་གྱི་དཔལ་ལྡན་གསང་བ་ལས་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་
གསང་ཆེན་དུ་འགྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་གསུམ། རྫོན་དུ་ལྷ་ལ་
མཚོན་བསྟོན་བྱ་བ། དེ་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། གཤེགས་ནས་སུན་མཚམས་
གྱི་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་།
ལས་རྒྱལ་མཚོག་དང་། ཐེག་ལེ་དང་པྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས། དབང་ལེ་
ལྷར་བསྐྱེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་མཚོན་བ་དང་མཚོག་སྤྱིན་དོན་མཚོག་ཁྱོད་འདུད། ཅེས་
བ་ལ་སོགས་པ་འདུད་ཉི་ཤུས་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཤེགས་གསོལ་གྱི་སྐྱེད་དུ་གཙུག་ཏོར་ནི་ཅ་གངས་དང་མ་སུན་
པའི་དོན་ཅེ་མོ་ལྷ་བ་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ། །དེའི་ལྷེ་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་
གཙོ་བ་ཡབ་ཡུམ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་རོལ་གྱི་ཅེ་མོ་དག་ནི་ཉིས་
འགྲུང་ཞེས་པ་ཅེ་མོ་བརྒྱད་པ་སྟེ། དབྱུས་གྱི་ཅེ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་མོ་དགུ་པའི་དོན་
ཅེ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ཁར་འགྲུང་ཏེ། དེའི་ལྷེ་བར་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལྷས་མ་བརྒྱད་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཉིས་འགྲུང་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ཅེ་མོ་བཅུ་
དྲུག་པ་ནས་སུང་ཁམས་གྱི་ལྷ་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་
ལོ། །དེ་ལས་ཉིས་འགྲུང་དག་གྲང་ནས། དྲུག་ཅུ་འབབ་པ་རྣམས་ཏེ། བཞི་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་རིགས་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྷར་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཤེགས་སུ་གསོལ་
ལོ། །དེའི་སྤྱིར་པོ་ཅེ་མོ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱིར་པར་ཏེ་
དབྱུས་སུ་སྤར་གསུངས་པའི་ཅེ་མོ་གཅིག་པ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱ་སྟེ་དེར་ཐེག་ལེ་བཀག་ན་
བདེ་མཉམ་ནས་གནས་པའོ། །གསང་བའི་བརྒྱ་དེ་ལ་ཡང་ཅེ་མོ་སུས་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་

འདབ་མའི་གངས་མོ། །ལྷོ་བ་དང་བཅས་པ་སོ་གསུམ་པ་སྟེ། དེའི་ལྷོ་བར་འོད་ཟེར་
ཅན་ལ་སོགས་པ་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཤམ་
སུ་གསོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཆེན་བཟུ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ལས་
གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་གྱི་ཚ་འདབ་སུམ་ཅུ་དབུས་གྱི་ལྷོ་བ་དང་བཅས་པ་དོ་རྗེ་མོ་སོ་
གཅིག་པ་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་གྱི་ལྷོ་བར་ཆེས་གྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་གཤམ་གསུ་གསོལ་
ལོ། །སྐྱ་དང་ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་དོ་རྗེ་ཚེ་མོ་བདུན་
བར་བྱས་པའི་ལྷོ་བ་ལའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཤམ་གསུ་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་
ནས་སྐྱ་མཚམས་ནས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་སོའི་བར་རོ། །

བཞི་བ་རྣམ་འཁྱོར་གྱི་སློང་པའི་ངེས་དོན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་བཞིའི་བྲངས་ངེས། ཆང་གི་བུར་བའི་བྲངས་ངེས། བྱང་
མེད་གྱི་སློང་པའི་བྲངས་ངེས། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སློང་བ་དང་དམ་ཚིག་གི་ངེས་
པ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྣམ་འཁྱོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྣམ་འཁྱོར་བ་རྣམས་གྱི་
ནས། འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་དང་། བར་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་
འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་རྣམ་འཁྱོར་པས་སློང་བ་
བྱའོ། །འདིར་རྣམ་འཁྱོར་ནས། བྱ་བར་གསུངས་པ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྐྱད་དུ་རྣམ་འཁྱོར་བ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡན་ལག་བྱུག་གི་རྣམ་
འཁྱོར་གྱིས་སློག་ཉམས་པ་སྟེ་འགོག་པ་གསུངས་པ་སྟེ། ལྷི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་
གཞན་གྱི་སློག་གཙོད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཤམ་གསུ་བྱ་བར་གསུངས་

བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་གྱི་རོལ་ཏུ་ནས། གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུད་གྱི་སྐྱོགས་གདུལ་
 དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐོག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཀུག་པ་ཚར་ཚོད་ནས། སྤར་ཡང་
 ལུས་དེ་ཉིད་ལ་སྐོག་རྣལ་འབྱོར་བས་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་
 གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་པོར་འཕྱུར་ཏེ། གདུལ་དཀའི་སྐོག་མཐར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 འོ་ཞེས་བྱུང་། སྐྱའི་ནས། ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་གསུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྣམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ཁའི་ཐིག་ལེ་ལ་རང་རང་གི་
 རྣམ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པར་འཕྱུར་བ་གཞོན་མེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ཉིད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩུབ་དུ་སྐྱ་བར་གསུངས་
 ལ། རྣལ་འབྱོར་བས་ཀྱང་མི་གནས་པ་དེ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་རྩུབ་དུ་
 སྐྱ་བའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་བྱང་དོན་གྱི་ཚོས་སྟོན་པ་སྟེ།
 སྐྱ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་བྲག་ཆེན་མོ། །འབྲུང་དང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་མོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 བ་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་ན་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་
 དགོངས་པའི་རྣམ་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་སྟེ། མི་སྟེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་རུ་
 ཀ་དང་། བྱད་མེད་རྣམས་ནི་རྟོ་རྟོ་བཅུན་མའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ནི་
 གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་རྩུབ་དུ་སྐྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྩུབ་ཆོག་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་སྤྱད་དུ་སངས་

རྒྱལ་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཅི་སྐྱེ་བར་གསུངས་
 བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པའི་སྤྲད་དུའོ། །ཤྱི་དོ་རྗེར་ཡང་། སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་
 སྤངས་ནས་ལོ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་བྱ། །སེམས་ཅན་གཞོན་པ་ཅམ་གྱིས་
 ལོ། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རྙེད་མི་འགྲུཎ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་འབྱོར་
 པའི་ལུས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེས་པར་གྲུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་
 རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་ལོ་རྣམས་འདྲིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱིན་པས་ཐོབ་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་རང་གིས་བསྐྱོམས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་པའི་བརྒྱུ་
 ཉེ་འདྲིན་པ་ཞེས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་གཉེར་བསྐྱུངས་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ཡང་སེམས་
 ཅན་ལ་མན་པའི་སྤྲད་དུ་གཉེར་ལ་སོགས་པར་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། གཉེར་བསྐྱུང་བ་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །ཁྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་མ་ལྟར་བ་
 ལས་མི་འགྲུར་པའི་བདེ་བར་འགྲུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་
 བསྐྱེན་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་རྣམ་ཀུན་
 མཚོག་གི་སྣང་ཉིད་དེ་འཁོར་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའོ། །གཞན་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔལ་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའོ། །དེའི་བྱུང་མེད་
 ལོ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་དེ་ཤེས་བྱིན་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་
 མིན་པ་ལས་ཞེས་པ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་
 དེ་བསྐྱེན་པའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་བུམ་དབང་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྟུ་དབང་སྐྱིན་པ་པོ་
 སྟོན་མས་རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་གང་བྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་བསྐྱེན་པ་

ཅི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་
བདག་ལ་འཛུགས་མེད་ཀྱི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དམ་ཚིག་ཅན་རྣམས་དམ་ཚིག་
ཉམས་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་གྲི་རྩོམ་པའི་མེ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སློབ་འགྲོག་པས་
དབྱེ་མར་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སློབ་གྲི་རྩོམ་
པའི་མེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་གྲི་རྩོམ་པའི་མེ་དེ་ཡིས་སྤྱི་བོའི་རི་བོང་ཅན་བཞུ་བ་
དག་ཀྱང་ཞེས་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བའི་ཁུ་བ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་དོན་རྗེའི་ཁ་
ཡིས་གཟུང་བ་འོག་ཏུ་མི་འཛུགས་པར་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་བཏུང་བ་སྟེ་ཆང་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲ་བའི་ཆང་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་
ནི་རྣམ་འགྲོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆང་ནི་བཏུང་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ཐོལ་ཏུ་ཡང་དབང་
ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་མའི་དོན་དུ་ཆང་བསྟེན་པར་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ངེས་དོན་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་
སྤྱོད་པའི་བྱང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཕོ་བ་བཅུ་བྲུག་
མདོར་བསྟན། འཕོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་དབྱེ་མར་བཅུག་ནས་སྟེང་དུ་འགྲོ་
བར་བྱས་པས་སྤྲུག་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཐེ་བོའི་ཚིགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཐེ་བོའི་ཚིགས་ནས་གཙུག་
ཏོར་དག་ཏུ་ཁུ་བ་འཕོའོ། ཞེས་པ་ནི། འདིར་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐིག་ལེའི་

འགྲོས་ཀྱི་ཚུལ་ཐོས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རྐང་བ་གཡོན་པའི་མཐེ་
 བོང་ནས་ཚེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དུ་ཁྱེ་བ་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་
 བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་རིམ་གྱིས་ཉེ་མཐར་གཙུག་ཏྱིང་དུ་རང་སེམས་ཞེས་པ་
 བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྒྱ་བ་འཕེལ་བ་ཡང་
 རོའི་དབང་གིས་སོ། །སྐྱར་ཡང་གཙུག་ཏྱིང་ནས་ནི་རྐང་བ་གཡས་པའི་སོར་མོའི་
 བར་རྣམས་སུ་སྐྱར་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ནི་འགྲོ་སྟེ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མར་རོའི་
 ཚེས་ཀྱི་དབང་གིས་རི་སྟོན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ནི་ཞེས་པ་གནམ་སྟོང་གི་
 མཐར་རོ། །དེ་ལྷར་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ནི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་རྐང་བ་གཡས་
 པའི་མཐེ་བོང་ལ་འཕོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སྐྱར་ཡང་ནས། དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐྱས་པ། དང་པོའི་ཚེས་ལ་ནི་རྐང་བ་གཡོན་ཀྱི་དང་པོའི་
 སོར་མོའི་ཚིགས་ཀྱི་སེན་མོའི་བར་ལ་འཕོའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གནམ་
 སྟོང་གི་མཐར་ལའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་སྐྱ་སྟེ་འགྲེལ་བར་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་ནས། དེ་རབ་ཏུ་སྟེར་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 རོ། །གཉིས་པ་བྱང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པའི་བྱང་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་དབང་གི་དུས་སུ་
 མེ་ཏྱོག་གང་ལ་སོག་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལྗེའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་བྱང་མེད་རྣམས་
 འཛིན་པ་ནི་བྱང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟེ། བྱང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་སུ་
 བསྐྱབས་པ་ལས་ཐིག་ལེ་མི་འཕོ་བ་ནི་ཚངས་པའི་སྟོང་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོ་རྗེའི་
 ཞལ་ལས་ཏེ་ཞལ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྟེར་དུ་སྐྱར་བ་རྣལ་འབྱོར་བས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འགྲོས་ཡས་མར་འབབ་པ་དང་གྲེན་དུ་བརྒྱུག་པའི་

འབྲུག་པའི་འབྲུག་མོ་ནི་ལྷ་ལ་ན་དང་རྩ་ས་ནས་དབུ་མའི་རྩའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ཞེས་པ་
ནི་དོན་རྗེས་སུ་ལས་སྐྱབ་དུ་ཁུ་བ་འགྲོ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་དེས་པ་
སྟེ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་དེས་པའོ། །འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པར་ཡང་། དེས་པར་
དངོས་སུ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་བ་དང་། །རིགས་གཞན་ལས་
བྱུང་ལོ་ཉ་མོ། །འདོད་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱོད་མི་བྱ། །གཉིས་མེད་ཐོག་མ་མེད་པ་
དང་། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་བ་དང་། །མི་མོའི་སྐྱོད་པ་ལེགས་པར་
བསྐྱབས། །ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་ཞལ། །འདྲེན་པ་རྩ་ལི་ཀུན་སྐྱོད་དོ། ཞེས་པ་
དམ་ཚིག་བརྒྱུད་དུ་བྲན། །རྣམ་འགྲུབ་དབང་པོ་གང་བསྐྱུང་བ། །རྣུང་དུ་དངོས་སུ་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱོད་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ལོ། །

བཞི་བ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོད་པ་དང་དམ་ཚིག་གི་དེས་པ་གོ་སྐྱར་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་གནས་སྐྱབས་བཅུའི་དེས་དོན། བསྐྱེན་བྱའི་དམ་
ཚིག་བཞིའི་དེས་དོན། བར་སྐྱེན་བཅུའི་དེས་དོན་གོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གོ་སྐྱེའི་ཚིགས་བཅད་བཞི་བཤད་ན། འདིར་འདོད་པའི་
གནས་སྐྱབས་བཅུ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོར་ཆགས་ཡུལ་བསམ་བ་དང་དེ་ནས་
ཡུལ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ལ་རིམས་བྲག་པོས་
བཏབ་པ་ལྟར་རྫོད་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་མཚོག་བརྒྱ་བསྐྱམས་པས་སྐྱོམ་
པ་དང་། ཟས་ལ་རབ་ཏུ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་ཟས་མི་འདོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་
འཇུགས་པས་འདར་བ་དང་སེམས་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྐྱོ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
བྲན་པ་ཉམས་པས་རབ་ཏུ་ཚོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་

རྣམ་པར་འཁྲུལ་བ་དང་། འཛག་བདེས་སྐྱོས་པ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དག་རིམས་
 གྱིས་འབྲུང་བ་ལས་བདེ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་བཅུ་རིམ་པར་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཐིག་ལེར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་རྣམ་
 པ་བཅུ་སྟེ་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་འདིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་རེས་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཡིད་བསྐྱབ་སྟེ་བདུད་གྱི་འདོད་པའི་
 གནས་སྐབས་བཅུ་པོ། །དེ་ལས་རྗེས་དྲན་བསྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་སྲུ་ཞིག་འདོད་པའི་
 གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་འདོད་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ལས་
 གཞན་པ་སྲུ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཞི། འདིར་རེས་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི་ལས་ཆང་བསྟེན་པ་ནི། ཉིན་
 དང་མཚན་མོར་གཏུམ་མོའི་མེས་སྤྱི་བོའི་རྩི་གི་ཐིག་ལེ་བཞུ་བ་དག་ལས་ཁུ་བ་
 དཀར་པོའི་རྒྱན་འབབ་པ་གང་ཞིག་ལས་བདེ་བ་སྐྱོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྩི་ཡིག་ནི་
 ལྷ་མ་གྱི་བདག་ལ་ཆང་འཚོང་མ་ཡིན་པས། འཛག་བདེ་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཆང་བཏུང་བར་
 གསུངས་ཀྱི་སྐྱོས་བྱེད་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆང་བཏུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གོ་ལུ་བ་སྤྲང་དང་།
 གུ་གུར་གྱི་དང་། ལ་སོགས་པས་རྟ་དང་སྤང་པོ་མའི་ཤ་ལྷ་ཟ་བར་གསུངས་པ་ནི་
 དབང་པོ་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་བརྒྱུག་ནས་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ལྷའི་ཐིག་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱིབ་བལ་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་སྤྱོ་བ་སྟེ།
 སོག་བཅད་པའི་ཤ་གཞན་རེས་འགའ་དག་གྲང་ཟ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །བདུད་རྩི་བསྟེན་པ་ནི། རང་གི་རིགས་ཀྱི་ས་སྟེང་འོག་གི་ཅ་ཆེན་དུག་ལ་འཛག་
 མེད་དུ་གནས་པའི་བདེ་བ་ལ་རོལ་པས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམ་དག་གིས་དག་

པའི་ལུས་སུ་བྱེད་པ་ལ་བདུད་ཅི་ལྟ་རྣམས་བསྟེན་བ་སྟེ་བསྟེན་བར་གསུངས་ཀྱི།
ལྷགས་ལྟར་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འབྲིག་བ་བསྟེན་པ་ནི།
སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་གཟུགས་སེམས་
བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་འབྲིག་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི།
དེའི་དོན་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་བསྐྱབས་པས་འཛག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོར་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སོར་སྐྱད་ལས་ལུས་དང་རྗེས་ལ་སྲིད་
བ་དང་། སྐོ་གསུམ་དང་འཛག་བདེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱི་ནང་གི་རོར་ནི་གཏོང་
བ་སྐྱེན་པའི་པར་བྱིན་ཡིན་ལ། རྗེས་དྲན་ལས་ཡིད་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱུང་
མེད་དང་འགྲོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། འཛིན་པ་
ལས་བྱི་རོལ་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷལ་ལ་སེམས་མི་འཇུག་པ་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་
ཏེ། སོག་ཚོལ་ཀྱིས་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་བཟོད་པ་འཛིག་ཅིང་དབྱ་མར་
འཇུག་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཉིད་དོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱེས་འགྱུར་མེད་
བདེ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་། དེ་ནས་
ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚོས་ཅན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་ཤིང་སེམས་
ཅན་ཀུན་ཀྱི་སྐྱད་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་དག་གི་པར་བྱིན་ཏེ། ཀྱང་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱད་
པའོ། །ཤེས་རབ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བསམ་བ་དང་མཐུན་པར་ཐབས་སྐྱ་
ཚོགས་ཀྱིས་དོན་སྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་། ལམ་ཀྱི་སྟོན་བ་དང་མཐུན་པར་
རྩ་འཇུག་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱལ་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་། འཕོ་
བའི་བག་ཆགས་བཙོམ་པས་སྲིད་པ་མཐར་བྱེད་པ་སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་། དེ་

ལས་ལས་དབང་གི་སྲིད་པར་མི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྐྱེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
ཤེས་སྐྱེན་ལས་གཞན་པ་ཐབས་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
ལས་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱུབ་ཐབས་ལོ་སྦྱེའི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད། དེས་དོན་གྱི་སྐྱ་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པའི་ལྷའི་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། །གཅིག་ཤུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་དཔལ་ལོ་གཅིག་ཤུའི་སྐྱུའམ་མི་
རུས་མ་ཞེས་དུ་འགྲུང་ལས་ཏེ། རུས་མ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ། གནས་དགྲུང་
གནས་པ་ལྷ་དགྲུང་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལ་སོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བར་སྐོམ་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་
སྡོར་བ་ཡན་ལག་དུག་སྐོམས་ན། རལ་གྱིལ་སོགས་པའི་ཤུག་རྒྱའི་རིགས་འཛིན་ནམ།
ཤུག་རྒྱ་གསུམ་དང་མཁའ་སྐྱོད་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་དེས་པར་ཉིན་ཞག་
འགའ་ཞིག་སྟེ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུང་
འོ། །དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་སྲོག་གཟུགས་གྲུབ་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྫོངས་འེངས་
གཉིས་དང་ཞི་ཞི་རྒྱས་གཉིས་དང་། དབང་དགྲུག་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་བསད་བསྐྱེད་གཉིས་དག་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ་
རྒྱབ་དང་གཡོན་དང་གཡས་དང་མདུན་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་
དོ། །གཞན་ཡང་འགྲུང་བ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མིན་གྱི་
རིགས་མཁའ་སྐྱིད་དང་། འག་འགྲོ་སྐྱེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྐོམ་པ་ཡིས་ནི་

རིགས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཏེ་དུག་གཞིལ་བ་སོགས་གཞན་ལ་ཕན་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དང། རྫོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་
སྐྱབ་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔལ་ལོ་གཅིག་པ་ཡབ་རྒྱུད་པའམ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དམ། ལྷ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་
ཞལ་དང་གདན་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་སོ་སོ་བྱེད་པར་འགྱུར་ངོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཞི་བའི་ལས་བྱེད་པ་
དེའི་ཆེ་སྐྱའི་ཞལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནས་ལས་སྐྱ་ཚོགས་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡང་འགྲེལ་བ་བསྐྱབས་པས་ཤེས་
པར་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡབ་དང་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ནི་
གཏུལ་དཀའ་འདུལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྫོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདིར་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་
ལོའི་དུས་རྣམས་པར་དག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱའོ། །ལོའི་སྤོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
པོ་རྣམས་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤུག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་བ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་དུ། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་
ཐོགས་དཔལ་དང་ལྡན། རྫོ་རྗེའི་རྒྱལ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོ་
རྗེས་མཚན་པའི་སྤུག་གི་འཕྲེང་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཐོགས་པ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྫོ་རྗེ་ཤུགས་གྲུབ་པའོ། །སྐྱེད་པོ་ཆེའི་ནས། བརྒྱ་གསུམ་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ལྷ་བ་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
ཁྱིམ་ཞག་ལས་ཆེས་ཞག་ལྟག་པའི་ཆ་བས་པས་ལྷ་བར་ལོངས་པའི་ལོ་དེ་ལ་ལྷ་བ་

བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་སྐོག་ས་ཉི་ཤུ་ཙུག་རྣམས་དག་པ་
 ཉིད་གྱིས་བྲུག་ཉི་ཤུ་ཙུག་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་ལོ་གཅིག་གི་སྐོག་ས་གཉིས་ནི་ལྷག་པ་
 དག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མའི་བྲུག་གཉིས་སོ། །བྲུག་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྲང་བྱུང་བ་
 དང་ནི་ནས་ཕྱང་པོའི་བདུད་ལྷ་བུ་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་
 ལྷ་ཙན་བག་གས་གྱི་བདག་པོ་སྟེ་སྤྱིབ་བཅས་གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཟད་པ་ལས། སྤྱིབ་པའི་ཆ་
 རུང་ཟད་ལུས་པ་ཉིད་དག་པ་ནི་པགས་པའོ། །ཆ་ཙམ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དག་པ་
 ནི་ཕྱང་པོའི་བདུད་ལྷ་ནས། གཡོན་གྱི་ཆར་འཇུག་པའོ། །ལྷ་མིན་ནས། བདུད་སྟེ་དེ་
 བར་དུ་མ་རིག་པ་འཇུག་པ་དང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲག་གོ། །དེ་ཟད་པ་ལས་མ་རིག་པ་འཇུག་
 པའི་ལྷག་མ་ཆ་ཙམ་ནི་ཐོད་པར་ཁྲག་གི་སྟེ། ཁྲག་གི་ནས་བྲུག་གི་མཐིལ་ན་ཞེས་
 པའོ། །འཆི་བདག་ནས་ཟད་པ་ལས་ལྷག་མ་ཆ་ཙམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལུས་པ་དག་པས་
 ཚངས་པའི་མགོ་བོ་གང་གི་ལག་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཆི་བདག་བདུད་གྱི་གདོང་གི་
 བྲུག་ཙན་དག་གོ། ཉོན་མོངས་པའི་ནས། གང་ཞིག་ཞབས་གཡམས་བརྒྱུངས་གཡོན་
 བསྐྱམས་གཉིས་གྱི་འོག་ཏུ་སྤྱེལ་བའོ། །དེས་ནི་ཉོན་མོངས་བདུད་ནི་ཞབས་གྱིས་
 བསྐྱེལ་བའོ། །

དེ་ལྟར་བདུད་བཞི་བཙམ་པའི་ལྷག་མ་ཆ་ཙམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་
 པ་དོ་རྗེ་ཤུགས་ལ་སྤྱིབ་པ་ཆ་ཙམ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱུང་སྟོན་པ་སྟེ། དོར་སྤྱིང་འབྲེལ་པའི་
 མཚོད་བརྗོད་དུ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་བསྐྱུས་དང་སྦྱོར་བ་བྱང་འགོ་བྲུག་རྒྱ་ལྷག་གི་
 པགས་པ་ཡིས། །གང་ལ་བདུད་སོགས་སྤྱིབ་རྣམས་ཆ་ཙམ་ལྷ་བྱུང་སེམས་ཙན་དོན་
 དུ་བརྒྱན་དེ་ལ། །བཏུད་ནས་ཞེས་དང་། གྱི་དོར་འབྲུམ་ལྲུང་ཡང་། ཉོན་མོངས་བདུད་

དང་སྟོམས་འཇུག་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོས་ངེས་
བསྐྱེད་ཀྱང་། །ཆ་ཤས་ཅམ་ནི་བསྐྱེད་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་སྣང་དོ། །གཉིས་
སྟུག་རྒྱལ་བའི་བྱུག་ཅེས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཟུག་པ་སྟེ། སྟུག་མའི་ནས་བཞིན་ལོ། །སྟུག་པ་ལ་
བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོ་དང་། དབུ་ལ་ཐོད་པའི་འཕྲེང་པ་འཛིན་པ། སྟུག་གི་
ནས། འདུལ་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །འདིར་ཡང་ཁ་ <སྟུགས་> ཅིག་དོ་རྗེ་
ཤུགས་དང་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་པས་ཆེར་འདྲ་བས་འདི་དག་ཏུ་སྐྱབ་མོང་དུ་བསྟན་པ་
ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་བར་མི་བྱ། ཞེས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་སྣང་དུ་
མཛད་ཐེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། །འདིར་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་
བའི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་མ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟེ་བའི་ཐབས་སོ། །ཁྲིམ་ལ་
སྟོད་པའི་སྟེ་བ་དེས་ཀྱང་ཉི་མ་ལས་གཅིག་གིས་སྟུག་པའི་སྟེ་བ་བཅུ་གཉིས་རི་སྟོད་
པར་རྒྱ་བ་རྗོགས་ཏེ། ཁྲིམ་ཞག་གི་སྟེ་བ་སོ་སོར་སྟེ་བས་ཁྲིམ་བཅུ་གསུམ་རྒྱ་ཞིང་
ཉི་མས་སྟེ་བ་གཅིག་ལ་ཁྲིམ་གཅིག་རྒྱུའོ། །དེས་ན་ཉི་མའི་ཁྲིམ་གཅིག་རྒྱ་བ་དག་
པའི་དག་གིས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དེ་ལ་ཡུམ་ནི་ཞལ་གཅིག་མ་སྟེ་ཉི་མའི་ཁྲིམ་གྱི་སྟེ་
བ་གཅིག་དག་པས་སོ། །རྒྱང་གི་བྱུག་གི་བརྒྱ་ནི་བྱུག་གཉིས་ཏེ། བྱུག་གི་བརྒྱ་
གཡས་དང་གཡས་མིན་དེ་དག་ལ་རིམ་བཤུར་བྱུག་མཚན་གྱི་གྲུག་དང་དབལ་ལྟན་
ཞེས་པ་མིའི་ཐོད་པའོ། །དེའི་སྟེ་བ་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་པ་བསམ་པའི་དབང་གི་ལོ་
གཅིག་གི་སྟེ་བས་བསྟོད་པའི་ཁྲིམ་གྱི་སྟུགས་ཁྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཟུག་
རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་བྱུག་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཟུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་

ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྒྱ་བ་རེ་ལ་ཉི་མའི་ཁྲིམ་གཅིག་རྒྱ་བ་སྟེ། ཁྲིམ་དེའི་ཕྱོགས་ཁྲིམ་ལྗེད་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལྷན་གཉེས་མཛོད། །གཅེར་བུ་ནས་བརྒྱན་པའོ། །ཤེས་རབ་ནས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་སྟེ་དབྱུགས་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་འགོག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རིམ་བུ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་ཤུགས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྣ་ཚོགས་གསུགས་སྐྱོམ་པ་གསུངས་པ། གཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉི་མའི་ཁྲིམ་གཅིག་དག་པས་ཞལ་གཅིག་བཤམ། སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞལ་གཉེས་བཤམ། དུས་བཞི་དག་པས་ཞལ་བཞི་དང་། དུས་ཚོགས་ལྔ་དག་པས་ཞལ་ལྔ་དང་། ཞལ་མཐའ་ཡས་བཤམ། ལྷན་དང་ཞབས་མང་ནས། དུ་མའི་དབྱིབས་ཏེ། བདེ་ཆེན་གསལ་བས་རྒྱལ་པོ། རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་མངའ་བས་སྐྱེ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་འཆང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་དང་། ཆེ་བས་སངས་རྒྱལ་རིག་སྤྲུལ་འདྲིན་པ་ལྡན་སྟེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཐབས་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་འདྲིན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གྲང་ལྷན་བ་དག་གི་མཐར་གྲུར་བ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྐྱོམ་ཞེས་བ་ནི་མཚན་མའི་དུས་སུ་མཚན་མའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། ཉིན་མའི་དུས་སུ་ཉིན་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རབ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གསུགས་ལ་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་མཚན་མོ་ལྷན་ནག་གི་ནས་མཁའ་ལ་བལྟ་ཞིང་།

ཉིན་མོ་སྐྱབས་ལེན་པ་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟུ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་གྱི་རྟགས་བཅུ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་སྐོམ་སྟེ། དེ་ནས་སློབ་ཚུལ་དང་འཇིན་པས་རྩ་ཉི་ཉེ་མ་རྒྱ་བ་འགོག་པ་ལས་ཞེས་
 པ་གཡོན་དང་ནས་བདེ་བ་སྟེར་རོ། །ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་ནི་ས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སོ། །འཕྲིགས་བྱེད་ནས། འཕྲིགས་
 པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་བ་གཅིག་ཤུ་སྐྱིབ་པའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་དེས་ནི་རྣམ་
 འབྱོར་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱུན་ནས་
 འཕྲིགས་པ་སྟེ། བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་
 ལུས་མེད་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་དང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཇིག་པ་མེད་ལ་དབུས་སུ་གནས་པ་
 དག་ཀྱང་མེད་ལ། ལུལ་མེད་ལུལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤར་བ་ལས་འདས་པས་ཕྱིའི་ལུལ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཡང་ཕྱིའི་ལུལ་དུ་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྤ་
 བབ་པ་ལྟ་བུ་དེས་སྐྱབས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སྟེ། དེས་ན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེས་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེར་བའོ་ཞེས་པ་
 དོན་དམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ན་དཔལ་ལྡན་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ཡན་ལག་
 རུག་གི་བསྐོམ་པའི་རྩལ་གསུངས་པ་སྟེ། འདིའི་རྒྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུ་ལས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་སོ། །

སྐྱུ་ལ། གཟུང་གནས་སློབ་ལྟན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད། །སྤང་བྱུང་ལེགས་
བཤད་དགའ་སྟོན་ཆེ་ལ་རོལ། །ལྷག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོག་གཏུག་སེམས་ཅན། །ཡིད་
ནི་ཆེར་མའི་མའི་མལ་ན་ཉལ་བ་བཞིན། །དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་བརྒྱམས་
ཉེ་སྤྱོད་ལའི་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། ། །

། མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མདོར་ བསྡུས། །

མཐུ་སྟོབས་དབང་སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་ཤུགས། །དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་
རྣོས་གར་ལྟར་མཛད་ཅིང་། །སྤྱོད་བསྟན་བཀའ་བྲིན་འོད་ཀྱིས་གསལ་མཛད་པ། །རྗེ་
བཙུན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་སྤྲུལ་འཚལ་ཉེ། །སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་
པ་བཞིན། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཐབས། །སྣ་ཚོགས་བསྡུས་
པའི་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུ་ནི། །སྣ་ཚོགས་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱ། །

ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་ལ་གསུམ། མཚོན་པར་
བརྗོད་ཅིང་བརྒྱུ་པར་དམ་བཅའ་བ། རྒྱད་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། །མདོར་
བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲུང་པོ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེ་པོ། འོག་རྒྱུང་དབུ་མར་འགགས་པ་
ལས་མི་འབྲུང་བའི་བདེ་བའི་དོན་རྗེ་འདྲིན་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱབ་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འགྲུགས་ལ་བད་དཀར་གྱིས་ལྷག་འཇམ་ཏེ། ལས་ལྷ་
ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་པའི་ཐབས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་འཇམ་པའི་དོན་རྗེས་རྒྱུང་བའི་
དོན་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པར་གྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞུ། ཕྱི་རོལ་འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་ལྷབ་ཀྱི་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱི་
གནས་པ། མཚོང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དེག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བའི་ལེ་ལེས་དང་
ཡན་ལག་དུག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་པ། འདོད་པའི་སྤྱིན་
བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་པ། མདོན་སུམ་དང་ལྷོག་ཏུ་རྒྱུར་
པའི་སེམས་སྐྱོམ་པའི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཉིང་རེ་འདྲིན་ཀྱི་སྐོ་ནས་དང་།
སྤགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དང་། རྩས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དང་། དེ་གསུམ་ག་ལྟན་པ་ནམ་མཁའི་ལྷིང་
གི་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོ་ནས་འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་ལྷབ་
དང་འཕྲིན་ལས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞུ། འབྲུང་པོ་སོགས་བརྒྱབ་པའི་དོན་རྟུ་དོ་
རྗེ་འགྲུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཆར་དབབ་ཅིང་བཅད་པའི་དོན་རྟུ་སྦྱུའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱབ་
ཐབས། ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལྷ་ཚོགས་རྒྱབ་པའི་ཐབས། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱབ་པའི་
དོན་རྟུ་རོ་ལངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁྲོ་བོའི་ཞེས་པ་ནས་
འཕྲེང་བ་དེས་པར་བཅིངས་པ། དེ་ལྟར་རྒྱུར་པའི་རྗེ་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་སྤེལ་ས།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདོག་ཅན་ལ་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་དབང་པོ་

གཅིག་པ་སྟེ། ལྷོ་བཞི་རྣམས་སུ་ཤར་དུ་དོ་རྗེ་ལྷགས་སྟུ། ལྷོ་དོ་རྗེ་དང་། ལུ་ལུ་
ཞགས་པ་དང་། ལྷང་དུ་དོ་རྗེ་དེའི་ལ་བུ་རྣམས་ལོ་ཤིམ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བཞོད་ནས།
ཞབས་གཉིས་དག་གིས་ནས། འབྲུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འཕྲིན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁོ་བོའི་དབང་པོ་ནས། ཞེས་
པ་ལྷོ་བ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱིས་སློན་གྱི་ཚོགས་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྷང་ཞེས་པ་འོག་གི་ཚོ་ག་འདི་ཡིས་སོ། །རི་ལྷ་ན། ལྷ་རྣམས་ཚུ་སྟེས་ནས། ལྷང་དུ་
བརྒྱ་ཚེན་པོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི། ཤར་དང་མེར་ཞེས་པ་ནས། མགོ་བོའི་སྟེང་
ན་སྐྱལ་མགོའི་གདེང་ཀ་བདུན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན་སྟེ། གཙུག་པོ་ལོར་བུ་ཚེན་པོ་ལ་འོད་
འཕྲོ་བ་དག་གིས་བརྒྱན་པ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ཞིང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་རྣམས་
འདབ་མ་སོ་སོར་བསྐྱེལ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་པའི་ཅེ་མོ་ན་སོ་སོར་རྒྱལ་བའི་
སྟེང་དུ་ཤར་དང་ལྷང་གི་སྐྱ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་དུ་སྟོ་དང་ལུ་བ་ཀྱི་
སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་པའི་ཅེ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྷང་ཞབས་ནས།
སྐྱའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལས་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན།
སྐྱ་འགྲུབ་ནས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། དེས་ན་ལས་བསྐྱབ་པའི་དང་
པོར་སྟོག་དང་གཞུགས་བརྟན་སྐྱབ་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ལས་སོ་སོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། ལས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཐབས་སྟབ་
མོར་དུ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྟབ་
བརྟན། ལས་སོ་སོའི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་དུ་བཤད། ལྷ་དང་བསམ་གཏན་སོ་སོ་

བར་ནི་གོ་སྒྲོལ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྣ་ཚོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཞི་དང་རྒྱལ་པ་དག་གི་
 ཡུང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ཞེས་པ་ནི་འདིར་གཞུགས་ཚེར་འདུ་ཤེས་
 འདུ་བྱེད་བཞིའི་རིགས་ཀླུ་སྣང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་བཞི་པོ་འདི་ཀླུ་པ་ནི་རྒྱལ་
 བའི་རིགས་སོ། །སྲས་བཅས་ཞེས་པ་ནི་ཀླུ་པར་སེལ་བ་དང་ནས། དེག་བྱ་དེ་རྗེ་མ་
 ཀླུ་པ་བྱང་རྩལ་སེལ་ས་དཔའི་རིགས་ཏེ། རིགས་འདི་ཀླུ་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རང་
 ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་ཞལ་དང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོར་བསྐྱོམས་པའི་དཔལ་བར་ལྷ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྒྱའི་གདན་གྱིས་གནས་པ། ཐབས་ཀླུ་པ་ཕྱག་གཡོན་བརྒྱ་
 དཀར་པོ་དང་གཡམས་མཚོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཤེས་རབ་ཀླུ་པ་ཕྱག་གཡོན་
 ལྷུ་གུ་དཀར་པོ་དང་གཡམས་མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་སྐྱོམ་པ་སོ་སོ་དེ་དེས་
 ཞི་བ་དང་རྒྱལ་པ་དག་གི་ཡུང་འབྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནི་པོད་པའོ། །ཡུང་
 ཡིག་གིས་དུག་མེད་པ་ཉིད་དང་རིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དབྱེ་
 བ་དང་བསྐྱད་པ་དག་གི་ཡུང་། ཡུང་ཡིག་གིས་བསད་པ་དང་དུག་གཞུག་པ་དག་གི་ཡུང་
 རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཞེས་པ་ཁོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་གིས་ཁོ་བོའི་
 རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཀླུ་པ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པོ། །ཁོ་བོ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་
 པ་ནི་རྩྭ་ཡིག་དང་དེ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་ཀླུ་པ་དང་། རྩྭ་ཡིག་དང་གི་གྲུག་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་བཅུ་པོ་ཀླུ་པ་ཏེ། རང་དུས་འཁོར་རྩ་ཞལ་དང་སྐྱེ་མདོག་
 ཅན་པོར་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྐྱ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁོ་བོ་གཡམས་བརྒྱང་
 གི་སྣེ་བས་ཕྱག་གཡམས་ན་དེ་རྗེ་དང་གཡོན་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་ཀླུ་པ་གྱིས་བསད་པ་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱལ་གཡམས་ན་རལ་གྱི་དང་གཡོན་ན་ལྷགས་སྒྲོག་སྤྲིགས་
 མཛུབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁ་དོག་
 བཀའ་པོའི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ལྷ་མོ་ནི་གཡོན་བརྒྱུད་ས་པ་སྤྱལ་གཡམས་ན་
 གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ས་ཅན་རྣམས་དང་། སྤྱལ་གཡམས་ན་རལ་གྱི་དང་གཡོན་ན་
 ཞགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དབང་སོགས་ནས། ལྷ་མོ་བརྒྱུད་པོ་རང་དུས་འཁོར་
 ཅ་ཞལ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོར་བསྐྱོམས་པའི་མགྱུན་པར་ཉེ་མའི་ནས། འདིར་བྱི་
 གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་པོ་རང་དུས་འཁོར་ཅ་ཞལ་དང་སྐྱུ་མདོག་མེར་
 པོར་སྐྱོམས་པའི་ལྷ་བར་ནས། སྤྱལ་གཡམས་གཡོན་ན་ཅེ་གསུམ་སྐྱུལ་ཞགས་རྣམས་
 ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དུམ་དག་གི་ནི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་ས་
 ཡིས་རང་དུས་འཁོར་ཅ་ཞལ་དང་སྐྱུ་མདོག་སྐྱོན་པར་སྐྱོམས་པའི་གསང་བའི་བརྒྱ་
 ལ་གནས་པས་ལས་ཐབས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྩལ་སོགས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་ལྗང་བརྗོད་པའི་
 སྤྱལ་གྱི་མཚན་མ་དང་སྣང་སྣབས་སོ་སོ་འེ་རེས་ལས་བཅུ་གཉིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷོང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རིགས་རྩོུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
 ཀྱིས་བསད་བ་གསོ་བ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་རྩོུ་ལའི་གདན་གྱིས་དབྱུལ་བར་ཐིག་ལའི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་དགའ་བ་
 དང་བཅས་པའི་ལྷ་མོས་ཤི་བ་སྦྲར་གསོ་བར་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྣོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱའི་སྐོག་དབྱུ་མར་བཀུག་སྟེ་གཙུག་ཉོར་སྤྱལ་ནས་སྣོང་བར་ཐིམས་པ་ན་
 སྤྱལ་རྒྱ་དང་སྤྱར་བས་ཐིག་ལེ་འཕོས་པས་ཚགས་པ་དང་བུལ་བས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་

དེ་སྐྱོད་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཆེ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཁུ་བ་འཕོས་པས་བསད་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྲོག་
བུལ་ག་པ་ན་ཁུ་བ་སྲི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉམས་སྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་
སྟེ། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་ཐབས་ལ་གང་ན་དང་སྐྱེ་མདོག་སྐྱུག་མཚན་ལ་སོགས་
པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཐབས་སྐྱོན་མོང་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་སྲོག་དང་གཟུགས་བརྟན་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན།
འབྲུབ་ནས་ལས་སོ་སོ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོད་ཏུ་དང་པོའི་སྲོལ་ལ་བསྟན། བསྐྱོལ་པའི་ཆེ་ལྷ་
དང་མཚན་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་ཏུ་ས་བོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལས་བསྐྱབ་པའི་
དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་བས་འབད་བ་ཡིས་ནི་སྐྱེ་པའི་མན་ངག་སྲོར་བ་ཡན་ལག་ཟུག་
ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི་
སྲོག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དབྱེ་མར་རབ་ཏུ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །སྲིད་གསུམ་བསྐྱེད་མ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་ཚོགས་ལུས་དངོས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་ཏེ། གཟུགས་དང་སྲོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་འབད་བ་ཡིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
ལ། དེའི་སྲི་ནས་ས་གཞིའི་གནས་དག་ནས་ངེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་
ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྲོག་གཡོ་མེད་ཏུ་གནས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པར་
གསལ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་སྟོང་གཟུགས་དེ་ལྟ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་

གཟུགས་སུ་རི་ལྷ་རྣམས་པར་བརྟགས་པ་དེ་ལྷ་རྟོག་གཟུགས་དེ་རི་ལྷ་རྣམས་
པ་དེ་ལྷ་རྟོག་མཐོང་བར་འགྲུང་རྟོ། །

དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་འདུན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་སྲུང་གསུངས་པའི་ནས་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྲུང་བ་སྟེ་དབྱུ་མ་ལ་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་
གྲུ་རྒྱད་དུ་བཅིངས་པའི་སྟོང་ཁའི་པར་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་ནས། རྩོམ་སྟེང་གསུངས་ཀྱི་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འིག་ཏུ་དྲངས་པ།
བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་བྲབ་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གསུམ་ནས། ཨ་ལ་རྒྱ་རྒྱའི་ཡ་སྟེང་སྟོ་
ནས་གཟུགས་ཉོར་དཔལ་མགིན་སྟེང་ཁ་ལྷ་བ་གསང་བའི་ལམ་གྱི་བར་དབྱུ་མར་རབ་
ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་དེ་རྒྱ་བ་བཞུ་བ་དང་
མཚུངས་པར་བཞུ་བ་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་རྩོམ་སྟེང་ཁ་ནས་ལུས་ཀྱི་ནས། སྟོ་བར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་
ཞེས་པ་ནི་འཆད་འགྲུང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་མཛད་མ་སྟེ་ཆོགས་ལུས་སྟེ། མངལ་སྐྱེས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་མ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེར་ནི་ཉི་མར་ནས། ཞི་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་རྣམས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ས་བོན་འོག་ནས་འཆད་པ་
དག་ཏུ་འགྲུང་རྟོ། །ས་བོན་དེ་ཡིས་རྩོགས་པའི་སྟེ་མོ་ནི་གཞོན་ཏུ་མ་སོག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འམ་གྱིས་གཞོན་ཏུ་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་ཐུག་པས་བྱ་དང་
བྱ་མོའི་འབྲས་བུ་སྟེང་བར་འགྲུང་བ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ལོ་
ཐབས་ཀྱི་སྟེང་རྣམས་འཁོར་བས་ལོ་དེ་སྟེང་གི་ན་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྟོམ་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་སྟེང་བའི་དེས་པའོ། །དེའི་སྐྱེད་ལོ་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་ན་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྐོམ་པ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བས་མཚོག་སྟེར་
བར་འགྲུང་ཞིང་། ལྷ་ནི་ལོ་བཅུ་དུག་གི་ན་ཚོད་ཅན་སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སྟེར་
བར་འགྲུང་ཏེ། དེས་ན་ལྷ་འི་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་ལུས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་དང་། དེ་ལས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམས་འཕྱོར་བས་འགྲུབ་པར་འགྲུང་རོ། །རྣམ་པ་
གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ལྷུང་
དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། དེས་ན་གྱི་དོ་རྗེ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས། རྣམ་པ་དུག་བསྐོམས་པའི་སྐྱོར་བ་
ཡིས། །འགྲུབ་འགྲུང་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་སོགས་དུས་ངེས་པ་གསུངས་པ་ནི་
བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཉིན་དང་མཚན་མོར་བར་མ་ཚད་པར་བསྐོམ་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བརྒྱའི་མཐར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་མཚན་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྩ་རྒྱུ་བུ་ཉོ་རིམ་པས་
ཞེས་པ་ནི་རྩ་ཡིག་ལས་དོ་རྗེ་ལུགས་གྲུང་འགྲུང་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། མཚན་མའི་ངེས་
པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསུང་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷ་གྲུབ་ནས་འཕྲིན་ལས་
བསྐྱུབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། ལས་བཅུ་གཉིས་བསྐྱུབ་པའི་བསམ་གཏན།
ཐད་པར་སྐྱོ་བའི་བསམ་གཏན། དུད་འགྲོའི་ཉེར་འཆེ་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་སོ་སོས་ལས་སོ་སོ་བསྐྱུབ་པའི་བསམ་གཏན། འཁོར་ལོ་དུག་དང་
རིགས་དུག་གི་དབང་གིས་ལྷ་སོ་སོ་བསྐྱུབ་པའི་གཏན་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་བསྐྱུབ་པའི་རྗེས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལྷར་བརྗོད་པ་

སྐྱུང་ལུས་གྱི་གསང་བའི་བརྒྱུད་རྒྱ་བ་ལུ་བ་དང་རྒྱལ་ཉི་མའི་དབུས་སུ་ཨ་སོགས་ཀ་
སོགས་སོག་སྐྱུང་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པར་གྱུར་བ་ཚུའི་ས་བོན་བདག་ཉིད་ཚུ་སྐྱེས་
ཉེ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་བཟུ་བ་ལས་པ་རྒྱ་དཀར་པོ་ལོ། །དེ་ལས་
རྫོགས་པའི་ལྷ་ནས་ཁྲིམ་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ། །འདིར་དེ་ཞེས་སོགས་ལོ་སྐྱེའི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་བཤད་ན། ཁྲིམ་དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེས་བསྐྱུབ་བྱ་བ་བྱུངས་ནས་སྐྱུར་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྲབ་བདག་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་
ཡང་དག་པར་རབ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །

ཞུགས་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོའི་གསུང་གིས་འདི་ལ་ཞི་རྒྱས་གྱི་བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་པའི་བཀའ་འདི་རབ་དུ་ཐོབ་ནས་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བཞི་རབ་དུ་དགྱེས་
པར་གྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་བྱམ་པ་ཡིས་བསྐྱུབ་བྱའི་དྲི་མ་དེ་ནི་
འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། རབ་མཆོག་པར་བྱིན་རྣམས་པ་བཟུའི་རང་བཞིན་གྱི་རུས་མ་
རྣམས་གྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་མཆོད་རྗེས་སྐྱ་ཆོགས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
གཞུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆེ་དང་དབང་ཐང་ཉམས་པ་སོགས་
གསོ་བར་བྱེད་ཅིང་། རབ་དུ་གསལ་བར་ཉེ་དེས་པར་སྐྱེག་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་
གྱི་མཆོད་ལྷ་བཟུ་ཡིས་བསྐྱུབ་བྱ་དགའ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུང་པོར་
ཐུགས་པ་ཅ་ཅེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་པ་རོལ་གྱི་གཞོན་པས་འདྲིགས་པ་མེད་
པར་བྱེད་ལ། བསྐྱུང་མའི་རབ་མཆོག་རྣམ་བཟུ་ཁྲོ་བོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་མོ་
བཟུ་པོ་རྣམས་གྱིས་བྱ་བཞིན་སྐྱོང་བར་བྱེད་ལ། ལྷ་མོ་བཟུ་པོ་རྣམས་གྱིས་དགའ་
བའི་སྐོ་ནས་འོ་དག་བྱེད་ཅིང་། འཆི་མེད་ནི་ལྷ་སྟེ་ལྷ་ཆེན་བཟུ་གཉིས་གྱི་བཟུན་མོན་

ཚུང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་འཇུག་པ་དག་གྲེད་པ་དང་། དུར་ཁྲིད་ཀྱི་
གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་ཚོགས་ལས་སྤང་བར་གྲེད་དེ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་
དུ་ན། མཐའ་དག་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནང་སོགས་ཞི་བ་
དང་། ཚེ་དང་འཕྲོར་བ་སོགས་རྒྱས་པའི་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་གྲེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
བྱ་ཡི་ནི་མཚོག་གི་བདེ་བའི་ལས་ཞི་བའམ་རྒྱས་པ་གྲེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
འཕྲོར་པ་ཡིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་ཉི་མའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྦྱང་
གསུངས་དབང་དགུག་གཉིས་སྟོན་ཏེ། གཞན་སྤང་དང་འབྲ་བ་ལས་ཁུ་བ་སྐྱབ་པ་དུམ་
ཉི་མ་སྦྱང་བའི་དབུས་སུ་སྤྲིཙ་དམར་པོ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷན་ལ་ཁ་མ་
གྲེ་བའི་མདེུ་ཅན་གྱི་དམའ་ཉིད་དང་ནི་ཨི་ལྷ་སྟེ་བྱར་ཤིང་གི་གཞུང་། །དེ་གྱུར་པ་
ལས་རྫོགས་པའི་དབང་གི་ལྷ་མོ་དམར་མོ་མདོག་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བ། རྒྱག་གཉིས་
ཀས་གཞུ་དང་མདའ་ནི་རྣ་བའི་བར་དུ་བཀང་བ། གདན་བསྐྱུང་དང་ནི་རི་བོང་འཇིན་པ་
སྐྱབ་པ་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་རྟ་དམར་པོ་ལ་ཞོན་བ། བསྐྱབ་བྱ་གང་ན་གནས་པའི་ཁྲིམ་
དུ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ནི་སྤྲིང་ཁ་དང་སྟེ་བ་དང་གསང་
བ་དག་དང་མགོ་མོ་དང་ཁ་ལ་མདའ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱུན་པར་བྱས་ཤིང་མཁྲིན་པར་གཞུ་
ཡིས་བཅིངས་ནས་ལྷ་མོ་དེ་ཡིས་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་
འཁྲིད་པར་གྲེད་པར་དམིགས་ཏེ། དེར་བཅུག་པ་དང་གཙོ་བོའི་བཀའ་འདི་དབང་དུ་
གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་བས་དང་བོར་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་བྲམ་
བར་བྱས་ནས་གཅེར་བྱར་སྤྱང་ཞིང་། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེས་པར་གཙོ་བོའི་

ལྷན་དུ་བགྱི་བསྟེ་ཁྱིད་པར་བྱས་ལ། སྐྱའི་སྣ་མོ་གཙུ་གཉེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེ་ཞིང་
 སྐྱོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱོ་མོ་བཙུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུན་ཤིང་དང་
 དབྱུག་པར་བཅས་པའི་མཚོན་ཆ་དག་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་འབྲུང་པོའི་རིགས་ལས་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པས་འདིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེག་མོ་ལ་སོགས་པ་
 མཚོད་པའི་སྣ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སེན་མོ་རྣོན་པོས་འདེབས་ཤིང་འབྲད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྐྱོ་རྗེ་མ་སོགས་སེམས་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐོངས་པས་སྐོ་
 བྲོས་ཉམས་པར་བྱས་ཤིང་། ས་དང་རྩ་དང་སྟེག་ཟ་རྒྱུད་སྟེ་ཡུམ་བཞི་རྣམས་དག་
 གིས་ཡན་ལག་མཐའ་དག་བཅིངས་ཏེ། ལུས་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་ཞབས་ལོག་ཏུ་
 བསྐྱེལ་བར་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་ཡིས་ནི་གོས་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཞབས་ཀྱིས་
 མནན་པས་རྒྱགས་པ་མཐའ་དག་བཙོམ་པར་བྱས་པས་ཅི་བསྐྱོ་བ་ཉན་པར་གྱུར་ཏེ།
 དེ་ཡང་འདིར་ལུས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ནས་གཙོ་བོས་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ།
 གོས་བྲལ་བརྒྱན་པ་མཐའ་དག་བཙོམ་བྱས་པས། ཞེས་བཙོམ་ལ་བཤད་པས་འགྱུར་
 མངས་དང་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་སྟེང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་བྱུང་བཤད་གཙོ་བོ་དག་གིས་དཀྱིལ་
 འཁོར་འདིར་ནི་དབང་གི་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དགའ་བས་ཚིམས་
 པར་བྱས་པར་བསམ་མོ། །འགྱུར་མངས་སུ་ཡང་། དེར་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉེས་བྱས་
 ཞེས་འབྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུག་པ་ལ་གཞན་པལ་ཆེར་དབང་དང་འབྲུ་བ་ལས་སྣ་
 མོ་བྱུག་གཡོན་ཞགས་པ་གཡམས་ལྷགས་ཀྱི་ཅན་དག་གིས་གནས་ཁམས་གསུམ་
 བས་དགུག་པའི་ལས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་བྱེད་པར་གྱིས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྱུར་

རྟོ། །ཡང་ན་རྟོ་རྟོ་པས་དགུག་པ་དང་། བོད་བྱས་དགུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་
པོར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་བཤད་རྟོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བསྐྱད་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་གོ་སྐྱེའི་ཚིག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ཚུང་ཟད་བཤད་ན་འདི་ལྟར། བསྐྱད་པ་ལ་ཡང་གཞན་སྲ་དང་འབྲ་བ་ལ་
ཉི་མ་ལྷ་བ་སྐྱུར་བའི་དབྱས་སུ་ཁ་དོག་སྐྱིན་ནག་དང་མཚུངས་པའི་རྩྭ་ཡིག་རིང་པོ་
ལས་སྐྱེས་པའི་རལ་གྱི་ནག་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ལྷ་བྱུང་བའི་མདོག་ཅན་བྱུག་གི་བརྒྱ་གཡས་ན་རལ་གྱི་དང་ནི་གཡོན་སྤྲིགས་
མཚུབ་ཞགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱུག་ཅན། ར་མོ་སྐྱོན་པོའི་སྣང་དུ་ཞབས་གཡོན་
བརྒྱུངས་པས་གནས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཞལ་ཅན་ནི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཁྲིམ་དུ་བསྐྱུལ་
བར་བྱའོ། །ལྷ་དེས་བསྐྱུབ་བྱ་དེའི་སྐྱེ་ཞགས་པས་བཅེངས་པ་བྱས་ནས་ཁྲོས་པའི་
ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐོ་ཏུ་ཁྲིད་པར་བྱས་ཏེ། སྐོ་དེར་ཡེ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི་
ར་མོ་ཤིན་ཏུ་མགྲོགས་བ་རྒྱུང་ལྟར་བསྐོད་པ་དེ་ལ་གཙོ་པོའི་གསུང་གིས་འདི་ལ་
ཞོན་ལ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོས་པས་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་
ནི་ར་མོ་དེ་ལ་ཞོན་པས་རྗེ་མོ་ཅན་མེ་དང་གཡོ་བ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་རི་
སྤྲིད་ཉིད་དུ་ཤིན་ཏུ་མགྲོགས་པའི་རྒྱུང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་འཁྱུགས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུལ་
ནས་འགོ་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ན་སྐྱེའི་བདག་པོ་བརྒྱ་ལྷན་དག་
ཀྱང་རང་གི་གནས་ནས་དེས་པར་བསྐྱད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་མི་རྣམས་དག་ནི་
སྐོད་པ་ལྟ་སྐོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཞན་སྲ་མ་བཞིན་
ལ་ར་མོ་དམན་ཏེ་དོར་ཞིང་། དབྱེ་བའི་བསྐྱུབ་བྱ་གཉིས་པོ་རྩ་མང་སྟེ་འཐབ་མང་པོ་

བྱས་པར་བསམས་ནས་མཐར་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་སྟེ་གཡས་དང་གཡོན་དུ་སོ་ཉ་
ཚམས་ཀྱིས་བཀྱི་ཞིང་ཞིང་ནས་ཐད་དུ་འགྲོ་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །

ཉི་མའི་དབུས་ལེའུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྫོངས་རེངས་ལྷུང་བྱས་བཏབ་པའི་
ལས་རྣམས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གོ་སྐྱར་གསུངས་པ་བཤད་ན། འདི་ལྟར་
རྫོངས་རེངས་གཉིས་ལའང་གཞན་སྟུང་བཞིན་ལ། ཉི་མའི་དབུས་སྟུང་ཞེས་བྱ་བ་
སེར་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་བཟང་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་བསྐྱོམས་པར་
བྱས་ནས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལྷ་ཞལ་གཅིག་བྱལ་གཉིས་བ་སྟེ། སྐྱ་མདོག་
མཚོག་གི་གསེར་དང་མཚུངས་པ་བྱལ་གཡོན་ན་ལྷགས་སྟོག་དང་གཡས་ན་འཁོར་
ལོ་ཅན། གདན་རུས་སྐལ་ལ་ནི་འདུག་སྟངས། ལྷ་མིན་གྱི་གདན་གྱིས་གནས་ཤིང་
ཤིན་ཏུ་དལ་བར་འགྲོ་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཁྲིམ་དུ་གཙོ་བོའི་བཀའ་བསྐྱལ་
བར་བྱའོ། །དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འཁོར་ལོས་འཛིགས་ཤིང་དངངས་པར་བྱས་ནས་ས་
ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷགས་སྟོག་གིས་ནི་རྐང་བ་གཉིས་བཅིངས་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོ་དུང་དུ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཁྲིད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་གཙོ་བོས་འདི་
རེངས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ནོར་འཛིན་མས་གཞི་ལ་
ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱེལ་བར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ལ་དེ་རབ་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོག་གི་
གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱལ་བ་བཤོད་པར་བྱས་པར་བྱ་བ་ནི་རེངས་པའི་ལས་ལ་
བྱ་བ་སྟེ་སྟུང་བྱས་གདབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་སྟུང་བཞིན་ལ་བསྐྱབ་བྱས་ལ་བསྐྱེལ་
བའི་ཚིགས་དུག་ལ་ནི་རྟོ་རྟེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདབ་པར་
བྱའོ། །རྫོངས་པའི་ལས་ལ་ཡང་གཞན་སྟུང་བཞིན་ལ་དུག་སྐྱལ་སེར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ཀྱང་ཏུ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དུག་གིས་སྐྱོས་ནས་ས་ལ་འགྲེལ་བར་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

སྐར་ཡང་བསད་བ་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་བའི་ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱེའི་ཚིགས་བཅད་
གཉིས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའི་འདི་ལྟར། བསད་ལས་ལ་སྐར་བཞིན་ལ་ཉི་
མ་རྒྱ་བ་སྐར་བའི་དབྱུས་སུ་བྱི་མ་མེད་པའི་སྐོག་དང་མཚུངས་པའི་སྐར་སེལ་གྱི་
རྒྱུད་ལོ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གྱི་གྲུག་སྐོ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མཚན་བ་
བསྐྱོམ་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་རབ་ཏུ་གཏུམ་པའི་རྒྱལ་ཅན་མོ་བསྐྱལ་
བ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆར་སྒྲིན་དང་མཚུངས་པའི་མདོག་ཅན་ཕྱག་གཡས་ན་གྱི་
གྲུག་དང་གཡོན་ན་སོད་བ་ཅན་རྟའི་དགའ་མ་ཉེའི་སྤེང་དུ་ཞབས་གཡོན་བ་བརྒྱུང་པར་
གནས་ཤིང་གཅེར་སུ་གོས་དང་བྲལ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཁྲིམ་དུ་གཙོ་བོའི་བཀའ་བསྐྱལ་
བར་བྱས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱ་ནམས་དག་ནས་སྐར་དུ་གཟུང་ཞིང་ལྷ་མོ་དེ་ཡིས་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་གོས་ཀྱི་དམན་བ་གཅེར་སུར་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཁྲིད་
དེ། དཔལ་ལྷན་དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོས་འདི་གསོད་ཅིག་ཅེས་པའི་
བཀའ་བསྐྱོས་པ་ཡིས་བྱ་ཁྲོད་དང་བྱ་རོག་དང་ཅེ་སྐྱུང་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་
ལག་ཀུན་ལས་ཁྲག་འཐུངས་ཤིང་ཤ་ཟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རུས་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་ཀུན་ཚོས་བ་དེ་ལྟར་གསོད་པའི་ལས་མ་ལུས་བ་ནི་བྱས་པར་རབ་
མཚོག་སའི་གཞི་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། བསད་པའི་ལས་དག་ལ་བྱ་བའོ། །གསོད་
པའི་བསམ་གཏན་འདི་ཡིས་བརྒྱ་བྱིན་དག་ཀྱང་གཤིན་རྗེའི་སྐོང་ཁྲིང་ཉེ་འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་གྱི་གནས་སུ་འགྲོ་ན་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་མའི་འགྲོ་བ་གསོད་པ་ལྷ་སྐྱོས་ཀྱང་

ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོགས་སྟོན་པའི་ཆོགས་སྟོན་བཅད་པ་དགུ་ནི་གོ་སྐྱབ་བར་དགོངས་ཏེ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་པད་དཀར་གྱིས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་དུག་དང་རིགས་དུག་གི་དབང་གི་ལྷ་སོ་སོ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། དེ་ཅི་ཞི་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དང་པོར་རེ་ལྷིག་ནས་དབང་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པ་དང་། བསད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོའི་ལས་ལ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་པ་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་ནས། འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་བའི་ཞལ་དང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོའི་ཕྱགས་ཀར་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཚུའི་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཚུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དཀར་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ལྷ་ཡིག་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚུའི་ས་བོན་ལྷ་ཡིག་ལས་ནི་བྱུང་བ་སྟེ། ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་ལས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་ཞི་རྒྱས་དེ་ཡི་བསམ་གཏན་ནི་ལྷའི་བསམ་གཏན་ཁ་དོག་དཀར་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་དང་དགུག་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལུས་ནི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མའི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། རང་དུས་འཁོར་ཅ་ཞལ་དང་སྐྱ་མདོག་དམར་པོའི་མགྱིན་པར་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནས། དབང་གིས་སོ། །དབྱེ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ནག་པོ་རྒྱུད་གི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་རང་དུས་འཁོར་ཅ་ཞལ་དང་སྐྱ་མདོག་ནག་པོའི་དབྱེལ་བར་རྒྱུད་གི་ནས། དབང་གིས་སོ། །མེད་པ་དང་ཕྱར་བྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེར་པོའི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་སྟེ་ནས། དབང་གིས་སོ། །བསད་པ་ལ་སྟོང་པའི་ས་

བོན་ལས་སྡོན་པོའི་མདོག་སྟེ་དུས་འཁོར་ཅ་ཞལ་དང་སྐྱ་མདོག་སྡོན་པོའི་གསང་
བར་ནས་དབང་གིས་སོ། །གསོ་བ་ལྡང་ཁུ་སྟེ་དུས་འཁོར་ལྡང་ཁུའི་གཙུག་ཏོར་དུ་
སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་ཨ་ཡིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་
སོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་གནས་འཁོར་ལོ་དུག་པོ་རྣམས་སུ་རིགས་དུག་གི་དབང་གིས་
བུམ་པ་ཅན་གྱིས་སྟོག་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པས་ལས་ཆེན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་འབྲུག་
པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་སྟོོ་བའི་བསམ་གཏམ་ནི། ད་ནི་ས་ལ་
སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཞོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་པར་གྲུར་བ་དེའི་ཆེ་ལྷོ་བའི་བརྒྱར་ལ་ཡིག་ལས་གྲུང་བའི་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སའི་ཟད་པར་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་ཟམ་སྟེགས་བཅེགས་པ་བཞིན་
དུ་སྟོོས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཆུའི་གཏེར་དུ་
འགྲོ་བ་ལ་ཞེས་ཟད་པར་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་པས་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གི་ཟད་པར་
ཆར་ཆེས་པ་ཉམས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་དབྱལ་བར་ནས། སྟོོས་ནས་རྒྱུད་གིས་
གཏོར་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་སྡིན་དང་ཆར་རྣམ་པར་ཉམས་པར་
བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ས་བོན་ལྷ་ལས་གྲུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལས་ཟད་པར་ལྷ་
སྟོོས་པས་ཁམས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁང་བ་བཅེགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུང་
བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏམ་དེས་ནི་ཆར་འབབ་གྲང་ནས། ཆར་རབ་ཏུ་
འཇུག་པར་མི་འགྲུང་རོ། ཞེས་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་
གི་ནས། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་ལུ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་མེའི་ཟད་པར་ཞེས་པ་ནི།

འདིར་མགྲིན་པའི་ནས་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། འབར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གསེར་བཟུ་བ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནས་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མེ་དག་གྲང་རྩའི་ས་ཤོན་ཨ་ཡིག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩའི་ཟད་བར་མེའི་
ནས། ལུས་བ་མེད་དོ། །སྟོང་པའི་ཟད་བར་མཁའ་ལ་འགོ་བཞེས་བ་ནི། ཉ་ཡིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནས། ཟད་བར་རྩལ་སྤར་བ་གྱི་རྣམ་དང་བྲལ་བ་སྐྱོས་བས་
ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་གྲུང་པར་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ནས་ནས་མཁའ་ལ་འགོ་
བར་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོམ་རྒྱན་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་མི་སྣང་བར་
འགྲུར་རོ། །ཞེས་བ་ནི་ཟད་བར་བསྐོམ་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་ཉེར་འཆེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། དེ་དུད་
འགྲོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་སྒང་པོ་ཆེས་འཛིགས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་
མགྲིན་པའི་ནས། གདོང་ལྷ་བ་སོ་རྗེ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །སྒང་པོའི་བདག་པོས་
བསྐྱེད་ས་གཞོམ་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་ནི་སྤེར་མོ་བཞི་ཡང་ཁ་དང་འབྲ་བས་གདོང་ལྷ་བ་
ཞེས་བ་སེང་གའི་མངོན་བརྗོད་དེ། དེའི་བསམ་གཏན་དུ་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱེའི་ནས། ས་ཤོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཨ་ཡིག་ལས་རྒྱུད་པའི་ནས་མཁའ་སྤྲིད་སྟེ་དེ་
ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་འགྲུར་རོ། །བསེ་དུའི་འཛིགས་པ་དང་སོ་རྗེའི་འཛིགས་པ་དག་
ལ་རྒྱུད་བཞུད་ཞེས་བ་ཤར་རྩའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུད་པ་ནག་པོ་སྟེ་དབྱལ་
བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུད་ས་ཤོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཨ་ཡིག་ལས་རྒྱུད་བ་ཅན་
ནོ། །ཉའི་དབྱལ་ལ་ཞེས་བ་མ་ཉེའི་འཛིགས་པ་ལ་བསེ་ཞེས་གྲགས་པ་སའི་རིགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཞེས་བ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སྟེ་ལྷེ་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་ཡིག་ས་ཤོན་

ལས་བྱུང་བས་སོ། །ལྷ་མིན་གཞོན་ལ་ཁོ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ཉིད་ཀྱི་སྣོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྡང་ཁུ་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་ས་པོན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་པོའི་
རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་པོ་བཅུ་པོ་ཉིད་དམ། འམ་གྱིས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྣོན་པོ་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་ས་པོན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཁོ་པོ་བཅུ་
སྐྱེས་པ་ནི་ལྷ་མིན་དང་ལ་སོགས་པས་འབྱུང་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པའི་ལུས་ལ་
སྐྱུང་བས་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་འདོད་པ་ལྷུབ་པས་བདེ་བ་བྱེད་པར་འབྱུང་རྟོ་
ཞེས་པ་སྟེ་དུད་འགོ་གཞོན་པའི་སྤང་དུ་བྱ་བའི་ལྷའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་ལས་བསྐྱུབ་པའི་དང་པོར་སློབ་དང་གཟུགས་བརྟན་སྐྱབ་
དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི། ད་ནི་ལས་བསྐྱུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྣམ་འབྱོར་
པས་ལས་འབྲུབ་པའི་སྤང་དུ་ལས་བསྐྱུབ་པའི་དང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ན།
འཆད་པར་འབྱུང་བའི་བརླས་པ་དང་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཚོ་གས་སྐབས་གཞན་འབྲུབ་
པའི་སྤང་དུ་སློབ་ཚོལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྐབས་ཞེས་པ་སྟེ། རོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཚོ་ཞུ་ཞུ་རྩྭ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བརླས་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །དེ་དང་པོར་བསྐྱབ་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་བསམ་གཏན་གཞན་འབྲུབ་པའི་སྤང་དུ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་
གཟུགས་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཁུབ་བདག་གཙོ་བོ་ཡི་ནི་དཔལ་ལྷན་སྐབས་ཏེ་སློབ་ཚོལ་དང་། འདི་ན་
པས་དབུ་མར་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་
འབྱོར་པ་ཡིས་ལས་བསྐྱུབ་པའི་དང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་བྱུབ་པའི་སྤྱི་ནས་ཉི་
མའི་དབུ་བ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱི་དབུ་བ་བཅུ་གཉིས་

ཀྱིས་གནས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ལྷགས་སྟོག་ཚེས་དང་འདྲིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྟོང་གཞུགས་མ་
གྲུབ་པར་ཉི་མེད་གསུམ་གནས་སུ་ལས་ཅི་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དེའི་སྲིད་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་རང་སེམས་སྦྱིབ་པའི་ཇི་མ་དང་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་
བསྐྱུབ་པ་དག་ལ་དང་པོར་ཁྲུབ་བདག་གི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གི་ལྷགས་དང་གཞུགས་ཉི་
བསྐྱུབ་པར་གྲུབ། ཞེས་པ་ལས་བསྐྱུབ་པའི་སྟོན་ཏུ་བྱ་བའི་དེས་པའོ། །

བཞི་པ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཚེན་བརྒྱད་བསྐྱུབ་པའི་དོན་ཏུ་རོ་ལངས་
ཀྱི་སྐྱུབ་ཐབས་ལ་གསུམ། སྟོན་ཏུ་བྱ་བའི་དེམ་པ། དངོས་གཞི་བསྐྱུབ་པའི་ཚེ་
ག། །འབྲུང་པའི་མགོན་པོ་གྲུབ་ན་འདྲིན་ཉེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐབས་ཅན་འགྲུབ་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རོ་ཆས་སུ་གཞུག་ཅིང་བདག་ཉིད་བསྐྱུང་བ། ཐབ་ཁྲུང་
བཅའ་ཞིང་མཚན་མ་དགོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཚོད་ནས་ཞིང་སྐྱོང་ལ་
གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། རོ་བསྐྱུབ་པའི་གནས་སུ་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རལ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གཡུལ་གྱི་སར་དཔའ་པོ་
ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱུང་མ་འཐབ་མོ་པ་གཞན་སྐྱགས་མདའ་གཅིག་བསྐྱུན་པས་ལྷུང་
བར་གྱུར་པའི་རོའམ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོམ་རྒྱན་ནམ་དཔའ་པོ་གིང་ལ་དབྱངས་པའི་རོ་
དག་ནི་ནག་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་དམ་འབྲུང་པའི་མཚན་མོ་ཞེས་པ་བཅུ་བཞི་
པ་ལ་གྲངས་ཏེ། མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས། རོ་བསྐྱགས་སར་ཉི་ཞེས་པ་དུར་
ཁྲོད་ཏུ་ཁྱེར་ལ། དབང་གི་ལས་ལ་གསུངས་པའི་བྱམ་པ་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་བ་དང་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་པ་སྟེ་བཅུ་དག་གིས་ཀྱང་རོ་དེ་བསྐྱུབ་པར་གྲུབ། །དེ་ནས་ཇི་

དང་ནས་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་མཚོན་ནས་གོས་དམར་པོ་བསྐོན་
བར་བྱ་སྟེ། མགོ་དང་ནས་གསང་བར་ལྷུང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་གསུངས་པའི་ནས།
བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཏུ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་ག་འགོད་པ་ནི། ཚུ་རྒྱུང་ནམ་མཁམ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཉེ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་གསུམ་དང་། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ལུམ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཉེ་རྣམས་པར་བཅད་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཐུག་དང་། ཡན་
ལག་ཐུག་རང་དང་རོ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་བཀོད་ནས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྤར་དབང་ལེར་གསུངས་པའི་ཐབས་ཁྲུང་རྒྱུང་གསུམ་ཏུ་ནི་
རྒྱལ་ཚོན་དམར་པོས་སྤྱིང་པོའི་བརྒྱ་དམར་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་མར་བཅས་པ་
བྱིའོ་ཞེས་བ་སྟེ། ལྷོ་བ་ལ་མདའི་མཚན་མ་བྱིའོ། །ཡང་ན་ལས་ཐབས་ཅད་ལ་རྗོ་རྗོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྗོ་རྗོ་དམར་པོ་བྱིའོ། །འདད་མར་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། རྩ་བ་
གསུམ་པོ་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་སྤྱད་ཏུའོ། ཞེས་པའི་བར་འབྲེལ་པ་བ་རི་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་ལ་སྤར་གསུངས་
པའི་ནས། ཞིང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ཉེ།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཡི་རྩལ་ཉེ་དེའི་གཡས་མིན་ཏུ་ནི་ཞེས་པ་ཐབས་ཁྲུང་གི་
ཁྲུང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོའི་སྐྱོར་རོ་བཞག་སྟེ། དེ་སྤར་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་ཐབས་ཁྲུང་དག་གི་དབུས་སུ་ཡི་རྩལ་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་ཐབས་བྱུ་གསུམ་པ་
འདི་ནི། སྤར་བསྐྱུན་པའི་དབང་གི་ཐབས་བྱུ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདེན་བྲལ་ཏུ་བྱ་
བར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོར་བྱ་དགོས་ཤིང་ཐབས་ཀྱི་
སྐོ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱུན་དགོས་ཉེ། འདི་ནི་ལྟ་མིན་དབང་པོ་བསྐྱུབ་པའི་དབང་

སྲགས་མི་ཞེས་པ་ཨོ་མྱོ་མྱོ་རྩྭ་མཐ། ཅེས་པ་འདི་ནི་དེའི་སྲགས་སོ། །སྲགས་འདི་
ཡིས་རོ་དེ་ལ་ཡི་གེ་དགོད་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། དཔལ་པར་ཨོ། མཁྱིན་པར་རྩོ། ལྷིང་ཁང་
ལོ། ལྷེ་པར་རྩོ། གསང་པར་པའ་ཅེས་པ་དགོད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་པ་པོས་རྩོ་རྩོ་སྐྱེ་
གྲུང་བཅས་ནས་འཆི་མེད་རི་བོ་ལྷུན་པོ་བཞིན་དུ་སེམས་གཏོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
མཚན་མོ་སྲེད་ན་སྐྱབ་ཚོད་གཅིག་གི་ལུན་ངེ་སྲིད་པར་སྐྱིན་སྟེག་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་དེས་སྐྱིན་སྟེག་སྟོང་སྲག་རྩོགས་པར་གྲུང་
བ་ན་དེས་རོ་འདི་ན་ཉེ་ལྷེ་རལ་གྱི་ལྷ་གྲུང་འབྲུག་ཅིང་འབར་ལ། མཆེ་བ་རྣོན་པོ་
གཅིགས་པ་མིག་གསུམ་པ་ཅན་གང་ཞིག་ཀ་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོགས་པ། ས་ཡང་
རྐང་པས་རྣམ་པར་འགོམས་པ་སྟེ་རྐང་པ་ས་ལ་བདེབས་ཤིང་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་བསྐྱིགས་
པས་འདིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཡི་“དུགས་”ཀྱི་སྟེ་རོའི་ལུས་ལ་ལྷ་མིན་དབང་པོ་
ལྷགས་པའི་རྟགས་ཉེ། དེ་ལྟར་སྲགས་དང་སྐྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་པས་ལྷ་མིན་དབང་
པོ་གྲུབ་པར་གྲུང་བ་ན་རོ་དེ་ལངས་ཉེ་ཐབ་ཀྱི་མཐའ་དུ་གནས་ན་ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ཞེས་
ལོད་པར་བྱེད་ཅིང་འདིགས་པའི་ལུས་ཀྱིས་གང་བྱེད་དོ། དེ་མཐོང་ནས་ནི་འདིགས་
པའི་སྲགས་པ་དེ་སེམས་ཉམས་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་འགོ་
བར་འབྲུང་རོ། །དེས་ན་འདིགས་པར་མི་བྱའོ། །འདིར་ཐབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷོར་བུ་
སྟེ་སྟོད་ཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོན་པ་དང་དུ་བ་གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོ་བོ་བཙུའི་མཚན་མ་
འགོད་པ་དང་། མེའི་ལ་ཁྲག་གི་བསྟེག་རྩས་དང་། སྲགས་རྩྭ་མཐ་གྱི་མཐའ་ཅན་དང་།
མཚན་སྲེད་ན་དུར་ཁྱོད་དུ་སྐྱིན་སྟེག་སྟོང་སྲག་སྲེད་པ་རྣམས་ནི་དབང་དུ་གྲུབ་པས་

༡ མ་གྱི། ༡༦བཅུ། དགས་ ཞོལ། ༡༡འཇ་༡ན། ལྷ། ༡༡ལའཇ། དུགས་ * དུགས་

བ་ལས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ཡུར་པའི་ཚོ་གར་ཤེས་བར་བྱའི་སྲུང་དང་འགལ་བར་མི་
བསམ་མོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་པའི་མགོན་པོ་བྱུང་ན་འདི་གཉེན་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མི་འདི་གས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་འབྱུང་པའི་
མགོན་པོས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ཚུལ། དེ་ལ་སྐྱབ་པ་པོས་འདོད་པའི་དངོས་བྱུང་
ཞུས་པ་བཞིན་ཁས་ལེན་པར་བསྟན། དེས་ན་འབྱུང་པའི་མགོན་པོ་སྐྱབ་ཤིགས་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཆིགས་བཅད་གསུམ་གོ་སྐར་བཞག་པ་བཤད་ན། རོ་
བསྐྱེགས་པའི་གནས་སུ་སྡེ་དུར་ཁྲོད་དེར་སྐྱགས་པས་འདི་གཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་
ཐོབ་པའི་རྒྱུར་ནི་ལྷ་མིན་དབང་པོ་ཞུགས་པ་དེ་མཚོང་བ་ལས་ཀྱང་འདི་གས་པར་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱབ་པ་པོ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་ལྷ་མིན་དབང་པོས་
མཚོང་ནས་ནི་སྐར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་འབྱུང་པའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པའི་རོ་ལངས་དེ་
སྐྱབ་པ་པོ་ལ་འདི་སྐད་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པོ། །ཤི་དབང་པོ་བཟང་པོ་ཞེས་པོས་ནས་སྐྱབ་
པ་པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་ནི་བྱུང་པོ། །དེས་ན་གང་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྟོས་
ཤིག །དེ་ནི་བདག་གིས་ལས་ཅི་ཞིག་བཞི་ཞེས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་བརྗོད་ན་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྐྱབ་པ་པོ་
ཡིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་བྱུང་དོན་དུ་གཉིར་བར་
བྱའོ། །རི་རྟར་ན། རལ་གྱི་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབ་པས་རལ་གྱི་གང་གིས་བཟུང་བ་དེ་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་རལ་གྱི་འདི་རིག་འདྲིན་དང་། རིག་པ་ཅོམ་གྱིས་ཁམས་
ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་བསྐྱུར་པའི་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་

གསེར་དུ་བྱེད་ཅིང་ཚོས་ན་ཆེ་བསྐྱལ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུང་གི་དབང་པོ་
 གྲུབ་པའི་དདུལ་ཚུ་དང་། ཚོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཆི་མེད་དུ་བྱེད་པའི་བདུད་རྩིའི་འབྲས་
 ལུ་དང་། འགྲུ་ལ་སོགས་པའི་རི་ལུ་སྐྱབས་ཏེ་ཚོས་པས་མཁམ་སྲོད་སྟེར་བའི་རི་ལུ་
 རྩེ། འདི་གཉིས་ལེ་བྱ་ལ་ནས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བགྲང་འོ། །རོ་
 ཙ་ལི་རྩེ་ཉི་རྩེ། ལུས་ལ་བྱུགས་པས་མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་གི་མིག་
 ལ་རིལ་བུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པའི་མིག་སྐྱེན་མིག་ལ་བྱུགས་པའམ་བརྒྱང་བས་ས་འོག་
 གི་གཉེར་མཐོང་པར་བྱེད་པ་མིག་སྐྱེན་དང་། གྲུབ་པའི་རྗེས་འགའ་ཞིག་རྒྱང་བ་ལ་
 བྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་མཐོ་གས་གྲུབ་པའི་རྗེས་རྒྱང་བ་བྱུགས་པ་དང་འིང་ལྷན་
 སྐྱབས་ཏེ་བྱོན་པས་ཉི་ཟེང་ལ་ཞོན་ནས་དབག་ཆད་བྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་རྒྱད་ཅིག་གིས་
 འཕྲོ་རུས་པ་འིང་ལྷན་དག་སྟེ། འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་། འདི་གཉིས་
 པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་ཁྲོད་གིས་བདག་ལ་སྦྱོལ་ཞིག །གཞན་ཡང་དག་
 པོ་དབྱེ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་བསྐྱད་པ་དང་ནི་སེམས་ཙན་གི་སྲིད་པ་གཞོམ་པ་
 བསད་པ་ཉིད་དང་། རྫོངས་པ་དང་འེངས་པ་དང་ནི་དགུག་པ་དག་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་བདག་གི་འདི་གཉིས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྲོད་གིས་སྐྱབས་པར་མཛོད་
 ཅིག །ཅེས་བཛོད་པས་རོ་ལངས་དེ་ཡིས་སྐྱར་ཡང་ཁྲོད་གིས་འདོད་པ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྐྱབས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་པར་འགྲུར་འོ། །

གསུམ་པའི། དེ་རྣམ་འགྲུང་པོའི་དབང་པོ་སྐྱབས་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན་
 མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་རོ་ལངས་སྐྱབས་པ་བོ་ནི་ས་འོག་དག་དང་བར་སྣང་དང་
 ལྷའི་མཚོ་གི་ཁང་པ་དང་ནི་རི་རབ་ལྷན་པའི་ཅེ་དང་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་གང་ཡིན་པ་

དེར་འགྲོ་སྟེ། རོ་ལངས་དེ་ལ་ཞོན་པ་ཕྱག་ན་སྐྱབ་པའི་རལ་གྱི་ཚོགས་པས་སའི་སྟེང་གི་གནས་སུ་འདྲིལ་ཉེན་པའི་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲིལ་ཉེན་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཏུ་སྐྱབ་པ་པོས་སེམས་ཅན་ལ་མཚོག་གི་སྟོང་རྗེ་ཡིས་ནི་ལྷ་མིན་དབང་པོ་བསྐྱབ་པར་བཤོམ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མིན་དབང་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་སྐོན་ས་འདྲིལ་ཉེན་པའི་དངོས་སྐྱབ་དང་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྐྱགས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱས་པའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིའི་སྐྱགས་དོས་གཟུང་། དེ་སྐོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདིར་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་གི་མིང་གང་ཡིན་པའི་མིང་དེའི་དང་པོའི་ཡི་གེ་ནི་མིང་གི་དང་པོའོ། །དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་གསུམ་ལས་སྐྱགས་ཀྱི་དོ་རྗེར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་དང་པོའོ། །གསུང་གི་དོ་རྗེ་ནི། མིང་གི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དེ། འདིར་དབང་ན། ཏུ་ར་སྐོན་ལ། ཐུན་པ་རྣ་གོས་དཀར་མོ། །ལྷ་མ་གྱི་བདག་ལ། ལོ་ཅ་ན་སྐྱབ་མ་ཞེས་པ་ལྷ་ཏུ་སོ་སོའི་མིང་དེ་ཉིད་གསུང་གི་དོ་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་གི་ཡི་གེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཀྱང་སྐྱའི་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མངས་ལྟར་ལོ། །འདི་དཔེར་ན། ཚི་ཏུ་ར་སྐོན་ལ། ཏུ་ར་སོངས་པ་ལས་སྐོན་ལ། ཏུ་ར་སྐྱར་ལ། སྐྱུ་ཚི་སྐྱར་པ་རྣ་གོས་དཀར་མོའོ། །བ་སི་ནི་གནས། བ་ར་དེ་མཚོག་ཅོལ་མ་སྐྱུ་ཚི་སྐྱར་པ་གྱི་བདག་

བཞི་མིང་ལས་ལྷག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཟང་
འཕྲེང་“ལ”¹་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷར་
བསྐོམ་པར་བྱ་བའོ། །གསུང་གི་དབྱེ་བས་མཚོན་པར་བྱའོ། །སྐྱའི་དབྱེ་བས་བཞས་
པར་བྱའོ་ཞེས་བ་སྐྱགས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་འདིར་ཨོ་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་
མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ཨོ་དང་པོར་སྐྱར་བའི་མིང་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱ་དོ་རྗེ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་འགྲུར་མངས་ལྟར་ཉ། སྐྱ་
དོ་རྗེ་ལ་ཡང་ཨོ་ཡིག་དང་པོ་དང་། མཐར་རྩྭ་མཁུ་སྐྱར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་སོ་
སོ་ལ་དང་པོར་སྐྱ་དོ་རྗེ་དང་། མཐར་སྐྱགས་དོ་རྗེ་རྩྭ་མཁུ་ཅེས་བ་བྱིན་ནས་བཞས་
པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཨོ་དང་དག་མིང་ཐམས་
ཅད་དང་། ཡིད་རྩྭ་མཁུ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱར་བ་བཞས་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞས་པ་དང་སྐྱིན་སྲེག་གི་གངས་ཀྱི་སྐོན་ནས་སྐྱགས་
སྐྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱན་མོང་གི་ཞེས་སོགས་ཉ། འདིར་སོ་སོར་སྐྱ་དོ་རྗེའི་
སྐྱགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ངེས་པར་དབྱེ་བ་བཞས་པས་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའོ། །འབྱུར་གྲགས་པར་འབྱུར་ཞེས་འགྲུར་མངས་དང་།
རྩྭ་མཁུ་དུ། འབྱུར་བ་བཞས་པས་དངོས་གྲུབ་འབྱུར་བར་འབྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱིན་
སྲེག་ནི་འབྱུར་བ་བཞས་པའི་ལས་བཅུའི་ཆ་ཤས་ཞེས་བ་གསུང་དོ་རྗེའི་སྐྱིན་སྲེག་
འབྱུང་གྲགས་བཅུར་འབྱུར་དོ། །རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་ཞི་བ་ལ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༤ནམན། བ ཞོལ། ༡༡༡ནམན། རྒྱ། ༡༡མནམན། ལ * ལ

སོགས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་སའི་ལས་སོ་
 སོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་རྗེས་རྣམས་དང་། ཐབ་དང་གདན་ནམ་འདུག་སྐྱེས་ལ་སོགས་
 སའི་ཚོ་གས་ལྟ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རི་སྲིད་ཉིད་གྱི་བར་དུ་སྦྱིན་སྲེག་གུའོ། །གྲུབ་
 སའི་སྦྱིན་སའི་ཞེ་བ་ལ་སོགས་སའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱ་སྟེར་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་
 གྱི། ལྷ་གྲུབ་པ་ལས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ལས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྲུང་གསུངས་སའི་བསམ་གཏན་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་འདིར་ལྷ་གང་
 དག་དམ་ཚིག་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ལྷ་དེ་ནི་དམ་ཚིག་དེ་དང་བརྒྱུས་ཞུགས་དེ་
 དང་བསམ་གཏན་བསྐྱབ་བརྗེད་སོགས་ཀྱི་དེས་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་
 ཉེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་ན་ལྷ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་ཁམས་ཀྱི་སྐོ་
 བས་དག་ལྟོགས་ཤེས་ནས་སྐྱབ་ཚུལ། སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡི་གེའི་ལས་རྣམས་
 པ་དུག་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་དང་སྐྱབ་ཀྱི་དག་ལྟོགས་
 ལྷ་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གལ་ཉེ་སྐྱབ་པ་པོའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོའི་དག་ལྷུང་ན་དེའི་ཚེ་སྐྱབ་པ་པོ་འཆི་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལས་བརྗོག་པ་ཕན་གཞོན་མེད་པའི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ན་
 དེའི་ཚེ་སྐྱབ་པ་ལྱང་མི་འགྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྟོགས་པོར་
 ལྷུང་ན་དེའི་ཚེ་ལྷ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དག་ལྷུང་ན་འཆི་བ་དེ་ཡང་དབྱེད་ཀྱི་
 དག་ཡིས་འཆི་བའོ། །གསལ་བྱེད་ཀྱི་དག་ཡིས་ན་བའོ། །གཞན་ས་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་

ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་སྟེ། དབྱུངས་རྣམས་ཀྱི་དག་དབྱུངས་རྣམས་
དང་། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དག་གསལ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཡི་གེ་
རྣམས་མེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པོ། །མེད་ཡི་གེ་རྣམས་སེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་
དག་པོ། །སེད་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པོ། །ནམ་མཁའའི་ཡི་གེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་པོ། །འབྱུང་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནམ་མཁའའི་
གྲོགས་པོ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེད་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེད་གྲོགས་པོ་རྒྱུད་པོ། །རྒྱུད་གི་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲོགས་པོ་སྟེ་ཚན་ཅོ། །རྒྱུད་གི་ཐ་མལ་བ་ནི་རྣམས་ཀྱི་མེད་
ཐ་མལ་བ་ནི་སེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐ་མལ་བ་ནི་མེད་ཀྱི་སེད་ཀྱི་རྒྱུད་པོ། །དེ་ལྟར་
སྟེ། ཀྱི་དག་གྲོགས་ཐ་མལ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྟེ། ཀྱི་ལྟ་
བརྒྱབ་བར་བྱ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཅོས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པ། ཨ་དང་ཀུས་ཀ་སྟེ་དང་། ཉ་རྣམས་ཡི་གེ་གནས་མགྲིན་བ་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་
པའི་དབྱུངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་བ་ནས་མཁའའི་ཁམས་
ལས་བྱུང་བར་ཉ་ཡིག་གིས་ཤེས་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྟ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་པོར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་གནས་ལ། ཨི་དང་ཚུས་ཅ་སྟེ་དང་།
ཡི་ཤེས་བ་གནས་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་རྣམས་ཡ་ཡིག་གིས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་བར་བྱུང་བར་ཤེས་བར་བྱ་
ཞིང་། དེ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྟེ་སེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པོ། །རི་དང་ལུས་པ་སྟེ་དང་།
ར་པའི་ཡི་གེ་གནས་སྟེ་བོ་ལས་སྟེ་སེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པོ། །མཚན་ཉིད་

ཅན་རྣམས་མེད་ཁམས་ལས་ཡང་དག་བར་བྱང་བར་ཡིག་གིས་ཤེས་བར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་རྣམས་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དགའོ། །ལྷ་དང་བྱས་པ་སྡེ་དང་། མཚའི་
 ཡི་གེ་གནས་ཚུལ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་རྣམས་ཚུའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་བར་བྱང་བར་མ་ཡིག་གིས་ཤེས་བར་བྱ་
 ཞིང་། དེ་རྣམས་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དགའོ། །དབྱངས་ཡི་དང་ཉུས་ཉ་
 སྡེ་དང་དབྱངས་ལ་སའི་ཡི་གེ་གནས་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་དབྱངས་དང་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་བར་བྱང་
 བར་ལ་ཡིག་གིས་ཤེས་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་རྣམས་རྒྱང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དགའོ། །འོ་ན་དབྱངས་གསལ་དང་བྲལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཆོག་དྲག་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན།
 ཡི་གེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་སྟེ། རོ་རྗེ་སྟོང་པོས། རྗེས་སུ་ང་རོ་རྣམ་བཅད་
 གང་། །དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་སྒངས་པ་སྟེ། །ཡི་གེས་ཁམས་ལས་ཡང་དག་བྱུང་
 ཞེས་སོ། །ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཉག་ཉུ་རྒྱུད་གི་ཕྱོགས་པོར་གྱུར་བ་ནི་མེ་ཡིན་ཏེ། མེ་རྒྱུད་
 བན་ཚུན་མན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་གི་ཐ་མལ་བ་ནི་རྒྱེ་མན་ཚུན་མན་
 གཞོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཕྱོགས་པོ་ས་ཡིན་ཏེ། ས་ལས་གང་
 རྒྱུ་འབྱུང་རྒྱས་གང་ས་སྟུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཐ་མལ་བ་མེ་ཡིན་ཏེ། མེ་རྒྱུ་ལ་མན་ཚུན་
 གཞོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉག་ཉུ་སྟོང་པ་རྒྱུད་གི་ཕྱོགས། །ཐ་མལ་
 ས་རྒྱུ་རྒྱས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་རོ་རྗེའི་སྟོང་པོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། མེད་ཕྱོགས་པོ་ཉག་
 ཉུ་རྒྱུད་། །ས་ནི་བཏང་སྟོམས་རྒྱས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་རོ་རྗེའི་སྟོང་པོས་ཏེ། འབྱུར་མངས་
 གང་དེ་དང་འདྲ་བས། མེད་ཕྱོགས་པོ་རྒྱུད་སྟེ། ཉག་ཉུ་རྒྱུད་གིས་མེ་འབར་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་ནི་བཏང་སྟོམས་པ་སྟེ། སས་མེ་ལ་ཕན་གོད་ཀྱི་བྱས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། པའི་ཕྱོགས་པོ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ས་རྒྱ་ཕན་རྒྱན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། པའི་ཐ་
མལ་པ་ནི་རྒྱུང་ཉིད་དོ། །མེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་དོར་སྟོང་གིས་
སོ། །ལོང་དུ་མའི་དག་མར་བཤད་པ་དང་འགྲིག་དཀའ་བར་སྤང་དོ། །

སྟགས་རྣམས་ཀྱི་མགོ་པོའི་ཨོ་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤངས་ནས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་
སྟགས་དང་པའི་ཡི་གེའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟགས་རྣམས་དག་གིས་སྟགས་
དོན་རྟེན། ལྷའི་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ས་པོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཏེ་གང་གི་
ཆེ་སྟགས་ཀྱི་དང་པོའི་ཡི་གེའི་སྟེང་དུ་གསལ་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གཞན་བརྟེན་གསལ་
སྟགས་དོན་རྟེན་གཟུང་ཞེ་ན། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཐོག་མ་དེ་
དང་པོར་བརྟེན་དཔོན་པའི་སྤང་དེ་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཕྱིར། ཡི་གེ་བརྟེན་པའི་དག་
ལས་ནི་དང་པོ་སྟེང་མ་ནི་སྟགས་དོན་རྟེན་གཟུང་དོ། །སྟགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་
དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དག་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་ཏེ། རྫོགས་གི་དག་དང་ཕྱོགས་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དག་དང་ཕྱོགས་
པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡང་ནི་བརྟེན་པར་གྱུ་ལོ། །རྫོགས་གི་དག་དང་
ཕྱོགས་པོའམ་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ནི་ཕན་རྒྱུན་ཀྱི་དབྱངས་སུ་བརྟེན་བར་བརྟེན་ལ།
ལུས་ཀྱི་དག་ཕྱོགས་ཐ་མལ་པར་འགྱུར་བ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ལ་འདོགས་པ་ཉིད་དོ། །ལྷ་དང་རྒྱལ་བ་པོའི་མིང་གི་ཐོག་མའི་དབྱངས་ཕན་རྒྱུན་ཀྱི་
དག་དང་གྱུར་པ་ཡིས་རྒྱལ་བ་པོའི་རྫོགས་པར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་གྱུར་པ་ཡིས་ནི་རྒྱལ་བ་པོའི་ལུས་ལ་ནད་ལ་སོགས་

བའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྡེ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ལ་ཡང་ཡི་གེ་སོ་སོར་
དབྱ་གྲོགས་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་སྡེ་ལ་ཀ་དང་ལ་སོགས་པས། ལ་ག་སྡེ་དང་
སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་ལ། ཀ་ཡི་ག་
ས་ཡིན་པ་ནས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡིག་རྣམས་མཁའི་རིགས་ཡིན་པའི་བར་རིག་སྟེ་གས་
སྟེ་བ་བའི་དོན་དུ་དབྱ་གྲོགས་བཅི་བ་ལ་ཤེས་བར་བྱས་ལ་བཅི་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྡེ་ཚན་ལུང་“ང་^༡་ཉ་ཉ་མ་ན་ན་ན་མ་མཁའི་ཁམས་འདི་རྒྱུ་ལས་རྒྱང་
སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་ལས་སྟེ་ས་བའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་སོ། །ཟ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་
རྒྱང་སྟེ་ས་འདི་རྒྱུ་ལས་མེ་སྟེ་ས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ལས་སྟེ་ས་བ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་
དབྱའོ། །ག་ཇ་ཇ་བ་དང་མེ་ཁམས་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་རྒྱང་སྟེ་ས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་
ཡང་ས་ལས་སྟེ་ས་བའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དབྱའོ། །ལ་ཚ་ཅ་བ་ཐ་ཐ་རྒྱ་ཁམས་བ་འདི་
རྒྱུ་ལས་ས་སྟེ་ས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་ཡང་མེ་ལས་སྟེ་ས་བའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་
དབྱའོ། །ཀ་ཅ་ཅ་བ་ཉ་ཉ་ས་ཁམས་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་རྒྱང་སྟེ་ས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་
ཡང་རྒྱང་ལས་སྟེ་ས་བའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དབྱའོ། །འདིར་འབྱུང་མངས་སུ། སྟེ་གས་
ཀྱི་དང་པོར་གཞན་ཡི་གེ། དབྱུངས་སམ་གཞན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
བཤད་དེ། སྟེ་གས་ཀྱི་དང་པོར་གཞན་བའི་ཡི་གེའི་དབྱུངས་སམ། དེ་ལས་གཞན་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་ནི་ཡི་གེ་དག་ལས་སྟེ་བ་བའི་སྟེ་བའི་དུས་ཀྱི་དང་པོའི་
དབྱུངས་གསལ་དང་། མིང་གི་དང་པོའི་དབྱུངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ཤེས་
བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེ་བའི་དུས་ཀྱི་དུས་སྟོར་གང་ལས་སྟེ་ས་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་

¹ མ་གྱི། ༡༦༧ན། ང ཞོལ། ༡༡༧བཤན། ད ལྷ། ༡༡༧བཤན། ང

ཚོན་སོ་སོའི་ཡི་གེ་དང། སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཅམ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལ་ཤར་
བའི་དབྱངས་དང། མིང་གི་དང་པོར་སྐྱེས་ལ་སྟེ་བྱུང་བའི་དབྱངས་གསལ་ཉེ་རྣམས་
གཉིས་སུ་འགྲུར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་ལས་རྣམས་ལ་བྱུག་གི་སྐོ་ནས་སྐབས་སྐབས་ཚུལ་
ཅུ་རྒྱུད་ལས་བཤད། དེའི་དོན་བསྐྱེས་ཉེ་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། སྐར་ཡང་ཅུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་ལྟའི་མིང་གི་དང་པོའི་ཡི་གེའི་ལས་
རྣམས་ལ་བྱུག་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟའི་མིང་གི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བྱུང་བའི་གསལ་
བྱེད་དམ། དབྱངས་རྣམས་ལས་སོ་སོ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་སྐད་དུ་བརྒྱས་པའི་བསྟེན་
བ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་ཡི་གེ་འདིའི་ལས་ནི་རྣམས་ལ་བྱུག་ཏུ་གསུངས་
ཉེ། དང་པོར་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་སྐབས་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ནས་དབབ་པའི་སྐབས་དང།
བསྐྱེག་པའི་སྐབས་དང། དེ་ནས་རྫོས་པ་པོའི་སྐབས་བསྐང་བའི་སྐབས་དང།
དེ་ནས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྐབས་དང། བཞེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་བརྒྱས་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བཅད་པ་ཆེ་བ་དྲག་དང་བཅས་པའི་སྣོང་བ་
ནས་མཁའའི་ཡི་གེ་ཡིས་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་སྐོ་བའི་སྟེ་ཡི་གེ་དང་པོ་མཐུན་པ་ནི་ལྟ་དེ་
ལ་མཚོན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་འགྲུར་ཉེ། དེ་ལས་ལྟ་རྒྱལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཐོབ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་འབྲུམ་
གྱི་ནི་རྒྱལ་བར་འགྲུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་
ལས་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་དུ་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཅད་དང་བཅས་པའི་

རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་མཐུན་པ་བརྒྱུ་ན་ལྟ་དེ་རྣམ་འཕྲོར་བ་ཡིས་པ་རོལ་ལ་འབེབས་ལུས་
བར་འགྲུར་ཏེ། རྩ་འགྲུར་དུ། རྣམ་འཕྲོར་བ་ཡིས་འབེབས་པར་འགྲུར་རོ། ཞེས་
སོ། །རྣམ་བཅད་དང་བཅས་པའི་མེད་ཡི་གེ་ཡིས་མཐུན་ན་ལྟ་དེ་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཅད་དང་བཅས་པའི་རྩ་ཡི་ཡི་གེ་ཡིས་མཐུན་ན་ལྟ་དེ་ཚིག་པ་
ལས་བསྐྱར་བར་འགྲུར་ཏེ། རྣམ་བཅད་དང་བཅས་པའི་ས་ཡིག་ནི་མིང་ཡིག་དང་
པོའི་སྤྱི་བོར་གནས་པ་དག་བརྒྱུ་ན་ལྟ་དེ་ནི་ཚིག་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ། །

སྤྲུལ་གྱི་དང་པོའི་སྤྱི་བོར་ཐིག་ལེའི་ཆས་མཐུན་ན་ལྟ་མཉེས་པས་མཚོག་
ནི་སྟེར་བར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་འབྲུམ་འབྲུམ་སྟེ། རྩལ་འབྲུམ་བརྒྱས་པ་ནི་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་ལས། སྤྱབ་པ་པོ་ཡི་འདོད་པའི་དགོས་བྱུབ་བྱུབ་
པའི་སྐྱད་དུ་བྱ་བའི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་དག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་དག་ཁོ་ན་བརྒྱས་བྱ་ཡིན་ནས་སྤྲུལ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྱི་དང་། ལོ་འཇ་དང་། ལ་མཚད་དང་། སྤྲུལ་བ་འཇ་རྣམས་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་རྩལ་ལ་ནི་གངས་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་མཐར་བརྒྱུལ་ཞུགས་ཅན་
ཀྱིས་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་། ཀུན་གྱི་དང་པོར་རྣམ་པར་སྤྱང་མཚད་ཚོ་ཡིག་བྱིན་ནས་
བརྒྱས་པར་བྱའོ། །སྤྲུལ་གྱི་བརྒྱས་པ་རྫོགས་ནས་སྤྱར་ཡང་གསུང་གི་བརྒྱས་པ་
འབྲུམ་སྤྲུལ་བརྒྱུ་ཡང་དག་པར་བརྒྱུལ་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱིའི་བརྒྱས་པ་བྱེ་བ་བརྒྱས་པར་
བྱས་ནས། དེ་དག་ཀུན་ལ་སྤྱིན་སྟེན་ནི་བརྒྱས་པའི་བརྒྱའི་ཆ་ཤས་ཀུན་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པའི་ཚོགས་བྱའོ། །བརྒྱས་པ་"དང་'སྤྱིན་སྟེན་རྫོགས་བ་དེ་ནས་སྤྱི་ནི་

༡ མ་གྱི་ ༡༥༡ན། དབ རོལ། ༡༡༦ན། ༡ན། ལྷ། ༡༡༡ན། ༡ན། དང * དང

འགྲུབ་པར་འགྲུང་ཏེ། སྲགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུར་བ་དེས་སྐྱབ་པ་ལོ་གང་ཞིག་གིས་
དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་མཚོག་ནི་སྤེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲགས་སྐྱབ་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་
ལས་ལ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་རིགས་གཞན་དང་ནི་དག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་ལྟ་བུ་ཚོ་གའི་
བྱ་བ་གཞན་དང་། མཚན་སྤེད་ལྟ་བུ་ལས་བསྐྱབ་པའི་དུས་གཞན་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
ས་བོན་ཡང་དང་། མཐའ་རྟེན་མ་ར་ལ་པར་ལྟ་བུ་སྲགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། མཐའ་རྟེན་
ཀྱི་རིགས་གཞན་དང་། དུར་ཁོད་ལྟ་བུ་གནས་གཞན་དང་། ཤར་དང་མའི་ཕྱོགས་ལྟ་
བུ་ཕྱོགས་གཞན་དང་། གདན་ཞེས་འགྲུང་མངས་ལྟར་ཏེ། གཞུའི་རྣམ་པ་ལ་གྱི་གྲུག་
གིས་མཚན་བ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་སྲེག་གི་གདན། གདན་གཞན་གྱི་སློབ་ས་བྱས་བ་ནི། ཞི་
སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ལོ་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་མེད་དོ། །

ལོན་ཏེ་བསྐྱས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལས་གཞན་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པ་འི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མ་མའི་མན་དག་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་རང་དགར་
འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྟེ། གལ་ཏེ་བསྐྱས་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ས་བམ་དག་ལས་སྐྱ་རི་
བཞིན་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་སྲགས་རྒྱུད་གཞན་དང་མ་མའི་མན་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
རྣམས་བསྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐྱབས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་ས་གཞི་ལ་སྲགས་བསྐྱབ་པའི་རབ་བས་ཉོན་མོངས་པར་
འགྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སློབ་ས་བམ་ཅམ་ལས་རྟེན་ན་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པ་སྐྱ་
མའི་མན་དག་ལ་བསྟོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་རི་ལྟར་རྒྱུད་ལ་གྱིས་པ་བཞིན་བསྐྱགས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ནི་
གཏུལ་བྱ་བར་བའི་དོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །སྲགས་ཀྱི་དམ་

པའི་དངོས་པོ་མན་ངག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེལ་ས་པམ་ཅམ་བསྐྱགས་པའི་
སྤྲེལ་ས་ཀྱི་ཚོ་ག་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དང་ལ་ལོགས་པས་ལས་ཚོགས་"རྣམས་"སྐྱབ་པ་
པོ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཟ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །

འདིར། རང་སེམས་བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །སྤྲེལ་ས་ཀྱི་བརྒྱས་པས་
འདོད་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ། །བཅེ་བས་དམན་ན་འགྱུར་མི་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབ་པོས་དོན་གཞན་དུ། །སྤྲེལ་ས་བརྒྱས་དེ་བཞིན་སྤྱི་ན་སྤྲེལ་
དང་། །མཚོད་རྟེན་མཚོད་པའི་ཚོ་གའི་རིམ། །ཡང་དག་ཚིག་འདི་རི་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྷ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་ནི། །འབད་བ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་མཁས་པས་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་འགྱུར་དང་པལ་ཚེར་
མ་ཐུན་པར་བཅོས་ལ་བཤམ་དེ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་སེམས་རྣམ་གཤེད་དང་བྲལ་བ་ཅེ་
གཅིག་པས་བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ས་གསུང་སྤྱི་སྤྲེལ་ས་ཀྱི་བརྒྱས་པས་
སྐྱབ་པ་པོས་འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་
ཅན་ལ་བཅེ་བའི་སྤྲིང་རྗེས་དམན་ན་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲེལ་ས་རྒྱོས་
པའི་སྐྱབ་པ་པོས་གཞན་ལ་ཐན་པའི་དོན་དུ་སྤྲེལ་ས་བརྒྱས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ན་
སྤྲེལ་དང་། །མཚོད་རྟེན་བཞེད་ཏེ་མཚོད་པའི་ཚོ་གའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་སྤྱི་ན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚིག་གསུང་འདི་ལས་གསུངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྟོན་
པ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱབ་
པའི་སྤྲད་དུ་ནི་སྐྱབ་པ་པོས་འབད་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་

༡ མ་གྱི་༡༣༦༥ན། རོལ། ༡༡༦༧༡ན། རྣམས་ ལྷ། ༡༡༡༧༡ན། བསམ

སྲགས་ཀྱི་ཚོ་གའི་དེ་ཉིད་འདི་སྲགས་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས་བརྟུང་
ཞིང་ཉམས་སྲུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་ཏེ་བསྟོན་པ་བྱས་
ནས་སྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདིར་སྲགས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པོར་སྟོམ་མའི་སྲགས་ལ་སྐྱུར་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་གའི་ས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་བཅས་
པའི་སྟོང་པའི་ཡི་གེས་མཚན་པ་ཨོ་རྣམ་པའི་ཅེས་པ་སྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་འབྲུམ་
བཟུངས་སོ། །རྒྱུད་གིས་མཚན་པ་ནི། ཨོ་ཡུལ་རྒྱ་ཞེས་འབྲུམ་བཟུངས་པ་ནི་འབབ་
པའོ། །མེས་མཚན་པ་ཨོ་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཞེས་པ་འབྲུམ་བཟུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་
པའོ། །རྒྱུས་མཚན་པ་ཨོ་མཚན་མཚེས་པ་འབྲུམ་བཟུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །སེས་
མཚན་པ་ཨོ་ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་འབྲུམ་བཟུངས་པ་ནི་རྒྱས་པར་འོ། །སྐྱི་པོར་ཐིག་ལེའི་
ཆས་མཚན་པ་ཨོ་འོ་མ་པའི་ཅེས་པ་འབྲུམ་བཟུངས་པ་ནི་མཉེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྲགས་
ཀྱི་བཟུངས་པ་བྱུག་འབྲུམ་དང་སྐྱིན་སྟེག་བྱུག་གི་བྱས་ཏེ། དེས་ན་ཨོ་རྒྱ་ལེ་སྟེ་ཞེས་
པ་གསུང་དོན་རྗེའི་བཟུངས་པ་འབྲུམ་སྟེག་བཅུ་དང་སྐྱིན་སྟེག་དེའི་བཅུ་ཆའོ། །དེ་ནས་
ཨོ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ལེ་སྟེ་ཞེས་པ་སྐྱིད་དོན་རྗེའི་བཟུངས་པ་བྱེ་བའི་མཐར་སྟེག་པ་དང་
འབྲུམ་སྟེག་བཅུའི་སྐྱིན་སྟེག་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སྲགས་ཀྱི་ལྷ་
མཚོག་སྟེར་བར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ནི་མཚོག་སྟེར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་སྲགས་སོ་སོར་འབྲུམ་

༡ མ་གྱི། ༡༡ནམ་ག། རྫོ ཞོལ། ༡༡མཚན་ག། རྫོ ༡༡༡ནམ་ག། རྫོ

ཐག་རྒྱལ་དང་། གསུང་གི་དབྱེ་བས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྲགས་འབུམ་ཐག་བཅུ་དང་།
སྤྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྲགས་འབུམ་ཐག་བརྒྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཅ
བའི་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་སློབ་ས་དངོས་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོ་གས་སྐྱབ་པ་ལ་
གསུམ། དེ་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁམ་སློབ་སྐྱབ་པ། མིག་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེག་
འཛིན་སྐྱབ་པ། མཚན་མ་བསྐྱབ་པའི་ཚོ་གའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་དེ་ལུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཡང་དང་པོར་དེ་ལུ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་སྤར་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་སྲགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་འགྲུང་མངས་ལྟར་
དོ། །དེ་ལ་སྲགས་ནི་ཨོྲ་ཀུ་ལ་ལྷ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ། སིངྒ་གྲུབ་པའི། ལྷ་
ལི་ཀོ་རིལ་གྱ། ས་རྣ་ཡ་གྲུབ་པར་མཚོན་སྟེ། སློབ་དུ་བསྐྱབ་པ་རྗེ་གས་པ་དེ་ནས་
དེལ་ལུའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་ལྟའི་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ལ་
འདི་ནི་དེལ་ལུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོ་གའོ། །གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་དབང་གི་ལེའུ་ལས་ཚོགས་
བཅད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྟེན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ། མཁམ་ལ་སློབ་
པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གྲུག་པོ་ཁྲབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་ལུམ་བཞི་དང་། སེམས་མ་
རྒྱལ་དང་། ཁོ་མོ་བཅུ་དང་། འགྲུང་པོ་བརྒྱད་དང་། གཏུམ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་དེགས། ལ་བ་
ཅ་ཏ་ཀ། ཞེ་ཚོ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཚགས་རྣམས་ནི་སྟེ་ཚན་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་
ལས་སྟེ་ཚན་གང་རུང་གཅིག་གི་ཤ་བསྐྱབ་ནས་ཀྱི་བ་མ་ལ་སྐྱམས་པ་བདུད་ཅི་ལྔ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་མར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་བས་སྐྱུས་ནས་སྐྱབ་མ་ཅ་ན་གའི་
ཚད་ཀྱི་དེ་ལུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྐྱགས་གསུམ་

ཤིས་བཅིངས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་སྐྱགས་ཤི་དག་པས་རིམ་པ་ལྟར་
རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཅན་ཤི་དཔེ་བས་དུལ་དང་ཟངས་དང་ཁབ་ལེན་ཤི་
སྐྱགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤིས་སོ་སོར་བཅིང་བ་ནི་སྐྱགས་གསུམ་ཤིས་བཅིངས་པའི་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་འདི་རིམ་ལུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་སྐྱབ་པ་ནི་མཁའ་
ལ་སྐྱོད་པ་ཉིད་དག་སྟེང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་བ་
དང་ལྷ་བཙུ་བའི་རྐང་བ་གཅིག་གིས་གསུངས་པའི་བྱི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ས་ལ་
སྐྱོད་པ་དང་། ཀུརྱ་ར་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལ་སྐྱོད་པ་སོ་འུག་རྣམས་ཤི་ནང་ནས་སྡེ་ཚན་
རེ་རེའི་ལུས་ཤི་ཤི་ལ་རྣམས་ཤི་རི་ལུ་སྐྱབ་པ་སྐྱགས་གསུམ་ཤིས་བཅིངས་པ་བསྐྱབ་
པས་ལུས་ལ་བཤེས་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པའི་ནད་རྣམས་འགྲོག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་རི་
ལུ་བསྐྱབ་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་མིག་སྐྱབ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མིག་སྐྱབ་བསྐྱབ་པའི་
སྐྱགས་སྐྱགས་གསུང་སྐྱའི་དཔེ་བས་སྐྱར་བཞིན་བསྐྱབས་ནས་དེ་ནས་མིག་སྐྱབ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མི་ཀྱ་ལ་ཅ་ག་ལྷན་སིང་ཞི་སྐྱར་ལྷུག་ལྷན་ཞི་མིག་སྐྱབ། སིང་ཡ་
ལྷུག་པར་མཛོད། སྐྱུ་ཞེས་པ་སྐྱགས་ཏེ་འདིའི་བསྐྱབ་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་དེ་ནས་ནས་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོ་འུག་སོ་རྣམས་ཤི་ནང་ནས་སྡེ་ཚན་རེ་རེའི་མིག་རྣམས་སྐྱངས་
ནས་སྡེ་མ་ཞེ་བ་མོར་བྱས་ཏེ། ཀུན་དང་བྱང་རྩལ་ཤི་སེམས་ཤིས་སྐྱབ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་མིག་སྐྱབ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོ་གས་ལྷུག། དེ་ཉིད་ནི་ས་འོག་གི་གཏེར་མཛོང་
བ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱད་དུ་སའི་སྐྱོ་ནི་རབ་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཁྱིས་པ་རྣམས་ཤི་
ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་གསུངས་པའི་བྱི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་སོ་འུག་སོ་རྣམས་ཤི་ནང་ནས་

ཕྱི་ཚེན་རེ་རེའི་མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སྐྱབ་བྱས་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་མེ་ཉོག་གིས་
སྐྱུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བུད་མེད་ཀྱི་ཉིད་ནི་མི་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཉིད་
གཞན་ལ་མི་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལན་རྒྱུད་གི་ཡིད་འཕྲོག་པ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་སྐྱབ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་དུར་མོད་དུ་བསྐྱབས་པས་བྱུབ་
པའི་མཚན་མ་ཐོབ་བའོ། །

རི་ལུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་ཚོགས་སྡེ། བཀ་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མོའམ། ཡང་ན་མ་རུའི་ཉིན་ཞག་ལ་ཞེས་པ་ནག་པོའི་ཚེས་
བཅུ་བཞིའི་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པར་བྱས་
ནས་སྤར་གསུངས་པའི་ལྷ་མིན་དབང་པོ་བསྐྱབ་པ་ལས་བསྐྱུང་བའི་ཚོགས་སྡེ་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཀུན་ནས་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་དེའི་དབྱས་སུ་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྡེ་བ་ལ་འདི་རིལ་བུ་དག་གི་མིག་སྐྱབ་ནི་ཐོད་པར་གནས་པར་བཞག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབྱས་སུ་ནས། མིག་སྐྱབ་ནི་བཞག་པར་བྱས་ནས་
འིན་རུ་བྱི་བཟང་པོའི་མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཚོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ནས།
བཟླས་པ་སྡོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྡེ་རབ་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ནས། བར་དེ་སྤིད་དུ་སྐགས་བཟླས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉེ་མོད་ཟར་འཕྲོ་བ་དེའི་
མཚན་མས་སུ་རིལ་བུའམ་མིག་སྐྱབ་ཐོད་པ་ནས་སྤངས་ལ་བརྒྱུད་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
ནས་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུ་བརྒྱུངས་
ནས་རིལ་བུའི་གྲངས་ཀྱི་རིག་པ་འཇིན་པར་འགྱུར་པོ། ཞེས་སྐྱུར་ཏེ། བརྒྱུངས་ནས་

༡ མ་གྱི། ༡༧བཟ། ༡ ཞོག། ༡༡བཟ། ཟ། ༡༡བཟ། ༡ ཉེ * ཉེ

རིམ་བུ་རེ་རེ་རྩོམ་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་འབྲུང་བས་ན་རིམ་བུའི་རིག་པ་འདྲིན་
པར་འབྲུང་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་སྟོན་གྱི་རིག་པ་འདྲིན་པ་ཡང་མིག་སྟོན་འབྲུང་
ཐེངས་དང་གངས་མཉམ་བཤོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འདྲིན་སྐྱབ་པ། ལྷའི་
དེས་པས་མ་སྐྱབས་པར་ཡང་སྐྱེ་བདུན་རྟེན་ནས་མཁའ་སློང་འབྲུག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་རལ་གྱི་བཟུང་བ་ཡིས་ཀྱང་ནས་བཟུང་བའི་
ཆེན་རལ་གྱིའི་རིག་པ་འདྲིན་པར་འབྲུང་ཉ། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་
ཀྱང་རོ། །དེ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱགས་ནི་ཚོ་ནས་སྤྲུ། ལྷག་པའི་རལ་གྱི་བྱུང་བར་
མཛོད། ཅེས་བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་གྱི་མིང་
ལ་དང་པོར་ཀླ་ལ་ཙ་ཀླ་ལྷོ་སིད་རྒ། མཐར་ས་རྩ་ལ་སྤྲུ། ཞེས་བ་སྐྱབ་པ་སྐྱགས་
གྱི་དེས་བཤོ། །དེ་ལ་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་བྱུང་བ་ནས་ལྷའི་བཀས་གནང་བའི་དེས་བ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེལ་གྱི་ནས་གྱི་གྲུག་བྱས་ནས་ལྷའི་དཀས་གནང་
བའི་དེས་བ་སྐྱབས་ནས་སོ་ཞེས་བ་ལྷའི་མཚན་མ་བསྐྱབ་པའི་དེས་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
དུ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་ཡི་གནང་བ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱབ་པའི་མཚོན་ཆ་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པའི་མཚན་མ་དེ་དང་དེས་མཚན་མ་དེའི་
རིགས་གྱི་རིག་པ་འདྲིན་པར་འབྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ལྷའི་བཀས་གནང་བའི་དེས་བས་བྱུང་བའི་བརྟུན་ལེན་
བཞིན་དུ་མི་ནས་མིར་ལན་བདུན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་
ཤ་རྟེན་ན། དེའི་ཆེ་སྐྱགས་གྱི་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཡང་མཁའ་ལ་སློང་བའི་རིག་པ་

ནམས་འགྲུབ་པར་འགྲུང་རོ། ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ངེས་པ་སྟེ།
རིལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུབ་བའི་ཚོ་ག་ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་དེ་གསུམ་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྗིད་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་སློབ་ལ་འདི་ག་རྟེན་
པའི་དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོ་གས་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་དུག་དང་འབྲུང་
པའི་ནང་ག་སོ་བའི་ཐབས། དེའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྗིད་གི་སྐྱུབ་ཐབས་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་པོར་ལྟས་བརྟག་པ། བརྟགས་ནས་གསོ་བའི་ཚོ་ག། དུས་
བྲག་པོའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་ཏེ་སྒྲུབ་དོར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དང་པོར་འཚོ་མི་
འཚོའི་ལྟས་བརྟག་པ་དང་། བད་པ་པོ་ལོ་གང་ཡིན་གྱི་དང་། བད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་
དུ་ནའི་དང་། ལྷ་དུ་སྟེབ་ནས་འཚོ་འཚའི་ལྟས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འདི་བའི་
དུས་ཀྱི་དང་། རིས་པ་དབྲུངས་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་དང་། རོག་མར་བརྗོད་པའི་མིང་གི་
དང་། དབུགས་འབྲུང་འབྲུག་གི་སློབ་ལ་འཚོ་མི་འཚོའི་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བཞི་གོ་སྐྱར་བཞག་པ་རིམ་བཞིན་
བཤད་ན་འདི་ལྟར། འཚོ་བར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཚོ་བར་ཞེས་པ་སློབ་ཡིན་པར་ཡང་
འགྲུང་མངས་སུ། སློབ་སློབ་པོ་ཉ་དེ་འཚོའི་ཞེས་འདོན་པས་སོ། །ངེས་ན་སློབ་
རྒྱུད་རྒྱ་བའི་སློབ་སུ་ནད་པ་འཚོ་འཚེ་འདི་བའི་པོ་ཉ་གནས་ན་ནད་པ་དེ་ནི་འཚོ་ལ།
ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་བ་རྒྱུད་མི་རྒྱ་བའི་སློབ་སུ་པོ་ཉ་གནས་ན་སྐྱུལ་གྱིས་ཐོས་ཐེན་
པའི་ནད་པ་དེ་འཚེ་བ་ཐོབ་པར་འགྲུང་རོ། །བརྒྱ་ཅན་ལས་པོ་ཉ་ལྟེ་སློབ་སུ་ནས་
འོངས་ཏེ་འདི་ན་འཚེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བའི་ཚིག་ལས་ཀྱང་བརྟག་སྟེ། པོ་ཉའི་རྗེ་བའི་

ལུས་ལ་འགོད་དེ། དེ་ཡང་ནད་པའི་གཡོན་གྱི་ལུས་ལ་སྐྱའི་ས་བོན་མི་མཉམ་པ་སྤང་
དུ་རྣམས་འགོད་པ་ལ་རྣ་བར་རྫོང་དང་། མགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཉལ་དང་། མཆོག་ཁུང་
དུ་མ་དང་། དཀྱུ་ལ་ཉལ་དང་། བརྒྱའི་སྲོགས་ལ་སྤྲོད་པོད་ཅིང་། བད་པའི་གཡས་གྱི་
ལུས་གྱི་བརྒྱལ་སྤྲོད་དཀྱུ་ལ་ཉལ། མཆོག་ཁུང་དུ་སྤྲོད། མགོན་པར་ཉལ། དཔལ་བར་རྫོང་
སྤྲོད། དེ་ལྟར་གཡས་གྱི་ལུས་ལ་གདེངས་ཅན་སྤྲོད་ལྟམས་གྱི་ས་བོན་རིང་བོ་དགོད་པ་
ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཡོན་ལ་སྲོད་ཅིང་དང་། གཡས་ལ་བསྐྱབ་བའི་དབྱེ་བས་
དགོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་སོར་མོ་སྤྲོད་སོར་མོ་ཉིང་
བཞི་པའི་ཚད་ཅན་ལིན་ཏུ་མཉམ་པ་སྤོམ་སྤྲོད་པའི་འདམ་བུའི་དབྱུག་པ་ལ་སྐྱལ་
གྱི་ས་བོན་སྤང་རིང་བརྒྱ་པོ་དགོད་པ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱུང་བར་བྱས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིག་འབྲུའི་བསམ་གཏན་གྱིས་དང་། ཐེག་ལའི་བསམ་
གཏན་གྱིས་དུག་གསོ་བའི་ཚོ་གཤོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོང་རྫོང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ལྡན་པས་ནད་པའི་སྤིང་ཁར་ལིན་ཏུ་
བསྐྱུན་ན་སྤྲུང་དུ་སྐྱལ་གྱི་སོ་ཡིས་ཐེན་པའི་དུག་སྤོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སའི་ས་བོན་ལ་ཡིག་ནད་པའི་དཔལ་བ་ལ་དགོད་དེ། མཁའ་སྤྲེལ་ཏེ་ཡིག་
རྒྱུང་པར་གནས་པ་བརྒྱུ་མས་ནས་འདམ་བུའི་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པས་སྤྲུང་དུ་དུག་
རིངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷི་པོར་རྫོང་ས་བོན་ལ་ཡིག་དང་། ཅེ་མོ་ཅན་མའི་ས་བོན་
ར་ཡིག་ནི་སྤྲོད་པར་རབ་ཏུ་བརྒྱག་ནས་བསྐྱུན་ན་སྐྱལ་གྱི་དུག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ།
དཔལ་བར་རྫོང་གི་ས་བོན་ལ་ཡིག་དང་ནི་སྤིང་ཁར་ཅེ་མོ་ཅན་གྱི་ས་བོན་ར་ཡིག་
བརྒྱུ་མས་ནས་བསྐྱུན་པས་རེས་པར་དུག་ནི་འཕོ་བར་བྱེད་པ་སྤྲོད། ལྷི་པོར་རྫོང་པའི་

ས་ཐོན་ཏུ་ཡིག་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། སའི་ས་ཐོན་ལ་ཡིག་ནི་རྐང་བར་གནས་བར་
བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱུན་བས་དེས་བར་སྐྱུལ་གྱི་དུག་ནི་གཙོད་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ནད་པའི་དབྱེ་བར་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས་ནི་བརྟན་
གལོ་སྐྱར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དུག་གིས་ཐེན་པ་དག་གྲང་དེས་བར་དུག་ནི་མེད་
བར་བྱེད་ལ། དབྱེ་བར་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་བསྐྱོམས་པས་དུག་བསྐྱོད་ཅིང་། བཀ་
པོའི་སྐྱོན་དང་མཚུངས་པའི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམས་པའི་དུག་ལུས་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི་
ཐེག་ལེ་ཁ་དོག་སེར་པོ་བསྐྱོམས་པས་དུག་རེངས་བར་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་གྱིས་
གཙོད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱོར་བས་གསོ་བའི་ཚོ་ག་ལ་གཉིས། སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བས་
དང་། རི་ལུའི་སྐྱོར་བས་རིམས་དང་དུག་འཛོམས་པའི་སྐྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བི་བི་
ཡིང་། ན་ལེ་ཤམ། བཅའ་སྐ་སྟེ། ཚོ་བ་གསུམ་པོ་ཚ་མཉམ་བར་བྱས་མི་བསྐྱོད་པས་
སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བུ་སྟོག་ནི་གང་དུ་འབབ་པའི་སྐ་བྱག་དེར་ནི་གཞུག་པ་ནི་དུག་མེད་
བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བར་བྱས་ཏེ། ཡང་སྟེ་ཚུང་སྐྱངས་པ་ན་ཁ་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་བར་
བྱས་པའི་སྟེ་ཚུང་འབྱང་བ་ལ་སོར་སོ་ཡིས་ནི་འི་ཚོ་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ར་ཏི་སྐ་མའི་མེ་ཏོག་དང་། “བརྗི” །འུ་འུ་དང་། གཞོན་བུ་སྟེ་
སྐྱན་ཀུ་མ་རེ་དང་། ཚོ་བ་གསུམ་དང་། ལན་ཚོ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་བར་
རྒྱུ་ཚོའམ་སྟེ་སྐྱང་ཚོ་གང་དུང་ལ་བཤད་པ་དང་། ལང་ག་ལི་ཤོག་ཤིང་དང་། དེ་བ་
ལྷ་ལི་ཐང་ཤིང་དང་། བྲ་ཏི་མ་ཚངས་པའི་ཤིང་དང་། ལྷ་རོ་ཏི་ཡ་བག་ལྷ་ར་དང་། ཨ་

༡ མ་གྱི། ༧༡བཅུ། རོ་ལ། ༡༡བཅུ། བརྗི། ལྷ། ༡༧བཅུ། བརྗི།

ལུ་གན་རྩ་ཉི་འི་སྟེ་རྩ་ཐོན་ཐོ་དང་། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཨཀའི་ཤིང་དང་བཅས་པ།
བན་རྩ་ཀར་ཀོ་ལི་ཀ་སྟེ་མཁན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། མིའི་བཤང་པ་དང་། ལ་དང་
ཁུ་བ་དང་ཁག་རྣམས་ཀི་ཆ་མཉམ་པ་དག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་འི་རྩུས་བཏགས་ཏེ།
རིལ་བུ་བུས་པ་ཀི་སོག་གང་ནས་རྩུ་བའི་སྣ་བུ་བཀོད་པས་འབྲུང་པོས་ཟིན་པའམ་
ཀི་འབྲུང་པོའི་རིམས་ཀྱིས་བཏག་པའམ་བརྟན་པའི་དུག་དང་། གཡོ་བའི་བྱེ་བྲག་
སྟོས་འགྲོའི་དུག་གིས་ཟིན་པ་ཀི་ངེས་པར་འདོམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་འཆི་བདག་གི་རྩ་ཚོད་བརྟག་ཅིང་དེ་
སྤང་བྱར་བསྟན། ལུན་མཚམས་བཞིའི་སྐྱ་གཅན་གདོང་གི་རྩ་ཚོད་བརྟག་པ། དུག་གི་
མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱའི་སྐོབ་སྐྱལ་དང་རིགས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འཆི་བདག་དུས་ཀྱི་རྩ་ཚོད་དོས་གཟུང་། དེ་ལ་སྐྱ་དང་མི་ཅེ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉི་མ་ལ་སོགས་གཟུང་བདུན་དག་ཀི་ཉིན་དང་མཚན་མོ་གཅིག་གི་
དུས་ཀྱི་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་བདུན་ཀྱི་མཐའ་བུ་ཀི་སྟེ། སྟེན་པ་རྩོགས་ཤིང་ཉི་
མ་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྟོང་བར་སྐྱ་གཅན་རིགས་ལུན་མི་དག་འཆི་བདག་དུས་ཀྱི་
གཟུགས་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱི་རྩ་ཚོད་བྱེད་ཀི་རབ་ཏུ་རྒྱུའོ། །འདིར་ཆ་བདུན་ཞེས་པ་
མཉམ་པོ་བདུན་ཀི་མ་ཡིན་གྱི། ཉི་མའི་དུས་ལ་རྩ་ཚོད་བརྟག་རྩ་སྤང་སོ་བཞི།
དུགས་གཅིག་དུགས་ཀྱི་བདུན་ཆ་ལྟ། རྩ་བ་ལ་རྩ་ཚོད་བརྟག་ཏེས། རྩ་སྤང་ར་
གཅིག །དུགས་གཉིས། བདུན་ཆ་བཞི། བཟ་ཤིས་ལ་རྩ་ཚོད་བདུན། རྩ་སྤང་
བརྟག། དུགས་གསུམ། བདུན་ཆ་གསུམ། གཟུང་ལྟག་ལ་རྩ་ཚོད་ལྟ། རྩ་སྤང་ཞེ་
གཉིས། དུགས་ལྟ། བདུན་ཆ་གཅིག །ལྷུང་བུ་ལ་རྩ་ཚོད་བརྟག་ཏེས། རྩ་སྤང་ཉིར་

ལྷ། དབྱུགས་བཞི། བདུན་ཆ་གཉིས། པ་སངས་ལ་ཚུ་ཚོད་བཅུ། སྟེན་པ་ལ་ཚུ་ཚོད་
བཞི། ཚུ་སང་བཅུ་བདུན་ཏེ་བདུན་ཆ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཚུ་ཚོད་
དུག་ཅུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ཅེ་བར་མི་བྱ་ལ། བརྟ་གཡོ་སྦྲར་བ་
སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་པ་དག་གི་དུག་ཡུང་བཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཆི་བདག་དུས་ཀྱི་ཚུ་
ཚོད་སྟེད་པོ་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་ལ་གྱི་སོས་ཟེན་པ་དང་། འཇུང་བས་བཏབ་པ་དང་། མཚོན་
གྱིས་སྤྲུག་པ་དག་ནི་གཤམ་རྗེའི་གོང་ལྷེད་དུ་འགོ་བར་དེས་སོ། །འདིར་ཚུ་ཚོད་སྟེད་
ཅེས་པ་ཡང་སྐབ་མཚམས་གཉིས་བསྟོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་འོ་པོ་ལ་ནི་ཚུ་སང་
ལྷ་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཚན་གཅིག་གི་དུས་སུ་ཉི་མ་གྲུང་ངམ་
མཚན་མོ་སྟེད་ཀྱི་སྐབ་མཚམས་ལ་རིགས་ལྡན་མ་རྟག་ཏུ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། མོ་
རངས་དག་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་སྐབ་མཚམས་ལ་ཡང་། ལྷ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཆི་བའི་
དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རབ་ཏུ་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་སྐབ་མཚམས་བཞིའི་དབྱས་ཏེ་
མཚམས་སུ་སྟོང་བ་སྐྱ་གཅན་ཚུ་གཏེར་ཏེ་མཚམས་བཞི་དག་ལ་རིགས་ལྡན་མའི་
རང་བཞིན་འཆི་བདག་གི་དུས་ཀྱི་སོས་ཟེན་པའི་གནས་སྐབས་བསྟོམས་པས་ཚུ་
ཚོད་གཅིག་རབ་ཏུ་རྒྱ་འོ། །སྐབ་མཚམས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་པོ་འདི་དག་ལ་སྐྱ་གཅན་
གདོང་པ་འཆར་བ་རྣམས་སུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་འགྲུང་བར་ཡང་དག་པར་ནི་
རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉིན་ཞག་ལ་སྐྱའི་ཐོབ་སྐྱལ་བརྟགས་ཏེ་དུག་གི་མཚན་

ཉིད་ཤེས་བར་བྱ་བ། དུག་གསོ་དཀའ་སྤྲོ་བརྟུག་པའི་དོན་དུ་སྐྱའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་གིས་བར་བྱ་བ། སྐྱའི་རིགས་ཤེས་པ་དོན་དུ་སྐྱེ་གནས་བརྟུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞག་གཅིག་ལ་གཟའ་བདུན་རྒྱ་བ་ལྟར་སྐྱ་བརྒྱད་ཀྱང་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་ཉི་མའི་དུས་ལ་ནི་སྐྱ་མཐའ་ཡས་སྐྱོད་དེ། དེ་ལ་གཟའ་དང་སྐྱ་རིམ་བར་སྐྱར་བ་ལས་དུག་གི་རིགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་གཅིག་གི་དུས་གཟའ་རྣམས་ལོངས་སྐྱོད་པའི་ཉིན་མོའི་དང་པོའི་ཆ་ལ་སྐྱོད་པ། དེའི་ཕྱི་ནས་གཟའ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱའི་རིགས་ལྟན་ལ་སོགས་པ་སྐྱག་མ་རྣམས་སྐྱོད་པ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་ཞག་གཅིག་པོ་འདིར་སྐྱོ་འབྲེ་སྐྱ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་དག་གཟའ་བདུན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འཆར་བར་འགྱུར་བ་ལས་དུག་གི་རིགས་ཤེས་སོ། ཉིན་མོའི་དང་པོའི་ཆ་ཉི་མས་སྐྱོད་པར་བཤད་པ་འདིས། ཁ་ཅིག་རེས་གཟའ་གང་ཡོད་པ་དང་པོར་འཆར་བར་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ལ་ཚུ་ཚོད་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱ་བདུན་གྱིས་རིམ་བཤེས་སྐྱོད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་སྐྱར་བརྟུག་རྣམས་ཞག་བདུན་གྱིས་བསྐྱར་བས་ཉི་མ་ལ་མཁའ་དུས་ཏེ་ཚུ་ཚོད་ལྷག་ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་བ་ལ་མཁའ་དང་ལྷག་བ་སྟེ་བརྒྱ་དགུ། །བཟ་ཤིས་ལ་མཁའ་མདའ་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་གཟའ་སྐྱག་ལ་མཁའ་དུས་ཏེ་ལྷག་ཅུ། ལྷར་ལྷ་ལ་མཁའ་ལོར་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ། བ་སངས་ལ་མཁའ་རི་སྟེ་བདུན་ཅུ། སྟོན་བ་ལ་མཁའ་མེ་སྟེ་སྐྱམ་ཅུ་དག་གི་ཚུ་ཚོད་རྣམས་སྐྱ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟར་ཉི་མ་ལ་སོགས་གཟའ་བདུན་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདེངས་ཅན་ལོར་ཏེ་སྐྱ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དག་གི་ལོངས་སྐྱོད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་གྱི་དབྱེ་བས་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྐྱ་གཅན་གྱི་ལོངས་

སྐྱོད་ལ་ལོངས་སྐྱོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་རིགས་རྗེ་ལྷར་སྦྲུམ་ན། མཐའ་ཡས་
དང་རིགས་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་གུམ་ཟེའི་རིགས་ཅན་ཁ་པའི་མདོག་ལྷར་དཀར་པོ་སྟེ།
འོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་དང་དྲུང་སྐྱོད་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་དམར་པོའོ། །པད་ཆེན་དང་འདྲོག་
པོ་དག་རྗེ་རིགས་དང་མཚོག་གི་གསེར་དང་མཚུངས་པས་སེར་པོའོ། །སྟོབས་རྒྱ་
དང་པར་དག་དམངས་རིགས་དང་སྤྱིན་ནག་དང་མཚུངས་པར་ཁ་དོག་ནག་
པོའོ། །རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་ནི་མཐར་སྐྱེས་དག་གི་རིགས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པ་
ལྷང་ཁྱ་དང་སྟོན་པོའོ། །

གསུམ་པ་ལྟེ། ལྷ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དག་ཀྱང་གུམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་
དང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཚེ་མོ་ཅན་མེ་དང་། རྗེ་རིགས་ཀྱི་འཛིན་མ་ས་དང་། དམངས་
རིགས་ཀྱི་རྒྱང་དང་། མཐར་སྐྱེས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་དུ་མཁའ་ལྗིང་གི་སྐྱབ་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། །བསྐྱབ་
བྱ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས། བསྐྱབ་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། མཁའ་ལྗིང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དུག་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
མཁའ་ལྗིང་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་མཁའ་ལྗིང་ཞེས་པ་ནི་ཁ་དོག་ལྷ་པ་ཅན་ཉེ། ཀྱང་པ་
ནས་ནི་དཔྱིའི་མཐར་སྐྱབ་པ་སེར་པོ། དེ་བཞེན་དུ་དཔྱི་ནས་སྟེ་བའི་མཚན་ས་སུ་ཁ་
བའི་མདོག་སྟེ་དཀར་པོ། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་དུ་མདོག་དམར་པོ་སྤྱིན་ནག་དང་
མཚུངས་པ་ནག་པོ་ནི་མགྲིན་པ་ནས་སྤྱིན་པའི་འབྲི་ཤིང་རྗེ་སྤྱིད་ཉིད་དུ་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་
དེས་པར་སྐྱི་གཙུག་གི་མཐར་སྐྱབ་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པ་ལྷང་ཁྱ་སྟེ། གདེངས་

ཅན་སྐྱེ་རིགས་ལྡེའི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེའི་ས་ཕོན་
གྲིས་རྒྱས་བཏབ་པ་བསྐོམ་ཏེ། རྣམས་བསྐྱེད་ནས་མཁའ་ལྗིང་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕྱག་
མཚན་འདས་བྱའི་དབྱུག་པས་བསྐྱེད་ནས་ཅན་སྐྱེས་ཀྱི་དུག་དང་། འབྲུང་ཕོ་ས་
གཟེར་པའི་ནད་དང་། ལ་སོགས་པས་བརྟན་པའི་དུག་དག་ཀྱང་དེས་པར་འཕྲོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་ལྗིང་དེ་སྐོམ་པའི་རྣམས་འཕྲོར་ནི། རང་གི་སྦྱིང་གི་བརྒྱ་
དག་ལ་ཉི་མའི་སྦྱིང་དུ་སྦྱི་གི་ཡི་གེ་ཁ་དོག་ལྡང་ཁུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འདབ་
ཆགས་ཀྱི་མགོན་པོ་མཁའ་ལྗིང་ནི་སྐྱེ་བཅུའི་རྒྱན་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ལྡ་མཐའ་
དག་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡ་རྣམས་འཕྲོ་བ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ནས་འདབ་ཆགས་མགོན་པོའི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཨོ་ཡིག་དག་དང་། བཟླ་འདབ་
ཆགས། སྐྱེའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། ཨོ་པ་ཟླི་སྐྱེས། ཞེས་པ་དེ་ནི་འབྲེ་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བསྐྱེས་
ཤིང་སྐྱེན་སྟེག་འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ཅུ་བྱས་ནས་གདེངས་ཅན་ཏེ་སྐྱེའི་རིགས་དང་བཅས་
པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འདབ་ཆགས་མགོན་པོ་བསྐྱེབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེབ་པས། མཁའ་ལྗིང་གྲུབ་ནས་གདེངས་ཅན་སྐྱེའི་
དབང་པོ་རྣམས་དང་། གདེངས་ཅན་བདག་པོའི་སུ་རྣམས་མངག་གཞུག་གྲེད་པའི་
བཟན་གཡོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སའི་སྦྱིང་དུ་རབ་མཚོག་གི་འབྲུང་ཕོ་དང་།
གཞོན་སྐྱེན་དང་གཟེངས་ལ་སོགས་པའི་གདོན་རྣམས་དག་དང་། མཁའ་འཕྲོ་མ་དང་མ་
མོ་རྣམས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དབྱུག་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲུང་ཕོ་ལ་
སོགས་པའི་གདོན་གྱི་ཚོགས་པ་མཐའ་དག །འཆི་བདག་དུས་ཀྱི་སོས་ཟེན་པའི་ནད་
པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་གྲེད་པས་བཀའ་ཉན་པ་དེའི་སྐྱིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

ཕྱི་སྐད་དུ་གཞན་དོན་གྱི་བའི་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཁམ་གྲུབ་དབང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་བྱེད།

ལྷ་པ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོ་ནས་འདི་གཞེན་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོ་གསལ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་ལོ་དུག་གི་འཕྲུལ་འཁོར། གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། འཇམ་དཔལ་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཞིང་འདབ་མ་ལ་ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱི་བའི་ཚོ་ག །ཡི་གའི་མགོ་རྩོན་ཕྱོགས། འཕྲུལ་འཁོར་དེས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་བའི་རྒྱ་ཤོ་རྒྱའི་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱི་ཁར་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚུན་ལ་སོགས་བའི་སྐྱ་གྲུས་ཞི་བ་ལ་སོགས་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱེད། །དེ་ལ་བྱི་བའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་རྣམ་སྐོར་ལ་འདབ་མ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་བཅུ་དུག་པོ། །བཞི་པ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །དུག་པ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། རི་ལྟར་ལུས་ལ་གཙུག་ཏོར་དང་སྡིང་ཁ་དང་དབྱལ་བ་དང་མཐིན་པ་དང་སྟེ་བ་དང་གསང་བ་ན་འཁོར་ལོ་དུག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་རྣམ་སྐོར་དུག་པོ། །དེ་ལ་འདབ་མ་བཞིའི་སྡིང་པོར་ཏེ་དབྱུས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་མིང་སྟེ་ལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཡང་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཕྱོགས་སུ་དང་པོར་ཨ་ཨི་རླང་ཞེས་པ་ནི་ཤར་དུ་ཨ་བྱང་དུ་ཨི་བྱུབ་དུ་ཨྲ་སྐོར་ཨཅེས་པ་ནི་རྣམ་སྐོར་དང་པོ་ལ་བྱིའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚུ་སྟེས་འདབ་བརྒྱད་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལ་ནི་ཨི་ལ་སོགས་པ་འདབ་བརྒྱད་ལ་བྱི་

ཞེས་པ་སྟེ། ཤར་དང་མེར་ཤི་ཤི། གཤེན་རྗེ་དང་བདེན་བྲལ་དུ་རི་རྒྱ། བྱང་དང་
དབང་ལྡན་དུ་ལྷ་ལྷ། ལུབ་དང་རྒྱུད་དུ་ལི་ལྷ། ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐོར་གཉིས་པ་ལ་
གི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལི་ལྷ་རྒྱུ་ལི་ལི་བདག་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐོར་གསུམ་པའི་
འདབ་མ་བཅུ་དུག་ལ་ཨེ་ཡ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ། ཤར་གྱི་གཡས་ལ་སོགས་པའི་
འདབ་མ་བཞི་ལ་ཨེ་ཡ་ལྷ་ལོ། །སྟོའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཨར་ལྷུང་ར་རྒྱལ། །བྱང་གི་
འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཨོ་ཨོ་ལྷ་ལྷའོ། །ལུབ་ཀྱི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཨལ་ལྷུལ་ལ་ལྷ་ཞེས་
པ་ནི་རྒྱལ་སྐོར་གསུམ་པ་ལ་གི་ལོ། །

དེ་ལི་ལྷ་རྒྱུ་སོ་དང་ཞེས་པ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་རྣམས་ལ་ཀ་སོགས་གསུམ་
གིས་བསྐྱར་བའི་བཅུ་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་དང་ཉ་ལྷ་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་
གཉིས་སུ་སྐྱེས་པས་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་སོའི་གངས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ལོ། །དེ་ལ་དབང་ལྡན་
གྱི་འདབ་མ་ལ་གསུམ་དོར་ནས་ཤར་གྱི་གཡས་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་ལྷ་པོ་
རྣམས་ལ་ཅ་ཚ་ངོ་རྣ་ཉ་གི་ལོ། །མེའི་འདབ་མ་གསུམ་དོར་ནས། ལྟོའི་འདབ་མ་ལྷ་
རྣམས་ལ་ཏ་ཏ་རྣ་ཏའོ། །རྒྱུད་གི་འདབ་མ་གསུམ་དོར་ནས། བྱང་གི་འདབ་མ་ལྷ་ལ་
བ་བ་བ་རྣ་མའོ་བདེན་བྲལ་གྱི་འདབ་མ་གསུམ་དོར་ནས་ལུབ་ཀྱི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་
ཉ་པ་ད་རྣ་ཏའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ལྡན་གྱི་འདབ་མ་དང་པོ་ནས་བཅུ་མས་ནས་ཤར་
གྱི་འདབ་མ་དང་པོའི་བར་དུ་དབང་ལྡན་གྱི་འདབ་མ་གསུམ་ལ་བྱང་གི་མ་ཡིག་གི་
རྗེས་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ཀ་ལ་ག་གི་ལོ། །མེའི་དང་པོ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་སྟོའི་དང་པོའི་
བར་འདབ་མ་གསུམ་ལ་ཤར་གྱི་ཉ་ཡིག་གི་རྗེས་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ལྷ་ར་ལྷ་
གི་ལོ། །བདེན་བྲལ་ནས་བཅུ་མས་ནས་ལུབ་ཀྱི་དང་པོའི་བར་དུ་འདབ་མ་གསུམ་ལ་ཏ་

ཡིག་གི་རྗེས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་ལྷ་ཤོད། །རྒྱུད་གི་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་གི་
 དང་པོའི་བར་དུ་འདབ་མ་གསུམ་ལ་ན་ཡིག་གི་རྗེས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཤ་རྒྱ་གྲིའོ། །དེ་
 ལྟར་འདབ་མ་སྲུལ་ཚུ་ཚ་གཉིས་པོ་རྩམས་ལ་དགོད་དེ་རྒྱུ་སྐྱོར་བཞི་པོ་ལ་གྲི་
 བའོ། །དེའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚུ་གཉེར་དུག་དང་ཞེས་པ་འདབ་མ་དུག་ཚུ་ཚ་བཞི་ལ་
 གྲིའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤུལ་མཚམས་འདབ་མ་བཞི་པོ་རྩམས་ལ་ཞེས་པ་ཤར་ལྗོ་བྱེད་ལུབ་
 ཏུ་ཚངས་ཐེག་གི་གཡས་ཀྱི་འདབ་མ་དང་པོར་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་སྤེལ་ཚིག་དང་
 བཅས་པ་གྲི་སྟེ་དབུས་སྲུ་བྱ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ཏེ་
 གནས་ལྡར་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་རོ། །ཚེས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་འདུས་ལ་ཞེས་པ་འདབ་མ་
 དུག་ཚུ་པོ་རྩམས་ལ་ཡངས་བཞིན་དུ། ལ་མཐའ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉ་
 ལ་ར་མ་ལ་རྩམས་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་
 སྟེ་འདབ་མ་དུག་ཚུ་པོ་རྩམས་ལ་གྲིའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལྡའི་མིང་བཞོད་པ་དེ་ནས་
 དབུས་ནས་བལྟ་བའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་དབུས་ཀྱི་རི་མོའི་གཡས་ཀྱི་འདབ་མར་
 བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་པ་ལས་དེའི་རྗེས་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷོ།

དེ་ནས་འདབ་མ་གཉིས་པོར་ནས་ལྷོ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 མ་བཅུ་གཉིས་ལའོ། །དེ་ནས་ལྷོར་འདབ་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་པ་ལས་
 རྗེས་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ར་རྒྱ་རི་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་འདབ་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 རྒྱ་རི་རྩེ་ཞེས་པ་འདབ་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གྲིའོ། །བྱང་དུ་གཡས་ཀྱི་འདབ་མའི་དང་པོར་
 བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་པ་ལ་རྗེས་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་མ་མ་མི་མི་མི་མི་དང་། དེ་ནས་

༡ མ་གྱི། ལེམམ་ན། འདད རོལ། ལྷ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ འདབ * འདབ

ཏུ་ལ་སོགས་པ་རིང་སྤང་བ་ཅུ་གི་ལོ། །ལྷག་པའི་འདབ་མ་ཉི་ཤུ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ལུབ་ཀྱི་
 གཡོན་ཀྱི་འདབ་མ་ལྷ་ལ་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་ཀླ་ལ་སོགས་པའི་རིང་ལོ་ལྷོ་ལོ། །ཤར་གྱི་
 གཡོན་ཏུ་གཞུང་ས་བོན་ང་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཏུ་ལྷོ། །སྟོང་གཡོན་ཏུ་ཚུ་སྤྲིན་གྱི་ས་
 བོན་སྤ་ལ་སོགས་པ་རིང་ལོ་ལྷོ། །བྱང་གི་གཡོན་ཏུ་བུམ་པའི་ས་བོན་རྣམས་སོགས་
 པ་སྤང་ཏུ་ལྷོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གོ་དུག་ཅུ་རྣམས་རྒྱུ་སྐོར་ལྷ་པ་ལ་གི་ལོ། །ཕྱི་རོལ་འདབ་
 མ་སུམ་ཅུ་གཉིས་ལ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་གསང་བའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
 རྣམས་པར་དག་པས་རྒྱུ་སྐོར་དུག་པའི་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ། འདབ་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
 ལོ་རྣམས་ལ་འཇམ་དབལ་བདག་སྟོང་ལོ་བརྗོད་ཏེ་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གོ་རྣམས་གི་ལོ།
 ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བརྗོད་ཏེ་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་ལོ། ཏུ་ལ་སྟེ་དུག་བསྐྱེད་གཙོད་པ་ཅེས་
 པ་ནི་འདིར་དབང་ལྡན་རྣམས་བཅུ་ལྟེ་མེད་མཐར་སྐྱབ་པར་དགོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནས་སྟོར་བརྗོད་ཏེ་ལོ་ལེས་ཀྱི། ལྷ་ཏེ་ལོ་སྐྱེ། ལྷ་ཏེ་ལོ་ལེས་ཞེས་པ་གི་ལོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་ལུབ་ཏུ་ཀླ་ལ་སྐྱེ། ལྷ་གི་ཤུ་ར་གསུང་གི་དབང་སྐྱབ། །མི་ཞེས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་བྱང་ཏུ་ར་པ་ཅ་ཏེ་ལ་ཏེ་ལ་མཚོད་ཅེས་པ་རྣམས་དགོད་དེ། དེ་
 དག་ནི་བརྗོད་ཏེ་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གོ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་དབང་གི་
 ལེ་ཏུ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོགས་གིས་ནས་དེ་དག་ནས། ཞེས་པ་ནི་འཕྲུལ་འཁོར་
 འདི་ཡིས་ཞེ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་རིམས་འཕྲོག་པ་དང་དུག་མེད་པར་གྲེད་པ་ལ་
 འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་མི་ཡིག་གིས་བསྐོར་བར་གྲེད། །དེ་
 བས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ། ལྷང་ལོ་ཆེའི་དབུས་སུ་གཞུག་པར་

བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབང་ལ་
སོགས་པ་ལ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གིས་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །སྐྱབ་མ་སྐྱད་པས་དགི་བ་དང་། སྐྱ་གུར་གཞུག་པ་ལ་སོགས་
པ་དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་འདིར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སྣང་པོར་ཡི་གེའི་ཡན་ལག་མཚོག་
ཅེས་པ་ནི། སྣང་པོ་སྣེ་བར་ཡི་གེའི་མགོ་བསྟན་པ་གི་བར་བྱའོ། །ཅེ་མོ་ཅན་དང་ནས།
བྱང་ན་གནས་པ་སྣང་པོ་སྣེ་ནང་གི་སྣེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཡིག་མགོ་བསྟན་པ་ན་
སྣེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུད་པ་བསྟན་པ་སྣེ་སྣང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣེ་ན་ཅེ་མོ་ཅན་དང་གཡོ་བ་
རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་ལ། དེར་ཡི་གེའི་རྒྱུད་པ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ནི་དབང་དང་དགུག་པའི་ལས་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་ལ་སྣང་
པོར་རྒྱུད་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་བྱང་དབུས་ཉིད་དུ་ཡི་གེའི་རྒྱུད་པ་སྣེ། ལྷན་པོ་
ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པའོ། །མེ་དང་རྒྱུད་དུ་མགོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་སྣང་ཕྱིར་མགོ་བོ་
བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤར་དུ་ཡི་གེའི་རྒྱུད་པ་དང་
ལུབ་ཏུ་མགོ་བོ་བསྟན་པ་གི་འོ། །རེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤར་དུ་མགོ་བོ་དང་ལུབ་
ཏུ་ཡི་གེའི་རྒྱུད་པ་སྣེ། ཚུལ་དེ་སྣང་འབྲུལ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་སྐྱབས་པས་གི་
བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཞི་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྐྱར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཞི་བའི་ལས་
དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་སྲིད་པ་གཞོན་པ་སྣེ་བསད་པ་དག་དང་བསྐྱད་པ་དང་དགུག་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༧༦ནཏཀ། བསང ཞོལ། ༡༧༦ནཏཀ། རྒྱ། ༡༧༧ནཏཀ། བསང * བསང

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་དཔེ་དོ་ས་རྩུ་ཞེས་བ་ནི་འདིར་རེངས་བ་ལ། དབུས་སུ་
 སྡེའོ། །དབུག་པ་ལ་དབུས་སུ་དའོ། །རྫོངས་པ་ལ་མེའོ། །སྟོབས་བྱེད་པ་དག་ལ་
 དབུས་སུ་དོའོ། །ཞི་བ་ལ་དབུས་སུ་སའོ། །བསྐྱད་པ་ལ་དབུས་སུ་རྩུའོ། །རྩ་བའི་
 སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རིམས་བྱེད་པ་ལ་ཏའོ། །བསྐྱོད་པ་ལ་རུའོ། །བརྒྱལ་བ་ལ་
 རའོ། །གདུང་བཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡེའོ། །དག་བརྗོག་པ་ལ་ནིའོ། །དེར་ནི་ནས། དབང་
 གི་ཞེས་བ་ནི་འདིར་ལས་སོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་ཞིག་
 སྟེང་བོ་སྟེ་བར་བདག་པོར་གྱུར་བའི་ཡི་གེ་དེའི་གནས་སུ་ཡ་ཡིག་གི་བར་བུའོ། །སྟེ་
 རོལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་མགོ་སྟོན་སྟོགས་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གི་སྟེ།
 གཤམ་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རེས་པའོ། །

གསུམ་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ནི། ད་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདིར་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་མཚོག་ལ་ཞེས་བ་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་
 མགོ་བོ་ལ་ཐེག་ལེའོ། །ཡན་ལག་མཚོག་དེ་ལ་མདུན་དུ་ནས། རབ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ།
 རེས་སུ་ད་རོ་ནི་རྒྱན་བུའི་ཡི་གེའི་བ་རོལ་སྟེ་མར་དབྱངས་ཨ་ཡིག་གིས་འབྲུད་བ་ན་
 མ་རུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་བུའི་ཡི་གེའི་མཐར་ཀ་ཡིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུད་བ་ན་བརྒྱན་པའི་རེས་སུ་ད་རོ་ནི་སྟེ་མཐའི་ཡི་
 གེ་ཞེས་བ་ཀ་སྟེ་ལ་ད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉ་ཏ་མ་ན་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རོ་རྗེའི་
 རིགས་སུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ལྡ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ས་བོན་
 ཐེག་ལེ་ད་ཡིན་པས་ཉི་དང་། ས་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སྟེང་གི་ཐེག་ལེ་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་བ་ད་ཡིག་གིས་བརྒྱན་པས་པོ་དུ་གསུངས་བ་དེའི་སྟེང་ཉི་པོ་གཉིས་ཀྱི་

ཐེག་ལེ་ནི་འཇམ་དཔལ་བདག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་དག་གོ། །རྣམ་པར་
བཅད་པའི་ཐེག་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱངས་མཚོག་སྐྱར་བ་ལ་ནི་ཞེས་བ་ཨ་ཡིག་
གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འདི་ཡང་འཇམ་དཔལ་བདག་གི་ཤེས་རབ་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་རུ་བསྐྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཡིག་ཨའི་མཐའ་
ཅན་གྱི་ཐེག་ལེ་མ་ཡིག་རྩ་གྲུང་པ་མི་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་སོ། །མ་ལ་ལྷ་ཡིག་སྐྱར་བ་
ལྷ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉི་རྩུལ་ཤུལ་རྩུལ་
ཞེས་བ་ཡི་གེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་བརྒྱའི་རིམ་བ་དང་པོའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་
གྲིའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་རྩ་ཉི་མའི་འདབ་མ་ལ་ཞེས་བ་ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་སྟོར་
གཉིས་པ་ལ་འདབ་མ་དང་པོ་ལ་གྲིའོ། །གཉིས་པ་ལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་གསུམ་པ་ལ་རྫོའོ། །བཞི་པ་ལ་རྫོ། ལྷ་པ་ལ་ཤ། ལྷག་
པ་ལ་ས། བརྟན་པ་ལ་མ་ན། བརྒྱད་པ་ལ་ཉ། དགུ་པ་ལ་གླ། བཅུ་པ་ལ་བ། བཅུ་
གཅིག་པ་ལ་ལྷ། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་པཌ་ཅེས་པ་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །ལྷག་
མ་ཕྱི་མའི་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་མིང་དང་སྐགས་འདི་ཉིད་སྟེལ་ནས་གྲི་བ་ཐམས་
ཅད་སྐར་བཞིན་འོ། །བསྐྱབ་བྱ་འདིར་ནི་ལྷེ་བ་ལ་ལྷེ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གི་ཡི་
གེ་དང་པོ་ལྷེ་བ་ལ་གྲིའོ། །དེ་ནས་བརྒྱས་པའི་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྷེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐགས་ཀྱི་མཐའ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཚིག་སྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ནི།
ཨི་ལྷེ་དཔལ་། བརྫོ་རྫོ་རྫོ། རྫོ་ཤ་དབྱངས། ས་མཉུ་ཀུན་ཀྱི། ལྷ་ལྷ་བཟང་པོ། ཆེ་གེ་
མའི་འཉེ་ཞི་བ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མཛོད་མཛོད། ལ་མཉུ་བསྐྱར་བའི་མཐའ་ཉེན་འོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱེ། ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་པཌ། དབབ་པ་ལ་ལྷ། མཉེས་པ་

ལ་མ་པ་༧། བསྐྱེག་པ་ལ་ལོ་༧། ཅེས་པ་མཐར་སྦྲིན་བར་བྱ་སྟེ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་
བ་ལ་ཡང་མཐའ་འདབ་མ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བརྗོད་པའི་འཁོར་ལོ་
རྒྱལ་དང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རྣམ་དག་ལ་ཡང་རྟལ་ཏུ་བསྦྱབ་བྱའི་
མིང་གི་ནི་མཐར་སྐྱེལ་ཚིག་གི་བ་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་འདྲམ་དཔལ་གྲགས་པ་བདག་གི་བཙེ་བའི་རིན་ལམས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་ཡིས་བསྟན་པ་ལྟར་མ་སྦྱས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་
འདི་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་འདོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་འགྲུབ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཚོགས་ཀྱོ། །

གཉིས་པ་མཚོད་སྦྲིན་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་
དང་ཡན་ལག་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་གཉིས།
ཡན་ལག་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱབ་པ་དང་།
མཚོད་སྦྲིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རང་གཞན་གྱི་མངོན་ཤེས་སྦྱབ་པའི་
ཐབས། རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བས་འཆི་མེད་སྦྱབ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བས་གཏེར་
བརྟལ་པ། བཅོན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མཁའ་སྦྱོད་དང་མཚོག་སྦྱབ་པ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་
མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་སྦྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཚོགས་བཅད་བཞི་བཅུ་གོ་སྟེ་སྟེ། སྦྱ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ནས། ཟས་ཀྱི་ཕྱད་ཅེས་པའི་བར་འགའ་ཞིག་གོ་སྟེ་ཞིང་། ཚོགས་སྦྱ་
བཅད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབང་གི་ལེ་ཏུར་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་

བཤད་ཟེན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དེ་དག་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་འདི་ལྟར་གཞུང་གིས་
དུ་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་གང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ཁའི་ཕྱོགས་ན་ཉལ་ཏུ་ཡོད་པ་
རྣམས་འཕྲོར་དང་ལྷན་པའི་མི་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་པའི་མཛོད་
ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པར་གྱུར་བ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ལྟར་གྱི་རྣམས་པ་དེ་ལ་རྣམས་འཕྲོར་དང་
ལྷན་པའི་མིའི་སེམས་ནི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་སྐྱར་ཞིང་བསྐྱོམས་པ་དག་ལས་ཀྱང་
ཡུལ་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་སེམས་དག་ཀྱང་རོ་ནི་མཉམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་སྟེ།
དེའི་དབང་གིས་འདི་ག་ཉེན་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་ཉེ་རིང་
དུ་གནས་པ་ནི་གང་ཞེས་སྤྱིད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དེ་
དང་དེ་ནི་རི་ལྷ་བའི་བཞེན་དུ་ཐོས་ཤིང་ཅི་བསམ་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཁྱེད་
བདག་གི་ནི་རྣམས་ཤེས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་རིང་དུ་ཐོས་
པ་ལྷན་པའི་མཛོད་ཤེས་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྣམས་འཕྲོར་བ་ཡིས་སྐྱོར་བ་
ཡན་ལག་རྒྱལ་ནི་བསྐྱོམས་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤེས་སྐྱོམ་དང་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐོལ་གྱིས་འཆི་
སྐྱེའི་རྒྱུང་སྐྱོར་དང་། བཤེས་སྐྱོམ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་“ཐོལ” ཀྱིས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་
སྐྱོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀྱང་བ་སྐྱེལ་གྱང་བཅེངས་པར་བྱས་ནས་བན་ཚུན་སོ་དག་
ལེགས་པར་རེག་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཁ་ནི་ཅུང་ཟད་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ཡིས་བྱི་རོལ་
ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུང་དག་ནང་དུ་སྐྱོབས་ཀྱིས་བཀུག་སྟེ། རྒྱུང་དེ་དང་ལྷེ་ཏུ་རྒྱུང་ལས་

༡ མ་གྱུ། ༧ནལ། ཟལ ཞོལ། ༡༧ནལ། རྫ། ༡༧ནལ། ཟོལ * ཟོལ

འདྲ་ག་པའི་བདུད་ཅི་མཆིལ་མར་བཅས་པ་མགིན་སྟིང་གི་ཉེ་བའི་དབྱུས་སྲུང་བ་ཏུ་
བཅུག་པ་མགིན་པ་དང་སྟིང་ཁའི་བྱམ་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུང་བ་ཚོ་བའི་རིམ་པ་
དང་ནི་བཀའ་པ་དང་སྟོམ་པ་འཕྲོག་ཅིང་མིའི་མཚོག་རྣམས་འཕྲོར་བ་དག་གི་ལྷན་ལ་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དུག་དག་དང་ཡུང་སྐྱུས་དུས་མིན་འཆི་སོགས་ཡང་དག་པར་
འགག་གོ། །གཞན་ཡང་དབྱུས་པའི་འཁོར་ལོར་ཐིག་ལེ་དཀར་ལོ་དབྱུངས་བཅུ་དུག་
རྣམས་གྱིས་“ཡོངས་”སྲུ་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་ལུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པར་སྟེང་འོག་
གི་རྒྱང་བཅུག་པ་ཡིས་ཡུང་བད་ཀན་གྱི་ཀུན་ཏུ་གདུང་བ་འཕྲོག་པ་སོགས་སྲ་མ་ལྟར་
འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཁ་ཡང་པན་ཚུན་བཀའ་པ་བཅུ་མས་ཉེ་སྟེང་བྲག་པ་
གཉིས་ཀ་དག་ནས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བ་དག་གི་རྒྱང་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེང་སོག་གི་རྒྱང་
གི་བྲག་པ་གྱིས་ནང་དུ་བཀུག་སྟེ་བྱི་མ་མེད་པའི་སྟོག་དང་མཚུངས་པའི་སྲུང་སེལ་
གྱི་རྒྱང་དང་ཉེ་བར་སྐྱུར་ཉེ་བསྐྱོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
དུས་གྱིས་གོམས་པའི་སྐྱོར་བ་དག་ལས་རྒྱ་བ་གཡོན་རྒྱང་དང་ཉེ་མ་གཡས་རྒྱང་
དག་མེ་ཨ་མ་རྩ་རྩེའི་དབྱུས་སྲུང་འོ་ནི་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བའི་བྲམ་པ་ཅན་དུ་
བྱུང་བ་ན་ལྷན་ལ་ཟས་དང་སྟོམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྐྱོད་མེད་ཡུང་བཀའ་པ་
དང་སྟོམ་པ་འཕྲོག་སྟེ། མཐར་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡུང་སྟེང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྣམས་འཕྲོར་བས་སྟེང་མིག་སྐྱབ་པའི་སྐྱད་དུ། ཉེ་མ་
ཤར་བའི་སྐྱོགས་ལས་ནི་གཞན་དུ་གདོང་སྐྱོགས་ཉེ་མདུན་དུ་ཉེ་འོད་ལ་གནས་པའི་

༡ མ་གྱི། ༧༧ནམ། ཡངས ཞོལ། ༡༧༧བཀ། ལྷ། ༡༧༧པམ། ཡོངས * ཡོངས

རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་མི་འགྲུང་བར་བརྟན་པར་གནས་པའི་མིག་གིས་ཡུན་རིང་དུ་
བལྟས་ཏེ། དེའི་སྤྱི་ནས་མིག་འབྲེད་འཇུག་དུ་མ་སོང་བར་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་
ལ་མངོན་པར་བལྟས་པས་གྲིབ་གཟུགས་དང་སེམས་གཅིག་ལུ་རོ་མཉམ་པའི་ཆེ་
ཡིད་གྱིས་བརྟགས་བ་ན་སྤྱེས་ལུ་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་དུ་བའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་
མཛོང་བར་འགྲུང་རྟོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བ་དུག་ཏུ་
གོམས་པའི་སྤྱོད་བ་དག་ལས་ལྷའི་མིག་འགྲུབ་སྟེ། ས་ལོག་ལ་གནས་པའི་གཏེར་
གང་ན་ཡོད་པ་ནི་སའི་ལུ་གནས་མཛོང་བར་འགྲུང་རྟོ། །ཡང་ན་ཤིང་གི་གྲིབ་མའི་ཅ་
བར་འདུག་ནས་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་མིག་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་མིག་གཡོ་བར་བལྟས་པས་
སྤྱི་ནས་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་མཐེལ་དུ་ལྟ་སྟངས་བཅས་པས་ཐེག་ལའི་འབྲེད་བ་
ལྟ་བུའི་རྫོང་གཟུགས་མཛོང་བ་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ་སྐོམ་བ་སྤྲོད་བཞིན་
གོམས་པས་ཀྱང་ས་ལོག་གི་གཏེར་མཛོང་རྟོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟ་མངོན་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་སློག་མཆིངས་པས་འགྲུང་བ་མེད་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཐོབ་ན་རྣུ་ད་གོམས་པས་བཅོན་ཐབས་སུ་བཅིངས་པའི་ཐབས་
ནི་རུས་བ་སྟེ་སློག་གི་རྒྱང་གང་ཞིག་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གཞན་སྤྱི་རོལ་གྱི་
གནས་སུ་སྣ་སྟོ་གཡོན་ནས་ས་རྒྱང་སོར་བཅུ་གཉིས་བརྒྱས་པའི་མཐའ་དང་།
གཡས་ནས་ནམ་མཁའི་རྒྱང་ཆའི་སྟེ་སོར་བཅུ་དུག་བརྒྱས་པའི་མཐའ་འགྲོ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ནི་སློག་ཚོལ་གྱིས་སྟེ་བར་འགོག་བ་དང་བཅས་པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་
སློག་དང་མཚུངས་པའི་སྤྲོད་སེལ་ནི་སྟེ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དྲང་སོར་
འགྲོ་བས་དབུག་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དུ་ཡངས་བ་ཡང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་

འཁོར་ལོ་ནས་ནི་འཁོར་ལོ་གོང་^༡མ་གོང་མའི་བར་དུ་དེས་པར་གཡས་གཡོན་དུ་
 རྒྱ་བས་དམན་ཞིང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ནས་ལྟེ་བར་ཕྱག་སྟེ། རོལ་བའི་བསྐྱོད་
 བས་དབུ་མའི་ཙུ་ཨ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རེམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་རི་སྲིད་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་བྲག་པར་སྤྱོད་ཏེ་སྤང་གི་བཅའ་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་
 ཚངས་བྲག་སྤྱི་རོལ་གྱི་པགས་བ་དག་ཀྱང་ཁབ་གྱིས་ཕྱག་པ་བཞེན་དུ་མུར་སེལ་གྱི་
 རྒྱང་གིས་རེག་པས་ཚ་བའི་བྲག་རྩ་སྟེ་ལ། དེའི་དུས་སུ་མུར་དུ་སེལ་བའི་རྒྱང་
 མཚོག་བཅའ་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་གྱིས་མུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ལྟེ་བའི་སྤང་གི་
 དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་བས་སློག་མུར་བྱང་གི་རྒྱང་དག་
 དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱ་བ་འགགས་བ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་
 གིས་གཙུག་ཏོར་ཕྱག་ནས་མཚོག་གི་གོང་ཁྲིར་འོད་གསལ་དག་དུ་འབྱོར་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་བ་ན་རང་གི་ཡིད་ལ་རྗོ་རྗོ་སྤོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་རབ་དུ་སང་
 ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་མུ་ལས་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་དང་བཅས་བ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་
 བའི་ཡིད་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་ལྷན་གྱི་མཁའ་ལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་མ་བཟང་རྩ་
 འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །སྤྱར་ཡང་རྒྱ་ད་
 གོ་མས་བ་ལས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་བའི་འོད་གསལ་འདི་ནི་འགྱུར་མེད་
 བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དག་གི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ཤེས་
 རབ་གྱི་བ་རོལ་དུ་སྤྱོད་མའང་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་བ་ལ་གསུམ། ཕྱག་ཚེན་གྱི་ལམ་རོས་བརྒྱུད་བ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་

---

¹ མ་གྱི། ༧༧ན། གོང་ ཞོལ། ༡༡༠ན། ལ། ༡༧བ། གོང་ *གོང་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བསྟན། སྤགས་ཀྱི་ཐག་པ་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ཡུལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྣང་བས་སྣུ་མའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་མཐུ་ལས་ནང་དུ་ཡིད་དབྱ་མ་དང་སྤྱི་རོལ་དུ་ནུ་ལམ་མཁའ་ལ་ནི་མེ་ལོང་དག་ལ་པ་
པལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བའི་བག་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱི་མེད་འོད། གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བས་སློབ་དང་
མཚུངས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་འོད་ཟེར་དུ་མ་འབྲོ་བར་བྱེད་བཤོ། །སྤྱི་དང་ལུས་ལ་དབྱེར་
མེད་པར་སྣང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་
སྤྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅོམ་སྟེ་དེ་ནི་ནུ་ལམ་མཁའ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
གནས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདག་གིས་འཇུག་པ་ཉིད་
དེ། དེ་འབྲོ་བ་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་རང་གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་
པས་གཅིག་ལུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྤང་བར་བསྟན་པ་དང་།
སྟན་སྟེས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱོམ་བྱུང་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་ཆེན་དེ་རྗེད་ན་སྟོང་ནི་གཡོ་སྤྱོད་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྫོག་པ་
དང་བཅས་པའི་མི་མོ་ཚུམ་པ་དང་འཇུག་པའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་འདི་དང་། རྫོག་པས་བཏགས་པ་ཅོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅོམ་གྱིས་ནི་འདོད་

གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ལས་མི་འགྲུབ་པས་དེའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོམ་པ་བཏང་བ་
སྟེ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཞི། དེ་བས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྤྲད་ཏུ་
རྒྱལ་བ་མཚོག་དོར་སེམས་དག་གི་སྤྲེད་ཀྱི་འབྲེད་མ་ལུག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
མཚོག་གི་ལུག་རྒྱ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྤངས་པས་གོས་པ་མེད་ལ། སྤྱི་འཛིག་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་མཐའ་དང་བྲལ་བས་མཁའ་མཉམ་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་སྤྲོད་པ་བཅོམ། སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འབྲུབ་
པས་འབྲུབ་བྱེད། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གོམས་པ་དག་གིས་བསྐོད་བྱ། དུལ་
དུལ་ཅན་བརྟེན་པར་གནས་ཞེས་སམ་ཐེར་བྱུག་ཅེས་དབང་ལོ་གསུང་བ་ལྟར།
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་ཤིང་དབང་པོ་དུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད་
པར་ཡང་རིག་པས་སམ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཡེ་ཤེས། འོད་
གསལ་བས་གཟི་བརྗེད་ཅན། སྤྲིད་པའི་དྲི་མའི་ཙ་བ་འཕོ་བའི་ཆགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་
སྤོང་ཉིད་སྤྲིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་རྗེས་སུ་རིག་པར་
འགྱུར་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད། །

གསུམ་པ་ཞི། སེམས་ཙམ་པས་སྤྲིད་གསུམ་མཐའ་དག་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ཙམ་གྱི་
གཟུགས་སུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྤྲུང་བས་རིགས་པས་ཞེགས་
པའི་སྤྲིད། དེས་ན་འདིར་སྤྲིད་པ་གསུམ་ཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་བདེན་ཞེས་
འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་དོན་སྤྲུབ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། དབུ་མ་པས་སྤྲིད་

༡ མ་གྱི། ༧༧བཅུ། བྱད ཞོལ། ༡༡༡ཙམ། ལྷ། ༡༡༡བཅུ། ཟེད * ཟེད

གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་སྲིད། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཤེས་བྱ་བདེན་པར་
 མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པས་ཤེས་པའང་བདེན་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་གཟུང་
 འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུལ་སེམས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་
 པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་གང་
 དུ་འདར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཚིག་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་
 བ་མཐར་སྐྱབ་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་ཆད་པ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་རྣམས་སྟོན་པར་
 འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མི་མཁས་ཀྱང་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་ཚིག་གང་
 གིས་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆད་
 པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་མཚོག་ཏུ་བརྩམ་ནས་སྟོང་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་མང་སྟེ། “དེ་ལྟ་ལམ་
 ཉམས་པར་གྱུར་བ་དེས་ན་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་གང་ཞིག་ཐིག་ལེ་འཕོ་མེད་
 ཤེས་རབ་རྫོང་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ། ལུས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་གནས་ཀྱང་” ལུས་^༡
 ཉེར་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་སྟོང་བྱང་དུ་
 འཇུག་པའི་ལམ་དག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྐྱབས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཚོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མཚོད་སྤྱིན་སོགས་དེས་དོན་དུ་
 བསྟན་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། མཚོད་སྤྱིན་གྱི་དོན་དེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཞི་བའི་བརྩམ་བ་དེས་དོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༠ན་ལྟ། ད ཞོལ། ༡༡༡ན་ལྟ། ལྷ། ༡༡༡བ་ལྟ། དེ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༠ན་ལྟ། ལུས ཞོལ། ༡༡༡ན་ལྟ། ལྷ། ༡༡༡བ་ལྟ། ལུས * ལུས

དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚོན་སྦྱིན་གྱི་དུས་སུ་བ་སྐྱང་དང་བསེ་བུ་དང་ཉ་དང་སྐྱང་པོའི་
མགོན་པོ་དེ་ལྷན་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་ལྷན་སྦྱོར་གྱི་སྟོག་གི་མཚོན་སྦྱིན་གྱི་དུས་སུ་ལུས་
གྱི་ལུལ་ལ་ཐོས་ཤིང་ལོངས་སྤོང་བས་མཚོན་སྦྱིན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ལྷོད་གྱི་དབང་པོ་ནི་
བདེ་བར་བརྩམས་པར་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེས་པའི་དོན་དུ་གསུགས་
སོགས་ལུལ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ལུལ་ཅན་ལྷན་སྦྱོར་གྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྦྱོར་བ་དག་ལས་ལུལ་ལུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འབྲོག་པ་སྟེ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་སྐྱོ་སྦྱོའི་བསྐྱེད་ལྡན་དཀའ་སྐྱབ་པ་ལྷན་སྦྱོར་གྱིས་བ་སྐྱང་
གི་བགས་པ་རྒྱལ་སྤྱང་འཛོམས་པའི་ཆེ་དེ་པོ་ས་འཛིན་ལས་ཅ་ཞི་བ་ཞེས་པ་བརྟུས་
ནས་སྦྱོར་སྦྱོང་ཅ་བརྒྱན་བསྐྱེད་ཉེ་སྦྱོར་སོ་མ་བརྒྱངས་པའི་བྱེ་མ་དང་། བསྐྱེད་
བརྟུང་བ་ཁྲིག་དང་བཅས་པ་འཕྲུང་བར་གྱུར་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སམ། རྒྱན་སྦྱི་མར། མཚོ་དེས་དོན་དུ་མི་དང་
བ་སྐྱང་གསོད་ཅིང་ལྷ་གང་དགྲུགས་པ་ཞི་བའི་བརྟུང་། །ཞི་བའི་རིག་གྱེད་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་སེམས་སྦྱོར་འབྲིན་པར་རབ་ཏུ་མཁམ་པ་ལྷན་སྦྱོར། །བ་སྐྱང་བགས་པའི་ཞི་
བའི་བརྟུང་བ་ལྷ་ག་མཚོག་དགྲུགས་ཏེ་ཡི་པོ་ཉུགས་བཅད་པ་ལ། །ཁུ་བ་ཁྲིག་གིས་
ལྷན་པར་བསྐྱོས་པ་སྐྱང་དང་མར་དུ་བཅས་པ་སྦྱེ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་
ན། བསྐྱེད་ལྡན་བུ་མ་ཟེ་ལྷན་སྦྱོར་གྱིས་བ་སྐྱང་གི་བགས་པའི་སྦྱོར་ལ་འདུག་པར་བྱ་སྟེ།
སོ་མ་བ་སྦྱིའམ། ཞི་བའི་བརྟུང་བ་ནི་ལོད་མར་འདུག་བཞིན་པའི་རྟའི་མཚོན་པ་
བཅད་པ་ཁུ་ཁྲིག་གིས་བསྐྱོས་པ་སྐྱང་མར་དང་བཅས་པར་གྱུར་བ་བཟའ་བར་བསྟན་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་བ་ལྟེ་བའི་མོས་པ་ལྟེ་བའི་བདུད་རྩིའི་
རྒྱན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གཤི་རྩལ་ལ་རོ་མཉམ་བར་མི་འགྲུང་བར་གནས་ཤིང་སྤྱི་བ་
བལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བའི་གཟུགས་ཏེ། རང་བཞིན་
ཅན་དེ་འཕྲངས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང། དེ་གཏུག་
པའི་བྲང་སྲོང་གིས་བྱིན་ཅིག་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསང་བའི་དེ་ཞོ་ན་ལས་བསྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ལུས་
ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པས་ཚངས་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་འགྲོག་བྱེད་དབང་
ལྷག་ནི་དག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་ཅིང་བཅིངས་པས་ན་ཁྲབ་འཇུག་གུང་ཡིད་དེ་
དང། དེ་ལྟ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་སྟན་དངགས་མཚོད་སྤྱི་ན་དེས་བརྗོད་དེ། རིག་
བྱེད་གསུམ་མམ་བརྒྱ་ཅན་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་མཚོད་སྤྱི་ན་རིགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གསུམ་པོ་
དེ་དག་གུང་ཚོ་ཡིག་གི་ཨ་ལུ་མའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གུང་བྱི་ལ་རྒྱ་ཉི་
“བསྲོག་གཟབ་དུས་མེ་དེ་དག་རྣམས་དང། རྩལ་སྟན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་དང། རང་དུ་རྩ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་རིགས་ཅན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་
རིགས་བཞི་ནས་བརྒྱ་རྩ་ཅུ་དགའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང། བསྐྱས་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་
བདུན་རྣམས་ནི་ནང་ལུས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཚང་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཡུལ་ལྗེ་དང་
ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྤོང་གི་འཁོར་པོ་ལྗེ་དང། འོག་གི་རྩ་མོ་གསུམ་ལ་
གནས་པའི་སྤིད་བསྐྲངས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སྤོང་པའི་སྤྱི་ཚམ་གྱི་

༡ མ་གྱི། ༡༠༡ན། ༡༡། བསྟོན། ཞོལ། ༡༡༡བལ། ལྷ། ༡༡༧བལ། བསྟེག

གཟུགས་ཉེ་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རིགས་ལུས་དེའི་དབུས་སུ་
བྱུང་བའི་གཞོན་མང་དམ་མེ་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུལ་ལུལ་ཅན་
ཀྱི་“མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་། རྩལ་སྤུན་སྤྲོ་བས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་གསང་བའི་
དེ་ཞོན་ཉིད་འདི་དག་སྟོན་ཚངས་པ་ཡིས་ནི་རིག་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་
དག་ལ་སྟོན་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོགས་མ་ལུའི་དུས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་ཐུབ་པ་སྟེ་དང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ས་འདིར་ནི་
སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གསོད་པ་དག་ཀྱང་རིག་
བྱེད་ཀྱི་གསང་བའི་དེ་ཞོན་རབ་སྟོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་མི་རྣམས་
མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཅོད་པའི་མཚོན་སྟེན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ།
དེ་ལ་ཞུགས་པས་དཔྱལ་བ་ངན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་འགྲུང་གྱི། མཐོ་རིས་ཐར་
བ་མི་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་སོལ་བ་འོ་མའི་རྒྱན་གྱིས་མངོན་པར་བཀྲམ་པས་འདིར་ཟླ་
བའི་མདོག་ཅན་དུ་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱིན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསལ། །འདོད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོལ་བ་བསྟན་པས་ལམ་
རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བསྟན། བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་

༡ མ་གྱི། ༡༠༡ན་༣། མཚོན་ ཞོལ། ༡༡༡ན་༡༣། ཟླ། ༡༡༧བ་༤། མཚན་ * མཚན

ལས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། དབང་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་བྱིན་དགོས་པར་བསྟན། དེ་
ལ་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང། དེས་ན་འདོད་པ་སྦྱིན་མི་རུས་པར་ཏུ་
དབང་མི་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་
བར་དགག་པ་དང་། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བར་གདམས་པ་དང་། སྦྱིན་བྱའི་ལུས་
ངོས་བཟུང་ཞིང་པན་ལོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་སྦྱིན་པའི་རིག་
བྱེད་ཏུ་སྤོངས་པར་བསྟན། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཞེས་པ་འདི་ལ་དུ་འགྲུང་དུ། རྣལ་འབྱོར་དང་
དམ་ཚིག་གྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་འགྲུང་བ་ལྟར་བཤད་ན། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་
སྦྱོར་བ་དང་ནི་སྦྱི་ནང་གི་དམ་ཚིག་དང་རྣམ་པར་གྲལ་བ་འཆེ་བ་ཚོས་སུ་སྦྱོན་པའི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རྩུབ་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མི་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་
རིགས་ཉམས་ན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་རིགས་བསྐྱུང་
བའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་གཞན་གྱི་བྱ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་ཉིན་མཚོན་དུས་སུ་
རང་གི་རྒྱུང་མ་བསྐྱུང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་བྱ་བསྐྱེད་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
རང་གི་བྱ་ཡིས་པ་ཡི་དོན་ཏུ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དག་ཀྱང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ནི་འཛིག་ཉེན་ཏུ་
སོང་བའི་པ་དེའི་སྦྱིན་པར་འགྲུང་བས་དེའི་འགྲུས་བྱ་ལ་བསམ་ལོངས་སྦྱོང་དོ་ལོ་ཞེས་
མ་རངས་པའོ། །རྒྱ་མཚོན་དེས་ན་འགྲུང་མེད་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པའི་འགྲུས་སུ་སྦྱེར་
བ། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱུང་མ་གཏོང་བ་འདི་ནི་གདུག་པའི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་

བྱེད་དུ་སྤྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་མི་རིགས་པར་དབེས་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་
 རིགས་ཀྱི་རྟོ་ལོ་བཟང་པོ་ཡིས་རང་གི་རྟོ་ལོ་བཟང་པོ་ལ་ནི་ཞུགས་པས་རྟོ་ལོ་ཆོག་
 གི་སྦྱེས་བུ་སྦྱེ་རྟེན་ལ་གཞན་དང་གཞན་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་ཡི་
 དཔལ་ཡང་པ་རོལ་གྱི་རྟོ་བཟང་པོ་འདི་ཡི་མ་སྤུ་ལས་སྤྲོད་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ནམ་སྦྱེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས། པ་རོལ་གྱི་རྟོ་བཟང་པོའི་མ་སྤུ་ཡི་དཔལ་སྦྱེ་རྟོན་
 མའི་བདག་པོ་ཡིས་ནི་རྟེན་པ་དག་གྱང་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་
 རྒྱུ་མ་བཏང་བས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་འདི་གཏོང་བ་པོའི་དཔལ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་འགོག་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གང་
 གིས་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་དང་སྲོང་རྣམས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རང་གི་བྱེད་མེད་
 དག་ནི་གཞན་ལ་མི་སྦྱོར་བར་སྤྲུང་བར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཅུ་དུ་འབད་པས་
 བསྐྱུངས་ཀྱང་ཤི་བར་གྱུར་པ་ནི་བསྐྱུང་བ་པོ་ཁྱོད་ནི་སུ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་
 བྱེད་ཀྱང་བྱེད་མེད་ལ་སོགས་པ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་གྱིས་ནས་གང་འགོ་གཏོལ་
 མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་བསྐྱུང་བ་ནི་ཤེ་མ་ཞེས་བཅེ་བའི་ཚིག་གིས་མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་སྦྱིང་རེ་རྗེ་ན་ཞེས་བསྦྱིང་བའི་ཚིག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྦྱིན་
 རྒྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་རོས་བཟུང་། འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་མ་དང་སྲིང་མོ་དང་རིགས་གསུགས་ཀྱི་སྐལ་པ་
 བཟང་མའི་དུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གསང་བར་བྱ་བ་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་ནི་སྤྲུལ་ཅུའི་ལོ་ཏུ་འགྲུང་རོ། །འདིར་བྱ་མོ་དང་བཅས་ཞེས་པའི་
ཆོག་ལས་ལྷག་རྒྱ་གསུལ་ལོ་འདི་རྒྱད་ལོ་ལོ་ལ་མི་སྤྲུང་གི། ལྷག་རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་
ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་སྤྲུལ་ཅུའི་བར་གྱི་ཁྲད་པར་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་
ཟེར་རོ། །

གསུལ་པ་ནི། འདོད་པའི་སྦྱིན་པས་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་རྒྱ་མཚོན་
ཅི་ཞེ་ན། སྦྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲུང་བ་སྦྱོད་པ་ན་རྒྱལ་པོ་
སོགས་སུ་འཁྲུངས་ཏེ། འདིན་མ་ས་གཞི་སྦྱིན་པ་དང་ནི། ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་ལྟ་བུ་གྲང་
ཆེན་དང་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་ལ་དང་། གསེར་གྱི་ཁྲད་ཆེན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྲུབ་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་འབངས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་ཞིང་། སྤར་ཡང་ནང་གི་ལུས་མགོ་དང་
ཤ་དང་ཁྲག་རྣམས་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱིན་མོད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་
པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུང་ཏེ། དེ་ནས་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱང་
མ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་སྦྱིན་པ་དེ་བྱིན་པས་སྦྱེས་བུ་དམ་
པ་དེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་སྤྲད་པོ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མ་གྲུབ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་པའི་བྱིར་ན་འདོད་
པའི་སྦྱིན་པ་མཚོག་གོ། དེ་འབྲ་བའི་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱང་ཡང་འབྲས་བུ་
ཆེ་བར་དཔེའི་སྦྱོན་ནས་བསྟན་ན། འདི་ལྟར་ཟངས་ལ་བྱིན་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་གསེར་
ཐོབ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ལོར་བུ་མཚིང་བུའི་དུམ་བུ་བྱིན་པས་སྦྱེའི་ཅོད་པན་དུ་
འོས་པའི་ལོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་དག་ཐོབ་པ་དག་དང་མཚུངས་པ། སྤྲད་འཚོང་དམ་
པ་ལ་བརྟན་ལ་བྱིན་ནས་སྟེར་བའི་འདོད་པའི་སྦྱིན་པས་ཀྱང་འཆི་མེད་སྟེའི་རིགས་

གྱི་བྱ་ལོ་འཛོལ་ཅིང་། སྐྱ་བའི་པགས་པའི་དུས་བྱ་བྱིན་པས་སྐྱ་ཅི་ཐོབ་པ་དང་
མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོང་དུ་བྱིན་པ་ཡིས་ནི་རིག་མ་ཉིད་གྱི་ཉ་མཚོག་ཐོབ་པ་
དང་། ར་བྱིན་པ་ཡིས་རབ་མཚོག་སྐྱང་ཆེན་བདག་པོ་ཐོབ་པ་དང་འབྲོ། །གས་ཏེ་
བངས་སོགས་བཏང་བས་གསེར་སོགས་ཆེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཚུང་མའི་སྐྱིན་པས་
རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་རིགས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལོ་ལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་
བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཆེད་པར་རིགས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ནམ་མིན་ཏེ། བཏང་
དཀའ་བ་བཏང་བས་སྐྱིན་པ་གཞན་ལས་ཆེས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱིན་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ཞིང་པ་ལོན་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྐྱིན་པ་དེ་ཡང་རང་ལ་བུམས་པས་མན་འདོགས་ཤིང་སྟོང་དུ་སྐྱབ་
པའི་སྐྱིན་གནས་ལ་སྐྱིན་པ་བྱིན་པ་ཚམ་དག་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བདེ་མཉམ་
འབྲས་བུ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སེམས་ཚན་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་སྐྱིན་པ་བྱིན་
པའི་མཐུ་ལས་བདེ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་ཏེ། སྐྱིན་པའི་ལན་དུ་རང་ལ་མན་
འདོགས་སུ་རེ་བའི་བསྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱིན་གནས་ལ་བྱིན་པ་ཡང་བུམས་
པའི་གནས་དེ་གཞན་དུ་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །སེམས་ཚན་
སེམས་སྐྱིབ་པ་ཀུན་དང་བཅས་པས་བདུད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
མཚོན་དེ་ལས་ན། སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྲུང་པའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་གྱི་ཞིང་དང་། རབ་མཚོག་
རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་སེམས་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འགྲུང་
མེད་བདེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱིན་གནས་རྣམ་འཕྲོར་པ་ནི་གཟུང་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱིན་པ་པོ་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་

ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བྱེན་ན་སྲ་མ་དམན་པ་ཉིད་དང་སྤྱི་མ་མཚོག་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་གསང་བའི་སྤྱིན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱེན་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། ཚོགས་
གཉིས་རབ་ཏུ་རྫོགས་ནས་ཕྱག་ཚེན་མ་སྤྲུལ་ས། མི་ཟད་པའི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཚེ་
ཉིད་ལ་སྟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བས་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འདོད་པའི་
སྤྱིན་པ་བྱེན་ན་རིགས་ཉམས་པས་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བར་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པར་བསྟན། འདོད་པའི་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་སུ་ཞེན་པ་ལས་ཕྱང་ཚོལ་ཀུན་སྐྱེ་སྐྱེ། གང་ཟག་གང་ལ་
རང་གི་རིགས་བསྐྱང་བ་ལས་ནི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་ལ་
ཀྱི་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་ཚད་མར་
འགྱུར་ལ། གང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་གྱུར་བ་དེ་ལ་ངེས་པར་ས་གཞིའི་
གནས་སུ་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་སློབ་གི་མཚོད་སྤྱིན་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་
ཚད་མར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་ལ་མཚོད་སྤྱིན་ཚད་མར་གྱུར་བ་དེ་ལ་རྣམ་མང་སྤྱད་ས་
དང་མི་རྣམས་དག་གི་སློབ་ལ་འཆེ་བ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་འཆེ་བ་ཚད་མར་
གྱུར་བ་དེ་ལ་དཔྱུལ་བའི་འཛིགས་པ་བྱེད་པའི་སྤྱིག་པ་གསོག་པ་ཚད་མར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་རིག་བྱེད་ལས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དགའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་དེའི་གནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་སྤྱིར་སྤྱིན་པ་དགོས་པར་བསྟན། སྤྱད་ས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་དཀོན་མཚོག་

གསུམ་ངོས་གཟུང་། དེ་དག་ཡུལ་མཚོག་ཡིན་པས་མཚོད་པར་བྱའི་སྤྲད་པར་མི་བྱ་
བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ནི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གནས་འཛིན་པའི་རྒྱུར་
འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་ནས་སུ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འཛིན་པའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་
དཔལ་ལྡན་གཙུག་ལག་གི་རབ་གནས་བྱ་བར་བཞེད་པར་གསུངས་ལ། གཙུག་ལག་
ཁང་ན་བཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་དང་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པ་དག་ལས་
འབྲུང་བའི་ནད་དང་བྱ་བ་ཚ་བའི་ནད་ནི་ཞི་བར་བྱེད་པས་དེ་དག་སྦྱིན་པ་པོ་ཡིས་དེ་
དག་ལ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་མི་གནས་པ་དང་
གནས་པ་ཡང་སྦྱིན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་
སོགས་མེད་ན་དགོ་འདུན་མི་གནས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ཀྱང་མི་
གནས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ས་ཡི་སྤྲང་གི་གནས་སུ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
པའི་ས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་གཅིག་ནི་བཞུགས་ཤིང་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་
པས་ཡོ་བྱད་སྐྱུར་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེར་ནི་གྱི་མའི་བདག་པོ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
ཚོས་གནས་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་ཡུལ་གྱུབ་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ནི་མི་རྣམས་ཐར་པ་
ཐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ལ། དེ་ལས་སྤིད་ཞའི་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་

སའི་མན་ཡོན་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་གྱི་ལུང་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་
ཡིན་སར་བསྟན། དེས་དོན་དུ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ཡིན་སར་བསྟན་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་གཙུག་ལག་ཁང་ན་
གནས་པའི་སྐྱབས་ལཱུགས་འདི་དང་། ཡི་གེ་གྲིས་པའི་སྐབས་བཅ་ནི་ཚོས་ཉིད་དང་
དགོ་འདུན་དུར་སྐྱེག་གི་གོས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་སྟེར་བའི་དེས་དོན་གྱི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྲུབ་བདག་དོ་རྗེ་
འཆང་གི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་འབྲུམ་ཤག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེར་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བའི་དཀོན་མཆོག་གང་ཞེ་
ན། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྲུང་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་
བ་མཛད་པ་དང་། འཛག་པའི་སྐྱབས་པ་སྲངས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ། རབ་མཆོག་
སའི་གཞི་ལ་ཚོས་ནི་སློབ་དཔོན་དེ་ཡིས་བསྟན་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་
སོ། །དགོ་འདུན་ནི་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་དེར་གནས་པའི་མཐུ་
ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྟོང་རྗེ་འགྲུང་མེད་ལྡན་སྐྱེས་བདེ་བའི་སེམས་དང་། སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་ནི་
སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། འདིར་གཉིས་ནི་སྲུང་
ཡང་དང་པོ་ཉན་ཐོས་པའི་བཞི་ཚན་དང་། གཉིས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
བཞི་ཚན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་རྣམས་དང་དགོ་སྟོང་མ་དང་སྲུང་ཡང་འདིར་

ནི་དགེ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དག་དང་དགེ་བསྐྱེད་མ་སྟེ་འཁོར་ཚུལ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགེ་སྲོང་དང་དགེ་སྲོང་མ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བ་མི་འགྲུང་བ་ལ་དགའ་བ་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་མ་དང་དགེ་བསྐྱེད་ཡང་དབང་བདུན་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པས་སྐྱགས་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་དག་སྐྱིན་བྱའི་ཡུལ་མཚོག་ཡིན་པས་བྱིན་ན་འབྲས་བུ་མཚོག་ཐོབ་པར་བསྟན། དེ་དག་ལ་སྤྲོད་ན་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་དེ་དག་ལ་བྱིན་ན་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཉག་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྐྱིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མཚོད་སྟོན་རྣམས་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱང་བྱའོ། །རྗེ་ལྷར་བྱུ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བྲལ་བའི་མཚོད་སྟོན་དང་སྐྱབ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་སྐྱིན་པ་པོ་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྲོ་བའི་སྤྲིང་སྤྲི་སེམས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཚོག་གི་བདེ་བ་བྱེད་པ་འདོད་པའི་སྐྱིན་པ་ཚུང་མ་ཡང་སྐྱིན་པ་པོ་གང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཞི་ཆགས་ཤིང་འདུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་མཚོག་གི་བདེ་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འགྲོ་བར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་དང་རྒྱལ་བ་མཚོག་ཡིན་པས་སྤྲོད་ན་དཔུལ་བར་ལྷང་བར་བསྟན། རང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་མི་འཛག་པའི་ཚངས་སྲོད་དང་ལྟན་པའི་སྐྱིན་གནས་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ། ཚངས་སྲོད་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་

མཚོན་གྱིས་མཚོག་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་མཚོག་ཐོབ་པའི་དོན་ཅེ་སློབ་དཔོན་དང་ནི་རྒྱལ་བ་དོན་ཅེ་
སེམས་དབང་ལ་ཡང་མཁམ་པ་མིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཏེ་ཐོས་སློགས་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་
གང་དག་གསལ་བར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་ལམ་གདོན་མི་བ་བར་སྤང་བྱེད་དེ་དག་ནི་
བཤེགས་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་བསད་དེ་མཚོག་ཏུ་སྐྱེག་
བལྟལ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་འཛིགས་པ་བྱེད་པའི་མནར་མེད་དུ་ནི་སྐྱུར་དུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་མཚོན་ནི། སློབ་མ་གང་ལ་དོན་ཅེ་སློབ་དཔོན་རབ་
མཚོག་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོན་ཅེ་སེམས་དབང་གསལ་བས་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་སྐྱགས་
ཀྱི་མ་ཐུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མཛད་
པས་རིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་མི་རྣམས་དག་ལས་དགེ་སློང་སུ་
ཞིག་འཛག་མེད་བདེ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཅེ་སློབ་དཔོན་
དེ་དང་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་མཚུངས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། གཞན་གྱི་ཚངས་སྐྱོད་དང་དཀའ་སྐྱབ་སྐྱོགས་སུ་ཞེན་
པར་བསྟན། ཞེན་པའི་དཀའ་སྐྱབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན། དེས་གྲོལ་
བར་ལྟ་བ་བདུད་ཀྱིས་བཤད་པར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེས་འཛག་མེད་
དུ་བསྐྱུང་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་མེད་ཀྱི་ཚངས་སྐྱོད་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་མེད་དེ། མཚོག་གི་
བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་དགེ་སློང་དག་

གོ། ལྷ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྣོད་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ལ་གནས་
པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་། སྲིར་གོས་མི་གོན་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་གཅེར་བྱ་བ་དང་།
རྒྱ་སྟེགས་པའམ་འབལ་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིད་དང་། རལ་བ་ཐོར་ཅོག་གི་
བརྟུལ་ལྷགས་ལ་གནས་པ་རལ་བ་ཅན་དང་། ལྷ་ར་རྟེ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུན་བཙུག་
ཀྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་དང་རིག་བྱེད་སློབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྐྱ་དང་རྟོག་གི་
སོགས་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་
ལྷག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལས་འདིར་ནི་
རྟོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་བདག་གཞན་གྱི་བྱ་དང་རྒྱུང་མར་ཞེན་པ་དང་
རིགས་དང་ཚོས་གྱི་དབང་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་བཟུང་བུ་མིན་པར་ཞེན་པ་དང་།
རིགས་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཞེན་པས་རིགས་ལ་དགའ་ཞིང་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་སྣོད་དང་། སྣོད་མིན་དག་ཏུ་ཞེན་པས་དགའ་
ལྷན་དང་། སྐྱུང་བ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་དེས་སེམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་
བས། འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་བའི་ཞེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དགའ་སྐྱེད་གྱིས་མི་
གྲོལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྐྱེད་པོ་སྐྱ་དང་བཅས་པ།
འགྱུར་མེད་བདེ་བར་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ། སྐྱབ་པ་པོར་གི་ལུས་དང་དག་
དང་ཡིད་དང་ཆགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པ་སྟེ། རང་ལ་ཡོད་པ་འདི་
དག་ཀུན་ཏུ་པོར་ནས་སྟེགས་པའི་སྣོ་ཡིས་ལྷན་བདག་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཐབས་

༡ མ་གྲུ། ༡༠༧བཤན། བྱི ཞོལ། ༡༡༧ནུན། བྱི ལྷ། ༡༧༧བཤན། བྱི

ཐེག་ལེ་བཞི་འཕོ་མེད་དུ་འཇིག་པ་ལས་གཞན་པ་དག་གྲང་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བར་
བྱེད་དེ། ཀ་མ་རུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་དང་། བིལ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་
ངོགས་དང་། དབང་རྒྱལ་གི་རྟེན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ། མེ་ལྔ་
བརྟེན་པ་དང་ལྷན་དང་གྲི་དང་བ་ལང་གི་བརྟེན་ལྷན་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ལྷན་
ངེས་པ་བརྒྱ་སྟེ་མང་པོ་དང་། ཟས་གཙོད་པའི་སྦྱང་གནས་དང་། ཇི་ལས་ཅེ་གསུམ་
གྱི་སྟེང་དུ་མཚོང་བ་དང་། གཡུལ་གྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་འདོད་ནས་དུ་མའི་
མཚོན་ལ་མཚོད་བ་དང་། ཉི་མ་གཟའ་ཡིས་ཟེན་པའི་དུས་ལ་མཐོ་ངེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་
བདེ་བ་འདོད་པས་མེ་ལ་མཚོང་བས་“གྲོལ” བར་འདོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བརྟེན་ལྷན་ལྷན་འདི་དག་བྲང་སྲོང་རྣམས་གྱིས་གསང་དུ་
བཀོད་པ་ཡིན་ནས་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ལྷན་ལྷན་འདི་དག་མཐའ་དག་སྟོན་གྱི་ཚེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བའི་བདུད་རྣམས་དག་གིས་སྟོག་ཆགས་གྱི་ཤ་བ་
ཞིང་། ལྷག་ནི་བརྟེན་པའི་སྦྱང་དུ་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པར་བཀོད་པ་དག་སྟེ། གང་གི་
སྟོང་དང་ཀུ་ཤའི་འབྲིལ། །བིལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པའི་རི། །ཀ་ནི་ཁ་ལའི་འཇུག་ངོགས་
སྟུ། །ལྷན་གྲུས་ཡང་འབྲུང་སྲིང་བ་མིན། ཞེས་སྟོན་ནས་འདོན་པ་ལྟར། རིག་བྱེད་
ལས་འཇུག་ངོགས་ཚེན་པོས་སྦྲར་བརྒྱས་པས་ཤི་བ་དང་། སྦྱང་གནས་དག་གིས་ཤི་
བར་སྦྲར་བ་དང་། གཡུལ་དུ་མཚོན་བརྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་ཤི་བ་དང་། མཚོད་སྟོན་གྱི་
དོན་དུ་བ་སྦྱང་བསད་པ་དང་། ཉི་མ་གཟའ་བརྒྱང་བ་ནི་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤི་བ་དང་།
ཁྲིམ་འབེགས་པ་དང་། རྩོད་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཤི་བ་དང་།

༡ མ་གྱི། ༡༠༧༧༦ན། གོལ ཞོལ། ༡༡༧༧༦ན། ལྷ། ༡༧༧༦ན། གྲོལ * གྲོལ

བམ་ཐེ་བྱ་བ་བརྟུལ་ལྷགས་བརྟན་པ་དག་གི་ཆེད་ལ་གི་བ་རྣམས་མཐོ་ཤིས་སྲུ་
འགྲོའི་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བརྟུལ་ལྷགས་དེ་དག་ལ་གནས་ཀྱང་ཁྱ་བ་མི་འཁོ་བར་འཆིང་བ་
མེད་ན་མི་སྐོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ནི་འགྱུར་མེད་བདེ་བར་རོ་
མཉམ་པའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ལེ་བཞི་པོ་འདི་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་འདོད་པ་སྦྱིན་མི་བྱས་པར་དུ་དབང་མི་སྤང་བར་གདམས་
བ་ལ་གསུམ། དབང་སྤངས་ནས་སྐྱབ་དོག་གིས་འདོད་པ་མི་སྦྱིན་ན་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་
བར་བསྟན། བན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སློབས་འདོད་པ་སྦྱིན་པར་གདམས།
འདོད་པ་མ་བྱིན་ན་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བ་དབང་གི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནི་
རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་སྤོད་པ་བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་། འདོད་པ་སྦྱིན་པ་དང་།
བྱུག་ཆ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཐོས་ཤིང་དབང་གོང་མ་ནི་“སྤངས་ཉེས་ཀྱང་། སྤང་ཡང་
རྒྱུང་མ་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་དོག་གིས་སྤང་བར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་དཔྱུལ་བ་དང་པོ་ནས་
བསྐྱེད་སྤེ། བརྒྱུད་པ་རི་སྤིད་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔྱུལ་བ་བརྒྱུད་པ་
གང་ན་ཁབ་རྩེ་གཏམས་པ་མེ་འབར་བའི་ས་ལ་ལས་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྤོང་བའི་
དབང་གིས་སྤང་ཞིང་། དཔྱུལ་བ་གཞན་རྣམས་སྲུ་ཡང་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བས་སྤུག་
བསྐྱུལ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོན་དེའི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུང་མ་ལ་ཞེན་པས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༦ན་༧། སྤངས་ ཞོལ། ༡༡༡ན་༧། རྫོགས་ ༡༤༦བཤད། སྤངས་ *སྤངས་

ཐག་དོག་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་དབང་གོང་མ་མི་སྐང་བ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མི། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་བསྐྱུན་ལ་སྤྱི་
ནང་གི་སྤྱིན་པ་དང་འཇག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་།
ཡུལ་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་བཟོད་པ་དང་། གཡམས་གཡོན་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཉམས་པའི་
བཙོན་འགྲུས་རྫོགས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གུལ་
ཏུ་འགྲོ་བའི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཤེས་རབ་དང་ནི། དེ་ལས་ཚོས་བསྐྱུན་ནས་
འདུལ་བའི་ཐབས་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་སྤྱ་ཚོགས་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སློན་ལམ་
དང་། དེ་ལས་སྲིད་པ་མཐར་ལྷེད་པའི་སློབས་དང་། དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་རྫོགས་པར་ལྷེད་པ་དག་ནི་རྒྱང་མ་གཏོང་བའི་སྤྱིན་པ་འདི་ཡིས་
སྤྱར་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འཇོག་སྟེ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་སྐོངས་
པའི་མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་མ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཆིང་བ་བྱས་
ནས་མི་གཏོང་ན་དཔྱལ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་བས་འདོད་པའི་སྤྱིན་པ་བཟོས་པ་མེད་པར་
བཏང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཡམ་ཉེ་དབང་སྐངས་ནས་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་དཔྱལ་བར་
འགྲོན་དེ་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོན་ཡིན་པས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པར་མི་རིགས་སོ་སྣམ་
ན། མ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ས་དང་དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་ཚོགས་ཐོབ་པའི་
སྤྱད་དུ། སེམས་མི་བརྟན་པས་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་སྤྱིང་དང་ལྷན་པ་རྒྱང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
སྤྱག་པའི་སྐྱེས་བུ་སྤྱར་མ་ཡིས་ནི་རབ་ཀྱི་རྗོན་པོ་དག་བཟུངས་ཉེ། ལྷོགས་གུན་ནས་

འཐབ་མོ་བ་ཡིས་དགྲིགས་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་གྱི་གཡུལ་དུ་རབ་
ཏུ་ཞུགས་པ་ན་སྤང་ཆེན་དང་ཤིང་རྟ་དང་རྟ་བ་དང་དཔུང་བུ་རྩུང་གི་ཚོགས་པ་དབག་
མེད་མཚོང་ནས་ཤིན་ཏུ་འདྲིགས་པར་གྱུར་པས་སྤར་མ་དེའི་ལག་པའི་མཐེལ་ནས་
རལ་གྱི་དགའ་ཉི་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་གྱིས་སྤངས་ནས་དེས་རང་ཉིད་བསད་པ་
དེ་ལ་རལ་གྱི་འཕྲོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤྲུགས་གྱི་རིགས་གྱི་དབང་སྤངས་ནས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་དཔྱུལ་བར་
འགྲོ་བ་ནི་སྤྲུགས་གྱི་རིགས་གྱི་སྤྲོན་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྤྲོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྤོམ་པ་བསྟན་པས་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། ལམ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་
ཐབས་བསྟན་པ། རིམ་པ་གསུམ་པོ་བསྐྱབ་པའི་གནས་གྱི་དེས་པ། སྤོས་བཅས་མེད་
གྲང་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོས་ཐར་པ་སྤེར་བར་བསྟན་པ། ཐར་བའི་ལམ་དེ་སྤྲིབ་བཅས་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་པོའི་རིམ་པ།
བདག་གིན་རྒྱབས་གྱི་རིམ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་རིམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་དབང་སྤངས་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ལྟར་སྐྱབ་ཅེ་ན། དག་པོའི་
སྤྲུགས་དང་སྐྱ་སྐྱབ་པ་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡིས་གྲང་སྐྱ་མིན་དབང་པོ་དང་གདེངས་
ཅན་སྐྱ་དང་དག་པོའི་སྐྱ་རྣམས་གནས་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་དག་པོའི་ས་གཞི་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་དོན་དུ་ལུས་ལ་སྤོག་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་སྤངས་སོགས་ཞི་
བའི་སྐྱ་དང་། ལྷན་མ་སོགས་སྐྱ་མོ་ཞི་བའི་དམ་ཚིག་གི་རིགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་

སྤྱི་དམུལ་ཚམས་ལ་སོགས་པར་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་འི་བསམ་གཏུན་དང་། བ་
མུའི་མཐའ་ཅན་གྱི་བརྒྱུས་པ་དང་། ཞི་བའི་སྤྱི་ལྷན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
བརྒྱུབ་པར་བྱ་སྟེ། །ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་སོ་མཚོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
སོར་བསམ་གྱིས་ཡང་སྤྱི་དང་སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་བ་བསྐྱུས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི། སོག་དག་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སོག་འཛིན་གྱིས་ཡང་དབང་
གོང་མའི་དོན་བརྒྱུབ་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་གསུམ་པ་ཡིས་ནི་དུས་རྒྱུན་ཚད་མེད་
པར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་གྱིས་བརྒྱུབ་དགོས་
སོ། །དཔལ་པོ་རང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་ལས་རབ་ཏུ་ཡུར་པ་དག་པའི་རིམ་པ་དེ་
ལས་ཡང་ནི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་འདི་མཚོན་ཏུ་ཡུར་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། འགྲུར་མེད་ཡེ་
ཤེས་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟར་དགའ་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འགྲུར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྤྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
བཅིང་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པས་བཅིང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་
གྱིས་བཅིང་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་དང་པོ་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་མ་
བཅིངས་པའི་དདུལ་རྒྱ་མེ་ལ་རེག་ན་འགྲོས་པས་མེ་ནི་དདུལ་རྒྱའི་དབྱེད་ཡིན་ཏེ།
ཐབས་དང་བཅས་པ་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དདུལ་རྒྱ་འཛིང་བའི་ཕྱིར་མོ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་
ན་ནམ་ཡང་དདུལ་རྒྱ་འཛིང་བ་མེད་ལ། མ་བཅིངས་ན་ནི་དདུལ་རྒྱས་ལྷགས་
སོགས་གསེར་དུ་བརྒྱུར་བར་བྱེད་པ་མེད་དེ། གསེར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ན་གསེར་

འགྲུང་“སྐྱེ་བ་པོ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤོང་མེད་པ་ཉིད་དེ། ལོངས་སྤོང་མེད་ན་ལོངས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུང་བར་འགྲུང་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ལ་”རིག་¹་
བས་བྱང་སེམས་འགྲོས་ཀྱང་། ལྷོག་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་ན།
སྐྱེ་གནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་འཆིང་བའི་སྤྱིར་བཏང་མེད་ལ་སྐྱོར་བ་དང་བྲལ་ན་
ཉལ་དུ་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་དག་གིས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཆིང་བར་མི་འགྲུང་
ལ། བྱང་སེམས་བཅིངས་པ་མེད་ན་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་འབྲིགས་པ་མེད་དེ། དེ་
བས་མ་སྤྲུག་པར་ལུས་ཀྱི་འདྲིར་ནི་ལྷན་སྐྱེས་འགྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བ་མིན་
ལོ། །དེས་ན་རྗེས་བྲན་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི་རྣམ་འབྱོར་མཚོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
རིམ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོན་རིམ་པ་གསུམ་པོ་ད་གནས་གང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ལྷོག་
ཡིད་དུ་ལོང་བའི་སྐྱེད་མོས་ཆོས་ལམ། རི་བོ་དག་ནི་སྐྱེ་བོའི་རི་དག་དང་བྲལ་བའི་
དབེན་པར་རང་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་པས་ཞི་བའི་སྤྲུགས་རྣམས་བསྐྱབ་པར་
བྱ། དཔལ་བོའི་རིམ་པས་བསང་བ་ལ་སོགས་པ་དྲག་པོའི་ལས་རྣམས་ནི་དྲག་པོའི་
གནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱབ་སྟེ། ལྷ་མཚོག་རྒྱལ་བས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚོད་
རྟེན་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་རངས་པ་དང་ནི་རྫོངས་པ་ཡང་སྐྱབ་ཅིང་། ཡང་སྐྱས་
དབང་དང་དགུག་པ་ཡང་གནས་དེར་སྐྱབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ལྷོག་དང་གཟུགས་བརྟན་
བསྐྱབ་པའི་སྤྲུགས་པས་མཚོག་ས་སྟེ་བཟང་པོའི་གནས་ལྷོང་དང་དུར་ཁྲོད་ལ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༠༡བཟུགས། ལྷོ་ཡོང་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ། ལྷོ་ཡོང་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ། * ལྷོ་ཡོང་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ།
² མ་ཕྱི། ༡༠༡བཟུགས། རིག་ལོན་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ། ལྷོ་ཡོང་ཆོས་རྒྱུད་གིས་མཛད་པ། རིག་

སོགས་པར་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ནི་ལྷན་རྒྱ་བཞི་སོ་གྲུན་དང་རབ་སྐྱོར་བའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཞི་བ་ལ་དུར་ཁོང་ལྟ་བུ་གནས་གཞན་དང་ནི་ཞི་བའི་ལྷ་ལ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་གྲུང་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཤག་དག་གིས་ཀྱང་ལས་འབྲུབ་པར་མི་འགྲུང་རོ། །འདྲིར་གསུངས་པའི་གནས་དང་ལེ་ཅུ་འདྲིའི་མདོར་བསྐྱུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་གནས་གཉིས་མ་མཐུན་ནོ་སྣམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གདམས་ལིན་ནོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཟེར་ལ། གཞན་དག་བཟང་པོའི་གནས་སམ། མཚོག་གི་ས་ཞེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་ཅམ་ལ་བྱེད་པས་མི་འགའ་བར་འདོད་དོ། །

གཞན་ཡང་རང་གི་བྱིམ་དང་གྲོང་དུ་བཏགས་པའི་ལྷ་སྐོམས་ཏེ། བཟང་སྲིང་དག་གིས་ཉིན་དང་མཚན་མོའི་དུས་སུ་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྲགས་ཀྱི་བཞུས་པ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ན་ནི་ལུས་སེམས་དུབ་པས་ངལ་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཚོངས་ཏེ། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་སྦྱར་ཡང་ཚོངས་པའི་འདི་ནི་སྲགས་ཀྱི་བཞུས་པས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི། དེས་དོན་སྐོམ་པའི་གནས་དང་། བསྐོམ་བྱ་སྐོང་བ་ཉིད་དང་། སྐོམ་པའི་དུས་དང་། མཚོག་གི་མཚན་མོ་ནི། སིན་ཏུ་ཚོངས་པས་ཞེས་ཏུ་འགྲུང་ལྟར་ཏེ། བསྐོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སིན་ཏུ་ཚོངས་པ་ལ་གནས་པས་བསྐོམ་པའི་གནད་ཡང་དག་པར་ནི་ཤེས་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ལ་སྤྱི་པོར་སྦྲན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུག་པར་བྱེད་པ་ངེས་ཐབས་ཡང་དག་པ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ། བརྒྱ་ཅན་ལས་ཀྱང་། གནས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་དོར་ནས་རང་གི་བྱིམ་ལ་སོགས་པར་བཞུས་བརྗོད་

བྱས་པས་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། དེས་ལས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་གནས་དང་
དུས་ཚོད་ལ་སོགས་པ་མ་ཤེས་པའི་སྲིད་རྟོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞི། འོན་ཀང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་ཅེ་ན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་གི་རིམ་པ་ལ་ཞི་བ་སྐྱེད་རིམ་པའི་སྣེའི་བསམ་གཏན་དང་ནི་ཚོགས་སུ་བརྗོད་
པའི་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་དག་དང་། བརྟགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
རྣམས་དང་། རྗོ་རྗེའི་འདུག་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གདན་རྣམས་དང་། སྤྱིན་སྲེག་
དང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་
བའི་རིགས་རྣམས་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུལ་བ་མེད་པར་ཡང་བྱུང་མེད་
དང་སྦྱོར་བ། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲུག་རྒྱུའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནམ་
མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རབ་མཚོག་
ཁྱབ་བདག་རྗོ་རྗེ་འཆང་གི་བདེ་བ་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྣེར་བར་བྱེད་
དོ། །དེའི་སྲིད་འོད་གསལ་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཉིད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

བཞི་པ་ཞི། དེ་ལྟར་ན་བྲུག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་
གཞན་མེད་དེ། རང་གི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་། གཉིད་མ་སྐྱབ་པོ་ལོག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞི། གྱི་མིའི་
བདག་པོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སད་པའི་གནས་སྐྱབས་ལ་སྤང་
བའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲིབ་བཅས་

གི་གནས་སྐབས་དེ་དག་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཐར་བ་འཛོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྲིད་
རྒྱུ། །དེ་བས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྫོང་མེ་ཞེན་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་
དག་རྣམས་འཕྲོར་བ་རྣམས་ལ་བདེ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་
གིས་ཐར་བ་སྟེར་སྟེམ་ན། གང་ཞིག་རྣམས་འཕྲོར་ཡན་ལག་དུག་ལས་མཁའི་ཤེས་
རབ་མ་རྣམས་ཀྱུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལྡན་སྐྱེས་མི་འགྲུང་བའི་
བདེ་བར་གནས་པའི་རང་སེམས་དེ་ནི་རྣམས་འཕྲོར་བ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་སྟེར་བའི་ཐར་
ལམ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཟའ་བརྟུང་སོགས་སྟོང་ལམ་གྱི་རྣམས་འཕྲོར་གྱིས་བསོད་ནམས་
གི་ཚོགས་གསོག་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚང་གིས་མཚོང་བ།
ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་ལ་གཉོར་མ་སྤྱིན་བ། འཕྲོག་མ་ལ་ཆང་བུ་སྤྱིན་བ་སོགས་ཟས་
གི་རྣམས་འཕྲོར། མཚོང་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡན་ལག་དུག་དགོད་པའི་ཚོགས་ཤོ། །

དང་པོ་ནི། བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ལམ་དང་། བདུད་ཅིས་མཚོང་
བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་བས་ཁ་བསྐངས་པ་བསྟན་པའི་སྲིད་ཨོ་ཞེས་སོགས་སུངས་ཏེ།
ཨོ་ཞུལ་རྒྱུ་རྩེའི་ཡི་གེ་བཞི་སྟེ་གསུང་སྟུགས་ཡེ་ཤེས་རྫོང་མེའི་ས་བོན་ཏེ་དེ་དག་རིམ་
བས་ལག་པ་ལ་གནས་པ་བསྐྱོམས་པས་ལྷ་མཚོང་པའི་དང་པོར་དཔའ་བོའི་བསྟེན་
བཀུར་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་རྟག་ཏུ་ཐོད་པའམ་ན་རི་གེ་ལར་གནས་པའི་ཆང་
ནི་ཨོ་གྱིས་ཐེ་མ་སྐྱུངས་ནས། ཞུལ་ཡིས་བདུད་ཅི་ཆགས་པའི་རོ་དང་ལྡན་པར་
རྟོགས་པར་བྱས་ལ། རྒྱུ་གིས་མང་པོར་རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱས་ཏེ། རྩེའི་གེ་རི་བོར་

ཅན་ནི་བཞུ་བ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་རིམ་བཤས་བསྐྱོམ་བར་བྱས་ནས་
ནི། རྫོད་དེ་ནས་ནི་སྒྲངས་པའི་བདུད་ཅིའི་སྐྱེག་ལེ་དག་གིས་ལག་པའི་བརྒྱ་རི་བོང་
ཅན་གྱིས་མཚོན་པ་གཡོན་པའི་མིང་མེད་དང་། སྲིན་ལག་གི་ཅེ་མོས་མཉམ་པའི་ས་
དག་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཤེས་རབ་སྣང་བ་ཨེ་མཚོན་བྱེད་ཚོས་འབྱུང་བུར་གསུམ་པའི་
རྣམ་པ་ཚང་གིས་བྱི་བར་བྱས་ནས་དེའི་དབྱས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་མི་འཇུག་བདེ་བ་ཚི་ཡིག་
མཚོན་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དག་དང་མཚུངས་པ་རྒྱུམ་པོ་བྱའོ། །དེའི་དབྱས་སུ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲངས་ཤིང་མ་ལང་གི་གཟུགས་
བརྟན་དང་མཚུངས་པར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱིབ་བྲམ་གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་ན་
གནས་པ་དག་ཀྱང་སྤྲུགས་པས་བསྐྱོམ་བར་བྱས་ནས། གཡོན་གྱི་མཐེ་བོང་དང་ནི་
མིང་མེད་ས་རྒྱང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་མཚོན་པ་དག་གིས་སྒྲངས་ཏེ། ལྷ་སོ་སོའི་
མིང་གི་མཐར་ན་མཆོའི་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཅིང་བདུད་ཅི་འཐོར་བས་
ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་འཁོར་དང་དཔའ་བོའི་སྟོན་
མོའི་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་དང་། བདུད་ཅི་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་རང་ལུས་ཚིམ་
བར་བྱེད་པ་སོགས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་ས་སྐྱུང་བའི་
དོན་དུ་ཡུལ་དང་གྲོང་གི་བདག་པོ་རྣམས་ལ་བདུད་བསྐྱེག་པའི་ཐོག་མ་ལ་སོགས་
པར་སའི་ཕྱོགས་སུ་འདིར་ནི་གཏོར་མ་སྐྱིན་ཏེ། ཡུལ་དང་གྲོང་གི་ཡི་གེ་མཉམ་པའི་
ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་། མིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མི་མཉམ་པའི་དང་པོ་
དང་དབྱས་དང་མཐའི་མིང་གི་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འབྲོ་བས་གཏོར་མ་དབྱེས་ཏེ།

དབང་ལེར་གསུངས་པའི་ཚོགས་སོ། །

གསུམ་པའི། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་ཀྱི་ཚོག་མར་ལོ་ཉ་ཡི་ཉེ་བུ་རྒྱ་ཤིང་གི་རྒྱ་རྒྱ་སྤྲུལ་
ཞེས་པས་འཕྲོག་མ་མ་བྱ་ལ་ནི་ཆང་བུ་གཉིས་དང་། སྤར་ཡང་སྤྲུལ་པས་སྤྲུབ་
མཚམས་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བར་ཆད་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྗེ་
ལྷགས་འཁོར་བཅས་ལ་འོ། དབང་ལེར་གསུངས་པའི་ཚོགས་གཏོར་མ་དབུལ་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་ནི་བདག་པོ་གཙོ་བོའི་དོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ས་པོན་
ལོ་ལྷུང་རྩྭ་རྣམས་ཀྱིས་བསྤྲུལ་ནས་ལོ་དུ་ཉི་ཤི་ཨ་གྲུ་གྲུ་སི་བ་རྒྱ་རྒྱ་སྤྲུལ་ ཞེས་
པའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་པོ་ཉ་མོ་དག་ལ་སྤྲིན་པར་བྱས་ནས། བཟའ་བའི་མཐར་ཇི་སྲིད་
པར་ས་སྟོང་གནས་སུ་བཞག་གོ། །ཟས་ཀྱི་མཐར། ལྷག་མ་དབང་པའི་འཕྱུང་པོ་རྣམས་
ལ་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་ལོ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲི་ཉ་ལྷུ་ཅི་རྩི་བ་མི་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྤྲུལ་ ཞེས་པས་
སྤྲིན་ཞིང་། སྤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲིན་བདག་གི་དགེ་བ་སྤེལ་བའི་དོན་དུ་སྐབས་
འདིར་སྤྲིན་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའི་ཚོགས་བཅད་བསྐྲུག་སྟེ། འཕྱུར་མངས་
ལས་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་འདིར་ནི་སྤྲིན་པའི་ཚོགས་
བཅད་བསྐྲུག་ཅེས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་འོ། དེ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མགོ་བོར་སྟོ། མགོ་བོར་སྟོ། སྟོང་
ཁར་སྟོ། “སྟེ”བར་སྟོ། གསང་བར་རྒྱུ་གཙོ་གཏོར་དུ་སྟོ། ཞེས་པ་འཁོར་པོ་དུག་པོ་
རང་གིས་པོན་དོ་རྗེ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་པར་བསྟོམ་སྟེ། ལོ་སྟོ་ཤི་ཁ་ཡེ་རྩོ་
ཁར། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་དགོད་ཅིང་། མགོ་བོར་ལྷུ། སྟོང་ཁར་སྟོ།

༡ མ་གྱི། ༡༠༧བཟུ། ལྷ ཞེས། ༡༩༡བཟུ། ལྷ། ༡༥༡བཟུ། ལྷ མ་ལྷེ།

གཙུག་ཏོར་དུ་ལྷན་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་དང། ལྷེ་བར་སྟོ། མཚན་བར་རྟོ།
གསང་བར་ལྷན་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབ་གསུངས་ཐུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཀའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཡན་ལག་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོའི་ས་བོན་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་གཉིད་ཀྱི་དུས་དང་ལྷ་མཚོད་པའི་དུས་དང། ཐུག་རྒྱ་འབྲེལ་པས་མཚོད་པའི་
དུས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་གསུམ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་མངོན་སུམ་དང་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ལྷན་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ལྷའི་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་
བསྟན། དམིགས་པས་བསྐྱོམས་པས་སེམས་འི་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ། སེམས་འི་
མ་མེད་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཚུལ་
ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ལྷའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ལྷན་ལྷའི་
རིམ་པས་མངོན་སུམ་ཀྱིས་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རྗེས་སུ་དབག་པས་
དམིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གདུབ་བྱའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱང་བ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པས་བཟླ་བ་རྣམས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་དུ་
སྐྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་བས་དག་
པའི་མཁའ་ལ་སྐྱར་མ་བཞེན་དུ་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་མའི་ཚིགས་བཞེན་དུ་རྣམས་

བ་དུ་མ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ཞེས་པ་ནི་མ་མཁམ་གྱི་མིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་
 ཤིང་ཤ་དང་ལ་སོགས་པ་སྣ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིག་གིས་གཟུང་བར་
 བྱ་བ། སྲིད་པ་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སྤྱོད་མ་དང་
 མཚུངས་པ་ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དེ་དང་དེའི་དངོས་པོར་མ་
 གྲུབ་པའོ། །འདིར་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ལས་ལས་དང་པོ་བ་སོ་
 སོར་སྤྱད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་རྣམ་འགྲུབ་པའི་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཤིང་མིག་གིས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་
 ཅས་གསལ་བ་གཏུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་འགྲུབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་
 མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་འབྱེད་འཇུག་མེད་པར་འགྲུབ་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤྱི་མིག་
 གིས་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་ངོ། །

དེ་ནས། རྒྱང་དང་དོར་བྱ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྦྲོམས་
 ཅན། །ཅོན་སྟེ་ཕུ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་
 འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་ས་བདུན་
 པའི་བར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་
 བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གཟིགས་སོ། །ཡང་
 བ། འཛིན་པ་ཐོབ་པའི་མཐར་འཇག་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ཀྱི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ཏེ། རོ་རྗེ་སྟོང་པོར། སྟོག་དང་ཐུར་
 སེལ་འཕོག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཉིད་འདོད་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དག་པ་
 ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་གྱིས་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཚོ་གས་
གཟེགས་སོ། །

ཡང་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཐོབ་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་དབང་བཅུ་
བརྟེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་འགྲུར་པའི་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྐྱུན་གྱིས་གཟེགས་ཉེ། སྐར་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྐབས་སྟུ། ལོ་
གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་འབྲུབ་པར་
འགྲུར་ཞེས་པ་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་འགྲུར་ཉེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས་བཅུ་
གཉིས་ཐོབ་པའི་མཚམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུན་ལྟ་ཐོབ་པའི་
དབང་གིས། ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་གི་མ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་གྱིས་
སྟོང་གཟུགས་གཟེགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མ་གཟེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
དེ། སྐྱབ་པའི་ལྷག་མ་འདྲིན་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་ལས་རྣམ་པོལ་ཞིང་། ཞེས་དང་།
དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་དུ་ཡང་། སྟོག་དང་ཐུང་སེལ་ཟད་པས་འདིར། །ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཟད་པར་འགྲུར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྐ་
མི་འགྲུར། །དི་སྟོན་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་རྒྱ་བ་དེ་སྟོན་ཡང་སྟོན་པའོ། །སྟོག་
གི་རྒྱ་བ་ནམ་ཞིག་ན། །འཆི་བ་མེད་ཅིང་ཡང་སྟོན་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུན་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་
ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བའི་སྐར་དུ་སྟེ། སྐྱུན་ལྟ་དང་མི་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་དམུས་ལོང་དོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི་

མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་ལྷ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
དོན་དམ་པའི་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱང་བ་མིན་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ལྷ་སྐྱོག་
གྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལི་བའི་ལུས་དབང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལྷའི་རྣམ་པ་
ཅམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་བ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དེ་
ནི། རི་མོ་སོགས་ལ་བལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱི་རི་མོ་དང་སྐྱུ་གཟུགས་བྱས་པ་དང་། ལུགས་མའམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་བྲིས་ནས་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་རྣམ་པར་བདག་ཉིད་བལྟ་བར་བྱ་
སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་སྲིན་པའི་སློ་ཅན་བྲིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པའི་
ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྲིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་ཚུལ། རྫོགས་
རིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ། དེ་དག་གི་སེམས་བརྟན་ནས་བྲི་མ་
མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ། རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བྲིས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བྲིས་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུས་པ་གཟུགས་སམ་ཞེས་པ་ལྷ་དཔལ་པོ་
གཅིག་པ་དག་གམ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དག་བྲིས་སྐྱུར་བྲིས་ལ་ལྷ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བྲིས་སྐྱུ་ལ་ནི་བྲིས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། མངོན་

འགྲུང་གི་དེ་ཞོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་རང་གི་སེམས་བྲིས་པའི་
སྣ་དེའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོམ་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱོར་བ་
དག་གིས་ཞེས་པ་དམིགས་བཅས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་གཅིག་དུ་སྐྱར་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འོད་
གསལ་མ་ཚད་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་ཤ་པབ་པ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བར་
གྱུར་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། ལྷའི་གཟུགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གི་འཁོར་
ལོ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བྲིས་སྐྱར་བྲིས་པ་བཏགས་
པའམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མ་བཏགས་པ་ལོའི་བྱེད་མ་ལོ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་མས་
བསྟན་པའི་དེས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱོམས་ཏེ། རི་སྲིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་
སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པར་གྱུར་གི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་
རྒྱའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་སོ་སོར་སྐྱད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོག་ཅོལ་
དང་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་
བརྟན་པ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཚོབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ནས་རྗེས་འབྲལ་གི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་
སྐྱོར་བས་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཚོབ་སྟེ། དུས་རི་ཅམ་ན།
ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་དག་གིས་ཞེས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་གསུམ་སྟོགས་
གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུའི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་བར་བསྐྱོམ་པས་
སོ་ཞེས་པ་རྗེས་འབྲལ་རྗེས་པའི་དེས་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་གི་

སེམས་ཐིག་ལེ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འཕོ་བའི་རྗེ་མ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཞིང་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྗོགས་པ་སྟེ་ས་བཅུ་
གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ལོ། །

བཞི་བ་ནི། འདིར་དང་པོར་བཏགས་པའི་གཟུགས་སྟོམ་དགོས་པས་བྲིས་སྐྱ་
དང་སྐྱ་གཟུགས་དང་སྐྱེགས་བམ་བྲི་བའི་སྐད་དུ་ཉེ་གནས་ཚོས་སྐྱ་བའམ། བསྟེན་
བཤུར་བ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ཅན་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ།
དེས་བྲིས་སྐྱ་དང་སྐྱ་གཟུགས་དང་སྐྱེགས་བམ་ལ་སོགས་ལ་བྱའོ། །ལྷའི་སྐྱ་དག་པོ་
དང་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བྱ་བས་སྤར་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་རབ་
གནས་བྱས་ཏེ། མཚོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་རྗོལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཚོད་བ་
བྱའོ། །འགྱུར་མངས་སུ་ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་ལ་མཚོད་བ་བྱ་ཞིང་ཞེས་འབྲུང་
ངོ། །དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོད་སྟོན་དང་ཚོ་གས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་སྐྱིན་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ལ་མཚོད་ཡིན་སྐྱིན་པའི་དུས་སུ་ནི་རབ་གནས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཚོད་
ཡོན་གྱི་ཚོ་ག་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་ཡིན་སྐྱིན་ཏེ། དུས་གཞན་དུ་ཡང་རི་ལྟར་
རུས་པས་མཚོད་ཡོན་དང་ཚོ་གས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷུང་གཞན་དུ་རྗོལ་རྗེའི་ཚིག་སྤྲས་པར་བསྟན། ལྷུང་
འདིར་གསལ་བར་བཤད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷུང་གཞན་རྣམས་སུ་དབང་བཞི་པའི་དོན་སྤྲས་པའི་རྗོལ་རྗེའི་
ཚིག་གི་དེས་པ་གསུངས་པ། ལྷུང་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལྷུང་གྱི་ལྷུང་པོ་ཐམས་
ཅད་ལས་ནི་ཞེས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ལྷུང་དང་།

འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་དོ་རྗེའི་
 ཚིག་གི་དོན་སྲུང་གསུངས་པའི་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་
 འབྱོར་པ་རྣམ་དག་ལ་བསྐྱོམ་བྱུང་གསུངས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་
 གསུངས་པ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས། ཞེས་པ་ནས། ཚིག་ཀྱན་རབ་ཏུ་
 གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཉིད་ཚྲོད་ལ་འདུད། ཅེས་
 པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་པས་མཚན་
 ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་རང་
 བཞིན་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དབང་བསྐྱར་མེད་པར་རྒྱུད་འཆད་
 པ་དང་། རྣམ་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོས་འཚོང་བ་སོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམས་བཀག་ནས། ལྷ་
 མའི་སྲི་ལྷ་འོད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་རྒྱུད་སྐྱོབ་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་དུ་མཚོག་གི་སྤྱང་རྗེ་དག་གིས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྗེ་
 སེམས་དབང་སྤྲས་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བཞི་པའི་དབེ་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་དོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་རྒྱུད་འདིར་དོ་རྗེའི་ཚིག་འགྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་
 གསལ་པོར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ན་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཉིན་དང་
 མཚན་མོར་བར་མ་ཆད་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྲུང་གསུངས་པའི་མིག་ལྡ་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོམ་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། བྱུག་རྒྱའི་དངོས་བྱུབ་དོན་
 སྤྱད་ཅེས་པ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་དངོས་བྱུབ་སྐྱུབ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ལོ། །བྱུག་རྒྱ་ཆེན་

མོ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་པ་མཚོ་གཞོ་རྗེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པ་དག་གི་
བསྐྱེད་མཚན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། གཞོམ་དུ་མེད་པ་འགྱུར་མེད་
བདེ་བ་དབྱེར་མེད་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། ཞེས་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་
ཚིག་གི་དེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སམ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་
སྐད་དུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་སྤྲས་ཏེ་གསུངས་པ་རྒྱུད་འདིར་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདིར་ནི་ལེ་འུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་བསྐྱུས་དོན་
ཀྱིས་ཚིག་དོན་གྱི་མཚམས་རྣམ་པར་བྲེ་སྟེ། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་དགོས་
པ་དག་ཚུང་ཟད་གསལ་བར་བྲེ་སྟེ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་འདི་པའི་ལུགས་
ཀྱི་ལམ་སྤྱིའི་འགྲོས་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། རྗེ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཚོ་
གའི་ཁྱིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་འཚམ་པའི་མཐའ་
དབྱེད་པ་ཚུང་ཟད་དང་བཙས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པའི་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཞབ་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་ཆེར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། འདིར་ནི་སངས་བས་འཛིགས་ཏེ་མ་གྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ཞེས་
སོགས་སོ། །ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལེ་འུའི་འགྲེལ་བཤད་རྗེ་གས་
སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེ་འུ་བཤད་པ་མཐར་སྤྱིན་པའི་ཚིག་གོ། །

སྐྱེས་པ། རྣམ་འཁོར་ཡན་ལག་དུག་གི་སྐྱེན་གྲེད་ལས། །སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་གི་
 དེའི་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་པ། །བསྐྱེན་སྐྱེས་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་བསྐྱེས་པའི་
 རོག། །གསལ་གྲེད་ཉིན་མོའི་དབང་ལྷན་དེད་འདིར་ཤར། །སྐྱོ་གོས་འདུན་ལྷན་སྐྱོ་ཡི་
 བད་ཚེལ་རྒྱས། །ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དྲི་བསྐྱེད་རྒྱུད་མར་འཕྲོ། །ས་ལ་བཟང་
 ཀར་དུག་ལྷན་རྣམས་དགའ་བའི་སྐྱེ། །སྐྱེན་པར་སྐྱོགས་པས་འཛིག་ཉེན་མཛེས་གྲུང་
 ཅིག། །འདིར་འབད་དགོ་བ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྷ་དཀར་ཞིང་དྲི་མེད་གང་ཐོབ་དེས། །མཐའ་
 དག་འགོ་འདི་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་སྐྱེན་པའི་ཚོགས་ལས་གོལ་གྲུང་ཉེ། །དུས་གི་འཁོར་
 ལོའི་ལམ་བཟང་དྲི་མེད་གསལ་བར་མཐོང་སྟེ་དགའ་བའི་སྐྱོས། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་
 གི་དགའ་བདེའི་དབལ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱོད་ཅིང་གོལ་གྲུང་ཅིག། །རྒྱས་འགྲེལ་དྲི་མ་
 མེད་པའི་འོད་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་གྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་འགོ་ལས་བཅུ་ལས་ཉེ་སྐྱབ་ཐབས་གི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་
 པའོ། །དགོ་འདིས་འགོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ཐོབ་ཤོག།

སྐྱེ། མན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྐྱེན་ཡོངས་འདུའི་སྐྱོན། །རབ་རྒྱས་
 འགོ་ཀུན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྐྱོད་སྐྱེད་བཟ་གིས་སྐྱེན་གྲུབ་ཚོས་གྲ་
 ཆེད། །ཚོས་སྐྱེན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །

༡༡། །དུས་འཁོར་རྗེས་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་
བཤད་སློབ་ལོ་ཚོས་སློང་གིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

ན་མེ་ལྷོ་གྲུ་ལ་ཅ་ག་ཡོ། རྒྱལ་བ་ལྲུབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་
མ་མཆིས་པའི་རྗེ་ལྷོ་མ་ཡལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་སྤྲུལ་འཆོལ་སོ། །

མ་ལུས་སློབ་པའི་ཚུ་འཛིན་དང་བལ་དབྱ་མའི་མཁའ་ལ་དཀར་དམར་
ཁམས་དང་ཐབས་ཤེས་གྱི། །བཟོད་པ་གཉིས་གྱིས་སྤྱིབ་པའི་ལུན་བཅོམ་ས་ཆེན་
བཅུ་གཉིས་ཁྲིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་པར་སྤྱད། །ཀུན་ཉོག་རྒྱུད་དང་སྤྱི་ནང་ཉི་ལྷའི་
བཟོད་པ་ཀུན་བཅོམ་སློབ་མེད་ཉིན་མེའི་དབང་སྤྲུལ་མཆོག་། །དཔལ་ལྷན་མཆོག་གི་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལྲུབ་བདག་མཆོག་དེ་སྤིད་གསུམ་འདི་ན་རྒྱལ་གྱུར་
ཅིག །མདོར་བཤུས་ལྷན་བཞིའི་སྤྱིད་ཆོལ་རྩ་བར་བཅུ་ལྷག་ལུང་གི་གནས་པའི་
ཆོག་ས། །བདེ་ཆེན་རྒྱུད་ཅིའི་བཅུད་གྱིས་གཏམས་པའི་དཀར་པོའི་མེ་ཉོག་རབ་ཏུ་
རྒྱས། །སྐལ་བཟང་རྒྱུད་ལྷན་པའི་ཉེར་འཆོ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་ཡོ། །ཆོག་
དོན་མེ་ཉོག་འཕྲེང་མཛེས་གང་དེ་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་དང་བས་ཉོག། །

དེ་ལྟར་ལོག་མིན་གྱི་སྤིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འཛིག་རྗེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱུལ་པར་ལུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་འགྲུའ་བ་དེས།
གཙོ་བོར་སྤྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
འདིར་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་པ་བསྐྱེད་རིམ་སློབ་ཏུ་འགོ་བ་སྤྲུལ་རྒྱ་

ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་སྐྱེས་ཐབས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ་ལ་གཉིས། མཚོན་པར་
བརྗོད་ཅིང་བརྟམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྒྱུད་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བརྗོད་དང་། བརྟམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དག་ཚུལ་གྱི་སློན་ལ་སློན་པ་སངས་རྒྱ་ལ་བྱུག་འཚལ་
བ། མཚན་གྱི་ཡི་གེ་རེ་རེའི་སློན་ལ་གཉིས་མེད་དུས་འཁོར་ལ་བྱུག་འཚལ་བ། ཡི་
གེ་བཞི་སྐྱེ་བཞིར་བསྟན་པའི་སློན་ལ་སྐྱེ་བཞི་ལ་བྱུག་འཚལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤུག་ཐུབ་པ་གང་གིས་སློན་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
ལྡན་པའི་སྣང་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡི་ཤེས་
གྱི་སློབས་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་ལས་བྱང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དག་གཙུག་
ཉོར་ནས་དོ་རྗེ་ཉོར་བུའི་ཅེ་མོར་འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་གི་དོ་རྗེ་ཉོར་
བུའི་ཅེ་མོ་ལོ་འདི་ལམ་ནས་བཀུག་སྟེ། གསང་གནས་ནས་རང་གི་དཔལ་བའི་བར་
དང་། དབུལ་བ་ནས་ནི་དོ་རྗེ་གཙུག་ཉོར་ཆེན་པོར་ཁྲིད་པས་མ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིད་
ཁྲི་ཆེག་སྣོད་དུག་བརྒྱ་རྗོགས་པ་གང་གི་མ་སྐྱེ་ལས་མཛོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་ཤིང་རྒྱལ་མ་རབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་ལ། དེ་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་
ལྡན་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དང་། སྣང་རྗེ་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྣོད་པ་
ཉིད་དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྲམ་པ་སྟེ།
དེ་འདྲའི་སྣོད་གཞུགས་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་རོ་མཉམ་
པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པས་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་མ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷི་
བར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སློན་པར་མཛད་པའི་སློན་པ་

གཅིག་ལྟ་སྟེ། ལྷ་མོ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་བྲུག་འཚའ་ལོ། ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀླ་ལ་ཚ་གྲ་ཞེས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མངོན་པར་རྫོང་
བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ལ་ཐེག་ལ་འཕོ་བའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་ཐེག་
ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་དང་། སློབ་འབྱུང་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དག་གི་
ཐེག་ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་དང་། གཡོ་བ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་དང་
ལྟན་པའི་སེམས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་
འཕོ་བའི་རིམ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པས་སྐྱ་བཞི་དང་ལྟན་པ་བདེ་སྟོང་
དབྱེད་མེད་དུས་འཁོར་དེ་ལ་བད་དཀར་གྱིས་བརྟུང་བར་བྲུས་ཤིང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀླ་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་རྗེ་རྣམ་འོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པའི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་
ཚད་པ་མེད་པ་གང་གི་ཀླ་ཡིག་གིས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགགས་པ་
སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དང་། ལ་ཡིག་གིས་སློབ་རྒྱུད་གི་ཐེག་ལེ་འགགས་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་
པའི་སྐྱ་དང་། ཅ་ཡིག་གིས་གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགགས་པ་བཟང་པོའི་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱ་དང་། ག་ཡིག་གིས་ཐེག་ལེ་གཡོ་བའི་རིམ་པ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་དག་པའི་
སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་སྐྱ་མོས་རབ་ཏུ་
བརྟུང་ནས་བྲི་བར་བྱའོ། ཞེས་བརྗེས་པར་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེ་བར་བྱ། ཞེས་བྱང་ངོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། ཉེ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བྱང་སྟོང་བྱེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཞི་རྣམས་དང་།

རིང་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་དུའོ། །དགོས་
པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྐད་དུའོ། །གང་ན། དཔལ་ལྷན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་འབྲེལ་བཤད་དོ། །གང་གིས་ན། བརྒྱ་དཀར་པོ་བདག་གིས་སོ། །རྒྱ་
གང་ལས་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱས་འདིག་ཉེན་དབང་པོ་ཚུ་སྐྱེས་འདིན་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་ཡིས་
འབྲེལ་བཤད་གི་བར་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོན་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་འབྲེལ་བས་
མདོར་བསྟན་བ་དང་། མདོར་བསྐྱུས་བཞི་ཡིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ། ཅ་བའི་དག་དགོད་པ། འབྲེལ་བས་བསྟན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཞེས་བ་ནས་གསུངས་པ། ཅེས་པའི་བར་ཉེ་འདིས་ནི།
གནས་དང་སྟོན་པ་དང་། ལུ་བ་པོ་དང་། ཚོས་གང་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལ་ལྷ་བཟང་
གིས་གསོལ་བ་བཏབ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལན་གྱི་གསུང་ཚིགས་
བཅད་དང་པོས་གསུངས་བ་སྟེ། གོ་སྟེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་པོའི་སྐྱབ་ཐབས། ཞེས་བ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་
གསུངས་ཞེས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་དང་པོ་འདིས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
ལས་ལྷ་བཟང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལན་གསུངས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དོན་ལ་རྟོན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་བ་དེ་ཉིད་འདིར་

སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉེ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
སོ། །དེས་ཁམས་དུག་གི་དབྱེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རིགས་དུག་དང་ལ་
སོགས་པ་ཁམས་ལྗེའི་དབྱེ་བས་རིགས་ལྗེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལོག་ནས་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་གསུངས་ཞེས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་སོ་དང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལ་རྐང་བ་དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །རྐང་བ་བཞི་བ་ནས་བཅུ་མས་
ཉེ་ཇི་སྲིད་ལེ་འུ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལན་གྱིས་
གསུངས་ཉེ་རྒྱུད་འདི་ལ་སྐྱར་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཞུས་ལན་
གྱི་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟུན་བཞི་ཡིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེའུ་འདིའི་གཞུང་གང་
འདི་ཉིད་གི་གནས་པ་གང་དང་སྐྱར་ཚུལ། གཞུང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རགས་པ་ཅེས་
ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ། བཤད་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེའུ་འདི་ལ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྟོ་
བའི་མདོར་བསྟུས། སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བར་དག་པ་དེས་པའི་མདོར་བསྟུས།
མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་མདོར་བསྟུས། ཐབས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་
འདུལ་བའི་མདོར་བསྟུས་ཉེ། མདོར་བསྟུས་བཞི། གནས་པ་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པར་
བཞུགས་པ་ལས། འདིའི་གཞུང་གང་དང་གནས་པ་གང་ཇི་སྟར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟུས་ན།
འདི་ལ་ཁ་ <དམ> ཅིག ། ཚིགས་བཅད་དོན་གསུམ་པ། རྒྱལ་བའི་སྟོན་སྐྱེས་བདེ་བ་
འདི་ནི། ཅེས་པ་ནས། ཚིགས་བཅད་བྱ་བརྒྱུད་པའི་བར་མཐའ་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་པ་དང་སྐྱོར་བ་མི་འབྲུག་དོ། འདིའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
 སྐྱོན་འདུག་གི་བྱང་སེམས་སྐྱེད་མོང་བ་ལ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱི།
 ཀུན་ལྡན་བྱའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ <དོམ> ཅིག ། བྱ་
 དགུ་བ། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཐབས་ཀྱང་མིན་པ་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་གནས་པ་དགུ་
 པར་བྱས་ནས། བརྟུག་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བའི་གནས་པ་
 དང་སྐྱོར་ཞིང་། གཞན་ <སྤོགས་> དག ། བྱ་དགུ་བ་སོགས་གནས་པ་ལྟ་བུ་པར་བྱས་
 བས། སྐྱེས་ཅུ་བ། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བའི་གནས་པ་དང་སྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་འབྲུག་པར་མི་སེམས་ཉེ། དེ་ལྟ་
 བ་སྐྱོན་ཆེན་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། འཁོར་ལོས་བརྒྱུར་བ་དུག་སྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བའི་གནས་པ་དང་སྐྱེད་དགོས་པས་གནས་པ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་གནས་པ་བདུན་པའི་མཚན་གཞི་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ <བྱ> ཅིག །མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་
 པོ་ལྟ་དང་། བརྒྱུད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་པ་སྐྱེ་གནས་པ་
 དུག །མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་ལ། བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་བའི་གནས་
 པ། དགུ་བ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམས་པ་ཀུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལྷག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གྲུབ་ཀྱི་གནས་པ། བརྟུག་ཅིག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྐྱོང་པ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་བཞི་བསྐྱེད་
 པའི་གནས་པ་སྐྱེ། གནས་པ་གསུམ། མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་ནི། དུག་པ་དབང་བཞི་
 པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལྷག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་བྱུང་སྐྱེས་ཐབས་ཀྱི་

གནས་པ་དང་སྐྱོར་ཞིང། མདོར་བསྐྱུས་བཞི་པ་ལ། བརྒྱ་པ་ལུས་དང་རག་དང་
སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པའི་གནས་པ་དང། བརྒྱ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་བསྐྱུ་བའི་གནས་པ་སོགས་གནས་པ་བརྒྱ་དང་སྐྱུར་ཉེ་འཆད་པར་མཛོད་ལ།
ལུགས་འདིས་ཀྱང། ཚིགས་བཅད་རེ་ལྟ་བུ་ནས། བྱ་བརྒྱད་པའི་བར་མཐའ་དག་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན་པའི་གནས་པ་དང་སྐྱུར་ཞིང། གནས་པ་འདི་ལ་ཀུན་
རྫོགས་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འཆད་པར་མཛོད་དོ། །

ཡང་ཁ་ <དོལ> ཅིག ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་ནི་ཤར་ནས། ཞེས་སོགས་ཞེ་བརྒྱད་
བ་ནས་ང་བཞི་པ་ཡར་བཅད་ཀྱིས་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པའི་གནས་པ་
འདི་བསྟན་པར་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚིགས་བཅད་དེ་དག་གི་སྐྱས་ཟེན་དང་
དགོངས་གཞིའི་དོན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པ་
འཆད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་དག་གི་སྐྱ་ཟེན་ལྟར་ན་དུས་འཁོར་གྱི་ཞལ་
བཞི་ནས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་དགོས་
ཤིང། དགོངས་གཞི་ལྟར་ན་ཐེག་ལེ་བཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ལས་ལྟ་བུ་དང་གྲུབ་
མཐའ་གང་ལ་མོས་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་
གི་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར། དེ་དགུ་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལ། ཞེས་པ་
ནས། བྱ་བརྒྱད་པའི་བར་གྱིས་མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ། ཕྱིའི་ཐབས་སྤྲུལ་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་ཚུལ་སོགས་སྟོན་ཞིང། མདོར་བསྐྱུས་གཉིས་པའི་གཞུང། འདིར་ནི་དབང་
བསྐྱུར་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱང། ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་ཉེར་དུག་པ་ཡར་བཅད་ཀྱིས་ཀྱང།

འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབང་རྣམས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 རྫོང་རྩེ་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དང། རོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་
 རྩལ་ལ་སོགས་བ་འཆད་པར་བྱེད་པས་མངོར་བསྐྱུས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་སྡེ་སྤྱི་དེ་
 ཐམས་ཅད་དབང་བཞི་བ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བ་ལྷན་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་
 གྲུབ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་བ་སྟེ་གནས་བ་རྩལ་བ་དང་སྐྱུར་རོ། །ཆོགས་བཅད་རེ་རྩལ་
 བ་སོགས་གསུམ་ནི། ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་མོང་གི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་
 རྩལ་གྱི་སེམས་བསྟེན་དགོས་པར་སྟོན་པས་གནས་བ་བརྒྱད་པ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
 བསྟེན་པའི་གནས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མ་མིན། ཞེས་སོགས་གྲུ་དགུ་བ་ནས། བརྒྱ་
 བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྐང་བ་གསུམ་པ་ཡར་བཅད་ནི་གནས་བ་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སློབ་པའི་གནས་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

གང་སྤྱིར་ཨ་སོགས། ཞེས་པའི་མཆོག་མི་འགྲུང་གྱི་མངོར་བསྐྱུས་སྟོན་པའི་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་ནི། གནས་བ་དགུ་བ་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་ཀུན་གྱི་
 བདག་ཉིད་ལྷན་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གནས་བ་དང་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །ཤེས་
 རབ་རྒྱུད་ནི་ཤར་ནས། ཞེས་སོགས་ཞེ་བརྒྱད་པ་ནས། རེ་ལྷ་བ་ཡར་བཅད་ནི། ལུས་
 དག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞིའི་སྟེང་གི་བ། །ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་དང་
 བརྗོད་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་བ་སྣ་ཆོགས་པར་འགྲུང་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པས་
 ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པའི་གནས་པར་སྐྱུད་པར་
 བཞེད་ལ། ལི་སོགས་དབྱངས་བརྒྱད། ཅས་སོགས་འདི། །ཁ་ <དམ> ཅིག །ལྷན་སྐྱེ་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གནས་བ་དང་སྐྱུར་མོད་བྱང་། བརྒྱ་ཉིད་བརྒྱད་པ་ནས་

བརྒྱ་རེ་བཞི་པའི་བར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གནས་པ་བཅུ་བ་འདི་ཉིད་སྟོན་བྱེད་དང་
སྐྱུར་རོ། །བརྒྱ་དགུ་བཅུ་བ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་བའི་བར་གྱི་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་
ཚོས་ཡུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པའི་གནས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གནས་པ་བཅུ་
དྲུག་པ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཚོས་བསྟན་པའི་གནས་པ་འདི་ནི། བརྒྱ་རེ་བཞི་པའི་
རྒྱུ་བའི་གསུམ་པ། རྒྱུ་ལྡི་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དུ་མའི་རྒྱུ་གཞན་དག་གིས་
གཞན་གྱི་སྟོང་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཅེས་པ་འདིས་བརྗོད་བྱུང་འཕངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལྷག་མ་གཞུང་དང་གནས་པ་སྐྱོར་ཚུལ་
སོགས་ལ་མི་འབྲ་བ་ཆེད་མེད་ཅིང་རྟོགས་པར་སློབ་དང་འོག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་
གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནའང་སྟོན་པས་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྟུན་དང་པོར་ལུས་གྱི་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
རྣམས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་བརྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་།
ལུས་དག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྐྱབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་རྟོ་རྗེ་བཞིའི་རིགས་དྲུག་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་འདི་དག་གི་ནི་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱེད་རིམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ལུས་གྱི་རུས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བ་སོགས་དང་། ལུས་
སྐྱེ་རྗེ་སོགས་གྱི་ངོ་བོར་ཚོས་པར་བྱ་སྟེ་སྐོམ་དགོས་པར་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ག་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བ་དྲུག་ཁམས་དྲུག་གི་སྟོན་པ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་
དང་། སྟེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སོ་སོར་རིགས་ལྡེ་ལྡེ་རྣམས་སུ་
འགྱུར་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཏེ། ས་ཚུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་སྟོན་པ་ཞི་
ཚུས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་ལྱབ་སྐྱབ་པའི་སྐྱེད་དུ་ཡི་གེ་ཁམས་མ་ཐུན་

བ་སྐྱེབ་པའི་རྩལ་ཨ་ཡིག་དང་། ང་ཉ་ཉ་མཉན་དང་། སྐྱ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་མཁམ་མཁའི་
 ཁམས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། ། དེ་ནས་གཙུག་ཉོར་དུ་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྗེའི་བྲུབ་བདག་དོན་རྗེ་སེམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་དང་། དེ་དག་གིས་རྒྱས་གདབ་བྱ་གསལ་བྱེད་སོ་བྱུག་ས་བོན་དུ་བྱས་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སོ་བྱུག་ཉ་ལ་ར་མ་ལ་ལྟ་བོ་དབྱུངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤེ་བ་
 ཞག་གཅིག་གི་རྩ་ཚོད་བྱུག་ཅུའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་འབྱོར་མ་བྱུག་ཅུ་
 གསལ་བྱེད་སྤྱི་ལྟ་དབྱུངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤེ་བ་སོ་གཅིག་གི་ཆེས་སྤྱི་བརྒྱ་
 བྱུག་ཅུའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཆེས་ལྷ་སྤྱི་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ལ་འདིག་ཉེན་
 པའི་རིགས་སྤྱི་བྱས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་སྤྱི་ལྟ་ཉ་ལ་ར་མ་ལ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་སོ་
 བྱུག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་དང་ལ་ཉར་བསྐྱར་བའི་དབྱུངས་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤེ་
 བ་སྤྱི་ལྟ་ལྟ་བུ་བསྐྱར་བས་དབྱུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་རིགས་སྤྱི་
 འབྱུང་ལ། དེ་དག་ནི་དབྱུ་མའི་ཞག་རྣམ་པར་དག་པས་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གསལ་བྱེད་བཅེགས་པ་རྣམས་ལྷུ་གུ་གྱི་རིགས་སྤྱི་བྱས་ཏེ། དེ་
 དག་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གསལ་བྱེད་སྤྱི་ལྟ་ཉ་ལ་ར་མ་ལ་སྤྱི་དང་སོ་བྱུག་ཉ་སྤེ་ཞིང་སོ་
 བྱུག་བོ་རེ་རེའི་སྤར་སྤྱར་དབྱུངས་རིང་སྤར་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་སྤེ་བས་གཏོང་རྗེའི་
 རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་བོན་དུ་འང་ཡི་གེ་དེ་དག་འགོ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱི་བྱུང་ཁམས་སོ་བྱུག་ལྟ་
 སོ་བྱུག་སོགས་སྤྱི་རྗེ་སྤར་དག་པའི་རྩལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་སྤར་རིགས་

གཅིག་གི་རྒྱུད་དང་། དེ་ལས་རིགས་ལྡེ་དང་། ལྡེ་ལོ་ལས་སྣོད་ལྷག་དང་གྲེ་བའི་
རིགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་གངས་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་གདབ་དང་བཅས་པ་
དང་། རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞལ་གྱི་དག་པ། ལྷན་པར་དུས་འཁོར་ཡབ་ལྷུས་ཀྱི་
ཞལ་ལྷག་གི་དག་པ། རྒྱས་འདེབས་གྲེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དག་པ་དང་བཅས་པ་སྣོན་
ཅིང་། གཞན་ཡང་མངལ་སྐྱེས་མངལ་དུ་རི་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ལུང་ཁམས་རིམ་
ཀྱིས་རི་ལྷར་འགྲུབ་བ་དང་མ་ལྷན་པར་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ལྷ་སོ་རྒྱག་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མངལ་དུ་གྲིས་པའི་ལུས་དང་དག་དང་གྲང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲིས་པའི་ལུ་བ་འཕོ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་
དང་མ་ལྷན་པར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སོགས་བཞི་དང་བསྐྱེན་
སྐྱབ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་སྣོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་མདོར་བསྡུས་འདིའི་གནས་པ་བཞི་བ་ཡན་གྱིས་རི་ལྷར་བསྐྱན་
ཚུལ་མདོར་སློམ་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་གནས་པ་ལྡེ་པ་ལས་ནི་ཅ་འཁོར་རྒྱག་རིགས་རྒྱག་
ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྣོན་ས། དེ་དག་ནས་ལྷ་རྣམས་རི་ལྷར་སློ་ཚུལ། རྒྱས་གདབ་ཀྱི་རྣམ་
གངས་དང་བཅས་ཉེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ལྷ་སློ་ཚུལ། སྣོམ་རྒྱུད་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་
དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་བཅས་ཉེ་སློ་ཚུལ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱག་ལྷ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། དེ་དག་གི་ཞར་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་
སློ་ཚུལ་དང་བཅས་པས་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སློ་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུད་སྣོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་སློ་ཚུལ་རྣམས་སྣོན་ཉེ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
གཞུང་ཡང་མང་བས་ཆོག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་གྲུའོ། །དེ་ལྷར་

བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྟེང་སྟོང་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཀྱི་རྣམ་
 དག་ཞལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་དག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་ཡང་བྱ་བའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་ལ། སྟོང་རྒྱུད་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་ལ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་། ལྷ་འབྲུལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གསུམ། དེ་དག་གི་ཞལ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་ལ་དང་བཅས་པས་
 ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོང་བའི་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷོ་མ་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་
 ལྷ་རྣམས་སྟོན་ཏེ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཞུང་ཡང་མང་བས་ཆོག་
 དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱོལ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྟེང་སྟོང་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 གདན་ཀྱི་རྣམ་དག་ཞལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་དག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་
 ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་ལ། ལྷ་སྟེང་བསམ་པ་འདུག་ལྷན་། གཞན་
 རིགས་ལ་འཇུག་པས་བྱ་བ་འགྲུབ་ཀྱི་རང་རིགས་ལ་འཇུག་པས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུད་
 གནས་སྐབས་བཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་ལྷོ་སོ་སོར་འགྲུབ་པ་དང་།
 སེམས་སྦྱིབ་བྱས་ཏེ་དག་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་ལྷོ་སོ་སོར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་
 བཅས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་ས་བཅུའི་རྣམ་དག་། ས་བཅུས་ལྷན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་
 སྟོང་ལྷོ་སོ་སོར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན་པའི་གནས་
 པ་ནི། དེ་ལྷན་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཀྱིས་སྟོན་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་དགྲུ་པ་མན་ཆད་མདོར་བསྟུས་དང་པོ་འདིའི་གཞུང་མཐའ་དག་གནས་པ་
 ལྷན་པ་དང་རྒྱུར་ལ། འདི་དག་གིས་ནི་སྟོང་གཞུགས་མཐོང་ནས་སྟོག་བཀག་པས་

མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་ཚུལ་དང། སྤྲིབ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ། བཙོན་འགྲུས་
དང་ལྷན་པས་སྤྲིབ་བ་ཟད་ནས་སྤྲེལ་བའདི་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཚུལ། བཙོན་འགྲུས་
དམན་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྲེལ་བ་བདུན་ཚུན་ལ་འགྲུབ་ཚུལ། དབང་བསྐྱར་བ་དང་རིགས་ཀྱི་
སྲས་བསྐྱབ་བའི་ཆེད་དུ་བྲུག་རྒྱ་བ་སྤྲོན་ཚུལ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་བསྐྱང་ཚུལ། མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་དགོས་བ་གང་གི་
ཕྱིར་གསུངས་པ་བྱེད་བ་པོ་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་བས་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་
བཅས་པ་སྤོན་བ་ཡིན་ནོ། །མངོར་བསྐྱས་གཉིས་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་དག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲོ་བ་དང། ཚོས་སྤྱང་བརྒྱ་ཁི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པ་དང། ཤེས་བ་དང་
ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གནས་པ་
གསུམ་དུ་བྲེན་ས། དང་པོ་གྲ་དགུ་བ་ནས་གོ་གཅིག་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་
པ་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་གོ་གཉིས་པ་ནས། བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་པ་
ཡན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

གསུམ་པ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཞེས་སོགས་མངོར་བསྐྱས་འདིའི་
གཞུང་ལྷག་མ་དག་གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། གྲ་དགུ་བ་ནས།
བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱང་བ་ཡར་བཅད་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲོ་བའི་
གནས་པར་བྱ་ཞིང། རྒྱང་བ་ཐ་མ། འདིར་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང།
ཞེས་པ་ནས་བཅུ་མས་ཉེ་མངོར་བསྐྱས་འདི་རྫོགས་ཀྱི་བར་མཐའ་དག་དབང་བཞི་བ་
མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བ་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
གནས་པར་བྱ་དགོས་ཉེ། གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱས་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་ཉིད་

གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 བསྟན་པའི་གནས་པ་ཡང་འོག་ཏུ་ཚོགས་བཅད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལ། འདིར་ཞི་ཚུ་སྟོན་
 རྣམ་ཤེས་དང་ཞི། ཞེས་པ་ནས། མི་བདག་དང་བཅས་མི་ཡི་སྐྱེ་མ་རིགས་དེགས་ང་
 རྒྱལ་ཅན་ཁྲིད་གང་གི་རིགས་ནི་སྤོ་ལོ་ཡིན། ཅེས་པའི་བད། ཉིས་བརྒྱ་པ་ཡང་བཅད་
 དང་སྤྱད་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་མངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱང་བར་
 མཛད་ཅིང་མཚོག་གི་སྤྱགས་རྗེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པ་མཛད་ནས་ནི། །ཉོན་
 མོངས་དང་ནི་བདུད་རྣམས་བཅོམ་ནས་ས་ཡི་སྟེང་གི་གནས་སུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 རབ་བསྐྱོར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཚོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བཞི་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
 ལྟར་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་འདིར་ནི་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ།
 སྤང་ཁམས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སྟོ་བ། དབང་ཡུལ་སོགས་སྐྱིབ་
 བྲལ་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ཁྲོ་བོ་སོགས་དང་བཅས་པ་སྟོ་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། སྐྱ་སྐྱ་
 ཚོགས་སུ་སྤང་ཚུལ། གསུང་རྣམ་པ་བམས་ཅད་པས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁམ་ <བྱ> པ་དག་འདི་རྣམས་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་བསྟན་པའི་གནས་པ་དང་སྤྱོད་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་ནི་སྟོས་པའི་
 སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་དང་བཞོད་པ་སྐྱ་
 ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་ཚོས་སྤང་

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པའི་དོན་གྱི་ལྷོ་ག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་དོ། །གཞན་ཡང་
པར་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་པར་དག་ཚུལ་སོགས་སྟོས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་
བཅས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་གི་བྱང་ལེས། ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱེད་ཀྱི་རེས་
དོན། ཡི་དུགས་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱེ་བོ་རྣམས་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་
སྤྱིན་པ་དང་། ལྷ་མིན་རྣམས་སྤྱིན་པའི་དོན་དུ་རིམ་པ་བཞེན་ཅེ་ག་སོགས་དང་། ལྷ་
ཆེན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བཅས་དང་། གདེངས་ཅན་གྱི་རིགས་རྣམས་དང་། ཁྲི་གདོང་
མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོས་པར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ནི་དབང་བསྐྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབང་གི་དབྱེ་བ།
འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་རྣམས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་བྱེད་གཙུག་ཅོ་ཕོ་
དང་། རེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྷག་
དང་། དེ་དག་དོ་རྗེ་བཞིར་སྤྱད་ཚུལ། དབང་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བཞི་ལ་བཅུ་ལྷག་དུ་བྱེ་བ་འཛོལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་མཚོག་མི་འགྲུར་གྱི་མདོར་བསྡུས་འདིར་ནི། ལྷ་
ཅིག་སྤྱེས་པའི་སྐྱེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཀག་
ནས་སྐྱབ་སྤྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད། ཤེས་པ་དང་
ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་དུ་
ཚོད་ལན་རྒྱད་མང་འབྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཆོག་དོན་རང་རང་
གི་སྐྱབས་སུ་སྟོན་གྱི་འདིར་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

མདོར་བསྡུས་བཞི་བ་ལས་མི། དབྱ་མའི་དབྱགས་ཀྱི་ས་ཐོན་སོགས་དང་།
 ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་གིས་ཐོན། དབྱགས་སྐྱེད་དང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེད་སྐྱེ་ལོ་ས་གཟུང་
 བའི་སྐོན་ས་དེ་དག་མོ་ཉ་མོའི་ཀྱུན་སྐྱོད་དང་། མོ་ཉ་མོ་དེ་དག་གི་རྩའི་ཀྱུན་སྐྱོད་དང་
 བཅས་པ་དང་། གསང་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལམོར་ལོ་ལྡེའི་རྩ་དང་། ཚིགས་
 མཚམས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་མཁམ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་རྟེན་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་བསྟན་པ་སོགས་དང་། གཟུང་རྒྱ་བའི་
 ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་ངེས་དོན་བཤད་ནས་སོག་འགོག་དགོས་པར་བསྟན་པ། དུས་སྐྱོར་
 བཅུ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱར་ཉེ། ཉི་ལྔ་འདྲིན་པའི་དུས་མཚམས་ངོས་
 བརྒྱངས་ནས་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྩེས་ཀྱི་མན་ངག་ནང་ལ་སྐྱར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བརྒྱངས་ནས་ཞིང་དེར་ཞིང་
 ཅན་སྐར་མའི་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གི་ལས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། ཁམས་བསྐྱུང་བའི་
 རྣམ་དག་། དབྱགས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཟབ་ལམ་སྐོམ་པ་དང་བཅས་པ། དུས་བཞིའི་མཐར་
 གཟུང་རྣམས་སྐྱོང་པར་འདུག་ཚུལ། དུས་བཞིའི་རྗེས་ལ་རྩ་སྐྱེ་ཚོན་གྱིས་འཕེལ་
 ཞིང་། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་རྒྱང་རྣམས་གཟུང་དང་མཁམ་འགྲོ་མར་བསྟན་པའི་
 ཚུལ། གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩ་རྒྱུང་མཐུང་དག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཟབ་
 ལམ་བཅོམ་དགོས་པ་དང་། ཟབ་ལམ་བསྐོམས་པས་རྩ་ཚེན་རྣམས་འགགས་ནས་
 མདོན་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སོག་སྐྱར་བཀག་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ། མཚོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་དང་རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན། དེ་ལྟར་
 བ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་རེ་བཞི་བ་ཡར་བཅད་འདིས་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་རྩ་དང་བྱང་

སེམས་དག་གི་བྱ་བ་རྒྱུ་གི་རྣམ་གཞག། །སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐབ་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་དང་
བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བྱ་བ་ཐབས་ཅད་བཏགས་
པའི་གནས་པ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། བརྒྱ་རེ་བཞི་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱུ་ལི་
ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད། ཅེས་སོགས་འདི་ས་ལི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་རྒྱུ་ལི་
ཚོགས་སུ་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་རྒྱུ་གཞན་དང་
གཞན་དག་གིས་གསུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་གཞན་གྱི་སྣང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་
མ་སྟན་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་བསྟན་པས་གནས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་
འདི་བསྟན་པར་བྱཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ག་ཉེན་སྡེ་འདི་ག་སོགས་བསྟན་ནས་ལས་དབང་
གིས་འདི་ག་ཚུལ་དང་། ལས་རྒྱུང་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱིས་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དག་པར་འདི་ན་པར་བྱེད་པ་དང་སྲུང་པར་བྱེད་
པ་དང་དབྱིབས་བྱེད་པའི་ལས་རྒྱུང་གི་དབང་གིས་འདི་ག་ཉེན་འཆགས་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལི་རིམ་པ་བཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐྱུ་པའི་གནས་པ། ལས་
མཁའི་ཁམས་ལ་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་མཉམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་
དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུང་བའི་གནས་
པ་གསུམ་དང་སྐྱུར་པོ། །དེ་ནས་སྐུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་
འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་ཚུལ། སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱུ་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ། དེ་ཉིད་སྐྱུ་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཆད་དང་། ལད་ལུས་ཀྱི་དབངས་

ཚད་དང་ཞེང་ཚད་རྣམས་དང་སྦྲུང་བ། ལུམ་གྱི་ལུས་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་
 སྦྲུང་བ། ལྷན་པོའི་རོ་བོ་མཚོད་རྟེན་དུ་དག་ཚུལ། དེའི་ཕྱོགས་རྣམས་ན་གྲུབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་ཚུལ། རྫོ་རྗེ་བྱིལ་ལུའི་མཚན་ཉིད་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཚད། མཚན་དཔེའི་རྣམ་
 གཞག་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཁམས་བྲུག་ཏུ་བསྦྲུབ་བ་བསྟན་ཏེ། འདི་
 རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྫོང་རྗེར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྦྲུང་པའི་གནས་པ་དང་སྦྲུང་
 རོ། །དེ་ནས་རྒྱ་སྤོང་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟམ་རྣམས་ཀྱི་
 སྦྱེས་ཁྲིམ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲུང་
 བ། སེམས་ཅན་སྦྱོལ་པའི་སྤྲད་དུ་སངས་རྒྱལ་སྦས་བཅས་ལས་ཀྱི་སར་ཞུགས་ཏེ།
 མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཅིང་བདུད་དང་ཉོན་པོངས་པ་རྣམས་བཅོམ་
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཚོས་བསྟན་པས་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་
 གྱི་སྤྱི་རོལ་པའི་ཚོས་གྱིས་མི་འཕྲོ་བ་བ་དང་། དེས་ན་རྫོང་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་
 གདམས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཞེ་སྤང་དང་། དེའི་ཅ་བ་ཆགས་པ་
 ཡིན་པས་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བྱ་དཀའ་བའི་
 ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པའི་
 གནས་པ་དང་སྦྲུང་དགོས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་རྫོང་དེ་ཉེ་བའི་རོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་སོགས་
 རོ་བརྟུན་གྱི་རྗེས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱད་པར་དུ་དུལ་ཚུའི་རང་བཞིན། དུལ་
 ཚུ་འཚིང་བའི་སྦྱན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་གསེར་འགྲུང་གྱི་རྗེས་
 གསོག་ཚུལ། དུལ་དུ་སྦྲུང་ཐབས་རྩ་སྤྱོད་ལའི་མཚོད་པ། དུལ་ཚུ་བཞུ་བ་དང་

བཅོང་བའི་ཐབས་དང་བཅས་པས་གསེར་འགྲུར་ཆེན་པོའི་སྐྱོར་བ། གསེར་ཕྱེད་
 ཅན་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་ཡང་བཅོངས་པའི་དདུལ་ཚུའི་
 བཅུད་ལེན། བཅུད་ལེན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ། དདུལ་ཚུ་བསད་པའི་སྐྱོན། ལྷོད་ཐུག་
 འབྲུགས་བ་སོགས་ཀྱི་རོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་སོགས་བཅུད་ལེན་གྱི་སྐྱོར་བ།
 གཉེར་བཟླ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། འདི་དག་ནི་བཅུད་དང་བཅུད་
 ལེན་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་པ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་
 བས་སྐྱབ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རིམ་བ་དང་། བལ་བ་དང་རྣམ་
 འགྲོར་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ། ཞར་ལ་རིགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་དང་
 ལུས་ལ་སྐྱར་བ། གདན་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་
 བས་རིགས་ཀྱི་མདོའི་ངེས་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་
 བའི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་པའི་གནས་པ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་བས་རྒྱད་
 བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་དང་། ཅིས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་མིང་བསྐྱབ་པ།
 རྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། འདིས་ནི། ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་
 པ་དང་ཅིས་ཀྱི་མིང་བསྐྱབས་པའི་གནས་པ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་བས་ལུང་པོ་ལྷ་སྐྱིབ་བྲལ་
 དུ་གྲུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཐར་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་འཚོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་བས། འདི་ནི་ཡི་
 གོ་ལྷ་དང་ཡི་གོ་རྒྱག་གི་སྐོར་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་ལེ་སྐོར་བ་ལ་བསྐོད་པའི་རོ་མོ་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། དེ་སྐྱར་ན་ལེའུ་འདིར་སྐྱབ་བཞེ་ལ་བཅུ་རྒྱག་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་
 དང་། མཚོག་མི་འགྲུར་དུ་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་མཐར་སྐྱབ་པ་བསྟན་ཅིང་། ལུང་པོ་ལྷ་

སྐྱེས་བུའ་དུ་དག་པའི་སྣོད་ཆེན་ཡིག་ལྗེའི་རོ་བོ་མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཛོལ་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་
 རྗེས་གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་ནི་མི་འགྲུང་པའི་བདེ་བ་སྐྱུབ་དགོས་པ་དང་སྐྱུབ་
 པའི་ཐབས་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་དང་། མི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་
 སོགས་དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་དང་། ཟབ་ལམ་བསྐྱོམས་པས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་
 པ་དང་། སློབ་མཁན་གྲགས་པས་ཡོན་ཏན་འཛོལ་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 བསྟན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སོ་དུག་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་
 རྣམས་བསྐྱེད་ཚུལ། ཅ་འཁོར་དུག་གི་གནས་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་རྣམས་སྦྱོ་
 ཚུལ། ལུས་ཀྱི་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་དག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་བཞི།
 ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རོ་བོ་དང་བརྟེན་པ་སྐྱུ་བཞི་དང་རིགས་དུག་ཏུ་བསྐྱོམ་ཚུལ།
 རྒྱང་གཞི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱང་ཁམས་སོགས་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་
 ལྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ལྟ་སོ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྲུང་ཚུལ་སོགས་དང་།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་སོགས་བཞི་དང་བརྟེན་སྐྱུབ་བཞི། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་
 གཞུག། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དང་བོར་དབང་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་འགྲུབ་ཤེས་པ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ནི་
 འདིར་ནི་དབང་བསྐྱུར་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 མ་འདས་ཀྱི་དབང་གི་རྣམ་དབྱེ། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྲུང་
 ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཅིང་། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་བསྟན་པས་མཚོན་ནས་

དབང་གི་དུས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་བས་
དམ་ཚིག་གཞན་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལང་མཚོན་བས་དབང་དང་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་
ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཅིང། ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ལོ། དབང་བསྐྱེད་བ་ལ་ལས་
ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་རྒྱུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་ལ། འདི་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཐུས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་ཚུལ་
མ་ཐུན་པར་ལེའུ་འདིར་ཡང་ལས་དང་འབྲས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་ལས་ཆེ་བ་རགས་པ་
ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྐྱེད་བཞི་སྟེ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
དག་པའི་ཆ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་བ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་
བ་སྟོབ་པའི་དང་། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཉིད་སྟོན་པ། སྐྱེ་བཞི་ལ་
སོགས་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པའི་དང་། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཏགས་པའི་ཚོས་
བཀག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་སྟོན་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་
བྱུང་བའི་དང་། སངས་རྒྱུས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་ལྟེན་པའི་མཚོན་
ལྟེན་འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱེད་སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། ལུས་
ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་བ་དང་པོར་ལུས་
ཀྱི་དུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་པ་
དང་། ལུས་རག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་བཞིའི་རིགས་ལྷན་ཏུ་དག་ཚུལ་སྟོན་བ་སྐྱེ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་དང་རིགས་ལྷན་གྱི་ལྟེན་དང་། རྒྱུད་དང་ཙམ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་པ་
རིགས་ལྷན་ཏུ་སྟོན་བ་ཨ་ལ་སོགས་པ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་ལྷན་

གི་དང་། ལུང་ཁམས་སོ་དྲུག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་པ་རྒྱུད་སྡེའི་སྒྲར་སྟོན་པ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་སྐུམ་ཚུ་ཅ་དྲུག་གི་དང་། དག་པ་ལས་སྟོམ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་
སྡེའི་རྣམ་དག་སྟོན་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པ་དང་
སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དྲུག་སྟོན་པའི་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོད་
བརྒྱབས་པོ་ཆེའི་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
བརྟེན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་པ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་བྱང་ངེས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དབང་བཞི་
པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
གནས་པའི་དུམ་བུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་
ནས་ཀ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ལུས་ཀྱི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་
ཀྱི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་བ་རྣམས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་རུས་པ་སོགས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཀ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟོམ་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་རུས་པ་སོགས་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་རོ་པོར་བསྟོམ་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཅིག་པ་ཡང་
རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། མཛོད་ཅེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་དུ་འབྲེལ་པོ། །ཅིག་
པ་ཡང་རུས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་པོར་བསྟོམ་པ་འདིས་རུས་པའི་སྡེ་མ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱུགས་པར་བྱའོ། །འགྲུག་ཚུ་དང་བཤད་པ་རྣམས་

གྲིས་ཞེས་པ་ནི་ཤ་རྣམ་པར་དག་པས་སྣེའི་སྟོགས་ཏེ་ཤར་དུ་རྩལ་ཚོན་ནག་པོ་
གདབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྷག་དང་རྩུ་དང་བཤའ་བ་དང་ལུ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་
རིམ་པ་བཞིན་གཤེན་རྗེ་སྟོ་དང་ལོར་སྦྱིན་གྲང་དང། གཞན་ཏེ་ལུ་བ་དང་དབུས་སུ་
རྩལ་ཚོན་དམར་དཀར་སེར་ལྗང་གི་རིམ་པས་གདབ་པའོ། །

གང་དུ་རྩལ་ཚོན་དུག་པ་དགྲེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེར་ནི་རྩལ་རྣམ་པར་དག་
པས་རྩལ་ཚོན་སྟོན་པོ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། རོ་རྗེ་མེ་སྟེའོ། ཞེས་པའི་
བར་གྲིས་ནི། དེ་ལྟར་ཤ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་
ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཤ་དོན་གྲུབ། ལྷག་རིན་འབྲུང། གཅིན་ལོད་དཔག་མེད། བཤའ་བ་རྣམ་
སྣང། ལུ་བ་མི་བསྐྱོད་པ། རྩལ་རོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དུག་གོ། །མཁེས་པའི་ཁམས་
རྣམ་པར་དག་པས་ཉི་མའི་གདན་རྣམས་དང་བད་ཀན་གྱི་ཁམས་དག་པས་སྐྱ་བའི་
གདན་རྣམས་མཛོད་ཅིག་གོ། །རྩུ་རྩུ་ས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩུ་སྦྱེས་རྣམས་ཏེ་སྐྱ་ཉིའི་
གདན་གྱི་ལོག་ཏུ་བསྐྱའི་གདན་དང་དུ་བ་ལྗང་རེ་ལྷ་སྟེ་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷ་ནི་སྦྱི་ནས་
རིམ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྗང་བ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ས་རྩུ་མེ་རྩུང་
ནས་མཁེས་ཁམས་ལྷ་ལས་སྦྱེས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཇུ་བ་མོ་དང་གྲུང་མོ་དང་མིང་
མེད་དང་མཐེའུ་རྩུང་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གྲིས་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དུས་གྱི་ཅ་
ཨ་སྐྱ་རྩུ་རྩུ་དག་པས་གཙོ་བོའི་བསྐྱའོ། །སྦྱག་མ་འཁོར་རྣམས་གྱི་བསྐྱ་རྣམས་ནི་ལ་ལ་
ན་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་ཅ་སྟོང་སྦྱག་བདུན་རྩུ་ཅ་གཉིས་གྱི་མཐར་སྦྱག་པ་རྣམས་
གྲིས་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བགས་པ་དག་པས་ཁོར་ཡུག་གི་རྩུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང།
ལྷག་དང་མོད་གྱི་ཁམས་དག་པས་མའི་དགྲིལ་འཁོར། རྩལ་དག་པས་རྩུའི་དགྲིལ་

འཁོར། རྣ་བའི་བྲུག་པ་གཉིས་དང། མིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང། ལྷ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང།
ཁ་ལ་གཉིས་དང། གཅི་བ་དང་བཤང་བ་དང་ཁྱ་བའི་བྲུག་པ་གསུམ་དང་བྱ་མ་ལ་
གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྲུག་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ཉི་མའི་སྒོ་རྣམས་ཞེས་བ་སྒོ་བཅུ་གཉིས་སོ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སའི་
འཕྲེང་བས་ཉོར་བུའི་རང་བཞིན་བཀོད་པའི་ངོ་ཤལ་དང། ལྷང་ལག་གི་སོར་མོ་
རྣམས་ཀྱི་སེན་མོས་དྲུང་ཁོད་དྲུང་འཁོར་དང། བ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་འཕྲེང་བ་དང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་དུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དག་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེའི་མེ་ལྷེ་
སྟེ་ཁོད་ཟེར་གྱི་འཕྲེང་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལུས་སྐྱ་དོ་རྗེའི་རིགས་དྲུག་ཏུ་དག་ཚུལ། དག་གསུང་དོ་
རྗེའི་དང། རྣམ་ཤེས་སྐྱགས་དོ་རྗེའི་དང། ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་རིགས་དྲུག་ཏུ་
དག་ཚུལ་དང། རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་བ་དེ་
ལྟར་ན། དེས་པར་སྐྱའི་དོ་རྗེ་ནི་ཁམས་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཉེ། ས་ལ་སོགས་
བ་ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཁམས་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་ཡོན་
ཏན་རྣམ་པ་མང་པོ་མཚོན་གྱིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་རྣམ་པར་གསུངས་ཞེས་བ་ལུས་
སྐྱ་དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་པའི་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ལྟའི་ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། ཞེས་
པའི་བར་ཉེ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་གསུང་དོ་རྗེ་སྟེ་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་
གྲུང་བའི་ལྟའི་ཚོགས་མཐའ་དག་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟའི་རྣམ་པར་

རིགས་ཀྱི་འཕྲུལ་བུ་བུ་ལ་དང་། རྒྱུ་ལ་འདེབས་ཀྱི་གཙུག་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
ཀྱི་སོ་སོར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྤྲུགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤེ་བ་ཞེས་པ་འདིར་ཀ་ལ་སོགས་
བ་སྤེ་བ་ཀྱི་ཀ་ཚ་ལ་ཉ་ས་ཞེས་པའོ། །སྤེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་
བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་མཚན་དོན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རིམ་བར་ཡོངས་སུ་བཞག་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དོན་ལ་སྤེ་བ་ཀྱི་གྲུག་གི་བར་ཀྱི་སོ་གསེན་ས་སྤེའི་
བར་ཀྱི་རིགས་ཏེ། ཉིད་ཅེས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་
མེ་རྒྱ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིམ་བས་བསྟན་ཅིང་། འདིར་སྤྲུགས་དང་ལྷན་
མཚན་དང་ལྷན་རྒྱུ་རྣམས་དོ་སོ་ཐ་མི་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤེ་བའི་རིགས་ཤེས་
པའོ། །སྤྲུག་ཡང་སྤེ་བ་དེ་དག་དེ་དེ་ལ་ཡང་གང་དུ་ཁམས་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པ་
དེར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་ཁམས་དང་རིགས་ལྷན་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་དུ་སྤེ་ཚན་དེ་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ལྷན་ལྷན་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རིགས་སོ་སོར་ཐ་སྟོན་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤེ་བ་དེ་དེ་ལ་ཡང་སོ་
སོར་ཡི་གེ་ལྷན་ལྷན་དབྱེ་བས་རྒྱ་མེ་རྒྱ་མེ་རྒྱ་མེ་མཁའི་དངོས་ལ་ལྷན་དབྱེ་སྟེ། སྤེ་ཚན་
སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུག་རིམ་གྱིས་བསྐྲུགས་པའོ། །

སྤྲུག་ཡང་ར་ལ་སོགས་པ་སྤེ་བ་ཀྱིས་བསྐྲུགས་པར་ཉ་ཉ་མ་ན་དང་། རྒྱ་
དང་དབྱུངས་དང་སོ་ཨ་དང་ཉ་ཡིག་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་མཁའི་ཁམས་པ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་ནི་དེའི་དབྱུངས་སུ་ལྷན་བ་ཞེས་པ་འགྱུར་མངས་སུ་དེའི་ནང་དུ་ཡོངས་པ་ཅེས་
འདོན་པ་ལྟར། ཨ་ཡིག་རྣམས་མཁའི་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་མར་སྟོན་བས་དེའི་སྤེ་

ཚོན་གྱི་ནད་དུ་འོངས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་པར་གསུང་
བའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་པའི་བཤད་སྐད་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་པ་རྩལ་དང་ཉ་ཡ་
ར་མ་ལ་དང་ཨ་ཨི་ཨི་ཨི་ཨི་ལོ་སྟེ། སྡེ་ཚོན་བརྒྱད་པོའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བསྟུས་པ་རྣམས་
ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩུ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་སྟག་མ་དག་གོ་སྟོན། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གཙུག་ཏོར། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཙུག་ཏོར་ཚོན་པོའི་
རིགས་ཚེན་གཟིགས་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་སྟེ་
འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལེར་བཛོད་པའི་དོར་སེམས་སོ། །རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
གཟིགས་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཚོགས་རྒྱས་གདབ་པའི་སྐད་དུ་སྟག་རྒྱ་ཚོན་པོའི་
རིགས་མཚོག་དང་ཞེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་རིགས་ལྷ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་ལ་འཛིག་རྟེན་
སྐད་བྱེད་རིགས་ཚོན་དང་ཞེས་པ་ཉ་ཡ་ར་མ་ལ་སྟེ་དང་ལྷན་པའི་ཀ་སོགས་སྟེ་བ་
མཐའ་དག་རྣམས་ཏེ་གསལ་བྱེད་སོ་རྩལ་གི་རིགས་ཀྱི་སྟེ་སོ་རྩལ་རྣམས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཉ་ཡ་ར་མ་ལ་ར་ལྷན་དབྱུངས་དང་བཅས་པའི་སྟེ་བ་རྣམས་ཏེ་ཉ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ་དབྱུངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞག་རེ་རེའི་རྩུ་ཚོད་རྩལ་རྩུའི་ས་
བོན་གྱི་རིགས་རྣམ་འབྱོར་མ་རྩལ་རྩུ་སྟེ་སྟེ་ལེར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཀ་ལ་
སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་སྟེ་སྟེ་རྩུ་སྟེ་དབྱུངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ལོ་གཅིག་གི་ཚེས་
སྟེ་བ་རྩུ་རྩུའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་ཚེས་སྟེ་དང་བཅས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞག་
དང་ལོའི་ཚེས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་བྱེད་ཅེས་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་

དང་། སྐར་ཡང་ཉ་ཡ་ར་མ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྡེ་བ་རྒྱལ་སྡེ་སྲུང་ཚུ་རྒྱལ་པོ་
ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་དང་ཡ་ཤར་བསྐྱར་བའི་དབྱངས་སྤང་རིང་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་བ་
སྲུང་ཚུས་བསྐྱར་བས་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་རིགས་ནི་དབུ་
མའི་ཞག་དག་པས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཞེས་མ་སྟོང་བུའོ། །གསལ་
བྱེད་བཅེགས་བ་ནི་ལྷ་མཐའ་དག་སྟོོ་བར་བྱེད་པའི་རིག་སྲུགས་འཆང་གི་དབང་པོ་
མཐའ་དག་སྡེ་ཡུམ་གྱི་རིགས་དག་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་ཡུམ་ལུས་མ་རྣམས་ལས་རབ་གཏུམ་
མ་རྣམས་སྟོོས་པ་ཡིན་ལ། སྟོོས་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རིགས་ནི་བཅེགས་བ་སྡེ་
ཚན་བརྒྱད་པོ་འདི་ཡིན་ལོ། །

བཞི་བ་སྤང་ཁམས་སོ་རྒྱལ་སྡེ་བ་བྲལ་དུ་དག་བ་རྒྱུད་སྡེའི་ལྷར་སྟོོན་བ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་སྲུང་ཚུ་རྒྱལ་གི་གནས་པ་ལ་བཞི། ཡི་གེ་སོ་རྒྱལ་
ལས་རྒྱུད་སྡེ་སོ་རྒྱལ་ཏུ་དབྱེ་བ། སྲུགས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་གི་རྣམ་དག་རྒྱས་གདབ་དང་
བཅས་པ། ཞལ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རིགས་ཀྱི་དག་བ་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་
མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་སྡེ་བ་བྲལ་དུ་དག་བ་སྲུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པར་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡི་གེ་དེ་དེ་ལ་རྒྱུད་སོ་རྒྱལ་ཏུ་དབྱེ་བ།
རི་ལྷར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རིགས་གཅིག་ལས་དུ་མར་འགྱུར་
ཚུལ་གྱི་དོན་བཟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་ག་ལ་སོགས་པའི་
གསལ་བྱེད་སྲུང་ཚུ་ཉ་ཡ་ར་མ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ནི་སྲུང་ཚུ་རྒྱལ་ཉིད་དེ། དེ་
རྣམས་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་བུའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་སྡེ་བ་

ཞེས་པ་ལ། དབྱེད་ས་ནི་ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ལི་ཨི་ཞེས་པ་མུང་དུ་བྱུག་དང་ཨུ་ཨུ་རྩི་ཨུ་ལྷི་
ཨུ་ཞེས་པ་རིང་པོ་བྱུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བར་བཞག་པར་
བྱ་བ་ཨ་ཨི་ཨར་ཨོ་ཨལ་ཨལ་ཞེས་པ་དང་། ཨུ་ཨི་ཨུར་ཨོ་ཨུལ་ཨུལ་ཞེས་པ་བཅུ་
གཉིས་དང་། ཡ་ཎར་བསྐྱར་བ་ཏ་ཡ་ར་ལ་ལ་ཉི་ཉེ། མུང་དུ་དང་། ལྷ་ལྷ་རྩ་ལྷ་ལྷ་རྩ་
སྟེ་རིང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཉེ། དབྱེད་ས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བྱུག་བྱུག་
གིས་སྤེ་བར་གྱུར་བ་ནི་རོ་ཡིས་བསྐྱར་བའི་རོ་ཞེས་པ་བྱུག་ལ་བྱག་གིས་བསྐྱར་བ་
ཙ་བའི་རིགས་སུམ་ཅུ་ཙ་བྱུག་ལས་ནི་སྤེ་བར་གྱུར་བ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་
གོ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བྱུག་གི་དབྱེ་བས་སྤེ་བར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལྟར་སྤེ་བས་
ཐམས་ཅད་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བྱུག་གི། །ལྷའི་རྒྱུད་སུམ་ཅུ་ཙ་བྱུག་པོ་རྣམས་ལ་གསལ་
བྱེད་སུམ་ཅུ་ཙ་བྱུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཀ་དོ་རྩེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་ཉེ་བཤད། དེ་གཞན་ལ་མཚོན་
ཅིང་བསམ་ངོ་ལ་ལྷོས་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་དབྱེ། ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོའི་སློ་ནས་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོ་གསལ་བྱེད་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། མུང་དང་ལུབ་
ཏུ་གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ། འདི་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ནི་འདི་ལྟར།
ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། ལྷ་སོ་བྱུག་གསལ་སོ་བདུན་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་འང་ས་བོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ལི་མུང་དུས་སྤེ་བའི་ཀ་

ཡིག་ལས་ཨ་ཐུང་གི་ས་སྤེ་བའི་ཀ་ཡིག་ནི་དབང་བོ་གཅིག་པ་གཅོད་པོའི་ས་བོན་དང་
ལྷ་རིང་བོས་སྤེ་བའི་ཀ་ཡིག་ནི་གཅོད་པོ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
ཀ་གི་རྩི་རྩི་ཀུ་རྩི་ཞེས་པ་ལྷ་ལྷ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ལོ། །ལྷ་
ལྷའི་ས་བོན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཁམས་བཞིའམ། ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་རིང་བོ་བཞི་བསྐྱེན་ཏེ།
ཀ་གི་གྲི་རྩི་རྩི་ཀུ་ཀུ་རྩི་རྩི་ཞེས་པའོ། །

འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མའི་ཀུ་རིང་བོ་ནི་གཅོད་པོའི་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་དགུ་མའི་ས་བོན་ལོ། །ས་བོན་དགུ་ལ་ལས་དབང་བཞིའམ། མྱོ་བ་
བཞིའི་ས་བོན། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེན་བའི་ལྷ་བཅུ་མའི་ས་བོན་ལོ། །དེའི་སྤྲོད་དུ་ཡུམ་
དུག་གམ་སེམས་མ་དུག་གི་ས་བོན་ཀ་གེ་ཀར་གོ་ཀལ་གི་ཞེས་པ་དུག་བསྐྱེན་པས་
ལྷ་བཅུ་དགུ་མའི་ས་བོན་ལོ། །དེའི་སྤྲོད་དུ་དབང་བོ་དུག་གམ་སེམས་དབང་དུག་གི་
ས་བོན། ཀུ་གི་ཀུར་ཀ་གོ་ལ་ཀུའི་ས་བསྐྱེན་པས་ལྷ་ཉེར་དུག་མའི་ས་བོན་ལོ། །ས་
བོན་དེ་དག་གི་སྤྲོད་དུ་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྷ་དང་ལས་དབང་ལྷ་པའི་ས་བོན་རྣམས་
རྣམས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་པ་དུག་བསྐྱེན་པས་ལྷ་སོ་གཉིས་མའི་ས་བོན་ཏེ། འདིར་སྤྲོད་པོའི་
ཤེས་རབ་མ་ཐ་དད་པར་བགྔངས་པའོ། །དེའི་སྤྲོད་དུ་ལས་དབང་དུག་པ་དང་ལས་
དབང་གི་བྱ་བ་དུག་པའི་ས་བོན། ཀི་ཀུའི་ས་བསྐྱེན་པས་ལྷ་སོ་བཞི་མའི་ས་བོན་
ལོ། །འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་པར་ཡོད་ཀྱང་འདི་གཞེན་ཁམས་ལེར་ས་བོན་ཉི་
ཉེར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་
སྤྲོད་དུ་སྤང་བོ་དུག་པ་དང་ཁམས་དུག་པའི་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་པ་བསྐྱེན་པས་ལྷ་སོ་དུག་
མའི་ས་བོན་ལོ། །འདིར་ཡང་འདི་གཞེན་ཁམས་ལེར་ཨོ་ཨུཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་གི་

ཀའད་བཅས་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་སོ་བདུན་མར་བྱེད་ན། དབུས་
སུ་རྩྭ་ལས་གཙོ་བོ་དང་། སོ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་དང་བཅས་བར་
བྱའོ། །གཙོ་བོའི་ས་བོན་གྱི་ལྷག་མའི་དབྱངས་གྱིས་སྤྱེ་བ་རྣམས་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་གྱི་ས་བོན་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །

ཁོ་བོ་དུག་ཏུ་ཏ་སོགས་གྱིས་འགྲུང་ཞེས་བ་ནི། གང་དུ་ཁོ་བོ་བཅུ་བཤོད་པ་
དེར་སྤར་གྱི་སྐོ་སྐོར་བཞི་དང་། མཚམས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གི་ཁོ་བོ་དུག་སོ་དག་གི་
ས་བོན། ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་ཞེས་པ་དུག་གོ། །གང་དུ་ཁོ་བོ་རྩྭ་མཛད་དང་རྩྭ་རྩྭ་ཕྱགས་
བསྐོམ་བྱ་ཡིན་པ་དེར་ས་བོན་ནི་ཀུ་ཀུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཁོ་བོ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
རིགས་དུག་རྒྱུད་དང་ཀ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དབྱངས་
དུག་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །ཞེས་བ་ནི་དེས་པའོ། །འོ་ན་སྤོགས་གང་
དུ་གང་གནས་ཞེ་ན། རང་རིགས་སྤོགས་སུ་གནས་ཞེས་ཏེ། མཁའ་ཁམས་པ་རྣམས་
སྟེང་ཡེ་ཤེས་ཁམས་པ་རྣམས་འོག་ལྷ་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་གི་ཁམས་པའི་དབྱངས་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས་རྒྱུད་ཁམས་པ་རྣམས་ཤམ་དང་མེ་ཁམས་པ་སྟོ། །རྒྱ་
ཁམས་པ་བྱང་། ས་ཁམས་པ་རྣམས་རྒྱབ་ཏུ་གནས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བོ་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་ནི་ཀ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཀ་ཡིག་ལ་
སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་རྣམས་དབྱངས་གྱི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྱེ་བས་རོ་
ཡིས་བསྐྱུར་བའི་རོ་ཞེས་པ་སྐྱུ་ཅ་ཅ་དུག་ཏུ་སྤྱེ་བ་རྣམས་ནི། རྣམ་འབྱོར་མ་དང་
རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པར་བཞག་སྟེ། གང་པ་རི་ལྟར་བཞག་སྐྱུ་མ་ན། རྣམ་འབྱོར་
པ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་རང་གི་རོ་བོ་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་དུ་གནས་ཤང་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་

སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བཤེན་དབང་ཉིད་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་སྣང་མ་ཚིག་པ་ལ་
 ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་
 བར་རྒྱ་ཞིང་གཙོ་མོ་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་བྱ་བ་དེ་ལ་
 ཐབས་ལྷ་མོ་ཡང་དག་བར་རྒྱ་ཞིང་ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི་ཐབས་གྱི་རྒྱུད་
 དོ། །དོན་རྗེ་སྣོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་དུ་ཐབས་ནི་ལེགས་གནས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་
 མ་རྣམས་ཀྱང་སློད་པ། ཀྱུན་རྫོབ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ། བྲིས་པ་རྣམས་ལ་བདག་
 གིས་བསྟན། ཞེས་དང་། གང་དུ་ཐབས་ནི་འཕོ་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཡང་དག་
 གནས་འགྲུང་བ། ཐབས་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་ནི་བཤེད། རི་ལྗང་དེ་ལྗང་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཤོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱུད་གང་ལ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་མེ་
 མོང་ལྷ་སུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྤང་པོ་དང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་
 བཤེན་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། ཞེས་སྤང་པོ་དག་པ་ལས་
 ཐབས་སུ་བཞག་པའི་ལྷ་མོ་དང་། ཁམས་དག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་ལྷ་
 མོའི་སློབས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞག་གོ། །འདོག་ཚུལ་འདི་དག་ལྟར་ན།
 ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དོན་རྗེ་ལྷགས་རྒྱ་བས་དུས་འཁོར་
 ཐབས་རྒྱུད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
 རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེས་པའོ། ཞེས་ལོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཞག་གིས་རྣལ་
 འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གངས་བསྟན་པའི་རྒྱབས་སུ། དུས་འཁོར་རྣལ་འབྱོར་མའི་

རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འདྲིལ་ཚུལ་ལྟ་སོ་མོའི་སྐོན་ས་
བཞག་པ་དེ་ཡང་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་ལ་དགོངས་ཀྱི་དེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། གསང་འདུས་
འཕགས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ལྟ་སོས་མི་
བྱེད་ཅིང་། རྒྱུད་པར་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱུན་སོགས་ལྟ་སོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་འདྲེན་བའང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་སོས་དགུག་
གཞུག་སོགས་མི་བྱེད་པའི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཡང་ཡོད་པ་དང་རྒྱུད་གཉིས་
ཀའི་སྐྱུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་སྐོན་པའི་རྒྱུད་འགལ་ཞེག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐོན་པའང་
མི་འགལ་བའི་བྱིང་དོ། །

དེས་ན་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྐྱུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་
རང་གི་དོ་སོ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་སོ་
སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་འདྲིལ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དོན་དམ་
པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྐོན་ས་འདྲིལ་ཚུལ་ད་ལྟ་འཆད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་
གསུངས་ཀྱང་རང་གི་དོ་སོ་རྣམས་འཕྲོང་མའི་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པ་ནི་རྗེ་སྐྱེ་མའི་དགོངས་
པ་དམ་པ་ཡིན་ཏོ། །འགྲེལ་པར་དབང་སོ་རྒྱལ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་
གིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་
སོར་བྱེ་བ་འདྲ་དོན་དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུན་
པ་དེས་དོན་དུ་འདྲོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཚིག་དེས་ལྟ་སོ་མོའི་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་སྐོན་ས་རྒྱུད་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་དོ་ལ་བསྐྱོས་
པར་བསྐྱུན་གྱི། པ་མའི་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱེ་བ་འདྲ་དོན་དུ་བསྐྱུན་པ་མིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་མའི་རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་རབ་སྣོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྣོ་དང་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་སྟེ། འདུས་པ་ཕྱི་མར། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
 རོན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ། །རྣམ་འབྱོར་ཞེས་ནི་
 མངོན་པར་བརྗོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྣོང་གི་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་རོན་
 མཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའི་
 གནས་ཚུལ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་མིན་
 པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞིར་བྱ་ཡི། དབྱེ་བའི་
 ཡ་གྲུལ་དུ་མི་བྱའོ། །

གལ་ཉེ་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྐོ་ནས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་
 དུ་འཛོག་ན་ཀྱི་རྗོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་པ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་མི་
 འགྱུར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་མཉམས་པར་སྦྱོར་བ་བརྗོད་
 བྱའི་གཙོ་མོར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 དབྱེས་པའི་རྗོ་རྗེ་ལས་གསུངས་པ། ཉེ་ཡིག་གིས་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེ། །བརྗོ་ཤེས་རབ་
 ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་ནི་བདག་གིས་བཤད་

གིས་ཉོན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དགེས་པའི་དོ་རྗེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་
འགྲུང་ཉེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་ཞེས་གསུངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྡོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འདུས་པ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཉོན་མས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་མངོན་
བར་བཛོད། །འདུས་པ་སྦྱོར་བར་རབ་གསུངས་ཉེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་
ཚོད་ལྟེད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་འདི་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྲུང་རྡོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། །ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མིན། །ཤེས་རབ་
གཅིག་ལུས་འགྲུང་མ་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོན་མས་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས། ཞེས་སོ། །འདི་དག་ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
མི་འགྲུང་ཞེས་སོགས་ནི། བདེ་སྣོད་གི་ཐབས་ཤེས་རབ་ལ་བསྟོན་ན། ཤེས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འདུས་པ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་མི་འགྲུང་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་
རྡོར་མ་རྒྱུད་མིན། འདུས་པ་མ་རྒྱུད་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདི་དག་དང་མ་སྟུན་
བར་དོ་རྗེ་སྣོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རྡོར་གཉིས་ཉོན་མེད། །འདུས་པ་ལ་སོགས་
ཐམས་ཅད་རྣམས། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེས། །ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ཡིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ག་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་སོ་སོ་ནི་རོ་ཡིས་
བསྐྱར་བའི་རོ་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་གྲག་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་གསལ་གྱེད་དེ་དེའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་གཙོ་
པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་གཅིག་གི་རྒྱུད་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་གསུམ་དང་། དེ་
ལས་ཀྱང་རིགས་ལྔ་འགྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ན་སྟོང་དང་འབྲུམ་དང་གྲེ་

བའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྡེ་བ་ན་རིགས་གྲངས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་ཡས་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ལྷག་པར་མོས་བའི་བསམ་བའི་དབང་གིས་འདུས་པ་དང་གྱི་རྗོར་ལ་
 སོགས་བའི་རྒྱད་རྣམས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བསྡེའི་
 དེས་བའོ། །གྱི་རྗོར་ལས། སེམས་ནི་ཚེན་སོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ལྡོ་ལི་གཟུགས་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་མཚོན། །རིགས་ནི་ལྡོ་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྟོང་མག་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་
 འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཚེས་དང་། གཞུང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྐྱེད་ཉིད། །རིགས་
 གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་ཚོགས། །རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་
 རྣམས། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲས་
 གྲུབ་རིགས་ཚེན་རྣམས། །སྡེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་
 རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་
 བ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷན་ནང་གི་རྣམ་དག་
 རྒྱས་གདབ་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། །ཡུང་ཁམས་སོ་དུག་ལྷ་སོ་དུག་ཏུ་དག་ཚུལ་
 དང་། དག་བའི་ལྷ་ལ་རྒྱས་གདབ་བསྟན་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་སོགས་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ལྟར་
 དག་ཚུལ་གསུངས་པ་ཞེས་བ་ནས། ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་དུག་སྟེ། ཞེས་བའི་
 བར་ནི། སྤང་ལི་གེ་སོ་དུག་ལྷ་དང་སྤང་བའི་སྐབས་ལྟར་ཉེ་དེ་འདྲ་བའི་ཁམས་སོ་
 དུག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་བ་རྣམས་ནི་བྲལ་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་
 བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་བར་དགའ་བའི་སེམས་སྐབས་རྗོར་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་རྗོ་
 རྗོར་ལས་གཉིས་དབྱེད་མི་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱུངས་ཀྱི་

དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་གི་ཚོགས་ཀྱི་
རིགས་ཁམས་སོ་དུག་གི་སྤྱང་བ་སྟེ་རྣམས་བར་དག་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་བཞི། རྫོང་བ་གཞོན་མེད་ལ་སོགས་ཞེས་བཞི་འདིར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་སྐྱིབ་བྱལ་དུ་དག་བ་ལ་སོགས་བ་རྫོང་བ་དུག་སྟེ། མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་
རིགས་སྤྱང་བོ་དག་སྐྱིབ་བྱལ་དུ་དག་བའི་རིགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་རྣམས་ལ་
རྒྱ་ཡིས་གདབ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙུག་ཏོར་ནས་ནི་གསང་བའི་ཚུ་སྟེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
བ་དུ་མི་མཉམ་བའི་རིགས་ལ་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་གདན་ལའོ། ཞེས་བཞི། འདིར་
གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོར་ནས་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ལེ་ལྡང་ཁུ་ལ་མི་བསྐྱོད་
བའི་ས་བོན། ཨ་ཡིག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཁར་སྐྱ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལ་དོན་ཡོད་
བྱུང་བའི་ཨིའོ། །དབྱལ་བར་རྒྱ་དཀྱིལ་ལ་སྤྱང་མཐའི་ལུ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་རིགས་མི་
མཉམ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཚུ་སྤྱང་ནས་མཁའ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཞེས་བ་
ལྟར་མི་མཉམ་བའི་རིགས་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་གསུང་སྐྱ་ཡིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་མཉམ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་མཉམ་བའི་རིགས་ས་མེ་ལེ་
ཤེས་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཞེས་བ་ལྟར། ལྟེ་བར་དུས་ཀྱི་མེ་ཐིག་ལེ་མེར་པོ་ལ་
རྣམ་བར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་ཡིའོ། །མགྱིན་བར་ཉི་མ་ལ་རིན་ཆེན་དབང་པོའི་
རིའོ། །གསང་བར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ལ་དོན་རྗེ་སེམས་དབའི་ཨི་
ཞེས་བ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ། སྐྱ་ཡི་རྒྱས་གདབ་བ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ་པོ། ཞེས་བ་སྐྱ་ལ་རྒྱས་གདབ་བའི་རིས་བའོ། །གསུང་སྟོག་གི་རྫུང་ལ་རྒྱས་

གདབ་བ་ལ་ནི་ལྷེ་བར་ས་དགྲིལ་ལ་ལོའོ། །སྣོང་ཁར་རྩུ་དགྲིལ་ལ་ལྷུའོ། །མགྲིན་བར་
 མེ་དགྲིལ་ལ་རིའོ། །དཔལ་བར་རྩུ་དགྲིལ་ལ་ཨིའོ། །གཙུག་ཏོར་དུ་སྣོང་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ལ་ཨ་སྣེ་ས་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ལྷགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐེག་ལེའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱས་གདབ་བ་ལ་ནི་དཔལ་བར་རྩུ་
 དགྲིལ་ལ་ཨོ་མགྲིན་བར་ཉི་དགྲིལ་ལ་ཨྲུ་སྣོང་ཁར་སྣུ་གཙན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྩྱུ།
 ལྷེ་བར་དུས་མེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་བ་ལ་ཨ་
 ཡིག་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་སྣེས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོའོ། །ཞེས་པའི་
 རིགས་པས་དོ་རྗེ་ལོར་བྱ་ལ་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཨ་ཞེས་པས་རྒྱས་འདེབས་
 བར་བྱུབ་བོ། །དེ་ལྟར་སྣུ་རིགས་ལྷག་དང་གསུང་རིགས་ལྷ་དང་ལྷགས་རིགས་བཞི་
 དང་ཡེ་ཤེས་རིགས་གཅིག་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བའོ། །གསུམ་པ་ཞལ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རིགས་ཀྱི་དག་བ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། སྣུ་རིགས་ཀྱི་དག་
 བས་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ། ལྷད་བར་དུ་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་སྤྲུག་གི་དག་བ།
 རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དག་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞལ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷད་པོ་དུག་དག་པའི་རིགས་ལྷག་
 བེ་མི་མ་སྣུན་ལྷོགས་ཀྱིས་མི་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེར་གསུངས་ཤིང་། དོ་རྗེ་དེ་ཞུས་
 ཀྱིས་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། རིགས་གཅིག་གིས་དག་བ་ཞལ་གཅིག་པ་ནས།
 རིགས་ལྷག་གིས་དག་བ་ཞལ་ལྷག་དུ་འགྲུར་ཏེ་ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་གདོད་ལྷག་འདེབས་
 ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་སྤྱེད་བརྒྱད་དམ་ཞུས་ཐར་བརྒྱད་དག་པས་ཞལ་བརྒྱད་

༡ མ་གྱི། ༡༥བལྟ། སྣོའོ སྣུ། ༡༡བལྟ། ལྷ། ༡༡ན་༡། སྣོའོ * སྣོའོ

བ་ནས། རིགས་བརྒྱ་དག་པས་ཉ་ལ་ཉ་ལ་གདོང་བརྒྱ་བའི་བར་དུ་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་
དག་པ་གཙོ་བོར་འགྲུང་རོ་ཞེས་རྒྱད་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་ལྷའི་ཞལ་གྱི་རེས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་རྣེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་གྱི་རེས་པའོ། །

གཉིས་པའི། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཡང་
ཞལ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞལ་དང་ཕྱག་དང་ཞབས་མང་དུ་མའི་ཁ་དོག་
ནི་རྣམ་རྟོག་པ་རིག་ཚེན་པོའི་ལུན་པའི་མཐའ་གྲུང་པ་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ལེ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
པའི་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བའི། དབྱངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ལ། ཉ་ཡིག་ལ་ཨ་
ཨི་རི་ལུ་ཞེས་པ་ སྤང་རིང་གིས་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནི་གཡོན་དང་གཡས་སུ་ཕྱག་ནག་པོ་
བརྒྱད་པོ་དེ་ལུན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སོ། །ཉ་
ཡིག་ཨ་ཨི་ཨར་ཨོ་ཞེས་པ་ སྤང་རིང་གིས་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནི་དཔར་པོ་བརྒྱད་དེ་རུལ་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་གསུང་གི་རང་བཞིན་ལས་སོ། །ཉ་ཡིག་ལ་ཉ་ལ་ར་མ་
ཞེས་པ་ སྤང་རིང་གིས་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནི་དཀར་པོ་བརྒྱད་དེ་སྤྲིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱའི་རང་བཞིན་ལས་སོ་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་
གི་དག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་རྣམ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་བརྒྱད་ནི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་དང་ཡུལ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཉ་ཡིག་
ལ་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་བཅད་དང་དབྱངས་སྟོག་མ་ལ་དང་ཨལ་དང་ལི་ཡིག་རང་སྤང་
གིས་ཉི་ཉེ་ རྣ་རྣམ་ཉལ་རྣམ་རྣམ་ཞེས་པ་སེར་པོ་བརྒྱད་དེ། ཕྱག་བརྒྱད་ཀ་སེར་
པོར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཚོགས་ཡུམ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལས་སོ་ཞེས་

ནས་ས་བོན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་ལྟར་མངལ་འདྲིན་པ་ན་གྲང་ཚུབ་
 སེམས་ཀྱི་ཉེན་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་དུ་འགྱུར་ལས་ཀུན་
 གཞི་ཞེས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་པོ་གཅིག་པར་གསུངས་
 ཤིང་ཐ་སྙད་གྲས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡུམ་ཡིན་པས་དཔལ་པོ་གཅིག་
 པར་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། ཚོས་དབྱིངས་ནི་རང་འོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་
 གཚོ་པོ་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་གཚོ་པོའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །རང་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལ་ནི་ཀ་ཡིག་གཅིག་ལུས་དཔལ་པོ་གཅིག་
 པར་གྲུབ། ལྷོ་ནས་ས་བོན་ཏེ་རྒྱལ་ལ་རོ་མཉམ་པ་ནི་མངལ་སྐྱེས་དཔལ་གཅིག་པ་དེ་
 ཤེས་རབ་དག་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་དེའི་བག་ཚགས་སད་
 པའི་དབང་ལས་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དེ་ཤེས་རབ་ཚོས་
 དབྱིངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལ་མི་བསྐྱོད་
 པ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ས་བོན་ཀམ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་བཞི་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཁུ་བ་འཕོས་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ནང་དང་
 གཞན་ཚོས་མ་སྐྱབ་པའི་ངེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་གས་པ་ན་མངལ་དུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་ལྟའི་
 བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཞན་ལྟ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཀ་གི་ལྟ་ལྟའི་ཞེས་པ་ལྟ་ལྟའི་བདག་ཉིད་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་རུས་
 པ་ས་ཁམས་དང་ཁུ་བ་ཚུ་དང་རྫོ་བ་མེ་དང་། གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་ཚོས་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་པོ་

ལྷ་དང་ཁམས་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་བྲིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་མངལ་དུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་
 དགྲའི་བདག་ཉིད་རྗེ་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྷ་ལ་ཡང་རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞིའི་ས་
 བོན་ཀ་གི་རྗེ་རྗེ་ཀྱ་ཀུ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་པ་ལྷ་དགྲའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་བ་དང་བཤའ་ལམ་སྟེ་ལས་དབང་བཞི་
 རྗེས་པ་ན་ལྷ་དེ་ལྷ་དང་ཁམས་དགྲའི་བཅས་བས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྷ་ལ་ཡང་རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞི་སྐོ་སྐོང་བཞི་དང་བཅས་
 པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་ས་བོན་རྣམས་གྲུབ་པའོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡུལ་རྒྱག་སྐྱེས་
 པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྒྱག་སྐྱེས་པ་ན་དགྲུབ་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་
 ལྷ་དང་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་སེམས་མ་རྒྱག་བསྟན་པས་བཅུ་དགྲུབ་དང་
 སེམས་དབང་རྒྱག་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་གྲུབ་པོ། །

དེ་ནས་མངལ་དུ་ལས་དབང་ལྷ་པ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་བ་སྟེ་བྱ་བ་
 བརྗོད་པ་དང་ལེན་པ་དང་བཤའ་བ་འདོར་བ་དང་གཅི་བ་འཛག་པའི་བྱ་བ་ནི་རབ་དུ་
 སྐྱེས་པ་ན་ནང་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཞན་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་སྐོ་སྐོང་གཅིག་དང་སྐོ་སྐོང་བསྟན་པའམ།
 ཡང་སྐོ་སྐོང་རྒྱག་བསྟན་པ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་ཏེ། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་
 སོར་བཞུང་ངོ། །དེ་ལྷ་ནང་དུ་བྱིས་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་རྗེས་པ་དང་
 ཚོས་མ་ཐུན་པའོ། །དེ་ནས་ལོ་བཅུ་རྒྱག་གི་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་དེ་
 བ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུབ་ཞིང་། མཚམས་འདི་ནས་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་བ་དང་། ལྷ་དེ་རྒྱག་པ་དང་ཁམས་རྒྱག་པ་དང་དབང་པོ་རྒྱག་པ་དང་ཡུལ་

རྒྱལ་པ་དང་ལས་དབང་རྒྱལ་པ་དང་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པར་
འགྲུར་ཉེ། ལྷར་གྱིས་གཉིས་ལ་ལས་དབང་རྒྱལ་པ་དང་། བྱ་བ་རྒྱལ་པ་བསྐྱེད་པས་ལྷ་
སོ་བཞིར་འགྲུར་ཞིང་། ལུང་པོ་རྒྱལ་པ་དང་ཁམས་རྒྱལ་པ་བསྐྱེད་པས་ལྷ་སོ་རྒྱལ་གི་
བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱལ་ཞི་ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་པ་
མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ལེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པར་གྲུར་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟར་བར་གཞན་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ས་བོན་གྱི་སྐྱེགས་རྣམས་དང་སྐྱོར་
ཅུ་ལ་སོགས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཞི་གོ་བར་སྐྱོད། །ཁམས་སོ་རྒྱལ་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
འདི་རྣམས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཐབས་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་ཐིག་
ལེ་སྟོང་པ་ཡིག་རྒྱལ་སྟེ་མི་ཡིག་དང་ཨེ་ཡིག་གོ། །ཨེ་མི་གྱི་ཡི་གའི་དོན་ནི་གཙོ་བོར་
སྐྱེན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་ཡང་དག་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀ་རྩོ་རྩེའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྟ་ནས་སོ་རྒྱལ་གི་བར་དུ་རྣམ་
གཞག་རི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་སོ་རྒྱལ་གི་བར་དུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གནས་གང་དུ་སྐྱེ་གང་བཞུགས་པ་ནི་སྐྱོང་པའི་འཕང་མ་ལ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་སོ། །སྤྱིའི་འཕར་མ་སྐྱ་སྐྱུམ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོ་བཞིར་སྟོ་སྐྱོར་
རྣམས་དང་། ལས་དབང་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །འདིར་ནང་སེམས་ཅན་

ལ་གཞིན་ལྷོ་བུ་འཕྲུག་གི་རྗེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྫོགས་པས། བྱ་དང་ལུ་མོའི་
ལྷང་ལོ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིང་མིའི་དབང་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་འཁོར་ལོ་
ཅན་ཅེས་མ་སྐྱད་བྱ་ལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུ་མ་རྫོགས་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོ་བའི་སྲིང་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་ལྷའི་གཙོ་བོ་ཞི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་མངའ་སྐྱེས་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་སྣ་སྟོ་
བའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་མངའ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་གྲིས་པའི་ལུས་བསྐྱེད་པ་རི་
ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་སྣ་རྫོགས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་
གོ། གྲིས་པའི་དག་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྣ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་
དང་ཉེ་བའི་བསྐྱེད་པའོ། གྲིས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་
དེ་བཞིན་དུ་སྣ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་པའོ། གྲིས་པའི་ཁྱ་བ་
འཕོ་བ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྣ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་སྟར་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནང་གི་ལེ་ལུ་ལས་སྤར་མངའ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་དང་དོ་རྗེ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་ཆེར་
སྐྱར་བ་སྟེ་རྣམ་དག་དང་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱར་ཉེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་ལུས་དང་སྣ་
བསྐྱེད་པ་སྐྱར་བའི་ངེས་པའོ། །ལྟ་བུ་དག་པ་ལས་སྟོས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་ལྷའི་
རྣམ་དག་སྟོན་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པ་དང་
སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པ་དུག་སྟོ་བའི་གནས་པ་ལ་དགུ་སྟེ། དུས་

འཁོར་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་སྐྱོམ་རྒྱུད་གི་ལྷ་སྐྱོ་བ། ཐབས་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ།
སྐྱོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ། དེ་རྣམས་གྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པ། འུ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ།
ལུས་བསམས་གྱི་སྐྱོ་ནས་དེ་དག་གི་ཐབས་ཤེས་ལེས་བར་བྱ་བ། རྒྱུད་སྐྱོའི་ལྷ་ལ་
སོགས་པ་གང་ནས་གང་སྐྱོ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པ། ལྷ་
རྣམས་གྱི་བརྟེན་པ་བཅུའི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། འོད་དཔག་མེད་
གྱི་དང་། དོན་ཡོད་ལྷ་བ་པའི་དང་། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷ་གྱི་དང་། རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་གྱི་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་གྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་
རྣམས་གྱི་རྒྱས་གང་བ་གྱི་རྣམ་ཡངས་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་གནས་པ་ལྷ་པའི་དུས་ལྷ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དུག་སྐྱོ་བ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དུག་པོ་རྣམས་སུ་དག་པའི་ཁམས་དུག་ལས་ཁམས་སོ་
སོའི་རིགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱོ་བ་གསུངས་པ། དག་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་
མི་རྣམས་གྱི་ལོ་བཅུ་དུག་གི་རྗེས་ལ་ཁམས་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་གྱིས་ལྷ་དང་ཚ་བོ་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
གཙོ་བོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ཡང་དག་པའི་ཁམས་དུག་གི་དབྱེ་བས་ལྷ་རྣམས་སྐྱོ་
བར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟར་དག་པར་ཞེས་པ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེ་བའི་འཁོར་ལོར་
ཡང་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ཞེས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་རྒྱའི་ཁམས་དང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་
གྱི་བྱང་བོ་ལས་ལྷའི་ཚོགས་རི་བོར་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་བསྐྱའི་མཚན་མ་ཅན་
རྣམས་སྐྱོ་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། འོད་དཔག་མེད་དང་། ལྷ་མ་གི་དང་། བསྐྱ་མཐར་བྱེད་
དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མ་དང་། རྩོན་རྩ་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷ་ག་དང་།

གཟུགས་དོན་དང་། དག་མོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། ལྷ་
 མཐའ་ཡས་དང་། རིགས་ལྡན་དང་། ལྷག་གདོང་མ་དང་། འུག་གདོང་མ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ལྷ་འདི་དག་གཡོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཞེས་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱའི་ཞལ་དཀར་པོ་
 མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ནས་མཚོག་གི་སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད་
 བ་ཡིས་སྐོས་པའོ། ཞེས་བ་ནི་བཙུག་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དེས་པའོ། །འདི་
 ལྟར་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་གཞན་
 རྣམས་ལ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །བསྐྱའི་མཚན་མ་ཅན་ནི་བ་དང་
 རྒྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ཚུའི་ཁ་དོག་ལས་དཀར་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྐོ་བ་དང་བསྐྱུ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་
 ལྷང་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། ད་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐོ་བ་གསུངས་པ།
 ཚོས་ལ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་སྟོང་ཁ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེབ་བ་དང་གྲུབ་
 བས་ཡང་དག་པར་དག་པའི་རྒྱུང་གི་ཁམས་དང་དག་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་ལྷག་གི་
 བསྐྱར་གནས་པའི་རལ་གྱིའི་མཚན་མའི་ལྷའི་ཚོགས་སྐོ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ཡོད་
 གྲུབ་བ་ནས། བྱི་གདོང་མའི་བར་བཅུ་ལྷག་སྟེ། འདི་དག་ནི་དེས་པར་གྲུམས་བ་ཚད་
 མེད་པའི་གྲུགས་ཀྱིས་སྐྱིད་གྲུམ་གྱི་སྐྱིད་པ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་སྟེ་གཙོ་བོས་ཤར་
 གྱི་ཞལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ནས་ཞེས་བ་གྲུགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
 སྐོས་པའོ། །འདིར་དོན་ཡོད་གྲུབ་བ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དོན་གྲུབ་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་རྒྱས་གདབ་པ་རལ་གྱིའི་མཚན་མ་

ཅན་བསྐྱད་པར་དབྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྟེར་བ་རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་ལས་ནག་པོ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོོ་བ་དང་བསྐྱུ་བ་ཞི་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི། ད་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རིགས་སྟོོ་བ་གསུངས་པ་ལོངས་
སྟོོ་དེ་རྫོགས་པར་དག་པའི་མེ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་མགིན་པའི་འཁོར་ལོར་དག་པའི་
མེ་དང་དག་པའི་ཚོར་བ་ལས་ཉི་མ་འཆར་ཀ་དང་མཚུངས་ཞེས་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་སྟེ་
རིན་ཆེན་འཛིན་ཅེས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དཀར་མོ་སྟེ་འདི་
ནས་དུང་སྐྱོད་གི་བར་ཉེ། ལྷ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དཔལ་ལྡན་གཤམ་གྱི་ཞལ་སྟོན་བ་
མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟོན་མཚོག་གི་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡིས་ནི་སྣ་ཚོགས་གཙོ་
བོས་སྟོོས་པའོ། ཞེས་པ་གསུང་གི་ཞལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་
དམར་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་དབང་དང་དགུག་པའི་དངོས་བྱུང་
སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ། འདིར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །

བཞི་པ་ཞི། ད་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོོ་བ་གསུངས་པ། ལྟེ་
བར་ཡང་དག་པའི་ས་ལས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ལྟེ་བར་ཞེས་པ་སྐྱུལ་པའི་
འཁོར་ལོར་སྐྱེབ་པས་དག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་དང་པའི་ཁམས་ལས་མཚོག་གི་
གསེར་དང་མཚུངས་པ་ཁ་དོག་སེར་པོའི་ཐུབ་པ་བྱུག་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་
སྣང་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུན་མ་སྟེ་འདི་གཉིས་ནས་མཁའ་ལྗིང་གཤོང་མའི་བར་

འདིར་སློབ་ལ་བཅུ་གྲུག་པོ་འདི་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིས་ནི་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པ་
དག་གིས་”ལུབ་^༡ ། གི་ཞལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟོ་ནས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཞལ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཐལ་རྣམས་སྟོས་པ་སྟེ། ཁ་དོག་སེར་བོ་རེངས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རིགས། སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འདིར་རིགས་བཞི་ག་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་གཞན་བཞི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་བ་ནི་ད་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སྟོ་བ་གསུངས་པ། གཞུག་ཉོར་དག་
”པའི་^༢ སྟོང་པ་ལས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། གཞུག་ཉོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་བོ་དང་། དག་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་མཚོག་གི་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་
མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ཁ་དོག་སྤང་ལུ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་དོ་རྗེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནས་སྤྲུ་རྒྱལ་བ་སྟེ། ལྷ་བ་ཅུ་གཅིག་པོ་འདི་
དག་སྟེང་གི་ཞལ་ནས་སྟོས་པ་ཡོན་ཏན་མང་པོའི་གནས་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་དོ་རྗེའི་མཚོན་མ་ཅན་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་
བཏབ་པ་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་ལས་སྤང་ལུའོ། །དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུ་སྟོ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་
རྣམས་སོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༥༡ན། ལུད་ སྐྱ། ༡༧༥༥ན། ལྷ། ༡༧༥༧ན། ལུབ་ * ལུབ
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༥༡ན། པོའི་ སྐྱ། ༡༧༥༧ན། ལྷ། ༡༧༥༧ན། པའི་ * པའི

ལྷུག་པ་ནི། དེ་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་སྟོ་བ་གསུངས་པ། གསང་བར་
 དག་པ་ལས་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་གསང་བའི་འཁོར་ལོ་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པོ་རྗེ་
 རྗེ་ཅེ་གསུམ་པའི་མཚན་མ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་ཕྱིན་མ་སྟོན་མོ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནས། ལྷ་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པོ་སྟེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་འདི་དག་ནི་སྟོག་
 ཚགས་ཀྱི་ཐར་པའི་རྒྱ་དུ་འོག་གི་ཞལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་སྟོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དབྱིབས་སོགས་མི་
 བསྐྱོད་པའི་སྐྱ་སྟོན་པོ་དང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པའོ། །འདིར་དུ་འགྲུང་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱ་ཁ་དོག་སྟོན་པོས་རྗེ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པ་ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱ་ཁ་དོག་སྟོན་
 པོས་རྗེར་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རྒྱས་བཏབ་པའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཁོར་ལོ་དུག་དུ་སྟེ་དུག་ལས་རིགས་དུག་གི་ལྷ་རྣམས་སྟོ་བ་དང་
 འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ལོ་བཅུ་དུག་གི་རྗེས་ལ་བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོ་བ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཚོས་མ་ཐུན་པར་བྱུང་བའོ་ཞེས་པ་ཇིས་པའོ། །

འདིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྡང་ཁུ་
 ལ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་ཆ་བྱད་ཅན་སྟོན་པོས་རྒྱས་
 བཏབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་པ་རྗེར་སེམས་སྟོན་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྡང་

ལུས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་བརྒྱད་ཚུ་ཅ
དུག་གི་སྐྱེ་མདོག་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྲབ་འཇུག་དང་གཤིན་རྗེ་མི་
བརྒྱུད་པའི་རིགས་སྐྱེ་མདོག་ལྡང་ལུ་དང་། དག་པོ་དང་ལོར་སྦྱིན་གཉིས་རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་རིགས་སྐྱེ་མདོག་སྦྱོན་པོར་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་ཆོས་ལྷའི་སྐབས་སུ་
མཚུ་དཔོ་གཉིས་ལྡང་ལུ་དང་། །མགོ་རྒྱལ་གཉིས་སྦྱོན་པོར་གྲུབ་ལ། །སྲ་མ་དག་
གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །

འོ་ན་ལྷེད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེད་ཀར་པོའི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས།
ལྲབ་འཇུག་ལ་སོགས་མཚུའི་ལྷ་བའི་ལྷ་རྣམས་ནག་པོ། །གཤིན་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
དཔོའི་ལྷ་བའི་ལྷ་རྣམས་དམར་པོ། །དག་པོ་སོགས་མགོ་ཡི་ལྷ་བའི་ལྷ་རྣམས་དཀར་
པོ། །ལོར་སྦྱིན་སོགས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བའི་ལྷ་རྣམས་སེར་པོར་གྲུས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
སྟེ་མ་ན། །སྦྱོན་མེད་དེ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་རྫོགས་འབྲེང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། །རྫོགས་འབྲེང་གི་འདི་ཡང་། དབང་ལེར་རྩལ་ཚོན་གྱི་ཚོན་ས་
བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཤར་དུ་དཔལ་ལྡན་ནག་པོའི་ས་རུ་འགྲུང་ཞིང་སྟོ་དུ་ཉི་མ་
མཚུངས་པ་དག་སྟེ་རུབ་རུ་ཡང་། །གསེར་མདོག་བྱང་དུ་གཞན་ཉེ་རི་པོར་འཛིན་པ་
ལྟར་དཀར་རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར་ཡང་། དེ་ལྟར་
རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་སྟོགས་རྣམས་སུ་རྩལ་ཚོན་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤར་སྟོགས་ནག་པོ་སོགས་སུ་
གསུངས་ལ། །སྟེ་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པར་གྲུས་རྣམས་ཤར་སྟོགས་
པ་པལ་ཆེར་ནག་པོ་སོགས་ཞལ་གྱི་སྟོགས་མདོག་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། །སྟོགས་

མདོག་ཏུ་དེས་བ་ཞི། ཨ་རྒྱ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་རྣམ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་ལས། ལྷག་
 རྫོང་ཡབ་ལུམ་ལྡང་ཁུ་དང་། གུན་བཟང་ཡབ་ལུམ་སྟོན་པོར་བྱས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་སྟོགས་བཞེར་བཀོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱབ་ཐབས་གྱི་དགོངས་བ་ཡང་། ཆེས་ལྡེའི་
 ཁ་དོག་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་བྱུང་འབྱུག་སོགས་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ལྟར་དང་། རྣམ་
 འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་ལས་བཤད་པ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་བ་དང་མི་
 འགལ་བར་བཞེད་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མ་ཤེར་སེང་སོགས་གྱིས་ཨ་རྒྱ་ཡ་ལ་ལྷ་
 ལུག་ལྷུ་ཚམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ནོར་རོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། བྱེད་རང་གི་སྐྱབ་
 ཐབས་ལས་སྟོན་བརྗོད་མང་དུ་བྱས་པ་རི་ལྷ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཨ་རྒྱ་ཡ་འབོག་བ་
 རྣམས་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་བ་ཡིན་ན་ལྡང་ཁུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁམས་བ་ཡིན་ན་
 སྟོན་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་སོགས་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་སྟོན་བརྗོད་པར་འདུག་པས་དེ་
 དག་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཚམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱང་བྱུང་གཅིག་ལ་རིགས་བ་
 ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་ནས་བརྗོད་ཏེ་མཁས་བ་ལ་སྤྱིང་ཁམས་སྤྱེད་དེ་མ་སྐྱབ་བར་ལྷ་ལུག་
 ལྷུ་ཚམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ནོར་བ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་བ་ཡང་ལྷ་དེ་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་བ་ཡིན་ན་ལྡང་གུས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་བཟུང་ནས་སྐྱེ་མདོག་གི་རྣམ་དབྱེ་
 བྱས་ན་ལྷ་ལུག་ལྷུ་ཚམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ནོར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མ་སྐྱབ་
 ཤིག །ཅེས་གསུངས་བ་ཡིན་གྱི། མཚུ་དཔོ་སོགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྡང་ཁུ་སོགས་སུ་
 "སྐྱབ་པོ་ལྷ་ལུག་ལྷུ་ཚམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ནོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་བ་ཞི། ཡང་ན་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐྱབས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རིགས་

1 མ་གྱི། 1057ན། ལྷག ལྷ། 1157ན། ལྷ། 1257ན། ལྷག * ལྷག

བཞིའི་དགེ་བའི་སློབ་སྦྱོར་གང་དུ་རྒྱས་གདབ་བར་བྱ་བ་དེར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ལས་རྣམ་
 བར་སྤང་མཛད་དཀར་ལོ་དང་། ཉེ་མའི་ཚོས་ལས་སྤང་བ་མཐའ་ལས་དམར་ལོ་དང་།
 སྐྱ་གཅན་གྱི་ཚོས་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ནག་ལོ་དང་། ཏུས་མའི་ཚོས་ལས་རྗོར་མེས་
 དཔའ་ཁ་དོག་མེར་ལོས་རྒྱས་གདབ་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཚོ་གས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བས་རྒྱས་གདབ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་
 མི་བསྐྱོད་པས་ནི་རྣམ་བར་སྤང་མཛད་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་
 དག་བ་དང་། རྣམ་སྤང་གཟུགས་སྤང་དག་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་འདིར་འགྲུང་མངས་ལས་ཀྱང་། མི་བསྐྱོད་པས་རྣམ་བར་སྤང་མཛད་ལ་རྒྱས་
 བཏབ་ཅེས་འགྲུང་རོ། །རྣམ་བར་སྤང་མཛད་ནི་སྤང་བ་མཐའ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་
 གྲེད་དེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ལྡན་སྐྱ་བོ་དེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་མཐའ་ལས་ནི་རིན་
 ཚེན་འགྲུང་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་གྲེད་དེ། རུལ་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །རིན་ཚེན་འགྲུང་ལྡན་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འདེབས་གྲེད་དེ། ལ་ལས་ཁྲག་
 འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་བརྟེན་བས་རྟེན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ངེས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ཁམས་གསུམ་པའི་དབང་སྤྲུལ་ཚེན་པོ་མཐའ་ལས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅན་ལས་ལྟ་
 རྣམས་སློབ་པའི་རིགས་དུག་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བར་བྱ་སྟེ།
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ལྡེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱོམ་རྒྱུད་གི་ལྟ་སྟོབ་པ་ལ་གཉིས། ཞེ་སོགས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ། བོ་
 སྐྱས་རྒྱས་བར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དུམ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་སློབ་གསུངས་
 བ་ཅེས་མཚམས་སྐྱར་ནས། རྫོགས་ཀྱི་འདབ་མར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་
 འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གྲགས་པ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ་པོའི་རྣམ་འགྲོར་མ་བཞི་ནི་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་ལུམ་བཞིའི་རོ་བོ་སྟེ།
 ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབས་ཀྱི་ཞལ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་བཞིའི་ཁ་དོག་
 བཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་
 སྟེ། བདེན་པར་རམ་དེས་པར་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་
 རང་བཞིན་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་མི་འཇུག་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། སེར་བོས་ཚོངས་པ་དང་མེངས་པའི་བྱ་བ་དང། དཀར་
 བོས་ས་ལ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའོ། །དམར་བོས་དབང་དང་དགུག་པ་སྟེ། བཀའ་བོས་
 བསད་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོ། །ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་ལས་ལས་སོ་
 སོར་དེས་པའི་རྩུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་ཞལ་ཁ་དོག་ནག་པོའི་དབང་
 གིས་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ་ནི་རྒྱུད་གི་ཁམས་སོ། །

དེས་ན་སློབ་མའི་རིགས་ཡིན་གྱི་ས་ཁམས་སྐྱུན་མའི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་
 ཅིང། འདིས་བསད་བསྐྱད་སོགས་བྱེད་ཀྱི། ཞི་སོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་གསུང་གི་ཞལ་ཁ་དོག་དམར་བོ་ལས་ལྟ་མ་ནི་མེ་ཁམས་གོས་དཀར་མའོ། །ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ཁ་དོག་སེར་བོ་ལས་དུམ་སྐྱེས་མ་ནི་ས་ཁམས་སྐྱུན་མའོ། །སྐྱུའི་ཞལ་
 ཀྱི་ཁ་དོག་དཀར་བོ་ལས་གསུགས་ཅན་མ་ནི་སྐྱ་མ་གི་སྟེ་རྒྱུའི་ཁམས་སོ། །འདི་དག་

ནི་རིམ་པ་བཞེན་དབང་དགུ་དང་མོངས་རེངས་དང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་གསུང་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱེའི་ཞལ་རྣམས་
རིམ་པ་བཞེན་ལྟམ་སོ་དང་དམར་སོ་སེར་སོ་དང་དཀར་སོ་འཁོར་ལོ་ལྟོག་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་
དེ་བཞེན་དུ་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་གཞུང་པ་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མོ་དགུ་
དགུ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཁོར་སོ་སྣེ་ལའི་རྩ་
རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་འབུམ་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེ། བསྐྱུས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་འདི་དག་དང་མི་མཐུན་པ་
གསུམ་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་བཙུན་འགྲུལ་རྒྱུད་བ་
དང་ལྡན་པ་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་འདིར་གཞུང་ཉེ་བར་བསྐྱུན་པ་ཉུང་དུ་ཡིས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོས་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་པས་རབ་དུ་བསྐྱུན་ཉོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མར་
སྤྲུན་མ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི། ལུབ་ཀྱི་འདབ་མར་སྤྲུན་མའི་ཁ་དོག་ལས་དུས་སྐྱེས་
མ་སེར་མོའོ། །དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ། ལུས་མ་སེར་
སོའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་སྟེ། ཞལ་སེར་སོ་ཡང་སའི་ཁ་དོག་དང་བཤའ་བའི་རྩའི་རང་
བཞེན་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སོ། །བྱུང་གི་འདབ་མར་རྒྱུའི་ཁ་དོག་ལས་གཟུགས་
ཅན་མ་དཀར་མོ་དང་། བྱུང་གི་སྦྱེའི་ཞལ་དཀར་སོ་སྟེ། ལ་ལ་ནའི་རང་བཞེན་རྣམ་
པར་དག་པ་ལས་སོ། །སྦྱོར་མའི་ཁ་དོག་ལས་ལྷ་མ་དམར་མོ་དང་གསུང་གི་ཞལ་

༡ མ་གྱི། ༡༧བཞག། ༥ ལྷ། ༡༠ན། ༡ན། ལྷ། ༡༧ན། དེ * དེ

དམར་མོ་སྟེ། ར་ས་ནའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སོ། །ཤར་གྱི་འདབ་མར་
 རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་ལས་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཞལ་ནག་པོ་སྟེ།
 གཅི་བའི་རྩའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱའི་རང་
 བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གྱིས་དོ་རྗེ་ལག་ལོ་ལྡང་ཁུའོ། །དུང་ཅན་མའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉེ་རུ་ཀ་ཁ་དོག་སྟོན་
 པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་དང་གསུང་རྒྱུའི་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་རྣམས་ལ་ཤར་དང་
 མེར་མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ་རྣམས་སོ། །ལྷོ་དང་བདེན་བྲལ་དུ་དམར་མོ་རྣམས་
 རྣམས་སོ། །བྱུང་དང་རྒྱུད་དུ་སེར་མོ་རྣམས་སོ། །བྲུང་དང་དབང་ལྡན་དུ་དཀར་
 མོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ལ་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་
 དང་མཚམས་གྱི་དུང་ཁོང་བརྒྱད་དུ་ལྷ་ལོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་གྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་སྔ་མ་
 བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་གྱི་ལས་རབ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུབ་
 པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཀྱི་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་རྣམས་བཟང་པོས་མཛད་
 པའི་འབྲེལ་བཤད་སྟོང་སྟེང་རྣམས་ལུག་ཅུ་བ་ལས་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་བསྐྱུས་པའི་
 རྒྱུད་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀྱི། ལྷོགས་བྲལ་འདབ་མ་ལ་གནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་གོ་སློབ་
 བས་འབྲེལ་པ་མ་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་བྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བསྐྱུས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རབ་རུ་གྲགས་ཉེ་གོ་སློབ་པར་དགོངས་
 པས་འབྲེལ་པ་མ་མཛད་པའོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་འདིར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་ལྷགས་དང་གསུང་དང་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྟོན་པ་ཅོམ་ལས་འབྲེལ་པར་མ་བྲིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོ་སྤྱིར་བཞག་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རྩོགས་
 བལ་འདབ་མ་ལ་གནས་ཏེ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཞུགས་
 གིས་གང་བའི་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ། གཙོ་བོ་བདེ་མཚོགའི་བརྒྱའི་ཉེ་བར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་
 ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ལྷ་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་
 དབང་རྣམས་ཆེན་པོ་མཚན་ཅིང་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་"ཅག" །བསྐྱམས་པ་འདྲིག་པའི་དུས་ཀྱི་
 སྤྱིན་དང་མཚུངས་པ་དབུ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་པ་སྐྱམས་པོ་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བཅིངས་
 ཤིང་དོན་ལྷེ་བཞི་དག་པའི་ཚུའི་གཏེར་གྱི་ཞལ་ཏེ་རྩ་ཞལ་ནག །གཡས་ཞལ་དམར།
 རྒྱུ་མེད། གཡོན་དཀར་བའི་ཞལ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་སྤྱོད་དང་ཉེན་འབྲེལ་
 བཅུ་གཉིས་འགགས་ཤིང་ས་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་ཉི་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་དང་
 ལྡན་པའི་ཉེ་དུ་ཀ་སྤྱུག་རྒྱ་སྤྱུག་དང་སྤྱུལ་བཅུའི་རྒྱན་དང་སྤྱུག་གི་བགས་པའི་ཤམ་
 ཐབས་ལྗོངས་བ་མི་བཟད་པའི་སྤྱང་པོའི་བདག་པོའི་བགས་པ་བཤུས་པ་རྫོན་པ་ཞུགས་
 དང་བཅས་པ་སྤྲིགས་མཚུ་བ་དང་བཅས་པའི་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲིན་པ་དོན་ལྷེ་མག་
 མོ་སྤྱང་ཁུ་ཞལ་གཅིག་སྤྱུག་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་འདྲིན་པས་འཁྲུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །

བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱུགས་འཁོར་གནག་པ་དང་གསུང་འཁོར་
 དམར་བ་དང་སྐྱེ་འཁོར་རྗེ་མེད་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤུས་ལྡར་དཀར་བ་སྟེ་འདྲི་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ལ་སྤྱར་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ལྷ་མོའི་ཁ་དོག་སྟོན་པ་མིན་པས་སྟེ་མདོ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་སྤྱུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་ནག་པོར་བསྟན་པར་འདོད་
 པ་མི་རིགས་སོ། །བརྒྱའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཉི་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་དོན་

༡ མ་གྱི་ ༡༡བཤན། དག སྐྱ ༡༠བཤན། ལྷ ༡༠ནཤན། ཅག * ཅག

མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་དང་ཁོ་བོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་མོ་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
“ཙ”ཅེ་ག་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཏེ། ཉེར་
བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་ཞལ་ཏེ་ཞལ་གཅིག་པ་རྣམས་དང་། ལྷོ་
བཞིར་གཏུམ་མོ་བཞི་དང་། ཕྱོགས་བྲལ། མཚམས་བཞི་དག་དུ་ཡང་རེས་བར་
གཏུམ་མོ་བཞི་གནས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་གདན་ལ་གནས་གིང་ཕྱག་ན་གི་
གྲུག་དང་ཐོད་བ་ཐོགས་པ་སྟེ། ལྷ་མོ་སོ་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོག་འགགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རོ་ལ་གནས་པར་ཕྱག་དོར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཕྱག་ན་སྟེ་ཕྱག་བཞིའོ། །གཡས་
གཉིས་ན་དོ་ཇི་དང་རྒྱ་མ་རུ་དང་། གཡོན་གཉིས་ན་འི་ལ་རུ་དང་ཁ་ལྷོ་ག་བསྐྱམས་པ་
སྟེ། དེ་དག་ནི་སྣོམ་པ་རྒྱུད་དུའི་ལྷ་ཚོགས་སོ། །དཔའ་ལྷན་ལྷན་པོའི་ཅེ་མོར་པད་
འདབ་བརྒྱད་ལ་སྟེ་བར་གཙོ་བོ་དང་འདབ་མར་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ནི་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་དང་མཚམས་བཞིར་
ཉེ་བའི་གནས་ཀུན་ཏེ། ལུའི་བྱེད་སྲ་མ་དག་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཞིང་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་ཉེ་
བའི་ཞིང་དང་། ལུའི་བྱེད་སྲ་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཚལ་ཉ་དང་། ཕྱོགས་བྲལ་དུ་ཉེ་བའི་
ཚལ་ཉ། མའི་བྱེད་སྲ་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་འདུས་པ་ཅན་དང་། ཕྱོགས་བྲལ་དུ་ཉེ་བའི་
འདུས་པ་ཅན། མའི་བྱེད་སྲ་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲང་གཙོད་དང་། མཚམས་སུ་ཉེ་བའི་
འཕྲང་གཙོད། ལྷུང་གི་དབུས་ཀྱི་བྱེད་སྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁོད་དང་། མཚམས་སུ་
ཉེ་བའི་དུར་ཁོད། ཡི་ཡིག་གིས་ལྷུང་གི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དུར་ཁོད་ཆེན་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཅུ། ཅེ ལྷ། ༡༡བཅུ། ལྷ། ༡༠བཅུ། ཙ * ཙ

བརྒྱད་གནས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ལེར་བཤད་པ་ལྟར་
 རོ། །བརྒྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་ཏུ་རི་རབ་ཀྱི་ཚེ་མོར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལ་གཙོ་བོ་
 མཁམ་འགྲོ་བཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ནས་ནམ་མཁམ་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རི་
 རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་གཡམས་སྒྲོར་དང་། མཚམས་གཡོན་སྒྲོར་
 ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཞིར་གནས་དང་མཚམས་བཞིར་ཉེ་བའི་གནས་ཀྱུན་ཉེ་སྤྱགས་
 འཁོར་རོ། །དེ་ནས་གསུང་འཁོར་ལ་ཤར་དང་ལྗོང་ཞིང་དང་ལུབ་དང་བྲང་དུ་ཉེ་བའི་
 ཞིང་བྲང་ཤར་དང་རྒྱང་དུ་ཚརྫོང་ཉ། བདེན་བྲལ་དང་མེར་ཉེ་བའི་ཚརྫོང་ཉ་དང་སྤྱི་
 དཀྱིལ་གྱི་ཤར་དང་ལྗོང་འདུས་པ་ཅན་དང་། ལུབ་དང་བྲང་དུ་ཉེ་བའི་འདུས་པ་ཅན་
 དང་དབང་ལྷན་དང་རྒྱང་དུ་དུར་ཁྲོད་དང་། བདེན་བྲལ་དང་མེར་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་
 དང་། ས་ལོག་ཏུ་ནི་མེ་དང་རྒྱང་གི་ཁོར་ལུག་གི་དབྱུས་སུ་ཡང་མི་བཟད་པའི་དུ་བའི་
 དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་མདུང་གིས་འབྲིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དུ་ཁྲི་
 གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་གནས་པར་སྤྱག་རྒྱུ་གིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་ཚང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་གྲོང་གྲེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་དང་གྲོང་འབྲུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྲོང་ཁྲིར་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་ནི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་བྲལ་དུ་གནས་པའི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་"དེ" རྣམས་གནས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཤེས་པར་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ལྷ་མ་ནི་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་ཤར་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་པ་

༡ མ་གྱི་ ༡༡བཤན། ༥ ལྷ། ༡༡ནལ། ལྷ། ༡༡ནལ། དེ * དེ

ལ་གསུམ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་ག། ལྷ་འབྲུལ་བ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་ག།
འར་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་ཚུལ་མཚོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་པོར་འཁོར་ལོ་ཆ་དགུ་པ་སྟེ། ཚངས་ཐིག་
ལས་སོར་བྱེད་གསུམ་དང་བྱེད་དང་གཉིས་དོར་ནས་ཐིག་རེ་རེ་དང་དེ་ནས་སོར་
བྱེད་ཀྱི་དོར་བར་རྒྱུ་ཐིག་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སོར་བྱེད་གཉིས་དོར་བར་རྒྱུ་
ཐིག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ། །དེའི་ལེའུ་
ཚེ་དགུ་པོ་ལ་རྒྱ་བ་ཉི་མ་དག་དང་བརྒྱ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཚེན་པོ་རིགས་ལྷ་དང་ལུམ་བཞི་པོ། །ལྷ་ལྷུང་ལ་རྟོ་རྟོ་འབྲེལ་བ་དང་ཀ་བ་
ལ་ལྷོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་མ་དག་གིས་སྤྲས་བ་ཡང་སྟེ་དེའི་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་ནི་དུ་བའི་ཅིག་པའི་དོས་ནས་ནང་ཏུ་སོར་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་དག་ལ་ལུམ་
གཟུགས་རྟོ་རྟོ་མ་སོགས་སེམས་མ་ཀྱུག་དང་། ལུམ་ཅན་ས་སྒྲིབ་སོགས་སེམས་
དབང་ཀྱུག་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་གདན་ལ་གནས་པ་དང་སྐོ་སྐོར་ཁྲོ་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་
གདན་ལ་གནས་པའོ། །

དེ་རྣམས་ལས་གཞན་བ་མཚོན་ལྷའི་རིགས་གཟུངས་མ་རྣམས་ནི་ཁ་ཁྲེར་
སྟེགས་ཀྱི་དག་ལ་ཀུན་ནས་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་འདུས་པ་ཉེར་ལྷ་མའི་བཞོན་བ་
བརྟན་ཏོ། །ཉེར་ལྷ་མའི་འདུས་པ་འདི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་སོགས་པས་འདུས་པ་ལྷ་
དགུ་ལ། བཅུ་གསུམ་ལ། བཅུ་དགུ་ལ། སོ་གཉིས་ལ། སོ་བཞི་མ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་འདུས་པ་རྣམ་པ་རྣམ་པ་ཀྱུག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། སོ་གཉིས་
མ་ནི་སྤར་གྱི་ཉི་ལྷའི་སྟེང་ཏུ་རྒྱར་ཏུ་ཁྲོ་པོ་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་པོ་གཉིས་ཏེ་ཀྱུག་

ནམས་དང་། ཚེག་པའི་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཇ་སྣུ་ལ་ནི་
ཕྱག་ན་འབྲས་སོ་བ་བསྐྱམས་པ་བསྐྱུན་པས་སོ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་ཉི་དག་
དང་རྐང་པ་དང་ལག་པ་དང་བཤང་བ་དང་རྩ་ག་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཡུམ་དང་ཐབས་ཡབ་རྣམས་མཐའ་དག་ཉི་མ་རྩ་
གཡས་པ་དང་རི་བོང་ཅན་གཡོན་པའི་རྩ་དང་། ཏུས་ཀྱི་རྩ་དབྱུ་མའི་རང་བཞིན་
ནམས་དག་པས་ཞལ་གསུམ་བ་སྟེ། རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྟེང་འོག་གིས་བྱེ་བས་ཏུག་
ཏུ་འགྱུར་ལ། ཏུག་པོ་དག་པས་རོའི་ཕྱག་ལྡན་ཏེ་ཕྱག་ཏུག་པ་ནམས་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་གཡས་གསུང་གི་ཞལ་ནས་སྟོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་གསུམ་མ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་སྟོང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེ་བུ་ཆེ་དགུ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩ་རྩ་གཉེར་བྱར་ཏེ་བྱར་
བཞི་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་“ཚད་”ནི་ཀྱི་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་སྐྱབ་བཟང་ལ་བོས་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ནི་གསུམ་ཀྱི་ཆར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་
ཁམས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་རིགས་ལྟ་ཡུམ་བཞི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱར་ཡང་
དེའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་འཕར་མ་གཞན་ལ་སྤྱི་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཏུག་ལ་ཏུག་ཅན་མ་དང་
ཤིན་ཏུ་སྟོན་མོ་བསྐྱུན་པས་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་སྐྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཏུ་ཉི་མའི་
གཞན་སེམས་མ་རྗེ་མ་དང་། རིན་ཆེན་རྗེ་མ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
ལ། རྩ་ལྡན་རིན་ཆེན་སྐྱར་མདུལ་ཁོ་གཉེར་ཅན། དོ་རྗེ་ལྷགས་སྟོག་མ་ཞེས་བཤང་
དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟོང་དང་མཚམས་སྟེང་འོག་ལ་ནི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༣༧༧། ཚད་ སྐྱུ་ ༡༡༧༧༧། ལྷ། ༡༡༧༧༧། ཚད་ * ཚད་

སྐྱོགས་བརྩམས་བསྐྱོར་བའི་ཉི་མའི་གདན་ལ་གནས་པའི་ཁྲོ་བོ་བརྩམས་ཚོགས་རྣམས་ཏེ་
དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ལོ་རྒྱུ་བའི་ཚིག་པ་དག་ལ་ཉི་མའི་སྐྱམས་བྱ་ལ། དུས་ཏེ་བཞི་ལ་ཚུ་
གཏེར་ཏེ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བཅུ་ལྷན་པོ་མཐའ་དག་
རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལྟར་ལ། ཤར་དུ་བྱམས་པ། འཇམ་དབྱེད་ལ།
སྐོས་ཀྱི་སྤང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཏེག། སྐོར་བཟང་སྐོར། རྫོགས་རྒྱ་མཚོ། རྫོགས་མི་བད་པ།
སྐོབས་པ་བཅེགས་པ། ལུབ་དུ་མ་ཐུ་ཆེན་ཐོབ། དན་སོང་ལུག་འབྲེལ། ལྷ་དན་དང་ལུག་
འཛོམས། བ་བ་ཚན་གྱི་འོད། བྱང་དུ་སྐྱེ་འོད། འོད་དཔག་མེད། བས་མཁའ་མཛོད།
སྐྱབ་པ་རྣམས་སེལ་ལོ། །ཨ་རྒྱ་ཡས་སྐོ་གསུམ་རིམ་དུ་མཛད་ཀྱང། འདིར་སྐོ་རྒྱུད་དུ་
གསལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་ཞེ་གསུམ་མའི་བཀོད་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ནི་ཞེ་གསུམ་མ་ཞེ་ལྷ་མ་ཞེ་དགུ་མ་
གསུམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་གི་དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་གསུམ་པ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རོ་ཡི་སྟེ་དུག་གི་སྐྱེ་གསུང་གི་ལྷན་པ་ཚན་ལོ། །འདིར་
ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་འབྱུང་བའི་ནང་ཐིག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། ཚངས་
ཐིག་ལས་སྤྱིར་གཙོ་བོའི་ལུ་ཆེའི་དོན་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་དུག་ཆ་སོར་སྐྱེད་
གཉིས་དང་། རྫོ་རྫོ་འབྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་སྐྱེད་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་
གཤེགས་འཕམ་མའི་དོན་དུ་གསུམ་དང་། སྐྱེད་བཅས་སྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་བཞི་
དང་། རྫོར་འབྲེང་གི་དོན་དུ་གཅིག་དང་། རྫོ་རྫོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཏེ་
བཞི་དང་། རྫོར་འབྲེང་གི་དོན་དུ་རི་བོང་ཚན་ཏེ་གཅིག་དང་། ཁྲོ་བོའི་གནས་ཀྱི་དོན་
དུ་དུས་ཏེ་བཞི་དང་། རྫོར་འབྲེང་གི་དོན་དུ་གཅིག་དང་། སེམས་དཔལ་བཅུ་ལྷན་གི་

གནས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཉེ་བཞི་དང་། རྫོང་འཕྲེང་གི་དོན་དུ་གཅིག་དང་། ལྷག་མ་གཅིག་ནི་ཚོན་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་འཕམ་མའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གཤམས་གཡོན་གྱི་ཆ་ནི་སྤུལ་ཚུ་གཉིས་སོ། །སོགས་ཀྱི་སྐྱུས་དབུས་སྤྱད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་སྤུལ་ཆ། ཆ་བཅུ་དུག་ལ་སྟིང་པོའི་འཁོར་ལོ་གྲུ་བཞི་བ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། ། །ལྷག་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་འོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བྱའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །ཁ་ <ངམ་སྤྱོད་ཀས> ཅིག་ཐིག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་སྟོམ་རྒྱུང་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པའི་རྒྱུད་དམ་བུ་རྒྱུད་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་གང་ཡིན་དེ་མཐའ་དག །སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པོའི་སྟིང་གི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཡོན་གྱི་སྤྱིའི་ཞལ་ནས་སྤྱོས་པའོ། །བཞི་བ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་འགྲུང་རྗེས་རིག་དང་སྟོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཚུ་ལ་མདོར་བསྟན། སྟོམ་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲུང་རྗེས་སྤྱད་པའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། སྟོམ་རྒྱུང་གི་ཉིས་འགྲུང་སྟོམ་པ་ཆེན་པོའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནས་མཁའ་རྒྱུང་མེ་རྩུ་སའི་འཁོར་ལོ་དུག་ནི་སྟེ་དུག་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་དུག་དང་མི་བདག་སྟེ་བཅུ་དུག་གི་དུང་ཁྲོད་ཀྱི་ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོམ་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དག་ནི་གཙོ་པོའི་བྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྤྱོས་པའོ། །

༡ མ་གྱི། ༡༧༧ན། ༥ ལྷ། ༡༧༧ན། ལྷ། ༡༧༧ན། རྫོང་ * རྫོང་

གཉིས་པ་ལ་བདུན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ངེས་པ། ལྷའི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ། ཅ་དང་རྒྱུང་ལྷའི་ཉེན་དང་རྒྱུང་བསྟན་པ། གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་ངེས་དོན་བསྟན་པ། ལྷགས་གྱི་བརྒྱས་པའི་ངེས་པ། དབུ་མའི་རྒྱུང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྫོགས་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་བོ་ནི། དེ་ནི་རྫོགས་བ་ཆེན་བོའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུངས་པ། ཐེག་ཅི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱབ་གྱི་ཞལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཞལ་ནས་རྫོགས་བ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་བ་ཆེན་བོ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པའི་ཉེས་འགྱུར་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དུག་དང་དུར་ཁོད་བཅུ་དུག་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཉེས་འགྱུར་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁ་ལ་སོགས་པའི་རྫོ་བརྒྱད་རྣམས་པར་སྐྱུང་བའི་སྐད་དུ་སྟོགས་དང་སྟོགས་བྲལ་དག་ཏུ་སྐྱོ་ནི་བརྒྱད་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདིའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་བོ་ནི་དབྱིབས་རྒྱུས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲིལ་འཁོར་འདིའི་ཐེག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཅ་ཐེག་གི་ནང་ལ་ཐེག་ཅི་དུག་དང་ལུག་པའི་ཆ་ཤས་ཞེས་པ་ནི་ཆ་ཆེན་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དེ་ལ་སོར་སྐྱེད་གྱི་ཆ་རྒྱུད་དུག་དུག་ཡོད་པས་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་གི་ཆ་ཤས་སུ་སྟེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་འདི་གཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་མཐའ་ལ་དབག་ཚད་འབྲུམ་སྟག་བཞིར་གནས་པ་དང་། ལུས་ལ་སྐྱ་བཞིར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་རྣམས་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཐེག་གདབ་ནས་ཐེག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༧༥ན། ཕུ སྐྱ། ༡༥༧༥ན། ལྷ། ༡༡༧༥ན། ཕུ * ཕུ

མོ་ལས་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཆ་རྒྱུད་དུག་དུག་གི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཁོར་ལོ་དུག་
 བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་ནི་ཆ་དུག་དུག་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་ཆ་
 བཙུན་བཞི་དང་དེའི་སྤྱིད་ཆ་བཙུན་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་བར་ལྷན་བ་དུག་གི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་ཤར་དུ་ཆ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་དང་
 ལྟོ་དང་བྱང་དུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཆ་བརྒྱད་བཅུ་ཅུ་བཞི་དབུས་སུ་
 སོང་སྟེ་སྦྱིར་ན་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་ཡོད་པ་ལས་སོ། །སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་
 བསྐྱོམས་པས། ཆ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལས་ཆ་དུག་གིས་ཤར་གྱི་ཚོན་སའོ། །

བྱུང་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་དང་སྟོ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་དུ་བ་ནས་དུ་བའི་
 བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་རྣམས་དག་སའོ། །དེ་ལ་སྤར་གསུངས་པའི་
 དབུས་ཀྱི་ཆ་དུག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་མ་བཞི་ཡིས་བརྒྱའི་འདབ་མའོ་ནང་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་བ་སྤྱིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་ཡང་ཆ་རྒྱུད་བཞིས་འཁོར་
 ལོའི་ཅི་བས་རྣམས་དང་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་གྲི་གྲུག་དང་། ལ་
 སོགས་པས་འཁོར་ལོ་རྩ་སྤྱིས་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་མཚོག་གི་དོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་
 མའི་འབྲེང་བའོ། །དེའི་གཡམས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོན་ས་དང་། དེ་
 བཙུན་ཉི་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་དང་སྟོ་ལྷུད་ཀྱི་ས་དང་། དུས་ཏེ་དུག་གིས་
 ཁ་ལྷུང་གྱི་ས་དང་ནི་རོ་སྟེ་དུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་ཤལ་གྱི་སའོ། །གསུམ་གྱིས་
 ཀྱང་ནི་གཡམས་གཡོན་གྱི་དུ་བ་ལྷའི་རེ་ཁ་དང་། ཅེ་མོ་ཅན་ནི་གསུམ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་
 གཡམས་གཡོན་དུ་དོ་ཤལ་གྱི་ཅ་བར་རིན་ཆེན་སྣམ་ལུའི་སའོ། །ཉི་མ་སྟེ་ཆ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་ལོགས་དང་འབྲམ་གྱི་ས་སྟེ། ཉིན་གྱིད་དེ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་

གཉིས་གསུམ་འགྲུར་ཆ་སོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་ཏྲ་
བབས་སོ། །སྟོགས་བཞི་དང་སྟོགས་བྲལ་མཚམས་བཞི་དག་ཏུ་སྟོན་ཅི་བརྒྱད་རྣམས་
བྱ་སྟེ་སྟོམ་ཚེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པོ་འདོ། །དབུས་སུ་ཚུ་སྟེས་བརྒྱ་
ནི་སྟོ་ཚོགས་མདོག་སྟེ། འདབ་མ་བཅུ་དུག་པོ། །དེའི་སྟེ་བ་ལ་ནི་ཉི་མ་དང་རི་བོང་
ཅན་རྒྱ་བ་དག་སྐྱུར་བའི་གདན་ནོ། །བརྒྱའི་འདབ་མའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱི་གྲུག་གི་འཕྲེང་
བ་སྟོན་པོ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་ས་གཞི་ནི་ལྗང་ལུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཁོར་ལོའི་
ཅིབས་ཀྱང་སྟོན་པོ་འདོ། །དེ་ནས་སའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཁོར་ལོའི་འཕྲེང་བ་
སེར་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་སེར་པོ་སྟེ་འོག་ཏུ་ས་གཞི་ནག་
པོ་འདོ། །ཚུའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྒྱའི་འཕྲེང་བ་དང་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་དཀར་པོ་
སྟེ་འོག་ཏུ་ས་གཞི་དམར་པོ་འདོ། །མའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲེང་བ་
དང་། འཁོར་ལོའི་ཅིབས་དམར་པོ་སྟེ་འོག་ཏུ་ས་གཞི་ནི་དཀར་པོ་འདོ། །རྒྱུད་གི་ཁམས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རལ་གྱིའི་འཕྲེང་བ་དང་། འཁོར་ལོའི་ཅིབས་དཀར་པོ་མིན་བ་ནག་པོ་
སྟེ་འོག་ཏུ་ས་གཞི་ནི་སེར་པོ་འདོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་
དང་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལྗང་ལུའི་མདོག་ཏུ་འགྲུར་ཏེ་འོག་ཏུ་ས་སྟོན་པོའི་དེ་ནས་ཆ་
རྒྱུད་དུག་གིས་ནི་ཚོན་གྱི་ས་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་སྤྱེད་སྤྱེད་གཙོ་པོའི་ཞལ་གྱི་དབང་
གིས་བཞག་གོ་ཞེས་བ་ནི་ཤར་དང་མེར་ནག་པོ་འདོ། །སྟོང་དང་བདེན་བྲལ་དུ་དམར་པོ།
ལུབ་དང་རྒྱུད་དུ་སེར་པོ། ལྷང་དང་དབང་ལྡན་དུ་དཀར་པོ་འདོ། །སྟོའི་འཁོར་ལོ་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་བ་སྟེ། རྫོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཅིག་བ་ནས་ནང་དུ་ཚོན་གྱི་སའི་མཐར་དུར་ཁྲོད་

ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་སྐོ་བརྒྱུད་གྱི་བར་བར་རྣམས་སུ་དུར་ཁོང་
 བརྒྱུད་གྱི་འཁོར་ལོ་གཞན་རྣམས་ཉེ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་འི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཚོན་གྱི་ས་ལ་
 བེ་དུར་ཁོང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅེ་བས་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་གཉིས་བཅུ་ལྷན་སྟེ། འདོག་གཙོ་
 བོའི་ཞལ་གྱི་རིགས་གྱི་དབང་གིས་ཚོན་གྱིས་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་བོའི་
 བརྒྱའི་འདབ་མ་བརྒྱུད་ལ་གཙོ་བོའི་ཞལ་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་རྣམས་
 ཉིད་དོ། །ལྷ་མོ་བརྒྱུད་གྱི་བར་གྱི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཉི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིའི་རོས་གང་
 བ་དང་ལྷན་པ་བརྒྱུད་དོ། །འཁོར་ལོ་ལྷན་གྱི་ཅེ་བས་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ལ་གནས་དང་
 ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་
 ལ་འཁྱུད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གནས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་ཁྲེང་
 དང་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བའི་ཅ་བར་སྐྱེ་ག་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་དོ་
 ཞེས་འགྲུར་མངས་ལྟར་ཉེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁ་ཁྲེང་གྱི་སྐྱམ་བུ་ལ་ཉི་སྟེག་མོ་ལ་སོགས་
 པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སྟོགས་དང་སྟོགས་བྲལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བའི་ཅ་བར་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་དགོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་
 ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་གཡོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དང་། རྩོ་རྩེའི་རྩ་བ་དང་མེ་སྦྱེའི་
 འཕྲེང་བའོ། །ལྷག་མ་སྐོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་
 འཁོར་བཞིན་དུ་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པའི་སྐྱེའི་ས་བོན། ས་བོན་
 ཅན་གྱི་སྐྱེའི་འགོད་རྒྱལ་ནང་གི་དེས་པ་དང་བཅས་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་མཚན་
 ཉིད་དང་བཅས་པ་གོ་སྐྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་བ་ནས་གསུངས་པ་ཅེས་མཚམས་སྦྲར་ནས། རིང་པོ་
 ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིང་པོའི་དབྱངས་ལྡེ་ལྷོ་ལྷུ་རྩི་ལྷོ་ལྷུ་ཞེས་བ་དང། ལྷུ་དུ་
 ལ་ལི་རི་ལྷུ་ལི་ཞེས་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ས་ཏ་བ་ཏ་ཅ་ཀའི་སྟེ་བ་དུག་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་གོ་རིམས་ས་སོགས་སྤྱད་རིམ་དང་སྟོང་སོགས་སྟོ་བའི་རིམ་བས་བསྟན་པའི་ཡི་
 གེ་ནི་ལྷོ་མོའི་ས་སོན་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་དགོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུང་སོགས་
 མཚམས་བཞི་དང་འོག་གི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ནི་དབྱངས་རིང་པོ་ས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་གནས་ལ། ལྷེང་དང་ཤར་སོགས་ལྷོགས་ཀྱི་ཅིབས་ལ་དབྱངས་
 ལྷུ་དུ་ཅན་གྱི་གསལ་བྱེད་ནས་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་
 རང་རང་གི་གདན་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་ཞེས་པའོ། །རི་ལྷར་གནས་
 པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྷར། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སའི་སྟེ་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་སྟེ།
 དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་རྒྱུང་གི་ཅིབས་པའོ། །ལྷུ་དབང་ལྷན་དུའོ། །ལྷོ་བདེན་བྲལ་དུའོ། །ལྷོ་
 མེར་རོ། །རྣ་བསྟོམ་བྱ་ས་འོག་ཏུ་སྟེ་བྱི་བྱ་ལ་རྒྱུང་དང་ལུབ་ཀྱི་དུར་ཁོང་གི་འཁོར་ལོ་
 གཉིས་པོའི་དབྱས་སུ་བྱེའོ། །མཁའ་འགོ་མ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་སྟེག་པའི་དུས་སྟོར་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་གཙོ་མོ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣ་དུག་གཡས་བ་ལས་
 ལྷུང་པའི་རིམ་བས་སྟོག་འབབ་པའི་ལྷིར་རོ། །

དེ་ནས་གཞུང་དུས་སྟོར་ལ་སྟེང་དུ་རྣ་སྟེ་རྒྱུང་དང་བྱང་གི་དུར་ཁོང་གི་འཁོར་
 ལོ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་བྱེའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་ལ་ལྷོའོ། །ལྷོར་
 ལྷོ་ལོ། །བྱང་དུ་སྤྱེའོ། །ལུབ་ཏུ་སྤྱེའོ། །ཞེས་བ་ནི་གཞུང་དུས་སྟོར་ལ་གཡོན་པའི་ཅ་
 བས་སྟོག་འབབ་པའོ། །དེ་ནས་སའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཏའི་སྟེ་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་སྟེ། དེའི་ལྷོ་

ལྷོ་ལེ་གེ་བཞི་སྟེ་བྱང་དང་དབང་ལྡན་དང་ལྷ་དང་བདེན་བྲལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་བཞི་
ཚམས་སུའོ། །དེ་ལྟར་དུར་ཁྲོད་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ལྷ་ལོ་བཅུ་དྲུག་དང་འཁོར་ལོ་
དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། །སྟོང་པོའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་ལྷ་ལོ་བརྒྱད་
དེ་དེ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ནི་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཨོལ་ལྷོའི་འདབ་མ་ལ་ཨོལ་ལྷོ། །བྱང་གི་
འདབ་མ་ལ་ཨོལ་ལྷོ། །རྒྱབ་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཨོལ་ལྷོ། །མེའི་འདབ་མ་ལ་ཉེའོ། །བདེན་བྲལ་
གྱི་འདབ་མ་ལ་ཉེའོ། །དབང་ལྡན་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཉི་ལོ། །རྒྱང་གི་འདབ་མ་ལ་
རྒྱལོ། །"དེ" རྣམས་གྱི་བར་བར་གྱི་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་ཐོད་པ་བརྒྱད་
དོ། །དབྱས་སུ་རྟོ་རྟོ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉེ་དུ་ཀ་
གཙོ་བོ་སྟེ་རྒྱ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་དང་ལྷ་ལོ་རྣམས་གྱི་མིང་དང་། དེ་གནས་དང་ཉེ་བའི་
གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་ལྡོག་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་། དེ་ནང་དུ་
རྒྱང་རྒྱ་བའི་དག་པ་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་འདི་རྣམས་གྱི་ས་བོན་གྱི་མཐར་རྟོ་
རྟོ་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པའི་མིང་སྟོན་རྟོ་རྟོ་མ་དང་ལྷ་རྟོ་རྟོ་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
རྟོ་མའི་མཐར་སྟུག་པ་རྣམས་སོ། །འདི་རྣམས་གྱི་ཡབ་མཁའ་འགྲོ་བཞི་བཅུ་ཅ་
བརྒྱད་ནི་གཙོ་མོ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་བས་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཤི་རྟོ་རྟོ་དང་ལྷོ་རྟོ་
རྟོ་ལོ། །འབྲུང་མངས་དང་རྒྱ་འབྲུང་ལ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་དོ། །ཤར་དུ་
མཁའ་འགྲོ་མའི་ས་བོན་དབྱངས་རིང་པ་ཡིན་པ་དེར་མཁའ་འགྲོའི་ས་བོན་དབྱངས་

1 མ་གྱི་ ༡༢༥ན། ༥ ལྷོ་ ༡༢༥ན། ལྷོ་ ༡༢༥ན། དེ * དེ

སྤང་དུ་དང་། གང་དུ་མཁམ་འགྲོ་མའི་ས་བོན་དབྱངས་སྤང་དུ་ཡིན་པ་དེར་མཁམ་འགྲོའི་ས་བོན་དབྱངས་རིང་སོ་སྟེ། དཔེར་ན་ (སྤྱི) རྡོ་རྗེ་མ་དང་ཤི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །སྤྱི་རྡོ་རྗེ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཡིན་པ་བཞིན་ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཁམ་འགྲོ་མ་ཡེབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤོམ་པ་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཁམ་འགྲོ་མའི་བྲ་བ་སྤོམ་པ་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ལྷ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་མཚོན་བྱ་ལྟའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྤྲིག་པ་དང་གཞུ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་གྱི་ལུགས་དང་མ་སྤུན་ཡང་ཉེ་བའི་གནས་དང་གནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལུགས་ལས་སྤོག་པས་དབྱས་ནས་དགོད་པ་སྤར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་སྤོས་པའི་ངེས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིར་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགོག་པས་སྤྲིབ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གཞུ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་གྱི་ལུགས་ལས་སྤོག་པས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མ་སྤུན་པར་དབྱས་ནས་དགོད་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་སྤོམ་དང་བྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པས་ཉེ་བའི་བེ་ལ་སྟེ་ཉེ་བའི་འཇུང་གཙོད་དང་འཇུང་གཙོད་ལ་སོགས་པས་དགོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྤོམ་མ་རིག་པ་དང་། བྲུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་འཇུང་དང་མ་སྤུན་པ་ལས་རྩམ་པར་བཞག་པས་སོ། །རྗེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤོམ་པ་ལ་ལྷ་འགོད་རྩལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས།

གཅིག་ནི་རབ་གཏུམ་མ་དང་གཏུམ་པའི་མིག་མ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
ལས་ལྷོག་པས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་དང་པོར་ཕྱོགས་
དང་དེ་ནས་མཚམས་ནས་དགོད་པ་སྟེ། འགོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་
མོ་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་མ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྲུང་གོ་རིམ་གྱིས་ཉེ་
བའི་དུར་ཁོད་དང་དུར་ཁོད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་ལུགས་ལས་ལྷོག་པས་དང་
པོར་མཚམས་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་ནས་དགོད་པར་གསུངས་སོ། །ལུགས་འབྲུང་
མཐའ་ནས་དགོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྲུང་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྟོས་པས་ཚུ་སྲིན་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ། བང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་ལ་ཚུ་སྲིན་འགགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་བ་སོགས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པས་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་མོ་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་མ་ལ་སོགས་པར་
འབྲུང་རོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སོགས་མཚམས་ཀྱི་ཅིབས་དང་འོག་རྣམས་ལ་ནི་
ཉི་མའི་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་གཡམ་གྱི་ཅ་ལ་སྟོག་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་ས་བོན་
དབྱུངས་འིང་པོ་ལྷ་སྐྱུར་བ་རྣམས་སོ། །སྟེ་དང་འདར་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅིབས་ལ་
རྒྱ་བའི་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་གཡོན་གྱི་ཅ་ལ་སྟོག་རྒྱ་བའི་ས་བོན་དབྱུངས་
ལྷུང་དུ་ལྷ་སྐྱུར་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དགོད་པའི་ས་བོན་ལོ་གསུངས་པ་སྟེ། ས་
བོན་དགོད་པའི་རིམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པས་ཉེ་བའི་མི་ལ་བ་ལ་
སོགས་པས་ལུགས་ལས་ལྷོག་པས་ཚུ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་
ས་བོན་ག་ཅ་ལ་བ་ཏ་སའི་སྟེ་བ་ལུགས་འབྲུང་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ག་ཡིག་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ལ་ཡི་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་སྤྱད་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་རིང་སོ་དང་སྤྱད་ཏུ་
 རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པས་སྡེ་བ་ལུགས་ལྡོགས་ཏེ་བ་ཅ་ཅ་ཀའི་སྡེ་པའི་
 ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་སྤྱད་
 ཏུ་དང་རིང་སོ་རྣམས་གཞུ་དང་སྟེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དགོད་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱང་མཚམས་ལ་སོགས་པའི་ཅིབས་རྣམས་ལ་སའི་ཁམས་
 ལ་སོགས་པ་སྤྱད་རིམ་དང་མ་ཐུན་པར་ལྷ་རྣམས་དགོད་དེ་གཡམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 འབབ་པའི་དབང་ལས་སོ། །སྟེང་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ནམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་རིམ་དང་མ་ཐུན་པར་ལྷ་དགོད་དེ་གཡོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རབ་ཏུ་འབབ་པའི་དབང་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ནང་སྟོག་གི་དབང་ལས་ཕྱིའི་ལྷ་དགོད་
 པའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་གོ་སྐར་
 བསྟན་པ་ལ་བརྒྱན། འཁོར་ལོ་དུག་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཁའ་
 འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད། དགའ་བའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མི་རྩོད་
 པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཁ་དོག་གི་ངེས་པ། གཙོ་བོའི་ཁ་
 དོག་དང་སྤྱག་མཚན་ཀྱི་ངེས་པ། བན་ཚུན་བབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ལྷག་མ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྷ་ནི་གོ་སྐྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 མདོར་བསྡུས་ཅམ་བཤད་ན་འདི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ན། འཁོར་ལོའི་
 ཅིབས་བརྒྱད་དང་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ས་བོན་
 དབྱངས་སྤྱད་བ་དང་རིང་བའི་དངོས་པོ་ལས་སྟེམ་པ་རི་བོང་འཇིན་ཞལ་ཉེ་ཞལ་

གཅིག་པ་སྤྱད་གཉིས་ན་གི་གྲུག་དང་མོད་པ་ཅན་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་ཞིང་རང་རང་གི་སྣོད་མོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བཤམ། འགྲུང་མངས་ལས། རང་རང་འདབ་མར་གཡས་བརྒྱུད་གནས། ཞེས་སོ། །མོད་པ་ནས་ལྷ་མིན་གྱི་ཁག་འཕྲུང་ཞིང་སྐྱ་གོལ་གོས་དང་བྲམ་བ་གཅེར་བུ་སྟེ་རྐང་པ་དང་རྐྱེད་པ་དང་དབྲལ་བ་དང་ནི་རྣ་བ་དང་མགིན་པ་དང་ལག་པ་རྗེས་བུ་གཡེར་ཁ་དང་སོགས་པས་འོག་པགས་དང་དར་དབྲུངས་དང་རུས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ལྷས་བརྒྱན་ཅིང་མགོ་ལ་མོད་པ་སྐྱམ་བོ་ལྷའི་དུམ་བུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྟེ་རིགས་ལྷ་དག་པས་བརྒྱན་ཅིང་རྐྱེད་པའི་ངོས་ལ་མོད་པ་སྐྱམ་བོའི་འབྲེང་བ་འཕྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཐབས་མཁའ་འགོ་ཞེ་བརྒྱུད་ནི། ཞལ་གཉིས་པ་སྤྱད་བཞིའི་གཡས་གཉིས་ནི་དོ་རྗེ་མཚོག་དང་རྒྱ་མ་རུ་དང་གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་དོ་རྗེ་ཁ་རྒྱུ་ག་། དང་པོ་ན་རྗེས་བུ་བསྐྱམས་པའོ། །འདིར་ཞལ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱེད་གསུགས་ལ་འཆད། གཞན་དག་ཙམ་ཞལ་གཅིག་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཞལ་དང་བཅས་པས་ཞལ་གཉིས་པའམ། ཡང་ན་དེས་གསལ་བྱེད་ཉིས་བཅེགས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཉི་མ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཐབས་མཚོན་པས་ཞལ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །མགིན་པར་དཔལ་ལྷན་མགོ་རྫོན་བརྒྱུའམ་ལྷ་བརྩའི་འབྲེང་བ་འཕྲུང་བ། མགོ་བོར་ཅོད་པན་ལ་ཡང་དོ་རྗེ་དར་དབྲུངས་དང་ནི་སྤྱི་བོར་ལོར་བུའོ། །དཔལ་ལྷན་མགྲུབ་པ་ན་མགྲུབ་རྒྱུན་དང་རྐང་པ་ལ་རྐང་གཏུབ་དང་སྤྱད་ལ་སྤྱད་གཏུབ་དང་ནི་རྐྱེད་པ་ལ་སྐྱ་རགས་དག་དང་། རྣ་བར་རྣ་རྒྱན་ཉེ་རུས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་དང་། རྗོགས་པའི་མོད་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེང་བས་དབྱེ་

ལ་བརྒྱན་པ། མཆེ་བ་ཅན་གདུག་པའི་སྐྱལ་གྱི་རྒྱན་མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་པ་
དང་། རྒྱན་དུག་པ་ཐལ་བ་ཡིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །

གསུམ་པའི། གཙོ་བོ་དུས་འཁོར་སྐོམ་ཆེན་འི། ཞལ་བཞི་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་
པ་དབུ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་པ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེང་བས་བརྒྱན་པ། མགྱིན་པར་བདུང་
རིགས་བརྒྱའི་འབྲེང་བ་སྟེ་མགོ་བོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོའི་འབྲེང་བ་འབྲུང་
བའོ། །སྤྱི་བོར་ལྷ་བ་བྱེད་པ་དང་དོན་རྗེ་ཅོད་པའི་འཛིན་པ་སྟེ། རང་གི་རྟེན་པར་སྟེ།
སྟེགས་དང་ཕྱག་སྟེགས་མ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ནི་སྤང་བའི་བགས་པ་རྫོན་པ་ཐམས་
འཇོག་པ་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བརྒྱ་འདབ་མ་བཅུ་དུག་
པའི་སྟེ་བར་ལྷ་ཉི་དང་སྟེགས་གཟའ་དུས་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་གཡས་བརྒྱུད་གིས་
བཞུགས་པའི་ཞབས་གཡས་ཀྱི་ཅ་བར་ཉེ་འོག་ཏུ་བདུད་དང་། གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་
དབང་ལྡན་ཉེ་དྲག་པ་མཚན་པ། ལུས་ལ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུག་གིས་
བརྒྱན་པ་སྟེ། ལྷའི་དབང་བོ་བཅུའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་བསྐྱམས་པ་
འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཅན་ཉེ་མེ་དང་མཚུངས་པའི་མཁའ་འགོ་མ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱས་བརྒྱན་པ་ལ་འབྱུང་ཅིང་འོ་དག་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷེང་བའི་སྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་སྟེགས་པར་དབང་དུ་
བྱེད་པའི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་རྒྱ་མ་རུ་དང་
གཡོན་རྗེ་རྗེ་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བའི་བརྒྱུད་ལུག་གུང་དུ་
བཞུགས་པ་དང་། ལྷེང་གར་དུ་གཅི་བ་དང་། ལྷོ་ལུག་ཏུ་ཐམས་དང་། ལྷོ་གར་དུ་མི་ག་
རྣམས་ཀྱིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ནི་སྟོགས་བྲལ་གྱི་འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་

གྱི་ཕྱག་གཤོན་པ་ན་སྟེ་ཁུ་བ་དཀར་དམར་གྱིས་གང་བའི་སྣོད་ཀྱང་གཙོ་མོ་དང་གཙོ་
བོའི་ཕྱག་གཤོན། །སྣ་ཚོགས་ལུས་དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ལྷ་མོ་རྒྱས་མ་བརྒྱད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་
ལུས་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྐྱར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྣོན་པས་བར་ཞུགས་པ་
རྣམས་དགའ་བའི་འཁོར་ལོའི་ལྷོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཁ་དོག་ནི། ལུབ་དང་ལུབ་བྱང་བ་སེར་བ་དང་
བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་དཀར་བ་དང་། ལྷོ་དང་ལྷོ་ལུབ་པ་དམར་བའི་མདོག་དང་། ཤར་
དང་ཤར་ལྷོ་བ་ནག་པོ། ལྷེང་གི་ལྷ་ལྡང་ཁུའི་ལུས་དང་། འོག་གི་ལྷ་སྣོན་བོའི་མདོག་
སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པར་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་ནི། རྒྱུ་བ་སྐྱེད་མཛད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གཙོ་བོའི་ཁ་
དོག་དང་ཕྱག་གི་མཚན་མ་རྣམས་ནི་སྤར་དོ་རྗེ་འུགས་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
ཞལ་རེ་རེ་ལའང་སྐྱེན་གསུམ་དག་གི་ཚོགས་མངའ་བའོ། །

བདུན་པ་ནི། ཡབ་ལུས་མན་ཚུན་དུ་ཞི་འཇུད་པ་དག་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་
རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནག་པོ་ལ་སེར་མོས་འཇུད་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཁ་
དོག་དག་གིས་འཇུད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཀུན་ནས་ངེས་བའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྤྱིན་བརྟུ་དང་། སྤར་ཕོ་
ལྷ་འབྱུང་བ་ལྷ་ལུལ་དུག་དང་ལུལ་ཅན་དུག །གཞན་ཡང་དབང་བོ་ལྷ་དང་། ལ་
སོགས་པས་སྟོབས་ལྷ་དང་ཕྱོགས་པ་སྟེ་ས་བརྟུ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོབས་བརྟུ་དང་།
དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྣམས་སྤྱངས་ཉེ་དག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གྲང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་དོན་གཉིས་སུ་འགྲུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལྷའི་
གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལ་གཉིས། དྲང་ངེས་གྱི་གནས་ལ་
སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གནས་དེར་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཀྱུན་ཏུ་སྤོང་
བ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷའི་གནས་གྱི་བཀོད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ།
ངེས་དོན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ། ཟླི་ངོལ་གྱི་གནས་སོགས་དྲང་དོན་ཏུ་
བསྟན་ཉེ་ངེས་དོན་གྱི་གནས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བང་ལུས་དང་ཟླི་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དགྱིལ་འཁོར་ཏུ་བསྟན་པ། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པ་ཟླི་བང་
གི་རྣམ་དག་དང་སྐྱར་ཉེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་མི་རྣམས་གྱི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ས་
བཅུ་གཉིས་པོའི་མིང་གསུངས་པ་ཞེས་མཚམས་སྐྱར་ནས་སྤྱན་པོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། འདིར་སྤྱན་པོའི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་སའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་ལ་རྣམ་
འབྱོར་མའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་སྐྱབས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
གྱི་སྐྱད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །ཞེས་ཏུ་འགྲུང་ལྷུང་ལེགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་
དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ནམ་མཁའི་མཐར་སྐྱབས་པར་རྣམ་འབྱོར་མ་
རྣམས་རྒྱུའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་བྱ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
དཔག་ཚད་འབྲམ་སྐྱབས་ལྷུང་གྱི་ཁོན་ངི་སྲིད་པར་དོ། །བང་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
ལུས་ལ་སྐྱའི་མཐར་སྐྱ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་ངི་ལྷུང་ན། བཙོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་ཟླི་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བང་ལ་སྐྱའི་མཐར་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་
རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ན། འདིར་སྦྱོར་པོའི་སྤྱིང་ལ་དབག་ཚད་སྤོང་
 བཤག་ལྷ་བཅུ་ཉི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་བརྒྱ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེའི་
 ལྷ་མ་ཆའི་སྤྱི་བ་སྤྱི། སྤྱི་བའི་སྤྱིང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོ། ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ཞབས་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་དང་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤྱི་དེ་ཡང་དག་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའོ། །འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་བར་ཀྱི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་བདུད་
 ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་གི་དགའ་བའི་འཁོར་ལོ་
 སྤྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ཐོད་པ་རྣམས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ནི་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་མཚོན་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཞལ་བཞི་
 པའོ། །ལོ་གཅིག་གི་སྐྱོ་བའི་སྤོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་འགོག་པའི་སྤྱིར་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
 པའོ། །ལྷག་པའི་སྐྱོ་བའི་སྤོགས་གཉིས་འགོག་པའི་སྤྱིར་གཉིས་ལྷག་རྒྱལ་བའི་སྤྱུག་
 སྤྱི་སྤར་གསུངས་པའི་རྟོ་རྗེ་སྤོགས་སོ། །

འདི་རྟོ་རྗེ་སྤོགས་དང་འབྲེལ་བས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། རྟོ་རྗེ་སྤོགས་དང་དོན་
 མི་གཅིག་བར་འདོད་པ་སོགས་མི་འབྲད་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་སྐྱོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་
 ཟེན་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་མའི་ཞལ་གཅིག་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །སྤྱུག་གཉིས་ནི་
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྤོན་པ་མེད་པའོ། །མི་གཉེན་དང་སྤྱུག་རྒྱ་དང་ཐོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་མཛོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྤྱི། བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་ནི་རྣམ་ཐར་
 བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །དེ་ནས་བརྒྱའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་སྤྱི། དེའི་སྤྱི་བར་སྤྱུག་ཆའི་ས་ལ་གྱི་གུག་གི་འཕྲེང་བའོ། །འདིས་ནི་མཚན་

མའི་འབྲེང་བ་ཅིབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྤྱུ་ལྷན་ལ་འདོད་པ་བསམ་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ས་བརྒྱ་ལྟར་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། ཆ་རེ་རེས་ལྟེ་བ་དང་།
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཅིབས་བྱ་བར་གསུངས་བས་སྤྱིའི་སྤྱུ་ལྷན་པ་བཤད་དོ། །ཆ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཅིབས་བརྒྱད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱེད་ནང་མ་ལ་སའི་འཁོར་ལོ་
 སྤྱེད། སྤྱི་མ་ལ་རྩའི་འཁོར་ལོའི། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱེད་སྤྱི་ལ་མེ་
 དང་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོའོ། །རྒྱུད་དཀྱིལ་ཀྱི་སྤྱེད་སྤྱི་ལ་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་དང་
 ཚོན་སའོ། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དུར་ཁོད་ཚེན་པོ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཞེས་བ་
 བེ་ངེས་བའོ། །འདིར་སྤྱུ་དཀྱིལ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བ་ལྷ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་
 བའི་ཚད་དུ་བཞག་གོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱོད་ལ་ཀྱི་དུར་ཁོད་
 རྣམས་གནས་བ་སྟེ། ལུས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རྣམ་པར་དག་བས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྤྲུའོ་ཞེས་བ་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་བ་
 ཚེན་པོ་ལ་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྤྱུར་བའི་ངེས་བའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ལྟེའི་གནས་རྣམས་དུས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་འགགས་བའི་
 གནས་ལ་སོགས་བར་བསྟན། དེ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་སྤྱུ་བས་སྤྱུ་བ་བ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་གནས་སོགས་
 དང་སྤྱུར་བའི་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྗེ་རྗེའི་རྒྱུད་
 ལས། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དང་། །ཚོན་ཉེ་
 བའི་ཚོན་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་བ་ཉེ་འདུ་བ། །འཕྲུང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོད་

ཉིད། །དུར་ཁྱོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ཉིད། །འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གནས་སོགས་བཅུ་གཉིས་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་རྒྱུད་བ་ལྟར་ན། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་བཞི་བཞིར་བྲེ་གཞན་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྲེ་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་བྲས་ཤིང། བྲག་ཆེན་ཐེག་ལེར་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ལ། ལྷོ་མ་ཆེན་ལས། བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་ཡང་གསུངས་ཤིང། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྲི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྲ་བ་ལས། བྲི་ལ་སྐྱར་བ་ལའང་འདི་གཉེན་སྐྱི་ལ་སྐྱར་ན། མྱིང་བཞི་ནི་གནས། མྱིང་བཞིའི་མཚམས་བཞི་ནི་ཉེ་བའི་གནས། རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་བྲེད་སྐྱ་མའི་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། བྲེད་བྲི་མའི་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ། མེ་དཀྱིལ་གྱི་བྲེད་སྐྱ་མའི་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ། བྲེད་བྲི་མའི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འཕྱང་གཙོང་དང་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོང་། རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་བྲེད་སྐྱ་མའི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་དུར་ཁྱོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད། བྲེད་བྲི་མ་ལ་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། །

ཅ་རྒྱུད་ལས། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གནས་ཡིན་ཏེ། །ལྷོ་དུ་འཛམ་བུའི་མྱིང་དང་ནི། །ལུབ་ཏུ་ལུབ་གྱི་བ་ལང་སྟོན། །བྱང་དུ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན། །ཕྱོགས་བྲལ་རྣམས་སུ་ཉེ་བའི་མྱིང། །ཉེ་བའི་གནས་གྲུར་ས་བཞི་ལའོ། །དེ་བཞིན་ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛམ་བུའི་གི་ཕྱུལ་ལ་སྐྱར་ན། བདེ་མཚོག་ལས། ལྷུ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་དང། རོ་ལན་རྩ་ར་སོགས་ཕྱུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་གསུངས་ལ། གྱི་དོ་རྩེ་ལས། གནས་ནི་རོ་མན་རྩ་ར་དང།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་ཆེན་སྐུ་ལེར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །སློམ་ཆེན་ལ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཀ་མ་ཏུ་པ་ཇ་ལར་གྲགས། །རླུང་ཉ་གི་རི་དེ་བཞིན་གནས། །མོ་འི་ཡ་ན་བཞི་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་རེ་རེའི་གྲོང་ལ་སྐྱུར་ན། བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་རྣམས་ཚང་སྟེ། དམངས་རིགས་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་རིགས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཉི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། གར་མཁན་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཉི་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། ལ་འཚོང་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཉི་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ། རྒྱ་སྐྱེལ་མཁན་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཉི་འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ། ལྷ་སྐོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་ཉི་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད། གདོལ་བ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་ཉི་འཕྱང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་དོ། །

ནང་ལ་སྐྱུར་ན། ལུང་མེད་ཀྱི་བརྒྱ་དང་སྐྱེས་པའི་རྫོ་རྗེ་ནི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། མཉམ་གནས་སོགས་རྒྱུད་བརྒྱད་ནི་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ། ལས་དབང་བཅུ་ནི་འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ། ལྷ་ལྷག་གཉེས་ལས་བྲི་མ་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་ཀྱི་གཡོན་དང་མདུན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་གནས། གཡས་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་ཉེ་བའི་གནས། དབང་སོ་ནི་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། ལུང་སྐལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ནི་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ། །ལས་དབང་ནི་འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ། རྣ་བའི་བྲུ་ག་སོགས་ལས་བྲི་མ་འབྱུང་བ་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །གཞན་ཡང་དབྱང་བའི་ཚོགས་གཉེས་ལ་ཞིང་དང་། བརྒྱ་གཉེས་ལ་ཉེ་བའི་ཞིང་། ལྷ་མོ་དང་

ལུས་མོའི་ཚིགས་གཉིས་ལ་ཚལོ་དང་ཉེ་བའི་ཚལོ། བཟིག་མ་དང་མོང་བུའི་ཚིགས་གཉིས་ལ་འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ། ལག་པ་དང་རྐང་པའི་མཐེལ་གཉིས་ལ་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །འདིར་སྐབས་དང་དམི་གཉིས་ནི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་སུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །

ནང་ཅ་ལ་སྦྱར་ན། དགེས་པ་དོ་རྗེའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྤྱི་བོ་དང་ནི་སྤྱི་གཙུག་དང་། །རྣ་བ་གཡས་དང་ཅི་བས་ལོགས་དང་། །དེ་བཞིན་རྣ་གཡོན་སྤྱིན་དུས་དང་། །ལག་པ་མཚན་ཁུང་དག་དང་ནི། །བྱ་མ་གཉིས་དང་ལྟེ་བ་དང་། །སྤྱ་ཅེ་དང་ནི་ཁ་ཡི་ལས། །སྤྱག་གོང་གཉིས་དང་ཕོ་མཚན་དང་། །རྟགས་དང་བཤའ་ལམ་བྱང་གི་གནས། །བྱིན་པ་དང་ནི་སོར་མོ་དང་། །རྐང་པའི་བོལ་དང་མཐེ་བོང་དང་། །ལུས་ཕོ་རྣམས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན། །གནས་དང་ས་སོགས་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་གི་ཅ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ལྲོམ་པ་རྒྱུད་བལྟར་ན། །སྤྱ་མཚན་དང་སྤྱི་གཙུག་དང་། །རྣ་བ་གཡས་པ་དང་། །ལྟག་པའི་ཅ་བཞི་ནི་གནས་དང་། །རྣ་བ་གཡོན་པ་དང་། །སྤྱིན་མཚན་དང་། །མིག་གཉིས་དང་། །སྤྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བཞི་ནི་ཉེ་བའི་གནས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཁུང་གཉིས་དང་། །བྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ནི་ཞིང་དུ་གསུངས་པ་ནས། །འཐེ་བོང་གཉིས་དང་ལུས་མོའི་ཅ་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་གསུངས་པའི་བར་དུ་ཉེ། །ཅ་དེ་དག་ཀྱང་མི་སྤྱིད་མ་ནས། །ཡིད་བཟངས་མའི་བར་གྱི་ཅ་ཉེ་ལྷུ་ཅ་བཞིར་བཤའ་དོ། །སྤྱིང་ཁའི་ཅ་གསུམ་སྐོར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འཕྱང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་དུ་ལྷགས་པ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

ནང་རྒྱུང་ལ་སྐྱུར་ན། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 ཚ་ལ་རྒྱུང་སྒོར་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ལོངས་སྤོང་པ་དང་། དབང་བ་དང་། བདག་སོ་དང་།
 ཐེམ་པའི་དབྱེ་བས་གནས་ཤིང་། དུལ་ཉི་ཤུ་ཚ་བཞིའི་ཆ་ལ། དུས་སྤོར་སྤྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་
 དགུ་བརྒྱ་རྒྱ་ཞིང་། དུལ་སྤུམ་བརྒྱ་ཚ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྒྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རྒྱ་སྟེན་དང་བྱམ་བ་ལ་གཙུག་ཏོར་དང་། ཉ་དང་ལུགས་ལ་སྦྱིང་ཁ་དང་། རྒྱང་
 འཁྲིག་གཉིས་ལ་མགྲིན་བ་དང་། ཀར་ཀ་ཅ་དང་སེང་གེ་ལ་དབྱམ་བ་དང་། བྱམ་བ་
 དང་སྤང་ལ་ལྟེ་བ་དང་། སྤིག་བ་དང་གཞུ་ལ་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སོག་གཙོ་
 བོའི་རྣམ་པས་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་
 ཁམས་དྲངས་མ་དང་། སྟོགས་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ལ་སོགས་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་ལ། སྟོན་བྱེད་དབང་དང་། རྫོལ་བྱེད་ལམ་དང་། རྫོལ་
 བ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱིས་བ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ལ་ས་བདུན་དུ་བྱས་པ་དང་།
 དབང་གོང་མ་གསུམ་ལ་ས་གསུམ་དུ་བྱས་པས་བརྒྱ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་
 དཔེ་དོན་གཉིས་སམ་ཐབས་དང་ཐབས་རྒྱུང་གཉིས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་
 རོ་རྗེ་འཇིན་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུགས་དབྱུང་གཉིས་
 ལ་ས་རེ་རེར་བྱས་པའི་ས་བརྒྱ་གཉིས་གནས་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། །མན་
 སྟེར་ཡང་། ཐབས་དང་ཐབས་རྒྱུང་དབྱེ་བ་ཡིས། །བཞི་པའི་དོན་ནི་གཉིས་སུ་
 འདོད། །གཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་དངོས་གྲུབ། །གཞན་ནི་རོ་རྗེ་འཇིན་པའི་འདོད།
 ཅེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་སྐྱུར་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱུར་ན། བདེ་གཤེགས་འཕམ་མ་ཡན་ཆད་ནི་གནས་དང་ཉ་
གནས། “སྐྱེ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། གསུང་གི་རྣལ་
འབྱོར་མའི་གནས་ནི་ཆོས་དང་ཉེ་བའི་ཆོས། ལྷུགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནི་
འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ་དང་། ལྷུང་གི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་མཚམས་སྐྱུ་དུར་
ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད། རྣམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ལ་འཕྲུང་གཙུག་
དང་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙུག་དོ། །

འཁོར་ལོ་སྣོམ་པ་རྒྱུང་བ་ལ། ལྷུགས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཚམས་ནི་
གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། གསུང་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ནི་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་།
མཚམས་ནི་ཆོས་དང་ཉེ་བའི་ཆོས། ལྷུ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ནི་འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་
འདུས་པ། མཚམས་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད། དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་འཁོར་ལོ་དང་། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ནི་འཕྲུང་གཙུག་དང་ཉེ་བའི་འཕྲུང་
གཙུག་དོ། །སྣོམ་ཆེན་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་གྲ་ལི་དང་གཞུ་ལ་སོགས་པ་
ལྷུགས་ལྷོག་གི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་མ་
རིག་པ་དང་རྒྱ་སྤོམ་ལ་སོགས་པ་ལྷུགས་འཕྲུང་གི་རྒྱལ་གྱིས་འཕྲུང་གཙུག་དང་ཉེ་
བའི་འཕྲུང་གཙུག་ལ་སོགས་པ་གནས་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་མཚམས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
ལེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་

1 མ་གྱི། 133ན། མ། ལྷུ། 134ན། ལ། 135ན། མ། * ལྷུ

ཞིང་། ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ། འདུས་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ། དུར་ཁོང་དང་ཉེ་བའི་
 དུར་ཁོང། འཕྱང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་དོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་
 བ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བསྐོས་པ་ལའི་སྟོབས་ལས། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཐོབ་ཅིང་། དུས་སྦྱོར་རེའི་རྒྱུད་སྦྱོར་བརྒྱད་བརྒྱ་
 འགགས་པས་ས་རེ་རེར་འགྲུར་ཉེ། དེ་ཡང་གསང་བའི་པར་དཔ། ཉེ་བ་དང་། སྤྱིང་ཁ་
 དང་། མགྲིན་པ་དང་། དཔལ་པ་དང་། གཙུག་ཉོར་དུ་དུས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་དེ་ཅམ་རེ་
 འགགས་པས་རིམ་བཞིན། ས་གཉིས་དང་བཞི་དང་དུག་དང་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་དང་
 ས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྲུར་ལ། གཞན་ཡང་གོང་དུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ལ་སོགས་པ་གནས་ལ་
 སོགས་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སུ་བྱམ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་
 འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་གནས་ལ་
 སོགས་པའི་རྩ་དང་ཁམས་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྲས་པས་ས་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་བཞིན་
 འཐོབ་ཅིང་། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
 ལམ་གྱི་ཆར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བས་འགྲུར་བའི་བག་ཆགས་
 འཛོམས་ཤིང་། དེ་བཙོམ་པས་དུག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་རིག་པ་འགོག་ །དེ་
 འགགས་པས་འདུ་བྱེད་ནས་ཆ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འགག་གོ། །དེ་ལྟར་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་རྩ་
 རྩ་ཚོད་ཉི་མེད་ཆེན་མོར་དུག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་འགག་ཅིང་། ཉང་དུ་དུས་སྦྱོར་བརྒྱ་
 གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་འཐོབ་བ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་དབྱེགས་རྣམས་འགག་

གོ། །དབུགས་འགགས་བ་ལས་ལུས་འགག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འགགས་
བས་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུང་བ་དང་བུལ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲུང་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་རྒྱད་ལས། འོག་ལ་སོགས་རྒྱང་མ་དག་པ། །ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་རིགས་འབྱུང་བ། །དེ་རྣམས་ཁྲིམ་དུ་ཡང་དག་བཤད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་གཟའ་
རྣམས་འབྱུང་། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་ནི། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྲིད་པར་
བཤད། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་བ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པར་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གནས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ས་བཅུ་དང་
རྒྱུར་ཉེ་བཤད་ན། སི་རྩུ་ཁ་ལས། །གནས་ནི་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེར་
གནས་ཅི་མ་མེད། །ཞིང་ནི་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་
ཅན། །ཚལ་མཚོ་ག་རྒྱ་རྒྱུར་པར་ཤེས། །ཉེ་བའི་ཚལ་རྒྱུར་དཀའ་བ། །འདུས་པ་རིང་དུ་
སོང་བའོ། །ཉེ་བའི་འདུས་པ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་སློ་སྟོས་ཉིད། །ཉེ་
བའི་དུར་ཁྲོད་ཚོས་ཀྱི་སྲིན། །ཁ་རོལ་སྲིན་བཅུའི་ས་རྣམས་ལ། །རྣམ་འགྲོར་མ་ཡི་སྐ་
སྟེའི་སྐད། །བྱ་ལ་སོགས་པ་ཅི་གསུངས་པ། །སྲི་དང་ནང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མིང་གིས་གསུངས་ཉེ། དེ་
ལ་གནས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ལ་བྱ་ལ། ས་དང་པོར་སྲིན་པའི་པར་སྲིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་དང་པོའི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་
གནས་དང་དེ་བཞིན་དུ་པར་སྲིན་གཞན་ལའང་རྒྱུར་ཉེ་ས་གཉིས་པར་རྒྱུ་ཁྲིམས་
ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་དང་མཛོན་ཤེས་ལ་

སོགས་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཉེ་བའི་གནས་ཏེ། གནས་དང་ཉེ་བའི་དོན་
ལྟོ། སུན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་སློབ་ནས་བཞག་སྟེ། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་
ཞིང་ལ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ལོ། །ས་གསུམ་པར་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་པ་
མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཚོས་གྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་
བས་ན་ཞིང་དང་། ས་བཞི་པར་བཟོན་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་མ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
ལྷག་པར་སྟེ། བས་ཉེ་བའི་ཞིང་དོ། །

ས་ལྗ་པ་འི་ཚཱོ་ཏ་སྟེ། དེ་ལ་ཚཱོ་འི་སློབ་པའམ་འདུན་པ་སྟེ། རང་བཞན་གྱི་
དོན་སྤུན་ཚོགས་ལ་སློབ་ཞིང་འདུན་པའོ། །ལྷ་ཏ་འི་རི་ལྟར་སློབ་པ་བཞིན་བདག་
གིས་བྱའོ་ཞེས་གོ་གྲོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་སླིན་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཚཱོ་ཏའོ། །ས་
དུག་པ་ལྟེ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤམ་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་
བས་ཉེ་བའི་ཚཱོ་ཏའོ། །ས་བདུན་པ་ལྟེ། ཐབས་གྱི་པར་སྤྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྦོལ་བས་
འདུས་པར་བྱེད་པས་ན་འདུས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སློབ་ལམ་གྱི་པར་སྤྱིན་ལ་
བརྟེན་ནས། སྟོན་བརྒྱུད་གྱི་ཞིང་དག་པ་འབད་མེད་ལྷུང་གྲུབ་ཏུ་འདུས་པར་བྱེད་པས་
ཉེ་བའི་འདུས་པའོ། །ས་དགུ་པར་སྟོབས་གྱི་པར་སྤྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པ་དུར་ཁྲིད་དང་འབྲ་བར་རྫོགས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་རང་བཞན་གྱི་
དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་དུར་ཁྲིད་དང་། ས་བརྒྱ་པ་ལྟེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་སྤྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་སྤྱིན་པ་དང་། མཐར་སྤྱག་

པའི་དབང་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་དོ། །འཕྲུང་གཙོང་དང་ཉེ་བའི་
འཕྲུང་གཙོང་ས་དང་སྐྱོད་བ་སི་བྱ་ཁར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། མན་སྟེང་། འཕྲུང་
གཙོང་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་། ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤད་ལ།
ཀྱ་ལུ་ལས། འཕྲུང་གཙོང་དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོང་ཡེ་ཤེས་ཆེ།
ཞེས་ལུང་བྲངས་པས་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་འཕྲུང་གཙོང་དེ་འཕྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། སྐྱོད་བ་ཞི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོད་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཕུང་པོ་གཙོང་པར་བྱེད་པས་
འཕྲུང་གཙོང་དོ། །ས་བཅུ་གཉིས་བ་ཞི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་སྦྲངས་
པས་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོང་དུ་བཤད་དོ། །

ས་འདི་དག་གི་མིང་དོན་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་ཁས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་འབྲེལ་བར། འདིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉེས་ནས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ས་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་བྱི་མ་མེད་པའི་ས་
ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། མན་སྟེང་ཡང་པལ་ཆེར་འདི་དག་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྲང་རྒྱུ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
རྒྱུ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །འཆལ་རྒྱུ་སྐྱོལ་བའི་བྱི་བྱེད་སྤྱིར། །བྱི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྲ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་
བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བྲང་རྒྱུ་སྤོགས་མཐུན་
ཆོས། །རབ་ཏུ་སྟེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་སྤྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྟེག་
པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤོན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་
བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར། །རྫོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུང་དགའ་བ། །དེ་སྤྱིར་སྐྱུང་དགའ་ཞེས་

བརྗོད་དོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྲུང་བ་
འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་
བྱ། །བསྐྱོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །འདུ་
ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་སྤྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད་དོ། །སོ་སོ་ཡང་
དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་སྒོས་ཡིན། །སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའི་ཚོས། །འབྲུབ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

ས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དོན་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྩོ་
རྩོ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། །ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ། །དེ་ཉིད་ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་འབྲ། །བདུད་ཅིའི་འདི་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་སྒྲིབ་པ་འབྲ། །ནམ་
མཁའི་འོད་ནི་གསལ་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་འི་བཞིན་རབ་ཏུ་གནས། །རྩོ་རྩོ་འོད་ནི་བཞི་
པ་སྟེ། །ས་དེའི་འོད་ནི་ཡིད་དགའ་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་སྐྱོར་བས། །རྩོ་རྩོ་
ཞེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཏགས། །ལྷ་པ་རིན་ཆེན་འོད་ཅེས་བྱ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རབ་
ཏུ་གནས། །བརྒྱའི་འོད་ནི་རྒྱག་པ་སྟེ། །བརྒྱ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་སྟེ། །རང་བཞིན་དག་
པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས། །རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་འཇིན། །བདུན་པ་ལས་ཀྱི་འོད་
ཅེས་པ། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པར་འདོད། །བརྒྱད་པ་དབེ་མེད་ཅེས་པ་
སྟེ། །དེ་ལ་དབེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དབེ་ལྡན་ཞེས་པ་དགུ་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དབེ་ནི་
སོ་སོར་རྟོགས། །བརྒྱ་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཅེས་པ། །སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲིབ་མེད། །བརྒྱ་
གཅིག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད། །ས་ཆེན་རབ་ཏུ་འོད་གསལ་བ། །བརྒྱ་གཉིས་སོ་
སོའི་བདག་ཉིད་རིག། །རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་

དག་གིས་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་ཉི་མེད་ཆེན་པོ་དུག་བརྒྱས་ས་བཅུ་
གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོད་བརྒྱད་བརྒྱ་རེས་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་ཅིང་། དེས་དུས་སྐྱོད་བཅུ་གཉིས་འགགས་
བས་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཤི་དང་གཞུ་འགགས་བས་ས་དང་སོ་ཀྱན་ཏུ་
འོད་སྟེ། འཛག་བདེའི་མ་རིག་པའི་ལྷན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆེན་སོ་མཛེས་པའི་སའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འཛག་པའི་
འི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་འོད་གསལ་བས་བདུད་ཅི་འོད་ཀྱི་སའོ། །ས་གསུམ་པ་ནི། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལྗང་ལྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་ནས་མཁའ་འོད་ཀྱི་སའོ། །ས་
བཞི་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་སོས་སྐྱོད་བསམ་ལྟོགས་མི་བྱེད་པའི་ཡིད་
དགའ་བ་དང་ལྷན་པས་ན་རྗེ་རྗེ་འོད་ཀྱི་སའོ། །

ས་ལྔ་པ་ནི་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གནས་པས་ན། རིག་ཆེན་འོད་ཀྱི་
སའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འི་མ་མེད་པའི་ཚོས་
འཛིན་པས་ན་བསྐྱེད་ཀྱི་སའོ། །ས་བདུན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔེ་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མེད་པའི་སའོ། །ས་དགུ་པ་ནི། དཔེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་སོ་སོར་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་དཔེ་དང་ལྷན་པའི་
སའོ། །ས་བཅུ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་དང་ཉེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེན་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་སའོ། །ས་བཅུ་གཅིག་པ་ནི་སྐྱིབ་པའི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་
སེལ་བའི་འོད་གསལ་བ་དང་ལྷན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སའོ། །ས་བཅུ་གཉིས་

བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པའི་སའོ། །འདི་དག་གྲང་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་དང་། ཏུས་སྐྱོར་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ཡང་འབྲས་བུའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལུགས་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐབས་སུ་འབབ་པའི་ཚོད་སྤང་ཚུང་ཟད་བཤད་ན། གནས་དང་ཞིང་ལ་
སོགས་པ་འདི་རྣམས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་དང་ཤྱི་རྗེར་ལ་སོགས་པར་མི་མ་སྤུན་བར་སྒྲ་
ཚོགས་སུ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཨར་བུ་ཉ་ནི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལས་གནས་སུ་
གསུངས་ལ། ཤྱི་རྗེར་ལས་ཉེ་བའི་གནས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་
ལས། ཀ་མ་ཏུ་བ་ཞིང་དང་། ཤྱི་རྗེར་དང་ལྷག་ཆེན་ཐེག་ལེར་གནས་སུ་གསུངས་པ་
དང་། འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པར་ཀུ་ལུ་ཉ་ཉེ་བའི་ཏུར་ཁོད་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། ཤྱི་རྗེར་སོགས་
སུ་ཉེ་བའི་ཞིང་ཏུ་བཤད་པ་དང་། བོད་མ་རི་ནི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པར་ཉེ་བའི་གནས་སུ་
གསུངས་པ་ལ། ཤྱི་རྗེར་ཏུ་ཉེ་བའི་ཞིང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་ཆེན་ཐེག་ལེར་ཆོན་
ཉར་གསུངས་པ་དང་། སྒོམ་ཆེན་ཏུ་ཙ་རི་ཏེ་འཕུང་གཙོད་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་ལྷག་
ཆེན་ཐེག་ལེར་ཉེ་བའི་ཏུར་ཁོད་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་སྤུན་བར་བཤད་པ་
འདི་རྣམས་འགགས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་
སོགས་པ་ཆ་གང་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་འགགས་བར་གནས་པ་མེད་ཤྱི་དོན་གཅིག་ཉིད་
ལའང་གནས་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཏུ་མ་སྐྱུར་བས་ཚོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དོན་
གཅིག་ལ་མིང་ཏུ་མ་དང་མིང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་དོན་ཏུ་མ་ལ་འཇུག་པར་མདོ་སྐབས་
ཤྱི་སྟོན་ནས་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གསུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་དབང་སོ་རྩལ་སོ་དང་འབྲིང་དང་རྗོན་སོ་ལ་རྩུང་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་སྟེ་སྒར་སྟེ་ནས་དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་སྟེ། གྱིས་པ་
 སྟེ་སོ་དབང་རྩལ་རྣམས་རང་ཡུལ་གྱི་ཆགས་ཞེན་སྒངས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་
 འབྲམས་པའི་དོན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་རྩ་ལན་རྟེན་པ་
 སོགས་པ་རྣམས་གནས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་སུ་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་
 ལེས་བྱེད་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ལས་གསུངས་པ། འདིར་རྒྱན་མོང་དུ་གྱིས་པ་
 རྣམས་ཡུལ་དུ་འབྲམས་པའི་དོན་དུ་རྩ་ལན་རྟེན་པ་སོགས་པ་གནས་ལ་སོགས་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། རྣམ་
 འགྲོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅ་རྩུག་ནི་གྲོང་ཁྲེང་གཅིག་དུ་ཡང་གནས་
 སོ། །དེས་ན་དབང་སོ་རྗོན་སོའི་སྟོགས་འཛིན་དགོལ་པའི་སྲིར་དུ་ལ་ཡའི་ཞིང་། ལ་
 ཡའི་གནས་ལ་སོགས་པར་ཁྲགས་ཁྲགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེའི་སྲིར་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྲི་དང་ཡུལ་རྩུང་
 གཅིག་ལའང་ཁྲབ་པར་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་གྱི་ངོ་སོར་འཛུམ་བུའི་སྲིང་གི་ཡུལ་དེ་
 དང་དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་བུམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་ནས་
 སྲུལ་པའི་གཞུགས་གྱིས་གནས་ཏེ་དེ་དང་བྲད་ན་དངོས་གྲུབ་སོབ་པར་འགྲུང་རོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཀྱང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་མཉམ་
 སྒྲུབ་པའི། རྩོ་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་མོ་ནི། །ཡེ་ལེས་སྤྲན་བ་རང་ཉིད་ནི། །ཡུལ་གྱི་
 སྟེ་གནས་རྣམས་སུ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཞིང་འདི་རྣམས་ཀྱི་བུ་སོ་གང་། །དབང་སོ་རྣམས་

ལ་གྲུབ་སྐྱེར་མ། །མཚན་མོ་ཉག་ཏུ་རྒྱ་བྲས་ནས། །འདུ་བ་ཅན་ཏུ་བྱེད་གྲུང་
ན། །མཁའ་སྐྱོད་གནས་སུ་རྟེན་དཀའ་བས། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་སྐྱེར་བར་
བྱེད། །སྐྱབ་བ་སོ་ཡི་ལས་རྣམས་ཀྱི། །འབྲུབ་བར་འགྲུང་བ་གདོན་མི་བ། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དབང་སོ་འབྲིང་གི་དོན་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིབས་རྣམས་ལ་གནས་པ་ལ་
སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཆེན་སོ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཏུ་བྲས་པའི་
རྒྱང་དུའི་དོན་ཏུ་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་།
དེ་དང་དེར་གནས་པའི་རྩ་རྣམས་མཁའ་འགོ་མ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དཔའ་བོ་རྣམས་
སུ་གསུངས་ཏེ། རྣོས་འབྲུང་ལས། རང་ལུས་རྩ་ཡི་གཟུགས་ལ་འདིར། །གནས་ཀྱི་
མིང་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །དེ་གཟུགས་ལྷ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ། །དེས་ན་ནང་གི་བདག་ཏུ་
གནས། །དེ་སྤྱིར་དེ་ཡི་གོང་དུའི་དངོས། །ལུས་འདི་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་
མཚུངས། །ཞེས་དང་། རོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་། འདི་དག་གནས་སུ་མཁའ་འགོ་
མ། །རྩ་གཟུགས་མརྗེས་པས་ཡང་དག་གནས། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཉི་ཤུ་
བཞི། །དཔའ་བོ་རྣམས་སུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣོན་པོའི་འབྲིང་གི་
དོན་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་མི་བལྟོས་པར། །སྤྱི་པོ་ལ་
སོགས་གནས་ལ་སོགས་པར་དང་། རྩ་རྣམས་ལྷ་མོར་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣོན་
པོའི་ཆེན་པོའི་དོན་ཏུ་སྟོང་ཉིང་སྟོང་རྗེ་དབྱེད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རབ་
དགའ་སོགས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་སྟེ། འདི་དག་ལས་དང་སོ་བཞི་ནི་ལྷ་
པ་ལ་བལྟོས་ན་བྱང་དོན་དང་། ལྷ་པོའི་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། རབ་དགའ་སོགས་གནས་

ལ་སོགས་པར་བཞག་བའི་ས་དེ་དང་དེར་མོས་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་
ས་རྣམས་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྣམ་དུ་དགོངས་བའོ་
ཞེས་འཆད་དོ། །

བར་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་གོང་ལྟར་ཡིན་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མངོན་བརྗོད་ལས།
མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་འདི་ཉིད་དུ། སྤྱགས་རྗེ་ལྷན་རྣམས་རྣམ་པར་གཞུགས། །སངས་
རྒྱུས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འང་འདི་ཉིད་དུ། ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནས་སོགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གནས། །དེ་བས་དེ་དུ་བསྐྱོར་བ་
ཡིས། །སྐྱོ་བྱ་དེ་ཉིད་ཅན་གྱིས་མིན། །གལ་ཉེ་དེ་ཉིད་མེད་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྐྱོར་
བས་ཅུང་ཟད་མིན། །གལ་ཉེ་དེ་ཉིད་ལྷན་གྱུར་ན། །དེ་རྣམས་བསྐྱོར་བས་ཅི་ཞིག་
དགོས། །ཕྱི་རོལ་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམས། །བསྐྱོར་བས་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་
འགྱུར། །དེ་བས་ཕྱི་རོལ་སྤངས་ནས་ནི། །རྣམ་འབྱོར་རོལ་བས་གནས་པར་
བྱ། །དཔལ་ལྷན་རྗོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མ། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱགས་
རྗེས་བྱུང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི། །དེ་རྣམས་དབྱེས་པས་དངོས་བྱུང་མཚོག་ །རི་ལྟར་
འདོད་བཞིན་སྟོལ་བར་མཛོད། ཅེས་དང། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་དམིགས་ཉེ། །དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཅིག་སུ་བསམ། །སྤྱགས་པའི་དངོས་པོར་རབ་གྱུར་བའི། །རྣམ་ཤུག་ཅན་གྱིས་
ངེས་པར་ནི། །རྣམ་འབྱོར་མ་ཡིས་ཉིད་བསྟེན་བའི། །རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འདི་གསལ་
འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་མཚོག་མཐོང་ནས། །རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལགས་འདུས་
ཉེ། །བརྒྱའི་འགྲུང་གནས་ཉམས་དགའ་བར། །རང་པའི་ཚོགས་འདུ་རི་བཞིན་
འོ། །དཔལ་ལྷན་རྗོ་རྗེ་འཛིན་དངོས་སུ། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མིག་འབྲུལ་

མཁམ་བཞེན་འདི་གཉེན་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་དང་རྣམས། །སེམས་ནི་དག་
བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། །ཞེས་པ་
རྣམས་མན་སྟེང་བྲངས་ཏེ། །བདེ་སྟོང་གི་ལམ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེང་བར་གྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བཟུ་གཉིས་སུ་གྱེད་ན། །བར་སྟོན་ཐེག་
བར་ས་བཟུ་གཉིས་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། །བར་ས་ཏུ་
སྟོན་པའི་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་
གསུངས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །མན་སྟེང་དང་རྩ་
མ་རྩ་འདྲ་དང་། །སྟེང་གི་འཕྲེང་བ་རྣམས་ལས་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
གསུངས་པའི་སྟོན་པོ། །

དེས་ན་བར་ས་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ས་བཟུ་བ་ལ་ས་བཟུ་བ་ཅམ་དང་འབྲང་
བར་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དུ་སྟེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་འདིའི་
ལུགས་ཀྱི་ས་བཟུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ས་བཟུ་གཉིས་པར་གྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འབྲེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མོས་སྟོང་གྱི་ས་དང་། །བྲང་
རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་བཟུ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་བཟུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་ཀྱང་དཔུགས་འགལ་རྒྱལ་དང་མི་འཕྲིག་གོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་དོ། །འོ་
ན་མངོན་བརྗོད་སྐྱེས་ལས། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་ཁི་མ་མེད། །འོད་གྱེད་པ་དང་འོད་འཕྲོ་
བ། །སྦྱང་དགའ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར། །རིང་དུ་སོང་དང་མི་གཡོ་བ། །འཕེགས་པའི་རྫོ་
གོས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན། །དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །རྫོ་རྗེའི་ས་ནི་བཟུ་གསུམ་པ།
ཞེས་དང་། །དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟེན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལྷན་ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་
 ལྷན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་དཔལ་ལྷན་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བཙེམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་སྦྱུལ་པའི་སྐུ་ལྷན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་འཛོལ་པའི་འོད་ནི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྦྱུལ་སྐུ་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཆེད་མེད་པའི་འོད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་སྟེ། དེ་ལྷན་དགའ་བའི་གྲེ་
 བཀའ་ལས། །སར་ནི་ལྷན་ཏུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི། དེ་ལྷན་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ལྷན་པོའི་སྤོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ལེ་ཤེས་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤོགས་གྱི་ཚེབས་རྣམས་ལ་གནས་རྣམས་ནི། ས་དང་པོ་ལྷན་ཏུ་འོད་
 བེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མངོས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། རང་དུ་གཞུང་དུ་སྦྱོར་ལ་
 གཡོན་པའི་རྩ་ལ་སློབ་འབབ་པ་འགགས་པས་ཉེན་འབྱེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཀྱི་
 འགག་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤོགས་བྲལ་གྱི་ཚེབས་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་གནས་རྣམས་ནི་ས་
 གཉིས་པ་བདུད་ཚི་འོད་ལྷན་བ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། རང་དུ་སྤྲིག་པའི་
 དུས་སྦྱོར་ལ་གཡས་ནས་སློབ་འབབ་པ་འགགས་པས་སྦྱེ་བ་འགག་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །དེ་ལྷན་ཚེབས་བརྒྱད་ལ་རིམ་པ་རི་ལྷན་བ་དེ་བཞེན་དུ་རྒྱུད་གི་སྤོའི་གཡས་
 གཡོན་གྱི་དུར་ཚོད་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་དུ་གཞུང་དང་སྤྲིག་པའི་རྒྱུད་འགགས་
 བ་ལས་བཞག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞེན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནས་སའི་ཁམས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་སྤོགས་གྱི་ཚེབས་ལ་ཞིང་བཞེན་པའི་ས་གསུམ་པ་ནམ་མཁའི་འོད་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 དབ་ཏུ་གནས་པའི་ས་སྟེ། སྤང་འགགས་པས་སྤིད་བ་འགག་པའི་སྤྱིར་དོ། །

སྤོགས་བྲལ་གྱི་ཚེབས་ལ་ཉེ་བའི་ཞིང་རྣམས་ནི། ས་བཞེན་པ་དོན་རྗེའི་འོད་ཡིད་
 དགའ་བའི་ས་སྟེ། བྱ་མོ་འགགས་པས་ལེན་བ་འགག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞེན་དུ་ལུབ་

དང་རྒྱུད་གི་སྐྱོའི་དུར་ཁྲོད་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱུའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོགས་ཀྱི་
ཅིབས་ལ་ཚལོ་ཉ། འདུན་རྟོག་བཞི་ནི་ས་ལྗ་བ་རིན་ཆེན་འོད་མདོན་བར་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་གནས་པའི་ས་སྟེ། མེད་གེ་འགགས་པས་སྲེད་འགག་པའི་སྲིར་
རོ། །སྟོགས་བྲལ་གི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་ཚལོ་ཉ་རྣམས་ནི་ས་དུག་བ་བསྐྱའི་འོད་
རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་བྱི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ས་སྟེ། ཀལ་འ་
འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་དང་དབང་ལྡན་གྱི་སྐྱོའི་
དུར་ཁྲོད་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་ལ་
འདུས་པ་བཞི་ནི་ས་བདུན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བྲེད་པའི་ས་སྟེ། འབྲེག་བ་
འགགས་པས་རེག་བ་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །སྟོགས་བྲལ་གི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་
འདུས་པ་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་བ་དཔེ་མེད་པའི་ས་སྟེ། མྱང་འགགས་པས་སྐྱེ་མཆེད་
དུག་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་དང་བདེན་བྲལ་གྱི་སྐྱོའི་དུར་ཁྲོད་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་གི་
ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོགས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲོད་བཞི་ནི་ས་དགུ་བ་དཔེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྲེད་པའི་ས་སྟེ། ལུག་འགགས་པས་མིང་དང་
གཟུགས་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །སྟོགས་བྲལ་གི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་
རྣམས་ནི་ས་བརྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྲེག་མེད་པའི་ས་སྟེ། ཉ་འགགས་པས་རྣམ་
པར་ཤེས་བ་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་མེ་མཚམས་ཀྱི་སྐྱོའི་དུར་
ཁྲོད་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་སྟོགས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་ལ་སྡེ་ལ་
བའམ་བྲིམ་བཞི་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱ་གཅིག་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་འོད་གསལ་

བའི་ས་སྟེ། བྱང་དུ་བྱམ་པའི་དུས་སྐྱོར་ལ་གཡོན་གྱི་རྩར་སློབ་འབབ་པ་འགགས་
པས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་འདུ་བྱེད་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་ས་བྲལ་གྱི་
ཚེབས་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱི་ལ་བ་རྣམས་ཞི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་
བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་སྟེ། བྱང་དུ་རྩ་སྟོན་གྱི་དུས་སྐྱོར་ལ་
གཡས་གྱི་རྩར་སློབ་འབབ་པ་འགགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་རིག་པ་
འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་མཚམས་གྱི་སློབ་གཡས་གཡོན་གྱི་དུར་ཁྲོད་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་དེ་ཉིད་བཅུ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི། དུས་
སྐྱོར་གསུམ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུན་མཚམས་བཞི་འགགས་པས་གཞན་དབང་ལྡན་
དང་བདེན་བྲལ་གྱི་སློབ་གཡོན་དང་གཡས་གྱི་དུར་ཁྲོད་བཞི་ལོ། །ཡང་ན་བྱང་དུ་རྩ་
བའི་ཆ་བཅུ་ལྷག་འགགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁྲོད་བཅུ་ལྷག་རྣམས་ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་
མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས། བདེན་དོན་རྣམ་པ་
བཅུ་གཉིས་ལྡན། །དགའ་བ་བཅུ་ལྷག་གི་སྐྱིབ་པ་འགགས་པས། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་
ལྷག་རིག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱང་དུ་སྐྱུ་རྩེད་བརྒྱུད་གྱི་རྒྱུང་འགགས་པས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྣོད་པོའི་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་དེ། ཡང་ན་གཟུང་བརྒྱུད་གྱི་རྟེན་སྣོད་འཁོར་
ཅ་བརྒྱུད་གྱི་རྒྱུང་རྣམས་འགགས་པས་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་དོ། །དེ་སྐྱར་ན་འཕོ་བ་བཅུ་
གཉིས་གྱི་རྒྱུང་འགགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྟེན་ལ་འཁོར་ལོ་ལྷག་གི་རྩ་ལ་རྒྱུང་སྐྱིབ་པ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་

༡ མ་གྱི། ༡༦ནལ། ལྷང་ ལྷ། ༡༦བལ། ལྷ། ༡༦ནལ། ལྷང་ * ལྷང་

བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རྟོ། །འདི་དག་སངས་རྒྱས་སའི་ཉི་མ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་འདི་དུ་འགྲུང་ལ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ་དེས་དོན་གྱི་གནས་སོགས་དོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། གྱིས་པའི་སྤྱི་བ་དང་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་དེས་དོན་ལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དུས་སྐོར་བཅུ་གཉིས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྲུང་པ་དེས་དོན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་གཉེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྲུང་ནས་ཀ་མ་རུ་པ་ནི་འདོད་པའི་གཟུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ན་གཉལ་དང་སྟོ་བྱང་ཐད་ཀ་རྩ་ལོ་ཉི་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་སོ། །རྩ་ལན་རྩ་ར་ནི་བ་པ་འདྲིན་པར་གྲགས་པ་སྟེ་གྲུ་གའི་བྱང་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར། དུཆ་གི་རི་ནི་གང་བའི་རི་སྟེ་ལྷ་རྒྱུན་གྱི་བྱང་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨོ་ལི་ཡ་ན་ལྷ་རྒྱུན་དུ་གྲགས་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་པར་འགྲུང་ཏེ། གནས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་སུ་ཤི་དོ་རྩེ་མ་དང་། ལྷོ་དོ་རྩེ་མ་དང་། ལྷོ་དོ་རྩེ་མ་དང་། ལྷོ་དོ་རྩེ་མ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་དག་གནས་དེར་གཙོ་མོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དབང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྲུང་ལ། ལོ་དུ་བ་རི་བའི་མཚོ་གསུམ་ཏེ། དོ་རྩེ་གདན་ནས་སྟོར་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཕྱིན་པ་ན་བྱུ་བ་རྒྱ་ཅན་ཡོད་ཟེར་རོ། །ར་མེ་ཤར་དེ་དག་འབའི་དབང་བསྐྱུང་སྟེ། ལམ་གྱི་སྤྱིར་འགྲམ་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། དེ་སྤྱི་ལོ་ལ་ལྷོ་མའི་རྫོང་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་པ་དེ་ན་འདི་ས་ཆ་སྟོ་མའི་སྟོ་ཐང་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། མ་ལ་བ་འབྲེང་བ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་གར་ལུ་བ་ཕྱོགས་ན་

གཤམ་པ་དང་། ཀོང་ཀ་ན་ཀ་སྟོ་བྱུབ་ན་མཐའ་ཚུལ་བསྐོར་བ། སྐྱ་མཚོག་བཞིའི་ཡ་
གྲུལ་གྱི་བ་མའི་སྐྱ་བཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱ་མཚོག་བཞི་ནི་རྩ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་
འགྲོ་སྤྱིང་བའི་ཡུལ་ན་མཚོ་གཉིང་ན་མི་ཉལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། རྩ་བ་ཀ་ཡ་མཚོང་
རྟེན་གྱི་སྐྱ་སྟེ་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་མཚོང་རྟེན་ལོ། །རྩ་བ་ཀ་ཡ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་དོ་རྩེ་
གདན་གྱི་བྱང་ཚེན་ལོ། །མི་བ་ཀ་ཡ་གྱི་བ་མའི་སྐྱ་སྟེ་བར་སྤྲང་ན་འཇའ་ཉླ་བུའི་སྐྱ་དུས་
བཟང་ལ་སྐྱས་མཚོང་བ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ཡང་ཡིད་བརྟན་པ་དཀའ་བར་སྤྲང་
ངོ། །ཉི་མ་ལ་ཡ་གངས་ཅན་ཉེ། འདི་ཁ་ཅིག་བོད་ལ་འདོད། གཞན་དག་བོད་ལ་
གནས་འདི་དག་གིས་མ་བྱུབ་བར་འོག་ནས་བཤའ་བས་མི་འཐད་པར་སྐྱོལ། །

བཞི་བ་ནི་བ་ལ་ནི། བལ་པོ་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་ཉེ་བའི་ཚུལ་ཉེལ། །དར་སྤྱི་སྐྱ་
སྤྱི་སྤྱི་དོ་རྩེ་མ་རྣམས་གཙོ་མོལ། །སྤྱི་ཉི་ཉེ་མ་མོལ་ཁྲིམ་སྟེ་བལ་པོའི་བྱང་ཤར་རྒྱ་
བའི་སྤྱིང་གི་བྱང་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། སྤྱི་ལྷ་གི་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱུབ་བྱང་བ་རོ་རྩུའི་
ཤར་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། ཀོ་ལ་གི་རི་རྒྱ་གང་སྟོ་བྱུབ་ན་ཀོ་ལ་ཤུ་རི་ཞེས་པའི་གྲོང་
ལུ་རྩུ་གི་རི་ཞེས་གཤམ་པ་དང་། གྱི་ཉེ་དེ་བ་ཁྲིམ་གྱི་སྐྱ་སྟེ། ཡི་ཡུལ་ལྡང་ར་སྐྱག་པོ་ན་
དོ་རྩེ་ཡི་རྒྱ་སྤྱིང་སྟེ་བྱས་མཚན་པའི་སྐྱབ་གནས་ཡོད་ཟེར་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་འདུས་པ་
རྣམས་བ་བཞིར་འཇུག་ཉེ། དེར་རྩི་རྩི་ལ་སྤྱི་དོ་རྩེ་མ་རྣམས་གཙོ་མོལ། །སྤྱི་རྩུ་གྲོང་
ཁྲིང་བཟང་པོ་ཅན་ཉེ། ལུབ་སྤྱོགས་སུ་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་ཅན་བྱིན་པ་ན་སོ་མ་ན་
མ་ཞེས་པ་སྤྱི་པའི་མཚོང་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ཀུ་སྤྱིང་ཁ་ཚེ་དང་། སུ་མ་རྩུ་གསེར་སྤྱིང་
དང་། སིང་ཉེ་ལ་ནི་སིང་ག་ལའི་སྤྱིང་སྟེ། སྤོན་སྤོན་མོས་བཟུང་བ་དེད་དཔོན་སིང་
གས་བལྟལ་ནས་བཟུང་བའི་ཡུལ་སིང་གེ་འདྲི་ན་ཞེས་པ་སྟེ། ཉེ་བའི་འདུས་པ་འདི་

སྣོ་བུ་བ་ན་མ་རྒྱ་སྐྱ་ལ་རང་བྱུང་གི་མཚོན་རྟེན་ཡོད་པ་དང། ཉི་ཤུ་རེ་སྟོང་གསུམ་པ་
སྟེ། ལྷོ་ལང་ཀའི་སྒྲིང་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང། སྤི་རྩ་རྩ་ཀ་རྒྱ་གར་སྣོ་ལྷོ་སྐྱོས་ཨ་ག་ཏུ་སྟེ།
བའི་ལུ་ལ་ཡིན་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་བྲིམ་མམ་ཉེ་བའི་འབྲུང་གཙོད་རྣམས་པ་
འདི་བཞི་གསུམ་པ་སྟེ། ལྷོ་ལུ་སྤྱི་སྤྱི་དོ་རྗེ་མ་རྣམས་དེར་གཙོ་མོའོ། །ཀ་སོགས་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་ཉ་མོ། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་མ་ཏ་ཉ་ད་སྟེ་ལྷོ་ག་པོ་ལྷུང་རིང་གིས་སྟེ་བ་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་གྱི་པོ་ཉ་མོ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་གཡོན་དང་གཡལས་ཀྱི་སྟོང་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་མོ་སྟེ། ཏ་རྩ་རྩ་སྤྱི་བཞི་ནི་རྩ་བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དུར་
ཁོང་བཞི་ལ་པོ་ཉ་མོའི་ས་བོན་ནོ། །

ཨ་ལྷོ་ཞེས་སོགས་ནི་ཨ་ལྷོ་ཨི་ཨེ་ཏ་རྩ་ཉི་ཏེ་བཙུག་ལ་བཤད་དོ། །དེ་
ལྷུང་ན་ཨ་རྗེ་རྗེ་ནས་རྩ་རྗེ་རྗེའི་བར་པོ་ཉ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་སྟོང་པོའི་བད་འདབ་
བརྒྱད་ལ་གནས་ཤིང་བར་བར་གྱི་འདབ་བརྒྱད་ཉིད་ལ་ནི་མོད་པ་རྣམས་གནས་
སོ། །ལྷོ་བའི་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོར་གཙོ་བོ་སྤྱ་ཚོགས་ལུམ་དང་བཙུག་པ་གནས་ཉེ། དེ་
དག་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གནས་དང་དེར་གནས་པའི་སྤྱ་མོ་སོགས་ལ་སྤྱར་ཉེ་བཤད་
པའོ། །ནང་དེས་པའི་དོན་དུ་ན། ནང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པ་
ཡིས་དུས་སྟོར་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་ནི་མི་འབབ་ཅིང་སྤྱི་བ་བྲལ་འགགས་པའི་
སྤྱིར་ས་རྣམས་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་
ཚེན་པོ། ཞེས་སོགས་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྷུང་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་
ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་

༡ མ་གྲི། ༤༠ནལ། ༥ ལྷོ་ལུ་ལུ་ལུ། ༣༡ ལུ་ལུ། ༥ ཏ་ ཏ་

མ་སྐྱེ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེ་བར་ཚུ་སྤོམ་བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཁྲིམ་ལུགས་
 འབྱུང་དུ་བསྐྱེན་བ་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་འབྱུང་གཙོད་ལ་སོགས་མཐའ་ནས་འགོད་བ་ནི་
 ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དོན་དམ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གཞུ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཁྲིམ་ལུགས་སྒོ་ག་གིས་བསྐྱེན་བ་ནི་ཀ་ཤི་དང་སྐྱེ་བ་འགག་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྐྱེ་བར་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་སོགས་གྱིས་བསྐྱེན་བ་ཡིན་
 བོ། །དུས་སྤོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཚོས་གྱིས་ནི་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་
 པར་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ནི་དོན་
 དམ་པར་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་འཇག་པ་མེད་པས་སྐྱིབ་པ་
 དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྤྲིགས་འགྲུབ་པར་གྱ་
 པའི་སྤྲིར་སོ་ཉ་མོ་དོན་གཉིས་གང་ཡིན་བ་དེ་དག་ཉེ་བའི་ཁྲིམ་དང་ཁྲིམ་སོགས་
 རྣམས་སུ་གཙོ་མོར་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་སོ་ཉ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་
 གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལ་མིང་གི་དང་པོར་གྱུར་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀླ་རྩ་རྩ་ཨོ་ཞེས་
 པ་ནི་གནས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སོ་ཉ་མོའི་ས་བོན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིར་ལ། ལྷ་ལོ་
 ཉི་ལྷོ་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་བའི་སྤྲི་ལ་བ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སོ་ཉ་མོའི་ས་བོན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དུར་ཁྲོད་རྣམས་ལ་གནས་འདི་སོ་ཉ་མོའི་ས་བོན་ཡང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
 མིང་ཡིག་དང་པོ་སྟེ། རྒྱུད་གི་སྤོམ་གཡོན་དང་གཡལས་དག་ཏུ་ཀི་ཀ་ལ་ཀེར་རུས་ཅན་
 ལ་གནས་པའི་སོ་ཉ་མོའི་ས་བོན་ཀི་ངོ་། །ཀོ་ལ་ཉ་ལེ་ཅ་ཅོ་སྤོག་པ་ཞེས་འགྱུར་

མངས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཀའོ། །ཡང་ན་རྣ་རྣུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ལ།
 ལུང་དང་རྒྱུད་གི་སྐོར་ལུ་ཉི་གན་རྩ་རྩལ་གི་འི་ལ་སྐྱུའོ། །སའ་དྲི་ཤ་སྐྱུལ་གྱིས་ཆོས་པ་
 ལ་སའོ། །ཡང་ན་ན་རྣུའོ། །བྱང་སྐོར་སྐྱི་ན་རུལ་པའི་འི་ལ་སྐྱིའོ། །དབང་ལུན་དུ་བྲ་ལ་
 སྐྱི་རྒྱུ་གྱིས་པ་འི་བ་ལ་སྐའོ། །ཡང་ན་མ་སྐའོ། །སྐོར་དང་བདེན་བལ་གྱི་སྐོར་ཤ་བ་ད་ཉ་
 བ་རོ་བ་ཤེགས་པ་ལ་ཤའོ། །སྐོར་ལུང་རྩ་མི་བཟོད་པའི་གཡུལ་ལ་སྐའོ། །ཡང་ན་ཏ་
 ལྷའོ། །ཤར་དང་མའི་སྐོར་ལུ་ལ་རྩེ་དེ་ཅེ་མོས་འའིགས་པ་ལ་སྐའོ། །ཤུ་རྩེ་ལྷ་ལ་
 ཟ་བ་ལ་ཀུའོ། །ཡང་ན་ཉ་རྣུའོ། །མའི་སྐོར་གཡོན་གཡལ་ས་སུ་རྩི་མ་འའིགས་པ་ལ་
 རྩའོ། །རྩལ་ར་ཀ་འའིགས་བྱེད་ལ་རྩའོ། །ཡང་ན་ད་དུའོ། །དབང་ལུན་གྱི་སྐོར་གཡོན་
 གཡལ་ས་སུ་ཉ་ཉ་ཀ་ར་ཉ་ཉ་སྐོག་པ་ལ་ཉའོ། །ཤུ་རྩེ་ཉ་ས་དག་དུ་བོད་བ་ལ་
 ཡའོ། །ཡང་ན་ཉ་རྣུའོ། །བདེན་བལ་གྱི་སྐོར་གཡོན་གཡལ་ས་སུ་རྩི་རྩེ་ན་དག་པའི་སྐལ་
 རོའོ། །ཤེ་རྩེ་ཀུར་ཤེད་སྐྱོག་པའི་དུར་ཁོད་ལ་ཤའོ། །ཡང་ན་ལྷ་ལྷའོ། །ཞེས་པ་ནི་
 དུར་ཁོད་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་རོ། །ས་བོན་ལྷ་ལྷི་མི་མ་སུན་པ་ནི་ལྷ་
 མ་དོན་དམ་དང་སྤི་མ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྐོར་
 ཆེན་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རྣམས་པར་དབྱེད་ན། ལྷི་རོལ་གྱི་ལུལ་ཀ་མ་རུ་བ་དང་
 རོལ་ན་རྩེ་ར་ལ་སོགས་པ་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྩུན་བ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་
 ཤུ་ལའི་ལུལ་ལྷ་སུ་ཤོང་བྱེ་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ལུན་པའི་ལུལ་གཅིག་ལའང་གནས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚང་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་
 དང་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤོང་བྱེ་བ་བྱེ་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ལུན་པའི་ལུལ་

དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་རྣམས་སུ་ཀ་མ་རུ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིང་པོ་
 ཉ་རྣམས་ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐམ་བར་འགྲུང་བ་
 ཉིད་དོ། །སོ་ཉ་མོ་རྣམས་ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དེས་ན་རྩ་བའི་རྒྱད་
 ལས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་སོགས་དང་སོ་ཉ་མོ་སོགས་འཛིག་ཉེན་གྱི་
 ཁམས་སྲི་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གནས་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དེའི་སྲིང་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་དགུའི་པའི་དོ་རྗེ་ལས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྲ་མ་
 དང་སྲི་མའི་གསུང་འགལ་བ། སྲ་མར་རྣ་བ་གོ་ད་མ་རི་དང་སྲི་མར་ལྟེ་བ་གོ་ད་མ་
 རིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རྩོགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་གོ་ལ་བའི་སྲད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ་འདིར་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་
 ལས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
 དགུའི་པའི་དོ་རྗེ་ལས་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་ཁྲག་ལྷགས་
 སུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམས་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་
 གྲང་སྲི་རོལ་གྱི་གནས་ཀ་མ་རུ་བ་ལ་སོགས་པར་སྲིན་པས་འདོད་དོན་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མི་འགྲུང་རོ། །དེའི་སྲིང་མངོན་བརྗོད་སྤྲུལ་མར་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མེད་
 གྲུང་ན། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་དུ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 འགགས་པའི་དུས་སྡོད་བཅུ་གཉིས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་དེ་
 དག་ཚུ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་གཞུ་ལ་

སོགས་པ་དུས་སྐྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུང་
བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་དེར་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་བྱེད་
ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དེས་དོན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་དང། དང་དོན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་
སྐྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་
ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱོན་པའམ་གཤེགས་པ་འདས་
པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་བྲས་པ་དང། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་ཡོད་
པ་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་མ་ལོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྲུང་བ་ཐེམ་པའི་དབྱེ་བས་ལྷག་
པའི་ལྷར་གསུངས་སོ། །འདིར་བདག་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའམ་དབང་བྱེད་པ་
ཉིད་དུ་འདུས་སོ། །དེས་ན་པོ་ཉ་མའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང། དབང་
བྱེད་པ་དང། བདག་པོ་དང་ཐེམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལྷར་བྱི་ལ་སྐྱུར་ན། ཉེ་མ་འཆར་བ་ན་
ལོངས་སྐྱོད་པ། བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། ལུབ་པ་ལ་བདག་པོ། མཚན་བྱེད་ན་ཐེམ་
པ། བར་ལ་སྐྱུར་ན། བྲིས་པའི་དུས་ན་དབང་བྱེད་པ། ལང་ཚོའི་དུས་ན་ལོངས་སྐྱོད་
པ། བྲན་པའི་ཆེ་ན་བདག་པོ། ལི་བའི་ཆེ་ཐེམ་པ། དུས་ལ་སྐྱུར་ན། ད་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་
སྐྱོད་པ། མ་ལོངས་པའི་དུས་ལ་ཐེམ་པ། འདས་པའི་དུས་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་བདག་
པོ་འང་དེར་བསྐྱེའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཀུན་སྐྱོད་ལ་སྐྱུར་ན། ཀ་མ་རུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གནས་བཞིར་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིས་བསྐྱོར་བས་གནས་བཞི་པོའི་ནང་

ནས་ད་ལྟ་གང་ལ་གནས་པ་དེར་ལོངས་སྤོང་། ལྷན་ཟེན་མ་ཐག་དེ་ལ་དབང་བྱེད་གང་
དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དེར་ཟེམ། དེ་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་གནས་དེ་ལ་བདག་
པོའོ། །རྒྱུང་ལ་སྦྱར་ན། ད་ལྟ་རྒྱུང་རྒྱ་བཞིན་པ་དེ་ལོངས་སྤོང་བ། ལྷན་ཟེན་མ་ཐག་
པ་དེ་དབང་བྱེད་པ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཟེམ་པ། དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
བདག་པོའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཏུ་ལོངས་སྤོང་བའི་ཉིན་ཞག་དང་། བར་དུ་ལོངས་སྤོང་
བའི་དུས་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་སྡོམ་པའི་རྣམ་
འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྤོང་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་
པ་ལས་ལོངས་སྤོང་བ་དང་ཟེམ་པ་དང་དབང་བྱེད་པ་དང་བདག་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤུང་མཚམས་བཞིའི་དབྱེ་བས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་། སྤུང་ཚོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་
བས་དུང་ཁོང་གི་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་དང་། དུས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་འཁོར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
བཞིའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་ནི། འདིར་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་སྡོམ་པ་
ཚེན་པོ་ལ་དུས་སྤོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབབ་པའི་དབྱེ་བས་དབང་བྱེད་པ་
དང་ཟེམ་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བསྟུན་ཏེ། འདིར་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ནང་དུ་སློབ་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱུང་རྒྱ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལོངས་
སྤོང་བ་སྟེ་བདག་པོ་འང་དེ་ཉིད་འོ། །ཐེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ལོངས་པ་ན་འགྲོ་བར་བྱ་
བའི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་རྒྱ་བཞིན་པ་ནི་ལོངས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་དུ་

རྒྱས་པ་ནི་དབང་བྱེད་པ། དེའི་ཡང་གོང་དུ་རྒྱས་པ་ནི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གཤམ་ཐེམ་པའི་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པར་འདྲ་བས་དབང་བྱེད་པ་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེས་ན་རྒྱས་ཏུ་སྣོན་དབང་བྱེད་པའི་ཐེམ་པ་ཅེས་པ་འདིར་ནི་མདུན་དུ་སྣོན་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་གསལ་བར་མཛད་དེ་འདིར་གཤམ་གྱི་ཙམ་རྒྱ་སྣོན་གྱི་དུས་སྡོད་རྒྱ་ཚོད་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུང་འབབ་པ་ལས་རྒྱ་ཚོད་དང་པོ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་ཚེ་ལྷོ་བར་དུས་སྡོད་ཀྱི་ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཀུན་གྱི་ཆར་རྒྱ་སྣོན་གྱི་འདབ་མ་ལ་སོགས་པར་ཏུ་འབབ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུང་གི་ཅིབས་ལ་སྟོན་པའི་ལྷན་འགྲུབ་ཞེས་སྲར་བསྟན་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདིར་གང་གི་ཚེ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་པའི་སྣོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབང་བྱེད་པ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐེམ་པའོ། །སྐར་ཡང་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ནི་སྟེ་བ་སྲ་མ་འགགས་ཤིང་སྟེ་མ་སྟེ་བ་སྟེ། ཁ་ཐོན་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཚིབ་སྟེ་འགག་པའི་ཐ་མ་དང་སྟེ་བའི་ཆ་ཅན་གྱི་ཚོས་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཐེམ་པའོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུང་གི་ཅིབས་ལ་གནས་པའི་སྟེ་རྟོ་རྗེ་མ་སྟེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐེམ་པ་སྟེ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ནས་སྣོན་དེ་ཉིད་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐེམ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མེ་རྒྱུང་སྡོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབང་བྱེད་དང་ཐེམ་

བའོ། ཞེས་པ་ནི་ཚུ་སྤྱི་གི་འཕོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཐེམ་
 བའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་བྱམ་པའི་འདབ་མ་ལ་འཕོ་བའི་མཚམས་སུ་དབྱ་
 མར་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་ལྷ་མོ་དེ་ནི་སྤྱིར་ལོའི་འཁོར་ལོ་བརྒྱའི་
 སྤྱིར་དུ་རྒྱས་མར་གསུངས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཚེ་ལྷ་མོ་དེ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལ་དབང་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཡོན་གྱི་རྩར་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 ཐེམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་སའི་རིམ་བས་དབང་བྱེད་ཐེམ་པ་
 རྒྱར་ཞིང་། ས་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཐེམ་
 པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉ་དང་ལུག་གི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་གྱི་
 ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྒྱར་བར་བྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མཚོ་ག་དང་འཁྲིག་པ་དག་དང་ཀར་
 ཀའ་དང་། མེང་གོ་དག་དང་། བྱ་མོ་དང་སྤང་དག་དང་། སྤྱིག་པ་དང་གཞུ་དག་ལ་མེ་
 དང་རྒྱ་དང་ས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་གྱི་ཅིབས་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྒྱར་
 བར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤོམ་པ་རྒྱང་དུ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་དུག་ཅུ་པོ་རྣམས་ལ་ལོངས་
 རྒྱོད་པ་དང་ཐེམ་པ་དང་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དུས་སྤོར་གསུམ་གསུམ་གྱི་མཐར་
 སྤོག་གི་རྒྱས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དུར་ཁོང་གྱི་ལྷ་མོ་བཞི་ནི་དབྱ་མའི་རྒྱང་ལ་དབང་
 བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་སྤར་རྒྱས་མ་བརྒྱད་དང་དུར་ཁོང་གྱི་ལྷ་མོ་བཞི་དབྱ་མ་
 ལ་དབང་བྱེད་པར་བཞག་གོ། །ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལ་རྒྱང་དང་དབང་ལྡན་
 དང་ལྷ་མེན་བདེན་བམ་དང་མེ་དང་ལོག་དང་མཁའ་སྤྱིང་དང་སྤོ་ཤར་དང་གཤེན་རྗེ་
 སྤོ་དང་གཞོད་སྤྱིན་བྱང་དང་རུབ་ཏུ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་

བཅུ་ལོ་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་ཡིག་གིས་མཐར་ལེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཡང་རོ། །ལྷ་མོ་བཅུ་ལོ་དེ་ནི་རྩ་སྲིན་དང་བྲམ་པ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དང་རྒྱུར་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་དུ་ཉ་དང་ལུག་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལའང་རྒྱུར་རོ། །བཞི་པ་རྩ་
དང་རྒྱུར་སྟེའི་ཉེན་དང་རྟུར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། འཁོར་ལོ་དུག་གི་རྩ་སྟེའི་ཉེན་གྱི་
འཁོར་ལོ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་དུས་རྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་རྟུ་མོར་
བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་དུག་གས་ཀྱི་བརླས་པ་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། དུག་གས་ཀྱི་རྒྱ་
བ་སྟེ་འཆིའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་ལོ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྩ་སྲིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། འདིར་ལུས་
ལ་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རླམ་སྐོར་དང་པོ་ལ་རྩ་བཞི་དང་དབྲམ་སུ་གཅིག་
གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་རྩ་སྲིན་དང་བྲམ་པ་དག་ལ་ནང་དུ་གཙུག་ཏོར་གྱི་བརྒྱ་དང་གཞན་ལ་
བརྟགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོར་རྒྱང་གི་ཅི་བས་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་སྟེ། རམ་མཁའ་དག་པས་འཁོར་ལོའི་དང་
པོ་ནང་གི་སྤྲུང་ལྟེ་བ་ལ་རྩོམ་མཚན་མའོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནམ་མཁའི་
འཁོར་ལོ་ལ་རྩོམ་མཚན་འབྲེང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉ་དང་ལུག་དག་ལ་ནང་དུ་སྟོང་ཁའི་
འཁོར་ལོ་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་དག་པ་ལས་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་རལ་གྱིའི་འབྲེང་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བཞིག་ལ་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ་ལ་སྟེ་དེས་ན་
མགྱིན་པ་མེད་རང་བཞིན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེད་འཁོར་ལོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་
བའོ། །ཀར་སང་ལ་མགོ་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ་ལ་སྟེ་རྒྱའི་རང་བཞིན་དག་པ་

ལས་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྒྱའི་འཕྲེང་བའོ། །བྱ་མོ་དང་སྲང་དག་ལ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་
ལ་སྟེ་སའི་རང་བཞིན་དག་ལ་ལས་འཁོར་ལོའི་འཕྲེང་བའོ། །སྟེག་ལ་དང་གཞུ་དག་ལ་
གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ལ་ལས་ཀྱི་གྲུག་གི་འཕྲེང་
བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་བརྒྱད་པ་རྒྱག་པོ་འདི་
རྣམས་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནང་ནས་ལུས་ལ་སྟེ་བའི་འོག་དང་སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་
འཁོར་ལོ་རྒྱག་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་རྩ་སྟོན་གྱི་དུས་སྡོམ་ནས་བརྩམས་ཉེ་དུས་སྡོམ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་གིས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་འདི་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྟོག་གི་
བརྒྱས་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་འདིར་གང་དང་གང་དུ་སྟོག་ལ་དབང་
ལྷན་པའི་སྟོག་རྒྱ་བ་དེ་དང་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོའི་མིང་དང་སྟེན་ཅིག་
བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྟེགས་རྒྱང་ལ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ལས་རྒྱང་ལ་བཞི་བཅུ་ཅ་
བརྒྱད་པའི་རྒྱང་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ནས་སྟོག་རབ་དུ་འབབ་པས་མན་ངག་བཞིན་དུ་
བརྒྱས་པར་བྱ་སྟེ་བཟང་འཕྲེང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་ལ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་པ་ལས་རྒྱང་ལ་བཅུ་རྒྱག་པའི་རྒྱང་ལ་རེ་རེ་བརྒྱད་ནས་དུར་ཁོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་
མིང་དང་སྟེན་ཅིག་བརྒྱས་པར་བྱའོ། །རྒྱང་ལ་བརྒྱད་ནི་བརྒྱའི་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་
བརྒྱད་དང་སྟེན་ཅིག་ཏུའོ། ཞེས་པ་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དུས་སྡོམ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་
བར་དུ་དབྱུག་གྲུ་བཅུ་བཅུ་རྣམས་ལ་ཕོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ཡང་དག་

བར་རྒྱལ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དབྱེག་ཀྱང་དུག་ཅུ་པོ་
ཆམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ཅུ་པོ་ཆམས་ལ་སློབ་གི་རྒྱུད་ཡང་དག་བར་རྒྱ་བས་
འཁོར་ལོ་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱ་བ་རྣམས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྲིན་བྱ་སྤོང་དང་
ལུས་སྐྱེས་དང་མི་དང་འབྲུང་པོ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཆམས་དང་བུས་བ་དང་གཙོ་
པོའི་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ཅུ་ཆམས་ལ་
རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་ནི་རང་རང་གི་སྐྱེ་བ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་བྱུར་
བ་སྟེ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། རང་རང་གི་རྒྱུད་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱུལ་བས་སྐྱུ་འབྲུལ་
ཆེན་མོ་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་བྱེད་པས་དུག་མོ་ཆེན་མོ་རང་རང་གི་ལུས་འབྲུང་དང་
སྤྱད་བར་བྱེད་མོའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲུང་སྤྱད་བྱེད་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཏུས་སྐྱོར་
བཅུ་གཉིས་སུ་རྒྱས་བས་རང་ཉིད་འཁོར་བར་བྱེད་བ་པོ་དང་རྒྱ་བ་འགོག་པ་ལས་
འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་འཕྲོག་པ་པོ་དང་། དེ་ལས་སྣོང་ཆེན་ཡིག་ལྡེའི་དོ་རྩེ་འཛིན་
བར་བཤད་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་སྣོང་བ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བར་
བྱེད་མ་དང་། སྐྱིབ་བྲལ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་བ་པོ་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལས་གཞན་བ་
འགའ་ཡང་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

ལོ་ན་འཕྲོག་མོ་འཕྲོག་པོ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དོན་དམ་བར་ལུས་
ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་བྱེད་བ་པོ་དོན་གཞན་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བ་རྣམས་
ལ་བདེན་བར་གསུང་བ་སངས་རྒྱས་དག་གིས་མ་བསྟན་གྱི། རང་རང་གི་ལུས་དག་
ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་གང་བྱེད་བ་དེའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སེམས་
ཅན་གྱིས་སྐྱོད་ཀྱི་བྱེད་བ་པོ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའོ་ཞེས་བ་ནི་བཙོན་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ལྷ་པ་གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་ངེས་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་གཙོ་བོའི་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པོ་
 རྣམས་ལ་ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་
 འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་བསྟན་
 པའོ། །དེས་ན་གཙོ་བོའི་གདན་ཚུ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སྲུ་བསྐྱེད་གདན་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་འགྲུང་མེད་ཅེས་པ་མི་འཕོ་བའི་ལྷ་ས་རྒྱལ་
 ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་པོ་དོ་རྗེ་ཞོ་རྟུང་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་དོ་རྗེ་ཞོ་རྟུང་བསྐྱེད་པ་གནས་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་དུས་ཀུན་ནས་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མི་འཕོ་བ་སྟེང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ན་དོ་རྗེ་ཅན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཉམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། དགའ་བ་དེ་ནི་དུས་སྐྱོར་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དུས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་སྲིར་དུས་སྐྱོར་རྣམས་དབྱུང་མར་འགོག་
 པ་ལས་སྐྱི་བོའི་རྒྱ་བ་བཞུ་བ་དོ་རྗེ་ཞོ་རྟུང་ལ་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་རྒྱ་མའི་ཞལ་ཞེས་
 པ་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ཞོར་བུའི་བསྐྱེད་དེར་ནི་ཞུགས་པ་ན་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་དེ་
 ཉིད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། སོག་སྲུང་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་
 རོབ་པར་འགྲུང་དོ། ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་དུས་སུ་གསུངས་ཤིང་ཞེས་པ་དུས་སྐྱོར་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་མ་རྟེན་གྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་དང་
 ལྷན་པ་སྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུད་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལྟེན་པ་

འཛོམས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲུང་མངས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཤད་
དོ། །མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་ནི་འཛོ་བའི་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྣའི་
ཚོགས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་གཞན་ནི་འདིར་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའོ། །

གཞུང་ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་སྟེ་སྐྱོར་སྐྱིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས་བཤད་
དགའ་བའི་ཚེ་འདུག་ཀྱང་། མདོར་བསྡུས་ན་དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དབུ་
མར་འགོག་པ་ལས་ཐེག་ལེ་བཞི་འཛག་མེད་དུ་འཆིང་བར་འགྲུང་ལ། དེའི་མཐུས་
སྐྱི་བོའི་ཁམས་བཞུ་བ་དོ་རྗེ་ལོར་བུའི་བསྐྱེད་གནས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་མི་འགྲུང་
བའི་བདེ་ཆེན་སྟེ་ལ། དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་དུས་འཁོར་ཡིན་ཅིང་དོ་རྗེ་ལོར་བུའི་བསྐྱེད་
དེའི་རྟེན་ཡིན་པས་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
སུའང་གཙོ་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་གནས་ལ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དུག་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོད་ཚོས་འདིར་
འཁོར་ལོ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཅིགས་བཞི་པོ་གང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་བོན་
ལྷུང་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཡུམ་ལ་མཛོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་
དབང་གིས་དབྱུངས་རིང་བོར་འགྲུང་རོ། །གང་གི་ཚེ་མཚམས་ཀྱི་ཅིགས་བཞིར་

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱངས་རིང་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཐབས་ཀྱི་ས་འོན་དབྱངས་སྤང་
 ཏུ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་དབང་ལས་མཁམ་འགོ་མ་དང་མཁམ་འགོའི་
 མིང་ཞེས་བ་ཟེ། ཤིནོ་རྗེ་མ་དང། སྣོ་རྗེ་ཞེས་ལ་སོགས་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྣོ་རྗེ་
 རྗེ་མ་དང་ཤི་རྗེ་མ་སྟེ། ས་དང་རྒྱུང་པལ་ཚུན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ལས་མིང་གི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་དེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་མེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ལྷོ་རྗེ་མ་དང་ལྷོ་རྗེ་ཞེས་དང། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་རྗེ་མ་དང་ལྷོ་རྗེ་
 རྗེ་ཞེས་ལ་སོགས་པ་མཁམ་འགོ་མ་དང་མཁམ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་རྣམས་རྗོ་
 རྗེ་གསུམ་པོ་རྒྱང་བ་གཞན་དང་བཅས་པས་ཐོག་མ་དབྱུང་དང་ཐ་མར་སྤེ་བ་འདི་ནི་
 བརྒྱས་བྱའི་ལྷགས་ཏེ་ཞེས་བ་ནི་ཐོག་མར་ཚི་ཡིག་གོ། །དབྱུང་སྤེ་འབྲེང་བའི་ལྷགས་
 ཀྱི་རྒྱང་བ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང། དེ་ནས་རྗོ་རྗེ་པོ་ཉ་པོའི་ས་འོན་རྗོ་རྗེ་མཁམ་འགོ་
 དང་བཅས་པའི་མིང་དང། དེ་ནས་ལྷགས་རྗོ་རྗེ་ཏུ་ཡིག་སྤང་དུ་དང། གསུང་རྗོ་རྗེ་ཏུ་
 ཡིག་རིང་པོ་ལོ། །ཐ་མར་པལ་ཡིག་གོ། །དེ་ལ་འབྲེང་བའི་ལྷགས་ནི་རྒྱང་བ་བདུན་ཅུ་ཅ
 གཉིས་པ་སྟེ། རྒྱང་བ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ལས་དང་པོར་རྒྱང་བ་བརྒྱད་ནི་
 བརྒྱའི་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །རྒྱང་
 བ་བརྒྱ་ལྷག་ནི་དུང་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱ་ལྷག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ལྷན་ཅིག་གོ། །རྒྱང་
 བ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་འཕོར་པོ་ལྷག་གི་དབང་པོ་དང་དབང་མའི་དབང་སྤྲུལ་མའི་
 མིང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །

པོ་ན་རྒྱང་གང་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟུམ་ན། འདིར་རྒྱང་བ་བརྒྱད་དང་
 དུང་ཁྲིད་བཞིའི་རྒྱང་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་གང་ཞིག་སྟོག་གི་ས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་

བའི་མཚམས་ལ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱུགས་ལྷ་བཅུ་ཙུག་དབྱེ་མར་རྒྱ་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་བཟོས་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་ལ་མཐམ་ལྷོ་བརྟེན་དཔེ་ཉེ་རྗེས་ཀྱི་ལྷ་བརྟེན་ལྷ་རྗེ་
རྗེ་མ་རྩུ་རྩུ་པའ། ཅེས་བ་གཞུང་དུས་སྐོར་ནས་རྩ་སྲིན་གྱི་དུས་སྐོར་དུ་འཕོ་
མཚམས་ལ་དབྱེ་མའི་དབྱུགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཟོས་པར་བུའོ་ཞེས་པ་རྗེ་འཕོ་
མཚམས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡོ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བཟོས་པའོ། །དེ་ནས་རྟེན་པ་
དབྱུག་ཅུ་ལ། ལྷོ་བརྟེན་ན་གཞུང་རྗེས་ཀྱི་སེན་ལོ། ལྷོ་བརྟེན་རྗེ་རྗེ་ལ། ལྷོ་བརྟེན་རྗེ་རྗེ་རྗེ་
པའ། ཅེས་བ་རྩ་སྲིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷའི། སའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱེ་མའི་
དབྱུགས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའོ། །བཅུ་གཉིས་གིས་དམན་བའི་དབྱུགས་སྐྱུང་བརྒྱ་
དབྱུག་ཅུ་བཟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཅམ་ལེས་དམན་པ།
དགྱིལ་འཁོར་དབྱུག་ཅུ་ལོ་རྒྱུས་ལ་བཟོས་པར་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྒྱུས་ལ་འདྲ་སྐྱུང་ཏེ་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་
བཤད་པས་ཤེས་པར་རྣམས་ལ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྷོ་བ་ན་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་
བའི་ཙུ་བཅུ་གཉིས་ལས་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་ད་དབྱུག་བཞི་ཆས་དམན་པའི་སྐོར་བརྒྱད་
བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་དང་། འཕོ་ཆེན་རྒྱ་བའི་ཙུ་རེ་ལའང་ལྷ་ལྷུང་གྲེས་པའི་ཙུ་རེ་འདི་ནང་
ནས་འབྲུང་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་བཞི་ཆས་དམན་པའི་སྐྱུང་བརྒྱ་དབྱུག་ཅུ་རེ་རྒྱ་བ་
དང་འཕོ་ཆེན་གྱི་འཕོ་མཚམས་སུ་དབྱེ་མ་ནས་རྒྱུད་ད་དབྱུག་བཞི་ཆ་རེ་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་བ་
རྒྱུས་ལེས་པར་བུས་ནས་རྟེན་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པའི་རྟེན་པ་རེ་དང་། ཉི་རྗེ་རྗེ་
མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དང་སྐྱེལ་བ་བཟོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

འདིར་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་དབུ་མའི་རྒྱུང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཐོབ་ཐང་ཅིས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
འབྲུང་རྒྱུང་གི་འཕོ་མཚམས་སུ་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་བ་མིན་པར་
བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྲེང་བའི་སྲགས་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་དབུགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
གངས་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་བུའོ། །འདིར་བགང་འབྲེང་མེད་ཅིང་
སྲགས་བརྗོད་པ་མེད་དེ། དབུགས་འཇུག་པ་དང་འབྲུང་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྲགས་
གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནང་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་གཙུག་ཏོར་ནས་ལྷེ་བའི་
བར་དུ་འོང་བ་མཁའ་སོགས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྤིང་འབྲུང་བ་ཉི་མའི་རང་
བཞིན་ལྷེ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་ལ་སོགས་པར་འགོ་བ་ས་སོགས་ལུགས་དང་མི་
མཐུན་པ་རྒྱ་བ་དག་མེ་ཏོག་གི་འབྲེང་བ་བཞིན་དུ་སྲགས་གྱི་འབྲེང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
འོང་བ་དང་འགོ་བར་བལྟ་བར་བུའོ། །

གཉིས་པ་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བརྒྱས་པས་ནང་དུ་ཉིན་ཞག་སྲས་དབུགས་
སྟོང་སྲག་བརྒྱད་ལྷག་པའི་འབྲུམ་སྲག་གི་བརྒྱས་པ་རྣམ་འབྲོར་བ་ཡིས་བུའོ། །ཉིན་
ཞག་སྲ་བརྒྱ་རྣམས་གིས་དབུགས་འབྲུམ་སྲག་བརྒྱད་ལྷག་པའི་བྲེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྲགས་བརྒྱས་པའོ། །དེ་ནས་ལུས་དག་པ་ལྷེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བརྒྱས་དག་དག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ལྷ་བརྒྱས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་སྲག་
བཅོ་ལྷ་སྟོམས་པས་ལོ་བཞི་རྒྱ་བ་གཉིས་རྣམས་གྱི་དབུགས་ལྷི་རོལ་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་
པར་འཇུར་ཏེ། སྟོག་གི་རྒྱུང་ལུས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་འཇུར་རོ། །དེ་
ནས་རྣམ་འབྲོར་བ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་སྤྲེའི་བར་འཇུར་ཏེ། གཡོན་དང་
གཡས་དང་དབུ་མའི་སྟོག་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བས་རྒྱ་གསུང་ལུགས་རོ་རྗེའི་བརྒྱས་

སའི་རིམ་པ་དང་། དབུ་མ་ཁོ་ནར་སློབ་རྒྱ་བ་ལས་མ་ཉིང་གི་བརྒྱས་སའི་རིམ་པ་འོ།
ཞེས་པ་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་འོ། །བདུན་པ་དབུ་མའི་རྒྱང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་ཚོགས་
སུ་བསྟན་པ་དང་། རེས་དོན་ཀྱི་བརྒྱས་པ་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་དབུགས་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གྱིས་
བ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་དབུ་མ་ལ་དང་པོར་ནི་དབུགས་རྣམས་གང་དག་རྟེན་པ་དང་
བཅས་རོ་དང་མདང་གྲུང་པ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་ལྡ་བཅུ་ཅ་ལྷག་སྟེ། དེ་
དག་ལས་དབུགས་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་མ་བརྒྱད་དང་། འཁོར་ལོ་ལྷག་ཏུ་འགྲུང་
ཏེ། འོག་དང་སྟེང་ནས་མཁའ་ལྷ་མོའི་དབང་གིས་སློབ་བརྒྱད་པའི་དབུས་ན་གནས་
སའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་འོ། ཞེས་པ་ནི། དབུགས་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱ་དང་གསུང་ལྷགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་དབུགས་
བརྒྱད་དེ། དེ་ནི་དོ་རྗེ་བཞི་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་
སྟོང་པའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དོ། །དབུ་མའི་དབུགས་དང་ལྷ་གངས་སྟོར་
བའི་སྐབས་འདིར་དབུ་མའི་དབུགས་ལས་ཐ་དང་བ་རྣམས་སུ་མི་འགྲུང་ཏེ། ཐབས་
ཀྱི་ཚ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་དུ་དབའ་པོ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ནས་དབུ་མའི་དབུགས་
བརྒྱད་ཚན་ལྡ་ཡི་གཟུགས་དང་འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་
རྣམ་པར་དག་པས་རིམ་པ་བཞིན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནས་མཁའ་ལྷོར་ལོ་ལ་བཞག་
པོ། །བརྒྱད་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་སློབ་ཞེ་དང་མཚམས་བཞིའི་དུར་ཁྲོད་
བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་འཛོག་པ་འོ། །

བར་བར་གྱི་དུར་ཁོད་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲིར་བསྐྱེད། །དེ་ལྟར་ན་འདྲིར་
 བར་དུ་ཕྱང་པོ་དུག་རྣམས་བར་དག་པའི་གསང་བའི་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟེ་བས་སྟིང་ཁ་
 ལྷ། མགྲིན་པ་མེ། དབུལ་བ་རྒྱུད། གུལ་ཉོར་གྱི་བརྒྱ་ལམ་མཁའ་སྟེ། དུག་པོ་རྣམས་
 ལ་རྣམས་འཕྱོར་མ། བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དོ་དེ་བཞིན་དུ་དུར་ཁོད་གྱི་སྣ་ལོ་བརྒྱད་ཀི་སྣ་
 དང་མིག་དང་རྣ་བའི་བྲུག་པ་གཉིས་གཉིས་དང་ལྗེའི་སྐོ་དང་གུལ་ཉོར་གྱི་བྲུག་པ་
 དག་ལ་གཉིས་ཉེ་བྲུག་པ་བརྒྱད་དང་ཡང་སྐྱུར་རོ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀི་སྣ་ལོའི་ཚོགས་
 ཉེ་དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅ་དང་བཞེན་པ་རྒྱུད་སྣ་ལོ་སྣ་བཅུ་ཅ་དུག་གོ། །ལྷག་མ་དབུ་མའི་
 དབུགས་གྱི་རྒྱུར་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཀི་སྟིང་པ་གསུམ་གྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་
 ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་ལུས་སྟེ་ལྷག་ན་བཟུང་འཛིན་གཙོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གྱི་གྲུག་
 དང་། འགྲུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་སྐྱོད་བའི་ཐོད་པ་ཅན་ལོ། །ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་བ་སྟེ་
 བདུད་ཅི་རྩ་བའི་ཆ་ཤེས་རབ་དེ་ཡིས་འཇུག་པ་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་བདུད་དང་རྩ་བའི་རྒྱ་
 བ་ཉོན་མོངས་པ་འགགས་པའི་སྟེང་དུ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟེང་དུ་གཡམས་
 བརྒྱུད་གིས་གནས་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉེ་དུ་ཀ་མཚོག་དུ་མི་
 འགྲུར་བའི་བདེ་བའོ། །དབུགས་འདྲི་རྣམས་གྱི་ས་བོན་རྣམས་ཀི་ཞེས་པ་ནས་མ་
 གྱིས་པོ། །

གཉིས་པ་ཀི། འདྲིར་ངེས་པའི་དོན་ཀི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བརྟན་
 བར་གྲུར་པ་དང་རྒྱུད་བྲུས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུར་པ་ཇི་སྟིང་པར་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྣམས་འཕྱོར་པས་འཇུག་པ་དང་འགྲུར་བ་ཉིད་གྱི་སྟོག་དབུ་མར་གཡོ་
 མེད་དུ་བསྐོས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྣམས་འཕྱོར་པ་མཛོན་ཤེས་སྣ་ལོ་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཉེ།

སྲོག་གི་བརྒྱུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སོ་ཞེས་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་དབྱེ་མའི་དབུགས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་སྲེད་པའི་ཡན་ལག་སྲོག་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྲུགས་བརྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་ཐབས་ཅད་ལས་རྫོ་རྗེའི་
ཚིག་སྟེ་སྲུང་སྲུབ་ལེར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གང་ཡང་སྲོག་གི་བརྒྱུས་པ་སྲུང་བཞགས་ནས་
སྲུགས་བརྗོད་པ་དང་བགྲང་འབྲེང་དང་བྲམ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། སྲོག་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་བགྲང་བའམ་བརྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གང་ནི་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་།
ཞལ་གྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་པ་དབུགས་གཤམ་གྱི་དག་པ་ནི། ད་ནི་
ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འདུས་པ་ལ། དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་གང་ལ་ལུ་
རྒྱལ་རྣམས་པར་དག་པས་ཉི་ལྔའི་གང་གང་རུང་རོ། །ཁམས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐབས་དང་ལྷུང་དུ་འཇུག་པར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལུམ་ལྷ་པོ་
དེ་དག་ལས་བཞི་ནི་འདིར་ས་ཁམས་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་ལུམ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་
བའི་གང་ན་རྣམས་ཏེ། གཅིག་ནི་གཙོ་མོ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་རྫོ་རྗེ་དབྱིངས་སྐྱུག་མ་
ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་རོ། །ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྐྱེད་སྟོབས་གསུམ་གྱི་
དབང་གིས་རིན་འབྱུང་སྤང་མཐའ་དོན་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ཉི་མའི་གང་ན་གསུམ་
མོ། །འབྱུང་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི་གསུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གསུགས་ནི་ཁམས་
བཞིའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུགས་སྤང་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་
སྐྱེ་བའི་གང་ན་ཏེ། ཡང་ན་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྡེའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམས་སྤང་
ལའང་ཉི་གང་ན་མོ། །

ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཉི་གདན་ཅན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཉིད་
 གྲང་ལྷག་མ་ཚོར་སོགས་གསུམ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་ལྟར་
 གཟུགས་དང་ཡུལ་བཞི་ལ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་དང་། ལྷོགས་གསུམ་དང་།
 དབུས་སུ་སྒྲིང་སྟོབས་དང་རྩལ་དང་ཐུན་པ་དང་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྟེ་དགུའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཉེན་རྣམས་ལས་
 དགུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འདུས་པ་སྟེ། མངལ་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ཁམས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདུས་པ་རྗེ་
 ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །སྐྱར་ཡང་
 གཞན་ཁོ་པོའི་གདན་བཞི་སྟེ། ལུ་གཏེར་རྐང་པ་ཞེས་པ་ཉི་མའི་རྐང་པའི་ཚོར་འཕེལ་
 པ་འགྲིབ་པ་གཉིས་སུ་ལོན་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐོ་སྐྱོད་ཁོ་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་མའི་གདན་བཞི་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུས་
 པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བདུན་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྲུང་སྤང་མཐའ་དོན་གྲུབ་ཁོ་པོ་
 བཞི་རྣམས་ལ་ཉི་མའི་གདན་བདུན་རྣམས་དང་ལོ་གཅིག་གི་རྫོགས་པ་བཅུ་གཉིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་གཙོ་བོ་རྣམ་སྤང་སེམས་མ་དུག་རྣམས་ལ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྣམས་ཏེ། གསུམ་པ་བཅུ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུས་པའོ། །ལོ་སོ་སོར་ནག་པོའི་
 རྫོགས་པ་གནས་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་དཀར་པོའི་རྫོགས་པ་ཉི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ད་ལྟར་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་གདན་རྣམས་དུས་འཁོར་ཐུགས་དཀྱིལ་བཞིན་དང་།

འོན་ཀྱང་གཙོ་བོའི་གདན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་ཉི་གང་ཡང་རྒྱང་
བའི་གདན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུས་པའོ། །སྐར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་མཚམས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གི་ཁྲི་བོ་གཉིས་དང་གཙོ་བོ་སྟེ་གཟུང་བདུན་གྱི་
གདན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་རྣམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་
ཁྲི་བོ་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་གདན་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་
ཡུམ་ལ་ཉི་ལྔ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་པའོ། །

སྐར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་དབང་རྒྱལ་པ་དང་དེའི་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་
གདན་ནི་རྒྱང་གཡམས་ནས་རྒྱ་བ་མཉམ་པ་དང་གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་མི་མཉམ་གནས་ལ་
སོག་ཕྱིར་འགྲོ་བ་སྤྱད་རིམ་ཉི་མའི་གདན་དང་ནང་དུ་འོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱ་བའི་
གདན་ཏེ་དེས་ན་སོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་པ་རྒྱལ་
སྟེ་མངལ་དུ་བྱིས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འདུས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་འདུས་པའོ་ཞེས་པ་ནང་དང་གཞན་འབྲ་བའི་རིགས་པས་གཞན་འདུས་པ་
རྒྱལ་གོ། །སྟོན་རྒྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ད་ནི་རྒྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུང་དང་འབྲུང་བ་མདའ་རིག་
བྱེད་ཡོན་ཉན་ལག་པ་རི་བོང་ཅན་ཞེས་པ་སྐར་གསུངས་པའི་རྒྱ་བའི་རྐང་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་བས་
སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་པ་བྱ་གཅིག་ནི་སྟོང་པོའི་བརྒྱའི་འདབ་མའི་ལྟ་མོའི་ཡི་
དུགས་ཀྱི་གདན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཉི་མའི་རྐང་པ་ནི་རོ་དང་དུས་དང་རི་བོང་ཅན་ཅེས་
པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་གསུམ་ནི་སྟོང་པོའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་གསུམ་ལ་

རོལ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་དུ་དུར་ཁོང་བརྒྱད་ལ་རོལ་གཟུགས་
གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཏེ་ཅེབས་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་
ཉེན་གདན་ཡིན་ལོ། རོལ་མ་ལེ། ལྷོང་པོའི་པད་འདབ་ལ་གནས་པ་དང་། དུར་ཁོང་
གྱི་ལྷ་ལོ་རྣམས་གྱི་བཞེན་པའི་རོ་སྟོག་འགགས་པས་མཚོན་པ་རྣམས་སོ། །བདེ་
མཚོག་བསྟོན་འབྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཅེབས་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་རོ་གདན་
བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལོ་རྣམས་གྱི་གདན་ལྷ་རྒྱུ་རྩེར་ཉེར་བཞི་
དག་པའི་འཁོར་ལོའི་ཅེབས་རྩེར་བཞི་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བས་ན་ཅེབས་རྩེར་བཞིའི་སྟེང་
དུ་རོ་གདན་མི་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པའོ། །

སྐར་ཡང་ལྷ་ཉིའི་རྒྱུ་མ་དང་གྱི་མའི་དབྱེ་བས་རྒྱུ་མ་ཉིས་འགྲུར་ནི།
བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷ་ལོ་རྣམས་གྱི་གདན་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་
སུ་འགྲུར་ཏེ། འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཅེབས་ལ་རོ་གདན་མི་དགོས་ཤིང་རུས་
མ་བརྒྱད་དང་དུར་ཁོང་རྣམས་སུ་ཡང་རོ་གདན་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་
འཁོར་ལོ་དུག་གི་སྟོན་པའོ། །སྐྱུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལས་གཅིག་ནི་
ལོ་གཅིག་ལ་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་གི་དཀར་ནག་རྩོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྟེ། དཀར་པོ་
དང་ནག་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བདུན་ཏེ་ཉི་མའི་གདན་བདུན་ལོ། །ཉི་མའི་རྒྱུ་མ་
རྣམས་དག་པ་ནི་ཉི་མའི་གདན་བཅུ་གཅིག་པོ། །

ཡང་ན་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ལྷ་བའི་གདན་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་
འཁོར་གྱི་གདན་ཞེ་གཉིས་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་གཙོ་བོའི་གདན་གཅིག་སྟེ་

གདན་བཞི་བཅུ་ཙ་གསུམ་ནི་སྐྱུ་བ་གཅིག་ལོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མའི་མཉམ་དང་མེ་
མཉམ་རྒྱུ་བ་སྐྱུ་བ་བཞིའི་སྐྱུ་བ་དང་ཉི་མའི་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་གདན་བཞི་བཅུ་ཙ་
ནི་སྐྱུ་བ་གཉིས་བ་ལོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཙ་གཉིས་རྒྱུ་བ་ཞེས་བ་ཉི་མའི་རིམ་བ་རིམ་
མིན་གྱི་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་དབྱེ་བས་ལྷན་གྱི་སྐྱོན་མཉི་མའི་
གདན་རྒྱུ་བ་དང་བསམ་བཤེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱུ་བའི་གདན་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་གཞི་ལོ་
དང་དུ་ལོན་འཕེལ་འགྲིག་པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་བའི་ལོ་ལོ་དང་དུ་ལོན་འཕེལ་འགྲིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གདན་ཞེ་དགུ་ནི་སྐྱུ་བ་གསུམ་བ་ལས་ཏེ་ནང་ལ་མངའ་དུ་བྱིས་
པའི་སྐྱོན་གཞི་ལོ་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་རྒྱུ་བ་རིམ་བ་ལྟར་རྫོགས་བ་སྐྱུ་བ་འདྲེན་བ་རྗེ་
སྐྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་འདྲིག་ཏེ་དང་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཡང་གྲུབ་པོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན། ཞེས་བ་ནས། དེས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །ཁྱད་
བར་དུ་གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་རྒྱུ་བ་དག་ནི། རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་བ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་གཟུགས་མེད་
བ་རྒྱུ་བ་ལ་ཤེས་པའི་སྤང་བའི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ཉེན་ཉི་མའམ་དམིགས་
བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་གཙོ་བོ་ནི་ཉེན་སྐྱུ་
བ་ལ་གཞན་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་བ་ལ་སྤང་མཛད་ནི་སྟེང་རྗེའི་ཚོས་སྐྱུ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཙོ་བོ་ཡང་ནི་ཁ་སྐྱོར་ལ་ཞེས་བ་ནི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་ཤེས་རབ་ཉི་མ་དང་སྟེང་རྗེ་སྐྱུ་བ་གཉིས་བཅེགས་པའི་གདན་ལྷན་ཅིའི་
ཕྱིར་ན། དེགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་བ་ཤེས་རབ་དང་སྟེང་རྗེ་དབྱེད་མེད་པའི་དབང་
གིས་སོ་ཞེས་བ་སྟེ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དེགས་ཀྱི་སྐྱོགས་སྐྱུ་
སྤང་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོན་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་དག་
དང། དུས་གྱི་སྐོན་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྒྱུང་ལ་སོགས་
པ་ཁམས་ཏུག་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོ་
བའི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་ལྗེ་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དག་པས་
སོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱུང་གི་ཁམས་པའི་ལྷ་ལ་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་
ཞལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་ཞིང་ཞལ་གཉིས་པ་ནི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱི་
བོར་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་རྒྱུང་ཁམས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤྱང་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་མཁའ་ཁམས་པས་རྒྱས་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུང་ལ་རེག་
བྱའི་ཞལ་གཅིག་དང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱས་གདབ་ཞལ་ནི་གཉིས་
པ་སྐྱི་བོར་ཏེ། ཞལ་གྱི་གནས་སུ་ཞལ་གཉིས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་
རང་གི་ཡོན་ཏན་གསུགས་དང་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རེག་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་གྱིས་ཞལ་
གཉིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཞལ་དང་གསུམ་ཞེས་ཏུ་འགྲུབ་ལྟར་སྐྱའི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཞལ་དང་གསུམ་སྟེ། དེས་ཚོར་བའི་རིགས་ཅན་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་པོ། །འདིར་མེ་ལ་གསུགས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་གསུགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མེ་ལ་
གསུགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་གསུགས་དང་རྩི་ཞལ་ཏེ། ཞལ་གསུམ་པ་
དང། རྒྱས་གདབ་ཞལ་ནི་ནས་མཁའའི་མཚན་ཉིད་སྐྱ་དག་པའི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེས་

ན་འདུ་ཤེས་ལ་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །ས་ལ་འི་ལ་སོགས་ཞེས་པ་དང་
 གི་ཡོན་ཏན་ནི་དང་མེད་རོ་དང་རྩེའི་གཟུགས་དང་རྒྱུད་གི་རེག་བྱའི་ཡུལ་གི་ཚེས་
 ཀྱིས་ཞལ་བཞི་སྟེ། དེས་ན་གཟུགས་སྤང་པོ་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་
 པོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཚེན་པོའི་ཡི་གེ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་ཞལ་ལྷ་སྟེ། རྒྱས་གདབ་ཞལ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྟོང་ཚེན་རྒྱལ་གི་ཞལ་རྒྱལ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
 རྒྱས་གདབ་པོ། ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་འབྲུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ཡུལ་གི་ཡོན་ཏན་གི་དབང་གིས་ཞལ་གི་དག་པའོ། །

དེ་ནས་གཅིག་ནི་བཞི་ལ་བསྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདིར་གང་གི་ཚེ་རྒྱུད་
 གི་ཁམས་རེག་བྱ་གཅིག་སྤེའི་ཡོན་ཏན་གི་བདག་ཉིད་མཁའ་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱས་
 བཏབ་པ་ནི་སའི་ཁམས་ནི་སོགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་མཁའ་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་
 པ་བསྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་བདེ་མཉམ་འབྲས་སུ་སྟེར་བར་འགྲུང་ཏེ། བན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་
 མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་རེག་བྱ་
 དང་གཟུགས་གཉིས་ནམ་མཁས་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་། རྩེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནམ་
 མཁས་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་བསྐྱེས་པས་ཏེ་བན་ཚུན་འདུས་པ་ནི་ཞལ་ལྷར་འགྲུང་
 པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་རྒྱུད་འདུས་པ་ལ་ཞལ་ལྷའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་རྒྱུད་ལ་རེག་
 བྱའི་ཞལ་གཅིག་དེ་རྒྱལ་པ་འི་རེག་རོ་གཟུགས་བཞིས་འཇུག་པས་ཞལ་ལྷར་འགྲུང་
 ལ་རྒྱལ་པ་ལ་ཞལ་བཞི། དེ་ཤར་རྒྱུད་གི་ཞལ་གཅིག་གིས་འཇུག་པས་ལྷར་འགྲུང་ལ།
 དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འཇུག་པས་ཞལ་བརྩའོ། །ལྷོ་མེད་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞལ་གཉིས་ཏེ་

བྱང་ཆུང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པས་ལྗང་འགྲུར་ཞིང། བྱང་ཆུང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ལྷོ་མེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་གྱིས་འཇུག་པས་ཞལ་ལྡ་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འཇུག་པས་ཞལ་བཅུའོ་བྱང་དང་ལྷོའི་རིགས་པན་ཚུན་འདུས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་བཅུའོ། །འདིའི་འཁོས་པ་ནི་ནང་ལེ་ལས། ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་རུས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ས་དང་འདུ་བྱེད་དག །ཚུ་དང་ཚོར་བ་དག །མེ་དང་འདུ་ཤེས་དག །རྒྱང་དང་གཟུགས་དག་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་སྟོབས་རྩལ་དང་སྤྱན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཚང་བར་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཁམས་སོ་སོའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་སོ་སོ་རྣམས་ལ་བྱི་སྣ་ཚོགས་ལུལ་དུག་ཚང་བར་ཡོད་དེ་དེ་རྣམས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་སོ་སོའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱག་དུག་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཞལ་གསུམ་པ་རྣམས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡང་འགྲུར་ཏེ། ཤར་རུབ་པན་ཚུན་སྤུས་ལ་བསམ་པ་ཞུགས་པས་ཞལ་དུག་དུག་ཏུ་འགྲུར་ཞིང་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འདུས་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་བྱང་དང་སྤྱིང་འོག་ལ་ཞལ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུར་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །འདུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་མཚན་མ་དུག་ནི་ཁུ་བ་ཅ་དང་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གངས་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་བརྒྱ་འཁོར་ལོ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་གཡས་ནའོ། །རྩལ་དང་ཞུག་དང་ཤ་དག་པ་རྗེ་རྗེ་བྱེད་པ་བྱེད་པས་གྱི་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གཡོན་ནའོ། །འདིར་ལྷ་གང་གི་གཡས་གྱི་སྤྱག་དང་པོའི་མཐིལ་དུ་རང་གི་མཚན་མ་སོང་བ་

དེའི་གནས་སུ་རྗོད་ཅིང་མཚན་མ་འགོ་བ་དེ་ལྟར་འགྲུར་བ་ནི་འདུས་པའི་ངེས་པ་སྟེ།
འདུས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་གང་དབུས་སུ་སོང་བ་དེའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་འགོ་བ་
རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མ་འཕོ་བ་ལ་ཡང་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞལ་ལྷ་ས་དང་
རྒྱལ་ས་དག་སྐྱོར་བ་ལ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞལ་
ལྷ་ས་དང་རྒྱལ་ས་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཐེག་ལེ་སྟོང་པ་ཡིག་རྒྱལ་དག་ལའོ། །སྤྲར་ཡང་
འགྲུར་མེད་ལྷ་དང་རྒྱལ་སོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། འགྲུར་མེད་ལྷ་ས་
ཡང་རྒྱལ་ཚང་ཞིང་རྒྱལ་ལའང་ལྷ་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སློན་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་
གཉིས་པའི་འདུས་པའོ། ཞེས་བ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུན་མཚན་ས་དང་ཁྲིམ་གྱི་སློན་ནས་ཞལ་ཕྲག་གི་རྣམ་
དག་བསྟན་པ། ཞལ་ཕྲག་མཉམ་མི་མཉམ་འཁྲུང་བའི་རྣམ་དག་ །དེ་དག་གི་དོན་
མཚན་བརྗོད་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཉིན་མོ་བཅོམ་
ལྡན་དོ་རྗེ་ཅན། །མཚན་མོ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལས། རྣམ་
སྟེད་ནས་ཉི་མ་སྟེད་ཀྱི་བར་ལ་ ལུན་དང་ ལུན་གྱི་མཚན་ས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིན་མོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། ལུན་ཚོད་བཞི་དག་པས་ཞལ་བཞི་པའོ། །ལུན་སྟེད་ཀྱི་དབྱེ་
བས་ཕྲག་བརྒྱད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་སྟེད་ནས་མཚན་སྟེད་ཀྱི་བར་ལ་མཚན་མོ་
ཤེས་རབ་ཀྱང་ ལུན་ཚོད་བཞི་དག་པས་ཞལ་བཞི། ལུན་སྟེད་བརྒྱད་དག་པས་ཕྲག་
བརྒྱད་པའོ། །ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྲག་གངས་མཉམ་པ་འཁྲུང་བ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་
མོ་དག་གི་དབུ་མ་དབུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཏེ། ཉིན་གུང་ནམ་གུང་དག་ལའོ། །མི་མཉམ་པ་

འཇུག་པ་ནི་སྐྱ་མ་དང་སྤྱི་མ་སྟེ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཤོའི་སྤྱན་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པའི་
དབང་ལས་འགྲུང་ཏེ། ཉི་མའི་བཟོད་པ་དམན་པ་དང་ལྷག་པའི་དབང་གིས་སྤང་རིང་
དུ་འགྲུང་ཏེ་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བྱང་བཟོད་ལ་ཉིན་མོ་འཕེལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་ལྷ་སྤྱག་བཅུ་བ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞལ་གསུམ་
སྤྱག་དུག་མའོ། །ལྷོ་བཟོད་ལ་མཚན་མོ་འཕེལ་བ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞལ་ལྷ་
མ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་
འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ཤས་ཆེར་གྲུབ་པོ་ཞེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་དག་པ་
གཅིག་གོ།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་དོ་རྗེ་
བཞིར་བསྐྱུས་ཏེ། དོ་རྗེ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་ཡང་རྩལ་སྤྱན་སྟོང་སྟོང་གི་ལོན་ཏན་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་ཁ་དོག་¹ དང་མ་སྤྱན་པར་ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་བསྐྱུན་ལ།
དེ་ཡང་སྤྱན་བ་ནག་པོ་རྩལ་དམར་པོ་སྟོང་སྟོང་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ནག་དམར་
དཀར་བ་སོགས་སུ་གསུངས་ཏེ། འབྲེལ་བ་བསྐྱུགས་པས་ཤེས་སོ། །དུས་སྤྱོད་བྱེད་
པའི་དབྱེ་བས་སྤྱག་གི་དབྱེ་བར་འགྲུང་ཏེ། སྤྱག་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཡོན་དང་
གཡམས་པ་དག་ལ་གནས་པའི་སྤྱག་གཉིས་གཉིས་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ཞལ་
དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས། གཡམས་ཞལ་དང་མ་སྤྱན་བ་གཉིས། གཡོན་ཞལ་དང་མ་སྤྱན་
བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་དང་གཡམས་གཡོན་གྱི་ཁ་དོག་གསུམ་གསུམ་སྟེ།
སྤྱགས་དོ་རྗེའི་སྤྱག་དང་པོ་གཉིས་ནག་པོ། བར་བ་གཉིས་དམར་པོ། རྒྱབ་མ་གཉིས་

¹ མ་ཕྱི། ༥༠བཅུ། དག སྐྱ། ༡༠ནཉ། དོག * དོག

དཀར་མོ་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པ་ཞལ་བ་ཚུ་གཉིས་དང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་བཞི་བཙམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་
འཁོར་མོ་གཅིག་ལོ། །

གཉིས་བཞི། འདིར་སྤྱི་གསུངས་པའི་ལྷ་ཞལ་གཅིག་པ་དང་། ཞལ་བཞི་པ་
རྒྱུད་ས་འཁྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་རྒྱུ་ས་འཁྱུད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཐབས་མི་མཉམ་པ་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་པ་འཁྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་
འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱན་མཚམས་ཆ་ཤས་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
མཚམས་ལ་འདུས་པའོ། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཏུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་ནི་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པས་དབྱེ་མའི་ཆ་ཤས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
དང་། མཚན་སྤེད་ཀྱི་སྤྱན་མཚམས་འཁྱུད་པ་དག་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
སེམས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཞེས་ལྷ་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཐོབ་པ་ལ། ལ་ཞེས་བདུན་པའི་རྣམ་
དབྱེ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
ཤེས་རབ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
མཉམ་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
བཞི་པ་དག་ལུས་ཞལ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ཡབ་ཞལ་བརྒྱུད་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་གི་ཐབས་མི་མཉམ་པ་ཞལ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་
མཉམ་པ་ཞལ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
རྒྱུད་ལ་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཏུ་གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
དག་གིས་འཁྱུད་པ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོར་མཉམ་པའི་དུས་རྣམས་པར་དག་པ་ལའོ།

ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཞལ་ཕྱག་གི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བཟང་ངན་ཤེས་ཤིང་དུས་ཤེས་ལ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན། ཉི་མ་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་བཟང་བ་དང་ངན་པ་ཡང་བདེ་ཆེན་ཀྱི་རོ་སོར་
ཤེས་པ། དུས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཤེས་པ་སོགས་ལ་བཤད་ལ།
ཟླ་མ་ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་བཟང་ངན་ཤེས་ཤིང་དུས་
སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ལ་འཆར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པར་
ཤེས་པས་དུས་ཤེས་ལ། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་པོ། ཐེག་
ལེ་བཞི་མི་འགྲུང་བར་འཛིན་ཅིང་དམ་ཚིག་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཤེས་ཤིང་དེ་རྣམས་
དང་ལྡན་པ་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷའི་རྣམ་དག་མཁྱེན་པས་དུས་ཤེས་ལ་མངོན་ཤེས་
ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ཀྱུན་མཁྱེན་པས་དབང་པོ་ཤེས་དོ་རྗེ་
གསུམ་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྐབས་དང་སྐྱོར་པོ། ཞེས་པ་
མཚན་བརྗོད་པ་ལས་ཉེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །

དུག་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོ་བ་ནི། ད་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་པ་
ཅེས་སོགས་ཉེ། འདིར་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་སྐྱོར་བ་དང་།
རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་ནི་
སྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་སྟེ་སྲ་དྲོ་ཕྱི་དྲོའི་སྲུབ་མཚམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་གྲུང་ནས་མཚན་བྱེད། མཚན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་སྲུབ་
མཚམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པས་བཞག་པའོ། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་

འཕྲོར་མ་དང་རྣམ་འཕྲོར་གྱི་རྒྱུད་གཉེས་ལས་གྱུང་བོ། །ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ནི་སྤུན་གྱི་སྲོན་མཚམས་ལོ། །ཞེས་པ་ནི། འདིར་ཞག་གཅིག་གི་སྤུན་བརྒྱུད་གྱི་སྤུན་
དང་པོའི་སྲོན་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཚོད་པའི་རྒྱུད་དོ། །སྤུན་གསུམ་པའི་ལ་
ལྟ་བའི་རྒྱུད་དོ། །སྤུན་སྲ་མའི་ལ་བུ་མ་ལ་རེག་པའི་རྒྱུད་དོ། །སྤུན་བདུན་པའི་ལ་
ལག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་དེ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །

འདིར་སྐྱ་མ་ཁ་ < དམ > ཅིག །ཚོད་པ་སྲོད་རྒྱུད་དང་བརྟུ་བ་བྱ་རྒྱུད་དང་
སྲོར་ཞིང་བུ་མ་ལ་རེག་པ་དང་ལག་པ་འཛིན་པ་གཉེས་སྲོད་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་
བཞིར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་གོང་གི་རྒྱུན་སྲོན་ཏེ། འདིར་གཟུགས་
ཁམས་བཅུ་དྲུག་ལས་རྒྱུད་གི་ཟད་པར་བསྐྱོམ་པ་གནས་གཙང་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ལ་
ཚོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྲ་བ་འཛུགས་པ་སྟེ་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །མའི་ཟད་
པར་བསྐྱོམ་པ་འགྲམ་བྱ་ཆེ་སོགས་བཞི་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བལྟས་པས་བདེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཚུའི་ཟད་པར་བསྐྱོམ་པ་ཚད་མེད་དགོ་སོགས་བཞི་རྣམས་ནི་བུ་མ་
ལ་རེག་པས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །མའི་ཟད་པར་བསྐྱོམ་པ་འོད་རླུང་སོགས་བཞི་
རྣམས་ནི་ལག་པ་འཛིན་པས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་
ནས་ཚངས་རིས་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་གཟུགས་ན་སྲོད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེ་བ་དང་
མ་སྤུན་པའི་རྒྱུད་བཞི་སྟེ། འོ་ན་མདོ་ལས་ཚངས་རིས་ཡན་འདོད་པ་ལ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པས་འཛུགས་བདེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་
འགྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མདོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་འཛུགས་བདེའི་བག་ཆགས་ཡོད་

༡ མ་གྱི། ཤུབ་མཁན། བདའི་ ལྷ། ལྟ་བུ་ན། བདའི་ * བདའི

བས་སྐྱོན་མེད་ལ། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་ན་ཁམས་གསུམ་བར་འགལ་བ་
སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བའི་འཆད་འགྲུང་ལས་བརྗོད་བར་བུའོ། །

རྒྱུད་འདི་རྣམས་ཀི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སུན་ཚོད་གཉིས་བ་བཞི་བ་དུག་
བ་བརྒྱད་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཚམས་ཀི་ཤེས་རབ་སྣོད་པའི་ཆ་སྟེ་བདེ་བའི་ཉེན་
འོ། །འདིར་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣོན་པ་བར་ཞུགས་བའི་དབང་སོ་གཉིས་
སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའོ། །ཞེས་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གྲུབ་པའི་
མཐའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ནི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་འཕོ་
བའི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གནས་སོ། །བདུན་བ་ལུས་
བསམ་ཀྱི་སྐོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ལུས་ལ་
བསམ་བ་འཇུག་ཚུལ། གཞན་རིགས་ལ་འཇུག་པས་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རང་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་མན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལུས་དང་བསམ་བ་
རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་དམར་པོ་མེད་ཁམས་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་སེར་པོ་སའི་ཁམས་ཡོན་ཏན་
བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཉམ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཤེས་རབ་ཐབས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་བསམ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀི་མན་ཚུན་ཆགས་པའི་
བསམ་བ་བརྒྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་སྣོན་པ་བར་
ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་བའདེའི་ཐབས་ལ་ཆགས་བའི་ཉིད་ཀྱི་
བསམ་བ་འཛིན་བའོ་དང་། ཐབས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་བ་འཛིན་བའོ་སྟེ།

ཆགས་པའི་བསམ་པ་འཛིན་པ་དེས་ན་འཇུག་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་ཐབས་
 ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱའི་དཀར་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་
 དམར་པོའི་ཡན་ལག་མེད་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་བསམ་པ་
 རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཐབས་ཤེས་སུ་རོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱུད་ནག་པོ་ཡོན་ཏན་གཅིག་པ་"ན"འེང་པོ་སའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཞི་
 བ་ས་ལ་ར་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་ལུབ་ཏུ་བྱང་དང་ཤར་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་ཅན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་
 ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱའི་ཁམས་ཐབས་དཀར་པོའི་ཡན་ལག་ལ་
 ཤེས་རབ་དམར་པོའི་བསམ་པ་འཇུག་གོ། །མདུན་དུ་ནག་པོ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་སེར་
 པོའི་བསམ་པ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ལོག་ཐབས་ཤེས་ལ་ལྷང་ལྷང་སྟོན་པོ་
 ཐབས་ཤེས་སུ་སྐྱོར་བའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ལུས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པས་སྐྱེ་
 བ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཡོན་དང་མདུན་ནི་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དྲག་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་གཡམས་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་བསམ་པས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཅེས་པ་སྟེ། དེས་ན་སྟེང་ནི་བ་དང་ཐབས། ལོག་དྲག་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་གྲུབ་
 པོ། །འདིར་མདུན་དང་གཡམས་ཞི་དྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རིགས་དྲུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ལས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་
 ནི་རིགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྲུས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་

---

༡ མ་གྱི། ༥༡ན་མ། ན སྐྱ། ༥༡ན་མ། ནི

རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐབས་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བའི་སྣ་ཁུ་བའི་
 ཁམས་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཚུ་གྱུར་ནས་མཁའ་ཁམས་ཁམས་པ་
 དང། དེ་ཉིད་བསམ་བཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁམས་ལས་གྱུར་བ་ས་མེ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སྤོགས་དང་སྤྱུན་མ་སོགས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚོགས་སྤོགས་བྲལ་དུ་གནས་ཤིང་དེ་དག་གྱུར་ལུས་བསམ་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཁ་
 དོག་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཉེ། བྱང་གི་སྣ་དཀར་པོ་རྣམས་བསམ་བཤེས་སྐྱོན་ས་དམར་
 པོ་སྣའི་དམར་པོ་རྣམས་བསམ་བཤེས་སྐྱོན་ས་དཀར་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཤར་ལུབ་དང་སྤྱིང་
 འོག་ཏུ་གནས་བའི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བསམ་ཀྱི་དབྱེ་བའང་དེ་སྣར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣའི་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཐབས་གཙོ་བོའི་
 བསམ་པ་འཛིན་པས་སྤྱོད་བས་ངེས་པར་སྤོགས་བྲལ་དུ་གནས་པ་ཡང་ཁ་དོག་གཉིས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་སུ་འགྱུར་ཉེ། བདེན་བྲལ་དང་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པ་དག་བསམ་
 པས་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་རྒྱུང་མེད་གནས་པ་ནག་པོ་དང་མེད་པོ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྣར་གཡམས་དང་གཡམས་མིན་དུ་ཉི་མ་དམར་པོ་དང་རི་
 པོར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དཀར་པོ་དག་ལྷང་དང་ཤར་ལུབ་ཏུ་ནག་སེར་ལྷང་སྤྱིང་འོག་ཏུ་ལྷང་
 རྫོན་ལྷང་དུ་གནས་བའི་སྣའི་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཞན་རིགས་ལ་འཇུག་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེའི་
 ལྱིང་ཐབས་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དམར་པོ་རྣམས་སུ་འགྱུར་པ། ཐབས་
 དམར་པོའི་ཤེས་རབ་དཀར་པོར་འགྱུར་བ་ནས་ཐབས་ལྷང་ལུའི་ཤེས་རབ་རྫོན་
 མོར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་སྐྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ། གཞན་

མྱེ་རིགས་ལ་འཇུང་བ་ལས་བདེ་བའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པའི། རང་གི་རིགས་ལ་འཇུང་བས་ནི་བྱ་བ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་“མོས”¹ འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རྣ་གའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རང་འོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྣམས་སྲུ་མི་འགྲུར་ཏེ། ལྷ་ག་གཉིས་སྐྱར་བ་དང་སྐྱེས་པའི་རྟགས་གཉིས་སྐྱར་བ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེ་ལོང་ལས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། དཔེ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་རེ་ཞེག་རང་འོད་དམ་རང་འབྲའི་ཤེས་རབ་མ་མེད་དོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི། འདིར་མེ་ལོང་ལ་སྐྱེས་སུའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་དེ་ནི་ལུ་མ་དང་སྐྱར་སྣན་བ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་ལུ་མ་དང་སྐྱེ་གནས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་སུའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ན་གཡས་གཡོན་གོ་ལོག་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་དེའི་ཁ་དོག་ཉིད་ཀྱང་འཆར་གཞིའི་ཁ་དོག་དང་མི་འབྲ་བས་རང་འོད་དུ་མི་འགྲུར་དོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་རིགས་ལ་འཇུང་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་བ་སྟེ་རུས་

¹ མ་གྱི། ༥༡ན། ༥༡ན། མོས སྐྱ ༥༡ན། བ་པོ

ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རིགས་པ་ལས་སོ། བསྐྱུས་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལས་ནི་བསྐྱོམ་བྱ་
ལྟའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི་སྐྱོམ་པ་པོའི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ནི་ཡང་
དག་སྐྱོར་བ་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་དེས་བསྐྱོམ་བྱ་དེའི་རང་བཞིན་ཉེ་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་
བར་འགྱུར་ཉེ། ལོར་བུའི་བྱང་དུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་བཞག་ན་དེའི་
མདོག་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་འབྲེལ་བ་འབྲུགས་བྱེད་པ་སྟེ་དགོངས་ཉེ་གསུངས་པ་ལི་ཚིག་རྣམས་
ནི་རྣམ་པར་དཔུང་མི་བཟོད་ཅེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟའི་གཟུགས་
བསྐྱོམ་པ་ལ་ལྟའི་གཟུགས་དང་སྐྱུའི་རྟོག་པ་མེད་དེ་དེས་ན་དེ་ལ་རང་ལོད་དང་རང་
ལོད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཞག་དུ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྣོང་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ལ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྣ་བུ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱུང་སྐྱུམ་གྱི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
པ་འདྲིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྣང་དག་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པ་དབྱེ་མ་པའི་བྱུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་
སྤྱུགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ལེའུའི་སྐྱབས་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་
ལས་ཞེས་སོ། །ལཱ་ལྷན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་སྣོང་གཟུགས་ཀྱང་རྫོང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
སྤང་བར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཁ་ <སྤྱོགས> ཅིག་སྐྱོབ་བར་བྱེད་
དོ། །བརྒྱུད་པ་རྒྱུད་ལྟའི་སྣ་ལ་སོགས་པ་གང་ནས་གང་སྐྱོ་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས་པ་གོ་སྤང་བསྐྱུན་པ་ལ་བཞེ། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་བཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་

དབང་གིས་སྤང་ཚུལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། སེམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་ན་སངས་རྒྱས་སུ་
བསྟན་པ། སེམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། སེམས་སྐྱིབ་པ་
དང་བྲལ་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ངོས་བརླུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
གནས་སྐབས་བཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཞལ་བཞི་ནས་ཚོས་སྣ་ཚོགས་སློས་པར་
བསྟན། སློས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཙུ་འཁོར་བཞི་དང་སྦྱར་བར་བསྟན། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བྱེད་པ་པོ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེས་རབ་རྒྱུད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས། སང་མི་
གཉིད་མ་བྱུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞི་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
ཞལ་བཞིའི་ཐ་སྲུང་བྲལ་ནས། བག་ཆགས་དེ་དག་གི་དབང་གི་སྤང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་
འབྲུང་བ་རྣམས་ཞལ་བཞི་ལས་སློས། ཞེས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དོན་
ཚན་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་སྤང་ཚུལ་ནི། ཞེས་རབ་རྒྱུད་ནི། ཞེས་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་པའི་བྲུབ་མཐའ་བཞིར་སྤང་ཚུལ་ནི། བར་ནས་རྣལ་
འབྱོར། ཞེས་སོགས། གསུམ་པ་སུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་བཞིར་སྤང་ཚུལ་ནི། ལུབ་
ཀྱི་ཞལ་ནས། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་དམ་བྲུབ་མཐའ་བཞིར་
སྤང་ཚུལ་ནི། བར་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །

ལྷ་པ་སུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཚུལ་ནི། རྒྱབ་ནས་"སྤལ"ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདིས་ནི་སུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་རིགས་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སློ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་
ལང་དོན་དམ་བསྟེན་པར། དབུས་སུ་དབང་སྤྲུག་ཆེ་དང་འད་དུ་སྐྱེས་བྱ་སྟེ། །གཡས་

༡ མ་གྱི། ༥༩༧༧། སྤལ་ རྒྱ། ༥༩༧༧། སྤལ་ * སྤལ་

སུ་ཟད་མིན་མེ་དང་གཞོན་སྦྲིན་གཡོན་པའོ། །རྒྱལ་ཏུ་དེ་མ་ཐག་སྟེ་རྣམ་དག་ལུས་ལྟ་
ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡོན་དུ་ངེས་པར་རིག་པར་བྱ། །སའི་སྡོག་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མི་
རབ་གནས་ཏེ། །མེ་མི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུང་མི་ཞི་བ་ཉིད། །མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་
རྣམས་ལ་མཚོན་པར་བྱ་བར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། །ཚངས་པ་མོ་མི་ས་ཡིན་རྒྱུ་འདྲ་
མོ་སྟེ། །མེ་མི་གཞོན་ལུ་མར་གྲུར་རྒྱུང་མི་ནག་མོ་མོ། །སྟོང་བ་ཐག་མོ་ཡིན་ཅིང་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ལོ། །དུག་པ་དུས་བཞིར་སྤང་རྒྱུ་ལྟེ།
རྫོགས་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །བདུན་པ་དཔལ་བོའི་རིམ་པ་སོགས་སུ་སྤང་རྒྱུ་ལྟེ།
དེ་བཞིན་དཔལ་བོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། །ཤར་ནས་དཔལ་བོའི། །གཡོན་ནས་རང་བྱིན་
རྒྱལ་པ་གཡས་ནས་དག་པའི། །རྒྱལ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་རིམ་པས་བཞི་སྟོས་
ཤིང་། །ཉི་མའི་འགྲོད་པའི་དབང་གིས་སུན་མཚམས་བཞི་བོ་དག་ལས་གཡོན་ནས་
སྤོ་ནས་གྲུང་གི་བར། །གཡས་ནས་སྤི་རྫོའི་བར། །མདུན་ནས་ནས་སྤེད་བར། །རྒྱལ་
ནས་སྤོའི་བར་སྟོས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པར་སྤང་རྒྱུ་ལྟེ། །ཁ་ཟས་ཞེས་
སོགས་ཏེ། །ལོངས་སྟོན་བཞི་ལས་ཁས་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་གཡས་ནས། །སྤུག་
བཟུལ་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྒྱལ་ནས། །འཁྲིག་པའི་ལོངས་སྟོན་མདུན་ནས། །མི་ལམ་དང་
གཉིད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་གཡོན་ནས་སྟོས་པར་བསྟན་པོ། །དགུ་བ་རིགས་བཞིར་སྤང་
རྒྱུ་ལྟེ། །རྒྱལ་ནས་རྗེ་རིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །བརྒྱུ་བ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་བཞིར་སྤང་
རྒྱུ་ལྟེ། །རྒྱལ་བའི་བདག་པོས་ཞེས་སོགས་སོ། །བརྒྱུ་གཅིག་པ་འགྲོ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་

1 མ་གྱུ། ༥༤ནལ། མོདོ། སྐ། ༥༤ནལ། ལྷ། ༥༤ནལ། མོའོ། * མོའོ།

སྲ་སྦྲང་ཚུལ་ལོ། མདུན་གྱི་ཞལ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ། མདུན་གྱི་ཞལ་ནས། ཞེས་སོགས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ན་ཞལ་
བཞི་ནས། སློམ་པ་དེ་དག་ཙུ་འཁོར་བཞིའི་སྐོ་སྟེ་ཞལ་ལས་སློམ་པ་པ་ཡང་འགྲུང་ཏེ།
སད་མི་གཉིད་མ་ཐུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་ཙུ་འཁོར་
བཞིར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སོ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་སྦྱ་ཚོགས་
སློམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་དཔེར་ན་ལྷ་
བ་དང་འོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་སྤང་བ་ན་ཚུ་བསྦྱེད་པར་བྱའོ་སྦྱུ་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་རྒྱ་
རྒྱུན་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཚུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་ཐག་
མེད་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་
མའི་རྒྱ་འཛིག་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལི་རྒྱའི་ས་པོན་འོར་བུའི་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་ནས་
ལྷ་བ་དང་འོར་བུ་པོ་མཉམ་པ་ལས་ཚུ་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཚོས་རྒྱལ་བའི་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག་པའི་སེམས་སྦྱ་ཚོགས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་མང་པོར་སྤང་
བར་འགྲུང་ཏེ་དེ་ཡང་སྤོན་གྱི་ལས་སྦྱ་ཚོགས་གྱི་མ་ཐུ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་
སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་ན་སངས་རྒྱས་སྲུ་བསྟན་པ་ལོ། དེ་སྦྲང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
ཀྱང་སྤིད་གསུམ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ཡིད་
བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ལ་ཡང་དོན་འདི་བྱའོ་སྦྱུ་པ་སོགས་གྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་
སེམས་དང་ས་གཞི་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ས་པོན་རྟོག་ཏུ་གནས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་

བའི་འབྲས་བུའི་དབང་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཛོད་སྟེ། མ་མཛོད་
བ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྐྱོན་ལས་མི་
དགེ་བའི་སྐྱོན་དེ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་
སྐྱོད་པའི་སྲིང་རྟོ། །དེས་ན་སེམས་སྐྱིབ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་དག་ལ་མི་དེ་ཡང་ནི་རྒྱལ་
བའི་དབང་ལོར་གནས་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གིས་དག་པར་མ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་
གཞན་གྱིས་དག་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གསུམ་བ་སེམས་སྐྱིབ་བྲལ་བུ་
དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བཞི། སེམས་དག་བྱེད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
བའི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་དབེས་བསྟན། བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པར་དབེས་བསྟན། ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཉེན་ཁམས་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་སུ་བསྟན། ཉེན་ཁམས་དུག་གི་འབྲེལ་བ་དོར་མ་དོར་གྱིས་འཁོར་
འདས་སུ་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་སེམས་སྐྱོ་བུར་གྱི་འི་མ་དང་བཅས་བ་ལས་འི་མ་
མེད་པར་ངེ་སྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དབེར་ན་ས་པོན་གང་ཞིག་སྐྱ་གུ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་པོན་དེ་ནི་སྐྱ་གུའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ནམ་པར་ཉམས་པར་
འགྱུར་ཞིང་ས་པོན་ཉམས་བ་དེ་ཡིས་སྐྱ་གུ་སྐྱེས་ཟེན་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱར་ཡང་
སྐྱ་གུ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པོས་ནས། ས་པོན་སྐྱེ་མ་དག་གི་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་བ་དེ་གཞན་འཛིག་
ཉེན་བ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་ལས་མ་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཚོལ་བ་ན་སྐྱ་མ་ཤི་བའོ་ཞེས་
འཛིག་ཉེན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དེ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མར་གསོན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་

འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་མེན་པ་ལྷུང་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་གང་གིས་སྟོང་བའི་
གཟུགས་ནས་ནི་ས་རྣམས་ལ་འོངས་པ་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཡིས་ལུས་
ཐོས་ནས་སྟོབས་བརྟུབ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཐོབ་ནས་བདེ་བ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་སྟོན་སྐྱེས་དེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ལས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མིན་འོ། །ཕྱང་པོ་གང་དག་
འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཡིས་བདེ་བར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྤར་ཡང་བདེ་བའི་
སྐྱད་ཅིག་དེ་ཡིས་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་མ་རྗེས་གས་བར་ལ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྗེས་ནས་དག་པ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སོགས་སྐྱུ་བཞི་
རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ནི་དག་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་ལོ་མ་མེ་ཉོག་འབྲས་ལུ་
བཞི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་རོ་ནམ་མཁའ་མཚོག་གི་རོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཉེ།
དེ་ལྷུང་དུལ་སྒྲ་རབ་དག་ལ་རྣམ་དུག་ལས་སའི་ཁམས་ལ་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
གཟུགས་རོ་རེག་སྐྱ་དང་ལྷ། རྒྱ་སོགས་ལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་དམན་པ་རྒྱ་ལ་
བཞི་མེ་ལ་གསུམ་རྒྱང་ལ་གཉིས་ནས་མཁའ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལུ་ཅན་ཡིན་ཅིང་།
ཡུལ་ལྷ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཁམས་དུག་གི་ཐ་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བལྟ་བར་
བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཁམས་ལྷ་སོ་དེ་ལས་གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རི་བོང་ཅན་
ཉེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན་ལ་གཟུགས་བརྟུ་དུག་ནི་ནམ་མཁའི་སྟེང་
དུ་མེ་རྒྱང་རྒྱང་དང་བཅས་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་དང་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དུང་

འགྲོ་དང་མི་ནི་སྤྲ་མའི་སྤྲེད་དུ་ས་ཚུའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལྷའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་འཕོ་བའི་དུས་སྤྲ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་
ལྷའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་
ཅན་ལོ། །ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅན་ཏེ། སྤྲོད་པ་དག་སྐོ་ཀུན་ནས་དུས་ཉུག་ཏུ་ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་
བ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། སྤྲ་ཡང་ས་སོགས་ཁམས་དུག་རྣམས་ལས་འཕྲི་སོགས་ཡོན་ཏན་
རྣམས་སྐྱེ་བ་ན་པན་ཚུན་དུ་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱེད་པ་དག་ལ་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་སྐྱེད་པ་ལ་ཚུང་བ་སྟེ་པལ་
པའི་དངོས་པོ་གནས་ཤིང་དེ་རྣམས་ལ་པན་ཚུན་འབྱུང་བ་རྟེན་དང་སྤྱང་བོ་བརྟེན་བ་
དང་ཡུལ་ལྡ་དང་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ལྡ་རྣམས་བཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་སྐྱེས་
པ་པན་ཚུན་དུ་ཡུལ་ལྡ་བདུད་དང་ཡུལ་ཅན་ལྡ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
ལྡ་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་བཟུང་འཛིན་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་འཕོ་བའི་སྐྱད་
ཅིག་གི་དབང་གིས་རོའི་འགྲོ་བ་འགྲོ་བ་དུག་གི་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གནས་ནས་ལས་
དབང་གིས་སྤྲ་བ་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དང་ནི་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་གི་རྟེན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་སྤོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བོ་ལྷའི་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡུལ་
ལྷའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པར་བཟུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་དུ་གྱུར་བ་ན་རྟོག་པས་མི་སྐྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དག་པའི་
སྐྱུར་ཡང་དག་པར་འབྱུར་རོ། །བཞི་བ་སེམས་སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་

ལོའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དུལ་ལུལ་ཅན་སོགས་སྐྱིབ་བ་དང་བྲལ་
བ་རང་གཞན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟན། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་བཞིར་དཔེ་
ཞིང་དུས་མཚོག་མི་འགྲུང་གྱི་བདེ་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ། དུས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིབ་
བྲལ་གྱི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འཁོར་ལོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྐྱེ་དག་རྣམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
རྗེ་འབྲུལ་དུ་མ་གསལ་བྱེད་དེ་དེ་ལང་ལུས་སྐྱིབ་བ་དང་བྲལ་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་
རྗེའི་མེ་འབར་བ་འགྲོ་བ་ཁོ་ཆགས་གྱི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་གྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་
ན་གནས་པའི་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས་དང་མི་རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་
བ་དང་ལོངས་སྤོད་རྗོགས་པའི་སྐྱུས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ལྷ་
རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་བ་དང་། རམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་སེམས་དང་སོགས་
སྐྱས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྐྱས་དོན་མཛད་ཅིང་། ལྷོང་པའི་ཆ་སྐྱིབ་
བྲལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིས་སྲིད་གསུམ་མཐའ་དག་ལྷོང་པའི་ཟད་བར་དུ་སྐྱུལ་ལ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་ས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་གྱིས་དེ་དང་དེའི་ཟད་བར་རྣམས་
འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་དང་ཚོགས་པའི་ལུལ་གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱུ་སྐྱིབ་བ་དང་
བྲལ་བ་རྣམས་གྱིས་ནི། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་ཀྱང་
ནས་སྐྱིབ་བས་དག་བས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་འདི་ནི་དག་པའི་ས་ལ་སྟེ་སེམས་དག་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱིབ་བ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་དག་པའི་སྐྱེད་གྱུར་བ་ནི་

༡ མ་གྱི། ༥༦ནཉ། ༥ སྐྱེ། མཁམ་གྱུང་། ལྷོང་པའི་ཆ་ * དེ

བདེ་བ་གཅིག་ཤུའི་རང་བཞིན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བར་ཡང་
ནི་མི་འགྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་པའི་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱང་རྒྱལ་པ་དེ་གཅིག་ཤུ་
ལས་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་འགྲུང་ཉ། རྣམ་པ་ལྡན་བྱང་རྒྱལ་པ་ཚོས་སྐྱ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་
བྱང་རྒྱལ་པ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱུ་འབྲུལ་བ་བས་བྱང་རྒྱལ་པ་སྐྱལ་སྐྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་བཞི་པོ་
དེའི་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་རྒྱང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཤུག་བརྒྱ་འགགས་པ་དེ་
ལས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲུང་མེད་བདེ་བར་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་འགྲུང་
ཉ། དེ་ལས་གཞན་གཡོ་བ་དང་འཇག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་
སྟེར་བ་མིན་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་སྐྱ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཐམས་བྱང་སེམས་འཕོ་བ་
མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
དགའ་བ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་གཡོ་མེད་ཏུ་གྲུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲུང་མེད་བདེ་བ་གཅིག་ཤུ་ལས་དག་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཚོགས་
སུ་སྐྱལ་བ་དེའི་སྲིར་རང་གི་སེམས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མཐའ་ཡས་
པའི་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་དང་ནི་དབག་མེད་ཡོན་ཏེན་སྐྱ་
སོགས་རྣམས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་གནས་སྐྱེ་ཉམས་
བ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པའི་སྲིད་པ་དང་ནི་འགྲོ་བ་ཤུག་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་
ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དང་ཁོ་བོ་བརྟུ་དང་། ལྷ་ཆེན་བརྟུ་
གཉིས་དང་སོགས་པས་སྐྱ་དང་རབ་གཏུམ་རྣམས་དང་སྟིང་རྗེའི་ཐུགས་ལས་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དབང་བཅུན་མོར་བཅས་པ་རྣམས་སྲུ་སྤང་སྟེ། འདི་དག་རྣམས་ནི་སྲིད་
བ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ན་སྲིད་བ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་བྲས་བ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་
ལས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འཇིག་མེད་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྤེལ་རང་བཞིན་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དགྲུ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་བཅུའི་
རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ལ་རྣམ་པ་བཅུའི་དག་པ་དང་། ས་བཅུ་རྣམས་
གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་སྟོང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལུས་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྲུ་དང་སྐྱ་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་སོ། །སགས་པ་དང་ཤ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་སོ། །ལུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྲག་
རྣམ་པ་གཉིས་ནི་མེའི་ཁམས་སོ། །རྒྱལ་དང་གཅི་བ་ནི་རྩའི་ཁམས་སོ། །འདིར་རྩ་མི་
ཡང་རྒྱལ་ཞེས་ཟེར་ལ། རྩ་འགྲུར་ལས་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རོའི་དོན་ཡང་ཁུ་བ་ལ་འདོད་
དོ། །རུས་པ་དང་རྐང་ནི་སའི་ཁམས་སོ། །རྩ་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པ་རླུང་བཅུ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །སྐྱ་གཅན་གྱི་མཇུག་མདུད་ཅན་མ་ཐེག་ལེ་འཕོས་པས་བདེ་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟོའོ། །སྐྱ་གཅན་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ནི་རྒྱགས་རྩོ་
རྟོའོ། །ཉི་མ་ངག་གི་ཐེག་ལེ་ནི་གསུང་རྟོ་རྟོའོ། །ཟླ་བ་ལུས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ནི་སྐྱ་རྟོ་རྟོ་སྟེ་
བཞེ་བོ་འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་བ་ཀུན་ནས་སྟོག་གི་རླུང་རྒྱ་བའི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་སྲུ་གནས་པའི་དབུ་མར་འགོག་པའོ། །དེ་ལས་དཔེར་ན་མངའ་དུ་རྒྱ་བའི་དབུས་
སྲུ་སྟེ་ཁུ་བའི་དབུས་སྲུ་རྩི་མེད་ལོར་སུ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དང་སྤྲད་པའི་ཤེས་
བཞེན་དུ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་བག་ཆགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པར་འགྲུར་བ་སྟེ། དེ་དང་

འདྲ་བར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལྷ་ལམ་པ་དང་
སྐྱུ་མ་ལྷ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅམ་ཞེས་པས་རྩལ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པར་
བསྟན་ཏེ། དེ་དང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བུ་ཚུད་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་
མཚོག་གི་བདུད་ཅི་འཚིམ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཁུབ་བྱེད་
ཐིག་ལེ་འགྲུར་བ་མེད་པས་གཞོན་དུ་མེད་པའི་རོ་བོ། ཞེས་པ་དེས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་བ་
སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཁམས་རྣམས་དང་རྗེ་རྗེ་བཞིར་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བཅུ་དག་པ་ས་བཅུར་བསྟན། དེ་གཞན་ཡི་གོ་ལ་
སྐྱུར་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐར་ལམ་
སྟོན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ས་བཅུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བ་སྐྱུ་དང་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་
པ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ལ། བགས་དང་ཤ་ནི་གཉིས་
པའོ། །ཁྲག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་གསུམ་པའོ། །རོ་དང་ཚུ་ནི་བཞི་པའོ། །རུས་པ་དང་རྐང་
ནི་ལྷ་པའོ། །རྩ་དང་སྟོག་ནི་རྣམ་པའོ། །རུས་མེ་དང་ཆགས་པའི་ཁམས་བཞི་པའི་
གནས་སྐབས་ནི་བདུན་པའོ། །སྐྱ་གཙན་ནི་བརྒྱད་པའོ། །ཉི་མ་ནི་དབྱུ་བའོ། །རྩལ་ལུ་
བའི་ཁམས་ནི་བཅུ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་ཏེ། དེ་ལྷར་བྱི་མ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྷར་ཆགས་པ་
བཞི་པ་དང་སྐྱུ་བ་སེམས་དང་རྩལ་དག་དང་སྟིང་སྟོབས་ལུས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཀུན་
རྩོབ་འཛྲོག་བཙས་ཀྱི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྷར་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བའི་མཐར་
རྒྱལ་པ་བཅུ་ནི་མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་སྐྱིབ་པ་མེད་
པ་ལས་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རྩོབ་པར་འགྲུར་རོ། །

ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །གཞན་དུ་གང་ནའང་སངས་རྒྱས་མེད། །མི་ཤེས་
ལུས་པས་སྐྱབ་བ་རྣམས། །ལུས་ལས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དུག་བ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སྲོད་བ་རྣམས་པོ་ཆེའི་ཉེན་ཀྱན་རྩོད་བྱང་རྩལ་གྱི་
སེམས་སྟོན་བ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་གནས་བ་བསྟན་བ་ནི།
འདིའི་གོ་སྐྱའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཉེན་
སངས་རྒྱས་“མཉེས”པར་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་འགལ་བ་མི་བྱ་བ། སེམས་ཅན་
དང་འགྲོགས་ཏེ་བྱམས་སོགས་གོང་དུ་སྟེལ་བ། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
བདུད་ལས་སྤང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱབ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་ཤེས་བྱ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགའ་ཡང་འདིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་ན་ཡོད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་པས་དཔག་མེད་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟེར་བའི་སྲིད་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གིས་མཉེས་པར་བྱ་
ན་རྣམས་པར་མི་རྟོག་བ་བསྟོམ་བ་ལས་སོ། །དེའི་སྲིད་རྣམས་འཕྲོར་བ་ནི། རྟོག་བསྟོམ་
དང་འཛག་བའི་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ལ་ཁུ་བས་མི་མཉེས་པར་བྱེད་ན་དཔྱལ་བ་དུ་
འབོད་ལ་སོགས་པ་ཁབ་ཅེའི་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མཐར་སྐྱབ་པ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་
པོ། །དེའི་སྲིད་སེམས་སྐྱབ་པས་དག་པ་ན་ཡང་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་ལོ་
རྣམས་ལ་འགལ་བར་སྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དག་པས་སེམས་ཅན་དག་དང་འགྲོགས་པ་ནས་མིའི་

༡ མ་གྱུ། ༥༥བཟན། མཉེས སྐྱ། ༡༠ནལན། ལྷ། ༥༡ནལན། མཉེས * མཉེས

བདག་པོ་ཞེས་པོས་ནས་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ཀྱིས་དག་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
སོགས་པ་དག་པའི་སེམས་སུ་འགྲུང་ཞིང་མི་དག་པའི་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའི་འཁོར་བ་པ་དང་འགྲོགས་པས་འགྲོ་བ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་
འགྲོགས་པ་ན་ཞེ་སྤང་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་སུ་འགྲུང་
བས་བྱམས་སོགས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དེ་ལས་དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་ཀྱན་རྗེ་བ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་ནི་ལམ་དུ་
འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ལ།
སེམས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐར་པའི་སེམས་སུ་འགྲུང་ཏེ། ཐར་པར་འཇུག་བཞིན་
པ་འཇུག་སེམས་ཀྱིས་དམན་ཞིང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་བདུད་ཀྱི་སེམས་སུ་འགྲུང་དོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྲུང་ཞེ་ན།
སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སུ་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བ་མིན་པ་གཞོན་པའི་ལས་དང་ནི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་བ་པན་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་
བདུད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་
ཀྱིས་དམན་ཞིང་སེམས་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་གཅིག་བུ་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་
དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །བདུད་རྣམས་ཀྱི་
ནི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་བདུད་ཀྱི་སྟོན་ལྟེ་མི་དག་པའི་སྟོན་དང་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནི་བདེ་བ་དང་དག་པའི་སྟོན་གཞན་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་འཇུག་པ་

དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་མཐུ་རྣམས་ཀྱི་བདུན་གཞེས་པའི་དོན་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་
མཐའ་དག་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་དུས་སུ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་
དབང་བཞི་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་སུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གོ་སྐྱེས་བཤད་ཚུལ་དང་།
འབྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཤེས་
པ་ཅམ་ཡེ་ཤེས་མི་དུང་བས་མི་འགྱུར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱུ་བ་དགོས་པར་བརྟན། དེ་
འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུང་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འགོག་པའི་ནང་གི་ཐབས་སྐྱོམ་པ་དགོས་ཀྱི་
ཚད་སྟོང་སོགས་བསྐྱོམས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དཔེས་བརྟན། ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིད་
ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚད་ཀྱི་ངེས་པ་
ཚོས་མངོན་པ་དང་དུས་འཁོར་སོགས་མི་མཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འོ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་
ཡུལ་ལྟ་བུ་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཏེ་སྐྱུའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷུ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་གི་ཚད་
ཅན་དུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཚད་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྐྱུམ་ན། སྤྱིར་བདུན་པ་ལས་
ཀྱི་སར་ནི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དག་ཉག་ཏུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པར་གཡེ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་འདི་སངས་རྒྱས་བདག་གི་འདོད་པ་སྟེ། སངས་

རྒྱལ་གྱི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་ལྷ་རྣམས་
གྱིས་སངས་རྒྱལ་འདི་མེད་པ་པའི་ལྷ་བ་སྣ་བའོ། ཞེས་བརྗོད་པར་འགྲུང་། མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤོང་ལུལ་དུ་ཀུན་རྫོང་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་
འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཚད་ཤེས་པ་ཅམ་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་རུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བཅའ་བར་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་ན་ཚད་སྟོང་བསྐོམ་པ་ཅམ་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲུང་རམ་ཞེ་ན།
བདེ་བ་གང་གིས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དབང་ལས་མཚོག་མི་འགྲུང་གི་སྐད་ཅིག་རྫོགས་པ་
གང་གིས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་འཕོ་བའི་བག་ཚགས་སྤངས་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་དེས་པར་འགྲུང་བར་བྱེད་པའི་མི་འགྲུང་བའི་སྐད་ཅིག་
གང་གིས་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་འགྲུབ་ཅིང་རྒྱང་སེམས་གཡོ་བ་
རྣམས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་འགྲུང་མེད་བསྐོམ་པ་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ཅན་དེ་སྤངས་ནས་ནི་འགྲུང་མེད་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཚད་སྟོང་དག་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་
སྐོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་རྣམས་གྱིས་འབད་པར་
བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་འགྲུང་བ་དག་ཀྱང་འིན་ཏུ་
རིང་བའི་སྤྱིར་ན་དོན་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ནིམ་པའི་འིང་ལས་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུང་བ་
མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་མིན་ཞེས་སྤྱད་ལ། འཆི་བྱེད་གྱི་
དུག་ལས་འཆི་མེད་གྱི་བདུད་ཅི། ཚངས་པའི་འིང་རྒྱ་སྐྱེགས་ལས་འདམ་སྐྱེས་བསྐྱེ།

ཆད་སྒོར་ལས་སྲུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ། མི་དགེ་བ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུའི་དགེ་བ།
སྒོག་ཆགས་བསད་བ་ལས་བྱུང་ཆེན་བརྒྱད། སྒོག་གི་མཚོན་སྲིད་ལས་བསད་བྱའི་
ལྷགས་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཀྱང་དབང་པོ་
རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་བ་འགོག་བ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བའི་བསམ་མེད་ལས་སུ་
སྒྲེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གོམས་བ་ལས་ནི་ཀུན་མཁའ་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཐམས་ཅད་བ་
འགྱུར་མེད་བདེ་བ་རྒྱུར་སེམས་གཏོ་བ་མེད་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མ་
དག་བ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ལས་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། བདུད་ལས་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་བཅོམ་ནས་སྲུང་འདས་
རྒྱུ་དགོས་པར་བསྟན། འཛོམས་བྱེད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་སྒྲོད་པའི་སེམས་ནི་བདུད་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་བ་
བདེ་བ་སྟེར་བའི་བསམ་བ་དག་ཀྱང་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུ་
ཡིན་པས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བདུད་ལས་སྲང་བར་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་སྒོར་ན། གང་
གི་སྤྱིར་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་དམ་ཚིག་ཐིག་ལེ་བཞི་མི་འཕོ་བར་བརྟན་པའི་དབང་
གིས་བདུད་བཞི་དང་ཉོན་མོངས་བཅོམ་ནས་མི་གནས་པའི་སྲུང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱེད་བ་དེའི་སྤྱིར་ན་བདུད་རྣམས་ཉི་མ་སོ་སོར་ཟབ་ལམ་སྒྲོམ་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་
རྣམས་བ་དུ་མ་ཡིས་ནི་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་གོགས་རྣམས་བྱེད་པས་སྲུང་བཤད་བ་ལྟར་
རྣམས་འགྱོར་མའི་ཐབས་དྲན་པས་བསྲུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འདི་ནི་འཕྲེལ་བའི་

དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དང་པོར་ལུ་མ་དང་སྐྱར་ལྡན་པའི་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་
འབྱོར་པ་དབང་པོ་བརྒྱུལ་པོས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྣ་
ཚོ་གསལ་ལུ་མ་ཉི་མའི་ཁ་དོག་ག་ལྷགས་ཅན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་གླིང་དབྱུག་པའི་རྗེས་མ་ཐུན་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་
བ་ན་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་མ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་
ཚེན་མོ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མདོན་དུ་མ་
བྱས་པར་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

སློབ་གླིང་ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་དང་སྟོར་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་མི་འགྲུང་
བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ལྷེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་སློབ་བདུད་ཚོགས་
འཛོམས་པ་ལ་དབྱུག་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཞེས་སྐྱར་དོ། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ནི་མཚོག་མི་འགྲུང་གྱི་རང་བཞིན་འབྲས་བུའི་དོ་ཕོ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་
ཤེས་རྗེ་རྗེ་རྣམས་གྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཁམས་གསུམ་རབ་
ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་མ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་
ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལུས་གྱི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་
ཚེན་པོ་རྣུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སོ་སྐྱེ་རབ་ བཏེ་ཕྱག་དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །ཞེ་སྒྲིབ་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །ཕྱག་
དོག་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་
མདོན་དུ་བྱང་ལས་ཀྱང་། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་བསྟེན་བས། །ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ལས་ལོང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །དེ་ཡི་དམ་ཚིག་འགྲུང་བར་འགྲུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལུང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཅམ་མོ། །

རྒྱ་རོ་བས་ཀྱང། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་འོད་
གསལ་རྣམས། །རྒྱ་དང་བསྐོམ་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །ཐོབ་བྱ་བཞི་བ་འཛིག་བ་མེད། ཞེས་
གསུངས་སོ། །འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱག་
ཆེན་དང་དམ་ཚིག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་དུས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་
ཆགས་པས་ལྡན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཚུལ་དང་
ལམ་ཀུན་སྐྱོད་རིགས་མི་རིགས་དང་བཟའ་བུ་ཡིན་མིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་གསལ་ལས་རབ་ཏུ་
གོལ་བས་རིགས་དང་རིགས་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་སྐྱོད་ཅིང་ལུས་ལ་
སྟོབས་དང་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བཟའ་བུ་དང་ལྷུས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་དང་
ལྡན་པས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་
འགྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་ཏེ་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ། གྱི་རྩོ་རྗེ་ལས་
ཀྱང། བཟའ་དང་བུ་དང་ལྷུགས་པ་དང་། ཉལ་དང་ལོག་དང་སེམས་པ་ན། །ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་འདོད་པས། །དེ་ནས་མངོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྲུང། ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་བ་འགྲེལ་བས་བཤད་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྫོང་གཟུགས་མཐོང་ནས་སྟོག་
འགོག་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བསྟེན་པ། བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དམ་ཚིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོག་འགག་བ་ལས་མི་
འགྲུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཐོབ་ཚུལ། སྐད་ཅིག་དེས་སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ། སྐྱིབ་པ་
ཟད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བཅོམ་འགྲུས་དང་ལྡན་

མི་ལྷན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ན་འགྲུར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷར་སོར་བསམ་
བསྐྱོམས་བས་ཉགས་བཅུ་རྣམས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་སོག་
ཚོལ་གྱིས་རྒྱུད་བཅུ་པོ་རྣམས་དབུ་མར་བཅུག་བ་ལྟེ་བའི་ལྟེ་བར་བྲད་བར་འགྲུར་
རོ། །སོག་སྐར་སོགས་ཡང་དག་པར་བྲད་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་ལྟེ་བ་ལ་གཏུམ་
མོ་སྐྱོག་གི་མེ་འབར་བའོ། །དེའི་ཅེ་མོ་ནི་གཏུམ་མའི་འོད་ཟེར་ཏེ་ཅེ་མོ་དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་
སྟེ་དབྱལ་བར་རྒྱ་བ་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་བ་ནི་དེ་འགྲུར་ལྷར་གནས་དབྱལ་བ་ནས་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བལྟ་བར་བྱས་པའོ། །བལྟ་བ་དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
གང་གང་དབྱལ་བ་འདི་ནས་མགྲིན་སྟོང་སྟེ་གསང་དག་ལ་སོན་པ་ནི་སོག་ཚོལ་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་འགོག་པར་འགྲུར་ཏེ། གསང་བར་སྐྱེའི་ཐིག་ལེ་འཕོ་བ་འགོག་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་སྐྱབས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནི་སྟེ་སྟོང་མགྲིན་པ་ལ་འཕོ་བ་
འགོག་གོ། ཐིག་ལེ་འདི་ལས་གཡོ་བའི་ལྷ་བ་གང་ཞེས་པ་ནི། འདིར་གསང་བ་ལ་མི་
འཕོ་བར་གནས་པ་སྐྱེའི་ཐིག་ལེ་སྐྱ་བ་སའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབས་བར་གནས་པ་ལས་
གཞན་ཤིན་ཏུ་དྲུང་བའི་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡོ་བའི་ལྷ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་
དོ་རྗེ་ཞོར་བུ་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་ལ་བཏགས་ཀྱི་སྐོ་ལ་འཕོ་བ་ཡང་དག་པར་
འགོག་པའོ། །གཡོ་བ་དེ་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་
འགྲུར་ལ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཐིག་ལེའི་འབྲེང་བ་ཉགས་ཀྱི་སྐོ་ལས་འཕོ་བ་མེད་པའི་
རྒྱས་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཅེས་བུའོ། །མི་
འཕོ་བ་དེའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་འཇག་བདེ་མ་ཡིན་ཏེ་བཞི་པའི་ཤེས་རབ་

ཡེ་ཤེས་ཞེས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་འཕོ་བའི་རྒྱ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཡོ་མེད་བདེ་བའི་
སྐད་ཅིག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲར་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉེ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱག་
རྒྱ་ཚེན་པོའི་བདེ་བ་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་ནི།
འཇོག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་འབེལ་བའི་
ཐབས་ཉེ་གཡོ་བ་དང་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་བྱིས་པ་དང་
དར་ལ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྲལོ། །རི་ལྗང་དདུལ་རྩུ་ལ་གནས་སྐབས་
བཞི་སྟེ། ཏུ་བ་དང་“ཅེག”ཅེག་གི་བར་སྐབས་བྱིས་པ་དང་། སྐལ་པ་མཚོད་པ་ལྟ་བུ་
ལང་ཚོ་དང་འདར་བ་ཚན་པོ་འདར་མེད་བཅིངས་པའི་སྐབས་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
རྣམ་འབྱོར་པའི་ཁུ་བ་ཡང་དབྱལ་བ་ནས་མགྲིན་པར་འོངས་པ་བྱིས་པ། མགྲིན་པ་
ནས་སྟོང་ཁར་འོངས་པ་དར་བབ། སྟོང་ཁ་ནས་ལྟེ་བར་འོངས་པ་ཚན་པོ། གསང་བར་
འོངས་པ་མི་འཕོ་བར་འགོག་པ་སྟེ། འཕོ་བའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བད་པ་ལས་སོ། །དེ་
ལ་སྐྱབ་པ་ནི་འཕོ་བའི་རྗེ་མའོ། །དེ་དང་བལ་བས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་འོར་བུར་
བཀག་པ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཚེ་འོར་བུ་ནས་དབྱལ་བའི་བར་སྟེང་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་
སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་ནས་རི་ལྗང་བྱོན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་མཐུན་སོགས་སྐད་ཅིག་བཞིའི་
དབྱེ་བས་གསང་བ་ནས་དབྱལ་བར་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོག་གི་རྩེའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་གནས་པ་སྟེ་རྫོག་ས་ལ་སོགས་

1 མ་གྱི། ༩༡ནྟན། ཅེག སྐྱ ༡༧བཤད། ལྷ ༡༡ནྟན། ཅེག

བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུག་པོ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཉི་མེད་ཆེན་མོ་དུག་བརྒྱའི་དབུགས་
 ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་བཀག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 གཡམས་རྒྱུ་བདུད་རྣམས་བཅོམ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འཇུག་དང་
 ཀུན་མཁའ་གྲིས་བཅུ་གཉིས་འཆད་པར་འགྲུང་བ་རྣམས་དང་སྲིད་གསུམ་ལྷ་མ་ཉིད་
 ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བུ་དག་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བུ་
 ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་། ལམ་མཁའ་བུ་ཉིད་ལོངས་སྐྱེ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁའ་བུ་ཉིད་
 ཚོས་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲོར་བ་ནི་རྣམ་འབྲོར་བ་
 བཅོམ་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྐྱེར་བར་བྱེད་དོ་ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་གྲུང་བ་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་
 རྣམ་འབྲོར་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བར་འགྲུང་ན་དེའི་ཆེ་ལམ་གོམས་པ་དེའི་འཛིན་པ་སྟེ་
 བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྲར་ཡང་མིའི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
 པར་འགྲུང་ཉེ་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་བཅོམ་འགྲུས་དང་མ་ལྡན་པར་གྲུང་
 ཅིང་ཡེ་ཤེས་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ལ་བཞི། དབང་དང་སྲས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷག་རྒྱུའི་དབྲེ་བ། ལྷག་རྒྱ་དབང་
 བསྐྱར་ནས་སྲས་བསྐྱུན་པའི་ཚོ་ག། །ཀན་པོ་དང་དགོ་སྟོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
 དམིགས་བསལ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གཞོན་ལུ་མ་
 ལོ་བཅུ་མན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལོན་པ་གང་ཞིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་
 པ་ནི་རྩལ་མི་འཇག་པའི་སྲིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བལ་བའོ། །དེ་ནི་

དངོས་པོ་རྒྱུད་བ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་མ་རྫོགས་ཤིང་སོ་མ་ལྟར་བ་སྟེ། ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་
གཞོན་ནུ་མ་གཅིག་པོ་ །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་པ་ནི་སོ་ལྟར་བ་ནས་ལོ་བཅུའི་
བར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྐྱའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་གནས་མ་ཉམས་པའོ། །དེའི་
མཚམས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་མས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་བར་ནི་གཅིག་སྟེ་
ཆགས་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་སོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་
གཞན་ནི་སྲ་མ་ལས་གཞན་བཅོ་ལྔ་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་ལོན་པ་ནི་ཤུ་མ་སྟེ་གསུང་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ནམ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་ལོ་བརྒྱད་དང་དེ་ནས་ལོ་གཉིས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ལྔ་དང་དེ་ནས་ལྔའོ། །

དེ་ནས་ལོ་ནི་ཤུའི་རྗེས་ལ་གཞན་བ་མཁའ་དུས་ཞེས་བ་ལ་བཞི་བཅུ་ནི་སྲ་མ་
དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྟེ་སྐྱ་གནག་པོའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་བ་ལ་
རྗེས་སུ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་དུག་ཅུ་མའི་བུད་མེད་དོ། །སྐྱར་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ཏེ་གཉིས་པ་ནི་སྟོང་བ་རིག་བྱེད་ཅེས་བ་སྲ་མའི་སྟེང་དུ་ལོ་བཞི་
བཅུའི་བར་དུ་ལོན་བ་སྐྱ་དཀར་བའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་བ་སྟེ་
གན་ལོ་གསལ་སྐྱ་དཀར་དང་ལྷན་བ་ལོ་བརྒྱའི་མཐར་ཕྱག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཡང་ནམ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པ་འདི་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱའི་
ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྲ་ལོ། །ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ་དང་
གན་ལོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྲ་ལོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ་དང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་
ཕྱག་རྒྱ་ལོ་བཅུ་གཅིག་མ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་བ་རྒྱལ་བ་
མཚོག་གི་བསྐྱེད་མ་དེ་ནམས་ནི་ནམ་འཕྱོད་བའམ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་མའམ། རྒྱལ་པོ་

དབང་བསྐྱར་བའམ། མོངས་སློང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་གཞན། རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་
སྲས་བསྐྱུན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དུས་རི་ཙམ་དུ་ན། རིན་ཆེན་དབང་པོ་མི་
འབྱུང་བར་དུ་བསྐྱར་སྟེ། མི་འབྱུང་ཞེས་པ་རྒྱལ་མི་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཉེས་པ་དང་རྒྱང་
ཐོས་སྲ་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་དབང་པོ་རྒྱལ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་དུས་མཐའ་དག་
ཡོན་ཏན་གཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་
ནས་དང་པོར་བསྐྱབས་པའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་
འཁོར་དེར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བས་
སྲགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ལུས་དུ་རྗོགས་པར་བྱ་སྟེ།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་སློབ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་དུས་སྲ་དེའི་གསང་
པའི་བརྒྱུད་བའདེ་མཉམ་བུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྲགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་སྐྱ་གསུང་
རྒྱགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲགས་ཚི་ཞུ་ལྟོ་ཉོ་དང་བཅས་པ་སློབ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་གསང་བ་དེ་ལ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་དང་ཡན་ལག་རྒྱལ་གིས་བསྐྱར་བ་རབ་རྒྱ་བྱས་ཏེ།
དེ་ནས་རང་གི་དོ་རྗེ་ཞོར་བུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་
རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྲས་བསྐྱུན་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་འོ། །ཕྱག་
རྒྱ་དེའི་བརྒྱའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱུང་བའི་ས་ཐོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མིང་མེད་མཐེ་
པོར་གིས་གྲངས་ནས་སྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། །འཇོག་མེད་དུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུའོ། །ཚོག་
འདིས་མངལ་བསྐྱུང་བ་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁུ་རྒྱལ་གཉིས་ལས་ཁུ་བ་སྐྱག་པ་ལས་

གང་ཞེས་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ནི་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་རྒྱལ་ལྷག་
བ་ལས་གལ་ཉེ་བྱ་མོར་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་སྣ་ཚོ་གས་ལུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་དེས་བར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལུམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་བ་སྟེ་འཇམ་དབལ་
དང་སྣ་ཚོ་གས་ལུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚོ་གཤོ། །དེ་ནས་གཞན་མ་མེ་
ཏོག་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བ་ནི་འདིར་གལ་ཉེ་རྒྱལ་དང་སོ་ལ་མངལ་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་ཚེ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱལ་འབབ་བ་མཐོང་བའི་ལྷ་བ་སོ་སོ་ལ་འཇིག་རྟེན་
དབང་རྒྱལ་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས། འཇིག་རྟེན་དབང་རྒྱལ་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་གོས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལུམ་རྣམས་གྱིས་ཉིང་
དེ་འཇིན་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟོབར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
རྒྱལ་གཉིས་བ་ལ་བྱུང་གྱུར་ན་པད་དཀར་འཇིན་འཇིག་རྟེན་དབང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེལ་བར་
འགྱུར་རོ། །གསུམ་བ་འཇོམ་རྣམས་ལའི་སྐྱེལ་པའོ། །བཞི་བ་ལ་བྱུག་རྟོག་ཉེ་བའི་ལུམ་
ལའོ། །བྱ་མའི་ལུམ་ལ་ནི་དེམ་བ་ལྟར་གོས་དཀར་མོ་དང་། འོར་རྒྱུན་མ་དང་སྐྱོད་རྗེ་
མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མེ་ཏོག་བརྒྱད་གྱིས་ཞེས་སོགས་
གྱིས་སྐར་འཇོམ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ལས་ཡང་ན། རྒྱལ་གསུམ་བ་ལ་
གཙུག་ཏོར་ཡབ་ལུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གཙུག་ཏོར་རམ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་མོས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་བཞི་བ་ལ་བྱུག་རྟོག་གི་གནས་སུ་གཞོན་མཛེས་
སམ་འག་ཅན་མར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ལྷ་བ་ལ་བགོགས་མཐར་བྱེད་བཅོམ་

༡ མ་གྱི་ ༦༡ན་ལ། ལུམ་ ལྷོ་ ༡༦བ་ཉ། ལྷོ་ ༡༧ན་ལ། ལུམ་ * ལུམ་

འགྲུམ་མཐའ་ཡས་མའོ། །བྱུག་པ་ལ་ཤེས་རབ་མཐའ་བྱེད་དང་སྐྱགས་བྱེད་
མའོ། །བདུན་པ་ལ་བརྒྱ་མཐའ་བྱེད་དང་རྒྱལ་མའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཤེན་རྗེ་མཐའ་
བྱེད་དང་རེངས་བྱེད་མ་སྟེ་ཕྱོགས་སྐྱ་གནས་པའོ། །དེ་ནས་དགུ་པ་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་
དང་འོང་ཟེར་ཅན་མའོ། །བཅུ་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་དང་ཚུན་རྟོལ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་འདོད་
བ་དང་ཁོ་གཉེར་ཅན་འོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལ་དབྱུག་སྟོན་དང་དོ་རྗེ་ལྷགས་སྟོག་མའི་
སྐྱལ་པའོ་ཞེས་བ་ཕྱོགས་བྲལ་རྣམས་སྐྱ་གནས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཁོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིས་“མདེལ” །བཟུང་བ་ནི་ཁོ་བོས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཅུ་
གསུམ་པ་ལ་ནི་སྐྱར་ཡང་དང་པོ་འཇམ་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བ་སྟེ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྐྱར་ཡང་འཁོར་བ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་འོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་དང་པོ་དེ་ལ་རྩལ་གང་བྱུང་བའི་རྩལ་དེ་ནི་སྐྱར་ཡང་འཇམ་
དབྱངས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་སྐྱར་ལྟར་
དམིགས་བ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་དང་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་རྩལ་
མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་ཤེས་རབ་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྟོབས་
བྱས་ཏེ་མངལ་ནི་དེ་དང་དེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་གི་
ལོ་ནི་བཅུ་གཅིག་ནས་ཉི་ཤུ་དག་གི་བར་དུ་རྒྱ་བ་སོ་སོའི་རྩལ་ལ་མངལ་བཟུང་བ་
གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ནི་བྱང་སེམས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་
གསུམ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་སྟོང་སྟོབས་གི་ཡོན་ཏན་ལས་སྟོང་སྟོབས་

༡ མ་གྱི། ༤༦བཤན། མདེལ། རྒྱ། ༡༢ནལ། རྒྱ། ༡༤ནལ། མངལ།

ཚེན་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཡུམ་གྱི་ལོ་བཞི་བཅུའི་བར་དུ་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ལས་ཅུང་ཟད་སྟིང་སྟོབས་ཆ་ཤས་དམན་བར་རབ་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེད་ཡང་སྐྱ་
མའི་སྟེང་དུ་ལོ་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་ཐུན་བའི་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ལས་དེ་བས་ཀྱང་སྟིང་
སྟོབས་ཅུང་ཞིང་རིགས་བསྐྱེད་བ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་སློབ་ཚུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་
སྟོབས་བས་ཡུམ་གྱི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོང་སྟེ། ཉི་ཤུའི་བར་སྟིང་སྟོབས་དང་། དེ་ནས་
བཞི་བཅུའི་བར་རྒྱལ་དང་། བཞི་བཅུ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་ཐུན་བའི་དབྱེ་བས་
མངལ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་གནས་ལ་རྒྱལ་འབབ་པ་མེད་
ཅིང་མངལ་གྱི་ཡུམ་བཙོན་ཞིང་ཉམས་བ་ལས་ཤེས་རབ་བྱུང་མེད་དེ་ལ་དབང་གོང་
མ་ལུས་གྱི་སྦྱིན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་སྐྱེས་བ་ལ་ཡང་རྣམ་ནས་ས་བོན་འཛུགས་བ་
མེད་ན་སྤར་དང་འདྲ་སྟེ། འདིར་ས་བོན་ཞེས་པ་ནི་གང་རིགས་རབ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཁྱ་བའོ། །འོན་ཀྱང་ས་བོན་ཉམས་པའི་རྣམ་པོ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
བསྐྱེད་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་སྐྱ་མའི་གསུང་ཅམ་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་དགོ་སྟོང་ལ་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་རྣམ་པོ་ལ་དགོ་སྟོང་མ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཚིག་ཅམ་གྱིས་སྦྱིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་གི་དོན་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་དུ་བསྟེན་བར་
བཟང་ངོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་རྣམས་གྱིས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་ཅན་རྣམས་སྐྱ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱས་སྤྲས་

བསྐྱེད་པ་དག་གི་དོན་ཏུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེལ་བ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱེད་པ་མོར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་
བན་པའི་འབྲས་བུ་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། བདུད་ཅི་
བདུད་པའི་དམ་ཚིག་གི་བྱང་དེས། བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་
གི་དེས་པ། མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཏུ་
གསུངས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བདུད་ཅི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱང་བའི་དོན་
གྱིས་གང་ཞིག་ཞུགས་འཐུང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤང་བུ་སྟེ། དེས་ན་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སྐྱེབ་
པ་ལ་ཤ་སྤང་གི་རོ་བཙོ་ལྷ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཨ་མ་རྩ་ཉི་
གང་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་འཐོ་བའི་དུས་སུ་རྩལ་གྱི་ཁམས་སྟེང་ཏུ་འཐུང་པའོ། །དེ་འབྲ་
བའི་རབ་མཚོག་ལྷ་མའི་རིགས་སྤང་བུ་རྩལ་དེ་ནི་བདུད་ཅི་སྟེ་ཨ་མ་རྩ་ཉི་གཅིག་
ཏུར་འགོག་པ་ནི་ཞུགས་འཐུང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟས་མ་ཟོས་པའི་
གོང་ཏུ་སྤང་ཆང་སོགས་ཆང་གང་འདོད་པ་འཐུངས་ནས་ཟོད་པར་སྐྱུགས་པ་བདུད་
ཅི་རིལ་བུ་ལ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་
སྐྱུགས་པ་འབབ་པ་གསང་བ་དང་སྟོང་ཁ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཁ་དབུ་མ་
ནས་སོང་བ་དོ་རྗེ་ལོར་བུ་ལ་གནས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ་སྐྱུགས་པ་ཟ་བ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བྱང་སེམས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་ཟ་བའི་དོན་མ་ཡིན་
ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སྐྱེབ་པ་ལ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྐྱུགས་པ་དང་

བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བཤད་བཤད་གཅི་བ་དང་ལྷག་དང་འགྲི་མཚོག་
དུ་མི་འགྲུར་བར་རོ་མཉམ་སྟེ་མི་ཟག་པར་སྐྱུགས་པའི་དབུས་སུ་རབ་དུ་ལྷགས་པ་
ཅེས་པ་སྲིར་འཕོ་བ་འགགས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་འགྲུར་པའོ། །འཕོ་བ་མེད་པའི་
བདུན་ཅི་ལྟ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདུན་ཅིར་འགྲུར་
ཞིང་དེའི་སྲིར་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདུན་ཅི་ལྟ་པོ་སྲིད་གསུམ་ལྷ་མ་ཡིས་ཀྱང་རྒྱད་
རྣམས་ཀྱང་དུ་བསྟན་ཏེ་སྲི་རོལ་གྱི་བཤད་བཤད་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བ་གྱི་སྐྱེད་དུ་བ་
བར་བསྟན་བའི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་བདུན་ཅི་བསྟན་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་གི་སྲི་རོལ་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྟོམས་པར་ལྷགས་པ་
ལས་བདེ་བ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྲི་རོལ་དུ་སྐྱེད་བ་
མ་བསྐྱེད་པར་གཤམ་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཚོས་འབྱུང་དུ་སྐྱེད་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཚོས་
འབྱུང་ལ་གང་ཞིག་སྲི་རོལ་དུ་སྐྱེད་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་ལུ་བ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱི་
རིགས་སྟེལ་བའི་དོན་དུ་དོ་རྗེ་དུག་དང་ཡན་ལག་དུག་གིས་འབད་པས་བསྐྱེད་བར་
བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ཡིས་
གང་སུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་གི་རྒྱལ་བའི་རིགས་ལ་བྱང་སེམས་ཉིད་དེ། གང་གི་སྲིར་ན་ལུ་
བ་དེ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིགས་རབ་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྲིར་
རོ། །དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་བ་
རྣམས་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་གི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་
བདུན་གྱི་པོ་ཉ་དང་སྟོན་པོ་ལུ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །

རྒྱ་ཅི་ལས་ན། རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཆ་བྱེད་གྱི་མི་དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་

མེ་ཉོག་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ལེ་པར་སྐྱེད་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བདེའི་འབྲས་བུ་
སྣེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་སྣོན་ཅིང་དོན་དེ་ཉིད་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པར་
བྱེད་དེ་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་རྣམས་དེ་སྣེར་སྐྱེད་པས་དཔྱལ་བར་བཏང་བའི་སྣང་
ཏུ་ལོ། །ལོག་པར་སྣོན་པའི་ཚིག་དེ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བར་གཏོང་བ་དེའི་སྲིད་སངས་
རྒྱས་པའི་རྣལ་ལངས་པ་རྗེ་རྗེ་སྐབས་འཁུམས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཏུ་གསང་བའི་
ཚུ་སྐྱེས་ལས་ནི་དབྱང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལང་གི་ཚེ་རྗེ་རྗེ་འཁུམས་པ་དང་མི་འཕོ་བའི་
འདོད་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཁུ་བ་སྟེང་ཏུ་སྐྱོས་པ་ལས་མངལ་བ་བྱུང་བ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ལ་ཕབ་ལུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འགྲུང་རོ། །

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷག་པ་ནི་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པས་ཐབས་ཀྱི་སྟིང་ཁར་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་བརྒྱའི་ལམ་ནས་ཤེས་རབ་
གྱི་སྟིང་ཁར་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་རབ་རང་གི་རྗེ་རྗེ་བཞིའི་སྟིང་ཁར་ལྷའི་
འཁོར་ལོ་དང་བཙས་པ་རབ་ཏུ་བཅུག་པ་འདི་ཡིས་སྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་གྱིས་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་གང་བར་བྱས་ནས་གཉིས་ཀའི་ལུས་འཁོར་ལོའི་
རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་འཁོར་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གྲུབ་
པར་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེད་ན་དེའི་ཚེ་རྗེ་རྗེ་ལོར་བྱ་ལ་ཡང་དག་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་མིང་མེད་དང་མཐེ་བོང་དག་གིས་སྦངས་ནས་བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འོངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་པ་དག་གིས་ཟ་བར་
བྱའོ། །རིགས་བསྐྱུན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་ན་གནས་པའི་ཁུ་བ་དང་བཙས་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་རིགས་བསྐྱུང་བའི་དོན་ཏུ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔྱལ་བ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་སྲོལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་ཁ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྲུ་ཡན་
ལག་རྒྱུ་གོ། །ཁུ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། །ཤེས་རབ་ལྷན་པ་ལོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་དང་ལྷན་
པ་ལོ། །ཡང་ན་ཞེས་རྩ་འགྲུར་ལྷར་ཐབས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ལུ་
བསྐྱེད་བ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོར་འགྲུར་ཏེ། སྤྱིང་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་ཅ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་རིགས་གང་སྲུ་ཞིག་བྱང་སེམས་
འདི་ནི་ཉམས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་གཡོན་ཅན་དེ་ནི་
རྫོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡིས་གསོད་པར་བྱེད་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཟབ་བདུང་
གི་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན། མངོན་ཤེས་ལྡན་ཐོབ་པར་དུ་གསང་
ལས་མི་བྱ་བར་གདམས་པ། བྱས་ན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྲིད་གསུམ་བདག་པོ་རྫོ་རྩེ་འཆང་གིས་
བྲག་ལས་བྱེད་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉམས་ཤིང་
འཛིགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཀྱི། སློབ་ཆགས་རྣམས་ལ་བྲག་ལས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བསད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདུད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་བདུད་རྣམས་ནི་གང་ཞིག་བྲན་པ་
སྤྱི་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་པོ་ཚངས་པ་བྲུབ་འདུག་སོགས་གཡུལ་འགྲེད་
པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་ཆགས་གསོད་བྱེད་སོགས་ལམ་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་ཆགས་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་བྲག་ལས་འཛིགས་པ་
བསྐྱེད་པ་དེ་དག་སྐྱུར་བར་བྱ་ཞིང་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་རིག་བྱེད་སོགས་ཉམས་པའི་

སྤང་དུ་ཡིན་གྱི་སོག་གཞོམ་པའི་སྤང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྱི་དོན་རྗེ་ལས།
བལྟ་སྤངས་བཞི་སོ་སྐྱབས་ནས་ཞི། །མཁམ་པས་སེམས་ཅན་གཞུག་པར་བྱ། །འདིར་
ནི་བསད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །དམ་ཚིག་དེས་པར་ཉམས་པར་འགྲུབ། །སེམས་ཅན་བསྐྱེ་
བ་སྤངས་ནས་ཞི། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་བྱ། །སེམས་ཅན་གཞོན་པ་ཅམ་གྱིས་
ནི། །བྲུག་རྒྱའི་དངོས་ཡུབ་རྟེན་མི་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་མཁམ་
འབྱོར་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་མི་ཤེས་པ་ངན་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་
བསད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མཁམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན་སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་
དོན་རྗེ་མཁམ་འབྱོར་རྣམས་སྐྱོས་པས་དེ་རྣམས་མཚོག་གི་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་འདིག་
རྟེན་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་འདིག་རྟེན་བསྐྱེ་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྐྱབ་པར་སྤང་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཅི་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་བསད་ལས་སོགས་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་
ལས་གྱིས་ཤི་བར་གྱུར་ན་ཡང་འདི་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་བདུད་ཡིན་ཏེ། །བདག་གིས་བསད་
དོ་ཞེས་པའི་མ་ཐུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱ་མོ་སྟེ། །སྤྱིག་པའི་ལས་གྱིས་སྐྱབ་པོ་དཔུལ་པར་
འབྱོར་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་ཁེངས་པ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྐྱེ་བའི་ལས་པ་པོ་ལ་
གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དེ། །བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལའང་བལྟོ། །འདིར་འཁོར་བ་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ནི་མི་དགེ་བ་ལ་

གོས་ས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སྲོད་ལ་སོགས་རིག་པ་ཐུན་ཆེགས་ལ་ཆགས་ཏེ།
རིག་པ་ཐུན་ཆེགས་འདི་ཡིས་སྲིད་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་གིས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམས་ཆགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཆེགས་དེ་ཉིད་
བསྐྱུབ་ཀྱི་སྲིད་སོགས་སྤངས་ནས་ཤི་བར་གྱུར་པ་དཔུལ་བར་འཇུག་གོ། །རྒྱ་ཏུ་སྡེ་
ཤི་བར་གྱུར་པའི་རྗེས་ལ་འདི་རྣམས་ཆགས་དེའི་དབང་གིས་རང་གི་རྗེས་དང་མིམ་
ཐབས་སོགས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཀྱེ་མ་ཞེས་བཅེ་བས་བོས་ནས། འཁོར་
བ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་མེད་སོགས་གཞན་ལ་ཆགས་བ་ནི་རན་པའི་ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་
འཇུག་པའོ། །སྐྱེས་པ། རྒྱུད་འབྲེལ་དཔག་བསམ་སྡོན་པའི་དབང་པོ་ཡི། །ཡལ་འདབ་
ངོས་ལ་རྣམས་སྲོད་རྒྱུད་བཞེན་གྱིས། །བསྐྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་བྲི་བསྐྱུང་རྫོགས་པ་
འདི། །ཤེས་ལྡན་མཁས་པའི་བྱུང་བ་འདུ་བའི་གཞི། །ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་རྣམས་འབྱོར་
མའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྡོ་བའི་མདོར་བསྐྱུས་ཆེན་པོ་སྡེ་དང་པོའོ། ། །

དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཞབས་ཀྱི་པད་རུལ་སྲི་བོས་
མཚོད་བྱས་ཏེ། །སྐྱབ་ཞེ་ལས་སྲོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །སྐྱབ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་
བཞུགས་པས་དོན་མཛོད་པ། །རྣམ་དག་དང་བཅས་བྲི་མེད་དབང་གི་དོན། །རྣམ་
འབྱོར་ཡན་ལག་རྒྱག་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ། །བརྩུ་རྒྱག་སྐྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་
པ། །གང་དེ་རྒྱུད་འབྲེལ་རི་བཞེན་འདིར་བཤད་བྲ། །

གཉིས་པ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྐྱབ་ཞེ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཉིད་སྡོན་པ་སྐྱབ་ཞེ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བར་དག་པ་“དེས”པའི་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚོད་

༡ མ་གྱི། ༤༤བཤན། ངས སྐྱ། ༧༡ནཔ། ལྷ། ༡༤བཤན། དེས * དེས

བར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ།
མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ནས། བདེ་ཆེན་སྐྱེ་ལ། ཞེས་པས་ཕྱག་ལུལ་
བསྟན་ཏེ། འཆད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། དགོས་བར་གྱ། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་སྐྱབ་བཞི་ལས་སངས་
རྒྱས་སོགས་སྟོ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བའི་གནས་པ་བཤད།
དབང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པ་གནས་པ་རྒྱག་པའི་དུས་བུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་སྐྱབ་བཞིར་འགྲུང་ཚུལ། དེ་ལས་
སངས་རྒྱས་སོགས་སྟོས་ཚུལ། སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་འགྲོ་
དོན་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་ཚོས་སྐྱེ་དང། དེ་ལས་ལོངས་སྐྱེ་དང། དེ་ལས་སྐྱེལ་སྐྱེར་
འགྲུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཤེས་རབ་ནི་ནང་ལ་ཁུ་བ་
འཕེལ་བ་ཆ་བཅོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །ཐབས་ནི་ནག་པོའི་
ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱ་བ་བཞུ་བའི་ཆ་ཉམས་པའམ་ཐད་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་
དཀར་པོ་ནི་མཚན་མོའོ། །ནག་པོ་ནི་ཉིན་མོའོ། །འདིར་དཀར་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ནག་
ཕྱོགས་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བསམ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བའི་སྐྱེ་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་མི་

གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་སྐྱེ་སྤེ། དེ་
ལྟར་ཡོད་པའི་མཐའ་ཆ་བཙེ་ལྡེའི་བདག་ཉིད་དཀར་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་
མཐའ་དཀར་པོའི་ཆའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀའི་མཐའ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡོད་མེད་འདི་དག་པན་ཚུན་ལགལ་བའི་སྤྱིར་གཉིས་
ཀ་ཚོགས་པ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན་ཞེས་པ་ནི་དཀར་ནག་
གི་ཕྱོགས་འདི་དག་ལས་མི་གཏོགས་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཀར་ནག་གི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆ་བཅུ་དྲུག་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་རུ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཟད་པ་
ལས་འཕོབ་པ་ལས་ན་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། རྒྱ་ལམ་དུས་ཀྱི་
ཐེག་ལེ་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་འཕོབ་པས་ན་རྒྱ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད། །དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་
ཚད་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་མ་ཞིང་རོ། །ཞེས་གྲུབ་པོ། །འདིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
སྐྱེ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པའི་བདག་ཉིད་རང་གི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཀྱི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་
སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་ཟད་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིད་མཐུག་གི་སུན་པ་དང་ངེས་པར་
བྲལ་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་པ་ལ་འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་

སྣོང་ག་ལྷགས་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་སེམས་མི་རྟོག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་གཞན་སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་སྟེ། བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོང་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་བྲལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །

ཐབས་ཀྱི་སེམས་ནི་རྟོག་པས་ཀྱུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བརྒྱུད་བྱའི་སེམས་ཉེ་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་དེ། །སམ་རྩུ་ཁར་ཡང་། སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཡིད་བཞིན་འོར་ལྟར་མ་ལུས་པའི། །སེམས་ཅན་དོན་མཛད་སྟོང་རྗེ་ཆེ། །དམིགས་མེད་གནས་སུ་ཤེས་རབ་དང་། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་གྱུར་བས། །རྣམ་མཁར་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བདེ་བ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། །བརྒྱུད་བྱའི་སེམས་སྣོང་བ་ལ་སྟོང་རྗེའི་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མ་ཉིད་གི་གོ་འཕང་མཚོན་པའི་སྲིད་ཡིན་པས། །རྣམས་གཞན་ཏུ་འདི་དག་ལས་ལོག་པར་འབྱུང་ཡང་འགལ་བར་མི་བསམ་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་བར་བྱེད་པ་དང་བརྒྱུད་བར་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། །རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་མཛོད་བསྟན་པ་ལས། །ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མཐའ་ཡས་ལ། །བདག་གི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་དོ་བོ་དབྱེད་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྐྱའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་

བཤོ། །དེ་ལྟར་ལྷེ་བར་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཟད་པ་ལས་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བུ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷོང་ཁ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཉིད་མ་ཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཟད་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་ལས་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི་ཚོས་སྐྱོན་པ་ལོ་གཞན་ཀྱི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བར་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྐྱ་སྐྱོན་ལྟ་བུ་མ་ཐུབ་ཡས་པའི་སྐྱད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པ་ལོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་ཡི་ཕྱང་པོ་མ་ཐུབ་ཡས་པ། །བདག་གི་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་སྐྱ་མཚོགས། །ཅེས་སོ། །འདིར་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་འདས་པ་དང་མ་ལོངས་པའི་གསུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་མེ་ལོང་གི་གསུགས་བརྟན་ཀྱི་རྣམ་པ་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཞིག་རོ་མཉམ་པར་རྒྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱ་སྐྱོན་ཏེ་ལོངས་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྐྱ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྷའི་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ལོ། །སྐྱ་སྐྱོན་ནི་བཟུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཐབས་སོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དབྱེད་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ལོངས་སྤོད་ཤོ། །དེས་ན་ལོངས་སྐྱ་དེས་འདས་པ་དང་མ་ལོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཤེས་ཏེ། སྐྱལ་བ་ཆེ་གོ་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དོ། །དེ་ཡིས་འདས་མ་ལོངས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱང་བརྟན་པས་སེམས་ཅན་ཅན་དང་བར་བྱས་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔལ་བ་ལས་རི་ལྟར་བྱོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསང་གནས་ལ་སོགས་པ་ནས་སྟེད་དུ་ཁྱ་བ་གཤེགས་

བར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་གི་སྐྱིབ་པ་མི་ལམ་གི་གནས་སྐབས་ཟད་པ་ལས་མཐོན་
བར་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྲུང་བའི་འབྲས་བུ་ལོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུང་འགྲུང་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་སློན་པའི་སྲོད་ཏུ་སྲོང་
ཡང་ལོངས་སྐྱོད་འདི་ལས་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུང་འགྲུང་བར་འགྲུང་ཉེ། སྐྱུལ་སྐྱུང་གི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་
བ་དང་ཐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྐྱ་ཚོ་གས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
མཛོད། །དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཚོ་གས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་
མཚོ་གཤོ་ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཅིག་དང་ཏུ་མ་དག་གི་དོན་དམ་པར་དབྱེད་མེད་
ཏུ་སྐྱོར་བ་སྟེ། གཅིག་དང་ཏུ་མ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གཅིག་
ཡིན་པ་དང་ཏུ་མ་ཡིན་པ་འགལ་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སད་པའི་གནས་
སྐབས་ཟད་པ་ལས་དབྱུང་བའི་བར་ཏུ་ཁྱེད་པ་ལོངས་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་གི་འཕོ་བའི་སྐྱིབ་
པ་ཟད་པ་ལས་འགྲུང་བས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། གཏུལ་བའི་བསམ་པ་
དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱུ་སྐྱ་ཚོ་གས་སྐྱུལ་པས་གཟུགས་རྣམས་མ་ལུས་ཀྱུན་ཏུ་བརྟན་
ནོ། །གཞན་ཀྱི་དཔོན་འདོད་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་པས་ཞོར་ཏུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་
ཉིག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་ཆད་པ་
མེད་པ་གཅིག་སྲུང་། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་དང་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའོ་
ཞེས་རྣམ་པ་བཞིན། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སངས་རྒྱུས་པ་སོགས་པ་སྐྱོས་ཚུལ་ལ་ལྟ།
ལྷན་པོ་ལྟ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ལྟ་དབ། །ཁམས་ལྟ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ལྷན་ལྟ་དབ།
དབང་ལྷན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་དབ། །ལས་དབང་བྱ་བ་དང་བཅས་

སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཁྲོ་མོ་ཁྲོ་མོ་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་བྲལ་ལེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྐྱུར་
ལྷུང་གིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱུར་གསུངས་པའི་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་
ཉིད་གཅིག་ཕུ་འདི་ནི་རུས་མཐའི་སྐྱིབ་མཚུངས་ནག་པོའི་ཉེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སུ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་རྟེ། ལུ་བ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་གྱིས་སོབ་པ་སྐྱིབ་བཅས་གྱི་རྣམ་
བར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་ཚོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་དེ་
ནི་ཉེ་རུ་ཀའི་རྣམ་བར་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གདུག་པ་རྣམས་སྐྱིབ་པའི་དོན་དུ་རྗོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ཉིད་དེ་སྐྱུར་སྐྱོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་བཅས་གྱི་གཟུགས་ཚོར་འདུ་
ཤེས་འདུ་བྱེད་བཞི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་
སོར་རྟོག་བྱ་སྐྱུབ་ལེ་ཤེས་བཞི་ནི། དེས་དོན་གྱི་རྣམ་སྐྱུང་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་
གདུལ་བུའི་སྣང་ངོར་རྣམ་སྐྱུང་སོགས་གཟུགས་གྱི་སྐྱུའི་རྣམ་བར་སྐྱུལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཁམས་ཞེས་སོགས་རྟེ། ཞེ་སྣང་གཉི་སྐྱུག་ད་རྒྱལ་འདོད་
ཆགས་སྐྱུག་དོག་རྣམས་ལས་གྱིས་ཟད་བར་བྱས་པའི་ཆ་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་ས་
རྒྱ་མེ་རྒྱུང་གི་ཁམས་ལྷ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་རྣམས་ལུས་ལྷའི་རྣམ་བར་སྐྱོས་
བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་གཟུགས་དང་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་
མཐར་ཐུག་པ་སོབ་པ་ལས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་དེ་དག་ལྷའི་རྣམ་བར་སྐྱོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྣ་ཚོ་གས་ལུམ་ཐབས་ཤེས་གཅིག་རུ་
འདྲེས་པ་སྣ་ཚོ་གས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ལུམ་དང་ལུམ་
ཅན་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང་རྟེ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་བྱི་སོགས་

སེམས་མ་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དབང་རྣམས་སུ་སློབ་ཤིང་ཤར་བར་གྱུར་
བའོ། །

བཞི་བ་ནི། སླིབ་བྲལ་གྱི་དག་དང་ལག་པ་སོགས་ཁོ་ལོ་དང་། སླིབ་བྲལ་གྱི་
ལས་དབང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ཁོ་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བའོ། །

ལྔ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དབང་སླིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བས་ལག་པས་ཀྱང་རྐང་
བའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་ཀྱིས་པས་ཀྱུན་ནས་ལག་པ་སོགས་དང་། དབང་པོ་སླིབ་བྲལ་
དུ་གྱུར་བས་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྷལ་ཐམས་ཅན་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་ཀྱུན་ནས་
ཀྱུན་གྱིས་མིག་གིས་བཟླ་བུའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། མགོ་དང་གདོང་གི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་། ལྷལ་དུས་ཀྱུན་ནས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་
དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་འདྲིག་ཉེན་དུ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོགས་ཏེ་ཁྲབ་པར་
གནས་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཞེས་བདེ་མཚོག་ཉུང་དུའི་ལེ་ལུ་ལྔ་བ་ཅུ་བ་དང་།
མངོན་བརྗོད་སྲི་མའི་དུག་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སླིབ་བྲལ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་ནི་བདག་རིག་གཞན་རིག་ཅིང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་དེ་
ཉིད་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པས་ཀྱུན་ལ་པན་པའི་གང་ཟག་མཚོག་འདྲིག་ཉེན་
པའི་དབེ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ཐབས་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པའི་
བདག་པོ་མཚོག་ཀུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་ཅིང་བསམ་པ་
གྲུབ་པའི་མཚོག་སྟེ། ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་དབྱིངས་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་དམ་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མཚོན་བརྗོད་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུའི་མཚོན་ཉིད་

དོ། །གསུམ་པ་སློམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་
ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དོན་མཛད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་
དང། གོ་སླའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པའི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང། ལུང་པོ་
འཛིན་པ་དང། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་དང། ལུང་མེད་ཀྱི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་
སྲིད་དུ་རྩོམ་བཅུན་མོའི་རྣ་ག་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེ་
བས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྣོག་པའི་ངེས་པ་མ་སྐྱབས་ཤིང་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བསགས་པ་རྣམས་སློབ་པའི་སྲིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱེམ་པོར་དགོངས་པའི་ངག་གསུངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྩོམ་སྐྱེ་ལུས་ཅན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ནི་མི་རྟག་ཅིང་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ན། ཚོས་མི་བརྟན་
པ་རྒྱ་ཤིང་གི་སློང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་རྟག་པར་ཅི་ཞིག་སེམས། ཞེས་
སོགས་རྟག་སྐྱེ་རྣམས་སློབ་པའི་སྲིད་དུ་གསུངས་སོ། །སྲིད་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་
གནས་གཙང་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེལ་པའི་ཉན་ཐོས་
གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་ཏེ། ལྷ་
ཉིད་འདི་ནི་ཁམས་འོག་མར་ལྷུང་བའི་དུས་སྐུ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་
ཆེན་པོ་ཚྱོང་བའོ་ཞེས་བསྟན་པས་ལྷ་དེ་རྣམས་འཕྲོར་བའི་བདེ་བས་ཁེངས་པ་དང་
བལ་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཞིག་བཅུན་མོའི་རྣ་
གང་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཨེ་ལ་མི་གྱི་ཡི་གེ་ཞུགས་པ་སྟེ། རྫོང་པ་ཉིད་ལ་བདེ་བ་རྩོ་

མཉམ་པར་གནས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མཚོག་གི་ངེས་པ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་
 པས་བསྐྱམས་པ་ཅན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་པ་
 ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལྷན་པས་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ལ་དགོད་པའི་སྐད་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་བྲ་པའ་བ་ལྟར་སྐད་
 བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། འདིར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་དངོས་པོར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །དེ་མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 ལྟེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཟབ་པའོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་
 ཚད་སྟོང་དང་བེམ་སྟོང་སོགས་སྟོང་ནིད་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་
 རྒྱ་མཚོག་སྟེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ལྷན་ཀྱི་སྟོང་པའི་སྐྱ་སྐྱོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྐྱུས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མ་ལྷན་
 པར་ཚོས་སྟོན་པས་ཚོས་ཀྱི་དུང་ཉི་ཆེ་བའི་སྐད་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱ་ཆེན་
 ལྷན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བ་སོ་སོ་ལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དགའ་བསའ་དཔའ་བྱེད་པས་ཚོས་
 ཀྱི་གཞི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་བོ་ཆེ། དག་པའི་སྐྱ་བརྟེས་ཏེ་ཆད་པའི་མྱང་
 འདས་སོགས་ལ་མི་གནས་པས་མི་གནས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་པོ། ཚོས་སྐྱ་ཐོབ་སྟེ་
 ཕྱོགས་བརྒྱུད་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིར་མི་པན་བ་སྟོང་། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་བདེ་བ་སེམས། ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ། གཞོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེམ་པའི་

ཚོས་སྟོན་པས་སྟོགས་བཅུའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ། མོངས་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལི་
རྩུ་ལ་སྐྱུ་རབ་འདུས་པའི་གཟུགས་མེད། དུངས་ཤིང་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་སྟོང་བ་ལ་སྐྱང་
བས་གཟུགས་བཟང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་དམ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
གཟུགས་ཡིན་པས་སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
ཡིད་ལས་སྐྱེས། ཚོས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱུན་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་སྐྱང་བའི་དཔལ། སྐྱུ་ལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་འཆང་བ་ལོ། ཞེས་པ་ནས།
མཚན་བརྗོད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་གཞན་དུ་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གོ་སྐྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། ལྷས་དོན་འབྲེལ་བས་བཤད་ཅིང་གོ་སྐྱ་དང་བཅས་པས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩོ་རྩེ་ཅན་གྱི་བཞུགས་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། བཞུགས་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་དོན་
སྟོས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་བཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ལྷི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞུགས་
པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། རྩོ་རྩེ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པར་
བསྟན་པས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱིབ་པ་སྐྱང་རུང་དང་གཉིན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་
སྐྱིན་པའི་སྐྱད་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དུས་ཀྱུན་ཏུ་ངེས་པར་རྩོ་རྩེ་ཅན་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་བརྟན་མེད་ལྷ་ག་ལ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷི་འཛིག་

རྟེན་དང་ནང་ལུས་དང་གཞན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་
བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞི་མཚོ་རིས་ས་སྟེང་ས་ལོག་གི་འདྲིལ་རྟེན་སྣ་
ཚོ་གས་པའི་སྤོགས་སུ་གོང་གི་ཚིགས་བཅད་དུ་ག་ཅུ་བར་གསུངས་པ་སྣང་སྐྱུ་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི་རྩ་ག་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བང་
དུ་མཚོག་གི་ལུས་ལ་སྐྱར་ན་གསུམ་ལས། རྒྱུང་ལ་སྐྱར་ན་དབུ་མར་སྟོག་རྒྱུང་རབ་
དུ་རྒྱ་བ་དང་། ཐེག་ལེ་ལ་སྐྱར་ན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་གྱི་ཁྲབ་བདག་འགྱུར་མེད་གྱི་
ཐེག་ལེ་ནི་སྟེ་བ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་འཁོར་ལོ་དུ་ག་གི་སྟེ་བར་གནས་པ་དང་།
སེམས་ལ་སྐྱར་ན། སྐྱ་སོགས་ལུལ་སྤྲ་དག་ལ་དབང་པོ་གང་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་རང་གི་
སེམས་འགོ་བ་སྟེ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ལ་སྐྱར་ན། ལུལ་སྐྱ་སོགས་
མེད་པར་ཡང་དེར་སྣང་བའི་སྟོང་བ་ལ་ཡང་སེམས་འཇུག་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་སྐྱར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡབ་ལུལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པས་གནས་པ་ནི་རྩ་ག་ལ་ཞུགས་པའོ། །སྐྱ་བཞི་ལ་གང་ཞིག་ཨེ་ཡིག་ལ་མི་
ཡིག་གནས་པ་སྟེ་མཚོག་དུ་བདེ་བའི་གནས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་དག་པའི་སྐྱ་ལ་ཐེག་ལེ་རྒྱ་
བ་ཁུ་བ་སྐྱ་རྟོ་རྟེ་སྐྱ་བ་སྐྱ། ཚིག་དག་ཉི་མ་དུལ་གསུང་རྟོ་རྟེ་ལོངས་སྐྱ། ཨ་ཡིག་སྐྱ་
གཅན་ནམ་ཤེས་ཤུགས་རྟོ་རྟེ་ཚོས་སྐྱ་སྟེ་དེ་ནམས་གཅིག་དུ་“སྐྱར” བ་སོགས་རྩ་ག་
ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཞུགས་པ་བོ་ནི་རྒྱ་མེད་པས་གཅིག་ལྟ། གཞོན་དུ་མེད་པའི་

༡ མ་གྱི། ༤༧༡ན། རྩོར་ སྐྱ། ༤༧༡ན། རྩ། ༤༧༡ན། རྩོར་ * རྩོར་

དོ་རྗེ་ཅན་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་དང་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་གནས་གསུམ་དུའང་དོ་རྗེ་ཅན་བཞུགས་པ་ནི་སྤྱི་དགསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ནང་སྤྱི་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཙུང་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ནས་ཐུག་དང་ཞབས་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ཐག་བཟང་དང་། རྒྱུད་མཐུན་ཡང་། རི་ལྷ་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། འཕམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགོ་བཙུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བཞུགས་པ་པོ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་གཞིའི་དོན་བཙུག་ལྟར་འདས་སུ་བཟུག། དེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྣམས་དག་ལས་སྐྱེད་གཞིའི་ཚིག་འདི་རྒྱུད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་འདི་རྒྱུད་ནི་ཨེ་མི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་འོ། །བདག་གིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཐོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་གཙུག་ཉོར་གྱི་རྩ་བ་ཉི་ལོག་བཞུ་བ་ལས་གང་ཞིག་སྤྱི་མཐོན་སྤྱི་ཁའི་རྩ་སྤྱིས་དང་། ལྟེ་གསང་དང་བུད་མེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ག་བརྒྱུར་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གོ་ལ་བ་སྟེ། འཛག་པའི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་དགའི་རང་བཞིན་གྱིས་མཚོག་གི་བརྒྱ་ལོར་བུ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་འཕོ་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་ཐིག་པ་འདིར་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་རབ་ཏུ་

ཁྲིམ་ལ་གནས་པ་ཅན་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྐྱེལ་བའི་སྲུང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་ཞིང་ག་ཤེགས་ཏེ་དོན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི། དུང་འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་དུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་བ་འདས་པ་དང་འབྱུང་འབྱུང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ལུང་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་དང་བར་མཛད་ལ། དད་པ་དང་རྟག་ཏུ་རང་རང་གི་སྣང་ངོར་བདེན་པའི་ཚོས་ནི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྐད་གཞན་ཏེ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་དག་གིས་གསུང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ལམ་ལ་དགོད་པར་བྱེད་པའི་གསུང་འདི་ནི་འགྱུར་མེད་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་ལྡེའི་སྐད་ཉི་ཆེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉན་རང་དང་དབྱེ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་སྟོབས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་སྲིད་གསུམ་གནས་སུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། བམ་མཁའ་ལ་བརྒྱ་ལྷན་གཞུ་འཇའ་ཚོན་སྣང་བ་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱིས་རིང་བསྐྱེལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བ་རྒྱལ་བ་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་སྟེ་མི་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སེམས་ལ་བག་ཚགས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་དྲུངས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་རྩ་བ་སྣང་བ་

བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རོང་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་འཇུག་པ་སྟེར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འཇུག་དེ་དག་ལས། རྒྱལ་བའི་སྐྱེའོ་རྗེ་ནི་གཟུགས་
སོགས་ལུལ་དང་མིག་སོགས་ལུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་བཞོར་བ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཟོད་བྱའམ་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་བྱ་བ་ལྟ་བུར་
སྤང་བའི་སྟོང་གཟུགས་སོ། །དེའི་གསུང་གི་དོ་རྗེ་ནི་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱང་སྟེ་རང་རང་གི་བསམ་བ་ལྟར་རང་རང་གི་སྐད་རྣམས་
དག་གིས་ཚོས་མཐའ་ཡས་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དོ་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོགས་
བ་ཅི་ལྟ་བ་དང་། བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་པ་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཅི་སྟེད་པ་
གཞིགས་པ་ནི་ཅི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་མ་མེད་པའི་རྟོང་བྱ་ཆེན་པོས་
གང་ལ་རེག་པ་ལོར་བྱུང་བྱེད་པ་ལྟར་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་སྤྲ་ཚོགས་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་རྗེ་རྗེའོ། །གསུམ་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་སྟོོས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་དག་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྤྱང་པོའི་བརྒྱའི་ལྟའི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་དང་། རིགས་
བྱུག་ཡབ་ལུམ་གྱི་དག་པ་དང་། སེམས་དབའ་ཡབ་ལུམ་གྱི་དག་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་འགྲུར་མེད་བདེ་བར་རོ་མཉམ་འབྲས་སྟེར་
པར་བྱིན་བྱུག་དང་། ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ་བརྟུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
བརྟུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །རྒྱས་མ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ནི་སྤྱི་བ་
པས་དག་པའི་མཚོག་གི་བདུད་ཅི་རྣམ་པ་བརྟུ་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

གྲིས་གང་བའི་བྱམ་བ་དེ་དག་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་གངས་སུ་བྱམ་བ་རྣམས་འདྲེན་ཞིང་བྱམ་བ་རྣམས་བྱམ་མ་རྣམས་གྱི་ཡབ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་སུ་གསུངས་བས་ཡབ་ཡུམ་དུ་མི་འགྲུབ་བའི་སྲིང་རོ། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བ་ཉམས་བ་ནི་གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་འདོད་ལྷ་དང་འཕྲོག་བྱེད་དག་པོའོ། །རྩི་རྩེ་བཞིའི་ཚོགས་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་སྡོན་བ་ལ་སོགས་བའི་མཚན་མ་བཞིའོ། །ཕྱག་རྒྱ་དུག་རྣམས་ཐིག་ལེ་སྟོང་བ་ཡི་གོ་དུག་སྟེ་སྲིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་གསུམ་བསྐྱེད་བ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་སྲིབ་བྲལ་དུ་རོ་མཉམ་བ་གཅིག་ཕྱུངོ། །

གཉིས་བ་ནི། འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་ནི་ཀུན་ནས་དྲངས་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་མཚན་མའོ། །འདིའི་ཆགས་བ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་ནི་བརྒྱའི་མཚན་མའོ། །ཉོན་མོངས་གཙོད་ཅིང་ཟད་བ་ནི་རལ་གྱིའི་མཚན་མའོ། །རྩི་རྩེའི་མཚན་མ་དག་རྣམ་ཤེས་སྲིབ་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྟོག་བས་མི་བྱེད་པའོ། །མི་ཤེས་བ་འགྲུང་བའི་མ་རིག་བ་གཙོད་བ་ནི་གྲི་གྲུག་གི་མཚན་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་རིགས་དུག་གི་མཚན་མ་རྣམས་ཏེ། དུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་གྲིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྲོམ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྤང་ཁམས་སོགས་ནམ་མཁའ་བཞིན་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བར་རིག་བར་བྱུངོ། །རི་ལྟར་ན། གང་དུ་ངེས་བར་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིགས་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། རྒྱུར་གྱུར་བ་འཁོར་བ་བ་རྣམས་གྱི་གཟུགས་སྤང་སྲིབ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྤང་རྣམ་སྐྱེད་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱུག་ཉམས་བའི་བདེ་ཆེན་ནི་རྩོར་བ་ཆེན་པོ་

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྲུང་དང་། མིང་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉམས་
 པ་ནི་དོན་རྗེའི་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་སོར་རྟོག་སྤང་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་འདུ་
 བྱེད་ཉམས་པ་ནི་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་དང་། གནས་སྐབས་བཞིའི་སེམས་ཉམས་
 པ་དེ་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་མིན་པ་སྟེ་མ་
 རིག་པ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཉམས་པ་ནི་དོན་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་ཉིད་དོ། །འཕྲུང་བོ་དུག་པོ་འདི་དག་རྣམ་སྤང་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རིགས་དུག་
 བོ། །གཞན་ཤེས་ཀྱི་རིགས་དུག་ནི་ཁམས་དུག་སྐྱབ་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉི་སྟུག་
 དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། ཞེ་སྤང་ཉམས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན། སྐྱབ་མ། ལྷ་མ་གུ། འོས་དཀར་མོ། སྐྱོལ་མ། དབྱིངས་སྟུག་མ་སྟེ་སྐྱབ་བྲལ་
 ཀྱིས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སོ། །སེར་སྐྱ་ཉམས་པ་ནི་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་སྟེ། དེ་ནི་
 སྐྱབ་བྲལ་འགྲུང་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་དང་མ་མཐོང་མངོན་སྟོག་གི་གསུགས་ནི་ནང་དུ་ཡིད་
 དུམ་མ་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་མིག་ས་སྟིང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་པོ་ནས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་
 གསལ་བར་ཐོས་པ་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བཟང་པོ་
 མཁའ་སྟིང་དོ། །རང་གི་དཔལ་བའི་རྒྱ་བའི་བདུད་ཅི་འཇག་པའི་བདེ་སྟེང་དག་ཉག་
 ཏུ་ཡས་འབས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་དབང་སྟུག་སྐྱབ་བྲལ་
 ཀྱི་སྟེམ། །དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་རིག་པ་ལ་ཆགས་པ་འཕྲོག་པ་འདི་རིག་པ་ལུས་
 ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱབ་བྲལ་སྐྱབ་སེལ་ཉེ་དོན་རྗེ་རིག་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཐབས་ཤེས་

འགྲོགས་པ་ལས་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་མཉམ་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཉེ་དེ་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་
འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཀུན་བཟང་སྟེ་ཡིད་སྲིབ་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཏུ་གིས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་གསོ་སྦྱོར་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་དག་གྲང་
སེམས་བཅུ་ལྔ་མོར་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །སྣ་ཚོ་གས་གཟུགས་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར།
གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་དང་སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་སོགས་འདི་རྣམས་རྒྱལ་བ་མཚོ་ག་གི་ཡུལ་རྣམས་
ཏུ་གསོ། དེ་ནི་སེམས་མ་ཏུ་གསོ། །དེ་རྣམས་ཅན་ཀུན་ནས་སྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་
དྲངས་ཤིང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་འདི་རྣམས་བསྟེན་ན་འདི་རྣམས་
མཚོ་ག་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྟོག་པས་གོས་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་སྐྱུན་ལྡན་ལས་གཞན་ཐ་མལ་པའི་
དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་པ་དང་ནི་མཐའ་དག་འགོ་བའི་དབང་པོ་ཏུ་གསོ་སྦྱོ་
ཡིས་རྟོགས་བྱ་མིན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱས་དོན་འགྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་གོ་སྲོ་དང་བཅས་པས་དོན་བསྐྱེད་
བ་ལ་གསུམ། ཁོ་པོ་བཅུའི་རྣམ་དག་སྐྱས་པ་འགྲེལ་པས་བསྟན། སྲིབ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
ལས་གསུང་དང་སྐྱའི་ལྷ་སྐྱོ་ཚུལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྐྱ་སྐྱོ་ཞིང་ཚོས་བསྟན་པའི་
དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་དགུག་གཞུག་གི་དེས་དོན་གྱིས་ཐུགས་
ཀྱི་སྐྱོ་བའི་རྣམ་དག་དང་། ལྷ་སྐྱས་བསྐྱལ་གྱི་དེས་དོན་དང་། བདུད་བཙུགས་ཚོས་
འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་གྱིས་སྐྱའི་སྐྱོ་བའི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དགུག་གཞུག་བསྟན་པ་དང་། དེ་དེས་དོན་རྗེ་གས་རིམ་ལ་
སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐོམ་པའི་རྒྱལ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྗེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་འཁོར་ལོ་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་བུ་བ་ནི་རྩོམ་པོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སྤྲུགས་དང་། རྩོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་རྒྱས་ཤར་སྐྱོ་ལུབ་བྱང་གི་ཁོ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་ནི་རྩོ་རྗེ་མཁམ་འཕྲོ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ནང་དུ་སྐྱུར་ཏེ་གསུངས་པ། ཡེ་ཤེས་གཞུག་བ་འདིར་ནི་
ལུས་ལ་སྦྲར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཞེས་པ་ནི་ན་རྒྱུད་སྟེ་སྤྲུག་རྒྱ་གསུམ་དང་འཕྲོགས་
བ་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་ཁྱ་བ་སྟེ་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེའི་དགུག་བ་ནི་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གི་ཚོགས་དབུ་མར་འགོག་བ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱེད་དེ། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དེས་སྟེང་དུ་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་བོར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་གཞུག་བ་སྤྲུགས་བྱེད་ཀྱི་
ཞེས་པ་ནི་གཏུམ་མའི་མེ་ཡིས་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དེ་བཞུ་བར་བྱས་ནས་ཁྱ་བ་ཐིག་
ལེའི་གཞུགས་མགྲིན་སྟེང་སྟེ་གསང་གི་བརྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་མེ་ཁམས་རོ་མར་
རྒྱུད་བཅིངས་པ་སྤྲུགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །འེངས་བྱེད་ཅེས་པ་སའི་ཁམས་དྲུང་
ཅན་མར་རྒྱུད་བཅིངས་པ་དེ་ལས་ནི་ཐིག་ལེའི་གཞུགས་དེའི་བཅིང་བ་བྱེད་དེ་ཐབས་
ཤེས་སྐྱུར་བ་ལས་མཚོག་གི་བདེ་བའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་མཐོགས་པས་ཁྱ་བ་
ཡོངས་པ་ནི་ཞོར་བུ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོར་མི་སྟེར་རོ། །འེངས་བྱེད་ནི་རྒྱའི་ཁམས་
ལྷ་ལ་ན་སྟེ། ཐིག་ལེ་ཁྱ་བ་བསྐྱ་བའི་རོ་པོ་ལས་གཞན་དྲུང་པའི་རོ་པོ་གསང་བའི་བརྒྱ་

དང་རྗེ་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ནི་གཤོ་བའི་ཁུ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེའི་བཅའ་བཞི་ཅི་
ཚུའི་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་རྒྱུང་བཅའ་ས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་ལས་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་
དབང་གིས་མཉེས་པ་སྟེ་ལུས་ལ་བསེལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །

སྤྱད་མྱི་མ་ལས་ཀྱང། གང་ཞིག་ཁོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་རྒྱ་བ་དང་བཅས་
སྟོག་རྒྱུང་རབ་དུ་བཅོམ་གྱུར་པ། །ཉི་མ་དང་བཅས་སྟོག་རྒྱུང་རབ་དུ་བཅོམ་གྱུར་
གང་ཞིག་ཁོ་བོ་པརླ་མཐར་བྱེད་དོ། །སྤྱ་གཅན་དང་བཅས་སྟོག་རྒྱུང་རབ་དུ་བཅོམ་པ་
གང་ཞིག་ཁོ་བོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ། །མཇུག་རིངས་དང་བཅས་སྟོག་རྒྱུང་
ངེས་པར་བཅོམ་པ་གང་ཞིག་ཁོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོག་པ་
དག་ལས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཉམས་པར་
བྱེད་པ་རྗེ་རྗེ་བྱུགས་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་སྟེ། གྱི་
རྗེ་རྗེ་ད། བདེ་བ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཡང་གནས་དེ་ནས་སྟེང་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཐུན་པའི་
བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བརྗོད་པའི་རྗེ་རྗེའི་སྤྱ་རྣམས་
ཀྱིས་རབ་དུ་ཉོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྟེ་བའི་བྲལ་བ་ཅན་ཀྱིས་སྟེ་བར་རྒྱ་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྤྱན་མས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ།
སྟེང་མཐོན་སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་བྲལ་བ་ཅན་ཀྱིས་རྣམ་སྐྱིད་དང་སྤྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་
བྲལ་བུས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱ་མ་གཤི། །ཤོས་དཀར་མོ། སྟོལ་མ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱལ་
བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་ཁུ་བ་བྱེན་དུ་བསྤང་བ་ན་བདེ་བ་

ཆེན་པོ་འཕྲོ་བའི་རྗེ་མ་དང་བྲམ་བར་གྱུར་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་རྣམ་འབྱོར་པ་ལྷན་
ཁམས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་པོས་ལྷགས་འབྲིགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་དང་
བལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལས་རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་འབྱོར་མའི་སྐྱ་ཡིས་བསྐྱང་བ་ཅམ་
གྲིས་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་འབྱོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་ངེས་པའི་དོན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སོག་མར་ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་དང་། དེ་ནས་
དགྲུག་གཞུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ནི་མངལ་གྱི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་བཅས་པའི་སད་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྦྱོན་དུ་བྱས་ཤིང་། སོག་
བརྒྱུས་ནས་ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དགྲུག་གཞུག་ཡིན་པས་དེ་
དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་བཅས་མ་ཐག་རྒྱང་དབྱ་མར་
རྒྱ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དགྲུག་པ་རྗེ་རྗེ་འུགས་གྲིས་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཀུན་རྗེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
ཐེག་ལའི་རྣམ་འབྱོར་ལས་སྐྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་འགྱུར་བའི་རྗེགས་རིམ་དོན་དམ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ལོ་བཅུ་དུག་གི་མཐར་ལུ་བ་རྗེགས་པའི་ཆེ་སྤྱི་གཙུག་ནས་
འོར་བུ་བར་ལུ་བ་འབབ་པ་ཐེག་ལའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་ཡེ་ཤེས་དགྲུག་གཞུག་ཡིན་ལ།
འོར་བུ་ནས་གཙུག་ཏོར་དུ་ཐེག་ལའི་རྗེགས་པ་སྐྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་ལུ་བ་སྐྱུས་
བསྐྱུལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་སྤྱི་མོར་རྗེགས་པར་བྱེད་པ་སོག་རྒྱང་

བཅིངས་པ་ལས་འབྲུག་པའི་སྲིད་ལེ་ཤེས་དབྱུག་པ་ལིན་ཏུ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་
འདིར་གསུངས་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲུང་བྱས་པར་
རྗེས་སྤྲིད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ཀྱི་དབྱུག་སྤྱོད་བྱུང་
རྒྱུར་འགྲོ་ལོང་རྣམ་དག་ལ་བསྐྱུན་པ་དེས་པར་སྟོབས་རྒྱུར་བཅིང་བ་ཁའི་དབང་པོ་སྐྱིབ་
བྲལ་དབྱུག་པ་སྟོན་པོས་བྱེད་པ་སྟེ་རྣ་ས་ནའི་རྒྱུར་བཅིང་བ་རྟུང་པའི་དབང་པོ་སྐྱིབ་
བྲལ་ཁོ་བོ་མི་གཡོ་བས་བྱེད་ཅིང་། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་དུས་མཐའ་ཉི་མ་
དང་མཚུངས་པའི་ཁ་དོག་ཅན་མཐའ་ལས་བཅོམ་འབྲུས་ཏེ་སྟོབས་པ་ཆེ་བཤད་པའི་
དབང་པོ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུར་འགོག་པས་བདུད་དེ་ལ་ཕྱར་
བྱས་གདབ་པར་བྱེད་དོ། །ལག་པའི་དབང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོས་སྤར་
སེལ་གྱི་རྒྱུར་འགོག་པས་བདུད་དེའི་བཅོམ་འབྲུས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་ས་
གཞི་ལ་གནས་པའི་བདུད་དུང་དེངས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚོག་དབང་སྐྱིབ་བྲལ་
གཞོད་མངེས་ཀྱིས་ལྷ་ལ་ནའི་རྒྱུར་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཅི་བའི་དབང་པོ་སྐྱིབ་
བྲལ་གཙུག་ཏོར་གྱིས་ནི་གཅི་བའི་རྒྱུར་བཀག་པ་ལས་བདུད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུག་
ཉམས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་སྤར་
ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བཞིན། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་རྒྱུག་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁོ་
བོའི་རྣ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱུག་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་
འབྲེལ་པས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པ་ནི། དེ་ནས་དབྱུག་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

གྲིས་ལས་དབང་ལྷ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱ་བ་འགྲོ་འོང་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པའི་རྩ་འབྲུལ་དང་། ཟག་པ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་སྡོམ་གྱི་གནས་
 རྗེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་བྱེད་ཅིང་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་རྣམས་ལ་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། གཡས་གཡོན་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུང་
 འགགས་པས་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མིག་གཉིས་རྣ་བ་གཉིས་སྣ་གཉིས་སྟེ་དང་
 སྟེ་རྒྱུང་གཙུག་ཉོར་དང་ལོར་བུའི་སྐོ་སྟེ། བཅུའི་སློབ་འགགས་པ་ལས་སྟོབས་བཅུ་
 བརྟེས་པས་བདུད་གྱི་རིས་ཐམས་ཅད་པམ་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཅ་བར་བརྗོད་པའི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བར་བྱེད་དོ།
 ཞེས་པ་སྤྲས་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པའི་རིས་པའོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་སྟོབས་
 བཅུ་ཞེས་དུ་འགྲུང་ལྟར་འོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱིབ་མེད་གྱི་ཚོས་གང་ཅུང་
 བྱེད་སྟོས་པ་ཡོད་པ་དག་གྲང་བྱུང་བའདུག་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་འབྲུང་པོ་ལས་སྐྱེས་
 མཐར། ཞེས་པ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་བྱུང་བའདུག་གྱི་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ལ་ནི་འབྲུང་པོ་སྟེད་དང་བཅས་པའི་བྱེ་བ་སྤྲལ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་
 རྣམས་ཏེ། བར་ཏུ་བ་སྐྱེའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གྲུང་པའི་ཁམས་གྱི་
 ཚོགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་གསུང་དང་སྐྱེའི་སྣ་སྟོས་
 ཚུལ་ནི། ཡི་དུགས་རྣམས་སྐྱིན་པའི་སྤྲད་ཏུ་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་
 དོན་ཏུ་རྐང་སོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་མེན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐྱིན་པའི་དོན་ཏུ་ལག་སོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ། ཅར་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་

ལྷ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་སྤོས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྷ་སྤོ་
ཞིང་ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་རང་གི་ལུས་ལ་
ཚང་ཚུ་ལ། སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་བསྟན་པ། སྤོབ་མའི་དབྱེ་བས་དབང་གི་དབྱེ་
བ་བསྟན་ཏེ་འོག་མ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱུན་གྱི་དོན་དུ་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་མང་པོ་
ཅན་དཀྱིས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པའི་ལྷ་འདི་དག་རྣམས་འབྱོར་བས་ནང་དུ་
རང་གི་ལུས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་དང་ས་བོན་གྱི་སྤྲུགས་ནི་རྣམས་པ་མང་པོ་
རིགས་དྲུག་ལ་གནས་བ་སྤར་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་
གིས་རྣམས་འབྱོར་མ་དང་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གྲང་
འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དུ་བསྟན་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་ནི་དབང་བསྐྱར་རྣམས་པ་གཉིས་གྲང་བུ་
སྟེ། སྤོབ་མ་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་འཛིག་ཉེན་
པའི་དབང་བཅུ་དང་ལྷན་མེད་པའི་ལམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་ཉེན་
ལས་འདས་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པའོ། ཞེས་པ་དབང་གི་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབང་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་སྟོན་བ་གནས་བ་དྲུག་པའི་དུས་བུ་བཤད་བ་ལ་
གསུམ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གི་དབྱེ་བ། དབང་དོན་
ཉམས་སུ་སྐྱང་ཚུལ། ཉམས་སུ་སྐྱངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛིག་ཉེན་
དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གི་དོན། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གི་

ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་མོ་ལོ་སྤྱོད་བསྟན། དབང་བཞི་པའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་གི་གང་ཞིག་ཤེས་རབ། ཅེས་སོགས་ཉེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐེག་པ་
འདིར། གྱི་རྗེ་རྗེས། རྒྱུ་ལ་དག་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །བཟླ་བ་གསང་བ་དེ་བཞིན་
ལོ། །ལག་བཅངས་ལ་ཞི་ཤེས་རབ་ཉིད། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཉིད། ཅེས་པ་
ལྟར། དབང་གང་ཞིག་རྒྱུ་ལ་དང་བཟླ་བ་དང་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་གཉིས་གཉིས་
འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ཞེས་པའི་བྱི་མ་དག་གྲེན་གྱི་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་དབང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སློབ་
དཔོན་ཉེ་བྱམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱོད་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་
གསུངས་པའི་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་དང་ཉེ་བརྗེས་ལ་སོགས་པ་ལས་
གསུངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་དེ་ནི་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་འབྲེལ་འབྲེལ་གྱི་
སློབ་དཔོན་གྲེན་པའི་སྤྱོད་དུ་བརྗེས་དབང་ཙམ་སྟེ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་བཞི་ནི་མ་
ཡིན་ལོ། །དེའི་རྗེས་མཚན་དང་དབང་བསྐྱར་ནས་ནི་དབང་བཞི་པའི་དེ་ཉིད་དབང་བཞི་
པའི་དོན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལོ་ནའི་དབང་ཡིན་ལ། དེའི་
དུས་ཉིད་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་ཚོགས་པས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་ཅེས་
གསུང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་དང་བཟླ་བ་དང་ལག་པ་བཅངས་པ་
དང་གཉིས་གཉིས་སྤྱོད་བཞེས་པ་འདི་གཞིན་གྱི་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་དབང་འདྲེན་བཅས་རྣམ་པ་
བཞི་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དབང་བཞི་པའི་དོན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུང་ལོ། །

འདིར་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དབང་བཞི་པ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ནི་གཉིས་གཉིས་
འབྱུང་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་
པར་དབྱེད་ན་དབང་བཞི་པའི་དོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུང་

རྟོ། །འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་འབྱུང་བས་འཛུགས་
བ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བར་མེད་དེ། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རྟོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཛུགས་བདེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུར་ཏེ། དབྱེད་ན་ཐབས་ཤེས་གང་
རུང་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིར་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
ཐབས་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཐབས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

གལ་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ལས་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དེ་དག་གཉིས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་ལ་དབང་བཞི་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
ཀྱང་མེད་དེ་ཅི་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མི་འགྲུར་རོ། ཞེས་བ་འདོད་བ་དེ་
ལྟ་ནའང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་སོ། ཞེས་གྲུབ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྲུར་བའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་མ་ལ་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་བདེ་

བ་བྱིས་པ་བྱམ་དབང་དང་། ལྷ་ག་བལྟས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལ་
བབ་པ་གསང་དབང་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལག་བཅངས་དང་གཉིས་གཉིས་སྐྱོར་བ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་རྒྱན་པོ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཏེ། ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་གི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐོས་པའི་སྐོ་
ནས་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་ལས་འཛུགས་དང་གྲུབ་བ་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོའོ། །

སྐབས་འདིར་བདེ་བ་བྱིས་པ་དང་དར་དཔ་ལ་བབ་པ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་བདེ་བར་
བྱས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་མ་ལ་རེག་པ་དང་རྣ་ག་ལ་བལྟ་བ་པོ་ཐབས་ཡིན་པའི་སྐོ་
ནས་ཡིན་ལ། ལག་བཅངས་དང་གཉིས་གཉིས་སྐྱོར་བའི་བདེ་བ་ནི་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་བདེ་བར་བཞག་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་མ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་པའི་དབང་གསུམ་ནི་
ཆགས་ཅན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བྲང་དོན་འཛིག་ཉེན་པའི་དབང་བཞིར་བསྟན་
ཏོ། །དེས་དོན་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཚོག་
གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་སྟོང་གཞུགས་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་
ཅམ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཅ་ལ་མཐོང་བའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་
གཞུགས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་སེམས་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ཅོགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བ་ཅམ་སྟེ། རང་གི་ཡིད་དབྱེ་མར་འགོག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མེ་ལོང་
གི་ནང་དུ་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུར་རང་གི་སེམས་ལ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་

ཐ་དང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྟན་
བ་ལྟར་རྣམ་འབྲོར་བའི་དབང་པོ་སྟོག་ཐུར་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་འབྲོར་དང་ལྡན་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བརྟེན་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་སྤྱོད་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བར་གྱུར་བ་དེས་ནི་ནང་གི་འདུད་ཚོགས་རྒྱུད་དང་རྣམ་
རྟོག་ལུལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལ་
སོགས་པ་སྤང་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་བསྟེགས་ཏེ་རྣམ་འབྲོར་བ་རྣམས་
ལ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་བསྟོམ་པའི་སྦྱོར་བས་ནང་གི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་གཙོད་ཅིང་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བར་རོ་མཉམ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་། དེ་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་ནས་སྟོན་བ་དབལ་ལྡན་སྤྲ་མར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགྲོལ་བར་བྱའོ། །འདིར་
དབང་བཞི་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་གངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ན་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་
གཟུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དག་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
སེམས་དེའི་སྤང་བ་སྟེ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དག་ཀྱང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བ་བཅུ་པོ་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་སྤང་བ་སྤྲ་མབ་བ་ལྟ་བུ། སོ་སོར་སྤྱད་པའི་
རྣམ་འབྲོར་བས་མཛོན་དུ་མཛོང་བ་དེ་ཉིད་ནི་བཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་རང་གི་མིག་གིས་གཟུགས་བརྟན་མཛོང་བ་བཞིན་རང་
གི་མིག་གིས་བཟུང་བ་ནི་ཞེས་འདོན་བ་ལྟར། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་རང་གི་མིག་གིས་
རང་གི་མིག་གི་གཟུགས་བརྟན་མཛོང་བ་ནི་རང་གི་མིག་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་

བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱང་
བར་བྱ་བ་དག་གོ།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་དབང་ནི་བཞི་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་
ནི་འདིར་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བརྒྱང་བར་བྱ་བའི་སེམས་
ལྷན་ཆུ་ཆེན་མོ་སྟོང་གཟུགས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་འཕྲོར་པའི་དབང་པོ་སྲི་
རོལ་པའི་ལུལ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མི་འཇུག་པ་ནང་དུ་སྟོང་པའི་གཟུགས་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱག་ཆེན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ཡན་ལག་ལྷན་ལས་སོར་སྤྱད་དང་
བསམ་གཏན་དང་སློབ་ཚུལ་དང་འདྲིན་པ་ནི་དབང་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཅེས་བརྗོད་
དོ། །ཞུགས་པ་དེ་ལས་རྗེས་བྱུང་གི་མཇུག་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཀྱི་ཐོག་མར་དབང་བཞི་པ་
ཐོབ་པའི་མགོ་བཙུགས་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ལྷ་དན་ལས་འདས་
པའི་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་འགྲུང་མེད་ཉིད་རྗོགས་པར་ཐོབ་པ་ནི་དབང་བཞི་བཞི་
པ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱིས་པ་བྱུང་དབང་དང་དར་ལ་བབ་པ་གསང་དབང་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་རྒྱན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་འདྲིན་ཉེན་པའི་དབེ་ལས་འདས་པ་འདྲིན་ཉེན་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་བ་འདྲིན་
བདེ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཉོ། །ཚོད་པ་དང་བལྟ་བ་དང་རེག་པ་དང་འཇུག་པ་དང་
ལག་བཅངས་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་འབྲིག་པ་དང་བྲལ་བ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་ཉེ་དབང་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་

འདི་སློབ་དཔོན་གང་གི་སྣང་ལ་གནས་བ་ཞེས་བ་སེམས་ཀྱིས་བསྐོས་པ་སྟེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བ་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་སྣང་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ལ་གནས་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་སྟེ་འགྱུར་མེད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་དབང་བཞི་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིར་རྟོགས་བར་བྱེད་བ་སྟེ་སྟོན་པ་པོ་རྣམས་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་རྗོ་རྗེ་འཛིན་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་བ་དབང་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལམ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྐྱོད་ཚུལ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བསྟེན་བ་དང་། དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཟད་ཅིང་རྟོགས་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོར་བསམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། སོག་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། དང་པོ་ལ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར། ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བསམ་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གི་སེམས་འདིའི་སྣང་བ་སྟོང་ག་ལྷུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་ཞུགས་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་སྣགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་བ་ལ་མ་སྟན་བར་རྣལ་འབྱོར་གོམས་བ་རྣམ་བ་གཉིས་ཏེ་སྟན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་སྐྱ་གབ་མེད་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གོམས་བའོ། །

གཉིས་བ་ནི། གང་ཞེག་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྐྱ་མའི་མན་དག་གིས་དབུ་མར་སྟོག་རབ་ཏུ་ཞུགས་བསམ་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་ཁོ་ན་ལས་དུ་བ་ལ་

སོགས་པའི་མཚན་མ་བཅུ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་མཁར་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་ཏེ་
སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་དང་། མིག་མི་འཇུ་མ་བ་གཙུག་ཏྟར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་
ལྷ་སྒྲུངས་དང་ལུས་གནད་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུང་སེམས་རྩོུ་རྗེའི་
ལམ་སྟེ་དབུ་མའི་ནག་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས་སྤྱན་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ནི་དུ་
བ་ལྷ་བྱ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་ལྷ་བྱ་དང་རབ་གསལ་དེ་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྤྲང་མེ་བྱེད་ལྷ་བྱ་
ཉིད་དང་མར་མེ་ལྷ་བྱ་ཞེས་པའི་མཚན་མ་བཞི་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
མཐོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དེ་
ལས་ཀྱང་ཉིན་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་མཐོང་ངོ་། །གང་ཞིག་མཐོང་ན་ནམ་མཁའ་ལས།
རྩོག་པས་མ་བཏགས་པར་རང་བྱུང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཆེ། ཞེས་པ་སེར་པོ་
འབར་བའི་རྣམ་པ་མཐོང་སྟེ། སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། འོད་ཚེན་
རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ལམ་མེ་བ་ནི་རྩ་བ་ལྷ་བྱ། སྤང་བ་སྟེ་དཀར་
པོ་འབར་བའོ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ནི་ཉི་མ་ལྷ་བྱ་དམར་པོ་འབར་བའོ། །ཡེ་ཤེས་སྤོན་
མ་ནི་རྩོུ་རྗེ་སྟེ་སྤྲ་གཅན་རིན་པོ་ཆེ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནག་པོ་འབར་བ་ཡིན་
ནོ། །འབར་བ་བཞི་པོ་འདི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བཤའ་བའི་རྒྱུང་དང་། ལྷ་ལ་ནའི་རྒྱུང་
དང་། རྣ་ས་ནའི་རྒྱུང་དང་། སྤོག་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤའ་
ངོ། །སྤྱན་པ་སེམས་པའི་མཚན་མ་བརྒྱུད་པོ་འདི་ཡུམ་རྣམས་དང་སྤྱོར་བའི་ཆེ་དུ་བ་མ་
དང་སེར་མོ་འབར་མ་ལ་སོགས་པ་མོ་རྟགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཟི་བཟིན་ཆེན་
པོ་འོད་གསལ་བ་ནི་སྤོག་ལྷ་བྱ་སྟེ་མཚོག་གི་ཆའོ། །འདི་དུང་ཅན་མར་རྒྱུང་ཞུགས་

སའི་མཚན་མའོ། །

སྐྱབས་མཚོག་མངའ་བདག་རིག་སྐྱབས་རྒྱལ། ཞེས་བ་ནི། འགྲུང་མེད་བདེ་
བས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་སྐྱོབ་བས་སྐྱབས་མཚོག་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་
མངའ་བདག་རིག་སྐྱབས་རྣམས་འགྲུབ་སའི་རྒྱུར་གྲུར་བས། རིགས་སྐྱབས་རྒྱལ་
ཞེས་བ་ནི་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་སྐྱོན་སོ་སྐྱོན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་སྟེ། འདི་
ནི་གཅི་སའི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་སའི་མཚན་མའོ། །དེ་ལ་མཚན་མ་སྐྱ་བརྒྱད་ཁྲབ་
བྱ་དང་སྤི་མ་གཉིས་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པར་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་བ་རྒྱ་རོ་བས་སྤི་མ་
གཉིས་ཉིན་ཉགས་ཉིད་དུ་མཛོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་མ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདུས་བ་
སྤི་མ་དང་དོ་རྗེ་གྲུར་ལ་སོགས་པ་ལས་མཚན་མའི་རྣམ་འབྱོར་དང་མཚན་ཡང་དག་
པར་བཛོད་བ་ལས་ཉིན་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་
སོ། །འདུས་བ་ལས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་ན། འགོག་བ་དོ་རྗེ་བཟོད་སེམས་ལ། །མཚན་
མ་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་འབྱུང་ཉེ། །དང་པོ་སྤིག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སྟེ། །གཉིས་བ་དུ་བ་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་བ་མཁའ་སྤང་རྣམ་པ་སྟེ། །བཞི་བ་སྐྱོན་མ་འབར་བའོ། །ལྷ་བ་ཉག་ཏུ་
སྤང་བ་ནི། །སྤིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་མ་དང་པོ་
གཉིས་གོ་ལྟོག་པར་གསུངས་བ་ནི། །རྒྱ་རོ་བས་སྐྱབས་དོར་གྱི་ལྷུང་བྲངས་པར་རྣམ་
འབྱོར་བས་རྣམ་མཁའ་ལ་དང་པོར་དུ་བ་མཚོར་སྟེ། །སྤིག་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རང་
གིས་ཉམས་སུ་སྐྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ངེས་དོན་ལ་འདི་ནས་
བཤད་བ་ལྟར་འཆར་གྱི་འདུས་བ་སོགས་ལས་རྒྱུད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་དགག་
སའི་ཆེད་དུ་གོ་ལྟོག་པར་བརྟན་ཞོ། ཞེས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་མ་སྐྱུན་པར་བཞེད་ལ། །ཁ་

ཅིག །ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་བྱེད་བཅའ་སོགས་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནམ་སྟམ་
ཞེས་གསུང་བའང་ཡོད་དོ། །ཉགས་བརྩུ་ཚོགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། གསང་སྤྲུགས་
རྒྱལ་པོ་དོན་ཚེན་བྱེད། ཅེས་པ་ནི་བྱམ་བ་དང་སྐྱམ་བྱ་དང་ཤིང་ཉ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བའོ། །

ཁ་ཅིག་འདིར་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་ཚོས་
རྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བྱས་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བྱུང་བའི་ཤི་སོགས་ཀྱི་
ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི། འདིར་རྣམ་ཐོ་བས། འདིར་རང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། ཞེས་
འདིའི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་བདག་གི་ལྷ་བས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་
སྟུང་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་དབྱུང་སྤྱི་སྟེ་ཐིག་ལེའི་དབྱུང་སྤྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་རྗེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉོག་
པས་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྣང་བ་དང་། དུ་མ་ལོངས་
སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་གཞོམ་དུ་
མེད་པའི་སྟོང་པའི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་ཏེ། དེ་སྟུང་སྟོང་གཟུགས་སྣང་བ་ལས་
སྤྱི་པའི་སྐྱ་དང་། གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་སྣང་བ་ལས་ལོངས་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱར་
བརྗོད་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །འདིར་ཉིན་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་རྣམ་མཁའ་རྒྱ་འཛིན་ཏེ་
སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་མིག་མི་འཇུག་པར་བགྲང་བའི་མིག་
གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱོད་དང་ཕྱི་རྩོེ་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་
དུ་རྒྱབ་མ་བསྟན་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མིག་རབ་རིབ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ལས་ན།

དེ་ཡིས་ཞེས་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མིག་གིས་བལྟ་ཚུལ་དང་། ཡིད་མིག་རྒྱུད་གསུམ་དབུ་མའི་ཡས་
སྒྲིའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་དམིགས་ཏེ་ཉི་མ་སོ་སོར་སྤོང་བ་ལྷུགས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དུས་
རི་ཅམ་དུ་ཞེ་ན། ལྷུང་བ་ཤད་པའི་ཐིག་ལའི་དབུས་སུ་རེ་ཁ་སྟེ་རི་མོ་ནག་པོ་སྒྲིའི་
ཚད་ཅམ་པ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་གྱི་ཅ་ཞེས་པ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མཛོང་
བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཤོ། །རེ་ཁ་ནག་པོ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཀུན་མཁུན་གསུགས་གྱི་
ཞེས་པ་རི་སྟེད་པ་ཀུན་མཁུན་པའི་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་པོའི་གསུགས་བརྟན་མ་ལུས་
བ་རྒྱ་དུངས་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རྗེ་མས་གོས་པ་མེད་པ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་
ཅན་ཏེ། དེ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གི་སེམས་
སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དག་གོ། །སེམས་ནི་གཞན་པ་མིན་
པ་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་སྤྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེམས་ཤེས་
པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ལས་དང་པོ་པས་མཛོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིར་གསུགས་
མཛོང་བའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསུགས་པའི་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་དང་པོར་རང་གི་
སེམས་གྱི་སྤྱང་བ་མཛོང་ཞིང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་
ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་མཛོང་སྟེ་དེས་ན་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱི་སྤོང་ཉིད་མཛོང་བ་སྤྱན་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་པ་དེ་སྟེ་བའི་རིམ་
པ་སོར་བསམ་ཚོབ་པས་ཤེས་སྤྱན་དང་སྟོག་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་འཛོབ་ནས་
སྤྱིའི་སྤྱན་དང་། རྗེས་བྲན་འཛོབ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱན་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་འཛོབ་
ནས་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱན་དང་། དུས་སྤོར་གྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལུས་

གྲུབ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་འཛེབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་ཟུག་
བསྐོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
སྟོབས་བརྟུ་བརྟེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ལྷ་ཆར་དང་ལྷན་
པས་ཤེས་བྱ་མ་གཟེགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འདིར་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སྐྱབ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྐྱབ་ལྷ་ཁ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། ཤེས་སྐྱབ་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ལྷ་ཁ་རྫོགས་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས་ལ་མངའ་བས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
སྐྱབ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི། རྟགས་བརྟུ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་སྟོག་
ཚོལ་གྱིས་སྟོག་གི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་ཉིན་མཚན་སོ་སོའི་དུས་སུ་
སྟོག་གི་རྒྱུད་ནི་འགོག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བྱམ་པ་ཅན་རབ་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་
ནས་འོད་ཟེར་གྱི་འཁོར་ལོ་གྱུར་སྟེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་རྒྱུན་མི་
ཆད་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་པ་མཐོང་གི་བར་དུ་རྗེས་འབྲེལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ།
སྤར་བརྗོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཅའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལས་འོད་ཟེར་གྱུང་ནས་འཁོར་བ་ཨ་
མ་རྩ་རྒྱུ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་འབྲེལ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
རྣམ་འབྱོར་ལ་བཞུ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ། ཆ་བརྟུ་ཟུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་
དབང་བཞུ་བ་རོས་གཟུང་། སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་ཟུག་བརྒྱས་ས་བརྟུ་གཉིས་
ཐོབ་ཚུལ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་སྟེལ་བའི་དོན་དུ་སྐོམ་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྟེ་བའི་དུས་མར་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་

ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བ་དུག་བསྐྱོམ་པ་དག་གིས་མཛེ་འཕྲོག་ཅིང་སྤོམ་བཙོན་ཏེ་
ཕྱི་ནས་ལས་དང་པོ་བར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་མི་འཛག་པའི་ཚངས་བར་སྐྱོད་པ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱིས་རེག་བྱས་དམན་པ་ཅེས་པ་
དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་མཉམ་པ་
སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བི་ལམ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་སུ་རོ་
གཅིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལས་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་
མཐའ་ཐོག་ལ་གནས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལ། ཆགས་པ་ཅེས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྐྱི་
པོ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་བྱོན་པ་དཀར་པོའི་སྟོགས་ཏེ་དེའི་མཐར་གནས་པ་ནི་ཆ་
བཅུ་དུག་པ་ལམ་དུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཆགས་
བྲལ་ནི་བྱང་སེམས་ནོར་བུ་ལས་སྤིང་འཕོས་པ་ནག་སྟོགས་ལ་གནས་པའོ། །ནག་པོ་
དེའི་དང་པོ་འམ་ཐོག་མ་ལ་གནས་པ་ནི་ནག་པོའི་སྟོགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྟེ། མི་འཕོ་
བའི་སྐད་ཅིག་ཐོབ་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དབང་བཞི་བ་རྒྱད་ལ་ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཁྲབ་བདག་གིས་ནི་དཔུགས་
གངས་ཞེས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐོག་མ་ཐོབ་པ་ནས་བརླུང་སྟེ་དཔུགས་ཀྱི་གངས་
ཞེས་པ་ནི་ཁྲི་ཚིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་གངས་དང་མཉམ་པ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ལོ། །དེ་
ཡང་འདི་སྟེ་གསང་བར་རྗེ་རྗེ་བུའི་ཅེ་མོ་ལས་སྟེང་དུ་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་

བརྒྱ་མཁའ་སྐྱམ་ཅུ་ཙུག་རྣམས་ཀྱི་གངས་འཕེལ་ཏེ། དེའི་གངས་ཀྱིས་སློབ་འགྲུང་
བ་དང་འཇུག་པ་རྣམས་བསད་ནས་དེ་འགགས་པས་གསང་བའི་བརྒྱ་གྲང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་གང་བ་ཐོབ་པོ། །དེ་ཡིས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་པ་གཉིས་སུ་འགྲུང་
བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་དང་། སྟིང་ཁ་དང་། མགྱིན་བ་དང་། དཔལ་བར་ཞིང་དང་ཉེ་
བའི་ཞིང་ས་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུན་པ་ས་ཤུག་དང་། འདུས་པ་དང་ཉེ་
བའི་འདུས་པ་ས་བརྒྱད་དང་། དུར་ཁོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁོད་ས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་
འགྲུང་ཞིང་གཙུག་ཏོར་དུ་གྲང་སེམས་ཕྱིན་ཞིང་བརྟན་པ་ན་སློབ་འགྲུང་འཇུག་
ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འཕྲུང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོད་ས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །

མདོར་ན་སམ་སྤྱུ་ཤར། གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་
འི་མ་མེད། ཞེས་སློབ་སྤྱུངས་པ་ལྟར། གསང་བའི་བརྒྱ་གྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་གང་བས་ས་རབ་དགའ་དང་། འི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཐོབ་ལ། དེ་བཞིན་སྟེ་བ་གང་
བས་ས་བཞི་པ་མན་ཆད་དང་། སྟིང་ཁ་གང་བས་ས་ཤུག་པ་མན་ཆད་དང་། མགྱིན་བ་
གང་བས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་། དཔལ་བའི་བར་དུ་གང་བས་ས་བརྒྱ་ཐོབ་པ་
རྣམས་སུ་འགྲུང་ཞིང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུ་གང་བས་མི་འགྲུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཤུག་བརྒྱ་རྗོགས། སློབ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་ས་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་སྟར་ན་ཀུ་སྤྱེའི་ལ། འཕྲུང་གཙོད་དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཉེ་བའི་འཕྲུང་
གཙོད་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་བྲངས་པ་ལྟར། འཕྲུང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོད་ས་
བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པར་བྱས་ལ། མན་སྟེར་འཕྲུང་གཙོད་མོས་སྟོན་གྱིས་
དང་། ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། དེའི་སྲིད་ཨོལ་རྟགས་དང་། འབར་བ་སྟེ་བའི་བར་ཉེ་གསང་བར་
བྱང་སེམས་འོངས་པ་དང་ཁྱད་བར་དགའ་བ་དང་ལྷན་སྐྱེས་དག་གི་དབུས་ཞེས་པ་
སྟེ་བའི་བརྒྱུར་འོངས་པ་དང་། གཉིད་དང་གཉིད་ཡུར་གྱི་མཚམས་ཞེས་པ་སྟོང་ཁའི་
བརྒྱུར་འོངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་དག་གི་དབུས་ཞེས་པ་སྟོང་ཁ་ནས་མགྲིན་
བར་བྱང་སེམས་འོངས་པ་ལོ། །དེས་ན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་གི་
དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དག་ལས་ནི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེས་པའི་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་
གཟུགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་འོངས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་གང་
ཡིན་པའི་ཁྱ་བ་བདེ་བ་དེའི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྩོད་རྒྱུ་ལས་གཙུག་ཉོར་གྱི་
བར་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་བྱུངོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་མའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་སྐྱར་གསུངས་པའི་སྲིད་གསུམ་
སྐྱེ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་གསུངས་པའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་སྲོག་འགོག་པ་བྱམ་པ་
ཅན་ལས་ནོར་བུ་ནས་དབྱེ་བའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཉེ། འདི་ལ་འགྱུར་མེད་
བདེ་བ་ཐོབ་ནས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
འཛིན་པས་གཡོན་བ་དང་གཡམས་བར་གནས་པའི་སྲོག་རྣམས་བསད་ནས་རྗེས་བྲན་
གྱིས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་རྩོད་རྒྱུ་མེད་མེད་པའི་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་འཇུག་སྟེ་ངི་ཅམ་གྱིས་ན་ལོ་གསུམ་སྲོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བས་
སོ། །གང་ལ་འཇུག་ན་རྣམས་འགྱོར་བ་བཟང་པོ་ཨ་མ་རྩུ་ཉེ་ལ་གནས་པའི་སྟོང་
གཟུགས་མཚོར་བའོ། །དེའི་སྲིད་བྱམ་པ་ཅན་གྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་བྲན་གྱིས་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་དུག་

བརྒྱ་འཕེལ་བར་བྱ་ཞིང། དེ་རྗེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཞེས་
པའི་ངེས་བཤེད། །གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྟོང་གཟུགས་
གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ཅའི་བཤོད་པ་བསྟན་པ། རྣམ་འཕྲོར་ཉེ་བར་བསྟུ་བཤེད། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྟོང་པའི་གཟུགས་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་སྒྲུབ་བ་ན་སའི་རྣམ་པར་མཐོང་སྟེ་སའི་རང་བཞིན་སྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞུ་བ་
ཚུའི་ལུས་ཏེ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བ་ནི་སྟེ་གྲུའི་ཚུ་བཞིན་ཚུའི་དངོས་སོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
ཚུའི་རང་བཞིན་གཤེད་བ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་རྣམ་པར་སྒྲུབ་
ཡང་མེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་ལུས་ཏེ་
དེའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་ཡང་རྒྱུད་གི་རུལ་རྣམས་མེད་ཅིང་གང་ཞིག་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་
གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ནོ། །རུལ་གྱི་རྣམས་མེད་པའི་སྲིར་རྟོང་པའི་རྣམ་
པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤ་ལ་སོགས་པའི་སྟུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
ངོ། །སྟུ་མའི་གྲོང་ཁྲེང་བཞིན་དུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་ལྷན་བར་སྒྲུབ་
ཡང་ཁ་དོག་གི་རུལ་རྣམས་མེད་པའི་སྲིར་ཁ་དོག་ནི་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཅན་གྱི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ཅན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
སྟུན་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་གྲིས་བ་རྣམས་ཀྱི་བལྟ་བུ་མིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་
ཞེ་ན། རང་སྟོང་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་བདུད་གྱི་མཐུ་ལས་ཏེ། གཡོན་བ་དང་གཡམས་པའི་
ཅ་ལ་སྟོག་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལས་རང་གི་སེམས་སྟོ་བུར་བྱི་མས་སྟོབས་བས་སོ། །ཞེས་
པ་རྟོང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངེས་བཤེད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ལེ་བཞིའི་གནས་བཤད། ཅའི་ཀུན་སྟོད་བཤད།

ཟབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཅིང་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་དང་། ཐེག་ལེ་དང་། ཚེས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ལེས་བ་བཞི་ནི། གནས་སྐབས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་བཞིའི་བར་
ཡིན་ལ་བཞི་སོ་འདི་ཙམ་འཁོར་བཞི་ལ་གནས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདུད་ཅིའི་གནས་ལེས་སོགས་ཏེ། བདུད་ཅིའི་གནས་ནི་
དབྱེས་བའོ། །དེར་སོན་བ་ནི་ལྟེ་བ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་སྤང་བ་
ཅུང་ཟད་གྲག་པའི་རྣམ་པས་བདུད་ཅིའི་གནས་སུ་སོན་བ་ལྟེ་དེ་ཡང་ལྷ་ལ་ན་དང་རྩ་
ས་ན་དང་ཨ་ཕ་རྩུ་ཉེའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་གྱུ་རྒྱུད་ལུ་བཅིངས་པས་ལྟེ་བ་དང་།
སྤྱིང་ཁའི་བར་ལུ་ལམ་གསུམ་བྱས་པོར་བྱས་ནས་སྤྱིང་ཁར་འདུས་ཏེ་ལྷ་གྱུ་རྒྱུད་ལུ་
བཅིངས་ནས་སྤང་ཡང་ཨ་ཕ་རྩུ་ཉེ་ནི་དབྱེས་སུ་སྤྱིང་ཁའི་འཁོར་ལའི་ལྟེ་བ་ལྷག་ནས་
འབྲེལ་འོ། །ལྷ་ལ་ན་དང་རྩ་ས་ན་ནི་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་འདབ་མར་རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་
ཞེས་པ་གཡོན་དང་གཡས་གྱི་ཙམ་འདབ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལས་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སོ། །དེ་ནས་སྤྱིང་ཁ་ནས་གཙུག་ཏོར་བར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་གསུམ་རིམ་བ་བཞི་བྱས་
ནས་ལྷ་ལ་ན་ནི་སྤྱ་གཡོན་པའི་བྲ་ག་ལ་ལྷག་ནས། དེ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་གཞན་གྱི་
རོལ་གནས་སུ་ས་རྒྱུང་སོར་བཅུ་གཉིས་གྱི་མཐའ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་ཆ་སྟེ་སོར་
བཅུ་བྲུག་གི་མཐའ་འབྲོ་སྟེ་ནང་ལེ་ལས་གསུངས་སོ། །རྩ་ས་ན་ནི་སྤྱ་གཡས་པའི་བྲ་
ག་ལ་ལྷག་ནས་སོ། །ཨ་ཕ་རྩུ་ཉེ་སྤྱ་བྲུག་གཉིས་ཀའི་དབྱེས་སུ་ལྷག་ནས་དེའི་རྒྱུང་
ཅིག་ཅར་ཏེ་མཉམ་བུ་སྤྱ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་འབྲེལ་འོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟེ་བ་དང་
གསང་བའི་བར་ལུ་ལམ་གསུམ་བྱས་ནས་རོ་རྒྱུང་གི་མ་སྤྱ་བཤད་བ་དང་གཅི་བའི་ཙམ་

བློ་གཤོལ་དང་གཡམས་ནས་འཕྲོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསང་བའི་བརྒྱལ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་
 སོང་ནས་དབུ་མའི་མ་སྣ་དུང་ཅན་མ་དབུས་སུ་འགྲོ་ལོ། །གསང་བའི་བརྒྱལ་ལ་ལྷོ་ལྷོ་
 ཆེན་གྱི་ཚ་དབུས་དང་པོ་ནས་ཐུར་དུ་འགྲོ་སྟེ། གཅི་བ་དང་ཁུ་བའི་ཚ་མ་དུན་དུ་
 འཕྲོགས་པ་གཞི་བས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སམ། འུད་མེད་གྱི་རྩ་ག་ལ་གཤོལ་
 རྩོགས་ནས་གཅི་བའི་ཚ་འགྲོ་ཞིང་གཡམས་ཕྱོགས་ནས་ཁུ་བའི་ཚ་འགྲོ་ལོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། འོག་ཏུ་བཤད་གཅི་འབབ་བ་དག །ས་དང་རྒྱང་གི་
 རང་བཞིན་ཅན། །དབུ་མའི་ཚ་དང་གཤོལ་བ་དང་། །འཁོར་ལོ་རལ་གྱི་འཛིན་པར་
 འདོད། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་དབུ་མ་གཡམས། །སྐྱ་གཅན་ཁུ་བ་རབ་འབབ་པ། ཞེས་
 སོ། །ཚ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་སྟེ། འདབ་མའི་གངས་དང་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི།
 བར་གི་ལེ་ལུ་ལས་སྣང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱོག་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟེང་དུ་སྐྱོག་གི་ལམ་གསུམ་ནི་གཤོལ་དང་
 གཡམས་དང་དབུ་མའི་ལམ་རྣམས་དང་འོག་ཏུ་ཐུར་སེལ་གྱི་ལམ་གསུམ་ནི་བཤད་བ་
 དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བའི་ལམ་རྣམས་སོ། །འདིར་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཅིངས་པའི་དོན།
 འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི་སྟེ་བར་རོ་རྒྱུད་གིས་དབུ་མ་ལ་བཅེར་བར་འདོད་པ་དང་། གཡམས་
 གཤོལ་ནས་འཕྲུད་པར་འདོད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དུག་ཀའི་སྟེ་བར་འདེམ་པར་འདོད་
 པའི་ལུགས་གསུམ་བྱུང་ལ། ཚོས་རྗེ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚ་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པའི་ཐེག་ལའི་ནལ་འཕྲོར་གྱི་དོན་སྟོན་བ་
 བློ་དོན་རྗེ་དང་བཅས་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་བྱུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ནི་
 དོན་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་གཤོལ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

དོ། །ཅུ་དུ་དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་བརྒྱ་དང་། །བཅས་པར་བྱས་ནས་བརྒྱ་གཞུག་ །ཅེས་
པའི་དོན། རོར་བུ་དང་བཅས་པའི་དོ་རྗེ་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཁུ་བ་འགྲུང་ཞིང་གཡོ་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་ལྡན་བ་བརྒྱ་ཉིད་དོ་རྗེས་ཁ་འབྲེད་པའི་
ཕྱིར་དོ། །རྒྱུང་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྤད་པའི་དབྱུས་སུ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཞེས་བ་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ལྟེ་བར་བྱམ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བས་སློག་ལུང་ཡང་དག་པར་སྤད་པའི་
དབྱུས་སུ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཞེས་བདུན་པའི་མང་ཚིག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་མ་སྐྱར་བར་ཡུལ་
རྣམས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཚིག་སྟེ། ཡུལ་ལྷ་ལོ་རྣམས་ལ་ཡུལ་ཅན་མིག་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་བ་རྣམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་འགོག་
བ་དང་། ཡང་སྐྱས། གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་ཡང་ལྟེ་བར་
འགོག་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་སྤར་སྐྱབ་ལེར་བརྗོད་ཐེན་ཏོ། །

དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་འཛིན་བ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཨ་མ་རྩུ་ཉིར་ཞུགས་པའི་སྐོ་
ནས་འཛིན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀྱང་སྐྱས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །ཐིག་ལའི་
རྣལ་འབྱོར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གསང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་རྗོགས་ཤིང་གྱི་མན་ངག་
མ་ཐོབ་པའི་ཤིས་བ་རྣམས་ལ་སྐྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་བ་ངེས་པའོ། །གསུམ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་
བར་བསྐྱབ་པ་ནི། ད་ནི་དབྱུ་མར། ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་བས་སྐྱ་
མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུ་མར་སློག་ནི་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་སོར་བསམ་བསྐོ་མ་
པར་བྱ་སྟེ། རི་ཅོམ་དུ་བ་རྣལ་འབྱོར་བ་གང་གིས་དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཐོང་བར་
གྲུང་བ་ཨ་མ་རྩུ་ཉིར་མཐོང་གི་བར་དུའོ། །སོར་བསམ་གྱིས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་
སྐོར་གཟུགས་མཐོང་བ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་དབལ་ལྡན་གྲ་མ་ཞེས་བ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོད་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་ཉེ་ཞལ་གཅིག་སྐྱེའི་ཞལ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

དེ་ནས་ཉི་མ་དང་བཅས་ཉེ་གཡས་པའི་རྩ་ལ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་རྣམ་ཅིག་
ཏུ་རི་བོང་ཅན་གྱི་བསྐྱོད་པ་ཅེས་པ་གཡོན་གྱི་རྩའི་བསྐྱོད་པ་ལ་སློབ་བཅེང་བའི་ཞེས་
པ་དེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་ཚུལ་དང་འདྲིན་པའི་སྲགས་གྱི་རྣམ་འབྲོར་ཉེ་གཉིས་
པ་གསུང་གི་ཞལ་གསུང་དོན་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་དོ། །འདྲིན་པ་ཐོབ་ནས་རྗེས་འབྲེག་གྱི་
སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་རབ་ཏུ་འགྲོགས་ལ་སེམས་ཞེས་པ་སྟོང་གཟུགས་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཞུ་བ་དང་དོན་རྗེའི་སུ་ལས་མི་འཕོ་བའི་མཚོག་
གི་བདེ་བ་ལ་གནས་པས་དོན་རྗེའི་སུའི་རྩེ་མོང་ལུ་བ་ཡང་དག་པར་གྱུར་ཏུ་བསྐྱར་
བ་མི་འཇག་པར་འདྲིན་པ་ཡང་རྗེས་འབྲེག་ཚོས་གྱི་རྣམ་འབྲོར་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱགས་
གྱི་ཞལ་ཕྱགས་དོན་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་དོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་འབྲེག་གྱི་སྐབས་འདིར་སྟོང་
གཟུགས་གྱི་སློབ་པ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་ཕྱག་
རྒྱའི་བསྐྱར་དོན་རྗེའི་སྐྱེའམ་ཞེས་པ་དལ་བུ་དག་གིས་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་
མེད་མ་རྟེན་ན་དེའི་ཚེ་རང་གི་ལག་པའི་བསྐྱེས་གསོར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་
འཕེལ་བའི་སྐད་ཏུ་སྟེ་ལུ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུང་བའི་སྐད་ཏུ་ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་
འབྲེག་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་ས་བོན་ལྷུང་བ་མིན་པའི་བདེ་བ་འཕེལ་བ་དེ་ཞི་རྣམ་འབྲོར་པའི་
འཆི་བའི་འདྲིགས་འགྲོག་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་དག་པའི་རྣམ་
འབྲོར་དེ་ཞི་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མའི་ཞལ་བཞི་བ་ཡེ་ལེས་གྱི་ཞལ་ཉེ་ཡེ་ལེས་དོན་རྗེའི་རྣམ་
འབྲོར་དོ། །ཞེས་པ་དོན་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་པའི་གོམས་པའི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་དཀྱིལ་འཕོར་ལྟ་བུ་ཅིང་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་

པ་ནི། ད་ནི་ས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་
 གསུངས་ཏེ་འདིར་གང་གི་ཚེ། གུ་ལ་ཉོར་ཅན་གྱི་ཁོ་ཤོའི་བལྟ་བས་ནམ་མཁའ་སྟོང་
 པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་མིག་འཇུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 ལོ་མས་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཚེ་གཡོན་ནམ་གཡས་སུ་འབབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་
 ལས་ས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ས་སོགས་སྤྱད་རིམ་ཉེ་བར་མཚོན་བ་སྟེ། གང་
 གི་ཚེ་དབུས་ནམ་གཡས་སུ་ས་རྒྱུང་རབ་ཏུ་འབབ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམ་
 འབྱོར་གོ་མས་བར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་མཚན་མ་སྤྱང་བའི་ཚོ་གའམ་རྣམ་པ་ནི་
 འདིའོ། །གཡོན་པའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་འབབ་པའི་དུས་སུ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ས་རྒྱལ་
 ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 སོགས་པ་སྟོབས་པའི་རིམ་པ་ལས་འབབ་པས་སོ། །དེས་ན་སྣ་ལུག་གཡོན་ནམ་གཡས་
 སུ་རྒྱུ་བའི་སོག་གི་རྒྱུང་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དང་གང་འབབ་པ་དེའི་ཚོས་ཅན་ནམ་
 རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སོག་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སོག་ནི་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་
 འཇུག་ཅིང་རྒྱ་རྒྱུང་ཡང་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་ལ་འཇུག་སྟེ་གཙང་བར་བྱེད་པ་མེ་ནི་
 རྒྱུང་ལ་འཇུག་པའོ། །རྒྱུང་ནི་སྟོང་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱུང་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་བཞིན་ལེ་ཤེས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་ནམ་མཁའ་སོགས་པ་
 སྟོབས་པའི་རིམ་པས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་འཇུག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཀྱི་རྒྱུང་སྤྱད་རིམ་གྱིས་ཐིམས་པས་སྟོང་བ་ལས་ངེས་
 བར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པ་བཅུ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཐིག་ལེའི་མཚན་མ་

བསྐྱོམས་པ་ལས་ནི་རྣམ་པ་རྣམས་ཅད་པའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དེ་
 དབྱ་མར་མཐོང་ནས་ཐིག་ལའི་རྣམ་འཁྲོར་གོམས་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་
 ཤེས་ཏེ་ཐོབ་པ་ལས་ནི་རྩ་འབྲུལ་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་གྲུབ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་སྤྲུག་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མི་བདག་ཅེས་བོས་
 བས་སྐྱེས་བུ་བཙུན་འགྲུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པ་སྤྲུག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་མཚན་མ་སྤྲང་བའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉམས་སུ་
 རྒྱངས་པའི་འགྲུས་བུ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྗན་པའི་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས།
 དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་འགགས་པའི་སྐྱེ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 རིག་ཅིང་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ལྗན་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གཅིག་ཡོད་པ་
 དེར་གཞན་ཀུན་འབྲུང་བ་ལས་ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར། གང་ན་སྐྱེ་
 གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན་གཞན་གསུང་དང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུང་བས་སྐྱེ་གཅིག་དང་བཞེད་དབྱེ་བ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་
 པ་ཅེས་པ་ནས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་
 འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟར། སྐྱིར་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཛྲུག་
 པའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ལམ་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་
 སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་འགྲུས་བུའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འཇག་པའི་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་དགའ་བ་མཚོག་དགའ་དང་། ལྷན་དགའ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཏེ་བཞི་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་ལུས་ཀྱི་དགའ་བ་དག་གི་དགའ་བ་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱིབ་བྲམ་དུ་འབྲེལ་གས་པའི་ཆ་ལས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཚོག་དགའ་བཞི་སྐྱིབ་བྲམ་དུ་འབྲེལ་གས་པའི་ཆ་ལས་ཐོབ་པར་སྐྱོད་རྗེས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་དང་། ལྷན་དགའ་བཞི་སྐྱིབ་བྲམ་དུ་འབྲེལ་གས་པའི་ཆ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བཞི་སྐྱིབ་བྲམ་དུ་འབྲེལ་གས་པའི་ཆ་ལས་དག་པའི་སྐྱེལ་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་རྗེ་རྗེར་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དང་རྒྱུ་ར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་རུས་ལ། ཁམས་ལའི་མདོར་བསྐྱེས་དང་པོར་རྒྱུ་ལས་འདི་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ར་ལྷོ་ལ་ཡང་རང་ལུགས་སུ་མཛོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞི། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག་ཤེས་གསུངས་པའི་སྐྱིད། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཞི་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མི་འགྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིད་དོན་དམ་པར་བཞོད་དོ། །དུས་རྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་གས་པའི་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཞི་ཀུན་རྗེས་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞི་དོན་དམ་པ་དང་། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་པས་ཀུན་རྗེས་ཏུ་བཞག་པའོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྲེལ་གས་ཤིང་། དུས་རྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོག་ཟད་པས་རྒྱལ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲམ་པའི་

ཕྱིར། རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་སྣང་བ་ཆེ། །བདེན་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལྡན། ཞེས་བ་སྟེ། དེ་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་བཙུག་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་སྐྱིབ་
བལ་གྱི་སྐྱུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བཞི། གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱིབ་བལ་དུ་འགགས་པས་སྐྱུ་
བཞིར་འགྲུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་བཞིའི་རྟེན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་
བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐིག་ལེ་འཇག་མེད་དུ་བསྐྱང་བར་གདམས་པ་དང་། མི་
འཇག་པའི་འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་འོག་ཏུ་ཁ་འཕངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཉི་མ་དཔ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི། ཁམས་ཤུག་ལྡན་
པའི་འཁོར་བ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་བཞིའི་དབྱས་ན་སང་མི་གཉིད་མ་ལུག་བཞིའི་
གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་གནས་ལ། དེ་དག་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཆ་རེ་
དང་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པའི་ཆ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
སྐྱིབ་པའི་ཆ་རྣམས་ལས་གྱིས་སྐྱངས་ཤིང་། རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པའི་ཆ་
རྣམས་ཐབས་མཁས་གྱིས་ལམ་དུ་འབྱེད་བས་འབྲས་བུའི་སྐྱུ་བཞི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ།
གཞུང་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ་སྣང་ཡང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་ལ་བ་
ལ་སོགས་སྐྱུ་བཞི་པོ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱིབ་
བལ་དུ་འགགས་པ་ལས་རིམ་བས་ངེས་པར་རབ་ཏུ་འགྲུང་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་བཞི་ནི་འདོད་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་གནས་པའི་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིའི་དབྱས་སུ་གནས་ཤིང་
ཐིག་ལེ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཐིག་ལེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་བྱང་

ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་པ་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་རྒྱ་
ཡི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོག་སྤར་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་རྣམ་འབྲོར་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེང་ཞེས་པ་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་
སྟེང་བ་བདེ་ཆེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཏེ་རྒྱའི་ཐེག་ལེ་དག་ནི་ཐར་པའི་སྤྲད་ཏུ་བསྐྱེད་
བར་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ལེ་བཏང་སྟེ་བདེ་བའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ལྟར་བར་སྐྱེད་ན་རྣམ་
འབྲོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་ས་བོན་མཚོག་གི་བདེ་བའི་
རྟེན་མེད་པར་སོང་བ་ལས་བརྟེན་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐར་བ་གང་ན་ཡོད་དེ་མེད་
དོ། །དབང་མདོར་བརྟན་ལས་ཀྱང་། ཁུ་བ་མི་འགྲུར་རང་བཞིན་གྱིས། །མཚོག་ཏུ་མི་
འགྲུར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རྟེན་ནི་འཕོ་བ་ཐོབ་པ་ན། །བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་
ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པའི་འཛོགས་པའི་བདེ་བའི་སྤྲད་ཅིག་འདི་ནི་
འཕོ་བ་མེད་པའི་ཚངས་སྐྱོད་ཅན་གྱི་སྒོམ་བཙོན་རྣམས་ཀྱིས་དོར་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་
ཐེག་ལེ་འགྲུར་བ་དང་འཛོགས་བ་དང་གཡོ་བ་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བཙོན་ལྟན་འདས་
ཀྱི་ངེས་པ་ལོ། །དེས་ན་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་འདུས་པ་བྲངས་པར། ཐར་པའི་སྤྲད་ཏུ་རྣམ་
འབྲོར་པས། །དོ་རྗེ་སྐྱིལ་གྱུར་གི་སེམས་ནི། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་པར་བཟུ། །རྒྱ་
མཐུན་ལ་སོགས་བདེ་བ་རྫོགས། །དྲི་མ་མེད་པའི་བར་དུ་བསྟོམ། །ཞེས་འགྲུར་བ་སྟེ།
རྣམ་འབྲོར་པས་ཐེག་ལེ་སྟེང་དུ་གཞེགས་ཚུལ་ལྟེ་བར་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་ལ་སོགས་
པས་སྟོང་ཁར་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་དང་། མཐོན་པར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་བོར་དྲི་མ་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཐེག་ལེ་ཞོར་བུ་ནས་གཙུག་ཏོར་བར་དུ་སྟེང་དུ་འགོ་བར་

བྱ་སྟེ། གྱིང་རྗེས་ དཔལ་ལྷན་དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་སྦྲར་ཡང་
གཤེགས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ནས་རི་ལྷར་ཕྱོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་
ཡང་ལོར་བྱ་ནས་གཙུག་ཏོར་བར་དུ་གཤེགས་པའི་ཞེས་པ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གྱིར་ཨ་ལོགས་ཞེས་པ་ལ་ལོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
གཞན་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་
རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། དེས་ན་འདིར་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མིང་གིས་སྡུ་བྱིའི་
མཚམས་ཡོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།
བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི། ཞེས་ལོགས་སོ། །

སྦྲས་པ། རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་འདབ་སྟོང་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཚིག་དོན་གསལ་
བའི་གོ་སར་རྟོན་པ་ཅན། །རྒྱུད་འགྲེལ་མཚོ་ཚན་དོགས་སུ་འབྲུངས་པ་འདི། །མི་
འགྲུར་བདེ་བའི་སྤང་ཅིའི་འབྲུང་གནས་ཡིན། །རྒྱས་འགྲེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་
ཚེར་བའདད་པ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བའདད་པའི་འཕྲོ་
ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བའདད་པའོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །དུས་མཐར་ལྷ་བ་བཟང་པོ་
རི་བཞིན་ཞེས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། །རྗེ་བཙུན་འགྲོ་བའི་
གཉེན་གྱིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །དེ་ཉིད་རིགས་ལ་བད་དཀར་འཛིན་པ་
བཞིན། །འགྲུགས་རྗེས་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ། །མཁམ་མཚོག་གྲུབ་པའི་
དབང་རྒྱལ་དགོ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་ལོས་བྱུག་བཅའ་ཏེ། །མི་

འགྲུར་བདེ་ཚེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤྱ། །སྣོད་ཉིད་མཛེས་མའི་ལང་ཚོའི་དཔལ་ལ་
ཚགས། །བརྟགས་པའི་ཚོས་དང་བྲལ་བ་སྣོད་པོའི་དོན། །བརྟལ་ལན་རྒྱུད་མར་
བཅས་རྣམས་འདིར་བཤད་བྲ། །

གསུམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚོས་བཀག་ནས། ལྷག་རྒྱ་ཚེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་སྣོན་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་མདོར་བསྐྱུས་
བཤད་པ་ལ་བཞི། ཟབ་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ། ཅ་བའི་རབ་དགོད་པ།
འབྲེལ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ལྷན་བས་དཔལ། མི་འགྲུར་བའི་རོ་བོར་གནས་བས་དོ་རྗེ། སྤྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་པ་
གསུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྲུར་བས་སེམས་དཔལ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པའི་དོ་རྗེ་
སེམས་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་
ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐབས་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་
བའི་བདེ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྷ་སུའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་སྣོན་པའི་སྤྲ་མ་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་
འབྲུལ་བདུད་ཚོགས་འཛོམས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། འཛིག་ཉེན་དང་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྣོད་པ་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱུག་གི་དོ་རྗེ་
མཁའ་འགྲོ་བོ་མོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཨ་སོགས་ཞེས་
སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཅོད་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་ལ་བརྟགས་པའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་སྐྱུར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞེན་པ་དང་འགྲུར་བའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་བརྟན། མི་འགྲུར་བའི་སྐྱུས་
དབྱངས་གསལ་ལ་འཆད་པ་ལོར་བར་བརྟན། རོན་དམ་པར་མི་འགྲུར་བ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཕྱིར་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་ལེ་བཞི་འགྲུར་བ་མེད་པ་རྣམ་
ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྣོད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཨྲ་ལི་ཀུ་ལི་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་
མའི་གདན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་དོན་རྗེའི་མཚོན་
མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་ཕྲག་དང་དབྱིབས་རྟོག་པས་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཚོས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་ཨ་སོགས་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པ་
གསུངས་ཉེ། གང་ཕྱིར་ཨ་སོགས་ཀ་སོགས་ཞེས་པ་ལ། ཨ་སོགས་ནི་ཨ་ཡིག་ལ་
སོགས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཏ་ཡིག་ལས་ལྷ་བ་སྟེ་དབྱངས་སོ་སོ་ཡང་ལྷ་
བའོ། །ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་ཡིག་ལས་ཉི་མ་སྟེ།
གསལ་བྱེད་སོ་སོ་ཡང་ཉི་མའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཨ་སོགས་དང་ཀ་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ཏ་ཡིག་དང་ལྷ་ཡིག་
དག་གས། ཨ་ཡིག་དང་པ་ཡིག་དེ་དག་གི་གདན་ཞེས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་ཉིན་བྱེད་

ནམས་འབྲུལ་བས་པ་ར་མ་ཅན་ལྟར་ཞེས་བས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་གདངས་མི་
འགྱུར་བ་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་སམ་གསལ་གྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འཛིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་པར་དབྱངས་དང་གསལ་གྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མི་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་གནས་ཀྱི་གྱེད་པ་ནམས་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་
རོ། །འདིར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱ་ཡིས་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་
སེམས་དབང་བརྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཉོན་མོངས་དང་ནམ་རྟོག་ལས་སྐྱེ་བ་
པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སྲགས་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྲུ་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་སྤྱི་མཐུ། ཡིད་དེ་མ་ན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཉ་ཡིག་སྐྱོབ་པའི་
དོན་ལས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་སྐྱོད་ལས་ངེས་གོལ་བའི། །དམ་ཚིག་སྐྱོམ་པ་གང་
གསུངས་པ། །སྐྱེད་བརྗོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྲགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཅེས་པར་གསུངས།
ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུ་སྐྱོང་བས་ནང་གི་རིག་
པ། །ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་མ།
ཚགས་སོགས་སྐྱོ་བུར་ཀྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། །སྐྱིབ་
པ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དང་། །དག་པའི་སྐྱ་མངོན་དུ་གྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ། །ལྟན་
སྐྱེས་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ། །འབྲས་
བུ་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་རྗོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། །དོ་རྗེ་
སེམས་དབང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འགྱུར་བའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །མཚོག་གི་དབང་པོའི་སྐྱོད་

ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་རྩོག་ཅིག་པས་དེའི་རང་བཞིན་གསུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་ཚོས་ལས་འདས་པ། མེ་མོང་གི་བྱ་པ་པ་བ་དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་སྣོད་གསུགས་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུར་གསུངས་ཏེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུར་བསྟན་བ་ལ་གསུམ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགྱུར་མེད་ལྷ་དང་རྒྱག་གི་སྐོན་ས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་རོས་གསུང། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུར་བསྟན། དེ་མཚན་བརྗོད་དང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་འགྱུར་མེད་རྣམས་ནི་གསུགས་སོགས་སུང་པོ་ལྷ་སྐྱིབ་བ་མེད་བ་རྣམས་འགྱུར་མེད་ལྷ་སྟེ། འདི་དག་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྣོད་བ་ཆེན་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ལྷ་སྐྱིབ་བ་མེད་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་འཛོག་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་འགྱུར་མེད་ལྷར་གསུངས་སོ། །འགྱུར་མེད་རྒྱག་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་སྐྱིབ་བ་མེད་བ་རྣམས་ཏེ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་བ་སྤངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུགས་སྐྱེ་བ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྒྱག་སྐྱིབ་བ་མེད་བ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་མེད་རྒྱག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་བ་ནི་ཐིག་ལེ་སྣོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཕོ་བར་གྱུར་ན་ཏེ་གྱུར་པ་ནི་མཚོག་
ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཨ་ཡིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
སྣོང་བ་སྟེ། ཨ་ཡིག་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་
རབ་སྣོང་བ་དང་ཐབས་བདེ་ཆེན་གྱི་བདག་ཉིད་ལྷན་དུ་ལྷན་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱུང་བས་མ་ཞིང་གི་གོ་འཕང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་སྐྱེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤེས་པ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཟུང་བའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་རྣམ་
ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྣོང་བ་དང་འབྲས་བུ་སྣོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་གོ་
འཕང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པའི་རྗེ་རྗེ་དབྱེར་སྟེ། དེ་ཕྱི་ལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བསྣོད་པ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
དང་པོས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར། མཁེན་པ་བཞི་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཡས་
གཡོན་གྱི་རྒྱུང་འགགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དབུགས་ཉི་མེ་ཆེན་སྣོང་དུག་བརྒྱ་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་རྫོགས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་
ནི་ཨ་ཡིག་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལས་བྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཨ་ཡིག་ནི་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་སྣོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་ཡིག་འགྱེ་སྟེ་
འགྱུར་མེད་ཀུན་གྱི་མཚོག་གོ། །དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོན་ཆེན། མཚོག་གི་
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་འགྱུར་མེད་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་

ནམ་ཉན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་གསུངས་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་སྐྱོབ་པས་གསང་སྟགས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པས་དོན་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་
ལོ། རྒྱུད་བཅུ་དབུ་མར་ཐེམ་ཞིང་མི་འཕོ་བས་ཐེག་ལེ་ཚེན་ལོ། བརྗོད་པའི་རོ་བོར་
མེད་པས་ཡི་གེ་མེད། རྫོང་བ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་ལྷ་མི་ཡིག་དང། ཐེག་ལེ་རྫོང་བ་ཡི་གེ་
དུག་ཨེ་ཡིག་སྟེ། དེ་དག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་སོགས་ལས་ལྷོ་བ་དང་ཀ་སོགས་ལས་ཉི་མ་མཉམ་པར་
རྫོང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གདན་དང། ཐེག་ལེ་འགྲུང་བ་
མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ལ་ནི་རྩྭ་ཡིག་ལས་མཚན་མ་དང་སྐུ་ལ་
སོགས་པ་བཏགས་པའི་ཚོས་མི་འདོད་དོ། ཞེས་སོ། གྱི་དོ་རྗེ་ཡང་། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་
མཉམ་རྫོང་བ། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གདན་དུ་སྟེ། །འགྲུང་མེད་ལས་བྱུང་སྐུ་
ནི། །རྩྭ་པའ་ཡི་གེ་འདོད་མི་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོས་གཟུང་སྟེ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན། དེ་
བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འགྲུང་མེད་འདི་ཡིས་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུང་བ་ཉམས་པར་གྱུར་བ་
མཚོག་གི་དབང་པོ་དག་དང་ལྷན་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་འགྲུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉེ་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་གོ། །སྐད་ཅིག་དེ་ནོར་བུའི་ཅེ་
མོ་གང་ལ་འགགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བ་འཕོ་བ་མེད་པའི་སྐད་
ཅིག་སྟེ་དུས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང། དེ་ཉིད་ནི་གྱི་དོ་རྗེ་ད། དོ་རྗེ་མི་བྱེད་ཅེས་བྲུང་བརྗོད།

ཅེས་པ་རྣམ་ཉོན་པས་མི་སྲེད་པས་རྗོ་རྗེ། མི་ཉོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་བདེ་བའི་
 ཆའོ། །དུས་དེའི་སྲུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་སྤྱི་བ་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ན་འཁོར་ལོ་སྟེ།
 མིད་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་བ་མེད་པ་གཅིག་སྲིད་ལོ་ལོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་ཆའོ། །འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ནི་རྗོ་རྗེ་དབྱིངས་
 གྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པ།
 དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་ཀུན་འཇིན་པའི་བྱ་བ་སྲེད་པས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ།
 སྟོས་པའི་ཡན་ལག་མེད་པས་ཐེག་ལིའི་གཟུགས། གདུལ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་
 བས་སྣ་ཚོགས་སྣུ་མ་འཇིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣ་
 ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་ལྔ་བའི་རྣམ་
 པ་ལྔའི་བསྟོན་པ་ལས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕོ་
 བའི་སྐྱད་ཅིག་འགགས་པས་འཕོ་བ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་དུས་དང་།
 དེ་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣུལ་བས་སྣ་ཚོགས་གྱི་སྣུ་མ་འཇིན་པ་ལ་
 སོགས་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣུ་འབྲུལ་བྱ་བ་སོགས་དང་། ཉོན་པས་མི་སྲེད་པས་
 རྗོ་རྗེ་དང་ནི་སོག་མ་མེད་ཅིང་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལོ་ལོ་དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་སྤྱེས་བུ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་དཔེ་མེད། སྤྱི་བ་བྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁྲུབ་
 པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། དབང་པོ་
 ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་འཇིན་པས་ཀུན་
 ལས་རྣ་བ་སྣ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་མགོ་དང་སྤྱག་དང་ཞབས་རྣམས་བཅེགས་པ་ལ་

གནས་པ་སྟེ་འབྲུང་བའི་མཐའ་སྟེ་གོང་དུ་གྱུར་བའམ་འབྲུང་པོ་མཐར་བུས་པ། འབྲུང་
པོ་སྐྱིབ་བའམ་གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་ལུག་ཏུ་གྱུར་བས་མགོན་པོ། སྐྱིབ་པ་དང་བའམ་
བའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཚོག་འཛིན་པ། དེ་དག་དང་འཛིན་པའི་འབྲུར་མེད་བདེ་བའི་
སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། རང་གི་རིག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཤེས་
ཕྱིན་དང་། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ། རྗེ་རྗེ་རྣམས་འཕྲོར་གྱིས་
རྟོགས་བྱ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མཚོག་གི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ། བདེ་
སྟོང་དབྱེད་མེད་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལུག་འཚལ་ལོ། ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནང་གི་རིག་པ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ནང་གི་ལེའུ་
ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་བཅུ་ཙུ་ཙུ་པའི་རྗེས་ལས་གསུངས་པ་ཅེས་སྐྱུར་ཉ།
ཙུ་ཙུ་པ་ཅེས་པ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ལྷིས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་རྗེས་ལ་
ཞེས་པ་ལྷིས་པའོ། །ཡན་ལག་རྒྱག་དང་བཅས་པའི་རིག་བྱེད་བཞི་དང་བྲན་པ་བཤེད་
བྱ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་འཛིག་
རྟེན་པའི་དངོས་པོ་འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཤུབ་པའི་མཐར་ལྷན་པ་
དང་། ལྷན་དངགས་མཁན་པོ་རྒྱས་པ་མེ་དང་གྲོགས་མཁར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱིས་བུས་པའི་བསྟན་བཅོས་འཛིག་རྟེན་ན་རིག་པར་གྲགས་པ་གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
ལུལ་རིག་པ་མིན་ལོ། །རིག་པ་ཅེས་པ་ནང་རིག་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ག་རྒྱགས་སམ།
འབྲུར་མེད་བདེ་བ་དག་ཀྱང་རིག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཐུབ་པ་ཚོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་གནས་རྣམས་གྱི་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་
སྐད་ཅིག་གང་དུ་སྟེ་ཞིང་འཕོ་བའི་དུས་ན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཏུ་སྟེ་བར་

འགྲུར་ཞིང་མེའི་བདག་པོ་ཞེས་པོས་ནས་སྐར་འཆི་བའི་དུས་སུ་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་གང་དུ་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་ཚོགས་ཐེམ་ཞིང་འགགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ལེ་དེ་ལོན་ཏུ་རྣམས་འཕྲོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནང་རིག་འགྲུར་མེད་དེ་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ལེས་པ་དང་ལེས་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལེས་པ་དང་ལེས་བྱ་དབྱེར་མེད་དུ་འཁོར་དུ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐར་བ། ལེས་པ་དང་ལེས་བྱ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཨེ་རྩི་རྩི་རྩི་སེམས་དཔར་བསྟན་ཏེ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐར་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལེས་བྱ་དང་ལེས་པའི་འབྲེལ་བས་གསུངས་ཏེ། འདིར་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ལེས་པ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྒྱུར་གྲུར་པ་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ནི་དུས་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཐབས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་ལེས་བྱ་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལོན་ཏུ་དྲངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་ལེས་རབ་སོ། །ལེས་པ་དང་ལེས་བྱ་འདི་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེ་ལུ་ལྷ་བ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྷག་ཅུ་ཅ་གསུམ་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ན་མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་རྣམས་དང་ནི་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱོ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་། གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པ་སྟེ་འཛིགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་

ཞེས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་ནི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ཏུ་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་ཀུན་ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཞེན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་
ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱུ་དང་རབ་གཏུམ་འབྱུང་སྐྱེས་རྣམས་དང་
སྲིད་རྗེའི་རྒྱགས་ལྡན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་བཅུན་མོར་བཅས་པ་རྣམས་སུ་སྤང་སྟེ།
འདི་དག་རྣམས་ནི་སྲིད་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་བྲས་པ་
བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འཛམ་མེད་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་ཤུའི་རང་བཞིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་འདི་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ལོ། །བརྗོད་པའི་རིམ་པ་འདིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ཨེ་མི་
གྱི་ཡི་གེའི་དོན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
ལས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འདུས་པ་བདེ་མཚོག་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མིང་
གིས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་བཤོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ལེའུ་ལྷ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རིག་པའི་གྲི་གྲུག་
གིས་ཀུན་ནས་བཅད་དུ་མེད་པ་ལ་དོ་རྗེ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་ཅིང་། སྲིད་
གསུམ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་དག་དབྱེར་
མེད་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉོག་སྐོམ་རྒྱུད་པ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྤོང་ཉིད་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་པ་བཀག་པའི་བསམ་མེད་རྒྱང་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་རང་རིག་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། འཇག་བདེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤངས་
ནས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་བསྐྱོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྡན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ལ་བཏགས་པའི་ཚོས་མི་འདོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་རྒྱ་ཚེན་མོའི་
དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་རྟོག་སྐྱོམ་སྤང་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བས་རྒྱལ་
བར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ལེ་འགྲུང་བ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་
ཅད་པའི་ཐེག་ལེ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ཚོས་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་བའི་
བདག་པོ་སྐྱེས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་མ་འཛིན་པ་འདི་ལ་ལྷན་རྒྱ་ཚེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་སྐྱབ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་བཏགས་པའི་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྟེན་པ་སྣ་བསྐོམ་
པའི་འབྲེལ་པ་མི་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
བྱང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་
དོན་རྟོགས་རིམ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་མི་འདོད་སྐྱམ་ན་
འདི་ལྟར་རྣམས་འབྱོར་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་
བ། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་དག་སོར་བསམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་པ། གདུག་པའི་
ཕྱོགས་མི་དགོ་བ་བརྩེ་ལ་སྐྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
མ་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་སྐོམ་པ། མི་འགྲུང་བ་བསྐྱབ་པའི་རྣམས་འབྱོར་ལས་དང་པོ་བ།

སྲོག་འཛིན་གྱིས་དབྱ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་
 པ་ལྟ་བུར་མཚོག་ཏུ་བཅེ་བའི་སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པ། འཛིག་ཉེན་དང་
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་བཅེན་པ། ལྷོས་
 མེད་བཞི་ལ་གནས་པས་བྱ་དང་རྩུང་མ་ལ་སོགས་པས་སྲིད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གཞན་
 དང་། རང་གི་ལུས་གྱི་འཚོ་བ་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པ། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཚོགས་ཁང་
 དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལས་ཁང་དང་། ལྷ་མའི་རྗེས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོང་པ་ལས་
 ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅེན་
 པ། བྱམས་པ་དང་སྦྱོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྦྱོམས་ཉེ་ཚངས་པའི་གནས་
 བཞིས་རྣམ་པར་གནས་པ། ཞི་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
 སྦྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྦྱངས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
 བཟོད་པའི་རྐང་སྟེགས་ལ་འཛེག་པར་འདོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ། དབྱ་མའི་ནང་གི་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཤར་བ་མེ་ལོང་
 གི་སྤ་པབ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ངེས་པར་མཐོང་བ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་
 མེད་པར་རང་གི་སེམས་གྱིས་སྦྱོས་པའི་སྦྱོང་གཟུགས་རབ་ཏུ་སྦྱང་བ་མི་ལམ་དང་
 མཚུངས་པའི་དོན་དུ་སེམས་པ། རུལ་སྤ་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་ཚོས་
 གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱོང་བ་ཆད་
 པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས་པ། ནང་གི་བདེ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱས་
 པའི་ཚོས་མཚོག་གི་བྲག་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་

བ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་དབང་སོ་གཉིས་སྐྱོར་བས་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་འཇག་བདེའི་ཚོས་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོར་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྲང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་རྗེས་བཞན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གཅིག་ཏུ་
མཁས་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚེན་སོ་དབང་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་
གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟའི་མཚན་མ་དང་ཁ་དོག་དང་ལྷན་གྱི་
དང་དབྱིབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་
བཏགས་པའི་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཚེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་ཏུ་སྐྱོམ་པར་མི་འདོད་པ་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
རིམ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་པ་མིན་པར་བསྟན། དེ་འབྲའི་རྟོག་
སྐྱོམ་སྤང་བར་མཚན་བརྗོད་གྱི་ལུང་གིས་བཤད། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་དེ་འབྲའི་རྟོག་སྐྱོམ་
སྤང་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོར་གནས་པ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམས་
འབྱོར་བས་ལྷན་གྱི་ཚེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་ཏུ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པ་མི་
བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ལྷན་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་ཏུ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོག་སྐྱོམ་མི་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ། གཙོ་སོ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཤར་
ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐྱོམ་པ་མེད་སོགས་བཞོན་ནས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ།
སྣ་མ་རྣམས་ན་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་གཅིག་ལ་ལྟའི་ཡན་ལག་གི་རྣམས་པ་

ཚང་བར་སྤང་བ་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པ་ཡང་
 མེད་པས་མཚོག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འགྲོར་ཡན་ལག་དུག་སྐྱོམ་པ་ཡང་མཚོག་འགྲུབ་
 པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ། སོར་སྤྱད་སྐྱོམ་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་
 ལག་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཡན་ལག་དུག་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། མཛོན་རྫོགས་ཀྱི་ཅ་
 འགྲེལ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་མའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་ལ་སྤང་བའི་དཀར་ཚོས་རྣམས་
 མེད་ལ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་སྤང་བའི་དཀར་ཚོས་རྣམས་མེད་པས་བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་བཀོད་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་སྤང་
 དོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བར་སྤྱད་ཅིག་གང་ལ་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱད་ཅིག་དེ་ལ་ཤར་
 ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་དག་གི་དོན་
 བེ། གཡས་ཞལ་འདིའོ་སྤྱི་མ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་གཡོན་ཞལ་འདིའོ་སྤྱི་མ་
 པ་མེད་པར་སྐྱོན་པ་ཡིན་གྱི། གཡས་ཞལ་སྤང་བའི་སྐོ་ལ་གཡོན་ཞལ་སོགས་མི་སྤང་
 བར་སྐྱོན་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་སྤྱུག་གིས། རྫོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཛོད་བ་
 མེད། ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་
 རྫོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་
 གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྤང་བ་ནི་མཛོན་སྤྱི་མ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ལྷ་བོ་ལ་རྫོགས་པའི་སྐོ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་སྤང་བ་ན་ཤངས་སྤང་བ་འགལ་ཞིང་། སྤྱོད་གྱི་དབུས་

སྣང་བ་ན་མཐའ་གཉིས་སྣང་བ་ཡང་འགའ་དགོས་པས་རྟོག་པ་ལ་གང་ཡང་སྣང་བ་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་རང་འགྲུལ་ལས།
 སྦྱོམ་བུའི་མདུན་མཐོང་བ་ན་རྒྱ་བ་དང་ནང་ཁོལ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བས་བྱང་
 མེད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པ་མང་པོས་བཀག་
 ཅིང་སྦྱོམ་བུར་འགྲུལ་པར་ཡང་བཀག་གོ། །གལ་ཏེ་གཡས་ཞལ་ལྟ་བུ་འདིའོ་ཞེས་
 སྦྱོམ་པ་ན་གཡོན་ཞལ་ལྟ་བུ་འདིའོ་ཞེས་སྦྱོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་
 དེས་བསྐྱེད་རིམ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བསྦྱོམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་རི་
 ལྟར་འབྲུབ་སྟམ་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འདིའི་དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 སྦྱོམ་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱོམ་པར་འདོད་པ་གཞུང་འདི་དག་གིས་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི་ཕྱག་ཚེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ཅམ་དུ་སྦྱོམ་པ་བཀག་པ་མིན་པས་སྦྱོན་
 མེད་དོ། །དེ་ལྟར་འགོག་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་སྦྱོགས་སྲ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱིས་ལྟའི་
 འཁོར་ལོ་སྦྱོམ་པ་དགོས་པས་གསལ་བར་སྣང་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤང་བོ་རྣམས་
 རིགས་སྲ་ཁས་རྣམས་ཡུམ་རྣམས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་ལ། དེའི་
 ལུགས་ལ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྦྱོམ་པའི་ལམ་གཞན་ཡོད་པར་ཡང་མི་
 འདོད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་མི་འདོད་པས། དེས་ན་ལྟའི་
 འཁོར་ལོ་སྦྱོམ་པ་ཅམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྦྱོམ་པར་ཡང་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཉིད་
 འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་རིམ་གྱིས་བསྦྱོམ་པའི་སེམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་པར་

གནས་པ་མེད་པས་"དེ"ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
སྤྲུགས་སོགས་ལས་བསྐྱེད་ནས་ཞལ་ཕྲག་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བའི་རྣལ་
འབྱོར་དེ་ནི་སྐྱོམ་བ་པོའི་ཡིད་མ་ཡེངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཡེངས་པ་ན་
འགག་ཅིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་
འདུས་པའི་ལེའུ་དུག་པར། སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྐྱོར་བ་ལ། །བྱང་ཚུབ་མེད། ཅེས་
པའི་འགྲེལ་བ་སྐྱོན་གསལ་ལས། སྤར་ཚོ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས་སྤྱི་ལུས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱོར་བ་དོན་ཇི་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
བྱང་ཚུབ་བ་མེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་མེད་དེ། རི་སྲིད་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚོགས་
བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དེ། དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེས་ནས་རྒྱུན་
འཇིག་པར་འགྱུར་བས། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲ་བར་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་
ན། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་བ་གཅིག་སུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་བསྐྱེད་པར་ལྷ་ག་ལ་
འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་མཚན་དང་བཅས་པས་བཤད་བ་དང་
འཆད་ཚུལ་འབྲ་བར་བཞེད་དོ། །རྣམ་གངས་གཅིག་སུ་ན་དམ་བཅའ་སྤར་ལྷར་ལ།
རྟགས་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ། འདི་སྐྱད་ཅིག་
གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་སོགས་བཞོན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཕྲག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
རྫོགས་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་

1 མ་གྱི། ༧༠ནལ། ༥ ལྷ། ༡༡༧ནལ། ༧། ༡༡༧ནལ། དེ * དེ

བ་ནི་དམ་བཅའ་པའི་དོན་ལོ། །ཐམས་ཅད་མེད་པ་དེའི་སྲིད་ཞེས་སོགས་ཉགས་ཀྱི་དོན་
 ལོ། བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་དེ་སྐྱོམ་བ་ན་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་བསྐྱོམ་བར་གྲུབ་གོས་ཀྱི་དུས་ཅིག་
 ཅར་དུ་བསྐྱོམ་མི་བྱས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །ཉགས་དེ་སྐྱབ་པ་ནི། འདིར་སྐྱད་
 ཅིག་གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཙོ་བོ་སྐྱོམ་བར་གྱེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་ཤར་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱོམ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་འགོད་ལ། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི་
 བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་བ་ལ་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམས་པས་
 ཚོག་པའི་སྲིད་ཀྱི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོ་ལ་རྣམ་བ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་འདིའི་གཞུང་དོན་རྣམས་
 གྲངས་ལ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། ལུམ་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ནི། དཔེར་ན།
 ལུམ་པའི་ཤེས་པ་འགགས་པར་གྱུར་བ་ན་སྣམ་བྱའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྗེ་ལྟ་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འགགས་པ་ན་ཤར་གྱི་
 ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགགས་པའི་སྲིད་མེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་སྐྱེས་
 པའི་སྲིད་མེད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་མེད་པའི་སྲིད་རིམ་གྱིས་སྐྱོམ་བ་མ་
 གཏོགས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟོད་པ་ཚིགས་
 བཅད་བཙོ་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དོན་ཚེབ་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བ་ལྱབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བས་བསམ་བ་
 འགྲུབ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཉོག་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་

སྤངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཅིང་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་
འཚད་པས་མི་ཟད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབགས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོང་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་
པས་དམ་པ། དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་ཟད་མི་ཤེས་པ། ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ལུག་ཆེན་གྱི་དོན་ཏུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་ཡང་མི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཆོག་སྟེ། བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ནང་གི་རིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ལེ་ཤེས་དང་ནི་
རྩ་འབྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པར་ལྡན་པ། སྟོག་གི་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་
སྤངས་པ་དང་། མི་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་རྟོགས་པ་མངའ་བས་བདེར་
གཤེགས་རེ་རེས། སྐྱབ་བྲལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་རིག་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པས་ན་མཆོག་། བདག་གིར་མི་འཛིན་ངར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རོ་གཅིག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་
མཆོག་གི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

གསུམ་པ་ནི། ལུག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བར་
སྟོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འདིའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་
དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྫོགས་རིམ་མཆོག་སྐྱོམ་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤངས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་སྐྱོམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་
སྤང་། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྤང་།
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤང་བུ་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྤང་འོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། བསྐྱེད་
རིམ་ཉི་མེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པར་བསྟན་པའི་ལན་ཉི་མེ་བའི་
དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་
སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་པ་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས་དོགས་པ་སློབ་བསུ་མཛད་པ་
ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ། ཅེས་པ་ནས། འགའ་ཞིག་མངོན་པར་
སེམས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། གཞུང་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་
གསུངས་པར་བསྟན། དུག་ཚེན་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མིན་པར་བསྟན། ཉི་མེ་བའི་
དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་བ་མི་རུས་
པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བཟོད་པར་བྱའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་བསྐྱེད་
རིམ་གསུངས་པ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པས་འཛིན་
ཉེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དྲང་
བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་གང་ལ་གསུངས་ན། བྱིས་པའི་སློ་ཅན་མཚོག་སྐྱབ་པ་ལ་
བཙུན་འགྲུས་དམན་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
སྤྱིང་པའི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་“མོས་”པར་མི་བྱེད་པ། ཟབ་པ་དམིགས་མེད་

༡ མ་གྱི། ༧༡བཤན། མོང སྐྱ། ༡༦༧ན། སྐྱ། ༡༦༧བཤན། མོས * མོས

ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་སེམས་སྐྱབ་པ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅམ་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ།
དབང་སོ་ལྷ་རང་གི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ། རལ་གྱི་དང་།
རིལ་བྱ་དང་། མིག་སྤོན་དང་། བུཅད་དང་བུཅད་ལེན་དང་། ཀྱང་མགྲོགས་ལ་སོགས་
བ་འདིག་ཉེན་པའི་དགོས་བྱུབ་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་གསུངས་
སོ། །ཤར་གསུངས་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུང་འདྲིན་དུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུང་འདྲིན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་སོའི་སྤོང་
ཡུལ་ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ཅམ་བྱེད་རུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ཅམ་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་སོ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མི་རུས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་ནི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ངེས་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ཅམ་བྱེད་རུས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
བསམ་གཏན་དང་ཆིག་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུགས་དང་ལོར་བྱ་དང་རྩོམ་དང་རལ་གྱི་དང་
རིལ་བྱ་དང་བུཅད་དང་བུཅད་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉི་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་ཕལ་
བའི་སྤོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་ཅིང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྟོག་པའི་བསམ་
གཏན་ཉི་ཆེ་བ་ལྷར་ཡིན་སྐྱུལ་ན། འདིར་ལྷ་དཀར་པོའི་བསམ་གཏན་ཞི་བའི་
གཟུགས་ནི་ཞི་བའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྷར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་ཉི་ཆེ་བ་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་དོན་བྱ་

བ་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མི་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རྒྱུ་དང་
ཞེས་པ་ནས། ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་བར་ཉེ་གོ་སྤོམ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་གཞིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་གཞིན་
ལས་འདས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྷོ་བའི་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལུས་པར་
མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཁའ་ལྷོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་མཁའ་འདོད་པས་རྟོག་སྒོམ་ཁོ་ན་
ལ་འབར་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉི་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཚོད་
སྤང་ལ་གཉིས། སྒྲགས་གཅིག་གྲུབ་ན་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོད་སྤང་། ད་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཚོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་སྒྲགས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱབས་པར་གྱུར་ན་ལས་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ཉི་ཆེ་བར་འགྱུར་
ཞེས་འདིར་“དག་’བཟླས་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་སེམས་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཉེ།
གཉིས་པ་ལ། སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱབས་པས་ཉི་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པར་བརྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བའི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་བརྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲགས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱབས་

༡ མ་ཕྱི། ༧༡བཤན། དག སྐྱ། ༡༡༠ནལ། སྒྲགས ལྷ། ༡༡༤ནལ། དག

བར་གྱུར་ན་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་བར་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་དེ་ལྟར་དེས་པའི་ཚད་
མ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ལས་ཉི་ཚེ་བར་གསུངས་པས་
སོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་འདིར་སྲུགས་གཅིག་ལ་ཡང་བྱ་བའི་དབྱེ་བས་འབྲུབ་མི་
འབྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་“ཞི”བ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེས་པས་ལས་བསྐྱེས་པའི་
ཚེ་སྲུགས་ཀྱི་མཐའ་ཉེན་སྐྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། སྤྱིན་སྲེག་གིས་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་
ཡང་ཐབས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་བསྲེག་རྣམས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་འདིས་ལས་འདི་
འབྲུབ་ཀྱི་གཞན་མི་འབྲུབ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྩལ་ཚོན་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དང་། བགང་འབྲེང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་བར་
ཀྱིས་འདི་དང་འདི་འབྲུབ་ཅིང་འདི་དང་འདི་མི་འབྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཉི་ཚེ་བ་ཅན་
འབྲུབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཡོན་ཏན་མེད་དོ། ཞེས་པ་ཡན་བསྐྱེས་པས་ཤེས་སོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བེལ་
བའི་ཡམ་ཤིང་དང་ཞེས་པ་ནི། ལོང་དུ་བེལ་བའི་འདབ་མཐམ་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲུ་
ཞེས་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ནམ་བཟླག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཀའི་ཡམ་ཤིང་
ཞེས་པ་འདྲ་སྐྱོད་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ནམ་བཟླག་པར་བྱ་ཡོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་བ་སྐྱེས་མི་རུས་བར་བསྟན་
པ་དང་། ཟད་པར་གཅིག་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་མི་རུས་བར་བསྟན་
པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧བཤན། ཞེ སྐྱུ། ༡༡༠བཤན། ལྷ། ༡༧༦བཤན། ཞེ * ཞེ

མི་རྒྱལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གསུམ། རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྒྲགས་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་མི་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ལུང་གིས་བཤད། དེ་རྟོག་པའི་
སྒྲགས་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབག་
ཏུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལེན་དུ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་དུ་མ་དང་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྐྱད་རྣམས་ཀྱིས་
ཅིག་ཅང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་བྱེད་བ་དེ་ལྟར་ཉི་ཆེ་བའི་རྗེས་སྐྱབས་པ་
འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་
རྒྱལ་ཉེ། གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་ཚིགས་
བཅད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་སོར་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་དམིགས་པས་བདག་མེད་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཡི་གེ་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟ་བ་
བཞིན་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་སྐྱ་བའི་ལྷ་མཚོག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱས་པར་སྐྱོགས་པས་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་སྐྱོགས་པ། ཅེས་བཤམ།
ཡང་ན་ཡང་དག་མཐའ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད། ཅེས་བ་དོན་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་དང་། སྟོང་
ཉིད་སྐྱ་བའི་ལྷ་མཚོག་ཅེས་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་གསུགས་སྐྱ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་

ཉིད་སྟོན་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱོད་གསུམ་པ་ཅེས་བྲལ། །ཚོས་འབྱུང་ལས་བྱུང་ཞིང་
 སྐྱོད་བརྟན་ལྟ་བུའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དུང། སངས་རྒྱུས་ཉིད་སྟེང་བའི་ཕྱིར་
 སྐྱོད་ཆེན་ལྷན། རོན་གཅིག་ལ་རྣམས་གངས་དུ་མའི་སྐྱད་གིས་སྟེང་ལ་འབབ་པའི་ཚོས་
 གསུང་བས་ཚོས་ཀྱི་གཞི་སྐྱོད་པོ་ཆེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་འཕམ་དཀར་ཕྱོགས་ནག་
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པས་མི་གནས་སྐྱུང་ན་འདས་པ་པོ། སྟེང་ཁའི་
 ཅ་བ་ཅུའི་རྒྱུང་འགགས་པ་ལས་གསུང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 བཅུ་ཚོས་ཀྱི་ར་པོ་ཆེ། ཕྱིར་རོལ་ཀྱི་རོན་དུ་མེད་པས་གཟུངས་མེད་སྟོན་པ་དང་བྲལ་
 བས་གཟུགས་བཟང་ལེ་ཤེས་མཚོག་གི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་སྐྱུང་བས་དམ་པ་སྟེ་གཅིག་
 གྲང་དུ་མར་སྐྱང་བས་སྐྱོད་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་རང་སེམས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ཡིན་པས་
 ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་ཀྱི་སྐྱུང་སྐྱང་བས་གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱང་བའི་དབལ། གཤུལ་བུའི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཁོ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་འཆང་བ་པོ།
 ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་ཚིགས་བཅད་གོ་བདུན་པས་
 གསུངས་པ་ནི་དུད་འགོ་ཡི་དུགས་སོགས་འགོ་བ་དུག་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱུང་བ་འདས་པ་དང་འབྱུང་འབྱུང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་
 གསུམ་ལུང་སྟོན་པས་གཤུལ་བུ་རྣམས་དད་པར་མཛོད་པ། ཏག་ཏུ་གཤུལ་བུ་རང་
 རང་གི་སྐྱང་རོང་བདེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགོ་བ་དུག་པོ་རང་རང་གི་སྐྱད་གཞན་ཏེ་སོ་སོ་
 དང་མ་ཐུན་པ་དག་གིས་གསུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་དེས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་

ཚང་བ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འགོད་པར་མངོན་
 ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྣེར་བ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་གསུང་སྟེ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟའི་སྐད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལོ། །ཀྱང་སྐུས་ཉི་ཚེ་
 བའི་སྐད་གཞན་ཡང་མིན་ཞེས་པའོ། །སྐར་ཡང་ལེ་ཅུ་དེ་ཉིད་ལས་དེའི་གོང་གི་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་བྱ་བ་གསུངས་པ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདེ་ཚེན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་སྲ་མར་རང་རང་གི་སྤྱིང་གིས་ཉེ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་སྣ་
 ཚོ་གསུམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་བ་དང་ཆགས་པ་དང་ཁོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཅན་
 ཀྱིས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་དངོས་པོ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གཉིད་ནི་
 སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་པ་དུ་མར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་
 ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །

གསུང་གི་བྱ་བ་ནི། རོན་གཅིག་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྐད་ནི་སེམས་
 ཅན་རང་རང་གི་བསམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་སྟོག་
 ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་འབབ་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་བྱིམ་ན་གནས་པ་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐད་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་བསོད་
 སྟོམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱ་དུ་གཤེགས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། འདིར་རི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་

༡ མ་གྱི། ༧༩༡༡། བསད་སྟེམས་ ལྷ། ༡༡༡བ༡༡། ལྷ། ༡༡༡བ༡༡། བསོད་སྟོམས་ * བསོད་སྟོམས་

ཐུགས་དང་ལེ་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་
དང་སོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྐྱགས་
ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཉི་ཆེ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་
མཁྲེན་པའི་དོན་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་
རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཉི་
ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྲིར་ན། ཉི་ཆེ་བའི་རྩ་འབྲུལ་སློབ་བར་བྱེད་པའི་སྲིར་
རོ། །ཉགས་ཀྱི་སྐྱབ་སྒྲེ། འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་སའི་ཟད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་བདེ་བར་སློབ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་སློ་
བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣང་པའི་ཟད་པར་རི་སྲིད་པར་ཟད་པར་སོ་སོ་ལ་ཡང་
རང་རང་གི་ཟད་པར་སློབ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་མི་རྣམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལ་ཅན་སྐྱོམ་པ་གང་
ཞིག །སེམས་ལས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་བར་བྱེད་པ་དེས་ནི་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སློབ་པའི་རྣམས་སོ། །གང་ཞིག་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་སློ་
བར་བྱེད་པ་དེས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་པའི་རྣམས་ཉེ། བྱ་བ་ཉི་ཆེ་བ་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དངོས་སྐྱབ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་
པ་ལ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་འགྱུར་བའི་ཚོད་པ་དང་། དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་མ་ཟད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བར་མི་འགྲུར་བའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཅི་སྟེ་འདིར་སྐོམ་
བ་གོམས་པ་ལས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་
སྲུང་དུ་བྱས་པར་གྲུར་ན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དང་ཁམས་གསུམ་
པོ་ཡང་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པར་འགྲུར་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་
གསུམ་པོ་དང་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤེ་
རོལ་ནས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་གི་
བསམ་པ་འགྲུར་བར་འགྲུར་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྲུར་བར་བསྟན། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཚོས་
མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བསྟན། འཛིག་རྟེན་པའི་
དངོས་གྲུབ་སྐྱིབ་བཅས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་རུས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མཁྱེན་པ་བཞི་མངོན་སྲུང་དུ་མི་བྱེད་
པར་ཐལ་བས་དགག། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཉན་རང་དང་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ་བས་དགག། །གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་སངས་རྒྱས་སུ་སྤང་མ་བསྟན་པས་
དགག། །རང་གི་གཞུང་ལས་ཉི་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་
བས་དགག། །འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐོབ་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་གལ་ཏེ་གོམས་པ་ལས།

ཟད་པར་གྱི་ཁམས་སམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པར་
གྱུར་ན། སློབ་བྲལ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་
ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར་དགོས་པའི་སྲིད་ན། ཟད་པར་རམ་
དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚེ་ཐམས་
ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྣང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་མཁྲེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྲེན་པ་
ཉིད་མངོན་སྲུང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟད་པར་ལ་
སོགས་པའམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་བྱལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གུན་
མཁྲེན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ཟད་པར་བྱལ་བ་ཉན་རང་ཆགས་བྲལ་
དང་། དགྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་བྱས་པ་བྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁྲོད་རང་ཡང་འདོད་པའི་
སྲིད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱབས་ལུང་རྣམས་མཚོད་
པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པའི་བར་བཤམ་གས་པས་ཤེས་ལ། དེའི་སྲིད་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཚོས་
ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན།
ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་

ལུང་བསྟན་པ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདྲིར་རྗེ་ལྟར་མགོན་པོ་བྱམས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྲུར་པ་དབང་ལུག་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐལ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་འབྱུང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་འགའ་ཅམ་ཡང་མཐོང་བའམ་ཐོས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ས་པོན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རལ་གྱི་དང་རིལ་ལུ་དང་མིག་སྟན་དང་བུཅད་དང་བུཅད་ལན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་བཙུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྲིད་གོམས་པའི་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཉི་ཆེ་བ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ན། དེའི་ཆེ་ཅིའི་དོན་དུ་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་འདྲིར་བཙུན་འདས་ཀྱི་གསུང་སྟེ་ལུང་རྣམས་གྲུབ་པོ། །དེ་རྣམས་རང་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དུ་རྗེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རང་གི་གཞུང་ལ་ལུང་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་

བར་འགྲུང་ཉེ། ལྷུ་བ་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷུ་བ་ཞི། དེའི་ཕྱིར་རལ་གྱིའི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་
ལྷུ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སོར་མི་འགྲུང་ཉེ།
དོན་བྱ་བ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལྷུ་བ་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་
པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་
ལྷུ་བ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་
མི་འགྲུང་ཉེ། སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་ལྷུ་བ་དང་རྩ་འབྲེལ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་
ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཚོས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱིབ་པ་ཅས་ཡིན་ན་ཀྱང་
མཁྲེན་དུ་མི་འགྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱིབ་པ་གཉིས་སྒངས་ཤིང་མེད་པའི་ཚོས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པར་གྲུང་བ་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་འགྲུང་ཉེ། སྐྱིབ་པ་
མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་ཤེས་དུག །སྟོབས་བཟུ། ས་བཟུ། མ་འདྲེས་པའི་
ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ཡུང་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ལྷུའི་མིག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་སྒྲ་རགས་མཐོང་བ་དང་། ལྷུའི་རྣ་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་དཔག་མེད་ནས་གྲག་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་
ཤེས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་

མ་དུ་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེ་
 འབྲུལ་དང་། སྤྱིའི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་
 དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་དང་། དེ་ལས་དབུལ་ཐོང་
 འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་
 པའི་སྟོབས་དང་། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་
 ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྤོང་
 ཚུལ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དང་དུ་མ་མཁུན་པའི་
 དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་བོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་དང་། ལས་
 འབྲས་སོ་སོ་ལ་ལོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁུན་པའི་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་འགོག་པར་འབྱུང་
 བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དང་། ལམ་མིན་སོགས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
 བའི་ལམ་མཁུན་པའི་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དགེ་བ་
 རྣམས་མཁུན་པའི་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་གྱི་
 གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཁུན་པའི་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ད་ལྟར་དང་མ་ལོངས་
 པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་དང་། ཟག་པ་
 སྤྱིའི་གཉིས་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འབྱུང་རྟོ། ། སྟོབས་
 བཅུ་པོ་འདི་དག་ལས་དང་བོས་ནི་ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་གཉིས་པས་སྐྱབས་ལ་བསྐྱུ་
 བ་དང་བདུན་པས་མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དག་པའི་རྒྱུར་བསྐྱུ་བ་དང་ལྷག་མ་
 བདུན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་འཛོམས་པའི་སྤྱིར་
 སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུའི་ས་དང་པོ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
 མཛེས་པའི་ས་དང་། ཞེས་བ་ནས། ས་བཅུ་གཉིས་པ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་
 རྣམ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སའོ། ཞེས་པའི་བར་ཉེ། ས་འདི་དག་
 རོ་རྩེ་སྤྱིར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དུ། ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ཆེན་པོ། །དེ་ཉིད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་འབྲ། ཞེས་སོགས་གནས་ལ་སོགས་པ་ས་དང་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་པོ། །ས་འདི་དག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལའང་འདི་དག་
 གི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་བཞག་པ་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་
 བཞག་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་སྣ་མ་ལྟར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཙུ་
 བརྒྱུད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་སྐྱོད་པ་ལ་གནས་མིན་པར་གཤེགས་པ་
 སོགས་འབྲུལ་པའི་བྱི་མ་མི་མངའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ལ་ཙཱ་མི་མངའ་བ་
 དང་། གཞན་དོན་བརྗོད་པའི་བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྒྱགས་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། ཞི་བར་འཛིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སོ་སོར་མ་
 བརྟགས་པར་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སོགས་གྱི་འདུན་པ་དང་། གདུལ་བུ་འགྲུགས་པ་དང་ཚོས་ཅན་
 པ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་མི་དགོས་པར་ཚོས་
 ལྷོན་རུས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 ཚོས་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལས་ཕྱོལ་བ་ཐོབ་པས་རྣམ་

བར་མོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་སྟེ། བརྩ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་
སྲ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་སྐྱེར་བར་གྱུ་ལོ། །

ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཤེས་སྐྱིབ་དང་བྲལ་ཞིང་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་མ་ཐོགས་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་
བྲལ་ཞིང་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་མ་ཆགས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་གཞན་ལ་སྟོན་
བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་དུས་ལའང་སྐྱེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྟོང་ལམ་སོགས་སྐྱེད་
ལས་ཐམས་ཅད་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་སྟོང་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་དུག། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་
གསུམ། འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
ལ་མངའ་བ་དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚོ་ཚོས་ཐམས་ཅན་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གནས་
པ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་གནས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་འདྲིག་རྟོན་པའི་དངོས་བྱུང་སྐྱིབ་བཅས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་
ལུས་པར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པར་བརྟན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་སྐྱེབ་པ་དང་། དོན་བསྟུས་ཏེ་རྟོག་སྟོན་

གྲིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཁ་ཅིག་
དགྲིལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལ་གཟུགས་གྲི་ལྷའི་གངས་དང་ཁ་དོག་དང་ཕྱག་དང་ཞལ་
དགྲིབས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྟོབས་
བཅུ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་ཉ། སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་ཤིང་
ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྲི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སུ་ལ་དུ་
བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ཚོས་ཅན། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྟོབས་བཅུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་དོ། །དགྲིལ་འཁོར་གྲི་ལྷའི་གངས་དང་ཁ་དོག་ཞལ་ཕྱག་སོགས་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་རྣམ་འབྲུལ་གྲིས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་མཁྲེན་པའི་ལམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པ་ལས་ཉམས་པ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ང་
རྒྱལ་གྲིས་ཟིལ་གྲིས་མནན་པར་གྱུར་བ་ན་བདག་གུང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྟོབས་
བཅུ་བའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྣོམ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་འདིས་རྟོག་སྐྱོམ་གྲིས་དགྲིལ་
འཁོར་གྲི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་སུ་ལ་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་པར་
འདོད་པའོ། །འདི་ནི་སྟོབས་བཅུ་པ་མ་ཡིན་ཉ། སྟོབས་བཅུ་བའི་འགའ་རྒྱ་ཡོན་ཏུན་
ཉི་ཆེ་བ་རྫོངས་པ་ཆེན་པོའོ། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་བ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྟོན་
མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རྣོམ་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བའི་རྫོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་སངས་
རྒྱས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མེད་པའོ་ཞེས་བཞད་གད་གྲི་གནས་སུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྟོད་པ་ལས་ཚིགས་
བཅད་དགུ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མ་ལུས་པ་ཞི་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཡང་སེམས་ལ། ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཐོབ་
པ། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྲིད་པ་སྟེ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་
ངེས་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་པ་དང་
བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྲིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཟུགས་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་
ཅད་མཁའ་བར་མི་འགྲུང་འོ། །གཉིས་པ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྲང་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྲིང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། སྐྱིབ་
བཅས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཐད་པའི་ལན། རང་བཞིན་གྱིས་
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོམ་པས་སངས་རྒྱས་སུ་
འགྲུང་བའི་ཚོད་པ་སྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་
སྲིང་བོ་ལྟ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་བའི་

སྐྱོད། །དེས་ན་ཕུང་ཁམས་སོགས་ལྟར་སྐྱོམས་བས་ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་
འགྲུང་ཞེན་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞེན་བ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བ་འགྲུང་བར་འགྲུང་ཏེ།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་མེད་ཅིང་འཁོར་བ་པ་ཡིན་
བས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་མིན་པར་བསྐྱབ། སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ལས་འདས་
བར་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་
བས་དོན་བསྐྱབ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་ངང་
ཡོན་ཏྲན་ལ་སོགས་བ་ལ་སྐྱོངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱོལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་བ་གང་ཞིག་ཡོངས་
སུ་བརྟགས་ན་ལུང་རིགས་དང་མི་འགྲིག་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་གསུང་
མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་བའི་བདེན་པར་ཏེ་དངོས་གནས་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་
ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པོ་ན་གནས་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ལམ་མ་¹སྐྱོམས་²བའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་དག་པར་
རྗོགས་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱུང་བར་འགྲུང་ཏེ། ལམ་མ་³སྐྱོམས་⁴སྐྱོམས་བའི་སྐྱོན་
དུ་རྗོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བ་དང་སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དོན་མེད་པར་
འགྲུང་རོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཅན། ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་
བ་དང་འགག་བ་མེད་པར་འགྲུང་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

¹ མ་ཕྱི། ༧ནལན། སྐྱོམས་སྐྱེ། ༡༩༧༧ན། བསྐྱོམ
² མ་ཕྱི། ༧ནལན། སྐྱོམས་སྐྱེ། ༡༩༧༧ན། བསྐྱོམ

དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བར་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཀའ་སློབ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་གཞོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉགས་སྤྱ་མའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་རྣམས་
 དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉགས་སྤྱ་མའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུ་འདི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་གསུང་རབ་སོགས་ལས་ཐོས་པ་དང་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཚོས་ལས་རྗེས་སུ་དབགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་
 ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ལས་
 ཚོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལས་རྒྱུད་གི་འཁོར་བའི་པ་
 རོལ་དུ་བཀལ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྗོགས་པའི་མཐར་སོན་པ་ཚོགས་གཉིས་
 རྗོགས་པས་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་བྲལ་བས་སྐྱམ་
 སར་གནས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་འདས་པས་ཤེས་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་འབབ་ཞིག་
 པ། ལྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དེས་པར་བསལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཆས་སེམས་
 ཅན་གྱི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཛོམས་པ། ཞེས་པ་སྟེ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་འདིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་ལུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྐུར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་མཐར་སོན་པ་
 སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་མིན་

ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུང་བའི་ཚོད་སྤང་ལ་གསུམ།
རྟོག་སྐྱོམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུང་བའི་ཚོད་པ།
ཚོགས་གཉིས་མ་བསགས་པར་རྟོག་སྐྱོམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་འགྲུང་བའི་ལན།
ལན་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱོམ་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤང་བོ་དང་ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཉིད་
གྱིས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བསྐྱེད་ཅིང་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འགྲུང་
བར་འགྲུང་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་གཉིས་མ་བསགས་པར་རྟོག་སྐྱོམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་སྤོབ་པར་མཚན་
བརྗོད་གྱིས་བསྟན། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ལན་བརྗོད་པར་གྲུའོ། །འདིར་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
གྱིས་བརྗོད་པར་གྲུ་བ་གང་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྣའི་འཁོར་ལོར་བསྐྱོམ་པ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་རྣམ་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པ་མིན་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་རྟོག་སྐྱོམ་གྱི་
རྣམ་འགྲུང་དེ་ཅི་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་མེད་པའི་

མྱེར་རྟོ། །འདིར་གཤམ་ཉེ་རྣམ་འཕྲོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྫོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་རྟོག་པའི་སློམ་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལྷང་
 ཁམས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསློམ་
 པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ན། འོན་དེའི་ཚེ་སྤྱི་བོ་བསོད་ནམས་
 དམན་པ་གཞན་ཞིག་ང་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཞེས་སྐྱོམ་ཞིང་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐྱོམ་
 སེམས་གོམས་པ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་གཏོགས་པར་རྒྱལ་པོར་
 འགྱུར་དགོས་ཉེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མཐོང་བ་ཡང་མེད་
 རོ། །རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱལ་པོར་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་རྟོག་གི་
 གཟུགས་སློམ་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དམན་པ་རྒྱལ་
 པོར་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་
 དམན་པའི་རྣམ་འཕྲོར་བ། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལུ་མི་འགྱུར་ཉེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་པའི་མྱེར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་ཚོགས་བཅད་བཅུ་
 ལྷག་པས་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་མན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ནི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སློམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཉེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིའི་འགྱུར་གནས་ཆེ་སྟེ་
 ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་བསགས་པ་ལས་སྤྱི་དེ་ཐོབ་ཅེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་
 དང་ལྡན་པ་ལས་སྟོང་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་

བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤོང་ག་ལུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྗེ་
ལྟ་བར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཤེགས་པར་བསགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སོ། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྤྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་དམན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གསུགས་སྐྱོམ་པ་གོམས་པའི་དབང་ཅམ་
གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལན་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
རྟོག་སྐྱོམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ན་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་སྤང་བར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་གསུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ལན་དང་། སངས་རྒྱས་
གསུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་གསུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པ་ལས་རྣམ་པར་འབྱོར་བ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
ལུས་འདི་སྤང་གཞིར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་
གྱིས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བའོ། ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་
ཡིན་ཅེས་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་ཉི་ཆེ་བའི་བེམ་
པོས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་གསུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པར་མཚན་བརྗོད་གྱིས་བསྟན་པ། དེའི་སྤྱིར་ཉི་ཆེ་བའི་ལུས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྲིང་ལན་བརྗོད་པར་གྲུའོ། འདིར་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་ལྷུང་དག་
 བར་གསུངས་པ་ནི་བདེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པས་དམ་ཚིག་གི་བརྗོད་སྐད་ཀྱིས་
 སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་
 ལུ་ལོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་པར་ཏུ་བསྟན་གྱི། ལུས་པ་དང་སྤྲུལ་བུའི་སྐྱ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་
 བུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་བཞིན་པ་ལས་བཤད་པ་སོགས་རྣམ་སྤང་སོགས་སུ་
 བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྐྱེད་དང་། རྐྱེས་པའི་དབང་
 པོ་དོ་རྗེ་དང་། བཤད་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། གཅི་བ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱག་
 རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། ལུ་བ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། འདོན་ཡོད་ལུབ་པ་ཅེས་
 བ་སྟེ། གསུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་སློབས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པ་ལུ་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་བདུད་ཅི་ལུ་པོ་རྣམས་གསུངས་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པ་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ནི་བདུད་ཅི་དེ་རྣམས་ལྷུང་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིང་རུལ་པའི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཏུ་མ་འདུས་པ་འདི་ནི་ལྷའི་སྐྱར་
 བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། གཙང་བའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་
 ཚིགས་བཅད་ཉི་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གསུངས་པ་འདི་ལུ་
 རྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལེ་རྒྱ་བས་གཅིག་ཤུ་གཞིག་ཅིང་གཞོན་ཏུ་མེད་པས་སྤྱ་མཁའ་གསུ་
 རོ་རྗེའི་བདག་ཉིད། མི་འབྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་ལས་དང་པོར་འབྱུང་བས་སྐྱེས་མ་ཐག་
 བ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་འགྲོ་བའི་བདག་པོ། རམ་མཁའ་ལས་
 ལྷུང་བ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྷུང་དང་། སྟོག་ཐམས་ཅད་གཙུག་ཏྲོར་ཏུ་འགགས་

ཤིང་ཁུ་བ་དེར་བརྟན་བས་གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོ་དང། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཛིག་ཉེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེའི་མ་ཐུས་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་ཡང་གཙུག་ཏོར་བལྟར་
མི་མངོན་པ་མངའ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་པ་
ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོ་བོར་གྱུར་བས་ནམ་མཁའ་བདག་པོ་གདུལ་བུའི་མོས་
བ་དང་མ་ཐུན་བར་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་བས་སྣ་
ཚོགས་སྟོན། ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་ཉི་ཚེ་བའི་ལུས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་འགྲུང་འོ། །གསུམ་པ་ལན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི། སངས་
རྒྱས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཚོད་པ་དང། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་མ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ཀྱི་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་བསྟན་བ་དང། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་མ་བརྟགས་པར་མ་དག་པའི་དམ་ཚིག་བསྟེན་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་བ་དང། དེ་ལ་དམ་ཚིག་བསྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
བའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ན་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྲུལ་མདུན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་སྒྲོམ་གྱིས་གཟུགས་སྐྱུ་བསྐྱུབ་
བ་འཐད་པའི་ཚོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱལ་ཤ་
རབ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འགྲུང་ན། འོན་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཚོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་མངའ་དུ་འཇུག་པ་དང། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་

བ་དང་ཕྱོག་བ་དང་། དེའི་སློབ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བ་རྣམས་སུ་མི་འགྲུང་
བར་ཐལ། རྩལ་སྲ་རབ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིང་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཅན། རྫོང་གི་གསུང་གིས་
བསྐྱེད་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་ཞིང་། ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་
འདས་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་
སློན་བ་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་རོ། །སྲིད་བ་གསུམ་ན་གནས་བ་རྣམས་གྱིས་མཚོན་
བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབྱུ་སྐྱེད་ཚེམས་དང་ག་དང་རུས་བ་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་སྐྱོ་བ་
ཡང་མེད་པར་འགྲུང་བར་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིང་རོ། །གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་
གཟུགས་དང་ལྡན་བ་ལས་འགྲུང་གི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྲིང་རྟོག་སློབ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་
གཟུགས་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱབ་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ལོག་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་བ་འདིར་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞེན་བ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བ་འབྱུང་བར་འགྲུང་ཏེ་ལོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་བ་མ་བརྟགས་བ་ཡིན་གྱི་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་བརྟན་བ་ལ་གཉིས། མ་བརྟགས་པར་སངས་རྒྱས་
གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་བ་དང་། བརྟགས་ནས་སངས་རྒྱས་གཟུགས་མ་
ཡིན་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཡིན་ན་སྐྱེ་འདྲིག་
ལས་མ་འདས་པས་རང་དོན་མཐར་མ་སྲིན་པར་ཐལ་བས་དགག། རྫོགས་གཅིག་ཏུ་
གནས་པས་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་བ་བརྟུན་མི་རུས་པར་ཐལ་བས་

དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ཕྱོད་པའི་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་འདས་
 པ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་གདུང་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡོད་ཅིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེར་མ་གྲུབ་ན། འོན་ཏེ་འཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་བ་པ་ཚོ་གས་གཉིས་
 གསོག་པ་སོགས་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྲིར་སངས་རྒྱས་གོངས་
 ལས་སྐྱ་གདུང་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་དང་ཡོངས་སུ་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི། ཚོགས་གཉིས་དང་བསྐྱེད་དེམ་གྱིས་བསྐྱབས་
 ལས་གྲུབ་ཀྱང་གོངས་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁོ་
 ལོ། །ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་མས་ནས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གོངས་ནས་རྣམ་པར་
 ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱུ་བ་པས་རི་ལྟར་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་ལུས་
 ལྡན་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་
 ལྡན་མཚན་རང་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་གཞན་ཉམས་མེད་དུ་སྐྱུ་བ་པ་འདི་
 བེ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་གནས་ལ་སྐྱ་གདུང་ཡང་དག་པར་
 སྟོན་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། འདིར་སྐྱ་གདུང་རྣམས་ཡང་
 དག་པར་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ན། ད་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན།
 དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔེ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་ག་
 སོགས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱ་གདུང་གི་ལུང་པོར་གྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །སྲར་
 གྱི་སྐྱེ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་སྲིར་སྐྱ་གདུང་གི་ལུང་པོ་རྣམས་ནི་དོ་རྗེའི་སྐྱེར་མི་འགྱུར་
 བས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་མེད་ན་དོ་རྗེ་ཐེམས་དཔལ་

གཟུགས་སྐྱབ་གཞན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ལ་སྟེ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་བར་འགྲུར་རོ། །
 འདིར་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཙམ་ཡིན་ན་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཡིན་པ་མན་
 ཚུན་འགལ་བའི་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་དོ་རྗེའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཙན་
 བེ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པའི་ཚོས་ཙན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པའི་ཚོས་ཙན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འགཟུགས་སྐྱེ་དེ་ཙམ་
 ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྐྱོམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ཙམ་
 ཞིག་གིས་སྐྱབས་བསམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་བ་དང་། ཅེས་བ་ནས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་བར་
 འགྲུར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པའི་ཚོས་ཙན་ཡིན་པའི་སྐྱེ་དེ་
 རྣམས་དོན་མེད་ན་ནི། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་བ་དུ་
 མའི་བར་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་བར་འགྲུར་རོ། །འདིར་སྐྱོམ་བའང་དོན་གྱིས་ཐོབ་
 བསམ། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་བར་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་བ་དོན་མེད་བར་འགྲུར་རོ། །ཤེས་རབ་སྐྱོད་བ་དང་ཐབས་
 དམིགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྗེའི་རང་བཞིན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འགྲུབ་པའི་ཚོ་ག་སྟེ་
 ཐབས་རྣམས་རན་པའི་ཚོ་གར་འགྲུར་ཏེ། སྐྱེ་འདིག་གི་ཚོས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བུང་
 ཡིན་པའི་སྐྱེ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་
 ཉོགས་བ་ཡང་རན་བའམ་ལོག་པའི་ཚོས་ཉོགས་བར་འགྲུར་རོ། །གཞན་ཡང་།
 འདིག་ཉེན་ཀྱང་རྗོལ་གྱི་བདེན་བ་འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེ་དུ་དོ་
 རྗེ་ཕྱང་བྱ་དང་། ཞེས་བ་ནས། མཚོན་བ་རབ་འགྲུམས་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཆོ་དོན་མེད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་དོན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་སྲིད་སྲུང་བ་དང་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔལ་རྒྱལ་ཐོན་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ་སྟོབས་བརྩུང་དང་མི་འདྲིགས་པ་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མི་སྲིད་དེ། རྒྱལ་ཐོན་འདུས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་དེ་ནི་
བཤད་མ་ཐག་པའི་སྲུང་འགག་ཅན་ཡིན་ལ་སྟོབས་སོགས་རྣམས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྲུང་
འགག་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅི་གལ་ཉེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྲོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་
བཞུགས་དགོས་པས་གཞུང་གི་བྱེ་བ་སྟེན་གྱི་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་
རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་རིགས་གྱི་རི་བོ་དུ་མའི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཐོན་འདུས་པའི་གཟུགས་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཅི་སྟེ་གྱིས་པའི་
ཚོ་ཅན་རྣམས་གྱི་ཚིག་གཟུགས་གྱི་སྐྱུ་ཡིས་ཀྱང་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཐོག་མར་
ཞིང་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་ཉེ་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་བྱ་བ་མཛད་
ནས། དེ་ནས་ཀྱང་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་ཤིང་དེ་ནས་ཀྱང་གཞན་
དུ་གཤེགས་པ་མཛད་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་ནི་རིགས་བས་དབྱུང་ན་མི་འཐད་དེ། གང་གི་
སྲིད་སྲོགས་གྱི་ཆ་ཤར་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའ་
ལྟར་མཐའི་ཚད་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྲིད་སྲོགས་བརྩུའི་ཆར་ཡང་དག་པར་
གནས་པའི་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེར་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་

ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིས་གཤེགས་ནས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་ནི་བསྐྱེལ་བ་
དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རུས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤར་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ནའི་འདིག་
རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །

ཅི་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་སྲུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིག་
རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དུ་མ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལྟ་
བུར་བཀུག་ནས་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་རང་རང་གི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སུ་
གཏོང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་ཅི་ལོག་བ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གངས་མེད་པར་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་མདུན་དུ་བཞག་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོངས་ཐམས་ཅད་དུ་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དུ་མ་ན་གནས་པ་གངས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་ཅོམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གང་
འདིག་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མདུན་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་མི་རུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གསུམ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་ཤེས་རབ་དམན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་སྐྱེ་བུ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ཡིས་གང་སགས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་མི་འཛད་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བཞུགས་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་བ་རྣམས་སུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དོན་བྱ་བ་མཛད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་འདི་ནི་དོན་དམ་བ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་

བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པ་རྒྱན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ལྷ་དབང་རྣམས་གི་ཚིག་བཀའ་ཡིས་གྲུབ་
བར་འདོད་ཅིང་རིགས་པའི་ཚད་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བཀའ་ཡིས་
གྲུབ་བར་འདོད་ཚུལ་ནི། འདིར་དབང་རྣམས་སྐྱེས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་དབང་
རྣམས་ཀྱི་ལུལ་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་བརྟན་གཡོ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ། དབང་རྣམས་གི་འདོད་པས་ཅེད་
མའི་དོན་དུ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོ་བར་བྱེད་པའམ་རེས་འགའ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པའི་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྣམས་པ་དེའི་ཚོས་དང་མི་མ་སྐྱན་པ་སངས་རྒྱས་
པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ། ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་མེད་པར་བཀའ་ཡིས་གྲུབ་བ་
ཅོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་
དང་ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ལུ་སྟེགས་པ་ཉིད་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ལ་
བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བརྟན་དགོས་པར་ལུང་གིས་བསྐྱབ། བརྟན་ན་
སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་བརྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱེལ་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབ། དོན་བསྐྱེས་ཉེ་
སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་རྣམས་ལ་འདུས་པའི་གཟུགས་སྐྱེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་གསུང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མ་བཟླགས་པར་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་བུའི་
གསུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟླག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་བུལ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ནི་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱན་སྦྲུག་པོ་
བཀོད་པའི་མདོར་གསུངས་པ། མེས་བསྐྱེད། །མཚོན་གྱིས་བཅད། །ཀ་ཤིའི་རྩོམ་
བརྒྱུད་བ་གསུམ་གྱིས་བཟླགས་པའི་གསེར་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མདོན་
སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་རང་ཚིག་དང་འགལ་མི་འགལ་གྱི་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟླགས་ནས། ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་ན་བདག་གསུང་སྲང་བར་བུ་
ཡི་ཀྱི་དགེ་སློང་དག་མ་བཟླགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་སྲང་
བར་བུ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་མཚན་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་དཔང་དུ་བྱས་པ་ལས་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟླགས་ན་སངས་རྒྱས་
བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་རྩལ་ཤན་འདུས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་སློང་པའི་གཞུགས་བརྟན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་འབྲེལ་
ཞིག་འཆར་བར་བུའི་ཞེས་མ་བཟླགས་པར་རང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྣམ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྷན་པར་མཐོང་ཡང་རྩལ་ཤན་འདུས་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་གསུང་སྦྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་འགྱུར་མེད་དུ་འདྲིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། བཀའ་སློབ་ཀྱི་ཆ་མེད་ཅིང་དཀར་པོའི་ཆ་བཙུག་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་
བརྟུ་བུག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བ་བཞི་འཇམ་བསམ་གཏན་

བཞི་པའི་ཚེ་མོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་འཇིན་པའི་སྲིར་དང་། ཆགས་བྲལ་ནག་
 རྩེགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དང་སོ། དཀར་པོའི་ཆ་བཙོ་ལྡེའི་མཐར་ཐུག་པའི་དགའ་བ་
 བཅུ་དྲུག་པའི་འཕོ་བའི་ཆགས་པ་ཟད་པས་ཆགས་པ་ཆེ་བའི་སྲིར་དང་། བདག་
 གཞན་དུ་འཇིན་པ་སྤངས་པས་བདག་གིར་མི་འཇིན་རར་མི་འཇིན་པའི་སྲིར་དང་།
 ཁམས་ཀུན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཟད་ཅིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བས་ཁམས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་
 པའི་སྲིར་དང་། གསང་སྤྲུགས་དོན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་སྲིར་དང་།
 རྒྱང་བཅུ་དྲུག་མར་བཅིངས་པས་ཐིག་ལེ་འཕོ་མེད་དུ་གྱུར་པས་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡི་
 གོ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཁམས་ལྷ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་འགྱུར་མེད་ལྷ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱན་པས་
 ལྷོང་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གོ་ལྡེའི་སྲིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་འགྱུར་མེད་
 དྲུག་པ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱན་པས་ཐིག་ལེ་ལྷོང་བ་ཡི་གོ་དྲུག་གི་སྲིར་དང་། སུང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་རོ་མཉམ་པས་མཁའ་ལྷར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྲིར་རོ། རྡོ་རྗེ་གཙོད་པར་ཡང་། གང་རྣམས་ར་ལ་
 གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་རྣམས་ར་ལ་སྤྱར་བརྗོད་པ། ཤོག་བར་སོང་ལ་ཞུགས་པ་
 ལྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ར་མི་མཐོང་། ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། འབྲེན་པ་
 རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་བཟླ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་
 གཟུགས་སྐྱ་མ་ཡིན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། དེ་ནས་དབལ་ལྷན་རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལྷག་

ན་དོ་རྗེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་ལྷ་པ་ལས་ཀྱང་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་མ་འབྲུང་
བ་གསུངས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་
སྟོབས་དང་མི་འདྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་
སངས་རྒྱུ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུའི་སྐྱུལ་བ་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་བཞིན་ཏུ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྣང་
བས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུ་འི་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔག་བདག་ཉིད་སྟོན་
པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་འཇའ་ཚོན་ནི་སྣང་བ་ཇི་བཞིན་
ཉིད་ཏུ་ཤོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་གཏུང་རིང་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་བདུན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་སངས་རྒྱུ་པའི་མཛད་པ་
དང་བཅས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་གཏུལ་བྱུང་གཏུང་པའི་ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
རང་གི་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སྣང་བ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མ་
སྐྱེས་པའི་ཚོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུངས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་འཕ་
ནམ་མཁའའི་རྒྱ་བ་སྣང་བ་བཞིན་ཏུ་གཏུལ་བྱུའི་རྒྱུད་འདིར་ནི་ཡུམ་གྱི་མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ལྷ་བྱུ་འབྲུལ་བ་སྟེར་བའོ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྤྱིར་བཙུན་ལྷན་འདས་ནི་
བརྟགས་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་འབྲུང་ཏེ། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཅད་
འདུས་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཅད་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཅིག་

ཏུ་འདུས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། འོན་ཏེ་པ་པར་རྒྱལ་པོ་པ་པར་འདུས་པའི་གཟུགས་ཚམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་དེའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་བཟགས་པར་མ་
 དག་པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཛོལ་པར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་བས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པ་པར་འདུས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་དེས་
 དོན་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་ཐོས་ཉེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཚན་རྣམས་
 བེ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་དེས་པའི་དོན་
 ཡོངས་སུ་བཟགས་ནས་མི་འཛིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་སྐྱེ་མ་ཡང་དམ་
 པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟགས་ནས་མི་སྟོན་ཉེ། མཁམ་པར་རྗོལ་ཡང་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པས་སྤོངས་པ་ཆེན་པོ། བདག་ལ་ཆགས་པས་ཐེལ་
 གྱིས་མཉན་པར་གྱུར་བ་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རུལ་པའི་ལུས་འདི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བསམ་པ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་ཆགས་ཚན་རྣམ་
 པར་མ་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲད་པ་དང་། ལྷ་མ་
 དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ལས་སྤོད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་ཉེ། འདིར་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་བདུན་ཅི་ལྟ་དང་། ལོ་གྲུ་ད་ཏ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་རྣམས་ནི་བཟའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུང་བ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཐོས་པས་ཤྲ་ལི་མེད་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་རྗོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ཡང་མཚོག་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་། དེས་པར་རྗོ་རྗེའི་རིགས་དག་ལ་ནི་སྟོག་གཙོད་བྱ་སྟེ་རལ་གྱི་

ལ་ཡང་བདེན་པ་མིན་པའི་ཚིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བརྟུངས་
 བས། རྗེ་རྗེ་དང་། རལ་གྱི་དང་། རིན་སོ་ཆེ་དང་། རལ་དང་། འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ་མི་
 བསྐྱོད་པ་དོན་གྲུབ་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད་རྣམས་སྤང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་
 རིམ་པ་བཞིན་སོག་གཙོད་པ་མི་བདེན་པ་སྐྱ་བ་གཞན་ལོར་དཔོག་པ་། གཞན་གྱི་
 བྱད་མེད་དཔོག་པ། བྱད་ཅི་ལྟ་དང་ཤ་རྣམས་བཟའ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་
 མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དབྱུང་
 བར་བྱས་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱ་
 མ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དམ་པ་ལྟར་བཅོས་པ་གཏུག་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ཚད་མར་
 བྱས་ནས་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གོལ་ལམ་དུ་བསམས་ནས་འརྗེམ་པ་
 མེད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེད་རྟོགས་སྤར་གསུམ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱད་ཅིར་མ་བྱས་པའི་
 རྣམས་པར་སྤང་མཛོད་ལ་སོགས་པ་བྱད་ཅི་ལྟ་རྣམས་དམ་ཚིག་གི་རྣམས་སུ་བསམས་
 བས་བཟའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བྱད་ཅི་ལྟ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ནི་བཟའ་བ་པོ་
 དེ་དག་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷོལ་
 བའི་ཐབས་སུ་བཤད་པ་སོགས་ཟ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་གི་
 དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོག་པའི་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་བ་དེ་ལ་དམ་ཚིག་བསྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 ལ་གསུམ། བྱད་ཅི་ལྟའི་དམ་ཚིག་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་
 དང་། དེ་དག་པར་བྱེད་ལུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ལན་དང་། འཛིག་
 རྟོན་གྱི་སྤང་བས་དཔྱལ་བར་འགོ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་
བདུད་ཅི་ལྟ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པས་བཟའ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
འདིར་རི་ལྟར་བདུད་ཅི་ལྟ་བཟའ་བ་འདི་རྣམས་བཀག་ཅེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་
མ་ཉོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཉེད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདུད་ཅི་ལྟ་བཟའ་བར་གསུངས་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་
དགོངས་ཀྱི་ཐ་མལ་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པ་སྤྱིར་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་པས་དག་པར་
བྱེད་ཀྱས་པས་བསྟེན་པར་གསུངས་པར་བསྟན། དག་པར་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ལས་
དང་པོ་པས་བསྟེན་པར་མ་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྗོངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་བདེན་ཉེ།
འོན་ཀྱང་ལྟ་དང་སྟགས་སྟབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་
ཡིན་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་གང་དག་གི་སྟགས་ཀྱི་སྟོབས་སམ་བསམ་
གཏན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་ཉོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ཤིང་བདུད་ཅིར་བྱས་པའི་དུག་
རྣམས་ནི་དུག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆད་འོ་མ་དང་། དུག་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
གཏུག་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆི་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
རྣམས་ནི་བརྟུན་ལེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རུས་པ་རྣམས་མེ་ཉོག་དང་། སོ་རྣམས་སྐྱ་
སྐྱ་ཉིག་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྩོད་པ་ནི་བསྐྱེད་དང་། འཕྱི་བྱ་འཕྱི་འཕྱི་དང་། བྱ་འཕྱི་འཕྱི་

སྐྱེད་དང་གཉེན་གཉེས་ཀ་ལ་འབྲུག་ཅིང། ལུང་འཚོ་བ་ཞེས་པོ་དེ་ཅེ་ལ་བཤད་པས་
པོ་དེ་ཅེ་ལེ་ལིང་གི་མེ་ཉོག་གི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུང་རོ། །ཞབ་མི་སི་ཚ་
དང། གཉེན་བཞི་སྐྱེ་ཅི་དང། ལུ་བཞི་ག་ལུང་དང། བཤད་བཞི་བཞི་མཉམ་སྟེ། དེ་ལི་
ག་ལུང། ཨ་ཀ་རྩ། ལྷ་ཅི། ཀ་ཀོ་ལ་བཞི་མཉམ་པར་སྐྱེ་བའོ། །བ་སྐྱེ་རྣམས་ལི་ལུང་
ཀུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ལུང་ལུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལུང་གཏུག་པའི་རྗེས་དུ་མ་རྣམས་
ལི་སྐྱེད་རྒྱུ་གསུམ་སྐྱེད་གསུམ་བྱས་པས་གཏུག་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་
ལྱིང་དང། ལྱེད་རྒྱུ་གསུམ་སྐྱེད་གསུམ་བྱས་པ་དང། བཏུད་ཅིང་བྱས་པ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་
ཅད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལི་བཞེན་ལོ། །དུག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཏུད་ཅིང་བྱས་པ་དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་
གྱིས་ཐོས་པ་ཡང་ལུས་ལ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བྱུགས་པ་ལི་བཞི་མཉམ་གྱི་བྱི་ལ་
སོགས་པ་མཚོག་གི་བྱི་བཤད་ལུང་བར་བྱེད་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཐ་མལ་པས་བསྟེན་པར་མ་གསུངས་པར་བསྟེན། དེ་དག་
གིས་དག་པར་བྱས་ཀྱང་དག་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྟེན། དེའི་ལྱིང་དག་པར་བྱེད་མི་
རུས་ཀྱི་བར་དུ་དམ་ཚིག་གི་དེས་པ་མི་སྐྱིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལུང་དང་སྐྱེད། དོན་
བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ལྱིང་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བཏུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཉེ། དེ་ལས་གཞན་སྟེ་དང་

སྤྲུམ་མ་སྤྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ལས་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་ཀྱི་སླེབས་བམ་ཅམ་བསྐྲུགས་པའི་
 རྫོངས་པ་མཁམ་པའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུད་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་
 པས་ཚུ་སྤྲུང་ཀྱི་སྤྲུ་མ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོད་ལམ་འཛིན་པ་ཅན་ལོ། དོན་དམ་བསྟེན་པ་
 ལས། རང་བའི་རྒྱལ་མེད་མཚོ་ཡི་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ལོ། །གཡོན་ཅན་བྱ་དཀར་དག་གི་
 ལོན་ཏུ་མཛེས་པར་འགྱུར། །ཉའི་རིགས་ལ་དེ་གི་བསོད་པས་གལ་པ་ལྟར། །སྐྱེ་མ་
 རན་པ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱེད་སྤོང་ལོ་ལྟར་གི་མགྲིན་པ་བསྐྱེད་པས་
 སྤྱ། །གཡོན་ཅན་རྣམ་པ་ལ་གཅིག་གིས་ནི་གནས་པ་སྟེ། །ཚུ་སྤྲུང་འདིས་ནི་ཉ་རྣམས་
 འབྲུལ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །སྐྱེ་མ་རན་པ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་བྱ་དཀར་བཞིན། །ཞེས་དང་།
 །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚོགས་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྗེས་
 ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡི་དུགས་དང་དཔུལ་བའི་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་
 བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་བཅིངས་པ། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཉམས་པ། རྒྱུད་
 ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་སྟོན་པ་ལོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་
 བྱང་ངེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཏྲག་པ་མི་བྱེད་པར་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་ལོ་བདུད་
 ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པ་
 བོ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་རྣམས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོ། །གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ལ་སོགས་
 པ་གདུག་པའི་རྗེས་རྣམས་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་ལོ་དེ་དག་རྣམས་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་
 གསུམ་བྱས་པ་དང་བདུད་ཅིར་བྱས་ཀྱང་བསྐལ་བ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུག་
 པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གདུག་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་

སྤྲུལ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བསམ་མ་གཏན་ནམ་སྤྲུལ་གྱི་སྤོབས་གྱིས་གདུག་པའི་
རྣམས་དེ་རྣམས་གྱི་གདུག་པའི་རང་བཞིན་དཔོག་པར་མི་ལུས་གྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་གྱི་
རིགས་ཅན་གྱི་རིགས་གྱི་བྱ་སོ་མོ་འཇམ། འཁོར་རྣམ་བཞི་འཇམ། ལས་དང་སོ་བཞེད་རྗེ་ཐེག་
བ་ལ་དགའ་བའི་ལ་རྗེ་རྗེ་སྤོབ་དཔོན་སྤྲུལ་དམ་པའཇམ། ལས་དང་སོ་བ་སྤྲུལ་གྱི་ལུས་
བ་དང་མི་ལྡན་པས་ཞེས་དུ་འགྲུར་ལྟར་ཉ། དུག་ལ་སོགས་པ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་
སོགས་པ་བཟའ་བ་དང་བྱུག་པའི་ངེས་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འིན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཉ། འདི་ལྟར་མ་དག་པའི་དུག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པས་འཆི་བར་འགྲུར་ཞིང་།
མ་དག་པའི་དམ་ཆིག་གི་དབྱུག་པས་འདི་ག་ཉེན་པས་གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་ལ་སྤྲང་
བར་འགྲུར་རོ། །དུག་ཐོས་པས་རང་གིས་རང་བསམ་དེ་ལི་བ་དང་། འདི་ག་ཉེན་པས་
གསང་སྤྲུལ་ལ་སྤྲང་བ་ལས་སྤོད་པ་བོ་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྲུར་ཉ། ངེས་པ་སྤྲང་
བ་པའི་སྤྲུལ་པ་ངན་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་
པའི་སྤོད་པ་བྱ་བར་མཚན་བརྗོད་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས་ཆིག་བཅད་བཅོ་ལྟ་
པས་གསུངས་པ། སེར་སྤྲུལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་བསམ་བ་
དང་། མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་མ་ལུས་པ་སྤྲང་
པའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་བྱུང་བར་ཇི་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་
དོན་དུ་འགྲུར་བ་བཤད་པར་འཆོལ། ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་

གི་བསམ་པའི་དབང་གི་ས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ངེས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྷར་ལས་དང་པོ་བ་རང་གིས་རང་བསད་བས་འཆི་
"ས" དང་འདི་གཞེན་བས་སྦྱད་པར་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་ངེས་པ་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། །གསུམ་པ་འདི་གཞེན་གྱིས་སྦྱད་པས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྦྱང་བ་ལ་
གཉིས། ཚོད་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གལ་ཏེ་འདི་གཞེན་བས་སྦྱད་པས་སྟོན་པ་པོ་
དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། འོན་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་བ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོབ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
མན་ཚུན་གཞན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། མན་ཚུན་སྦྱང་བ་ལས་ལྷ་བ་པོ་ཐམས་
ཅད་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་འགྱུར་ན། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བས་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྷར་ཏེ། ལྷ་
གྲུབ་སྦྱོབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མན་ཚུན་འགལ་བས་སྦྱོབ་པ་པོ་
དེ་དག་གི་བརྒྱུ་ལྷུགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་སྦྱིར་བསྟན། དམ་ཚིག་
བསྟེན་པ་དང་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འདི་གཞེན་གྱིས་སྦྱད་ཀྱང་སྟོན་མེད། འདི་གཞེན་ཐ་
སྦྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱད་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་

༡ མ་གྱི། ༡༠༦བལ། ས ལྷ། ༡༡༠བལ། ལྷ། ༡༤༦བལ། བ

དབང་གིས་ཚོས་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྲིད་ལན་བརྗོད་པར་གྲུའོ། །འདིར་སྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
གིས་བརྗོད་པར་གྲུ་བ་གང་ཡིན་པ་ཚང་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནང་འགལ་བ་ལས་པན་ཚུན་སློད་ཅིང་། དེ་ལས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་པོ་
དེ་རྣམས་ནི་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན། ལྟ་བུ་པོ་པན་ཚུན་
སློད་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་
པའི་དོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་སྲིད་རྟོག་པ་
མིན་པའི་སྲིད་འོ། །ལྟ་བུ་པོ་པན་ཚུན་སློད་པ་སྐྱེ་བ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་
ཀུན་སློང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྲིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོན་པ་
བྱེད་པའི་སེམས་མེད་པའི་སྲིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་བྱེད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྲིད་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ལྟ་བུ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་པན་ཚུན་སློད་པ་དང་། །རྣམ་
འགྲུང་པའི་སྐྱོད་པ་ངན་པ་ལ་སློད་པ་འདིར་ནི་མ་ཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་ལ་
སོགས་པ་དང་བདུན་ཅི་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བ་དང་གྲུག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
ཅུ་ལྟེ། དོན་དམ་པར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །གང་གི་
རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་གྲུས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པས་སློད་པ་ལས་སྐྱོན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་བདུན་ཅི་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་ཞི། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཉེ་བསམ་པ་
 དང་མ་སྐྱོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་
 བསམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་འགལ་བར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཡང་
 རང་རང་གི་ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་རྣམས་དང་མ་སྐྱོན་པར་
 འགྱུར་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དང་མ་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འཛིག་ཉེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པས་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཏུམ་བྱ་རྣམས་ལ་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་མ་སྐྱོན་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་འཛིག་
 ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དམིགས་བཅས་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མོང་པའི་སྟོན་ས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཚོས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་འཛིན་པས་བསྐྱེད་བྱར་མི་འགྱུར་ཉེ། སེམས་རྣམས་པར་དག་པའི་དོན་དུ་
 བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་འཛིན་པ་ནི་ལྟོ་
 བ་འགོངས་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
 པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོབ་བཞི་རྣམས་པར་
 དག་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་དམ་ཚིག་
 བསྐྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱགས་དང་ཡེ་ཤེས་མ་
 གྲུབ་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དང་མ་སྐྱོན་པར་དམ་ཚིག་
 བསྐྱེན་ཚུལ། གྲུབ་པའི་རྣམས་འགྱུར་བས་རང་གི་འདོད་པས་དམ་ཚིག་བསྐྱེན་ཚུལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྲོར་བ་ལས་དང་པོ་པས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་
 མ་ཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་གྲགས་པ་མི་བཟུང་བ་དང་། བཟོད་བྱའི་རིགས་སུ་གྲགས་པ་ལ་བཟོད་པ་
 དང་། རིགས་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་
 མི་མ་ཐུན་པ་འདི་ལྟར། ཨ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལ་ན་ཐོད་པ་ཅན་གྱི་ཐོད་པའི་
 རྒྱས་བརྒྱས་པ་ཡིས་མི་གཙང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲགས། །སིན་རྒྱ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལ་ན་བ་ཡང་གི་ཤེས་པ་བཟུང་བར་བྱ་བའོ། ཞེས་གྲགས། །ཞེས་
 སོགས་ནས། ཡུལ་ལ་ལ་ན་བུམ་ཟེ་མོ་རྣམས་སྤྲད་འཚོང་མའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། ཞེས་
 པའི་བར་རྣམས་གོ་བར་སློལ། འདི་དག་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མར་ཡང་། ཐོད་པ་ཅན་གྱི་ཆང་
 རྫོང་ནང་གི་རྒྱ་ཡིས་གཙང་སྤང་ཨ་རྒྱ་ལ་སོགས་ཡུལ། །སིན་རྒྱའི་ཡུལ་ན་བ་སྤང་ཤ་
 བ་ཁ་བ་ཅན་རིགས་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོའི་མི་རྣམས་ཆང་འཐུང་ཞིང་། །ཤུ་རེ་
 སོགས་ན་མ་ཉེ་རྒྱ་ཤ་མ་ཁ་བར་མི་སེ་རེ་ན་རྟ་སྤང་ཆེན་ཤ། །དེ་རྒྱུ་སྤྲུག་དང་མི་ཤ་
 བ་ལ་སོ་དཀར་ཡུལ་དུ་པོང་བུ་རྩ་མོ་བྱིའི་ཤ། །བུམ་ཟེ་ལ་སོགས་རྣམས་གྱིས་ཤ་མི་
 བཟུང་བ་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཀར་རའི་ཡུལ། །ཉིན་དང་མཚན་གྱི་དུས་སུ་དམ་པ་
 རིགས་ལ་སོགས་ཆང་འཐུང་བཀག་ལ་རིགས་སྐྱེས་འཐུང་། །འཐུང་མེད་རྣམས་གྱི་
 དབང་པོ་སྐྱེས་པས་མོ་རྟགས་གཞིབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཉིས་སྐྱེས་གྱིས་བཤད་
 པའི། །རྒྱས་དང་གཙང་སྤྲོ་མི་བྱེད་འདིར་ནི་ཆགས་པ་སྤྲོད་པ་སི་ཉའི་ཡུལ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས། །པ་དག་གི་ནས་མ་དག་བྱ་ཡིས་རྒྱང་མར་ལེན་པ་ངེས་པར་ཁོ་ཁའི་

ཡུལ། །"ཅུག་ཉེ་མར་སྐྱབ་ལྗེའི་ཚ་མོ་ལེན་ལ་མཁར་ཡང་ནི་སྐྱབ་ལྗེའི་བྱ་མོ་རང་གི་
བུས། །སོ་ར་ལེ་དང་ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པར་ཚ་མོའི་བྱ་མོ་དང་ནི་ཚ་མོ་འང་
ཡིན། །སྐྱབ་ལྗེའི་བྱ་མོ་རྒྱང་མར་ལེན་པ་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཀར་ན་ཉེ་ལ་སོགས་
པར་རོ། མ་ཡི་ཚ་མོ་རྒྱང་མར་ལེན་པ་ལ་ལ་ཡང་སྟེ་ཁོ་ལ་མོ་ལེན་པ་ར་རའི་
ཡུལ། །བོད་ན་ཁྱུས་དང་གཙང་སྐྱ་མེད་ལ་པ་ཏུ་ཏུ་ཀུ་ལན་ཉེ་དེ་གོ་དན་རིགས་ངན་
ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་པས་ཡུལ་དུ་མའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་
བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་དང་བཟོད་བྱའི་རིགས་ཡིན་མིན་ལ་བཟོད་པ་རྣམས་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མི་འདྲ་བ་ནི། ལ་ལའི་རིགས་ལ་སྐྱ་ལྟོ། ཞེས་པ་
ནས། ལ་ལའི་རིགས་ལ་སྐྱ་ཀ་ལྟར་བལྟོ། །སྐྱ་ཀ་ནི་འགྱུར་མངས་ལས་འཁྱུ་བ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་དེ་
རྣམས་བསད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལའི་རིགས་ལ་སྐྱ་ལ་ཤ་ལྟོ། ཞེས་པ་ནས།
ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། དེ་དག་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་དབྱེ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །འདིར་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་མཐོང་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་རང་གི་རིགས་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟེན་ན། རང་རིགས་ལ་པན་པ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གང་གི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟེན་ན་པན་པ་དང་མ་བསྟེན་ན་
ཉེར་འཆེ་ཆེན་པོ་བྱེད་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་བ་སྐྱགས་དང་
བསམ་གཏན་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་སྐྱགས་འགྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་

ཉེ་མ་གྱི་ ༡༠༧ན་ལྟ། ཅུག་ ལྷ། ༡༧༧བ་ལྟ། ལྷ། ༡༧༧བ་ལྟ། ཅུག

སོའི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་
མཁེན་པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་ལས་ཚིགས་
བཅད་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་གི་བཟོད་པ་
འཛིག་པས་བཙོན་ཆེན། སྟོང་ག་ལྷགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་འཕྲོ་བས་སྐྱུ་འཕྱུལ་བ་
བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བདག་པོ་མཚོག་དང་། སྟོག་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་འགགས་ཤིང་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་གདན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་
དོ་རྗེའི་གདན་ནི་མ་ལུས་ལྡན། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་
མེད་པར་གྲུང་པ་འཆང་བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་རྣམས་མ་ལུས་འཆང་། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། རྟོག་མེད་ཀྱི་གྲུང་རྒྱབ་
ཐོབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐོ་ཕྱོས་བཟང་པོ་ཅན། ས་
སོགས་འབྱུང་བ་ལྗེའི་སྟོང་བོ་ལྡན་སྐྱེས་དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སའི་
སྟོང་བོ་འཕྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་གཞིར་གྲུང་བ་འཛིན་པའོ། །སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་
ཆགས་པ་སྟེ་སྟོང་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་
འཁོར་ལོ་འཕ་དཀྱིལ་འཁོར་འཆང་བའོ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་། སྐྱུ་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་

བས་སྐྱེ་མེད་ཚོས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་སྐྱབ་པས་སྣ་ཚོགས་
དོན། ཚོས་ཀུན་པོ་མོ་ཉིད་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་མཁུན་ཅིང་འཆང་བའོ། ཞེས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དུག་ཅུ་བ་ལ་
སོགས་བ་གཉིས་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མི་རྒྱུ་མེད་དོན་རྗེ་ཡང་དག་གནས། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་གསུངས་པ། དག་པའི་སྐྱེ་དེ་
དག་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱལ་སྐྱེལ་
ཚེན་པོ་དུ་མ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་དོན་རྗེའི་མེ་ལྷེ་འབར་བ་འགྲོ་བ། ཁྲི་ཆགས་
ཀྱི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་བ་གདུག་པའི་སྣ་དང་སྣ་
མིན་དང་མི་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་
གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་སྣ་རྣམས་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བའི་
སྣ་སྐྱེ་བྱང་སེམས་དག་པའི་ས་ལ་གནས་བ་རྣམས་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱས་རང་སངས་
རྒྱས་དང་དབྱ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྐྱེ་ཡིས་དོན་མཛོད་ཅིང་། ལྷོང་བ་ནམ་མཁའི་
ཆ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིས་སྲིད་གསུམ་མཐའ་དག་སྟོང་པའི་ཟད་བར་དུ་སྐྱེལ་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་ཁམས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་རྒྱུད་གི་ཟད་བར་དུ་སྐྱེལ།
མེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱིས་མེའི་ཟད་བར་དུ་སྐྱེལ་ལ། ལྷའི་ཟད་བར་ཡང་འགྲོ་བ་ལ་
སྟོས་ནས་ལྷའི་ཆ་ཤས་སྐྱབ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །འདྲིན་མ་སའི་ཆ་
ཤས་རྣམས་ཀྱིས་སའི་ཟད་བར་དུ་སྐྱེལ་ལ། དབང་པོ་དང་ཚོགས་པས་གཟུང་འདྲིན་
དུ་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་དོན་རྗེ་སྐྱབ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་གཟུགས་

སོགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ནས་སྐྱིབ་པས་དག་པ་སྐྱེ་འདིག་
དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དག་དང་མཚུངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་བ་འདི་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ས་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་སྟོན་པར་གྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་ཞིང་དོན་རྗེའི་སྐྱུ་འཕོ་མེད་བདེ་བ་
གཅིག་ཕྱའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་འཆི་བར་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་པ་ཡང་སྐྱས་སྐྱེ་
བར་མི་འགྱུར་ཉེ། ལྷོ་བྱུང་གི་སྐྱེ་འདིག་དང་བྲལ་བའི་སྲིར། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྲིར་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་བཟའ་བ་
དང་། ལྷགས་བརྒྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་དོ། །གསུམ་
པ་སྲར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྲར་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྲང་ལ་གསུམ།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པའི་ཚོད་པ་དང་། དེའི་ལན་སྲར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་བསྐྱེན་
ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཉེ་བསྐྱེད་རིམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་
སྟེ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར། འདིར་རི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
གྲང་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
ཞེན་པ་འགལ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཉེ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྲིར་ལན་བརྗོད་པར་བུལོ། །འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བྲ་བ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉི་ཆེ་
བའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཟུངས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཕུན་སོད་གི་
དགོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ཕྱག་
ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། དེས་ན་གང་ཟག་ཐ་དང་
གིས་བྲ་བ་ཐ་དང་དུ་བྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཟུངས་ནས་གང་
ཟག་ཆེ་གོ་ལོ་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་སྣང་བར་གཤེགས་པའི་སྲིར་ལས་གྱི་ཕྱག་
རྒྱས་མཚོག་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། འདིར་རིལ་
ལུའི་སྟོབས་སམ། སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་ཤ་ཐོས་པའི་སྟོབས་སམ། རལ་གྱི་དང་། སྒྲགས་
དང་བསམ་གཏན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་གིས་ཀྱང་མི་
སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་བཅོམ་སྟན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཕྱག་ཆེན་མ་ཡིན་པར་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་གིས་
བཤད། ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བསྟོད་
པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་གསུངས་པ། ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བར་གནས་པས་
བསམ་གཏན་ཆེན་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཤམ་མེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་

གནས་པའི་སྒྲོར་བས་གནས་པ། གཞན་གྱི་སེམས་དང་སྐད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཤེས་
རབ་ཆེན་མོའི་ལུས་འཆང་བ། སྲིད་པ་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ལོ་ཆེ་ལ་གཞན་དོན་
མཛད་པའི་ཐབས་ཆེ་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་བསྟན་ནས་འདུལ་བ།
སྟོན་ལམ་གྱི་པར་སྤྱོད་ཐོབ་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། སྐྱེ་མེད་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
པར་སྤྱོད་མངའ་བས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་
མི་སྣང་བར་སོང་བའི་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། པར་
སྤྱོད་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
ཕྱག་ཆེན་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཛད་
པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཅུན་མོའི་རྣ་བ་ཚོས་འབྲུང་ལ་
ཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཚོས་འབྲུང་གི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་དེ་བཙོན་དེ། ཚོས་འབྲུང་
གང་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས་འབྲུང་བར་འབྲུང་
བ་དེ་བཙོན་པས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་
འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་
རྣམས་དེ་རྣམས་འབྲུང་བར་འབྲུང་བ་ནི་ཚོས་འབྲུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་པོ། །དེ་
ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་བའི་གནས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ། །དེས་ན་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྣ་བ་གང་

ལས་ཁྲག་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་རྣམས་འབྲུང་བ་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཀམས་དེ་ནི་ཚོས་
འབྲུང་མ་ཡིན་ལོ། །འདིར་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཕོ་བའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་བཀམས་
དང་ཁུ་བ་འཕོས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞིང་སྐྱེ་བཀམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཞིང་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིར་ཚོས་འབྲུང་ཚུ་སྐྱེས་ལྷ་ག་སེང་
གའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལུམ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས་དབྱེར་མེད་པར་འབྲུང་བ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །

འདིར་ཆགས་པ་ནི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་། འཕོས་པ་ལས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བདེ་བ་དེ་འཕོག་པ་འགག་པའི་དུས་ཉེ། དེ་ལྟར་སྣོམས་པར་
ཞུགས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་འགག་དེ་དག་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་དུས་སོ། །དུས་
དེའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བུར་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྲ་
པལ་བ་ལྷ་བུ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐེག་ལེ་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་འདི་ཡིས་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྣོད་གཟུགས་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་འབྲུང་བའོ། །དེའི་སྲིར་རྣལ་
འབྱོར་བ་གང་ལ་ལ་ཞིག་སྐྱེ་བ་སྣ་མ་གཞན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་དབང་དང་། ཆེ་འདིར་སྐྱ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་དུས་དུ་མར་ཉིན་མོ་དང་
མཚན་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣལ་
འབྱོར་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་
པ་སྣོད་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྣོད་གཟུགས་འདི་

མདོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གྲུ་ལྟ་བུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བྱལ་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཙུགས་ལྡན་འདས་
སྤྱི་གྲུང་བ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ལས་དང་པོ་བས་སྤྱལ་ལྟར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་
བ་དུག་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ། །སྤྱལ་ལྟར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྗེ་
འབྲུལ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱ་གཞིར་སོགས་མེད་པར་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོར་འབྲུག་པ་
སོགས་མི་བྱའོ། །གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་པའི་རྗེ་འབྲུལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་པོ་བས་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མི་བྱ་བར་
གདམས་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་བསྟན་ཉེ་ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་མི་རུས་པར་
བསྟན་པ། རྣལ་འབྱོར་བ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
པའི་རིམ་བས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་བས་སྤྱར་བརྗོད་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྤྱད་
དང་མ་སྟན་པའི་ཚོ་ག་ཡིས་ཡུལ་དང་རིས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སྤྲིག་པའི་སློབ་པར་དག་ལྟ་མིན་
བདུད་རིགས་ཀྱིས་བཟའ་བར་བྱ་བ། ལྷ་མ་དམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་

བཟའ་བར་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིང་དང་པོར་རེ་ཤིག་
བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ། །སྲིན་ས་དེ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་དམ་ཚིག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཚིག་གི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་གིས་དུག་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཟའ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ར་བ་རྗེ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྲིང་རིགས་པ་དང་མཚོག་ཏུ་འགལ་ལོ། །འདི་ལྟར་དང་པོ་རེ་ཤིག་མེ་ལ་རིམ་གྱིས་
འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། སྲིན་ས་གོམས་པའི་དབང་གིས་མེ་རེངས་པ་སྟེ་མི་འཚིག་པར་
འགྱུར་ཏེ། གོམས་པ་དེས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གལ་ཏེ་སློབ་མ་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་གདུག་པ་ཆེན་པོ། ས་
རོལ་བསྐྱ་བར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཙོ་འདྲི་བ་སྟེ་རྣམས་
ཐབས་བྱེད་པ། ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བྲལ་བར་བྱེད་པ། དེའི་དབང་གིས་
མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ། མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་དེ་དག་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མེར་ཞུགས་ཀྱང་མི་འཚིག་
པ་སོགས་ཅིའི་སྲིང་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །དེ་དག་གིས་གོམས་པའི་དབང་
ཅོམ་གྱིས་སེམས་རྣམས་པར་དག་ཅིང་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་སྲིང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྣམས་པར་དག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་
དང་རྩུ་འཕྲུལ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་མེ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ་མེས་འཚིག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་དབང་པོ་སྲོལ་པ་གཡོ་མེད་དུ་རེངས་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱང་པོ་
ཆེའི་དབང་པོ་སྲོལ་པས་གསོད་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སེང་གོ་དང་སྟག་ལ་

སོགས་པ་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་ལ་ཞོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 འཛོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་རྩུམ་ཁེངས་པས་བྱ་རོག་གིས་
 བཏུང་བར་བྱ་བའི་རྩ་སྐྱུང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ་སྐྱུང་གི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ནི་འདུལ་བ་ལུང་དང་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། འངས་དབལ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚོ་དབག་ཚད་འབྱམས་སྤག་ལྷ་པ་བྱ་རོག་གིས་བཏུང་བ་ལྷ་དང་
 ཁ་ད་ཆད་དུ་གྱུར་བ་པར་ལྷའི་འདབ་མ་གཡོགས་པ་ཅིག་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །དུག་ཟ་བར་བྱེད་དེ་དག་གིས་བརྒྱལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རལ་གྱི་ལ་སོགས་
 པའི་མཚོན་ཆ་ཟ་བར་བྱེད་དེ་མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ལ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཅིང་རང་གཞན་
 གྱི་གཟུགས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 བྱ་བ་རྣམས་པ་དུ་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་རྣམས་པ་བརྩམས་པས་ཉེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཚོགས་
 རྐྱེད་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷི་རྣམས་ཀྱིས་པར་གྱུར་པ་མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་དང་
 གཞོན་ཏུར་གྱུར་བ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་རགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཏུ་བྱས་ནས། སྐྱུང་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་མདོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་བར་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པ་མདོན་ཤེས་ཐོབ་ནས་བྱུང་ཐོབ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་
 བར་ཉེ་དེ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། རྐྱེད་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་
 རྐྱེད་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་དག་ས་བདུན་ལ་

གནས་པ་དང་། སྲིར་མི་ལྡོག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་
པ་ས་དགུ་བ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ས་བརྒྱ་པ་ལ་
གནས་པ་ལོ། །

རྫོ་རྗེ་སྲིར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ལོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་བརྒྱ་རྣམས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྲིས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལས་དང་པོ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོར་བ་སྤུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་བ་སྤུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་
དང་། སྲིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སངས་རྒྱུས་པལ་མོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གྱི་རྒྱལ་བའི་
སྲས་དང་། །བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་པར་དགོད་པ་སྟེ།
འདས་པ་དང་མ་ཕྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱུས་བཙུན་འདས་རྣམས་
གྱིས་གསུངས་པ་དང་གསུང་བ་དང་གསུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གོ། །བརྒྱ་གང་ཞེ་ན་
འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་
པའི་དང་། ཆེད་སྐྱེས་པའི་དང་། སྐྱོར་བ་སྤུན་སྲུལ་ཚོགས་པའི་དང་། བསམ་བ་སྤུན་
སྲུལ་ཚོགས་པའི་དང་། སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་དང་། གཞོན་ལུར་གྱུར་པའི་དང་། རྒྱལ་
ཚབ་གྱི་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་པར་དགོད་པ་ཅེས་རེ་
རེ་སྐྱར་བ་བརྒྱ་སྟེ་མི་འདྲ་ཙམ་གསུངས་ལ་རི་ལྟར་རིགས་བ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལའི་དབང་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་པར་གནས་པ་ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་

གནས་སྐབས་སོགས་གཞན་དུ་སྲོང་འགྲུང་གི་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བ་ལས་ལ་
 དབང་བ་དང་ནམ་མཁམ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་ས་ལ་
 སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་བྱས་པ་མོས་པ་ལ་
 དབང་བ་དང་། སློན་ལམ་རི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་སློན་ལམ་ལ་དབང་བ་
 དང་། གདུལ་བྱ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཚོས་སློན་བྱས་པ་ཚོས་ལ་དབང་བ་དང་།
 རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་གནས་བྱས་པ་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། རི་
 ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་སློན་བྱས་པ་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཤོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའི་ས་བཅུ་རྣམས་ཉེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་། གཉིས་པ་འི་མ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་འོད་
 འཕྲོ་བ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱང་དཀའ་བ་དང་། རྒྱག་པ་མངོན་དུ་སྐྱུར་བ་དང་། བརྟན་པ་རིང་
 དུ་སོང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། དགུ་པ་ལེགས་པའི་རྫོ་ལྷོས་དང་། བཅུ་
 པ་ཚོས་གི་སྤྲིན་ནོ། །ས་འདི་དག་གི་མིང་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ལྟར་བྲངས་ཐེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་འོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འགྲུང་ཉེ། སྤྲིན་པ་གི་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྤྲིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོ་
 གདུང་བསེལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲོ་བ་བཟོད་པས་བཟོད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 མཚོག་ལ་སྐྱོར་བས་བཅོཅ་འགྲུས་དང་། ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་བསམ་གཏན་
 དང་། དོན་ཤེས་པའི་སྤྲིང་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོད་བར་

བྱེད་པ་དང། །བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁོ་བཟོད་དང། །མཚོག་སྐྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་
དང། །དོན་ཤེས་པ་ཡི་སྲིད་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིན་ལྷུག་གི་དགོ་
བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའི་ཐབས་དང། །སྤྱིན་སོགས་དགོ་བ་དག་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་
སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ལས་དང། །སྤྱིན་སོགས་དགོ་བའི་ཚོས་སྐྱོམ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཐེལ་གྱིས་མི་འོན་པའི་མཐུ་ཐོབ་པའི་སྐྱོབས་དང། །ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐོངས་པ་དང་
བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱུགས་བྱུབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་
ཅི་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འགྲུང་རོ། །

མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྐྱོད་པ་ལས་
ཚོགས་བཅད་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་པ། རང་ལུས་དང་ཇུས་
ལ་སྲིད་པ་སྤངས་པས་སྤྱིན་པ། ལྷུག་རྒྱའི་སྐྱེ་གནས་སུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐེག་ལེ་མི་
འཕོ་བས་ཚུལ་གྲིམས། དུལ་ལ་དབང་པོ་མི་འཇུག་པ་བཟོད་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་
རྒྱང་འཕོ་བ་འགོག་པ་བཙོན་འགྲུམ། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསམ་
གཏན། གཞོམ་མེད་ཀྱི་གསུང་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱར་བརྗོད་པ་ཤེས་རབ། དེ་ལས་
སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཐབས། གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་དང་
མཐུན་པར་ཞི་བྲག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐོང་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱུལ་བའི་རྩ་འབྲུལ་
ཅི་སྐྱོན་ལས། འགྲུང་མེད་བདེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྲིད་པ་མཐར་བྱེད་པ་སྐྱོབས།
དེ་ལས་སྤྱར་འཁོར་བ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ཐོབ་པ་
དང། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཅི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་དག་པའི་རང་བཞིན་རིག་མ་བཅུ་
ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པོ་ཚེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གནས་པ། རིག་མ་བཅུ་ཅི་པ་

རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ལྷན་པར་དག་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་རིག་མ་བཅུ་ཞི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
 བཅུ་འི་ཚུལ་ཏེ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེར་བ་པོ་ལོ། །རིག་མ་དེ་དག་ལས་མི་
 འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེས་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོར་བས་མགོ་ཚུ་པོ། རབ་དགའ་
 སོགས་ས་བཅུ་འི་དབང་སྤྱད་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལས་ཁམས་བཅུ་དག་པའི་ས་བཅུ་ལ་
 ཞི་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལས་རྒྱུར་བཅུ་འགོག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལེ་འཇིག་བཅུ་ཐོབ་པས་སྦྱིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་འགྲུར་ལ། དེ་འབྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་རྣམས་པར་དག་པ་འཆང་བ་
 པོ་ལོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་
 དཔེ་མ་དག་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་འབྱོར་བ་སེམས་སྦྱིབ་པས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་བཀག་པའི་བསམ་མེད་རྒྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་
 འདོད་པ་བཀག་ནས་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་རང་རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བསམ་མེད་ཆད་སྟོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཁས་
 རྐངས་བརྗོད། དེ་སྤྱང་རིགས་ཀྱིས་བཀག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དབང་པོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པར་སྦྱུབ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བཔོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སྣང་བ་པོ་
 སྦྱབ་པ་དཔའ་པོའི་རིམ་ལ། དུས་ནི་མཚན་མོ་ཆེན་མོ། གནས་དུར་མོད་ཀྱི་ས་ལ་
 རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། པོ་གཅིག་གམ་པོ་གཉིས་སམ། པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པར་སྤྲགས་བརྒྱས་པ་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཉེ་ཏུ་ཀ་དག་པོ་སྐྱབས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འམ་གྱིས་ལྷ་ཞི་བ་
 སྐྱབ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་བཅས་པའི་རིམ་བས་རི་བོ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲས་
 ལ་སོགས་པ། སྐྱེ་བོ་མེད་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཞི་བ་སྐྱབས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་བྱས་པ་
 བཙོན་འགྲུས་དམན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། ལས་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་གནས་མ་ཡིན་
 བ་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སྐྱགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་དང་སྐྱིན་སྲེག་དང་གཏོར་མ་དང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱས་ནས། གནས་མ་
 ཡིན་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱགས་ཀྱི་ལྷ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ལྷ་ལ་
 ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་བས་སྐྱག་རྒྱ་
 ཚེན་པོ་སྣོད་གཟུགས་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉམས་པ་རྣམས་ཉེ། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་
 སྣོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་དང་བྲལ་ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྣོད་པར་
 ལྷ་བ་ཆད་པ་ཚེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་གདུག་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་གྱིས། སྐྱོབ་མ་
 གྱིས་པའི་སྐྱོ་ཅན་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་སྣོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྣེ་
 ཞེས་དུ་འགྱུར་ལྷུང་ཉེ། བཙོན་སྐྱོན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྐྱུར་ལ། རང་གི་ངོ་ཤོས་སྣོད་པ་དང་། ལྷུའི་མཚན་མ་
 མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོན་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་།
 སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་སྣོད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་

མི་བྱུང་བའོ། །གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་བཏགས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་བཏགས་ཅད་ལ་ལྟོས་པའམ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་འཕྲོར་པའི་སྤྲ་གཟུགས་
སོགས་སྤང་བོ་ལྡ་དང་ས་སོགས་ཁམས་ལྡ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཁམས་ལྷན་དང་། གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལྷན་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷན་སྟེ་
བཙོ་བརྒྱད་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བསམ་པ་མེད་པ་ཡིད་བྱེད་མཐའ་
དག་བཀག་པའི་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་བསྒྲོམ་བྱུང་བཙོ་བརྒྱད་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །བསམ་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ། འདྲིར་
གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུལ་ལ་བསམ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་མཚོག་ཏུ་
འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བའོ། །གང་གི་
ཆེ་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་བསམ་པའི་སེམས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ན་
འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤང་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་ཞེ་སྤང་མེད་དོ། །དེ་དག་མེད་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་མེད་པ་ཉིད། འཁོར་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱུའ་བར་བྱེད་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་བྱེད་
བཀའ་ཚམ་གྱི་བསམ་པ་མེད་པ་སྟེ། གཞན་རྣམ་པར་རྫོགས་པའི་ཉིད་འཛིན་ཅི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མི་མཁས་པ་ཅི་ཡང་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཏུ་འདོད་བ་ཚད་བ་ཆེན་པོར་སྦྱང་བ་འགའ་ཞིག་སྤྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སློམ་རིམ་
ཐ་མར་ཡང་། གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱད་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེན་
པོའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྤྲོམ་ཏུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྐད་ཀྱང་
སྤྲོའོ། ཞེས་ཉ་ཤར་གི་སྤོགས་སུ་བཀོད་པ་དང་དོན་འབྲེལ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པས་དོན་གང་རྫོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་འཁོར་བར་
འཆིང་བའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་དག་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་
རྫོགས་བྱའི་དོན་དེ་རྫོགས་པ་ལ་ཟབ་དོན་རྫོགས་པ་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་
པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཏུ་
བཞེད་པས་དེས་གཟུང་བའི་བདག་མེད་པའི་དོན་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་
འཆིང་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་
ཆེན་འདི་ཉིད་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འཁོར་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གསུངས་པ་

འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། མ་རིག་པ་ནི་འདྲིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། ཞེས་གསུང་རབ་གཞན་ནས་མ་རིག་པ་དང་
 རྒྱུད་འདྲིར་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་ཚུ་བར་བཤད་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། ལེ་ཏུ་གཉིས་པར། སྐྱུ་མས་ཚོངས་པར་བྱས་པའི་
 མཐའ་དག་འགོ་བ་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདྲིར་འཁོར་བའི་སྐྱུ་
 མ་རང་འཛིན་པ་དང་ར་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་ནི་
 དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དུང་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་འཛིན་
 པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཚོངས་པར་བྱས་པར་
 གསུངས་པས་འཛིག་ལྟ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེ་ཏུ་བཞི་པར་ཚུ་བ་
 གསུམ་བྲན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། བདག་འཛིན་སྲོང་བའི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་ཚུ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་སྲིར་
 དབྱ་མ་པས་སྐྱས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །དེ་ཡང་མཁམ་རྣམས་མི་
 འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན།
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེའི་སྲིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན་
 གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོ་
 རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་མ་པའི་གཞུང་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས་ཤིང་། འདི་པའི་མི་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ཞེས་པ་ཡང་། ཚོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་དུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྟ་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་

ཁམས་འཇག་མེད་དུ་བཅེངས་པས་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷོང་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
མེད་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མི་འགྲུར་
བའི་བདེ་བའོ། །ཞེས་སྣོང་ག་ལུགས་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འགག་གི་རོ་བོས་སྣོང་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་པའི་སྣོང་ཉིད་མི་འདོད་
ཅེས་ཟེར་བ་དང་། དཔུ་མ་རིགས་ཚོགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་མི་འདོད་ཅེས་སྐྱབ་
རྣམས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་
ཡིན་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་གྲེད་ཡིན་
པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྐྱབས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཟབ་དོན་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཅའ་ནས་ལྷ་བས་
གཏན་ལ་བབ་པའི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱེད་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་
གང་དུ་ག་རྒྱུད་ཡང་རྟོག་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་ནི་དུས་
འཁོར་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་དང་། ལྷོང་ག་ལུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ནས་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅ་ཟབ་དོན་སྒོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་དང་
མཐུན་པར་ཁས་ལེན་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ལྷང་
རིགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་གྲུའོ། །འདིར་གལ་ཏེ་བསམ་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྟོན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྱུར་ཏེ་གྱུར་བར་ཐལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་
 ཡང་གཉིད་མ་ཐུག་པོ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བསམ་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་
 སྐབས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཐལ་བ་འདོད་པར་
 རུས་པའང་མིན་པས། བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིད་མ་ཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་
 དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོད་ལན་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་བཤད་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །མདོར་ན་གཞུང་
 འདི་དག་གིས་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་འཛོག་པའི་སྟོམ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ན།
 གཉིད་མ་ཐུག་པོར་ནམ་སོང་བ་ན་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ནས་སངས་
 རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟ་བུས་གཏན་ལ་བབ་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྦྱོང་
 རྒྱ་མེད་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གཟུང་བར་བཞག་པ་དེ་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཉིད་མ་ཐུག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། མཐའ་གང་དུ་འང་

མི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་གཉིད་མཚུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ། ལྷ་སྟོན་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོམ་
བ་ཁྲོད་ཀྱི་འདི་ལའང་མི་འདུག་པའི་སྲིད་སྟོན་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་བསམ་བཀག་ནས། ལུང་གིས་འགོག་པ་ནི། དེའི་སྲིད་ཅི་ཡང་
བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུབ་བྱེད་ཏུ་མི་
འགྱུར་ཉེ། གང་གི་སྲིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་ལས་
ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཉེ། རི་ལྟར་གསུངས་ན། དེ་ལ་
རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཤེད་
རིན་ཆེན་སྟོན་མ་བསམ་བའམ་རབ་ཏུ་སྐྱད་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རིན་ཆེན་སྟོན་
མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཏུ་འོད་བྱེད་པ། འོད་མཐའ་
ཡས་པ། འོད་རི་མ་མེད་པ། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འགྲེད་པ། ཅེས་བ་ནས། རྫོགས་རྣམས་
ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་དེ། ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་བསམ་བའམ་སྐྱད་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། བསྟོམ་བུའི་དོན་རང་གི་
དེས་པའི་རིག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་། བསྟོམ་བུའི་དོན་མི་རིག་པའི་
བེམ་པོ་དང་། ཆད་བའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཤེད་གཞུང་འདི་དག་གིས་
རང་ལུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྐྱད་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྐྱད་བ་འཆར་རྒྱུ་
མེད་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་སྟོམ་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱད་བ་ཤར་
ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་འདི་ཡོད་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་བབ་པའི་ལྷ་
བའི་དེས་པ་མ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཐབ་དོན་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་
སྐྱས་འདོད་པའི་སྟོམ་པ་དེ་ཡང་ཐབ་དོན་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཉེ། རྫོགས་སྐྱས་ཀྱང་ཅིར་

ཡང་མི་འཇིག་པར་སེམས་འདྲིལ་པའི་མི་རྟོག་པ་སྐྱོམ་དགོས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་
སེམས་བཞག་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཚུན་ཆད་ལ་སྟོང་ག་ཟུགས་འཆར་བར་འགྲེལ་ཆེན་
ལས་གསུངས་ཤིང་ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དབང་པོ་མེད་
ཅིང་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་དགག། །དབང་པོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པ་ཡིན་པར་ལྷུང་
གིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་རང་རིག་
དུ་འབྲུག་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དང་
ཞེས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། ཁོ་ན་དེ། ཅི་སྟེ་སྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་འདི་ནི་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་རང་དོན་དེས་པའི་རིག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རིག་རྒྱ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མེད་
པར་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་དེ་རང་བཞིན་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་འདིའི་སྐྱེ་དུ་གཟུང་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱོམ་བྱའི་ཐབ་དོན་སྐྱོས་
རིག་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་འོ་སྐྱེས་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་ཐབ་དོན་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་སྟེ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་
རང་བཞིན་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་
བྱེད་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཚད་སྟོང་འགོག་པ་ཡིན་པས། རང་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་
མེད་ཀྱང་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་དངོས་པོའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་དབྱ་མ་
པའི་ལུགས་སོ། །ཟབ་དོན་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འཛིན་པ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་ཟབ་དོན་
སྐྱོམ་པར་མི་འདོག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་
གསུངས་པ་ཡང་། སེམས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་
ཅོམ་དུ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་ཀུས་གྱི། སེམས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་བསམ་པ་དང་མ་སྐྱེ་
བར་ཚོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དབང་པོའི་སྟོན་པ་རང་རིག་
པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུབ་བྱེད་ཟབ་དོན་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རང་རིག་པར་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་ཚོས་སྟོན་མི་ཀུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དེ་དེས་ཤིང་ཡང་དག་པར་རིག་ནས་

སྐྱོམ་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དབང་པོའི་སྐྱོན་ས་རང་རིག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེན། དེའི་ཚེ་¹ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དཀར་པའི་ཆ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱིབ་བྲམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དབང་པོའི་སྐྱོན་ས་བདེ་བ་སྲོང་ཞིང་རིག་པས་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉ་ཅང་ཐམ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་རིག་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཁྲེན་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་རྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལས་ཚིགས་བཅད་ཉི་ཤུ་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་གསུངས་པ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མུ་ངན་གསུམ་ལ་མི་གནས་པས་རིམ་བ་བཞིན་མུ་ངན་འདས་དང་ཞི་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་དང་སྐྱུར་རོ། །མི་གནས་པའི་མུང་འདས་བརྟེས་པས་ལེགས་པར་མུ་ངན་འདས་དང་ཉེ། སྲིད་པའི་བདེ་སྐྱུག་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་དེ་དག་ལས་མཐར་གྱུར་པ། འཁོར་བའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་ལས་འདས་པ་སོ། །བདུད་དང་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔེར་བུ་བ་ལས་འདས་པས་དཔེ་མེད་པ། འཛིན་པ་མི་མངོན། གཟུང་བུར་མི་སྣང་། ལྷོ་བུར་གྱི་རྗེ་མས་མ་གོས་པས་གོས་པ་མེད། ཅེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་རོ། །

འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤངས་པས་མི་འགྱུར། དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པས་ཀུན་

¹ མ་གྱི། ༡༡མབཅན། ཅོ སྐྱུ། ༡༦༥༧༡ན། ལྷ། ༡༦༡ན། ལྷ། ཅོ * ཅོ

འགྲོ་སྤྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལོ། མོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མ་
 ཞིང་། འཛོག་པའི་རི་མ་དང་བྲལ་བས་ཟག་མེད། འཁོར་པའི་ས་ལོན་ཁུ་རུལ་རྣམ་
 ཤེས་གསུམ་རྫོང་བ་སྤངས་པས་ས་ལོན་བྲལ། དུག་གསུམ་སྤངས་པས་རུལ་མེད་
 རུལ་བྲལ་རི་མ་མེད། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་རྒྱུག་ལས་སྤངས་པས་
 ཉེས་བ་སྤངས་པ། སློན་གྱི་ཙ་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་སློན་མེད་པ། མ་རིག་པའི་
 གཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་སད་པས་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། རི་སྡེད་བ་མཁུན་པས་
 ཀུན་ཤེས། རི་ལྟ་བ་ཀུན་མཁུན་པས་ཀུན་རིག །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
 སློད་ཡུལ་དུ་གྲུང་བས་དམ་པ་ལོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གིས་སློད་པ་ལས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རང་རིག་རང་བཞིན་མཁུན་པར་གསུངས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་གྱི་རྩོ་རྩེ་
 སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྩོགས་པས་བདག་རིག །བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་
 རྩོགས་པས་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲུལ་པས་གདུལ་བུ་
 ཀུན་འདུལ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གང་ཟག་མཚོག །སོ་སོའི་སྐད་དང་
 མཐུན་པར་ཚོས་སྤང་མཐའ་དག་གོ་བར་བྱེད་པས་འདིག་རྟེན་གྱི་དཔེར་བུ་ཀུན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་བདེ་ཆེན་དང་ཤེས་བུ་རྣམས་ཀུན་མཚོག་གི་སློང་
 གཟུགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་པོ་མཚོག་གོ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
 ལེའུ་ལྷ་བ་ལས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གོ་དགུ་པས་གསུངས་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྩོ་རྩེ་ཞི་
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་། མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་གསུང་འདྲིན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་
 འཁོར་བ་བ་རྣམས་གྱིས་བཟོད་བུ་སྟེ་རྩོགས་བུ་མིན་པ་རྣམས་པར་མི་རྩོག་ཅིང་དབང་

སོ་མེད་པ། རྣམ་པ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་སྐྱུལ་པར་བྱས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་པའི་སྣོད་གཟུགས་ནི་སྐྱེད་ཀྱི་བས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །གསུང་གི་དྲེ་རྗེ་ནི་ཉི་ཆེ་པ་
མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྣོད་སྟེ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་
མཐུན་པར་སོ་སོའི་སྐད་རྣམས་དག་གིས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་གོ་བར་
བྱེད་པ་ནི་གསུང་སྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

འགྲུང་མེད་ལྷ་ཡི་ཅེ་མོ་དང་ལྷན་པའི་དྲོ་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་དྲོ་
རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་འི་ལྷ་བ་
མཁུན་པ་དང་། བཏྟན་གཡོ་མཐའ་དག་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཚོས་འི་སྟོད་གཟིགས་
པ་འི་སྟོད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱུགས་ཚོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མ་མེད་པའི་ནོར་བུ་
ཚུ་ཤེས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་ལྷ་བུར་སྐྱེ་གསུང་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་
དག་པའི་རྣམ་པར་ཡེ་ཤེས་དྲོ་རྗེའི་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་དབང་སོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དབང་སོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། དབང་སོ་མེད་ན་
ཐེག་ལེ་གསུམ་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཚོད་པ། གསུམ་པ་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་པའི་ལན། དེ་ལ་སྤང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་སོ་ནི། གལ་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་ཡིན་ན། འོ་
ན་དེའི་ཆེ་སྤང་སོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ལས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་

སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ།
 ལྷན་པོ་མེད་པ་ལས་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་རང་རིག་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བའི་དུས་
 ལུ་བྱུང་བར་དགའ་བ་བྱང་སེམས་སྟེ་བར་འོངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བྱང་
 སེམས་རྩོ་རྩེ་ལོར་བྱ་ལས་འདས་པ་དག་གི་དབྱས་སུ་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 རྒོམ་བ་གསུམ་ཀྱི་མཐར་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འབྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལེ་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ། འདི་ཉིད་ནི་ནང་རིག་པར་གསུངས་
 སོ། །ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་གནས་ཟི། །མེ་ཏོག་དངོས་མེད་ཤེས་མི་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་པར། །བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འབྱུང་བ་སྟེ་འཕོ་བ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་
 དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ཀྱི་སྦྱོར་སོགས་བྱང་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ལེ་ཤེས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ལ་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་
 ཡིས་རྩི་མ་མནམས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་དོན་མེད་པ་ཅན་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ། འདིར་རྒྱུད་དོན་ལ་སྐོངས་པ་འགའ་ཞིག་དག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསུམ་པ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བཞི་བ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟན། དེ་མཚན་བརྗོད་དང་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྐྱབ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
 གསུམ་པ་བཞི་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བཤོ། །བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་

འགྲུར་བ་སྟེ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལ་རྫོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེ་
 ལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྐྱ་
 རི་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ལ་དགག་པ་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། འདིར་གལ་ཏེ་
 དབང་གསུམ་པ་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དབང་བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། ཞེས་པའི་
 གསུང་འདིས་འཇག་བདེ་སྲར་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་བྱེད་པ་བཞུགས་ཏེ་མངོན་པར་
 བརྗོད་པར་འགྲུར་ཏེ། གསུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་བའི་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྫོས་པ་གསུང་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་སྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རྫོས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་
 སྲིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། ལག་བཤེས་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་སྐྱར་ཡང་ལག་བཤེས་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་སྐྱར་ཡང་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
 ལོ། །དགོས་པ་མེད་པའི་རྫོས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་དང་སྐྱོན་པའི་ཚིག་སྟེ།
 མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དབང་བཞི་བ་ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིར་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པར་མི་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་བཞི་བ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་བཞི་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྲིར་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་

ཤེས་མ་གཏོགས་པ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་ནི་བཞི་བ་དེ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་གསུངས་ཏེ། བཞི་བ་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་པ་འཛོག་བདེ་ལས་ཐ"དད་པར་མི་
 འགྲུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་འདིར་བྱིས་པའི་སློ་ཅན་དབང་སོ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་
 འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་སོའི་ཡེ་ཤེས་
 ལས་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རྫོམ་ཡང་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་
 པའོ། །དེའི་སྤྱིར་བཏང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་སོ་བདེ་བ་
 ཆེན་སོའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་བར་མི་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་
 བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་ལས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་གསུངས་
 པ། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད། ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་
 འོ། །བཅུ་དྲུག་སྟེང་སྟེང་ཐིག་ལེ་འཆང་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། བྱང་སེམས་བཞུ་བའི་ཐིག་
 ལེ་བཞི་འཛིན་པའོ། །ཆ་མེད་ནི་བཅོ་ལྔའི་ཆ་ལས་འདས་པའོ། །ཆ་ལས་འདས་པ་ནི་
 འག་སོའི་ཚོས་གཅིག་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཅེ་མོ་འཆང་ནི་
 ལྡན་སྐྱེས་དགའ་བའི་མཐའ་འཆང་བའོ། །ཞེས་བསྟོན་འགྲེལ་ལྟར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
 ལྟ་བུ་ལས་ཚིགས་བཅད་ཉེར་ལྔ་བའི་རྗེས་ལ་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་པའི་
 སེམས་ནི་སད་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ་དེ་དག་ནི། སྤྱིར་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བ་
 གསུམ་ལ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིའི་དབུས་སུ་གནས་ཤིང་
 སྐྱེས་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་དབང་སོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུར་མེད་བདེ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༧བཟུ། ༥ སྐྱེ། ༡༦༡ནུ། ལྷ། ༡༦༧བཟུ། ༥༥ * ༥༥

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཁྲུབ་བྱེད་དེ་རྒྱ་ཐིག་ལེ་དག་ནི་ཐར་བའི་སྐྱད་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ།
 ཐིག་ལེ་བཏང་སྟེ་ལྷུང་བར་བྱེད་ན་རྣམ་འཕྲོར་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་ས་པོན་
 མཚོག་གི་བདེ་བའི་རྟེན་ཁྲུབ་ཉམས་པར་སོང་བ་ལ་བརྟེན་བ་དོན་དམ་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་
 སེམས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐར་བ་གང་ན་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་
 འཁོར་བ་བའི་འཛག་པའི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་སྡོམ་བཙུན་ལས་དང་པོ་བའི་
 ཚངས་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུས་སྤྱོད་ར་བར་བྱ། ཞེས་བའོ། །དེའི་
 སྲིར་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་གསུམ་བཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 བར་མི་འགྲུང་རོ། །གསུམ་བཤེས་གསུམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་ཐིག་ལེ་འཆང་
 བར་མི་འགྲུང་བ་དང་། དེའི་སྲིར་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་མེད་ཅིང་རང་རིག་པར་སྐྱབ་བ་
 དང་། དེས་ན་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱུང་བར་གཏམས་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གལ་ཏེ་ཐིག་ལེ་འདོར་བའི་གསུམ་བཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་བཙུན་ལྡན་འདས་བཅུ་དྲུག་སྲིད་སྲིད་
 དེ་ཐིག་ལེ་བཞི་འཆང་བར་མི་འགྲུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བཞི་བ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་
 ཁྱད་དགའི་མིང་གིས་བཏགས་བཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་
 བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་རྫོགས་པ་ཁྱད་དགའ་དང་ལྡན་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་སྟེ་དགའ་བཞི་ལ་བསམ་གཏན་བཞིར་བྱས་པའི་རྩོམ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་
 བསམ་གཏན་འཆང་བར་མི་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་དགའ་བ་བཞི་དང་ཐིག་ལེ་བཞི་འཆང་བ་
 ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་དེ་བཞིན་གསེབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་

བྱུང་བའི་འཇག་བདེ་མེད་ཅིང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྲིད་རྣམ་འབྲོར་བས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་བར་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། བརྟན་བས་མཚོག་ཏུ་བདེ་ཉིད་དེ། །མི་བརྟན་བས་ནི་ག་ལ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་སྐྱེམར་ཡང་། རྣམ་འབྲོར་བ་ཡིས་ཇི་སྲིད་དུ། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་གཤེགས་མི་བྱེད་པ། །དེ་སྲིད་དགའ་བ་ལ་སྐྱེས་བདེ། །ཅི་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོབ། །དངོས་བྱུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར་བྱུར་བ། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་ནི་ལྷུང་བྱུར་ན། །འཕྲུང་བོ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་བྱུར་ལ། །མ་སྤྲད་དངོས་བྱུབ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་དོ། །ཐིག་ལེ་གཞན་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་བྲལ་བ་ཚུ་དང་གཅི་བ་ལ་སོགས་བ་གང་དག་ལུས་སམ་སྲི་རོལ་ན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལྷུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། གསུམ་པ་བཞི་བ་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་བ་དང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་བཞི་བར་མི་རུང་བའི་ལན་དང་། དེ་བཞི་བར་མི་རུང་ན་དབང་སོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་བ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །

དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐིག་ལེ་བཞི་འཆང་བ་ཡིན་ན། །འོ་ན་དེའི་ཚོ་བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བཞི་བ་མ་ཡིན་ན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་

འགྲུང་ཞེས་འགའ་ཞེག་སྐྱ་བར་འགྲུང་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་བདེ་བའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་དབང་བཞི་པ་མ་
གཏོགས་པའི་དབང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་དོན་རྗེ་སྐྱེག་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་
དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཅོམ་སྤྲོད་འདས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་སྟེ་རྒྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱག་རྒྱ་
ཆེན་མོ་ཞེས་བ་སྟེ། རྒྱག་རྒྱ་ཞེས་པའི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་མཚུངས་པ་གཅིག་
ལས་གསུམ་ག་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་རྣམ་འབྱོར་བའི་ལས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱའི་བདེ་བའི་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་
བདེ་བ་ནི་སྐྱེག་ལེ་མི་འཇག་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱས་མི་འགྲུང་
བའི་བདེ་བར་མི་རུང་ཞིང་རྒྱག་ཆེན་ཀྱི་བདེ་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བར་ལུང་གིས་
སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གཡའ་ཏེ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་
བ་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་

དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛུགས་
 བདེ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་འཛུགས་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
 བ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་པལ་ཚུན་སྦྲེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་
 ཀའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་འགྱུར་ན། མཚོག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་བྱའི་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་
 པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་མཚོག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་རིགས་པ་མཚུངས་པས་
 ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 འདོད་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱོན་སྲ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ལས་ཆེགས་
 བཅད་སོ་དུག་པ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་དག་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་
 ཤེས་གསུངས་པ་དོན་མེད་པའི་ཆེན་པོ་སྐྱེལ་གྱུར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནི་རབ་ཏུ་སད་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱོད་གཟུགས་སྐྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཞིམ་དུ་
 མེད་པའི་སྐྱེས་བཞུད་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ནི་གཞིམ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དེ་གསུང་དང་།
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེས་སྐྱེ། སྐྱོད་ཉིད་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་ལྟ་རི་སྐྱེད་པ་ཀུན་མཁུན་པའི་ཡེ་

ཆེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་དོན་རྗེས་འབྲེལ་ལས། ལྷན་བརྒྱན་དེ་ཉིད་
 དཔེ་དགུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པས་ཉེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མིག་ཡོད་དང་། སྤྱད་པའི་གྲོང་གྲུང་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། སྤྱད་པའི་འབྲེལ་འཁོར་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱད་པའི་རྗེས་
 སུ་མ་ཐུན་པ་རྣམས་འཁོར་པའི་ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཞི་བྱ་བ་བའི་མེ་ལོང་དག་ལ་
 གཟུགས་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དེ། སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་འདིག་ཉེན་གསུམ་པོ་མ་
 ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་བྱེད་ཅིང་། རི་མེད་སློབ་དང་མཚུངས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དང་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྷར་
 རྒྱབ་པས་དབྱེར་མེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ།
 ལྷན་བ་ལྷར་གྱི་དངོས་པོར་མ་བྱུབ་པས་སྣང་བ་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་ཡི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་ཞི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་
 བདག་གིས་འཁྲུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་
 སྤྱད་ཆེན་དེ་ནི་འགྲུང་མེད་བདེ་བ་གཅིག་སྤྱད་སྣང་བའམ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 མེད་པས་གཅིག་སྤྲོད། ཞེས་པ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་
 བརྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་སློམ་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིས་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་
 ལྷན་པའི་སྣོད་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སློམ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་
 པ་འདིའི་སྤྱིར་ལས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་
 བདེ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སློམ་པ་རྣམ་པར་
 བརྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བཟང་པོ་མི་

འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མི་འགྲུང་ཉེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་འི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲུང་མངས་ལྟར། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོ་མ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མན་
དག་འཛག་བདེ་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དག་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་
ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་པ་རྣམས་སྤྱད་བས་སྤྱགས་ཀྱི་ལས་ཉིད་དུ་བྱས་པ་
རྣམས་ལ་ཞེས་འགྲུང་མངས་ལྟར་ཉེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་
འདས་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ནི་རྣམས་འཕྲོར་བ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་མ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ལས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ལམ་ཡང་
བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་མཐར་
སྤྱག་དབང་བཞི་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཐམས་ཅད་
དོན་མེད་པར་འགྲུང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱལ་
སྟེར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་
གིས་ཀྱང་འཛག་བདེ་སྤངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཚམ་སྐྱོམ་པར་
གསུངས་པའི་ལན། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འགལ་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཚམ་
སྐྱོམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཉེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་
བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་བཞི་པ་

རྟོགས་པར་མི་འགྲུར་བ་དེ་ལྟ་ན། འོན་ཏེ་དབང་མདོར་བསྟན་ཏུ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་དམིགས་པ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གཅིག་
 ལྷོར་བས། །མི་འགྲུར་བ་ནི་འསེལ་བར་བྱེད། ཅེས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་མས་པར་
 འཇུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྐྱོམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 དང་། དབང་པོ་གཉིས་ལྷོར་གྱི་བདེ་བ་སྐྱོམ་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དང་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྲུར་བར་ཡང་གསུངས་པ་འདི་ཅིའི་དོན་ཏུ་ཡིན་
 ཞེས་པ་འཇོག་བདེ་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ། གཉིས་
 པ་ལ་བཞི། དེ་འཇོག་མེད་ཏུ་སྐྱོམ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་འཇོག་བདེ་ལ་དགོངས་པ་མ་
 ཡིན་པར་བསྟན། འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་ཐེན་ན་བྱང་སེམས་
 འཆིང་བྱེད་ཏུ་བསྟན། དེའི་སྤྱིར་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེལ་བའི་སྐད་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱོམ་
 པར་ལུང་གིས་བསྟན། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅེས་
 ལྷོ་མ་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་བཟོད་པར་བྱའོ། །འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་
 འབྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེབ་
 པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོའི་ལེའུ་ལྷ་པ་ལས་ཆོག་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུ་པའི་རྗེས་ལས་
 གསུངས་པ། ཆགས་པ་གང་གིས་ཅེས་པ་ནས། དཀའ་བར་འགྲུར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་
 བོ་ཀྱི་རྟོ་རྗེར། དུག་གི་དུམ་བུ་གང་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་
 འགྲུད། །དུག་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེས། །དུག་གིས་དུག་ནི་འཕྲིགས་པར་བྱེད། །རི་

ལྷོ་ལྷོ་གིས་ཐེན་པ་དེའི། །བཟའ་བར་མོན་སྐྱོན་གྱི་ལྷོ་ལྷོ། །བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལེ་
བཏགས་པ་ལས། །ལྷོ་གིས་ལྷོ་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱེད། །རྣམ་རྟོག་ལས་ལེ་རྣམ་རྟོག་
དང་། །སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་དག་། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་འཕོ་
བའི་ཆགས་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལས་ལེ་བྱེ་རོལ་ཏུ་སྐྱུང་བས་
ཉམས་པ་སྟེ་འཆི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་འཕོ་
བ་མེད་པར་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་གྱུར་བ་ཡིས་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེ་
གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་བྱ་དང་རྒྱང་མ་ལ་
སོགས་གང་ཞིག་བསྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ལེ་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་
མེད་པར་གཞན་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྣང་ལ་
གནས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ལེ་གང་ཞིག་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལེ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སུ་བསྐྱུང་བར་མཛད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྒྱལ་
བ་མཚོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་པ་རྣམས་འཕྲུལ་གྱི་མཛད་པ་འདི་ནི་ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མི་དང་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བར་དཀའ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་
དང་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྷོ་བས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཏུ་
རྣལ་འབྱོར་བས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་འཕོ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མི་
འཕོ་བའི་དོན་ཏུ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོམས་པར་འཇུག་པས་བདེ་བ་སློབ་པར་
གསུངས་ཀྱི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཛོག་ཅིང་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་
སློབ་པར་གསུངས་པ་ལེ་མ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟོན་འབྲེལ་ལས། ཇི་སྲིད་བྱང་

ལུབ་སེམས་འདྲོར་བ། །དེ་སྲིད་རྣམ་འཕྲོར་བས་མི་བྱ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་
གནས་ལ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་འགྲུར་བ། །བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། །རྗེ་སྲིད་ཁུ་བ་བརྟན་པའི་བར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་
གྱི། །བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འདི་ནི་
སེམས་ཚན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བ་སྐྱོ་བུར་གྱི་རྗེ་མའི་རང་
བཞིན་ཏེ། དེ་ཡིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་མའི་སྐྱོར་བ་གང་གིས་ཐེག་ལེ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་
སད་པ། དེར་འགྲུར་བའི་དབང་པོ་གཉིས། སྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་དང་བཅས་ན།
མི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སུ་འགྲུར་ཏེ། དདུལ་རྒྱུ་དག་མེ་དག་དང་འཆིང་བྱེད་དུ་
འགྲུར་བ་བཞིན་འོ། །དེ་དོན་དེ་དག་སྐྱབ་ལེ་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
བས་གསུངས་པ། མེ་ནི་དདུལ་རྒྱའི་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མེ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ན་ནས་
ཡང་དདུལ་རྒྱ་མི་གཡོ་བར་འཆིང་བ་མེད། མ་བཅིངས་ན་ནི་དདུལ་རྒྱས་བངས་
གསེར་དུ་བྱེད་བ་མེད་དེ་གསེར་དང་བྲལ་ན་གསེར་འགྲུར། སྐྱ་བ་པོ་རྣམས་ལ་
ལོངས་སྐྱོད་མེད་པ་ཉིད། དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་སྐྱོར་བ་བྲལ་ན་རྟག་ཏུ་རྣམ་འཕྲོར་བ་
རྣམས་དག་གི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོ་ནི་འཆིང་མི་འགྲུར། བཅིངས་བ་མེད་ན་
བྱང་སེམས་ཐེག་ལེས་ལུས་འབྲུགས་མེད་དེ་མ་ལུག་ལུས་ཀྱིས་འདིར་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་བ་སྟེར་བ་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་རི་ལྟར་མི་ལ་རེག་པས་དདུལ་རྒྱ་འགྲོས་
པར་འགྲུར་ཏེ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་མའི་ཚོས་འགྲུང་ལ་རེག་པས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་

འབྲོས་པར་བྱེད་དེ། འིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་དེ། རི་ལྷར་མེ་ཡིས་དདུལ་ཚུ་བཅིངས་པས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འབྲུང་གི་སྐྱོར་བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཅིངས་པས་ལྷང་སོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །གྲིའོ་རྗེ་ཡང་། རི་ལྷར་རྣ་བར་ཚུ་ལྷགས་པ། རྒྱ་གཞན་གྱིས་ནི་དགུག་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་གྱང་། རྣམ་པར་དེས་པས་སྐྱད་བར་བྱ། རི་ལྷར་འཆིང་པས་ཚིག་པ་ཡང་། །མེ་ཡིས་ཡང་ནི་གདུང་བར་བྱ། དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་མེས་ཚིག་པ། །འདོད་ཆགས་མེ་ཡིས་གདུང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་བསྟེན་པར་ཡང་། ལུད་མེད་སྐྱེ་གནས་སྐྱོར་བས་བདེ་བ་མ་ཉམས་པར། རྣམ་འབྱོར་རྣམས་གྱིས་ཐབས་གྱི་སྐྱོར་བས་གསུང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། མེད་དང་དདུལ་ཚུ་དག་ནི་རྟག་པར་དག་ཉིད་དོ། །མེ་མེད་པ་ཡིས་གྱང་ནི་དདུལ་ཚུ་མི་འཆིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདིར་བཤད་པ་ལྷར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དདུལ་ཚུ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དག་གི་མཐུ་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྫོངས་པ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དབང་མདོར་བསྟན་དུ་ཡང་། ལྷགས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྲུགས་བྱེད་པ། །དདུལ་ཚུའི་མཐུ་ནི་བརྟག་བྱ་མིན། །ཅི་ཞིག་སྦྲར་ཡང་དོན་དམ་པས། །སྐོ་ལུང་བྱི་མས་གཡོགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འབྲུགས་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མཐུ་ནི་བརྟག་བྱ་མིན། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ལས་གྱི་སྤྲུག་བྱའི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་ལྷའི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་དདུལ་ཚུའི་བདུག་པ་དང་སྐོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷགས་གྱི་ལས་བཞིན་དུ་བརྒྱར་

རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟང་བའི་དོན་དུ་ནི་ལས་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་སྒོམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པའི། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྷ་བ་ལས་ཚིགས་བཅད་དོན་གསུམ་པས་ལས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ། རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་འདི་ནི་འབེལ་
བའི་དོན་ཀྱི་སྤྲད་དུ་དང་པོར་རྗེས་བཞག་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེན་པར་བྱ།
དེ་ནས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་ཡུམ་ཉི་མའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི་སུས་
དང་གདོང་བ་དང་རྐང་བ་དང་གཙུག་ཉོར་དང་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་བརྟགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ་ནས་སློབ་གི་དབྱུག་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་གཏུམ་
མོའི་མེ་འབར་བ་ན་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་མ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་མཚོག་དང་
ལྷན་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལས་ཐིག་ལེ་མི་འཕོ་བ་དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རབ་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད་མ་རྟེན་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་གསུམ་ལས་གནས་པའི་ལས་ཉེ་སྐྱ་
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ལར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་བརྒྱ་གསུམ་
པས་གསུངས་པ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་སྒོམ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་
བ་ཅམ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་བ་རང་གི་ཡིད་དབྱུ་མར་འགོག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྤྲ་ཐབ་པའི་
མེ་མོང་གི་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་རང་གི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ལྷ་བྱུང་སྤང་ཡང་ཐ་
དད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གང་ཞིག་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་སྐས་

དང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམས་པ་དང་མངོན་དུ་མངོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་
པ་དེ་རྣམས་འཕྲོར་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་
རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་བདུན་བཞིའི་དབྱེད་ཚོགས་ལྷུལ་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་སྟེག་པ་སྟེ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ལས་རང་ལུས་ལས་ཁྱེད་པ་འཛུགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་
ཁྱེད་པ་ཉམས་པས་ཆགས་ལྷུལ་ཞེ་སྤང་དང་། ཆགས་པས་བརྒྱལ་བའི་སྤོངས་པ་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟེག་པར་བྱེད་དེ། ཅི་སྟེ་རྣམས་འཕྲོར་བ་བཟང་པོ་རྗེས་
འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བས་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བར་འོ་མཉམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟེ།

བཞི་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་འདིའི་སྤྱིར་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་
ལས་རྒྱའི་སྦྱོར་བས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པས་ཀྱང་སྤྱི་ལོལ་གྱི་
དབང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་ཐིག་ཡེ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་མཐའ་ཕྱག་པའི་བར་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྣམས་འཕྲོར་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་
ཅོམ་སྤྲོ་བ་པ་དང་མཚུངས་པ་འདི་རྣམས་འཕྲོར་བས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རུལ་སྤྲོ་རབ་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པར་སེམས་ཅོམ་
གྱིས་བདེ་བ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ། མི་ལམ་གྱི་དབེས་སེམས་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་
འཐད་པའི་ལན། མི་ལམ་གྱི་དབེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བོ་དང་ཞེས་སོགས་ཉེ་དེ་ཡང་གོང་དུ་དབྱེད་ཚུའི་དབེས་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅིངས་པས་སྤང་བོ་སོགས་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་

ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་གྱི་སྣོད་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱོམས་བས་
 འགྲུབ་བར་གསུངས་བ་ལ་རྣོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་སྐྱོམས་ནས་རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་
 པའི་སྤང་སོགས་མེད་བར་བྱེད་ན། རི་སྣང་རྣལ་འབྱོར་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་
 བ་ཅམ་གྱི་སྣོད་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་བར་བྱས་
 བས། རང་གི་སེམས་སྐྱིབ་བ་མེད་བར་བྱེད་ཅིང། མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལོངས་
 སྐྱོད་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་ཚོགས་པའི་སྤང་སོགས་མེད་ན་པོ་
 མོའི་དབང་བོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཁམས་འཇག་པའི་འཕོ་བར་མི་རུང་
 ལ། ཁམས་མ་བབས་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་རིག་བར་མི་འགྲུང་
 བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་གསུངས་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
 བེ་སྣང་སྤང་བོ་ལ་སོགས་བ་སྐྱིབ་བ་མེད་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་མཉམ་
 ཚོགས་པའི་ཡུས་འབྲས་སུའི་སྐྱབས་སུ་སྟོག་བར་བ་ཤད་བས་དེར་ཁས་སྲུངས་
 སོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ཡུས་མེད་ན་སྣོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ཡུལ་ཡུལ་དུ་
 སྣང་བ་དེས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ལོངས་སྐྱོད་བ་འགལ་སྟུང་དུ་གཟུང་ནས་ཚོད་བ་
 ཡིན་ལ། འགྲེལ་བས་ཀྱང་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མ་བཏབ་ཀྱི་བྱུང་བ་
 མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་བས་འབྲས་སུའི་སྐྱབས་ལ་ཚོད་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུའི་བདེ་
 སྣོད་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བེམ་པའི་ཁམས་ཟད་བར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ཡུས་ཟད་པའི་ཆེ་སྣོད་གཟུགས་ཡུལ་ཡུལ་འབྲུད་
 ཅིང་དེ་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་འདི་ཉིད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟ་

ཕྱིན་བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱམ་པར་ཞོན་ནས་“སྔོང་”ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་དག་
བཞེན་ལོ་ཞེས་པ་འདིར་འཇག་བདེ་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞེག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་བར་
འབྱུང་ཏེ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྲིད་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཚོགས་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་སེམས་
ཅམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་རིག་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་སྔོངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད། སྔོ་སྲིད་པའི་
སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྐྱུག་སྔོང་པའི་སྲིད་པོ། །འདིར་སྲིད་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྔོ་སྲིད་པའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་
སོ། །དེའི་རིན་གྱིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ།
ཞེས་པ་འདི་དག་གིས། སྲིད་ཁམས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་བཞེད་པ་མིན་
གྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་སོགས་འབྱུང་ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །དོན་
དམ་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ལུས་འདིའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་སྐྱོན་ཆེགས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ལོ།
ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱས་ན་ཚོད་ལན་མི་འབྲེལ་
བས། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཚོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རབ་ཏུ་སྐྱུང་སྟེ་མལ་ན་གནས་ཤིང་། དེ་
ལ་བན་གཞོད་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་། གཉིད་ལོག་པ་པོ་གང་གི་སྐྱེ་ལམ་གྱི་སྲིད་ལུལ་
གཞན་ཏུ་སྲིད་པར་སྐྱེད་པའི་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མཐོང་བས།

༡ མ་གྱི། ༡༣༥ནམ་ན། སྔོང་ སྐྱེ། ༡༣༦ནམ་ན། སྐྱེ་ སྐྱེ་ * སྔོང་

རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ལུས་འདིའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་མཉམ་ཚོགས་འགའ་ཡང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་པོར་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

འདི་དག་གིས་བདེ་སྤྲུག་སྐྱོང་བ་ལ་རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ལུས་མི་དགོས་
བར་བསྟན་ཅིང་། སྤྱིར་བདེ་སྤྲུག་སྐྱོང་བ་ལ་རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ལུས་མི་དགོས་
བར་གྲུབ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་འང་རྒྱལ་མཉམ་ཚོགས་པའི་
ལུས་མི་དགོས་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལྟར་གྲུབ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བཅས་
པོའི་ཁམས་མ་ལུས་བར་བཅད་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་རྟེན་གྱི་ལུས་ནི་
སྐྱོང་ག་ལུགས་ཀྱི་སྐྱུས་བྱེད་བ་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས། སེམས་འགྲེལ་སྐྱོར་
ག་སུམ་དུ་སྐྱོང་ག་ལུགས་གྲུབ་པ་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་མཛོད་བ་
ཡང་དགོས་པ་འདིའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ལོ། །སྐྱོང་ག་ལུགས་ཀྱང་བདེ་མཚོག་བསྐྱོད་འགྲེལ་
ལས། སྐྱར་ཡང་རང་བྱིན་བརྒྱབ་པ་སྟེ། །རྗེས་མ་སྐྱུན་ཚོ་གའི་རིམ་བ་ཡིས། །སྤྱི་ནས་
མཚན་མ་མཚོན་པར་བྱ། །ཞེས་གྲུར་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཀའ་བ་ན། འདིར་
རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་
མཚོང་བའོ། །མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་
སྟེ་དེ་ཡང་སྐྱོན་མའི་མཐར་སྤྲུག་པར་དང་པོར་མཚོང་བའོ། །ཞེས་རང་བྱིན་རྒྱབས་
དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ལ། རྣ་རོ་བས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བསྐྱོབ་བྱ་ནི་སོ་
སོར་སྤྱད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ཁམས་གསུམ་
བ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱོང་
ག་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོང་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོང་ག་ལུགས་

ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟོག་པར་འདོད་པ་
ནི། རྟོང་ག་ལྷགས་སྐྱབ་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་མོ། །མི་ལམ་གྱི་
དཔེ་འདི་ནི་འདིར་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་གཞན་རྩལ་སྤ་
རགས་ཚོགས་པ་དང་བུལ་བ་ལུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རབ་ཏུ་སྤང་སྟེ། ལུལ་གཞན་དུ་
སོང་བ་དེའི་ལུས་ལ་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱས་པར་
བྱུང་ན་ཉེ་བར་འཚོ་བ་མིས་པ་དེས་སེམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱག་
བསྐྱེད་དེས་དུ་བར་བྱེད་པ་མི་སྟེ་དེའི་ཚེ་རྩལ་སྤ་རབ་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་ཅིང་
ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱས་པ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་དཔེ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཚེན་པོ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དུ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཚེན་པོ་ཉེ་བར་ལོངས་
སྟོན་པ་མིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་འདོད་པའི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཚེ་
ལུས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཚེན་པོ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་རྣམས་
མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་
འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ལོ། །ཉི་ཚེ་བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་
མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བར་མི་རུས་ན། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་
འདས་ཤིང་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་བའི་རང་
རིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྫོངས་པ་རྣམས་

༡ མ་གྱི། ༡༧༦༡ན། ལེགས་སྐྱུ། ༡༧༧༦ན། ལྷ། ༡༧༩༦ན། ལེམས་ * ལེམས་

འཇུག་ཏེ་མི་འཇུག་བར་ཐལ། དབྱུགས་འཇུག་བ་དང་འཇུག་པ་དག་མེད་པའི་སྲིད།
 འདོད་བར་མི་བྱས་ཏེ། ག་ཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ག་ཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་རྣམས་
 གྱིས་རང་གི་ལུས་འབྲེད་པར་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བ་དང། ག་ཤིན་རྗེའི་ཕྱོང་ཁྲེར་རབ་ཏུ་
 སྒྲུབ་བར་འཇུག་ཞིང་ག་ཤིན་རྗེའི་ཕྱོང་ཁྲེར་དེར་ག་ཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་
 བར་འཇུག་རོ། །ག་ཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་དེས་འབྲེད་པའི་ལུས་དེའི་བསོད་ནམས་ཟད་མ་
 ཟད་དང་སྤྲིག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་
 འདིར་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། རི་ལྗང་ད་དུང་འདིའི་ཆེ་ཟད་པར་མ་གྲུབ་ཏོ། །དེའི་སྲིད་རི་
 སྲིད་འདིའི་རྩལ་སྤར་བ་ཀྱི་ལུས་འཛིག་པར་མི་འཇུག་བའི་བར་དུ་སེམས་འདི་མིའི་
 འཛིག་ཉེན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཁྲེར་ཞིག་ཅེས་ག་ཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་རྣམས་ལ་བསྐོ་བར་གྲུབ་
 ཏོ། །བསྐོ་བ་དེས་ག་ཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ཤིན་རྗེའི་ཕྱོང་ཁྲེར་དེ་ནས་མི་བ་
 པོའི་ལུས་སྐྱུ་སྒྲུབ་བ་དེ་མིའི་འཛིག་ཉེན་དུ་ཁྲེར་ནས་སྤར་གྱི་ལུས་གནས་པའི་མལ་
 དུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དོར་བར་གྲུབ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤར་གྱི་ལུས་ལ་
 ལྷགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡང་གི་བའི་ལུས་དེའི་དབྱུགས་འཇུག་བ་དང་
 འཇུག་པ་དག་ཏུ་མངོན་པར་འཇུག་ཏེ། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ལས་གཞན་སད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 འཇུག་རོ། །གནས་སྐབས་དེ་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་སད་པའི་སྲིད་གཉེན་གྱི་སྤེལ་
 ག་ཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞེ། དེའི་སྲིད་རྩལ་སྤར་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་ཅིང་དབྱུགས་འཇུག་
 བ་དང་འཇུག་པ་དག་གྲུང་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐོ་བུར་

བཞི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་
 སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འདི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནམ་ཚོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཚོས་ཅན། གློ་བུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་ནམ་
 ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཅན། སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཟད་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་སྐྱེ། རྒྱ་གང་གིས་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་
 བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་ཟད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བ་རྣམས་ལ་དུ་མས་
 རྣམས་པར་དབྱེད་ན་འཁོར་བ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅམ་སྟེ། བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་
 བག་ཆགས་ཀྱང་ཁམས་འཕྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་གྱི་ཁམས་མི་འགྱུར་བ་
 བེ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ནི་མི་འཕྲོ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་གྱི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ལའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་པ་ལས་འཁོར་བའི་
 བག་ཆགས་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་གང་ཞིག་བག་ཆགས་གང་གི་
 དབུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ངེས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་
 བརྒྱལ་ཞུགས་སོ་སོའི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་ངེས་པར་བཅིངས་པ། ལས་ཀྱི་

བག་ཆགས་དེའི་དབྱས་སྲུང་དང་དང་བསམ་བསམ་མི་བདག་ཅེས་པོས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་
 དང་དེའི་རིགས་སྲུང་བག་ཆགས་དེའི་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཡང་རི་སྲིད་དུ་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉེ་དངོས་པོ་དག་ནི་འདོད་པ་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོར་
 བ་བདེ་བ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྲོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཛིགས་ཅུང་འཁོར་བ་འདིར་འབྲམས་
 ཉེ་གྱི་མིའི་བདག་པོ་མཐོ་རིས་ལྷ་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་”དག་ཉེ་དང་ས་འོག་ངན་སོང་
 གསུམ་དུ་ཡང་འབྲམས་པོ་ཞེས་པ་དང་། སྤར་ཡང་ལེ་འུ་དེ་ཉིད་ལས་ཚིགས་བཅུད་གོ་
 བདུན་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་བག་ཆགས་གསུངས་པ། རྣམ་
 འབྱོར་དབང་པོ་ནང་རིག་པའི་རྣམ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱེད་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་འབྱོར་ཡངས་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཡུལ་ལས་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་ཡིད་གྱིས་གཤམ་ཉེ་
 བེ་བར་གྱུར་བ་ན་དཔལ་ལྡན་མིའི་འཛིག་ཉེན་དུ་ནི་རབ་མཚོག་སྐབས་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་སྲུང་ཉིད་སྤྲིང་རྗེ་དབྱེད་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར་
 རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་སྡོན་
 གྱི་རྣམ་འབྱོར་གོམས་པ་དེའི་དབང་ལས་སྤར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་
 འབྱོར་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡངས་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགྱུར་
 མེད་ཡེ་ཤེས་རྗེ་གས་པ་ཐོབ་ན་མི་ཟད་མཚོག་གི་གནས་སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་གོ་འཕང་དུ་
 རབ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་དེར་བྱིན་པ་ན་གང་དུ་སྤར་ཡང་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྡན་པ་སྡེ་
 འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སེམས་སྤང་འདས་ཀྱི་བག་

༡ མ་གྱི། ལྷ་ལྷ་བཅུ་དགེ། སྐྱེ། ལྷ་ལྷ་བཅུ་གྲ། ལྷ་ལྷ་བཅུ་གྲ། དག ་ དག

ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་རང་རིག་པ་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་གྱི། རུལ་སྤར་བ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤོང་བ་ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་དུ་འབྲིག་པ་བྱས་པས་ལུས་ལ་ཁུ་བ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་མ་སྤུ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་དང་། ལུས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་འཛྲོག་པར་བསྟན་པའི་ལན་དང་། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་
མ་སྤུན་པར་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲིག་པ་བྱས་པ་མིས་པར་
གྱུར་བ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་ལུས་ལས་ཁུ་བ་འཛྲོག་པར་འགྱུར་གྱི། མི་ལམ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལས་ནི་ས་བོན་འཛྲོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རུལ་
སྤུན་ཚོགས་པའི་ལུས་འདིའི་མ་སྤུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་
པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལུས་ལས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་
འགའ་ཞིག་དག་གི་ཚིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རུལ་སྤུན་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པས་མི་འཛྲོག་ན་
གཟུགས་མེད་པ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག། དེའི་བསལ་བ་ལུང་གིས་
བཤད་པ། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛྲོག་པ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་རུལ་སྤུན་པར་ཚོགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལས་འཛྲོག་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་

དབང་གིས་ནི་འཇག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོན་དེ་ལྟར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིང་
 བ། གཟུགས་མེད་པའི་སྲོད་པ་ལ་རྩལ་སྒན་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་ཀྱང་ས་བོན་འཕོ་
 ཞིང་འཇག་པ་ཡོད་པའི་སྲིང་ལོ། །འདིར་གལ་ཏེ་རྩལ་སྒར་བ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ལུས་མེད་པར་ཐེག་ལེ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱོད་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང། འཕོ་བ་
 མེད་པར་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། འཁོར་བའི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མེད་
 པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཁྱོད་འདོད་ན། དེའི་
 ཚོ་གཟུགས་མེད་པའི་རིགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐེག་ལུ་
 སྒར་བ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མེད་པའི་སྲིང་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུས་ནི་ཁ་ཟས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིང་ལོ། །འདོད་ན། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
 སྲིང་དུ་སྲིང་ཁམས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐེག་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན། ལུ་བ་འཕོ་བ་མེད་པར་
 ཐེག་ལུ་རྩལ་སྒན་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མེད་པའི་སྲིང་། འདོད་ན། བདེ་བ་
 མེད་ཅིང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐེག་ལུ་ལུ་བ་འཕོ་བ་མེད་པའི་སྲིང་། འདོད་ལུས་
 པ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྩལ་སྒན་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པར་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་
 པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ནང་ལའི་ཚོགས་བཅད་གསུམ་པས་རྩལ་
 སྒར་བ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུངས་པ།
 ལུས་འདི་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟེ། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་ནི།

ཞེས་པ་དུད་འགྲོ་དང་མེའི་ལུས་གང་ལ་རོ་དུག་གི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཡོད་པ་སྟེ།
 ལུས་འདི་ནི་རོ་དུག་གི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཅན་ལོ། །འདི་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་
 ཞེས་པ་སྣུ་དང་པགས་པ་དང་ཁྲག་དང་ཤ་དང་རུས་པ་དང་རྐང་དང་ཁུ་བའི་ཁམས་
 རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུ་འགྲུང་རོ། །གང་ལས་འགྲུང་ཞེ་ན། རོ་
 དུག་ཐོས་ཤིང་འཐུངས་བ་དག་ལས་ཞེས་པ་རོ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དག་དུག་གྲང་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་རོ་དུག་སྟེ། ཁ་བ་ནས་བསྐྱ་བའི་བར་རྣམས་སྣུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་འགྲུང་རོ། ཞེས་དགོངས་པའོ། །རོ་དུག་རྣམས་ཀྱང་འགྲུང་བ་ལས་ཉེ།
 ཞེས་པ་འགྲུང་བ་ནི་སའི་ཁམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རོའི་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འགྲུང་བ་ལྗེའི་རྩལ་སྤ་རབ་དེའི་ས་བོན་ཉེ་རྒྱ་དང་ལྡན་
 བ་དེ་རྣམས་ལས་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་རོ་དུག་ཏུ་འགྲུང་ཉེ། ཁམས་ལྗེའི་རྩལ་སྤ་རབ་
 རྣམས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་དགོངས་པའོ། །འགྲུང་བ་ལས་རོ་དུག་ཏུ་
 འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་མ་དབྱེད་པའི་
 རོར་གསུངས་པ་སྟེ། རོན་དམ་བར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་རྒྱ་འགགས་པ་དང་། མ་འགག་
 བ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་རོར་འགྲུང་རོ། ཞེས་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
 འབྲེལ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འགྲུང་བའི་ཚོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་ལས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་འགྲུང་བའི་རྩལ་སྤ་རབ་སོ་སོར་
 གནས་པ་སྟོང་པའི་ཚོས་ལས་འགྲུང་བའི་ཚོགས་སུ་འགྲུང་ཉེ། ས་བོན་ལས་སྣུ་གྱུ་
 བཞིན་ལོ། །རི་ལྗང་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་ལས་སྣུ་གྱུར་མི་འགྲུང་ཞིང་ས་བོན་ཉམས་
 བ་ལས་སྣུ་གྱུར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་དབྱེད་ན་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པའི་རོར་སྐྱེ་

བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་
སྤངས་པ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེན་ཞིང་། ཅ་བའི་རྒྱ་དུལ་ཐུན་ཚོགས་པའི་རགས་
བ་བཅས་པོའི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཚད་པའི་སྤོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འབྱུང་བའི་དུལ་སྤངས་སོ་སོ་བ་སྤོང་བ་
རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་རོ། །

སྤོང་བ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བསྐྱེས་པ་ཞེས་བ་ལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་
བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་
འགག་པ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་འོད་
གསལ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བསྐྱེས་
པ་ནི་སྤོང་བ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་པའོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་རོ་མཉམ་
པ་ནི། སྤོང་བ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ་རོ་མཉམ་པ་ཞེས་བ་ཤེས་པ་འཇིན་པ་
དང་ཤེས་བྱ་བ་རྒྱང་བའི་འབྲེལ་བས་རོ་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །རོ་མཉམ་པ་འདི་
ཉིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་པ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་གནས་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་
པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་གནས་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །རྣམ་
གཞུང་སྲིད་པ་ལ་གནས་ཞེས་པ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་
བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ།
ལུས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་། དེ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་
དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་གནས་བ་དེས་ན་དུད་འགོ་དང་མི་
ནམས་ཀྱི་ཁུ་བ་ནི་ས་བོན་ཉེ་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ས་བོན་དེ་ཉིད་རོ་རྒྱག་པོ་
ནམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཁམས་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ནམས་ནི་སའི་རྒྱལ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་
བ་ཟེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལས་གཟུགས། མེ་ལས་རོ། རླུང་ལས་རེག་གྲ། བས་
མཁའི་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་ཡོན་ཉན་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་མི་དག་དུད་འགོའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཉེ། འབྱུང་བ་ལྡེ་བདག་ཉིད་ས་བོན་
ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལས། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་དང་དུད་འགོའི་ལུས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མཐར་འགག་པར་ཡང་འགྱུར་ཉེ། ལུས་ཅན་ནམས་འཆི་བའི་
དུས་སུ་ཁམས་ལྡེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་འགོ་བ་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཕོ་བ་
འབྱུང་རོ། །སྐར་ཡང་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་བཞིན་དུ་བར་དོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྣོང་
བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་བ་སྤངས་བ་མ་འགགས་བ་འབྱུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ལས་བྱུང་བའི་བར་དོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་མ་འགགས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་
བ་སྐྱེ་མ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འཛིན་ནོ། །སྐར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་
རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་བཟུང་བའི་སྤྱིར་སྤྱར་ཀྱི་བར་དོའི་ལུས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས། སེམས་ལ་ད་ལྟར་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །

སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག །འདིར་བར་དོའི་ལུས་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པ་དང་། བག་
 ཆགས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས། བར་དོའི་
 ལུས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་མངོན་པ་
 ལས་བར་དོའི་ལུས་དེ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་
 མ་སྤུན་ཡང་སྤྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདི་གསུངས་པ་
 ཉིད་དོན་ལ་གནས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་ཟེང་ཡང་གཞུང་འདི་དག་གིས་བར་དོ་སྐྱེ་
 བ་སྤྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་བསྟན་པར་འགྲུབ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །རྒྱ་དེས་ན་
 སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྒྱལ་སྤར་བ་མེད་པའི་སྣོང་བ་བར་དོའི་ལུས་
 རྣམས་ལས་ཡང་སྲིད་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་སྣོ་བྱར་བའི་སྤང་པོའི་ཚོས་རྣམས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་སྣོ་བྱར་བའི་སྤང་པོའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སྤང་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བ་སྤྱི་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྒྱལ་སྤར་གྱིས་སྣོང་བ་བར་དོའི་ལུས་རྣམས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྒྱལ་སྤར་
 ཅོམ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་སྤང་པོ་སྤྱི་མ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལ་ཡང་སྤང་པོ་
 གཞན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་སྤང་པོ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་འབྲུང་བ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་རོ་བྱལ་
 ཁ་ཟས་ཅན་མི་དང་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་ས་བོན་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ལས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ས་བོན་འབྲུང་བ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་འབྲུང་སྟེ། རོ་བྱལ་གི་ཁ་ཟས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འབྲུང་རོ། །གཟུགས་
 ཀྱི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འདི་ནི་རོ་བྱལ་གི་ཁ་ཟས་ཅན་དང་འབྲུང་བ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་

ཅན་དུ་མི་འགྲུང་ཉེ། རོ་དུག་གི་ཁ་བས་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་
 པ་འདོད་པ་ན་སྲོད་པ་དུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་རྩ་མེ་རྒྱུང་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་
 ཁམས་བཞི་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །རོ་ག་ལུགས་རེག་བྱ་སྐྱ་སྟེ་ཡོན་ཏན་
 བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ས་དང་བྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ལྷའི་ལུས་ཡང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ག་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་དུག་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཁུ་བ་ཡང་འབྲུང་བ་བཞི་བོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་
 དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ག་ལུགས་ཀྱི་ལྷའི་རིགས་བཅུ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་མེ་
 རྒྱུང་རོ་ནམ་མཁའི་རྩལ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ག་ལུགས་རེག་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་
 ག་སྐྱམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ས་དང་རྩ་དང་བྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་
 ག་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཡང་ག་ལུགས་རེག་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་
 ག་སྐྱམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ག་སྐྱམ་པོ་
 དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ག་ལུགས་མེད་པའི་ལྷ་རིགས་བཞི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ངར་འཛིན་ཅམ་ནི་སྟོང་པའི་ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ས་རྩ་མེ་རྒྱུང་
 གི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅམ་སྟེ། ལྷའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ལོ། །ཁུ་བ་ཡང་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྒྱུང་དང་། བྱི་རོ་ག་ལུགས་དང་རེག་
 བྱའི་ཡོན་ཏན་སྤངས་པའོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་
 འབྲུང་བ་བཞི་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་ག་ལུགས་མེད་ན་ཁུ་
 བ་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་རྩལ་སྤར་བ་འདུས་པའི་ལུས་ཡོད་ཅེས་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་དོན་
 མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ག་ལུགས་མེད་པ་འཕོ་བ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གོང་ལོག་ཀུན་འཕོ་

བའི་བག་ཆགས་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ན་སྐྱེ་མེད་བས་
སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་རིགས་རྣམས་ས་ཚུ་མེ་རླུང་
གི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ། བཅ་མཁའ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བས་བཅ་མཁའ་ལ་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ལ་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
གཟུགས་མེད་ན་སྐྱེ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁུ་བ་ཡང་
ས་ཚུ་མེ་རླུང་དང་བྱི་རོ་གཟུགས་རེག་གི་ཡོན་ཏན་སྤངས་པའོ། །

ས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་བོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་
ཡོན་ཏན་པའི་རྩལ་སྤྲོད་ཚོགས་པ་ལ་རི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་པལ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་
ཏན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཁམས་རེ་
རེ་ལ་ཁམས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། ས་ལྟ་བུའི་ཁམས་
གཅིག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ།
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁུ་བ་སྟེ། ཚོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སུ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་གྱི། པལ་པའི་རྩལ་དུ་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁམས་ལྡེ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པ་སྐྱེའི་ཡོན་
ཏན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཡང་རྩལ་སྤྲོད་རབ་སོ་སོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྤིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་
རྣམས་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་པ་བཞིའོ། ཞེས་པའི་བར་ནི་གོ་སྐྱེ་ལ། དེ་

ལྷོ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཁམས་འཕོ་བའི་
དུས་སྐྱོ་ཤོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུས་མི་དང་དུད་འགོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་འདོད་ལྡན་ལ་བཞི་
དང་། གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཁྱེད་ལ་འབྲུང་སྟེ། རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །རྣམ་
པ་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་མེད་ན་འཁོར་བར་འབྲུམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་འདིའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྡ་བ་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་
བས་གསུངས་པ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་དང་རོ་ནམ་མཁའ་དང་མཚོག་གི་རོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་མ་རབ་དག་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་ལས་སའི་ཁམས་ལ་ཡུལ་གྱི་
ཡོན་ཏན་ནི་གཟུགས་རོ་རེག་སྐྱེད་པུ། རྒྱ་སོགས་བཞི་ལ་དྲི་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་
དམན་པས་རྒྱ་ལ་གཟུགས་རོ་རེག་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་བཞི། མེ་ལ་གཟུགས་རེག་སྐྱེ་
གསུམ། རྒྱུད་ལ་རེག་བྱ་དང་སྐྱེ་གཉིས། བམ་མཁའི་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་གཅིག་སུ་ཅན་ཏེ་
ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཁམས་ལྡན་གི་ཐ་མ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་ལྡ་ལས་གཟུགས་མེད་
རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རི་བོང་ཅན་ཏེ་བམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སུ་དང་ལྡན་
ལ། །གཟུགས་བཅད་ལྡན་ནི་བམ་མཁའི་སྐྱེད་དུ་མེ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་དང་བཅས་
པ་ཡན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དུད་འགོ་དང་མི་ནི་སྐྱེ་
མའི་སྐྱེད་དུ་ས་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡེད་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ།
དེས་ན་དེ་དག་འཕོ་བའི་དུས་སྐྱོ་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་ལྡེད་
ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཐ་མ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་ཀྱི་སྣོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་
ཏེ། སྣོང་པ་དེ་དག་སྣོ་ཀྱན་ལས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལྡན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་དེས་ན་སེམས་
ཀྱི་བག་ཆགས་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ལྷུབ་མཐའ་སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད།
དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བག་ཆགས་དང་ཁམས་དུ་མ་ཅན་
ཡིན་པའི་རྒྱ་དེས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཚོས་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་རྣམ་
འབྱོར་དཔྱོད་པ་སེམས་ཅན་པ་དང་དབུ་མ་བའོ། །དེ་དག་རྣམས་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
བ་ལ་བསྟན་པ་ནི་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་གང་ཟག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །མདོ་སྟེ་བ་ལ་བསྟན་
པ་ནི་བྱེ་རོལ་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་
དཔྱོད་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དབུ་མ་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
སྣོས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལས་བྱེ་
བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སེམས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རིང་བའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབུ་
མ་པ་ཉེ་བའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་
གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་མཐའ་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་ནི། འདྲིར་སེམས་
 ཅན་ཚུམས་ནི་ཚོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྐྱེ་སྤྲེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ་དང་
 འབྱུང་པོ་དང་སྟེ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོས་དག་ལ་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་
 ཉམས་པ། རིགས་པ་ནི་དང་རིགས་གཅིག་གི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཚོ་རིས་གྱི་
 འབྲས་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་འདོད་པ། གྲེད་པ་པོ་དང་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་པོ་
 ཚུམས་ཏེ། དེ་ཚུམས་ལས་སྐྱེ་སྤྲེགས་གྲེད་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པོ་ཚུམས་ནི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་
 བ་སྟེ་དང་འབྱུང་པོ་ལི་དུགས་གྱི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་ཚུམས་དང་། དབང་སྐྱུག་སྐྱེ་བ་པོ་
 དབང་སྐྱུག་པ་ཚུམས་དང་། བདག་སྐྱེ་བ་པོ་གྲེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ཚུམས་
 དང་། རིགས་པ་བཟང་ཅན་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་པོ་ཚུམས་སོ། །མྱ་སྐོ་ནི་སྐྱ་མིན་གྱི་ཚོས་
 ལ་བརྟེན་པ་ཚུམས་དང་། བི་ལི་མི་སྐྱེ་གྲེད་པ་པོར་སྐྱེ་བ་ཚུམས་དང་། སྐོག་ཏུག་པར་སྐྱེ་
 བ་ཚུམས་ཏེ། བྲས་ཟེའི་རིགས་ལ་བཟང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཚུམས་སོ། །མྱ་སྐོ་འདི་
 ཚུམས་གྱི་འཛིན་པ་ནི་ཉན་ཚོས་སྤེ་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་བ་ཞེན་པ་སྟེ། ལྷོ་དོན་རྒྱལ་སྐྱ་
 རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷོ་བའི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །འདི་ཚུམས་གྱི་བསམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྐྱ་རབ་ཚོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ལུས་ལ་ནང་དུ་འཇུག་པ་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་ན།
 རྒྱལ་སྐྱ་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མ་ཚུམས་པར་ཉམས་པའི་
 རྗེས་ལ་ལུས་གཞན་སྐྱེ་ཡིས་འཛིན་པར་གྲེད་པར་འབྱུང་ཏེ་ལུས་གཞན་འཛིན་པ་མི་
 སྤྲིད་པར་ཐལ། ལུས་གཞན་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྤྱིར། ད་ལྟར་
 ཐལ་བ་ལས་ལུས་གཞན་འཛིན་པ་དེའི་སྤྱིར་འཛིན་པ་པོ་རྒྱལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་

སྤྱི་བའི་ཆ་ཤས་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡིས་ལམ་སྐྱབ་བས་མཐོ་རིས་འབྲས་བུ་ལྟའི་བདེ་
བ་ནི་སྤྱད་ཅན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་སྤྱི་
དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་བཙུག་ཡུལ་འདས་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་བའི་དུས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མངོན་
བར་མཁུན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱི་བ་པོ་བཙུག་ཡུལ་འདས་ཀྱིས་ཁྱུང་ཁྱུང་བའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ། ཁྱུང་ཁྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་བདག་
གིས་མི་སྤྱོདོ། ཞེས་དགོངས་པ་ཅན་གསུམ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཁོའི་བསམ་པ་དོར་བདེན་ཏེ།
བཙུག་ཡུལ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོའི་བསམ་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ན། མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་ཁྱུང་ཁྱུང་བ་ནི་སད་པ་ན་མི་སྤྱང་བས་རྟག་པར་
བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་། སད་པའི་དུས་ན་མི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་
དེ་འདྲ་མེད་པས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་འདི་ཡིས་གྲོ་ལོ་ཚོས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་སྤྱི་
བ་རྣམས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཚོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་འདིར་གང་
ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །

མདོ་སྤྱི་བའི་བྱུང་མཐའ་བསྟན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རྩལ་སྤྱི་

རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལོ་
 འདི་དག་གི་བསམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་འི་བྱ་གའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱ་བ་དང་
 བཅས་པ་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྣོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྩལ་སྐྱོན་འདུས་
 པའི་དོན་མེད་ན། དེའི་ཚེ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟན་
 གཡེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བདེ་འགོ་དང་རན་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འཁོར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཚུལ་ས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚོག་གི་སྤྱང་འདས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
 ལ། །བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གཤུང་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་རྩལ་སྐྱོན་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 འདི་བའི་དུས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཐུན་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་གསུངས་པ། རྩལ་སྐྱོན་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་
 ལུས་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ལུས་ཡོད་དེ། རྩལ་སྐྱོན་འདུས་པའི་
 ལུས་ཡོད་པ། གང་གི་དྲིན་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་
 མཚོག་གི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་
 ཁོའི་དོར་བདེན་ཏེ། ཁོའི་དོར་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་གཤུང་ཡང་དག་པར་བརྟན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་སྐྱོན་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཐུ་མཚན་
 དཔེ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཐོས་ནས། དེ་གས་དང་སྐྱར་དང་དབང་ལྷག་
 དང་བྱེད་པ་པོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་བྱང་བར་བྱུང་

ཏོ། །མདོ་སྡེ་བ་འདི་ལ། སློབ་དཔོན་གྲང་ཚུབ་བཟང་པོ། འདི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་
པའི་གྲང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་དང་ལྡན་པ་དང། སླིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དོ། ཞེས་བཤད་ཅིང།
འདིར་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་
པས། ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་པ་དང་སློབ་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་པར་བཞག་པར་
བྱས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་དོ། །

སྤང་ཡང་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་
བསྟན་པ་ཐོས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བ་འགའ་ཞིག་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
བརྟེན་པ་སེམས་ཅོམ་པ་རྣམས་གྲང་བར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅོམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་
ཚུལ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སློབ་པ་སེམས་ཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཅོམ་པོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉི་ཤུ་བར། འཇམ་གེས་
ཅིག་ཅར་སྐྱར་བ་ནི། །སྤང་བ་རྟུལ་ཆ་འཇམ་ཏུ་འགྱུར། །འཇམ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་
ན། །གོང་བྱའང་རྟུལ་སྐྱེན་ཅོམ་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་འཇམ་གེས་ཀྱི་སྤྱི་
དབུས་རྟུལ་གཅིག་ལ་སྐྱར་ན། དབུས་རྟུལ་ཚོས་ཅན། །རྟུལ་སྤང་བ་ཆ་མེད་ཅེས་བྱ་
བར་ནི་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་འཇམ་གེས་ཀྱི་ཆ་འགས་ཅན་གྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འཇམ་པོ་དག་གོ་ས་གཅིག་ནས་སློབ་ན། གོང་བྱ་རི་རབ་སོགས་ཚོས་ཅན། །རྟུལ་
སྐྱེན་ཅོམ་གྱི་ཆར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆ་ལ་རྟུལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ལས་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་རྩལ་ཐོན་མེད་པས་དེས་བརྒྱུ་མས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་
ཕྱི་དོན་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་ན་ལྷང་བ་འགལ་སྐྱེས་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་རྩི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ན་སྐྱང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྩལ་སྲ་རབ་གྱི་རྩིས་མེད་ཀྱང་སེམས་གྱི་
སྐྱང་བ་ཅམ་གྱི་དོན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་
སྐྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩལ་སྲ་རབ་གྱི་རྩིས་སུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་དོན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་དོན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་
རིབ་གྱི་བྱི་མས་ཉེ་བར་བཅོམ་པའི་མིག་གིས་སྐྱོ་ཤད་འཇག་པ་དང་། མཁྲིས་ནད་རྒྱས་
པས་དུང་དཀར་ཡང་གསེར་གྱི་དུང་དུ་མཛོང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་གྱིས་པས་རྣམ་བཟླགས་ལྟར། །ཕྱི་རོལ་
དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དཀྱུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྐྱང་བ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅམ་པས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདྲི་བའི་དུས་སུ་དེ་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་བསམ་པ་མཁྲིན་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཅམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འཁོར་བ་མེད་དོ། །འདི་ག་ཉེན་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འགགས་པ་ལས་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགགས་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་
ལས་འདས་པའོ། །འདི་ཉིད་ནི་ཁོའི་རོང་བདེན་ཏེ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལས་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་སྟེ། བེམ་པོ་ལས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བར་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས་བྱེད་པ་སོ་དང་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
པའི་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་རོ། །སྐྱེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དབང་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅམ་པ་འགའ་ཞིག་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །

དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་
རྣམས་ལས། སྐྱེ་འབྱུང་ཆེན་མོ་དག་ཆེན་མོ། །འབྱུང་དང་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་མོ། ཞེས་
དགོངས་པ་ཅན་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མགྱིན་རྟེན་གྱི་
བོ་སོ་མཚུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྐྱ་ཡིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར།
སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱད་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འདིར་ཉི་ཆེ་བའི་དག་གིས་ཅིག་
ཅར་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐྱད་གཞན་
གྱིས་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་བར་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
སྤྱིར་ཉི་ཆེ་བའི་དག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཚོས་སྟོན་པའི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་གསུང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་
གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། མགྱིན་པ་དང་རྟེན་
ལ་སོགས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན། འཁོར་
བ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་པ་འཛིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་

སྲ་མ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་དོན་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ལུས་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་དག་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྣང་བ་དང་
གསུང་གི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་སྟོབས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བད་སྟོད་པའི་
མཁའ་པོ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་འདི་བར་བྱེད་ཅིང་མཁའ་པོས་ཀྱང་སྟོབས་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་ལམ་དེ་ན་མཁའ་པོ་མེད་དེ།
སྟོབས་མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཁའ་པོར་སྣང་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བ་དང་གསུང་གིས་ཚོས་སྟོན་པ་
སོགས་ནི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅེས་
སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ལྟར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་འགག་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ལོ། །རྒྱུད་མྱུར་ཡང་། དེ་ལྟར་བུ་རྒྱུར་ས་གཞི་གཅོང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གཅོང་མ་ལ། །ལུབ་པའི་
དབང་པོའི་སྐྱ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་དང་། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་
ཞེས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ནི་
དོན་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་
མི་རྟག་པར་སྟོམ་པ་གསུངས་སོ། །དོན་དུ་སྐྱ་བ་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ལ། ས་ལ་སོགས་
པའི་ཟད་པར་སྟོམ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་བ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ལ་བཏགས་
པ་ཅམ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་བསྟན་ཉོ། །དབུ་མ་བ་རྣམས་ལ་མི་

ལམ་ལྟ་བུའི་སྡོང་ག་ཟུགས་ལས་ཐེག་ལེ་འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྒོམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་
 དང་། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 དང་མདོ་སྐྱེ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ལུགས་ཀྱི་སྲུང་འདས་ནི་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྲུང་འདས་འདས་པའོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་འདས་ནི་
 སྲུང་པོའི་ལྷག་མ་ཀུན་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྲུང་འདས་ལས་ལྷོ།
 དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 འགགས་པའི་ཕྱིར་ལེན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་སྤང་མེད་དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་
 ག་ཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བ་སྡོང་ག་ཟུགས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་དང་བདེ་
 ཚེན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་དབྱེར་མེད་པའོ། །མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བས་སྲུང་འདས་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་
 གསུངས་པ། འདིར་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཞེས་པ་མ་དག་པས་དུ་འགྲུང་ལྟར་ལེགས་
 སོ། །སྲུང་པོའི་ལྷག་མ་ཀུན་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཞིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྡོང་བ་
 རམ་མཁའའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཚེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་
 ཚེན་པོ་འཆང་བ། སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་བྲལ་པའི་བདག་པོ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་
 དེན་ཚེན་ཀུན་གྱི་མཚོག་གོ། །ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་སྲུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་མེད་པའི་སྲུང་འདས་འདས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
 རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྲུང་འདས་སོ། །གསུམ་པ་མི་ལམ་དང་གཉིད་སད་པ་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྲུང་ལ་གསུམ་སད་པ་ན་བེམས་པོའི་ཚོས་མེད་པར་

བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མི་མཐོང་བས་མི་ལམ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ། དྲ་
བབ་པའི་དབེས་སད་པའི་སྐབས་སུ་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐང་བ་མཐོང་བར་སྐྱབ་
པ། དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ཤིན་ཡིན་པའི་ཚོད་སྐང་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་ལེ། མི་ལམ་དང་སད་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཅས་པོའི་ཚོས་མེད་པར་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
གྱི་སྐང་བ་ཕྱིའི་དོན་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་འགྲུར་བ་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་
སེམས་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་སོ། །སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་བཅས་པོའི་ཚོས་མེད་པར་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱི་སྐང་བ་ཕྱི་རོལ་
ལྟ་བུ་མཐོང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་དེ་རྣམ་པ་གཏོད་
བྱེད་བཅས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་ན་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །འོན་ཏེ་སད་པའི་གནས་སྐབས་
འདི་ལ་རྣམ་འབྱོར་པའི་སློབ་པའི་སྐང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྐང་བར་འགྲུར་ཏེ།
ཚུའི་ནང་གི་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་བཅས་པོའི་ཚོས་ཡོད་ན་
དེས་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །སད་དུས་སུ་
བསྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་པས་བཅས་པོའི་ཚོས་མེད་པར། མི་
ལམ་དང་མཚུངས་པ། བཅས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ། ལྷོས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷོ་
བུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆད་པའི་སྣོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཁམས་
གསུམ་པའི་སེམས་མ་ཡིན་པ། རྣམ་མཁའ་ལ་རྣམ་འབྱོར་པས་མཐོང་བར་འགྲུར་བ་
འདི་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་བཅས་པོའི་ཚོས་
ཅན་ཡོད་ན་དེས་གཏོད་པའི་རྣམ་པའི་ཚོས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སོགས་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལ་
དགོངས་ཀྱི་བཅས་པའི་ཚོས་མེད་པར་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་ཉིང་དེ་འཇིན་
ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་འདིར་དོན་དུ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་དག་གི་
བསམ་པ་འགྲུང་བར་འགྲུང་ཉེ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྲ་པབ་པའི་དབེས་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་མཐོང་
བར་བསྟན། དེ་བྲག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟན། དེ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་
རྒྱུད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པར་བུའོ། །འདིར་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ། སད་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་བཅས་པའི་ཚོས་མེད་པར་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་
མཐོང་བར་མི་འགྲུང་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྲ་
པབ་པའི་མེ་ལོང་ལ་བཅས་པའི་ཚོས་མེད་པར་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་ཡང་
དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་གཞོན་ཏུ་མས་བྲ་པབ་པའི་མེ་
ལོང་ལ་སྐྱགས་དང་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་
བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྤང་བར་འགྲུང་ཉེ། འདས་མ་
འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བཅས་པའི་ཚོས་དེ་རྣམས་མེ་ལོང་ལ་མངོན་པར་སྐྱོགས་
པར་གྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་གཉོད་བྱེད་བཅས་པའི་ཚོས་དེ་རྣམས་མེད་
པར་མེ་ལོང་ལ་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚོས་དེ་

ནམས་གཞོན་ལྷ་མས་རྟོག་པས་བསམ་བློ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སོར་སྤྱད་སོགས་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁམས་ལ་བེམས་པོ་ཁམས་གསུམ་པ་མེད་པར་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་མཚོང་བར་འགྲུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ལེ་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་པས་གསུངས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་སྐྱེ་མའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དབྱ་མ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲ་པའི་མེ་ལོང་དག་ལ་གཟུགས་སྤང་བ་བཞིན་ཏེ། བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེ་མེད་སློབ་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཅན་སྤི་རོལ་དང་ལུས་ལ་དབྱེད་མེད་པར་མཚོང་བ་གསུང་བུའི་ལུལ་སྤང་བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་དང་སེམས་རྣམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་བདག་གིས་འཇུག་དེ་འཕྲོ་བ་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་དུ་མར་སྤང་ཡང་དེ་ནི་སྤྲོས་སྤྲེས་དགའ་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཕྱེད་ཞེས་པ་སྟེ།

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་བེམས་པོའི་ཚོས་མེད་པར་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་སྤང་བ་རྣལ་འབྱོར་པས་ནམ་མཁའ་ལ་མཚོང་བར་འགྲུང་རོ། །དབང་མདོར་བསྟན་དུ་ཡང་། རི་སྤང་སྤྲ་པའི་གཞོན་ལྷ་མས། །མེ་ལོང་ལ་མཚོང་དངོས་མེད་སྟེས། །དེ་བཞིན་

འདས་དང་མ་འོངས་ཚོས། །མཁའ་ལ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་མའི་བཀའ་རིན་གྱིས་གཞོན་ལྷ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་
པས་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་ཚུད་པ། དེའི་ལན། ཅེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དུས་
གསུམ་མཐོང་བའི་ཚུད་སྤང་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཅེ་སྟེ་གཞོན་ལྷ་མས་བྲ་པའ་པའི་མེ་ལོང་ལ་སྤང་བ་མཐོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་རིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གཞོན་ལྷ་མ་ལ་
སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུགས་དང་ལྟའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །འདིར་གཞོན་ལྷ་མ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུགས་དང་ལྟའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་གིས་གཞོན་ལྷ་མས་བྲ་པའ་པའི་མེ་
ལོང་ལ་སྤང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། སྤྲུགས་དང་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་བྲལ་བས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སློབ་མའི་བཀའ་རིན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པས་བེམས་པོ་མ་ཡིན་
པའི་ཁམས་གསུམ་པར་སྤང་བ་ཙམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་འདིར་སློབ་མའི་བཀའ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འགྱུར་བར་
འགྱུར་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྲ་པའ་པའི་སྤང་བ་སློབ་མའི་རིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་
རྣལ་འབྱོར་བ་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན། སྤྲུགས་དང་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་བྲའི་
སྤང་བ་མཐོང་བར་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གོམས་
པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐོང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྤྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་རྗོདས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་

བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྐྱེ་མའི་བཀའ་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་གཞོན་ལུ་མ་ལ་སྤྲུགས་དང་སྣའི་
བྱིན་རྒྱལས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་མེ་ལོང་ལ་སྤྲང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ལ་སྤྲ་བ་བའི་མེ་ལོང་ལ་གཞོན་ལུ་
མས་མཐོང་བའི་སྤྲང་བ་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྲིར་འདིར་གཤམ་ཏེ་སློབ་དཔོན་
གྱི་བཀའ་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་གཞོན་ལུ་མ་ལ་སྤྲུགས་དང་སྣའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པར་
འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟ་དང་སྤྲུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱལས་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གང་གིས་ན་གཞོན་ལུ་མ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་
བྱས་ནས་འདས་མ་ལོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སློག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཤེས་པ་འདྲི་བར་བྱེད།
གཤམ་ཏེ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་ཡོད་ན་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གྱིས་
སྤྲ་བ་བའི་མེ་ལོང་ལ་དུས་གསུམ་སློག་གྱུར་དེའི་སྤྲང་བ་མཐོང་ནས་རང་ཉིད་ཁོ་
ནས་རྫོང་བར་བྱེད་པར་འོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་བསལ་བ་ཡིན་
འོ། །དེའི་སྲིར་སློབ་དཔོན་གྱི་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་གཞོན་ལུ་མ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་
པས་དུས་གསུམ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་བརྫོང་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་རང་གིས་མ་སློམས་པར་སྐྱེ་
མའི་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་པའི་གསུགས་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་
ཡང་བརྫོང་བར་མི་ལུས་ཏེ། རང་ལ་སྤྲང་བའི་དོན་དེ་སྐྱེ་མ་ལ་སྤྲང་བ་མེད་པའི་སྲིར་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཞོན་ལུ་མ་ལ་སྤྲུགས་དང་སྣའི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱལས་པའི་ཉེན་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་གང་གིས་

གཞོན་ལུ་མ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཡང་པ་ལས་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ཉེ་
 བར་ཚོབ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འགྲུང་རྟོ། །དེ་ཉིད་འདིག་ཉེན་
 ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་གྲགས་ཏེ། གཞོན་ལུ་མའི་བདེ་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཁུ་བ་མ་འཕོས་
 པའི་རྒྱ་དེས་ན་གཞོན་ལུ་མས་སྒྲགས་དང་ལྗེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 སྲ་སབ་པའི་མེ་ལོང་ལ་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་མཚོང་བར་འགྲུང་གྱི། དབང་པོ་
 གཉིས་གྱི་བདེ་བ་ཉེ་བར་ཚོབ་པའི་ན་རྒྱུང་གཞན་གྱིས་མཚོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་ལུ་
 མར་མ་ཟད་གཞོན་ལུ་ལྟ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡང་ཐེག་ལེ་མ་ཉམས་པ་
 ལའོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་མ་ཚོབ་པའི་དར་མ་དེ་ལའང་སྒྲགས་དང་ལྗེད་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་ཚོབ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། ལྷ་མའི་བཀའ་དྲིན་མ་ཚོབ་པའི་ན་རྒྱུང་དང་བདེ་བ་མ་ཚོབ་པའི་དར་
 ལ་བབས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྲ་སབ་པའི་མེ་ལོང་ལ་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་མཚོང་
 བར་འགྲུང་རྟོ། །སྒྲགས་དང་ལྗེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་བ་ནི། གཞོན་ལུ་མ་དང་དར་མ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡང་ཚོས་
 ཅན། དང་གི་སེམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚོས་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་མཚོང་བར་འགྲུང་
 ཏེ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཕ་རོལ་གྱི་དབང་པོ་
 གཉིས་སྐྱོར་ལས་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞོན་ལུ་མའི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་དུ་གྲུང་བ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་འགྲུང་ལྟར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་
 འབྱོར་བ་དང་གིས་མ་སྐོམས་པར་ལྷ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཅམ་གྱིས་ནི་མཚོང་བ་མ་ཡིན་

མོ། །འདིར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
སྣོད་གཟུགས་མཐོང་བར་གསུངས་ལ་འདི་ནི་གཞོན་ཅུ་མ་དང་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བའི་
ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་གོང་གི་སོར་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་
འབྱོར་བས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྣོད་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། །སོ་སོར་སྐྱད་པ་རྣམ་འབྱོར་བས་ནི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་དུ་སོན་པ་དུས་གསུམ་
གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚངས་སྐྱོད་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གོམས་པ་མེད་
བར་ཅིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་མཐོང་བའི་རྩོད་པ། དེས་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་
ཤེས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་མི་ཐོབ་པའི་ལན། ཚངས་སྐྱོད་མེད་པར་མངོན་
ཤེས་མི་ཐོབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐོམས་པ་མེད་པར་ཚངས་
བར་སྐྱོད་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་མོ་མ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མོ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུས་གསུམ་པའི་དོན་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་ཚངས་བར་སྐྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྲུགས་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས་
དུས་གསུམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས་སྤང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཚངས་
སྐྱོད་མེད་པར་སྤྲུགས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མི་རྫོབ་ན། ཚངས་སྐྱོད་མེད་པའི་བྱང་སྐོང་དེ་
དག་ཅི་ལྟར་མོ་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ལྷས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་
སྤྲུགས་དང་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་
གསུམ། དེས་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རིག་བས་རྫོངས་པ་མགུ་ཡང་མཚོག་མི་ཐོབ་པར་

བསྟན། མཚོག་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཚོགས་གཉིས་སྐྱབས་པར་གདམས་པ། རྣ་མའི་
རིན་གྱིས་མི་གྲོལ་བས་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི། བན་ཚོགས་ཀྱི་རིག་པས་ཚོངས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་ཚུལ། དེ་རྣ་མའི་རིན་
ལས་ཐོབ་ཚུལ། དེས་ཚོངས་པ་མཁུ་ཡང་མཚོག་མི་ཐོབ་པར་བསྟན། དེའི་རྒྱ་མཚོན་
རྒྱད་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
བརྗོད་པ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྲགས་དང་ལྷ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ལྷས་ལུང་སྟོན་པར་འགྲུང་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚངས་སྦྱོད་མེད་ཀྱང་སྐར་ཅིས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སློབ་གྲུང་
གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འོ། །འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་ལྷས་ཉོགས་པའི་
མོ་བཏབ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྐྱབ་མོང་བ་སྟེ། མོའི་མན་ངག་གི་དབང་དང་ཅིས་ཀྱི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱད་སོགས་སྟེ། བ་དང་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །གཞན་ངག་གིས་རྣ་བའི་ཤ་བའོ་སྐྱབས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། མི་
སྣང་བའི་གསུགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །གང་དག་
གིས་གདུག་པའི་ལྷ་བདུད་ཀྱི་རིགས་འདི་རྣམས་སྐྱབ་པ་དེ་དག་རྒྱན་པོ་རྣམས་འབྲམ་
དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྷ་མོ་འདི་རྣམས་ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྣ་མར་འགྲུང་ཞིང་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འཛག་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་
དང་། དུག་སྐྱབ་དུ་བསྐྱར་ཞིང་དུག་མ་ཡིན་པ་དུག་ཏུ་བྱེད་པའི་དུག་གི་དེ་ཉིད་དང་།

སྐོག་གྲུང་མཐོང་པའི་མིག་སྐྱེད་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡང་དུས་གསུམ་པའི་ལྷན་མཐོང་
བ་རྣམས་ཀྱི་མོ་ཅིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་པ་རོལ་འབྲུལ་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ནི་སྦྲིང་
པོའམ་འབྲས་བུ་དམ་པའོ། །

གཉིས་པའི། སྤྱི་བོ་གང་ལ་འདོད་པ་དབང་སྤྲུག་གི་བཀའ་ལུང་མེད་པ་དང་།
མིག་སྐྱེད་མེད་པའི་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པ་དང་། དུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
བཀའ་མེད་པ་དང་། མིག་སྐྱེད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཐུག་དང་། བདེ་འབྱུང་མི་ལས་
དང་། ལུས་པ་ཅན་ཅད་པ། ཅེས་སམ། ཡང་ན་བདེ་འབྱུང་དབང་སྤྲུག་དག་དང་། ལུས་
པ་ཅན་ཁྲུབ་འཐུག་སེམས་དང་། རྲེད་པ་པོ་ཚངས་པ་ལུས་ལ་འབེབས་པའི་བཀའ་
མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པའི་མེ་ལོང་ལ་དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་མཛོད་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བ་
དང་། ལྷ་སྤྱོད་ལོ་རྣམས་འབེབས་པ་ལས་སྐོག་ཏུ་གྲུང་པའི་དོན་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་
མཁས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲུགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་བྱེད་
པ་ལ་དགའ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདྲི་ན་པར་བསོད་སྦྱོམས་ལ་རྒྱ་ཞིང་འདུ་འདྲི་སྤངས་ནས་
གཅིག་ཏུ་གྲོགས་མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་རག་གི་དོན་ཉམས་
པའི་ཚོངས་པར་བྱེད་དུ་འོང་སྟེ། རང་དོན་ཉམས་པ་ཚོངས་པ་ཉིད་ཅེས་འདྲི་བཞུགས་དུ་
ཡང་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མཚོག་གི་དབང་སྤྲུག་གི་བཀའ་ལུང་ཆེ་འདིའི་
ལོངས་སྤོད་དང་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་སྦྲེད་པ་འདི་ནི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ནས་སྤྲོ་མ་
བརྒྱད་པའི་རིམ་པས་འོངས་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་སྐོབ་པོ། །

དེའི་སྤྱིར་དབང་སྤྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚོག་གི་དབང་སྤྲུག་གས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པས་གསུངས་པ། འདྲི་བཞུགས་ན་སྤྲོ་མ་སྤྲུང་པན་འདོགས་པའི་མ་གཞན་

མེད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལྟ་བུར་མཚོག་ཏུ་སྐྱོད་བའི་པ་གཞན་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཀའ་བར་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱ་མའི་བཀའ་
 འིན་གང་གིས་"བསྐྱར་"བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་མ་གང་གིས་སྐོབ་མ་ལ།
 དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་མན་ངག་བསྟན་པས་ཆེ་འདིའི་ལོངས་
 སྐྱོད་དང་ཕྱི་མའི་ལོ་ལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་བྱིན་པ་དེས་ནི་འཁོར་
 བ་ལས་ཐར་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ལ་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་
 རོངས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྤྲོ་ཆེགས་ལུང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སེམས་སད་ཅིང་མགྲོ་བར་བྱས་ནས་མགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་པོ་སྐོབ་
 དཔོན་བྱེད་དོ། དབང་སྤྲུག་གི་བཀའ་ལུང་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་
 སྐོབ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མགྲོ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་རྣམས་སྐྱ་མའི་བཀའ་
 འིན་གྱིས་ལྟོལ་ལོ། །དེ་ནི་བདག་ཅག་གིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་
 སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་འདིར་དངོས་བྱུང་གི་
 དོན་དུ་བྱེད་དེ། མཚོག་གི་དབང་སྤྲུག་གི་བཀའ་འིན་གྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འཆི་
 མེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། འདས་མ་ལོངས་ད་ལྟར་གྱུང་བ་རིག་
 བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཐར་འཆི་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལུས་མེ་ཡིས་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ན་ཁྲི་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་
 རོ། །སྐོག་ནི་ཞི་བ་དབང་སྤྲུག་གི་སྐྱེ་ཅན་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༤༧༡ན། བསྐྱར་སྐྱུ། ༡༩༧༧༡ན། ལྷ། ༡༩༩༧༡ན། བསྐྱལ་

ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །འདིར་དུ་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས། ཞེས་པ་
ལྟར་རྒྱུ་།

བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདུན་རྒྱུས་ཀྱི་སྲུགས་དང་ལྟའི་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་
རིམ་པ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་
རྣལ་འབྱོར་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ལམ་ལོག་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེ་ཆེ་
བའི་སྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་སྤྱོད་འདི་རྒྱུས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་
འབེབས་པར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་། །མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟོན་པ་ལས་
ཚིགས་བཅད་བདུན་པས་གསུངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པས་དོ་རྗེ་བདེ་བ་
ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབར་བས་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་ཐོབ་པས་མིག་སྐྱིབ་
པ་མི་བཟད་པ་དང་བཅས་པ་འགགས་པས་སྐྱེད་དང་། ཡང་སྐྱས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
སྲིད་སྐྱེ་མེན་ལ་སོགས་པ་དོ་རྗེ་འབར་བ་སྟེ། དོ་རྗེ་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་འགོ་བ་ཀུན་
ལ་འབེབས་པ་ནི་ལྷ་གཞན་འབེབས་པ་ལས་མཚོག་གཞན་ཡིན་པས་འབེབས་པ་ཆེ།
ཡན་ལག་གི་ཆ་ཀུན་གྱིས་གཟིགས་པས་མིག་བརྒྱ་བ་སྟེ། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་དོ་
རྗེའི་མིག་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་བཅུ་
ཅ་དགུ་པས་སྐྱེའི་འབེབས་པ་སོགས་གསུངས་པ། སྐྱེ་འབེབས་པས་ནི་སྐྱེའི་རྣམ་
འབྱོར་གྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ལྟན་པ་ན་དག་པོ་དང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་
ཡོན་ཏན་དབང་གིས་སློབ་མ་ལ་སྐྱེའི་བྱ་བ་རི་པོ་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ།
གསུང་ཐེབས་པས་ནི་ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོད་པ་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་སྐྱེ་བ་པོ་འཇམ་དཔལ་ལྷ་ལྱུང་གྱུར་པ། ལྟའི་

སྤྲུལ་སྤོངས་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དག་དང་བྱུང་དང་འབྱུང་བ་སོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་སེམས་པས་སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་མི་སྲོལ་རྩ་འབྲུལ་ལྷན་
པའི་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བརྟགས་པ་སྟེ། ལྷའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བ་དང་།
མངོན་ཤེས་ལྡོ་ཐོབ་ཅིང་ས་བརྩའི་དབང་སྤྲུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེས་ན་རྟོ་རྗེ་འབེབས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་སྤྲོ་མོའི་འབེབས་པ་རྣམས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཉི་ཚེ་བའི་འབེབས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རེ་ཤིག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་འཇིག་
རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཅེས་བུ་བ་ལྷ་ཞོག་གི་སྤྲོ་མོང་གི་བྱུང་བ་རལ་གྱི་དང་
བརྩུད་དང་བརྩུད་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
མཚོག་གི་དབང་སྤྲུག་གི་བཀའ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡང་རང་ཉིད་དབུལ་ནས་པ་
རོལ་གྱི་རྣམ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གལ་ཏེ་སྲོལ་འདི་བཀའ་རིན་
ཀྱིས་སྟོངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤིད་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཅིའི་དོན་དུ་སྲོལ་ལ་དབུལ་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་སྤྲུགས་སོགས་གསེར་དུ་བྱེད་པའི་བརྩུག་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་
སྐྱེ་བ་སྲོལ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་
ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྲེན་འདོད་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མན་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་ཚོགས་བཅད་དུག་ཅུ་ཅ་དུག་པས་གསུངས་པ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཚེན་པོ་
 སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་ལས་གཞན་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཚོལ་བའི་སྐྱབས་འདིར་འདིག་
 ཉེན་ཁམས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱིར་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་གྱི་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་
 བརྒྱད་པའི་སྤྱིད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། བདག་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་མགྲུབ་པར་བྱས་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
 འཇུག་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པར་བྱེད་ན་དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་ལ་སོགས་པ་ནས་དོ་རྗེ་མེ་ལྗེའི་
 དཔྱལ་བ་ཚེན་པོའི་མཐའ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ནི་སྐྱིབ་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་དག་པ་ན་ཡང་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འགལ་
 བའས་གཞོད་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གྱི་དོན་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་མན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གྱི་དོན་དུ་མཚོག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་
 མྱོམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྤྲུགས་དགོངས་སོ། །རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་
 ཚོགས་བཅད་དོན་གཉེས་པས་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་སེམས་
 བྱི་མེའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས། བདུད་གྱི་ཚོགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་

འགྲུར་རོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་མོས་
ཤིང་སྐྱབས་པས་བདེ་འབྲས་སྟེར་བ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །གང་གི་སྲིར་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་དམ་ཚིག་བསྟེན་པའི་
དབང་གིས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་བཅོམ་ནས་སྤངས་པས་འདས་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་
པ་དེའི་སྲིར་བདུད་རྣམས་ཀྱི་མ་སོ་སོའི་དུས་སུ་སྐྱབས་པ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་
དུ་མ་ཡིས་ནི་བགགས་རྣམས་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་
སྲིར་རྣམ་འཁྲོར་པས་ཐར་པའི་དོན་དུ་མཚོག་དུ་མི་འགྲུར་བའི་བྲག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་
རྣམ་འཁྲོར་གྱིས་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ལྷ་མའི་བཀའ་ཡིས་གོལ་བར་མི་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚོན་
བརྟན། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱི་འོལ་བའི་ལྷ་མི་སྐྱབས་པར་གངས་པ། མི་
འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ལྷ་མའི་བཀའ་ལས་མི་ཐོབ་པར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཤད། དོན་བསྐྱུས་
ཉེ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སློམས་པར་གངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལྷ་མའི་བཀའ་ལྷང་ཅོམ་གྱིས་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་ཉེ། གང་གི་སྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
ལམ་སློམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རོ། །ལྷ་མའི་བཀའ་ཡིས་ཀུན་དུ་
སྟོན་པ་ཅོམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་འགར་ཡང་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་ཐར་པ་སྟེར་བ་
མིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ལམ་སློམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་གང་གིས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཅོམ་གྱིས་ཐར་པ་སྟེར་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཉེ་ལྷ་

མའི་བཀའ་འདྲིན་ཅོམ་གྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་མར་པ་
ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྲུང་སེམས་རྣམས་གྱིས་
ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟོན་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་ཉིང་རེ་འདྲིན་
གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟོན་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོ། དེའི་སྤྱིར་ཐར་པའི་དོན་དང་འདྲིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་
པའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱི་རོལ་པའི་ལྷའི་སྒྲགས་སྐྱབ་པར་
མི་བྱའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་འདིར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་སྤྲ་ལོ་བྱེད་པ་
རྣམས་ནི་སྐྱབས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་པོ་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲགས་ཚོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
ཉེ། ལྷ་དེ་རྣམས་གྱི་མཐུ་སྟོབས་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོས་རབ་ཏུ་གཏུམ་པོའི་ལྷ་
གཞན་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་སྤྲ་ལོ་བྱེད་དེ། ལྷ་གཞན་དེ་རྣམས་གྱིས་གཟུང་བའི་
སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གདུག་པའི་ལྷ་སྤར་སྐྱབས་པ་དེ་རྣམས་དབྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྐྱབ་པ་པོ་
འཚེ་བའི་དུས་སུ་ཕན་པའི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཉིང་རེ་འདྲིན་
མེད་ཅིང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱས་པས་ཤི་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་དཔུལ་བར་
འབྱོའོ། །གཞན་ཡང་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་སྐྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་ཅི་ཞིག་རྟེན་
བར་འགྱུར་ཉེ་མི་དཔུལ་པོ་བཞིན་ལོ། །སྐྱབ་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་གྱིས་སྐྱས་པ། གྱི་སྐྱབ་
པ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟོོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་པོ། །ཤང་གི་ཆེ་
སྐྱབ་པ་པོས་བྱེད་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆིངས་ལ་འདིར་ཁྱེར་པོ་ག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་
ན། དེའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། དུལ་འདི་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་
རུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་སྤར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་

ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་ལོ་ལྷུ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་
དེ། དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་ལོ་ལྷུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཏུག་
པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་མའི་བཀའ་ལུང་འཁོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་རང་
བཞིན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་མའི་བཀའ་ལུང་
ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་མི་འགྲུབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་པ། ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དང་།
འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དུག་གི་དེ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉེ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་མའི་བཀའ་ལུང་
ཐོག་པ་ཅམ་གྱིས་མ་སྒྲོམས་པར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཉེ། སྐྱེ་བུ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མའི་བཀའ་ལུང་ཐོག་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་
དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཉེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
འགྱུར་བའམ་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཉེ། སྐད་ཅིག་དེ་དང་བྲལ་
བས་སྐྱོ་བུར་བྱི་མས་རྣམས་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པས་དག་པ་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་མའི་བཀའ་ལུང་ཐོག་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་
བྱ་བའི་བྱི་མ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཞིང་བཞག་བྱ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཅི་ཡང་འཛོག་པའི་
རྣམས་པ་མེད་པས་བཀའ་ཅམ་ནི་བཅེངས་གྲོལ་གང་གི་འདར་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
རྣམས་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གཞན་
གྱིས་སྐྱིན་བྱ་མ་ཡིན་ལ་འཕྲོག་བྱུང་མིན་པར་གྱུར་པའི་བྱི་མས་ཀུན་ནས་དག་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་བཀའ་ལུང་ཅམ་གྱིས་སྐྱིན་བྱེད་དང་འཕྲོག་པར་
བྱེད་རྣམས་པའི་སྐྱེ་མ་མེད་དོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དམན་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་མཁུག་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དག་པའི་དེ་ཉིད་སྦྱིན་
བྱེད་དམ་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་སྐྱེས་དུ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་ལ་པན་པ་ལས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་ནི་དག་པའི་དེ་ཉིད་སོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཚོག་ཡིན་ཞིང་། མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚོག་སྟེ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་
མཚོག་ནི་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཚགས་སོགས་ཀྱིས་ཐིམ་
ཀྱིས་གཞོན་པའི་མི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེར་བ་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་མ་དབང་སྤྱད་གི་བཀའ་
ལུང་ཅམ་གྱིས་མ་སྐྱོམས་པར་ཡང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དང་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དུག་
གི་དེ་ཉིད་རྣམ་བཤགས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་འཕྲུལ་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་བཀའ་ལུང་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ནི། སེམས་དག་ལུས་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་
པ་གཉིད་མ་སྤྱད་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོ་མའི་སེམས་སྐྱེད་བྱེད་ལུས་པ་ཅན་སྤྱད་པ་རྗེ་
འབེབས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སྐྱོད་བྱེད་དག་ལ་གསུང་རྗེ་རྗེ་བདེ་འབྱུང་དབང་
སྤྱད་འབེབས་པ་དང་། སད་པའི་སྐབས་སྐྱོད་བྱེད་ལུས་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་
སྤྱོད་རྗེ་ཚངས་པ་འབེབས་པ་རྣམས་མ་སྐྱོམས་པར་ཡང་བཀའ་ལུང་ཅམ་གྱིས་སྟེར་
བས་དེ་དག་ནི་སྐྱོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་མའི་བཀའ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཞི་བའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཅེས་པར་བརྗོད་དོ། །

འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། ལྷ་མས་འདོད་པའི་ལྷ་དང་སྤྱད་ཀྱི་བཀའ་ལུང་སོག་
པའི་བཀའ་འབྲིན་གྱིས་ནི་མ་སྐྱོམས་པར་ཡང་སེམས་དག་ལུས་ཀུན་ཚགས་པས་སྐྱེད་

ཅེད་དེ་ལས་ལྷན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་སེམས་ནི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་
 བར་བཤད་ལ། དུག་གི་དེ་ཉིད་ནི། ལྷ་མའི་དུག་སྲགས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ལྷན་སོགས་
 པའི་རིན་གྱིས་ནི་བརྟན་གཡོ་དང་བྱས་པ་སྦྱར་བ་ཡི་དུག་རྣམས་ནི་འཕྲལ་དུ་དུག་
 མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུག་མེད་པའི་རྣམས་ནི་དུག་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དག་ཡུང་དུག་གི་
 དེ་ཉིད་ཅེས་པར་བརྗོད་དེ། ལྷ་མའི་བཀའ་ཚམ་གྱིས་འཕྲལ་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ནི་
 དེ་ཉིད་གསུམ་སོ་དེ་དག་སྟེ། དག་པའི་དེ་ཉིད་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ནི་མ་སྐྱོམས་པར་
 ལྷ་མའི་བཀའ་ཡི་རིན་ཚམ་གྱིས་ནི་ལྷན་ཅན་ཀུན་ལ་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་
 ཕྱིར། ཐར་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་ཚངས་སྟོན་གྱི་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཅན་གྱིས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་
 ཕྱིར་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་ཀྱང་
 ཆེན་མོ་སྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚངས་སྟོན་མེད་པར་མངོན་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་ལ་
 ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚངས་སྟོན་མེད་ན་མངོན་ཤེས་མི་ཐོབ་ན་གྲང་སེམས་
 དང་དྲང་སྟོང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ། དེ་ལ་ལྷགས་མ་གྱུབ་དང་
 འདོད་པའི་ལན་གདབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མི་འཕོ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་མེད་
 པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་འདོད་པ།
 དེའི་ཆེ་ཆོས་འཕགས་ལ་སོགས་པའི་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བ་ཤིལ་
 གནས་འཛོགས་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་འཕོ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་
 མེད་པས་རྗེ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷར་འགྱུར་ཞེས་པ་འཛོགས་བདེ་ལ་ཞེན་པ་

འགའ་ཞིག་དག་གི་བསམ་བཤུངས་འགྲུང་བར་འགྲུར་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་ཉགས་མ་གྲུབ་པའི་དང། དང་སྲོང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་
འདོད་པའི་ལན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་སེམས་ལ་དབང་
བའི་འཕོ་བ་ཚངས་སྦྱོར་དང་མི་འགལ་བར་བསྟན། བྱང་སེམས་འཚིང་བའི་དབྱེ་བ་
བསྟན་ཏེ་ཚངས་སྦྱོར་མཚོག་དང་ལྡན་པར་སྦྱབ། དོན་བསྟུས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་
མངོན་ཤེས་ལྡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་
བསྟན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན། སེམས་ལ་དབང་བའི་འཕོ་བ་གཞན་དོན་གྱི་
རྒྱར་བསྟན་ཏེ་ལུང་དང་སྦྱར། དེ་མེད་ན་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་གྱིས་པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཚོས་འཕགས་སོགས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
མི་འཕོ་བའི་ཚངས་སྦྱོར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་འཕོ་
བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། ལས་དབང་གིས་འཕོ་བ་ལས་གྲོལ་ཡང་འཁོར་བ་པ་རྣམས་
ལ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཕོ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་འཕོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་
གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་དགོ་མི་དགའི་ལས་དབང་གིས་འཕོ་ལ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་
ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་འཕོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ལས་དབང་གིས་འཕོ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་པལ་བ་རྣམས་
འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་དོན་དུའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ལས་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་ལས་ཀྱིས་འབྲམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་

ལམ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འཕོ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྗང་འཕྲིགས་བྱེད་ཀྱི་ནགས་ཐེབས་པོར་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་
 ལམ་ཉམས་པ་སྟེ་སྟོར་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་མེད་པར་ལམ་མཐོང་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕོར་བར་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་བྱང་
 སེམས་སོགས་མེད་པར་ཐར་ལམ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་དོ། །གལ་ཏེ་ལམ་སྟོན་པོ་
 དང་ལམ་སྟོར་བ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་སྟེ་ལམ་སྟོན་
 པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལམ་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཅི་སྟེ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་རང་ཉིད་སྤར་
 རྣམ་པ་དག་པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལམ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་
 ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་པ་པོའི་སྐད་མི་
 ཤེས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལམ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ལམ་ཉམས་པ་འདི་རྣམས་འཕོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་པར་གྱུར་བ་མཐོང་ནས་ལམ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབང་རྣམས་ནི་འཕོར་བ་ལ་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་སེམས་ལ་པན་གདགས་པའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་
 འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པར་སྲིན་པ་
 ལས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་བྱང་སེམས་ས་
 བརྩའི་དབང་སྤྱག་པར་བྱིན་བརྩ་ཡིས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དབང་སྤྱག་ཐོབ་བ་རྣམས་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པས་འཕོར་བར་འབྲུམས་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཐར་བ་མེད་དོ། །ཐར་ལམ་མི་ཤེས་པ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་བལ་བ་ལམ་མི་ཤེས་པ་ལ་ལམ་གྱི་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོང་བས་འོང་བ་ལ་ལམ་སྟོན་པ་

བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་སྟོན་པའི་དོན་ཏུ་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་འདྲིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བསམས་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །དེས་ན་
འདྲིན་ཉེན་མགོན་པོ་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྲད་ཏུ་དཔུལ་བར་རབ་ཏུ་
ཞུགས་པའི་དུས་སུ་བདུད་གྱི་རིགས་རྣམས་གྱིས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ། གང་ཞིག་
ཅེས་སོགས་ལོ་ལོ་ཀ་སྟེ་སྤར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཅུ་སོགས་ཡོན་ཏན་
ཏུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་པལ་ཆེར་བསྟེན་པའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་མོངས་པའི་
སྐྱིབ་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་མ་སྤངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པའི་དོན་དུའོ། །

བཞི་བ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་མངལ་དུ་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པ་མེད་ན་
ལས་གྱི་ས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལས་སྟོན་པ་མེད་པར་འགྲུང་དོ། །ལས་སྟོན་
པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ངེས་པར་འགྲུང་བར་
མི་འགྲུང་ཉེ། ལས་སྟོན་པ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། བྱང་སེམས་འཆིང་བའི་དབྱེ་བ་དདུལ་ཚུའི་དབེས་བསྟན།
འཆིང་ཚུལ་གཉིས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན། ཤེས་རབ་གྱི་ཆགས་
པས་བཅེངས་པས་ཐོབ་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད། མི་འགྲུང་བའི་སྤྲད་
ཅིག་འཕེལ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་སྐྱིབ་བཅས་གྱི་སྤར་པོ་འགག་ཚུལ། དེ་ཉིད་
དདུལ་ཚུའི་དབེས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདྲིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་ཏུ་ཕྱིན་ཏུ་རྣམ་
འབྱོར་གོམས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཕྱིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་

སེམས་འདི་ལ་བརྟན་པར་བཅིང་བའི་ཚུལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བས་བཅིངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ལོ། །རྗེ་ལྷར་
དངུལ་རྩེ་བཅིང་བ་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་བཞིན་ཏེ། གཅིག་ནི་བདུག་པ་དང་དགོང་པའི་
སྐྱོར་བལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐོལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་
སྐྱོར་བས་བཅིངས་པ་ལོ། །དེ་དག་ལས་བདུག་པ་དང་དགོང་པའི་སྐྱོར་བས་བཅིངས་
པའི་དངུལ་རྩེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེ་བྲག་པོས་བཞུས་པར་གྱུར་ན་ཅུང་ཟད་གནས་ཏེ་
དེ་ནས་འགྲོས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐོལ་བ་ལས་དངུལ་
རྩེ་མེ་བྲག་པོས་བཅིངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེ་བྲག་པོས་བཞུས་པར་གྱུར་པ་ན་
ནས་ཡང་མི་འགྲོས་སོ། །མེ་བྲག་པོས་བཞུས་ན་འགྲོས་པའི་དངུལ་རྩེ་དེ་ཉིད་ནི་
ལྷགས་ཀྱི་ཟས་ཟ་བ་དང་མེས་སྐོལ་བ་གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་གཞན་
དང་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཏུ་བ་དང་ནི་ཅིག་ཅིག་ཉིད། །སྐལ་བ་མཚོང་བ་
ཉིད་དང་། །འདར་དང་མི་འདར་བ་ཉིད་དེ། །དངུལ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་སྐབས་ལྟ། །འདིའི་
དོན་ནི་ལེ་ཏུ་སྲ་མ་རྣམས་སུའང་བཤད་བེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་སེམས་བཅིང་བའི་
ཐབས་སྐོལ་བ་དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱང་རྩེ་བ་ཀྱི་སེམས་གནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཚོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་
དངུལ་རྩེ་མེས་བདུག་པ་དང་རྣམ་དགོང་པའི་སྐྱོར་བས་བཅིངས་པ་དང་འབྲ་བའི་
བྱང་རྩེ་བ་ཀྱི་སེམས་བཅིངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩེ་བ་ཀྱི་སེམས་བཅིངས་པ་
གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་བསྐོལ་བའི་སྐྱོབས་

དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་བཅེངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུལ་རྒྱའི་བདུག་
པ་དང་དགོད་པའི་སྐྱོར་བས་བཅེངས་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྐྱོལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་
དུས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་གྱི་ཟས་ཟ་བ་ཡོད་དེ། ཟས་ཟོས་པ་དེས་མི་བརྟན་
བ་ལས་བརྟན་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་བསྐྱོམས་པ་དང་།
ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་བསྐྱོམས་པ་ཡིས་བཅེངས་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཟད་པ་
ལས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཟོབ་
པའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ས་ཞེས་སོགས་རྣམས་ཐེག་དམན་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཅེང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་
གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་དོན་གྱི་གངས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བདེན་བཞི་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཐེག་དམན་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་
སེམས་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འགལ་ཞིང་། ལེའུ་འདིའི་མདོར་བསྐྱུས་བཞི་བར་ཡང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་
པ་ནི་ལེགས་པར་མཐོང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྷང་དང་དོར་
བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྐྱོམས་ཅན། །ཅན་ཏེའུ་མཚུངས་པ་

ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་དག་ཐོབ་པ་སའི་དབང་གིས་རྩ་འབྲུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་རྩ་འབྲུལ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲད་དུག་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་སློབ་གྲུང་གི་དོན་གི་གྲངས་ཚད་ཅན་མཐོང་བ་དང། དོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གྲངས་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ནི་སེམས་ཅན་གི་གྲངས་ཉི་ཆེ་བའི་སྐད་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་འདས་ནི་སྤང་
 པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་པའི་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་
 རྫོགས་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཚོས་ལ་བདག་
 མེད་པ་རྫོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་ཀྱི་མཐར་མ་ཕྱིན་
 པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང། ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བྱད་པར་གྱིས་སེམས་ཅན་གི་
 དོན་བྱ་བ་ཚད་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལོ། །རྒྱད་
 རྒྱུད་ཡང། བྱང་རྒྱུད་སེམས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་སོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་

དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འདིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་
གྱི་ས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་སྐྱང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །བྱུང་བར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་དེ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་སྟེང་བ་མཁུལ་བ་འདིར་ས་དང་
སོ་ཐོབ་བ་ལས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱར་མ་མཐོང་བའི་
དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་ངོ། །ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལས་སློབ་ས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གཉིས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རོ། །དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་པ་ནས། །ས་བཅུ་
གཅིག་པའི་བར་དུ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་ཉིས་འགྲུར་དུ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ས་བཅུའི་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱར་མ་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་སྟོང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཛད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
ཞིང་དཔུས་སུ་བཞག་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་སྐྱབ་དེ་དེ་འོག་དང་། །སྟེང་དང་།
ཤར་དང་། །ལུབ་དང་། །བྱང་དང་། །སྟོང་དང་། །བདེན་བྲལ་དང་། །དབང་ལྡན་དང་། །རྒྱང་
དང་། །མེར་རོ། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཞེས་རྩ་འགྲུར་དང་འགྲུར་མངས་སོགས་སུ་མེད་
ཅིང་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གཉིས་པ་ལ་སློབ་ས་བཅུར་སྟོང་སྐྱབ་གཉིས་
གཉིས་དང་། །སྟོང་གསུམ་པ་ལ་སློབ་ས་བཅུར་སྟོང་སྐྱབ་གསུམ་གསུམ་མོ། །རྩ་
འགྲུར་ལས། །དེ་ནས་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གངས་མེད་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ཉ། །སློབ་ས་བཅུ་གངས་མེད་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཆེན་པོ་དེ་དེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉ། །དེ་རྣམས་སུ་མ་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དག་པར་

མཐོང་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལས་
འགྲུང་གྱི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་
ལོ། །མདོ་སྤེལ་བཅུ་པ་ལས་འདིར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་
བྱའི་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོ་བ་ཡིན་
པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། འོ་ན་ས་འདི་རྣམས་རྒྱ་གང་ལས་ཐོབ་སྟམ་ན། །ཤེས་རབ་གྱི་
ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་གྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ཐོབ་སྟེ།
དབུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འགག་པས་མི་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་
ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པོ། །སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་གངས་འདི་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིས་ས་བཅུ་
གཉིས་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་ས་དེ་དེ་ཐོབ་པར་འགྲུང་དོ། །མི་འགྲུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཉི་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་གྱིས་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་
འགགས་པས་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་གྱིས་
ཐོབ་པར་འགྲུང་དོ། །དེ་ཡང་དུས་སྟོང་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་
འགག་གོ། །དེ་འགག་པས་ཉེན་ཞག་སྟམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་འགག་གོ། །དེ་འགགས་པས་རྒྱ་
ཚོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་འགག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་རྒྱ་ཚོང་འགག་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་རྒྱ་ཚོང་གྱི་གངས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་དབུགས་ཉི་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་འགག་གོ། །དབུགས་འགག་པས་ལུས་ལ་ས་ཐོན་འཕོ་
བ་འགགས་ཉེ། ཐབས་གང་གིས་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འགྲུང་བ་མེད་པའི་བདེ་བའི་

སྐད་ཅིག་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

ཀྱི་རྣོང་འབྲུམ་ལྟར་ཡང་། འགྲུར་བའི་མ་རིག་འགོག་པ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་
དེས་བར་འགག་པའོ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིས་ཀྱང་ནི། །ཀླ་ཤི་དེས་བར་
འགོག་པའོ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་རྣམས་དེས་འགོག་བས། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་བར་
བཤད། །དེ་ལྟར་ལུས་ནི་འགོག་པ་ཡིས། །སློག་རྒྱུད་ཡང་ནི་འགོག་པའོ། །སློག་རྒྱུད་
དེས་བར་འགོག་པ་ཡིས། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་ནི་
འགོག་པ་ཡིས། །འཇོག་པ་དེས་བར་འགོག་པའོ། །འཇོག་པའི་སྐད་ཅིག་འགོག་པ་
ཡིས། །རྣམ་འབྱོར་བ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། དེ་ལྟར་དུལ་རྒྱ་མེས་སྐྱོལ་བ་དང་དོའི་ཁམས་དག་བར་བྱས་པས་
ནི་རིམ་བུ་བཞེན་ལྷགས་དང་དོའི་ཁམས་རྣམས་ཐོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོན་ནས་
ཁ་དོག་ཆེན་པོ་བཟུང་ནས་གནས་ཏེ་ལྷགས་དང་དོའི་བེམ་པོའི་ཁམས་ཉིད་ནི་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོན་ཆེན་པོ་དེས་ལྷགས་གང་
ལ་རེག་པར་བྱེད་པའི་ལྷགས་དེ་རྣམས་ནི་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
དོ་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་བྲན་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་
མི་འཕོ་ཞིང་འཕེལ་བ་སྐྱོམས་པས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སློག་
དང་བཅས་པ་ཐ་མཐ་བ་རྣམས་ཐོས་ཤིང་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོན་ཆེན་པོ་བཟུང་ནས་གནས་ཏེ་ལུས་བེམ་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་
སེམས་མི་འཕོ་བའི་ཚོན་དེས་སྐྱོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལས་སེམས་རྣམ་
འབྱོར་བ་གང་དག་ལ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཤེས་

བ་ལྷ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་གྱི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕོ་བའི་དེ་མ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཆེ་ལྷགས་སྐོལ་བས་བཞུ་བ་རྣམས་དདུལ་ཚུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཏུ་
གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དདུལ་ཚུས་ལུག་པའི་ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་དེ་མ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི།
ལྷགས་ཀྱི་བེམ་པོ་ཐ་མལ་པའི་ཁམས་གཏན་མེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
འོ། །དེ་བས་ན་ལྷགས་དང་དདུལ་ཚུ་པན་ཚུན་ཡང་དག་པར་འབྲེས་ནས་གསེར་ཏུ་
ལྷན་བ་དེའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་
ཅིང་། དདུལ་ཚུ་ལ་ཡང་དདུལ་ཚུ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སྤར་གྱི་ལྷགས་དང་དདུལ་
ཚུའི་རང་བཞིན་དང་དེ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་མེད་བདེ་
བའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁུ་བའི་ཁམས་
རྣམས་ལ་མ་དག་པའི་ཁུ་བའི་ཁམས་ཉིད་མེད་ཅིང་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་སེམས་ལ་
སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་མེད་དེ། སྤར་གྱི་འཁོར་བའི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་སེམས་གང་སྐྱིབ་བྲལ་ཏུ་ཡོད་པའི་
སེམས་འོད་གསལ་དེ་ནི་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་དེ་མ་མ་ལུས་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་
དབང་ལྷག་དང་། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་། ཆོས་འཕགས་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལའང་བཙུན་མོ་ཡོད་ཅིང་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤས་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་མི་འཕོ་བའི་ཚངས་སྲོད་ལས་མའོན་པར་ཞེས་
བ་ལྷ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་ལྷ་ཡ་ཉ་དང་ལྷ་ར་ཉ་དང་ཚོད་མ་མ་ཡིན་པས་དང་
སྲོང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་སྐྱབ། དང་སྲོང་གིས་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
རྩལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་ལོ་ལ་བཞི། དང་སྲོང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
སྐྱིར་བསྟན། རྩ་ལྷ་ཡ་ཉ་འེ་བག་ཅིས་མི་བདེན་པས་དང་། ལྷ་ར་ཉ་འེ་གཡུལ་ཅིས་མི་
བདེན་པས་མངོན་ཤེས་མེད་པར་བསྟན། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བ་ཤིལ་གནས་འདོག་ལ་སོགས་པའི་དང་སྲོང་རྣམས་ལ་ནི་
མངོན་ཤེས་ལྡན་མེད། གང་གི་ཕྱིར་རྩ་ལྷ་ཡ་ཉ་འེ་དང་སྲོང་ཉ་དང་སྲོང་རྒྱས་
པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཚོད་མར་བྱས་ནས་བཟང་དན་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཕྱོག་མཁར་གྱི་ཚིག་རྩ་ལྷ་ཡ་ཉ་གཞུང་སྲོང་ཐག་བཅུ་བ་
ལས་ཐོས་པ། བ་ཤིལ་ཡིས་བྱིན་པའི་དུས་སྐྱོར་ལ་བྱབ་འཇུག་གི་སྐྱུལ་བ་རྒྱལ་པོ་
ཤིང་རྩ་བཅུ་བའི་བྱ་སྣ་རྩ་ལོ་ལོ་སྣ་ཉ་བག་མར་སྐྱངས་ནས་ལག་བ་བཅུང་བ་
བྱས། བ་ཤིལ་ཡིས་བྱིན་པའི་དུས་སྐྱོར་གྱི་འབྲེལ་ལོ་སྣ་རྩ་ལོ་ལོ་རྣམས་སྐྱོད་ལས་
ཉམས་ཏེ། ཡབ་ཤིང་རྩ་བཅུ་བས་ང་ཡིས་སྐྱོན་སྐྱོད་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྐྱོད་ལོ་བཅུ་གཉིས་
བྱིན་ཟེན་པས་ཁྱོད་སྣ་ཉ་ཁྱེར་ལ་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལ་འགོང་མ་
རུས་པར་ནགས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྣ་ཉ་ཡང་རྩལ་དུ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་དང་ལྷན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ལོངས་སྟོན་ཟད་པ་
ལ་གཟུང་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕན་གཞོན་དོན་མེད་དེ། བ་ཤིལ་སྐྱོད་པའི་དོན་དུ་བྱིན་
པའི་དུས་སྐྱོར་ལ་སྣ་ཉ་རྩ་ལོ་ལོ་བག་མར་སྐྱངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོད་བྱེད་ལ་སྣ་ཉ་ནི་
སྐྱབ་བསྐྱུལ་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སྐྱོད་རྒྱལ་པའི་ཚོགས་ལྷན་རྒྱུ་རྟེན་གཏམ་རྒྱུང་
 ལས་ཐོས་པ། སྐྱོན་སྐྱོང་བཞུགས་སྐྱོན་བརྒྱ་དང་། སྐྱུབས་མེད་གི་བྱ་ལྷ་རྣམས་འཐབ་པ་
 ལས། གང་དག་གཞན་སྐྱོང་ལ་ཀྱུ་རུའི་ཞིང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གཡུལ་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ཚོགས་འདི་ཐོས་ནས་སྐྱུབས་མེད་གི་བྱ་
 རྣམས་མར་དེའི་བཅུ་གསུམ་ལ་གཞན་སྐྱོང་དུ་འཇུག་ནས་གཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་
 ཤིང་། སྐྱུང་བ་རྣམས་གཞན་སྐྱོང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལས་གང་དག་
 བཅུ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་གང་དག་
 གཞན་སྐྱོང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་གཡུལ་དུ་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་སྐར་
 ཅིས་མི་བདེན་ལོ་ཞེས་བྱང་སྐྱོད་རྣམས་ལ་སྐྱུས་པས་ཅི་སྟེ་བྱང་སྐྱོད་གདུག་པས་སྐྱོན་
 སྐྱོང་སྐྱུས་པ། འདིར་བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་མར་དེའི་བཅུ་གསུམ་ནི་གཞན་སྐྱོང་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་ཚེ་ལྷ་བ་དང་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་འོ་ཞེན། བཅུ་གསུམ་དེ་ཉིད་ནི་
 གཞན་སྐྱོང་དུ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་བཙོ་ལྷ་ཟད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཅུ་གསུམ་ལ་ཆ་བཙོ་ལྷ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟའ་དང་སྐར་མ་
 གང་གི་མར་དེའི་བཅུ་གསུམ་པར་གྱུར་པའི་གཟའ་དེ་དང་སྐར་མ་དེས་གཞན་སྐྱུབས་
 གང་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱོང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལྟེ། རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་སྐྱོད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་མ་མཐོང་བའི་དོན་མཐོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་རྩེ་བཟང་ཤེས་ཀྱི། མཐོན་པར་
 ཤེས་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚོ་བསྐྱུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་བདེན་པར་བསྟན།

སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་རིག་གྲེད་ཀྱིས་ལྷུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན། ལྲབ་འཇུག་གི་
འཇུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་བདེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་བསྟུས་
རྒྱུད་དང་སྐྱུར། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་པའི་སློབ་ལོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་
རྟུན་པ་སྐྱས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་སྲིད་གྲེད་པའི་
དུས་སུ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ལོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་རྟ་མཐོང་ཐོས་དང་།
སྲིད་པོ་ཆེ་ས་བསྐྱུངས་དང་། འོར་བུ་ཀོ་སྐྱ་ལྷ་དང་། ལིང་ལོངས་འདུས་བརྟོལ་དང་།
ལྷ་མོ་ཨ་བ་ས་ར་རྩུས་བྱུང་དང་། ལྲབ་འཇུག་གི་རྩེད་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དང་། འཕ་
མཁའི་རླ་བ་དང་། ལྷའི་བདུད་ཅི་དང་། འག་པོ་བཅེགས་པའི་དུག་རྣམས་བྱུང་བར་
བྱུང་ཉོ། ཞེས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་གྲགས་པོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན་
ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཨན་རྟ་ཀའམ་ལོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དུས་ལ་ཚོས་དང་གཟུང་དང་རླ་བ་དང་སྐར་མ་དང་དུས་ཚིགས་རྣམས་
མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། འཕ་མཁའ་གནས་པའི་རླ་བ་འཆར་བ་དང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་རླ་བ་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཆ་འདྲིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་མ་
དང་བཟུ་གིས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་འཆར་རྒྱབ་དང་གཟུང་བདུན་རྒྱ་སྐར་
ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཉི་རུ་དབྱིག་སྟེ་དབྱིག་གི་སྟིང་པོ་ཅན་ཚངས་པ་དང་
ཀུ་བྱ་བ་འོད་སྐྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་གཟུང་བའི་དུས་ལ་གཟུང་ལ་སོགས་པའི་འཆར་

ལུ་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་རིགས་ལ་དུས་ཀྱི་དཔང་གིས་དེ་དག་
 འདས་པའི་སྤྱི་ནས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་སྤྱི་ས་ཤིང་དེའི་དུས་ནས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པས་རྒྱ་བ་བྱུང་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅི་སྟེ་རྒྱ་
 མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་དེ་རྒྱ་སྐར་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་རྒྱ་བ་འདི་མ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དཔང་ལྷག་གི་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་གོང་ན་མེད་དོ་
 ཞེན། ཚིག་དེ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། དཔང་ལྷག་གི་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཨན་རྟ་ཀ་
 ལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་ཨན་རྟ་ཀ་དཔང་ལྷག་གིས་བསད་
 དེ་ལེ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སྤྱི་ནས་པོ་ཅེགས་པའི་དུག་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་
 བི་དཔང་ལྷག་གིས་མིད་པས་མགྲིན་པ་སྟོན་པོར་སོང་ཞེས་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སྤྱི་ནས་པོ་ཅེགས་པའི་དུག་ཐོས་ནས་དཔང་ལྷག་
 མགྲིན་པ་སྟོན་པོར་སོང་བའི་སྤྱི་རྟོབས་ལྡན་མ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལན་ཨན་རྟ་ཀའི་འཐབ་
 མོ་ལ་དཔང་ལྷག་མགྲིན་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སྤྱི་ས་བསྐྱུངས་དང་མཐོང་ཐོས་དང་
 དཔལ་མོ་དང་གོ་སྒྲུབ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་རྣམས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
 སྤྱིར་ན། ཨན་རྟ་ཀའི་གཤམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚོན་ཆ་
 འཛིན་པ་དང་རང་རང་གི་བཞེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ལས་དཔང་པོའི་བཞེན་པས་
 བསྐྱུངས་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་འདྲ་སྟོང་གཤམ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་
 འགལ་སྟོང་སྐྱས་པ་སྤྱི་ལན་ཨན་རྟ་ཀའི་དུས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་བདེན་མོད་གྱི་བར་
 སྐབས་སྤྱི་འདྲ་སྟོང་དུར་བྲས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དམོད་པ་བཏབ་པས་ལྟའི་དཔང་

པོའི་འབྲོར་བས་བསྐྱེད་ས་སོགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷགས་སོ་ཞེན། དེ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་དཔོན་པས་ལྷ་གཞན་ལྷ་བ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲོར་
བ་ཉམས་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རྩོམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེའུ་ལྷ་བ་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཉིས་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྩོམ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་
མོ་དཔལ་མོ་དང་རྟ་མཚོར་ཐོས་དང་ལྷ་ལོ་ལྷོན་པ་ཡོངས་འདུ་དང་སྐྱེད་པོའི་བདག་
པོས་བསྐྱེད་དང་ལྷ་མོ་ཨ་བས་ར་དང་ལོང་བུ་ཀོ་སྟུ་རྩ་དང་རྒྱ་བ་དང་བདུད་ཅི་དང་
དུག་ནག་པོ་ཅེགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྷན་རྒྱལ་སྲིད་སྲིད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱིས་འོ་མའི་རྒྱ་གཉེར་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷ་ལྷུང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་
གལ་ཏེ་བྱུང་བར་གྱུར་བ་བདེན་ན། དེའི་གོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཨན་རྩ་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་
སྲིད་སྲིད་དུས་ལ་ནི་རྒྱ་བ་མེད་པས་གཟུང་ཚོས་དུས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་གཉེར་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་དབང་རྒྱལ་
གི་གཙུག་གི་རྒྱ་བའོ་ཞེན། མི་འཐད་དོ། རྒྱལ་པོ་ཨན་རྩ་གཉིད་ཡང་དུས་སྲིད་དབང་
རྒྱལ་གི་གཙུག་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྲིད་ལ་ཆགས་པས་དེ་འཕྲོག་པའི་དོན་དུ་དབང་རྒྱལ་
གིས་ཨན་རྩ་གཉིད་དང་སྐྱེད་པས་ལི་བར་གྱུར་བ་ན་ལྷ་མོ་སྟོབས་ལྷན་དེ་ནི་ཨན་
རྩ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱུང་བས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་འདིས་རྣམ་པར་
དབྱུད་ན་འདི་གཉེན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ནི་མི་བདེན་ལོ། །དོན་འདི་དག་ནི་དོན་དམ་
བསྟེན་པ་ལས། ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཚོས་ཀྱང་གང་བསྟན་པ། །དེ་ནི་བདེན་

ནམ་རྒྱུན་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བསྒྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་སྟོན་དུ་བྱུང་བས་བཟང་བའི་རྩོད་པ་དང་།
དེའི་ལན་དཔེས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚངས་པའི་བྱང་སྟོང་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ།
འདིར་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་བསྟན་པའི་ཚོས་ནི་བཙུག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཕྱ་བོ།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཚོག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟུན་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཕྱ་བོ་དང་། ཕྱི་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་ཡིན་དུ་ཚུགས་མོད་
འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྟོན་དུ་སྟུན་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནས་དེ་
གཞོན་པའི་དོན་དུ་འདི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་
པར་གྱུར་ན། སྟུན་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤང་བ་འདི་དག་ལས་སྟུན་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
སྤང་བོ་ནི་མིག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྟོན་དུ་བྱུང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཕྱ་བོ་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནས་དེ་གཞོན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཚོས་ལྷ་བོ་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་འདི་དག་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཕྱ་བོ་ནི་ཤེས་ལྷན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དཔེར་

ན། མིག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོ་དགའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ལོ། །དེའི་སྲིད་ལུ་བོ་དང་ལུ་བོ་དག་ལས་འདིར་ལུ་བོ་མཚོག་གོ། །དེའི་སྲིད་མཚོག་ཏུ་
མི་འགྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡིས་སྤྲོད་པས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི།
འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཐར་ལམ་དུ་སྟོན་པ་ཅན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོད་
པས་འདའ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྡན་ལོར་ལྟའི་འཇུག་པ་དགུ་
པ་དང་བཅུ་བར་འདོད་པ་གདུག་པའི་བྱང་སྲོང་གིས་སྤྲིས་བཀོད་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་
རིགས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དོན་མེད་པར་བསྟན། ལོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོས་རིགས་པས་དབྱུང་
ན་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་སུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་
བསྐྲུབ་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ཉ། རྩལ་འཇུག་པ་དག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་ལོར་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུར་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལྟར་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུ་བ་སྟེ།
རིགས་ལྡན་ནི་ལྟར་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་པའོ། །ཞེས་འདོད་ལ་གཞན་དག་ནི་ཤེས་
པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཚིག་དུ་མ་རྣམས་ནི་གདུག་པའི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱལ་ལྟུ་ལྟུ་བུ་བུར་བའི་དུས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་བསྐྲུབ་
པ་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱལ་ཀྱི་
ཚོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་དོན་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཉ། ལོ་འདི་ནས་ནི་
དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་ཅིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་

ལོ།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བྲང་སྲོང་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྲོང་སྒྲུབ་པ། ལྷུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རྒྱུས་པའི་གཞུང་ཤེད་བུའི་ཚོས་དང་། ཚངས་པའི་ཚོས་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚངས་པ་དང་ལྷུག་གི་བཀའ་ཡིས་གྲུབ་པའམ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་རིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་གཞོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤེད་བུའི་ཚོས་བྲང་སྲོང་རྒྱུས་པའི་དང་། བ་ཤིལུའི་ཚིག་ནི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་དོན་བདེན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྩུབ་པར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚངས་པ་གསོད་བྱེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་རྩུབ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེ་ན། གདུག་པའི་བྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་རྩུབ་ཀྱི་ཚིག་འདི་ཉིད་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཚོས་ལུགས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་དོན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་དུ་ཚོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་དོན་བདེན་པས་སྲོང་བར་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་འཛོག་བདེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤངས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་འཁོར་བ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། འགྱུར་བའི་འདོད་ཆགས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཅིང་དེ་བཅོམ་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་འགག་པའི་ལན། འགྱུར་བའི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་ན་བདུད་བཞི་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་།

འགལ་བའི་ཚོད་སྔར་དོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཕོ་བའི་བག་
 ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་མ་སྤུ་ཡིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ན། འོན་
 དེའི་ཆེ་ཅིའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་བ་དང་ལས་
 དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཞེས་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་རིམ་བ་བཞིན་མ་རིག་བ་ལ་སོགས་
 བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྟུན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་བ་
 ལ་སོགས་བ་ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་བ་ལས་ལས་སུ་འགྱུར་
 བའི་གཉིས་བ་ལས་ལས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་
 སྤྲུལ་ཡང་ཉོན་མོངས་བར་འགྱུར་དོ། །འདི་ཉིད་ནི་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་
 ཚུལ་ཏེ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་
 ཉོན་དང་འབྲས་སུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་སྤྱིད་པར་
 འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱིད་བ་
 གཞན་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྤོང་བ་འོད་གསལ་རྣམས་ལས་འབྲས་སུའི་ཆོས་རྣམས་སུ་
 སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་དུང་ལེ་ཆེ་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤོང་བ་
 འོད་གསལ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཉོན་ལ་སོགས་པའི་དབེ་བཅུ་གཉིས་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་མ་དང་། སྤྱི་མ་ནས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་
 ཚུལ་དེ་རྣམས་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབེ་མ་རྟེན་འབྲུང་ལས། གསུམ་པོ་དག་
 ལས་གཉིས་འབྲུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྲུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྲུང་

སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །འགྲོ་ཀུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
སྟེ། །འདི་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་ཅིའང་མེད། །སྟོང་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས་རྣམས་
ལས། །སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྲུང་བར་བཤད། ཅེས་འབྲུང་སྟེ། མ་རིག་པ་སྲིད་པ་
ལེན་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་དང། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ལས་དང། ལྷག་མ་
བདུན་སྟུག་བསྐལ་དུ་བཤད་དེ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
སྲིད་པར་འཁོར་བ་དེའི་སྲིར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་
བར་མི་འགྲུར་ཞེས་པ་འདིར་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྲུང་བར་འགྲུར་ཏེ། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་
པ་དང། འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་འགགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞེ། འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་མེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་མི་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟེན་
འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ངོས་བཟུང། དེའི་སྐྱེ་འགག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ལྷང་གིས་བཤད། ལྷང་
པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཤད་ཅིང་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྲིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་གྲིས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་བརྗོད་ཅིང་འགྲུར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་འཁོར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་
བརྒྱལ་བའི་བཙོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འགྲུར་བའི་མ་རིག་པའི་
གཉེན་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དོ། །དེའི་སྲིར་

འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྲུ་བྱུ་བོ། །འདིར་བཙམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་
སེམས་དབའ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྲིར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་
འདས་པ་སྟེ། དེའི་ཚོས་མི་མ་སྲུན་པས་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་རིག་པ་
འཛིན་པའི་སྲིར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྲིར་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འདོད་ཆགས་ཆེན་
བོ་ནི་རིག་པ་སྟེ། དེའི་འགལ་ལྷ་མ་རིག་པ་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་
མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །བག་ཆགས་དེ་
ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་ཀྱང་
སྲིད་པ་སོ་སོར་འཕོ་བར་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལས་སྲུ་མའི་སྲིད་པའི་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་ནས་ཡིད་ཏུ་མི་འོངས་བས་འདོར་ཉེ། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། འཕོས་པ་
ལས་ནི་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
སྲུ་མའི་སྲིད་པོ་ལ་ཞེ་སྲང་དོ། །ཞེ་སྲང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིད་
པར་ཁྲ་ཞག་གི་ནང་དུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་
བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྲུ་སྲིའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷག་གོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྲང་དང་གཉི་ལྷག་གི་བདག་ཉིད་ནི་རིག་པའི་མི་མ་སྲུན་སྲོགས་མ་
རིག་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་འབྲེང་བ་ལྟར་རིག་པ་བཀག་ཅོམ་གྱི་མེད་དགག་
དངོས་མེད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ངོ་བོར་འབྱུང་བས་
ཉོན་མོངས་པའོ། །མ་རིག་པ་དེ་ལས་མངལ་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་

བའི་རྒྱུད་གི་རྩ་སྐོར་རྣམས་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ནི་མ་རེག་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་གྱུར་པ་
 ལས་སོ། །འདུ་བྱེད་དེ་ལས་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐོར་ལྗོངས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སང་
 བར་བྱེད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། ཞེས་པ་ནི་མངལ་
 རྒྱུས་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུད་དུའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུས་དང་རག་དང་
 སེམས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གནས་སྐབས་ཉེ། ལུས་གྱི་ས་བོན་འཛིན་པ་དང་། རྫོག་
 གི་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྫོག་ལྗོངས་སང་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལས་རྒྱ་བ་བཞི་པ་ལ་མིང་ག་ལྷགས་གྲུབ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའོ། །མིང་དང་ག་ལྷགས་གྱི་དབང་ལས་རྒྱ་བ་ལྔ་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་འབྲུབ་སྟེ་ལས་
 གྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་པོ་དེ་ལས་རྒྱ་བ་ལྔ་པ་ལ་དབང་པོ་
 ཡུལ་དང་སྤང་པའི་རེག་པ་འབྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་
 བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲིང་པོའི་གནས་
 སྐབས་གྱི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཉེ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་གི་ས་བོན་འཛིན་པ་དང་།
 རྫོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྗོངས་ལ་སྐྱུར་བས་སོ། །དེ་ནས་རེག་པའི་
 དབང་ལས་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་ཚོར་བ་འབྲུབ་སྟེ་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ལ་ཆགས་པ་དང་
 སྤང་བས་ཉོན་མོངས། ཚོར་བའི་དབང་ལས་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་བདེ་བ་ལ་སྤང་བ་དང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲུག་བར་སྲིད་པ་འབྱུང་སྟེ་ལས་སོ། །སྲིད་པ་ལས་རྒྱ་བ་དགུ་པ་ལ་
 ཆགས་ཡུལ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལེན་པ་འབྲུབ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་
 པོ་ཞེས་པ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཉེ་ལུས་རྫོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་སེལ་གྱི་

རྒྱུང་གིས་བཤད་གཅི་འདོར་ཉེ་སློབ་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་
ལ་སློབ་པ་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ནས་ལེན་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཅུ་བ་ལ་ཡང་སྲིད་པ་ལ་
མངོན་དུ་སློབ་པ་བཞི་སྲིད་པ་སྟེ། རུམ་བར་འཚོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པའོ། །སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་བོ་གསལ་དུ་
འགྱུར་བཞི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ལས་སོ། །

སྐྱེ་བ་ལས་ཕྱུང་བའི་རྒྱུན་འགྱུར་ཞིང་འཛིག་བ་ནི་ག་ཤེ་སྟེ། མངལ་ནས་
འགྱུར་བ་ན་ཐོ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བཅོར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་བའོ་ཞེས་བཞི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་ཉེ། མངལ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་འགྲུལ་བ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་
འདུ་ཤེས་གསལ་བར་སང་བར་བྱེད་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་
བཅོམ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་དགུ་བ་ལ་བཅོམ་བ་ཡང་ཡོད་པས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་
ནི་མ་དེས་སོ། །ཡང་ན་ནང་ལེར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱེད་ཁྱེད་སེམས་དང་འབྲེལ་བས་
བཞག་གོ་རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས་ནི། །འདི་དག་མངལ་བརྒྱུད་བ་ནས་མ་ཤིའི་བར་ལ་
སྐྱུར་རོ་དེ་ལྟར་སྐྱུག་པས་ལས་སློབ་པས་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གསུམ་ཚན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཚན་བ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་
དུས་རྒྱུང་གསུམ་གསུམ་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡང་དང་བོ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་
ས་བོན་ཁྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཉེན་བྱེད་པས་མངལ་དང་། བར་བ་རྣམས་སློབ་གསལ་
ཁྱེད་དང་འབྲེལ་བས་སློབ་དང་། མ་མ་རྣམས་སྤྱིའམ་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱེ་བས་

ཕྱི་ལོ་ཉེ་གསུམ་ཚོན་རྣམས་ལ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་མངལ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་ནི་དུས་སྐོར་བཅུ་
གཉིས་ལས་རྒྱ་སྡིག་གི་དུས་སྐོར་དང་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་དེག་བ་རྣམ་
པར་བཞག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ས་པོན་འཛིན་པས་མངལ་ལོ། །རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་ནི་བྱམ་པ་
དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་སློབ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱོའོ། །རྒྱ་བ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉ་དང་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་སང་བར་བྱེད་པས་ཕྱི་ལོ་གི་སྐྱབས་སོ། །ཞེས་པ་
མངལ་གི་རྒྱ་བ་དང་པོ་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྐྱབས་བཞི་ལས་རྒྱུད་དུའི་གནས་སྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་པ་ལ་ནི་ཡུག་དང་
མིང་གཟུགས་ཉེ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པོན་འཛིན་པས་མངལ་ལོ། །ལྷ་བ་ལ་ནི་སྤང་དང་
སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་སྟེ། སློབ་སྐྱེ་བའི་སྐོ་བྱེད་པས་སྐྱོའོ། །རྒྱག་པ་ལ་ནི་འཁྲིག་པ་དང་དེག་
པ་སྟེ། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཕྱི་ལོ་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་
ནི་མངལ་གི་གནས་སྐྱབས་གཉིས་པ་འབྲིང་པོའི་གནས་སྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་
བདུན་པ་ལ་ནི་ཀཏུ་འ་དང་ཚོར་བ་སྟེ། ཚགས་སྤང་གི་ས་པོན་འཛིན་པས་མངལ་
ལོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་སེང་གེ་དང་སྟེད་པ་སྟེ། ལུང་སེལ་གི་རྒྱུད་སྐྱེ་བའི་སྐོ་བྱེད་པས་
སྐྱོའོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་བྱ་མོ་དང་ལེན་པ་སྟེ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་དབང་གྲུབ་
པས་ཕྱི་ལོ་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་ནི་མངལ་གི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་
པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་བཞི་སྤང་དང་སྟོན་པ་སྟེ། མངལ་དུ་ལུས་
ཚོགས་པས་མངལ་གི་གནས་སྐྱབས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྟེ།
སྐྱེ་བའི་སྐོ་བྱེད་པས་སྐྱོའི་སྐྱབས་སོ། །རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་གཞུ་དང་ཀ་ལི་སྟེ།

ཕྱིའི་ལུལ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསལ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། ཞེས་ཆོ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་མངལ་སྐྱེས་གྱི་གནས་སྐབས་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སོ། །འདིར་མངལ་དང་སྐོ་དང་ཕྱི་རོལ་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་བཞི་ནི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་ལུགས་ལས་ལྗོག་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་དང་པོ་རྒྱུད་དུའི་གནས་སྐབས་དང་ལུས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་དང་དག་ནི་གཉིས་པ་འབྲིང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་པས་གསུངས་པ། སྐྱེ་བའི་སྐོའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཉེ་ལས་དེ་ལས་སྐྱུག་བསྐལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། སྤང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཉིད་ནི་རང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འབྲམས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་མན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མཉམ་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྐོག་དང་གང་ཟག་གཞན་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་ཡང་ཤི་བའི་མཐར་སྐོར་པ་འོད་གསལ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མའི་སྤང་པོའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། མྱོད་པ་འདིར་ནི་འཆི་བའི་མཐར་ལུ་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འོད་གསལ་སྐོར་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་། ཁ་ཉོན་ལས་ཁ་ཉོན་དང་། མར་མེ་ལས་མར་མེ་དང་། རྩ་ཤིལ་ལས་རྩ་དང་། སྤྱ་ལས་བྲག་ཆ་

དང་། མེ་ཤེལ་ལས་མེ་དང་། སྐྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་འཛྲུག་པ་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གྲུ་
སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔེས་ཤེས་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་
པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་སྐྱ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཚུལ་རིག་
བར་བྱའོ། །དི་སྐྱུར་ན་མཁམ་པོའི་ཁ་ཏོན་ལས་མཁམ་གྲུའི་ཁ་ཏོན་འབྱུང་བའི་ཚེ་
མཁམ་པོའི་རིག་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་མས་སོབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མར་མེ་ལས་མར་མེ་འབྱུང་ངོ། །ཚུ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་བའི་འོད་དང་སྤང་
བ་ལས་རྒྱ་བ་ཚུ་ཤེས་ལས་ཚུ་འབྱུང་བའོ། །མེ་ཏོག་ལས་གོས་ལ་བྱའོ། །ཉི་མ་དང་
སྤང་བ་ལས་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱ་ལས་སྐྱ་བརྟན་ལོ། །སྐྱུར་བ་ཐོས་པ་ལས་
སྐྱེ་འཛྲུག་པའོ། །ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གྲུའོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བ་ནི་འགྲུར་
བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་
འདིའི་སྤྱིར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་ཉེ་དེ་
ཉིང་མ་རིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་གང་གི་ཆེ་འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་ཉམས་པ་དེའི་ཆེ་
མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བར་འགྲུར་ཉེ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ནི་
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའོ། །དབང་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བདེ་
བ་རྗེས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་སེམས་
དཔའ་ཆེ། ཞེས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ལས་ཆགས་བྲལ་ཉམས་པ་སྟེ་ཆགས་
བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ངོ། །ཐ་མལ་པའི་ཞེ་སྤང་ཟད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོར་

འགྲུར་རྒྱུ་། །དེ་ཉིད་ལས། བྲུང་རྩལ་སེམས་དབའ་ཞེ་སྤང་མཚོག། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་
དག་ཆེན་སོ། །ཞེས་སོ། །ཞེ་སྤང་ཆེན་སོ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བྲུ་བའི་གཏི་ལུག་
ཉམས་སེམས། །གཏི་ལུག་ཉམས་སེམས་གཏི་ལུག་ཆེན་སོར་འགྲུར་རྒྱུ་། །དེ་ཉིད་ལས།
མཚོད་པ་ཆེན་སོ་གཏི་ལུག་ཆེ། །ཚོངས་སློ་ཆེན་སོ་གཏི་ལུག་སེམས། །ཞེས་སོ། །འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ་ཆེན་སོ་ལས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གི་
བདག་ཉིད་མ་རིག་པ་ཉམས་སེམས། །མ་རིག་པ་ཉམས་སེམས་མ་རིག་པ་ཆེན་སོར་
འགྲུར་རྒྱུ་། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་བ་ནས། །སྐྱེ་བ་
འགགས་པས་རྒྱ་ལི་འགག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགོག་པ་ལས་འཁོར་
བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཚོས་མི་མ་སྐྱེན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡན་
ལག་བདེན་དོན་བརྒྱ་གཉིས་སོ་རྣམས་ནི་སྐྱིབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཐོབ་པ་ན་སྐྱིབ་པ་སློ་
བྱུང་བ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱ་ན་
བདུད་བཞི་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ། འགྲུར་བའི་
འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་ཉིད་བདུད་བཅོམ་པར་འཐད་པའི་ལན། དེའི་སྤྱིར་མི་འགྲུར་
བའི་ཡེ་ཤེས་མི་དོར་བར་སློམ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་སོ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་
རྣམས་སངས་རྒྱ་ས་ཉིད་དུ་འགྲུར་ན། འོན་དེའི་ཆེ་འཆི་བདག་དང་སྤང་སོ་དང་ཉོན་
མོངས་དང་སྤྱིར་བྱེད་བདུད་དེ་བཞི་སོ་རྣམས་གཞོམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅིའི་
དོན་ཏུ་མཛད། དེའི་སྤྱིར་འགྲུར་བའི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱ་ས་ཉིད་དུ་

མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་འདིར་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྲུང་བར་འགྲུང་ཏེ། གཉིས་པ་
ལ་བཞི། མི་རོལ་གྱི་བདུད་བཙུན་པས་ངེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག། །བདུད་
བཞིའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ། བདུད་བཞིའི་རྩ་བ་འགྲུང་བའི་སྐད་གཅིག་ཏུ་
བསྟོན། དེ་བཙུན་པས་བདུད་བཙུན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྲིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་
བ་གང་ཡིན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་བྱང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་སྲི་རོལ་
གྱི་བདུད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཙུན་པ་ལྟ་བུར་སྐད་བཞི་དེ་ལྟར་བདེན་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན། བདུད་བཙུན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པ་སྲ་མ་ཡིན་པ་
དང་སྲི་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བདུད་བཙུན་པ་འགའ་པའི་སྲིར་རོ། །འགའ་ཚུལ་
ནི་འདིར་གལ་ཏེ་མངོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་སྲི་ནས་བཙུན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུང་ཏེ། མི་རོལ་གྱི་བདུད་ཀྱི་ཉེ་བར་
འཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་དུ་བདུད་བཙུན་པ་དང་སྲི་ནས་སངས་རྒྱས་
པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རིགས་པ་མཚུངས་པས་འཁོར་བ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་མེད་པར་སྲི་རོལ་གྱི་བདུད་བཙུན་པའི་མཚན་པ་ཅིའི་སྲིར་མི་
བྱེད། ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཅིག་ཅར་ཏེ་མཉམ་དུ་བདུད་བཙུན་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་
ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཅིག་ཅར་ཡང་སྲི་རོལ་གྱི་བདུད་བཙུན་པ་མ་མཚན་དེ།
སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་བཙུན་པ་དུས་མཉམ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་
གང་ལ་གཞོན་བྱའི་བདུད་ཡོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུང་
ཏེ། སེམས་སྐྱེ་བ་པ་དང་བཙུན་པའི་སྲིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གང་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་

ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གཞོམ་བུའི་བདུད་མེད་དེ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདུད་བཞིའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང། ལྷའི་བུའི་བདུད་
ལུང་དང་སྤྱད། རོན་བསྟུ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། རོན་གཞོམ་བུའི་བདུད་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་ཅམ་གཞོམ་
བུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དང་མ་
རིག་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་བདུད་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་
པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ལུང་པོའི་བདུད་དོ། །དག་གི་སྤྱི་བ་པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་
སྐབས་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་རིག་པའི་འཇུག་པ་ནི་ལྷའི་བུའི་
བདུད་དེ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་
ཉེ་བར་ལོངས་སྤོད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལོངས་སུ་མ་བཟགས་པ་གྱིས་པའི་སློ་ཅན་
འཁོར་བའི་ལོངས་སྤོད་མངོན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་བདེ་སྤྱད་ལྷའི་བུས་
བུའོ་སྟམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་རིག་པའི་འཇུག་འདི་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ཆིག་གིས་
འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ཆིག་ནི་གཟུང་རྒྱ་བའི་སྟོབས་
གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་མའི་སྟོབས་དང་ཞེས་
པ་ནས། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་ནི་གོ་སྟོན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་བསམ་པ་འཇུག་པ་མ་རིག་པའི་འཇུག་པ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ཆིག་

གིས་གྲུས་སོ་ཞེས་ཟེང་། དེ་དག་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་བསོད་
 བསམས་དང་སྤྲིག་པ་དག་མ་གཏོགས་པར་སྣང་བའི་བདུན་གྱི་ཚིག་རྣམས་གྱིས་
 བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དགོ་མི་
 དགོར་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སྤར་བསགས་པའི་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཟུང་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་བསམ་ལོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་དུས་སྐྱོར་སོགས་ལས་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡང་མཐོང་
 རྟེ། དང་སྟོང་བ་འཁྲུག་གིན་པའི་དུས་སྐྱོར་ལས་ནི་སྤྲི་ཏ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་མིན་
 ཞིང་། གནམ་སྟོང་ལ་ཀུ་རུའི་ཞིང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་སྟོང་
 རྒྱས་པའི་ཚིག་གི་བེན་གྱིས་འཐབ་དཀའ་དག་ངན་པ་གནམ་སྟོང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་
 གཤམ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱབས་སེང་གི་བྱས་འཛིགས་སྡེ་བཅུ་གསུམ་
 ལ་གཤམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མར་བརྒྱག་པར་གྲུས་སོ། །འཐབ་མོའི་སར་ནི་
 དག་ངན་གྱི་དཔུང་ཚོགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་སེང་གི་བྱ་སྤྲིད་གསུམ་ལ་
 བསྟན་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྤྲིད་སྐྱབ་གྱི་མདའ་ཡིས་སྐྱབ་ཅིང་། དག་ངན་པའི་
 རྩོགས་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་བརྒྱག་པར་འགྱུར་པར་གྲུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་
 དགོ་མི་དགོའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་པར་ཤེས་པར་གྲུམོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་དགོ་མི་
 དགོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འཚེལ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སྟོན་དེ།
 གཟུང་སྤར་སོགས་དང་སྟོབས་གཞན་གྱིས་རང་རང་གི་ལས་ལ་མ་སྟོབས་པར་འབྲས་བུ་

སྟེར་བ་མིན། ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་མཚོད་པ་ལས་སྟེའི་བྱིན་དུ་མཚོང་
བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྟེའི་བྱིན་གྱིས་ལེགས་པ་ཐོབ་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྲིག་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི་སྤྱང་པ་ལེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཞན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་ལས་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །

བཅོམ་སྟེན་འདས་ཀྱིས་ནང་ལའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་པས་ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ། དེའི་ཕྱིར་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་བྲེད་པ་པོ་འགའ་ཡང་
སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་དག་མི་སྦྱིན་མི་འཕྲོག་སྟེ། འཁོར་བ་དག་ཏུ་ལུས་
ངག་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་གང་བྱས་པའི་སྡོན་གྱི་ལས་ནི་འབྲས་བུར་རབ་
ཏུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲུད་པའི་བྲེད་པ་པོ་
བདག་དང་དབང་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེར་ཞིང་འབྲས་བུ་དེ་
འཕྲོག་གོ་སྟེ་ལས་པ་ཞི་སྟོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོ་སྟོས་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་གི་ལུས་
ལ་དཔག་མེད་དགོ་བ་སྟེར་བར་བྲེད་པའི་མི་འཕྲོ་བའི་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་འཁོར་བར་
བྲེད་པ་པོའི་ཚོམ་རྒྱུ་བྲུག་པ་དབང་པོའི་སྡོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་དབང་པོ་སྦྱི་
རོལ་ལ་གཡེང་ཞིང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲེད་པ་པོར་མཚོང་
བ་མ་ཡིན་ཞིང་བྲེད་པ་པོ་གཞན་དུ་ཉོག་གོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེའི་བྱིན་བདུད་
ཀྱང་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་པས་གསུངས་པ། སྤྲིབ་བྲལ་གྱི་སྤྲིད་པ་གསུམ་
གྱི་བདག་པོ་རྗེ་འཆང་གིས་བསང་བ་སོགས་བྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མའི་

སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཞི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་རང་
བཞིན་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་དེ། གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ་ཞི་
རང་གིས་སྤྲང་བྱས་པའི་བཀ་ཆགས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྲོད་བཞིན་ལ།
སྤྱི་བ་མི་ཟད་པ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་མི་བཟང་པ་དཔག་པོའི་རྣམ་པར་སྤྲང་སྟེ། གང་
ཟག་གང་གིས་ཞི་དཔག་གི་ལས་གང་རབ་དུ་བྱས་པ་དེའི་རང་གི་སེམས་ལ་སྤྲང་བྱས་
པའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་གང་སྤྲོད་པ་བཞིན་དུ་ཞི་དཔག་དེའི་འབྲས་བུ་ཞི་བ་དང་དཔག་པོའི་
སྤྲང་སྤྲང་བ་དེ་བསྐྱེད་པ་འདི་ག་རྟེན་དབང་པོའི་སྤྲུལ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་
མིན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྤྲོ་བར་མཛོད་པ་བདེ་སྤོང་དབྱེད་མེད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
ལ་ཡང་སྤྲུལ་འཚལ་ལོ། ཞེས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་བཀ་ཆགས་བཟང་ངན་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཞི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་བདུད་དུ་སྤྲང་བ་སྟེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདུད་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞི། དེས་ན་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་མ་རིག་པའི་
བདུད་སྤྲང་བཅོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞི་ཐིག་ལེ་འཇུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་
བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོའི་བྱའི་བདུད་ཡིན་པར་མཛོན་པར་
བཅོད་དོ། །

བཞི་པ་ཞི། འཇུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤོན་མཚོག་
དུ་མི་འཇུག་པའི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་བཅོམ་ལོ། །འཇུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་
དེ་བཅོམ་པ་ཞི་བདུད་ཀྱི་དབྱེད་བཅོམ་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤྲང་གཏི་སྤྲུལ་དང་
ཁོང་ཁོ་བའི་བདག་ཉིད་མ་རིག་པའི་གཟུགས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཟད་

བར་བྱས་པའོ། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུང་བའི་བག་ཆགས་འགགས་
བས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྐད་གཉི་ལྷན་དང་ཁོང་ཁོ་འགག་གོ། །དེ་རྣམས་འགགས་བས་
མ་རིག་པ་འགག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བཤམ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་འགག་
གོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་བས་སྲིད་བའི་འཁོར་ལོ་འགག་གོ། །སྲིད་བའི་
འཁོར་ལོ་འགགས་བས་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲུང་དོ། །གསུམ་པ་
དེའི་ཕྱིར་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་དོར་བར་སྐོམ་པར་གཤམས་པ་ལ་ལྷ། མཚོག་
མི་འགྲུང་གི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལྷན་ལྷན་བཞུགས། དེའི་དོན་མི་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉམས་པར་བྱེད་ཚུལ། དོ་རྗེ་འདི་བའི་ལྷན་ལྷན་མི་འགྲུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་མི་དོར་བར་གཤམས། མི་འགྲུང་བ་སྐོམ་ཚུལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷང་གིས་
བཤམ། བསྐོམས་པའི་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལྷང་གིས་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་བ་ལོལ་ཏུ་སྲིན་པ་དང་སྲགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
རྣམས་ལས་བཅུད་དམ་ཉིང་ཁུ་སྤྱང་ནས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཙོམ་
ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འདི་བའི་ལྷན་ལྷན་ཉེ་སྲིད་པོར་མཚན་བརྗོད་ལས་བདེ་བཞིན་
གཤམ་གས་པས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་འདིའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ། ལྷ་མ་དམ་
བ་མ་ཡིན་པ། ལེགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་
རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འགྲུང་བར་འགྲུང་ཏེ། ལྷ་མ་
དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལམ་རྣམ་བཤམ་པར་ཉམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་
བར་དག་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་འགྲུར་མེད་ལྟ་བུ་བསྟན། བསྟན་རྒྱུད་ཀྱིས་
འགྲུར་མེད་དུག་བསྟན། མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་རྟོག་ཅེ་འཇིག་པའི་ཐུགས་ཐེག་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་བསྟོན་པ་ལས་ཚོགས་བཅད་
ལྟས་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་སྒྲིམ་པ་གསུངས་པ། སྤྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོགས་སྒྲོམ་བཏགས་པའི་གཟུགས་སྤངས་པ། བཅ་པོ་མིན་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་འདྲི་ནི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་
མེ་ལོང་ལ་བྲ་པའི་ཚེ་གཞོན་ལུ་མ་ཡིས་མ་བཏགས་ཤིང་བཅ་པོ་མིན་པའི་སྤང་
བ་མཐོང་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ལ་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་
ཀུན་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བར་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་པོ་
གཅིག་ལུ་གནས་པའི་མཚོག་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
ཉམས་སུ་སྤོང་བས་ཆད་པ་ཅིའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་
མིན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་རེན་འགྲུང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །དབྱུངས་གསལ་གྱི་མིང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀུན་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དབྱུངས་ཨ་
ཡིག་གི་རིགས་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཡང་ཨ་ཡིག་ནམ་མཁའི་རིགས་ནི་མི་
འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་གནས་སམ་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་
མེད་ཅིང་མིང་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དག་ཀྱང་མེད་པར་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པའོ་

ཞེས་པ་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། མོ་མོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས།
 རོན་དམ་པར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་
 པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་ལ་དེ་མེད་
 པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚན་མའང་མེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སློབ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་དོན་
 གྲུབ་བྱ་བ་ནན་ཉན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་གཞི་གནས་གྲུང་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་
 པས་དག་པ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བགྲོད་པའམ་རྟོགས་
 བྱུང་གནས་པ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཅ་
 གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་ནི་
 སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་འོད་གསལ་བས་ཀུན་ནས་དྲང་བ་བྲ་པབ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 པ་སྟེ་དེ་མཚོན་ལ། འགྲུང་མེད་བདེ་བ་མཚོན་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དག་མཚོན་པ་ནི་བརྒྱའི་མཚན་མ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མཚོན་པ་ནི་རལ་གྱིའི་མཚན་མ། དོ་རྗེའི་མཚན་མ་དག་
 གྲང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྟོག་པས་རྣམ་པར་

དག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་མཚོག་གི་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་རིགས་ནི་རྣམ་
བ་ཏུག་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རིགས་ཏུག་རྣམས་སོ། །གཞན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་ཏུག་ནི་
ཁམས་ཏུག་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་སྤེ་བའི་ཡུལ་ཏུག་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གྲང་
ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་དང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱུན་
སོགས་བཞི་དབྱིངས་སྐྱུག་མ་ཤེས་སྤྱིན་མཁམ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་རྣམས་ཞེས་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བརྗོད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་
བའི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུགས་སུ་གྱུར་བ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་བཅས་པ་ཚིགས་
བཅད་བརྒྱ་ཏུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་དོ་རྗེ་འཛང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་མཐའ་དག་ནི་
འགྲེལ་བ་ལྟར་འོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་དག་གི་གྲངས་ལ་ཉི་མ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་བར་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་ཏུག་ཅུ་གཉིས་
པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་
བུར་གནས། ཞེས་པའི་རྒྱལ་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱང་བ་སྟེ་འོག་
མའི་ཐེག་པ་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱུགས་ཀྱུན་
ཏུ་བཟང་པོ་འཕོ་བའི་བག་ཚགས་སྤངས་པས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚེན་
པོ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་སྐྱུག་པའི་ཚོས་ཀྱུན་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་ཀྱུན་ནས་
སྤང་བར་བྱེད་པ། བག་ཚགས་རྣམ་པར་དག་པའི་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་

གསོག་པ། ལྷོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་འཆང་བ།
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། དུས་གསུམ་ལས་འདས། རོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པ།
 ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུན་མི་འཆང་པས་དུས་ཐམས་
 ཅད་པ། སྤྱི་བ་བ་སྤངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྟུང་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པ། བག་
 ཆགས་མཐའ་དག་སྤངས་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་བྲལ་བ། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པས་སྤོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ། འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང་གི་རང་
 གིས་འཇུག་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་རྟེན་དུ་རྒྱུར་པ། བསམ་འཕེལ་གྱི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 ལྷེད་པ། ཐུབ་པ་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་པ། རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་
 ལྷང་ཡང་ལྷང་བ་ལྷང་མེད་པས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ། གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ། སྤྱ་བརྟན་ལྷ་བྱའི་
 ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་སྲིད་པ་
 གསུམ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ། རྣམ་འཕྲོར་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ་
 སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འདི་ཉིད་ནི་རྣམ་འཕྲོར་
 པས་དོར་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་འདི་སྒོམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་
 ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ། དང་པོར་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་
 གིས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་བཅུའི་མཐར་སྣ་ཚོགས་སྟོང་གཟུགས་བསྒོམ་པར་
 བྱའིང། བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་ནི་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་ཚུལ་གྱིས་
 དབྱ་མའི་ལམ་སྟོང་བ་བྱས་ནས་ནི། འདིན་པས་རྒྱུད་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་ནི་
 རྗེས་འབྲེལ་དང་ཉིང་འེ་འདིན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དུས་སུ་བརྒྱུད་དོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བཞུགས་གཏུམ་མོའི་མེ་
 འབར་བས་སློབ་དང་ལུང་སེལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་པོའི་རྟོ་གི་ཐིག་ལེར་ཐིག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བྱང་སེམས་རྟོ་གི་ཐིག་ལེ་བཞུ་བར་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་བྱོན་པའི་
 ཐིག་ལེ་དང་ཐིག་ལེ་ཡི་གཡོ་བ་དོ་རྗེ་ལོར་བྱ་དགག་པར་བྱའིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉིང་འེ་འདིན་གྱིས་རྟག་ཏུ་རྟགས་ལ་གནས་པའི་ཁུ་བ་ཤེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་
 རྟག་ཏུ་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་གི་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ཁུ་བ་གཤེགས་པར་འགྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་སྤྱུ་རྒྱ་
 འབེབས་པས་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དབུགས་ཉི་མི་ཚོག་
 སྟོང་དུག་བརྒྱ་འགགས་པ་ལས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་ནི་སྟོང་
 རྣམ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དང་དུག་བརྒྱ་གཙུག་ཉིང་གི་འཁོར་ལོར་རྗོགས་པས། གྱི་རྒྱུ་པ་
 པོ་ཞེས་པོས་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབར་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་

༡ མ་གྱི། ༡༥༦བཅུ། བུ་སྐྱ། ༡༡༧ནལ། རྒྱ། ༡༡༥ནལ། བ * བ

ཉིད་འགྲུང་རོ་ཞེས་བ་དང་།

ལྷ་བ་ལ་གསུམ། ཐབས་ལྷུང་འདས་མཚན་མ་མེད་བར་དང་། ཤེས་རབ་
སེམས་དབང་མཚན་མ་མེད་བར་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བཤད། དེ་གཉིས་དབྱེར་
མེད་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུའི་རྣམ་པ་ལྡེའི་བསྟོན་བ་ལས་ཚིགས་བཅད་དང་
པོས་ལྷུང་འདས་མཚན་མ་མེད་བ་གསུངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་སྐྱིབ་བཅས་
ཀྱི་ཐོག་མཐའ་དབུས་ཉེ་སྤྱེ་འཛིག་གནས་བ་མེད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་རྒྱུན་
གནས་བ་དང། དབང་པོ་འགག་པའི་འཆི་བ་དང་། སྲིད་བ་གཞན་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་བ་དང་
ནི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་དང་བི་དང་རོ་དག་དང་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་
དང། དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྲིད་བར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་འགྲུང་བའི་བདེ་
བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གང་ལའང་མི་གནས་པས་མི་
གནས་པའི་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟོག་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་
བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཉི་ཆེའི་རོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་ཡང་མེད་
ཅིང་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་དང་ནི་གསལ་བར་སྤང་བའི་དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་རོ་བོར་མེད་ལ། མཐའ་དག་སྟེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་ཡང་མེད་ལ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཉེར་བཞི་དང་ནི་
ཤེས་རིག་གི་སྤྱེས་ལུང་ཡང་ནི་མེད་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཆིང་བའི་འཁོར་བ་
དང། དེ་ལས་སྐོལ་བའི་མར་མེ་ཤི་བ་ལྷ་སྤུའི་ལྷུང་འདས་དང། བདེ་སྐྱག་བྱེད་བ་
པོར་འདོད་པའི་བདག་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྐྱག་འཚལ་

ལོ། ཞེས་པ་ནི་དོན་རྗེ་སྟེ་ཐབས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་བསྟོན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་པས་ཤེས་རབ་
མཚན་མ་མེད་པར་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་རྣམ་པའི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་དོན་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པའི་རོ་བོར་རོ་གཅིག་
ཅིང་། མཉམ་པ་གཡས་པའི་རྒྱུད་དང་མི་མཉམ་པ་གཡོན་པའི་རྒྱུད་དུ་མར་རོ་
མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གཡས་སྟོང་དང་གཡོན་བྱུང་དང་མཉམ་པར་རྒྱབ་བྱུང་དང་
སྟོང་དང་ལོག་ཀྱན་ནས་སྣང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་ལྗང་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་
ཡང་ཁ་དོག་ཚེན་སོ་སྟོང་པའི་ཁ་དོག་ཚེན་སོ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཏེ། དབྱངས་དང་
གསལ་བྱེད་བྱུང་དུ་ཅན་རྣམས་དང་རིང་སོ་ཅན་ཉི་མ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་སོ་ཅན་སྐྱ་གཅན་
ཉི་དེ་རྣམས་དང་། དེས་མཚོན་པ་ཁུ་རུལ་རྣམས་ཤེས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུལ་
ལྷ། རུལ་ལྷན་སྟོང་སྟོང་བས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོར་མེད་པ་ཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་
བཅས་པར་སྣང་བ་བྱུང་མེད་དང་སྟེས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའང་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་
ཀྱི་སྟེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྟོང་གཟུགས་གང་ཞིག་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་རྟེན་གཅིག་སུ་དབང་སྤྲུག་སུག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་བཟང་
སོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་མཚོག་གི་ཟླ་བ་ཁྱོད་ལ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱན་གྱིས་འདུད་ཅིང་སྤྲུག་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་རྣམས་བཟང་བདག་འདུད་ཅེས་པ་
སེམས་དཔའོ། །དེ་ནི་བརྗོད་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་
སེམས་དཔའི་དོན་དང་བརྗོད་ཐབས་ཤེས་དབྱེད་མེད་པ་ནི་དོན་དེ་སེམས་དཔའོ། །དེ་
ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལེ་ཏུ་ལས་གསུངས་པ། རྒྱ་སྟེས་ནི་

སྐྱོད་གཟུགས་སེམས་དབང་ཡང་ཡིན་ལ། རྫོང་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་བ་དེ་དག་གཉིས་ནི་རོ་གཅིག་པར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་དང་རྫོང་མི་སྐྱོད་བ་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོར་བ། སྐྱུ་གསུང་
ཟུགས་ཡེ་ཤེས་རྫོང་མི་རྣམས་འགྲུར་དག་པ་དང་ཚོས་དང་སྐྱུ་གསུང་དང་དབྱིབས་ཉེ་
རྣམས་བ་བཞི་བ། སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུས་འཁོར་དེ་ལ་ལྷན་འཚམ་ལོ། །སྐྱུས་འཚམ་
བ། བདག་ཀ་ལྷ་བར་ནི་འཇུགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་གྱི་སྐྱུ་ལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། བད་
དཀར་ཅན་ཚུ་སྐྱེས་འཛིན་པ་རང་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱུས་པ། ལེགས་བཤད་
འོད་དཀར་གྱེ་བ་རབ་འགྲུད་མི་འགྲུར་མཚོག་གི་བདེ་བའི་བདུད་ཅི་ཡང་ཡང་
ཐག །སྐྱོད་ནི་སྐྱུ་བའི་གོས་དང་བྲལ་ཞིང་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གོ་འབང་མཚོག་ཏུ་
སྐྱབ་བྱེད་པ། །ཡངས་པའི་རྣམས་དཔྱོད་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཅེ་མོ་ལས་འཛོལ་སྐྱོན་མེད་རྒྱ་
སྐྱར་བདག་པོའི་དབལ། །གང་ཞིག་ཤར་བས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཚིག་དོན་ཀུ་སྐྱུད་ལོད་
པའི་སོ་འབྲེང་གོ་སར་འདིར་སྟོན་ཏོ། །རྒྱས་འགྲེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚེར་
བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འཕྲོ་
ལས་བཅུམས་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

སྐྱོ་བ་ཐང་མཁུན་པའི་མེ་ལོང་རོས་ལ་ཤེས་བུའི་དངོས་ཀུན་ཅིག་ཅར་
གསལ། །བྲགས་པའི་ཚོན་རིས་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་ཉེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གོས་
པ། །ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་སྐྱུ་གསུང་རྗེའི་སྐྱོད་པ་མཛད་བྱུང་འོད་འབར་བྱིད་ཀྱི་སྐྱུ། །ཚུ་མ་

ཁྲིམས་གཙང་མའི་དུ་གྲུ་ལས་མཛེས་པའི་གཏུང་སེལ་རྒྱལ་གྲུང་ཅིག །སྐྱེ་
ཡང་འདྲི་ཞི་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་བརྟགས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་འདིག་
ཉེན་འདིག་དང་ཆགས་པའི་ཚུལ། །སྤྲུམ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཞུགས་པ་དང་བཅས་
སངས་རྒྱས་ཤིང་རྣམས་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་ཚོམ་ཚོམ་པའི་དབང་གིས་ཚོས་བསྟན་
དང་། །བཅུད་ལེན་སོགས་དང་དངོས་གྲུབ་རྣམས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་ཚོས་
གྲུབ་བསྟུ་དང་ཅིས་ཀྱི་མིང་རྣམས་བསྟུ་བའི་ཚུལ། །སྟོང་ཆེན་ལྡན་དང་རྒྱལ་གི་བསྟོད་
བ་རྒྱུད་འདི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་འདུལ་བའི་མདོར་བསྟུས་འདྲིར་བཤའ་བྱ། །

བཞི་བ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་མཚོན་
བྱེད་འདུལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོར་བསྟུས་ལ་གསུམ། མཚོན་པར་བརྗོད་
ཅིང་བཤའ་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྒྱུད་བཤའ་བ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། མདོར་
བསྟུས་ཀྱི་མཚོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་དབུ་མའི་དབུགས་ཀྱི་
གངས་སྟོན་བས་དེ་དང་མ་སྟན་པར་མཚོན་བརྗོད་དང་བཤའ་བར་དམ་བཅའ་བ་
བསྟན་བ་ཐབས་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལཱའི་བདག་ཉིད་མི་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་།
ཐེག་ལེ་སྟོང་བ་ཡི་གེ་རྒྱལ་གི་བདག་ཉིད་ཨེ་ཡིག་རྣམས་བ་ཐབས་ཅད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
ལ་བརྒྱ་དཀར་པོས་བཏུང་ནས་ཨ་སོགས་རྒྱ་བ་དང་ཀ་སོགས་ཉི་མར་རྒྱ་བའི་
དབུགས་འཕོ་མཚམས་སུ་དབུ་མར་ཡེ་གེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་གངས་དང་། ཉིན་
མཚན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ལ་སོགས་བ་ནི་དཔྱོད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ལ་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐབས་ཅད་

བརྟམ་པའི་གནས་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐྱ་བའི་དང། ཉམ་མཁའི་ཁམས་
 ལ་རི་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྤོ་རབ་དང་མཉམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཐབས་
 ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྱུང་བའི་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དང། མོའི་པའི་དབང་གིས་ཚོས་བསྟན་པའི་
 དང། ལུས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དང། མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་དང། ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱ་བ་དང་ཅིས་ཀྱི་མིང་བསྐྱ་བའི་
 དང། ཡིག་ལྡ་ཡིག་ལྷག་གི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པའི་གནས་པ་དང། དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་སྟོན་པ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་གོ་སྐྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟུག །རྒྱང་
 རྒྱ་བའི་རང་བཞིན། རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གཟུང་
 རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ལ་སྦྱར་བ། ལས་གང་ལ་དུས་དང་སྟུག་གང་ཤིས་བརྟམ་པ།
 དབྱ་མའི་ཅ་རྒྱང་ལས་ཅ་རྒྱང་གཞན་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྲུང་ཚུལ། དེ་དག་སྟོང་བྱེད་
 ཟབ་ལས་སྟོམ་ཚུལ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དབྱ་མའི་དབྱུགས་ཀྱི་ས་
 བོན། ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་གི་ས་བོན། དབྱུགས་སྟེད་དང་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེད་སྟེ་སྟེ་དོས་
 གཟུང་བ། རྒྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་མཁའ་འགོ་མར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལི་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལི་ཡིག་དང་ལ་སོགས་པ་ལྷུ་
 རི་ཨི་ཨཱ་ཨི་ཨེ། ཨི་ཞེས་པའི་དབྱུངས་བརྒྱད་པོ་གང་དག་དབྱུངས་ཨི་ཡིག་གི་སྟེད་
 ཏེ་ཡིག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དམན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལྡ་དང་སྟོང་སྟོབས་རྩལ་ལྷན་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལི་ནི་དི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུར་པའོ། །ལྷུ་ནི་
 གཟུགས་ཚུ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུར་པའོ། །དི་ནི་རི་མའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུར་པའོ། །ཨི་

བེ་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཨ་ནི་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཨི་ནི་ཁྱུ་བ་སྣེད་སྣོད་པས་གི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཨེ་ནི་མའི་
 ཁྲིལ་རྩལ་གི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཨོ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྤྱན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དུ་གྱུར་བ་སྟེ་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་རིང་བོའོ། །གཞོན་དུ་མེད་པ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྟོང་
 བ་མཚོན་བྱེད་ཨི་ཡིག་ཤིན་ཏུ་རིང་བོའི་བྱེད་གི་དབྱངས་ནི་གསལ་བྱེད་རྒྱུད་བ་ཏ་
 ཞེས་སྟེ། འདི་ཡིས་དམན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་མ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་
 བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱངས་བྱེད་གིས་ནི་རྣམ་པར་དམན་པ་བྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་
 རྣམས་པན་ཚུན་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་བྱེད་དང་བཅས་པ་རགས་པོ་
 བདུན་གི་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཡོན་ཏན་
 ཀུན་འབྱུང་བ་དག་གི་བདེན་པས་པན་ཚུན་བྱེད་དང་བརྒྱད་བྱེད་དང་བརྒྱད་གིས་
 བརྒྱུད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་ན་དབྱངས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་རྩ་
 རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཅས་པོ་རྒྱལ་དང་མདའ་ལྟ་རྣམས་འབྱུང་ཞེས་
 སོ། །དབྱངས་སྤང་དུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གྲང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་
 མཉམ་པའི་དུས་སྟོར་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་མངལ་ནས་བཅས་མ་ཐག་པའི་དབྱ་མའི་
 དབྱགས་ང་རྒྱལ་བཞི་ཆ་འབབ་པ་རྣམས་གི་ས་བོན་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབྱ་མའི་
 དབྱགས་རྗོགས་པ་དེ་ནས་གཡོན་པའི་རྩའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོག་ཡང་དག་པར་
 རྒྱུའོ། །དེ་ནས་ཡང་དབྱ་མ་དང་། དེ་ནས་གཡས་ལ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་
 དུས་སྟོར་བརྩམས་དང་། འཕོ་མཚམས་སུ་ཡེ་ཤེས་གི་རྒྱུད་རྒྱུའོ། །དབྱངས་རིང་
 པོ་རྒྱལ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་སྟོར་གཉིས་པ་སྤང་ལ་སོགས་

པའི་དུས་སྐྱོར་མཉམ་པ་ལ་ནི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པའི་དབྱ་མའི་དབྱགས་
འབབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་སློབ་རྒྱུ་ལོ། །དུས་
སྐྱོར་འདི་དག་གྲང་མའི་དུས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་པར་བྱའི་བྱིས་པ་རང་གི་དུས་སྐྱོར་དང་།
ཕྱིར་ཞག་རེའི་དུས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

འདིར་གལ་ཉེ་དབྱ་མའི་དབྱགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་པོ་ལོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་
རིམ་བྱིས་དབྱངས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབྱངས་སྤང་དུ་ས་བོན་དུ་སྐྱར་
པའི་དབྱ་མའི་དབྱགས་རྫོགས་ནས་ཨ་ཞེས་སོགས་དབྱངས་སྤང་དུ་ནི་སྣ་བྲུག་
གཡོན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ལྡེ་ལ་སློབ་གིས་བསྐོད་
པའོ། །འདིར་ཡང་ལྟེ་བ་དང་སྤྱིང་ཁ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་ལྡེ་དང་དེ་རྣམས་རིམ་བ་
ལྟར་སའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་དང་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་
སློབ་འབབ་པ་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པ་གཙུག་ཏུ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
རིམ་བ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལྟེ་བ་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་པའི་རིམ་བས་འབབ་
པའི་ཚོས་མཐུན་པས་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་སློབ་འབབ་པར་གསུང་བར་བྱ་སྟེ།
དབྱ་མའི་དབྱགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤང་དུ་དང་རིང་པོའི་དབྱེ་བས་མའི་དུས་སྐྱོར་ལ་
བརྟེན་པའི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་དུས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིས་པ་ལའོ། །འདི་
དག་གི་ནི་དབྱངས་སྤང་དུ་རྣམས་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྐྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱ་མའི་
དབྱགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དབྱ་མའི་དབྱགས་རྫོགས་ནས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་
སློབ་སྐྱེ་རིམ་བྱིས་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་རིང་པོ་རྣམས་མཉམ་པའི་
དུས་སྐྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱ་མའི་དབྱགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། དེ་རྫོགས་ནས་གཡས་

གི་ཅ་ལ་སྤྱད་རིམ་གྱིས་འབབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

སྐྱར་ཡང་ནས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་གཤམ་ཏེ་མངལ་གྱི་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་སོགས་སྤྱེ་
བའི་དང་པོར་མའི་དུས་སྡོད་གྱི་སོགས་འཕོ་བའི་མཚམས་དབྱེ་མར་སོགས་འབབ་པའི་
དུས་སུ་བྱིས་པའི་སོགས་སྤྱེས་པར་གྲུར་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱེས་མ་ཐག་དབྱེ་མ་ལ་སོགས་འབབ་
པའི་ས་པོན་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་གྲུར་ནས་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་པའི་དུས་
སྡོད་གང་རུང་གི་མཐུག་གི་འཕོ་མཚམས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ན་མངལ་ནས་སྤྱེས་མ་
ཐག་པའི་དབྱེ་མའི་དབྱུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱུག་གཤམ་དང་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྡོད་
གང་རུང་གི་མཐུག་གི་འཕོ་མཚམས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ན་སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་དབྱེ་མའི་
དབྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དེ་ནས་གཤམ་ལ་ཡང་དག་པར་འབབ་པའི་རིམ་པས་རྒྱུ་ལོ། །དེ་
ལྟར་སྐྱར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་ཐུང་རིང་ཤིན་ཏུ་རིང་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱིས་པ་སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་དབྱེ་མ་ལ་དབྱུགས་ཡང་དག་
པར་རྒྱ་བར་རིག་པར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་སོགས་བདུན་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་བདུན་
བདུན་སྟེང་མ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དབྱུ་དབྱུ། ཉ་ཡིག་ལ་བསྐྱར་གཞི་གཅིག །བསྐྱར་བ་
བརྒྱད་བཞི་ཆར་མཚོན་བྱེད་ཉ་ཡིག་གཅིག་སྟེ་བརྒྱལ་ཉ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་
བདུན་རིང་པོ་ཡིན་པས་ཞེ་དབྱུ །ཐ་མ་གཉིས་པ་བདུན་མི་ཡིག་གི་སྟེང་སྟེང་ཡིན་པ་
ལས། གཞོམ་དུ་མེད་པ་སྟེད་ཀྱི་དབྱངས་ནི་ཉ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཡིས་དམན་པ་རྣམས་
ནི་སྟེད་དང་བཅས་པའི་བདུན་ལོ། ཞེས་པའི་རིགས་པས་ལ་སོགས་ཉ་ལན་ཉ་སྐྱར་
བ་བདུན་པོར་བས་སྟེད་མ་བདུན། ཉ་སོགས་ཐོག་མའི་ཉ་ཡིག་གཞོམ་མེད་ཀྱི་ས་
པོན་ཡིན་པས་པོར་ཏེ། རྗེ་སོ་བདུན་སྟེད་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་གྱི་སྟེད་མ་བདུན་དང་

རི་ཡི་ག་བཞག་ལ། གཞན་སྣ་མ་ལྟ་བུ་བཞོད་དེ། ཀ་ལྟ་བུ་རི་ཡི་ག་རོ་ཞེས་བས་
 དབྱངས་སྲི་མ་རྣམས་ར་ཡི་ག་ཏུ་བསྐྱུར། དབྱངས་སྲི་མ་རྣམས་སྣ་མའི་སྲོག་ཏུ་
 བཅུག་བས་རི་རྒྱ་རུ་རི་རི་རུ་རི་རུ་ཞེས་བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨི་ཡི་ག་གི་དབྱེ་བ་ནི་
 བསྐྱུར་གཞི་ལྷ་ཡི་ག་དགུ་དང་། སྐྱུར་བྱེད་ཨི་ཡི་ག་བཞག་ལ་གཞན་སྣ་མ་ལྟ་བུ་
 བཞོད་དེ། ཀ་ལྟ་བུ་ཨི་ཡི་ག་འདྲ་ཡི་ག་མ་ཡིན་པ་ལ་ལ་སྟེ་པ་རོ་ལ་དབྱི་བའམ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་བས་དབྱངས་སྲི་མ་རྣམས་ལ་ཡི་ག་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པ། ཨ་
 ལྷི་ལྷུ་ལྷི་ལ་ཡི་ཡམྱི་ཡེ་ཞེས་བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཡི་ག་གི་དབྱེ་བ་ནི་བསྐྱུར་གཞི་
 ཨ་ཡི་ག་དགུ་དང་སྐྱུར་བྱེད་ཨ་ཡི་ག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྣ་མ་ལྟ་བུ་བཞོད་དེ། ཀ་
 ལྟ་བུ་ལི་ཡི་ག་ལ་ཨལ་ལོ་ཞེས་བས་དབྱངས་གཉིས་པ་ཨལ་དང་། ལྷུ་ཡི་ག་
 ལ་ཨི་ཡི་ག་ལ་སྐུམ་པ་ཨོ་དང་རི་ཡི་ག་ལ་ཨར་རོ་ཞེས་བས་བཞི་པ་ཨར་
 དང་། ཨི་ཡི་ག་ཨི་ཡི་ག་ལ་ཨི་ཡི་ག་ལ་ཨི་ཡི་ག་ལ་ཨི་ཡི་ག་ལ་ཨི་ཡི་ག་ལ་ཨི་ཡི་ག་
 ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་འདི་ཡར་བཅད་ཀྱི་སྐྱུར་བྱེད་བྱི་བ་དང་། ཨི་
 ཞེས་པའི་ཨ་ཡི་ག་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་ཏེ་ཨ་ཡི་ག་རྗེས་སུ་རོ་ཞེས་པ་
 རྟགས་པ་ཨི་དང་ཨ་ལྷི་ཨ་ལི་ག་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་ཏེ་ཨ་རྟུང་མཚུངས་
 འདྲའི་ཡི་ག་ལ་རིང་པོར་འགྲུར་ཏེ་པ་རོ་ལ་ཡང་དབྱིང་ཞེས་བས་ཨི་ཞེས་པའི་ཨ་སྣ་
 མ་རིང་པོར་བསྐྱུར་ཏེ་བྱི་མའི་ཨ་བྱིས་མ་རྗེས་སུ་རོ་ཞེས་པས་ཐིག་ལེ་ལྷན་ཀོར་
 དུ་སྐྱུར་བས་ཨི་རོ། །དེའི་བྱེད་ཨ་ཐ་མ་ནི་ཏ་ཡི་ག་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ། གསལ་བྱེད་རྒྱང་
 བར་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཏ་ལན་ཏ་སྐྱུར་བཤོ། །དེས་ན་ཨ་ཨལ་ཨོ་ཨར་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨྱི་
 ཏ་ཞེས་བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨི་ཡི་ག་གི་དབྱེ་བ་ནི། ཨི་ཡི་ག་དགུ་པ་རོ་ལ་ཏུ་སྐྱུར་བྱེད་

ཨོ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱ་མ་བཞེན་བཀོད་ལ། དབྱངས་པ་རོལ་ཏུ་མཚོང་བས་དབྱངས་
དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ། སྐྱ་བ་ལེར་ཡན་ལག་མཚོག་
དེ་ལས་མཐུན་ཏུ་དབྱངས་གྱིས་འཇུག་པ་དག་མ་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
བཤོ། །དབྱངས་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱ་མའི་སློག་ཏུ་བཅུག་བས། ཨོ་སློ་སྐྱ་སྤྱི་མི་མི་མཚོ་མ་
ཞེས་བཤོ། །

དེ་བཞེན་ཏུ་ཨ་ཡིག་གི་དབྱེ་བ་ནི་བསྐྱར་བཞེན་ཨེ་དགུ་དང་སྐྱར་བྱེད་ཨ་མ་
གཏོགས་པ་བཞེན་ཐམས་ཅད་སྐྱར་བཞེན་བཀོད་ལ། ལྷོ་མིན་གྱི་པ་རོལ་རོལ་ཞེས་པ་
ཨ་ཡིག་རིང་གུང་གཉིས་པོར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་གྱུང་བའི་ཆོག་བྲག་ར་ཉིད་ཏུ་འཛོལ་
ཅེས་བ་སྟེ། མདོ་དེས་དབྱངས་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་ར་ཡིག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱར་ལ། དབྱངས་
སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱ་མའི་སློག་ཏུ་བཅུག་བས་ཨ་ཚོ་ཏུ་རྩི་རི་རི་རི་ལེས་བཤོ། །འདིར་ཐོག་
མར་ར་ཞེས་བཀོད་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཨ་ཡིག་སྐྱ་མའི་ཆོག་བྲག་ར་ཏུ་འགྱུར་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བཞེན་རྣམས་ལ་འདར་ཐོག་མར་བསྐྱར་བཞེན་དེ་འཛོག་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་ཨ་ཡིག་གི་སྤྱེད་ཏུ་ཡིག་སློག་མེད་བཅུ་དང་སྐྱར་བྱེད་བཟུང་སྐྱ་མ་
བཞེན་ཏུ་བཀོད་ཅིང་གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དང་རོལ་ཞེས་
བས་དབྱངས་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱ་མའི་སློག་ཏུ་བཅུག་པ། ཏེ་ལྷོ་ཏུ་རྩི་ཉི་ཏུ་ཉི་ཏུ་ཉི་ཏུ་
སློགས་དགུ་ཡིས་དམན་བར་གྲས་བ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་རྐང་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་བཅུ་
ཅ་ཏུག་གོ། །ལུད་ཏུ་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞེན་ཏུ་རིང་པོ་དང་ལེན་ཏུ་རིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་
བཅུ་ཅ་ཏུག་བཞེ་ཚར་འགྱུར་བར་རིག་བར་བྱ་སྟེ་མན་ཚུན་སྤྱེད་དང་བཟུང་སྤྱེད་དང་
བཟུང་གྱིས་བསྐྱར་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་གྱིས་སོ། །

ཕྱེ་བ་རྣམས་ནི་རི་སྲིད་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་ཉི་མ་གྲུང་རི་སྲིད་བར་སྐྱ་མ་ལས་གཞན་
དུས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཅ་གསུམ་ལ་དབྱེས་ཀྱི་སྐྱ་མའི་དབྱངས་གྱི་གངས་
སྐྱར་བཞིན་ཕྱ་སྐྱོར་བཞི་བརྒྱ་རྣམས་སུ་འབྱུང་རོ། །སྐྱར་ཡང་ལྷང་དུའི་དབྱངས་དུག་
དག་གིས་སྐྱ་མ་ལྟར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ནི་ཉི་མ་གྲུང་ནས་མཚན་མོའི་དུས་ཉེ་ཞེས་བ་དེ་ལ་
ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་མཐར་ཐུག་བར་དུས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་བར་ལ་ཅ་གསུམ་ལ་གངས་
སྐྱར་ལྟར་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མོའི་ཕྱི་མའི་བསྐོད་པའི་ཆ་ལ་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་
མཚན་མོའི་ཕྱེད་རི་སྲིད་བར་དུས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་ཅ་གསུམ་ལ་དབྱངས་རིང་པོ་དང་
བཅས་པའི་གསལ་བྱེད་སྐྱ་མའི་གངས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་
དབྱེས་ཀྱི་འབྱུང་དང་འཇུག་པ་རྒྱང་ལ་དེ་དེར་བཟངས་པ་མཁའ་སོགས་དུག་བརྒྱ་
ལྷག་པའི་སྐྱོར་སྐྱུ་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་འབབ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱེས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབྱེས་ནས་སྐྱ་མའི་སྐྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱང་ད་དུག་བཞི་ཆ་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་ནི་མཉམ་བ་གཡས་དང་མི་མཉམ་བ་
གཡོན་བར་བསྐོད་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱང་དབྱེས་མ་དག་ལ་སྐྱར་བར་བྲ། ཞེས་པ་ནི་
འདིར་སྐྱར་བརྗོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་པོ་སོ་སོ་ལ་དབྱེས་པའི་ཐོབ་སྐྱལ་རྒྱང་བ་དང་
བཅས་པའི་གཙུག་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་
དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་མཐར་དབྱེས་བཅུ་
གཅིག་བཞི་ཆ་པོ་དེའི་ཡི་གེ་ད་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དབྱེས་མ་དག་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དུ་སྐྱར་བར་བྲུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིའི་སྐྱོས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱས་བར་

མ་གྲིས་ཉེ་རྒྱ་ཆེར་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཟང་པོའི་འབྲེལ་
 བ་གད་སྟོང་ཐུག་ཏུ་བ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཅིའི་སྲིར་མ་གྲིས་ཞེ་ན། འདིའི་
 སྟོན་པ་གང་གིས་རབ་ཏུ་འབད་བར་བྱ་བ་འདི་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བར་
 རྱེད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་འབད་བ་མ་བྱས་ཉེ། འོན་ཀྱང་ཨ་
 སོགས་ཀ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ནི་བ་སྐྱུ་དང་སྐྱའི་གངས་རི་སྟེང་བར་འབྱུང་བས་
 མཐའ་ཡས་སོ། །གསུམ་པ་དབུགས་ལྟེང་དང་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་སྤྱི་ལོས་གཞུང་བ་ནི།
 དེ་ནི་སྟེང་དང་བཅས་པའི་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་གང་ཡིན་པ་
 དེ་གང་གིས་ལོངས་སྟོང་བ་གསུངས་པ། ལྷི་ལོ་ཞེས་སོགས་ཉེ་འདིར་སྤྱི་ལོ་ཏུ་
 བེ་ཞེས་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གང་ཞིག་རྒྱ་ཚོང་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་
 ལྷུང་པ་དེ་སྐྱ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྟོང་དག་ལས་གཞན་ཏུ་བའི་ལོངས་སྟོང་ཏུ་གནས་
 ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་སྐྱ་གཅན་གྱིས་དུས་དྲུག་གི་དུས་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་སྤེའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཚོང་སྤྱོད་དང་། དེ་བཟེན་དུ་ཉི་མའི་རྒྱ་སྟེང་གི་
 ལོངས་སྟོང་སྟེང་སྟོབས་དང་རྩལ་དང་སྐྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཚོང་གསུམ་སྟེ། ཁྱིམ་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ནས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། ཞེས་པ་སྤྱིར་
 བཏང་ཡིན་ལ་དམིགས་བསལ་ནི་དེ་རྣམས་ལས་སྟེང་དང་བཅས་པའི་བདུན་ནི་
 གདོང་གི་ལོངས་སྟོང་དོ། །རྒྱ་ཚོང་སྟེང་ནི་གདོང་གིས་ལོངས་སྟོང་བར་མི་ལུས་ཉེ།
 དེ་ནི་སྐྱ་གཅན་གྱི་གདོང་གི་ལོངས་སྟོང་ལས་གཞན་ཏུ་བ་མཇུག་ཡིངས་ཀྱི་ལོངས་
 སྟོང་ཏུ་གནས་པའོ། །

སྤྱིའི་རྒྱ་ཚོང་སྟེང་སྟེང་པོ་དེ་ནི་ནང་དུ་རང་གི་ཕུས་ལ་དབུགས་སྟེང་དེ། དེ་ནི་

མངལ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་ལྷ་བ་བདུན་པ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བར་ཉེ་བ་དབྱེས་
 བདག་གི་དབྱེས་སུ་དབྱེས་མའི་ནང་དུ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་དབྱེས་པའི་རྣམ་
 པའོ། །དབྱེས་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དབྱེས་པ་སྤྱིར་དུ་བརྒྱུད་དེ།
 སྤྱི་བཟུངས་ཀྱི་དབྱེས་པ་ཉ་ཡིག་སྟོན་མེད་ཉིད་ཅི་དབྱེས་པ་སྤྱིར་དུ་བརྒྱུད་དེ།
 ཅི་དེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མངལ་
 དུ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མངལ་གྱི་ལྷ་བ་སྤྱི་མ་དབྱེས་པ་ཟུག་
 བཅས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །མངལ་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱི་མ་སྤྱིར་ལྷ་བ་དབྱེས་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིར་བཟུངས་པ་སྤྱིར་དུ་བརྒྱུད་དེ།
 ཅི་དེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཆི་བ་ན་
 ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱིར་བཟུངས་པའི་མཐའ་དག་འོད་གསལ་སྤོང་བ་གང་དུ་ཐིམས་པ་
 སྤྱིར་བཟུངས་པའོ། །སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཤི་བའི་མཐའ་ལྷ་དུལ་རྣམ་ཤེས་འཕྲོལ་ཉེ་བའི་པའི་
 གནས་སྐབས་པོར་ནས་མངལ་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དུལ་དང་འདྲེས་ཤིང་
 བརྒྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷ་བ་དབྱེས་པའི་བར་དུ་
 འདྲེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནས་ལྷ་བ་བདུན་པ་ལ་ལོ་ཉེ་བའི་ནང་དུ་དབྱེས་པ་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་
 ཞིང་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ལ་འདྲེས་པས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་དུལ་མངོན་ཤེས་ཐོབ་
 པའི་མངལ་ན་སྤྱི་མའི་དབྱེས་པ་སྤྱིར་དུ་ཉ་ཡིག་གིས་མཚོན་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འདྲེས་
 པོ། །དབྱེས་པར་སྤྱི་བ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ན་མངོན་ཤེས་སྤྱི་བ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཁའི་
 དབྱེས་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་སྤྱི་བ་རྣམ་ཉེ་བའི་བྲལ་བ་ཅན་གྱིས་
 སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་བྲལ་བ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་སྤོང་དབྱེས་པའི་ཉེ་བའི་རྣམ་འབྱོར་
 དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་གཟུང་འདྲིལ་གཉིས་སུ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་

ནལ་འབྲོར་སློབ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱན་པ་དང་བལ་བ་འཛིན་པའི་
མཐར་འབྲུང་བ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེར་འཇུག་ཅིང་
ལྷགས་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་ཤེས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་དག་པའི་སྐྱུར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་རྫོགས་པའོ།
ཞེས་པ་ནི་སློབ་སྦྱང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྲོར་བ་རྣམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ནལ་འབྲོར་བསྐྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི། ཉི་ཟླའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་གསུང་བ། དེ་སོ་ཉ་མོའི་ཀུན་ཏུ་
སྦྱོད་པར་བརྟན། སོ་ཉ་མོའི་ཀུན་སྦྱོད་གྱི་ཉེན་ཅའི་ཀུན་སྦྱོད། དེ་རྣམས་ཅ་རྒྱུད་ལ་
སྐྱུར་ཏེ་སློབ་དགག་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱེས་པའི་གྱིས་བ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་ཉིའི་ཆ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་སྐྱབ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྤྱི་འོལ་ཏུ་ཏུས་སོ་སོ་ལ་ཉི་ཟླའི་ཆ་
ཉམས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནང་ཏུ་འཕོ་བ་གཡམས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དབྱུ་མའི་
ཆ་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་འོལ་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་སྐྱབ་པའི་ཆ་ཆེས་
རེའི་ལོངས་སྦྱོད་ནི་རྩ་ཚོད་དུག་ཅུང་མ་འགྱུར་ཏེ། དགས་པར་ན་རྩ་ཚོད་གཅིག་
དང་སྐྱབ་པར་ན་རྐང་པ་དང་བཅས་པའི་རྩ་སྤང་དང་དུག་གིས་དམན་ནོ། །དེ་ཡང་ནང་
ཏུ་ཁུ་བ་སྐྱབ་པའི་རྩ་ལི་རྒྱུད་ཉམས་པའོ། ཉི་མར་ལྷག་གང་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་ཆེས་
ཞག་གི་ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཁྲིམ་ཞག་གི་ལོངས་སྦྱོད་ཏུ་མ་ལོངས་པའི་ཆ་ཆད་པས་ཆ་
དེ་ཉི་མས་སྦྱོད་པ་ལ་ཆེས་རེ་ལ་ལྷག་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་གི་ལེ་ཏུ་ལས་སྤར་བརྗོད་
པའི་ཉི་མའི་ཁྲིམ་རེ་སྦྱོད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་རེ་དང་དགས་པར་ན་ཉིན་ཞག་རེ་དགོས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞག་རེ་ལ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་སོ། །འབྲེལ་བཤད་ཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་མཚོག་གི་ཆ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོད་
གི་ཚོས་ཅན་མ་འདི་འདྲར་སྐྱོད་བ་རྩ་གཡོན་པའི་ཆ་ཉམས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོས་ཅན་མ་འདི་ཉི་མ་རྩ་གཡལས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐྱོད་པའི་ཆ་
ཉམས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱར་ཞིང་། ཉི་
མའི་ལོགས་སྤྱོད་ཉམས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཆ་ལ་སྐྱར་བར་བསྟན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། སྤྱིར་བསྟན། ལུན་མཚམས་བཞི་བཞི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ།
ལུན་བརྒྱད་ལ་སྤྱོད་ཚུལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྤྱོད་ཚུལ། དེ་འཁོར་ལོ་སྤོམ་
པའི་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླའི་ཚུ་ལོན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་འདྲིར་ནི་ཞེས་བ་ནས། འཁོར་ལོ་
གསུམ་གྱི་སྤོམ་པའི་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་སོ་དུག་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྷ་བུའི་སྐྱོད་དེ་
རྣམས་རིགས་ལྡན་མ་རྒྱུ་བའི་སྤྱོད་བ་ལ་ལུན་མཚམས་བཞི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
ལུན་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དུས་སྤྱོད་ལྟེང་བ་ཉེར་བཞིའི་དབྱེ་བས་གནས་
གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །དེ་ཉིད་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་བ་དང་ཐིམས་བ་དང་དབང་བྱེད་བ་དང་། བདག་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་རི་
ལྷ་བ་དེ་བཞེན་དུ་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་མ་འཆར་བའི་དབྱེ་བ་དང་།
ནང་དུ་སྤོག་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདྲིར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱིར་བཞི་རྣམས་ལས་གོང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་

དེར་རིགས་ལྡན་མ་ལོངས་སྤོང་བའོ། ཞེས་བ་ནས་དེ་དག་ལས་འདས་ན་རིམ་པ་
ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་སྒྲགས་པའི་སྒོམ་པ་ཉམས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དང་སྒྲགས་
པའི་དངོས་གྲུབ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གཞན་རྣམས་གོ་སྐྱེ་ཞིང་སྲར་ཡང་བཤད་
ཟིན་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱིར་བཏེན་ལྡན་པ་
བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲོ་རྗེ་མཁམ་འཕྲོ་མ་གཙོ་བོའི་བསྐྱེད་ཤིང་ཀྱི་འདབ་མ་དག་གི་
གདན་ལ་གནས་པའི་ཆེ་བདག་གི་གདན་ལ་ལོངས་སྤོང་བ་དང་། དེའི་ཆེ་སྤོང་འདབ་
མ་གཞན་ཀྱི་གདན་ལ་ཐེམས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་བྱང་གི་འདབ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
གདན་ལ་དབང་བྱེད་བ་དང་། ལུབ་ཀྱི་འདབ་མ་སྒྲགས་ཀྱི་གདན་ལ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཚོད་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དུར་ཁོང་ཀྱི་རྣམ་འཕྲོར་
མ་ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
པར་བཞག་སྟེ། མཚན་མོ་སྤེད་ནས་ཉི་མ་གྲུང་གི་བར་དུ་ལུགས་དང་མ་སྐྱབ་པ་
གཡམས་སྐྱོར་གྱིས་ཤིང་དང་སྤོང་དང་ལུབ་དང་བྱང་རྣམས་སུ་སྐྱབ་ཚོད་བཞིའི་དབྱེ་བ་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །ཉི་མ་གྲུང་ནས་མཚན་མོ་སྤེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་
ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱབ་པ་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་དབང་ལྡན་དང་རྒྱུང་དང་བདེན་བྲལ་དང་
མེད་སྤོགས་རྣམས་སུ་སྐྱབ་ཚོད་བཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དུས་སྤོང་སྤེད་པའི་དབྱེ་བས་མཁམ་འཕྲོ་མ་ཉི་ལུ་ཅ་
བཞི་རྣམས་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྲིག་པ་དང་གཞུང་དུས་སྤོང་སྤེད་
པའི་དབྱེ་བས་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁམ་འཕྲོ་མ་བཞི་པོ་རྣམས་གཡམས་སྐྱོར་

གྲིས་ཕྱོགས་བཞིར་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །ཚུ་སྡིན་དང་བུམ་པའི་དུས་སྐྱོར་ཕྱེད་པའི་
དགེ་བས་དཔའ་པོའི་སྐོ་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་གཡོན་སྐོར་གྲིས་མཚམས་བཞིར་
རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་ཉ་དང་ལུག་དང་མཚམས་
བཞིར་སྐང་དང་འཁྲིག་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་དགེ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱའི་འཁོར་ལོ་ལ་
ཕྱོགས་བཞིར་ཀར་ཏ་དང་སེང་གོ་དང་། མཚམས་བཞིར་བུ་མོ་དང་སྐང་གི་དགེ་བས་
ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །ནང་དུ་ཉི་སྟོག་གི་དགེ་བས་སོ་ཉ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བུག་ཡང་དག་
པར་རྒྱ་བ་སྟེ་སོ་བུག་སོ་དེ་ཞུས་ཀྱང་དུས་ལ་དབང་བུད་པས་དུས་ཀྱི་སོ་ཉ་མོའོ། །

ལྷ་པ་ལྷི། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་སྐོ་མ་པ་ལས་གསུངས་པ། དབུ་མ་ཞེས་པ་
ནས་སོ་ཉ་མོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ་འདིར་དབུ་མ་མཚོག་གི་དབུགས་ཨ་མ་རྒྱ་
རྒྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་རྒྱར་མ་ལུས་པ་འགོག་པས་བསྐྱེད་པའི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་དང་། དེ་དང་ཚུར་ལྷན་པ་འོག་གི་བཤའ་བ་དང་གཅི་བའི་ཅ་དང་། ལྷང་
གི་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་ཅ་སྟེ། དེ་ཞུས་སུ་བཤའ་གཅི་ཁུ་ཁྲག་འཕོ་བ་འགོག་པས་
རིགས་ལྷན་མ་སྟེ་རྟོ་རྟོ་པག་ལོ་ཞུས་ཀུན་མཚོག་གི་སྟོང་ཉིན་མཚོད་པར་བྱ་ཞིང་།
སྐར་བརྗོད་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སོ་ཉ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བུག་ཞུས་
མཚོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྟོག་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བས་དང་། ནང་དུ་
སྟོག་འགོག་པས་མཚོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མོ་ཞུས་ཀྱི་གནས་ཅ་སོ་སོ་དང་སྐར་བ་དང་། དེ་
ཞུས་ཀྱི་ས་བོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལྷི། ལྷ་མོ་དེ་ཞུས་ཀྱི་གནས་ནི་འདིར་ལུས་
ཀྱི་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་སྐོར་དང་པོ་ལ་འདབ་མ་བཞི་སྟེ། དེ་ཞུས་ལས་ཤར་གྱི་

འདབ་མ་ནི་བདག་གི་གདན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ནི་སེམས་ཡིན་ཅིང་དེའི་རྟེན་རྒྱུང་
 དག་པ་མཁམ་འགྲོ་མ་ཤར་དུ་གནས་པས་སོ། །ལྟོ་ནི་གཞན་གྱི་གདན་ནོ། །དེ་ཡང་
 བདག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཚོར་བཞི་གཞན་ཏེ། དེ་ནི་མེ་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་པ་
 ལྷ་མ་ལྟོར་གནས་པས་སོ། །རྒྱབ་ནི་སྤྲུགས་གྱི་གདན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་ནི་ལྷན་
 རྒྱུས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་ཁམས་པ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་དག་པ་ཁམ་རོ་ཉི་རྒྱབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གྱི་གདན་
 ནོ། །དེ་ཡང་ལུ་བ་མི་འཕོ་བ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ལུ་བ་རྩུ་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 དག་པ་གཟུགས་ཅན་མ་བྱང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁའི་སྐོ་ནི་དུར་
 ཁྲིད་ཅེ་མོ་འབྲིགས་པ་སྟེ་ཤར་དུ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས་མེར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །བདེ་
 མཚོག་བསྟོད་འགྲེལ་དུ། རྣ་བ་གཡས་དང་མིག་གཡས་གྱི་དུར་ཁྲིད་འདི་ལས་གོ་
 རྒྱུ་ཏུ་སྦྱར་བཞི་གདམ་ང་ཅན་དུ་དགོངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་
 རྗེའི་ཞེས་པ་ནས་བྱང་གི་ཅ་ཨི་ཏ་ནི་ཨར་བྱ་ཏ་སྟེ། རྩོགས་རྣམས་སུ་གནས་པ་རྣམ་
 པ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོགས་བྲལ་རྣམས་སུ་ཉེ་བའི་གནས་བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས།
 མ་ལ་མ་ག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་ཐུགས་འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པའི་ཞེས་པ་
 བས། ཅ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལས་ཀ་མ་རྩུ་བ་དང་ཨོ་ཉི་ནི་ཞིང་དང་། ཉི་ཤ་ཀུན་དང་གོ་
 ས་ལ་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་དང་ལི་རྩ་ཀ་ཚོར་ཉ་དང་། ཀན་ཅི་དང་ཉི་མ་ལ་ཡ་
 ཉེ་བའི་ཚོར་ཉ་སྟེ། དེའི་མིང་དེ་རྣམས་གྱིས་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དབྱེལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་རྣམས་ནི་སྟེ་ཉ་སུ་རི་དང་གྱི་ཉ་དེ་བ་འདུས་པ་དང་།
 སོ་རྩུ་དང་སུ་མ་རྩུ་དེ་བཞི་འདུས་པ། བ་ག་ར་དང་སིན་རྩུ་དུར་ཁྲིད་དང་། མ་

ཅུ་དང་ཀུ་ལུ་ཉེ་བའི་དུར་ཁོང་དེ། དེ་དག་གི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་རྩར་
རིག་པར་བུའོ། ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་
ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་ས་བོན་ནི་མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་ནས་
ལཱ་ཞེས་པའི་བར་ཕྱོགས་གཡས་སྐྱོར་དང་། མཚམས་གཡོན་སྐྱོར་དུའོ་ཞེས་སོ། །ཉ་
རུ་ཞེས་པ་ནས་ཨི་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་སུའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཡས་སྐྱོར་དང་མཚམས་གཡོན་སྐྱོར་དུ་འགོད་པ་སྲུང་བཞིན་ནོ། །སྤིང་
པོའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་ཨ་ཨཱ་ནི་ཤར་དང་རུབ་ཏུའོ། །ཨི་ཨཱི་བྱང་དང་སྟོ་རུ་སྟེ་
སྟོམ་པ་རྩུང་དུའི་ཉེ་རུ་ཀ་ལུག་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕོ་ཉ་མོ་སོ་བླག་
གསུངས་པ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་སྐྱོར་བ་ལས། མའི་བརྒྱའི་ལྷེ་བའི་དབུས་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
སོག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཉིད་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཅེངས་པ་ནི་བདག་ལས་བདག་ཉིད་
སྐྱེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རང་བཅེངས་པ་དང་གྱི་སྲིན་བུ་
རང་གི་ཁ་རྩུས་རང་བཅེངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་སད་མི་གཉིད་ལོག་གི་གནས་
སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་སྐྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
ཞེས་པ་རྒྱ་དང་འགྲུར་མངས་ལ་མེད་དོ། །སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལམ་སྐོ་
གསུམ་གྱི་སེམས་གསུམ་དུ་འགྲུར་ཏེ། བཞི་པ་ཁུ་བ་འཕོས་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་
སྐྱེས་པ་ལ་ཞལ་ཏེ་སྐོ་བཞི་གནས་སྐབས་བཞིའི་སེམས་སུ་འགྲུར་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུང་བ་ཡིས་གསུགས་
 སོགས་ལྡོག་ཁམས་དང་དུག་གི་ལུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་ནི་ཞལ་ཏེ་སྐོ་ལྡེལ་དུག་པ་ཡིད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལ། འདིར་སེམས་
 མེད་སེམས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་འགྲུར་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ནི་དོན་དམ་པར་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པ། དོན་དམ་པའི་སེམས་ལས་
 གཞན་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མའི་བསྐྱེད་ལྡེ་བའི་དབྱུང་ན་
 གནས་པའི་པའི་ཐེག་ལེ་དང་མའི་ཚེག་དུག་སྐྱེ་རྒྱལ་དེ་དག་ཁ་སྐྱོར་བ་ལ་འཕོ་བའི་
 བག་ཚགས་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་སྐྱོར་བ་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཡིས་
 ཀུན་རྗེ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འབད་པའི་ཅ་རྣམས་ནི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་
 སྐོག་དང་ཐུང་སེལ་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཐུན་མཚམས་བཞི་དང་།
 ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང་། དུས་སྐྱོར་བྱེད་པ་ཉེར་བཞིའི་དུས་རྣམས་ལ་སྐོམ་རྒྱུད་གི་
 མཁའ་འགྲོ་མ་པོ་ཉ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ཞེས་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟོག་སྐོམ་
 ལ་དགའ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ་ཞེས་བ་སྐྱེ་
 དེ་ཤིག་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་པོ་འདི་རྣམས་ལ་ནི་སྐོག་འབབ་པ་ལས་དུས་
 གྱི་པོ་ཉ་མོར་བཞག་སྟེ། བྱེས་པ་རྣམས་གྱི་ལུས་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
 ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅ་དེ་རྣམས་སུ་སྐོག་གནས་པའི་བབས་སུ་ཡན་ལག་དུག་
 གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོབས་གྱིས་རྒྱང་རྒྱ་བ་དགག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའི་དོན་
 ཏོ། །གཉེས་པ་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ལ་གཉེས།
 ཅ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉེན་དང་བརྟེན་པར་བསྟན་པ། ཉི་ཟླའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉེས་འགྱུར་མི་
བདག་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་རྒྱ་རྩ་གཉིས་ཏེ། གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
འབབ་པའི་དབྱེ་བས་གནས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་མི་སྤྲེད་མ་ནས་ཨ་མ་རྒྱ་
རྗེའི་བར་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆགས་པའི་སྤྲོགས་དཀར་པོ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་
བས་གནས་སོ། །རོ་མ་ནས་བདུད་བྲལ་མའི་བར་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་
བས་ནག་པོའི་སྤྲོགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། ཡར་ལོའི་ལྷ་བའི་ཆ་ཉམས་པའི་དབྱེ་
བས་སྤར་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱེས་པའི་རྗེ་རྗེ་ལས། མི་སྤྲེད་མ་དང་
སྤྲུལ་སྤྲུགས་ལ། །མརྗེས་མ་གཡོན་མ་ལུང་དུ་ལ། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩ་སྤྲུལ་རྒྱ་རྩ་
གཉིས་ནི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའོ། །རྩའི་གངས་འདི་སྤྲེད་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་བཞེན་
པའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགོ་མ་ནི་འདིར་རེ་ཤིག་ལུང་སེལ་གྱི་རྒྱུད་དང་
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་སོ་གཉིས་པོ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་འདིར་
མཁའ་འགོ་མར་བྱས་པའོ། །མཁའ་འགོ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་
ཁྲབ་སྤྲེད་གཙོ་པོ་དང་བཅས་པ་སྤྲུལ་རྒྱ་རྩ་གསུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏེ་དུ་ཀའི་འཁོར་
ལོའི་མ་འདུས་པར་སྤྲོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསང་བའི་འཁོར་ལོ་
ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་འདི་དག་གྱུར་འདིར་གསང་གནས་
ནས་སྦྱར་བ་དང་། །ཁ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སྦྱི་པོ་བྱ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་
པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། རྩ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མར་སྤྲོ་གསང་གནས་སུ་བྲུག་པ་
ལས་ཁམས་དང་རྒྱུད་འབབ་ཅིང་། ཡ་སྤྲོ་སྦྱི་པོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་ལ་དགོངས་

པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དོ་རྗེའི་སྤྱིར་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ད་ནི་ལོག་གི་སྐོ་ཅན་ཚུ་འབབ་པ་ཅ་
སུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །

སོ་གཉིས་པོ་དེའི་ཉིས་འབྲུང་ནི་ཉེ་བ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཅ་
སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་དུག་ཚུ་ཅ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་སྟེ། བང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱང་འབབ་པར་བྱེད་པའི་ཅ་དུག་ཚུ་དང་སྟོང་པའི་
ཅ་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣལ་འབྱོར་མར་བྱས་པའོ། །གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ལ་སྟེ། ཞེས་པ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱིར་ཁའི་བརྒྱུད་གཟུང་ཅ་བརྒྱད་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་
ནི་གོ་འི་ལ་སོགས་པ་གྱི་དོ་རྗེའི་ཡུམ་བརྒྱད་པོ་དཔྲལ་བར་ཅ་འདབ་བཅུ་དུག་ལ་རྒྱ་
བའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ནི་བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷ་སྟེ། ཉེ་དུ་ག་དང་
ལྷན་ཅིག་བཅུ་དུག་གོ། །གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅ་འདབ་བཞི་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ནི་
མཚུ་མ་ཡའི་ལྷ་ལྷ་སྟེ། གཙོ་པོ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤོགས་
ལའོ་ཞེས་པ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཚུའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གི་
གངས་དང་མཚུངས་པའི་ཅ་རྣམས་ཉེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པར་གྲུང་པའི་རྒྱུད་ནི་རྣལ་
འབྱོར་མ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཚུ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅ་སྟོང་སྤག་དོན་གཉིས་ལ་རྒྱ་བའི་
རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟོང་སྤག་བདུན་ཚུ་ཅ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དབྱེ་བས་ཅ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཉེ། ཅ་སྟོང་
སྤག་དོན་གཉིས་ལ་སྤོག་དང་ལྷུང་སེལ་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་འདྲིར་རྒྱུད་ཉིད་མཁའ་འགོ་
མར་གཙོ་པོར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། ཞེས་པ་ནི་བཙོ་ལྷ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་སྟོན་པ་
མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡུམ་ཡུལ་རྒྱ་མཐོང་ལེས་དོན་གསུངས་པ། དེ་གཞུང་ཅེས་སོགས་ཉེ་འདིར་དེ་གཞུང་དུས་ལེས་པ་ནི་སྟེ་བའི་ཅ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །དེའི་རྒྱུར་རྒྱུས་པའི་མཐར་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཆ་ཆེས་ཞབས་གཅིག་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པས་དུང་ཅན་མར་ལྷ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་མ་ཉམས་པ་ནི་དབྱུགས་ཀྱི་སྟུག་མ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྟེ། དབྱུགས་དབྱུག་དུག་ཅུའི་བར་དུ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་མ་དུང་ཅན་མའི་རྒྱུད་ནི་སྲིད་གསུམ་སྟེ་བ་བྲལ་སྟེད་པར་མཛོད་པ་དེས་དོན་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སོ། །ལྷ་བའི་ཆའི་དབྱུགས་སུ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་ཆད་མན་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟེད་འོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞེས་པ་ཁུ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་སྟུག་རྒྱ་རྣམས་གཉིས་སུ་འགྲུང་དོ། །དེ་ལ་གཅིག་སྟེད་དུ་ཨ་མ་རྒྱ་ཉི་ལ་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལི་ཆ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཡུམ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་འགྲུང་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་སྟེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟུལ་བས་སྟུ་འབྲུལ་ཆེན་སོ། །སོག་ཟད་པར་བྱེད་པས་དུག་ཆེན་སོ། །སྟེ་བའི་ཆེ་སྟེད་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་འགྲུང་བྱེད་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མོའོ། །

སྟུག་རྒྱ་གཉིས་པ་ནི་འགྲུང་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེན་མོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྟེན་མ་རྣམས་ཀུན་མཚོག་གི་སྟེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ། འགྲུང་བའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཤིང་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས།

སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་པས་སྐྱེ་འབྲུལ། སྐྱོས་
 བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆེན་མོ། སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་སྐྱོ་བ་དང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་སེམས་འཕོ་
 བའི་བག་ཆགས་ཉམས་པར་བྱེད་མ་སྟེ། དེ་ནི་ཁྱ་བཟད་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བས་ལུས་
 ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱད་སེམས་གྱི་རྒྱུད་འབབ་
 བ་དུད་ཅན་མ་ལ་གནས་པའོ། །གང་ཞིག་ཉེ་མ་ལ་གནས་དེ་ནི་བརྒྱ་དང་གྲེ་ཞེས་པ་
 ལ་ཉེ་མ་ནི་སྟེང་སྟོག་ལ་གནས་པ་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཅན་པའོ། །དེ་ནི་བརྒྱད་གྱི་དབྱེ་བ་
 སྟེ་སད་མི་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དུལ་ལྡེའི་དབྱེ་བས་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོགས་དང་
 སྟོགས་བྲལ་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། ཞེས་པ་ནི་བརྟགས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ལུས་
 ལ་དབྱུགས་སུན་ཚོད་བརྒྱད་གྱི་ཡོངས་སྟོང་གྱི་མཐར་སུག་པའོ། །སྟེག་མ་སྤར་
 བརྗོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ།
 གཏུག་པའི་སྐྱེ་པོ་མཚོག་ཏུ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་གཞན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་
 བ་དེ་རྣམས་མཐའ་དག་སྤྱིའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ནང་སྤུས་ལ་གནས་པ་ཤེས་པར་
 བྱུང་། ཞེས་པ་ནི་ཅ་ལ་རྒྱུད་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་རྣམ་འབྲུར་མའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་
 བ་དེ་དག་གཟའ་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སྟོང་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གཟའ་རྒྱ་བའི་ཡོངས་
 སྟོང་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རྩ་བའི་རྒྱུད་པ་ལ་སྐྱེ་བཅན་འབྲུག་ཅིང་ཉི་རྩ་འཇིག་པའི་ངེས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟའ་རྒྱ་བའི་ཡོངས་སྟོང་དུས་གྱི་པོ་ཉ་མོར་བརྟན་ཏེ་
 སྟོག་འགོག་པར་གདམས། སྟོག་མ་བཀག་ན་པོ་ཉ་མོས་མཚོག་མི་སྟེར་བར་

གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་གཟའ་དགུ་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་གངས་དང་མཚུངས་པའི་
 མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་གསུངས་པ། སྲེན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་མའི་
 གཟའ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མའི་དུས་ལྷན་གི་དུས་གཅིག་རྫོགས་
 སོ། །ནང་དུ་དུས་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་རྫོགས་སོ། །དུས་སྐྱོད་དེ་ཡང་
 གལ་ཏོག་དང་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་དཀྱིས་འཁོར་བ་ཅུ་འབབ་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས་སོགས་དུས་
 ལྷན་འགྲུབ་ཏེ། གལ་ཏོག་པ་ལ་འགྲུབ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྐྱོད་ལེན་དབུགས་གཡས་ལ་སྐྱེད་པའི་དབྱེ་
 བས་སོ། །དེས་ན་དུས་ལ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སྲེན་པར་ཞེས་བ་སྲེན་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ལ་
 ལྷན་གཟའ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སྲེན་པར་ཞེས་བ་སྲེན་པའི་ལོངས་སྐྱོད་དེ། ལོངས་སྐྱོད་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་ལ་
 ཉིན་ཞག་ཅེས་བྱ་ཞེས་བརྒྱ་ཚོད་བཙོ་ལྡོ། །ལྡོའི་རྒྱ་མའི་སྐྱེད་བཅས་མིག་དང་མིག་གི་
 གངས་ཞེས་བ་རྒྱ་ཚོད་སྐྱེད་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་སྐྱེད་དུ་བརྟུག་ནས་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་
 རྒྱ་ཚོད་ཉི་ལུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པར་སྐྱུར་བ་ནི་སྐྱེད་བཅས་
 ལྷན་དང་རིག་སྐྱེད་དུ་འགྲུབ་ཞེས་བ་རྒྱ་ཚོད་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་བཞི་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་
 ལོ། །དེ་རྣམས་ནི་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་སྐྱུགས་དོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བ་ནི་
 སྐྱུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དུས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིག་དམར་
 ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྐྱུག་རྒྱ་ཞེས་བ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་སྐྱོས་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་བརྗོད་
 བ་སྟེ། རང་གི་དོ་ཕོས་ནི་ས་སྐྱེས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རགས་པར་ན་རྒྱ་བ་ཉེར་གསུམ་
 དང་ཞག་ཏུ་གསེལ་བས་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱ་ཚོད་ལས་ཐོབ་པའི་ལོར་གང་ཡིན་པའི་

དབུགས་མན་ཚད་བསྐྱར་བ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཚུ་སྲང་ཉི་ཤུ་སྟེ་དཀ་ཤུག་ཅུའི་ཆ་ཡིས་
 བསྐྱར་བ་འཁོར་ལོའི་ཚུ་ཚོད་ལས་ཚོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ཅེས་པ་བརྒྱ་
 བཞི་བཅུ་རྒྱམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོོས་མེད་དུ་ངེས་པར་གས་པའོ། ཞིབ་མོར་བཅེས་ན་དེ་
 ལྟ་རོལ་ཚོབ་པ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཚུ་སྲང་ཉེར་གཅིག་དབུགས་གཉིས་དབུགས་ཀྱི་བཅུ་ཆ་
 དབུ་ལྷག་ཅམ་སྟེ། དེ་རྒྱམས་ཤུག་ཅུས་བསྐྱར་ན་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་དང་ཚུ་སྲང་
 ཉེར་དགུའོ། །འདི་གཞེན་ཐུན་མོང་གི་གྲགས་པས་ལྷ་བ་བཙེ་བརྒྱད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 བཞག་པའི་ལོངས་སྟོད་སྟོོས་བཅས་ནི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། ལྷ་སྐར་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་
 ལ་ལྷ་བ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤོས་པས་དགུ་བཅུ་དེ་ཚོབ་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་
 འགྱུར་བ་འདོ། །

འདིར་ཐུན་མོང་གི་ལོངས་སྟོད་གང་དུ་བཀ་ཤིས་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་དམན་པ་
 བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ལས་མེད་པ་དེར་ཉི་མའི་རྐང་པའི་ལོངས་སྟོད་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་
 དམོག་པར་མི་བྱ་བས་བསྐྱན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ལྷ་བའི་ལོངས་སྟོད་ཆེས་ཀྱིས་
 ལྷ་བ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུའི་གངས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་བསྐྱན་པར་བྱ་ཞིང་། བཀ་
 ཤིས་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་ལྷག་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུར་གྱུར་པ་དེར་ནི་དེས་དམོག་པར་
 ལུའོ། །དེས་ན་འདིར་ལྷ་བ་ཉི་ལྷུ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་བཀ་ཤིས་ཀྱི་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
 ཉིན་ཞག་ཤུག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་དག་གོ་ཞེས་པ་རིགས་བཅེས་ཏེ་ཞིབ་མོར་ན་དེ་ལ་
 ཞག་གསུམ་ཀྱིས་དམན་པའོ། །ལྷ་བ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷ་སྐར་འཁོར་ཞེས་པ་འདི་ག་
 ཞེན་ཀྱི་གྲགས་པ་སྟེ་དོན་ལ་མི་འཁོར་བས་དེ་ནི་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མི་འཐད་
 དོ། །དེས་ན་འདིར་གཟུང་དགུ་ལོ་རྒྱམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་

ནམས་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲེད་ཆེས་ཞག་བཙོ་ལྷ་སྐྱ་གཅན་སྲེན་པ་ལྷུང་ལྷུང་
གསུམ་གྱི་སྲེད་ཁྲིད་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་བཟ་ལེས་གྱི་སྲེད་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་
གསུམ་ཉི་མ་མཚུག་རིང་གཟའ་ལྷག་པ་བ་སངས་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲེད་སྲེད་
བསྐྱོམས་བ་ལ་ཞག་བདུན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཞིབ་ཐོར་ན་འདི་བཞི་ལ་ལྷག་མ་རྒྱ་ཚོད་
སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྒྱ་རང་ཉེར་བརྒྱད་དགུགས་བཞི་ཡོད་ཅིང་བཟ་ལེས་ལ་རྒྱ་ཚོད་
སུམ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མི་བགྱང་སྟེ། ཞག་ཏུ་མ་ལོགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟའ་དགུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲེད་ཞག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
བདུན་ཉེ་དེ་ནམས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བརྒྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་རི་ལྷུང་ལྷུང་བ་ལ་
བརྒྱར་འགྲུར་ཉེ་དེར་མ་ཟང་རྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལྷག་བ་དང་
བཅས་བའོ། ཞེས་བ་ནི་དེས་བའོ། །འདིར་སྟོང་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་ཅ་གཡོན་བའི་
ཐོབ་སྐྱལ་གྱིས་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་སུན་བའི་ཡོན་ཏན་ཅ་གཡོན་དང་
དགུ་མའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་ཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་བ་སྟེ་བསྐྱོམས་བས་སུམ་ཁྲི་དྲུག་
སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ལོ་བརྒྱའི་ཞག་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བའི་ལྷག་
ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་ལ་སུམ་ཅུས་བཤོས་བས་བརྒྱད་ཐོབ་བ་ནི་རྒྱ་བའི་
གྲངས་ཡིན་པ། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ནི་ཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ནས་སྐྱེས་གྱི་ཡོངས་
སྟོད་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སྟོང་བ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་གཟའ་ལྷག་པ་བ་སངས་མཚུག་རིང་བཞི་
ཁྲི་མ་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་གྱི་ཡོངས་སྟོད་ལ་མདའ་ཡོན་རྒྱ་བ་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་རེ་བསྐྱོམས་བས་སྟོང་བ་སྐྱལ་མཁའ་གཅིག་ཅེས་བ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་
གཟའ་ལྷ་པོ་འདི་ནམས་གྱི་ཡོངས་སྟོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ལས་མཁའ་མིག་མིག་

དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞེས་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པའི་ཉི་ཤེས་བརྒྱ་དང་རྫོང་མཁམ་གཅིག་གོ། །དེ་
ལྷན་པ་མཚོག་གི་བྱུང་བ་དག་གི་ནི་དག་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་གསུང་གི་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

གང་ཞེས་ཆོ་བའི་དུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞག་དུག་ཅུ་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཚུ་ཚོད་དུག་ཅུ་
ལོངས་སྐྱོད་པ་བསྐྱོམས་པས་མཁམ་མཁམ་རོ་མེ་ཞེས་པ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་པའི་རྫོང་
མཁམ་གསུམ་གྱི་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་དོ། །ཆོ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་དེ་ལྷན་པ་སྐྱེའི་དོ་རྗེ་
དག་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེའི་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་བའོ་
ཞེས་པའོ། །དེར་གཟུང་དགུ་ལོ་དེ་ལྷན་པ་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པར་གྱུར་བ་རོ་དུག་སྐྱེལ་དང་དུས་ལྷན་དག་སྟེ་ཞེས་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
ཅ་དུག་ལྷག་པའི་རྫོང་མཁམ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ།
ཞེས་པ་ནི། དུས་དུག་གི་དུས་གཅིག་ལ་གཟུང་དགུ་ལོ་ལྷན་པ་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུ་
ཚོད་ཀྱི་གངས་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཁམ་འགོ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་གངས་
སོ། །ལོགས་སྐྱོད་དེ་ལྷན་པ་ནི་མཁམ་འགོ་དུས་ཀྱི་ལོ་ཉའི་གཟུགས་ཅན་ནང་དུ་སྟོག་
ཆགས་མཐའ་དག་གི་ལུས་ལ་གནས་ཤིང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་ཆགས་རྒྱུས་ཀྱི་
སྟོག་ནི་འགོག་གེད་མ་སྟེ། དུས་གཅིག་ལ་འབབ་པའི་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གངས་ཀྱི་རྒྱུ་བར་
བཞག་པའོ། །དུས་དུག་ལོ་ལྷན་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དུག་གིས་བརྒྱུར་བ་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་
དང་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་ལྷག་པའི་ཉི་ཤེས་ཁྲི་དགུ་སྐྱོད་པོ། །ཞེས་པ་མཁམ་འགོ་མ་རྒྱུས་
ཀྱི་གངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུང་ཚུ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་ནང་དུ་
ལུས་ལ་འདུས་པར་བཞག་པའོ། །ཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་ངེས་པའོ། །ལུས་ལ་འདུས་པ་

དེའི་སྲིད་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་རྒྱུང་རང་གི་ལམ་གཤེན་དུ་ཞི་རྒྱ་བ་དགག་པར་
བྱས་ནས་དབུགས་དེ་རྣམས་དབུ་མར་དགག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་དབུ་མར་འགགས་པས་ཐིག་ལེ་བཞི་
དང་གནས་སྐྱབས་བཞི་འགག་གོ། །དེ་འགག་པས་གཟའི་རྒྱ་བ་དེ་འགག་ཅིང་། དེ་
འགགས་པས་སྐྱབ་ལེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་ནི་དེས་བའོ། །

གཉིས་བ་ནི། རི་སྲིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། གོ་སྲིད་ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་ནི་རི་
སྲིད་སྲི་རོལ་དུ་གཟུང་རྣམས་དགག་གི་ལོངས་སྤོང་ནང་དུ་རང་གི་ལུས་དང་གཞན་སྲི་
རོལ་དུ་བསྐྱོད་བ་སྟོ་བྱང་དམ་དལ་སྦྱར་གཉིས་ལ་གནས་བ་དེ་དག་ནང་དུ་དབུགས་
རྒྱབ་བ་དང་སྲིར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཚི་བདག་
དུས་ཀྱི་སོ་ཉ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱབ་བྱེད་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་གང་ཡི་བ་དེ་གནས་
ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚོག་དག་སྟེར་བར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་
མི་སྟེར་ཞེས་བའོ། །དེས་ན་དུས་ཀྱི་སོ་ཉ་སྟེ་སྟེ་རྒྱུང་རབ་དུ་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱ་མའི་གསུང་
སྟོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་གི་མན་ངག་ལ་གནས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཀག་ནས་རྗེས་བྲན་
གྱིས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེར་འབབ་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དང་།
ཉིང་འེ་འཛིན་གྱིས་ནོར་བུར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པས་འཛིག་བདེ་
ལ་སོགས་པའི་སྡིག་བ་དང་བྲལ་ནས་མཚོག་སྟེར་བར་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིག་བདེའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཚོག་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བའི་རྒྱང་བ་ལ་སྐྱབ་གཅན་འཇུག་ཚུལ། དུས་སྟོར་གྱི་

དབང་གིས་དུས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་དུག་ལ་ཉི་སྐྱེ་འདྲིན་ཚུ་ལ། གཟའ་འདྲིན་གྱི་ཅིས་
ནང་ལ་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལ་ཉི་མོ་དང་དུས་
དང་མི་པོར་ཅན་ཞེས་པ་སྐྱུར་བརྗོད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཉི་
འགྲུང་དང་འགྲུང་བ་མདའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལྔ་ཅུ་ལྟེ། འདི་དག་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཅུ་གྲུ་འགྲུར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཉི་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་བཟོད་པ་
བཞི་བཞིའི་དབང་གིས་ཉི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་ཉིས་བརྒྱད་
ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པས་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྐྱུན་པ་རྣམས་སོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བགོས་པའོ་ཞེས་པ་དུས་སྐྱོར་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་པ་ཉི་ལྔ་ཅུ་བཞི་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་སུ་འགྲུར་
རོ། །ལྷག་མ་གཅིག་གནས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཉི་ལྔ་ཅུ་ལ་དེ་ལ་ཉི་སྐྱེ་གཅན་འཇུག་པ་ལ་
ཡང་མཇུག་རིང་ཟེ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་གཅན་མཇུག་མ་དུས་མེས་ཟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་
ནང་དབང་པོ་དུག་ལས་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཁམས་དུག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཁྱེད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ངོས་གཟུང་སྟེ་ཉི་སྐྱེ་འདྲིན་པའི་
མཚམས་བསྟན། དུས་སྐྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱུར། ཉི་སྐྱེ་
འདྲིན་པའི་མཚམས་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷན་མཚམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷན་མཚམས་ལ་རྒྱ་ཚོད་ཉིན་ཞག་
དེ་རྣམས་དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་གནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དུས་སྐྱོར་མེ་རེ་ཞེས་

སོགས་ཉེ་དུས་སྐྱོར་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་ཚུལ་ལབ་བ་བ་དེ་
ཚུལ་ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་གཅིག་དུ་གསུངས་སོ། །ནང་དུ་རྩི་ལྷ་བ་
དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲིམ་ཆེ་གཅིག་དང་དབྱུ་གུ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གོ། །ཆེ་བ་གཉིས་དང་དབྱུ་གུ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་ཙམ་དུ་ག་གིས་
དུས་དྲུག་གི་དུས་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་
དུས་དྲུག་གི་དུས་རེ་རེ་ཚུལ་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱིས་ཉི་ལྔ་སྟུག་ཅན་གྱིས་འཛིན་
བ་སྟེ། ཆེ་བ་དང་ཉི་མ་སྟུག་ཅན་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་གཅིག་དུ་སྐྱོར་བའི་དབང་གིས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་
དྲུག་ཅུ་ཚུལ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཟུ་གཉིས་ལན་ལྟར་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ཐོག་མའི་
ཉིན་ཞག་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཉིན་ཞག་གཉིས་བ་ལ་འདུ་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་གཉིས་བ་ལ་རྒྱ་ལུ་བར་དུ་ལོ། །སྐར་ཡང་གཞན་ཉིན་ཞག་བཟུ་
གསུམ་བ་ལ་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་བ་ནས་གནས་སྐྱོད་ལ་རྒྱ་ལུ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་འབྲེལ་
བར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་ལྷ་ལི་ས་རྩུ་མེ་རྩུང་ནས་མཁའི་རང་
བཞིན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཟུ་
གཉིས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ལན་ལྟར་འདོད་དོ། །སྐར་ལེའུ་དང་པོར་ནི་བཟང་
དན་གྱི་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་དབང་གིས་ཆེ་བ་སོ་སོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་རྩུལ་ངེས་
བ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དེ་དང་དེའི་ངེས་བ་མེད་ཅིང་གཟུང་བ་བཟུང་ནས་
དུས་གསུམ་ལ་ཡན་བཙོ་ལྷ་འཁོར་བ་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐོབ་བོ་ཞེས་བ་སྟོན་པས་
དགོངས་བ་ཐ་དད་ལ་སྟོན་པས་མི་འགལ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དུས་གཅིག་གི་ཕྱོགས་སྐྱེད་གཅིག་གི་ས་འོན་ནི་དབྱངས་སྤང་
 དུའོ། །སྐྱེད་གཅིག་གི་ས་འོན་ནི་དབྱངས་རིང་པོའོ། །དུས་སྐྱེད་གཅིག་གི་ས་འོན་ནི་
 དབྱངས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ནི་སྤྱིར་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལོ། །སྐྱེད་
 བའི་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཅན་ལོ། །དུས་ནི་སྤྱན་པའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་ལན་
 རྣམས་ལ་ལྟ་པོ་བསྐྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་ཡང་ན་ཀུན་ནས་སྐྱེད་གཅིག་གཅིག་དག་
 ལས་དུས་རེ་རེའི་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེད་གཅིག་གི་དུས་གང་དུ་སྐྱེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་དུས་དུག་པོ་དག་ལས་དུས་གསུམ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའི་དང་པོའི་སྐྱེད་བ་དེ་ཉིད་ཁོ་
 བ་ལ་འཛིན་པའོ་ཞེས་སྤྱང་ལ། འདིར་སྐྱེད་གཅིག་པོ་དག་ལས་གསུམ་པའི་དང་པོའི་
 སྐྱེད་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པོ། ཞེས་བཅོས་ལ་བཤད་དེ། རྩ་འགྱུར་ལས། སྐྱེད་གཅིག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཞེས་འདོན་བ་ལྟར་པོ། །མཚན་ལ་འདིར་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་ཉིན་ཞག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཞག་རེ་རེ་ཟད་
 བ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆད་པའི་ཕྱིར་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེད་བ་དུག་དང་དུས་གསུམ་གྱིས་ནི་ཉི་ལྔ་གསུམ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་
 རེག་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱེད་བ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་བ་ནི། འདིར་དུས་
 གསུམ་ན་ཉི་མ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དུས་གསུམ་ལས་དང་པོའི་དུས་ནི་སྤྱིར་
 སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཅན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱན་པའི་
 ཚོས་ཅན་ལོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་པའི་མཐར་སྤྱན་བ་སྤྱི་གཅིག་གི་གདོང་འཇུག་

གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོད་པ་བྱུག་ན་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚོན། །ཁམས་བྱུག་གི་
 དབྱེ་བས་སྐྱོད་པ་བྱུག་སྟེ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱོད་པ་བྱུག་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱོད་གཅན་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་མའི་རྒྱ་
 བས་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོད་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་གནས་
 སྐྱོད་ལ་ཉི་མའི་སྐྱོད་གཅན་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་པ་ན་གཟས་འདྲིན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་མར་རོ་
 ཡང་རོ་གཉིས་བསྐྱོད་པས་བ་ལ་ཆེས་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པར་བརྟན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེས་ན་སྐྱོད་པ་བྱུག་པ་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་རེག་པའི་ཡན་ལག་གི་དབྱུས་
 དེར་སྐྱོད་གཅན་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱིས་ནི་སྐྱོད་པ་ཉི་མ་དག་གི་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་དེ་
 འདྲིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཉིན་དང་མཚན་མའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ཉི་མ་འདྲིན་པ་ལ་ཉིན་མའི་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་དང་། སྐྱོད་པ་འདྲིན་པ་ལ་མཚན་མའི་དུས་སུ་སྐྱོད་པས་ལོངས་སྐྱོད་
 པའི་རྒྱ་ཚོད་དེ་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱོད་གཅན་དག་གིས་བལྟས་
 པའི་སྐྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གྲུབ་སྟེར་ཞེས་པ་ཉི་མ་གཟས་འདྲིན་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་
 ཅན་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་གཅན་གྱིས་བལྟས་པའི་སྐྱོགས་ནས་མཚོན་གྱིས་
 བརྟུན་པ་ནམས་ལས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།
 ལྷོ་ཉི་མའི་འདྲིན་པའི་ཅིས་ཀྱི་མན་ངག། །དེས་ནང་དུ་ཡང་མཚོན་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་མོ་ནི། འདིར་གཟུང་འདྲིན་གྱི་མན་ངག་ནི་སྐྱོད་པ་སོ་སོར་ཉི་མའི་ལོགས་
 སྐྱོད་ལ་སྐྱར་མ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་རེ་བྱིན་པས་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྐྱོད་པ་
 བྱུག་གིས་སྐྱར་མ་བཅུ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཚོད་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཁྱིམ་སྐྱོད་
 གཉིས་ལ་སྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་པ་ཆེས་ཞག་རེ་ཆད་ཅིང་དེ་བསགས་པས་སྐྱོད་པ་

ལྷག་ན་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་སྟོ་བཟོད་ལ་ཆད་པས་དེའི་བྱ་ལོན་སྟོ་བཟོད་ལ་ཉི་
 མ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཅུ་ཅུ་ལ་དམན་
 པར་བྱས་ནས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་མི་བའི་ལྷག་ཚུ་ཚོད་ད་གསུམ་སོ། །བྱང་བཟོད་ཀྱི་
 ཆེས་ཞག་གསུམ་ལྷག་པས་དེའི་ལོངས་སྟོན་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི་མ་སྐྱ་གཅན་
 གྱིས་འཛིན་པའི་གཞུང་སྟོད་གི་ལོངས་སྟོན་ཉི་བར་ལ་ཉི་མའི་རྒྱུ་བའི་ལོངས་སྟོན་
 ཚུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་ལོ་དེ་བྱང་བཟོད་ལ་སྐྱིན་པའམ་སྟོ་བཟོད་ལ་དོར་བར་
 བུའོ། །འདི་དག་གྲེད་པ་ལོ་འཕོ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱ་གཅན་གྱི་ཞག་དེ་ཚུ་སྐྱང་
 བཅོ་ལྷ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་ལྷག་ན་ཚུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྷར་ལོངས་
 ཤིང་ལྷགས་སྟོག་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྟོན་བྱལ་བ་ལ་ཚུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་
 ཅུ་ལྷ་དམན་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མས་ཉི་མའི་སྐར་མའི་ལོགས་སྟོན་ལ་སྐྱར་བར་
 བུའོ། །སྐྱངས་པས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ན་ཉི་མ་དེའི་ལོ་འཛིན་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཁམས་ལེར་བརྟན་པ་ལྟར་དོ། །གང་གི་ཆེ་ལྷ་མར་ཁ་ཡིས་ཉི་མ་གཟུང་བ་
 དེའི་ཆེ་ཕྱི་མར་གཟུང་འཛིན་གྱུར་ན་མཇུག་མའི་ལོངས་སྟོན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་ཉལ་འཛིན་པའོ་ཞེས་པ་འདིས་ཉི་མ་གཟུང་འཛིན་པའི་
 མཚན་ཉིད་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་ཡང་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་
 དུས་སྟོར་ལྷག་པ་ལ་ཉི་མ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་འཛིན་པར་རིག་པར་བུའོ། །ཞེས་པ་ཅུ་རྒྱུད་
 ཐེག་ལེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་བའི་རྣམ་འགྲུའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་སོ། །ནང་གི་གཟུང་འཛིན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲུའ་མེད་པ་ཐ་མལ་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོན་ས་ནི་བརྗོད་བར་མི་བུས་
སོ། །བཞི་པ་ལས་གང་ལ་དུས་དང་ལྷ་གང་གིས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། གཟའི་ཞིང་གི་
སྐོན་ས་ལས་འགྲུབ་ཚུལ། ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་ལས་འགྲུབ་ཚུལ། ལྷོ་ལོ་བའི་སྐྱས་
ཐར་བ་མི་སྟེང་བ་ལོ་སྐྱར་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བཟ་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་
གཟའ་རྣམས་ནི་ལུག་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་རྣམས་ལ་ཞིང་ཅན་བདག་པོ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ལུག་ལས་སྐྱེས་སོ། །སྤང་ལ་ལུ་བ་བ་སངས་སོ། །འབྲིག་བ་ལ་གཟའ་ལྷག་
གོ། །ཀར་ལ་ལྷ་བཤོ། །སེང་གེ་ལ་ཉི་མའོ། །བྱ་མོ་ལ་སྐྱར་ཡང་གཟའ་ལྷག་གོ། །སྤང་
ལ་བ་སངས་སོ། །སྤྲིག་བ་ལས་སྐྱེས་སོ། །གཞུང་ལ་སྤྲུགས་བ་ཞེས་བ་སྤྲུང་བཤོ། །ཚུ་
སྤྲིན་ལ་ཉི་སྐྱེས་ཞེས་བ་སྤྲེན་བཤོ། །སྤུམ་བ་ལ་ཡང་སྤྲེན་ཞེས་བ་སྤྲུང་ཡང་སྤྲེན་བཤོ།
ཉ་ལ་སྤྲུགས་བཤོ། །འདི་རྣམས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སྤྲུ་རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྲུང་བྲིས་གྱི་
དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་འཆར་བ་ལ་ཞིང་ཅན་རྣམས་ཏེ་དུས་ཀུན་དུ་བྲིས་སོ་སོ་ལ་
ལོངས་སྤོད་བར་བྱེད་བ་པོ་རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་འདིར་ཞི་བའི་ལས་
ལ་ལྷ་ཉིད་བྲིས་སྟེ། ཞེས་བ་ཞི་བ་ལ་ཀར་སེང་གི་བྲིས་གཉིས་སོ། །རྒྱས་བ་ལ་གཟའ་
ལྷག་གི་བྲིས་འབྲིག་བ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་སོ། །དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་བ་སངས་ཀྱི་བྲིས་
སྤང་དང་སྤང་གཉིས་སོ། །དབྲུག་བ་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་བྲིས་ལུག་དང་སྤྲིག་བ་གཉིས་
སོ། །བསྐྱད་བ་ལ་སྤྲུགས་པའི་བྲིས་གཞུང་ཉ་གཉིས་སོ། །བསང་བ་ལ་སྤྲེན་པའི་
བྲིས་ཚུ་སྤྲིན་དང་སྤུམ་བ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟའ་རང་རང་གི་ཞིང་འདི་དང་འདིར་
ནི་ཞིང་ཅན་སྤྲུང་མའི་ལོངས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་གལ་ཏེ་ཞིང་བདག་གཟའ་དེ་གནས་

བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆ་ལས་དེ་དང་དེ་བུའོ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་གཟམ་གཞན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་སྟོན་པའི་ཁྲིམ་ནི་སྲུང་བརྗོད་པའི་ལས་རྣམས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལོ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞེས་བཞེས་སུ་མཚམས་བཞེས་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་ཞི་བ་ལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱང་གི་ཞེས་དཀར་པོ་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ་དང་པོར་ཞེས་སུ་དང་པོ་ལ་སྟོན་ཏེ་མདུན་ནས་ཤར་དུ་གཙོ་བོར་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་ཞི་བ་ལ་ཞེས་པ་ཞི་བའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བའི་སྐབས་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྲུང་ལས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལ་སྐྱར་བ་སྐྱོ་ནས་སུ་ཚོད་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །དཀར་དང་སེར་མཚུངས་སུ་ཚོད་དང་གང་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་སུ་མཚམས་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སུ་ཚོད་གཉིས་པ་ལ་རུབ་ཀྱི་ཞེས་སེར་པོ་དང་བྱང་གི་ཞེས་དཀར་པོ་སྟེ་བསྐྱེས་པའི་ཞེས་ལས་ནི་སྟོན་ཏེ་ཤར་དུ་གཙོ་བོར་འགྱུར་ཏེ་དཀར་སེར་བསྐྱེས་པ་རུབ་བྱང་གི་ཞེས་ཀྱི་ཁ་དོག་དེས་རྒྱས་པ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །རུབ་ཀྱི་ཞེས་སེར་པོ་ཉི་མ་གྲུང་ནས་སུ་ཚོད་གཅིག་ལ་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ཡིས་མེ་ཡི་སུ་ལ་ཞེས་པ་སུ་ཚོད་གཉིས་པ་ལ་ཤེངས་པའི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྒྱ་གཏེར་སུ་ཚོད་བཞི་བ་ལ་སེར་དང་ཉི་མཚུངས། ཞེས་པ་རུབ་ཀྱི་སེར་པོ་དང་སྟེ་དམར་པོ་བསྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་གཙོ་བོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡིས་ཚོངས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སུ་ལ་སྐྱེའི་ཞེས་དམར་པོ་གཙོ་བོར་འགྱུར་ཏེ་དབྲུག་པའི་ལས་ལའོ། །སུ་དུག་པ་ལ་སྐྱེའི་ཞེས་དམར་པོ་དང་ཤར་གྱི་ཞེས་ནག་པོ་

བསྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ཡིས་དབང་དུ་བྱ་བ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བསད་པ་ལ་ཤར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་ནག་སོ་སྟེ། སེ་བོ་ལའོ་ཞེས་པ་མཚན་སྟེང་
 ཅས་བཅམས་ནས་སུན་ཚོད་བདུན་པ་ལའོ། །བསྐྱད་པ་ལ་ཤར་གྱི་ཞལ་ནག་སོ་དང་
 བྱང་གི་དཀར་སོ་བསྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་འདིར་སྐྱལ་ལ་ཞེས་པ་སུན་
 ཚོད་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མོའི་མཐའ་ནས་ཉི་མ་འཆར་བའི་མཐའ་སྟེན་ལ་ལས་
 བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཚེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སུན་ཚོད་
 འཁོར་བའི་དབྱེ་བས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞལ་བརྒྱད་པར་སྐྱལ་བ་དེའི་ཚེ་སུན་མཚམས་
 བཞིའི་དབྱེ་བས་ཞབས་བཞི་དང་སུན་ལྷན་གྱི་དབྱེ་བས་སྟག་བཅུ་དུག་ཏུ་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་སོ། དེ་ལྟར་ཉིན་མོ་ལ་སྟག་བཅུ་དུག་གི་དབྱེ་བས་ལས་བརྒྱད་སོ་རྣམས་
 ཉེ། མཚན་མོ་ལ་ཡང་སུན་ཚོད་སྟེང་གི་དབྱེ་བས་ལས་བརྒྱད་སོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 པ་ནི་དེས་པའོ། །ཡང་ན་སུན་མཚམས་བཞིའི་དབྱེ་བས་ལས་བཞི་སྟེ། སྔ་འོའི་སུན་
 མཚམས་ལ་ཞི་བའོ། །ཉི་མ་རུབ་པ་ལ་དགུག་པའོ། །ཉི་མ་གྲུང་ལ་མེད་ས་
 པའོ། །མཚན་མོ་སྟེང་ལ་བསད་བའོ། །འདིར་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་བརྒྱད་པའི་
 ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ལུས་ནི་སྟག་གཉིས་མ་སྟེ། སྔ་འོ་དང་སྟེ་འོའི་སུན་མཚམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ནི་ཞབས་གཉིས་སོ། །ཉི་མ་གྲུང་ནས་མཚན་སྟེང་ནི་སྟག་གཉིས་
 སོ། །ཉིན་མཚན་མཐའ་དག་ནི་ཞལ་ཞེས་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོམ་པའི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནས་ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱེས་བསྟན་ཉེ།
 ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་རི་བོང་ཅན་ཞེས་བྱ་འགྱུར་ལྟར་ཉེ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་
 མཁའི་རང་བཞིན་འཁོར་ལོ་སྟེ་དང་རི་བོང་ཅན་གཡོན་དང་ཉི་མ་གཡམས་དང་ལྟ་སྟེ།

གཅན་ཉེ། འདི་རྣམས་ལ་སོག་ནི་ལོངས་སྐྱོད་བར་བྱེད་པ་པོ་མེན་ཞིང་། ས་སོགས་
 འདི་རྣམས་ལ་སོག་གི་རྒྱུ་ལོངས་སྐྱོད་བར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ལས་
 དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུའི་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱོད་པ་མིན་གྱི་བདག་ནི་ལོངས་སྐྱོད་
 པ་པོ་དང་ལོངས་སྐྱོད་པའི་རྒྱལ་ཞེས་སེམས་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བ་དེ་
 དག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་ཞེན་ཅིང་རྗེས་སུ་
 ཚགས་ཉེ་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཐར་བ་ནི་གཟུང་དང་ལག་
 འགྲོ་སྐྱོད་དང་ལྷ་རྣམས་དག་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་བར་སེམས་མོད་
 གྱི། །དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གི་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིད་དབྱ་མར་རྒྱུང་ཞུགས་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞི་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་ནི་སྣང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དབྱ་མའི་རྒྱུང་
 དང་ཅ་ལས་རྒྱུང་དང་ཅ་གཞན་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བཞི། རྒྱུང་དང་
 ཅ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ། ཁམས་བསྐྱུང་བའི་རྣམ་དག། དབྱུགས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་ཉེ་
 ཟབ་ལས་སྐྱོམས་བར་གདམས་པ། གཟུང་རྒྱ་བ་དབྱ་མར་འཇུག་ཅིང་དེ་ནས་འཕེལ་
 ཚུལ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱ་མའི་རྒྱུང་ལས་དབྱུགས་འཕེལ་ཚུལ།
 དུས་ཀྱི་ཅ་སྡེ་ཚན་གྱི་དབྱེ་བས་འཕེལ་ཚུལ། ཅའི་དབྱེ་བའི་རྣམ་དག་བསྟན་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་བྱིས་པ་སྐྱེས་པའི་དབྱ་མའི་
 དབྱུགས་རྟེན་བཅས་ར་རྒྱལ་རྗེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དང་པོའི་དབྱུགས་རྟེན་མ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཉི་ལྔའི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བ་སྡེ་དེའི་ཚོས་ཅན་

ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྲིད་རྫོ། ཞེས་པ་དབུགས་དང་པོ་
 འདི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་ནས་ཉི་ཟླའི་
 ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ནས་རྣམ་གསུམ་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་
 ཞེས་པ་སྣོད་སྣོད་པས་ཀྱི་དབང་གིས་དབུགས་གཉིས་པ་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་ཀྱི་དབང་
 གིས་གསུམ་པའོ། །ལུན་པའི་དབང་གིས་བཞི་པའོ། །དེ་རྣམས་ལས་སྡུ་མ་ཡོན་ཏན་
 མེད་པ་གངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་སྡུ་མ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དབུགས་
 གསུམ་ཀྱི་གངས་སུ་བགང་བར་བྱ་སྟེ། སྡུ་མ་ནི་སྲི་མ་གསུམ་ལ་ཁུབ་པར་བྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྫོ། །སྦྱར་ཡང་སྣོད་སྣོད་པས་དང་རྒྱལ་དང་། ལུན་པའི་རང་
 བཞིན་དབུགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་སོ་སོར་ཡུལ་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དབང་
 གིས་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་སྡུ་སྡུར་འབྱུང་ཏེ། དེས་ན་ཆེས་ཞེས་བྱ་བ་དབུགས་བཅོ་
 ལྷའོ། །དབུགས་བཅོ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་སྦྱར་ཡང་ལུས་རག་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སུམ་
 འབྱུང་དུ་བརྒྱུད་བ་ནི་འབྱུང་བ་རྩ་གཏེར་གངས་ཞེས་པ་བཞི་བརྩ་ཅ་ལྷའོ། །སྦྱར་
 ཡང་ཞེས་པ་ནས་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྩ་བའི་
 རིམ་པའི་སྡུ་རྒྱུད་དང་ཉི་མའི་རིམ་མིན་གྱི་སྡུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྲི་རྒྱུད་ལ་དཔ་བ་
 དང་། རྩ་བའི་རིམ་མིན་གྱི་སྡུ་རྒྱུད་དང་ཉི་མའི་རིམ་པའི་སྡུ་རྒྱུད་ལ་འཁྲུག་པོ་དང་། སྲི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དང་བྱ་ལོན་འཕེལ་
 བ་དང་འགྲིབ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ནི་རྩ་ཚོད་
 བྱེད་ཀྱི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ཞེས་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཚུའི་གངས་སོ། །

སྦྱར་ཡང་ཉེས་འབྱུང་རྣམས་ཅི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ཏེ། རྩ་ཚོད་ཀྱི་གངས་

སྤུལ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྣམས་སྤྱེ་འགྲུང་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་
 ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་ལས་སོ། །ཚུ་ཚོ་ད་གཅིག་པོའི་དབྱུགས་དེ་ནི་གྱིས་
 པའི་གཡོན་ནམ་གཡལས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་འབབ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་
 གསུམ་དང་ཚུ་གཉེར་ཉེ་བཞི་དང་མངའ་སྟེ་སྤྱེ་ཞེས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་དུས་ཉེ་
 དྲུག་དང་རེ་སྟེ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་གཟའ་སྟེ་དབྱུ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའི་ལྷན་གྱི་ཙ་དབྱེ་མ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་འབབ་
 པར་བྱེད་པ་འདི་འཕེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཡོན་དང་གཡལས་སྤྱི་ཉིན་མཚན་གཅིག་ཉིད་
 ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་རྒྱས་པས་འཕེལ་ལོ། །མཚམས་དེ་ནས་སྤྱེ་བའི་
 རབ་དབྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྤྱི་ཚིགས་བཅད་སོ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བར་བརྗོད་
 པའི་ས་བོན་ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་བ་དབྱུངས་བཅས་རྣམས་དང་། ཚུ་སྤྱིན་ལ་
 སོགས་པའི་དུས་སྤྱོད་སྤྱི་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་ཉིན་ཞག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྣམས་ན་དང་ལྷ་ལ་ན་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་གིས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་སྤྱེ་བའི་ཙ་ནི་འདི་གཉེན་གསུམ་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ་ལྷན་གྱུན་ནས་གང་བར་
 བྱེད་དེ། ལྷན་གང་ན། ཙ་སྟོང་ཐམ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་གང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་
 མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་
 བར་དུ་རྒྱ་བ་ལས་ཞེས་པ་ལྷ་ལ་ན་དང་རྣམས་ནའི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་རབ་དུ་རྒྱ་བ་ལས་
 འགྲུང་ཏེ། གཡལས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱེ་དབྱེ་མར་འབབ་བ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་
 དབྱུགས་འགྲུང་བ་ལས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བའི་ཙ་འཕེལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །

བའི་གནས་རོ་མའི་ཆ་སྟེ་མགྲིན་པའི་སྟེ་བར་དགུ་མ་ལ་བསྐྱོར་བ་ཡང་རོ། །བརྒྱད་ཀྱི་
 སྟེ་ཚོན་ནི་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ག་ཅུ་ཆ་བཞི་སྟེ། རྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ག་ཅུ་
 འབབ་བར་བྱེད་པ་དུ་ག་ཅུ་དང་སྟོང་བའི་ཆ་བཞི་ལོ། །དགུའི་སྟེ་ཚོན་ནི་དགུ་དགུ་བརྒྱད་
 ཅུ་ཆ་གཅིག་གོ། །བཅུའི་སྟེ་ཚོན་ནི་བཅུ་བ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱའོ། །དེ་དག་གྲང་རྒྱང་ལག་ལ་
 གནས་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ཆ་སྟེ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ག་ཅུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་
 རོབ་པའི་བརྒྱ་ནི་བཅུའི་སྟེ་ཚོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ཅུ་ནི་དགུའི་སྟེ་ཚོན་གྱི་ཆ་སྟེ་
 དེའི་གཅིག་ནི་དལ་བ་སྟེན་པའི་སྐྱེ་གནས་སྟེ་སྟེ་མའི་རིགས་བས་སྟེ་བའི་དགུ་མ་ལ་
 བསྐྱོར་བའི་ཆ་ལོ། །

འདིར་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་གནས་ཀྱི་ཆ་སྟེ་བའི་ཆ་ལེ་བཞིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲུང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལེས་གཟུང་རྣམས་ཞག་དེའི་རྒྱ་ཚོད་དུ་ག་ཅུ་ལ་དབང་
 བྱེད་པ་སྟེ་ལྷན་ནང་དུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ག་ཅུ་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ། །དགུ་དང་
 བཅུའི་སྟེ་ཚོན་འདི་རྣམས་ལས་དལ་བའི་སྐྱེ་གནས་ལོར་བ་ནི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟུལ་གྱི་ཚོས་ཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་རོ། །དེ་ལ་
 བང་དུ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཁྱེད་པའི་ཚོས་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་བསྟན་པས་
 ཉིས་འགྲུང་དུ་གྲུང་བ་ནི་སྟེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་ཚིག་གི་སྟོགས་རྣམས་སྟེ་གནས་པའི་
 ཆ་རྣམས་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པར་ཅའི་གྲངས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 དུ་གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟེ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལོ། །དེ་ལ་བ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 དུ་རོ་རྗེ་ལ་བཅུ་དུ་ག་ལི་ཆ་ལོ། །གཙུག་ཏོར་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རོ་རྗེ་ལོར་ལུའི་ཆེ་
 ལོ་ལ་ཆ་བཞི་སྟེ་བསྟོམས་པས་སྟེ་ཚོན་གྱི་ཆ་དུ་ག་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཆ་བཞིས་སྟེ་སྟེ་

ཀུན་ལ་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་ཇི་སྲིད་རིག་བྱེད་སྐྱེལ་དང་མེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ལོ་
གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཉི་ལུ་ཅ་བཞི་དང་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རྩེ་དེ་བཅས་སྟེ་
བའོ། །དེ་ལྟར་སྲི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེལ་དེ་བཅས་ལོ་གཅིག་དང་། ཞབས་གཉིས་
ཀྱིས་བཟོད་པ་གཉིས་དང་། མགྲིན་པ་གསུམ་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དང་། སྤག་པ་རྩུག་
གིས་དུས་རྩུག་དང་། དཔུང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷག་
ཉེར་བཞིས་ཕྱོགས་ཉེར་བཞི་དང་། སོར་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་རྩེ་ཉིན་ཞག་སུམ་
བརྒྱ་རྩུག་རྩུག་གི་དེ་བཅས་ལུས་ལ་ཅའི་དེ་བཅས་ལྟེ། གཉིས་པ་ཀྱི་རྗེ་རྟེ་ལྟ་
བུ་ནི་ཞབས་བཞི་ནི་སྤྱན་མཚམས་བཞི་དག་པ་དང་། ཞལ་བརྒྱད་ནི་སྤྱན་ཚོད་
བརྒྱད་དག་པ་དང་། ལྷག་བཅུ་རྩུག་ནི་སྤྱན་སྟེད་བཅུ་རྩུག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཅས་སྟེ་བ་
ལུས་ཀྱི་ཅ་རྣམས་གྲུབ་པས་སོ་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ཞལ་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱི་རྗེ་རྟེའི་ལུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་དུས་དེའི་
སྦྱོར་བ་ལས་ངེས་པར་ལྷག་གཉིས་ན་གི་གྲུག་ཐོད་པ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་
འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ལོའི་དག་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་
སོའི་དག་པས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཉིན་མོ་དག་པ་གི་གྲུག་དང་། མཚན་ལོ་དག་པ་
ཐོད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཁམས་དགུའི་འཁོར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་ལུས་བདེ་ཆེན་
བསྐྱུང་ཚུལ། བསྐྱུང་བྱ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབངས་པར་
བསྐྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཀ་སྒྲིབ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་
 བྱེད་སྲུང་ལྷ་རྣམས་དང་། ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་བཅོ་ལྷ་སྟེ། འདི་རྣམས་
 བསྐྱོམས་པ་ནི་བཞི་བཅུ་ཙུ་ལྷ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཚོན་རྣམས་ནི་ལྷ་བའི་ཡོན་ཏན་ལུ་
 ལྷ་དང་། བཅོ་ལྷ་པ་ཚོན་གསུམ་ནི་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ཞེས་
 པ་དབྱངས་སྲུང་དུ་ལྷ་དང་རིང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་བའི་ང་ལ་སོགས་པ་སྲུང་ལྷ་རྣམས་
 དང་། ཐེག་ལེ་རྣམ་བཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལྷ་དང་། ཐེག་ལེས་
 བརྒྱན་པ་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་བཅད་པས་བརྒྱན་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བསྐྱོམས་པས་བཅོ་
 ལྷ་སྟེ། དེ་ལྷར་དབྱངས་སྲུང་རིང་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་པ་ཡིག་གི་མཐར་སྲུག་པ་སྲུང་ལྷ་
 ལ་སྲུང་བས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་བཅུ་པ་སྲུང་ལྷ་དང་། བན་ཚུན་
 གསལ་བྱེད་དབྱངས་བཅས་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ཨ་ཡིག་གི་
 མཐར་སྲུག་པ་ལྷ་ལ་དབྱངས་སྲུང་རིང་དང་ཐེག་ལེ་ཆེག་བྲག་གིས་བྱེ་བའི་དབྱངས་
 དབྱུ་བཅུའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྲུག་པ་བཅོ་ལྷ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྷར་གསལ་བྱེད་དང་
 དབྱངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་བསྐྱོམས་པས་མདའ་དང་ཚུ་གཏེར་བྲངས་ཞེས་པ་བཞི་
 བཅུ་ལྷའི་རྒྱུ་མར་འགོག་པ་ལས་ལུ་ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་
 མཚོང་བའི་དབང་གིས་སྐྱུ་གསུང་སྲུགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས་
 གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྲུང་བྱེད་དེ། གཙོ་བོ་དེ་ཡང་མི་འགྲུང་བདེ་
 བར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལུ་ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་དུ་བ་ལ་
 སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དག་པའི་མཚོན་མ་རྣམས་སོ། །འདིར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་ལས་ཐོག་མ་རང་ཡིག་གི་འཁོར་ལོ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མེ་སྤྱིའི་སྤོང་བ་དང་། ཉན་དུ་ལུས་ལ་བ་སྤྱིའི་རྩེ་
མོ་ལ་དགོད་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤོང་དུ་ངོ། །ཤར་དུ་རིའོ་ཞེས་བ་ནས། སའོག་དུ་ངོ་
ཞེས་པའི་བར་ཉེ། དེ་ལྟར་དབྱངས་རྒྱང་རིང་དང་ལྡན་པར་ཡིག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟ་ག་ཁ་ག་རྣམས་རེ་རེ་འད་དབྱངས་བརྒྱས་སྤེ་པའི་འཁོར་ལོ་སྤེ་
ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་ཁམས་ལའོ་ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རི་ཨི་ཨ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
རྒྱག་རྒྱག་དུ་སྤེ་བ་ཅི་བས་རྒྱག་ལ་དགོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་སྤྱར་བར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་བ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཁྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཁམས་དགུ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་
རྣམས་ལ་དགོད་བྱའི་ས་བོན་རྣམས་སོ། །བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བཞོད་བ་དེ་ནས་
བསྐྱར་བྱ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྩེ་རྩེ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཁྲ་བའི་དབྱས་སུ་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷགས་པ་ཐབས་སུ་སྤེ། དེ་ཉིད་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་རབ་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
དོན་ཉོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་ལྗེའི་སྣོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་སྣོང་བ་སྤེ་
བརྒྱད་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་གཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་མཚན་མའོ། །དེ་ནས་ཆ་
སྤེ་སྤོག་དང་ཐེག་ལེ་མཐོང་བ་རུས་མ་བརྩའོ། །དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཉོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉི་མ་སྤེ་ཤེས་རབ་སྣོང་གཟུགས་ཨེ་ཡིག་ལ་གཙུག་པོ་
མཚོག་གི་རེ་བོང་ཅན་གྱི་ཆ་སྤེ་ཡིག་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྩ་རྒྱག་རིག་པའོ། །ཐབས་
དེ་ཡིས་འཁྱུད་བ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣོང་བ་རྣམས་
གཟུགས་ཅན་མ་སྤེ། ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་

ལྷར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྐྱོར་བའི་སྣ་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་
 ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཞེན། འཆི་མེད་རྣམས་ཉེ་སྤྱོད་བ་དང་ཟླ་བ་དང་
 འཆི་བ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་སྣ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་། ཡུལ་
 ཏུག་དང་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ཏུག་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་དང་།
 སྐྱ་གཅན་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་ཅ་གསུམ་བཅེངས་པ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྲུལ་བྱ་
 བར་འོས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །གསུམ་
 བ་ལ་བཞི། དབྱ་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གྱིས་དབྱུགས་གཙོ་བོའི་ཕྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་རྒྱུར་
 བརྟམ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་འཁོར་ཚུལ།
 དབྱུགས་རྒྱུ་བ་བཅད་མ་བཅད་གྱིས་འཁོར་འདས་སུ་བཞག་པ། དེས་ན་རྒྱུད་དང་
 ཐིག་མེ་འགྱུར་མེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོམས་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལོ་སྤྱིའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་བཤད་ན། དེ་ལྷར་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཅ་ནི་སྣ་མོ་ཨ་མཇུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འོ་བོ་དུད་ཅན་
 མ་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ཡུལ་ལྷ་སྤེ་བརྒྱད་པོ་ནི་ནང་དུ་རུས་མ་བརྒྱད་
 དང་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་གསུམ་དང་དུས་པའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྷ་སྤེ་
 སྤྲུལ་རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་སྤེ་དེ་རྣམས་གནས་ཁམས་གསུམ་ནི་མཚོག་དུ་
 འཛིགས་པའི་སྤྲུལ་བཟུལ་གྱིས་གཟེར་བར་བྱེད་ཅིང་ཁྲོ་བོ་སྤེ་མ་དག་པའི་སེམས་
 ལས་རབ་དུ་སྤྱེས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སོ། །གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་ནི་རྣམ་གསུམ་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་དབང་པོ་རང་གི་ཡུལ་ལྗ་
དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བཟ་གིས་ལ་སོགས་གཟའ་ལྟ་བུ་བ་
ཉི་ཟླ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རིགས་ལྟ་དང་། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ་འདི་དག་
རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་རོ་དང་བྱི་དང་གཞན་པ་དག་ཀྱང་དེ་
ནས་རེག་བྱ་སྟེ་ལྟ་དང་། དུ་བ་སྟེ་ལུན་པ་རུལ་དང་ནི་སྟོང་སྟོང་ས་སེམས་ཉེ་བརྒྱད་
པོ་དེ་ལ་རིམ་བས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་ཡང་ནི་གཟའ་ལྟ་ཉི་ཟླ་དུ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དུང་ཅན་མ་ལ་གཙོ་བོ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པ་སྟེ། གཟའ་བརྒྱད་པོ་དེ་
དག་རྣམས་ཀྱང་དལ་རྒྱུག་དང་རྒྱུར་འགོས་དང་འཁྲིག་འགོས་དང་ལ་སོགས་
པས་དལ་འབྱུང་དུ་རྒྱ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་མང་པོའི་གཟའ་ལྟོ་བྱང་དབུས་སུ་བཞོད་པ་
འདི་གཟའ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་དལ་བའི་རྒྱུ་བ་རྒྱག་ལ་ཡུལ་ལྗ་དང་ཡོན་ཏན་
གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་གཟའ་ཡང་དག་པར་གནས་པས་སྐྱ་གཅན་ལ་འཁོར་བའི་
ཚུལ་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ནང་ལ་སྐྱར་ན་གྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དང་པོའི་
དབུགས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམས་བརྒྱད་འགྲུར་ཉེ། ཡུལ་ལྗ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་གནས་
པས་དང་པོའི་དབུགས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ལ་བསྐྱོར་ནས་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁའ་འགོ་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དག་གིས་
གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱོར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབུགས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཅ་རྣམས་ལ་གསུམ་དུ་བཞོད་
པའི་དབང་གིས་སྐྱར་རྒྱུར་སྟེད་པའི་གནས་བཅུ་བཞིར་འབྲུམས་ཉེ། དལ་རྒྱུར་

མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གཟའི་རྒྱ་བ་དབུ་མར་འཇུག་ཅིང་དེ་ནས་འཕེལ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
གཟའི་རྒྱ་བ་དབུ་མའི་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་པར་འགྲུང་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་ལས་ཅ་དང་རྒྱུང་
འཕེལ་བའི་ངེས་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་
འཇུག་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན། སོ་སོའི་སྟོང་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྗེ་ཨ་མ་རྒྱ་ཉིའི་དབུགས་ལ་ནང་གི་གཟའི་རྒྱ་བ་འཇུག་པ་
གསུངས་པ། གཙོ་བོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གཟའི་གཙོ་བོ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་འཇུག་པའི་དྲང་
ཅན་མར་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུའི་དབུགས་འཇུག་པའི་དུས་གཅིག་ལ་
གཟའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུང་ལ་མཐའ་དག་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཐེམ་པར་འགྲུང་ཏེ།
དེའི་ཚུལ་ནི་འདིར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལོ་ཞེས་པའི་རིགས་བས་
རུས་པ་འོག་མིན་པའི་དབུགས་གཅིག་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོའི་ཚོས་སོ། །ལོ་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གི་ཚེ་སྤྱི་ནང་གི་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་མཐར་སྐྱབས་པར་འགྲུང་བ་
དེའི་ཚེ་གཟའི་རྒྱུང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྐྱལ་བར་གྱེད་པའི་གངས་ནི་མཁའ་
མཁའ་ནམ་མཁའ་མཁའ་མིག་མེ་དང་རྒྱ་གཉེར་ཞེས་པ་རུས་པའི་དབུགས་དང་མི་
ལོ་ཉི་ཞེ་ལྷག་པའི་འབྲུམ་སྐྱབས་བཞི་བཅུ་ཅ་གསུམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་དབུགས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེན་ལ་རང་རང་གི་དུས་བཞི་
རྫོགས་པའོ། །ལོ་དང་དབུགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐར་རུས་པའི་དབུགས་གཅིག་ནི་སྤྱི་
རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དུས་བཞིའི་མཐའི་ལོ་གཅིག་དང་། ཉང་དུ་དབུ་མ་ལ་
འཆི་བའི་མཐའ་དབུགས་གཅིག་སྟེ། ལོ་གང་ལ་ཚོད་དུས་དང་འཆི་བའི་དུས་འབྲུང་
ཞིང་སྐྱར་ཡང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དང་སྟེ་བའི་དུས་ལ་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལྟར་དུས་བཞི་ཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་བྱེད་ཀྱས་པའི་གཙོ་བོ་དུས་
 བཞིའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྩེ་རྒྱུ་ཅུ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་འབབ་སྟེ།
 འདྲིའ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དུས་བཞིའི་བརྩེ་ཆ་ཡིན་ཞིང་རེ་རེ་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་དང་
 བར་དུ་དབྱགས་སྟོང་སྟེ་སྟེ་ཅུ་གཉིས་ལྟག་པའི་འབྲུམ་སྟེ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་
 རྗེས་སུ་ལྟན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྟེ། གཡོན་ཀྱི་ཅུ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུད་དང་མེ་
 དང་རྩེའོ། །གསུམ་ལྟན་ལ་གཡོན་ཀྱི་ཅུ་དེ་ཉིད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟག་མ་གཅིག་སྟེ་
 སའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་བོར་བའི་ལྟག་མ་ལོ་ས་ཡ་གཉིས་དང་དགྲ་
 བྱིའི་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནས་དབྲུ་མ་ལ་རྒྱུད་འབྲུག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བོ་དེ་
 ཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་དུས་བཞིའི་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྟེ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 རོབ་པའི་ལོར་སྟོང་སྟེ་སྟེ་ཅུ་གཉིས་ལྟག་པའི་འབྲུམ་སྟེ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དུག་ཀྱི་
 བདུན་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཅུ་གཡོན་ཀྱི་རོབ་སྐལ་ལས་ལོགས་སུ་གསུང་ནས་དབྲུ་
 མའི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ལོ་གངས་སོ། །དེ་ནས་གཡམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་སྟེ་སའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གསུམ་ལྟན་ལ་རྒྱ་ཞིང་། དེའི་ལོ་གངས་ས་
 ཡ་གཅིག་ཉིས་འབྲུམ་དགྲ་བྱི་ལྟ་སྟོང་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ལྟན་ལ་མེ་དང་རྒྱུད་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་ལོ་གངས་བརྒྱུད་འབྲུམ་དུག་ཀྱི་བཞི་སྟོང་དོ། །ཚོད་ལྟན་ལ་
 བས་མཁའའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་གངས་བཞི་འབྲུམ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
 དབྲུ་མ་ལ་དུག་ཀྱི་བདུན་སྟོང་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་བར་གི་དུས་བཞི་རྗེས་སུ་
 འབྲུར་རོ། །དེ་ནས་དབྲུ་མའི་དབྱགས་ཚམས་ཀྱི་མཐར་དབྱགས་གཅིག་གི་སྤྱིད་ལྟག་
 པས་འཆི་བའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ལས་སྟོང་བའི་སྤིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བར་

བྱེད་དོ།

གལ་ཏེ་དབུགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་དེས་པར་སྲིད་འགྲུབ་སྟེ། སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་ན་དབུགས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིད་མཚམས་སྐྱུར་ནས་མངལ་དུ་སྐྱབ་བ་དུག་གི་བར་དུ་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཅ་གསུམ་ཀྱི་དབུགས་ཉི་མེད་ལྟར་པའི་འབྲུམ་སྐྱེ་བའི་བཅུ་ཅ་གསུམ་ཀྱིས་ནང་དུ་གཟུང་ནམས་ཀྱི་དུས་བའི་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་གཙོ་བོའི་དབུ་མ་ལ་གཡམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འདི་གཞེན་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་བ་དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་དེ་དོས་གཟུང་ནས་དེའི་ཚེ་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་དང་ནང་དུ་དབུགས་ས་ལ་བའི་འབྲུམ་ཉི་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་ཐུབ་བདག་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་སྟེ་བའི་ཆ་གཅིག་གཡོན་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་དང་། གཡམས་པར་སྐྱེད་པའི་དོ་བོས་རྒྱུ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་དབུགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་བདག་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་གཅིག་འཕོ་བ་གཡམས་གཡོན་ཀྱི་དབུགས་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་དབུ་མར་འགྲོ་བ་དང་གནས་བ་རྣམས་འབྱོར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དུས་བའི་མཐར་སྟོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་དེས་པའོ། །

གཉིས་བའི། འདིའི་རྗེས་ནས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བའི་ལོ་སྐྱུར་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་དུས་བའི་མཐར་སྟོང་བ་ལ་འཇུག་ན།

༡ མ་གྱི། ༡༧༧བཤམ། དེས་པར་ རྒྱ། ༡༧༧བཤམ། རྒྱ། ༡༧༧ནཤམ། དེས་པར * དེས་པར

དེའི་ཆེ་གཟམ་སོ་སོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྲངས་ཇི་ཅམ་རེ་འབྱུང་ཞེ་ན། དུས་
 བཞིའི་མཐར་སྟོང་པ་ལས་ནི་སྟེན་པ་འཇུག་པ་རང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིན་ཞག་
 རྣམས་གྱིས་རྒྱ་སྐར་བཟོད་པའི་དབང་གིས་དུས་གྱི་མཐར་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པར་
 འབྱུང་། དུས་བཞིའི་ལོ་ལ་སྟེན་པའི་ལོ་སྐུམ་ཚུམ་བགོས་པས་ཐོབ་པ་སྟོང་པ་ནམ་
 མཁམ་མཁམ་མཚོ་རྒྱ་གཏོར་རྒྱ་བའི་ཉིན་ཞག་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་ལོངས་སྟོན་ལྷག་མ་
 རྣམས་གྱིས་སྟེན་པ་ནམ་གྱའི་མཐར་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །རྒྱ་གཅན་གྱི་ལོ་བཅོ་
 བརྒྱད་གྱིས་བཟོད་པས་རང་གི་བཟོད་པ་འགྲོ་བའི་ཉིན་ཞག་མཁམ་མཁམ་ནམ་
 མཁམ་མཁམ་མཚོ་མིག་གིས་སྟོང་པ་དེར་ནི་རྒྱ་གཅན་འཇུག་ལ། སྤར་བྱ་རང་གི་
 བཟོད་པ་འགྲོ་བའི་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་དུས་བཞིའི་ལོ་ལ་ཐོབ་པ་
 ཉིན་ཞག་མཁམ་མཁམ་ནམ་མཁམ་མཁམ་དུས་བྲལ་དང་དུས་གསུམ་གྱིས་ལྡེའི་རྫོན་
 ལོ་སྟོང་པར་འཇུག་གོ། །དུས་བཞིའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱུར་བ་ལ་མིག་དམར་གྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་བ་བཅོ་བརྒྱད་གྱིས་དུས་བཞིའི་རྒྱ་བའི་སྤར་ལོ་ལ་ཐོབ་པ་ནམ་
 མཁམ་མཁམ་དང་སྟོང་པ་མཁམ་བརྒྱུད་སྤུལ་དང་མིག་གི་ཉིན་ཞག་རྣམས་གྱིས་བཟ་
 བེས་སྟོང་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ལོ་གཅིག་གི་ཞག་སྐུམ་བརྒྱ་བྲལ་ཚུམ་དུས་བཞིའི་ཞག་
 ལ་ཐོབ་པ་མཁམ་མཁམ་ནམ་མཁམ་མཁམ་མིག་མེ་དང་རྒྱ་གཏོར་གྲངས་གྱི་ཉིན་ཞག་
 རྣམས་གྱི་ཉི་མ་དང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པ་པ་སངས་མཇུག་རིང་རྣམས་སྟོང་པ་ལ་
 འཇུག་ཅིང་། དུས་བཞིའི་ཞག་ལ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞག་སྐུམ་ཚུམ་བགོས་པས་
 མཁམ་མཁམ་ནམ་མཁམ་མཁམ་མཚོ་བརྒྱད་དང་རྒྱ་བ་མདའ་ལི་ཉིན་ཞག་རྣམས་
 གྱིས་རྒྱ་བ་སྟོང་པ་དེར་འཇུག་སྟེ། གཟམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་པ་དུས་བཞི་

རྫོགས་པ་དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྐྱེ་བཟང་པ་པོས་ནས་འགྲོ་བ་རྟེན་གསུངས་སུ་གསུངས་པའི་དགའ་བོ་དང་དགའ་བོ་ཆེ་བའི་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་སྟེ་
འཆི་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུས་བཞིའི་རྗེས་ལ་རྩ་སྟེ་ཚེན་གྱི་དབྱེ་བས་འཕེལ་
ཚུལ། རྩ་དེ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་གཟུང་དང་མཁའ་འགྲོ་མར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་དུས་དེ་ནས་ཕྱིར་རྫོགས་སྟེན་གྱི་དུས་
འདུག་ཅིང་གཟུངས་ལོངས་སྤྱོད་མགོ་རྩོམ་པ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་མངའ་དུ་སྐྱེ་བ་ཁྱེ་བ་
དང་ཉི་མ་རྩལ་ཤར་བ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འགྲུབ་པ་
ལ་ཡང་ཅའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་འཕྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གྲིས་པ་
གཡོན་པའི་དུས་སྤྱོད་ལ་སྐྱེས་ན་གཡོན་གྱི་རྩ་དང་དབྱེལ་བའི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བ་
གཡམས་གྱི་དུས་སྤྱོད་ལ་སྐྱེས་ན་གཡམས་གྱི་རྩ་དང་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བ། དབྱེ་
མའི་དབྱེས་ལ་སྐྱེས་ན་དབྱེས་ལའི་རྩ་དང་སྤྱིང་ཁའི་སྟེ་བ་འགྲུབ་པས་སྐྱེས་པའི་དུས་གྱི་
དབང་གིས་དང་པོར་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་རྩ་གསུམ་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
དང་དེ་ནས་གཉིས་དང་དེ་ནས་གསུམ་དང་དེ་ནས་ལྷུ་གཉེར་ཉེ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་
དང་། དེ་ནས་མདའ་ཞེས་པ་གཙུག་ཉེར་དང་། རོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དུག་པའི་སྟེ་བ་
དང་། རི་བོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་བདུན་པའི་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་ཞོར་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་
བརྒྱད་པ་རྩོམ་ལེ་སྟེ་བའི་རྩ་རྣམས་འཕེལ་བར་གྱུར་བ་སྟེ་རོ་དང་རི་བོ་ཞོར་གྱི་རྩ་ནི་
གསང་བའི་རྩ་དང་རྩོམ་ལེ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བའི་རྩ་རྣམས་སོ། །སུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རྩ་དབྱེ་བ་ཞོར་བུའི་སྟེ་བའི་རྩ་དུང་ཅན་མར་འགྱུར་པ། བརྒྱ་བ་སྐྱེ་ལེ་རྩ་ནི་སྤྱིར་ཡང་

སྤྱིང་གི་ལམ་དུ་སོན་པ་ཚངས་བྱུག་གི་དབྱ་མའི་སྒྲོལོ། ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ།
གཞན་དག་སློག་སྤྱིང་གི་ཉེན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིང་ཁ་དང་། ལྟེ་བའི་དང་པོར་ཆགས་བའི་
ཙུ་བརྒྱད་ནི་ལྷ་སྤྲེགས་སོགས་ལ་གསང་བས་ན་གསང་བའི་ཙུལོ། །

ཡང་ན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱད་ནི་རོ་རྒྱུང་ཡིན་ལ། གསང་བའི་རྩ་ཨ་ཨ་
རྒྱ་རྒྱ་ནི་བྱུག་པ་ཞེས་པས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །རྩ་དེ་རྣམས་ནི་སྤར་
བ་ཤད་པ་སྤར་སྤེ་ཡིས་སྤེ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྤར་
བཅས་པ་སྤྱིང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་བརྒྱད་པའི་རྩེ་བས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
གཉིས་པ་ནི། གཅིག་གི་སྤེ་ཚན་གྱིས་ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱ་དྲི་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྤེ་ཚན་གྱིས་
གཞུག་ཏོར་དང་། གསུམ་གྱི་སྤེ་ཚན་གྱིས་སྤྱིང་ཁའི་སྤོགས་དང་། བཞི་དང་ལྗེའི་སྤེ་
ཚན་གྱིས་མགོ་བོ་སྤེ་དཔལ་བར་རི་བོར་ཅན་སྤྱིང་བའི་ཆ་བཅུ་བྱུག་དང་། ཀྱང་པ་ཉེར་
སྤེའི་གནས་དང་། རྒྱག་གི་སྤེ་ཚན་གྱིས་མགྲིན་པའི་སྤོགས་ཀྱི་སྤེ། བདུན་གྱི་སྤེ་ཚན་
གྱིས་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་ཀྱང་པའི་རྩ་དང་། བརྒྱད་ཀྱི་སྤེ་ཚན་གྱིས་སྤེ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་
སྤེ། དེ་རྣམས་ལས་ནི་གཞུག་ཏོར་དུ་དུས་ཏེ་བཞི་དང་། སྤྱིང་ཁར་ལག་འཁྲོ་སྤེ་
བརྒྱད་དང་། སྤྱིང་བའི་སྤེ་གནས་དགུ་དང་། དཔལ་བར་མི་བདག་སྤེ་བཅུ་བྱུག་དང་།
མགྲིན་པར་སྤེ་རྩ་རྩ་གཉིས། བག་ཤིས་གཞུང་སྤེ་གསུང་བྱུང་བྱུང་བ་སངས་བཞིའི་སྤེ་
གནས་ཏེ་སོ་བྱུག་དང་། ལྟེ་བར་སོ་གཉིས་པོ་དེའི་ཉིས་འགྱུར་རེ་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱིང་བའི་ཀྱང་པ་ཉེར་སྤེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དཔལ་བ་ལས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་
དཔལ་བའི་སྤེ་སྤོར་དུ་གནས་ཤིང་། བདུན་གྱི་སྤེ་ཚན་ཞེ་དགུ་ནི་ཉི་མའི་སྤེ་གནས་
དང་། ཉི་ཀྱང་ཞེ་བརྒྱད་མཐའ་དག་བསྐྱེས་པའི་གནས་ཀྱང་མགྲིན་པ་ལས་ཐ་མི་དང་།

བར་གདམས་པ། ཟབ་ལམ་བསྐྱོམས་ན་རྩ་ཆེན་རྒྱལ་འགགས་པས་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་
ཐོབ་བར་བསྟན་པ། ཟབ་ལམ་གྱིས་སྲོག་སྤར་འགགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་མཚོག་ཐོབ་
བར་བསྟན་པ། མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་དུས་བསྟན་པ། དེ་ཐོབ་པའི་རྟགས་
བསྟན་པ། དངོས་གྲུབ་དེ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉམ་མཁམ་ལ་དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བའི་མཚན་མ་
གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་ངོ་བོ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཡུལ་ལྗེ་དང་
ཡོན་ཏན་གསུམ་དག་པ་ལ་གནས་པ་བརྒྱད་དང་དེ་རྣམས་ལ་བྱུང་བྱེད་ཆ་དང་ཐིག་
ལེ་སྟེ་རྟགས་བཅུ་དང་། དེ་ནས་སྣ་ཚོགས་གསུགས་མཐོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་བསམ་
གཏན་གྱི་སེམས་སྣོང་པ་དེའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེ་ནས་སྲོག་ཚོལ་གྱིས་ཁམས་དང་སྤང་བོ་ལྗེའི་རྣམས་དབྱེ་མར་རབ་
ཞུགས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བ་འགག་ཅིང་སྦྲར་ཡང་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
རྣམས་རྒྱ་བ་འགགས་པས་ཐིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྗེ་རྣམས་ཡུལ་ལྗེ་ལ་རོ་
མཉམ་པས་མངོན་ཤེས་ལྗེ་ཐོབ་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ནས་རྗེས་བྲན་གྱི་རྣམས་བཅིངས་
ཉེ་སད་བ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་བཞི་འགག་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་།
ཉིང་འཛིན་གྱིས་མི་འགྱུར་མཚོག་གི་བདེ་བར་རོ་མཉམ་གཞོམ་དུ་མེད་བར་ཡང་
དག་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་བདེ་སྣོང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་བར་བྱེད་ངོ། །དེའི་
སྤྱིར་ནང་གི་རིག་མ་ཨ་ཕ་རྩུ་རྩུ་དང་དུང་ཅན་མར་རྣམས་བཀག་ནས་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་སྤང་
བོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཤེས་སྦྱིན་མ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རོ་རྗེའི་ཚོག་བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངོན་ལ་གནས་པ་དབང་བཞི་པའི་

དོན་ཉེ་ལྡན་འབྲོར་བ་ཡིས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་ཉུག་གིས་བཅལ་བར་བྱཏོ། །

གཉིས་བཞི། དེ་ལྟར་བཅལ་བ་ལས་ཅི་འགྲུང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཉུག་གིས་
ཁྲབ་བདག་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེ་བུ་ལར་རྒྱུར་བཀག་པ་ལི་མཐུ་ལས་རྣམ་
འབྲོར་བ་རྣམས་དག་གི་མཚོག་གི་ལུས་ལ་སྣའི་སྐྱེན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྲུར་
ལ། གཙོ་བོ་དེའི་གསུང་ལོག་གི་དྲི་རྒྱའི་རྩར་རྒྱུར་བཀག་པ་དག་གི་མཐུ་ལས་སྣའི་རྣ་
བའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་དེའི་སྐྱབས་སྤོང་སྐྱ་གཙན་གྱི་རྩར་རྒྱུར་བཀག་པ་ལས་
སེམས་ཚན་གཞན་གྱི་སྣེ་སྣེ་སེམས་ལ་གནས་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཤེས་པའི་མངོན་
ཤེས་སུ་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་བཤད་པའི་རྩར་རྒྱུར་བཀག་པའི་
མཐུ་ལས་འདོད་བ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་ཚན་གྱི་སྣོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དམ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པར་འགྲུར་
རོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འི་གསུང་སྤོང་གི་རྩར་སྣེ་ལའི་རྒྱུར་བཀག་པའི་མཐུ་ལས་
ནས་མཁའའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་རྣམས་སུ་ཀུན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འགྲུར་
རོ། །ཤེས་རབ་དེའི་སྐྱབས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུང་ཅན་མར་རྒྱུར་བཀག་པ་ལས་
འི་གང་ཞིག་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པ་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་
སུ་སྣོད་པ་གཞོན་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཐག་ཐད་
ཀྱི་མངོན་ཤེས་སུ་འགྲུར་རོ། །དེའི་སྣའི་སྐྱེན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཐ་མལ་གྱི་
མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ཚོད་པ་དང་བསྐྱལ་བའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སྲིད་བ་རྣམ་པ་སུམ་
ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྲུར་རོ། །སྣའི་རྣ་བ་དག་གི་མཐུ་ལས་སྣོག་ཆགས་

རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྙིང་དང་ཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་གཞོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་།
ཁ་ཡིས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་སྐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱུགས་ཀྱི་ཚ་དུག་གི་རྒྱུར་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དག་ལས་མིའི་
བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་རེག་བྱ་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱི་རོ་སོགས་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་རྒྱུད་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་སྐྱུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བའི་ཚ་ནི་
གང་ཞིག་སྐར་མེལ་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཡུས་ཀྱི་དབྱུང་སྟེ་འོག་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་དུ་གནས་ཏེ། གསུམ་ནི་གཅི་བ་དང་བཤའ་བ་དང་ཁུ་བ་འབབ་པའི་ཚ་རྣམས་
སོ། །སྟོག་རྒྱུད་ནི་སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཚ་རྣམ་པ་
དགུ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐམ་སྟེ་ཚ་བཅུ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞལ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཞལ་ལོ། །དེའི་ལྷ་མ་དགུ་བོ་ནི་རྣ་བ་གཉིས་དང་། ལྷ་གཉིས་དང་མིག་ལ་རྣམ་གཉིས་
ཞེས་པ་དུག་པོར་འགྱུར་ཏེ། ལྷེ་དུ་རྒྱུད་ནི་ལྷེ་དང་བཅས་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་མེའི་
གནས་གཙུག་ཉོར་གྱི་བྱུག་པ་དང་དགུ་བོ་དེར་འགྱུར་ཏེ། བཅུ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཞལ་ནི་ཐ་མལ་པས་ཤེས་པ་མིན་པ་འདིའི་མན་ངག་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཡིས་
བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ་དུད་ཅན་མར་སྟོག་རྒྱུད་རྒྱུད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོག་དང་སྐར་
མེལ་གྱི་རྒྱ་བ་སྟོག་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགགས་པར་གྱུར་ན་རི་བོར་འཛིན་པ་ཉི་
ཡིག་གིས་ཐེག་ལེ་བསྟོད་པའམ་ཞུ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་གཞུགས་གཏུམ་མའི་མེ་ལྟེ་
བ་ནས་གཙུག་ཉོར་གྱི་བར་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་རྗེས་
ངན་གྱིས་རྟོ་རྗེ་བརྒྱས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱས་ཏེ་བྱུག་རྒྱ་གསུམ་གང་དུང་དང་སྟོམས་

བར་ཞུགས་པ་ན་སྐྱུར་ཡང་སྐྱུར་བ་ཉི་ཡིག་འདི་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་མེ་
སྐྱེས་ཞུ་བར་གྱུར་བས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང། ཞུ་བ་དེ་ནོར་ལུའི་ཆེ་
མོར་འགག་པར་བྱེད་དོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱུར་སྐྱུར་བ་དང་སྐྱུར་བ་ཁུ་བ་དང་ཉི་མ་
དུལ་འཕོ་བ་འགགས་པར་གྱུར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་པ་འཕམ་བའི་ཆེན་དང་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཤེས་བྱའམ་སྟོང་བ་རོལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་སྐྱུར་
འགགས་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རྩོ་རྩེ་བསྐྱེས་རབ་ཏུ་སང་བར་བྱས་པས་
གཏུམ་མོའི་མེས་སྐྱི་བོའི་ཉི་ཞུ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་དང་ཉི་ཟླ་འགགས་པས་
རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་སྦྱིབ་བ་དང་བྲམ་བ་
རྣམ་པ་གསུམ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བས་མཚོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྟོ་
གསུམ་སྦྱིབ་བ་དང་བྲམ་བ་ལས་གཞན་མཐར་སྟུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། འོ་ན་མཚོག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པའི་དུས་གང་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ཉི་མའི་
གཟུགས་ནི་སྐྱ་གཅན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཆེན་རྣམ་མཁའ་གནས་སྟོང་གི་ཆ་རྩོགས་ལ་
དེའི་ཆེ་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་དང་ནི་གནས་སྟོང་གི་མཚན་མོའི་ཆ་རྣམ་ཡང་མིན་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་དེ་ནི་ནད་དུ་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་
འགགས་པས་ཆགས་པ་དཀར་སྟོགས་ཀྱི་ཅ་ཟད་ཆགས་བྲམ་ནག་སྟོགས་ལ་མ་
ཞུགས་པའི་དུས་ཉེ་དེ་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་
པའོ། །དཔེར་ན་དཀར་ནག་གི་སྟོགས་ཟད་པའི་གནས་སྟོང་གི་མཐར་དཀར་པའི་ཆེས་
གཅིག་ལམ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ཉི་མའི་གཟུགས་ལ་རོ་

མཉམ་བར་གྱུར་བ་ཅི་ལྟ་བར་ནང་དུ་སློབ་དང་སྤྱད་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཟད་བར་གྱུར་
བ་ནི་གསལ་བར་ཉེ་དེས་བར་ཡང་ནི་ནང་ལུས་ལ་མར་རོའི་མཐའི་ཚུ་བཅུ་དུག་པའི་ཆ་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཉི་ལྔའི་འཕོ་བ་དེ་འགག་གོ།

དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཡོན་དང་ཉི་མ་གཡས་པའི་རྩའི་རྒྱུད་རྒྱ་པ་ཉམས་ཤིང་
གཡས་གཡོན་གྱི་ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡི་ཡང་སློབ་གི་རྒྱུད་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་དབུ་
མར་འགགས་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུ་སྐྱེས་རང་གི་དོ་རྗེས་རབ་ཏུ་སང་ཅིང་སྤྱད་སེལ་བས་
གཙུག་ཏོར་གྱི་རི་པོང་ཅན་ཐེག་ལེ་ལྷ་བ་ཉི་མའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཅན་གཏུམ་མོའི་
མེ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་ལྷགས་པས་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་སྤྱད་འདས་དབྱེར་
མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གསུམ་སྲིད་
བ་ལ་གནས་པ་རྟོག་པས་གཞོམ་དུ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་
རྟོགས་བར་འགྱུར་བ་དེའི་དུས་སུ་སྐྱབ་པ་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བར་འགྱུར་ཉེ། དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་བ་གང་ལ་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩུང་ཟད་ཡང་མེད་པ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་བ་ནི། མཚོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཁོ་པོ་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྟ་
མོ་རྣམས་དང་བཅས་བ་དང་། དེས་བར་རོའི་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་མ་རྣམས་
དང་སའི་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཕྱགས་ཅན་རྣམས་
རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་ལ་
ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་སྤྱད་སོགས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་
བར་བསྟན་གོ། །དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེའི་འོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཕྱག་ཆེན་ཐོབ་

པའི་རི་བོང་ཅན་གྱི་ཞག་བཙོ་ལུའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཉིན་དག་གི་ཐོ་རངས་དང་ནི་གནས་སྟོང་གི་མཚན་མོ་བྱེད་འདས་པའི་དུས་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་མཁའ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་ནི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཅུ་དུག་པའི་ཆ་ལས་པའི་སྟོང་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་ནི། འོ་ན་མཚོག་གི་དངོས་ལུབ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་འི་ལྷར་འགྱུར་སྣམ་ན། རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་ནི་འིན་ཏུ་བྱང་ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཉམས་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་ལ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་སྟོང་པའི་གཟུགས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ལ། འེས་བྱ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཞིང་སློབ་པ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་མི་ལམ་གྱི་སང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་། ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་སྐད་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་དུ་མའི་སྐད་གཞན་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྟོང་སྟེ་བསམ་པ་དང་མ་སྟུན་པར་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པ་སྟེ། སེམས་ཏེ་ཐུགས་ནི་དམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་རྣམ་རྟོག་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། ཐམས་ཅད་དུས་སུ་སྟུན་ཅིག་སྟེས་པ་དག་པའི་སྐྱེས་འཕྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཚུལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་བལྟ་བའི་གནས་པ་ལ་བཞི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་སྟེ་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ལས་རྒྱུང་གིས་སྟེ་འཛིག་གྲེད་པར་བསྟན། འཛིག་གྲེད་གཞན་མེད་པར་བསྟན། ཞིག་པའི་རྗེས་ལ་སྟེ་ཞིང་འཆགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་
 བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་
 རྫོང་ཏུ་གསུངས་པ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཀྱི་རོལ་
 དུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་རྟུལ་སྤོངས་པའི་རྣམས་པ་ནི་དངོས་སུ་
 རིག་གོ་ཞེས་ཁ་ཆེའི་གཞུང་གི་རྒྱ་གཏེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་
 ལུགས་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲེལ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྱེ་རོལ་
 གྱི་དོན་རྟུལ་སྤོངས་པས་བསགས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེས་ན་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་གྱེ་རོལ་ཏུ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་
 རྱེད་པ་པོ་རྟུལ་སྤོངས་ཏུ་འདོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུས་ལོངས་སྤོང་པའི་རྒྱ་ལས་
 སྐྱེ་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པ་རི་སྤིད་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་མ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་
 ཡང་གྱེ་མ་འབྲུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུར་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མ་འབྲུང་བའི་དུས་སུ་
 ཡང་ལས་ཀྱི་རྒྱུར་གང་གིས་མཛོན་སུམ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་
 ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐར་མ་འདུག་ས་གཅིག་ནས་འཆར་གྱི་གཡམས་གཡོན་

དུ་འགོ་བ་མེད་པ་གཞན་དུ་འཁོ་བ་མེད་པ་སྟེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཞིང་གི་སྤོགས་གཞན་གང་དུ་ཡང་འགོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་
ལ་ཁྲིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གཡས་གཡོན་དུ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བརྟན་བརྩམས་ནི་མི་གཡོ་བའི་
རང་བཞིན་ནོ། །སློབ་ཆགས་རྣམས་ནི་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་
ལས་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་གྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཉིད་
དོ། །དེས་བརྟན་པའི་འདིག་རྟེན་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེད་པའི་
ཚེ་ཐོག་མར་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་རྣམས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཞེས་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་འདིག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྟེ་བ་དང་འདིག་པའི་ཚོས་ཅན་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
དང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའི་དུས་སྟེ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིག་པའི་དུས་དེར་ས་ལས་ཞེས་པ་ནི་
སའི་ཁམས་ལས་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གང་དག་སྡོན་འདིག་རྟེན་
གྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པར་སྡོར་བས་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་སའི་རྩལ་
སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲན་རྣམས་སྟེ་སྟེ་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱའི་ཁམས་ལ་སྟེ་རྒྱའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱའི་ཁམས་ལས་ས་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་
རབ་སོ་སོར་སྟེ་ནས་མེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། མེ་ལས་སྟེ་ནས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་
བྱེད་དོ། །རྒྱུད་ལས་སྟེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་སྡོད་དོ། །རྒྱུད་དེ་ལྟར་

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་པས་
བཏགས་པ་ལྟར་ས་ལོག་ན་དུས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་འདི་ག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དུས་
ཀྱི་མེ་ཞེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་བསམགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་
གཞན་སའི་རྒྱལ་རྣམས་ཚུའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དུས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བྱ་
བ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དེས་ནི་ཚུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཟ་བར་མི་
བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་སྟོན་རྣམས་ཞིག་པར་གྱུར་བའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སོག་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཞིང་གང་ཞིག་
ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་གཞན་གྱི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ།
འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུའོ། །དེ་ལྟར་ན་
ལས་ཀྱི་རྒྱང་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སོག་
རྣམས་སོ་སོའི་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ལས་
རྒྱང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱང་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་
སྟོན་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་རྗེ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་
དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་གནས་པ་ནི། ད་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱང་ལས་གྲོལ་ཞེས་

སོགས་ཉེ། འདིར་བཟང་པོ་སྐྱོད་པའི་སློན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱབས་པ་ལས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་བཞུགས་པ་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
རྒྱལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྒྱལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྣ་གྱི་དབུས་ན་
བཞུགས་པ་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་གྱི་
བཞུགས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློན་ལམ་གྱི་དབང་དང་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་རྟེན་གྱི་ཞིང་སྤངས་པ་དང་རྟེན་མེད་པ་མ་ཡན་ནོ། །ཞིབ་པ་
མེད་པའི་ཚོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དོན་དམ་པར་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བཞུགས་པ་མེད་དེ། ཤེས་སྤྱིན་གྱི་ཚོས་འབགས་གྱི་ལེའུ་ལས་རིགས་གྱི་བྱ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་ཕྱོན། གང་དུ་ཡང་མ་བཞུད་དེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཏོས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འོང་བའམ་འགོ་བ་མེད་དེ། མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ད་དེ་རྣམས་ལ་གང་དུ་
ཡང་གཤེགས་པའམ་ཕྱོན་པ་མ་བྱུང་ངོ། །འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །མི་འབྱུང་ངོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དག་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་བཅུད་
འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལུས་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་འབྲིགས་པར་
བྱེད་པ་དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཅེ་མོའི་རྟེན་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་
དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རིག་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་སྟེ།

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༡ན་ལ། ད རྫོང་ཤོས་ཚོས་སྐྱོད་གིས་མཛོད་པ། དེ * དེ

སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་པོ་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་
 ཅན་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པ་རྣམས་མཐའ་དག་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནི་
 མ་ལུས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཉེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བྲལ་བར་
 གྲུང་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་བ་བྲལ་བུ་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ནི་དག་པའི་རྩལ་ས་བཅུ་ལ་
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྲས་དེ་རྣམས་དང་ཐབས་
 ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དག་པའི་རྩལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། བདེ་སྣོད་ཉིས་ཀ་རོ་མཉམ་པའི་
 དག་པའི་རྩལ་ལའོ། ཞེས་པ་ནི་དཔེ་རྣམས་པའི་བཅུད་དཔུལ་ཚུ་གྲུབ་པའི་བཅུད་
 ཏུ་བྱས་པས་གཉིས་ཀ་རོ་མཉམ་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་
 འཁོར་བ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བར་བྱས་པ་ལས་
 རོབ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་བཞུགས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་
 དབྱས་ན་བཞུགས་པ་དག་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
 བ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ནི་སྐྱེ་བ་པའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཅོ་མ་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བའོ། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་དོ་རྗེ་སྣོད་འགྲེལ་ལས་སྣོད་གསུགས་མཐོང་བ་ལ་
 ཡང་བཤད་དོ། །དོ་རྗེ་སྲས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དོ་རྗེ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྣོད་པ་
 སྲས་པེ་ནི་སོ་སོ་རེ་རེའི་རྩལ་ལ་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀའི་
 རིགས་ལ་བྱུག་བྱུག་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་ཉེ། དེའི་ནང་ནས་ས་བཅུད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་

ས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་མི་འགྲུར་བར་གྲུར་པའི་རྩལ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་མངོན་སུམ་
དུ་བྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཏེ། མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་
པ་རྣམས་ས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་འདིར་རྩལ་གྱི་སྐྱེལ་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ས་རྣམས་གསུངས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རབ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དག་
པའི་རྩལ་གྱི་སྐྱེལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྲུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་
པོ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །རྒྱལ་སྤྱི་ཤེས་དེ་དག་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྟོ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་
ཞེས་པ་ནི་འདིར་རྗེ་སྤྱི་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་རྫོགས་པར་མ་གྲུར་བ་དེ་སྤྱི་བ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
འབྲུང་བ་མཐོང་བ་མི་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་པའི་དུས། ཞེས་པ་ཚོགས་པ་
རྫོགས་པ་དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་བར་དུ་ཉམ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་ཞེས་པ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ལ་གནས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །བཞི་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གས་འཛིག་ཉེན་འཆགས་པའི་
ཚུལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུང་བའི་གནས་པ་ནི། ད་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཞེས་
སོགས་ཏེ། སྤྱི་བར་ཉའི་དུས་ཞེས་པ་ལ། སྤྱི་བར་ཉེན་ཉི་འཛིག་པར་བཤད་ཅེས་གྲག་
གོ། །འདིར་སྤྱི་བར་ཉེན་ཉི་འཛིག་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་

1 མ་གྱི། 11111111 11 -མ་གྱི། 11111111 11 11111111 11 11 * 1111

ཞི་ཡང་དག་པ། བར་ཉ་འཇུག་པའམ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པའམ་ཚིག་ཚོས་དགོ་བ་དང་ཚོས་མ་
ཡིན་པ་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །ལས་དགོ་མི་དགོའི་དབང་གིས་འཛིག་
རྟེན་ཆགས་པ་ནི་སྤོ་བར་ཉའི་དོན་ཏོ། ཞེས་པ་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱ་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱར་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་དང་དབྱིབས་བྱེད་པའོ། །

དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གིས་ས་རྒྱ་སྟོན་བྱ་རྒྱར་དང་
སྟོར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་ཚོགས་འཛིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱར་གིས་རྒྱའི་རྒྱལ་སྟོན་རབ་ཀྱི་ཚོགས་འཛིན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་སྐབས་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱར་གིས་ས་ལ་སོགས་པའི་རོ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་
མཐའ་དག་སྐབས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ས་ལན་རྩ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་རྣམས་སྐབ་
ཉིད་དུ་གྱུར་གྱི་པར་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྟོན་དེ་དག་རྣམས་པན་རྒྱན་དུ་
སྟོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱར་དུ་སྟེ་པལ་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོར་བ་རྣམས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་པའི་ཚོས་ལ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་རབ་
གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་སྟོར་ཏེ། ལྷག་མ་རྒྱལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་པལ་པས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་སྟེ་གཤེར་བའི་ཚོས་ལ་རྒྱའི་རྒྱལ་བཙོ་བོའོ། །མེ་སྟེ་རྩོ་བའི་ཚོས་ལ་མེའི་
རྒྱལ་གཙོ་བོའོ། །གཡོ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྒྱར་གི་རྒྱལ་གཙོ་བོ་སྟེ། གཞན་རྣམས་པལ་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོར་རོ། །རོ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་མམས་ཅན་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ། རང་
རང་གི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སོགས་དང་བལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོར་བའོ། །དེས་ན་དབྱིབས་

ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཆེན་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་མཐའ་དག་གི་དབྱིབས་རྣམ་
བར་འགོད་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ནི་ནང་དུ་སློབ་ཀྱི་དང་རྒྱུར་སེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཅུ་
ཡིས་ལུས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འགོད་པ་སྤྱི་ནང་མཚུངས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིར་དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ལ་བརྟན་པ་རྣམས་འདིག་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་དང་འདིག་པའི་རྒྱ་སློབ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱུད་བཅུ་རྣམས་ཏེ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདིག་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལས་རྒྱུད་
གསུམ་པོ་རྣམས་སོ། །སྤྱི་རོལ་དུ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནི་མི་མཛེད་ལྟ་བུ་སོ་སོ་དག་
ལ་སྦྲར་ཡང་ཁོར་ལུག་གི་རི་བོ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ནི་ཀུན་དུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་
ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སོ་སོ་དག་ལ་སྦྲ་དང་བགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་
འོ། །སངས་རྒྱས་ཀི་ཞིང་དེའི་དབུས་སུ་ལས་ཀྱི་ས་ནི་ཆེན་པོ་སྤྱི་དག་གིས་རང་
བཞིན་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་རབ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ། བར་དུ་ཅ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཨ་ཐ་རྒྱུ་ཉི་གཅིག་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་འོ། །འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
ལྷག་མ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ནི་ནང་དུ་རོ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
ཅ་གཞན་རྣམས་བདེ་འགྲོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། བར་
དུ་རོ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་གཞན་རྣམས་བཞིན་འོ། །འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་ཀུན་གྱིས་རབ་དུ་གང་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ནང་དུ་ཐུག་
གིས་གང་བའི་ཅ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་འོ། །དེ་འདྲ་བའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དང་
བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལས་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་འབྱུང་སྟེ། བར་དུ་ཅ་སྟོང་

༡ མ་གྱི། ༡༥༡བཤད། བ རྒྱ། ༡༥༦ནུབ། རྒྱ། ༡༥༧བཤད། བོ་ * བོ

ཐག་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་ལས་སྐྱེ་བ་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་འོ། །ལྷ་པ་ཆགས་པའི་འདིག་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་དག་
ཚུལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དོ་རྗེར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་པ་ལ་
བརྒྱད། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་ཚུལ། ལྷི་ནང་གི་འདིག་རྟེན་སྐྱེ་
གསུགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་ཚུལ། ཞར་ལ་སྐྱུན་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྟན་པ།
དོར་བྱིལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། མཚོད་རྟེན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཚན་དཔེ་བཤད་པ། རོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ།
འདིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གྲིམ་བཅུ་གཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷན་པོའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་པ་ནས།
དབྱུས་ནི་ལྷང་ཁྲ་སྟེ། ཉ་ཡིག་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་ཉ། འདི་དག་
གིས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་པོན་དང་སྤིང་བཞིའི་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་
མ་བཞི་དང་ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། ལྷན་པོའི་དབྱུས་ཉ་ཡིག་གི་ཚོས་
ཅན་དང་། ཉམ་མཁའི་ཁམས་བར་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྷ་སུའི་ལྷན་པོའི་དཀྱིལས་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐྱར་བ་ནི། ལྷན་པོ་དེའི་སྤིང་པོར་ཉེ་དབྱུས་སུ་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་
འདིར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་བརྗོད་
ཟེན་ཉོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དང་པོར་ཞེས་པ་དབྱུས་སུ་སྐྱགས་དཀྱིལ་ཉེ་སྐྱགས་ཀྱི་
དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་སྐྱགས་དཀྱིལ་དེའི་ཉིས་འགྲུང་ནི་གསུང་དང་དེའི་ཉིས་འགྲུང་
སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ལྷན་པོའི་ལྷེ་བའི་གནས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་པོའི། དེ་ཉིད་
ནང་དུ་སྤིང་ཁའི་གནས་སུ་སྐྱགས་དཀྱིལ། མགྱིན་པ་ནས་ལྷེ་བའི་མཐར་གསུང་

དཀྱིལ། དཔལ་བ་ནས་ཚུ་སོའི་མཐར་སྐྱད་དཀྱིལ་ལོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ས་ལ་སོགས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་གི་རང་བཞིན་གྱིས་
ནང་དུ་ལུས་ལ་གནས་པའོ། །སྐྱར་ཡང་ལྷོན་སོའི་སྤྲོད་གི་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐྱར་
བ། མདའ་ལ་བཅུ་ཡིས་བསྐྱར་བར་ཀྱུར་པའི་དཔག་ཚད་སྤོང་སྤྲལ་གོ་ཞེས་བ་ནི་ལྷོན་
སོའི་སྤྲོད་དུ་དཔག་ཚད་སྤོང་སྤྲལ་ལྷ་བཅུ་ནི་སྐྱར་དང་གསུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཚད་དོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལྷོན་པའི་སྤྲོད་
སོར་དཔག་ཚད་སྤྲལ་རྒྱ་སྤྲོད་དུ་གསུང་ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཔག་ཚད་སྤོང་སྤྲལ་ལྷ་བཅུ་ནི་སྤྲོད་སོའི་བསྐྱའི་ཚད་དང་
དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་སྤོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཚོན་བ་སྟེ།
འཁོར་ལོ་དུག་གི་དུས་ཚམས་དག་གིས་ཞེས་བ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུས་དུག་
སོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་འཁོར་ལོ་དུག་གི་རོ་སོར་ནི་རི་རབ་ཀྱི་དབངས་
དང་དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱར་ནི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་མཐར་སྐྱབ་
པའི་རང་བཞིན་དག་པ་སྟེ། བང་དུ་ལུས་ལ་དུས་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་ལོ་
དུག་ནི་སྤོང་ལོག་ཏུ་སྐྱ་ནས་རྐང་མཐིལ་དང་རྒྱར་སེན་སོའི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུག་དང་རིགས་དུག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་འཁོར་ལོ་དུག་
གོ་ཞེས་བ་ནི་སྐྱར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔག་ཚད་རིག་བྱེད་འབྲམ་གྱིས་རྒྱུད་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་ཞེས་བ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་མཐར་
སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱའི་ཚད་དུ་སྐྱར་རོ། །སྤོམ་ཆེ་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དེའི་སྤྲོད་སོར་བརྒྱད་གཉིས་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བ་ཀ་བ་བཅུ་དུག་གིས་

མི་བདག་ཅེས་པོས་ནས་རིང་པོར་ཅན་གྱི་ཆ་ཡིས་ཞེས་པ་རྒྱ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་
དག་པ་སྟེ་ཀ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁང་པ་བཅུགས་པ་རྒྱུ་པོ་ནི་ནང་དུ་བྲུག་རྒྱའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
གཟུགས་དངོས་ལྷུ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་གྱེད་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་པོའི་རྣམ་པར་
དག་པ་རྗོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དྲུག །སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་
པ། དེ་སྤྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་སྐྱར་བ། དེ་ནང་ལུས་ཀྱི་དཔངས་དང་
སྐྱར་བ་གོ་སྐར་བསྟན་པ། ལུས་ཀྱི་ཞེད་ཚད་དང་སྐྱར་བ་འགྲེལ་བར་བསྟན་པ། ལུས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྒྱལ་བའི་
བདག་པོ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་ནས་ནི་མཚོན་སྐྱེའི་དབུས་ཞེས་
པ་སྟོན་མའི་དབུས་སུ་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་སོར་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་དང་
བཅས་པའི་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་དབུས་ནས་མགྱིན་པའི་
བར་དང་། མགྱིན་པ་ནས་སྟོང་ཁའི་བར་དང་། སྟོང་ཁ་ནས་ལྷེ་བའི་བར་དང་། ལྷེ་བ་
ནས་གསང་བའི་རྒྱ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལའང་ཚད་སྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཙུག་
ཏོར་ནས་གསང་བའི་བརྒྱུའ་མཐར་ལྷུག་པར་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་དྲུག་ཅུ་ཅ་
གཉིས་ཀྱི་ཚད་ནི་སྐྱེའི་ཚད་དོ། །ཞབས་ཀྱི་འོག་ཅེས་པ་ཞབས་མཐིལ་ནི་སྐྱེད་དུ་མ་
བུ་ཞེས་པ་སོར་བཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་དོ། །རྗེ་རར་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་སོར་ཉི་
ལུ་ཅ་ལྷ་ཡིས་ཏེ་བརྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གིས་བསྐྱེས་པ་ཞབས་ཀྱི་དཔངས་

མོང་བུའི་བར་ནི་རིག་ཕྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཞི་ཡིས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཤུས་མོའི་ཚིགས་དང་དེ་ལ་ཡང་སོར་བཞི་བཞི་ཡིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ནས་རྒྱུ་ལེ་ལེ་
མཐེལ་གྱི་མཐར་ལོ། །དེ་ལྟར་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེན་པའི་བརྒྱ་ལྷོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་
དབངས་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཅུ་སྟེ། གཉིས་དང་ཕྱེད་གཡས་གཡོན་
གྲུང་ལ་ཕྱེད་བཅས་ཉི་མ་ཞེས་པ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་
སོ། །རང་དཔུང་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་མཁའ་མིག་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་ཚད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་
པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཡིས་དཔུང་ལའོ། །བཅུ་དུག་གིས་ཉི་བའི་དཔུང་ལའོ། །བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
ལག་པ་གྲུང་མོའི་སོར་མོའི་རྗེའི་མཐར་ལུག་ལའོ། །གཅིག་གི་ལག་པ་དང་ཉི་བའི་
དཔུང་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་དང་། ཡང་གཅིག་གིས་དཔུང་པ་དང་ཉི་བའི་དཔུང་པའི་
བར་གྱི་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཡོན་ལ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
ཉི་གཡོན་ལ་ངེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དབངས་ཐམས་ཅད་
དུ་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟེན་པའི་བརྒྱ་སྟེན་གཅིག་གི་ཚད་ཅན་ལྟར་དང་སོར་ལྟེན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚད་དོ། །སྐྱེའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། ཞེས་པ་ལྟར། ལྷོ་
ལྷོ་ལྟར་ལྷོ་ལྷོ་ལག་པ་གྲུ་བཞིའོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱེའི་ཚིགས་ནས་གྲུང་སོར་གྱི་རྗེ་བར་ལ་མི་
བུ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སོར་སྐྱེལ་ཅུ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་སོར་ཉི་
ལྷོ་ལས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོ་བཞི་དང་། འདི་གཞེན་
ཁམས་ཀྱི་དབག་ཚད་འབྲུམ་སྟེན་བཞི་དག་པ་སྐྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སོར་ཕྱེད་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབག་ཚད་སྟོང་ཟླ་གཉིས་དག་པ་སྐྱུར་བ་འོག་ནས་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱེད་ལོང་ཉེར་ལྷུང་བྱས་པ་དང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱའི་ཚད་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་ལོང་ཉེར་ལྷུང་བྱས་ཀྱི་སོར་དགྲུ་
 བཅུ་ཙུག་གོ། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་དབང་ས་ནི་སོར་བརྒྱད་ཙུ་ཙུ་བཞི་ལོ། །དེ་ལྷུང་མི་
 རྣམས་ནི་ཚུ་ཞེང་གལ་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མི་ལྷན་པའོ་ཞེས་གྲུབ་ལོ། །རྒྱའི་ཚད་
 དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། དེ་ག་བྱེད་ཅེས་པ་སོར་མོ་བཞི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་
 ཉོར་གྱི་ཚད་དོ། །སྟེང་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡིས་མགོ་བོའི་དབང་ས་ཉེ་གཙུག་ཉོར་གྱི་
 ཙུ་བ་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱ་མཚམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་ཡིས་དཔལ་
 བའོ། །བཞི་ཡིས་ཚུ་གཉེར་དག་དང་ཞེས་པའི་དང་ཡིག་ལས་ཤངས་སོ། །སྟེང་དང་
 བཅས་པའི་བཞི་ཡིས་ཤངས་ཀྱི་འོག་གོས་སྐྱའི་མཐར་ལོ། །བཞི་ཡིས་མགྲིན་
 པའོ། །མགྲིན་པའི་ཚུ་སྐྱེས་དབྱས་དེ་ནས་སྟོང་ཁ་དང་དེ་ནས་སྟེ་བ་དང་དེ་ནས་
 གསང་གནས་བར་གྱི་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་སྟེང་བཅས་ཉི་མ་རྣམས་ཀྱི་
 སོར་གྱི་རིམ་པས་ཚད་སྐྱར་ལྷུང་འགྱུར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེ་
 པའི་ཙུ་བར་རྗེ་རྗེ་དག་གྱང་སོར་སྟེང་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་ལུབ་
 པས་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་སྐབས་པའི་སྟེང་གི་གཙུག་ཉོར་ཉིད་དོ། །དེས་ན་གཙུག་ཉོར་ནས་
 ཞབས་ཀྱི་བར་དུ་མེ་ལྷེའི་འབྲེང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་། མཚོན་སྐྱེ་ནས་གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱས་སུ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་

༡ མ་གྱི། ༡༥༥ན་ལ། ལྷ ལྷ། ༡༥༧ན་ལ། ལྷ། ༡༦༠ན་ལ། ལྷ * ལྷ

སྲེད་པའི་གནས་སུ་སྐྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེའི་ས་བཏུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
མཛོད་སྐྱུ་ནས་གསང་བའི་བར་འདི་ཉིད་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་པ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་དབྱལ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བ་དང་། ལུས་
ཀྱི་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་མགྲིན་པ་དང་། ཡབ་ཀྱི་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་སྐྱིད་ཁ་དང་།
ལུས་ཀྱི་སྐྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསང་བ་དང་། ཡབ་ཀྱི་སྐྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏུག་
ཉོར་དག་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལུས་ལ་མར་གསང་བ་དང་
ཡར་མཛོད་སྐྱུའི་དབྱུས་སུ་སྐྱུགས་ཀའོ། །སྐྱུགས་ཀ་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
སྟེ་སྟེ་བ་དང་མགྲིན་པའི་དབྱུས་ནས་སྲེད་བཅས་ཉི་མ་ཞེས་པ་སྲེད་དང་བཅས་པའི་
སོར་བཏུ་གཉིས་སོ། །སྟེ་བ་དང་མགྲིན་པའི་མཚམས་སུ་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཞི་གསུང་
གི་འཁོར་ལོའོ། །གསང་བའི་བརྒྱ་དང་མཛོད་སྐྱུའི་མཐར་སྐྱུག་པ་སོར་ལྷ་བཏུ་ནི་སྐྱུའི་
འཁོར་ལོ་སྟེ་རྗེ་རྗེའི་ས་ལའོ། །སྐྱུགས་ཀྱིས་སྲེད་ཞེས་པ་ནི་སྐྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གནས་པ་སྟེ། རྟེན་བ་དང་བཅས་པའི་སོར་དུག་གིས་
ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུང་བར་གྲུའོ། །

གསུམ་པ་དག་ལས་ཞེས་པ་ནི་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་དོན་ལ་ལྷ་པ་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱུར་བ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་སྐྱོ་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སྐྱུགས་
ཀྱི་སྐྱོ་རྣམས་ནི་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གསུམ་
གི་སྐྱོ་རྣམས་ནི་ཁ་དང་བཤད་ལམ་དང་སྐྱུའི་བྱ་ག་རྣམས་སོ། །སྐྱུའི་སྐྱོ་རྣམས་ནི་མིག་
དང་ན་པའི་བྱ་ག་གཉིས་རྣམས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བཏུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་སྐར་བཤད་པ་

ལས་ཡང་ནོ། །ལྷག་མ་ལོར་བྱ་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བབས་གྱིས་སྐྱུ་ལའི་སྐོ་
དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལས་བརྒྱད་ཚོ། ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཅོམ་ཟེན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གསང་གནས་ནས་མཛོད་སྤྱིའི་བར་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་སྤྱི་ནས་གསང་
གནས་པར་དུ་འོང་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ་མཛོད་སྤྱི་དང་འོག་གསང་གནས་གྱི་བར་དུ་སྤྱི་དང་
གསུང་དང་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོར་ལྡ་བཅུ་ལོ་ལན་གཉིས་བསྐྱངས་པས་ཉིས་འགྲུང་
དག་ཏུ་འགྲུང་ཏེ། དེས་ན་ཚད་སོར་བརྒྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྷན་སོར་གནས་པ་ལ་
ཡང་སྟེ་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་སོར་མོ་སྤྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་
ལུལ་དུ་དབག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་དག་ཏུ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འགྲུང་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ལྷག་པ་རྒྱལ་བའི་ཁྲ་གང་ལ་རྒྱལ་
བའི་སོར་སྤྱེད་ལྡ་བཅུ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲ་བཞི་ལོ་རྣམས་དང་འབྲ་བ་དབག་ཚད་འབུམ་
སྟེ་གཅིག་ལ་དབག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་ལུང་ལྡ་བཅུར་འགྲུང་ལ་ཁྲ་བཞི་དང་མཚུངས་
པར་དབག་ཚད་འབུམ་སྟེ་བཞིར་འགྲུང་འོ། །དེ་བཞིན་སྤྱིའི་རི་ལོ་དག་གི་དབངས་
ནི་ལུས་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཚིགས་གྱི་ཚད་ཁྲ་གང་དུ་འགྲུང་བས་དབག་ཚད་འབུམ་དུ་འགྲུང་
ཏེ། རྟེན་གྱི་རྒྱར་ནི་དབག་ཚད་འབུམ་གྱི་སྤྱེད་གྱི་ཚད་དབག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་ནི་སྤར་ཁམས་ལེར་བཅོམ་ཟེན་ལོ། །ལྷན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་
ལས་ཁང་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་པ་བཅེགས་པ་སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚེ་རིམ་
པ་གསུམ་པ། ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་དབག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ལྡ་བཅུ་ལོ་དེ་ཡི་ཡང་ནི་སྤྱེད་ཉི་
ལུ་ཙ་ལྡ་གཞལ་ལས་ཁང་གི་རྒྱ་ཚད་དུ་འགྲུང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ལྷན་པོ་དེའི་འོག་

ནས་སྤོང་དུ་རྩ་གསུམ་ན་རྗེ་རྗེ་སྤོང་པའི་རྣམ་པ་སྤོང་ནས་སྤོང་དུ་བཅེགས་པ་ཆ་
གསུམ་པ་སྤོང་། དེའི་དབངས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ནི་སྤོང་དབག་ཚད་ཉེར་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པོའི་སྤོང་ལོ་ལུ་ལོག་གི་ཆར་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་འབྲ་བའི་འཛིན་མའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྤོང་ལུ་མེ་སྤོང་དང་བཅས་པའི་རྗེ་རྗེའི་འབྲེང་བའོ། །

ཁ་ཅིག་འདིར་བཤད་པའི་ཁོར་ཡུག་འདི་རྣམས་བསྐོས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་མཚོན་པའི་ས་ལྷན་པོའི་སྤོང་མཐའ་དང་རྒྱ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
ཁོར་ཡུག་ལུ་འདོད་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་པོའི་སྤོང་ན་ཡོད་པ་དང་
ཁོར་ཡུག་གི་བར་ལ་དབག་ཚད་འབྲམ་ཀྱི་མཐོ་དམན་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་མི་རིགས་
པའི་སྤོང་དང་། མཚོན་པའི་ས་གཞི་ལྷན་པོའི་སྤོང་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལ་དབག་ཚད་སྤོང་ཉེར་ལྷ་ལས་མེད་ཅིང་། འདིར་ལྷན་པོ་ལ་
བསྐོར་བའི་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཞེང་ལ་ཡང་དབག་ཚད་སྤོང་ལྷག་ཉེར་ལྷ་ཡོད་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་དཀྱིལ་འཁོར་སྤོང་མའི་སྤོང་ཚད་སྤོང་དུ་དེས་
བ་དང་། ཁོར་ཡུག་གཞན་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤོང་མའི་སྤོང་ཚད་དང་མཉམ་པར་
གསུངས་པ་སོགས་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྤོང་རོ། །

བཞི་བ་ནི། སྤོང་བཅས་ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྤོང་།
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནང་ལུས་ལ་སྤྱར་ན་སྤོང་ཁར་སོར་མོ་སྤོང་བཅས་ཉི་མས་རྒྱལ་
བའི་བདག་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་པོའི་སྤོང་སྤོང་ཀྱི་འཁོར་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཉིས་འགྱུར་
ཀྱིས་སྤོང་བ་མགྲིན་པའི་རྒྱ་སྤོང་ཀྱི་དབྱུང་ཀྱི་བར་ནི་གསུང་གི་འཁོར་པོ་ཡིན་ལ།

སྐྱེའི་འཁོར་ལོ་ནི་འོག་དོན་རྗེས་ཀྱི་འཁོར་བུ་ལོ་གནས་ནས་སྐྱེད་ཀྱི་མཚམས་
 གི་བར་སོར་ལྷ་བཅུ་ལོ། །སྐོ་ལྷུང་དང་དེའི་མཐར་ལེ་དཔལ་ལྷན་འགྲམ་པར་འགྱུར་ཏེ་
 དེ་ནི་མི་བདག་ཅེས་སོས་ནས་ནང་དུ་དཔལ་བའི་སྐྱེད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དག་གི་
 མཚམས་ལ་སྐྱེད་བཅས་ཉི་མ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ས་རྩ་མེ་
 ལྷུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། མེ་སྐྱེ་དང་བཅས་པའི་དོན་རྗེས་འབྲེང་བ་སྟེ། ས་
 བས་མེ་རིའི་བར་ནང་དུ་གསང་གནས་ནས་རྒྱུ་བའི་བར་སོར་རྩལ་ལྷ་ཅ་སྐྱེད་དང་
 གསུམ་དག་ག་དང་སྐྱུར་ཡང་འདིར་ས་དང་དོར་འབྲེང་ཡང་སྐོ་ཚད་རེ་དུ་བྱས་པའི་
 དགས་པའི་སྐྱོར་ལྷལ་ལོ། །ལྷ་བ་ནི་སྐྱེད་དང་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ནི་རྩ་
 ཞེང་མཉམ་བཟུ་བཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷ་བཞི་
 པའོ། །ཀུན་ནས་རྒྱུང་གི་བཞོད་པའི་དབང་གིས་ཐང་ཀའི་ཚད་ཀྱིས་ཞེས་བ་ནི་སྐྱེ་
 རོལ་ཏུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མཐའ་ནས་མཐར་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞོད་པའི་དབང་
 གིས་ནང་དུ་ལག་བ་གཡོན་གྱི་སེན་ལོ་ནས་ལག་བ་གཡམ་གྱི་སེན་ལོའི་མཐར་
 མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་བཞོད་པའོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་
 བཞི་བ་སྟེ་ལྷ་བཞིའོ་ཞེས་བ་དེས་པའོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པས་སམ།
 དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱམ་པོ་སྐོ་བརྒྱད་བ་སྟེ།
 འཁོར་ལོ་ཅིགས་བརྒྱད་བ་སོ་སོའི་ལྷེ་བའི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་
 ལྷལ་བའི་བདག་པོའི་སྐྱེའི་ཚད་རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པའི་སོར་ལོ་རྩལ་བ་རྩལ་རྣམས་
 ཀྱིས་འགྱུར་རོ། །སྐོམ་ཚེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱམ་པོ་སྐོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་
 པའི་ཚད་ནི་སྐྱེད་པོར་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

རང་གི་ལག་མཐེལ་སེན་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་དུར་བྱོད་དོར་མེ་ལྷེའི་འཕྲེང་བའི་བར་དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་ལུས་ཀྱི་ཁ་དང་ལ་སོགས་བསམ་བཤད་ལམ་དང་སྣ་བུག་ལ་
 སོགས་བཤོག་དང་སྟེང་དུ་ཡང་གནས་པའི་སློབ་བརྒྱུད་སོ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 དུར་བྱོད་རྣམས་ཞེས་བའེས་བའོ། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲུང་མངས་སྟུ། དེ་ལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱར་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་འོག་གི་སློབ་བརྒྱུད་ཀྱི་དུར་བྱོད་རྣམས་
 ཡིན་ཅོད་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱི་འེས་བའོ། ཞེས་འགྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུས་ནས་སྟོའི་བར་
 འཁོར་ལོ་ལྷེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་ལ་སོར་སྟེང་དང་བཅས་པའི་སོར་སོ་བདུན་སྟོ་
 རྒྱུད་སྟོ་འགྲམ་ལ་སོར་སྟེང་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་བ་ནས་མེ་ལྷེའི་བར་ལ་སོར་
 སྟེང་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཉེ། དེ་དག་བསྐྱོམས་བསམ་སོར་བུག་ཅུ་ཅུ་སྟེང་དང་
 གསུམ་ནི་སྟོམ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་གསང་
 གནས་ཀྱི་བར་དོ། །དེ་ཉིས་འགྲུང་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་རྐང་
 མཐེལ་གྱི་མཐར་ཐུག་བའོ། ཞེས་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་དོ། །འདི་ལྟར་ན་ཏ་བབས་ཀྱི་
 སྟོ་སྟེང་དུ་འོང་བའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་དོ། །

བུག་བ་ནི། ད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་ཞེས་སོགས་ཉེ། སྟེང་འོག་ཞལ་དང་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་སོར་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་འགྲུང་ཉེ། སྟེང་ཞལ་གྱི་མཛོད་སྟུ་དང་འོག་གསང་བའི་བསྐྱེའི་བར་དག་ལ་
 སོར་ལྡ་བཅུ་པས་སོར་བརྒྱུད་དོར་ནས་ལྷག་མ་སོར་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རུལ་གྱི་
 ཁམས་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་སྟེའི་ཚད་རྣམས་སོ། །ཚད་དེའི་ཉིས་འགྲུང་གྱིས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དག་ཏུ་འགྱུར་རྟོ། །དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྣོད་སོའི་
 དབྱུས་ནས་བསྐྱེད་མེད་ལ་སོར་གསུམ་དང་། དེ་ནས་འཕྲེང་བ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་
 ལོ་རྒྱལ་ནི་སོར་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་རྣམས་གྱིས་སོ། །འདིར་འགྱུར་མངས་སུ། སྣོད་
 སོའི་དབྱུས་ནས་བསྐྱེད་། །གསུམ་སོ་རྣམས་དང་དེ་ནས་ནི། །འཕྲེང་བ་བཅས་པའི་
 འཁོར་ལོ་རྒྱལ། །ཅེས་འདོན་བ་ལྟར་སྣོད་སོའི་དབྱུས་ནས་བསྐྱེད་ནི་གསུམ་རྣམས་
 གྱིས་སོ། །དེ་ནས་འཕྲེང་བ་དང་བཅས་འཁོར་ལོ་རྒྱལ། །ཅེས་བཅོས་ལ་བཤད་
 རོ། །འདིར་སྣོད་ནི་སྲར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་ཆར་གསུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ།
 འཁོར་ལོ་ལས་ལྡ་ཆའོ། །གལ་ཏེ་འདི་དང་གཤན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣོད་འཁོར་ལོ་
 ལས་ལྡ་ཆ་ཡིས་བྱ་བར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་སྲར་བརྒྱད་ཆར་གསུངས་པ་དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན་འདིར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུས་མའི་སྐྱེ་བཞུགས་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
 ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་གཙུག་ཏོར་མེད་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ཚད་སོར་བརྒྱལ་
 གཙུག་ཏོར་གྱི་ཆ་སོར་བཞི་བྱི་བས་སོར་དགུ་བཅུ་ཅ་རྒྱལ་ལས་བརྒྱད་ཆར་གསུངས་
 པའོ། །དེས་ན་སྤྲིང་བཞི་རྣམས་སུ་བྱུང་མེད་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བཞུགས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 སྣོད་བཞི་རྣམས་སོ། །མངལ་གཟུང་བཞི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའོ། །གྲིས་པའི་ལུས་ནི་
 ལྷ་ཚོགས་ཞེས་པ་གྲིས་པ་རྣམས་ལྟའི་རྣམ་པས་སྐྱེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྣོད་
 པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་རྟོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ལྡ་ཆར་གསུངས་པ་ནི་
 གསང་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་གྱི་ཆ་སོར་རྒྱལ་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པ་ལས་སྣོད་ནི་
 དེའི་ལྡ་ཆ་སེར་བཅུ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སོར་བཅུ་གཉིས་ནི་གྲིས་པ་བཅོམ་བའི་
 དུས་གྱི་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལུས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་

མཚན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཚོན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལྷུན་སོ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་ཐབས་བརྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་མ་ལོང་རོ་ཞེས་
པ་ནི་ངེས་པའོ། །ལྷན་སོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་འོག་གིས་གཞིའི་གནས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་
སོ་བརྒྱུད་སོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་སྟེ་ཤར་དུ་རལ་གྱིས། ཞེས་པ་ནས་ཚངས་པའི་
དབྱུངས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་འབྲེལ་བ་ལྟར་ལ། གཞོན་དུ་མེད་པའི་
སྐྱེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་ཤེ། དོའི་བྱིན་ནས་ཚོས་སྟོན་པའི་
སྐྱེས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་ཉིད་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
པ། དེས་བྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྩོམ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རྩོམ་ཉིད་ལྷོ་རྩ་འདབ་ལ་སོར་
གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་པར་དག་པས་རྩོམ་ཉིད་ལྷོ་རྩ་སོར་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཙུག་ཏུར་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་འདབ་བཞི་པ་ལ་སོར་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་པར་དག་པས་སོར་
གཉིས་པའོ། །དབྱེལ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལ་སོར་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་པར་
དག་པས་སོར་བཞི་པའོ། །མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་ལ་སོར་ལྷ་ཡོད་པ་རྣམས་
པར་དག་པས་སོར་ལྷ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ཁ་སོར་བརྒྱུད་པའོ། །སྟེ་བ་སོར་དགུ་
པའོ། །གསང་བ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ཟད་པར་རྒྱུད་མེ་རྩ་ས་དང་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་
པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་ལ་སོར་གཅིག་ནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་
ཡོད་པའི་གངས་རི་ལྷ་བ་བཞེན་རྩོམ་ཉིད་ཚད་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རྣམས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཕྱག་

རྒྱའི་དོན་རྗེ་རྣམས་སོར་གཅིག་པའོ། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་འགྲུང་པས་དོན་རྗེའི་རྒྱལ་གྱི་
སྤང་དུ་འདི་རྣམས་གྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་རྗེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤང་དང་དབྱུང་དང་འོག་ཏུ་
གསུམ་གྱི་ཆ་རེ་རེ་སྟེ་མཉམ་པའི་ཆ་གསུམ་པའོ། །གསོར་བའི་དོན་རྗེ་དེ་ཉིད་ཅེ་མོ་
རྒྱུ་པོ་ནི་ཞི་བ་ལ་སྟེ་ཞི་བའི་ལས་ལའོ། །རྣམ་པར་གྲུས་པ་སྟེ་ཅེ་མོ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ནི་དག་པོའི་ལས་ལ་གྲུའོ། །དེ་ལ་བྱ་དག་གྲང་དོན་རྗེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་གསུམ་པ་སྟེ།
མཁམ་པའི་ནང་གི་དབྱུང་དང་སྤང་དུ་དོན་རྗེ་དང་ཞལ་ཡང་ཚད་མཚུངས་པའོ། །བ་
སྤང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པོ་ནི་ཞི་བ་ལའོ། །དམ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་གི་ཁ་
ལྟ་བུ་ནི་དག་པོ་ལ་གྲུ་སྟེ། སྤང་དུ་ཡང་ཞི་བ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་དག་པོ་ལ་གྲུས་པའི་དོན་རྗེ་
དང་བཅས་པའོ། །འདིར་དོན་རྗེའི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་གྲུང་པའི་རྒྱ་ཁྲོན་ནི་དོན་རྗེའི་ཚད་
ལས་སུམ་ཆའོ། །དོན་རྗེའི་དབྱུང་སུ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་བ་སྟེ། དབྱུང་གི་སུམ་ཆ་དེའི་
སུམ་ཆའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བའི་འོག་དང་སྤང་དུ་ལྟེ་བའི་ཚད་ཀྱིས་དམ་པའི་འདབ་པ་
བརྒྱུད་དག་གྲང་སུ་ཉིག་འཕྲེང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དུའི་ཞེས་ནི་དོན་རྗེའི་ཁྲོན་
དང་མཚུངས་པར་རྣམས་སྟེ་བའི་ཞལ་ལ་སྟོས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་གྲུལ་གྱི་ཆར་
བཞོན་པའི་དབྱུང་སུ་དབྱུང་པའི་རྩ་བའི་སྤོམ་སར་བཞིན་ནང་གི་སུམ་ཆ་སྟེ། སྤྱི་
རོལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྤོམ་སར་བཞི་པོ་རྣམས་སམ་སྤྱོད་པ་གྲུལ་རྣམས་སུའོ། །དུའི་ནང་
དང་སྤོམ་སའི་རྒྱུ་པོའི་ཞེང་དག་ལ་ནི་དོན་རྗེའི་སུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་
རྣམས་ནི་སུམ་ཆ་ནི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའི་འོག་གོ། །སྤང་དུ་དུའི་ཆ་གཉིས་པ་ནི་བ་ད་རིའི་
ཚར་པ་ལྟ་བུ་གྱིན་གྱིས་སྤྱི་ཞེང་ཅུང་ཟད་རྒྱུད་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། སྤང་གི་ཅེ་མོ་

དབུས་ཀྱི་རྩ་ལ་བསྐྱེད་པས་སྐྱོར་བའོ་ཞེས་བཞི་ཁ་བྱམ་བའོ། །རྣམ་པར་གྱེས་བ་ལ་
ཅེ་མོ་རྣམས་དབུས་ལས་རྣམ་པར་ཁ་བྱེ་བ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཞེས་ནི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ལེ་
ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྱམས་སོགས་¹་ཚངས་པའི་བཞུགས་བཞི་
དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་ལ་ཞལ་བཞི་བྱ་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་
གྱི་ཐེག་ལེ་བཞིའི་ཚོས་དང་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པས་ཞལ་བཞི་བྱའོ་ཞེས་བཞི་རིགས་པ་སྟེ་ལུགས་གཅིག་གོ། །ལུགས་
གཉིས་པ་ནི་ཉིན་མོ་བཙུག་ལྟར་དང་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ལི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚོས་རྒྱུང་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དབུངས་སོག་ཏུ་ལུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེས་ན་རྗོད་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཞལ་མེད་དེ། མཚན་སོ་ཤེས་རབ་རབ་
ཏུ་གྲགས་ཞེས་བཞི་ཤེས་རབ་ལྷ་ལི་དབུངས་ཀྱི་ཚོས་ཉེ། དེས་ན་བརྗོད་པའི་རང་
བཞིན་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རིལ་བུ་ལ་བཙུག་ལྟར་མའི་ཞལ་གཅིག་བྱ་བ་དག་
གོ། །ཞེས་བཞི་རྗོད་རྗེ་དང་རིལ་བུ་ལ་ཞལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུབ་བའོ། །ཞལ་གྱི་
སྐྱོང་གི་བརྒྱའི་འདབ་མ་དང་རྗོད་རྗེ་སྐྱོང་བ་དག་གི་ཚད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཁ་དང་ལ་སོགས་པས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དུ་བྱའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱན་པར་སྐྱོན་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་ཁ་
བསྐྱེད་ནས་འཆད་དེ་འདི་ནི་སྤར་ཡང་བཤད་དོ། །

ལྷ་བ་ནི། ད་ནི་མཚོད་ཉེན་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདི་རྒྱ་དབངས་གཉིས་ལས་རྒྱ་

¹ མ་ཕྱི། 1144བཀ། ཚངས་ ལྷ། 1144བཀ། ལྷ། 1144བཀ། ཚངས་ * ཚངས་

ཚད་ནི་གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་དང་མཛོད་སྤྱིའི་མཐའི་ཆ་ཡིས་ཞེས་པ་སོར་མོ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་སོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་
 དབངས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཡིས་གདན་གྱི་རྒྱ་སྟེ་སའི་
 དབྱིབས་བཞིན་དུ་གྲུ་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ་ཐད་ཀའི་ཆ་ཡིས་སོ། །དེའི་སྐུམ་
 ཆས་ཕྱོགས་ཆ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་སློ་འབྲུང་གྱི་རྒྱར་སོར་སྐུམ་ཆ་དང་
 བཅས་པའི་སོར་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གདན་ངོ་བོ་ལས་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ཕྱིར་
 བྱུང་བ་སྟེ། གདན་དེའི་སྟེང་དུ་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱེད་འདབ་མའི་ཅེ་མོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་།
 བུམ་པའི་སྟེང་ཁར་སོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐར་རགས་ལྟ་བུ་དག་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཡང་
 ཚད་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ཁར་སོན་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བ་ཉིད་དུ་འགྲུང་ཉེ། རྒྱའི་ཚད་ནི་གདན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་སྟེང་ཁའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུམ་སོ་དང་བསྐྱེད་ཅེ་བ་ཡང་དོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་མཐའ་ཅེ་མོ་ལས་ནང་
 དུ་ཆ་དམན་པ་བཞིའི་གདན་དང་མནན་པ་བུམ་པའི་བྲང་རྒྱུམ་སོ་བཅུ་མ་པ་སྟེ་ཆ་རི་
 ཅམ་དམན་པ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་དམན་པའོ། །གདན་དེའི་ཕྱོགས་སློ་འབྲུང་གྱི་ཆ་
 ཡིས་ཀྱང་མགྲིན་པའོ། ཞེས་པ་ནི་སློ་འབྲུང་གྱི་ཐད་ཀ་སྟེ་རྒྱའི་ཚད་ཀྱི་བྲེའི་རྒྱར་
 སོར་བརྒྱད་དང་སྐུམ་ཆའོ། །དབངས་ཀྱི་ཚད་ནི་སོར་བཞིའོ། །གདན་གྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་
 ཡིས་གདོང་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་མགྲིན་པའི་སྟེང་དུ་གདོང་དུ་འགྲུང་བ་ལྷན་དེ། དེའི་ཐད་
 ཀའམ་ཞེང་གི་ཆར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བུ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གདོང་དེ་ཉིད་ནི་
 གྲུ་བཞིའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་རྟེན་གྱི་མགྲིན་པ་གྲུ་བཞི་པ་སྟེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་

ལོན་ཏུ་མཉམ་པ་བྱའོ། ཞེས་པའོ། །གདོང་དང་མཁྱིལ་པ་དེ་དང་དེའི་སྐྱམ་ཆ་ཞི་རང་
 རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐོ་འབྲུང་གི་ཕྱོགས་རྒྱའི་ཆ་རྣམས་བྱའོ། །མཁྱིལ་པའི་ཕྱོགས་
 གི་ཆ་རྣམས་ནི་ཞེང་སོར་བྱེད་བྱིར་བྱུང་བ་སྟེ་གདོང་གི་སྐོ་འབྲུང་ནི་ཞེང་རྒྱུང་པས་
 མཉམ་པའི་སོར་གཅིག་བྱུང་བའོ། །དཔངས་ཚད་ནི་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གསང་བའི་བརྒྱ་
 དག་གི་ཚད་ལས་བྱེད་བཅས་ཉི་མས་ཞེས་པ་སྟེ་བའི་བར་དུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གདན་གི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་དུ་འཇུག་ཏེ་ལྷ་བཞི་པ་ལོན་ཏུ་མཉམ་
 པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་གདན་གི་རྩ་བའི་འོག་གཞི་ནས་གདན་གི་སྟེང་གི་ཚུ་སྟེས་ཀྱི་སྟོན་
 མའི་མཚམས་ཀྱི་བར་རོ་ཞེས་པ་ལུས་ལ་གསང་བ་ནས་སྟེ་བའི་བརྒྱའི་མཐར་ཐུག་པ་
 སྟེ་ཨ་མ་རྒྱ་འུའི་མ་སྣ་དུང་ཅན་མའི་གནས་རི་སྲིད་པར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །སྟེ་བའི་བརྒྱ་དེ་ནས་སྟེང་ཁར་སོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་མཐར་
 ཐུག་པར་ཡང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །ཐུགས་ཀའི་ཁོར་
 དུག་དེ་ནས་མཁྱིལ་པའི་རྩ་བའི་བར་ལ་ཡང་ནི་ཚད་དེ་ཉིད་དོ། །མཁྱིལ་པ་ལོངས་སྟོན་
 རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་གནས་དེ་ནས་གདོང་གི་མཐར་ཞི་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་གདུགས་
 གི་འབྲེང་བའི་གནས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད་སྟེང་མཐར་ཐུག་པ་སྣ་མ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཁྱིལ་པ་
 སོར་བཞི་དང་། ཀོས་སྐོ་ནས་ཁའི་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་
 བཞིའོ། །དེ་ལྟར་སྣ་བཟང་པོའི་གནས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སོར་བཞི་སྟེ། མཛོད་སྟེ་ནས་
 བཅུ་མས་ཏེ་མགོ་པོའི་གནས་སུ་གདུགས་ཀྱི་འབྲེང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་གཉེར་དུས་
 དང་བྱེད་བཅས་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དུམ་བུ་གསུམ་ཞེས་པ་མཁྱིལ་པར་ཚུ་གཉེར་
 དང་ལ་སོགས་པས་སྣ་ལ་དུས་དང་། ཀོས་སྐོ་ནས་ཁའི་བར་བྱེད་བཅས་རིག་བྱེད་

རྣམས་ཀྱིས་གདོང་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྱ་བ་ཡང་ངོ་། ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལྷུང་ཟད་
ཞེས་པར་བཤད་ན། གདམས་ལས་ཞེས་པ་གདམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་གདམས་ཀྱི་དཔངས་ནི་
རིག་བྱེད་དག་གིས་ཞེས་པ་སོར་བཞིའི་དཔངས་ཀྱི་བསྐྱེད།

དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ཁར་སོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔངས་སོར་བཞི་
པའོ། །མཐོན་པའི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དེ་བཞིན་ཏེ་སོར་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །བྱེད་བཅས་བརྒྱུད་ཀྱིས་གདོང་པའི་ཚད་ཅེས་པ་གདོང་པའི་དཔངས་ནི་བྱེད་
དང་བཅས་པའི་བཞི་ཡིས་ཀོས་སྐོན་ནས་ཁའི་མཐའ་དང་བཞི་ཡིས་སྐྱེད་མཐའ་ཏེ། དེ་
ནས་མཛོད་སྐྱེད་གནས་སྤོན་པའི་དབྱུང་སྐྱེ་སོན་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དབྱེད་བཅས་
བརྒྱུས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གདམས་ཀྱི་འབྲེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཀྱེ་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་
བོས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མཛོད་སྐྱེད་མཚམས་ནས་གདམས་ཀྱི་འབྲེང་བ་ནི་
དབྱེད་བཅས་དང་མགོ་ལ་སྟེ་དེ་ནས་འདིར་ནི་གཙུག་ཏུ་དག་གི་མཐའ་ཐུག་པར་
འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ཚད་ཀྱི་ངེས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་ལྷན་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་
རྣམས་པར་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་སྟེ། ཚོས་སྐྱེད་གསུམ་བརྟན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཚོད་
རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འདིར་ནི་ལྷན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུམ་སྐྱེད་
མཚན་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རྒྱུད་དུ་
ཚིགས་སྐྱེ་བཅད་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོར་
མཚོན་པར་བྱེད་བའམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་སྐུམ་ཙུ་ཅ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི་
རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དང་། བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་

དང། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སོགས་ལས་ཅུང་ཟད་ཅམ་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་
ལ། འབྲེལ་བ་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལྟར་ཉེ། འདི་དག་རྒྱས་
བར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་འབྲུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེད་ང་མཚུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པའི་སྐྱད་དུ་རྒྱལ་
ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་སྐྱར་
རྣམས་ཁྲིམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་གིས་ལྷན་པོ་དང་སྣོང་ཁར་གཡམས་སྐོར་དུ་འཁོར་
བའི་སྐྱད་དུ་ལྷན་པོ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་ཉེན་ལ་ཕྲག་འཚབ་བའི་སྐྱད་དུ་
མཚོད་ཉེན་མིའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་སྐྱད་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་བ་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་མཚོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་གདུལ་
བྱས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པའི་སྐྱད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་ལས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྣོམ་འབྲུང་ལས། སྤྲགས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་བས། །གཟུགས་བརྟན་
ལ་སོགས་བྱ་བ་སྟེ། །གཟུགས་བརྟན་བསྐྱབས་ན་སྤྱར་བར་ནི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་
ཐོབ་པར་འགྲུལ། །ཞེས་སོགས་དང། དཔལ་འདུས་པར་ཡང། མཚོད་ཉེན་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བཞུགས་གནས་པོ་བྱང་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་སོགས་འབྲུང་
ངོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་གཞུང་མངས་པས་འདི་གས་པའི་སྤྱིར་མ་བརྗོད་
དེ། གང་གིས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པས་
སོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས། །འདི་ག་ཉེན་གྱི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་

ཁམས་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབ་དང་། རྗོར་བུ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་རེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གསེར་ནི་
ཞེས་པ་ནས། རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཁམས་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་སྲིར་རྟོ། ཞེས་པའི་
བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗོར་བུ་ཅེས་པ་ནས། སྐྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཅེས་
པའི་བར་མཐའ་དག་བསྐྱབས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་གི་རྗོར་བུ་རྣམས་དག་གི་
སྐྱེ་གནས་ནི་ས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་རྣམས་རྣམ་པ་ལྷག་གི་རོ་རྣམས་
དང་མཚོག་གི་རོ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་རོ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་གཞན་པ་རྗོར་བུའི་
དབང་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་དག་གྲང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཁམས་ལྷག་གོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ས་ལ་འཇམ་རྩུབ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་རེག་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་དག་ནང་ནི་
འཕྲོག་པ་ཉིད་གྱི་རྩ་རྣམས་ཞེས་པ་ས་རྗོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་དང་ལུས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཁམས་རྣམ་པ་ལྷག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་
འགྲུང་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རྗོར་བུ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སའི་རིགས་ཀྱི་ཏན་
ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྗོར་བུ་འཇམ་སྐྱུར་ལེན་སེར་པོ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། གཟེར་
ནད་སོགས་ལྷག་གཟེར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པར་འགྲུང་རྟོ། །རྒྱའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱ་
བ་རྒྱ་ཤེས་ལ་སོགས་པས་ནི་དུག་གྲང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །མེའི་རིགས་བརྒྱ་རྒྱ་
ག་སོགས་ནི་འབྱུང་པོ་ལྷགས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུང་གི་རིགས་ཨི་རྩ་རྩེ་ལ་
ལ་སོགས་པ་ནི་རེངས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོང་པའི་རིགས་མ་ར་ཏ་ག་སོགས་
ནི་གདུག་པའི་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་དུག་འཕྲོག་པར་

བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ནོར་བུ་མཐོན་ཀ་སོགས་ནི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་
བར་བྱེད་པའོ། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་བ་སྐྱལ་བ་དང་
སྐྱལ་སྐྱལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ནོར་བུ་ཡང་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འཕྲོག་
བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤར་གསུངས་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཅན་གང་དག་
བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་
དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྫོང་རྩིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་པའི་འབྲེལ་བ་
རྫོགས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་དབང་
གིས་སྤང་ཚུལ་སྤོ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་དུ་སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་འཇུག་ཚུལ། རྒྱགས་ནས་གནས་པའི་དུས་དང་གནས་ཀྱི་རེས་
པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ནས་ཚིགས་བཅད་ཉིས་གོ་སྤར་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱུན་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྫོང་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྫོང་
ཆགས་ནས་སྤར་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་སྐྱོར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རུས་
པ་དག་ལས་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་གིས་བརྟུན་གྱི་སེམས་ཅན་
རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་དབྱུགས་དང་ཉིན་ཞག་གི་
བཟོད་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་ནང་དུ་དུས་སྐྱོར་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་

ལྷ་འགྲུང་ལ། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ལོ། །དུས་སྡོད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་དབུས་སུ་སྐྱུན་པོ་རྫོགས་པ་ནི་འདིར་
 མཚོན་ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་རྩ་རྣམས་སྤེང་དུ་བཅེགས་པ་དོན་རྗེ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གྱི་
 མི་བདག་སྐྱུན་པོ་དེའི་སྤྱིང་པོར་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུན་པོ་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ནི་བམ་མཁམ་
 ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཏེ། འོག་ཏུ་ལས་ཀྱི་ས་གཞི་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ས་
 གཞི་ལ་གནས་པའི་མི་རྣམས་གནས་སོ། །འོངས་སྡོད་གྱི་ས་ནང་གི་གླིང་རྒྱལ་ལ་
 བདུན་ཅིའི་འབྲས་བུའི་རོའི་ཁ་ཟས་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་དང་གཞན་ལྟ་དང་གཞོན་སྤྱིན་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་སོ། །སྐྱུན་པོའི་རོ་ལ་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཕྱོགས་སྡོད་
 བརྒྱད་རྣམས་ཤར་ལྷའི་བདག་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཤར་ལྷོར་མེ་ལྷ་དང་། ལྷོར་དུས་ཏེ་
 གཤམ་ལྷ་དང་། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་ལྷ་མིན་ཏེ་སྤྱིན་པོ་དང་། ལུབ་ཏུ་རྒྱ་གཉེར་ཏེ་རྒྱ་ལྷ་དང་།
 ལུབ་བྱང་དུ་རྒྱ་ལྷ་དང་། བྱང་དུ་གཞོན་སྤྱིན་དང་ནི་བྱང་ཤར་དུ་བཤག་པོ་དང་འོག་ཏུ་
 འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཁྲབ་འབྲུག་ཉིད་དང་། སྤེང་དུ་རྒྱ་གཉེར་གདོང་ཚངས་
 པའོ། །འདིར་ཉི་མའི་འཁོར་ཚང་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྐྱེས་མཚོས་གྲགས་
 དཔལ་བཟང་པོས་རྒྱ་དཔེ་ལ་བསྐྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བསྟོད་པ་ལྷོ་
 དང་བྱང་གི་མཐར་ཉི་རྒྱུད་པ་གསུམ་བཅས་བ་ལྷའི་རྒྱ་གཉེར་དང་། །ཀྱི་ལ་ཤ་ཡི་རི་
 སྤེད་ཉིད་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དག་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤག་ཞི། །ལྷ་བཅའི་
 གང་དུ་གོ་ལ་བྱེད་གྱི་རེ་གར་ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་མོ་རྒྱ་ཚོད་མཁམ་མེ་སྡོད། །གང་
 ཞིག་གི་སྤག་ལྷ་ལ་མིག་དང་སྐྱུ་དང་རྒྱ་བའི་ཆ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཉིན་དང་ཉིན་ལ་བསྟོད།
 ཅེས་འབྲུང་ལ། འདི་དང་མཐུན་པར་འགྲུང་མངས་སུ་ཡང་། བ་ལྷའི་རྒྱ་མཚོར་ཆ་

གསུམ་དུ། ཉིན་མོར་བྲེད་པ་འགྲོ་འགྲུར་བ། །སྣོད་དེ་བཞིན་བྲེད་དུ་སྟེ། །ཉེ་མེ་ཡི་
ཅི་མཐར་ཐུག་པ། །ཉི་མའི་བཟོད་པར་འགྲུར་བའི། །དཔག་ཚད་སྣོད་ཐུག་ལྡ་
བཅུའོ། །མཁའ་དང་མེ་ཡི་རྩ་ཚོད་རྣམས། །ཉིན་མོ་དང་ཅི་མཚན་མོའི་རྩ། །གང་དུ་
འཁོར་མོའི་བྲེད་རི་མོ། །ཁྲི་ཐག་ལྡ་ལ་སོགས་ཐོབ་ནས། །ཉིན་དང་ཉིན་ལ་འདོད་བར་
འགྲུར། །ཁྲི་བ་སྐྱེད་མིག་གི་ཆས། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ན། ཉིན་མོར་བྲེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཟོད་པ་སྣོད་
མཐར་ཉི་མའི་འཁོར་ཚད་དཔག་ཚད་འབྲུམ་གྱི་རྐྱར་བ་སྟེ་བཞི་ཆ་ཉི་ཁྲི་ལྡ་སྣོད་པ་
གསུམ་དང་བཅས་བ་བདུན་ཁྲི་ལྡ་སྣོད་རི་རབ་གྱི་དབྲུས་ནས་སྣོར་དོར་བའི་ས་བ་
ཚུའི་རྩ་གཉེར་གྱི་བྲེད་དང་། བྲེད་གི་མཐར་ཅི་གི་ལ་འཕེའི་བྲེད་གངས་ཅན་གྱི་མཐའ་
རི་སྟེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཉི་མའི་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་བྲེད་གྱི་བཟོད་པ་དག་ལ་
གངས་ཅན་ནས་རྩུད་གྱི་ལ་བྲེད་གྱི་བར་དཔག་ཚད་སྣོད་ཐུག་ཅི་ལྡ་བཅུའི་བར་དུ་
འགྲོའོ། །ས་དཀྱིལ་གྱི་མཐའ་གང་དུ་གོ་ལ་བྲེད་གྱི་རེ་ཁ་སྟེ་རི་མོར་སྣོབ་པའི་དུས་སུ་
ཉིན་མོ་དག་ཅི་མཚན་མོ་མཉམ་པར་ཉི་མས་རྩ་ཚོད་མཁའ་མེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་
ལོངས་སྟོད་དོ། །དེ་ནས་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོད་གང་
ཞེས་ཁྲི་ཐག་ལྡ་ལས་མིག་དང་སྐྱེད་དང་རྩུ་བ་སྟེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་བྲེད་དང་
བཅས་པའི་ཆ་ཡིས་ཐོབ་པ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དང་དོན་གསུམ་ཆ་
བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཉིན་དང་ཉིན་ལ་བཟོད་པར་བྲེད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། །ཁྲི་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་དང་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན།
གཟའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེས་ཁྲི་མ་དོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་རྒྱ་སྤྱོད་ཅི་ཞུས་པར་
 ཤེས་པ་དང་སྤོང་བའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱུང་གི་
 ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཉ་ནི་ཚོར་བ་དང་མེ་ཁམས། ལུག་ནི་འདུ་
 ཤེས་དང་རྒྱ་ཁམས། སྤང་ནི་གཟུགས་དང་ཁམས། འཁྲིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཀཏུ་ཏེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་
 རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་མཁམ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེང་གོ་གཟུགས་དང་ས། ལུ་མོ་འདུ་ཤེས་དང་རྒྱ། སྤང་ཚོར་བ་དང་།
 སྤྱིག་པ་འདུ་བྱེད་དང་རྒྱུང་། གཞུ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་མཐའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཤེས་
 དང་སྤོང་བ་རྣམས་ཏེ། ཀཏུ་ཏེ་སོགས་ལུགས་ལས་ལྡོག་པས་སོ། ། རྒྱ་སྤྱོད་ལ་
 སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་དོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དོ་རྗེ་དང་། རལ་
 གྱི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། གྱི་གྲུག་གོ། ཀཏུ་ཏེ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་བསྟེན་པའི་རིམ་པས་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་
 དག་གྲང་ཀའི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་ཅ་ཏེ་
 པ་ཏས་རྣམས་དང་། ཀཏུ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཏེ་ཉ་ལ་སོགས་པ་འདིག་
 ཏེན་ཁམས་ཀྱི་ཡེ་ལུ་ལས་དོ་རྗེ་ཉི་མའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། ། རིང་པོ་སྤང་
 དུ་ལྟག་པའི་རྣམས་པ་ནི་དབྱུངས་རིང་པོས་སྟེ་བ་ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་གསལ་
 བྱེད་བརྒྱ་བརྒྱད་རྒྱ་སྤང་བཟོད་ཀྱི་ཁྲིམ་ཞག་གིས་བོན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱུངས་སྤང་
 དུས་སྟེ་བ་སྟོ་བཟོད་ཀྱི་ཁྲིམ་ཞག་གིས་བོན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གྲངས་བཞིན་དུ་

ལུག་དང་འཇིག་པ་དང་ཀུན་ལ་ཉི་མེ་མོང་ཅན་སྐྱབ་བ་དང་། དཀར་པོ་བ་སངས་དང་།
 ཉི་མའི་རྒྱུ་དང་མེ་ཚོག་མ་ལུང་བར་ལུང་ཉེ། སེང་གེར་ས་སྐྱེས་སོ། །བྱ་མོར་ལུང་
 ལུང་། །སྤང་དུ་སྐྱེ་གཅན་ལོ། །སྤིག་པར་གཟུང་ལྷག་གོ། །གཞུང་ཚོག་མར་སྐྱེན་
 བའོ། །དེའི་མཐའ་མར་འཇུག་རིངས་སོ། །གཞུང་ཚོག་གི་མཐའ་མཇུག་རིང་སྐྱེས་
 བར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་རིང་ཉི་མ་དང་སྐྱན་ཅིག་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ལགལ་ཉེ། ཉི་
 མ་ཀུན་ལ་ཉི་མ་དུ་སྐྱེས་བས་སྐྱེ་ས་བ་དང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉི་མ་
 ཀུན་ལ་ཉི་མ་དུ་སྐྱེས་ནས་གཞུང་ཚོག་གི་མཇུག་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཇུག་རིང་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱན་ཅིག་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུང་གཞན་
 ལའང་རིགས་འགྲེལ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་བྱང་སྐྱོང་རི་ལྷིའོ། །སྤང་དུ་བྱང་སྐྱོང་
 བཟུང་བའོ། །དེ་སྤྱིར་སྤྱིར་བཟོད་པའི་རིམ་བས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ནི་ཞེས་བ་
 རུལ་སྤར་བ་གི་ཚོགས་གི་གཚོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཕལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་ཕན་
 ཚུན་སྐྱོར་བར་འགྱུར་ཉེ། གང་ན་ཚོས་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་ཚོས་ཀུན་འབྱུང་བའི་
 ཚོས་གི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གི་ལས་གི་རང་བཞིན་གིས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཉེ། གང་ཞིག་རིན་ཆེན་ཀུན་གིས་རབ་ཏུ་གང་ཞེས་བ་ནི་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གིས་ནི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་
 གང་བར་གཟིགས་པའོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གི། ཞེས་སོགས་ཉེ། གང་ཞིག་ས་
 གཞི་ལ་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དབག་བསམ་གི་ཤིང་དང་། རོ་དུལ་ཚུ་དང་།
 མཚོག་གི་རོ་གྲུབ་པའི་བཅུད་དང་། ཉན་སེལ་བའི་སྐྱོན་དང་། ལྷའི་བདུད་ཅིའི་རོའི་
 དབང་པོ་གཞན་མཐའ་དག་ནད་འགྲོག་པ་ཁམས་དུག་གི་རུལ་རྣམས་གིས་རབ་ཏུ་

བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མི་
 མཐོང་སྟེ། གང་ཞིག་ལལ་པའི་རྩ་དང་ཤིང་དང་རྩ་དང་རྩོ་བ་དང་ནི་ལྷགས་རྣམས་སྲུ་
 མཐོང་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 སྲུ་སོང་བ་ན་རྩ་ནི་མེ་ཆེན་འབར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་རོ། །དེ་སྲུལ་བར་སོང་
 བའི་མི་རྣམས་དག་གིས་སྟོན་པའི་དབང་གིས་བཅད་པ་དང་འཕྲིགས་པའི་མདུང་ལ་
 སོགས་པར་མཐོང་རོ། །དེ་སྲུལ་པ་ལས་ཀྱི་སར་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་སྟོལ་བའི་
 སྐྱད་དུ་ཚོས་གསུང་རྩལ་སྟོན་པ་ལོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་ཚོས་བསྟན་པའི་གནས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྲོལ་བའི་སྐྱད་དུ་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་རྩལ་འགྲུལ་བས་བཤད། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་
 སྐྱད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུལ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྟོལ་བའི་སྐྱད་
 དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་འགྲུང་བའི་དུས་སྲུ་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་
 བདག་པོ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་ལས་
 ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོར་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐྱད་དུ་སྐྱ་
 འབྲུལ་ཆེན་པོའི་སྐྱམས་སྲུ་མ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གསུང་བ་མཛད་ཅིང་མཚོག་གི་སྲུགས་རྗེ་
 དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྲུགས་བསྐྱེད་པ་མཛད་ནས་ནི། རྩོམ་པའི་གདན་དུ་ཉོན་མོངས་
 དང་ནི་བདུད་རྣམས་བཙུན་ནས་སའི་སྟེང་གི་གནས་སྲུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། སྐུལ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་མཛད་

ནས་སྐྱེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དག་པའི་སྐྱེ་ཅན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཁོ་ལ་
སྐྱེ་རྗེ་ལྟར་བྱོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ཡང་གཤེགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེལ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བར་སྐྱེད་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའདུག་འདས་པ་སྐྱེད་པའི་
རང་བཞིན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
དབང་གིས་རབ་དུ་སྐྱེད་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བས་ཚོས་བསྐྱེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་
མི་ཐོབ་པ་མདོར་བསྟན། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་
འདིར་ཚིགས་བཅད་བཅུན་གོ་སྐྱེད་མཛད་པ་རྣམས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་
བསོད་ནམས་དང་སྐྱེག་པའི་དབང་གིས་སྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་
དག་པའི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་མ་ཉམས་པ་སྟེ་ཉམས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་འདིག་མེད་ལ། སྐྱེ་བ་
བལ་གྱི་སྐྱེད་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་བྱེད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཅན་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་དུས་འཁོར་བར་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་མི་
འདོར་བར་མཛད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་དེ་ལྟར་འདིག་
ཉེན་གྱི་དབང་སྐྱེག་འཇམ་དཔལ་བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་གོ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེད་བ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ལས་ཀྱི་སར་གནས་ནས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་
ཞེས་པོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་ལམ་ནི་སྐྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་དཔྱུལ་
བའི་འདིགས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་གྱི། བྱེད་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གཞན་དག་ནི་

སེམས་ཅན་ལ་ནམ་ཡང་ཐར་བ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷི་རོལ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཐར་བ་མི་སྟེར་བ་མཛོད་བསྟན།
ཐར་བ་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་གདམས། ལྷི་རོལ་པའི་རིགས་
རྩོད་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་བཟུ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཐར་བར་མི་སྟེར་བའི་རྒྱ་མཚོན། ལྷ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
གིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཛོད་པར་འཛོམས་པའི་སྲིད་
ཏེ། དེ་དག་རང་གི་ལུས་དང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་རང་གི་བྱུང་མེད་དག་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པས་རིགས་བསྐྱེད་ཞིང་། རང་གི་བར་གྱུར་པ་ན་རིགས་དག་པའི་བྱ་ཡིས་པ་
ཡི་དོན་དུ་མའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་དང་ནི་འབྲེལ་བར་གྱུར་བའི་གཉེན་གྱི་བསོད་
ནམས་ཏེ་དེ་གི་བའི་དོན་དུ་ཆང་ཟན་གཏོང་བའི་རྩོད་འཛོར་དག་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་
ཅེས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་དོན་ལ་ནི་སྤྲུགས་རྣམས་ལ་འཆེ་བ་བྱས་
པས་སྤྲུགས་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དཔའ་བོ་འཐབ་པའི་གཡུལ་དུ་གི་བར་
གྱུར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་འདིག་ཉེན་དག་ཏུ་འཇུག་ཅེས་དང་། གཞུ་ལ་སོགས་པའི་
འཇུག་དོགས་སྤང་སྦྱང་བྱས་པ་དང་། ལུས་པོ་ཅེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྱང་བར་བྱས་
པ་ལས་མཚོག་གི་གོ་འཐབ་མཐོ་རིས་སམ་ཐར་བར་འགྲོ་བར་སྟོན་པའི་ཚོས་དེ་
རྣམས་ཐར་བ་སྟེར་བའི་ཚོས་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་སྲེག་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་དང་། ཞུགས་
ནས་ཆགས་སྤང་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བཤེས་ཏེ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་སྲེག་པ་ནི་

རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ལུས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་མ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་ལ་མ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་བྱ་དང་ནས་གཉེན་གྱི་སྡེ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྲང་སྲོང་བྱེ་བ་སྐྱབས་ཀྱིས་བྱེད་དང་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་འདིར་དོ་རྗེ་སྐྱབས་པར་དབང་བསྐྱར་བ་གང་གིས་ཐར་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིན་གྱིས་ཉི་མ་ཡི་གིང་རྟ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐབ་པ་བྲང་སྲོང་རྣམས་ནི་འཇམ་དཔལ་བདག་གི་ཆོག་ལས་དོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་དོ་རྗེ་སྐྱབས་པར་རིགས་གཅིག་དག་ལ་འཇུག་པར་མཛོད་ཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྲང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཞེ་སྤང་དུ་བསྟན། དེའི་ཙ་བ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་དགོས་པར་བསྟན། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་གཞན་གྱིས་བྱ་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞུགས་ནས་རྗེ་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། བྲང་སེམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གལ་ཏེ་སྦྱིས་བྱ་སྤོས་པས་ལུས་ལ་དབྱུག་པ་བསྐྱུན་པས་སྦྱག་བསྐྱུལ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལ་དབྱུག་པ་དག་ནི་ཉེས་པ་ཅན་ལོ་སྦྱུས་ན། དབྱུག་པ་འདི་ནི་ཉེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལག་པས་དབང་མེད་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱུལ་བའི་སྦྱིར་འོན་ཏེ་འདིར་ནི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལག་པའི་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལག་པ་འདི་ནི་ཉེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ལག་པ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུལ་བའི་སྦྱིར་རྟོ། །འོན་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱང་འདིར་ནི་གདུག་པ་ཆེན་པོ་སྤོ་བའི་མེ་ཡིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་སྦྱིར་སྤོ་བའི་མེ་འདི་ཉེས་པ་

ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་དགྲ་ལོ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསད་
བར་གྱུར་བའི་སྲིད་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་སྲོང་བ་ལ་ཡང་ཚོག་མར་ཆགས་པ་སྲོང་དགོས་ཏེ།
ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སློན་མཐའ་དག་འགྱུར་བའི་སྲིད་
“ཏེ། རབ་མཚོག་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་འདོད་པའི་ཚུང་མ་ལ་ཆགས་པས་དེ་
སླེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཉེས་པའི་ཅ་བ་
འདོད་ཆགས་དེ་ནི་ཅ་བས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྤང་དུ་མཐའ་དག་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་
ཀྱིས་ཚུང་མ་དེ་ནི་འདོད་པའི་སློན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱིན་འོ། །དེའི་སྲིད་
འདོད་པའི་སློན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བདེ་མཉམ་འབྲས་སུ་སྟེར་བར་སེམས་ཅན་
ལ་བན་བར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐར་བ་
སྟེར་བའི་གཉེན་གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དུད་
འགྲོ་དང་ཡི་དུགས་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པ་འཕྲོག་པའི་སྲིད་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་
བསྟེན་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཆགས་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁུ་བ་མི་འཕོ་
བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་འཆི་བར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་འཕོ་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ཡིས་སློབ་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལྷོ་ལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་སོ་
སོའི་དུས་སུ་བྱ་དང་ཚུང་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སློབ་པ་
རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་གསང་བའི་

༡ མ་གྱི། ༡༧༤ནུམ། ༡ ལྷ། ༡༧༡ནུམ། ལྷ། ༡༧༡བལ། ༡ ཏེ * ཏེ

བརྒྱའི་སྤྲིང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཁུ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲིང་བ་གང་ཞིག་གཏོང་བར་བྱེད་པ་
 དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་སྤང་བར་མཛད་དེ། རྒྱ་དེས་ན་རྒྱལ་བ་
 མཚོག་གི་སྤྲོད་པ་འདི་ནི་སྣ་སྣ་སྣ་སྣ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་དཀའ་བར་གྱུར་
 པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་རིགས་རྩུབ་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི་ས་རྩ་མེ་རྩུང་
 བམ་མཁའ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་དང་སློང་དང་རང་འདྲིན་དང་སྲོག་
 དང་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ཅམ་ལྷ་ཡུལ་དང་མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་ལྷ་རྣམས་དང་ཁ་
 སོགས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། ཉེར་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་མིའི་
 ལུས་ལ་མཚུངས་པར་བྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱད་པར་གཞན་མེད་བཞིན་དུ་མི་འདི་
 རྣམས་དག་ལས་རིགས་ནི་སྤྱི་པོ་སྤྲིང་མཚོག་དང་གཞོན་ལུ་སྤྲིང་དམན་པ་གང་ཞིག་ཡིན།
 མེ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་མིའི་སྤྲིང་མ་སྤྲིང་གོང་མའི་རིགས་སོ་སྤྲིང་བ་རིགས་
 ཀྱིས་རྒྱུགས་པའི་རྒྱལ་ཅན་བམ་ཟེའི་རིགས་ཞོད་རྒྱ་མཚན་གང་གི་རིགས་ནི་སྤྱི་པོ་
 ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་བཅུད་ལེན་དང་གསེར་འགྲུར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིང་བ་
 ཐབས་སྤོན་པ་བཅུད་དང་བཅུད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྲིང་བམས་ཀྱི་
 གནས་པ་ལ་གསུམ། གསེར་འགྲུར་གྱི་སྤྲོར་བ། བཅུད་ལེན་གྱི་སྤྲོར་བ། རྩས་ཀྱི་དོན་
 དུ་གཏོར་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། གསེར་འགྲུར་ཆེན་པོའི་སྤྲོར་བ་དང་། གསེར་
 རྩེད་ཅན་གྱི་སྤྲོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། གསེར་འགྲུར་གྱི་རྩས་གསོག་པ་དཔུལ་རྩུ་རྒྱང་
 ཐབས་གོ་སྤྲིང་བསྟན་པ། རོ་བཅུད་བསྟུང་བའི་དོན་དུ་རྩྭ་ལའི་མཚོད་པ། བཞུ་བའི་
 ཐབས་བསྟན་པ། བཅིང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བཅུད་ཀྱི་རྩས་
 རྩྭའི་རང་བཞིན། རོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤོན་ས་ལྟར་པར་དཔུལ་རྩྭའི་རང་བཞིན། དཔུལ་

ཚུ་འཆིང་བའི་སྐྱེ་བའི་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་དེས་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་དང་ཉེ་བའི་རོ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ། རོ་སྐྱུང་བའི་ཚུ་ལ་ཉེ་བར་མཆོན་བ། རོའི་སྐྱེ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱིན་དོར་གྱི་དམིགས་བསམ་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ། འདིར་མ་ལྷོ་ཀ་ནི་
གསེར་ཟེལ་གྱི་རོ་སྟེ་བསྟེན་གསེར་སྟེ་ཆོན་པོ་སྟེ་དོར་བ་དེ་བསྟེན་གསེར་སྟེ་བར་སྟེ་
འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་རོ་ཆེན་པོ་དང་སའི་རང་བཞིན་ཏེ་དང་ཡིག་གིས་རོ་ཆེན་པོ་
བསྐྱུས་བཤོ། །དེ་མ་མེད་བ་ནི་དདུལ་ཟེལ་ཏེ་དདུལ་རོ་སྟེ་ཚུའི་རང་བཞིན། ཏུང་ཐ་ཀ་
ནི་སྐྱུང་ས་མའམ་བར་ས་རོ་པལ་བ་སྟེ་མའི་རང་བཞིན། གཡོ་བ་ནི་རོ་ཁབ་ལེན་ཏེ་རྒྱང་
གི་རང་བཞིན། རས་ཀ་ནི་རོ་ཅན་ཅེས་བ་ཞ་ཉའི་རོ་སྟེ། བས་མཁམ་སྟོང་བའི་རང་
བཞིན་ནོ། །དེ་བོང་ཅན་གྲུབ་པའི་དདུལ་ཚུ་དང་མཆོལ་ནི་འདྲེས་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རོ་ཆེན་པོ་བདུན་ནོ། །དེ་ནས་ཉེ་བའི་རོ་རྣམས་
ཏེ། ཀ་ལྷོ་ནི་ནག་ཚུར་རམ་སྐྱུང་ཆེར་ནག་པོ་སྟེ། མཉམ་བ་ཞེས་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཀ་ཤིས་ནི་ཚུར་དུ་བསྐྱུང་བ་ལྟར་ན་སེར་ཚུར་ཡིན་ལ། ཡང་
ན་སྐྱུང་ཆེར་དཀར་པོ་སྟེ། བས་མཁམ་ཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ལྷ་ཟེ་ནི་དདུལ་གྲུབ་
བར། ལྷ་ཟེལ་གྱི་མདོག་ཅན་བཟང་། འཕྲིང་ནི་མང་དུ་རྟེན་བ་སྟངས། །དན་བ་བ་ལང་
སོ་དང་མཚུངས། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཟེ་རིགས་གསུམ་ཡིན། ཅེས་བ་ལྟར་ཏེ། རྒྱང་གི་ཁམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྟོང་རོས་ནི། སྟོང་རོས་དབྱེ་བ་དེ་ཅན་མཆོག་ ཅེས་བ་ལྟར་ཏེ།
མའི་རང་བཞིན་ནོ། །བ་སྟེ་ནི། བ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་བཟང་། །འཕྲིང་ནི་རྣམ་བར་
སེར་བ་ཡིན། ཅེས་བ་ལྟར་ཏེ་ཚུའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསེར་བཅག་ནི་སྐྱུག་པོ་སྐྱུག་

རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུར་ཡང་དོ་མཁུང་ཅེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སའི་རང་བཞིན་ཉེ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རོ་
དུག་གོ། །དེ་ནས་ལན་ཚུ་ལྟེ། ཟེ་ཚུ་ནི་ས་བཙོས་པ་ལས་དོ་འཇུ་བའི་ཚུ་ལོ། །རྒྱ་
མཚོ་ལས་ལྷུང་བའི་ཚ་པས་བ་ལན་ཚུ་དང། རྒྱ་མཚོ་དང། ཁ་ཏུ་ཚུ་དང། ཐབ་ཚུ་ནི་
ཐབ་ཀྱི་བ་ཚུ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་བ་བཞིན་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའའི་ཁམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གོ། །

དེ་ནས་འགྲུར་བྱེད་ལྟེ། བ་བ་སྐྱུར་བྱུལ་ཉོར་བེད། ཡ་བ་ཀླ་ར་བསེ་ཞོ་
དཀར་པོ་དང། ས་རྩི་ཀ་སྐྱུར་རྒྱུར་སེར་པོ། ཁ་ཅིག་སྐྱག་ཚམ་འདོད། ཚལ་དང་ཀ་ཚ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ལན་ཚུ་མཐིང་འབྲུག་གི་བ་ཚུ་འི་འགྲུར་བྱེད་རྣམས་གངས་བཞིན་དུ་
ནས་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཚུ་སའི་རང་བཞིན་གོ། །དེ་ནས་ཚུ་ལྟེ། དོའི་ཚུ་ནི་རེག་པས་རྣ་
ཤིང་སོགས་དོར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པའི་ཚུ་ནི་རྣམ་བ་ཚུ་ཤེས་ལས་ལྷུང་བའོ། །ཚ་བའི་ཚུ་
ནི་ཚུ་ཚོན་གོ། །དུག་གི་ཚུ་ནི་འཇུངས་པས་འཆི་བར་བྱེད་པའོ། །ལུས་སོག་གཙོད་བ་
གི་གྲུག་གི་ཚུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ས་སོགས་ལྟེ་རང་བཞིན་གོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བ་གསུམ་སྟེ།
མ་འཇུངས་ཀྱང་རེག་པས་འཆི་བར་བྱེད་བ་རེག་པའི་གི་གྲུག་དང། གི་བ་མ་སོག་
པས་འཆི་བ་གི་བ་མའི་གི་གྲུག་དང། ལྷོ་སོས་པས་འཆི་བ་ལྟེ་གི་གྲུག་སྟེ། ལྷུང་བ་ཕོ་
གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་དུག་ལྟེ་སྐྱེ་སྐྱུང་སེར་པོ་ནི་པོར་སེར་ཕོ་
དང། འག་ཏུ་ཀ་དུག་དཀར་པོ་ནི་ལྷོ་སོས་པས་ལྷུགས་ན་དཀར་པོར་འགྲུར་བ་
དང། ར་ཅན་ནི་དུལ་ཚུ་དང་བསྐྱེས་ནས་བཏགས་ན་ལྷག་གི་མདོག་ཏུ་འགྲུར་བ་
པའི་རྣ་ལ་བསྐྱུས་ན་ལོ་མ་དམར་པོར་ལོར་བ་དང། དུག་ནག་པོ་ནི་པོར་ར་ནག་པོ་
དང། ལག་པོ་བཅེགས་པ་པོར་ར་བས་ཀྱང་ཆེས་དྲག་པའི་བཙོན་དུག་སྟེ། དེ་ལྟར་

རིམ་བཞིན་ས་སོགས་ཁམས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ས་ཉེ་བའི་དུག་ནི་རྣམ་པ་ལྗེ་རིག་པར་བྱ། ཞེས་ས་ལ་རྗོ་རྗོ་ཅན་ནི་ཤི་
ཁརྗེའི་ཤིང་དང། ཨ་རྗེའི་ཉེ་མའི་ཤིང་དང། རྩ་དུ་ར་དང། ལང་ཀ་ལི་སོགས་ཤིང་དང།
ཀར་མིར་དཀར་དམར་གཉིས་ལས་དཀར་སོ་སྟེ། དེ་ལྷག་ས་འབྲུ་བའི་རྩའི་རྗོ་གསོད་པ་
དང། དེ་ལྗེ་ཡང་ས་སོགས་ཁམས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདིར་ས་ལ་ཞིང་གི་རྗོ་བ་སྟེ་རྗོ་
སྣ་ཚོགས་དང། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རོ་སོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང། འབྲས་བུའི་དབྱིབས་
སྣ་ཚོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་མགོ་དང་དུང་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། གང་གིས་བྱུག་ཏུ་
འགྱུར་ན། ཁམས་དེ་དག་རྣམས་ལས་ལྷགས་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་
འགའ་ཞིག་ལས་གསེར་དུ་འགྱུར་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལས་དུལ་དང་ལ་
སོགས་པས་ར་གན་ལྷགས་ཟངས་ཞ་ཉེ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྗང་
ཚོར་སྐྱེས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་སྟེ། ལྗང་ཚོར་སེར་ཤིའི་དང། དཀར་ཤིའི་དང།
དམར་ཤིའི་དང། ནག་ཤིའི་ལྷགས་ནི་རིམ་བཞིན་ས་ཚུ་མེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྟེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་ན་གནས་པའི་རིན་ཆེན་ཨི་རྩ་ལྷོ་ལ། བརྒྱ་རྩ་
ག །ཀར་ཀེ་ཏ། རྩ་བ་རྩ་ཤེས་བཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱང་རིགས་བཞིའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྗོ་ཁབ་ལེན་གྱི་ལྷགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་བསྐོར་བས་འོག་གི་ལྷགས་འཁོར་
བ་འཁོར་བྱེད་གྱི་ལྷགས་དང། ལྷགས་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་ལྷགས་དང། ལྷགས་འབྲེན་བྱེད་གྱི་
ལྷགས་དང། འཇུ་བྱེད་གྱི་ལྷགས་དང། དེ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་རྣམས་དང་ས་དང་མེ་དང་
རྩའི་རང་བཞིན་ནོ། །འཇུ་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ནི་

དོ་རྗེ་རྣམས་བར་གཞོན་པ་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་པ་ལས་འཇུ་བར་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཚེར་འཇུ་བར་
བྱེད་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཚེར་སེར་པོའི་ལྷགས་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་གསེར་འཇུ་
བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷན་ཚེར་དཀར་པོའི་ལྷགས་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དུལ་
དང་། ཚོ་ལས་ཟངས་དང་། དུལ་ཚུ་སྐྱུངས་པས་ལྷགས་རྣམས་འཇུ་བར་བྱེད་
པ་ལོ། །འཇུག་བྱེད་“དེ”རྣམས་གྱིས་ལྷགས་བཟུ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་ཉེ་བར་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལས་ལྷགས་སྤང་བའམ་གཏོན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
ལ་རོ་དུལ་ཚུ་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་པ་དང་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསེར་དུ་འབྲུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་པ་སྟེ། ས་ལོག་
ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ལུ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ལོ། །

སྤང་ཡང་ལྷགས་པའི་དུལ་ཚུ་དེ་ནི་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱང་ལྷགས་པའི་རང་བཞིན་
དུ་འབྲུགས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །གང་ཞིག་འབྲུགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དང་དུལ་ཚུ་
རོ་དེ་ནི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོལ་བ་དང་ས་པོན་གྱིས་བསྐྱུར་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་
སོ་སོར་བསྐྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི་ལྷགས་ལ་འབྲུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཞིང་ཐོས་པས་ནད་མཐའ་དག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པའི་ལྷགས་ནི་
རྣམས་པར་སྤངས་ནས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཞ་ཉེ་དང་བཤའ་ཚེ་དཀར་པོ་མ་གཏོགས་པར་
གསེར་ལ་སོགས་པ་བཟུ་བར་གྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྷན་རོ་དང་ཉེ་བའི་རོ་ལ་
སོགས་པའི་ངེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་ལྷོ་ཀ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོ་བརྗོད་པའི་

1 མ་ལྷོ་ 174བལལ། 5 ལྷོ་ 174བལལ། ལྷོ་ 174བལལ། དེ * དེ

གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྐྱེས་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི། བྱི་
 བས་ལས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ། འདི་ལྟར་གསེར་ཟིལ་དོ་ལ་ཞི། །བ་ཚུ་དང་ནི་སྐྱེས་
 བོས་སྐྱེས། །ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ལེགས་པར་བཏགས། །ལྷགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཏུས་དག་
 བ། །མཐའ་བས་རས་དང་འདྲིམ་པས་བསྐྱུལ། །བསྐྱེགས་པས་དག་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན། །སྤེམ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེག། །དེ་ལྟར་དག་པའི་ཚོགས་ཀྱི། །ལས་རྣམས་ཀྱང་
 ལ་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་དདུལ་གྱུབ་པའི་བསྐྱེན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ནས། གསེར་ཟིལ་དོ་ལིས་ལྷགས་འདྲོམས་ཤིང་། །དདུལ་དང་
 བཤའ་ཚེ་མཉམ་པ་ཡིན། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་
 ལས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་དག་པའི་རོ་དང་ཉེ་བའི་རོ་
 རྣམས་ནི་ལྷགས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པའི། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་དང་དདུལ་གྱི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་དམ་ཞེ་
 བལ་པོ་དང་། དདུལ་གྱི་དམ་མ་སྟེ་ཀ་དཀར་པོ་དང་ཤའ་དཀར་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་
 མི་བྱ་སྟེ། གསེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པོ་ལྷང་ཚེར་སེར་པོ་དང་། དདུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
 སྟོགས་པོ་ལྷང་ཚེར་དཀར་པོ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ལྷགས་བརྒྱུད་བསད་བ་ལ་ནི་བསྐྱེན་
 བཅོས་ནས་གསུངས་པ། མ་སྟེ་ཀ་ཡིས་ལྷགས་འདྲོམས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཚོགས་གསེར་ལ་ཞེ་བལ་པོ། དདུལ་ཚུ་ལ་བཤའ་ཚེ་དཀར་པོ།
 ཟངས་ལ་ལྷ་ཟེ། རྗོན་པོ་ལ་མཚེལ། ཞེ་ལ་ལྟོང་རོས། བཤའ་ཚེ་ལ་བ་སྟེ། ལྷང་ཚེར་
 དཀར་པོའི་ལྷགས་ལ་ལྷང་ཚེར་ཉེ། རང་རང་གི་དམ་པོ་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཟངས་དང་རྗོན་པོ་མ་དག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པ། ཡང་གསེར་དང་དདུལ་ལ་

སྤྱིན་བར་མི་བྱའོ། །ཞེ་ཉེ་དང་བཤད་ཆེར་མ་གཤིབ་སྤྱེ་མ་གསད་བ་གང་དུ་ཡང་སྤྱིན་
བར་མི་བྱའོ། །ཤི་བའི་ལྷགས་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསང་བའི་
ལྷགས་ངེས་བར་བཅུག་བ་ལ། ལྷགས་ངེས་བར་མི་ལྡང་བར་བསད་བར་བྱའོ། ཞེས་
འདོན་བ་ལྟར་བཤད་ན། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསེར་དུལ་ལ་བསད་པའི་
ལྷགས་ངེས་བར་བཅུག་བ་ལ་ལྷགས་ངེས་བར་མི་ལྡང་བར་གྱུར་བ་དེ་སྤིང་གི་བར་
དུ་བསད་བ་སྤྱེ་གཏུལ་བར་བྱའོ། །ཟངས་མ་ལ་སོགས་བ་མ་བཏུལ་བ་སློག་དང་
བཅས་བ་འདུལ་བ་ལ་ནི་དབྱ་བོ་རོ་ཆེན་པོ་སྤངས་མ་དང་ཉེ་བའི་རོ་ལུ་ཟེན་གྱིན་བས་
གཏུལ་བར་བྱའོ། །དུལ་ཚུ་དང་གསེར་ལ་སློགས་པོ་ལྡང་ཆེར་དཀར་སེར་གྱིན་
ནས་གཏུལ་བར་བྱའོ། ཞེས་བཞི་གསེར་གྱི་ས་བོན་གྱི་བྱ་བ་དག་ལ་གྱིན་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རོའི་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་མེ་དང་སྤང་བའི་
དང་བོ་རྗེས་གྱིས་མ་བཅིངས་ན་དུ་བའི་རང་བཞིན་དག་གིས་འགྲོ་སྤྱེ་མེ་ལ་གནས་
ཤིང་སློབ་བརྗེས་གྱིས་བཅིངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་རིམ་བ་ཡིས་ཅེ་གཅེག་ཅེས་
པའི་སྤྱ་བྱས་ནས་མི་གནས་བར་བློས་འགྲོ་བའི་བྱིས་བའོ། །སྤལ་བ་མཚོད་བ་ལྟར་
འཕར་བས་འགྲོ་བ་ནི་གཞོན་ཏུའོ། །རབ་ཏུ་འདར་བས་འགྲོ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་
བའོ། །འདར་བ་མེད་བའི་ཁན་པོ་སྤྱེ། གང་གི་ཆེ་འདར་མེད་དུ་གྱུར་བ་དེའི་ཆ་ལྷགས་
ལ་སོགས་བ་འབྲུགས་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲུགས་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྤྱ་ལྡན་གྱིས་
པའི་གནས་སྐབས་ནི་རི་ལྟར་འདོད་བ་བཞིན་ལྷགས་འབྲུགས་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་
ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕར་ལྡན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཕར་ལྡན་གཞོན་ཏུ་ནི་ཟངས་
གྱི་འདབ་མ་ལ་བྲུགས་བ་དང་མེ་འཇམ་པོས་རྩེ་ཟད་གཏུངས་བས་ཟངས་ལ་འཇུག་

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱིས་པ་ནི་འདབ་མ་སྐབ་མོ་ལ་བྱུགས་པས་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་སོ། །གཞོན་ལྷ་ཡང་ཀོང་བྱ་ཁ་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པས་འབྲུགས་སོ། །འདར་བ་ལང་ཚོ་ནི་མདུང་གིས་བྱུག་པ་ལྟར་གསེར་ལ་འབྲུགས་པས་སོ། །འདར་མེད་ཀུན་པོ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མ་ལུས་པར་འབྲུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་ལྡན་འཕར་ལྡན་ཡང་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་དདུལ་ཚུགས་ཞིག་མེད་དང་སྐད་ན་དུ་བའི་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་ཅན་ནི་ཟངས་ཀྱི་འདབ་མ་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདར་བ་དང་བཅས་པ་ནི་མདུང་གིས་འབྲུགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱར་བ་དང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་འོག་འདིར་འཆད་པར་འགྲུར་བའི་སྐྱར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་གྲུར་པ་ནི་འདར་བ་མེད་པ་ཀུན་པོར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པར་ལུགས་འབྲུགས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་རོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དདུལ་ཚུ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་གི་སྐྱན་གྱི་ཡོན་ཏན། བཅིངས་པའི་དདུལ་ཚུ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་གོ་སྐར་བསྟན། འཆིང་བྱེད་མཚོག་གི་སྐྱན་གྱི་མཚོན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རོའི་བསྐྱན་བཙོས་ཐམས་ཅད་ལས་དོ་རྗེ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་དོ་རྗེ་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁབ་ལེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་དེག་པ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱན་འོག་ནས་འཆད་པ་དང་། དདུལ་ཚུ་གྲུབ་པར། ལྟང་ཆེར་སྐྱར་བ་བརྗོད་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བ་ལས་རོ་སྟེ་དདུལ་ཚུ་དང་། ལྟང་ཆེར་ཁ་སྟེ་གདོང་མེད་པར་བཞུ་ནས་ཚུ་བཞིན་དུ་རྒྱུའོ། ཞེས་པའོ། །དེས་

བ་དོ་རྗེ་སྣང་ཆེར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་དོ་སྤྲེལ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་
 འཕྲིག་པ་བ་དང་དུག་དང་བཅས་པ་ཡིས་བསྐྱོས་པས་སོ། །མཚོག་གི་སྤྲེལ་ནི་རོའི་
 སྤྲེལ་གང་ཞིག་བྱུགས་པས་ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་དེའུ་ལ་ཚུ་སྤྲོ་བས་དང་ལྡན་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷར་ཆེར་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཞུ་བའི་ཐབས་སོ། །ཐབས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྲོ་བས་ཀྱིས་སྣང་ཆེར་ལ་སོགས་པ་བཞུ་བ་ཡིས་སྤྲོ་བས་དང་ལྡན་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་རོ། །སྤྲེལ་ཅེས་པ་སྤྲེལ་མཚོག་གི་སྤྲེལ་འོག་ནས་འཆད་
 བ་དེ་རྣམས་མེད་ན་སའི་སྤྲེད་གི་གནས་སུ་དེའུ་ལ་ཚུ་འདི་ཡིས་བཅིང་བ་གསེར་
 འགྱུར་དང་བཅུད་ལེན་གྲུབ་སྟེ། དེའུ་བ་དང་ནད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་གང་
 ཞིག་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་མེད་ལ། བཅིངས་པས་བཅུད་ལེན་དེས་མི་རྣམས་མཁའ་ལ་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཟེན་དུ་ཐོས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བའི་དུག་གྲང་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅིངས་པ་གང་གི་སྤྲེལ་སོ། །དེའི་སྤྲིང་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་
 བད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རོའི་དབང་པོ་འདི་ནི་བསྐྱུ་བ་
 བར་བྱའོ། །རོའི་དབང་པོ་དེའུ་ལ་ཚུའི་བཅུད་ལེན་སྐྱུ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རེས་བའོ། ཞེས་
 པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། ལོ་སྤྲེལ་ཆོགས་བཅད་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཉིད་བཤད་ན་
 སའི་བདག་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཅི་དུ་མ་ཅེད་འཛོའི་དོན་དུ་སྤྲེལ་དང་རོལ་མའི་
 མཛོན་པར་སྤྲོད་པ་ལ་ཡང་དོན་མེད་དུ་གོད་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་གང་ཞིག་
 དོན་མེད་དུ་ཚུད་ཐོས་པར་བྱས་པ་གྱི་མིའི་བདག་པོ་རོའི་དབང་པོ་སྐྱུ་བའི་ཡུལ་ལ་
 མ་བསྐྲེགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཡང་མ་བྱེན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་འོར་རྣམས་ནི་སྤྲིག་

བའི་སྐྱད་དུ་ཟད་བར་གྲེད་པ་དེ་ཡི་ས་སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་དག་གི་ས་
བཅེངས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་མས་ནི་སེམས་ཅན་གང་གི་ལོར་
གྱི་སྐྱད་དུ་ལོར་རྗེས་མ་ལུས་པ་ནི་ཟད་བར་གཏོང་བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་མཚོག་གི་སྐྱེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་ཞེག་བླགས་
བ་ཅེས་གྱིས་འབྲུལ་ལ་ཟངས་གྱི་འདབ་མ་མེར་བཅུག་པའི་བྱི་མ་འཕྲོག་པར་གྲེད་པ་
དག་ནི་མཚོག་གི་སྐྱེན་རོ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོས་བསམ་མཐའ་དག་
ནང་འཕྲོག་ཅིང་རོ་བཅིང་བའི་སྐྱད་དུ་ལྷགས་གྱི་རིགས་འཇུ་བར་གྲེད་པ་དེ་ནི་ས་
གཞི་ལ་སྐྱལ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་དོ། །སྐྱེན་གཞན་དུལ་ཚུ་བྱུབ་པར།
དུལ་བཅིང་བ་ཡི་ཚོ་གཤམ། །སྟོབས་ལྡན་སྐྱེན་རྣམས་བརྗོད་བྲུ་བ། །ཚངས་པ་ཡི་ནི་
དབྱུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཚངས་པའི་ལྷ་བ་དང་། །སྐྱུས་གྱི་མིག་གི་མིང་ཅན་
དང་། །དེ་བཞིན་སེར་པོ་ཉ་ཡི་མིག་ །དེ་བཞིན་ལུ་བླག་ཅ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མན་རྩ་
བར་ནི་དང་། །གཞན་ཡང་འདབ་མ་ཤ་ལིན་ཚི། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་སྐྱེན་དང་ནི། །མེ་
ཏོག་ངོ་ཆ་ཅན་དང་ནི། །དེ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་གཅེས་པའི་སྐྱེན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
འདི་དག་རྣམས་གྱིས་དུལ་ཚུ་འདི་ཡི་བཅིང་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ངེས་པར་ལོ་དུས་བར་ཞེས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱི་བར་གྱི་མེས་གཞུག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། །འཆིང་གྲེད་གྱི་སྐྱེན་དགོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་
སོ། །དེ་ནི་སྐྱོར་བ་དེས་བཅིངས་པས་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་སྟོང་ལྷག་གཅིག་
འབུགས་པ་དག་ལས་ལྷག་པར་འབུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དུལ་ཚུ་སྐྱུང་ཐབས་གོ་སྐྱུར་བསྟན་པ་ནི། གོ་སྐྱེའི་ཚིགས་བཅད་

བ་དག་གིས་སྐྱེ་ཡང་མེན་བརྒྱུ་བར་ཤུ་ཞིང་བསྐྱམ་པར་གྲོམ། །

དེ་བཞིན་དུ་དྲུང་གི་སྤེལ་བརྒྱ་སྐྱེ་བ་ལྟར་དང་། སྐྱེ་བར་གྲུང་པ་འདི་ནི་ལྷ་
ཟེ་དག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་མོ། །ལྷགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཞུ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་མེད་བཤམ་བ་འདི་ནི་དེུལ་ཚུ་དག་གི་བརྒྱུ་
གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུ་དྲུང་གི་དེུལ་ཚུ་འཇུ་བར་འགྲུང་དོ། །ཅི་སྟེ་མ་
བཞུན་ཁྲོགས་ཀྱི་འཁོར་མའི་བདུག་པ་མཚན་མོ་བརྒྱུ་ཆ་སྟེ། དེ་ཡང་རོ་སྟེ་དེུལ་
ཚུ་ཡང་སྟོང་ཁར་ཉེ་དེུལ་སྤུ་གནས་པའི་ལྷགས་བཞུ་བར་གྲུང་པ་འདི་སྤིང་ཉིང་དུ་
གྲོམ། །བཞུ་བར་གྲུང་པའི་རོ་སོལ་བའི་མེ་ལ་དྲག་པོར་སྐོལ་བས་འདར་བ་མེད་ན་དེ་
མ་མེད་པར་འགྲུང་ཉེ། འདི་ནི་ཟངས་དང་སྟན་ཅིག་མཉེས་ཤིང་འབྲུས་པས་ལྷགས་
མ་ལུས་པ་འཕྱིགས་པའི་སྟོབས་དང་སྟན་པར་རབ་དུ་འགྲུང་ཉེ། ལྷགས་གཅིག་བཞུ་
བར་གྲུང་ན་ཉི་མ་སྟེ་ཟངས་ལེགས་པར་སྐྱུངས་པ་ལས་དེ་མོར་ཅན་དེུལ་ཚུ་རབ་དུ་
དམར་བར་བྱེད་པ་ཉིང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་ཁ་སྐྱུར་བར་
བྱེད་དོ། །ལྷགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་བྱེད་གསེར་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་དེུལ་ཚུ་དེ་
ཡང་ཆེན་པོ་སྟེ་ཟངས་དུལ་མ་དང་བཅས་པ་དང་ཤི་བའི་ཞ་ཉེ་ནག་པོ་དང་བཤམ་ཆེ་
ལ་ཚལ་བཅས་པ་དེ་ལ་ལྷག་པས་གསེར་རམ་དེུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་
ཞིག་དེུལ་ཚུའི་ལས་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྲུང་བ་དག་གིས་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་
སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཞན་དག་གིས་དེུལ་ཚུ་
འཆིང་སྟེ་གསལ་བར་ཉེ་ངེས་པར་དེུལ་ཚུ་ལྷི་ཞིང་སྤེལ་བ་ཉིང་དང་དེུལ་ཚུའི་སྐྱོན་
རྣམས་ཀུན་ལས་རབ་དུ་གྲོམ་པར་འགྲུང་དོ། །སྐྱོན་མེད་པའི་དེུལ་ཚུ་དེ་ཡིས་རྣམ་

འབྲོང་པ་མཚོག་གི་ལུས་ལ་ནད་དང་འཆི་བ་སེལ་བ་དང་ནི་གསེར་འགྲུང་མཁལ་གྱི་
དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་རོ་བཅུད་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་རྫོགས་ལའི་མཚོང་བ་ནི། དེ་ནི་རོ་བསྐྱེད་
བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཁྱེད་ཀྱིས་མཚོག་གང་ཅམ་གྱི་གསེར་གྱི་བརྒྱུ་ལོར་གྱི་
འདབ་ལྷན་ཏེ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དག་ལ་སྟེ་བར་སྟོང་པོའི་དབུས་ལུ་རྗེ་རྗེ་པ་ལམ་སྟེ་
དག་པའི་གསེར་གྱིས་བཅང་བར་བྱའོ། །སྟེ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ལོ་ལྔ་ལྔ་
ལའོ། །གཞིན་རྗེ་སྟེ་སྟེའི་འདབ་མ་ལ་བརྒྱ་རྒྱ་གའོ། །ཁུབ་ཏུ་རིན་ཆེན་ཀར་ཀེ་ཏེ་སེར་
པོའོ། །འོར་སྟེན་ཏེ་བྱང་དུ་རིན་ཆེན་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཤེས་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེར་སྤྲུགས་རྗོན་
པོ་བཅིང་བར་བྱའོ། །སྟེ་མིན་བདེན་བྲལ་དུ་བཟང་པོ། རྒྱུང་གི་འདབ་མ་དག་ཏུ་གསེར་
རོ། །འཕྲོག་བྱེད་དབང་ལྷན་དུ་ནི་དབུལ་ལོ། །སྟེ་བར་རོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱིས་
བཅིངས་པའི་ལྷང་ཆེར་སེར་པོ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་གདན་བཞག་པར་བྱའོ། །སྟེང་
པོར་གདན་དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་བྲལ་བའི་རྫོགས་ལུག་གཉིས་པ་
ལུག་གཡོན་པ་ན་ནེ་ལུ་ལེ་དང་བཅས་པ་དང་ལུག་གཡམས་པ་མཚོག་སྟེན་པ་སྟེ།
གཙུག་ཏོར་གྱི་ཚད་གིས་སོར་བཞི་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདབ་མ་རྣམས་ལ་གསེར་
ལས་སྐྱེས་པའི་མ་དབུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞོན་སྟེན་པོ་བརྒྱད་རྣམས་ཏེ། གཡོན་
བརྒྱ་དང་གཡམས་མཚོག་སྟེན་གྱི་ལུག་རྒྱའོ། །འདིར་གལ་ཏེ་རྫོགས་དབུལ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་གཞོན་སྟེན་པོ་རྣམས་གསེར་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བ་ནས་
དེའི་ཆེ་ཆུང་སྟེན་པའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྟོད་དུ་འགྲུང་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ཚོད་བན་
སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དབང་པོ་གཡམས་པོར་ལུ་དང་བཅས་པའི་མཚོག་སྟེན་གྱི་ལུག་

རྒྱ་སྟེ། གཞོན་སྡིན་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་སྲ་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རིན་ཆེན་
དབང་པོ་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རྣམས་ལ་ཞོར་རྒྱུན་མ་དང་བཅས་པ་ཏ་
ལ་ཏ་ལ་གར་གྱི་སྒྲུབས་སམ་རོལ་བས་བཞུགས་པའི་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་སྟོ་མོ་
སྟེག་མོ་ཕྱག་གཡམས་པ་ཡབ་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་གཡོན་གྱིས་འཛིན་པ་
སྟོ་བུ་ལོ། ༡༡ སོགས་སྐྱེད་དུ་སྟོགས་དང་སྟོགས་བྲལ་འདབ་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱད་
རྣམས་རིམ་བས་ཞེས་པ་སྟེ་བ་ལ་རྣམས་ལ་དང་ཞོར་རྒྱུན་མ་དག་གི་ས་བོན་ཉི་
ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་སྟོ་མོའི་ཉི་ངོ་། མེད་ཉི་མོ། ཞེས་པ་ནས་ཞོར་རྒྱུན་མའོ་
ཞེས་པའི་བར་འབྲེལ་པ་སྟེ། རྣམ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁམས་བཞིའི་རིགས་
ཀྱི་སྟོ་མོ་མམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་རིན་འབྲུང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་གཙོ་བོ་དང་
བཅས་པ་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །དེ་ནས་བྱི་དང་སྟོས་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་
མཚོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྐྱབ་དུས་ཀྱི་སྟོན་
དུ་མཚོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སོག་མར་ཨོ་རྩི་དང་དབྱུང་སུ་ལྟ་ལ་དང་བཅས་པ་རྩ་
ལེན་རྒྱལ་དང་། སྤྲུ་ཞེས་པའི་མཐའ་ཅན་ཉེ་སྟགས་འདིས་རྒྱ་ཁྲོའ་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
སྡིན་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེན་ན་རྒྱལ་བོ་ཞེས་བོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པའི་
ཡིད་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན་གསེར་འབྲུང་མཁམ་རྣམས་དག་གི་རོ་ནི་བསྐྱུང་བའི་
དོན་དུ་རྒྱ་ནི་རབ་ཏུ་སྡིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྟེན་བསྐྱུང་བའི་ཚོ་ག་འདིས་བསྐྱུང་བའི་
མཐུ་ཡིས་འབྲུང་པའི་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་དང་སྐྱའི་མགོན་པོ་སྟེ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོས་
རོ་ནི་འབྲོག་པར་མི་འབྲུང་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནས་མི་འབྲུང་ཉེ། རོ་རྗེ་འཛིན་པའི་

བཀའ་ཡིས་རྩོམ་ལའི་བསྐྱེད་བས་སོ། །

བཞི་བ་བཞུ་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས། དུལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ཟ་བའི་དོན་དུ་
བཞུ་བ་དང་། ཁམས་འབྲུགས་པའི་དོན་དུ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པའི་བཞུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལོ་བཞུ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དུལ་འབྲུགས་པའི་དང་པོར་
སོ་ལག་གི་སྤེལ་དང་འགྲུང་བྱེད་དེ་ལན་ཚུ་སྤྱིན་ནས་མི་ལོ་སྤུ་ར་ལ་སོགས་པའི་
རྫོང་པོའི་སྤེལ་ལས་དག་གིས་ཉི་མ་བཅུའི་བར་དུ་རོ་ནི་མཉེ་བར་བྱ་ཞིང་མེ་དང་ཉི་མ་
ལ་བདུག་པར་བྱའོ། །དུལ་ཚུ་དེ་བསྐྱེས་ཤིང་རོ་བཟུང་ནས་ཚུ་ལྷགས་མ་སྐམས་ཏེ།
དེ་ནས་སྐར་ཡང་སྤྱིགས་མ་དག་ལ་གནས་པའི་རོ་ནི་སྤེལ་ནས་སྐར་ཡང་རོ་དེ་ཉིད་ལ་
བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་དུས་སྤོ་ཞེས་བ་ནི་དུལ་ཚུ་མཉེས་པའི་སྤྱིགས་མར་
རྫོང་པ་དེ་མཐའ་དག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དུལ་ཚུ་བཟུང་བའི་སྐར་དུ་དབྱེ་བར་
བྱའོ། །སྐར་ཡང་ཞེས་པ་རོ་སྤེལ་བར་རྫོང་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱིགས་མ་ལས་རོ་དེ་ནི་
སོགས་སྤེལ་མ་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱིགས་མ་དེ་ཉིད་ལས་རོ་ནི་ཤི་བ་སྤེལ་དང་འདྲེས་
པ་དེ་ལྷགས་གཞན་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱེས་ནས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བཟུང་བ་དེ་ལ་
ལྷགས་གཞན་དང་བསྐྱེས་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིགས་མ་དེ་ཡང་བཞུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
རྫོང་པའི་དུལ་ཚུ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་མཚལ་གྱི་ཁམས་ཟ་བར་རྫོང་ན་དེ་ནི་སྐར་
ཡང་གཞན་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རྫོང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ལོ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལྷགས་ལྷན་སྐྱེས་
ཉིད་ཀྱི་ལན་ཚུ་ལ་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱེས་ལ་བཞུ་བར་བྱའོ། །ཞེ་ཉི་དཀར་
པོ་དང་ལྷགས་ཚོན་པོ་དང་ར་གན་དང་ཟངས་དང་ལྟང་ཆེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྟང་ཆེར་

སེར་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་སམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པ་དོན་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་
 ལྷགས་ཏེ་རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་དེ་རྣམས་གསེར་འགྲུང་གི་གནས་སྐབས་
 ལྷ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱས་པའོ། །ལྷགས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཆ་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེས་པ་ནི་བསྐྱེས་པའི་ལྷགས་སུ་འགྲུང་ཏེ། གསེར་འགྲུང་གི་བྱ་བ་ལ་འདི་བྱ་
 བའོ། །བཟུང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ནི་ཞ་ཉེ་བྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ལྷགས་བཞི་དང་
 གསེར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་བཞུ་བར་བྱའོ། །དེའུ་ལྱི་བྱ་བ་ལ་ནི་ལྷང་ཚེར་དཀར་
 པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷགས་དང་བའའ་ཚེ་ཆ་མཉམ་པར་བསྐྱེས་པ་སྟེ། དེའུ་ལྱི་བྱ་བ་
 ལ་གཉིས་པོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དེའུ་ལ་བཞུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་བསྐྱེས་པ་བྱས་ཤིང་
 ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེས་པ་བཏགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཅ་བའི་དེའུ་ཚུའི་
 རྒྱལ་ཚུ་ཚའི་ལྷགས་དང་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྷར་ས་ལས་བྱས་པའི་བྱའི་
 འཇུལ་འཁོར་དུ་དང་པོར་དེའུ་ཚུའི་རྒྱལ་ཚུའི་ཆ་འཤམ་གྱི་ཟས་ལྷགས་ནི་བྱིན་ཏེ་དེ་
 བས་པོ་དེའུ་ཚུ་ལྷགས་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་རས་སྐབ་པོ་བྱིན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སྐར་
 བརྗོད་པའི་བསྐྱང་བའི་ཅ་བ་པོ་བྱིན་ཏེ། བྱ་ནི་སྐབ་མ་དང་བསྐྱང་གི་སྐྱེ་བའི་བྱེ་མའི་
 མེ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཅ་བ་པོ་བསྐྱེས་པ་པ་ན་རྒྱུན་པར་ཆད་མེད་པར་སྐྱར་ཡང་
 ཅ་བ་པོ་སྐྱར་པོ་སྐྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་ཉི་མ་གཅིག་གས་གཉིས་ཀྱིས་ཟས་ལྷགས་
 འཇུ་བར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ནས་བཞུ་བའི་རྗེས་ལ་ཆ་རེ་བསྐྱེད་པས་འཕེལ་བར་བྱ་ཞེས་
 པས་གཞན་ཟས་ཉིས་འགྲུང་ནི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱིན་པར་བྱའོ། །

སྐར་ཡང་བཞུ་བར་ཤེས་ནས་དེ་རས་ལ་ལྷགས་ནས་བཅིར་བར་བྱ་སྟེ། ལྷོང་
 ལུང་བཏགས་པ་བཞུ་བའི་རྗེས་གལ་ཏེ་རས་ལ་མི་སྐྱང་ན་དེའི་ཚེ་བཞུ་བར་བརྗོད་

དོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པས་ཟས་བྲིན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྡིད་དཔུལ་ཚུའི་རྐང་པའི་
 ཆ་ཤས་ཀྱི་ཟས་ཟ་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཟས་བྲིན་པ་འཕེལ་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་སྣུམ་པར་རབ་ཏུ་སྦྱིན་མི་བྱ་ཞེས་པ་འཕེལ་བ་བྲིན་པ་དགག་
 པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྤར་གསུངས་པའི་ས་བོན་ཚོ་ག་འདིས་ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་
 ཉེ། གསེར་འགྱུར་གྱི་ས་བོན་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་འདིས་ཕྱོགས་ལྷན་ལྟེང་
 གཅིག་གིས་ནི་ཟས་དཔུལ་ཚུའི་ཉིས་འགྱུར་འཇུག་བར་འགྱུར་ཉེ། སྤར་ཡང་དཔུལ་
 ཚུ་འདི་སྤར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ས་པས་ས་བོན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ས་བོན་རྣམ་པར་དག་པས་སྣུམ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བརྒྱད་འགྱུར་
 འཇུ་བར་འགྱུར་ཉེ། སྤར་ཡང་བཞུ་བ་འདི་ནི་སྤར་བརྗོད་པའི་མི་དང་སྤང་པོའི་བེད་
 བཤའ་བ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་མཉེ་བས་སོ། །ཅི་སྟེ་མ་བཞུ་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་མ་
 བཞུ་བ་ལ་འཁོར་ལོའི་གདུགས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཉེ། བ་སྤང་གི་རུ་མའི་རྣམ་པའི་
 གོང་བྱར་དཔུལ་ཚུ་སྣུམ་པར་སོར་མོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མི་སྤར་བར་ས་ལ་གཞུག་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པའི་འོབས་བྱས་ནས་སྤབ་མ་དང་བ་
 སྤང་གི་སྦྱི་བའི་སྤེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་མེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལོའི་གདུགས་
 དེ་ཡིས་ཉིན་ཞག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བེད་དུག་དང་བཅས་པའི་རོ་རུ་མའི་རྣམ་པའི་
 གོང་བྱར་བཞུ་བས་མ་བཞུ་བའི་སྦྱོན་འདོར་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་གུའི་འབྲེལ་འཁོར་དུ་སྣུམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་ས་བ་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ས་པའི་སྤྲད་དུ་ལོ་གཅིག་དང་པོར་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 མཐར་སྣུམ་པར་སྣུམ་པར་ཐང་བཞུ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་བསོད་ནམས་དབང་གིས་

པ་ལམ་འདྲ་བྱེད་གྱི་རེག་རྫོང་དང་མཚོག་གི་སྐྱེན་རོ་ཆེན་པོ་དང་བླགས་མ་ཐག་ཟངས་
 ལ་སོགས་པ་གསེར་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷགས་སོགས་བཞུ་བར་བྱེ་བ་དེ་དག་
 རྟོན་ཅན་དེའི་ཆེ་རེག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཕྱི་མའི་སྐྱེན་ལེ་དུག་བཅས་དང་། མཚོག་
 གི་སྐྱེན་སྲུང་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་སྣང་ཆེར་གྱི་
 ལྷགས་རྣམས་ན་ཁ་སྟེ་གདོང་མེད་པར་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡིས་དདུལ་ཚུ་དེ་ཡི་
 ལྟོབས་ལྷག་པའི་རོང་འགྱུར་རོ། །སྣང་ཆེར་གྱི་ལྷགས་གདོང་མེད་པར་འདྲ་བའི་སྐྱེན་
 དེ་དག་ལས་སྣང་ཆེར་གྱི་ལྷགས་བཞུན་སྟོབས་བརྒྱད་འགྱུར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་
 བཞུ་བ་སྟེ་དདུལ་ཚུ་ཟས་པར་གྱུར་ན་སྲ་མ་དེ་ཡང་བརྒྱད་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་
 ཡིས་གསེར་འགྱུར་གྱི་ས་པོན་བཞུ་བ་ལ་ཡང་སྲ་མ་དེ་ཡི་བརྒྱད་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་
 ལྷ་འགྱུར་རོ། །

སྲུང་ཡང་རྫོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཨི་རྒྱ་ལྷོ་ལ་ལ་སོགས་པ་བཞུ་བར་གྱུར་ན་སྟོབས་སྲ་
 མ་དེ་ཡི་ཡང་བརྒྱད་འགྱུར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེས་པའོ། །དེ་སྣང་ལྷགས་བརྒྱད་
 དང་། རིན་ཆེན་རྣམས་དང་། ཉེ་བའི་རོ་དང་རོ་རྣམས་རི་སྤྱིད་ཁོལ་བར་གྱུར་གྱི་བར་
 དུ་མའི་ནང་དུ་སྐྱོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་ལྷགས་འབྲུམ་སྤྲུལ་དུ་མ་འབྲུགས་པར་
 རབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱུར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་བྱའོ། །རེག་རྫོང་མཚོག་
 གི་སྐྱེན་རོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མེད་ན་སྲུང་བརྗོད་པའི་མཚོག་གི་སྐྱེན་བླགས་པས་ཟངས་
 སོགས་གསེར་དུ་འདྲ་བ་དང་། བེ་ཏུ་བཞུང་བས་མཉེ་བདག་དང་། དུགས་ཀྱི་ཚོ་ག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷགས་རྣམས་འདྲ་བར་འགྱུར་ལ། འདར་བ་མེད་པ་རི་སྤྱིད་དེ་དེ་
 བས་འགྱུར་བྱེད་གསེར་ནི་མཉམ་པ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་འདིར་བཞུ་བར་

གྲུང་པའི་རོ་འབར་པའི་སོལ་བ་ལ་གྲིན་པ་ན་གལ་ཉེ་འདར་བར་བྱས་ནས་མི་འགྲོ་ན་
དེའི་ཆེ་འདར་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་བ་སྐྱར་གི་ཉུ་མའི་རྣམ་པའི་ཀོང་བྱར་རླུག་ནས་
རི་སྲིད་རོ་ཉུབ་པར་གྲུང་གི་བར་དུ་ཨ་ར་ཧ་ཏ་དན་རོག་གི་འབྲུ་མར་སྡེད་དུ་སྦྲིན་
བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གསེར་རོ་དང་མཉམ་པ་དག་བཞུ་ནས་རྗེས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེ་ཉེར་
བརྒྱད་ཆ་གྲིན་ཉེ་རོའི་སྡེད་དུ་རླུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡིས་བསྐྱར་བར་འགྲུང་རོ། །

སྐར་ཡང་གཞན་གསེར་བཞུ་བའི་ཁུ་བ་དན་རོག་གི་འབྲུ་མར་དང་དདུལ་རྩ་
དག་ལ་རླུག་པ་ལ་ཞེ་ཉེར་བརྒྱད་ཆ་གྲིན་ཉེ་སྐོལ་བའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིས་
འགྲུང་གི་གསེར་གྱིས་རབ་དུ་བསྐྱར་བར་འགྲུང་རོ། །དདུལ་རྩའི་རྗེས་ཀྱི་གོང་བུ་
གསེར་དང་མཉམ་པ་ཞུན་མར་གྲུང་པའི་ཁུ་བ་དག་རོ་ལ་རབ་དུ་འབད་ནས་རླུག་
པར་བྱའོ། །དེས་གསུམ་འགྲུང་གིས་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱར་
བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་སྡོམས་ཀྱིས་རྗེས་མཐུན་པས་ལྷགས་སྡོང་གི་མཐར་
ཐུག་པར་འབྲུགས་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ནས་ཟངས་བཞུ་སྡེ་རོ་སྡེད་མར་བྱས་ཤིང་སྐྱ་
ཚིལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བགྱིས་ནས་ཤི་བའི་ཞེ་ཉེ་དང་བཤའ་ཆེ་དག་ལྟན་ཅིག་དེ་
ལ་རླུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡིས་དདུལ་ལམ་གསེར་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲུགས་པར་
འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་བཞུ་བའི་དེས་བའོ། །

ལྷ་བ་ལ་གསུམ། དགོད་པ་དང་བཅས་པའི་བཅེང་བ། གོང་བུའི་བཅེང་བ།
ཞིང་གི་ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་བཅེང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་དགོད་པ་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་གསེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་གསེར་
ནི་ཞེ་ཉེ་ནག་སོ་རབ་དུ་བཏབ་པས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཚོན་སོ་མཚལ་གྱིས་བསལ་དེ་

གཟུང་ལ་སྐྱོར་དུ་གཞུག་པའི་སྐྱོར་བས་སོ། །སྐྱུལ་ཞེས་པ་ཞེ་ཉེ་ལག་པོ་ནི་སྐྱོར་རོས་
 གྱིས་གསལ་དཔར་བྱའོ། །ཟངས་ནི་སྤྱི་ཐེ་དག་གིས་སོ། །དདུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཤའ་ཆེ་
 ཞེ་ཉེ་དཀར་པོ་ནི་བ་རྣམས་སོ། །རྒྱ་བ་སྟེ་དདུལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྟེ་ཀ་ཞེ་ཉེ་དཀར་
 པོས་སོ། །སྣང་ཆེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་སྣང་ཆེར་དཀར་པོའི་སྐྱུགས་ནི་མ་སྟེ་ཀ་ཞེ་ཉེ་ལག་
 པོས་གསལ་དཔར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལི་བའི་སྐྱུགས་དང་མཉམ་པའི་འགྲུང་གེད་བཞི་པོ་
 རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་མེད་ན་གསུམ་མམ་གཉིས་གྱིས་སོ། །དེ་དང་མཉམ་
 པའི་བྱ་བ་ཤའ་བཤའ་དུག་དང། དེ་དང་མཉམ་པའི་ལན་ཚུ་རྣམས་དང། ཉེ་བའི་ར་
 དགའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་དང། སྐྱུགས་དང་མཉམ་པའི་དདུལ་ཚུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་ནས་ཉ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་དང། བེ་ར་རྒྱ་ར་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སྐྱུར་པོ་དག་གིས་ཉིན་ཞག་བཅུ་དུ་མཉེས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩོ་གྲོང་ཁ་
 རྒྱར་བའི་དདུལ་སྐྱུར་བ་ཏུ་སྐྱུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ས་ལ་བྱས་པའི་དོང་གི་ནང་དུ་
 བཅུག་ནས་རྒྱ་བ་དུག་པར་རི་སྒྲིབ་པར་དུས་ཐམས་ཅད་སྟེང་དུ་མེ་ཡིས་བདུག་དང་
 བཅས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནས་དདུལ་ཚུ་དེ་ནི་བཅེངས་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ནས་བཅུ་
 དུག་ཆ་ཡི་དབྱངས་གྱིས་བྱངས་པ་སྟེ་ཟངས་འབྲུགས་པར་གྲེད་པར་རབ་ཏུ་འགྲུང་
 རོ། །སྐྱུར་ཡང་སྐྱུག་པའི་ཟངས་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་དདུལ་ཚུ་དང་གསེར་དང་ཆ་མཉམ་པར་
 བྱས་ནས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་འཆོད་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་དགོ་བ་དག་པའི་གསེར་
 འདི་ནི་གསེར་འགྲུང་མཁན་རྣམས་དག་གི་དདུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུབ་འཛོམས་པར་
 འགྲུང་རོ། །ཅི་སྟེ་དདུལ་ལ་སོགས་པ་དགོད་པ་དང་བཅས་པས་འཆིང་ན་དེའི་ཆེ་
 དདུལ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དདུལ་ཚུ་བྱིན་པར་གྱུར་བ་ན་དག་པའི་ཟངས་ནི་

ལྷག་པ་ལས་དུལ་དུ་ཡང་ནི་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོང་པ་དང་བཅས་པའི་དུལ་
ཚུ་བཅིང་བའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གོང་
བུའི་བཅིང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་གསེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལྷང་ཚར་སེར་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ལྷང་ཚར་བཅུད་བཞུ་བར་བྱ་སྟེ་ཚད་མཉམ་པའི་སྤྱད་དོ། །དུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལྷང་
ཚར་དཀར་པོ་བཞུ་བའོ། །དེ་ནས་གསེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞ་ཉེ་ཡིས་བཏགས་པར་
བྱའོ། །དུལ་ལ་བཤའ་ཡིས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། བ་སྐྱང་གི་སྤྱི་བའི་མེ་
ཞེག་པའི་བར་འབྲེལ་བ་ལྷང་ལ། འཇམ་པོས་གདུངས་པའི་ཁ་སྐྱོར་ལ་སྤྱིན་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་ཐལ་བ་རྣམས་རིམ་པས་བསལ་ཉེ་བསྟེན་པའི་སའི་གོང་བུ་ནི་རི་སྤྱིད་
རོ་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བའི་རོ་དང་གསེར་དང་ཞ་ཉེ་བཏགས་པ་རོ་མཉམ་པར་གྲུང་གི་བར་
དུ་བཞུས་ཐབ་ཏུ་སོལ་བ་བྲག་པོ་རྣམས་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གང་མོར་གྲུང་
པ་ན་གོང་བུ་བཅག་ནས་དུལ་སྤྱི་གང་ཞེག་གསེར་དང་ལྷན་ཅིག་བཏགས་པའི་
ཚོགས་ནི་གོང་བུ་གང་གི་སྐྱོར་བས་དུལ་ཚུ་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གོང་བུའི་
བཅིང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཟངས་ལ་ལྷག་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་ཆ་ཤས་སྐྱུག་པ་ནི་སྤྱི་མ་བཞེན་དུ་
གསེར་དུལ་དུ་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་གོང་བུའི་བཅིང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེང་གི་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་འདྲིན་མ་སྟེ་ས་གཞི་ལ་ནི་
རོ་བ་གང་དག་འཚོ་བ་སྟེ་སོག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་
སོགས་པའི་ལུས་ཉེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དེ་

རྣམས་ལ་” གྱེན་^༡ རྣམ་ཞེས་པ་འཚོ་བ་སློབ་ཚགས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་དེ་དང་
 མཚུངས་པའི་འཚོ་བའི་ཤ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་
 བུའི་སྲེད་མ་དང་། དྲུང་དང་མགོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་
 དྲུང་དང་དེ་དང་འབྲས་བུ་མགོ་ལ་སོགས་པའི་སྲེད་མ་གྱེན་རྣམ་སློབ་ཚགས་ཀྱི་ཤའི་
 སྲེད་མ་དེ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྲེད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མར་
 དང་སྦྱང་ཅི་དང་ཚུ་ལ་དང་བཅས་པ་གོང་བུར་བུས་ཉེ་འཁྲི་སྲིད་ལྷགས་སྲེད་པར་གྱུར་
 གྱི་བར་དུ་ལྷགས་འབྲེད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱབས་ཉེ། མེ་ལ་བཞགས་ནས་
 དབལ་པོའི་རྒྱུད་གིས་བུས་པས་བཞུ་བར་བུའོ། །དེ་ནས་སྦྱང་ཡང་བཏགས་པ་ནི་མར་
 གྱི་དར་བཏགས་ལ་བཏགས་ཉེ། སྦྱང་ཡང་ཚུ་ལ་དང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་རྣམས་
 གྱེན་རྣམ་ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྦྱང་བར་བུའོ། །དེ་ལྟར་དག་
 པར་བུས་ཉེ་དེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་ཤེས་ནས་ལྷགས་རྗེན་པའམ་ཟངས་
 གསེར་དང་ལྷན་ཅིག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བར་བུས་ནས་དེ་ཉིད་ནི་གསེར་
 འགྱུར་མཁན་གྱིས་སྡེ་མ་ལས་ཉིས་འགྱུར་དག་ཏུ་བཞུ་བར་བུའོ། །དང་པོར་ལྷང་
 ཚོར་གདོང་མངོན་དུ་སློབས་པ་དང་བཅས་པའམ་དེ་ལས་སྲིད་སློབས་པ་གདོང་མེད་
 པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བཞུ་ནས་ལྷགས་སྦངས་ཉེ། དེ་ནས་གཞན་ལྷགས་བརྒྱུད་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བཞུ་བར་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགྲི་ཀ་དང་ཟངས་དང་གསེར་རམ་
 ཏུད་ཐ་ཀ་སྦྱངས་མའི་ཟངས་དང་། ཟངས་དང་གསེར་རམ་ལུ་མིན་མཐིང་ལྟན་གྱི་
 ཟངས་དང་། གསེར་རམ་རི་བོང་ཅན་དེའུ་དང་ཟངས་སམ་གསེར་ལྷན་ཅིག་བཞུ་

^༡ མ་གྱི། ༡༠༡ན། ༡ན། བྱན། སྐྱ། ༡༡༡ན། ༡ན། ལྷ། ༡༡༥ན། ༤ན། བྱིན། * བྱིན།

བར་བྱའོ། །འདིར་ཞིང་གི་རྩོམ་ལྗོན་གྱི་ལྷགས་འབྲེད་བར་བྲེད་པ་རི་རྩུ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་མ་སྐྱི་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་མ་མེད་པ་དེའུ་ལ་རྩུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱར་
བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྐྱ་མར་བསྐྱེད་པའི་གསེར་དུ་བསྐྱར་བའི་ལས་བྲེད་བར་འགྲུང་
རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྐྱར་ས་ན་རྩུ་ལ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་གསེར་བྲེད་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བཞི། དེ་ནས་གསེར་འགྲུང་མཁུ་གང་
དག་གིས་དང་པོར་ཟན་ཅམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་
ཐབས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་གསེར་དུ་མ་སྐྱར་བའམ། བསད་པ་ཞེས་འགྲུང་
མངས་ལྟར་ཉེ། རོ་དེའུ་ལ་རྩུ་བཟུ་བ་གཞོན་ཅུའམ་གྱིས་པས་ཟངས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་
བྱུགས་པས་གསེར་བྲེད་ཅན་དུ་འགྲུང་རོ། །འདི་ལ་ཡང་ཆེད་ཟངས་སོགས་ཀྱི་
འདབ་མ་ཆ་གཅིག་དང་གསེར་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱམ་ཆ་ཅན་དུ་བརྗོད་དོ། །འདིར་དང་
པོར་ཟངས་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་མ་དང་བྲལ་བ་བྲེད་ཅམ་ཐོབ་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་
པའི་བར་འབྲེལ་བ་ལྟར་རོ། །སྐྱར་ཡང་ལྷགས་དེ་ཉིད་འདབ་མར་བྲས་ཉེ་འཚོལ་རྐང་
པའི་ཆ་ཤས་བྱིན་ནས་སྐྱ་ཟེ་ཡིས་རྩུ་ལ་སྐྱོར་དུ་བཅུག་སྟེ་མེ་དག་པོ་དག་གིས་
གསད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྐྱར་ཡང་དེའུ་ལ་རྩུ་བཟུ་ཆ་དང་སྐྱེན་ཅིག་གའུ་ལ་རྩུའི་
ཉིས་འགྲུང་གི་སྐྱ་ཟེ་དང་། དེའུ་ལ་རྩུའི་བྲེད་ཀྱི་མཚོལ་བྱིན་ནས་ལྱོ་མོར་སྐྱར་པོ་
ཡིས་མཉེ་བར་བྱའོ། །སྐྱར་ཡང་མེ་ཡིས་བདུག་པར་བྱའོ། །སྐྱར་ཡང་སྐྱར་པོ་ཡིས་
མཉེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐྱར་ཉི་མ་བདུན་དུ་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྩུ་མཁུ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
སྐྱོད་ཁ་དོག་མོ་རྒྱུ་མོར་རྒྱག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་སྐྱོད་ཀྱི་ཁལ་རྩུ་མཁུ་གྱི་འཛིན་
པས་རྒྱ་ཡིས་གདབ་པར་བྱའོ། །སྐྱོད་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་ཡང་དབྱུག་པ་སྐྱིན་པར་བྱ་སྟེ།

སོར་གཅིག་གི་དབངས་ནས་རྒྱ་རྗེ་གེ་ལའི་སྐབ་མཐུག་གི་ཚད་ཅམ་གྱི་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དོ། །དེ་བས་སྣོད་ཆེ་བ་ལ་བླུག་པ་སྡུ་མ་ལས་སྟག་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་
ཉི་མ་ལ་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །

སྐར་ཡང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། བཙོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་
བས་དདུལ་ཚུ་བརས་གྱི་སྟེ་མ་ལ་འཇུད་ནས་དདུལ་འཆིང་བར་འགྱུར་ཞིང་བརས་
ཡུང་སྦྱོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་དདུལ་ཚུ་དང་བརས་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་
ལས་སོ། །དེ་ནས་དདུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་པ་ནས། བསྟེག་པར་བྱ་འོའི་བར་འགྲེལ་བ་
ལྟར་དང་། དེ་ནས་གངས་པར་གྱུར་པ་དང་སྣོད་བསལ་ནས་གསེར་སྟེང་གིས་གསེར་
དུ་འགྱུར་ཏེ་ཁ་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནས་སྦྱོར་བ་གཞན་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། དདུལ་ཚུ་གི་བར་གྱུར་པའི་བརས་གྱི་སྟེ་མ་འདི་གསེར་ལ་ཉིས་འགྱུར་
རམ་སྟམ་འགྱུར་བྱིན་ནས་མེ་ལ་བཞུ་བར་བྱའོ། །དེ་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་གྱིས་དདུལ་
ཚུ་བཞི་འགྱུར་ལ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་སོ་བག་གི་ཁྱད་ལུང་སྟེ་སྟེང་དུ་སྟུ་ཟེའི་སྟེ་
མ་སྦྱིན་ཞིང་དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཆོད་བྱིན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སོལ་བའི་མེས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་
བསྟེག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརས་གྱི་སྟེ་
མ་གསེར་དང་དདུལ་ཚུ་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཉམ་པའི་སྟུ་ཟེ་བྱིན་ནས་ལན་བརྒྱད་དུ་
བསྟེག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དདུལ་ཚུས་གསེར་ལ་འཇུད་དེ་མི་གཉོང་ངོ་། །དེ་ནས་
དདུལ་ཚུ་ཉིད་གྱི་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་གྱི་གསེར་གྱི་ས་བོན་སྦྱིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་དདུལ་
ཚུ་དང་མཉམ་པའི་བརས་བྱིན་ནས་ཀོག་བྱ་ཁ་སྟོམས་སུ་བསྟེག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
གངས་པར་གྱུར་པ་དང་སྣོད་བསལ་ནས་རྒྱ་དེ་ཞེས་དུ་འགྱུར་ལྟར། གསལ་གྱི་རྒྱ་

ཀོང་བུར་བསྐྱེགས་པའི་ཤོང་བུ་དེ་སྤྱང་གཤོག་ལྟར་འདབ་མར་བུའོ། །དེ་ནས་གསེར་
ཟངས་དངུལ་ཚུ་སྦྱར་བའི་སྤེལ་མ་ལན་བརྒྱ་དུ་བསྐྱེགས་པ་དེ་ཡིས་འདབ་མ་ལ་བྱུག་
པར་བུའོ། །གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་ཟངས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཉམ་བུ་ལ་
སོ་ཚེ་ཤོ་ལའི་འདབ་མའི་ཁུ་བས་འདབ་མའི་སྤྱང་དུ་བྱུག་པར་བུའོ། །དེ་ནས་མེ་ཐབ་
ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱང་དུ་ས་སོར་གཅིག་བྱིན་ནས་སྤྱང་དུ་མེ་བཏང་བ་
ཡིས་བྲིམ་གྱི་གཡས་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བུའོ། །དེ་ནས་ཡུང་སྟེ་
སྤྱང་ཡང་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་གྱི་ས་བོན་བྱིན་ནས་དབྱུང་བར་བུའོ། །དེའི་ཆེ་ཟངས་
གསེར་འབྲེས་པའི་འདབ་མ་དེ་ནི་གསེར་གྱི་འདབ་མར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་དང་ལྡན་
པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་སྟེ་གཞན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་བཅུད་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི། བཅེངས་པའི་དངུལ་ཚུའི་བཅུད་
ལེན། དངུལ་ཚུའི་བཅུད་ལེན་གཞན་བསྟན། དངུལ་བསད་པ་ལ་བྱུབ་པའི་སྟན་
བསྟན། འབྲུགས་པའི་རོའི་རང་བཞིན་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། བཅེངས་པའི་རོ་བའི་ཐབས། རོ་མ་བཞུ་བའི་སྟན་བསྟན། བཅུད་
ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལུས་ཞེས་སོགས་ཏེ་འདིར་གང་ལ་ལ་ཞིག་བཅེངས་པའི་རོ་
དངུལ་ཚུ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡིས་དང་པོར་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་སྦོད་དག་པར་
འགྱུར་བའི་ཚོ་ག་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཆ་མཉམ་པ་སྐློལ་བའི་ཚུ་ཡིས་
ཁོང་པ་བཤལ་བར་བུའོ། །ལན་ཚུ་དང་སྦྱར་པོ་དང་བཤལ་བའི་འབྲས་པ་ལུའི་ཟན་དང་

འོ་མས་ཁ་ཟས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱེན་གྱིས་བསད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤེམ་ཞེས་པ་ནིར་
 གུན་ཉི་ཡིས་བསད་པའི་རྣོན་པའི་སྤེམ་མར་དང་སྤྱང་ཅི་དག་དང་བཅས་པ་དངུལ་
 ལྷ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ལེགས་པར་གྱི་བའི་དངུལ་ལྷ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་བག་
 ཅམ་རེ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཁ་ཟས་ནི་བའི་འོ་མ་གསར་པ་རྣེད་པ་
 ཅེས་པ་དང་པོ་བ་བེའུ་བཅས་པའི་འོ་མ་དང་། རྣེད་པ་ཞེས་པ་འབྲས་རྣེད་པའི་ཟན་
 འོ། །དེ་ལྟར་ས་ལུའི་ཟན་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོ་མ་དང་སྤྱང་པོས་དམན་ཞིང་ལན་ལྷ་དང་
 རྣམ་པར་བྲམ་པ་ཉ་དང་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོམ་བ་ཟོས་པ་དག་གིས་
 ལྷོགས་ལྷ་སྤེད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུད་ལེན་གྱི་སྣོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་པར་འགྱུར་
 འོ། །དེ་ནས་རོ་བ་བར་བྱསྟེ། རོ་སྣོད་སྤག་འབྲུགས་པ་དང་། བརྒྱ་ཡིས་བསྐྱར་པའི་
 བརྒྱ་ཞེས་པ་འབྲུམ་སྤག་འབྲུགས་པ་དང་བྱེ་བ་འབྲུགས་པ་རི་སྤྱིད་པར་ཡང་ཤེས་
 བས་བཟའ་བར་བྱའོ། །རི་ཅམ་རེ་བཟའ་ན་སྣོད་སྤག་འབྲུགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་
 དུས་ན་ཅམ་བཟའ་བར་བྱའོ། །འབྲུམ་སྤག་འབྲུགས་པ་ནི་ལུངས་ཀར་ཅམ་མོ། །བྱེ་བ་
 འབྲུགས་པ་ནི་སྤེ་ཆེ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐ་མ་སྤེ་ཆོའི་ཆ་ཤས་སོ། །འདིར་རོ་བ་བའི་
 སྤྱད་དུ་ཁང་ཟངས་སམ་སའི་ཁང་པ་གྲང་བ་དང་རྒྱང་དང་ཚད་པ་དག་དང་བྲམ་བ་
 ཤིས་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་འོ། །དེ་ལྟར་རོ་འབྲིང་པོ་སྣོད་སྤག་འབྲུགས་པ་འདི་ནི་ལྷ་བ་
 རྒྱག་ཟོས་པ་དག་གིས་སྤྲིའི་ལུས་པོ་སྤྱད་དཀར་དང་གཉེར་མ་དག་དང་བྲམ་བར་བྱེད་
 དེ། གྲུབ་པའི་རོ་གཞན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བཅུད་གྱིས་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་
 ལྷའི་ལུས་སྤྱ་བྱེད་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རོ་མ་བཞུ་བའི་སྐྱེན་ཞེ་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཆེ་རོ་མ་

བ་ལོ་མ་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་ཤུན་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྷ་བརྒྱུད་ནས་སྤེམ་ཞིབ་མོར་
བྱའོ། །དེ་ནས་སྤེམ་དེ་ཉིད་ནི་ཅུང་ཟད་བག་ཅམ་རེ་མར་དང་སྤྲང་ཅི་དང་བཅས་པ་
ཉིན་ཞག་སོ་སོར་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷག་པའི་ཚོ་གཞི་སྤྲ་མ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་
བརྒྱལ་བ་མི་སྟེར་བ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་སྟེར་བའི་སྤྲོན་མ་ཡིན་ལོ། །སེམས་ཅན་སལ་བ་དེ་
དག་རྣམས་ལ་འཆི་བ་སྟེར་བས་ན་མཚོག་ཏུ་འདྲིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོན་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པ་སྟེར་བས་བདུད་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། སྤགས་དང་
བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་བརྒྱུད་ལེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དཀྲོལ་པ་ལ་དཔྱད་
པའི་ལྷན་ལ་ཉེ་དཀར་དམར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་དང་། ས་ལི་པར་ཁི་འབྲས་ས་
ལུའི་འདབ་མའི་ཁུ་བའམ། ལྷ་སྤྲེས་ཉེ་ལྷན་ལ་སྤྲ་འི་སྟོང་པའི་ཁུ་བ་ལིས་རོ་དུལ་
ལྷ་དང་ལུ་ཟེ་མཉམ་པ་རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་“མདུན་ལུ་ལིས་
ཉིན་ཞག་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་མཉེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་མཉེས་ནས་བཟའ་བར་
བྱའོ། །གང་ཞིག་ཀུམ་ཀའི་རྐང་པའི་ཚོ་ཞེས་པ་མ་ལག་རོ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ནི་མངེ་ལ་
སོགས་པའི་ནད་ལས་ལྷོལ་ཞིང་རྣམས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་བལ་བ་ལ་བརྒྱུད་གཉིས་བརྒྱུད་ལོན་པའི་དབྱིབས་ལྷ་བུར་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་རོ་བསད་པ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་ཞིག་དུལ་

༡ མ་གྱི། ༡༠༩ན་མཁ། མདུན་ ལྷ། ༡༡༥ན་མཁ། ལྷ། ༡༡༧ན་མཁ། མདུན

བསྐྱུ་བ་དང་བསང་བར་འདོད་པ་དེས་སྐྱེན་འདི་རྣམས་བཅས་བར་བྱའོ། །པོ་རྒྱལ་
 ཞེས་པ་ནི་ཤིང་ཀུན་ཏེ། གང་གིས་སྐྱེད་པ་སྡོན་པོ་ལ་བྱུགས་ན་དཀར་པོར་འགྱུར་
 བའོ། །དེ་ཡིས་ཀོང་ལུ་ལ་བྱུགས་པས་དདུལ་འཆིང་བར་འགྱུར་རོ། །བར་སྐྱར་ཞེས་
 པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ་བྱ་བེ་རུན་པའི་བཤད་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གདུགས་
 གི་རྣམ་པ་དང་གཙུག་ལུང་གི་རྣམ་པའོ། །མེའི་ནང་དུ་བཙུག་པའི་ནང་དུ་གོས་བཀལ་
 པ་ན་གལ་ཏེ་གཙུག་ལུང་གི་རྣམ་པས་གོས་ལུག་ནས་དུ་བ་འབྱུང་ན་དེ་ནི་མཚོག་
 གོ། །ལུག་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུགས་གི་རྣམ་པས་དུ་བ་གནས་ན་དེ་ནི་
 འབྲིང་པོ་སྟེ། དེ་ཡིས་ཀྱང་དདུལ་རྒྱ་གོང་བྱུར་བསྐྱེས་ཏེ་བཅིང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་
 ཏུ་ཀའི་དུག་དཀར་པོ་འཕག། ལྷེ་མའི་དུག་དདུལ་རྒྱ་འཆིང་བ་དག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་
 རའི་མཚུ་ཞེས་པ་ནི་ནེ་ཚོའི་མཚུ་ཐུག་ཟག་པ་ཅན་ཏེ། འདི་གཞེན་དུ་ཐུག་བསྐྱོད་པར་
 ཐུགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱམ་གི་སྐྱེ་ཅན་ནི་གང་གི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་པར་
 འགྱུར་བ་ན་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱར་མ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་
 རྣམས་གིས་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་དདུལ་རྒྱ་གསང་བར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་མེད་ན་སྐྱེན་
 གཞན་རྣམས་དག་གིས་ཐོལ་གིས་བསང་བའི་དདུལ་རྒྱ་ལ་ནི་དམར་མེད་སྟེ་བངས་
 དང་། ལྷང་ཆེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྷང་ཆེར་གི་ལྷུགས་དང་། གསེར་དང་ཁབ་ལེན་གི་
 ལྷུགས་མཉམ་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་བསྐྱེགས་པས་བྱི་མ་དང་
 ཐལ་བའི་དདུལ་རྒྱ་སྐྱར་བཞི་དག་ལ་དེ་སྟེང་གིས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པས་གོང་ལུ་
 དེ་སྐྱང་གཉིས་གིས་སྐྱོར་བ་སྐྱང་དུག་དག་གི་གོང་ལུ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཚོ་ག་
 ལྷུག་མ་དུང་བའི་རྒྱར་ལུ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ནང་ལེ་ལས་བརྗོད་པའི་ཚོ་གས་

ཐོས་པས་རྒྱ་བ་རྒྱལ་གྱིས་གཉེར་མ་དང་སྐྱད་ཀྱང་འཕྲོག་ཅིང་འཆིང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་སྣོང་སྤྲལ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྐྱར་བརྗོད་པའི་ཚེ་ག་
ཡིས་ཐོས་ན་ལྷགས་སྣོང་སྤྲལ་འབྲུགས་པའི་རོ་ནི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་ཐོས་པར་གྲུར་བ་དག་
གིས་ལུས་མཚོག་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་བ་རྒྱལ་གྱིས་འདིའི་མ་སྤུ་ལས་ལུས་ལ་
དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྲུང་རོ། །རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོང་སྤྲལ་འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་
སོ། །རྒྱ་བ་གཅིག་གིས་འབྲུམ་སྤྲལ་འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །ཉིན་ཞག་བཅུ་རྒྱལ་
གིས་འབྲུམ་སྤྲལ་ཉི་ཤུ་འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །ཉིན་ཞག་བཅུ་ཡིས་འབྲུམ་སྤྲལ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །ཞག་བཅུ་གྱིས་འབྲུམ་སྤྲལ་རྒྱལ་
འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །ཞག་གསུམ་གྱིས་འབྲུམ་སྤྲལ་བརྒྱད་ཅུ་འབྲུགས་པའི་
མ་སྤུ་ལས་སོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་བྱེ་བ་འབྲུགས་པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །རྒྱད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནི་ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའོ། །རོ་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་
པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་
སྟེ། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་དགོས་གྲུབ་རིག་པ་འཇིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་མ་སྤུ་
མོང་རོ། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲལ་རྒྱུའི་དངོས་གྲུབ་ནི་འབྲིང་པོའོ། །འདི་དག་ལས་
མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་མཚོག་སྤྲལ་རྒྱ་ཆེན་མོ་མཚོག་ཏུ་
མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མའི་རོ་མོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣོང་གསུགས་སྟོམ་
པའི་མ་སྤུ་ལས་སོ། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་གང་ཞིག་

འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་སྐྱེས་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་མའི་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
དབང་གིས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་འགྲུར་ཏེ། བག་ཆགས་
བརྟན་པར་གང་གིས་འགྲུར་ན། སྐྱེ་བ་སྤྲོ་མའི་ལེགས་བྱས་གོམས་པ་རྒྱུན་བསྐྱོད་
བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་རྗེས་སུ་འབྲུགས་པ་ལས་སོ། །འདི་དག་གིས་
ཅི་ཞོར་དང་ལུས་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་བརྟུང་ལེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བྲངས་ནས་རྣམ་
འབྲོར་ཡན་ལག་ཏུ་གི་བརྟུང་དང་བརྟུང་ལེན་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྲོར་
དང་དོ་རྗེའི་ཆེ་སྐྱབ་བའམ། རྣམ་འབྲོར་པ་བཙོན་འབྲུས་ཅུང་ཟད་དམན་པ་དག་ཐོག་
མར་བརྟུང་ལེན་གྱིས་ཆེ་མིང་པོར་བསྐྱབས་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་འཛོལ་བའི་ཐབས་བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཉེར་བརྟན་པ་ནི། ད་ནི་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདིར་ས་གཞི་ལ་གང་ན་འབྲིལ་ཤིང་རྣམས་དང་ལྷོན་ཤིང་རྣམས་མི་འབྲ་བའི་རང་
བཞིན་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ན་རྣམ་ཡོད་པར་འགྲུར་དོ། །གཞན་ཡང་གང་ན་ཉག་ཏུ་ཏུ་འགྲོ་
རྣམ་པར་ཚོད་བ་སྟེ་རང་གི་གནས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འཛོལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་ཡོད་དོ། །དེར་
ལྷགས་བཟང་པོའི་དེལ་གྱི་སྟེང་ངམ་རྒྱ་གྱི་སྟེང་དག་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོའི་སྐྱད་བ་ལ་
སྟོང་ཏུ་བྱས་ནས་མིའི་སྐྱམ་སྟེ་མར་གྱིས་སྤར་བའི་མར་མེས་འབྲུང་པོའི་བདག་པོའི་
སྐྱམས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བརྗོད་པས་མདོན་པར་བསྐྱབས་ནས་ས་ལ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེས་གཉེར་ནི་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་མེ་སྟེ་ཁ་སྐྱར་ཏུ་
བལྟས་པར་གྲུར་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་སྐྱར་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་མེད་
དོ། །དེ་སྟེར་གལ་ཏེ་སྐྱར་ན་དེའི་ཆེ་གནས་དེར་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་སྐྱབ་གསུམ་

དུ་འགྲུང་པོའི་བདག་པོའི་སྲགས་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་གནང་བར་གྲུང་གི་བར་
དུ་ལོ། །དེ་ནས་སྲགས་པ་རྣམས་ལ་བཞོ་བར་བྱ་བའི་རྗེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ།
གཞན་དུ་ཞོ་བའི་ལ་བས་ཉོན་མོངས་བར་འགྲུང་རོ། །ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བའི་
རྗེས་ནི་སྤྱི་ཡིས་ཀྱང་གདོན་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དོན་དུ་གཉེས་པ་
རྣམས་ལ་གཉེས་བརྟགས་ནས་དགྲུང་བའི་ཐོལ་གྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཉེས་
རང་གི་སྣང་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བརྒྱད་པ་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་མཚོག་ཏུ་མི་
འགྲུང་བའི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཇུག་པའི་གནས་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་གྲུབ་རྣམས་གཉིས་ཐོབ་ནས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་གྲུང་
བར་བརྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རིགས་ཀྱི་མདོའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ། མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ། མལ་
པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱུང་བར་གཞན་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་གོ་སྐྱའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་རིམ་བར་བཤད་དེ། ལྷན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དང་པོར་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལྷག་
གིས་ལྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བདེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྷག་གི་སྲགས་ཏེ་
ཡིད་སྐྱོབ་པ་སྐྱོག་དང་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་གྲུབ་
ནས་འཛིག་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཞོན་སྐྱིན་མོ་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་

༡ མ་གྱི། ༡༠༦ན། ཉན ལྷ། ༡༡ན། ལྷ། ༡༢ན། ཉན * ཉན

སྐྱུར་ཡང་ས་གཞི་ལ་ནི་ཞིང་གང་དུ་ཞོར་དང་གཏེར་ཡོད་པ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་
པར་བྱ། རྫོན་དུ་སྐྱུ་མོ་རྣམས་ནི་སྐྱུ་བ་པ་བྱས་ནས་བྱུབ་པ་ཆེན་པོ་བདུན་ཅིའི་འབྲས་
བུའི་རོ་དང་། རིམ་བུ་དང་མིག་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །རྫོན་
དུ་མཁའ་འགོ་མ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་སྣ་མིན་རོ་
ལངས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །རྫོན་དུ་སྐྱུ་བ་ཏུ་དང་སྣ་ཆེན་བཏུ་གཉིས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་པ་བྱས་ནས་བྱུབ་པ་ན་རབ་མཚོག་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་
དངོས་བྱུབ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚོག་སྐྱུ་བ་པའི་དང་པོར་སོར་བསམ་གྱིས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་བསྐྱུ་བ་པ་བྱས་ནས་སོག་ཚོལ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ལ་འཆི་བའི་
འཛིགས་པ་བྱེད་པའི་ཅ་དབུ་མར་སོག་རྒྱ་བ་དག་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །འཛིན་བས་
སོག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་བཏུ་པོ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱས་ནས་རྗེས་བྲན་གྱིས་གཙུག་
ཉོར་གྱི་རི་བོར་འཛིན་པ་ལུ་བའི་ཐིག་ལེ་འཛོག་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ནི་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དམ་པའི་བདེ་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་
བསྐྱུ་བས་ནས་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱིས་སྣན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ནི་སྐྱིབ་
བལ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐྱུར་བསྐྱུ་བས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སེམས་ཅན་པལ་བ་རྣམས་
ལ་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་སྟེར་བའི་ལུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱུགས་བྱུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བ་རྣམས་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་མཐའ་
དག་འཆི་མེད་སྟེར་བའི་བདུན་ཅི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཉེ། འདོད་པའི་དངོས་བྱུབ་གང་ཞིག་

འགྲུང་མེད་བདེ་བ་ལལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོང་བྱ་མིན་པ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་
གནས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐོང་བར་བྱའོ། །འགྲུང་མེད་
མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དག་གྱང་རྗེས་
ངོན་གྱིས་དོན་རྒྱུ་བདེ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་བརྙེད་
པར་སྐྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྙེད་སྐྱ་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་བས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ཅན་འགྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུབས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་རྣམས་
ལ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་མི་འགྲུང་བའི་རོ་མཉམ་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྦྱར་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱི་དང་ལུས་ལ་སྦྱར་
བ་དང་། གདན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་། དེ་
ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རིགས་ཀྱི་ལུང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རིགས་ཀྱི་ལུང་ལུབ་
གྱི་ཁང་བ་ཞེས་པ་འདི་དུ་བ་རྣམས་ལུབ་ཞལ་ལ་བྱེད་ལ། འགྲུང་མངས་ལྟར་ན་
གཞུང་གྱི་མ་ཞེས་འདོན་ཏེ། འོག་ནས་རིགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འབྱུང་བའི་གཞུང་གྱི་མ་
ལས་དེ་རྣམས་ལྟ་མོ་བཞི་དང་ལྷ་ཞེས་བ་ལྟར། བཞི་པོ་དང་། ལྷ་པོ་དང་། ལྷག་པོ་
དང་། བཞི་པོ་དང་། ལྷ་པོ་དང་། གསུམ་པོ་ཞེས་བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་རོལ་འཛིག་ཉེན་དང་།
ནང་ལུས་ལ་ཚང་བར་རྣམ་བར་སྦྱར་བའམ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་དག་རྣམ་བར་
དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་བ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་མོ་བཞི་ནི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྦྱ་གཅན་དང་། དུས་མེ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་པོར་

བརྗོད་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་བཞི་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུའི་གདན་ནམ་གནས།
གནས་བཞིའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་འདི་གཉེན་གྱི་ཁམས་རྫོགས་པའི་དོན་ཏུ་
ལྷ་པོ་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། ས་དང་ལ་སོགས་པ་རྩ་མེ་རྒྱུང་རོ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པ་
འབྱུང་བ་ལྟའོ། །དེ་ནས་གཟའི་ཚོགས་པ་ཅིག་ཤོས་དག་ཅེས་པ་ནི་གོང་གི་གཟའ་
བཞི་པ་སྤངས་པ། བཟ་ཤིས་དང་གཟའ་ལྷག་དང་ལུང་བུ་དང་པ་སངས་དང་སྟེན་པ་
དང་མཇུག་རིངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་ནས་ལྷུན་པོའི་
ཕྱོགས་བཞི་རྣམས་སུ་གྲིང་བཞི་རྣམས་ནི་བཞི་པོའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡུལ་ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷ་པོའོ། །སྤྱིང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་
གསུམ་པོའོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གསུམ་པ་
དང་གདན་ནམ་གནས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ནི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ལུས་ཀྱི་དབྱུས་
སུ་ཡང་གནས་པར་ཤེས་པར་གྲུ་སྟེ། འདིར་ལུས་སྤྱུད་པའི་དོན་ཏུ་མའི་བརྒྱུར་ནི་ཟའི་
སེམས་ཅན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་གཅན་ལོ། །ཁྱེ་བ་འཛོ་བའི་དགའ་བ་ནི་
དུས་ཀྱི་མེའོ། །ཁྲག་ཅེས་པ་མའི་རུལ་ནི་ཉི་མའོ། །བདུད་ཅི་ཞེས་པ་ཁྱེ་བ་ནི་རྩ་བ་སྟེ།
འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ལུས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུད་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་དག་གོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་
གང་ཞིག་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷ་པོ་སྟེ་རུས་པ་ནི་སའོ་ཞེས་པ་ནས། ཀར་ནི་ནམ་
མཁའ་སྟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་མཐར་དག་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་པོའོ། །དེ་
ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་མིག་ནི་བཟ་ཤིས་སོ། །རྩ་བ་ནི་གཟའ་
ལྷག་གོ། །སྟེ་ནི་ལུང་བུའོ། །རྩ་བ་ནི་པ་སངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྟེན་པའོ། །ཡིད་

གྱི་དབང་པོ་ནི་མཇུག་རིངས་སོ། ཞེས་པ་བྱུག་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་རྒྱུ་པ་
དག་ནི་བཞི་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པ་བཞི་པོ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

སྲུང་རྒྱུ་ལག་གི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་དང་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡང་འདྲིར་
ནི་མགོ་མར་བསྟན་ཏེ་ལུས་ཁ་བུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལུགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ལག་
པ་རྒྱུ་པ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། ཞེས་
པའི་བར་རོ། །འདྲིར་ཡང་མཇུག་པོ་དག་གྲུང་མོའི་ཁམས་སྲུང་བཤད་པ་ལས་ལྷོག་
བར་འབྲུང་བ་ཡང་སྤྱི་རོལ་པ་དང་མཇུག་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སོར་མོ་ལྷ་པོ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་གསུམ་པོ་ནི་གསུམ་པོར་བརྗོད་དེ། དང་པོའི་ནས་ཟུན་པའི་
ཡོན་ཏན་ནོའི་བར་རོ། །འདྲི་ཡང་ལུགས་གཞན་ནོ། །ཟུན་པའི་མཐར་སེན་མོའི་
ཚིགས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདྲིར་ནི་སྤྱི་ནང་ཚོས་མཇུག་སྲུང་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་
རིགས་འདི་ལ་ནི་གནས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པ་རིགས་པའོ། ཞེས་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་སྐབས་ལ་ལར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གདན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདྲིར་གདན་ནས་
གནས་རེ་རེ་ལ་རིམ་པའི་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱུ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་
པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་བཞི་ལོ། །དེ་ལྟར་གདན་གནས་ལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་
བས་ས་གཞི་འཛིན་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་པོའི་མིང་སྟེ་བཅུ་བྱུག་པོ། །དེ་ཉིད་རབ་དབྱེ་
རྣམས་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་པོ་ལ་སོགས་ཁམས་ལཱའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བ་སྟེ།
ཁམས་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་ཀུན་འབྲུང་གི་སྤྱིར་གང་ན་ཁམས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན་ལྷ་
ཀ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་འབྲུང་བའི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལོ། །རོ་ཡིས་བསྐྱར་བའི་

ཞེས་པ་ནས་འགྲུང་ཏེ། དལ་བའི་རྐང་བ་སྡེ་ཕྱི་དྲུག་དབང་གིས་བཟ་གིས་ལ་སོགས་
བ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །སྤྱིར་བཞི་དང་རྐང་ལག་བཞི་པོ་རེ་
རེ་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལག་བ་དང་རྐང་བའི་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བཅུ་གཉིས་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་གྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་
སོ། །སོར་མོ་ལྷ་པོ་ལ་རྐང་བཞིའི་དབྱེ་བས་སོར་མོའི་གྲངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་པོའི་ཚིགས་རྣམས་ལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དྲུག་
ཅུ་སྟེ། དབྱེ་བ་འདི་རྣམས་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དག་གི་མཐའ་དག་ལུས་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བ་མ་དག་པའི་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རྗེ་མ་མེད་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་
ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
པའི་གྲངས་ནི་དྲུག་བ་དྲུག་དང་རྒྱ་བའི་གྲངས་ཞེས་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་དགུང་འགྲུང་
རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་སྤྲང་བ་ཤད་པའི་བཞི་པོ་ནས་
གསུམ་པོའི་བར་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ལས་སུམ་འགྲུང་དགུ་ཏུ་འགྲུང་ཞེས་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བདུན་ནོ། །ཉེར་བདུན་པོ་སྤྲང་ཡང་ཞི་བ་ཐམས་དང་རུས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་
ཉེན་དང་བཞེན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཉེར་བདུན་ཉིས་འགྲུང་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞིའོ་ཞེས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་རིགས་འདི་ལ་གང་ཞིག་ནང་དུ་སློག་གི་རྐྱང་ཅ་ལ་ཡང་
དག་པར་རྒྱ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟའ་རྣམས་རྒྱ་སྐྱར་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཕྱི་རོལ་
དབང་སྐྱབ་གི་བཀའ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་
བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞི། དེ་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཕྱི་མའི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྩ་
 བའི་མདོ་ལས་བཤད་པ། གང་ཞིག་རིགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འཁྲུག་པོའི་རྣམས་མ་རྩ་
 ག་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་གནས་རྩ་གསུམ་
 དང་ལྡན་པ་ཡི་གེ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་མམ། ཨོ་རྩོ་རྩོ་གསུམ་དང་། རུལ་ལྷན་སྦྱིང་
 སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཚོན་པས་གྲུ་གསུམ་པ་སྟེ། ལྷ་ག་དེ་ལ་
 དཔལ་ལྷན་ཨོ་ཞི་ཡ་ན་ཁུ་རྒྱ་རྩེ་མཚོག་གི་ཆ་ཁུ་བ་དང་བཅས་པ་ལིན་ཏུ་གསལ་
 བར་དབྱས་སུ་གནས་ལིང་ཞེས་བྱར་ཏེ། རབ་ཏུ་གསལ་བར་དབྱས་སུ་གནས་ཞེས་
 རུ་འགྲུང་ལྷར་འོ། །རྩ་ག་དེའི་གཡས་ཟུར་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་དཔལ་ལྷན་ཇ་
 ལན་རྩོ་ར་བ་བའི་ན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་སྟེ་གཡོན་ཟུར་དུ་དཔལ་ལྷན་ལུ་གི་
 རིམ། གང་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ལ། མཚོད་སྤྱིན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བོ་འཆི་བའི་འདིགས་པ་བྱེད་པའི་གནས་ཀ་མ་རྩུ་པ་འདོད་པའི་གཟུགས་ནི་རྩ་ག་
 དེའི་ཅེ་མོར་གནས་སོ། །དེ་ལྷར་རྩ་ག་དེ་ནི་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ནས་ཁྲབ་བྱེད་འགོ་བ་
 རྣམས་གནས་པ་དང་འདིག་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་མ་དང་། དུལ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྟོན་
 པའི་ཁྲབ་བྱེད་མ་ནི་དག་པོའི་རྣམས་མ་སྟེ། རྟེན་རྣམས་མ་དེའི་དབྱས་ན་བརྟེན་བ་དབང་
 སྤྱུག་འོ་བོ་རྟུགས་ནི་བྱེད་ལས་མཚོག་གི་བདེ་བ་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་བྱེད་ལ། ཁུ་
 བ་ཐེག་ལེ་དང་ནང་དང་སྟོང་པའི་སྐྱ་ཅམ་ཁོང་ན་གནས་ལིང་། རྟུག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་དགའ་བ་ལིན་ཏུ་ཞི་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་དོ། །

དེའི་སྟེང་ནས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ན་བྱེད་མེད་ལ་སེམས་པ་དང་། རེག་པ་དང་།
 རོ་རྗེ་ལྷགས་པ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། ཐེག་ལེ་ལྷུང་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་

བའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་དུག་གིས་རྣམས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དེ་ལོ་ན་
 ཉིད་དགའ་བ་གསུམ་ལོ་འདི་རྣམས་བྱེད་ཅིང་མཚོག་གི་ལུས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལུས་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྐྱུར་འཁྲོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྟེ་
 ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འབེབས་པར་
 བྱེད་མ་ནི་རྩ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ལས་རིགས་ཀྱི་མདོ་བྱི་
 མ་ལུས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀ་མ་རྩ་པར་ས་བོན་ནི་ཀྱ་
 ཡིག་སྟེ། ལྷ་ཡིར་མ་ལ་ཡའི་གནས་སུ་ས་བོན་སུ་ཡི་ཀའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་སུ་
 དང་ཇ་ལན་རྣམས་འདི་གནས་སུ་ས་བོན་ཨར་རྩི་ཉིད་ཅེས་པའི་རྩི་ཉིད་དེ། རྩ་འགྲུང་དུ།
 ཀྱ་ཡིག་ཀ་མ་རྩ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་བའི་གནས་སུ་སུ་སྟེ་ཇ་ལན་རྣམས་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་
 འགྲུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དཔལ་ལྷན་རྩ་གའི་དབྱས་ཀྱི་གནས་སུ་ཨོ་རྩ་སྐྱ་གསུང་
 ལྷགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རྩ་གསུམ་དུ་བཟོད་ཅིང་གནས་པའི་འགྲུང་
 བཞིའི་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་ཚངས་མོ་དག་མོ་ཁྱབ་འཇུག་མ་པག་མོ་རྣམས་པ་བཞི་
 བེ་རྩར་གསུམ་ཀྱི་དབྱིབས་རྩ་ག་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་དབྱས་གནས་ལྷ་རྒྱན་
 ཡིན་ཏེ་ལག་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་གནས་ལྷ་ནི་རྩར་གསུམ་དབྱིབས། ཞེས་འགྲུང་
 མངས་སུ་འགྲུང་བ་དང་། རྩ་འགྲུང་ལས། དཔལ་ལྷན་ཨོ་རྩ་སྐྱ་གསུམ་གནས་སྐྱུར་
 ཅེས་འདོན་བ་ལྟར་འོ། །དེ་ཡིས་བྱུབ་པ་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུང་བ་
 ལྷ་སྟེ། ས་བོན་ཇ་ར་ལ་ཀ་དང་བཅས་པའི་གནས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སྐྱུར་བསྟན་པའི་
 ལྷ་མོ་བཞི་དང་གཞོན་བུ་མ་དང་བཅས་པ་ལྷའི་གནས་ཏེ། དོན་དམ་བསྟེན་པར་ཡང་།
 ཚངས་པ་མོ་ནི་ས་ཡིན་ཚུ་ནི་དག་མོ་སྟེ། མེ་ནི་གཞོན་བུ་མར་གྲུང་རྒྱང་ནི་ནག་

མོའོ། །སྟོང་བ་མག་མོ་ཡིན་ཅིང་ཞེས་སོ། །དེའི་སྲིང་ཚངས་པ་དྲག་པོ་ཁྲུབ་འཇུག་གི་
 ལུས་མ་གསུམ་མམ། ག་ཤིན་རྗེ་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ལུས་མ་ལྔའི་
 གནས་རིགས་རྒྱད་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་སྦྱེད་མ་སྦྱར་འཁྲོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱག་འཚམ་
 ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མཚོག་གི་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་འདི་ནི་རིགས་ལས་གྲུང་བ་མཚོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཤ་
 བཟའ་བར་བྱ་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་སྣ་མིན་དང་བདུད་ཀྱི་
 རིགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བ་རིགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ངེས་པའོ། །དགུ་
 བརྒྱད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྒྱད་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་དང་། ཅིས་ཀྱི་མིང་བསྟུ་བའི་
 གནས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ཅིང་སྟོམ་པའི་དོན་དུ་ཚོས་
 ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་དང་། ཅིས་ཀྱི་མིང་བསྟུ་བ་དང་། རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟུགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་རྣམ་འབྱོར་པས་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་བ་ཤེས་ནས་དེ་ནས་རྒྱད་བསྟན་པར་
 བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་བ་ཤེས་པ་མེད་ན་སྟོབ་མ་ལ་ལམ་ངན་
 བ་སྟོན་པར་འགྲུར་བའི་སྲིང་པོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་
 ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་གཉིས་དང་
 ཞེས་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ནི་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་། ཅས་
 མཁའ་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་
 ཐབས་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུང་བ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ག་དང་

རྟུགས་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་རླང་འཇུག་གི་སྐྱེ་
ཐོབ་པ་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་པོར་འགྲུང་
ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རིག་པ་པོར་འགྲུང་རོ། །

འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ།
འདིས་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་སྲིད་བཞོན་པ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བས་ཐེག་པ་ལོ། །དཀོན་
མཚོག་གསུམ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པས་བརྒྱ་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན་ཚོགས་གཉིས་རྒྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཚོག་དང་། སྲུང་གི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚོས་པར་
སྲིན་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམ་པ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དཀོན་མཚོག་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་སོ་སྐྱེའི་དགོ་སྟོང་བཞིར་ལོངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷགས་སྲིད་འོང་སྲིད་མི་
འོང་སྟོབ་པ་དང་དབྱེ་བཅོམ་པ་མི་སྟོབ་པ་རྣམས་ནི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཚོག་སྟེ་སྟོན་
པ་པོ་དང་། བསམ་གཏན་པ་དང་། ལུ་བ་སོ་སོའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཚོག་
གསུམ་ནི་རྒྱུད་ལྷ་མར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཙ་བ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྫོན་འཇུག་གི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཐེག་དམན་ལས་དམན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་དང་
བདག་གིར་འཇོན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲུང་པོ་དང་ལྟ་བ་ལ་
འབྲལ་མི་ཤོད་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལེན་པར་འདོད་པ་ནི་ལྟ་གཉིས་པ་སྟེ།

གཉེན་པོ་མ་སྐྱེད་ན་གྱིང་ཚོད་ཞི་བར་མི་བྱས་པའི་གྱིང་རོ། །གྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་
 ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་སྐྱེད་ན་སེམས་རྣམ་ཏུ་
 མི་གནས་ཤིང་སྤྱང་ཡང་རྣམ་གཤེད་སྐྱེ་བའི་གྱིང་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུས་མཐར། ལེ་ལོ་
 དང་ལི་གདམ་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་གྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་
 བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོ་
 བློ། སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དེ། དེ་ལ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། འདུན་པའི་རྒྱ་དང་
 བ་དང་། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་
 ཤིན་སྦྱངས་ཏེ། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། ཞེས་
 བ་ལྟར་རོ། །གདམ་ངག་བརྗེད་པ་སོགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་ནི། དམིགས་པ་བརྗེད་
 བར་མ་གྱུར་དང་། །གྱིང་དང་ཚོད་པ་ཉོག་པ་དང་། །དེ་སྲོང་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་དང་།
 ཞི་ཚེ་རྣམ་ཏུ་འཇུག་པའོ། ཞེས་དབྱུས་མཐར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིང་འེ་འཛིན་ལས་ཏུང་སྐྱབ་པའི་རྩོལ་རྣམས་ནི།
 དབྱུས་མཐའ་ས་སྡེ་སློམ་རིམ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་མ་
 གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མ་
 རིག་པ་དང་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་།
 འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་
 ཟག་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་ཟག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་
 བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཞལ་

གྲིས་འཆེས་པ་ལ་ཚོས་མ་སྐྱུན་གྱི་རྒྱུ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འདྲིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་ཚོས་མ་སྐྱུན་གྱི་རྒྱུ་བ་པོ་མེད་པས་མི་
འདྲིགས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ལམ་དུ་གཏུག་བྱ་འཇུག་པ་ལ་
ཚོས་མ་སྐྱུན་གྱི་རྒྱུ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འདྲིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཐག་པ་ཟད་
པའི་ལེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཚོས་མ་སྐྱུན་གྱི་རྒྱུ་བ་
པོ་མེད་པས་མི་འདྲིགས་པའོ། །

བདེན་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐག་བཅས་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་བཅུད་
རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཐག་བཅས་རྒྱུས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། ཐག་མེད་རྒྱུས་བསྐྱུས་པ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཐག་མེད་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །རྟོན་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་གྱི་ཚིག་
དོན་གཉིས་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་ཅིང་གཅེས་པར་གསུང་བར་བྱ་
ཡི། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་ཅེས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལེ་ཤེས་
ལ་རྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲིས་པར་བྱ་ཡི། འདོད་ཡོན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲིས་པར་མི་བྱ་བ་
དང་། ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་རྟོན་པ་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་ཅིང་སྟོང་ཉིད་
ལ་འབྲིས་པར་བྱ་ཡི། ལྷེས་དགོངས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་བའི་དོན་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲིས་
པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཚོས་བཟང་ངན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་ཅིང་འཛིན་པས་སྐྱོད་དོར་བྱ་ཡི།
གང་ཐག་ལ་རྟོན་པ་ཅེས་གྱི་སྐྱོད་དོར་མི་བྱ་བའོ། །བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི།

ལྷན་མི་གཙང་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་
བྲན་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་མི་དམིགས་པར་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བྲན་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་མིང་
ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟགས་ནས་བྲན་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོས་དགོ་མི་དགོ་
རྣམས་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བྲན་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། བྲན་
པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི། གཤུལ་བྱ་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་སོགས་བྱིན་
པས་མགུ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། བར་བྱིན་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་
ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སྦྱོར་པར་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཚོས་མ་སྦྱོར་པར་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་དོན་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་ཚོས་དོན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟར་གཤུལ་
བྱ་གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དོན་མ་སྦྱོར་པའོ། །སྐབས་འདིར་དོན་ཞེས་པ་དོན་ཚེན་
པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལི་དོན་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། གཞན་སྟོམ་དུ་
འབྱུག་པ་ནི་དོན་མ་སྦྱོར་པའོ། །ཚོས་སྦྱིན་སྦྱིན་པའི་བྱིར་སྦྱིན་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་
པ་བཞི་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་
ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། སྤྲ་བྲན་ལས་འདས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ། །

ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ནི། སྤྲིག་པ་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱའི་
བཙོན་འགྲུས་ཚོས་པའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་

གཉེན་སོ་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་བཙུན་འབྲུས་ཞེས་སོགས་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་
 བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་བཙུན་འབྲུས་སོགས་དང། དགེ་བའི་ཅ་བ་
 སྐྱེས་པ་འབེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པའི་རྒྱུའི་བཙུན་
 འབྲུས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་འདི་དགའི་ཡང་དག་པར་སྡོང་
 བ་རྣམས་བ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་དོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ལེ་
 ཤེས་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་རྣམས་པར་དག་པ་དང། སྐྱུལ་བ་དང་ཚོས་དང་ཡོངས་སྐྱོད་
 རྩོགས་བ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་པར་དག་པ་ལོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྐྱོན་
 པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ལྟའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་སུ་བཏག་
 པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཉི་དོ་རྗེ་བཞི་དང་སྐྱུ་བ་ཞི་བྱ་
 བའ་པའི་སྤང་བ་དང་མཚུངས་པ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི། ཚོད་བསྐྱལ་སོགས་ཀྱི་
 གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་དང། ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལྟའི་རྣ་བ་དང། བ་རོལ་གྱི་རྣམ་གངས་ཆགས་པ་
 དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང།
 བདག་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སུ་མའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་སྡོན་
 གནས་རྗེས་སུ་རྒྱ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སྐྱུར་བ་དང། རྒྱ་འབྲུལ་སྐྱ་ཚོགས་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་འབྲུལ་ལོ། །སྐྱོབས་ལྟ་ནི། བྱང་རྒྱུ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདུན་པའི་དད་པའི་སྐྱོབས་དང། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་
 བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་སྐྱོབས་དང། ཐོབ་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་པའི་སྐྱོབས་

དང་། ཞི་གནས་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་ལྟའོ། །དད་སོགས་ལྟ་པོ་འདི་དག་འཕགས་ལམ་སྐྱབ་པ་ལམ་རྣམ་བུང་ལ་
དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་
པས་སྟོབས་སོ། །

སྤང་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྟའི། སྤང་པོ་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་
འཛིན་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཏྲག་ཚད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་མེད་པར་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་དེ་
ཅེས་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་དང་། བྱང་གོལ་སོགས་ཀྱི་ལམ་མིན་
ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་
དམན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ། ཚུལ་གྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་
པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་ལྟའི། འདི་དང་། ལྷའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུན་ཞེས་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་གསུངས་ལ།
མདོ་གཞན་ལས་ནི། འདི་དང་། ལྷའི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་། ཚོས་ཀྱི་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཚོས་ཅན་མཐོང་བ་དང་། གསུམ་པ་
ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཞི་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣ་
རྒྱལ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྐུན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤང་པོ་ལྟའི། ཉེས་སྟོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་
ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། དཔའ་བར་འཕྲོ་བ་སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་ཉིང་

དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་
རབ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། སྤྱི་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་
དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེན་པ་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་རྟོགས་
པ་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་
བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་མཛོད་དུ།
གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན། །ལྷ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར།
དབང་པོ་ལྷ། དོན་ལྷ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་སུ་
ཕུང་བས་གཟུགས་དུ་མ་སྤྲངས་པས་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་བོའི་སྐོ་ནས་བདེ་སྐྱབ་བཏང་སྟོན་པ་གསུམ། རྟེན་གྱི་སྐོ་
ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དུག་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བས་ཚོར་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྐྱབ་དང་། ཤོ་མོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་
པ་སྟེ། ལྷ་རྟེན་འདུས་ཏེ་མཚན་མར་འཛིན་པས་འདུ་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོར་འདུ་
མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། ལྷ་རྟེན་
གྱིས་འདུ་བྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོགས་དུག་གས་
བརྒྱད་དེ། དུལ་རྣམ་པར་རིག་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །ཁམས་རྣམས་ནི་གསང་།
ལ་སོགས་ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནམ་མཁའ་སྟེ། སྤྲ་གཤེར་རྩོ་གཡོ་གོ་སྐྱབས་འབྱེད་པའི་རྟེན་
བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཁམས་སོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་
མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབ་པར་དབང་
བྱེད་པས་དབང་པོ་འོ། །དུལ་རྣམས་ནི་སྣའི་དུལ་ཇི་དང་། རྣ་བའི་དུལ་སྣའི་བར་

རྟོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བཤང་ལམ་དང་། ལ་སོགས་པ་འདོམ། ལག་པ།
 ཀང་པ། དག་སྟེ། བཤང་གཅི་འདོར་བ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ལས་ཀྱི་
 དབང་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། བརྗོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་འགོ་བ། ལེན་པ། བཤང་
 གཅི་འདོར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་ཁམས་དབང་ལྷལ་ལས་དབང་བྱ་བ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་ལྷ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐམས་ཅད་ལྷག་
 ལྷག་གོ། །རྗེས་སུ་བྱ་བ་ལྷག་ནི། སངས་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་གསུམ་
 རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོན་ས་རྗེས་སུ་བྱ་
 བ་དང་། ལྷན་པ་ནི་མཛེས་བཤེས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གཏོང་བ་རྗེས་
 སུ་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་བམིལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་དང་། འདོད་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་
 གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་བའོ། །

ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཚོས་སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེའི་སྣོང་པོ་ཅན་དང་།
 ལྷན་མོང་དང་ལྷན་མོང་མིན་པའི་དགོ་འདུན་དང་། ལྷན་གི་འོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་
 དང་། འཛིག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་རྗེས་སུ་བྱ་
 བའོ། །དེ་དག་གྲང་མཉམ་གཞག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
 རྗེས་རོབ་ཏུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་ནི། རྟོགས་བྱའི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗོད་པ་བྱ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་

༡ མ་གྱི། ༡༡༡བཅུ། ཏུ་སྐྱེ། ༡༧༧བཅུ། ལྷ། ༡༠༠ནུབཅུ། ཏུ་* ཏུ

ལག་དང་། ཡང་དག་ཅེས་བ་མན་འོག་ཏུ་འདྲ་སྐྱུར་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་
འཛེམས་ཤིང་བདེན་བཞིའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་
སོགས་སྐྱུར་དུ་བསྐྱུབ་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་
སེམས་ཚིམས་པའི་དགའ་བ་དང་། ལུས་''སེམས་''ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བུལ་བ་
ལས་རུང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་དང་། གནས་སྐྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
བའི་གཞི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་
ལ་རྩོལ་མེད་དུ་གནས་བ་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་
མཐོང་ལམ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་པས་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱའོ། །

མཚོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། རྫོགས་སྐྱུལ་གྱིས་བྱུག་འཚལ་བ་དང་། རྣམ་ལོང་
མེད་གྱི་མཚོད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་།
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་
པ་དང་། དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བའོ། །རྫོམ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུར་
སྐྱུར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་གོ་བའི་དག་ཀུན་
ནས་སྐྱོང་བ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དག་གི་ལས་དག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཉེས་སྐྱོད་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་
དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལུས་དག་གཉིས་ཀའི་ལས་དག་པའི་འཚོ་
བ་དག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོར་བར་སྐྱུར་དུ་ཤེས་

1 མ་གྱི། 1997བཅུ། མཐམས ཟླ། 1༩༩བཅུ། ལྷ། 900བཤུ། མེམས * མེམས

སྐྱེ་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་ས་པ་ཡང་དག་པའི་རྩོམ་བ་དང་། སྲིང་རྒྱུ་མེད་པར་ལམ་
མའོན་ཏེ་དུ་བྱ་བའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱོམ་ས་ཡང་དག་པའི་བྲན་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མའོན་པར་བསྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱོམ་ས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་
འདྲིན་ལོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱོམ་ས་པོ་རང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་
ཚོགས་སྣོད་པར་བལྟ་བ་དང་། སྐྱོམ་ས་པོ་རང་གི་ནང་གི་གཟུགས་དང་སྲིད་དབུགས་
སྣོད་པར་བལྟ་བ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་ཏེ་འདུ་ཤེས་པས་སྲིད་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་
སྣོད་པར་བལྟ་བའོ། །འདིར་སྣོད་པ་ཅེས་བ་ནི། གཙོ་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
གཟུགས་སུ་བལྟ་བའོ། །སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པར་བལྟ་བས་བྱས་པ་སྟེ་གཟུགས་
སྤྱག་པ་སྤྱལ་བར་འདོད་ཅིང་མི་སྤྱག་པ་སྤྱལ་བར་མི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱག་མི་
སྤྱག་གཉིས་ཀ་སྣོད་པར་བལྟ་བ་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ལས་འདས་ཏེ། གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སོ་སྣམ་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་སྣོད་
པར་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་མོས་པའི་ཤེས་བ་དེ་
ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པར་མོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་རྫོག་བ་
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྣོད་པར་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། འདིར་ཡང་སྣོད་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའོ། །

དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སྣོད་

བར་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་འདྲ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་ཏུ་ལྟ་བུ། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པ་ནི་རྫོངས་པའོ། །འདྲ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པའོ་
 ཞེས་མོས་ཤིང་། འདྲ་ཤེས་གསལ་བ་མེད་ལ་གཏུན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པས་འདྲ་
 ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟོང་བར་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།
 སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་རྣམས་འགོག་པས་ཞི་བར་གཏན་པའི་ལམ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་སྟོང་བར་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ལྟེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོམ་པ་ལའོ། །ཟུགས་ཅན་བརྒྱུད་ནི་རྒྱུའི་
 གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྲས་བུའི་གཟུགས་གཟུགས་དྲི་རོ་དང་རེག་
 བུའོ། །ཡག་དག་པར་བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི་མདོ་
 གང་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མདོའི་སྡེ་དང་། མདོ་གང་དུ་ཚིག་
 ལྷག་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགའ་བ་
 དང་རངས་པར་བྱ་བའི་དོན་སྤྱད་སྤངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་དང་། མདོ་གང་
 དུ་འབྱུང་འབྱུང་གི་དོན་ལུང་སྟོན་པ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་གྱི་དོན་གང་
 གཏུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ནས་བྲུག་གི་བར་དུ་བསྐྱེབས་པ་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པས་ཆེད་དུ་དྲིས་པའི་
 དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སོ་སོར་དེས་པའི་ཡུལ་དུས་སོགས་
 རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེད་གཞི་དང་། སྟོན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་
 དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་བརྗོད་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། བྱང་
 སེམས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཚོས་བསྟན་པ་

འདུགས་ཡང་སྒོད་བ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཞི་རིམ་བཞིན་བ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་
བའི་གཉེན་པོར་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་བཟའ་ཡི། དེ་ལས་ལངས་
ནས་མི་ཟ་བ་སྟན་གཅིག་བ་དང་། གནས་སྟེང་གཡོགས་ཅན་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་
ལྷ་གསལ་མེད་བ་དང་། གནས་ཀྱི་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཤིང་རྒྱང་བ་
དང་། འདུ་འཇིག་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་དབེན་པར་
གནས་བ་དཔོན་བ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དུར་ཁོད་བ་
དང་། གོས་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱག་དང་ཁོད་བ་དང་། གོས་འཇམ་པོ་
ལ་ཞེན་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིར་བ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གསུམ།
གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གསུམ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་བཞི། སྒྲོད་ལམ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་བ་གཉིས་ཉེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་དང་པོར་ཐེག་བ་གསུམ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་
ཤེས་ནས་དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བྱུང་བའདུག་མཚོག་གི་གོ་འཕང་མ་འོང་གི་སྐྱེ་ལྡན་
ཅིག་སྐྱེས་དགའ་འདི་དག་ནི་མཐའ་དག་སྤྲུགས་བ་ཡིས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ།
གང་གིས་ན། ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་བ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་བ་མ་ཡིས་སོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཉེ། །གཉིས་བ་ཅེས་ཀྱི་མིང་བསྟུ་བ་ནི། འདིའི་རྗེས་ལ་ཞེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གོ་སྤང་གསུངས་བ་ནི། འདིར་རྩ་འགྲུར་ལས་ལྷ་བ་
གཟུགས་དག་གཅིག་སྟེ་ཞེས་བ་ལྟར་ལྷ་བ་དང་གཟུགས་དག་ནི་གཅིག་གི་བརྟེན་
ཉེ། ལྟའི་བྱ་རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཅེབས་
སོ། །རྒྱང་དང་། ལག་བ་དང་། མིག་དང་། འཁྲིག་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་། བསྐྱོད་བའདུག་

ནི་གཉིས་ཀྱི་བད་སྟེ། དེ་རྣམས་ཚོས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང། རྩོགས་ལ་དཀར་
རྩོགས་དང་ནག་རྩོགས་གཉིས་དང། བསྐོད་པ་ལ་ལྷོ་བྱང་དུ་བསྐོད་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་སོ། །

འདི་གཉེན་དང། དུས་དང། ཡོན་ཏན་དང། མེ་མི་གསུམ་གྱི་བད་སྟེ། འདི་ག་
ཉེན་ལས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲ་གསུམ་དང། དུས་ཀྱི་སྐད་དོང་ཀླ་ལ་ཞེས་པ་གསུམ་ལ་
འཇུག་པས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་དང། ཡོན་ཏན་ལ་རུལ་སྟུན་སྟེང་
སྟོབས་གསུམ་དང། མེ་ལ་ལྷོ་རྩོགས་རྟ་གདོང་གི་མེ་དང། བྱིམ་གྱི་མེ་ཉི་མ་དང།
བསྐྱེད་བྱ་ཟ་བའི་མེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གཉེར་དང། དུས་དང་རིག་བྱེད་
དག་ནི་བཞིའི་བད་དུ་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་རྩོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་ཡོད་ཅིང།
དུས་ཀྱི་སྐད་དོང་ལྷ་ཀླ་ཞེས་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པས་རྩོགས་ལྡན། གསུམ་ལྡན།
གཉིས་ལྡན། ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཉེ་བཞི་ཡོད་པ་དང། རིག་བྱེད་ལ་མཚོད་སྦྱིན། ལྷན་
དངགས། སྲིད་བསྐྱངས། དེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདའ་
དང། འབྲུང་བ་དང། དབང་པོ་རྣམས་ནི་དེས་བར་ལྷ་རུ་རབ་རུ་འབྲུང་ཉེ། འདོད་པའི་
མདའ་ལ་རྟེགས་བྱེད། རྩོད་སྟེད། ཀུན་རུ་རྩོད་སྟེད། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ།
སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པར་གསང་འདུས་འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས་
གསུངས་ཤིང། དབྱ་ནག་གི་འབྲེལ་པར། རྩོས་བྱེད། འདར་བྱེད། རྩོད་སྟེད། ལྷང་
བྱེད། བརྒྱལ་བྱེད་ལྷར་བཤད་ལ། འཆི་མེད་མཚོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛོལ། མདའ་
ལྷ་ནི་རྩོས་བྱེད་ཀྱི་མདའ་དང། སྲིད་བྱེད་དང། ཡང་དག་རྩོད་སྟེད། རྟེན་སྟེད་
དང། འཆི་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་འདོད་པའི་མདའ་ལྷ་ཞེས་འབྲུང་དོ།

འབྲུང་བ་ལས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནས་མཁའ་སྟེ་ལྷ་དང་། དབང་པོ་ལ་མིག་སོགས་ལྷ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

རོ་དང་དུས་ནི་དུག་གི་བད་སྟེ། རོ་ལ་ཁ་བ། ཚ་བ། མངས་བ། སྐྱར་བ། ལན་
ལྷོ། བསྐྱ་བ་སྟེ་དུག་དང་། དུས་ཀྱི་སྐད་དོད་རི་ཏུ་ཞེས་བ་དུག་ལ་འདུག་པས་དཀྱིད།
སོ་ཀ། དབྱུག་སྟོན། དབྱུག་སྟོན། དབྱུག་སྐྱོད་དེ་དུག་ཡོད་པས་སོ། །གཟའ་དང་། རི་
བོ་དང་། ལུབ་པ་ཞེས་བ་བདུན་གྱི་གྲངས་ཏེ། གཟའ་ལ་ཉི་མ་ནས་སྟེན་པོའི་བར་རེས་
འགའ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། རི་བོ་ལ་འོད་སྟོན་ནས་རྗེ་རྗེའི་རིའི་བར་བདུན་ཡོད་ལ། ལུབ་
པ་ནི་ཁམས་ལེར་གསུངས་བ་ལྟར། མེ་སྐྱིན་ལ་སོགས་པ་ལུབ་པ་བྲང་སྟོང་གི་གཙོ་
བོ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་དང་། རོར་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་བད་ཡིན་ལོ། །དེ་
ཡང་སྐྱུ་ལ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། རོར་ལྷ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་འཛོམས། ཡིད་གཙུགས་རེས་བྱེད་ཆེ་བ་དང་། །འཛིན་པ་ཉིད་དང་རྒྱུང་དང་
མེ། །འོ་རངས་ནི་རབ་གསལ་བྱེད། །བརྒྱད་པོ་དེ་ཅུམས་ལོར་ལྟར་བཤད། ཅེས་
སོ། །ཅེ་དང་། ལུག་པ་དང་། གཟའ་དང་། གཉེར་ཡང་དགུའི་མིང་སྟེ། ཅུ་བ་གཉིས། ལྷ་
གཉིས། མིག་གཉིས། ལྷེ་དང་སྟེ་རྒྱུང་ཉིས། ཚངས་ལུག་གི་ཅའི་ལུག་པ་དགུ་དང་།
གཟའ་ལ་རེས་གཟའ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་གཙན་དང་། མཚུག་རིང་གཉིས་བསྐྱུན་
པས་དགུ་དང་། གཉེར་ལའང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་འཛོམས། གཉེར་ཞེས་བ་ནི་
མི་འཛོད་པའི་རོར་གྱི་སྐྱུང་བོ་ཆེན་པོའོ། །མཛོད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ནི་དགུའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བསྐྱུ་ཅན་དང་། དུང་དང་། བསྐྱུ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་སྐྱིན་དང་།
དུས་སྐྱལ་ཅན་དང་། ར་ཅན་དང་། དགའ་བ་ཅན་དང་། སྟོན་པོ་དང་། འབྲིན་བྱེད་ཅེས་

བྱལོ་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི་བཟུང་དང་དབང་ལྷན་སྟེ་དག་པོ་དག་ནི་བཟུང་གཅིག་གོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་འདོད་འཛོལ། འཛོལ་པོ་དག་པོ་བཙོན་འགྲུལ་ལྡན། །འཛོལ་བྱེད་ཉིད་དང་
བདེ་འབྱུང་དང་། །མིག་གསུམ་གཞན་གྱིས་མ་སྦྱབ་དང་། །དབང་ལྡན་དང་ནི་ས་
གསུམ་པ། །དག་པོ་བཟུང་གཅིག་རྣམས་སུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ནས་མི་བདག་གི་བར་རྣམས་བཟུང་གཉིས་ནས་ནི་བཟུང་དུག་
གི་བར་དུ་རེ་རེ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་པ་ཉི་མ་ནི་བཟུང་གཉིས་ཀྱི་མིང་སྟེ། འདོད་འཛོལ། ཉི་
མ་ལ་ནི་བཟུང་གཉིས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཉི་མ་དང་རང་གི་མིང་མེད་ཅན་རྣམས་ནི།
དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཡོང་གཞན་དང་། །འཛོལ་པོ་རྒྱས་བྱེད་བསྟེན་བྱ་དང་། །ཆ་ཅན་
རྣམ་གནས་བྱུང་འཇུག་དང་། །འོད་ཅན་བསྟོད་བྱེད་བཤེས་གཉེན་ཉིད། །ཅེས་
སོ། །ལྷན་མེད་ནི་འདོད་པའི་མིང་ཡིན་ལ། འདོད་འཛོལ། མིག་གསུམ་ནས་མེ་བྱུང་
ནས་མེས་བསྟེན་པ་ལས་ལྷན་མེད་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། བཟུང་གསུམ་པོ་
འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཀ་མ་བཤད་དོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་མེད་དང་ཞེས་དུ་དང་འགྲུང་
མངས་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འཕོས་པ་ལས་
ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཆགས་པ་དང་ཚུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཅིང་།
ཚུ་སྐྱེས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྲད་འཚོང་མར་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་བཟུང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ།
འདོད་འཛོལ། ཚུ་སྐྱེས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྲད་འཚོང་མར་ཡང་བརྗོད་དོ། ཞེས་དང་།
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཀ་སྤྲིན་མཛོན་འབྱུང་གི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་བཟུང་གསུམ་ནི།
སྤྱོད་གི་འོད་ཅན་མ་དང་། ཉི་མ་མཚོག་མ་དང་། བད་དཀར་མོ་དང་། ལག་བཟངས་
མོ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱོས་བྱེད་མ་དང་། མེ་ན་ཀ་དང་། སྐྱ་འཕྲེས་མ་དང་། ལུན་རྩ་སྐྱེས་

དང་། ཨ་ལམ་ལྷ་ཤད་དང་། ལྷ་ཤིང་བརྒྱ་ཅན་མ་དང་། སྐད་ལེགས་མ་ཞེས་འབྲུང་བ་
རྣམས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུང་ངོ་། །མ་རྒྱ་ཞེས་བ་ཡིད་ཅན་དང་སྲིད་པ་
གང་ཡིན་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཡིད་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་ནི།
ནང་ལེར་གསུངས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་དང་། དུད་འགོ་བཞི། མི་དང་དཔྱལ་བ་གཉིས་ཉེ་
བཅུ་བཞི་ལོ། །སྲིད་པའི་གནས་ཀྱང་སྤར་བ་ཤད་པའི་འགོ་བ་དེ་དག་གི་གནས་བཅུ་
བཞི་པོ་ལས། གནས་དང་ཞེས་དུ་འབྲུང་སོགས་སུ་འདོན་པ་ལྟར་ན། ལྷ་བའི་རྐང་
གནས་བཅུ་བཞི་ལོ། །ཚེས་ཞེས་པ་བཙོ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཙོ་ལྷ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

མི་བདག་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། བརྒྱ་ཅན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་
དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ན་འཛམ་གུའི་གྲིང་ན་ཡུལ་འཁོར་ཚེན་པོ་དང་བཅུ་དྲུག་
ཡོད་པས་དེའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཉེས་པ་འདི་དག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཉེ།
མདོ་ལས། ལུས་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་སྐྱོན་བཙོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་
ཡིན་ལ། བཙོ་བརྒྱད་ནི། འདུལ་བ་སྤོང་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་
མཛད་པ་ལས། མཚན་མ་ངན་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། མགོ་སྐྱ་བྱི་བ་
དང་། དན་པ་དང་། དཔྱལ་བ་རྐྱང་བ་དང་། མདོག་སེར་སྐྱ་དང་། མིག་སེར་བ་དང་།
སྐྱེན་མཚེམས་མ་འབྲུང་བ་དང་། ལྷ་ལེབ་པ་དང་། སོ་རྟོ་བ་དང་། དེག་པ་དང་། མིག་
རྒྱམ་པ་དང་། མིག་རྐྱང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་དུ་བརྒྱུར་བ་དང་། ལྷོ་ཆེ་བ་དང་། དཔྱུང་བ་དང་
རྗེ་རར་ཐུང་བ་དང་། ལག་པ་དང་རྐང་པ་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚིགས་སྐྱོམ་པ་དང་། འདིའི་
ཁ་དང་ལུས་ལས་ཁྲི་ངན་པ་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་བ་མཚོག་ནི་མ་ལུས་དེ་

ཉམས་ཞེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པར། །རྒྱལ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞི་ཡི་ན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་མིང་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། རྗེས་བྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་རྗེས་ཞེས་པ་
སོ་ནི་སྤུལ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་པལ་བ་ལ་སྟེང་ལོག་གི་ཐག་འགྲམ་
རྗོགས་པ་གཅིག་ལ་སོ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་རྒྱད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་མ་དང་རྣམ་འབྲོར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་
ཅད་དག་ཏུ་ངེས་པར་དོ་རྗེའི་ཆོག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་དོ་རྗེ་ཅན་ཤུ་གྲུ་
ལྷན་པ་ཡིས་སྤྲས་པ་སྟེ། དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པས་མི་སྟེང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིབ་བཅས་
ཀྱི་སེམས་མེད་པ་སྤྲིབ་པ་དང་གྲམ་བའི་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དོ་རྗེ་ཅན་ཏེ། དོ་རྗེ་ཅན་དེ་ཡིས་སྤྲས་སོ། །སྟེང་བདེ་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྒྱ་
གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ཚད་དང་ཚོས་མངོན་པ་
སོགས་ལ་མཁས་པའི་མངོན་པར་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་
སངས་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སྐྱ་མའི་སྤི་ལུ་སྟེ་བཀུར་སྟེ་སོགས་གྲས་པ་མེད་
པར་རྒྱད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ཅམ་མཚོང་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཤེས་
སོ། ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་དེས་དཔྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། དབང་ཡང་དག་
པར་སྤྲིན་པ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉམས་པའི་གནས་དགག་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་
སོ། །དེས་ན་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་མ་སྤྲས་པར་གསལ་བར་བསྟན་
ཏེ། ཤམ་ལྷ་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྲེས་པ་ང་རྒྱལ་དང་གཡོ་སྤྲེ་སོགས་མེད་པའི་སེམས་དང་

ལྷན་པ་དོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྲོག་ཆགས་སྐྱལ་ལྷན་གྱི་ཐར་པའི་སྐད་ཏུ་
དབང་བཞི་པའི་དོན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཏུ་སྟེ། ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་བཞི་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་།
དེའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་རྒྱད་
གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འདི་ནི་རྒྱད་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་མའོ། །

འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱད་དག་ལས་འདས་པའི་རྒྱད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདིག་རྟེན་གྱི་རྒྱད་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
རྣམས་འཕྲོར་གྱི་རྒྱད་དེ། དེ་དག་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ནི་གོང་མ་ལས་གོང་མ་
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་དེ་གང་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱད་ནི་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ནི་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ལེ་ཤེས་
གྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་
སྟེ། རྗོད་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྐྱབ་བ་བཟང་པོ་ལ་བོས་ནས་བསྐྱབ་ཏོ། །བཅུ་པ་རྒྱད་གྱི་
བརྗོད་བྱ་བ་བསྟོད་པ་སྟོན་པ་ཡི་གེ་ལྷ་དང་ཡི་གེ་དུག་གི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐིག་ལེ་
སྟོང་པ་ལས་བསྟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་གནས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་པོ་ལྷ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ལ་སྤྱག་འཚལ་བ་དང་། ཁམས་དུག་སྐྱིབ་བྲལ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡིག་
དུག་ལ་སྤྱག་འཚལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བཙེམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞེས་སོགས་ཉ། འདིར་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་
ཡི་གེ་ལྷ་ནི་ཐབས་མི་ཡིག་རྗེ་རྟེ་བརྟེན་པའོ། །དེའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་དང་
པོ་གྱི་གྲུག་གི་རྣམ་པས་མཚོན་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱིབ་

བྲལ་དུ་འགགས་པ་རྣམས་པར་“ངེས”པའི་ཕྱང་པོ་“གཞན”མི་བསྐྱོད་པ་ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སློབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྫོ་
 རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྣང་བ་དང་པོའོ། །འདི་ཉིད་ནི། གང་ལ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད།
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པའི་མཐར་
 སྤྲུག་པས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་དང་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དབུག་ཚན་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དབུག་ཚན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སློབ་པ་དང་
 བྲལ་བ་ཉིད་དང་། རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྣང་
 ཚེན་དང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པ། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཀུན་རྗེ་བ་པའི་ཚོས་རྣམས་འོད་གསལ་བ་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་
 འདས། ཡེ་ཤེས་དག་པ་གོས་པ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་རྣམས་
 བེ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བསྐྱོད་པར་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འགྱུར་
 མེད་དང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཐོག་མ་སྟེ་བ་དང་། མཐའ་འཛིག་པ་དང་།
 དབུ་མ་གནས་པ་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནི་སྤར་སྤིད་གསུམ་སྟེ་དང་འཛིག་པ་མེད། ཅེས་
 པའི་སྐྱབས་སུ་བཞད་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་སྟོན་
 འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་རྒྱུ་མཚན་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་འགག་པའི་འཆི་
 བ་དང་། སྤིད་པ་གཞན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་སྤྲད་ཅི་དང་རོ་

1 མ་ཕྱི། 174བཅུ། དས ལྷ། 100ན1ན། ལྷ། 106ན6ན། རེས * རེས
 2 མ་ཕྱི། 174བཅུ། ག་གན ལྷ། 100ན1ན། ལྷ། 106ན6ན། གཞན * གཞན

དང་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། འཛིན་བྱེད་སྐོ་ལྡེའི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་འང་མེད་ལ། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཉེར་བཞི་དང་
ནི་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་འཁོར་བ་དང་།
དེ་ལས་གྲོལ་བའི་སྤང་འདས་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་སྤྲུག་གི་བྱེད་པ་སོར་
འདོད་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཡང་མེད་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
མཚན་མ་ཚོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རྒྱ་དང་། གསལ་བར་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡང་མེད་ཅིང་། མཐར་དག་སྟེ་མཐའ་
ཡས་པའི་སྲིད་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེས་དང་། འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པས་མི་
གནས་པའི་སྤང་འདས་འདས་པ་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་།
འཕེལ་འབྲིབ་འཆར་རུབ་སྐྱེ་འཆི་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་
བ་ཉི་ལྔའི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ་ལ་སྤྲུག་འཆོལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པ། ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་འཆང་བ། ཞེས་པ་ཉེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རིགས་ལས་རྒྱང་བསྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་དང་། རྣ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྐྱེད་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། མཚོག་གི་དབང་པོ་དང་རྣ་བ་དང་། ཅི་ཚུ་འཛོག་པ་དང་ལུ་བ་འཕོ་བ་

ནམས་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་མི་བསྐྱོད་པ། ལམ་
མཁའི་ཁམས་དོན་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ལ། རྣ་བ་ལྷན་དོད་མ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཚོས་དབྱིངས་དོན་རྗེ་ལ། རི་རྩ་འབབ་པ་ཁོ་བོ་གཙུག་ཉེར་ཅན། རི་རྩ་འདོར་བའི་བྱ་བ་
ཁོ་མོ་ཤིན་ཏུ་སྣོན་མོ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་དྲུག་ཚན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་
དོར་སེམས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ལུམ། ཡིད་དབང་ཀྱན་བཟང་། སྐྱ་སྐྱ་རྩོ་
རྗེ་ལ། ལུ་བ་འབབ་པའི་མཚོག་དབང་ཁོ་བོ་གཞོན་མངོས། ལུ་བ་འདོར་བའི་བྱ་བ་ཁོ་
མོ་དྲག་ཅན་མ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཚན་ལོ། །སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དྲུག་ཚན་
འདི་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་ཆེན་འགྲུང་མེད་ཡི་གེ་དང་པོའོ། །

དེ་ནས་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་འགྲུང་མེད་གཉིས་པ་དབྲུག་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བ་སྐྱོང་བ་མཚོན་
པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྒྱུད་གི་རིགས་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་འགགས་པ། དུས་
བྱེད་གཞན་དོན་ཡོད་ལྷན་པ་བྱ་བ་ནན་ཉན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེ། དུས་དང་སྣ་ཚོགས་ལ་
སོགས་དོན་རྗེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ལོ། ཞེས་
པའི་མཐར་ཐུག་པར་གོ་སྐྱོའོ། ཞེས་གོ་སྐྱོར་བཞག་པ་རྩུང་བཟང་བཤད་ན། འཕོ་བའི་
སྐྱད་ཅིག་འགག་པར་གྱུར་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བ་འཕོ་བ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་
དུས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱ་
སྤྱལ་བས་སྣ་ཚོགས་སྤྱ་འཛིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་སྤྱ་འཕྱལ་བ་
པའི་ཚུལ་འཆང་ཞེས་ཀྱི་ཉོག་པས་མི་བྱེད་པས་དོན་རྗེ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་རྩོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོས་དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དང་། འཛིག་ཉེན་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥བཤན། བས སྐྱ། ༡༠༡ནལ། ལྷ། ༡༠༡བལ། བས * བས
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༥བཤན། འཆང སྐྱ། ༡༠༡བཤན། འཆང ལྷ། ༡༠༡ནལ། འཆང

དཔེར་བྱ་བ་ལས་འདས་པས་དཔེ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱབ་པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། འཛིན་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྤོས་བ་མེད་པ་སྟེ། དབང་
 བོ་ཐམས་ཅད་བ་ཡིན་པས་དབང་པོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་རྣ་
 བ་དང་སྣ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་མགོ་དང་ཕུག་དང་ཞབས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 བཅེགས་པ་ལ་གནས་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལས་དབང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་
 བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་དང་བཅེགས་པ་ལ་གནས་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་
 བར་འགྲོ་བའི་མཐོང་ལས་བཅོམ་སྟེན་འདས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཙུག་ཏོར་དང་སྟེན་དང་། བ་སྤྱིའི་བྱ་གཙུག་
 ཚད་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཀུན་ནས་སྤྱན་ཞེས་སོགས་སུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲུམ་ལྷ་དགེས་པའི་རྩོ་རྩེ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 འགགས་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་གཞན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་ནས་
 ཕུག་དང་ཞབས་སོགས་པ། ཀུན་ནས་སྤྱན་དང་དབྱུང་དང་ཞལ། འཛིག་ཅེན་ཀུན་
 རས་ཐོས་པ་ཅན། རམས་ཅད་རྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། རྣ་
 བ་སྣ་དང་ཁ་དང་མིག རམགོ་དང་ལག་པ་རྐང་བ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བཅེགས་
 གནས་པ། འབྲུང་བའི་མཐའ་སྟེ་ཞེས་འདོན་ནོ། འབྲུང་བའི་མཐའ་ནི་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པར། མཐའ་ནི་ཟད་དང་འཇུག་ཆ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། འབྲུང་བའི་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་མཐའ་གྱུར་པས་འབྲུང་བའི་མཐའོ། །
 ཡང་ན་འབྲུང་བ་བཞིའི་མཐའ་རྒྱུང་གི་ཁམས་པ་ལ་བྱའོ། འབྲུང་པོ་སྤྱི་བ་བྲལ་

གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་མགོན་པོ། སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་སྲིད་པ་
 གསུམ་པོ་ཉུག་གྱི་མཚོག་འཛིན་པ། དག་པའི་སྲིད་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་འགྲུར་མེད་
 བདེ་བའི་རྒྱ་སྐྱོད་ཅིག་རྣམ་དག་གི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་རིག་
 བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། བར་གི་རིག་པ་རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་རྒྱ་དང་། འགྲུར་མེད་བདེ་བ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དབྱེར་མེད་པའི་རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དག་གིས་བསྐྱོད་བྱུངས་རྟོགས་གྱི་འགྲུར་བའི་
 བག་ཚགས་སྤངས་པས་མཚོག་གི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
 ཕྱག་འཚམ་ལོ། ཞེས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དེ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་གཉིས་པས་སྐྱེ་བ་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་། རྒྱར་གི་
 ཁམས་དང་། ལ་སོགས་པས་སྣ་དང་། རིག་བྱ་དང་། ཁའི་དབང་པོ་དང་། བཤང་བ་
 འདོར་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པར་གྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་སོགས་གཞན་ཏེ། འདུ་བྱེད་
 དོན་གྲུབ། རྒྱང་སྐོལ་ལ། ལྷ་ནམ་སྟིང་། རིག་བྱ་རིག་བྱ་རྗོང་རྗེ་ལ། ཁ་འགོགས་མཐར་
 བྱེད། བཤང་བ་འདོར་བ་ལིན་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་གཉིས་གྱིས་
 མཚོན་པ་ནི་ཚོར་སྤང་འགགས་པ་རིན་ཆེན་འགྲུང་ལྡན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྟོ་
 བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། ཞེས་པའི་
 མཐར་ཐུགས་པས་བསྟན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། ཅ་བའི་རྒྱད་
 ལས། དངོས་བྱུབ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་ནས། །དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུར་
 གནས། །མི་འགྲུར་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །ཚད་པ་མ་ཡིན་ཉུག་པ་མིན། ཅེས་

གསུངས་བ་ལྟར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བར་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་
བས། ཉམ་ཆད་སོགས་དང་བུལ་བར་གནས་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ནང་ལུས་ལ་རྩལ་གྱི་
ཆ་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྟེ། རྩལ་ནི་སྟེ་འགོ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་
བྱེད་དམ། ཡང་ནག་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ནི་འོད་ཟེར་སྟོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་
སོག་དང་རྒྱར་སེལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་མེ་དེ་འབར་བ་ཡིན་པས་རྩལ་བའི་རོ་པོ།
དེས་སྟེ་པོའི་རྒྱ་བ་ལུ་བར་བྱེད་པས་སྟོག་གི་མེ་དང་མཚུངས་ཤིང་བཟོད་པར་དཀའ་
བའི་གཟི་བཟིན་དང་ལྡན་པས་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དག་གི་གཟི་བཟིན་ཅན། མཚོག་ཏུ་
མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྣང་བ་ཉིད་མཚོག་གི་གོ་འཕང་
སྟེ། དེར་བཟོད་པར་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཆེག་བྲག་གི་གཟུགས་ཅན་དེ་ལ་
ལྷག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན། གཞན་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་ཚོར་
བའི་སྣང་པོ། མེ་ཁམས་མིག་དབང་དང་ལ་སོགས་པ་རོ་དང་། ལག་པའི་དབང་པོ་
དང་། འགོ་བ་རྣམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚོར་བའི་སྣང་པོ་རིན་འགྲུང་མེ་ཁམས་
གོས་དཀར་མོ། མིགས་སྟེང་། རོ་རོ་རོ་རྗེ་མ། ལག་པའི་དབང་པོ་ཤེས་རབ་མཐར་
བྱེད། འགོ་བའི་བྱ་བ་རྒྱགས་བྱེད་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་
པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་འགྲུང་མེད་བཞི་བ་ཐོག་ལེས་མཚོན་བ་ནི་འདུ་བྱེད་
འགགས་པ་སོར་རྫོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐོག་ལེའི་
གཟུགས་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པའི་མཐར་ཐུགས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སོར་
རྫོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ནང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་

སྐྱེ་བ་བྱལ་གྱི་སྲིད་གསུམ་བཤད་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་དུ་གྱུར་བས་འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
མགོན་པོ་རི་པོར་འདྲིན་པ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཉི་ལོག་ལ་གནས་པ་ལ་གཏུམ་མོའི་མེ་
ལྗེས་རེག་པ་ལས་གསང་གནས་བར་དུ་འདྲིན་པ། འདིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་པོའི་འཁོར་
ལོར་ཡང་དག་པར་གནས་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཁྱ་བ་འཕོས་པའི་
དབང་གིས་སྲིད་པར་འཆི་བ་སེལ་ཞིང་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་བཙོམ་ནས་སངས་
རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བས་སྲིད་པའི་འདིགས་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་ཐེག་ལེའི་
གཟུགས་ཅན་དེ་ལ་སྤྲུལ་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་དེ་ནི་གཞན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། སྐྱེ་བ་བཙམ་ལས་
གཞན་འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ་ལོད་དཔག་མེད། རྩའི་ཁམས་སྣ་མ་གྱི། ལ་སོགས་པས་
སྟེ་དབང་འདིག་རྟེན་དབང་སྤྲུལ། །གཟུགས་གཟུགས་རྗེ་རྗེ་ལ། རྟེན་པའི་དབང་པོ་
བསྐྱེ་མཐར་བྱེད། ལེན་པ་ཁེངས་བྱེད་མ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་བྱལ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་
པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་མེད་ལྷ་བ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པས་མཚོན་པ་
གཟུགས་སྤང་སྐྱེ་བ་བྱལ་དུ་འགགས་པའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ནས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་སྤྲུལ་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པའི་མཐར་སྤྲུལ་པས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་གཟུགས་རང་གི་སེམས་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་
དེ་ཉིད་ནི་འདྲིན་པ་བདེ་སོགས་ལས་ཡིད་སྦྱོར་བས་སྤྲུལ་གྱི་འོ་པོ་སྐྱེ་བ་བྱལ་གྱི་སྤང་
ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་ལྷ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་སྣ་ནི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པས་ན་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །ས་བྱ་

༡ མ་གྱི། ༡༡༣༧༣། རྒྱུད་ རྒྱ། ༡༠༡༣༡༣། རྒྱ། ༡༠༧༧༧། རྒྱུད་ * རྒྱུད་

འ་ལས། དངོས་པོ་ལདི་དག་ཀུན་རང་བཞིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉེ། དེ་
ལྷིང་དེ་ཉིད་ལྟ་ཡིན་ཅིང། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་དོ་རྗེ་ཅན། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ན་ལྷིང་དོ་བོ་ལྷིང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།
ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་ལེ་ལོང་ལེ་ཤེས་དོ་བོ་སེམས་
ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་ལྷས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཉིད། སྤྲུག་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲུག་
བཟུལ་ཉེ་མི་བཟད་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱོན་ཅིང། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐྱོབས་ཅན་གང་ཟུག་
དམ་བུ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། འཇུག་མེད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
དགོས་བྱུང་ཉིད་སྟེར་ལ། རང་གིས་བྱས་པའི་སྤྲུག་པའི་ལས་མི་བཟད་པའི་སྤྲུག་
བཟུལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་བྲག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྲུག་བཟུལ་མི་བཟད་
བསྟེར་བར་སྣང་སྟེ། མདོར་ན་གང་ཟུག་གང་གིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་དང་གང་
རབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་དང་
དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་སྣང་བ་སྤྲིབ་བྲལ་གྱི་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང། ཐམས་
ཅད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་འདི་ག་ཉེན་དབང་པོ། ཚོས་ཅན་སྐྱ་ཚོགས་པའི་
གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཅན། སྤྲིབ་བྲལ་གྱི་སྤིང་གསུམ་སྐྱེད་པར་མཛོད་པ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་ལ་ཡང་སྤྲུག་འཚལ་པོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་
དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དང། དེའི་རིགས་ཅན་
པའི་ཁམས་དང། ལ་སོགས་པས་ལྷས་དབང་དང། འི་དང་བཤད་བའི་དབང་པོ་དང་
བྱ་བ་བརྗོད་བ་རྣམས་སྤྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྤྱང་རྣམ་སྣང་། ས་
ཁམས་སྤྱན་ལ། ལྷས་སྤྲིབ་སེལ། འི་འི་དོ་རྗེ་ལ། བཤད་བའི་དབང་པོ་ག་ལོན་རྗེ་

དེ་ཡང་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྣང་ཉིད་དེ། རོན་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཏུ་
སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་ཉིད་དུ་རོན་གཅིག་ཅིང་། མཉམ་པ་གཡས་པའི་རྒྱུད་དང་། མི་
མཉམ་པ་གཡོན་པའི་རྒྱུད་དུ་མར་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུད་བ་གཡས་སྣོ་དང་། གཡོན་
བྱང་དང་། མདུན་ཤར་དང་། རྒྱབ་རྒྱབ་དང་། སྤྱིང་དང་འོག་ཀུན་ནས་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་དང་ལྗང་ཀུན་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡང་ཁ་དོག་ཚེན་པོ་སྣང་
པའི་ཁ་དོག་གཅིག་གི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ས་སོན་དབྱངས་སྤང་དུ་ཅན་ལྷ་བ་དང་།
རིང་སོ་ཅན་ཉི་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་རིང་སོ་ཅན་སྐྱ་གཅན་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་དེ་དག་གིས་
མཚོན་པ་ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མེད་པ་ཅེས་བ་
ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་སྣང་བ། བྱད་མེད་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་
ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཡོད་པ་མིན་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གྱི་རྟེན་
གཅིག་པ་ཅེས་པ་ལ་ཀུན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ། དེའི་རྟེན་གཅིག་ནི་ནམ་མཁའི་
མཚོན་ཉིད་རྣམ་ཀུན་མཚོག་གི་སྣང་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་ག་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ནི་དབང་
སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །མཚོག་གི་ཟླ་ག་ནི་ཁམས་གསུམ་
གྱི་མཚོག་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་རོ་བོའོ། །དེས་ན་རྣམ་ཀུན་
མཚོག་གི་སྣང་བའི་རོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ལ་མགོ་བོས་འདུད་བར་འོས་
པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རོ་བོ་འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ལའོ། །ལྷ་བ་
བཟང་པོ་བདག་འདུད་ཅེས་པ་ནི་བྱུག་འཚོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བཅུ་གཅིག་
པ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐྱར་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། སྟོན་པ་དང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོན་ཏན་བསྐྲུགས་པ་བསྟན་པ། བསྐྲུགས་

རྒྱུད་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་སློན་ལམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སློན་པ་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་མི་སྣ་དེ་ཅིང་གུས་
བས་བསྟེན་པར་གདམས་པ། “སློབ་^༡མ་མཚོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚོག་གི་
ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞེས་སོགས་
གོ་སྐྱར་བཞག་པའི་དོན་བཤད་ན། གང་ཞིག་མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
མ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཅ་ལྟུང་དང་འཕོ་བའི་སྤྲིག་པ་སོགས་དང་
བྲལ་བ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་གཞོན་པ་
བྱས་ཏེ། རྒྱགས་སུན་སྤྱང་བས་སུན་འབྲིན་པ་པོའི་སློབ་ཆགས་རྣམས་ནི་དམ་ཚིག་
ཉམས་ནས་ངེས་པར་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དཔྱུལ་བར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་
འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལ་ངོ་མཚར་མེད་དོ། །སྒྲ་མ་དེ་མཉེས་པ་
ཡིས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཀྱང་མ་གྱུ་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་ལ་ཁོ་བའི་མེ་ཡིས་ཀུན་ནས་
ཁོས་པ་ཅེས་པ་ཁོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་”ཆེན་^༢པོའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་ཡབ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་བའི་གོ་འཕང་འགྱུར་མེད་བདེ་བར་ངོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་
བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་ཏེ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དུས་གསུམ་དུ་
བྱུག་བྱ་བའི་འོས་དང་། མཚུལ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པ་བྱ་བའི་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་ཅན་གྱི་མཐར་སྐྱབས་གང་ཡིན་ན་སྟེས་བྱ་གང་ཞིག་དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་བཟང་པོ་དག་ལ་སྤྲོ་བྱུང་བྱི་བོ་སྟེ་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བྱུག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༠༣། སློབ་སྐྱེ། ༡༠༥༣༡། རྒྱ། ༡༧༧༥༣། སློབ་ * སློབ
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༠༣། ཆེན་སྐྱེ། ༡༠༥༣༡། རྒྱ། ༡༧༧༥༣། ཆེན་ * ཆེན

མི་བྱེད་པ་དེའོ། །རྣམ་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐོངས་པའི་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་ན་རྣམ་པ་
 མང་པོའི་མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་ནི་སྐྱ་མ་དང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མཛུལ་
 འབྲུལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེའོ། །ལྷུང་དུ་མཁར་མེད་པའི་དཔུལ་བར་འགྲོ་བའི་མཐར་
 ཐུག་གང་ཡིན་ནི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་འགྱུར་མེད་བདེ་བར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ལྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་མ་ཐུགས་སུན་སྤྱང་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་
 དེའོ། །དབང་བཞི་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་ན། ལམ་
 ལས་མ་ཉམས་པའི་དམ་བ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ཞལ་ལ་གནས་པའི་
 མཚོག་གི་སྐྱ་མའི་ཞབས་ནི་མི་སྤོང་བར་གྱུས་བར་བསྟེན་”པ་¹ དེའོ། །ལམ་ལས་
 ཉམས་པ་གང་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གཡས་གཡོན་དབུ་མའི་རྩ་གསུམ་དག་ལ་
 གནས་པའི་སློག་གི་སྤྱང་ནི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྤོང་དུག་མ་བཅེངས་པས་འཁོར་བ་མཐའ་
 ཡས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསད་པ་སྟེ་ཤི་བར་གྱུར་པའོ། །དཔའ་བོའི་མཐར་
 ཐུག་གང་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་མཉམ་པ་གཡས་པའི་ལམ་དང་། མི་མཉམ་པ་
 གཡོན་པའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་སློག་དང་ཐུར་སོལ་གྱི་སྤྱང་ནི་”གསོད་² ཅིང་འགོག་
 པར་བྱེད་པ་དེའོ། །སྤྱིན་བདག་གི་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་དཔལ་
 ལྡན་སྐྱ་མར་རང་ལུས་དང་བུ་དང་རྩུང་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་སྟེར་
 པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མ་རབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གང་
 ཞིག་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་གྱི་སྟེང་སྟེ་སེམས་དག་གི་སྟེན་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་དྲངས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་གཡོ་སྐྱེའི་བྱི་མ་ཅན་ལོ། །

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༧བཟུམ། བ སྐྱ། ༡༠༥བཟུམ། ལྷ། ༡༡༧བཟུམ། བ * བ
² མ་ཕྱི། ༡༧༠ནུག། གསོད་ སྐྱ། ༡༠༥བཟུམ། ལྷ། ༡༡༧བཟུམ། གསོད་ * གསོད་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་བསྐྱུས་ཚུལ། བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་
ཀྱི་ལོན་ཉན་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏེ་འབྲེལ་བ་འདད་བྱེད་པར་བསྐྱོད་པ། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་
ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་སློན་ལམ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅུ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱུས་
རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུས་ཚུལ། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་པད་དཀར་ལ་སློན་པར་བསྐྱོས་ཚུལ། དགོ་བ་
གཞན་དོན་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་དཔལ་ལྡན་དཔལ་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་ཆེན་པོ་ནི་
གསང་སྔགས་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་དེར། འཁོར་
ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་མཚོག་གིས་བརྟུན་པར་གྱུར་པའི་གནས་
ནི་སེང་གའི་ཁྲི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་སློན་པ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དང་
མིའི་སྐྱེ་མ་ཉེ་བར་བཞུགས་པས། ལྷ་བ་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་པོས་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་བའི་ཚུལ་
རྟོགས་ཤིང་ཁོད་ཏུ་རྒྱུད་བ་ན། དགོས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
རྗེས་པའི་དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ། ཉན་པ་པོའི་གཙོ་བོ་མིའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་
པོས་གཙོ་བོ་གྲས་པའི་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅུ་བའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་
པ་དེ་ཡང་། དུས་ད་ལྟ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་
རྗོད་བྱེད་ཞུ་ལི་ཀླ་མིའི་འབྲེང་བ་ཚོག་ཉུང་དུས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་བཀོད་དོ། །ཀྱི་
ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལྷ་བ་པོ་ལ་པོས་ནས་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟན་སྟུམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཅུ་རྒྱུད་

“རྗེས་¹ ལྷུ་བསྐྱེད་པ་པའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུར་གྱིས་གསུངས་པ་དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་
དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་བདག་གིས་མེ་ཉོག་འཕྲེང་འཛིན་
གྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུར་གྱིས་བཅིངས་པས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བརྒྱ་དཀར་པོ་སྟོང་པ་
སྐྱེ་བ་རྗེས་འཛིན་པ་ཁྲིད་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུད་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལྷུང་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་དོན་རྗེས་རྗེས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱེད་བའི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་
མཛོད་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྷུང་དང་སྟོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་དང་སྐབ་པ་དང་
སྟོང་གྲེ་བ་སྐྱེས་སྐྱེད་དང་བཞིའི་རིགས་ནི་བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་འགྲུང་མེད་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་བསྐྱེས་རྒྱུད་འདིའི་དེན་ལས་རྒྱང་བར་གྲུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་
གསུགས་གསུགས་མེད་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ནི་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་འདིའི་དེན་ལས་སྐབ་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྲུང་བར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན། འཁོར་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་གཞན་དོན་དུ་སྟོན་པ། བད་དཀར་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་
པར་ངེས་”པ་¹ གྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བསྐྱེས་རྒྱུད་གྱི་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ནས་ལྷུ་བ་པོ་དད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་
སྟོན་པ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པ། བསྟོད་ནས་གྲུས་པས་སྐབས་སུ་སོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷུ་བ་པོ་དང་སྟོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ཁྲིད་དམ། མའི་དབང་པོ་ཅོད་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༠ན་པ། རྗེས་ ལྷུ། ༡༠༥ན་པ། ལྷུ། ༡༡༡ན་པ། རྗེས་ *རྗེས
༡ མ་ཕྱི། ༡༡༠བ་པ། བ ལྷུ། ༡༠༥བ་པ། ལྷུ། ༡༡༡བ་པ། བ *བ

བན་བཅེངས་པ་སྐོང་བྱེད་པའི་བདག་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མར་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་མ་ཐུ་ལས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་མ་སྟེ་ཐ་མར་
 གྲུར་བ་ཡིན་ཅིང། ཞེས་སྐྱུར་ཞིང་ཉི་མ་ཁྱོད་དམ་མི་དབང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་
 འབྱོར་གཅིག་ལས་སྤྱི་མའི་སྲིད་པར་གྲུར་བ་ཡིན་ཅེས་འགྲུར་བཅོས་ལ་བཤད་དེ།
 འགྲུར་མངས་སྤྱ་ཡང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱོར་གཅིག་གིས། ཉི་མ་ཁྱོད་དང་མི་
 དབང་པོའི། །སྲིད་པར་གནས་པའི་ཐ་མ་ཡིན། ཅེས་འདོན་བ་ལྟར་དོ། །ཚངས་པའི་
 རིགས་འདི་ལས་སྐྱེས་པ་མིའི་བདག་པོ་གྲགས་པ་བདག་ནི་འཇམ་དབལ་གྱི་སྤྱལ་བ་
 སྟེ་བདག་གི་དགའ་མ་བཅུན་མོ་ནི་དབལ་ལྷན་སྐྱོལ་མའི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་པོ་
 བད་དཀར་ཅན་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
 གཏེར་དུ་གྲུར་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་མ་ཅན་སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་ལྷན་ལའི་སྐྱོང་བྱའི་མཚན་མ་ཅན་འཇམ་དབལ་
 ཀྱི་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་རང་གི་
 ལུས་དང་གཞན་སྤྱི་རོལ་ལ་གནས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་རེས་ཀྱི་
 དོན་རྣམས་ནི་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བསྟན་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་འཁོར་རྣམས་ལ་
 གདམས་པ་ལོ། །གདམས་པ་དེ་ལྟར་ལྷན་ལའི་སྐྱོང་བྱའི་མཚན་མ་ཅན་རྒྱལ་པོ་
 གྲགས་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞེན་རང་གཞན་ལ་
 གནས་པའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གནས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་
 བ་སྐྱེས་ཏེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སྐོང་བྱེད་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དང་བཞེན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་

ཉི་མའི་ཤིང་རྟེན་ཅོད་བཞུགས་དང་བཅས་པའི་མགོ་དང་ལག་པ་དག་གིས་ནི་རིགས་ལྡན་
བྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པུག་དག་འཚེལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆེག་
སྐྱེས་པ། གྱི་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་འགྲུབ་ཆེ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོག་གི་སྐྱབས་རྗེ་
ཡིས། སྐབས་པ་བྲང་སྲོང་གི་རིགས་ཀྱི་བ་སྐྱབས་སྐྱེད་དང་བཞི་རྣམས་ནི་འཛིགས་རྩུང་
འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་དག་ལས་དབྱེགས་སྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུང་
མེད་བདེ་བའི་ལམ་ལ་རབ་རྒྱ་བཞག་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བཏབ་པོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བཀའ་བློན་བློན་པས་འགལ་རྒྱན་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་ཅིང་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱན་ཡང་རྒྱས་པ་མི་མངའ་བས་གཞོན་ལུ་ཁྱོད་ནི་
མཐའ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་
པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཁྱོད་ཡིན་ཅིང་། སྐད་མེད་དག་དང་སྐྱོར་ཡང་བྱང་སེམས་མི་
འཛིག་པས་ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་
གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བའི་མཚོག་གི་སྐྱབས་རྗེ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གཉེན་ཉེ།
དེ་ལྟར་ནའང་གཤེན་རྗེ་རྣམས་གསོད་པས་གཤེན་རྗེའི་དགའོ། ཁྱོད་ནི་གང་ཟག་
དམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སྐྱབས་སྐྱེད་ཡང་མ་རྩུངས་པ་རྣམས་ཟུག་
པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་འཛོམས་པས་རྗེ་རྗེ་བཟང་པོའོ། ཁྱོད་ནི་མི་འཕོ་བའི་ལམ་སྟོན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་འཕྲོག་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་

༡ མ་གྱི། ༡༡༡༣༥། བོ ལྷ། ༡༠༡༧༡། བོ ལྷ། ༡༡༤༧༡། བོ * བོ

ཚུབ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་རྣམས་གསོད་པས་ཉལ་ཏུ་བདུད་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བདུད་དོ། །ཁྱོད་ནི་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྲིད་པ་འདིར་ནི་འགོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུད་སློན་པའི་དོན་དུ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་ཁྱོད་ནི་ལྷ་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟོད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་ཚངས་པ་སྟེ་གམ་ཟེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་
བདག་ནི་ལྷུང་བ་འདྲ་སྲོང་གི་རིགས་ཀྱི་བ་སྐབ་ཕྱེད་དང་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་བཏུད་པར་
བྱུང་བ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཅ་བར་སྐྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ཐར་པའི་སྐད་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལས་ཀྱི་ས་ལ་རབ་
ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་རྟོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བས་རྟོ་རྗེའི་རིགས་དང་
ལྡན་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་ནི་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་བདག་དང་སྐྱུལ་པའི་ས་
བདག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་དགུ་བཅུ་ཅ་རྒྱུག་གིས་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་བྱས་པའི་དབལ་ལྡན་
གྲགས་པ་ཞེས་མཚན་དུ་བཛོད་པ། གནས་དབལ་ལྡན་ཀ་ལྷ་པར་གྲགས་པའི་སྲོང་
ཁྱེད་དུ་གནས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་དག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་བཟད་པས་གཟིང་
བས་འདིགས་སུ་རུང་བ་ཅན་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་འདིག་པ་དག་ལས་ནི་འཁོར་བ་
ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱག་པར་མཆིའོ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །གཉིས་པ་
འཁོར་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་བཞེན་གཞན་དོན་དུ་སློན་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་གྱི་འདྲ་
སྲོང་གིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཚུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་སྟེ་སློན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་དབང་བསྐྱུར་བས་
ས་གའི་དཀྱིད་ཐའི་ཉ་ལ་མཚན་མའི་དུས་ནི་རབ་ཏུ་འདས་ཤིང་། ཉིན་པར་གྱི་ཆ་

རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་དུས་ཐོ་རངས་དག་ལ་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཤེ་བ་ཐུག་
བཞི་དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་ལྷ་སྣ་ཚོལ་གྱི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་མ་ཐུ་ལས་ཤུག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་
འཕང་ཐོབ་པའི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་དག་གི་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་
བཞིན་དུ་མཐའ་དག་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱིབ་པ་
དང་བྲལ་ཉེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོས་པའི་མ་ཐུ་ལས་མཐའ་
ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཉིད་རྣམས་དག་གིས་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འདོད་པ་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་རྣམས་པ་གསུམ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་པ་དག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་ཤིང་མངོན་དུ་འགྲུང་བར་གྲུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་པད་དཀར་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་པར་ངེས་པ་བྱིན་པ་ནི། སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་པ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཡིས་སྐྱོགས་མའི་གདུལ་གྱི་
ལ་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
དོན་ནི་ཐུན་ཅེ་མ་ལོག་པར་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་མཛད་ནས། སྐས་པོ་སྐྱུན་
རས་གཟེགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་རབ་མཚོག་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དག་གི་གཉེར་ལ་བཀའ་ཡིས་གནང་བ་བཀའ་སྐྱུལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་
ངེས་པར་ཉེ་གཤོན་མི་ཟ་བར་ན་དང་པོར་པད་དཀར་རྫོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡༣༡༣། བྱ སྐ རྫོང་ཤོས་ཚེན་ལས་ལེ་ཤེས་ལེའུའི་འབྲེལ་བཤད་ * བྱ

རྒྱལ་པོ་འདི་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡི་གེར་གྲིས་ནས་སྒྲེགས་བཅ་དག་ལ་
གནས་པ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་
བ་གད་བྱས་ནས། གཞན་པ་རོལ་གྱི་གནས་སུ་དང་པོར་གང་ནས་འོངས་པ་སྐྱུན་
རས་གཞིགས་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་བསྐོད་ཅིང་གནས་པར་བྱའོ། །གྱི་འཛིག་ཉེན་ཀུན་གྱི་
གཉེན་ཞེས་པ་ད་དཀར་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་གྱི་བྱ་བ་
ཤེས་པ་བརྗོད་ཅིང་སློན་ལམ་གདབ་པ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་
པ་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱུད་བསྐྱུན་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་དོན་རྟོགས་ཤིང་ལམ་སློམ་པ་ལ་བར་ཆད་འབྱུང་བས་དེ་དང་
བྲལ་བར་སློན་པ་ནི། བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་གང་དག་སྐྱེང་ས་ལྷ་ན་
བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ཞུས་མཚོག་ཏུ་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་གཟའ་རྣམས་དང་། ས་སྐྱེང་མིའི་
འཛིག་ཉེན་དག་ན་གནས་པའི་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་
དུ་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་ཟད་པར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། གང་
དག་ས་འོག་དག་ན་གདེངས་ཅན་སྐྱའི་དབང་པོ་གདོན་གྱི་ཚོགས་རབ་གཏུམ་དང་
བཅས་པ་མི་དགོ་བ་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆིང་བར་
བྱེད་པའི་བསྐྱུངས་མ་དུག་ཅུའི་ཚོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་
དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་ཤེས་པས་རྒྱུད་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་འཛིག་
ཉེན་པ་རྣམས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་
དུས་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་ཡོངས་

སུ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོན་སྐྱོར་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་འཁོར་ལ་སྐྱུར་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཁོ་བོའི་བཅུན་མོ་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱང་སྐྱུབ་ཐབས་ལྟར་སྐྱུར་ལ། གདོན་ཚོགས་ཞེས་པའང་རབ་གཏུམ་མ་ལ་མི་སྐྱུར་གྱི། གདོན་ཚོགས་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་གཞོན་པུ་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཛོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྫོང་བྱེད་རྒྱུད་གྱི་མཚན་ནི་དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཚིག་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ལུས་པ་སྟོན་ཅིང་དོ་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་དཔའ་སྟོང་བ་ཉིད་དབྱེད་མེད་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུ་གསུང་སྐྱུགས་ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ཅན། དཔོན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྦྲད་དུ། སྟོན་པ་སོ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པས་ཅ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་བདག་གིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྱུར་མེད་མཚོག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་མ་ཐོབ་པར་དུ་འགྱུར་མེད་མཚོག་གི་བདེ་བ་དེ་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཞེས་

སོགས་སོ། །སྐྱུ་ལ། དམ་པའི་བྱིན་རྒྱུ་ལ་རབ་ཞུགས་ལྷག་བསམ་ཆོལ་དང་
ལྷ་བྱུང་དགའ། །སོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡང་བསགས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་བ་གང་
ལ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་དགའ་སྐྱེད་
བྱེད། །ལྷག་མའི་སྐྱེ་བོ་རང་སྤྱིར་བྱི་མས་ཀྱི་གྲུང་བསྐོད་ལ་དེ་ལྷ་མིའ། །རྒྱས་འགྲེལ་
བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལེགས་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་བཅུམས་ཉེ་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་མདོར་བསྐྱུས་བཞི་པ་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །ཡེ་ཤེས་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་བཤད་རྗོགས་སོ། ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་
བོད་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་བོའི་འགྲེལ་བ་བསྐྱུན་ལ། འགྲེལ་བ་བཅུམས་པའི་དགོ་
བ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བྱུའི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གང་
གིས་བསྐྱུན་ན། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་བྱེད་པར་
ལུང་བསྐྱུན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབུ་དང་ལྷན་པ་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་
བོ་འཇམ་པའི་རྗོ་རྗོ་གང་གིས་ནི། མཚོག་གི་སྐྱུགས་རྗེས་འཁོར་རབ་མཚོག་ལུབ་པ་
བྱེ་བ་སྐྱུག་བྱེད་དང་བཞིའི་ཚོགས་ནི་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་དབང་
གོང་མ་གསུམ་བསྐྱུར་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀོད་
ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་
བ་དག་བྱིན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀོད་དེ། ཚོས་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱུང་བའི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ནི་མདའ་ལེ་ལུ་སྟེ་ལེ་ལུ་སྟེ་སྟོན་ས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༡ན། བྱང་སྐྱུ། ༡༠༧བ། ལྷ། ༡༡༢ན། ཕྱིད་ * ཕྱིད

མཚོན་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་བརྟན་ཉེ།
བསྐྱུས་རྒྱུད་འདིར་ནི་རྒྱུས་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཀ་ལྷ་པ་བུ་གནས་པའི་མིའི་
བདག་པོ་གྲགས་པ་དག་གི་སྐུས་པོ་བད་དཀར་བདག་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གང་ལས་རྒྱ་ཚེར་འབྲེལ་བྱས་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བཤད་པའི་བྱེད་པོ་བར་ལུང་བརྟན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་འབྲེལ་བ་བཤད་བྱེད་པར་བསྐྱུས་
བའི་མ་ཐུ་ལས་སོ། །གང་གིས་ན་བད་དཀར་གྱིས་སོ། །གང་ལ་ན་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་
སྟོན་ཅིང་། རོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་གསལ་བོ་བར་ཚོལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་
མ་ཐུན་པར་ཉེ་རོ་རྗེའི་ཚིག་གསལ་ཚོལ་བྱེད་པའི། ཞེས་འགྱུར་མངས་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱའི་འབྲེལ་བ་བཤད་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་དག་ལས་བསོད་
ནམས་ཚད་མེད་པས་ཡངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འདིག་ཉེན་མཐའ་དག་རོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཉེ་ལམ་
མཐར་ཐུག་པ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གཞུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་དང་།
བོད་དུ་ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་རྒྱུད་གཞུང་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་ནི།
མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ལས། ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྫོགས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡༣༥ན། བྱད་ ལྷ། ༡༠༡༠ན༥ན། ལྷ། ༡༡༢༥ན། བྱེད་ * བྱེད
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡༣༥ན། བར་ ལྷ། ༡༠༡༠ན༥ན། ལྷ། ༡༡༢༥ན། བར་ * བར

ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་བརྗེས་ཀྱི་ ཅེས་སོགས་སོ། །དབལ་ལྡན་འབྲས་སྦྲུངས་
ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་དུ། །དབལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད། །ས་བཅུའི་རྩེར་
གཤེགས་སྐྱབ་བ་བཟང་པོ་ཡིས། །གསོལ་བཏབ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ལེགས་བར་
གསུངས། །གང་འདི་ཀ་ལྷ་པ་ཡི་པོ་བྲང་མཆོག། །བྱེ་བས་བཅེངས་པའི་བྲོང་ཁྲིར་
དགུ་བཅུ་དུག། །དེར་གནས་མི་དབང་ཅོད་བན་བཅེངས་སོགས་དང་། །བྲང་སྲོང་
རིགས་སོགས་སྒྲིན་པར་གཟིགས་ནས་སོ། །ལམ་འདི་དང་པོ་སྐྱབ་བ་བཟང་པོ་
ཡི། །རྒྱས་འགྲེལ་བྱི་མེད་སྟོང་སྤག་དུག་ཅུ་པ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་བརྗོད་ཁ་
འབྲེད་པའི། །གཞུང་ལུགས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་ཤར་སྐར་ཡང་རིགས་
ལྡན་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་པའི་
རྒྱུད། །ཉི་མའི་ཤིང་རྟམ་གསོལ་བཞིན་ལེགས་བསྐྱུས་ཏེ། །རྩ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་དང་
བཅས་ལེགས་བར་བསྟན། །པད་དཀར་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་རྗེའི་རྩ་ཤེལ་
ལས། །འགྲེལ་ཆེན་བྱི་མེད་འོད་བརྒྱའི་འཕྲེང་བ་ཅན། །ལེགས་བཤད་ཀྱི་ལྷན་གསར་
དུ་ཚོད་བྱེད་པ། །སྟོན་མེད་སྐྱབ་པའི་འོད་དཀར་སྐར་ཡང་ཤར། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
འཕགས་པའི་ལྷལ་དང་ནི། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་
ཅན། །ལམ་འདིའི་ཆ་ཤས་གསལ་བྱེད་སྐར་ཆོགས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་བྱུང། །དུས་
གྱིས་ཉེས་བཤད་ལུན་པའི་ཆོགས་གྱིས་ལམ་བཟང་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས། །སྐྱབ་
བཟང་རང་ཉིད་བཤེས་གཉེན་རྩལ་གྱིས་བཅེ་བས་སྐར་ཡང་བྱོན་པ་གང། །སྐྱོ་བཟང་
མཁུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གྲགས་པ་འོད་བརྒྱའི་འཕྲེང་བ་ཅན། །ཁྲོད་

གྱིས་ལས་བཟང་འདབ་བརྒྱའི་“ཚལ”འདི་བསྟན་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱས་བར་
མཛོད། །དེ་སྐད་ལྷོ་ཕྱོད་བཟང་འཇགས་ལ་བད་དཀར་རི་བཞིན་དགེ་ལེགས་རབ་
རྒྱས་དཔལ་ཡོན་ཅན། །སློབ་བཟང་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད་ལ་མཛོད་བར་དབང་
བསྐྱུང་བད་དཀར་འཛིན་པ་གཉིས་པ་དེས། །དེ་མེད་འོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྐྱུང་བྱེད་འབྲེལ་
བཤད་དེ་མེད་སྐྱུང་ཡང་འོད་དཀར་འཛོལ་ཅན། །སྐལ་བཟང་སྙིང་གི་ཕྱུན་པ་ཀུན་
ལེལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱུང་གསར་དུ་ཚོད་པ་འདི་སྐྱུལ་ལོ། །དེ་ལྟའི་ལེགས་བཤད་
ལྷག་མ་སྐོང་བྱེད་རྒྱུད་འབྲེལ་ཚིག་དོན་བརྗོད་གསར་དུ་ཚོད་བྱེད་པ། །ལེགས་བཤད་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བས་ཤེས་ལྷན་སྐལ་བཟང་བྱུང་པའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་
བའི་སྒྲ། །ལྷན་པར་སྐོགས་བས་ལྷ་མའི་ལེགས་བཤད་ལུབ་བསྟན་བརྒྱའི་ཚལ་དང་
ལྷན་ཅིག་མཛོས་ཀྱང་ཅིག །འདིར་འབད་གང་དེ་རྟེན་དང་བཀུར་སྙི་བྲགས་པའི་ཕྱིར་
དང་འགྲན་ཕྱིར་མ་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །ལྷ་མའི་ལེགས་བཤད་སྟོན་མེད་དགའ་བ་ལྷ་
འོའི་དཔལ་བཞིན་བསྐལ་བའི་བར་དུ་འཆར་བ་དང་། །ལམས་པའི་དེད་དཔོན་དམ་
པའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་གསུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐལ་ཕྱིར་བདག་གིས་སྐྱུང་། །སྐྱུངས་པའི་
མཐུད་མན་བཙོན་པའི་སྟོབས་གཞན་སློབ་ལོས་ཉམ་རྒྱུང་བདག་འདྲས་ཚོམ་བ་ལྷུང་
ལེན་པ། །ལེགས་སྐྱུངས་ལམས་པའི་བཞད་གང་རྒྱ་ཅམ་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ལྷ་མའི་གསུང་
མཚོག་ལུན་རིང་དུ། །ཀུས་བར་བསྟེན་ཅིང་ལམས་པའི་ལེགས་བཤད་གཞན་ཡང་
བསྐྱུས་ཏེ་ལེགས་བར་སྐྱུང་བས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །འབྲུ་བ་གསོ་བཞིན་སྐལ་མཉམ་སྐྱེ་
བོ་གཞན་དང་གཞན་ལའང་པན་པའི་དོན་“པོ”ཅིས་མི་བྱེད། །འབྲེལ་བཤད་ཚིག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༤ནལ། ཚལ་སྐྱ། ༡༠༡༡ནལ། ལྷ། ༡༡༡༤ནལ། ཚལ་*ཚལ
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༤ནལ། པོ་སྐྱ། ༡༠༡༡ནལ། པོ་ལྷ། ༡༡༤ནལ། པོ

འོན་ལྟར་མའི་ཆ་ཤས་རྣམས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བའི་
 ཆོགས། །རི་སྟེང་ཐོབ་དེས་སྲིད་མཚོར་བྱེད་བའི། །མ་གྲུང་འགོ་རྣམས་ལམ་འདིས་
 སློབ་གྲུང་ཅིག །རི་སྲིད་མཁམ་ལ་རྒྱུང་བཞོན་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང། །འདིག་ཉེན་ཉི་མའི་
 འོད་ཀྱིས་སྤང་བྱེད་པ། །དེ་སྲིད་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་མད་གྲུང་འདིས། །འགོ་ལ་
 ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པར་ཤོག། །འབྲེལ་ཆེན་ཇི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གསུང་དག་ཇི་མ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་དེ། དབང་གི་ལེ་འུའི་མདོར་བསྐྱུས་ལྟ་བུའི་
 རི་སྲིད་སློབ་མས་སློབ་ལམ་གདབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་བྱེད་པ། བསོད་ནམས་
 འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ་གནས་སྤྲོ་མེད་བྱུང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་
 ཤོག། །ཅེས་པའི་མཐའ་ཐུག་པ་ཡན་ནི་བདག་གི་སྤྲོ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བར་མཛད་
 བས། དེའི་རྣམ་པ་དག་འགོ་ཅན་དུ་ལྷུས་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
 རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཇི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མི་
 འདིགས་པའི་སློབས་པ་དགེ་བ་སྤྲོ་ཆེན་ཤུག་རྒྱུ་མཚན་པ་དང། མདོ་རྒྱུད་མན་
 དག་དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པར་སྐྱེད་ཤིང་རྒྱུད་དོན་ལྟར་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། །ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་བ་^༡ སློབ་བཟང་གྲགས་
 པའི་དཔལ་ལ་སོགས་པ། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགོ་རྫོགས་པ་ཞིག་གིས་ཞེས་ནན་ཉན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སླུབ་
 དང་དུ་སྤངས་ཏེ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་འབྲེལ་མན་དག་

¹ མ་གྱི། ༡༣༧༧༧༧༧ བ སྐྱ། ༡༠༡༡༡༡༡༡༡༡ སྐྱ། ༡༡༡༡༡༡༡༡༡ བ * བ

དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་ཤིན་མཛོད་ཤིང་། མཁས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ལན་གཉིས། རྫོང་
 གུ་རྫོང་གུར་གསུངས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་གསུང་ངག་ལའང་རྩུང་ཟད་འདིས་
 པར་བྱས་ནས་རྒྱས་བསྟུས་གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གུ་རྫོང་
 རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ཉིད་སྐབས་དང་འཕྲོར་ཞིང་ལེགས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 མཚན་པར་བཞེད་པས། ཤས་ཆེར་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ། འུ་ཀྱའི་དགོ་སྡོང་སྡོ་
 གོས་ཚས་སྡོང་གིས་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་རྫོགས་པར་བཀྱིས་ཏེ། གྲུག་ཅུ་
 སྡོང་གི་ལོ་ན་ཚོད་ལྟན་དང་། བཅུ་གཉིས་སྡོང་གི་ཤིང་མོ་ལག་གི་ལོ་དབྱར་རྩེ་མ་
 རྩུང་གི་ཡར་ཆེས་བཅོ་ལྷའི་ཉིན་དགོ་ལྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཟེམས་ཁང་དུ་
 རྫོགས་པར་བཀྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་། རྒྱེ་
 དགུ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྩུང་སྟེ་འཁོར་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག། །།

ལྷོ་ལྷོ། བན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་རྫོལ། །རབ་རྒྱས་
 འཕྲོ་ཀྱན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་སྱིར་བཀ་ཤིས་སྟུན་གྲུབ་ཚོས་གྲ་
 ཚེད། །ཚོས་སྤྱིན་འཛད་མེད་དལ་འཕྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །སྐར་ཇ་གཏོ། །།

༡༡། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་
གནས་ཀྱི་ཐེན་ཐེས་ལ་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་བཞིན་
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བརྗེད་བྱུང་དུ་མངོན་པ་
ཤིན་ཏུ་རྗེས་དཀའ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཅ་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་པ་ཀྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་
བའི་གནས་ལྷན་པར་འབྲེད་པ། བརྗེད་བྱུང་གི་ཡི་ལོ་གསུང་གི་རྒྱ་ཐེར་ཞེས་བྲ་བ།
བཙེམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་
གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་རྣམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་སྐྱབས་འཚེལ་སོ། །

གང་ཞིག་ནི་མེད་མཁའ་ལ་དབང་པོའི་གཞུ། །རྣམ་པར་བཟ་བའི་རྣམ་པས་
འཇུང་བ་བཞིན། །ཉུང་ལ་སྟོན་པོའི་ལུས་ཅན་དུས་ལས་འདས། །རྣམ་ཀུན་སྐྱུ་མའི་
སྐྱེས་རྒྱས་རྣམ་རྣམ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་མི་འཇུང་བདེ་བའི་རྣམ་གང་བ། །མགོན་པོ་ལྡན་
སྐྱེས་དགའ་བའི་གར་མཁན་མཚོག། །མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་པོ་
ཆེ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱབས་འཚེལ། །དོན་རྗེ་འཆང་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྲིད་ཆེ། །ལེགས་པར་འདྲིན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་མཚོག། །ས་བཙུན་དབང་
སྐྱབས་རྒྱ་བཟང་གཤགས་པ་དང་། །པད་དཀར་འདྲིན་པའི་དཔལ་ཀྱིས་བདག་སྟོང་ས་

ཤིག །གང་གི་ཞབས་མཐེལ་རྒྱུ་གི་ཐིག་ལེ་ནི། །མཁས་མཆོག་ཀུན་གི་ལུང་ག་
ལུང་ལ་འདྲེགས་པ། །རྒྱལ་པོའི་དམ་ཆོས་འདྲིན་པ་ཀུན་གི་རྗེ། །རྣམ་ཐོང་རྣམ་མཆོག་
ལ་ལུག་འཆོལ་ནས། །རྫོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་ཐོང་པའི་ལས། །རྫོ་རྗེ་འཆང་དབང་རྣ་
མའི་ཞལ་གི་བརྟུང་། །བདག་སློང་དང་པོའི་སྦྱིམ་པས་འཇུངས་པ་གང་། །སྦྱར་ཡང་
ཡིད་ལ་གནས་སྤྱིར་འདྲིར་འབད་དོ། །

འདྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་
བ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་བརྒྱ་དཀར་པོས་
མཇེད་པའི་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
སོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་གི་དོན་དང་། འགྲུང་གི་ལུག་ཀུན་ལེ་དོན། མཇུག་གི་བྱ་བ་
དང་བཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གང་འཕགས་པའི་ལུལ་གི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞེ་ལས། སི་
གི་ཉའི་སྐད་དུ། བི་མ་ལ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད། བོད་གི་སྐད་དུ་རྗེ་མ་མེད་པ་དང་། ལྷ་སྐྱའི་
འོད། ལ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་ལ་རྩ་བ། ཉན་ཏེ་རྒྱུད། ཨ་རུ་པ་རི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ།
དུ་ད་ལ་ས་ཉ་སྐ་ཀ་ནི་སློང་ལྷག་བརྟུ་གཉིས་པ། ལ་སྐྱའི་བསྐྱུས་པ། ཀུ་ལ་ཚ་ཀ་ནི་
དུས་གི་འཁོར་ལོ། ཉན་ཏེ་རྒྱུད། རྩ་
འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདྲིར་ནི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཞེས་
བརྒྱུར་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲུང་གི་ལུག་ནི་གོ་སྐོའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི་མཁས་པ་

༡ མ་གྱི། ༡ནལ། ཅ * ང

དག་གཞུང་དངོས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཐོག་མར། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་
 བར་འཆད་པ་དག་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་མདོར་བསྡུས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མདོར་བསྡུས་དང་པོས་ནི། མཚོག་གི་འདོད་
 པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་འཆད་དོ། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་
 བས་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་དང། རྒྱད་ཀྱི་ལུས་མཐའ་དག་བཟླ་
 བའམ་ལེའུ་ལྷ་དང་མདོར་བསྡུས་སོ་གཉིས་དང། གནས་པ་བརྒྱད་ཅུ་གཅིག་ཏུ་
 སོ་སོར་བཅད་པའི་སྐོན་ས་དོན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པ་འཆད་དོ། །མདོར་བསྡུས་
 གསུམ་བས་ནི། ལྷོན་པ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ་བཀལ་
 ལན་གྱི་སྐོན་ས་གཙོ་བོར་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དོགས་གཙོད་འཆད་དོ། །

དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མདོར་བསྡུས་པ་དང་པོ་འཆད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཚེན་
 པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང། །ཚིག་དོན་བཅས་
 དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བཀལ་ལན་བཅས་ཉེ་བསྐྱད་པར་བྱ། ཞེས་པ་མདོ་
 འཆད་པའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་རྒྱད་ཀུན་ལས་འབྲེལ་བས། འདིར་ཡང་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ས་བཤད་ན། མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་གང་གི་ཕྱིར་བཅམས་པའི་
 དགོས་པ་དང། མདོར་བསྡུས་འདིའི་གཞུང་རྣམས་དོན་ཚན་ཏུར་བསྡུ་བའི་བསྡུས་
 དོན་གྱིས་ཚོམས་བཅད་པ་དང། ཚིག་གི་འབྲེལ་གཉེར་བ་དང། ཁོང་ན་གནས་པའི་
 འབྲེལ་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང། དེ་དག་ལ་མཐའ་གཞན་ཏུ་དོགས་
 པ་བཅད་ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཀལ་ལན་དང། ལྷས་བཤད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པ་ལས། མཚམས་སྦྱར་དང་བཀལ་ལན་ནི། རི་ལྟར་རིགས་པར་རང་རང་གི་

ཐད་ཐད་དུ་འཆད་ཅིང། འདིར་ཚོགས་མར་དགོས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་
 བསྡུས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་སྟོན་པའི་
 ཚིག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདུན་དང་བགོགས་མཐའ་དག་ཉམས་པར་
 གྲུང་བ་མཚོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་དམ་པའི་ལམ་ངེས་པའི་མདོར་བསྡུས་པ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། མཚོག་ཏུ་ཞེས་སྐྱར་ན་མཚོག་གི་སྐྱེ་དེ་གང་གིས་འདོད་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་དང། མཚོག་གི་ཞེས་སྐྱར་ན། གང་འདོད་པའི་ལྷའི་ཁྱད་པར་སྟོན་གྲུང་
 དུ་འགྱུར་བ་ལས། འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་གཟུང་ངོ་། །ལྷ་དང་ཞེས་པའི་དང་གི་སྐྱེ་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པའི་དཔང་འགྱུར་གཉིས་ལས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ལེགས་པས། བདུན་དང་
 བགོགས་མཐའ་དག་ཉམས་པར་གྲུང་བ་དང། མཚོག་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་གོ་འཕང་
 དམ་པ་ཐོབ་པར་གྲུང་བའི་ལམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པར་གྲུང་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་
 འདི་མདོར་བསྡུས་འདིའི་དགོས་པའོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཨ་ཅ་ལ་གཞུས་ཀྱང།
 བཤད་སྐྱར་སྟེང་པོ་སྣང་བ་ལས། བདུན་བགོགས་ཉམས་པ་དང། གསང་བ་ལས་
 ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པ་གཉིས་འདིའི་དགོས་པར་བཤད་
 དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྡུས་དོན་ནི། བཤད་སྐྱར་ལྟར་ན། མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་ངེས་
 པ་བདུན་གྱིས་འཆད་དེ། འདི་ལྟར། དོ་རྗེ་ལ་སྤྱུག་འཆའ་བའི་ངེས་པ་དང། དོ་རྗེ་
 འཇིན་པ་ལ་སྤྱུག་འཆའ་བའི་ངེས་པ་དང། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པའི་ངེས་པ་དང། ལམ་གྱི་བོགས་སྐྱིབ་པ་འགོག་པའི་
 ངེས་པ་དང། ལམ་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་ངེས་པ་དང། འཇིགས་པ་བརྒྱ་

ལྷག་གི་ཉིད་འཆོ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་དང། རྗེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་པ་ལོ། །
 དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ།
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱལ་པ་ཡི་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས། ཞེས་པ་ནས།
 བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་ལ་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་དབང་མཆོག་གྲངས་ནས། ཞེས་པ་ནས། འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་
 པོ་ཉིད་རྟེན་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །བཞི་པ་ནི། གང་
 ཞིག་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མ་དམ་པའི་དྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་བར་དོ། །ལྷ་པ་ནི། ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་བདག་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་དོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །ལྷག་པ་ནི། ལྷོང་རྗེ་དང་ནི་རྟོང་
 ཉིད་སྐྱ། ཞེས་པ་ནས། འགྲེལ་བ་ཤད་བདག་གིས་བྲི། ཞེས་པའི་བར་དོ། །བདུན་པ་ནི།
 དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། ཞེས་འཆད་ཅིང། རྗེ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཅེས་པའི་དོན་ཡང།
 ཏྲགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འམ། ལྷོང་བ་ལྷ་ལ་བསམ་ནས་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བ་དང། གཉིས་
 པས་འདུ་བྱེད་སྐྱིབ་བྲལ་དང། གསུམ་པས་ཆོར་བ་དང། བཞི་པས་འདུ་ཤེས་དང།
 ལྷ་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས། གཞུགས་ཕྱང་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོང་བ་མེ་
 ལོང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་ཞིང། རྗེ་རྗེ་འདི་ནི་བ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་
 པའང། ཞེ་མི་ཡི་གཏེ་ལ་འདུད། ཅེས་ཞེ་མི་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱོས་པས་ལྷག་པ་བདེ་
 ལྷོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་སྐྱོས་
 པ་ལྷའི་འདི་ནི་བ་པོ་འམ། ལྷན་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི། རྗེ་རྗེ་འདི་ནི་བ་

ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ་སྟམ་དུ་བསམས་བའོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཅུང་མི་བདེ་སྟེ།
 ལོང་དུ་སློབ་སའི་ཕྱག་འཚལ་ལྟ་དང་། འོག་གི་ཨེ་མི་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱག་འཚལ་ལུལ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྲིར་དང་།
 ཕྱག་འཚལ་གོང་མ་ལྟ་ལ་ཡང་། དང་པོའི་འཚལ་ལུལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཙོ་
 ཚེ་བ་དང་། གཉིས་པའི་འཚལ་ལུལ་བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་ཚེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 མ་དམིགས་པའི་སྲིར་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་གོང་འོག་གཉིས། རིམ་བཞིན་
 ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་མིང་གིས་བསྐྱུས་དོན་བྱས་འཕང་ཚུལ་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། མཚོད་བརྗོད་དང་། ཉེར་འཚེ་ཞི་བ་དང་། དམ་བཅའ་དག། །དོན་
 ཚན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

ད་ནི་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། མཚོག་གི་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་
 མཚོད་པར་བརྗོད་བ་དང་། འགྲེལ་བ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་ཞིང་། བརྩམས་པའི་
 འགྲེལ་བ་མཉམ་པར་བསྐྱུས་བ་དང་། འགྲེལ་བ་སྲིན་ཅི་ལོག་དང་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
 དབྱེ་བཤད་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་མི་གོལ་བའི་ཐབས་བཤད་བ་དང་།
 ལམ་བཟང་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྤྲོ་བར་བསྐྱུན་བ་དང་།
 དཔའ་བོའི་རིམ་བ་དང་བདག་སྲིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་བཤད་
 བ་དང་། འདི་གས་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་ཐབས་བཤད་བ་དང་། བརྩམ་པར་
 དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་བ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་དེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དང་
 པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བ་ནས། ལྟའི་དབང་པོས་བརྟུང་བའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།

ཞེས་པའི་བར་རྗེ། །གཉིས་པ་ཞི། དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནས། །གཞན་
 བཅ་སྐྱོད་པ་མཉམ་པར་གྱ། ཞེས་པའི་བར་རྗེ། །གསུམ་པ་ཞི། མངོན་ཤེས་མེད་གང་།
 ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་རྗེ། །བཞི་པ་ཞི། གང་
 ཞིག་སྤང་བོ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དམ་པའི་རིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་བར་རྗེ། །ལྔ་པ་ཞི། ལམ་བཟང་ཞེས་པ་ནས། ལེགས་པར་སྦྲ་བར་གྱ། ཞེས་པའི་
 བར་རྗེ། །དྲུག་པ་ཞི། དཔལ་བོའི་རིམ་པ་བདག་གིན་བརྒྱབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་རྗེ། ཞེས་པའི་བར་རྗེ། །བདུན་པ་ཞི།
 ལྷོད་རྗེ་དང་ནི་སྐྱོད་ཉིད་སྒྲ། ཞེས་པ་ནས། ལུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པའི་བར་རྗེ། །བརྒྱད་པ་ཞི། ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྤྲ་མའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུལ་བ་པོ་འདི་འདྲས་
 བསྐྱུལ་ནས་རྩོམ་ཞེས་པ་དང་། གང་གི་འགྲེལ་པར་བརྩམ་བུའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 སྤྱོད་པ་འདད་པ་མེད་ལ། དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པས་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་
 བརྒྱུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་དག་ལས་རེ་ཤིག་མཚོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མཚོད་
 པར་བརྗོད་པ་བའདད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱོད་ཉིད་སྐྱོད་རྗེ་དབྱེད་མེད་པ་དང་སྲིད་ཞི་
 ལ་མི་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོན་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཞི། ཕྱག་འཚལ་ཅེས་དྲང་དོ། །གང་
 ལ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་ཞིང་།
 སྤང་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དུས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་
 པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །གང་གིས་ན་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་དང་རྗེས་འཇུག་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དཔོན་པ་གང་གི་སྤྱིར་དུ་ཕྱག་འཚལ་ན། བདུད་བལྟགས་ཉམས་

བ་དང་། དམ་པའི་ལམ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི།
གཙོ་བོར་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའི་སློབ་ནས་འབྲས་བུ་
དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ། །འོན་ཡོན་ཏན་
ལས་ཁྲད་ཚོས་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་སྤྲུག་འཚོལ་ཅེ་ན། ཀྱང་བ་དང་བོ་གསུམ་རེ་ངེས་
ཁྲད་ཚོས་རེ་སློབ་པ་ལ་ཁྲད་ཚོས་དང་བོ་ནི། སྣང་བ་ཉིད་དང་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚོག་
ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཔལ་དུས་
འཁོར་ལ་སྤྲུག་འཚོལ། ཞེས་སྤེལ་འོ། །དེ་ཡང་སྣང་ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་
གསུགས་དང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཅང་ཅམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་
བ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་འོག་ཏུ་འཚད་དོ། །

སྣང་རྗེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་མོང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྣང་རྗེ་
དང་། སྤྲུགས་སྐྱ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་མོང་མིན་པའི་བཤའ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་རྗེར་བསྐྱེད་བྱས་
བ་སྟེ། སྣང་རྗེའི་སྐད་དོད། ཀ་རུ་ཉ་ཅེས་པའི་ཐོག་ནས་ངེས་ཚིག་གི་བཤའ་བ་བྱས་
ན། ཀ་ལ་ཐེག་ལེ་བྱིན་ནས་ཀི་ཅེས་པ་ནི་བདེ་བ། རུ་ཉ་འགོག་པ་སྟེ། བདེ་འགོག་
ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་མོང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྣང་རྗེ་ལ་བཤའ་ན། སྣང་རྗེ་དེ་
གང་གི་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་མི་བཟོད་བསམ་རང་གི་
སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་
བཤའ་ན་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འགོག་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་

མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རྩ་ཤིང་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་དགའ་བ་སྣ་མ་
 གསུམ་གྱི་བདེ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བའི་བདེ་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ་དོན་གཅིག་གོ། འདིར་ནི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ལ་བཤད་དགོས་
 གྱི། རྒྱན་མོང་བ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་སྤྱི་མ་བབས་སོ། །ཁྱད་ཚོས་གཉིས་བ་ཞི། སྲིད་
 གསུམ་ཁྱད་གཞི་དང་། སྐྱེ་འདིག་མེད་པ་ཁྱད་ཚོས་སྤྱི་མ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་སྲིད་
 བ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་འདིགས་པའམ་ཟད་པ་ཅམ་གྱི་ཞི་བ་སྤྱོད་གས་
 གཅིག་བ་སྤང་འདས་གྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་པའི་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་བྱུག་
 འཚོལ། ཞེས་སྐྱེལ་བར་བྱ་ལ། བཤད་སྤྱི་མ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །སྲིད་གསུམ་
 ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་ལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་བ་པའི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་ཡང་། འདི་ནི་ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། སྲིད་བཞིའི་མཐར་
 མ་ལྷུང་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

ཁ་ཅིག་མདོར་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ལས། མེ་ཤིང་དང་གཙུག་པོ་སོགས་ལ་མི་
 གནས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། འདོད་པའི་སྤང་འདས་ལ་མི་གནས་
 བ་སོགས་སྤྱི་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདི་དོན་གཅིག་རྩ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་
 དོན་དམ་པར་དེ་དག་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་སྲིད་
 ཞི་ལ་མི་གནས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་དགོས་གྱི།

དོན་དམ་པར་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་
 རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་གནས་པའི་
 ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་དང་། ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཆར་
 བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན། རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་
 གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལོ་ནི་དེ་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྲིད་པའི་
 མཐའ་འགོག་ཅིང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཞི་
 བའི་མཐའ་འགོག་ལ། རྒྱུད་སྤེལ་མ་དག་གི་ལུགས་ལའང་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་
 བེ་དེ་ལོ་ནི་དེ་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་ཅུང་དང་། ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པ་ལྟའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མད་དུ་བྱུང་བ་དག་གོ། །འདིར་ནི་
 འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟལ་ཏུ་
 གནས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྐྱེ་སྤོང་ག་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡབ་
 དུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་མཚན་པ་ཉིད་གྱིས་ཞི་
 བའི་མཐའ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལྷ་པོ་འདས་པ་བྲལ་བའི་
 གཟུགས། །འཁོར་བ་ལས་འདས་མི་འགྱུར་བ། །རྟལ་དང་ཆད་ལས་དེས་པར་གྲོལ། །དེ་
 དག་སྦྱོར་བ་གཉིས་མེད་མཚོག་ །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོས་ནི། སྤོང་ག་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་པོ་འདས་པའི་མཐའ་

དང་བྲལ་བར་བསྟན་ལ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པས་མི་འགྲུང་བདེ་ཆེན་ལ་གནས་པས་འཁོར་
 བ་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཉག་པ་འཁོར་
 བ་དང་ཆད་པ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་བདེ་བ་དང་། ལྟོང་
 ག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི། མཐའ་གཉིས་མེད་པའི་གོ་
 འཕང་མཚོག་ །ཅེས་བྱ་བའོ། །དོན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་
 ལྔངས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྲིད་
 པའི་མཐའ་མི་འགྲུང་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྲུང་ཉེ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་
 མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འོངས་ཀྱི་སྐྱ་ག་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྷགས་
 ཉག་ཏུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཀྱང་ཞེ་བའི་མཐའ་མི་འགྲུང་ཉེ། དེ་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་པའི་སྐྱོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱས་འོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ག་ལྷགས་ནི་སྲིད་པར་མི་འགྲུང་ཉེ།
 འགྲུང་མེད་སྐྱ་ངན་འདས་མི་འགྲོ། །ཕན་ཚུན་འཇུག་པས་ཞེ་བ་ནི། མ་ཞིང་གི་ནི་གོ་
 འཕང་མཚོག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕན་ཚུན་འཇུག་པས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 དོན་ནི་སྲུང་བཤད་པས་ཤེས་ལ། ལྷགས་མ་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་
 ཞེ་བའང་མུང་འདས་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཐབས་རྒྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཤེས་རབ་རྒྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མ་ཞིང་གི་གོ་འཕང་མཚོག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ། འཛིག་རྟེན་ན་མཚན་གཉིས་ཀ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ནི་མ་ཞིང་དུ་བརྗོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་ཞེ་ལ་མི་གནས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའང་ལམ་གྱི་

༡ མ་གྱི། ཤེས་ཀྱི། འོངས་ ལྟ། མ་ལྟན། འོངས་ * འོངས་

སྐབས་སུ་སྒྲོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་
 གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བསྐྱབས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་
 དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱ་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒོར་བ་ཉིད་དང་སྐྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་
 འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །ཁྱད་ཚོས་གསུམ་བ་ནི། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པ། ཤེས་
 བ་དང་ཤེས་བྱ་ཚམ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་།
 ཤེས་བྱ་བརྒྱུད་པའི་སེམས་གཉིས་ངོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བའོ། །ཞེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་
 གྱིས་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་ཞིགས་པ་ཚམ་ལུས་
 དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲོན་འདོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཤེས་བ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དང་། ཤེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་མཐོང་བ་གཉིས་དེ་
 ཁོ་ནར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དབྱེད་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་འཆད་
 པའང་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དབྱེད་མེད་པས་དེ་ཉིད་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེ་བ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བར། སྐྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
 དང་། ཤེས་བྱ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ལ་བྱུག་འཚོལ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་

གཉིས་པ་སྤར་སློབ་པའི་སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སློབ་སྤྱི་གྲུག་
འཚམ་བཞི། རྒྱག་འཚམ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། གུན་མཁའའི་མཚོག་གི་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་གཉིས་མེད་དེ་ཉིད་ལོ། །དགོས་པ་འཚམ་བ་པོ་ནི་སྤར་
བཞིན་ལོ། །ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། བཤད་སྤྱར་ལས་འཕེལ་གསུང་
གི་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་སྤར་ཁོ་ནའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ལག་མ་དག་གི་རྒྱག་ཡུལ་བཀག་
བར་མི་འགྱུར་རམ་སྤྱོད་ལ། སློབ་མེད་དེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱག་ཡུལ་ཡང་འདི་དག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་སློབ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་
པར་བཅས་པའི་བཙུན་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་སྣོང་ག་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱ་སྤྱོད་
ཚོགས་ཡུམ་དེ་ཡིས་འཁྲུང་དོ། །གང་ལ་ན་སྣོང་ག་རྒྱགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་བཙུན་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །རི་ལྷར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཐབས་
ཤེས་མ་ཡིན་པར་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེར་མེད་པར་དོ། །ཡང་རྣམ་པ་
ག་རྒྱགས་སོགས་སུ་སྤར་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་ཅམ་གྱི་བཙུན་ལྷན་འདས་མ་
ཤེས་རབ་མ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡིས་འཁྲུང་དོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ལོ། །རི་ལྷར་ན་གཉིས་སྤར་གི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་རྒྱ་
ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཀྱང་ཅེས་པ་ནི་གུན་རྗེ་ཏུ་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྣམ་མེད་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་མ་ཡང་འདིར་བཤད་དགོས་པ་ནི་བཤད་སྤྱར་མཁའ་པོ་ཡང་བཞེད་དོ། །རྒྱག་
ཚོན་ཐེག་ལེལ། རི་ལྷར་ཉེལ་སོན་ཉེལ་མར་དང་། རི་ལྷར་ཤིང་ལ་སོན་པའི་མེ། དེ་

བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡང་དག་གནས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་རྟ་གར་བཤད། །རྟ་གར་ཅེན་ཅེན་ལོ་ལོ་བ། །གང་སྲིང་དབང་རྒྱལ་སོགས་
ཡོན་ཏན། །ལྷན་པ་དེ་སྲིང་རྟ་གར་བཤད། །ཅེས་བཤད་སྦྱར་དུ་བངས་ནས། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྟ་གར་ལ་ཉི་ཅེས་པའི་རྟ་གར་དོན་དེ་ལྷར་བཤད་ལ། །དེ་ལྷར་
ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གྱི་ཁམས་དང་། །ཤིང་ལ་མེའི་ཁམས་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་
མཐོང་བ་ལྷར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྲོང་གཟུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་གི། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སུ་སོང་བའི་སྲོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

འོ་ན་ལྷན་པའི་དོན་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ལ། །ཆོས་
དབྱིངས་ཅམ་ལ་དེ་ལྷར་རུང་སྦྲུལ་ན། །སྐལ་བ་དུག་པོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྲིང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འང་ཡོད་པའི་སྐོན་ལྷན་ལྷན་པར་
འགྱུར་དོ། །བཤད་སྦྱར་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་དང་། །ཟབ་བ་རྣམ་
མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཞེས་བཤད་དེ། །དོན་གཅིག་གོ། །འགྱུར་མེད་བདེ་བ་དང་ལྷན།
ཞེས་པ་ལ། །སྲིང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དང་། །བྱད་པར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འདི་
ལྷར། །འགྱུར་བའི་དོན་འཛོགས་པ་དང་། །འཕོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་བྱར་སེམས་
དོ་རྩེ་ཞོར་བུའི་ཅེར་བབས་པ་སྲིང་མ་ཐགས་པས་མི་འགྱུར་བར་བྱས་ནས། །དེ་ལས་
སྲིང་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་བྱས་པ་དང་། །བྱར་སེམས་དོ་རྩེ་ཞོར་
བུའི་ཅེར་བབས་པ་སྲིང་མི་འཛོགས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། །རང་གི་གནས་དེ་ལས་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དུ་འང་མི་འཕོ་བར་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་

ནས། རྟེན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བར་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གནས་གནས་ཐེམ་གསུམ་རྣམས་པའི་མཚམས་
ནས་ལས་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚེ་འོང་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཚེན་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱིང་འོང་
ཞེས། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་འབྲས་
བུའི་སྐབས་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་
བ་ཉིད་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱེ་འཛིག་སྤངས་པའི། ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲད་པར་སྟོས་
སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་སྤངས་པའི་དོན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་གཉིས་པར་མི་
གནས་པའི་འཛིག་པ་ཚམས་སྤངས་པ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་
ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་སྐྱུར་
དུ་ཅ་རྒྱུད་བྲངས་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་དཀར་ཕྱོགས་དང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་
སུ་རབ་གནས་པའོ། །དེ་གཉིས་དབུས་སུ་གང་བ་གང་། །གང་བ་དེ་ནི་མི་གནས་ཉིད།
ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། །ཁམས་དཀར་པོ་གཙུག་ཏྲོར་ནས་རྗེ་རྗེས་བུའི་
བར་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་པའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང་། དེ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་འོངས་པ་བཞིན་མས་རིམས་
ཀྱིས་གཙུག་ཏྲོར་བར་དུ་ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་ཉི་མས་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་
འཛིག་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་ནི། སྐབས་འདིར་སྐྱེ་འཛིག་གི་དོན་ཡིན་ལ།

དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱོད་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གང་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་གནས་
 རྐྱབས་འབའ་ཞིག་ལ་རྟུག་ཏུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པའི་གང་བ་དེ་ནི་འཕེལ་ཟད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། སྐྱེ་འདྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའོ། ཅེས་བྱ་བའི་
 འོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རྐྱབས་འདིའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུའི་རྐྱབས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །བཞད་པའམ་
 རྐྱོད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བ་དང་ལག་བཅངས་དང་འབྱུད་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་
 སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་སྤངས་ཞེས་བ་ནི། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་རྐྱོད་པ་སོགས་
 བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བ་ལྟར་བར་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་སྟོས་སོ། །

བཤད་སྐྱར་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱ་བ་དགག་
 པའི་སྤྱིར་དུ། བྱུབ་ཟིན་སྐྱར་ཡང་བསྟན་ནས་བཞད་པ་ལ་སོགས་བདེ་བ་སྤངས་ཞེས་
 སྟོས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་འཆད་དོ། །འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་སྐྱར་དུ། རྗོར་
 བྱ་དང་བརྒྱ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་འགྱུར་དེ་ལྟར་ན། རྗོར་བུ་
 དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྐྱར་བར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཁམས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་
 འཆད་དགོས་ཀྱང་། འོག་ཏུ་རྗོར་བུའི་བརྒྱ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་བཤད་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཤད་ན། དབང་མཛོར་བསྟན་ལས། ལྟེ་
 གསང་རྗོར་བུའི་བརྒྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗོར་བུའི་དབྱུས་ནང་རྗོར་བུ་
 ཡོད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འཕོས་པའི་དོན་ཏོ། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་

དེའི་བྱེད་ལས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉེ་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པར་
 མངོན་པ་ཚོས་དང་ཡོངས་སྤོང་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་
 ཞིང་དུས་གསུམ་ཡང་དག་རིག་པའོ། །སྐྱུ་བཞི་ཡོད་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ཞེས་སྒྲོས་
 ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 སྐྱུ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དུས་གསུམ་རིག་པའི་དོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། རང་གི་
 སེམས་དང་གཞན་སེམས་ཀྱི། །གཞན་དག་སྐྱེ་མཆེད་གང་གི་ཕྱིར། །པ་རོལ་སེམས་
 ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གང། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 རྟོག་གང། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་མཁུན་ཤེས་པ་འདྲིན་བྱེད་
 དེ། །བྱུང་དང་འབྱུང་འོས་སྤྱི་བས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་དུག་ནི་ནང་གི་
 སྐྱེ་མཆེད་དང་། དུག་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི། །གང་
 ཟག་གང་ཡང་དུང་བ་ཅིག་གཞིར་བཞག་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། །གང་ཟག་དེ་ལས་གཞན་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཏན་ནས་རྒྱུད་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་བྱུང་བེན་པའི་འདས་པ་
 དང་། འབྱུང་འོས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་མ་སྤྱི་བས་པ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱི་
 རང་རིག་པས་སྤྱི་བས་པ་འཕམ་སྒྲོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་

༡ མ་ཕྱི། འནལ། ཀྱི་པ། ལྷ། གླ། གླ། གླ། གླ། གླ། * ཀྱི།

དུས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཡང་དག་རིག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་
 ལ་འབྲེལ་ནི། ལུན་པ་གཉིད་ལ་ལྷག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
 ལྷུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་སང་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
 སོང་བས་རྣམ་བཅས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་མེད་ཟབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་
 ལྟེ་ཅ་རྒྱུད་ལས། སང་པའི་སྐབས་སོང་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་
 བྲགས་པ། །ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་ངེས་ལྟོས་པ། །ལུན་པའི་སྐབས་སོང་མེད་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། མཚོག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་པོའམ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྟེ།
 ཐོག་མཐའ་དབྱས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་ཁྱད་
 མེད་དོ། །བཙུག་ལྷན་ནི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྷན་
 པའོ། །གཉིས་མེད་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཚིགས་སུ་བཅང་བ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དུག་རིག་པ་དང་བདེན་དོན་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ས་སྤྱག་འཚལ་བ་ནི། སྤྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་དོ། །གང་ལ་ན་སངས་
 རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལའོ། ཞེས་སྐྱུར་དོ། །དེ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དོན་ཡང་ཅ་
 རྒྱུད་ལས། དུས་ཆེན་པོ་ནི་སྐོག་ཆེན་པོ། །འབྲས་བུའི་དཔུགས་བཟེད་ཟད་པ་
 ལས། །སྟོང་སྤག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དང་། །བརྒྱ་སྤག་དུག་གི་དཔུགས་རྣམས་ཏེ། །སྲིད་
 པ་གསུམ་དུ་དཔུགས་འཁོར་ལོ། །འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཤད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་དུས་ཆེན་པོ་ནི་འབྲས་
 བུའི་སྐབས་སུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྲིད་གསུམ་སྟེ་ཅ་གསུམ་ལ་སྟོང་

ཐག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཐག་རྩལ་གི་དབྱུགས་རྣམས་འབྱུང་འཇུག་གེད་པའི་
རྒྱ་བ་རྣམས་འགགས་པའི་སློབ་ཆེན་པོའོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི། གཞི་དུས་སུ་
དབྱུགས་ཀྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོད་
པའི་རིམ་བས་དབྱུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འགགས་ཤིང། དབྱུགས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཟད་
བ་ལས་འཛོག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དབྱུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རྩལ་བརྒྱ་འགགས་པའི་
སློབ་པ་ནས་དུས་དང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་སློབ་པ་ནས་འཁོར་ལོར་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རྩལ་བརྒྱ་
རྗེས་པར་ཐོབ་པའི་སློབ་པ་ནས་འཛོག་གོ། །ཕྱག་ལུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སངས་
རྒྱས་ནི་དེ་ཉིད་བཅུ་རྩལ་དང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱུར་
ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།
བཞུགས་ཤེས་བྱང་ངོ། །གང་ལ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རི་དྲགས་གསོད་པའི་སེང་གེ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཁྲིའམ་ཉེན་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའོ། །གང་བཞུགས་ན་འཕོ་བའི་
བག་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྗེ་རྗེས་སྐྱོར་བ་ཞེས་
གྲང་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞིར། ལུས་ངག་ཡིད་ལེ་ཤེས་
ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་ཏེ་བཀག་པས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
འགྲུང་བའོ། །ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་ལའང་འཇུག་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཡོ་ག་སྐྱོར་བ་ལ་
འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཨ་ཅ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་སྲིད་པ་གསུམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་

བྱང་སེམས་དོན་རྗེ་ལོ་རྒྱུད་ཅེ་ནས་རིམས་བཞེན་གོང་ཏུ་བྱངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་ཏུ་
བཅེངས་པ་ཉིད་མཚོན་པའི་དོན་ཏོ། །ཉེན་གཟུགས་དང་བཞེན་པ་བདེ་བ་གཉིས་
གཅིག་ཕུ་སྟེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རི་ལྗང་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྲིད་
མེད་སྲིད་པར་གནས་ཞེས་པ་འགྱུར་མི་ལེགས་པས། སྲིད་མེད་སྲིད་སོང་བ་ཞེས་ག་
ཏུ་སོང་བ་ལའང་འཇུག་པ་ལྟར་དཔང་ལོས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན།
སྲིད་མེད་གྱུར་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་གཉིས་འདི་ལས་གཞན་
ཏུ་སོང་ཞིང་། འདིའི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བརྒལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་བདེ་བ་དང་ཤེས་
བྱ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྲུང་ཤེས་དང་
ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱུ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱ་
མཚོན་དང་རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་སློན་ནས་མ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པས་མི་
བརྗོད་སོ། །དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཅེས་པ་འདུས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་
རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་འདུས་པ། ཅེས་དཔང་གིས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་ན། དེའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་འདུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་བསྐྱབ་པའི་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་ཉོག་གིས་མི་བྱེད་
པས་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་གནས་སམ། གཞིར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕོ་བ་

བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་དབྱེ་བས་ཡན་ལག་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དོན་མཛེའི་ཚིག་
ཅེས་བསྐྱར་བ་ལས། པ་ཉ་གནས་ལའང་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དོན་མཛེའི་གནས་
ཞེས་དབང་གིས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་ལ། སྐྱ་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བཞི་དང་། རྩོམ་མཛེའི་བཞི་
དང་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཕྱག་འཚའ་བཞི། གང་ཞིག་དང་མེད་
སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་བྲང་དོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། གུན་མཐེན་རྒྱལ་བའི་
བདག་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་།
མོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱ་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱ་དང་། དེར་མ་བཟང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
ཡང་བསྐྱེད་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱ་ནོ། ཞེས་སྐྱར་ཏེ་འདི་དག་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་ཞིབ་
པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བཞི་དང་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་སྐྱ་གསུང་
ཕྱགས་རྩོམ་དང་ཆགས་པ་སྟེ་བདེ་བའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མཛེའི་དང་། སྲིད་འདས་
འབྱོར་བ་ཞེས་པ་ལས། ག་ཉ་རྩ་བུ་བཞེས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་སོང་བ་དང་། འདིག་
བ་སོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འབྱུང་དང་འདིག་སོང་། ཞེས་དབང་གིས་
བསྐྱར་བ་ཉིད་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་འཁོར་བའི་
མཐའ་དང་། འདིག་པ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འདི་ལས་གཞན་དུ་སོང་ཞིང་དོ་
མཛེའི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་པར་དག་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷ་མི་ལྷ་
མིན་གྱིས་བསྟོད་པའོ། །སྐྱ་བཞི་དང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བཞི་ལ་
སོགས་པ་རོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
གྱིས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གསང་སྐྱགས་སྐྱ་ན་

མེད་པའི་རྒྱད་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱད་འདི་ལ་འདྲ་རྒྱད་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་
ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པར་འདི་ཉིད་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་གཞན་གྱིས་དབང་བཞི་པའི་ལམ་མ་བསྟན་ཅིང་འདིར་
བསྟན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བཤད་ན། འདི་ཉིད་ལུས་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པར་
འདོད་ནས་རྒྱད་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚོས་སྣོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་
ལྟར་མི་གཟུང་གི་ །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱད་གཞན་དུ་
སྐས་པ་དང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ཡང་། འདི་ཉིད་དུ་ཆེས་གསལ་བ་
དང་མ་སྐས་པར་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་། ལྟོང་
གཟུགས་གྱི་ལུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་
བ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྣོང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་རྩལ་
དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་སྣོན་པ་གཙོད་པའི་དོན་དུ་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་སྣོང་ཉིད་ནི། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐས་གྱི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་གོང་
འོག་དང་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཀའི་རྩན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་
པའི་ཐབས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་པར་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་གྱི་སྣོང་བ་ཉིད་ནི་
འདིའི་རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མཚན་
འཛིན་འཛིག་པའི་སྣོང་བ་ལས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་སྣོང་བ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་

འཆད་མོད་འོན་ཀྱང་མཚན་འདྲིན་འདྲིག་པའི་སྟོང་ཉིད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཤད་པ་
ལྟར་འཆད་པ་ཡང་རྒྱད་སྡེ་གཞན་ལས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་
སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་བརྒྱུང་ཞིང་། མཚན་
འདྲིན་འདྲིག་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་
ཐད་དུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམས་ཐར་བཞིའི་དོན་རྒྱད་འདི་ཉིད་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། སྐབས་ཐབས་ལེན་ལས། སྟོང་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་
མཐའ་དག་འགོ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམས་པར་དམན། ཞེས་གསུངས་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་གཞན་པན་སྟོང་རྗེ་དག་
མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་པས་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་གཉིས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ནས་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན། མཐའ་དག་འགོ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་
བསྟན་ཏེ། རྒྱད་རྒྱུ་མ་ལས། འགོ་བ་ཞེ་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར་།
ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་འགོ་བ་འདི་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོ་ཡུལ་འགོ་བ་ཅན་
ལ་འགོ་བའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་འདི་མཐའ་དག་གོ། །དགག་བྱ་གང་
གིས་སྟོང་ན། དངོས་པོ་དག་གིས་ཞེས་པའོ། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅན་ལ་
མི་བརྒྱུང་སྟེ། འགོ་བ་མཐའ་དག་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་དང་། དངོས་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
ཐལ་བའི་སྤྱིར་པོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་སྐད་དོད་དེ་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་

༡ མ་གྱི། ༡༠ནམན། བཞི རྒྱ། ༡༡ནམན། བཞི *བཞི

ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
དམན་ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བུལ། །དོན་འདི་ནི་དབང་མདོར་
བསྟན་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། འབྲུང་རྣམས་འདིག་པར་མི་འབྱུང་
ཉེ། །རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །འབྲུང་
འདིག་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་ལོ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག །སྣ་ཚོགས་
འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་ཅེས་པ་
དང་། མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ལ། རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་
དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། ཞེས་པ་དོན་གཅིག་གོ། །

དེས་ན་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་ལུང་འདིས་དངོས་པོའི་འབྲུང་འདིག་སྐྱེ་མ་ལྟ་
བུ་རང་ལུགས་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འབྲུང་འདིག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་
ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་
གཉིས་པོ་དེ། འདིར་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བུལ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་རོ་བས་དབང་
མདོར་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་སྟོན་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། ཚོས་ཅན་སྟོང་གཟུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམ་ཐར་དང་པོའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཁ་
ཅིག་དངོས་པོ་དག་གིས་དམན་ཅེས་པ་ཚོས་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
འཆད་པ་ནི། མཐའ་དག་འགྲོ་བ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་གཞིར་དངོས་སུ་སྟོས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྟོན་མེད་ནི། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
མཚོག་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པར་སྟོན་

ཅིང་། དམ་འཆའ་བར་བྱར་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་དེ་
 ལས་ཉེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་མེད་ནི། སྤྱིར་མཚན་མའི་སྐྱ་ཚོས་རྣམས་གྱི་
 རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཉགས་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
 ལའང་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ནི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་པའི་རྒྱའི་མཚན་མ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དེ།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་བ་དེ་ལས་ཉེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ཅེས་
 པའོ། །སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ། འདི་སངས་རྒྱས་སོ། །འདི་བྱང་ཚུབ་པོ་ཅེས་སོགས་
 གྱི་སྐྱེ་ལུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཉོག་ལ་མཚན་མར་བཤད་དོ། །

མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
 མཚན་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་གསུངས་པས་མཚོན་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་མདོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལའང་
 སྤྱན་མོང་བ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཐ་མ་སྟེ་སྤྱིར་སྤྱིར་རྗེ་ལ་བཤད་
 པ་ལྟར་བྲམས་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོན་པར་བདེ་ཚེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ལ་བཞིར་བྱེ་བའོ། །དེས་ན་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པར་རོ། །གང་ལ་ན། གནས་སྐབས་བཞིའི་
 སྤྱིབ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་དབྱེད་མེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 བཞི་དང་། སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་དེ་ལའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱོར་བཞི་
 དང་། སེམས་དཔའ་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་དབྱེད་བཞི་
 སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱ་ཚོགས་སྤྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཐམས་
 མཁས་གྱིས་བསྐྱུར་ན་འབྲས་དུས་གྱི་སྤྱེད་པའི་སྐྱ་གདུལ་བྱ་དང་འཚོམ་པར་སྐྱ་ཚོགས་

བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་འབྱུང་ངོ། །མགྲིན་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་དག་སྐྱེད་པའི་
ཐེག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱར་ན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་
གསུང་རྣམ་པ་ཐབས་ཅད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ལ་གཉིས་ལས། ལྷིང་ཁ་ན་གཉིད་མ་ཐུག་དང་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་
ཐེག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །ཉེ་བ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སམ་གཞི་དུས་ཀྱི་
བདེ་བའི་གནས་སྐབས་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སློབ་བྲལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་འབྱུང་ངོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པར་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྣང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོར་བ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ངོ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་སྟོང་། ཞེས་པའི་གོང་མ་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
སྐྱར་ངོ། །སེམས་གཉིད་མ་ཐུག་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་
པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྐྱོར་བ་དེ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་ངོ། །དག་དང་མི་ལམ་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
སྟོན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱོར་བ། མི་ཟད་པའམ་

གཞོན་དུ་མེད་པའི་སྐྱ་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྐྱ་
 ལྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པས་གསང་སྐྱབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པོ། །སྐྱ་མ་
 གསུམ་ལ་ཚངས་པའི་གནས་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྐྱར་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་སྟེ། ལུས་སམ་སད་པའི་གནས་སྐྱབས་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འདུས་མ་
 འུས་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རི་མ་མེད་པའི་བདེ་བ་
 ཚེན་པོ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་གཉིས་དབྱེད་མེད་པར་
 སྐྱོར་བ་རྩ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
 བཟོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ལྟོན་པ་དེ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བུད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་
 དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པོ། །འདིར་སྐྱལ་སྐྱ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་
 སྐྱོགས་འཕངས་པས་ཞབས་ལ་ཚོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། ཞེས་
 པའི་དོགས་པ་བཞོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེ་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ལ་མ་ཡིན་
 གྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དེས་སྐྱལ་བ་ལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 ཐམས་གཅོད་གྱི་སྐྱས་སྐྱ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པའི་སྐྱོན་པ་བྱུང་བའི་སྐྱ་
 དུ་སྐྱལ་པའི་སྐྱས་སྐྱལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་དགོས་པར་
 འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱ་གཞན་གང་དུ་འད་ཁས་སྐྱང་དུ་མི་རུང་བས་སངས་རྒྱས་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་དོ། །

རང་གི་ལུགས་ནི། ལྟོང་བ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་ལས་གྲུབ་པ་ཅ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་ནི་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་
 མོང་དུ་རྣང་བའི་སྐྱོན་མཚན་སྐྱོན་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འད་སྐྱ་

གཏུང་རིང་བསྐྱེལ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པས་གཏུང་བྱ་ལ་མན་གདགས་བར་བུར་
མེད་བས་དགོས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྐྱུར་ཡང་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་
རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བར་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱུར་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ལི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞན་ངོར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུང་བ་བརྟན་
བ་ཅམ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྐྱུའང་། གཞུང་འདི་ཡི་གོང་འོག་དུ་མར་གསུང་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་པ་ལ་བཞད་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་། མཚན་དཔེས་སྐྱུས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་མི་
བཞེང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྐྱོགས་བཅས་དང་།
ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་མངོན་པས། མཚན་ནི་སྐྱུ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་
སྐྱོད་མྱིང་། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྐྱོད་རྣོགས་སྐྱུར་བཞེད། ཅེས་པ་སྐྱུར་ཡང་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་དགོས་ལ། མདོར་བསྐྱུས་འོག་མ་དག་ཏུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐྱུ་
དངོས་སུ་འང་གསུངས་པའི་ཚུལ་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་ཡིན་པས་ལོངས་སྐྱོད་
ཀྱི་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་ལ་ལོགས་སྐྱུར་བཞད་ལ།
ལོངས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལོ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་
སྐྱུའོ། །དེའི་སྐྱུར་སྐྱུལ་སྐྱུ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྐྱུ་འཕང་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བསྐྱོད་པ་ནི། སྐྱུ་གསུང་སྐྱུགས་ཀྱི་དོ་

རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་དཔལ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པའི་གཟུགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་མེད་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ལོ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལོ། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔལ་སྟེ་ས་
 བཅུ་གཉིས་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལོ། །དམ་ཚིག་ཅེས་
 པ་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔལ་སྟེ་འཇག་མེད་ཏུ་བཅིངས་པ་ནི་དམ་ཚིག་
 སེམས་དཔལ་ལོ། །བྱང་སེམས་གཙུག་ཏོར་ནས་གསང་བར་ཡོངས་པ་དེ་ཉིད། ལྷར་རི་
 ལྷར་ཡོངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོར་བུ་ནས་གཙུག་ཏོར་ཏུ་ག་ཤེགས་ཤིང་འགྱུར་མེད་ཏུ་
 བཅིངས་པས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་
 དངོས་མེད་ཆད་པའི་མཐའ་དང་ཟད་པའི་གཙོ་བོ་སྟེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་
 བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷར་ཐོག་མ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་མཐའ་མ་འཆི་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ལ་ཕྲག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་བྱའོ། །

ད་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྒྱག་གིས། སྐྱབ་ཞེ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་རྒྱག་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་པར་གྱུར་བ། སད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགོག་པའི་ཚོས་ཅན།
 ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ། ཞེ་སྦྱི་གྱི་ཡི་གེའི་རེས་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་
 བསྟོད་པ་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་གཞི་དུས་དང་། ལམ་བསྐྱེད་
 རྫོགས་གཉིས་གྱི་སྐབས་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་རྒྱག་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
 བོ་འབྲས་བུའི་སྐབས་གྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་རྒྱག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་སྦྱུལ་ནི་རྟེན་
 དང་། ལྷགས་ཚོས་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་

ཞིང་། ལྷོན་པ་ལྷུང་ལྷུང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་གིས། འདོད་ཁམས་སྲུ་ཁམས་རགས་པ་
 བཟུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱུ་དང་། ཁམས་ལྷ་བ་སྟོང་གཟུགས་ལས་བྱུ་བ་འདི་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་
 གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དང་། འོག་མིན་ན་མཚན་དཔེས་
 སྐྱལ་པའི་འོངས་སྐྱུ་དང་། དེའི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་འོངས་སྐྱུར་བཞག་པ་
 དང་། དེའི་ཐུགས་ཚོས་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་དང་། རྟེན་ཐུགས་
 དང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འོངས་སྐྱལ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཉེ།
 དེ་ལྟར་བཅུ་བྱུག་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ཚ་འོངས་སྐྱལ་
 གྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པར་འདར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་པོ་དེའི་རོ་བོར་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་
 དང་ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱད་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན། སྐྱལ་བ་ཡི་ནི། ཅེས་
 སོགས་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཉོ། །

བཤད་སྐྱུར་དུ་སྐྱལ་པས་དང་པར་བྱས་ཤིང་། གསུང་གིས་ཚོས་བལྟན་ཉེ།
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚོས་སྐྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་
 གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་བཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་མོད། རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་
 འགྲུང་བའི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་
 ཞེ། གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་བཞི་རྣམས་སོ། ཞེས་བྱ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། ཞེས་
 འཆད་ཅིང་། གཞན་དག་གཅིག་སྐྱོར་ནི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷོན་པ་
 བེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཞི་བཞི་འདུས་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་
 དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་དགའ་བ་ཡོད་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དག་དང་ཡང་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། འཁོར་བ་པའི་སང་མི་གཉིད་མ་སྟལ་བཞི་པ་ཡི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ཞིང་།
འབྲས་བུའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དང་།
སེམས་གཉིད་མ་སྟལ་དང་། དག་དང་ལུས་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་བཞིར་
ཡང་དག་མི་གནས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱང་དབྱ་མར་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འགྲོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕོ་
བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་རྩ་བཞི་བ་བྲལ་དུ་གྲུང་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

འོ་ན་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་བ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་མོད། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལུ་མ་དང་སྐར་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དོར་ཞིང་། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་
སྤངས་ཏེ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་གཞན་པ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
འགྲོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་འདི་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་ལས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་དོར་
ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡང་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལམས་དཀར་
པོ་དོ་རྗེ་ལོར་བུ་ནས་རིམས་ཀྱིས་རང་གནས་བཟུང་སྟེ་ཡར་བརྟན་པ་མཚོག་ཏུ་མི་
འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅམ་ལ་བརྟེན་

བ་སྤངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཡས་
བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དཀའ་བཞི་སོགས་སྐྱེད་བ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །འདིར་བཤད་སྐྱར་དུ། འོན་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ལ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་མ་འདས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱར་འགྲུར་མོད། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་མོ་ཡང་ངོ་ཞེས་^༡ བས་^༡ བྱུང་བར་ཅི་ཞེན་ཞེས་པའི་དོགས་བ་བཞོད་ཅིང་། དབང་
མཛོད་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་བཞོད་དོ། །

དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཁ་ཅིག་ །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྲུར་རོ་
ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་བ་འབྱོད་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུག་བྱུང་མེད་དུ་
འགྲུར་དགོས་སྟུང་པའི་དོགས་བ་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དོགས་བ་བཞོད་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ལས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
བ་སྐྱེད་བ་ལས་དགོས་བ་གཞན་མི་སྤང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྐྱབ་བ་ལ་འབད་བས་
དགོས་བ་བྱུང་བར་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་བུ་བའོ། །དེའི་ལན་ལ་བཤད་སྐྱར་དུ།
དབང་མཛོད་བརྟན་ལས། ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡བཟན། པས རྒྱ། ༡༢བཟན། པའི

བ་འབྲས། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེས་རྒྱ་སྐྱེས་མིན།
 ཞེས་གསུངས་བ་དངས་ནས་ལན་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། རྒྱ་མེད་དུ་
 མི་འགྲུང་ཉེ། ལྷན་སྐྱེས་ཕྱག་ཆེན་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་པ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཉེ། དོན་དམ་པར་ལས་རྒྱལ་
 རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་ཉམ་པའི་རྒྱ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཉེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་
 ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་དེའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་ལ། ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་
 ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཉེ། ཤེས་
 རབ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པས་དོགས་བ་དེའི་ལན་དུ་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེན། འདི་ལྟར་
 འབྲེལ་ཉེ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལྷན་
 སྐྱེས་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ལ་དགོས་པ་འབྲུང་བར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
 ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དབྱ་མར་ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་འདེན་བྱས་པ་
 ལ། ལྱིར་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཤེས་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་བྱས་པས་མ་འབྲུང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་དངས་ན་སྟོང་
 བྱས་པས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 བས་བདེ་བ་དངས་དགོས་པ་ནི། རི་སྲིད་དབང་པོ་རྣམས་པོ་རྣམས་པོ་ལ་འཕྲོས་ཀྱི་བར་

དུ་ལས་རྒྱ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྲངས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་སྐྱོར་མི་
བྱས་ལ། དབང་འཕྲིད་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྲངས་དགོས་པ་
ཡང་། ཇི་སྲིད་དབང་པོ་རྣམས་ལོ་མ་འཕོས་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་སྟོང་དངོས་སུ་སྐྱོར་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷན་དེས་ནི་གང་སྐྱུར་སྐྱུའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས།
དེ་དང་དངོས་སུ་སྐྱུར་བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་འཇགས་ལ་འཕངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་རྣམས་ལྟར་ཀྱང་། རྒྱ་སྟེ་འབྲེལ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ་དེ།
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་
ལས་སྐྱེས་པ་སྤང་བསལ་ལ་ཟེན། ཅེས་འབྲུང་འཛིག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
བྱུང་བར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེས་པ་འགོག་
པ་ལ་གསལ་བར་སྐྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེ་དགོས་སུ་ཚུགས་
མོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེའི་རྒྱར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་
པའང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་
འདས་སྟེ་དེ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་སྤང་བ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་བ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་དེ་ལ་བསྐྱོས་པའི་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ལ་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སློམ་པ་དག་དང་། རྟོག་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡི་བྱ་བ་
ཙམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དཔེ་“ཅི་དང་”འབྲེལ་ཞེ་ན།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། ཅད་དེ རྟེན་ལྟར་ཅི་དང * ཅི་དང

མྱེ་རོལ་གྱི་དོན་སྤངས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་འང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དཔེའི་
 གཟུགས་གྱི་སྤང་བྱ་མ་དོར་བའི་རྗེ་ཟའི་མོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞོན་ལུ་མས་མེ་
 མོང་ལ་བྲ་པ་བ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་
 མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་རོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཨེ་ཚྭ་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་བཤད་ནས། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་སོ་
 སོར་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས། དང་པོར་ཤེས་རབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
 བ་ནི། སྤར་བ་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་
 རྟེ། དེ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ནི་འཛིག་པ་ཅེས་པ་
 འདོགས་པ་པོའི་ཡིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ན་དེ་བཟླགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའང་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
 སྟོན་པ་ལས་ལྷོལ་བས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
 སྟོན་པ་ཅན་ལོ། ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་བེན་ལོ། །

ཐབས་ཡབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ལྷ་ལི་ཀུ་ལི་ས་མཚན་པའི་རྒྱ་ཉི་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ་སྟེ་ཁ་སྤར་བ་དང་། རྩུ་བའ་སྟེ་ས་བོན་དང་སོགས་གྱི་བསྟན་པའི་ཕྱག་
 མཚན་སོགས་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་སྟོམ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། འགྱུར་བ་མེད་
 ལས་འགྱུར་ཤིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་སྟོ་ཚོགས་པས་སྟོང་བའི་སྤྱར་
 ཤེས་པའི་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོར་གྱུར་པས་བསྟོན་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཅེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤར་བ་ཤད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། དག་དང་ཅེས་སོགས་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ། རོན་ནི་སྤར་བ་ཤད་པས་ཤེས་སྣང་ལ། སྲིད་འདས་
 འགྲོར་པ། ཅེས་བཤད་སྤར་སྤར་བ་ཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དག་དང་ཞེས་པ་
 ཅས་སྦྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལའང་སྤར་ནས་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱང་མེ་རྒྱ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་ཐ་མ་ཕྱི་དང་། སྒྲོ་ཀ་པར་བ་ནང་དང་། དང་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོར་མོད་
 གྱི། འདི་གསུམ་གྱི་རོན་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའོ། །དེས་ན་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འོག་མ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ལམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་
 ཅས་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ །དེས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ། ཐབས་གང་གིས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པོར་མ་ཡིན་པའི་
 ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱང་མེ་རྒྱ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པོ་བསྐྱ་
 དང་། ཞེས་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་གྱི་རྟེན་འབྱུང་བཞི་
 ལྡན་པོ་བསྐྱ་རྣམས་བསྐྱབ་པས་མཚོན་ནས་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་
 ཁམས་དུག་ལྡན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་སྤར་མས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱི་བོས་འདུད། ཅེས་དྲང་ངོ་། །

གང་ལ་ན། འདི་གཞེན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་ལའོ། །རྣམ་པ་ངི་འདྲ་
 བ་ཅན་ཞེ་ན། ཞབས་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་མདོར་བསྐྱབ་ལས། ལུས་
 ཅན་རྣམས་ནི་འཚི་བ་ན། ལློ་བ་བདུད་ཅི་འོག་ཏུ་འགྲོ། རྟེན་དུ་ཉི་མ་རྒྱལ་སྐྱག་

ཅན། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །མངལ་སྐྱེས་
ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་འཆི་དེའི་ཚེ། །ཁུ་རུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
ཚོགས་པ་བཞི་གནས། །ཟླ་བའི་མིང་ཅན་བདུད་ཅི་ལམ་ཁུ་བ་ནི་སྤར་དུ་འགོ་ཞིང། །ཉི་
མའི་མིང་ཅན་རུལ་ལམ་ཁག་ནི་སྤེང་དུ་འགོ་ལ། །སྤྲུག་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་རྣམ་ཤེས་
བར་དོར་སོང་སྟེ་སྲིད་པར་ཉིད་འཚམས་སྦྱར་ནས། །སྤར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གཞི་དུས་གྱི་རིམ་བ་དེ་རྣམ་འགྲོར་པས་ཐབས་མཁས་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱོད་
པར་བསྐྱར་ན་འཁོར་བ་འགག་ཅིང། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
དབང་མདོར་བསྟན་ལས། །དེ་སྤྱིར་ཟླ་བ་བདུད་ཅི་ནི། །སྤེང་དུ་བགོད་བུ་མི་ཡི་
བདག་འོག་ཏུ་ཉི་མ་རུལ་སྤྲུག་གཅན། །རྣམ་ཤེས་མཚོག་གི་བདེ་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཏེ། །ཐབས་མཁས་གྱི་ལམ་གྱིས། །ཁུ་བ་ལོར་བུ་ནས་སྤེང་དུ་རིམ་བ་བཞིན་
བངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་ཤིང། །རུལ་གཙུག་ཏོར་ནས་རིམས་བཞིན་
སྤར་དུ་སོང་སྟེ། །དེ་རྗེས་སྤར་བརྟན་པར་བྱས་ན་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་མཚོག་
ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཞབས་གཅིག་གཡས་བ་དམར་པོ་བརྒྱང་
བས་ནི་རུལ་སྤར་དུ་བངས་ནས་དེ་རྗེས་སྤར་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཚོན་ལ། །ཞབས་
གཉིས་བའམ་གཡོན་བ་དཀར་པོ་བསྐྱམས་པས་ནི་ཁུ་བ་གྲེན་དུ་བངས་ཤིང་གཙུག་
ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཚོན་ལོ། །ཉི་མ་དང་རི་བོང་ཅན་ལ་ནི་ཞབས་དག་བཞོད་
ཅས་པ་ལ། །ཉི་མས་ནང་གི་ནག་ཕྱོགས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་དང། །ཟླ་བས་

ནང་གི་དཀའ་པོའི་སྐྱོགས་འཁོར་བའི་མཐའ་མཚོན་ཅིང་དེ་གཉིས་ཞབས་གྱིས་
མནན་པའི་དོན་སྲིད་ཞེས་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཞབས་གཡས་པ་ཉི་
གདན་དང་གཡོན་པ་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ་བཀོད་ཅེས་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
སྐྱེ་བའི་བཅེགས་པའི་གདན་ལ་ཞབས་གཉིས་ཀ་འགོད་པར་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་
འགལ་བའི་སྲིབ་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བཀོད་ན། དུས་ཉམ་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྤོང་བའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིབ། རིག་པ་དང་ཤེས་པའི་གྱི་གྲུག་གིས་མི་
ཚོད་ཅིང་། གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གྱི་གྲུག་གིས་
དབྱེར་མེད་ལ། བདེ་བ་ཚེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདོད་པར་རོ། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་སྤང་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སྐྱབ་པ་པོ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་འཛོལ་བ་ཐབས་གང་གིས་ཡིན་སྟེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་འོག་གི་གདན་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཚོན་ནས་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེས་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་ཉི་མས་
ནི་འོག་གི་བཤད་གཅི་འབབ་པའི་ཅ་གཉིས་མཚོན་ལ། དུས་མེས་ནི་དུང་ཅན་མ་
མཚོན་ཞིང་སྐྱེ་བའི་བཅེགས་པའི་སྤྱིང་དུ་དུས་མེའམ་སྐྱ་གཅན་ཞབས་གྱིས་མནན་པས་
བཤད་གཅིའི་ཅ་ལ་རྒྱ་བའི་སྤྱང་སེལ་གྱི་རྒྱང་དུ་ཅན་མར་བཀག་པ་མཚོན་
ནོ། །ཞབས་གཡས་གྱི་འོག་གི་བདུད་དམར་པོ་ནི་གཡས་རོ་མ་དམར་པོ་དང་གཡོན་
གྱི་འོག་གི་དབང་སྤྱུག་དཀར་པོས་གཡོན་རྒྱང་མ་དཀར་པོ་མཚོན་ལ། སྐྱ་གཅན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་དེ་གཉིས་གྱི་མགོར་ཞབས་བཀོད་པར་གྱུར་བའམ་ཞབས་
གྱིས་མནན་པ་ནི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབྱེད་མར་བཀག་པ་མཚོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྲིད་པ་སྤྱང་

སོགས་ཐམས་ཅད་སླེབ་བལ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྣ་ཚོ་གསུམ་ལུས་
 གྱི་ཞབས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བཀོད་ཅེས་བས་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེད་འོག་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་
 བརྒྱལ་བ་ལས་སྦྱོར་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་འཁྲུང་བའི་མཚོག་དུ་མི་འགྲུང་
 བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་བ་མཚོན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་ཕྱག་ལུལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་སྐྱེའི་བཀོད་བ་བཤད་བས། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱོམ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ལ། སྐྱེའི་
 བཀོད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བའི་དོན་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་
 བཀོད་བ་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་སྐོ་ལ་ཤར་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 བའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བྲན་པར་བྱས་པས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་དེ་བྲན་རེས་ཀྱིས་
 གྲང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་འདོག་པར་འགྲུང་ལ།

འདི་ལྟ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་བའི་དགོས་བཤུན། སྐྱེའི་རྣམ་པ་
 དེ་དང་དེས་མཚོན་བའི་རྫོགས་རིམ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སློན་བྱེད་དུ་
 བསྐྱོམ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྤང་
 དགོས་པའི་ལོག་ཉོག་ཡང་ལྡོག་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་ཡི་དབང་པོས་བརྟུན་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
 ཞེས་བྱ་བས་ཉ། ཉེ་ནི་ལོག་གི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ། དེས་ན་
 མཚོག་གི་དམ་པའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་མཚོན་བརྗོད་ཀྱིས་རེས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ཉ།
 དེ་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་གཉིས་པོ་འདིས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟར་དོས་བརྒྱང་
 ཞིང་། སྦྱང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་བ་ཐམས་ཅད་

རྒྱན་སོས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། མཁམ་ལྡིང་ནམ་
མཁམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། ཅེས་པ་ནི་མཁམ་ལ་
ཅེས་སོ། །འོ་ན་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་རྒྱད་དོན་ཆེས་ཟབ་པས་རྟོགས་པར་མི་བྱས་པ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་གང་དུ་སྐྱབ་པ་སོ་རང་གི་ལུས་ལ་སྲིད་པ་ལྟར་
སོགས་མཐའ་དག་དང་དེར་མ་བཟད་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་བརྗོད་ཅན་གྱི་
སྐྱགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་སྐྱས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་
གསལ་བར་ཞུ་ཡིའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་མི་འགྲུང་བར་འཛིན་པ་རྒྱལ་
བའི་དབང་སོས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཕྱིར་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་གཉེར་ཆེན་སོ་དེར་ནི་རྒྱལ་
པའམ་བརྒྱལ་བའི་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་གལ་ཉེ་བདག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་
རྒྱལ་བའི་མཐུས་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསང་བ་དག་ལྷ་བཟང་ལ་ཅ་རྒྱད་གསུངས་པའི་ཆེ་
བརྒྱས་རྒྱད་འབྲུང་བར་ལྷང་བརྟན་པ་ལྟར་འཇམ་དཔའ་གྲགས་པས་བརྒྱས་ཤིང་།
ལྷ་བཟང་གིས་ཅ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟོང་སྤྲུག་དུག་ཅུ་པ་ཐེག་པ་ཀུན་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པ་མཛད་པ་ལྟར་པད་དཀར་བདག་གིས་བརྒྱས་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟོང་
སྤྲུག་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པ་གི་ཞེས་དམ་བཅས་པ་
"ནི"གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། བྱི་བར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷ་བཟང་མཐའ་
དག་ཅེས་པ་ནི། མཐའ་དག་ལྷ་བཟང་པ་རྣམས་ལ། ཞེས་དབང་གིས་བརྒྱུར་བ་ལྟར་ཉེ།
དོན་ནི་འགྲུ་པའི་མོང་ཀ་ལྟ་བུར་འཇམ་དཔའ་ཀྱིས་རྒྱད་དོན་མཐའ་དག་ལྷ་བཟང་བྱང་

༡ མ་གྱི། ༡༢ན་༡ན། རི ཟ། ༡༡བ་༡ན། ཅི * ཅི

སྲོང་རྣམས་ལ་བསྟན་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ནི་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་བཤད་འདི་ཉིད་མཉན་པར་གདམས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་པར་བྲལོ་ཞེས་དང་ངོ། །རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་པན་པའི་སྲོད་པ་སྟོན་པའོ། །རྩལ་རི་ལྷ་བུ་ན། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་འཛིག་ཉེན་པའི་དབང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་རྒྱངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ལོངས་སྟོད་རྣམས་པར་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་མ་བཏང་བ་བྱས་ནས་སོ། །ལང་གི་དོན་དུ་ན། སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་དུ་གཏད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུའོ། །ལང་ལས་ན་སྐྱ་མ་ལས་སོ། །སྤྱ་ཞིག་གིས་ན། བྱིས་པའི་མཁས་པ་བྱིམ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་མཉན་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་འམ་ནི་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་མ་ལུས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་མཉན་པར་བྲལོ། །

འདི་ནི་ཉན་པ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱུང་བར་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཉན་པའི་སྟོན་དུ། རྒྱུད་འདི་འམ་གཞན་ཐོས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་ཉན་དགོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བཤད་སྐྱུར་གྱིས་གཞུང་གི་འདོན་རྩལ་འདི་ལྷར་བཤད་ཅིང་། དབང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྷར་བསྐྱུར་བ་དང་མ་སྟུན་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཡང་དག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པར་འདོད་ན། དང་པོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཉེས་པ་འཆད་པའི་དོན་དུ། མངོན་ཤེས་མེད་གང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་དང་དབང་མངོན་བསྟན་གཉི་ག་དུ། མངོན་ཤེས་མེད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་པ་བཀག་པའི་དོན་

ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་སྣའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཤམ་གྲོང་ལོག་སྐྱམས་ཅད་
ལ་སྐྱེ་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྡེ་པོ་འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་
རྒྱུང་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་རོལ་པ་དག་ལའང་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པས་དེ་ཡོད་
ཀྱང་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ་ལ་མན་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་དོན་
ཟབ་མོ་དག་དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྐྱེ་མེད་ཀྱིའང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡན་
ལག་རྒྱལ་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ལྡེ་འབྲུལ་པར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་
ལས་གསུངས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གྱང་། རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་
འབྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
མངོན་སྟེ་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྐྱེ་མོང་གི་མངོན་ཤེས་ལྡེ་པོ་སྐྱེས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་མི་
འདྲ་བ་དེ་ངེས་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་ལྡགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་དུ་སྐྱེས་པ་ན།
མངོན་ཤེས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་
སྟོབས་ཀྱང་བྱངས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྗེ་རྗེའི་བྱ་བའི་རིམ་ལྡེ་ལས། སྟོབ་མ་གྲུས་ལ་ཀུན་
མཁུན་གྱི། །སྟོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེས་ནི། །སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོག་ཏུ་
ནི། །དགའ་བ་དང་ནི་ལྡན་གྱུར་ཞིང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་དང་ལྡན། ཅས་དང་།

སློབ་དཔོན་དོན་ཉེ་རུ་ཀའི་སྣོན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱབ་ལས། དེ་སྤྱིར་བདེ་སྣོན་ཐོབ་འགྲུང་
 ཞིང་། །དཔལ་ལོ་བདེ་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡི། །དོན་ཆེན་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་དངོས་སྐྱབ་དག། །ཉེ་བར་རབ་ཏུ་གནས་འགྲུང་ཞིང་། །མངོན་ཤེས་ལྡེ་ཡང་འབྱུང་
 བར་འགྲུང། ཅེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། །འདིར་ཡང་མངོན་ཤེས་ལྡེ་ནི། དེ་འདྲའི་
 བདེ་སྣོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྲངས་པའི་མངོན་བར་ཤེས་པ་ལྡེ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་གཞན་
 གྱིས་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སློབ་མ་སྤྱེ་བའི་སློབ་དུ་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་ལམ་སློབ་དང་པོར་འབྲེད་པའི་འགྲེལ་བ་ཚོམ་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲའི་མངོན་ཤེས་ལྡེ་
 ཐོབ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་
 དང་སྐྱ་མི་བ་ཉ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་ཆེན་གྱིས་སློབ་སྤྱེ་བའི་
 རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་མངོན་ཤེས་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞོ།
 །ཞེས་རྒྱུད་འདིའི་སྐབས་སུ་འདྲེན་བཞེད་དེ། ལུག་དོར་བརྟོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་སྣོན་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྐྱུས་ནས་
 བསྣན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ནས།
 ལྷང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུའས། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་དག་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།
 བཤད་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མངོན་
 ཤེས་མེད་པར་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་བ་གཏན་ལྷང་མི་དུང་བར་སྐྱས་ན་ནི། ལྷ་བ་པོ་རང་

༡ མ་གྱི། ཉན་ཉན། བ ལྷ། ཉན་ཉན། བ

ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱད་ཀྱི་དོན་མང་དུ་བཤད་པ་བྱེད་པ་དག་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་
འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དབྱེད་ནས་ཚིག་དོན་ནི་དེ་ལྟའི་མངོན་ཤེས་མེད་
བར་རྒྱད་དོན་ཟབ་མོ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་རང་དགར་འབྱེད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་རང་གཞན་གྱི་ཉོག་པས་བཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མི་མཁས་ཀྱང་མཁས་པའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེགས་
ནས་རབ་དགར་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དག་ནི། སྤང་ཆེན་ལོང་བ་ཆང་གིས་སྲོལ་
བ་སྣ་ལ་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་འབྲུང་བ་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར། རང་རྒྱད་ཉམས་
ཤིང་བདུད་གྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་བ་དང་།
སྐྱབ་པ་ལྟ་དང་མི་དགོ་བ་བཅུ་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་མེད་ཀྱི་འཇག་བདེ་
ལ་སྲེད་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་ནས་དོ་རྗེའི་ཚིག་བཅོམ་བ་སྟེ། སྐྱ་རི་
བཞེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པས་ཟིལ་གྱིས་ཚོན་པའོ།
ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཟིལ་མནན་པའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་
འགྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཡང་། དང་པོའི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་
པོའི་མཚན་ཉིད་རྗེགས་པར་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་རྐང་བ་གསུམ་ཡིན་
ལ། གང་དག་མངོན་ཤེས་ལྟ་མེད་ཅེས་པ་རྐང་བ་གཅིག་ནི་དེའི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་སྟེ་གོ་
སྟེ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
འཆད་པ་ལ། རྒྱད་དོན་མ་བཤད་པ་དང་། ལོག་པར་བཤད་པའི་སྐྱོན་འཛོམས་པའི་
བྱེད་ལས་དང་། རྒྱད་དོན་ཉོགས་ནས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
འཛོམས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །

དང་པོ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྤྱི་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ལ་བར་མ་བཟང་སངས་རྒྱུས་པ་ཡང་
 ཉལ་ཏུ་རྟོག་གེ་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་སྐྱོས་ལྟ་བུ་མི་
 མ་ཐུན་པ་སྣ་ཚོ་གས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་བཟང་སྤྱི་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་
 རྟོག་གེ་དང་ཡང་སྐད་པའི་དབང་གིས་ལྟ་བུ་ལོག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ལོག་པའི་རྟོག་གེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་དེ་ཡིས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐུག་རྒྱ་
 ཆེན་མོའི་ལམ་ནི་རང་དགར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོས་
 དན་པས་བྱས་པས་མ་བཤད་པ་དང་ལོག་པར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནི་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དམ་རྒྱུས་འགྲེལ་བཤད་དཀའ་བདག་གིས་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་
 བའོ། རྟོག་གེ་ནི། རྒྱ་མེད་རྟོག་གེ་པ་ཡིས་བརྟགས། ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ལ་པའི་
 གཞུང་ཚམ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་དང་། རྟོག་གེ་རྟོན་ཅིང་མ་དེས་ལ། ཅེས་བ་ལྟ་བུ།
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དོན་སྤྱིའི་སྟོན་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་
 ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་དང་། མྱིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་དེ་དག་ནི། །གཞན་གྱིས་གང་སྐྱས་
 སྐྱ་བར་བབྱིད། ཅེས་བ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ཚིག་ཚམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་
 རྣམས་ལས། འདིར་ནི་རྟོག་གེ་ལྟར་སྤང་བ་དག་གོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ཤེས་སྤྱི་བ་སྟོང་བ་
 དང་ལོག་མ་ཉོན་སྤྱི་བ་སྟོང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོ་
 དན་གྱི། སྐྱོན་ནི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འགྲིག་པར་མི་
 སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པའི་བྱེད་ལས་
 འཆད་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་

ཉེ། དེའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་ཉིད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མང་ཞིང་ཞེ་སྒྲུབ་གི་སྐྱུལ་གནས་པ་
 དང་། གཉི་ལུག་གི་སློང་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚོས་མ་བྱུན་པས་རྒྱ་གཉེར་གྱི་རོ་
 བོར་བཀོད་ཅིང་། རྒྱ་གཉེར་དེ་ལས་བཀལ་ནས་འགྲོ་བའི་རྒྱའི་སློབ་དང་། དེའི་པ་
 རོལ་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་ཀྱི་སྲིད་དུ་བྱིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་
 མོངས་དང་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་འཛོམས་པ་ལ་མཁམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་སྟེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྐྱིབ་
 བལ་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ཀྱུན་ཏུ་ཉོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྲིད་མཚོ་བཀལ་
 བའི་རྒྱུར་རོལ་གྱི་སྐྱམ་སར་མྱུར་དུ་བཤོད་པའི་ལམ་འདྲེན་པ་སྟེ་ཉོན་པར་བྱེད་པས་
 འགྲེལ་བཤད་འདི་ནི་མཉན་པ་འམ་དེད་དཔོན་མཁམ་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་
 པའོ། །མྱུར་ལམ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སློང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རྒྱུང་དར་
 དང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡི་དམ་པའི་བདེ་བའོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ལས་མི་གོལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ། གང་ཞིག་ཅེས་རྒྱུང་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ནི། གང་ལས་གོལ་བར་མི་བྱ་བ་སློང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ལམ་
 རོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ལས་གོལ་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཉེ། འཛག་བདེ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་ལམ་
 ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་པ་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་
 འཛིན་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱ་ཡང་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་རྒྱན་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱི་རྒྱན་
 དན་པས་སྟེན་པར་མི་དུང་རོ་སྟམ་དུ་རྗོད་བྱེད་ལ་རྫོངས་པའོ། །དང་པོ་སློང་བར་
 གདམས་པ་ནི། ཕྱག་ཆེན་ལ་བཞེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ལམ་དེ་བོར་
 བ་སྟེ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་ལོར་ལ་ཆགས་ཤིང་འཕྲོག་པའི་སློང་ལྡན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

དང་། ཡིན་གྱིས་བརྟགས་བ་ཙམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དག་ཁོ་ན་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དུ་གང་གིས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྣོ་
ཅན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡིས་སྐྱབ་བ་དེ་ཡང་ཁམས་སྲིར་འཛོལ་ཐོབ་པར་
བྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ཐོབ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་དམ་
སྟམ་ན། གླ་ན་མེད་པའི་སྐྱགས་གྱི་སྐྱབ་བ་པོས་ཁམས་སྲིར་འཛོལ་པའི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་བ་ལས་ནི་བདེ་ཆེན་མི་འཛོལ་བ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད་སྤྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
སྲིར་ན། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་རོ། །

འདི་ལྟར། འཛོལ་པའི་སྣོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཉམས་པར་བྱས་བ་ལས་སྣོར་རྗེ་
བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་མ་སྟེ་སྟེད་པ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་ནི་
ཞེ་སྣང་སྐྱེ་བས་བྱམས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྣང་བ་ལས་གཉི་སྤྲུག་སྐྱེས་པའི་བདེ་
ཆེན་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགའ་བ་བྱེད་པར་བྱེད་ལ། གཉི་སྤྲུག་འདི་ལས་རང་གི་རྩོ་
རྗེའི་བྱང་སེམས་བརྒྱར་སྣང་བར་བྱས་བ་ལས་སེམས་རྟག་ཏུ་རྫོངས་ཏེ་བཏང་
སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་བདེ་ཆེན་གཅིག་ཕུ་སྟོག་
པའི་སྣོ་ནས་སྟེ་བ་སྟེ། བདེ་ཆེན་ཉིད་ལ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་འཛོལ་བ་སངས་
རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཤམ་དོ། །གཞན་ཡང་མཚོག་མིན་ཏེ་སྟོན་པས་
བཀའ་པའི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་མ་ལུས་བ་དགོངས་པའི་དོན་མ་ཤེས་
པས་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། འདོད་པའི་ལུལ་གཞན་དག་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་
བ་དེ་ཡིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཚོ་བྲིས་བ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛོལ་བར་བྱས་པས་བདེ་
བ་ཉམས་ཤིང་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱག་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་

བཤོ། །གཉིས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་ནི། །འཕྱི་གུ་ལ་མཁམ་ལ་མ་དོན། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་བཀག་ནས་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། བརྗོད་པ་
 དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་བཀག་ནས་ཡེ་
 ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང་། འཁོར་བ་ཡི་ནི་བདེ་བ་མི་རྟག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྲང་དོན་ལ་
 མི་རྟོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲོར་ཡང་། གཞུང་དེ་དང་དེ་ལ་རྟོན་པ་དེ་དང་
 དེའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྟོན་པ་ཅིའང་མི་སྣང་རེ། དེས་ན་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་ལེགས་སྒྲུབ་
 ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པར་མཐོང་བས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་སྟོན་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱང་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཀྱི། སྒྲ་ཉམས་
 བའམ་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་ལ་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་དོན་ཟབ་མོ་མི་སྲིད་དོ་སྟོན་
 ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གུ་ལ་མཁམ་ཀྱི་ལམ་གཙོ་བོར་དོན་ཏུ་
 གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་ཏེ་སྒྲ་ཉམས་པ་གང་ཞིག་གིས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། ལྷ་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་ལུལ་སྐད་ངན་པ་པོ་དེ་ཀྱི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་ལྷག་ཀྱང་
 ཆེན་པོ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་ཏུ་ས་འི་
 སྒྲིབ་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁམ་པའི་གསུང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 མོས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་གསུང་གིས་ཟབ་
 མོའི་དོན་སྟོན་པས་གཞན་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་དག་ལ་གྲགས་
 པ་ལྟས་བཀོད་པའི་ཞུ་བྱ་ག་ར་ཅ་ལྟ་བུའམ། ལྷས་བཀོད་པ་མཐུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་

དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དབྱེ་དང་ཆིག་ཉི་ཆེ་བ་ལ་སྐྱབས་པར་ཞེན་པ་ནི་རྩོད་
པའི་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིར་རྟོག་། །ལུང་སྟོན་ཅེས་པ་
དཔལ་གྱིས་བརྟེན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་བཤམ་སྐྱུར་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤམ་དོ། །འོན་
ལུང་སྐྱེད་པར་བཤམ་གྱང་ལམ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམས་འབྱོར་སྐྱབས་པས་སྐྱབས་བཟང་པོར་མ་བཟང་ལུང་གི་སྐྱེད་པ་
མལ་པ་དང་། ལུང་ཆག་གི་སྐྱབས་ལས་ཀྱང་བཟང་དོན་འོད་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
གཉིས་ལས་རྫོང་གུང་པར་མི་འཛིན་པར་བརྟེན་གྱི་དོན་བཟང་པོ་ནི་འཛིན་པར་
གྱུང་དེ་དཔལ་ན་རྒྱ་ལ་འོ་མ་འདྲེས་ནས་དེས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ། ངང་པས་རྒྱ་
བཞག་སྟེ་འོ་མ་རབ་ཏུ་སྐྱེད་ནས་འགྱུར་བར་གྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལ་སྟོན་པ་ན་
རྟོག་ཏུ་ནི་སྟེ་དུས་ནམ་ཡང་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
རྣམས་དག་དོན་དེ་བརྟེན་པའི་ཆིག་བཟང་པོ་ལེགས་སྐྱུར་ཁོ་ན་ལ་རྟོན་པའམ་ཆེད་
ཆེར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། ལུང་ལུང་གི་བརྟེན་པའི་དཔལ་གྱིས་དོན་དེ་ལ་ཡང་མི་
འདྲ་བ་སྐྱེ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས། དོན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་སོའི་ལུང་གི་མིང་རྣམས་
གྱིས་ནི་དོན་དེ་ཤེས་པར་གྱུང་བུས་པ་ལ་དེས་པར་བསྐྱབས་བཅོས་པ་གྲགས་པའི་
ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བཟང་དུ་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་
རྟོག་། །དེས་ན་དོན་གང་ཞེས་སྐྱབས་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་དམན་པའི་དོན་
བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ལུང་ཆག་གི་སྐྱེད་པར། ལུང་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་
ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་བཟང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་རང་སྤྱོད་དེ་སྤོངས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་གྱིས་ཚོས་སྟོན་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་ཚོས་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཡང་ཉི་མེ་བར་འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་
 འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དག་ལ་རིས་སུ་ཚད་བ་ཉི་མེ་བའི་སྐད་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་གསུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གང་ཞིག་རྒྱུར་ཚགས་སྦྱང་སྦྱར་གྱུར་པས། བརྗོད་
 པ་དེ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་བཤམ་ན།
 རྒྱུར་ཚགས་གི་སྦྱས་བརྗོད་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཚོ་གསུངས་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་
 ཚོ་གསུངས་སྤྱི་མའི་ལན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་། རང་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་དོ། །

འོ་ན་ཡུལ་སྐད་ངན་བ་ཡིས་ཀྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཉལ་ཏུ་
 འཇུག་ཤེས་པའི་ལས་དང་། རྣམ་འགྲོར་ལྟན་པས་དོན་ནི་འདྲིན་བྱེད་དེ། ཞེས་སྟོས་
 པའི་དོན་ཀུན་མཐུན་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཡུལ་གྱི་སྐད་པལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཚོག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་མ་གྲ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གསུངས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 གང་ཞིག་དབང་བཞི་བ་དེ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ཏུ་སྦྱར་ཡང་དེ་བཞིན་འདི་སྟེ། བཞི་བ་དེ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཅེས་མི་གསལ་བར་སྦྱས་པས་བསྟན་ལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཏུ་རང་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་ཆེས་གསལ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ། །བཤམ་སྦྱར་ལས་བཞི་
 པ་ནི། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་འགྲོག་པ་ཅེས་བཤམ་དོ། །འོ་ན་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བདེ་བས་ལྟན་སྐྱེས་སྐྱེད་

བར་མི་རྒྱས་སམ་ཤེ་ན། ཤེས་རབ་མ་བྱུང་མེད་དང་འགྲོགས་པ་ལས་གང་གི་
ཁམས་དཀར་པོ་ཕྱིར་ཟུག་པ་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐབས་ཅི་ཡིས་འཕེལ་
འགྱུར་ནས་མི་འཕེལ་ཉེ། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་
འགྲོགས་པ་ལ། མེ་ཉོག་མ་རྒྱས་པ་ཁ་འབྲུས་པ་ཙམ་ནས་ལྷུང་བའི་ཤིག་ཚུ་ཉེའི་
འབྲས་བུ་ཅི་ཡིས་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །

འོ་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚོལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་གང་གིས་
བདེ་བ་དེ་ནི་འདོད་ལ་འགྱུར་མེད་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་
ཚོལ་ཞིང་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཉེ། དཔེར་ན་བྲ་གཞན་ཐམས་ཅད་
སྐློམ་པའི་ཆེ་ས་ལ་འབབ་པའི་ཚུ་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་བ་ཚུ་དང་བཅས་
པས་སྐྱར་སྐློམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྲ་ཙམ་ཉ་ཀ་གཅིག་བྲ་སྐློམ་པར་གྱུར་ཀྱང་ས་
ལ་གནས་པའི་ཚུ་འབྱུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་བདེ་བའི་
དོན་དུ་ཚོལ་བར་མི་རིགས་ཞེ་ན། གྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡི་ནི་བདེ་བ་མི་རྟག་པ་
འཇིག་པའི་ཚོས་ཙན་དེ་དག་གྱང་རི་ལྟར་“བཙལ་”བ་བཞིན་དུ་འཕྲོལ་བ་མིན་ཡང་
ཚོངས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་སོང་བས་འབད་ནས་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པའི་དོན་དུ་འདོར་བར་བྱེད་
དོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་སྤྲུག་ཆེན་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་གནས་པའི་
ལྷུང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོར་བར་བྱེད། ཅས་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་བཤའ་བ་བྱེད་དོ། །འོ་

༡ མ་གྱི། ༡༣༥ན། བཙལ རྒྱ། ༡༤༣༡ན། བཙལ *བཙལ

ན་འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དཀའ་ལྔ་བ་པའི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་བདེ་བ་དང་
 མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པར་སྐྱོན་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་“འཛག་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་འི་བར་གྱིས་དེ་དུགས་ཟ་བ་མེད་གེ་ལོའི་མཚམས་སུ་ལན་རེ་འཁྲིག་པ་
 བསྐྱོན་ཅིང་ཕུག་རོན་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚོག་གི་བདེ་བ་མེད་པར་
 མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ལྔ་བ་མི་ལམ་ན་ལན་རེ་ཅམ་འཛག་པ་དང་། བྱིས་པ་
 ཏྟག་ཏུ་འཛག་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་
 སོ། ཞེས་བསྐྱོན་ཏོ། །འོ་ན་མི་ལམ་དུ་འཛག་པ་དང་སང་པའི་དུས་སུ་འཛག་པ་གཉིས་
 མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་འབྲམ་ཞེ་ན། འབྲ་སྟེ། དུག་སྐྱུལ་གྱིས་
 གཉིད་ལོག་མ་ལོག་ལ་སོས་བཏབ་པ་གཉི་གའང་སོག་མི་འཚོ་བའི་རྒྱར་འབྲ་བ་
 བཞིན་ལོ། ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཅེས་པ་རྐང་བ་བཞིའོ། །

འོ་ན་ཕུག་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་མཚོག་གི་ལམ་ཡིན་ན་དེས་སེམས་
 གྱི་བྱི་མ་དག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། བདེ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱར་སེམས་འཚིང་བར་
 འགྲུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དོ་དེག་སྐྱད་པའི་གོས་དེ་མ་ཅན་དག་ནི་མེ་ཡིས་བསྐྱེགས་པ་
 ཉིད་གྱིས་གོས་མི་ཚིག་ཅིང་དེ་མ་དག་པར་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་
 དམ་པའི་སེམས་ནི་ཕུག་རྒྱའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷོ་མས་པར་ལྷགས་པའི་ཆགས་པ་
 ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དག་གིས་དེ་མ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་སྐྱར་དུ།
 འོ་ན་སང་པ་མི་ལམ་དང་གཉིད་མཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མ་
 ཡིན་ན། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་དེ་མ་ཉིང་གི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་མི་འགྲུར་རམ་ཞེ་ན།

༡ མ་གྱི། ༡༡བཤད། འཛག་ ལྟ། ༡༡ནཅན། འཛག་ * འཛག་

ཞེས་པའི་མཚམས་སྐྱོར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྱག་རྒྱའི་པར་དང་དོན་རྗེ་སྐྱར་བས་
ཁམས་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན། དེ་ལས་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་
སྐྱེ་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་དདུལ་ཚུ་མེ་དང་ཐད་ན་འཕྲོས་ཀྱང་སྐྱེ་སོགས་
ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་མེས་དདུལ་ཚུ་འཆིང་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐབས་ཀྱིས་
མ་ཟེན་ན་དོན་རྗེ་པད་མ་སྐྱར་བ་ཁམས་གཡོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་། སོག་དབུ་མར་
སྐྱད་པའི་འིན་ཏུ་ཆམ་འཕྲོར་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན། འེས་རབ་མ་དང་སྐྱར་བ་ཉིད་
ཁམས་མི་གཡོ་བར་“འཆིང་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་དོ། ཞེས་སྟོན་བ་ནི། ཇི་ལྟར་
ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་གཉིས་སོ། །

འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཐབས་གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་
མེད་ཁམས་ནི་འིང་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱང་འིང་སྟ་རེས་བཅད་བ་དང་འིང་གི་རྒྱང་
དུས་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་གཙུག་འིང་དང་གཙུག་
སྟན་གཉིས། ལག་པས་བསྐྱབས་པ་ལས་འིང་དེ་ལ་གནས་པའི་མེད་ཁམས་དག་
ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་
ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྟོག་པའི་སྟོམ་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་མི་
མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་
འདི་རྒྱང་མ་དག་དང་ནི་རོ་མ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གཉིས་དབུ་མར་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་
ཐབས་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཅོམ་མིན་
ནོ། རྟོག་པས་སྟོམ་པའི་ཐབས་རྗེ་ལྟ་བུས་མི་མཐོང་བ་འཆད་བ་ནི། ཉེན་དང་བཞེན་བ་

1 མ་གྱི། 174མན། འཆིང་ ལྷ། 114མན། འཆིག

ལྷ་ཚོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ནི་ལྷག་རྒྱ་
ཚེན་མོའི་དངོས་གྲུབ་དེ་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐུར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
བསྐྱེད་རིམ་མཚོག་གི་རྒྱར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བས་གང་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དགའ་བ་བཞི་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ལམ་དང་བལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱང་བས་མི་འཛོལ་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱོས་
ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་གང་དང་བལ་བས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྷག་ཚེན་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དེ་
ཡང་གང་ཞེ་ན། ལྷག་རྒྱ་ཚེན་མོ་དེ་མཐོང་བའི་དངོས་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་
ལས་འདས་པའི་རྫོགས་རིམ་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་རོ། ཞེས་སྐྱོན་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
པས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་ལོ། །རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སོག་དབྱུ་མར་
བཅུག་པས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སོར་བསམ་དང་ནི།
སོག་ཚོལ་དག་གིས་རྒྱང་དབྱུ་མར་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པས་རྒྱང་དབྱུ་
མར་འཛིང་ཞིང་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རེས་བཟན་གྱི་སྐབས་གྱི་རིག་མའི་བརྒྱལ་
ལྷགས་དག་གིས་རྗེ་རྗེའོར་བུའི་བྱང་སེམས་ནི་སྤྱིར་ལྷུང་བ་མིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་གྱི་སྣང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཁྱེ་བ་བཅེགས་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་
པའི་ལྷག་རྒྱ་ཚེན་མོའི་ལམ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ནི་བདེ་བ་མཚོག་
ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་རྒྱུ་དེའི་ལས་མཛོན་པར་བརྗོད་པའམ། ཅ་སྣོང་སྐབས་བདུན་
ཅུ་དོན་གཉིས་འགགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སོ་ཉ་སོ་སྟེ་མཁམ་འབྲོ་མ་ཀུན་གྱི་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པ། བདེ་མཚོག་སོགས་ལས་མཁམ་འབྲོ་མའི་ཏུ་བ་སྟོམ་པ་ཞེས་བུའི་མིང་

གིས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དང་བྲལ་བས་
ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས། རྫོགས་རིམ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་
རིམ་རྒྱང་པས་མཚོག་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། འོན་པ་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་
བསྐྱོམས་པས་འགྲུབ་བྱ་ཅི་འགྲུབ་ཅི་ན། ལྷའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་པས་
དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་འཕོར་ལོར་བསྐྱོམ་པ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་གྱུར་པའི་རི་ལུ་མིག་
སྒྲན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་འཇག་ཉན་པ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་ལུང་དུ་
འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐོབ་པོ། །

འོན་ལམ་ཟབ་མོ་དེ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་འབྱུང་ངམ། འོན་ཏེ་དག་པ་
འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེ་བའི་གཞན་དོན་
དགོ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་མན་པའི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡི་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་འདི་དག་ནི་གྲ་མ་དམ་པ་ཡི་ཞལ་
ཀྱི་འིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ནི་ལམ་བཟང་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་སྤངས་ནས་ཡང་
དག་པའི་ལམ་སླ་བར་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ལམ་བཟང་འཕྲོག་
པའི་རྒྱ་སྤང་བ་ནི། འོན་ལམ་འདི་སློབ་མ་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་བྱིན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་འདི་ནི་བག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
གཞན་པ་དག་ལ་བྱིན་པ་ན། རང་གི་བྱིན་སྟེ་རྒྱུང་མ་མ་རུངས་པའི་གནས་འཕྲོག་
དགོན་པ་དང་འདྲ་བ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་པའི་ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་དེ་
ཡང་ལུལ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཏོ། །དེར་མ་

བད་ལམ་བཟང་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལས་ངན་བ་བྱས་པ་ཡིད་ལ་
 གཅགས་པའི་དཔྱོད་པ་དང་ནི་ལམ་མི་འགྲུབ་སོ་སྣམ་ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་འདྲིལ་པ་
 དག་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་གཉིད་དང་ནི། དགོ་བ་ལ་མི་སྣོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། སེམས་
 རྣམ་པར་གཤེདས་པའི་རྟོན་བ་སྟེ་སྦྱིབ་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་སོགས་སོ། །དེར་མ་བད་སོག་གཅོད་སོགས་བཅུའི་ཚོམ་རྒྱན་དང་། གཞན་ལ་
 འཚོ་བ་བརྟུན། འདོད་ལོག། །མ་བྱིན་ལེན། ཆང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྒྲིག་པ་ལྡ་དང་། རྒྱན་
 བོའམ་མཚོ་ལོ་འབྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་སོ་བ། འཕ་ཟ་བ་དང་། དམག་ལ་སོགས་པའི་
 གཏམ་བརྗོད་པ་ཚིག་ངན་སྟོག་པ་དང་། བ་མེས་དང་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་དོན་ཏུ་མཚུན་
 འཐོར་སོགས་བྱེད་པ་གྲོལ་བར་ལྟ་བུ་ཡི་དུགས་སམ་འབྱུང་བའི་ཚོམ་དང་། སོག་གི་
 མཚོག་སྦྱིན་སོགས་སྐྱོ་ལོའམ་ལྷ་མིན་གྱི་དབང་བའི་ཚོམ་ཉེ་ཉེ་བའི་སྒྲིག་པ་ལྡ་དང་།
 བ་ལང་། བྱིས་པ། བྱུང་མེད། རྐྱེས་པ་གསོད་པ་དང་། འཕྲོ་བའི་བླ་མ་སྟེ་སྐྱབ་བྱུགས་
 འདྲིལ་པ་སྟེ་གསོད་པ་ལྡ་དང་། གྲོགས་པོ། རྗེ་པོ། སངས་རྒྱས། དགོ་འདུན། ཡིད་
 བརྟན་པའི་བླ་མ་ལ་འཁྲུ་བ་སྟེ་འཁྲུ་བ་ལྡ་དང་། ཡུལ་ལྡ་ལ་དབང་པོ་ལྡ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སྟེ་ཚོམ་རྒྱན་ལྡ་པའམ་ལྡ་ཚན་ལྡ་པོ་འདི་དག་གིས་གྲང་ལམ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་
 བེ་རྟག་ཏུ་འབྲེག་པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང་འིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞི་གོ་སྟོལ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་
 སོགས་རྐང་བ་བརྒྱད་གྱི་དོན་ནི། རང་གིས་ལམ་བཟང་ངན་འབྱེད་མ་ཤེས་པ།
 གཡོན་ཅན་གཞན་ལ་དྲིས་ནས་ཡིད་བརྟན་བཅས་ན་དེའི་ཚིག་གིས་ལམ་བཟང་པོ་
 འདོར་ཏུ་འཇུག་ཏུ་འོང་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ལམ་བཟང་ངན་རྟོག་པ་ལ་མཁམ་པའི་

བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་ལས་ངེས་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བདུད་རྗེ།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་རྩེད་མ་ཡི་བར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སུ་སྦྱུལ་བ་དག་གིས་
ལམ་བཟང་དན་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །དེའི་སྲིད་བདུད་
ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བྱས་ལ། ལྷ་མ་དམ་བས་གནང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ནས།
སྦྲ་བར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོ་སྦྲའོ། །

ད་ནི་དཔའ་བོའི་རིམ་བ་དང་བདག་གིན་རྒྱབས་གྱི་རིམ་པའི་གྲངས་ངེས་གྱི་
དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་དཔའ་བོའི་རིམ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་འགྲུབ་པའི་
ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ལམ་ལ་དེ་ཅུ་
དུ་གྲུས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལྷ་བྲག་པོའི་རྣམ་པ་སྐོམ་པ་དཔའ་བོའི་རིམ་བ་དང་། ལྷ་ཞི་
བའི་རྣམ་པ་བསྐོམ་པ་བདག་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡི་རིམ་བ་དག་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་ལ་
མ་བསྐོས་པར་དེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐར་བ་སྟེ་མཚོག་འགྲུབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་གྱི།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་བ་གཅིག་སུ་ནི། མཚོག་གི་ཐར་བའི་སྒྲང་
དུ་དེའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས།
མཚམས་མེད་ལྡོ་པོ་དག་ནི་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་མཚོག་འགྲུབ་པའི་གདུལ་
བྱར་ཡང་དག་གཟུང་བར་གྱུར་ལ། དེ་ནི་དེ་ན་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་དོན། ལྟོང་བ་
ཉིད་དང་དབྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ལས་སྦྱིབ་རྣམས་
ཀྱང་ཆེས་སྦྱར་བར་ཟད་པར་བྱེད་ཀྱང་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་
འབའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་

དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤྱིར་པོ་མེད་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་བར་མ་ཆད་
བར་སྐྱེས་བྱས་ལམ་བསྐོས་ལས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་
སྤྱིར་པོ་མེད་པའི་རྩ་ཤིང་གི་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པ་དག་ན་རྩ་ཤིང་ཉམས་པས་རྩ་ཤིང་
དེ་རྩ་བ་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །

འོ་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལུས་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ནས། སྤར་ཡང་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་བྱེད་པར་
འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། རི་ལྟར་སྤྲིག་པ་སྟེ་སྤྲིན་བྱ་བྱ་ཀ་དང་ནི་ཤིང་སྤྲིན་ཀཏུ་
འདི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིང་གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤྲིན་བྱ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་
འབྱོར་དག་གི། །སེམས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། དང་པོར་མ་རིག་
པས་སྐྱེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་སྟེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་པར་
ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་བཤད་སྐྱུར་ལས། འོ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
བེམ་པོའི་ཁམས་སུ་འདིར་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་མཚོག་ཏུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པར་བྱེད་པར་རི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ལུ་
བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པར་བྱེད་ཅེས་
པའི་གསུང་གི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་ལྷ་བུའོ། །དེ་
ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སེམས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ་ལ་དགའ་བ་བཞི་དང་བརྟུ་བྱུག་གི་ལྗོངས་པས་སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
གསུངས་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྗོ་རྗོར་

ལུའི་བརྒྱ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རིས་སྲུ་ཆད་པ་
 མེད་པ་དང་། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་འདོད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་
 དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བཞི་པ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ལྡོག་པས་བྱེ་
 བའོ། །དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། ཆགས་པ་ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་དང་། ཆགས་བྲལ་ནང་གི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 གནས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་དང་། དངོས་པོ་སྟེ་
 རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་
 ལུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་
 ཉིད་ལ་ལྡོག་པས་བྱེ་བའོ། །འགྲོ་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ལ་ཞེན་པས་སེམས་དབའ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བས་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་དང་། སྤྱུག་བཟལ་དང་བྲལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་
 ཆེན་པོ་ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་བརྒྱ་ཅན་ལས་འཆད་ལ། བཤད་སྐྱུར་དང་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན། སྐྱ་མེད་པ་དང་སྐྱ་ཆེན་པོ། ཞེས་སྟོན་ནས་བདུད་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པ་དང་།
 གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྤྱིའི་རོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཆད་དེ་རྣམ་
 འབྱོར་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་རོ། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱ་
 བཞིའི་སྤྱི་བ་བཟང་བས་དཔལ་ལྷན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པའི་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་

ཉིད་སྣོད་རྗེ་དབྱེར་མེད་པས་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དོན་རྗེ་དང་། འཇག་པ་མེད་
པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡའང་དག་པར་རྫོགས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བདག་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་ཉེ་རྣམ་འབྱོར་དང་པོའོ། །

ད་ནི་གཉིས་མེད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་བཞི་ཡིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན་དོན་རྗེ་
རྣམ་འབྱོར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྱི་ནང་གི་འདྲིམས་པ་བཅུ་
དྲུག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣོད་རྗེ་དང་ནི་
སྣོད་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྲད་དུས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྣོད་གསུགས་ཀྱི་གསུགས་ཅན་ཉེ་དོ་
བོ་སྤྲན་མ་ཕྱག་ཀྱང་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྣོད་
ཉིད་ནི་འཁོར་ལོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། འདིའི་དཔལ་ནི་ལྷུང་དུ་སྐོབ་པའི་སྤྲད་དུ་ཉག་ཏུ་སྤྱི་ནང་
གི་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་བསྐོས་པ་དེའི་སྤྱི་ནང་གི་
བགོགས་ནི། ཉག་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་པོ། །སྤྱི་ནང་གི་ཉེར་འཚེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྤྱིའི་
འདྲིམས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་དགྲ་དང་ཅེས་པ་ནས། དོན་རྗེ་སོག་ལྷུང་བ་དང་། འོར་ཉམས་པའི་
བར་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། བར་དུ་ནི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱི་བ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་བ་སོགས་
ཞིག་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱོར་མ་དོན་རྗེ་དབྱེར་སྤྱིའི་དབང་སྤྱུག་མ་སོགས་དང་། བར་དེས་དོན་
སྤྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ནི་ཉིན་མཚན་དུ་བྲན་པར་བྱེད་
པ་དེ་ལ་གསལ་བར་ཉེ་དེས་པར་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར། རྒྱལ་རྗེ་ལྟར་དེ་དག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་དུ་གྲང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་རྩ་བའི་ཚོགས་དང་།
རྩ་བའི་ཚོགས་དང་། རབ་ཏུ་མང་བའི་མི་མཚོག་ནི་རྒྱང་མང་དབྱུང་བུ་རྒྱུང་གི་ཚོགས་

ཉེ། མི་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་གོ་བ་གོས་ཤིང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེར་སྐྱང་བོ་ཆེ་ལ་
 ཞོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ན་མདུང་དང། ཤིང་རྩ་ལ་གནས་པས་འཁོར་ལོ་དང། རྩ་ལ་ཞོན་
 པ་རྣམས་རལ་གྱི་དང། ལྔ་ཐང་རྣམས་ཀྱིས་མདུང་གཞུ་ཐོགས་ཉེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲ་སྟེ་
 མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཡུལ་དུ་པ་རོལ་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུར་
 འཆི་བ་སྟེར་བ་མྱོས་ཤིང་དྲག་བོའི་གཞུགས་ཅན། རྩོགས་དང་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 སོན་པ་སྟེ་ཁྲབ་པར་གནས་པའི་དགྲ་བོའི་དཔུང་ཚོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། གང་ཞིག་
 གྱི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཅན་པར་བྱེད་པས་ནི། དེའི་གྱིན་རྒྱལས་
 ཀྱིས་དགྲ་བོ་དག་རང་གི་ལག་གི་མཚོན་གྱིས་ནི་པན་ཚུན་བཙོམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་
 གྲགས་པའི་དཔལ་ཀུན་ནས་ཉེ་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པོ། བྱང་དུ་ནི་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལའི་སྐྱིབ་པ་ཉམས་པའོ། །

གཞན་དག་སྐྱིབ་པ་དེ་དང་གྱི་རོལ་གྱི་དམག་གི་དཔུང་ཁྲུང་བར་སྤོལ་འེ་རེ་
 བས་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱོར་ཡང། དེ་ལྟར་སྐྱོར་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོན་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དེ་
 ཅོམ་དུ་མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཞབས་
 ཅན་པས་ལྟའི་ལུ་སེང་གའི་འཛིགས་པ་དང་རེས་དོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཞབས་
 ཅན་པས་ནང་དུ་སེང་གའི་མཚོན་པ་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལའི་སྐྱིབ་
 པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་ནས་སེང་གའི་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་ལ་བརྟན་པས་ཞེས་
 པ་ནི། སྤོ་བས་ཞེས་པའི་དོན་དང། རོ་འཛིན་དང་རལ་གྱི་གཡོ་བས་ཞེས་པས་ནི། ལྷེ་
 རལ་གྱི་ལྟ་བུར་གཡོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སྤོལ། རྒྱུ་མ་ལ་ལྟའི་རོལ་ལུ་སྐྱང་
 བོ་ཆེའི་འཛིགས་པ་དང། བྱང་དུ་སྐྱང་བོ་ཆེས་མཚོན་པ། དག་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

དགའི་ཐིག་ལེའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། མདོག་སྟོན་སོ་ཞེས་
སོགས་ཏེ་ལག་པས་བཅིང་བ། ཞེས་པ་སྣ་ཡིས་སྐྱེས་བུ་འཆིང་བ་དང་། འབྲེད་བྲེད།
ཅེས་པ། དུམ་བུར་བྲེད་པའི་དོན་ལོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་རོལ་རྒྱ་མེད་འཛིགས་པ་དང་། བར་དུ་མེས་མཚོན་པ་ལུས་ཀྱི་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། ཀྱུན་ནས་མེ་
སྤེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤོལ། །སྤྱི་པ་སྤྱི་རོལ་རྒྱ་གཏེངས་ཅན་ནམ་གླུའི་དབང་པོའི་
འཛིགས་པ་དང་། བར་དུ་དེས་མཚོན་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་བྲུང་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྐྱབ་པ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། “ཁྲོས”¹ཤིང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དུག་པ་སྤྱི་རོལ་
རྒྱ་ཚོམ་རྒྱན་དང་། བར་དུ་སེམས་ཀྱི་བྲུང་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་པར་སྟོན་པ་
ནི། སྤང་བའི་སེམས་ལྡན། ཞེས་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་སྤྱི་རོལ་རྒྱ་ཞགས་པས་འཆིང་བ་དང་། བར་དུ་“དག”²གི་བྲུང་དགའི་
ཐིག་ལེའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། ལག་པ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་
སོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱི་རྒྱ་ཚུ་གཏེར་འཇུགས་པ་དང་། བར་དུ་ལུས་ཀྱི་བྲུང་དགའི་ཐིག་
ལེའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་སྟོན་པ་ནི། ཚུ་གཏེར་ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་པོ་གང་
དག་ཚུ་གཏེར་གྱི་བཞོན་པ་གྲུ་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སོང་བ་ན་དཔག་
རྒྱ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཤིན་རྒྱ་ལུགས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་ཡི་
གཏེར་རྒྱ་མཚོ་ནི་འཇུག་པར་བྲེད་ཅིང་སྤོགས་ཀྱུན་རྒྱ་ཚུ་པོ་ནམས་འཁོར་ལོར་
འཁོར་བར་བྲེད་ལ། ཚུ་གཏེར་གྱི་ལམ་ཀྱུན་ཚོམ་རྒྱན་པ་རྒྱ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཀྱིས་

¹ མ་ཕྱི། ༡༥བལྟ། ཁྲོས། ཟླ། ༡༤ན་༡ན། ཁྲོས།
² མ་ཕྱི། ༡༥བལྟ། དག། ཟླ། ༡༤ན་༡ན། དག།

བཀག་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་གདུག་པ་མྱོས་པས་མེ་འབར་བའི་ཉིལ་མར་གྱི་ཁྲ་བ་འཕང་
བས་མེད་ཆར་ཆེན་སྲོགས་ཀྱན་ནས་རྒྱན་དུ་འབབ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །

དགུ་བ་སྟེ་རུ་ཤ་ཟུངས་རོ་ལངས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང། བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཚོག་དགའི་ཐིག་ལེད་སྐྱིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། བཟ་ཅེས། ཞེས་
སོགས་སོ། །བརྟུ་བ་སྟེ་རུ་མཛེ་ནད་དང། བར་དུ་སེམས་ཀྱི་མཚོག་དགའི་ཐིག་ལེད་
སྐྱིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ཉིན་བཞིན། ཞེས་སོགས་སོ། །བརྟུ་གཅིག་
བ་སྟེ་རུ་ལྷའི་དབང་པོའི་སོ་ཉ་བའི་འཛིགས་པ་དང། བར་དུ་རག་གི་མཚོག་དགའི་
ཐིག་ལེད་སྐྱིབ་པ་ཉམས་པར་སྟོན་པ་ནི། ལྷའི་དབང་པོའི་སོ་ཉ་གང། མེ་འབར་ཞིང་
རབ་ཏུ་གཅིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚེ་བ་རྫོན་སོ་དང་ལྡན་པ་གདེངས་ཅན་སྐྱུལ་གྱི་
གདོང་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་དང། འཕྲོག་གུང་སེང་གའི་དོང་
ཅན་ལག་ན་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་དང། རི་དྲགས་ཤར་ལྷའི་གདོང་ཅན་མདའ་གཞུ་
ཐོགས་པ་དང། ལྷག་གི་གདོང་ཅན་ཅེ་གསུམ་ཐོགས་པ་དང། མྱང་ཆེན་གྱི་གདོང་
ཅན་སྐྱུགས་ཀྱུ་དང་དོ་རྗེ་ཐོགས་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བས་དེ་ལྟར་སྐྱུར་
ཡང་ངེས་མེད་དུ་སྐྱུར་ཡང་རུང་ངོ། །

བརྟུ་གཉིས་བ་སྟེ་རུ་དབུལ་པའི་འཛིགས་པ་དང། བར་དུ་ལྷས་ཀྱི་མཚོག་
དགའི་ཐིག་ལེད་སྐྱིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། དབུར་ནི་ཞེས་སོགས་
སོ། །བརྟུ་གསུམ་བ་སྟེ་རུ་བྱད་མེད་དང་བྲལ་བའི་འཛིགས་པ་དང། བར་དུ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེད་སྐྱིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི་མཚན་ཁུང་ཞེས་
སོགས་སོ། །བརྟུ་བཞི་བ་སྟེ་རུ་མི་བདག་འཁྲུགས་པའི་འཛིགས་པ་དང། བར་དུ་

སའི་འདྲིལ་ས་པ་འཕྲོག་པར་སྟོན་པ་ནི། བག་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཉིན་
 དང་མཚན་མོར་བྱུང་མེད་དང་འཕྲོག་ས་སའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་ཆགས་པས་ཞོར་
 ཀུན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་འདྲིལ་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་
 སེམས་ལས་ནང་གི་ཞོར་ཉམས་པ་འདྲིལ་བ་དེ་ནི་སྐྱར་ཡང་མང་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་
 བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་རབ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དག་གིས་མི་མཉམ་པ་
 མཉམ་པ་རྒྱ་བ་དང་དེའི་ཞབས་སམ་གནས་ནི་ཞོར་བྱ་དང་། མཉམ་པ་རྣལ་ལམ་ཉི་
 མ། དེའི་ཞབས་ཏེ་གནས་ནི་བརྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚོགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
 གང་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ། གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེ་བར་གཟུང་བས་མཚོན་ཅིང་།
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་བྱངས་པས་བསྟོན་པར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པས།
 བསྐྱོམ་པ་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཞོར་གྱུན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ལུས་ཀྱི་དགའ་བ་མཚོག་དགའ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་མི་སྟོན་
 པར། རིམ་པ་འདི་ལྟར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པ་ལས་ལུས་
 དག་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུའང་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 གཞན་གསུམ་སྟོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། ཞེས་བཤད་
 སྐྱར་མཁན་པོ་གསུང་རོ། །འོ་ན་གང་འབྲས་པས་སྤྱི་ནང་གི་འདྲིལ་ས་པ་བཅུ་དྲུག་
 འཕྲོག་པར་འགྱུར་བ་ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། དེའི་ཞབས་ནི་གང་ཡིན་དེ་
 ཉིད་རྒྱལ་མི་ལྟར་འབྲས་པས་འདྲིལ་ས་པ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེར་སྐྱེ་སྟེ་དམར་
 སེར་ནི་ཅ་རོ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཉི་མའམ་མའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལྷག་སྟེ་
 རྒྱང་མ་ནི་རྒྱ་བའམ་རྒྱའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་འདར་མ་ཨ་མ་རྒྱ་ཏུ་

བོ་སྐྱ་གཅན་ཉེ་ནས་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩེ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
 བཟོད་པའི་རྒྱང་རྣམས་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དབུགས་འགགས་པ་མི་གཡོ་
 བའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡིན་ལོ། །དབང་གི་འགྱུར་ལ། བཟོད་པ།
 ཞེས་སོགས་སྤྱ་བསྐྱར་ཞིང་། མོང་བའི་འགགས་པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། འདི་ཉིད་ལེགས་
 སོ། །དེའི་ཞབས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེ་རིམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡ་དང་། དངོས་མེད་
 ལྟར་རིམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རབ་ཏུ་ཉམས་ཤིང་། མཉམ་
 བཟོད། ཅེས་པ་དབུ་མར་སློབ་བཅུག་ནས་འགགས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞབས་
 དེ་དག་པས་ཞབས་གཅིག་ནི་རྣམ་འབྱོར་མ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལ། ཞབས་གཅིག་ནི་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་གོ་འཕང་
 འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ཞབས་གཅིག་གཡམས་དང་གཅིག་གཡོན་ལ་འཆད་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་
 ཞབས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འགྲིག་གོ། །བཤད་སྐྱར་མཁའ་པོ་ནི། ཉི་མ་མེ་
 ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་མཁྱིལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་
 ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་རྩེ་སྐྱ་གཅན་ནས་མཁའ་
 ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུག་ཉོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱགས་རྩོམ། དེ་དག་གི་
 ལམ་ལ་བཟོད་པའི་དབུགས་འགགས་པ་རྣམ་འབྱོར་མའོ། །འོག་གི་ཅ་གསུམ་མི་
 ལྷོན་པ་ནི་སྤྱོད་གི་གསུམ་ལ་འབབ་པའི་རྒྱང་འགགས་ན་འོག་གི་གསུམ་ཡང་
 འགགས་པས་སོ། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞབས་དེ་དག་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོ་གང་
 གིས་རྩོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་དྲན་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རྒྱུད་འདིར་བརྗོད་པའི་རྣམ་

འབྱོར་མའི་ཞབས་ཏུ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་མཉམ་ལོན། སྤྱི་ནང་གི་འཛིགས་པ་བཅུ་དྲུག་
 བོ་མ་ལུས་པ་འཛོལ་བ་སྐྱུར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། འོ་ན་སྤྱི་དུ་རྣམ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ནམ་མཁམ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། བང་དུ་རྣམ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔལ་ལྷན་རྣམ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་དག་གི་གནས་ནི། དབུགས་འགགས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་སྤྱེད་པས་རྩོ་རྩེ་
 དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་ཏོག་གིས་དུ་གྱུར་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ལམ།
 ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མེད་ཅིང་བདུད་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྐོར་ནས་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཚུལ་འདིས་བསྟོད་པ་བསྐྱོད་པ་ལྷོད་པ་ལོ་བདག་གིས་
 རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་འདིར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་དཔང་འགྱུར་ལ། བསྟོད་པ་
 སྟོན་མ་ཅན་འདི་བདག་གིས་བརྗོད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །འདིར་རྣམ་
 འབྱོར་མ་ནི་བཤད་སྐྱུར་ལས་ཨ་བ་རྩུ་ཏུ་སོགས་ལ་འཆད་དོ། །

གཞན་དག་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟོན་བཞི། སྤྱིས་སུ་གང་དག་
 བདུད་ཀྱི་སྐོགས་གྱིས་ཐེན་པས་རྟག་ཏུ་མི་བདེན་པའི་སྤྱན་པར་སོང་ཞིང་། ལྷག་རྒྱ་
 ཆེན་མོའི་ལམ་ཉམས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རྩོ་རྩེའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ལམ་འདི་ཐོབ་
 བས་རྩོ་རྩེ་ཞོར་བུའི་གྲིམ་དང་རིང་བ་མིན་པ་སྟེ་ཉེ་བར་ཡོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཤོ་རྩེ་ཞོར་
 བུའི་གྲིམ་དེར་ཞུགས་ན་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་
 ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་གསུགས་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་སྤྱེས་བདེ་བའི་གོ་

འཕང་བསྐྱོམས་ན་སྐྱབ་བ་ལོ་དེ་ནི་སྐྱར་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚན་གྱི་ཡན་
ལག །སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་ཅན་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་འགོ་བའི་སྐྱ་མ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་བསྐྱོར་བ་ལ་
གནས་པ། ལྷ་རྣམས་ནས་མ་རིག་པའི་ལྷན་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱར་ཡང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་གཞན་བརྟན་
བ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གི་ཞེས་བྲང་རོ། །

གང་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་སྟེ་རྒྱས་འགྲེལ་ལོ། །རྒྱ་གང་གི་
དབང་གིས་ན། དཔལ་ལྷན་ཤུ་གུ་སེང་གེ་དེའི་རྟག་དུ་འགོ་ལ་བཅེ་བའི་སྐྱགས་ཀྱིས་
བསྐྱལ་བ་དང་། བཅེ་བ་ཅམ་ནི་པན་བདེ་སྤྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་
ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། བཅེ་བ་དེར་མ་ཟད་སྐྱབ་བ་དེ་ཡི་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་གིས་སོ། །བསྐྱལ་བ་
ལོ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་སེང་གི་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདུད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་འདིའི་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དྲི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གུ་ལ་ཅ་གུ་ཞེས་པ་གུ་ཡིག་ལས་ནི། གུ་ར་
ཧེ་ཤུ་ཞེས་པའི་གུ་ར་ཧེ་རྒྱ། ཤུ་ཧེ་ཞེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་ནི་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་ཡིན་ལ། ཞེ་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཟད་བ་སྟེ། མདོར་ན་དཔལ་བར་ལུས་
ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པས་སྐྱལ་བའི་སྐྱའོ། །ལ་ཡིག་ལ། ལ་ཡོ་ཏ་སྟེ། ཞེས་བ་སྟེ། ལུས་
ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ན། མི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐོག་འདི་ལ་
ཐེམ་པ་ཉིད་དེ། མགྱིན་པར་དག་གི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ལོངས་སྐྱའོ། །དེ་ལས་ཅ་

ཡིག་གི་ཅ་ལ་ཅ་རྟེན་གཡོ་བའི་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱའི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་སོགས་
ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་སྤྲོ་བ་ས་ཟེམ་གྱིས་མཚན་བས་སེམས་གཉིད་མ་ཐུག་གི་
གནས་སྐབས་ཟད་པས་སྤྲོད་ཁར་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་འགགས་པ་ཚོས་སྤྲོད། །དེ་རྗེ་
ཅི་ལས་འགྲུང་ཞེན། ག་ཡིག་ལས་ག་མ་བཅས་ལྟ་ཞེས་བཞི་རེམ་བ་བཅེངས་བ་ལ་
སོགས་ཞེས་བ་སྟེ། རེམ་བཞི། ཐེག་ལེ་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། བཅེང་བཞི་ལྟར་ཅིག་སྤྲོས་
བའི་བདེ་བ་སྟེ་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་ཟད་པས་སྤྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་
འགགས་པ་ལྟར་ཅིག་སྤྲོས་པའི་སྤྲོད། །འདི་ནི་རྒྱ་རོ་བ་དང་ཨ་ཅང་ཡའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡི་གེ་རེ་རེ་བར་བཤད་ནས། ཡང་ན་དུས་ནི་འགྲུང་མེད་པའི་བདེ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྣོད་པ་ཉིད་དབྱེད་མེད་པའི་སྤྲོད་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་འཁོར་ལོ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པའི་འཕྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་འདི་དག་ངོ་ཤོ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་སོ་སོས་བཤད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་
སྟེ་འདི་དང་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འཕྲོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་
འདི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་དའི་མངོན་པར་བརྗོད་
པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྲུང་རོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་པ། འགྲུང་མངས་སུ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཅེས་འགྲུང་བ་ལེགས་སོ། །དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཅ་རྒྱུད་དུ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྐྱུས་པ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་
བསྐྱུས་བར་གྲུང་བ་འདི་ག་རྟེན་མགོན་པོ་བདག་གིས་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་འདིའི་

༡ མ་གྱི། ༡༧བཤན། བན རྒྱ། ༡༧བཤན། བན

འགྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱས་འགྲེལ་གྱི་བར་བྱའོ། །འགྲེལ་བཤད་རིམ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱད་ཀྱི་རྩོད་
རྗེའི་ཚིག་གསལ་བ་སྟེ་སྤྲུལ་བའི་དོན་རྣམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

འོན་ཏེ་རྒྱད་འདིར་རྩོད་རྗེའི་ཚིག་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་གཞེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་ནི་འཁོར་
བའི་བདེ་བ་ལ་ཚགས་ཤིང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་གྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་
བཅོས་གཞན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པའི་རྫོངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་མི་རུས་པས། དེ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་
ཚེད་དུ་སྟེ། དཔེར་ན་གསལ་ཞིང་སྤྲུལ་བའི་ནོར་སྤྲུག་པའི་བྱ་ཡིས་འདི་གསལ་བས་
འདི་གསལ་ནས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡང་། མ་ཡིས་བྱ་རྣམས་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་གསལ་
བར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། སྤྲུག་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་གསལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་མཐའ་དུག་གིས་སྤྲུལ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བ་
ཚེན་པོ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྩོད་རྗེ་སེམས་
དཔའ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལས་མཚོག་ནི་རྒྱས་འགྲེལ་གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བས་
རིག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱས་
འགྲེལ་འདི་ནི་སྤྲུལ་དུ་སྟེ་མ་འགོར་བར་གྱི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མདོར་བསྡུས་
ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་འགྲེལ་བཤད་ཅེས་པ་མདོར་
བསྟན་ཚེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེས་པ་དང་། ཅེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཞེས་
པས་སྟོང་པོའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་དེས་པ་དང་། རྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཞེས་
པས་གཞུང་ཚད་ཀྱི་དེས་པ་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཞེས་པས་

མཚན་གྱི་དོན་དེས་པ་དང་། བདུད་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་
མཚན་གྱི་འདོད་པའི་ལྷ་དམ་པའི་ལམ་དེས་པ། ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་གྱི་
བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་པའི་དེས་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་ཚེན་མོས་ཏེ་ཞེས་པ་འདིས་
བསྡུས་རྒྱུད་འདི་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་དེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོག་མ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ནས་སོ། །འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རག་རྫོགས་
པའོ། །མདོར་བསྡུས་དང་པོའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤམ་པའོ། །།

༼ མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་བཤམ་པ། ༽

དེ་ནི་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་བཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་བཤམ་པར་དམ་
བཅའ་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤམ་པ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འདིར་རྒྱུད་གྱི་ཆེ་ག་དོན་
བཤམ་པའི་དང་པོར་རེ་ཤིག་ཅ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་དེའི་བརྗོད་
བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་། འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་
འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བཤམ་པའི་སྤྱི་ནས་
ཆེ་ག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་
དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་པ་ལ། འདི་ལ་དང་པོར་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་གྱི་དགོས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་
དག་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བྲང་འོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། བརྗོད་བྱ་སོགས་ཚོས་ལྷ་
མདོན་པར་གཟིགས་ནས་སོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱ་སོགས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན།

རང་གི་སོགས་སོ། །ཚོས་རི་འབྲ་བ་ཞིག་ན། བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་པ་སོ་སྟོན་སྐྱུ་
ཚོགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པས་ཉེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་དང་། ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ཞེས་པས་མཛད་པ་དང་། མཚོག་གི་དང་པོའི་ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་ཚོས་དང་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་བ་སོ་སྟོན་སྐྱུ་ཚོགས་
བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། རྫོད་བྱེད་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
ཐལ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པར་ནི། རིགས་མེད་པ་ནས་བརྟུག་པ་ལྟའི་བདག་
ཉིད་ནིའི་བར་རོ། །

དགོས་པ་གང་གི་སྲིར་དུ་བསྟན་ན། མི་ལ་སོགས་པ་ནས་སྲིར་གྱི་བར་
རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས། ཞེས་པ་ནས། ལུང་བསྟན་ཉེ། ཅེས་པར་ནི། རྒྱུད་དེ་ལས་
བསྐྱུས་རྒྱུད་སོགས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའོ། །མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་རྒྱུད་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལེ་ལུའི་སྐད་དོད་པ་རི་ཚེད། ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་
བཅད་པ་ལ་འཇུག་པས། དོན་ཚན་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚན་
པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་ལེ་ལུའི་སྐྱེ་འཇུག་གོ། །དེ་བས་ན་འདིར་
ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རགས་པར་བསྐྱུས་ན། ལེ་ལུའམ་བརྟུག་པ་ལྟ་དང་ཞིབ་
པར་བྱེན་གནས་པ་བརྒྱུད་ཅ་ཅ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་ལེ་ལུའམ་གོ་

རིམས་ལྷོ། འདིར་རྒྱལ་ལྷ་རབ་ཅེས་པ་ནས། ལེ་ལུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་བར་
 ཉེ། དེའི་དོན་ལྷོ། རྒྱལ་ལྷ་རབ་འབྲུག་པ་དང་། ལྷོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། བཟུང་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མ་སྲི་མའི་སློན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་ལ། དབང་
 བསྐྱར་བ་ལ་བསྐྱར་བྱ་སེམས་ཅན་སློན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསོད་
 བསྐྱར་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཉེ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་སློན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་ལ། རྗེས་རིམ་གྱིས་མཚོག་སྐྱབ་པ་ལ་འབང་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་
 ཟུན་བ་སློན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་ནི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལེ་སོགས་
 གྱི་རིམ་བས་བསྐྱབ་ནོ། ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྒྱུད་སྤེའོག་མ་རྣམས་སྐྱར་ན། དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྐྱགས་ལ་
 སོགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཉེ་མཚོག་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་རག་མི་
 ལས་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསལ་སྤང་བརྟན་བ་གྲུབ་པ་ཅེས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་མ་སྐྱབས་པར་རྗེས་རིམ་ལ་འབད་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོག་འགྲུབ་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་།
 འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་ཞེས་བ་ནས། བག་ཆགས་ཀྱི་སྣོབས་ཀྱིས་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ལྷོ། སྐྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྗེས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པ་
 དང་། གལ་ཉེ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པར། རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པའི་རང་ནས་ཚེའི་
 དུས་བྱས་ན། སྲ་མ་ལམ་ལ་སློབ་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་

སྣོབས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་བར་བྱས་པས་མཚོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ཡང་སྤྱད་པའི་ཆེད་དོ། །དེ་ཀྱིས་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 བར་རྟོག་པའི་སློམ་བ་དང་བལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྲེལ་བའི་ཀྱི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ན་
 བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྡན་ལ་མ་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དེ་ཀྱིས་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 བའི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་ལ།
 དེའི་དང་པོ་ནི་སློམ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལ་ནི་ནན་གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དེ་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དེ་མཚོག་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སློབ་བྱེད་
 ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྡན་པ་ནས་རྣམ་
 འབྱོར་སྔ་མ་དེ་སློམ་བ་འདོར་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སློམ་བ་དང་བལ་བ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རགས་པར་སྐྱེ་བ་ལེའུ་ལྟ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེས་ན་གཙོ་བོར་
 མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་བབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས། །ལེའུ་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་དང་།
 གཉིས་པ་ནང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་སྟོན་པ་ལ། དབང་ལེ་གཞན་དངོས་ཀྱི་སློབ་
 བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དངོས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འཆད་མི་འཆད་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས། ལེའུ་ལེ་རེར་ཡང་
 ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཀ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ཞིབ་པར་སྐྱེ་ན། འཛིག་

ཉེན་ཁམས་ལེ་ལ་གནས་པ་ཉེར་བཞི། བང་ལ་ལ་བཙོ་བརྒྱད། དབང་ལེ་ལ་བཅུ་
 གཉིས། སྐབ་ལེ་ལ་བདུན། ལེ་ཤེས་ལེ་ལུ་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་པ་བརྒྱད་ཚུ་
 གཅིག་སྟེ། བྱེན་ས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཡང་ལེ་ལུ་ལྷ་སོ་འདིའི་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་
 སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལེ་ཤེས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ནི།
 བརྗོད་བྱ་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །རྗོད་བྱེད་འཆད་པ་ནི། འདི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ལེ་ལུ་ལྷ་ལོ། །འབྲེལ་པ་འཆད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་
 བྱེད་འདི་དག་ཅེས་པ་ནས། འབྲེལ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་གཞན་དག་
 ཏུ། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཉིང་དགོས་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་
 ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྗེའི་
 རྣམ་འབྱོར། མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཐབ་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྒྱུད་
 འདིའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ནན་ཉན་ཆེན་པོས་གསུངས་ལ། ལོང་
 འོག་དུ་མར་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཐབ་དོན་ཐམས་སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་དང་། བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་
 གསུངས་པ་དག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་གཞུང་གོང་འོག་དུ་མ་
 རས་སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

ཚང་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་སྤྱིར་སྐྱས་བརྗོད་
 རུས་ཤིང་རྟོག་པས་ངེས་རུས་ན་ཡང་དེ་དག་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དོན་དམ་བར་མ་

ལྷ་བ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་གཤིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འོན་དམ་བདེན་པ་
 སྐྱོད་གཤིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱལ་ལས།
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྐྱོད་གཤིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས། ཚོས་ཉིད་སྐྱོད་གཤིག་གི་ཡུལ་མེན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྤང་སྤོ་ཡོད་མེད་
 བར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐོན་སྐྱོད་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། འོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱེས་
 བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པས། འོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་
 པ་བཞིན་གོ་ཡང་། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ལོག་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ནས་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས་སྤང་ལོག་པའི་སྐོན་སྐྱོད་གསུངས་པ་
 སྐྱེས་པ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པས་ངེས་པ་ལ་བྱུང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་སྐྱོད་གཤིག་
 གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་འདིར་ནི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འབྱེད་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་དང་དེས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་ལྟར་དུ། དེ་དག་འཆད་པའི་དབྱེ་ལ་བརྟེན་
 བས་གོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བ་བྱུང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་དང་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་
 སྤངས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མེན་པར་གཏན་ནས་སྐྱོད་གཤིག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་ན། འོན་དེ་དག་
 རྒྱུད་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོབ་མས་ངེས་པར་བྱུང་མེད་པས། དེའི་

དོན་ཏུ་རྒྱད་འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གིས་བད་སྐྱད་མི་རུས་པར་འགྱུར་བས། འདྲིལ་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་སློན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཐབས་གང་གིས་གྲང་
བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་སློམ་པའི་སློན་ཏུ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོ་
སོར་ངེས་པར་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བསྟན་ནས། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་མཚོག་འབྲུབ་
བ་ཉིད་དགོས་སུ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དུ། ཞེས་སོགས་དང་། ལེས་རབ་
ཚེན་པོ། ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་འདི་དག་ཉིད་མངོན་པར་གཟིགས་ནས། ཅུ་བའི་རྒྱད་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ།
ཞེས་སྐྱར་རོ། །གང་ལ་ན་གཏུལ་བུའི་སྐྱེ་བོ་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་རང་གི་
སེམས་ཀྱི་བསམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལ། ངེས་པ་ནི། འདོད་པ་ལྷ་ལ་ཉེ་
བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་དང་བྲལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་པའི་མཚོག་གི་སྟོན་པ་
སྟེ་སྟོན་པ་མཚོག་ཡིན་ཅིང་། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱབ་གྱིས་སྤོགས་
པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཁ་ཅིག་མཚོག་དང་གྲེ་བ་སྐྱད་དོད་
གཅིག་པས། བསྐྱབ་པའི་གནས་གྲེ་བའམ་འིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱང་བ་དགོ་སྟོང་དང་།
གནས་བརྩུ་བསྐྱང་བ་དག་ཚུལ་དང་། གནས་ལྷ་བསྐྱང་བ་དགོ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ།

༡ མ་གྱི། ༡༧བཀ། མད ལྷ། ༤༩ནལ། མེད * མེད

དེ་དག་ཚེ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྐྱུང་བའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་
མི་རིགས་ཀྱི། དག་སྲོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་དག་སྲོང་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་སོགས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་པས་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྲོམ་པ་ལ་ཉན་སྲོམ་པའི་སྲོམ་པར་མ་ངེས་
པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་ཉན་སྲོམ་པའི་སྲོམ་པ་ཉིད་ལ་བུའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་
སྲོམ་པ་ལ་མི་གཟུང་རོ། །དེས་ན་མཚོག་གེ་བར་བསྐྱུར་བ་མི་ལེགས་སོ། །དེ་འདྲའི་
ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། སྲིད་འདོད་པ་ལ་ལ་
ཉེ་བར་ལོངས་སྲོད་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་རག་བྱ་བྱུང་པར་བ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཚེན་པོ་འདོད་པ་ནི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ།
རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་འདིས་ཞེས་པ་འདི་དང་མ་ཐུན་པ་འདོད་ཡོན་དེ་དག་མ་
སྐྱངས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྲོད་པ་མ་བཀག་པའི་སློབས་སྟོན་ལོ། །གང་སྟོན་ན།
མདོར་བསྟན་དུ། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལམ་འདི་དང་པོར་གང་ལ་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཚེ་
འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །འགྲོ་བ་གང་
ཡང་རུང་བའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
འགྲོ་བ་གཞན་ལྗེ་ཚེད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། དེ་དག་
ལས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་
འཇོམ་སྲིད་རྒྱུད་དུའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཞེས་པ་ཚེ་འདི་དང་། ཉེན་མིའི་ཉེན་འདི་ལ་

༡ མ་གྱི། ༡༡ན། སྲོང་ རྒྱ ༤༡བ། སྲོད *སྲོད

ཞེས་པ་གཉིས་གཤམ་བཤད་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་
དེ་མི་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སློའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདི། ཞེས་པ་ཆེ་
གཅིག་ལ་མ་བྱས་ན། འོག་གི་ཚོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱིར་མིའི་སྐྱེ་བ་
ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བ་ཙམ་རྒྱུད་འདིའི་ཟབ་བྱུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་
མིའི་སྐྱེ་བ་ཞོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་བར་བཤད་པས་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་བར་དོར་འདའ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཞེས་
ཟེར་བ་ནི། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་དགོངས་
གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་སྐྱ་བའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ །འདིར་མི་ཞོ་ནའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་སྐྱལ་སྐྱུས་
འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བར་དོ་དང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་
སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡོངས་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་བ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་འདོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ནི། སྟོན་དུ་ཡོངས་སྐྱ་བརྟེན་གྱིང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས། དེའི་
རྗེས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་
པས། འོག་གི་ཚོད་ལན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆེ་གཅིག་ལ་ཡོངས་སྐྱར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟེན་པ་ཙམ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་དགོས་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སྦྱིར་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ། བཙུན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་འདིར་
འཚང་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་། ཆེ་འདིར་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོག་པ་

ལྷ་བུ་ལ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཐ་མལ་བ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་ལོངས་སྐྱ་བྱུང་ནས་
 འཚང་རྒྱ་བ། ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲང་དབང་ལོ་དམན་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལྷ་གས་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐོག་མར་སྐྱོམ་པའི་མགོ་གང་ལས་
 བརྩམས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། ལོངས་སྐྱ་
 ཡང་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཐོན་
 བོར་བཟོད་དེ། ལམ་གྱི་མཐར་སྐྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོན་
 བ་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འོག་མིན་གྱི་སྟེང་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཚེ་
 འདིར་སྐྱགས་གྱི་ལམ་སྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བར་དོར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་
 པས། དོགས་པ་དེ་དག་སྤང་དགོས་པའི་གཞི་ཚེན་མོ་མེད་དོ། འོན་མའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 བོ་ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་དེ་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནས། དེས་པའོ་ཞེས་
 པའི་བར་ཉེ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་རྣམས་སུ་ལམ་སྤྱན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྲངས་པའི་སྐྱལ་ལྡན་པ་
 ཡིན་གྱི་ལས་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་སྤྱི་ནོ། ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ་དོགས་པ་དགོད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཉེ། གལ་
 ཉེ་ལས་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་ཡིན་ན། འདུས་པ་ལས། ཚེ་དེར་མཚམས་མེ་ལྟ་
 བྱས་པས་གྲང་འབྲུག་བར་བཞད་པ་དང་འགལ། ཞེས་པའོ། དེའི་ལན་ནི། བཙམ་ལྡན་
 འདས་གྱི་གསུང་འདི་ནི་བདེན་ཉེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་
 ཉེ། དེ་ཡང་། ཚེ་དེར་སྐྱགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྡི་བའི་མཚམས་མེད་

ལྷ་སོགས་བྱས་ཀྱང་། ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དབང་བསྐྱར་ཏེ།
 རིམ་བཤག་ཉིས་བསྐྱོམས་བས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་སྤྱངས་ནས། ལྷིན་ཚད་ཁ་
 མ་ཐོ་བའི་སྐོ་བསྐྱམས་ཏེ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐོམས་ན་མཚོག་འབྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་མཚོམས་མེད་ལ་སོགས་མི་དགེ་
 བའི་ལས་མི་བསྐྱོམ་ཞིང་། ལྷང་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྐོམ་བ་ལ་
 སོག་དང་འདྲ་བར་མི་འཇིན་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མཚོག་འབྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་མི་
 བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་
 ཡིན་པའི་ལྷིབ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན་བྱང་ལེམས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྐོམ་པའི་
 རྩ་ལྷུང་མ་བྱུང་ན་ཆེ་དེ་ལས་དང་པོ་ཐོབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། རྩ་ལྷུང་བྱུང་ན། དེ་ནས་སྐོམ་
 བ་སོར་རྒྱུད་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚད་མེད་བཞི་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 ལྱས་པ་དང་། ལྷང་རྒྱབ་ཀྱི་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་། བདེ་མཚོག་ལས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་ལ། ལྷོག་པའི་སྐོ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སོགས་སུ་སྤྲེ་ནས་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤ་རྣམས་སྤྱགས་ལས་བཀག་པར་
 བཤད་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། འོ་ཅེས་སོགས་ནི་གོ་སྐོམ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་ནི་བདེན་ཏེ།
 ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དོན་ནི་ཤ་ལྷ་བཟའ་བར་གསུངས་ཀྱང་།
 དེའི་ཤ་ལྷ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་མཚོད་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསད་པར་བྱ་བའི་མཚོན་མ་
 བཏབ་པ་དང་། ཟ་བ་པོ་ལས་རིན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་

སའི་ཤ་ཟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཉོ་ཚོང་མེད་པ་ཁྲིའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 ཚོས་རྒྱན་པས་བསད་པ་མའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བདུད་ཅི་
 རིལ་བུར་བྱས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་
 བའོ། །དེ་ལ་ཟ་བ་སོ་མེད་ན་གསོད་པ་སོ་མི་འབྱུང་བས་ཟ་བ་སོ་ལ་སྤྲིག་ཏུ་འབྱུང་རོ།
 ཞེས་འདིར་སྤྱོགས་སྡེ་མར་བཀོད་པ་འདི་ཉིད། དབུ་མ་སྤྱིང་པོར་ཡང་སྤྱི་རོལ་སའི་
 འདོད་པར་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་གྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་བྱེད་པ་སོ་དང་། གྲེ་སྤང་བ་ལ་ཉོ་
 ཚོང་བྱེད་མཁན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་སོ་ལ་གྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་བྱས་
 སའི་སྤྲིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། བསད་བྱ་མེད་ན་གསོད་པ་སོ་མི་འབྱུང་བས།
 བསད་བྱ་ལའང་དེའི་སྤྲིག་འབྱུང་བར་འབྱུང། ཞེས་བཤད་དོ། །ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་
 རྒྱས་སྟེར་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྟེར་རྒྱའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 རབ་ཏུ་སྟེར་བའོ་ཅེས་སའི་བར་ཉེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 བི་རིམ་པ་བཞི་ན། རོ་སོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་དང་། ཚོས་སྐྱུ་ལོ། །འདིས་སྤྱགས་སྤྲ་
 མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་གསུངས་སའི་སངས་རྒྱས་ནི།
 ས་དང་སོ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་ཟེར་བའང་བཀའ་གཤམ་ལོ། །ད་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
 པ་སྤྲ་སྤུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པའི་གནས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཁ་
 ཅིག །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ནི། ས་སྤྱོགས་ལྟ་བུ་དང་། རོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ནི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་དང་། རོ་རྗེ་སང་གའི་ཁྲི་ནི་དེའི་ནང་གི་གདན་ལྟ་བུ་ལོ།
 ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་སྤྲག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ནས་

བཤད་པས། དེ་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས།
གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འབྱུང་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
གནས་སུ་བསྟན་ལ། མཚོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་པ་ནས། དེར་རྟོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
སྟོང་ག་ཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ་རྗེ་ད་བྱིངས་གྱི་
ད་གྱིས་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་གྱི་གནས་སུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་བཤད་
དོ། །དོ་རྗེ་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་ནི། སྤྲོ་སྤྲོ་ལྟར་བཤད་ན། སེང་གའི་ཁྲི་གདན་
དང་བཅས་པ་སྟེ་འཕམ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །

སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བཤད་ན། ཨེ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་སོ།
ཞེས་པའི་བར་ཉེ། ཨེ་མི་གྱི་དེས་དོན། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་
བཞུགས་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འཁོར་སྤུན་སྤུན་ཚོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་ཕྲས་བ་དེ་ཡིས་སོ། ཞེས་པའི་བར་ཉེ། དེ་ཡང་ག་ཟུགས་མེད་
ཁམས་གྱི་བྱིར་མི་འོང་ལྟ་སྤུས་ནི་ཞབས་ལ་བཏུད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་གྱིས་ནི་
འདུད་པར་བྱས་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་གཞན་གོ་སྤྱོད། །མཛད་པ་སྤུན་སྤུན་ཚོགས་པ་
ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ག་ཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ལུང་གི་
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མེད་ཀྱང་། དེར་སྤྱེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་
ཚོས་འཁོར་ཡོད་དོ། །ཚོས་སྤུན་སྤུན་ཚོགས་པ་ནི། མཚོག་གི་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་
ཡང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་མཚོག་
ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡི་དང་པོར་ཉེ། མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་མཚོག་སྤོན་བསྐྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་སོ། །དེས་

མེད་ཅེས་བ་ལ་རིས་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རེ་རེ་བ་གཅིག་སྟེ། དེའི་
ཚོགས་སྲུ་མཚད་བ་དང་། ཡང་གཟུང་བ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། འཛིན་པ་
བདེ་བ་ཚེན་པོ་གཉིས་སོ་སོར་རྒྱངས་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ནི་རིས་ཏེ། དེ་
འབྲ་བའི་རིས་སྲུ་ཚད་བ་དེ་གང་གིས་སྤངས་བ་དེ་ནི་རིས་མེད་པ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་
རིས་མེད་པ་དེ་ཡིས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ནས། དེ་ཡིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི།
སྤང་བ་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །

ཞུ་བ་པོ་སྤུན་སྲུ་མཚོགས་བ་ནི། ལྷ་བ་བཟང་པོས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་
བ་བཟང་པོའི་མིང་དོན་ནི། འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་ཉན་པ་པོ་ཞེས་བ་ན་
བར་བསྐྱར་བ་མི་ལེགས་སོ། །ལྷ་བཟང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་པོ་གསང་
བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ཡིན་ལ། གསང་བའི་བདག་པོའི་དོན་ཟེག་དམན་བ་
སོགས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་པོ་མིན་པས་གསང་བའི་
བདག་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཅེས་འཚད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས། དེ་
ཡི་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ་གསང་བའི་བདག་པོའོ། ཞེས་
པའི་བར་པོ། །ཡང་གསང་བདག་གི་དོན་སྤྱི་རོལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་བཤད་
ན། གསང་བ་ནི་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་གཞོན་སྤྱི་ན་ཞུས་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཛོམས་པས་
བདག་པོ་སྟེ་སེང་གེ་རི་དྲགས་གསོད་པ་ལ་དེ་ཡི་བདག་པོར་བརྗོད་པ་བཞེན་འོ།
ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས། བར་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ན། བར་དུ་ནི། ཞེས་
བ་ནས། དེ་ཡིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་བོ་སྟའོ། །དེ་སྤྱར་སྟོན་པ་སྤུན་སྲུ་མཚོགས་བ་
སྤྱ་སྤྱན་བཤད་ནས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཚོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་པ་

ནས། རྗེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟོ། ཅེས་པའི་བར་གོ་སྒྲུབ། །འདིར་རིགས་ཅི། ཞེས་པ་
ནས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་ཅི། །ཤེས་རབ་སྣོང་ཉིད་དང་། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རེ་རེ་
བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྱོར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པའོ། །

དེ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་མི་སྟོན་ན། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་དེ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཞེས་བ་ནས། ཞེས་སོ། ཞེས་པའི་བར་རྟོ། །རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ཡིན་ནོ། བདེ་སྣོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོས་པ་དེའི་བྱིར་རྒྱུད་
གང་ལ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཉེ། དོན་དམ་སྣོང་པ་ཉིད་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཕྱུལ་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ལ། ཐབས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་
གཉིས་མེད་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་མེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་འམ།
དོན་དམ་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་རྒྱུའི་
ཐབས་ཤེས་དང་། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས།
ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་དོན་
དམ་པར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་དེའང་། དབང་པོ་རྣམ་པའི་

བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པར་འགལ་ལོ། །ཡང་ངེས་དོན་ལ་ཐབས་ཤེས་སོ་
སོ་བའི་རྒྱད་དུ་མི་འཐད། དང་དོན་ལ་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་སུ་བཞག་ཅེས་པ་འདིའི་
དོན་དུ་སྦྲས་ནས། ཡང་པ་རྒྱད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་གསུམ་ལ་དོན་ལྡོག་འགལ་བ་ཐ་
དད་པ་སོ་སོར་འཛོག་པའང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་ལ། དེས་དོན་དང་དང་དོན་ཡང་སྐྱ་
ངི་བཞེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་སྤང་བས། དོན་གྱི་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་གཞི་ལ་
བྱུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བ་ནི་འཇམ་བ་ལ་
བལྟོས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐབས་རྒྱད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་
སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ཅེས་བའོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་དམ་ཞེས་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་སོ་སོར་གང་གིས་འཛོག་ཅེ་ན།
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྤྲེལ་བལྟོས་ནས། གཤུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གི་དོར། ཡེ་
ཤེས་ལྗེའི་དབྱེ་བས་སྤང་སོ་སྤྲེལ་པར་དག་པ་ལྟ་སོར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་
དགུག་གཞུག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་རྒྱད་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་
དམ། ཐབས་རྒྱད་དུ་འཛོག་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དབྱེ་བས་ཁམས་ལྡ་དག་པ་ལྟ་སོར་
སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་
འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཅེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དོན་གྱི་
ཐབས་ཤེས་ནི་རྒྱད་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་འཆད་བ་ནི། འཛིག་ཉེན་
ཞེས་པ་རྣམ་རྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཀྱང་འདི་ནི་དབང་
རྒྱལ་གྱི་དོ་སོལ་བལྟོས་པའི་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་དུ་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་

བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འདྲིལ་བྱེད་འདིར་དེས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། འོན་ཀྱང་ལྷ་པོ་མེདེ་དགུག་གཞུག་སེགས་བྱེད་པ་འདི་ཡང་རྒྱུད་གཉིས་དེས་
པ་ཙམ་མིན་པར་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྲུང་རོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །རྫོ་རྗེ་འཇིན་པའི། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་གསལ་བར་
བཤད་པ་རི་ལྷ་བ་ལྷར་འདི་ཡང་འཆད་པས། དེའི་སྤྱིར་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའོ། །འདིར་རི་ལྷར་ཞེས་སོགས་གོ་སློའོ། །དེ་ལ་
དོགས་པ་སྣང་བ་ནི། འདིར་འདུས་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་འོ། ཞེས་
པའི་བར་ཉེ། འདུས་པ་ལས་མར་མེ་མཚན་ནས་རྒྱལ་བ་ཤུག་གྱུ་བའི་བར་གྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟགས་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆེ་བ། གངས་
ཙན་ནས་འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲིགས་པའི་ཡུལ་ན་དུས་དེའི་ཆེ་སྟགས་སྟོན་
པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་ཡུལ་དུས་དེར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་
མ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་རྒྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་
མི་སྟོན་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་རོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གི་
དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ཙམ་སོགས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས། སྣས་པ་
ཡིན་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྒྱུད་གཞན་དུ་བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་འོ། ཞེས་
པ་འདིས། བཞི་བ་ཞེས་པས་གསུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་འོ།

ཞེས་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱད་པར་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པས་སྐྱུ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 བྱའོ། །རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྩོམ་ཅི་ཚིག་སྐྱུ་པ་
 དེའི་དོན་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་འབྲངས་ནས་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་
 པའི་སྐྱ་མའི་མན་རག་གིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱད་
 གཞན་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བསྐྱུ་རྒྱད་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན། རྒྱད་འདིས་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་ཅི་ཚིག་
 གིས་སྐྱུ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚུལ་གཉིས་
 སུ་འགྲུང་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་པ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱད་འདིར་དོན་དེ་
 དག་མ་སྐྱུ་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཅེས་པ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
 འདི་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ཉིད་བསྐྱུ་པ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱད་འདི་ལས་དེ་
 གསལ་བར་བསྟན་པར་བསྐྱུ་པ་པ་ལ། དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་འབྲུང་བ་རྟོགས་སུ་
 བཀོད་ནས་བསྐྱུ་པ་ཅེས་པ་མིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱད་འདི་ལས་བཞི་པའི་ལམ་
 གསལ་བར་བསྟན་ཚུལ་ནི། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་པ་པ་ལ་དེའི་
 རྒྱུར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ཚེན་མོ་སྐོམ་པ་དུ་བལ་སོགས་པའི་མཚན་མའི་ལམ་
 མ་སྐྱུ་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཚིག་རི་ལྟ་བུས་ན། ཙ་རྒྱད་ལས། རྩོང་
 པར་ཞེས་པས་སོ། །

དེས་ན། བཞི་པའི་ལམ་སྐྱ་མའི་གསུང་འབའ་ཞེག་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་
 གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 སོ། །བཞི་པའི་ལམ་འདི་ལ་ཡང་། ཉིན་དང་མཚན་མོར་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞེན་དུ།

མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་སྐྱོམས་ན། ལྟོང་ག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལྷུང་དུ་
འགྲུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་མ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་གཅིག་ཀི་ཡོངས་སུ་བརྟུག་ཅེས།
དེ་ལྟར་སྐྱོམས་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་འཆར་བར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་འདྲའི་མཚན་མ་ལྷུང་བ་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་ལ་དཀའ་ཞེས་པ་ནི། འདིར་
ཞེས་སོགས་སོ། །དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མའི་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་མ་ཡང་ཞེས་པ་ནས།
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ཡང་ལྟོང་ག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་
བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི། མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱབ་པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཡང་། དུལ་ཅན་
བདེ་བ་ཁྱད་པར་བ་དེ་དུལ་ཚོས་ཉིད་ལྟོང་བ་ཉི་དང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམས་ན། ལྟོང་ཉིད་
སྐྱོམ་པ་པོའི་སློབ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་སྐྱབ་སྟོང་བ་ལ་རུས་པ་མ་སྐྱ་ཅན་དུ་འགྲུང་ཉ།
ལྷུང་དུ་དོ་རྗེ་འཆར་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་ཡན་
ལག་“ ལྷུག་¹ གི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་ག་ལུགས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བསྐྱབ་པའི་ལྟོང་ག་ལུགས་ཁྱད་པར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མོ་དེ་²ནི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་
སུ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་
བ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིས་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་ལྷུག་བརྒྱ་རིམ་བཞེན་ཐོབ་ནས། ལས་རྒྱུང་ཉིས་ཁྱི་
ཆེག་སྟོང་ལྷུག་བརྒྱ་རིམ་པ་བཞེན་འགག་པའི་མགོ་ །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནས་
ཚོམ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་བ་དེ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧ནམན ཏུག ཟླ ༤༧པལ། ལྷུག * ལྷུག
² མ་ཕྱི། ༡༧པལ མེད ཟླ ༤༧པལ། མོ་དེ * མོ་དེ

ནས་དབུགས་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འགགས་པའི་བར་ནི་མོས་པས་སྤོད་པའི་ས་སྟེ། དེ་
 དག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བཞི་མཚན་མ་དང་པོའོ། །དེ་ནས་ས་བཅུ་
 གཅིག་ལས་རེ་རེར་ཡང་དབུགས་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འགགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་
 གཟུགས་ཁྱད་པར་བཞི་མཚན་མ་བར་པའོ། །མི་འགྲུང་པའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཉིས་
 བྲི་ཚིག་སྤོང་དུག་བརྒྱ་རྩོགས་བ་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣ་
 ཚོགས་ལུས་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་མ་མཐའ་མའོ། །ཞེས་བྲུ་བའོ། །འདིར་“མཚན་མ་ནི།
 མཚན་གྲེད་ཀྱི་ཉགས་ལ་བྲུའོ། །དོ་རྗེའི་ཚིག་ཅེས་བ་ནས། བདོན་དུ་གྲུང་པའོ་ཞེས་
 པའི་བར་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཚེན་ཞེས་སོགས་ལ། དོ་རྗེ་
 དང་བརྒྱ་ཨེ་མི་ཀྱི་དོན་ལ་འཆད་བ་ནི། ཟ་མ་ཉོག་གི་མིང་ཅན་ཀྱི་སྤོད་དང་། དེའི་ནང་
 གི་རིན་ཚེན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲུང་བས། སྤོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་
 སྦྲུང་བའི་གསང་བའི་དོ་རྗེ་བརྒྱ་ལ་བྲུའོ། །

ད་ནི་བརྗོད་པར་བྲུ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་སྒོམ་པའི་སྤོད་རུང་དུ་གྲེད་
 པའི་དབང་དང་། སྤོད་དུ་གྲུང་ནས་བསྒོམ་པར་བྲུ་བའི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་དང་།
 ལམ་དེ་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་བྲུ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་
 ལུ་བསྟུས་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་བ་ཐོག་མར་དབང་ནས་ཡིན་ཀྱང་།
 འདིར་བཤད་པའི་རིམ་བས་ཐོག་མར་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་གཉིས་འཆད་བ་ནི། འདིག་
 ཉེན་དང་ཞེས་བ་ནས། སྤོན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ཡང་རྩོགས་རིམ་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཉོག་པས་བཏགས་ནས་བསྒོམ་བ་ཅོམ་

༡ མ་གྱི་ ༡༧བཤན་ མཚད་ ལྷ། ༤༧ནཤན། མཚན་ * མཚན་

མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལའང་དེར་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་
འབྲེལ་སྐབས་སུ་སྣའི་ཞལ་བྱུང་དང་། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་རྫོགས་པས་བཏགས་
ནས་བསྐྱོམ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྫོགས་པ་དང་བལ་བ།
ཞེས་རྫོགས་སྐྱོམ་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཚུབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
གཞི་དུས་ཀྱི་ཡུང་སོགས་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་བས་བྱང་ཚུབ་
བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྐྱིབ་བལ་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
བྱའོ། །སྐྱ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ནི། བཤད་བྱ་དགོད་པའོ། །

དེ་འཆད་པ་ལ། སྐྱ་བཞི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐྱ་བཞི་ལ་གཞི་དུས་
དང་། འབྲས་དུས་གཉིས་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་ནི། གནས་སྐབས་བཞི་བསྐྱེད་
པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་ལ་སྐྱ་བཞི་ཐ་སྣང་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུ། ཐིག་ལེ་བཞི་པོ་ཐིག་
བལ་དུ་གྱུར་བ་ལ་སྐྱ་བཞིར་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་དྲུག་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱིབ་
བཅས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྐྱིབ་བལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་གོ། །བདེན་པ་
བཅུ་གཉིས་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་། རྗེས་འཕྲོ་བ་བཅུ་
གཉིས་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཅན། མ་རིག་པ་འགགས་པ་
སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕྲོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐྱིབ་བལ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱུར་བ་མིན་ཏེ།
སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བའི་སྐྱིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱིར་དང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་
པའི་སྐྱིར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་རྒྱུ་ལོ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་པའི་བར་ཉེ།
མདོར་ན་དགའ་བ་བཅུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་རྒྱུ་ལོ་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཉེ། བཅུ་རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱེད། ཅེས་པ་
དགའ་བ་བཞི་ལོ་དེ་དེའང་ཁམས་འབབ་པའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས། སྐྱེའི་དགའ་བ།
གསུང་གི་དགའ་བ། ཞེས་སོགས་བཞི་བཞིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཐིག་ལེ་འདོར་བའམ་
འཛུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཉེ། བཅུ་རྒྱུ་
སྐྱེད་སྐྱེད་ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་སྟེ་དགའ་བ་བཅུ་རྒྱུ་གི་འཛུགས་པའི་བྱི་མ་སྤངས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་རྒྱུ་སོ་རྣམས་ནི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་བཤའ་པར་བྱའོ། །

སྟོང་པ་བཅུ་རྒྱུ་བཤའ་བ་ནི། ལྷ་ཚན་གསུམ་དེ་དེ་ཡང་དེམ་པ་བཞིན་སྤང་
སོ་ལྷ་དབང་སོ་ལྷ་དང་སྤྱད་བའི་བཞིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་དེ་ལྷ་དང་སྤྱད་བའི་ལྷ་ཚན་རྣམས་པ་
གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལྷ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལྷ་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པ་ལྷ་དོ། །དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་ལྷ་ཚན་གསུམ་སོ་དེ་དེམ་བཞིན་
དཀར་སྤོགས་ཀྱི་ཆེ་བཅོ་ལྷ་དང་སྤྱད་བའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་ནི། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡེ་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
པ་ནི་སྤྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་ཀྱི་
བདེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་བཅུ་རྒྱུ་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །རང་སྤྱགས་ནི་
སྤྱན་མོང་གི་སྟོང་པ་ལྷ་དང་སྤྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་ནི། དེམ་
བཞིན་སྟོང་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་འདྲིར་ཡང་། ལྷ་ཚན་གསུམ་དེམ་
བཞིན་བདེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་པས། དེ་ཅམ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ལྷ་

བ་སྣང་བྲུས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་རྗེས་ན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཙེ་ལྷ་དང་། བཟ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་བར་ན་བཙུ་བྲུག་པའི་ཆ་གཞན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བཟ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་བཙེ་ལྷ་པ་གནས་སྟོང་རྫོགས་ནས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་མ་
 ལྷགས་པའི་བར་ན། བཙུ་བྲུག་པའི་ཆ་གཞན་མེད་དེ། དེ་འབྲ་ཡོང་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་
 ཚེས་ཞག་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཙེ་
 ལྷ་པ་དང་། བཟ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་པོའི་བར་ན་ཆ་བཙུ་བྲུག་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡང་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་བཟ་པོའི་ཆ་བཙེ་ལྷ་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚེས་གཅིག་
 གི་བར་ནའང་། ཆ་བཙུ་བྲུག་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པས། ནང་གི་དེ་མཚོན་བྱེད་དུ་
 སྤྱིའི་ལངའ་ཆ་བཙུ་བྲུག་པའི་བ་སྣང་བྲུས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། འདིར་
 སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེའི་བཙུ་བྲུག་པ་ནི་ནང་གི་ཆ་བཙུ་བྲུག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་
 སྐར་ཞིང་། སྤྱིའི་ཚེས་ཀྱི་ཆ་བཙུ་བྲུག་པ་གཉིས་སུ་བ་སྣང་བྲུས་པ་དག་དང་སྐར་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 བོ། འདི་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །

ལམ་དེ་སྐོམ་པའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། འཛིག་ཉེན་པ་
 དང་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དབང་ཐོབ་
 བས་ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐོམས་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་བྱུབ་ནི། ལས་དང་ཞེས་པ་ནས།
 སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱའི་
 དངོས་བྱུབ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཇག་པའི་བདེ་བ་ཉིད། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་དངོས་
 བྱུབ་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་ཁམས་སྤྱིར་མི་འཇག་

བར་སོང་བ་ན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་
འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་འགྲུབ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་
དོན་ཉེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་བས། ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པའི་བར་ནི་
སྤང་བ་འདད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་
བ་དང་། དེའི་འཆད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།
མཚོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སྤོའོ། །མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་མཚན་
བསྟན་པ་ནི། བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོར་བསྐྱས་
གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་བའདད་པའོ། ། །

། མདོར་བསྐྱས་གསུམ་པ་བའདད་པ། །

དེ་ནི་མདོར་བསྐྱས་གསུམ་པ་བའདད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བའདད་པར་དམ་བཅའ་
བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མདོར་བསྐྱས་
དངོས་བའདད་པ་ལ། སྤང་དང་སྤྱི་མ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་འགྲེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
ནས། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཕྱག་ནི་རྗེའི་སྐྱབ་
པའི་སྐྱ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། ཅ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཅ་རྒྱུད་
ལས་སྐྱབ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མཛད་

ཚུལ་རྣམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་རེ་ཤིག་ཅ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་། གསོལ་བ་
འདེབས་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་པོར་འཆད་པ་ལ། ཚོད་པ་དགོད་པ་
ལྟེ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲ་མ་དང་སྤྲི་མ་ཞེས་པའི་
དོན། སྤྲ་མ་དང་པོ་སྤྲོད་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲི་མ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་
གཉིས་འགལ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དེ་གཉིས་སྤྲི་དེ་སྤྲོད་
གསུངས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལྟེ། སྟོན་པ་པོ་ལ་བཞག་པའི་སྤྲི་མ་ཅ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་
སྤྲུལ་སྤྲུ་བུ་ལྟ་བུ་བ་ལྟེ་སྤྲི་མ་དང་། དེ་སྤྲུལ་པ་པོ་ལྟེ་སྤྲ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་
གཉིས་འགལ་བར་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུ་སྟོན་པ་པོར་འབྲེལ་བ་པ་
རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། འདིར་དེ་འདྲའི་སྤྲི་མ་འདར་མི་བྱའི་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་པའི་སྤྲི་མ། སྤྲུལ་པ་པོ་ལུགས་དོར་སྤྲ་མ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་
བཟང་སྤྲི་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྤྲི་མ་ལྟེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་སྤྲུལ་ཡིན་
ཀྱང་། པ་རོལ་པོས་ལུགས་དོར་སྤྲུལ་པ་པོ་དང་། སྤྲུ་བཟང་དེས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པར་མ་
དེས་པར་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་ན། ལུགས་དོར་རྒྱུད་ལྟ་བུ་པོར་འཐད་པ་པ་རོལ་པོ་དང་
ཡང་ཁས་ལེན་པས་ཚོད་དོན་མེད་དོ། །དེའི་སྤྲི་མ་དེ་གཉིས་སྤྲི་དེ་སྤྲོད་མ་ཤེས་
པའི་ཚོད་པ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟེ། སྤྲ་མ་དང་སྤྲི་མར་རྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་བ་འདར་མ་སོས་
པའི་ཚིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་པའོ། །ཚོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་སྤྲུ་བཟང་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་པོར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་མོ་རྣམས་པར་རྒྱལ་མའི་མངའ་ནས་བྱུང་བའི་མངའ་
སྤྲི་མ་ཡིན་པའི་སྤྲི་མ། དེས་ན་ལུགས་དོར་རྗེ་ལྟེ། རྒྱུད་པས་ཆེ་བ་ལ་སྤྲུད་པ་པོ་དང་།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་རིགས་ཀྱི། རྒྱ་བ་བཟང་པོ་ནི་
 རྒྱུད་གཞན་གང་དུ་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་མ་ཚོས་ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱི་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་པོར་འགྲུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུད་ལྷན་པ་
 པོར་ཡང་མི་རིགས་སོ། ཞེས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་དེའི་ལན་ནི། འོན་མངའ་སྐྱེས་ཡིན་པས་སྐྱེས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུད་ལྷན་པ་པོར་མི་
 རིགས་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤིང་། ལྷན་པ་འདྲི་རྒྱུད་གསུང་བ་པོར་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། ལྷ་མོ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་མངའ་ནས་བྱུང་བའི་མངའ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།
 དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱེ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གང་གི་ཕྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱང་
 མངའ་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་
 བུ་འོག་གི་མངའ་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་
 བཤད་དོ། །

དེ་ལས་པ་པོའ་པོས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་
 གི་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཉ། བཙུག་
 འདས་མངའ་ནས་བྱུང་ཡང་། དེའི་རྗེས་བདུད་བཙུག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
 བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གདོད་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བཟང་གིས་མངའ་
 བས་བྱུང་ནས། རྒྱུད་སྐྱུད་པའི་གོང་དུ་བདུད་བཙུག་པ་མེད་པས་སོ། ཞེས་བྱ་
 བའོ། །དེ་ཡང་པ་པོའ་པོའི་བསམ་ཚོད་ནི། ལྷན་པ་ཤིང་། ལྷན་པས་བདུད་བཙུག་པ་
 བུ་འོག་གི་མངའ་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཅེས་སྐྱེ་བར་ས་
 ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་གོང་དུ་བདུད་མ་བཙུག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པའང་དེའི་རྗེས་སྐྱེ་བར་ས་

སངས་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤང་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་གསར་དུ་
སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་ལ། དེས་ན། བདུད་བཙུགས་པ་ནི། གཞན་འབྲུལ་
དབང་གྲེད་ཀྱི་བདག་པོའི་དམག་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཙུགས་པ་ཉི་ཆེ་ལ་
བཟུང་བའོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། མི་མཚུངས་པའི་སྐྱབ་གྲེད་དུ། ལྷོན་པས་བདུད་བཙུགས་
སངས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ཚིག་ལས་ནི། བདུད་བཙུགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་
སྤྱ་སངས་རྒྱལ་པ་གཉིས་འཛིན་ཏུ་འགལ་བ་སྟེ། དེས་ན་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱབ་གྲེད་དུ་
མི་འཐད་དེ་རྟགས་རང་ཉི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱ་གཞན་གྱི་སྐྱབ་གྲེད་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སྤྱ་མ་གྲུབ་བར་གཞན་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཏེ་ཚོས་ལྷོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ན། ཚིག་དོན་ལ་མ་ལྷུགས་འཛིན། འོག་གི་འདིར་ཞེས་སོགས་དང་མ་
འབྲེལ་ལོ། །བདུད་བཙུགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སྤྱ་སངས་རྒྱལ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ནི། འདིར་ནས་མི་གྲེད་དོའི་བར་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་
བར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བདུད་མ་ལུས་པར་བཙུགས་པའི་གང་ཐག་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཁོ་ན་ལེ། འོ་ན་དེ་ལྟར་མི་
སྤྱིའི། སངས་རྒྱལ་ནས་བདུད་བཙུགས་པར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དང་པོར་ནས། ཕྱིར་རོ་ཅེས་
པའི་བར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ནས་དེའི་རྗེས་སྤྱ་བདུད་འཛོམས་པའང་མི་རིགས་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱལ་ན་སྐྱིབ་པ་མེད་པའང་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་གཤོད་བདུད་
འཛོམས་དགོས་ན། སྐྱིབ་པའང་གཤོད་སངས་རྒྱལ་ཟེན་པའི་རྗེས་སྤྱ་སྤང་དགོས་

བར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
 འགྲུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་ཅིག་
 ཅར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཚེ་ད་དུང་བཙོམ་པར་བྱ་བའི་བདུད་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཡོད་ན་སེམས་སྐྱིབ་པ་དང་བཙམ་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ད་དུང་བཙོམ་
 དགོས་པའི་བདུད་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སེམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པས་
 རྨུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སམ་བརྟག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་
 འགྲུར་བ་ཅི་ཞེས་ཡོད། དེས་ན་བཙོམ་ལྡན་འབྲུ་ནི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་འཕྲུལ་གྱི་མངལ་ནས་
 འབྲུང་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱིར་དག་དོད་སངས་རྒྱས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མངལ་ནས་བྱུང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 གསལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་མཚན་དཔེ་དང་མདོན་ཤེས་རྒྱལ་ཀ་དང་ལྡན་ཞིང་། སངས་
 རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱུང་དེ་ལྟ་བུ་འཛོམ་སྦྱིང་ལས་ཀྱི་ས་འདིར་ཡང་མི་སྲིད་ན།
 གཞན་དུ་སྲིད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ས་
 འདིར། ཞེས་སོགས་སོ། །

འོ་ན་བདུད་འཛོམས་པའི་ཚུལ་ཁྲོད་རང་རིམ་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། མཛད་པ་བརྟུ་
 གཉིས་བརྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷའི་བྱའི་དམག་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཙོམ་པ་ཁོ་ན་
 བདུད་བཙོམ་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱོངས་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་
 གང་དུང་ཞེས་ལས་སྐྱོངས་པ་མེད་ཅིང་། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་

ཕྱིར། བདུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མའོ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་འཛོམས་པ་ཁོ་ན་བདུད་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་
བྱས་ན། གོང་གི་བརྟག་པ་གསུམ་པོ་དེར་ཁ་ཚོན་ཚོད་ནས་བདུད་འཛོམས་ཚུལ་
གཞན་བྱ་ས་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ལ་བདུད་དུ་བྱས་ནས་བདུད་འཛོམས་ཚུལ་
གོང་གི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་བྱ་ས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པ་
ཀུན་ལས་བརྟམས་ལས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱེ་
བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་བ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྤང་བ་དང་སྤྲོན་པ་འབྲུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་
བྱ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་
གང་ཞིག་འགགས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཉང་གི་བདུད་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་
འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་
མཉམ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་བཅོམ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་འདི་
ནང་ལ་རུང་ཡང་ཕྱིའི་བདུད་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་མི་རུང་སྟེ། སྟོན་ལ་ལྟའི་དམག་ཚོགས་
ཀྱི་བདུད་འདུལ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བདུད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ན།
དེའི་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་

དགོས་པས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་དམིགས་རྣམ་མེ་འཛིན་པས། དེ་ལམ་ད་ལྟར་བ་
དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་དེའི་དོན་དུ་འཛིན་
བ་ནི། སྤང་ལུན་གྱི་དཔེ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་གཉེན་འབྲུང་བ་དང་འགག་
བ་དུས་མཉམ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གཞོད། སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅི་མ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་པའི་སེམས་གང་ཞིག་འོད་གསལ་བར་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཅི་མ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་སློ་བུར་
གྱི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་པ་དུང་དེའི་གོང་
དུ་བཅོམ་ཟིན་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཅོམ་པ་དེ་
ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། འདིར་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། གཏུལ་བྱའི་དོར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མེ་ལམ་བཞིན་དུ་གཏུལ་བྱའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཏེ།
གཏུལ་བྱའི་དོར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤྲུགས་ཅི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་ནི་རྒྱས་པར་ལེ་ཏུ་ལྟ་བར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །འོན་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱ་ཟིན་ནས་སྤང་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་པ་ཅེ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་
པའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཞེས་པ་

ནས། མིང་བ་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པའི་ཞེས་པའི་བར་ཉེ། དེ་ལ་དུ་མ་
ཅི་མ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་ཅེས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱུལ་བ་བརྟན་
བ་རྣམས་རྒྱད་དུ་མ་མ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐྱུ་མའི་དཔེས་སྟོན་ལ། གཞན་
རྣམས་གོ་སློང་། །དེའི་སྲིར་གདུལ་བའི་དོན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སྟོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཟིན་བ་ལྟ་ལོ་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་སྲས་སུ་སྐྱུལ་ཞིང། ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་
ཡང་རྒྱ་བཟང་དུ་སྐྱུལ་བ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་བ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་
བ་ནས་རྒྱ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །

དེ་ནས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་བ་དང་གྲང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་འདི་གཉིས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དག་གིས་རྒྱད་སྟོན་བ་པོ་
དང་གསོལ་བ་དཔེབས་བ་པོར་འབྲེལ་ལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་བ་སྐྱུལ་བ་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་དང་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་འདི་གཉིས་ལོངས་སྟོན་
རྗེ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་དག་གིས་སྟོན་བ་པོ་དང། གསོལ་བ་དཔེབས་བ་པོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་སྲིར་སྲ་མ་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་སྐྱུ་དཔེ་ཡིན་བ་དང། སྲི་མ་རྒྱ་བཟང་སྐྱུ་དཔེ་
ཡིན་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིར། དེ་ལྟར་ཚོད་བ་འཇུག་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །འདིས་
རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་བ་སྐྱུལ་བ་པོ་དང་རྒྱད་སྟོན་བ་པོའི་གང་ཟག་ལོངས་སྐྱུ་མཚན་
དཔེའི་རྣམ་བ་ཅན་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོད་བ་སྐྱུངས་ནས། ད་ནི་རྒྱ་བ་
བཟང་པོས་ཅ་རྒྱད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། ལྷག་ན་དོ་རྗེའི་
ནས། གསོལ་བ་བཏབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །སྟོན་བས་ཅ་རྒྱད་གསུངས་ཚུལ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་བ་ནས། ཡང་དག་པར་བརྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་

རྟོ། །ཅུ་རྒྱུད་དེ་ལས་བསྐྱུས་རྒྱུད་སྐྱུད་པ་པོ་དང་། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེན་ཅིང་འཆད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་པ་ནས། ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཇམ་དབལ་ལྷགས་པས་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྐྱུས་ཤིང་། ཅུ་རྒྱུད་བསྟན་ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་རིགས་མ་སྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། བད་དཀར་གྱིས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ནས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བུཏོ། །ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རི་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་ཅེ་ན། ལུང་བསྟན་གྱི་ཚིག་རྒྱས་པར་བྲངས་ནས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འདིར་བཙོན་སྟོན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་། ལྷག་པས་ཚོས་བསྟན་པའི་ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོས་བཟ་ཟེའི་བྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འཇམ་དབང་གྱི་སྐྱུལ་པ་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་ལ། འདིའི་བཙུན་མོ་སྟོལ་མའི་སྐྱུལ་པ་ལྟ་མོ་ཚེན་མོར་འབྱུང་རོ། །

སྐས་ནི་བད་དཀར་འཛིན་པ་འཛིག་ཉེན་དབང་སྐྱུག་གི་སྐྱུལ་པ་སྟེ། ལྷག་པ་དག་གི་ལྷ་ལྷའི་རིགས་རྒྱས་པ་གྲོ་ཉམ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་མཁས་པ་དོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་པོ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ནི། དོ་རྗེའི་རིགས་དབང་བསྐྱར་བའི་གདུལ་བྱ་མི་རིགས་བཞི་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་རིགས་སུ་རིགས་གཅིག་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་

རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་ལ་རིགས་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱིས། ཚངས་པའི་བུམ་ཟེའི་
 རིགས་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་རིགས་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་རྟེན་
 བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས། དང་སྲོང་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་ན།
 གཞན་ལ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་འཆད་པའི་སྲིར་ན་འདི་ཀུན་མཁུན་མིན་ནོ། ཞེས་
 པའི་ཚོད་པ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བས་དེའི་སྲིད། རྒྱུད་འདིར། རྒྱུད་གཞན་ལས་འདི་
 རྟེན་བདག་གིས་ཐོས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སངས་
 རྒྱལ་སེང་གའི་ཁྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཚོས་བསྟན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། ཚིག་གི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདི་ནས།
 བདག་འདོད་ཅེས་པའི་བར་ན། འོག་ནས་མདོར་བསྡུས་བཞི་བར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་
 དང་། དོན་འབྲུང་བས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །

འོ་ན་སྲིང་པོའི་དོན་བསྡུས་པ་འདི། ཅེས་སྟོས་པ། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དེ་གཞུང་
 ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་གེད་ཅེ་ན། སྲིང་བ་འཛིན་པའི་སྲེབ་སྲོད་གྱིས་བཅེངས་པའི་ཚིགས་
 བཅད་རྟེན་བཞི་བ་སྲུམ་ཅུ་ཞི་ལྷག་པའི་སྲོགས་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་སྟག་གཅིག་གོ། དེ་ལ་སྲིང་
 བ་འཛིན་པའི་སྲེབ་སྲོད་ཞི། སྲེབ་སྲོད་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ལས། མ་ར་སྟོན་དག་སྟོ་
 ར་དག་སྟོ། བདུན་པ་གསུམ་གྱིས་ངལ་བསོ་སྲིང་བ་འཛིན་འབྲུད། གལ་ཉེ་རྟེན་པ་སོ་
 སོ་ལ་མ་ར་སྟོ། ཉན་སྟོ། རང་སྟོ། དེ་བཞིན་དུ་བདུན་པ་གསུམ་གྱི་ངལ་བསོ་བ་དེའི་ཆེ་
 སྲིང་བ་འཛིན་པར་འབྲུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡི་གེ་སྟེ་བ་གསུམ་བསྐྱིགས་པ་
 ལ། མ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྟོད་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་
 བ་གཅིག་བཅུག་པའི་གསུམ་བསྐྱིགས་ལ་ར་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱ་ཞིང་། ཡང་བ་གསུམ་

སྐྱིགས་ལ་ནི། བཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱའོ། །དལ་བསོའི་ཡི་གེ་སྟེ་བ་ལ་ནི། ལྷ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱ་
ལ། དེས་ན་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་ཀྱང་བ་གཅིག་ལ་ཚང་བའི་ཀྱང་བ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བདུན་ཚོན་
གསུམ་གྱི། བདུན་ཚོན་དང་པོའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ། ལྷེ་བ་གསུམ་བསྐྱིགས། དེའི་
རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་བ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ། དེའི་རྗེས་གྱི་ཡི་
གེ་བདུན་བ་དེ་དལ་བསོའི་ཡི་གེ་སྟེ་བ་ཞི་མ་ར་སྟའོ། །

ཡང་བདུན་ཚོན་བར་བའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་ཡང་བ་གསུམ་བསྐྱིགས།
དེའི་རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་ཡང་བ་གསུམ་བསྐྱིགས། དེའི་རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་གཅིག་
པོ་དེ་དལ་བསོ་སྟེ་བ་ཞི་ནན་སྟའོ། །བདུན་ཚོན་ཐ་མའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བ་
གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ། དེའི་རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་སྟེ་བ་
གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ། དེའི་རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་གཅིག་དལ་བསོ་སྟེ་
བ་ཞི་ར་ར་སྟའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་བའི་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་བར་མཚུངས་བའི་ཚིགས་
སུ་བཅད་བ་ལ་སྐྱང་བ་འཛིན་བའི་སྟེ་བ་སྟོར་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེ་སྟེ་ཡང་ནི་རྒྱར་བ་
དག་གི་ཐོག་མ་དང་། །ཚེག་དྲག་ཅན་དང་ཐིག་ལེ་ཅན། །ཚིག་མཐའ་འིང་པོའི་ཡི་གེ་
ནི། །སྟེ་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་སུ་བྲགས། ཞེས་སྐྱ་བ་དག་བ་འདོན་བ་ལྟར་པོ། །དེ་ཉིད་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་དང་ཉིན་མོར་བྱེད་བའི་སྐྱ་སྟེ། བསྐྱའི་འདབ་མ་
རྒྱས་བའི་རྒྱན། ཞེས་བའི་ཀྱང་བ་གཅིག་པོ་འདི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐྱད་ལ་མཚོན་ནས།
ལྷ་སྟེ་ར་བ་འོད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་བ་ལ་རི་མོ་འཕྲོག་པོ་དང་། ཡང་བ་ལ་བྱང་པོ་
དང་། ལྷེ་བ་དལ་གསོ་ལ་འཕྲོག་པོ་ཐིག་ལེ་ཅན་ལོ། །སར་རྩྭ་རྩྭ་ན་ཀུ་ལྷོ། དེ་ན་ཀ་ར་
སྟེ་བྱ་ཤི། བརྒྱ་བརྒྱ་ཡ་ཏུ་ལྷོ། ཅེས་བ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱང་བ་འདི་དང་རྒྱད་གྱི་གཞུང་སྟག་

མ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཡང་སྐྱེལ་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུར་འབྲེལ། །དེ་ནས་བད་དཀར་རིམ་བས་སོ།
ཞེས་པའི་བར་གོ་སློབ། རྒྱ་བཟང་གི་སྡོན་ཏུ་འདས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཅེས་པ་
རྒྱ་བཟང་གི་ཡབ་དེ་ནི་ཁོ་ལོ་བགོགས་དག་ཞེས་པ་བགོགས་མཐར་ཤེད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་
སྟེ་ཕྱག་ལོ་རྗེ་ནི་རྒྱ་བཟང་ཁོང་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གོང་གི་ལྟ་དབང་ཞེས་སོགས་
རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་རིམ་པས། འོག་གི་ས་སྟེང་སོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུལ་པར་རིམ་པས་ཉེ་
གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱུར་རོ། །དེ་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སོགས་ཁོ་ལོའི་སྐྱུལ་པ་བརྒྱ་
དང་། ཁོ་ལོ་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔལ་འཇམ་དབྱངས་དང་
སྐྱུན་རས་གཟིགས་གཉིས་ལས་གཞན་ས་སྟེང་སོགས་སྐྱུར་བ་བཞིའི་སྐྱུལ་པ་
བརྒྱ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེ་དག་རིམ་པ་ཡིས་རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རིགས་ལས་
འབྱུང་བར་འགྲུང་རོ། །

ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ན། རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྲགས་པའི་རིགས་ལྡན་གྱི་
རིགས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རིགས་ལྡན་གཉིས་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་། གཤིན་རྗེ་
མཐར་ཤེད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་བཟང་པོ་རིགས་ལྡན་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྡན་
བཞི་པ་ས་སྟེང་གི་སྐྱུལ་པ་རྣམ་རྒྱལ་པོ། །དེ་ནས་རིགས་ལྡན་ལྔ་བརྒྱགས་ཤེད་ཀྱི་
སྐྱུལ་པ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དང་། རྒྱག་པ་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་སྐྱུལ་པ་ཕྱག་དམར་དང་།
བདུན་པ་ཁེངས་ཤེད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཁྲབ་འཇུག་སྐས་པའོ། །བརྒྱུད་པ་ནམ་སྟེང་གི་སྐྱུལ་
པ་ཉི་མ་གྲགས་དང་། དགུ་པ་བགོགས་དགའི་སྐྱུལ་པ་ལིན་ཏུ་བཟང་དང་། བརྒྱ་པ་
ཕྱག་ལོར་གྱི་སྐྱུལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཉེ། འདི་གཉིས་སུ་བཟང་བ་ནི་ཉི་མ་རིགས་

༡ མ་གྱི། ༤༡བཤེན། མཐམས རྒྱ། ༥༦ནུན། མེམས * མེམས

ལྷན་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་དང་ལགས་ལོ། །བཅུ་གཅིག་པ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་
 གྱི་སྐྱེལ་བ་རྒྱལ་དཀའ་དང་། ས་སྙིང་གི་སྐྱེལ་བ་ཉི་མ་རིགས་ལྷན་བཅུ་གཉིས་པ་དང་།
 བཅུ་གསུམ་པ་སྐྱེལ་བའི་གྱི་སྐྱེལ་བ་སྣ་ཚོ་གས་གསུགས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྐྱིབ་
 སེལ་གྱི་སྐྱེལ་བ་རྒྱ་བའི་འོད་དང་། བཙུ་ལ་ཁེངས་བྱེད་གྱི་སྐྱེལ་བ་མཐའ་ཡས་དང་
 བློ། བཅུ་དྲུག་པ་ནམ་སྙིང་གི་སྐྱེལ་བ་ས་སྐྱོང་དང་། བཅུ་བདུན་པ་བཤེགས་དཔའི་
 སྐྱེལ་བ་དབལ་སྐྱོང་དང་། བཙུ་བརྒྱུད་པ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་བ་སེང་གོ་དང་། བཅུ་དགུ་
 པ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་གྱི་སྐྱེལ་བ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ས་སྙིང་གི་སྐྱེལ་
 བ་སྐྱོབས་པོ་ཆེ་དང་། ཉེར་གཅིག་པ་སྐྱེལ་བའི་གྱི་སྐྱེལ་བ་མ་འགགས་པ་དང་།
 ཉེར་གཉིས་པ་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་སྐྱེལ་བ་མི་ཡི་སེང་གོ་དང་། ཉེར་གསུམ་པ་མཁའ་སྙིང་
 གི་སྐྱེལ་བ་དབང་སྐྱེལ་ཚེན་པོ་དང་། ཉེར་བཞི་པ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་བ་མཐའ་ཡས་
 དང་། ས་སྙིང་གི་སྐྱེལ་བ་རྣམ་རྒྱལ་ཞི་རིགས་ལྷན་ཉེར་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབལ་སྐྱོང་
 སེང་གོ་གཅིག་ཏུ་བཟང་བ་ཞི་རིགས་ལྷན་ཁྲི་བོ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱེལ་བ་བཅུ་
 གསུམ་འོད་བར་བཤད་པ་མི་ཚང་བས་མི་འཐད་ལ། སྐྱེལ་བ་རྣམས་གྱི་བོ་རིམས་དེ་
 ལྷན་འབྲུང་བ་ཡང་། ལོང་དུ་བདག་གི་སྤྱི་ནས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལྷན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མདོར་བསྐྱེལ་གཉིས་པར། རིམ་པ་རི་ལྟ་བུར་
 གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དང་། སའི་ཉིང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་བཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་
 ལ་སོགས་པ་ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་གྱི་བར་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་བཅུ་
 གསུམ་པོ་རྣམས་ལྷན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ལྷན་པོ། །ཞེས་ཚོས་རྗེ་དམ་པ་གསུང་

དོ། །རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྷ་པ་དེ་ནས་སྤར་ཡང་རྣམ་རྒྱལ་དེའི་སྤམ་སྤྱུག་གསལ་པ་རིགས་
ལྡན་དེ་ཉིད་གྲུང་པའི་མཚན་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ལྡན་དག་པོ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱི་མཁས་པ་འངམ་དབྱགས་གྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅ་
མཚོག་མཐའ་ཡས་པ་སྤོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཞེ་སོགས་གོ་སྤྱོད། །ཅ་བའི་རྒྱད་
ལས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤོ་ནས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དོན་བསྟུ་བའི། ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་
ནས་ལུང་བསྟན་ཏོའི་བར་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ལྷ་བཟང་གིས་ཅ་རྒྱད་བསྟན་ཅིང་།

དེའི་ལོ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱུལ་སྤྱུ་བསྤུས་པར་བསྟན་པ་འི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ནས། གཤེགས་སོའི་བར་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་དབང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་
ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་བསྟན་ཏོའི་བར་གོ་སྤྱོད། །དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་
གྲགས་པས་བསྤུས་རྒྱུད་བསྤུས་ཚུལ་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་བོས་པར་གྲུང་ཏོ།
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས། ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་དང་སྲོང་
རྣམས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ངེས་པ་སྟེར་བར་བཞེད་ནས་འཁོར་བུ་བོས་པར་བསྟན་
འོ། །གནས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེར་བར་བཞེད་ནས་བོས་ཞེ་ན། ཀ་ལྷ་པའི་སྲོང་
གི་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིས་འཁོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དཀྱིས་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་དེར་
ཞེས་པའི་བར་དོ། །འདིར་མ་ལ་ཡའི་སྤྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་དབུས་ན། ལྷ་བཟང་གིས་
མཛད་པའི་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིས་འཁོར་སྤོ་བསྤང་ཡོད་པ་
དེའི་ནང་ལ། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ། ལྷའི་ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་ལ་ལྷ་བཞི་བརྒྱ་
དང་། ལྷའི་ཚད་ཅ་ཐེག་ནས་ཤར་གྱི་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་ཚུན་ཚོད་ལ་ལྷ་བཞི་བརྒྱ། དེ་

མཚམས་སུ་འོང་དགོས་ཏེ། གྲི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འོང་བར། ཉུ་བབས་ཀྱི་ཚེ་མོ་ཟད་
 མཚམས་ནས་འོང་ན། བསྐྱར་བ་ལ་འདྲ། ཉུ་བབས་ས་ལ་བསྐྱལ་ན་ཚེ་མོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་
 འོང་བའི་མཚམས་ནས་འོང་དགོས་པས། མ་ལ་ཡའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩ་ཐིག་ནས་
 རྡོ་རྗེ་སྤེང་བའི་བར་ལ་ཁྱུ་སྤེད་དང་ལྷ་བརྒྱ་བའི་སྤྱིར་འདིར་ཁྱུ་བཞི་བརྒྱ་རེར་གསུངས་
 བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཉུ་བབས་དང་ཐིག་སྐྱེད་ཀྱི་ཚད་འདི་ལྟར་བྱས་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲི་བྱ་ལ་འདྲ། ཚངས་ཐིག་ཡང་ན་རྒྱུ་ཐིག་ཐོག་མ་དང་སྤད་
 མཚམས་དང་ཡང་ན་རྒྱུ་ཐིག་འགའ་ཞིག་འདས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེར་མི་
 འགྲོ་བར་སྐབས་སུ་འདོག་ན། ཚངས་ཐིག་ཟད་མཚམས་རང་ནས་རྒྱུ་ཐིག་འོང་
 དགོས་ཀྱི། ཚངས་ཐིག་དང་རྒྱུ་ཐིག་མ་སྤད་པའི་བར་སྐབས་སུ་ཐིག་གང་གིས་ཀྱང་
 མ་ཞོན་པའི་ས་སྟོང་སྟོ་ཚད་གཅིག་འོང་དོན་མེད་ལ། ཐིག་སྐྱེད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པ་
 ཡིན་པས་ཉུ་བབས་ཀྱི་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་སྐྱོ་བ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱུ་ཀ་རས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་གི་བཤའ་པའི་
 སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཐིག་ནང་མ་ཉུ་བབས་ཀྱི་སྐྱོ་ཚད་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་
 བར་བཤའ་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །དབང་ལེའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཐིག་ཉུ་བབས་ཀྱི་ཚེ་མོ་ཟད་
 མཚམས་ནས་བསྐྱོར་ཞིང་། དེ་ལྟར། འདིར་མ་ལ་ཡའི་ཚལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 ཚད་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་འགལ་སྟོང་དུ། བསྐྱར་བ་དང་གྲི་བྱའི་ཁྱེད་པར་
 ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར། ཉུ་བབས་
 བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གིས་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱུ་པོ་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་

སའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཅུ་རྒྱུད་དང་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུང་བར་ཡིན་ལོ། ཞེས་བཤང་
མི་འཐད་དེ། འོག་ཏུ་དབང་ལེར་ཡང་། ཅུ་རྒྱུད་བྲངས་ནས་དེའི་ལུགས་བཞེན་དུ་ཐིག་
གདབ་ཚུལ་བྱས་ཤིང་། བསྐྱུས་རྒྱུད་དུ་འང་ཐིག་སྐྱུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་བར་བཤད་
བས་སོ། །

འོ་ན་དབང་ལེར། འདིར་སྐྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་གྱི་མཐར་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་སེར་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ལམ་
ཞེན། དེ་ལ་ཉར་མི་ནི། བྱམ་གདན་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་བ་དེ་ནི་རྟ་བབས་གྱི་ཉོག་ཡིན་
བས། དེ་གཉིས་རྟ་བབས་གྱི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རྟ་བབས་གྱི་སྐྱམ་བུ་
དངོས་མ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་གྱི་སྐྱམ་བུ་དངོས་གྱི་མཐའ་དང་། རྟ་བབས་བང་རིམ་
གསུམ་སའི་མཐའ་ལས། སྤྱིར་སའི་ཁོར་ལུག་གི་སྤྱི་ཐིག་ད་དུང་འགོ་དགོས་བས་
དེའི་སྤྱིར། རྟ་བབས་གྱི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་གྱི། རྟ་བབས་ཟད་
མཚམས་ནས་སའི་ནང་ཐིག་བསྐྱོར་བའི་དོན་མིན་ལ། བྱི་བུ་ལ་རྟ་བབས་གྱི་ཉར་མི་
ལས་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དང་། བྱམ་བ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ཚུའི་ཁོར་ལུག་གི་སྟེང་དུ་འོང་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཆ་སྐྱོན་དྲུག་ལ་སྐྱོ་ཚད་ཡིན་བས། རྩོ་རྩེ་སྟེང་བ། བྱམ་བའི་ཅེ་མོས་ཚུའི་ཁོར་
ལུག་གི་སྤྱིར་བར་དུ་ལོན་བར་བཤད་བ་ཡིན་ལོ། །རྟ་བབས་སྐྱོ་ཚད་གསུམ་དུ་བཤད་
བ་ནི་རྟ་བབས་འཁོར་དང་བཅས་སའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་
དང་འགལ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་
ངེས་བ་བྱིན་བ་དང་། ངེས་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱིན་བ་དང་། ངེས་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་རིགས་གྱི་
ཚོས་ལུགས་དང་འགལ་བར་མཐོང་བས་བརྒྱལ་ཞིང་དང་དུ་མ་སྐྱངས་བ་དང་། དེ་ལ་

རྒྱལ་པོས་བཀའི་ཚད་ལས་གྲིས་ཚར་བཅད་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྲར་ཡང་དད་པར་གྱུར་
བ་ན་རྗེས་སུ་བརྒྱུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བར་སྐོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པས་
གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་སོགས་དང་བཅས་པའི་མཚུལ་སོགས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་དབང་
བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཞིང་། རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་
རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བར་ནི། དཔོའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་ཏུ་
གསོལ་ཞེས་སོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་སྐོང་འཛིན་གྱི་སྡེ་བ་སྦྱོར་
གྲིས་བསྐྱུས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས།
མཛོད་ཅེས་པའི་བར་དོ། །དེ་ལང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་བཟང་པོ་སྐྱབ་བ་དེ་དག་རྣམས་གྱི་
སྐྱབ་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་སྦྲང་བའི་སྦྲད་ཏུ་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ། སིར་ཞེས་པ་ལ་སྤྱིར་ཞེས་པའམ། ལ་མ་ཅེས་པ་ལ་
ངོ་མ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སི་གི་ཏ་ལ་གཞན་རྒྱུར་ཚགས་གི་སྦྱང་དང་། རྒྱུར་སེལ་གྱིས་ནི་འོག་
ཏུ་འབྲེན་ཏེ། ཞེས་པར་འབྲེན་ནོ། ཞེས་རྗོགས་ཚིག་འཛོལ་བས། ར་ཡ་ཏེ། ཞེས་འཛོལ་
བ་ལ། བེ་ཏི་ཞེས་ལྟག་མ་ཅན་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྡེ་བ་
སྦྱོར་གྱི་ངལ་བསོ་བའི་གཙོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་
ཏུ་སྐྱབ་བཟང་ཞེས་པ་ལ། སུ་ཅན་རྣམས་ཞེས་དང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་ཐོབ་པ་ལ། སུ་ཅན་ཞེས་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱུ་མ་སྦྱིན་ཏེ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མ་ལ་ཨའྲུ་ཞེས་ཐོབ་པ་
ལ། ཨའྲུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ན། ཨི་བྱིས་པ་ལྟ་བུར། ཁ་ཅིག་ཏུ་དབྱངས་བཞག་
པར་འོས་པ་བྱིས་པ་དང་། ཚ་ནི་རྒྱང་དག་འེས་པར་འཛོམས་ཞེས་པའི་འཛོམས་པ་

ལ། ལྷོ་རྩ་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ། ཉམ་ཉམ་ཞེས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་བཞག་པར་འོས་
 པ་ལྟེས་པ་དང་། ཚིག་ས་བཅད་ཁ་ཅིག་ཏུ་སའི་མིང་། མ་རྩེ་ཞེས་རིང་པོ་འཛོལ་པ་ལ།
 མ་ཉི་ཞེས་སྤང་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་རིང་པོར་བྱས་པ་དང་།
 ས་ལས་འི། རྩ་ལས་གཞུགས། ཞེས་ཐོབ་པ་ལ། ས་ལ་འི། རྩ་ལ་གཞུགས་ཞེས་སྤྱར་
 པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྩམ་དེ་ལྟ་བུ་སའི་དོན་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ལ་རྩམ་དེ་
 བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཚིག་སྤྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སྤྱི་
 མ་རྩམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། འབྲུལ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཞེས་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་རྩམ་དེ་བཞི་པ་རབ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་དོན་ལ་རྩམ་དེ་བྲུག་པ་འབྲེལ་
 པའི་ཚིག་སྤྱར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་ས་ལ།
 བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚིག་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ཅན་ལ་
 གཞན་ཀྱི་ཚིག་ཅན་སྤྱར་བ། དཔེར་ན་འཆེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གང་གིས་འཆེད་པ་
 དེས་པར་སྤྱན་མོང་དུ་སྟོན་ན། འཆེད་པའི་ཕྱིར་ས་ལ་ཅ་ལ་ཉི་སྤྱར་ནས་སྟོན་ལ།
 གཞན་གྱིས་འཆེད་པ་ཞིག་སྟོན་ན་སི་སྤྱར་ནས། པ་ཅ་སི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་འཆེད་པ་ཞིག་སྟོན་ན་ཨང་མ་ཞིའི་ཚིག་ཨེ་སྤྱར་ནས། པ་ཅེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 འཛོལ་པ་ལ། རང་གིས་འཆེད་པ་ལ་པ་ཅ་སི། གཞན་གྱིས་འཆེད་པ་ལ་བཙོ་ཞེས་
 སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཁ་ཅིག་ཏུ་གཅིག་གི་ཚིག་ལ་མང་པོའི་ཚིག་སྤྱར་བ་བཙུན་པོ་གཅིག་ལ་
 བཙུན་པོ་རྩམས་ཞེས་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། མང་པོའི་ཚིག་ལ་གཅིག་གི་ཚིག་ཤིང་གི་
 ཚིག་ས་པ་ལ་ཤིང་ཞེས་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་པོའི་

ཉགས་ལ་མ་མེད་གི་ཉགས་དང་། མ་མེད་གི་ཉགས་ལ་མེད་ཉགས་སུ་སྐྱར་བ། དཔེར་
 བ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ལ། རོ་སྟོན་ན། ཉགས་ཨེ་སྐྱར་ནས་སུ། ཞེས་པ་དང་། མོ་
 སྟོན་ན། ཨེ་སྐྱར་ནས་སུ་ཅེས་དང་། མ་མེད་སྟོན་ན་ཉགས་ཨེ་སྐྱར་ནས་སུ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ། རོ་སྟོན་པ་ལས་སུ། མ་མེད་སྟོན་པ་ལ་སུ་ཞེས་སྐྱར་བ་ཉ་བུ་
 དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་ལ་སོ་ལས་བྱུང་བས་ཡིག་ཏུ་བྲས་པ་ཤི་
 ར་ལ་སར་ཞེས་པ་ཉ་བུ་དང་། ཡང་དེ་ལས་སྐྱེ་བོ་ལས་བྱུང་བ་ས་ཉ་པ་ཉ་པར་བྲས་
 པ་ཉ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོ་དང་རྟོག་ལས་བྱུང་བར་བྲས་པ་
 ཉ་པར་ལ་སར་བྲས་པ་དང་། ཤི་པར་ཞེས་བྲས་པ་ཉ་བུ་ལོ། ཁ་ཅིག་ཏུ་སོ་ལས་བྱུང་
 བ། ས་ལ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་ཏུ་བྲས་ནས་སི་རྩ་ར་ལ་ཤི་རྩ་ར་ཞེས་སྐྱར་བ་ཉ་
 བུ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བོ་ལས་བྱུང་བར་བྲས་པ། ས་ཉ་ར་ཉ་པར་བྲས་པ་ཉ་བུ་སྟེ། ཐ་
 ལྷན་གྱི་གཙུག་ལག་དང་མི་མ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉ་བུ་གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའི་མན་ངག་
 གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། དཔེ་བརྗོད་པ་འདི་དག་ཚོས་རྗེ་དམ་པའི་
 བཞེད་པ་ཉིད་བྱིས་པ་སྟེ་བཞག་པར་བྱ་བ་ལག་ལེན་ཞིག་སྤང་དོ། །བསྐྱུས་རྒྱུད་ལྟར་ཅ་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བཤམ་པ་ཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཉགས་པར་བྱའོ།
 ཞེས་པའི་བར་དོ། དེ་སྤྱིར་བཏགས་པ་མཁུན་པོས་ཀྱང་། ལྷ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་ཞེན་
 པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། ལྷ་བྱུང་ཆག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་
 བཅས་པ་ཞི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །

མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྐྱབ་པ་ཞི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤམ་པའོ། །།

༼ མདོར་བསྐྱུས་བཞི་པ་བཤད་པ། ༽

ད་ནི་མདོར་བསྐྱུས་པ་བཞི་པ་བཤད་པར་གྲུའོ། །དེ་ལ་སྐར་བཤད་པའི་
 མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེའི་
 རྗེས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་མདོར་བསྐྱུས་བཞི་པ་འདིས། རྒྱུད་
 ཀྱི་སྐྱེང་གཞིའི་དོགས་གཅོད་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང་། མདོར་
 བསྐྱུས་ལྟ་བུས་སྐྱེང་གཞིའི་ཚིག་དོན་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དོ་རྗེའི་ནལ་
 འགྲུལ་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་འཆད་ལ། མདོར་བསྐྱུས་དྲུག་པས། རྒྱུད་ལྷ་བ་པོས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉིད་འཆད་པས། མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱུད་ལེ་ལུ་ལྟའི་
 ལྷན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལེ་ལུ་སོ་སོའི་དོན་སྟོན་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ད་ནི། ཞེས་པ་
 བས། རྒྱས་པར་གྲུ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར། མདོར་བསྐྱུས་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པར་དམ་
 བཅའོ། །འདིར་ཞེས་པ་ནས། ཉོན་ཅིག་ཅེས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བསྐྱུས་རྒྱུད་
 ལྷན་པ་པོ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ལྟོན་གྱིས་རྒྱུད་སྟོན་བར། ལྷ་བ་པོ་ལ་སྐབས་སུ་
 ཞིང་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ་འཆད་དེ། དེ་ལ་བཞུགས་པ།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གནས་དང་། ལྷག་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རོ་བོ་དང་། ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ། ཞེས་པས་ལྷ་བ་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པས། ཞེས་པས་
 མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་སྟོན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་བཤད་ལ། བསྟན་པར་གྲུའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་ལྷས་པ་ལ་ལེགས་སོ་གནང་ཞིང་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་
 ཉོན་ཅིག་ཅེས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལེགས་པར་ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་

ནས་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེང་གཞིའི་ཚིག་གིས་མཚམས་
སྐྱར་བཤོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ནི་བཤད་བར་བྱ་བ་སྐྱེང་གཞིའི་ཚིག་དགོང་
བཤོ། །དེ་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིར། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་ཅེས་
པའི་བར་གྱིས། སྐྱེང་གཞིའི་བསྐྱེད་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་པ་ལྷ་མཚོག་རྣམས་གྱིས་
བཏུད་ལ་ཞེས་པ་ནི། པ་མར་ལ་བྲངས་ནས་བཏུད་པ་ལ། ཞེས་སྐྱར་རྒྱུད་ཡིན་པས་
ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ། ཞེས་གོང་དུ་བྲངས་ནས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ནི་གོ་སློའོ། །མདོར་བསྐྱེད་བཞི་བ་སོགས་གསུམ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་
ལེ་ཏུ་ལྷ་ཀའི་སྐྱེད་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞུང་ལེ་ཏུ་དང་པོ་དང་ཚན་གཅིག་ཏུ་
བཞུགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། མདོར་བསྐྱེད་འདི་དག་གི་གནས་པ་རྣམས་ལེ་ཏུ་དང་
པོར་གནས་པར་བགྲངས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེང་གཞིའི་ཚིག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདིར། བརྗོད་པར་འོས་པའི་ཚིག་ཨེ་མི་མ་སློས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་
བ་དང་། དངོས་སུ་སློས་པ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷ་བརྗོད་པའི་ཚིག་
ལ་སློས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་
བསྟན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་པ་ནི། དེས་
པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་། རྒྱུད་པ་
པོ་གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེས་ན་ཁྲུབ་འཇུག་དང་ཞེས་པ་ནས།
དེ་ལ་གཞན་དོན་ཅི་ཞིག་ཉི་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ནི། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་བཤོ། །དེ་ལ་ཚོད་པ་དང་པོ་སྤང་བ་ལ་ཚོད་པ་དགོང་བ་ནི།
རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི།

རྒྱུད་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་བརྟུན་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ། བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཨེ་མི་གྱི་ཚིག་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་པས་ཏེ། བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཨེ་མི་གྱི་ཚིག་མེད་པར་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི་དོ་རྗེ་བཅུན་མོའི་རྣ་ག་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་པ་རྣ་བུ་ལ་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཚོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །དེའི་ལན་ལ། ཨེ་མི་ཅེས་པ་རྣ་བུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་དེས་བཟུང་དུ་སློམ་མི་དགོས་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་། སློམ་དགོས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་སློམ་མི་དགོས་པའི་སྐབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་གྱིས་བརྟུན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་ཡང་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཤིང་རྒྱུད་ལུ་བ་པོ་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཨེ་མི་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་ཨེ་མི་གྱི་དེས་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་ལས་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱི་སློན་ལ་ཉོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་གྱིས་རྒྱུད་གྱི་དོན་བརྟུན་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་བསྟན་པའི་ཨེ་མི་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འདིའི་སྐྱེད་གཞིའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་རི་རྣམ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་སྲིད་ཚིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་བརྟུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བརྟུས་པའི་དོན་བརྟུས་རིག་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་སྲིད་ལན་བརྗོད་པ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ། དེ་

བཞེན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་རྒྱད་ཡིན་ན། ཨེ་ཨི་ཞེས་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་
ཚིག་ཁོ་ནས་བཞུགས་པའི་གནས་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བུའོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མ་ཐུན་པར་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་པས་
ཚོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་
སྐད་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
རོ་དང་ཅེས་པ་ནི་འདི་གཉིས་གང་རུང་ངེས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པའི་
རྟོགས་རྣམ་གྲངས་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི། འདིར་གལ་ཏེ་
ཅེས་པ་ནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་སྤྱད་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུས་དུ་མར་གདུལ་བྱ་འེགས་ཐ་དད་དུ་མ་ལ་བསྟན་མི་བྱས་པར་ཐལ།
ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནས་སྟོན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱད་པ་པོས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རང་
རང་གི་སྐད་དང་མ་ཐུན་པར་བསྟན་མི་བྱས་པར་ཐལ། སྐད་ཉི་ཆེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་
སྐད་ཁོ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་གསུང་ཉི་ཆེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་
ངེས་ནས་རང་རང་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོས་མི་སྟོན་ན། སྤྱི་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
བས། ཅིག་ཅར་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྦྱ་དང་གསུང་གི་
རྣམ་པས་དོན་མཛད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྤྱད་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །གསུམ་པ་ལེགས་སྦྱར་ཁོ་ནས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་

བཤད་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཅེས་པའི་བར་ཉེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་གསུང་ལེགས་སྐྱར་ཁོ་ནར་ངེས་ན། སྐྱེ་ཡང་སྣའི་གཟུགས་གཅིག་འུར་ངེས་དགོས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྣའི་སྐྱེ་གཟུགས་གཅིག་འུར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལོ་སངས་རྒྱས་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ལྷ་བ་ལོ་དགེ་འདུན་རྣམས་རྣམས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དེའི་དོན་བསྐྱེ་བའོ། །

དེ་ལྟར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་གཤུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་དོན་གཅིག་ཉིད་སྐད་རིགས་སོ་སོས་བསྟན་པ་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ནས་ཚོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་གསུམ་པའི་བར་ཉེ། སྐད་རིགས་གསུམ་པ་དེའི་དོན་ནི་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན། འདི་ལྟར་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་ཉེན་མཁྱེན་པ་སློབ་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་སྐད་དང་པོ་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐད་གཞན་གཉིས་ད་ལྟ་བུར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་མའི་འགྲོས་ཀྱིས་དོན་འདིར་གསལ་ལོ་ཞེས་སློབ་པ་སྐྱ་མ་དག་གསུང་པོ། །དེ་ལྟར་ན་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་བར་ནི་དཔེ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་བཞི་བ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་ཡང་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མེ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྐད་པར་བྱེད་པ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། མན་དག་ལས་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་

བ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་རྣམ་འབྱོར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་ཉེ།
དགེ་འདུན་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཉོ། །

དེ་ནས་ལྷ་བ་ཨེ་ཨི་གྲིས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་བ་ནི།
བཙེན་ལྷན་འདས་ཞེས་བ་ནས་ཚོས་སྟོན་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་པའི་བར་
གྲིས། བཙེན་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ནི་ཁྲབ་འཇུག་དང་ཚངས་བ་ལ་
སོགས་བ་བཞིན་དུ་ལྷའི་གཟུགས་ཉི་ཚེ་བའི་སྐྱེད་དང་། ལེགས་སྐྱར་གྱི་གསུང་ཉི་ཚེ་
བར་དེས་བ་མ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་བ་དང་གསུང་སྐྱ་
ཚོགས་བས་ཚོས་སྟོན་ཅིང་། སྐྱད་པར་བྱེད་བ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱད་བ་ཡིན་པས་
བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་བ་ན་ཡང་། ཨེ་ཨི་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར། མིང་སྐྱ་ཚོགས་
བས་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱའོ་འོ་ན་ཨེ་ཨི་གྲིས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མིང་སྐྱ་
ཚོགས་བ་རྗེ་ལྷ་བུས་བསྟན་ཞེ་ན། ལྷགས་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ། ཞེས་བ་ནས། མྱིན་པར་
བྱ་བའི་སྐད་དུ་འོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་གཅིག་མིང་དུ་མས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་
སྟོན་དུ་སྟོས་ཉེ། དེའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཨེའི་མཚོན་དོན་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་
པའི་སྟོང་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཨི་ཡིག་གིས་མཚོན་དོན་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། གཉིས་ཀའི་མཚོན་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
རྣམ་འབྱོར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་བཅས་བ་འཆད་
དོ། །འདིར་གསང་བ་གཉིས་སྟོས་པའི་སྐྱ་མའི་སྐད་དོད་ལ་ར་ཏ་སུ་ཕྱི་མའི་སྐད་དོད་
མ་གྱུ་ཟུ། ཞེས་བ་ཡོད་པས་སྐྱ་མ་གསང་ཆེན། ཕྱི་མ་གསང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱུག་བ་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཨེ་ཨི་གྱི་སྐྱས་

བསྟན་པའི་ངེས་དོན་བཤད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པར་ལྷའི་སྐད་
གྱིས་ཚོས་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་
བཞུགས་པའི་གནས་བསྟན་པ་ནི། ཨེ་ཨོ་ཅེས་སོགས་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་གྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེད་གཞིའི་
ཐོག་མར་ཨེ་ཨོ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་དེ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་
པས་ཀྱང་སྐྱ་ངེས་གསུངས་ཤིང་། སྐད་པ་པོས་ཀྱང་སྐྱ་ངེས་ཐོས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་སོགས་སོ། །

འོ་ན་ཨེ་ཨོ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་སྐྱབ་པ་ནི་ལྟར་བྱས་ནས་ངེས་པའི་
དོན་གང་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདིའི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་
ངེས་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར། ཞེས་པ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་ངེས་པ་
སྟོན་པའི་ཚིག་གོ། །ཨ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས། ལྷ་བའོ་ཅེས་པའི་བར་ནི། དང་པོར་ཨ་དེ་
ནས་རྣམ་བཅད་ཚེག་དྲག་དེ་ནས་ཡང་ཨ། དེ་ནས་རྗེས་སུ་ངོ་ཐིག་ལེ་དགོད་པར་
བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཨ་ལྷ་ཚེས་པ་ལྷ་བའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ །ཨ་ཡིག་རྣམ་མཁའི་
ཁམས་དང་། གསང་བའི་བསྐྱེད་ཅེས་པ། རྣམ་མཁའི་ཕྱི་བསྐྱེད་དང་། ཨ་ཡིག་གཞན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཨེ་ཨོ་གྱི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་
ལ། དེས་སྐྱབ་པའི་ཨེ་ཨོ་གྱི་ཡི་གེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་
དབྱེ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབས་ཟིན་ནས་ཀྱང་ཨེ་ཨོ་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ན། ཨ་ཡིག་ལས་པ་པོ་ལ་གྱི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ལྷ་
ཡིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འགྲུང་བ་ལྟར། ཉི་མ་དང་རྒྱལ་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་

ཆོག་དག་ནི། བས་མཁའའི་ཁམས་མཚོན་གྱིད་ཨ་ཡིག་སྐྱ་མ་དང་། སྐྱ་གཅན་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མཚོན་གྱིད་ཨ་ཡིག་སྤྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུད་པའི་དབང་
 གིས་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་ཆོག་དག་སྤྱིས་བས་ལྷ་
 འདིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉི་མ་དང་རྩལ་མཚོན་གྱིད་དེ་ཉིད་ལྷ་ཉིད་དུ་
 བསྐྱར་བར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བསམ་ལྷ་ཡིག་དེ་ཉིད། དེའི་
 གོང་གི་ཨས་མཐོང་བས་ཨོ་ཡིག་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ལྷ་ཨ་ལས་ཨོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་སྤྱི་མའོ་ལས་བཤད་པས་སོ་སྣམ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིར་ལྷ་ཡིག་དེའི་གོང་གི་ཨས་མཐོང་བས་ལུགས་འདིར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེར་
 བྱས་པའི་ཨོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་མེད་དོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན། ལྷ་ཡིག་གི་གོང་གི་ཨ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྣོང་བ་
 ཉིད་མཚོན་གྱིད་ཀྱི་ཨོ་ཡིག་སྐྱབ་པའི་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཨོ་ཡིག་དུ་བསྐྱར་
 བ་ཨོ་བསྐྱབ་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་འོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཅེས་བཞི། འོག་
 བས་འགྱུར་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོ་ཨོ་སོགས་སྐྱང་དུ་དང་། འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་
 ཨོ་ཨོ་རིང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་མེད། ཀུན་རྫོབ་དུ་
 ཡོན་ཏན་ཡོད། ཅེས་བཤད་ན་ནོར་བའོ། །འོན་ལྷ་ཡིག་དེ་གང་དུ་བསྐྱར་ཞེ་ན། དེ་
 ཉིད་སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱི་མའོ་ལས།
 ཨོ་ཀའི་ཨ་ཅ་ལ་ཡ་ཧའོ། ཞེས་བ་ལྟར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ཨོ་རི་ལྷ་ཕི་
 ཀ། ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བསྐྱས་ནས་ཨོ་ཀའི་ཡི་གེ་བྱ་ལ། ཨ་ལྷཱི་རི་ལྷ་ཕི་ཨོ་
 ཨོ་ཨོ་ཅོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མཐའ་བསྐྱས་ནས། ཨ་ཅའི་ཡི་གེ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱ་ཞིང་།

ཡ་ར་ལ་མ་ཉ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་ཡ་ཉ་འེ་ཡི་གོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཨ་ཙ་ཉ་ཞེས་པ་
 མཐའི་ཡི་གོ་གསུམ་མ་གཏོགས། གཞན་ཨི་ཀའི་ཡི་གོ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རང་གི་
 པ་རོལ་ཡི་གོ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་ཨ་ཙའི་ཡི་གོ་དགུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་
 རུང་བ། ཨིས་ཨི་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་པར། རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་ཞིག་མཐོང་
 བ་ཨི་ཀའི་ཡི་གོ་དེ་འགྲུར་ནས་འགྲོ་འོ། །གང་དུ་ན་ཡ་ཉ་འེ་ཡི་གོ་བཞི་པོ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཨི་ཡིས་རང་གི་པ་རོལ་ཏུ་རང་དང་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་ཨ་ཙའི་ཡི་གོ་ཞིག་མཐོང་ན། ཨི་དེ་ཡ་ཉ་འེ་ཡི་གོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡ་
 རུ་འགྲུར་འགྲོ་ལ། དེ་བཞིན་དུ། རི་ར་དང་། ལྷ་མ་དང་། ལི་ལ་རུ་འགྲུར་རོ། །དེའི་
 སྤྱིར་འདི་ཡང་། ལྷ་ཡིས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཨ་ཙའི་ཡི་གོ་རང་གི་འོག་གི་
 ཨ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ལྷ་དེ་མ་རུ་འགྲུར་རོ། །

དེ་ཡང་སྐྱ་པ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་དབྱངས་མེད་པའི་སློབ་མེད་ནི། རང་གི་
 འགམ་ན་གནས་པའི་དབྱངས་ཡིག་དང་སྐྱར་ཞིང་། དབྱངས་ཡིག་དེ་དེ་ལ་བརྟུག་
 བས་སློབ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་མ་སློབ་མེད་དེ་ཉིད་སྤྱི་མའི་ཨ་ཡིག་
 སྐྱ་གཅན་དང་། ལྷ་པར་ཤེས་པ་མཚོན་བྱེད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡང་དག་པར་སྐྱར་
 ཞིང་། ཨ་དེ་མ་ལ་བརྟུག་པས། སྐྱར་གྱི་མ་དེ་སློབ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་མཐའི་
 རྗེས་སྐྱར་རོ་རྒྱ་བ་དང་ལུ་བ་མཚོན་བྱེད་དེ་ཡང་དག་པར་སྐྱར་ཉེ་དེའི་སྤྱིར་མི་ག་
 ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོར་བཀོད་པའི་ཨ་ཡིག་ནས་མཁའི་ཁམས་དང་གསང་བའི་
 པ་རྣམ་མཚོན་བྱེད་དེ་ནི་ཨི་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་ཉེ། ལྷ་དབྱེ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཆོག་དེ་ལ་སྤྱི་ན་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་།

ཨེ་ནི་རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །བདུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལའང་གཅིག་ཚིག་གཉིས་ཚིག་ཁང་ཚིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་གཅིག་གི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཨེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། གཅིག་ཚིག་དེ་ཉིད་བཞོན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ཞུགས་པའི་ཨེ་དེ་རྣམ་དུ་བཞོན། ང་དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཅམ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཏེ། ཨེ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཨ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །བཞུག་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཨ་ཡིག་པ་རོལ་གྱི་ཨེ་ཡིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོན་ཉན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡོན་ཉན་གྱི་ཡི་གེ་ཨེར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། ཨེ་ཡིག་དང་ཨ་དེ་གཉིས་སྐྱར་བས་ཨེ་ཡིག་གོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཨེ་མི་གྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། ཨེས་རྟེན་དང་། མི་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དག་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཨེ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ལ་དེའི་དོན་ནི། ཨེ་ཡིག་ལ་མི་ཡིག་བརྟེན་པ་དེས། ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཉི་མུ་གཅན་གཉིས་^༡བརྟེན་པ་དང་། བདུན་པའི་གསང་བའི་བསྐྱར་བྱ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དང་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་ལ། བམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་གནས་པ་དང་། གཞན་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་བུ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གནས་པ་དང་། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོན་བྲལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ། དམིགས་པའི་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡི་གེས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་དེ་དག་ཅ་རྒྱུད་

^༡ མ་གྱི། ༤༧བཟན། གཉིས རྟ། ༤༦བཟན། གཉིས * གཉིས

ཀྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་འདིས་ནས། གསུངས་སོའི་བར་དོ། །འདུས་བར་ཨེ་མི་གྱི་སྐྱས་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད། གཞན་དུ་སྐྱད་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའི་མཚོན་པའི་དཔེ་ནི།
དངོས་སོ་གང་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་ཉོའི་བར་དོ། །འདུན་པ་དོན་དེ་ཉིད་ལྷ་མའི་མཉམ་པ་
ལས་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཨེ་མི་གྱི་དེས་
དོན་སོགས་དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་དུ་དགོངས་པའི་སྐྱད་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་
གསུངས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་ན། འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་
གསུངས་པ། དགོངས་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་འབགས་ལུགས་
པའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དག། དོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་བ་གཉིས། སྐྱ་མཐའ་ལ་བརྟེན་བ་
གཉིས། སྐྱ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྫོང་
བྱེད་མཐའ་དུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱི་གསུང་
འདིའི་ལྷིང་རྒྱུད་རྣམས་དོན་རྟོན་པ་ལ་མིང་གཅིག་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་དུག་
གི་དངོས་འདི་ནི་སྐོན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྐྱགས་གྱི་སྐབས་སུ་
དེས་པའི་དོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།
སྐྱགས་གྱི་ཞེས་པ་ནས་མཐུས་འགྱུར་འོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ་
སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱ་མས་བཞད་པ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་ལུང་རིགས་གྱིས་རི་ལྟ་བུར་དེས་པ་
ན་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སྟོན་པའི་སྐྱ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསྐོ་མས་པས་སྐྱོང་བ་

སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་དེ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་
 པས་སྤོང་བ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་གསུམ་
 དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོབ་མས་ལས་བསྐྱོམས་ཀྱང་རྒྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཐོབ་སྲིད་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དམན་པས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་
 ཐོབ་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱུར་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་མ་
 འབྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། འདིར་རྒྱ་དང་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ། ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་ཏེ། བདེ་མཚོག་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷང་བྲངས་པ། བསམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟེན། །གལ་ཏེ་རྟགས་ནི་མ་
 རྒྱུང་ན། །དེ་ཆེ་ངའི་རྩུབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་འཚང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱུར་
 བ་གད་ཐིན་པས་ཤེས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་དོན་བསྐྱེས་པ་འཚང་
 པ་ནི། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟ་
 ལུ་ཞེ་ན། རིགས་གསུམ་དང་། རིགས་བཞི་དང་། རིགས་ལྔ་དང་། རིགས་དྲུག་ལ་
 སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ལྟ་ཞལ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་
 པ་ནི། འདིར་རིགས་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། ཞེས་པའི་བར་
 དོ། །དེ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྷང་དང་སྐྱུར་བ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་སོགས་
 པའི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྷང་བྲངས་པ་དག་ལ། ཉི་མ་དབལ་གྱིས་
 བ་གད་པ་ལྟར་བྱས་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་བྲངས་པའི་སྐྱབས་དོན་

དང་མི་འགྲིག་པ་འགའ་རེ་སྣང་བ། དབྱུང་པའི་གཞིར་འདུག་པས་འདིར་འདི་དག་གི་
བཤའ་པ་མ་གྲིས་ལ། ལོགས་སུ་དབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་
རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ནས་འཁོར་ལོའོ། ཅེས་པའི་བར་
ནི་རྣམ་འགྲུབ་བཞི་སྟེ་སྣང་བཤའ་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཕུང་སོ་ལྔ་དང་ཁམས་ལྔ་དག་པའི་རིགས་ལྔ་ཡང་འདིའི་བརྗོད་བྱར་
ཡོད་པ་བསྟན་པ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཕུང་དང་སྦྱར་བའོ། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱིའི་དོན་བསྟུ་པ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་
བའོ། འདིར་འདུས་པ་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་
ཡང་སྟོགས་འདི་དག་ལས་ཨེ་མི་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་ནང་ནས་མི་དྭ་ཡ་མེ་པའི་
ཡི་གེ་སོ་བདུན་ལས་མི་འབྱུང་ལ། འདུས་པའི་སྐྱེང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལ་ནི་བཞི་བཅུ་ཡོད་
ཅིང་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་མཁན་སོས་བཞི་བཅུར་བཤའ་བ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་བདུན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་
བྱ་སྟེ། བཤའ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྐྱེང་བ་ལས་ཡི་གེ་རེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་
གསུངས་པའི་སྒྲོ་ཀ་བཞི་བཅུས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུར་བྲས་ནས་བསྟོན་དུ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་བདུན་དུ་བཤའ་བའོ། མི་དྭ་ཡའི་དོན་སྦྱང་པོ་ཉིད་
དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལྟ་སོ་དུག་དང་། དེ་དག་གི་ཁྲབ་བདག་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྦྱུ་དང་སོ་བདུན་ལ་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་སོ་བདུན་དུ་
བསྟུ་ཏེ་གསུངས་སོ། །འདིར་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་

སོགས་པའི་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐྱད་གྲིས་ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་ནི། ཉ་ཅང་བསྐྱར་
གྲགས་པ་ཡིན་པས། ཨེ་ཨི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དགོས། ད་ནི་དགྲུ་བ་རྒྱུད་
གཞན་ལས་བསྐྱར་བའི་ཨེ་ཨི་གྲི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་འདིའི་སྐྱེང་གཞིའི་ཚིག་དོན་དུའང་
རི་ལྷར་ཡོད་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡི་གེ་
དུག་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །

བཅུ་དེས་ན་ཚིག་ཅམ་ལ་རྟོན་པའི་སྐོན་སྐྱོད་འདི་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱ་བར་
བསྐྱར་བ་ནི། དེས་ན་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྷར་བཟོད་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་ཉོ།
ཞེས་པའི་བར་སྐྱར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གྲི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །ད་ནི་རྒྱུད་འདིའི་སྐྱེང་
གཞིར་དངོས་སུ་སྐོན་པ་སྐོན་པའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་བཟོད་པའི་ཚིག་ལ་རྒྱོས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་དང་ལན་བཏབ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ལ་རྒྱོས་
སྐོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་དེ་ཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་འདིར་གཉིས་ཀ་སྐོན་པ་ནི། ལོག་
རྟོག་ལ་བསྐོས་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་
གིས་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་དེ་
ལྷར་གྲགས་ཤིང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་
ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཞན་མེད་དོ། ཞེས་བསྐྱར་
པའི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐོན་པ་སྐོན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱོས་པ་སྐྱེད་བ་དང་པོའོ། །དེ་ནས་
འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཡེ་ལེས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་རྒྱོས་སྐོན་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་

དོན་གཅིག་ཀྱང། འགའ་ཞིག་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 ལུས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་དུ་དོགས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྐྱེ་
 ཁོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་དོ། ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་སྐྱོས་པ་
 སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བ་སྐྱོས་སྐྱོང་གཉིས་པའི་དོན་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
 ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོས་པ་སྐྱོས་ཞེས་པ་ལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང།
 འགའ་ཞིག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་གང་སྤངས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་
 དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་
 གས་སྐྱེས་པ་ལ་དེས་མི་ཚོགས་གི། །རྣམ་ཤེས་ལའང་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་འགྱུར་
 དོ། ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་སྐྱོས་སོ། ཞེས་བ་སྐྱོས་སྐྱོང་གསུམ་པའོ། །དེ་
 ཉིད་ཚོགས་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན་སྐྱོས་སྐྱོང་དང་པོ་ལ། ཚོད་བ་དགོད་བ་
 བྱི་འདྲིར་ཞེས་བ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །ལན་དངོས་ལྟེ་འདྲིར་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་ནས་གཞན་ལྟེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །

འོ་ན་ཁྱབ་འཇུག་དང་དྲག་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་དེ། ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་ནང་ཚོན་གྱི་ལྷན་ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཤིང་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བའི་བག་
 ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་བ་ནི། འདྲིར་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཞེས་པ་

ནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རྟོ། །དེ་ཡང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ལ་འཁོར་བའི་
 བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་ཤེས་སྐྱིབ་སྤང་དགོས།
 འཁོར་བ་ལས་བཞུལ་བ་ཅེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཚོག་གི
 །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤང་མི་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བག་
 ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཚོས་སྤྱུ་རྒྱུད་
 འབྲེལ་འདིར་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་
 འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་བ་ནས་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

རྣོས་སྤོང་གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་གསུང་ཞེ་
 བ་ཅེས་པའི་བར་རྟོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ།
 དེ་ཡང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། ཐག་བ་མེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པས།
 དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྐྱ་
 ཁོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གཉིས་ཀ་
 རྣོས་ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་རྣོས་པའི་ཚིག་ཏུ་མི་འབྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣོས་པའི་
 ཚིག་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་དང་འདིར་རྣོས་པ་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ནི།
 དགོས་པ་ང་འདྲའི་དབང་གིས་རྣོས་པ་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་མདོར་ན་དགོས་པ་མེད་
 པར་རྣོས་པའི་ཚིག་རྣོས་པ་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྣོས་
 པའི་ཚིག་གསུངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་རྗེས་

པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་མེད་ནི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་བག་ཚགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཤེས་སྐྱིབ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྲིད་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ཞེས་པ་ནས་གོལ་བའི་སྲིད་རོ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཞེས་པའི་བར་རོ་
དེའི་སྲིད་ནས་གསུངས་སོའི་བར་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

ཚོས་སྲོང་གསུམ་པ་ལ་ཚོད་པ་དགོད་པ་ནི། གང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལན་དངོས་ནི་འདིར་གང་ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཡང་
མེད་དོ་ཅེས་པའི་བར་ཉ། འོ་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤང་རྒྱ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བ་སེམས་ཅམ་པ་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ་
ཤེས་སྐྱིབ་དུ་བྱས་པ། དེ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་
རམ་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྱོད་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཤེས་པའི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་སྟོས་སོ་
ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མི་འཕྲོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། ད་དུང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་གནས་
པ་མ་སྤངས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་
ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་སྲིད་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་ཅིའི་སྲིད་ཞེས་པ་ནས་འདས་
པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཉ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ལས་འདས་མ་

འདས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་ཤིང་
 ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཞེས་པ་སོགས་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱ་
 ལ་ཀུན་གཞི་གནས་འགྲུང་དགོས་པར་རྣམ་རིག་པའང་འདོད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་སུ་སྡེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་སྐོ་ལ་ཟེར་ན་དེ་
 ལས་འདས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱ་ས་འཛོལ་དགོས་པར་རྣམ་རིག་པའང་འདོད་
 ཅིང་། ཤེས་པ་ཅམ་ལ་ཟེར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཞེས་
 སོ་ཞེས་པའི་བར་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་གསུངས་སའི་བར་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དེ་ལྟར་སྐོས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས། བསྐྱའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྦྱན་ཞེས་པའི་
 ཚིག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་འཆད་པ་ལ། ཚོད་པ་དགོད་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་
 པར་འགྲུང་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོད་པའི་དོན་ནི་བསྐྱའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་
 སྦྱན་ནི་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ་དེ་དང་འདིར་ཡེ་ཤེས་སྦྱན་དུ་བཤད་པ་
 འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 བ་བརྗོད་རྒྱས་པ་འདྲ་བའི་སྦྱན་མངའ་བར་འགལ་བའི་དོགས་པ་རྫོགས་ལ་མི་སྦྱེ་
 ཡང་། འདིར་རྣམ་པར་མི་རྫོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྦྱན་ཡིན་
 པར་བཤད་པས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་སྦྱན་ནོ་ཞེས་
 པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་བསྐྱེ་ཅེས་པའི་སྦྱས་ནས་མཁའའི་ཁམས་མཚོན་པ་བསྟན་
 ཅིང་དེའི་འདབ་མའི་སྦྱས་ནས་མཁའའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་དུ་གནས་པའི་རིགས་
 བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཐམས་

ཅད་ལ་མ་ཁྲེན་པ་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་ལ་བསྐྱེད་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱེན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པའི་
 སྐྱེན་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱེན་ཏུ་བཤའ་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་
 བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གངས་པ་རང་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་
 འགལ་སྔོང་དེ་ལྟར་ཏུ་མཛད་ལ། སྦྱིར་གཟུགས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གཞན་ཏུ་
 འགྱུར་བས་ནི་མ་ཁྲེན་གྱི། འདི་ལྟར་ད་ལྟའི་གཞིའི་དུས་སུ་ལུས་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་གྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱང་སོགས་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུབ་
 ཟུང་ཚད། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྟེ་སྦྱར་འཆར་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ན་བཅའ་པོའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྟེན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱར་ཤར་བ་
 ཡིན་པས། སྐྱེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་དང་ལུགས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་མཚན་ཡང་དག་
 པར་བརྗོད་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་སའི་བར་དོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ནོའི་བར་དོན་བསྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་
 གསུངས་ཀྱི་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
 བ་སྦྱར་སྐྱེལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་གསུང་ལུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་སུ་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེལ་དང་། ལུགས་སྟེན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 བསྟོན་པར་བཤའ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 མ་ཁྲེན་པ་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལྡན་བསྟན་

པའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དེ་ཉིད་གནས་གང་ལ་བཞུགས་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ཅེས་པའི་སྐྱམ་
ཟིན་ལྟར་དང། སྐྱམ་ཟིན་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་གནས་གཉིས་ལ་བཞུགས་པར་སྟོན་པར་
ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་འུང་དང་སྐྱུར་བཞི། སངས་རྒྱལ་དེ་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་པ་པོ་ཞེས་སོ་ཞེས་
པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་སྐྱུད་པ་པོ་བཞི་ཀ་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་
དང། སྐྱུད་པ་པོ་གཞན་ལས་འབྲུག་པར་འབགས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ནས། འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པ་ཉིད་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་
ཡང་སྟོན་པར་གྱུར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་སུ་མ་ཆད་པར་པན་པའི་
ཚོས་དང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི་
འབྲུག་འབྲུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

འབྲུག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་ཅེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཚངས་པ་དང་
འབྲུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་འགྲོ་བ་ཉིད་ཆེ་བར་སྐྱེས་ནས་
ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱད་ཉི་ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་སྟོན་བྱུང་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང།
རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བ་ཁོ་ན་སྟོན་ཅིང། གདུལ་བྱའང་མི་
རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་དམངས་རིགས་སོགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་སློབ་པ་འགོག་པ་
སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་རིགས་སུ་ཆད་པར་སྟོན་
ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ལ། སྐྱུད་པ་པོ་བྱང་སྐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། དམངས་
རིགས་ཚུན་ཚོད་གྱིས་རིག་བྱེད་འདོན་ཤེས་ན་སུ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར་

༡ མ་གྱི། ༥༡བཤག། བེ རྟ། ༥༡ནཔཤ། རོ བ་ནོ

སྐྱམ་ནས། རིགས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་ཅིང་སློང་ལ་གནས་པ་བ་སྤྱི་སློང་མཐུ་རྒྱུང་བའི་
 བམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་ལ་བརྒྱུང་མ་བྱས་ནས་སྐད་ཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ནས་དེ་དག་སྟེགས་
 བམ་ལ་བྲིས་ནས་འདོན་པའི་སྤྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་སྤྱད་པ་པོ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཁམས་གསུམ་འདིར་ཞེས་པ་ནས་བྱུ་བ་
 བར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་གཅིག། དེས་
 བསྟན་པའི་ཚོས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་འཆད་ལ། རེ་ལིག་ཅེས་པ་ནས་
 གཤུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱད་པ་པོ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 བསྐྱུས་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལོགས་པ་
 བསྐྱུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ལོགས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ལོ། །དེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་
 བར་དོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་འཇུག་སོགས་ལ་སྟོན་པར་མི་འདྲིན་པའང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མ་
 མཐོང་བས་ཡིན་ཀྱི་སྟོགས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཤུལ་ཏེ་དེ་དག་
 ལའང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ནི་བྱུང་བར་མེད་པར་སྟོན་པར་འདྲིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྤར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་ཐོང་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་
 བེ་དེ་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་

སོ། །མདོར་བསྡུས་བཞི་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤའ་པའོ། ། ། །

། མདོར་བསྡུས་ལྔ་པ་བཤའ་པ། །

དཀོན་མཆོད་བསྡུས་ལྔ་པ་བཤའ་བར་གྱུ་ལོ། དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བཞི་འདི་ཡིན་ཏེ་དཀོན་ཞེས་པ་ནས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཚམས་སྡུར་བའོ། །དེ་ནས་ཇེས་པའི་དོན་ཏེ་ཅེས་པའི་བར་ནི་དོན་རྗེ་རྣམས་འཕྱོར་གྱི་དོ་ཤོ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་དོན་རྗེ་རྣམས་འཕྱོར་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྡུང་བ་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཅིག་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱབ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་སྟེན་མས་དོན་རྗེ་རྣམས་འཕྱོར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་གང་གི་སྤྱིར་སྟོན་པར་རྒྱ་བཟང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དོན་རྗེ་རྣམས་འཕྱོར་གྱི་དོ་ཤོ་དོས་བཟུང་བ་ལ་སྟེན་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་དབྱིབས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྡུང་འདི་དང་གཞན་གྱི་འདྲ་བའོ་ལྟར་བྱུ་བའི་རིམ་ལ་གཉིས་སུ་ཇེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་འདིག་ཉེན་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུ་བའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་བསྟེན་རིམ་ལ་བྲང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་བྲངས་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་བྲང་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་བྱང་བ་

ཁོ་ཅང་དོན་གྱི་དོན་དུ་མི་བརྒྱུད་ལོ། །རིམ་བཤེ་གཉིས་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུར་གསུངས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་ཅམ་སྟེར་རུས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་འཇུག་བ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་ཡུང་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་འདི་དག་ལས། ཞེས་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་ཡང་དབྱེར་མི་བྱེད་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ནི་འབྲས་བུ་མཚོག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའོ་ཞེས་བ་ནི་སེམས་འདི་གཉིས་ཞེས་བ་ནས་རབ་དུ་གྲག་གོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཅེས་བ་ནས་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཡིན་ལ། སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བསྟན་བ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། ཞེས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ནི་མི་བྱུངོ། །

དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་སོགས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་ལ་བཤད་བ་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་གཅིག་བསྟན་བ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་བའང་ཆ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། སན་ཚུན་གཅིག་གི་དོན་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། གཉིས་ཀ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་འབྲས་བུ་དེའི་སྐྱེར་སྐྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱེར་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ནས་བཤད་པའི་དོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱན་གྱིས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབེར་ན་འདིར་གསུང་ལ་ཡོངས་སྐྱུར་བ་ཤད་
 བ་དང་། རྒྱན་དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་ལ་ཡོངས་སྐྱུར་བ་ཤད་པ་བཞིན་
 འོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 རོ། །ཞེས་འདིར་ཁས་སྐྱོངས་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རྗོ་རྗེ་རྣམས་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 བ་དགག་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ཡོར་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲིན་འདྲིན་བ་ཞི།
 འདིར་རྣམས་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིས་མེད་བ་དང་རྟག་
 ཚད་སྐྱངས་བ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གཞོན་ཏུ་མའི་ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་
 ལྟར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་བ་ཅེས་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་ལ་དབང་པོ་ལྡེའི་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱང་བ་ཡིད་
 ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་བ་ཞེས་བྱའི། དེའི་ཆེ་དབང་
 ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་འདྲིན་བ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རུང་ཡང་རྗོགས་རིམ་
 འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མིན་འོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བ་ནི་སྟོང་གཟུགས་
 ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་དང་རླང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ད་ལྟ་ནས་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་ནས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
 སྟོན་པ་ན་སྐྱར་བྱངས་པ་ལྟར། རི་ལྟར་ཉིལ་སོན་ཉིལ་མར་དང་། །རི་ལྟར་ཤིང་ལ་སོན་
 པའི་མེ། ཞེས་དབེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཞིང་། ཉིལ་ལ་མར་བཅིར་བའི་དུས་

ཉིད་ནས་ཉིལ་མར་དངོས་དང་ཤིང་ལ་དང་པོ་ནས་མེ་དངོས་ཡོད་པ་ག་ལ་ཡིན།
 དེས་ན་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་འབྲུང་བྱུང་གི་བྱས་པ་འཕམ་
 ཁམས་གནས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རོན་འདི་ནི་རོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་
 གྲང་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཤིང་ལས་མེ་དང་རྒྱུའི་ཤེས་ལས་རྒྱ་དང་ནི། ཞོ་ལས་
 མར་དང་རྩོ་བ་རྣམས་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས། །བྱུང་མེད་སྐྱེ་གནས་འགོགས་པས་མི་
 མཉམ་བདེ་བ་ནི། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐབས་སྦྱར་བས་སྤང་བར་གྱིས་ཞེས་ཞོ་
 ལ་མར་འབྲུང་བྱུ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མར་ལེན་བ་བཞིན་བྱ་
 སྐལ་ལྷན་གྱིས་གྲང་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་སྤང་བ་སོགས་
 གསུངས་ལ། ཞོ་མར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་བསྐྱབས་ནས་མཐོང་བར་
 བྱས་པ་ཉིད་ཞོ་ལས་མར་སྤང་བའི་རོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་རོན་སྦྱོར་
 ཤེས་དགོས་སོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་
 འདིར་གང་ལ་སྤོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མཐའ་དགག་པར་བྱ་བའི་རྩོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།
 རྩོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེ་དག་སྤོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་དཔེས་སྦྱོན་
 པ་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
 འདིར་ཡང་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སོ། །བཀག་པར་བྱ་བའི་མཐའ་རྩོས་འཛིན། དེ་
 དག་མཐའ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། སྤོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་དཔེས་མཚོན་པའི་རྣལ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྦྱོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལ། ལྷུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་

ཆོག་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 ཤིང་དཔེས་མཚོན་དུ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དཔེ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་བྱས་པ་དང་། བམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གཅིག་པ་སྲིད་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་དཔེར་སྟོན་
 རིགས་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་ཅིང་། དཔེ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་མི་རུས་པས་
 འདི་དག་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཉིད། འདིག་ཉེན་
 པའི་དཔེར་མི་རུང་ཡང་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དཔེར་རུང་བར་གསུངས་ཀྱི།
 ཚོས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་པའི་དཔེ་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ལའང་མི་སྲིད་པར་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ན་སྲར་གཞོན་ཏུ་མའི་བྲ་པཔ་པ་
 སོགས་འདིར་དཔེར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྤྲོས་པ་དང་ཁས་སྐྱོངས་འགའ་ཞིང་།
 གཏན་ཆོགས་མི་སྲིད་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པར་མི་རུས་པས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་མི་རུས་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། །ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངག་ཏུ་སྤྲོས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྲོས་བརྗོད་མི་
 རུས་ཞེས་པ་རང་ཆོག་འགའ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འདིག་ཉེན་པའི་དཔེར་བྱ་བ་ལས་འདས་ཞེས་
 འདིག་ཉེན་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་ཀྱང་སྤྱིར་དཔེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་མིན་
 པར་གྲུབ་པོ། ཀུན་རྗེ་བ་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གཅིག་མི་སྲིད་པ་དཔེར་
 མི་རུང་ཡང་། དོན་དམ་པའི་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་
 གཉིས་འདིའི་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱམ་པ་དང་

ནས་མཁའ་མེ་ཉོག་སྤོང་གཟུགས་ལྷན་གྱི་ཆེན་མོ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ལས། དཔེ་དོན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དཔེ་དོན་མ་
ཡིན་པར་འགྲུར་ལ། འདི་ཉིད་མི་འཐད་པར་རྗེས་སོགས་ཉིད་དུ་འཆད་པར་ཡང་
འགྲུར་རྟེ། །དེས་ན་འཐད་པའི་སྤོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྲོར་ལ་
སྤོགས་སུ་སྤྱང་བ་འགོག་པ་ན་དོ་རྗེ་རྣམ་འབྲོར་གྱི་རྟོགས་བྱ་བའི་འགན་ས་ལུགས་
ལ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་འདྲིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་བྱེད་དོ་རྗེ་རྣམ་འབྲོར་
གྱི་ལམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་སྤྱང་བ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་མ་སྤྱང་བ་
ལ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྤོང་བ་དང་།
འོན་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱེད་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་སུ་གནས་པ་
འགལ་མེད་དུ་འདུང་རུང་བ་ཅིག་བྱུང་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེན་པར་འགྲུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ན་
གཏན་མེད་དུ་སོང་ནས་དངོས་པོའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འཇུག་པའི་
ཤེས་རིམ་ཐག་པ་སྤྱུལ་དུ་འདྲིན་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་འཇུག་དོ་ལ་བསྟོས་
ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་གཞན་དོར་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་རང་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་
སོགས་གང་ཡང་བཞག་ས་གཏན་མེད་དུ་སོང་ནས་ཆད་ལྷ་ཆེན་པོའི་གཡང་དུ་སྤྱང་
བར་འགྲུར་ལ། །དངོས་པོའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་བཞག་པ་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུབ་པའི་ཚུར་ལོག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་བྱུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
སྤྱང་ནའང་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱང་བར་འགྲུར་ཏེ། མདོར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་བཞག་ན་

གཅིག་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་སྤང་སྤོང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་ས་གོ་བའི་གོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 ལ་འདྲར་བྱང་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཞེགས་ན་
 བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་བཞག་ས་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་གྲུབ་འོང་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་རྟེན་པའི་
 ཐབས་མེད་ལ། རོན་འདི་གཉིས་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཅིང་
 རྒྱས་པར་རིགས་པའི་ཚོགས་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་འདི་ཡང་གསལ་བར་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱབས་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཐ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་
 རིགས་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་ཞེས་པ་ནི། འཛིག་
 རྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་པའི་རོན་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་དཔེར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་ཚོས་མི་མ་སྐྱན་པ་པན་ཚུན་
 འགལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེ་སྟོན་
 པའི་རྒྱབས་སུ་ཚོས་མི་མ་སྐྱན་པའི་སྤྱིར་དོ། ཞེས་པ་ནི་ཚོས་མི་མ་སྐྱན་པས་མི་
 འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་རོན་གྱིས་ཐོབ་བོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་གང་ཟག་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པར་གོ་བའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཚིག་གི་རོན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་གཟུགས་
 རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དབྱེད་མེད་པའི་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། རྟག་ཆད་གྱི་

མཐའ་དང་རི་ལྷོ་བུལ་བའི་ཚུལ་མཚོན་པ་ལ། ལྷ་བ་མ་གོ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
 རོ་ལ་བལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་པ་འདི་ཡི་དཔེར། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ལྷ་བ་གོ་བའི་ཤེས་རོ་ལ་བལྟོས་ནས། བྱ་བ་བྱེད་ལུས་སུ་ཡོད་པའི་ཡོད་
 ཚུལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་བྱ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ཚུལ་ནས་
 མཁའའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གཅིག་པའི་གཞི་མ་མཐུན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་འབྲ་བའི་རོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་གཉིས་
 གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོ་ལ་བལྟོས་ནས་དཔེ་
 བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་འདི་གཉིས་དངོས་སུ་པན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཚོས་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་
 པའི་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བ་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་སྲིད་པའི་
 དཔེར་འགྲུར་རོ། །

ཚོས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ནི། ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཆ་གང་གི་སློ་ནས་ཀྱང་མེད་
 པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་དོན་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སློ་ནས་རང་གི་ཆ་
 འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་རང་གི་
 དངོས་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ནི་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུམ་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཡང་བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

འཇིག་རྟེན་པ་བྱ་བ་བྱེད་བྱས་སུ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། རོན་དམ་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་
 བཞིན་དུ་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་མི་སྲིད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་
 བལྟོས་ནས་ནི་སྲིད་དེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སློབ་པ་ཡོད་ཚུལ་བྱམ་
 པ་དང་འདྲ་བར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
 མེད་ཚུལ་དེ་ཆ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་མེ་
 ཏོག་གི་མེད་ཚུལ་ལྟར་དུ་སོང་བ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
 དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བྱམ་པ་ལྟར་སོང་བའི་སློབ་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་མེ་
 ཏོག་གི་མེད་པ་ལྟར་སོང་བ་གཉིས་མན་ཚུན་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཅིག་འོང་བ་
 ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དཔེ་མི་སྲིད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྲིད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ལ། རོན་འདི་ཉིད་དབང་མདོར་བསྟན་
 ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་གོང་དུ་སྟུག་ཀྱི་ཆེན་མོ་གཅིག་སྟོར་བས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མི་
 འགྱུར་བའོ། ཞེས་སྟོང་གཟུགས་སྟུག་ཀྱི་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བ་འཕེལ་བར་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་འདྲའི་འཕེལ་བ་ཟད་དོན་དམ་པར་རང་གི་
 དངོས་སོས་སྟོང་བར་འཕེལ་བ་ལ་ནི་འཕེལ་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གྱིས་གསུངས་ལ།
 འོ་ན་འཕེལ་བ་ཟད་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྲིད་ཇི་ལྟར་ལམ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་པ་

འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འབྲུང་འདིག་
 བྱེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བས་འབྲུང་འདིག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བློ། །འབྲུང་འདིག་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་ལོ། །འབྲུང་རྣམས་འདིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་
 བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །སྐྱ་ཚོགས་འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད། །དངོས་དང་
 དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག་ །ཞེས་སོ། །དེའི་འབྲེལ་བར། རྒྱ་རོ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ངོ་བོས་ཉེ་དེ་ཁོ་ནར་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
 གཅིག་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་རྒྱ་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་ནས། ལམ་
 འཁོར་འདས་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། འདིག་རྟེན་པ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་མེད་
 ཚུལ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་བྱེད་རུས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོད་པ་བྱམ་པ་ལྟ་
 བུ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུར་མི་རུང་ཡང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་རུང་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་དམན་པ་མན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་སོགས་
 ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཆད་པ་སྤང་འདས་གྱི་མཐར་མ་ལྟར་བར་བྲས་ན། ཟག་བཅས་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་སོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་བར་གནས་དགོས་
 ལ། དེ་འདྲའི་སྲིད་བར་མི་གནས་ན་ཆད་པ་སྤང་འདས་ལ་གནས་དགོས་གྱི་དེ་གཉིས་

གང་ལ་འད་མི་གནས་པའི་གཉིས་མེན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བྱར་མི་རུང་ཡང་། ཐེག་
བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་གཉིས་ག་ལ་མི་གནས་པར་
རུང་བར་སྟོན་པ་ནི། ཆད་པ་མུང་འདས་དང་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པའི་སྲིར་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །

སྲིད་པ་དང་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པའི་སྲིར་ཆད་པ་མུང་འདས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ། དེའི་སྲིར་ཐེག་པ་དམན་པ་སོགས་ཐབས་
མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕུང་གསུམ་གྱི་
མི་རུས་ཀྱང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པར་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་
བ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ལམ་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ལྟུང་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
གྱུར་པའི་མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ནི། རོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོང་ག་ཟུགས་ཁྱད་
པར་བ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལྟུམ་གྱི་སྐྱུར་ཤར་བ་སྐྱབ་པས་ཆད་པ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་སྐྱབས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་ཅིང་། ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་མནན་
པས་འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ག་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་ག་ཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་བདེ་སྟོང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་
པའི་ཚུལ་དབང་མདོར་བསྟན་ལས་བཤད་པའི་དོན་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་ཕུང་
པོར་ནས་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ཉོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་གྱུར་ཏུ་སྐྱེད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྟ་

བྱ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནས་མཁའ་མོ་ཉོག་ལྟར་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་
འདྲ་བ་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པ་ལ་རུང་ཞིང། འདི་གཉེན་པ་ལ་མི་རུང་བ་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བ་ནས་འགལ་བའི་སྲིར་རྟོ། ཞེས་པའི་བར་སྐར་བཤད་
པས་ཤེས་ལ་གང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་གཉེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དངོས་སོ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་ཆ་གང་
གིས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང། གང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དེ་ལ་
བསྟོས་ནས་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་སོ་དང་
བདེན་པའི་དངོས་སོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་སོ་ཞེས་པ་འདི་གཉེན་
ལས་འདས་པ་ལ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་བསྟུན། །

དེས་ན་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་གང་ཟག་ནི་ཚོས་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཡོད་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདིན་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་ཚོས་བདེན་པར་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདིན་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདིན་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ཉེ། དེའི་དོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་མན་
ཚུན་འགལ་བའི་སྲིར་རྟོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ན་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་ན་བྱ་བའང་བྱེད་མི་ཅུས་པར་འདིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་བའི་དོ་ལ་བསྟོས་ནས་
དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉེན་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་པ་
འགལ་བའི་དོན་བསྟུན་པའོ། །དེ་ལྟར་འདི་གཉེན་པའི་དབེ་སྤངས་ཤིང་འདི་གཉེན་ལས་
འདས་པའི་དབེས་མཚོན་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས། རེ་སྟོང་ག་ལྷགས་ལྷག་རྒྱ་ཚེན་མོ་

དེ་ཚོ་ནི་ཉིད་གཏན་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་
 བས་བསྐྱབ་པ་ཞི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པ་
 མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་བཏོན། སྐབས་འདིར་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དང་སྣོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་གྱི་
 གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་གཞོན་ལུ་མའི་སྤྱི་བའ་བ་ལྟ་བུ་ནི་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་
 གཟུགས་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་བའ་བསལས་པའི་གཟུགས་སྤྱི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ལ་ལྟུབ་པ་ཡོད་དེ་
 གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་བདེན་པར་འགལ་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་གཏན་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྣོང་པས་
 ཉེ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་རྣམས་འཕྲོར་བས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྣོང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་
 བ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཉེ་ངོ་པོ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་བ་ཉིད་དེ་
 ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྣོང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་མོའི་གཟུགས་ཅན་ཉེ་ངོ་པོ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཞོང་གི་རིགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚོས་
 མི་མ་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དབེ་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་གང་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་སྤྱི་ཡོད་པའི་སེམས་སྣོང་བ་
 ཉིད་གྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་རྟག་པ་
 དང་ཆད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་བ་ཉིད་དང་དེའི་ལྷུང་ཅན་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་རྟོགས་པ་འཛོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བདེན་པ་ཆེན་
 པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་གཉིས་གའི་སེམས་དག་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་ཚོས་མི་མ་སྐྱུན་པ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡོད་པ་དང་
 མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་ལས་
 འདས་པའི་མཐའ་བཟང་བ་དོན་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་བྱེད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཐབས་ཤེས་སྟོབས་དེ་བའི་རིགས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་མི་མ་སྐྱུན་པ་ནི་འཕུན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་པ་བལྟོས་
 པ་དང་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སློབ་པ་བལྟོས་ནས་མི་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་སློ་
 གཅིག་ལ་བལྟོས་ན་གཉིས་གའ་འཛོགས་པ་མིན་པ་ནི་སྤང་བ་ཤད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི། ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་དེ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཀུན་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་
 ཞེས། དེ་ལ་ལེའུ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྣོང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་ལས་མི་འགྲུང་
 བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རྩལ་ཤུན་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་བདེ་བ་སྤོང་བ་ལ་རྩལ་ཤུན་ཚོགས་པའི་ལུས་
 མི་དགོས་པ་སོགས་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱབ་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་
 སུ་བེམ་པོའི་ཁམས་མ་ལུས་པར་བཟང་ཀྱང་མཚོག་མི་འགྲུང་གྱི་བདེ་བ་སྤོང་བའི་རྟེན་

བོ། རྫོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུས་ཀྱི་དུང་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་རྫོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་མི་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟེན་གྲུབ་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལྡ་བ་ལས། ལུས་ནི་དང་ཞིང་རྒྱལ་ཐོན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྫོགས་འགྲུང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་འཁྲུག་པའི་ཞེས་སྐྱ་གསུང་གསུངས་པ་དུང་བ་ན། རྒྱལ་ཐོན་རབ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཉམས་ཤིང་ཟད་པ་དུང་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་རྫོང་ག་ལྷགས་མཚན་དཔེས་སྐྱུས་པ་སྐྱུ་དང་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་གསུངས་སུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་ག་ལྷགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོང་ནས་ཡོང་དུ་གནས་གྲུང་ཏེ། མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་སྐྱབ་པར་ཡང་ལེ་ལུ་ལྡ་བ་ལས། ས་ནི་རྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་འདུག་ཅིང་རྒྱ་ཡང་འབར་བྱེད་ལས་ཏེ་གཅོང་བར་བྱེད་པ་རྒྱུང་ལོ། །

རྒྱུད་ནི་རྫོང་པ་ལ་སྟེ་རྫོང་པ་དེས་པར་མཚན་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དུ་འགྲུང་ཞིང་མཚན་མ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དང་པ་དུ་འགྲུང་ཏེ་མི་ཟད་མཚོག་གི་བདེ་བ་གཞོན་དུ་མེད་པ་ལེ་ཤེས་སྐྱ། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྒྱ་འབྱུང་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྲུང་མི་བདག་སྐྱེས་ལུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པས་བདག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལུས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་རྒྱུང་འདུག་གི་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུའི་རྒྱ་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་སྐྱོར་གསུམ་ནས་རྫོང་ག་ལྷགས་ལ་བསྐྱུགས་པ་

ཡང་དེའི་དོད་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཚོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། སྤྲར་ཡང་རང་བྱིན་བརྒྱབས་
 བ་དེ། རྗེས་མ་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་བཤམ་ཡིས། །ཕྱི་ནས་མཚོན་མ་མཚོན་བར་བྱ། ཞེས་
 གྲུང་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཀའ་བ་ན། འདིར་རང་བྱིན་རྒྱབས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སོ་སོར་སྤྱད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་མཐོང་བའོ། །མཚོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་
 དང་དུ་བཤམ་སོགས་པ་སྤྲར་རབ་ཏུ་སྤྲང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤོན་མའི་མཐར་ཐུག་པར་དང་
 བོ་མཐོང་བའོ་ཞེས་རང་བྱིན་རྒྱབས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བར་གསུངས་ལ། ལྷ་རོ་
 བས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བསྟོམ་བྱ་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
 གིས། བརྟན་བར་བྱས་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔྱད་པས་དེའི་རྣམ་འབྱོར་ཡང་དག་སྟོ། དེའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བའི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། ཡང་དག་སྟོ་ནི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་མཐའ་དག་
 རྩལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་བྱི་ཟའི་ཤོང་
 རྩེད་དང་སྤྲ་པབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། མ་བརྟགས་པའི་སྤྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་བ་མཐོང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་མཐོང་བ་སྟེ་རང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཡང་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་སྟོམ་བྱ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །

དེ་ཡོངས་ཤེས་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་བར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་བར་ཉོག་
 བ་དང་བྲམ་བའི་སེམས་གྱིས་སྤྲང་བརྟན་མཐོང་བའོ་ཞེས་དངོས་པོ་སྟོང་གསུགས་དེ་
 ཉིད་དངོས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བྱ་བར་གསུངས་ནས། ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་

དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཆད་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས་སྐྱབ་བརྟན་དེ་ཉིད་དཔེ་
 དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱབ་ས་ཉེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ལོར་དང་། སྐྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་།
 སྐྱ་བརྟན་དང་། མི་ལམ་དང་། སྐྱ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་དང་། མེ་ལོང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩ་རྒྱ་དང་། ཉམ་མཁམ་ཞེས་སོགས་། དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཨེ་ཡིག་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟོང་གཟུགས་ཕྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་
 མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 པས་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 ཡང་། སྟོང་གཟུགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གཟུགས་
 སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟོག་པར་སྐྱ་བ་ནི་སྟོང་གཟུགས་བསྐྱབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་
 མ་ཤེས་པའི་བབ་ཚོལ་ལོ། །

དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་གོང་
 ཉམ་གོང་དུ་གནས་སྤར་ཉེ། ཡན་ལག་རྒྱག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་
 ལྟ་ཡབ་ལྟམ་དུ་སྤར་བ་ནི། འབྲས་བུའི་དོ་རྗེའི་སྐྱ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ཡན་ལག་རྒྱག་པ་དེའི་ཆེ་ན། དེ་ལྟར་སྤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་ལ་སྟོང་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤར་སོང་བ་མེད་དེ། བེམ་པོའི་ཁམས་རྣམས་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་སྐྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་སྤར་བ་ཚོགས་པའི་ལུས། ཉམས་པར་བྱ་དགོས་
 པས། དེ་ནི་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅིས་སྐྱགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་བྱང་
 སེམས་འཛོག་མེད་དུ་བཅེངས་པས་བེམ་པོའི་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་ལེ་ལུ་སྐྱ་བ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་འི་བདེ་བ་ཁྱད་

བར་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། ལྷོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་སྐྱབ་
 པ་དང་ལྷོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་དང་མི་འགྲུང་པའི་བདེ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 དབང་མདོར་བསྟན་ཅུ་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་བ་སྐྱོར་གསུམ་དུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་
 འབད་པ་དུ་མ་ཡིས་སྐྱབས་པ་ལ། ལྷོང་གཟུགས་རྒྱས་སྐྱེད་དུ་མི་ཅུང་ཞིང་འབྲས་བུ་
 མི་འབྲིན་པའི་རྟག་པ་བདེན་པ་བ་གཞུང་འདི་དག་གི་དགོངས་པའོ་ཞེས་བསྐྱོག་སྟེ་མ་
 ལྷོ་ཤིག། །དེ་ལ་མི་འགྲུང་པའི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་མི་འགྲུང་པའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་
 འཛིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ནི་མིན་ཏེ། མི་འགྲུང་པའི་སྐྱོག་སྐྱོགས་ཀྱི་འགྲུང་བ་ནི་རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་རྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མི་གནས་པ་ལ་མ་
 གསུངས་ཀྱི། ཁམས་ལྷི་ལོ་ལ་དུ་འཕོ་བའི་འགྲུང་བ་ལ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་
 ལྷིར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་འཛིག་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ཉིད་མི་འགྲུང་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་ལ་ཁམས་རྩོ་རྩོ་རྩོ་བའི་ཅེ་ནས་དེའི་ལྷིར་མི་འཕོ་བ་ཙམ་ལ་མི་འགྲུང་པར་
 ལུས་པ་དང་། རང་གི་གནས་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་གང་དུ་འང་མི་འཕོ་བ་ལ་
 བཞག་པའི་མི་འགྲུང་བ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེས་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་
 དང་། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྷ་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས་འདིར་བདེ་བ་ལ་དམིགས་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཆེ་བདེ་བ་འཛེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལྷོང་གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་
 ལྷ་ལྷུང་ཤར་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷོང་པ་དམིགས་བཅས་སུ་སོང་ལ། ལེ་དུ་ལྷ་བའི་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ལྷོང་བ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་རང་གི་

སེམས་ཀྱི་སྣང་བའོ། དེ་ལོས་ནི་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བའོ། ཞེས་
སྟོང་ག་ཟུགས་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུབ་པས་སྟོང་བའི་ཚོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གི་ལུགས་ལའང་། དོན་གང་རྟོགས་ནས་
གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་
ལུས་པར་དག་པར་བྱེད་ཀུས་པའི་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་དོན་རྟོགས་པ་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་
འཛོག་པ་ཡིན་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་
འཛིན་དུ་བཞེད་པས། དེས་ག་ཟུང་བའི་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འཁོར་བའི་འཆིང་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་
ལྷ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་ཆགས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འཁོར་བ་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། མ་རིག་པ་ནི། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། ཞེས་གསུང་རབ་གཞན་ནས་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱད་
འདིར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
གསུངས་ལ། ལེའུ་གཉིས་པར་སྐྱུ་མས་མོངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་
ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་འདིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱིས་མོངས་པར་བྱས་པ་ནི། དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་

དག་ལས་སྐྱབས་ལུག་གསུལ་འདྲིན་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་འདྲིན་བས་
ཚོངས་བར་བྱས་པར་གསུངས་པས། མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡང་
འདྲིག་ལྟ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
བག་ཆགས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འདྲིན་ཡིན་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་སྤྲུགས་
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་ལེ་འུ་བཞི་
པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་རྩ་བ་གསུམ་བུ་བར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་བསམ་པ་རྣམས་དག་པ་དང་བདག་དུ་འདྲིན་པ་བདག་གིར་འདྲིན་
པ་ཡོངས་སུ་སློང་བའོ། ཞེས་བདག་འདྲིན་སློང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྩ་བར་གསུངས་ལ། དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ནའང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་
ཀྱི་སྐྱོན་པ་བསྐྱོམ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ལེ་འུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབྱ་མ་པ་
རྣམས་ལ་མི་ལས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པ་སྟེ།
ད་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་
སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་གང་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློང་
གཟུགས་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་
སློང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་འདྲིན་པའི་འདྲིན་སྣངས་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི་ལེ་འུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་

བདག་འཕོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་སྲིར་དབྱ་
 མ་པས་སྦྱས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་མི་
 འདོད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་བརྗོད་
 བཞིན། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་
 མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིས། །དེ་ཉིད་དབྱ་མ་པ་ཡིས་རིག་། །ཅེས་གཅིག་
 དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། །འགྲེལ་ཆེན་འདིར། དེའི་སྲིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་
 མ་ཡིན། །གཞན་ལས་མ་ཡིན། །གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན། །རྒྱུད་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་རྗོད་ཅེ་གཟེགས་མ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་མ་པའི་རིགས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 །གསུངས་ལ། རྗོད་ཅེ་སྦྱང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །ས་བོན་ལས་ནི་སྦྱ་གྲུ་བཞིན། །དེ་མེད་
 བར་ནི་དེ་མི་འབྱུང་། །འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལས། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
 ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་རྣམས་འགའ་ན་
 ཡང་། །སྦྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ས་བོན་ལ་སྦྱ་གྲུ་བཞིན་ནས་སྦྱེ་བ་དང་།
 །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 བ་འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་གྱིས་ཅ་ཤེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དཔལ་ལྡན་རྣམས་འཕགས་
 གྱིས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 །འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྒྱས་པར་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་
 །བྱའོ་ཞེས་དབྱ་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་
 སོ། །དེའི་སྲིར་འདིར་ཡང་སྟོན་ཉིད་ནི་འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་གྱི་རིགས་པའི་ཚོགས་
 གྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། །གཞུང་དེ་དག་གིས་

བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཁ་བ་
 མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ལ། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ནི། རིགས་སྟན་འཇམ་
 དཔལ་འགས་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས་ཀྱང་ཁུངས་སྐྱུ་བྱངས་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱུ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་གང་དེ་འདིར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འཕགས་པ་སྐྱུས་
 བོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ། གང་ཞིག་གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཕྱབ་
 ཆོགས་ཆེན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་སྐྱུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱང་བྱངས་
 སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཕྱང་བསྟན་པ་ན་ཡང་། ཡོད་དང་མེད་
 པའི་ཕྱོགས་འདི་ག་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་གྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྟན་ནས། བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའང་དབྱ་མ་
 རིགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནས་བསྟན་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་ན། གཞན་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྡོ་རྗེ་ནི་མི་སྤྱེད་པ་དང་མི་སྤྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པས་ཏེ། སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱིན་པའི་ཚུལ་འགྲུས་སྐྱུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པའོ། ཞེས་
 པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེས་པའི་སྟོང་པ་དང་། སྐྱུ་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཚུལ་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱོར་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྟོང་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་ནས་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་

བར་ཐར་བ་བཞི་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་
དམིགས་དོན་གྱིས། །སྐྱར་ཡང་འདི་ལྟར་རྣམ་དབྱེད་བྱ། །རང་བཞིན་མེད་པས་ལྷོང་བ་
དེ། །རྒྱ་མེད་པ་ལས་མཚན་མ་མེད། །བརྟག་ཏུ་མེད་ལས་སློན་མེད་ཉིད། །མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་སྤངས་པའོ། །སྐྱེ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་སྲིད། །སློན་པའི་དོན་ནི་མེད་
པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་པེམས་ཅན་མེད། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་དེ་ཉིད་མེད། །རི་
ལྟར་སྐྱུ་མ་རྗེ་ལས་དང་། །བྱི་ཟའི་གྲོང་བྱི་རི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པེམས་
ཅན་རྣམས། །དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྐྱོམས་པས་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷོང་བ་དེ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེའི་སྲིད་ཏུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷོང་
ཉིད་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་ནི། །འགྲེལ་བ་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་
ཡིན་ལ། །རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། །སྤང་བོ་རྣམ་དབྱེད་ལྷོང་བ་
ཉིད། །རྒྱ་ཤིང་བཞིན་ཏུ་སྤྲོད་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །ལྷོང་ཉིད་དེ་
ལྟར་འགྲུང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །འདིར་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ལྷོང་བ་ཆད་པའི་
ལྷོང་བ་ལས་རིང་ཏུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །སྤང་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་
རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷོང་ཉིད་ཚུན་ཚོད། །ཆད་ལྷོང་
ཏུ་སློན་པ་མིན་གྱི་སྤང་སོགས་རིགས་པས་གཏན་མེད་ཏུ་དབྱེད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་
པའི་ལྷོང་བ་ཉིད་ཆད་ལྷོང་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྤང་སོགས་རྣམ་དབྱེད་གྱི་ལྷོང་
པའི་དོན་ནི། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྤང་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་
མེད་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །གཞན་ཡང་རྗེ་རྗེ་སྤྲོད་འགྲེལ་ལས། །གཞན་

དུ་རྒྱུད་གཞན་བལྟས་ནས། གང་རིགས་པས་འཐད་པ་རྒྱུད་མང་པོར་རྟོགས་པར་
 བྱས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དག་དེ་གཟུང་བར་བྱའི། ལྷན་པོའི་དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་རིགས་པས་དཔུང་ནས་གང་རིགས་པས་
 བྱུང་བའི་དོན་གཟུང་དགོས་པར་གསུགས་པ་ལ། རྒྱུད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རིགས་པས་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་བཟོགས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་
 བཅོམ་ནས་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་པུ་བའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྐྱོང་རྒྱ་མེད་པར་གང་
 དུ་བཟུང་ཡང་རྟོག་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡིན་པས། ཅིར་ཡང་མི་བསམ་པ་ནི་དུས་
 འཁོར་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྣ་བ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལེ་ལུ་ལྷ་པའི་གེ་མེད་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་
 ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉིད་མ་ལྷག་པོ་ལ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་མི་འདོད་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་
 དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདིའི་ཚུལ་ནི་
 ལྟམས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྐྱོང་ག་ལྷགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐོབ་
 ལམ་པའི་ཤེས་པོར་དེའི་ཆེ་གཉིས་སྣང་མ་ལུས་པར་བྱུང་བའི་སྐྱོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་
 ལུག་རྒྱའི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཡང་། དེའི་ཆེ་སྐྱོང་ག་ལྷགས་ཀྱི་ལུག་རྒྱ་མེད་མི་དགོས་

ཉེ། སྐྱབ་པོ་རང་གི་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལོ། །

གལ་ཉེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་གམ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཐ་སྟད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་
དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཀྱན་རྫོབ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་
དང་། དེའི་ཡུལ་ལ་དེའི་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
མཚན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་འོར་ནི། སྐྱ་ཤད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་དེའི་ཡུལ་
ཅན་སྐྱར་སྐྱར་གི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའང་ལོག་པ་དང་། ཡུལ་ལྷ་གཅིག་དང་།
དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་བཀའ་བའི་དབུ་མའི་སྲོལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པས། ཀྱན་རྫོབ་ལ་གཉིས་
སུ་བྱེ་ན། ལྷན་ཅི་ལོག་གི་ལྷས་བྱངས་པ་ནི། ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ།
ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་
བའི་ལྷན་ཅི་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ལྷར་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་
སུ་མི་འབྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་ནི། དགག་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི།
དགག་བྱ་རྩལ་སྤ་རབ་ཚོགས་པའི་བེམ་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤ་རབ་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདས། ཞེས་སོགས་
གྱིས་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ། རྒྱ་རོ་པས་ཀྱང་། དཔོས་པོ་རྩལ་སྤ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པའི་

བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་སྟོང་ག་ཟུགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་^༡ དགག་པའི་སྦྱང་དུ་གཞུང་འདི་དག་གིས་
ཡུང་སྟོང་ག་ཟུགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ག་ཟུགས་སུ་ཡོད་པ་
དང་གཏན་ནས་ག་ཟུགས་སུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད་ལ། དབང་མདོར་
བསྟན་ལས་ཡུང་དེའི་ཚེད་དུ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ག་ཟུགས་མཐོང་ན། །རང་གི་གདོད་
བ་ཅིས་མི་མཐོང་། །གལ་ཏེ་མེད་པའི་ག་ཟུགས་མཐོང་ན། །དེ་བོར་རྩ་ཡང་རྗེ་ལྟར་
མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་སྟོང་པའི་
ག་ཟུགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ག་ཟུགས་མཐོང་
བ་ཡིན་ན། སུ་ལ་ཡང་མ་བསྟོས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། བསྟོས་མེད་དུ་མཐོང་བ་
ལ་གཅིག་མཐོང་ཞིང་གཞན་མི་མཐོང་བའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པས། རང་གི་གདོད་པ་
སོགས་ག་ཟུགས་ཀུན་མཐོང་བར་འགྱུར་འོ། །

གལ་ཏེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ག་ཟུགས་མཐོང་ན། དེ་བོར་གི་རྩ་ཡང་ཅིས་མི་
ཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བ་སྟེ་འོ་ན་དེའི་མཐོང་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པའི་དོན་མཐོང་བ་མི་ལམ་གྱི་སུ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་
མཐོང་བ་ནི། །གཞོན་ལུ་མ་ཡི་སུ་རྗེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་འགྲེལ་བར་རྒྱ་རོ་
པས། ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྗེ་ལྟར་སུ་མོ་གཞོན་ལུ་མི་ལམ་ན། །སུ་པོ་བྱུང་
ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ན། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བ་བྱངས་ནས་གཞོན་ལུ་མས་སྟེ་བ་མེད་

༡ མ་གྱི། ༤༡བཅན། བ རྒྱ ༡༥ན ༡ན། བ * བ

བ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དང་ལྷན་བ་གང་ཡིན་པ་རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་དེའི་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་སྣོང་གཟུགས་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་ཏུ་སྐྱེས་པར་འབྲུག་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་
 གཟུགས་མཐོང་ན། ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་
 ལས་གཞན་སྐྱེས་མེ་སྟེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་བ་སྐྱེ་བར་ཐམས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 དང་རིགས་པའི་ཚུ་མ་འབྲུག་པ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན་རང་གི་
 གདོང་པའང་རྗེ་ལྟར་མི་མཐོང་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོའི་མིག་ཤེས་མི་སྲིད་པའམ། སྲིད་ན་དེས་གཟུགས་གྱི་
 གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་གང་རུང་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དངོས་པོར་
 གྲུབ་པའི་གཟུགས་མི་སྲིད་ན། རང་གཟུགས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་གྲུང་
 ཏུ་མེད་པའི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོས་པས་ཚོགས་པོ། །

རྗེ་སྐྱེད་བའཕད་པ་ལྟར་ཉག་ཆད་དང་། འཁོར་འདས་གྱི་མཐའ་དང་བྲམ་པའི་རྗེ་
 རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱར་རྒྱད་འདི་ལས་གཞན་ཏུ་ཡང་
 བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་
 པས་དབྱུང་ན་སྲིད་ཞི་གང་ལའང་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་བའཕད་པ་ནི། རྗེ་རྗེའི་རྣལ་
 འབྱོར་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་རྣམས་པར་དག་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་
 གིས་མངོན་པར་རྗོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏེན་ཀུན་སྐྱེད་བས་
 དམ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་བ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འདི་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས། གཟུགས་གྱི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས།

གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས། འདོད་པའི་ཁམས་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ལ་མི་གནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ལ་མི་གནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ་སྲིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ལའང་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལའང་མི་གནས་ཏེ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་
 སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་བཞིན་ལོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཙུབ་
 ལྷན་ལ་མི་གནས། གཙུ་བ་ཤིང་ལ་མི་གནས། སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་ལ་མི་
 གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རོ་རྗེའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་ཕྱི་འདིག་ཉེན་དང་ནང་ལུས་དང་གཞན་ལས་དང་།
 འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་
 བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་
 དུལ་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཉལ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་ཞུགས་པའི་རྩོལ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སོག་མར་འདི་ཤེས་པར་བྱསྟེ། འོག་ཏུ་མངོན་
 པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འདིག་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་པ་དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ནི། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བའི་གོང་དུ་བདེ་བ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་

རིམ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པར་སོང་ཞེས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་རྟག་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ལ་
 འབྲས་བུ་ཐ་མ་དེ་རྒྱ་ལས་རྟག་པར་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ནི་
 ལྡོག་ལམ་དུ་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལུབ་ཀྱང་། དེ་ལས་
 ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྣ་ཚོགས་
 འཆར་བ་སྟེ་ལ་མར་བྱུང་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། མཉམ་
 གཞག་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་
 དེའི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་
 དུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནམ་ཡང་འཆར་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྡོག་ལམ་དུ་རེ་འགའ་བ་
 ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་པ་
 དེ་ནས་ཞེས་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །

དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་རི་
 སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ་དེའི་སྲིར་འདིར་ཡང་རི་
 སྲིད་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གང་ཡིན་འཛིན་པ་མིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནམས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མ་དེ་གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ན་
 མེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ངོ་ན་ཡོད་པར་

སྟོན་པ་ཡིན་ལ་ཚུལ་འདི་ནི་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
 གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་གི་དང་། །ཐ་དང་མེད་གི་འོད་དང་
 ཟེད། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་སྟོབ་དཔོན་
 འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་གཞེན་ལས་འདས་
 པའི་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་མཉམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་འདི་གཞེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་
 པར་དང་བཅས་ནས་སྟོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ནས་ཉི་མའི་འོད་གསལ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་མཁུན་པ་
 རི་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉི་མའི་ཟེར་གཟུགས་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་འཕྲོ་
 བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ལྟོག་པ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་ཞིང་། ཉི་མའི་འོད་གསལ་པའི་ཆ་
 དང་། ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འདི་གཞེན་ལས་འདས་པ་
 འདས་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། ལུལ་འདི་གཞེན་ཀུན་རྫོབ་དང་འདི་གཞེན་ལས་འདས་
 པ་དོན་དམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྟོག་པ་ནས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་སྐྱར་བའོ། །

ད་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཅེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་བར་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆོག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་
 དེ་ཉིད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འཛོག་ཅེས་བའོ། །འདིར་མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆོག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གང་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་

ནས་ཉེ་དེ་སྤྱི་ཚད་དུ་ས་ནས་ཡང་བདེ་བ་ཚེན་སོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་དེ་མོ་ན་ཉིད་
འདྲལ་བར་སོང་བའི་དོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ་འདྲིལ་བ་
མེད་པ་སྟེ་དེའི་དོར་སྐྱོས་པའི་རེས་གང་གི་ཡང་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་སྐྱེ་འགག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེའི་དོར་སྤང་དགོས་ཀྱང་དེ་དག་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས། དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པའི་འདིར་སྐྱད་ཅིག་གང་ལ་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་
བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགྲེལ་བ་ཉིད་གྱིས་འོག་ཏུ་འདི་ཉིད་
དོན་དམ་འི་རིགས་པས་མི་འཐད་དེ། ཞེས་དངོས་སུ་སྤྱར་རོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྲས་
གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འདྲིལ་གནས་པ་གསུམ་ནི་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས། །དེའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྲས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་གནས་འདྲིལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་
པར་འདུས་བྲས་ཐམས་ལ་སྐྱེ་གནས་འདྲིལ་བ་ཡོད་ན་རིམ་གྱི་ཡོད་དམ། དུས་ཅིག་
ཅར་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ནི་འདིར་སྐྱད་ཅིག་གང་ལ་ཞེས་པ་ནས།
འདྲིལ་བར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ་དེའི་དོན་ནི། དངོས་སོ་གཅིག་ཉིད་དོན་
དམ་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་གནས་འདྲིལ་བར་འགྲུར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱད་ཅིག་གང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དགོས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་།
འདྲིལ་བ་རིམ་གྱིས་འགྲུར་བའི་གོ་སྐབས་མི་ཉེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པས་དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འདྲིལ་བ་

འབྲུང་བའི་སྐབས་མི་རྣམས་ལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འཛིག་དགོས་པས། དེའི་སྡོམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་འགོ་བའི་གོ་མི་རྣམས་ལ་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཚོགས་པ་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་
 འཚེ་བ་ཡང་ཅིག་ཅར་གྱིས་ཡོད་དགོས་པར་འགྲུང་བ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་
 དང་གནས་པ་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་འཛིག་པ་སྟེ་ལི་བའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པའི་སྲིད་སོ། །འདི་ནི་ནང་གི་ལེ་ལུ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་
 བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཚེ་བ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཅི། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་ཁྲད་པར་བ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་
 པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད། རིམ་གྱིས་དེ་གསུམ་དུ་
 འགྲུང་བ་དང་ཅིག་ཅར་དེ་གསུམ་དུ་འགྲུང་བ་ནི་མི་སྦྱོའོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་
 བས་ཞེ་ནའི་བར་སོ། །དེས་ན་སྡོགས་སྔ་མ་འདི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་རང་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་གཉིས་པའི་
 རང་དུས་ཀྱི་གནས་པ་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་
 གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛིག་པ་འབྲུང་བ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འོག་གི་
 དགག་པ་མ་འགྲེལ་ཞིང་། སྔར་རིམས་ཅན་བཀག་པ་དང་སྡོགས་སྔ་མ་ཁྲད་མེད་དུ་

འགྲུང་རོ། །དེའི་ལན་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱན་རྗེས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་
 གྲང་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་
 དེ། འདིར་དོན་དམ་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲ་མ་མ་འགགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲི་མ་
 གཞན་མི་འགྲུང་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སྲ་མ་འགགས་པ་ལས་སྲི་མ་མི་འགྲུང་བའི་སྲིར་ཉེ།
 དཔེར་ན་དོན་དམ་པར་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་ལས་གྲང་ལྷུ་གུ་མི་འགྲུང་ཞིང་ཉམས་པ་
 ལས་གྲང་མི་འགྲུང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པས་ཉེ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་ལའང་།
 ལྷུ་གུ་དེ་ལྷུ་གུ་རང་གི་དུས་ན་འགགས་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྲང་དོན་དམ་
 པར་ནི་དེ་མི་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར། ལེ་ལུ་གཉིས་པར་མར་མེད་དཔེ་ལ་སྦྱར་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ས་བོན་འགགས་པ་ལས་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱ་གུ་སྐྱེ་ན་མར་མེ་
 ཤི་བ་ལས་གྲང་མར་མེ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ལ། ས་བོན་མ་འགགས་པར་སྦྱ་གུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་ས་བོན་སྐྱེ་བོ་རྩང་ཟད་མ་ཉམས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྦྱ་གུ་
 རྩོན་བོ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཞིང་། མར་མེ་གཅིག་ལས་གཅིག་སྦྱར་བའི་འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་
 ས་བོན་དང་སྦྱ་གུའི་ང་གནས་པར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་
 སྲ་སྲི་ནམས་ལའང་འགྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་སྲ་སྲི་སོ་སོ་བ་དང་། དུས་གཅིག་པ་དག་ལ་
 བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། ཅ་ཤེ་ལས། སྐྱེ་ལ་
 སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། །བྱས་མིན་གཅིག་
 ལ་དུས་གཅིག་ཏུ། །འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྷ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་བརྟགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི་ཤོང་འགྲུང་གི་འགྲུང་འདི་རྩང་ཟད་

འཇུགས་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། འོན་
དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་
དང་དུ་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིབ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དངོས་སུ་ཕན་
ཚུན་སྦངས་ནས་འགལ་བའི་སྲིབ་རྟོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་འདིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་དེའི་སྲིབ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་དོན་དམ་འཇུག་གྲེད་
དུ་སོང་བའི་དོལ་བལྟོན་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་འདིག་སོགས་དེ་དག་སྤང་
མི་སྲིད་པ་སྤང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདིར་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་
ཅེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་
སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྩེ་གསུམ་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྩོགས་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་རྗེས་ལ་དེ་སྲིན་ཆད་དུས་
ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་དོན་སྐྱེ་གནས་འདིག་པའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མེད་པ་
གཅིག་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་མཚོག་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིབ་རྟོ། །འདིར་མཚོག་གི་གཉིས་
སུ་མེད་པ་ཅེས་པ་འགྱུར་རྩུང་བཅད་མ་བདེ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚོག་ །ཅེས་
བཤད་དགོས་སོ། །

འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་དུ་མ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་སྤང་ཅེ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་འདིག་
ཉེན་པའི་སེམས་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གྲེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡེ་

ཤེས་དེས་ཚོས་རྣམས་ནི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མས་མ་འདྲེས་པར་
རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སེམས་སྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
སྤང་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་སེམས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་གྱེད་དུ་སོང་བའི་རོ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱད་ཅིག་
གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་
རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་གྱེད་དུ་སོང་བའི་
སེམས་ནི་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྲོགས་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲོགས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་མེད་
པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྲོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉམས་པར་བྱ་
བའི་སྐྱད་དུ་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་བའི་སྲོགས་ཀྱི་
མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གང་དུ་བཟུང་ན་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་སྲོགས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། དངོས་སོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པར་བདེན་པ་དང་། ཡོད་
པར་བདེན་པ་དང་། མེད་པར་བདེན་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཉི་སྟག་མ་ཡིན་པར་
བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། གང་དུ་བཟུང་ན་མཐར་ལྷུང་བའི་
སྲོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་ནས། གཉི་སྟག་དང་གཉི་སྟག་མ་
ཡིན་པའི་བར་གྱི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་
བལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་སྲིར་ཉེ། གཞན་ལ་བལྟོས་ན་བཙོམ་མར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་རྣམ་འགྲུབ་ལ་སྲོགས་སྲུ་འཛིན་པ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྐད་
དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གི་ངོ་ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་
སྲོགས་འདི་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་སློ་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ།
གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་
དུ་མའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྲུ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་
བསྟོས་ནས་སྲོག་པའི་སློ་ནས་གཞིའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཁམས་འཕོ་བའི་སྐྱིབ་བ་དང་
བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཅེས་པ་ནས། ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྤང་སྟེ། ཞེས་པའི་
བར་དོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ།
དངོས་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྲུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྟུས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱེད་གཞིའི་
ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བ་དང་པོས་ཚོས་སྟོན་པ་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གནས་པ་དང་པོ་དང་། རྟེན་བ་ཐམས་གནས་པ་ལྟ་བ་དང་དྲུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཚོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བསྟུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། དགོས་པ་དང་
ཉིང་དགོས་བསྟུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བསྟན་པ་དག་གི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ལ།

དང་པོའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ། ཞེས་པ་ནས་ཕྱག་བ་
 རོ་རྗེས་ཞུས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་སྐར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་
 སྐར་བཤོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཞེས་པ་ནས་རྩ་འབྲུལ་སྟོ་བའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་
 བཞིན་མཐེན་པ་བཞི་དང་སྐར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་གཅིག་
 ཉིད་ལ་ལྷོག་པའི་སྐོན་ས་བཞིར་འབྲེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ལྷོག་
 པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་གནས་པའི་ལྷོག་པ་
 རྣམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐེན་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་གི་སྐྱད་
 དང་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྗེ་ལྟར་འཚོམ་པ་
 བཞིན་ཅིག་ཅར་སྟོན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་ལམ་མཐེན་པ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་
 སྐྱའི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་མཐེན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་བཞག་ལ། བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱ་ཚོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་བཞི་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེ་གསུམ་རོ་རྗེ་གསུང་
 རོ་རྗེ་སྐྱ་རོ་རྗེ་བཞི་དང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པའི་བར་གྱིས་
 རྣམ་པར་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྐར་བཤོ། །

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེ་སོགས་བཞིའི་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་
 བྱང་ཚུབ་པ་བཞི་དང་སྐར་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྟོས་པའི་སྐྱའོ། ཞེས་པའི་
 བར་ཉེ། དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྗོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། གང་གི་

ཚེ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཁྲེན་པའི་སྐད་ཅིག་མས་བྱང་རྒྱལ་པའོ། །རྣམ་པ་
ལྡན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ནི་ཁམས་ལྡེ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྡེ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
གྱུར་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྡེ་རྒྱུང་འགོག་པས་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་རྒྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྐོ་
ནས་བྱང་རྒྱལ་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤུས་བྱང་རྒྱལ་པ་ནི། དབང་པོ་ལྡེ་ཡུལ་ལྡེ། ལས་
དབང་ལྡེ་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྡེ་རྣམས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་
པའོ། །རྒྱ་འཕྲུལ་བྱ་བས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ནི། དགའ་བ་བརྒྱུག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
གྱུར་པས་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱའི་རྒྱལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །

ཡང་བཞི་བ་གཉིད་མ་རྒྱག་མི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་བཞི་
དག་པས། རིམ་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་བཞི་དང་། དེ་དག་
རིམ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།
འདིར་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་ཞེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་
ནལ་འཕྱོར་མདོ་ཅོམ་དུ་བསྟན་གྱི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་ནལ་
འཕྱོར་འདི་ཞེས་སོགས་སོ། །རྐང་བ་མཐའ་མའི་དོན་གནས་པ་ལྡེ་བ་འཆད་པ་ནི་དེ་
ལྟར་ནས་ཞུས་ཏེ་འོ། །གང་དུ་ན་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་རི་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པ་ལ་ཞུས་ཞེ་ན། ཀ་སྐྱེང་ལྡན་པའི་ཅེས་པ་ནས། ཚོས་བསྟན་
ལ་བསྐྱས་པའོ་ཞེ་སའའི་བར་ཏེ། འདིར་ག་སྐྱེང་ལྡན་པའི་ཨ་འདུས་ལ་སྟེ། ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ། ཀ་ལི་ཡུ་ཀ་ས་མ་ཡེ། ཞེས་པར་ཡོད་པ་ལ་འབྲོ་ཤེས་རབ་
གྲགས། ཁེར་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས། དེར་རི་ཚོས་གྲགས། ཅ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས།

གྲི་རྩོ་རློ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་འགྲུར་མཛད་སྡེ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀ་ལི་རྩོད་པ།
ཡུག་ལྡན་པ། ས་མ་ཡེ་དུས་སུ་བསྐྱུར་ནས་རྩོད་ལྡན་དུས་སུ་མི་རྣམས་ཞེས་བར་བྱས་
གྲང་། འབྲེལ་བར་ཀ་སྐྱེད་དང་ལྷ་འདུས་ཀྱི་བཤའ་བ་བྱས་ཀྱི་རྩོད་ལྡན་དུས་ཀྱི་བཤའ་
བ་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་ཀ་ལི་རྩོད་བ་དང་། །ས་མ་ཡེ་དུས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་
གྲང་། འདིར་དོན་དང་མི་འབྲོར་བས་ཤོང་གིས་ཀ་ལི་ཀ་སྐྱེད་དང་། ཡུ་ག་ལྡན་བ་དང་
ཀའི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ཨ་ལྷུང་ནས་ཨ་ས་མེ་ཡེ། ཞེས་ཨ་འདུས་སུ་བསྐྱུར་བ་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་སྤངས་གསལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་བའི་གཙོ་བོ་ཀ་ཡིག་ཡིན་བས་ཀ་སྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ལ། གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་བའམ་ནང་དུ་མངའ་འཛིན་
བ་ན། རུལ་ལ་ཁུ་བ་འཇུག་དགོས་བས། དང་པོར་རུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ཡིན་
ལ། མངའ་དུ་སོག་མར་ཁུ་བ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་རུལ་དེ། སྤྱི་སྤྱིའི་ལུས་ཀྱི་རུལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོག་མར་འགྲུབ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའང་ཀ་ཡིག་གསལ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོག་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཀ་སྐྱེད་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཞེས་སོགས་ལའང་ཨ་ཡིག་དང་པོར་བསྟན་བ་ནི་དབྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་གཙོ་བོ་
རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། མངའ་དུ་རུལ་ལ་ཁུ་བ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་ལ་
དབྱེད་སྤངས་སྤི་ནས་སོག་ཏུ་འཇུག་དགོས་བས་སོ། །དེ་ལ་ཤས་ཆེར་ཀ་སྐྱེད་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་བྱས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཨོ་སོགས་དབྱེད་སྤངས་རྣམས་སོག་དང་

ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འདུས་པས་རྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཚེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་
བརྩམ་པའི་རྗོད་བྱེད་ལ་རྩོམ་ཞེ་ནས་འཁྲོར་བརྗོད་བྱར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལ་
ཟླ་བཟང་གིས་ལྷན་པ་ཞི་ཚོས་བསྟན་པ་བསྟུས་པའི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་
པ་འདྲུག་པ་བསྟུས་པའི་རྒྱད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་བསྟུས་པ་འཆང་
པ་ཞི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས། བསྟུས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོའི་གཟུགས་སྐོམ་པའི་སྟོབས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་གྲིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་བསྐོམ་པའི་སྟོབས་ནི་སྤྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འཁྲོར་དང་། དཔལ་བོའི་རིམ་བ་ལྟ་
བྲག་པོ་བསྐོམ་པ་དང་། གྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་བ་ནི། ལྷ་ཞི་བ་སྐོམ་པ་ཡིན་ཞིང་།
གཞན་རྣམས་སྲར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །རྩོམ་ཞེས་ལྟར་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཅིང་སྟོན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོག་གི་
དང་པོའི་ཞེས་སོགས་སོ། །

མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
སོགས་སོ། །མདོར་བསྟུས་ལྟ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ། ། །

། མདོར་བསྟུས་འདྲུག་པ་བཤད་པ། །

ད་ནི་མདོར་བསྟུས་འདྲུག་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱད་སྟོན་པ་པོ་
དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་པ་ལྟ་བུ་རྩོམ་ཞེས་ལྟར་
འཁྲོར་བསྟུ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཤད་པ་བྱས་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་དུ་ད་ནི་

གནས་བྱུག་པ་རྒྱ་བཟང་གི་ཅ་རྒྱུད་དུ་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྟ་སོགས་ཞུས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་གནས་པ་དེ་མི་དབང་གྲགས་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་སྐྱ་བཅད་པ་
གཉིས་པས་སྟོན་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་སྐྱར་བ་གསུངས་པ་ཞེས་བཤད་བྱའི་ཅ་བ་
དགོད་པ་ནི། སྟོང་བ་ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་ཅ་བའི་
ཚིགས་སྐྱ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་བརྗོད་
པ་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་ལ་བཤད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་བྱས་པའི་སྐབས་པའི་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བཀོལ་
ན་འོག་ནས་འཆད་པ་དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཉོགས་སྐྱ་བའི་དགོས་པ་
ཡོད་པས་སོ། ཞེས་པ་ནི་འདིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་འགྲུང་རོ་ཞེས་པའི་
བར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་དེའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་འདིར་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་བཤད་དུ་གསོལ་
ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྒྱེགས་བམ་ལ་བྱིས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་དོན་དེ་དང་དེ་རྣམས་མཚན་བརྗོད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པར་བསྟན་པ་
ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་བསྟན་ཉོ་ཞེས་པའི་
བར་རོ། །མཚན་བརྗོད་དང་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ནས་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི།
དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུས་
པའི་དོན་བཤད་ནས། ད་ནི་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གསོལ་བ་

བཏབ་པའི་ཚིག་འདིར་སྟོང་བ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་
བའི་དངོས་པོ་ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་མ་མེན་པ་དང་།
མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཉི་ཚེ་བའི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་ནོ། །དངོས་
པོ་དེ་དག་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་
ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གི་སྟོན་མ་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་པ་“དཔེ་དང་’
བཅས་པ་ནི། མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་འདྲིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གོང་
འོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་རང་མིང་གི་ཐ་སྙད་འབྱེད་ཚུལ་ནི་དཔེར་
ན། འདིར་ནམ་མཁའི་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་འདྲིག་རྟེན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མིང་སྟན་
མོང་བས་བརྟེན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སྟུ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲགས་པའི་མིང་སྲངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་དང་སྟན་མོང་བ་དུ་མ་དང་དེར་མ་བཟུ། གྲུབ་
མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བརྟེན་སྲུང་བའི་མིང་དང་
འདྲིག་རྟེན་བར་མ་བཟུ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དུ་
མའི་མིང་ཐོང་བ་ལ་བད་སྟོན་ཅེས་པ་དང་། ཡི་གེ་རེ་རེའི་མིང་སྟེས་བ་ལ་། ལྷན་
མེད་ལ་ཁྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ངེས་པར་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདིར་གཅིག་དང་
ཞེས་སོགས་ལ་དབང་པོའི་འགྲུར་ལས། འདིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་

༡ མ་གྱི། ལེགས་ན། དཔེ་དང་ ཟ། ལེགས་ན། དཔེ་དང་ * དཔེ་དང་

གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྣ་ཚོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཞེས་
 འབྲུང་བ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 དངོས་པོ་ལམ་དངོས་མེད་གཅིག་གྱང་མིང་སྣ་ཚོགས་པས་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་འབྲུང་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟུང་ལྟུང་གིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 བསྟེགས་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་དོན་ལ་གཙོ་
 བོར་རྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེས་ཚིག་གིས་
 བཤད་དུ་མེད་པ་དོན་གཅིག་ལའང་མིང་དུ་མ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ།
 རོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་ནས་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་
 གི་དོན་འཆད་དེ། དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་སྐྱེས་བྱ་ཁམས་ཀྱིས་བ་
 སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པ་པོ་ཁམས་དང་སྐྱང་སོགས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྲུང་པའི་སྟོང་ཚེན་ཡིག་ལྔ་
 ཡིག་ཀྱིས་རྣམས་བསྟན་པོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་བཤད་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་
 གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་བདེ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་པོ་ཁམས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་གཅིག་གི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་
 རྱེད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 གིས་སྐྱེ་བས་ཀྱིས་ཚན་ཀྱིས་ཁམས་སོ་ཀྱིས་ཡོད་ལ་ཀྱིས་ཚན་སོ་སོར་བཤད་
 བ། འཕོ་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐོག་རྒྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱང་
 པོ་དང་རྗེ་གཡེ་འཕོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྐྱང་བ་ཡིད་

གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱ་དང་། ལུ་བ་འདོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་
 བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་མཚོག་གི་དབང་པོ་དུང་ཅན་མ་དང་། གཅི་
 བའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་རྒྱ་འཛག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣ་
 བ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་རྒྱ་འཛག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཤིས་དབང་པོ་དང་མཚོག་གི་དབང་
 པོའི་བྱ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་ལུ་བ་འཕོ་བའི་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །ཚོར་བའི་སྤང་བོ་དང་མེད་ཁམས་
 དང་། མིག་དང་རོ་དང་ལག་པ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྟེ། ཚོར་བའི་མེད་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་
 ཚན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་ཚུའི་ཁམས་དང་ལྗེ་དབང་དང་། གཟུགས་དང་
 ཀྱང་བ་དང་ལེན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚུའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། རྐྱུང་གི་ཁམས་དང་སྐྱ་དང་རེག་བྱ་དང་ངག་གི་དབང་པོ་དང་
 བཤད་པ་འཛག་པའི་བྱ་བ་སྟེ་རྐྱུང་གི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་
 དང་སའི་ཁམས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དེ་དང་བཤད་ལམ་དང་། ཚིག་བརྗོད་
 པའི་བྱ་བ་སྟེ་སའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡང་འགྲེལ་བར། འདི་དག་ལ་ཡིད་དབང་དང་སྐྱ་ཅེས་བ་ནས། སྐྱ་དང་
 རེག་བྱའི་བར་དུ་འདི་ལྟར་མནའ་ལྡན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རེག་པ་མི་མ་སྐྱུན་ལྷོགས་གཅིག་
 ཏུ་སྐྱུང་ནས་བསྟན་བ་རྣམས་ནི། ཐབས་ཤེས་ལ་རང་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་
 འོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲུག་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལམ་གྱིས་སྐྱུངས་ཏེ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པ་ན་

བཤད་གཅི་འཇག་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་བཅད་པའི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་
བྲལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདི་དག་གི་རིགས་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་སྲིད་ལ། དེ་
འདྲའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི། རྗེ་མའི་ཆ་ལམ་གྱིས་སྤངས་
ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་
སྦྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་གཉིས་སྦྱིབ་
བྲལ་དུ་བྲལ་ནས་རོ་མཉམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ལ་འདིར་སྟོང་བ་
ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ལོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
སུ་བསྐྱུས་ནས་དྲུག་ཚན་དེ་གཉིས་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ཏེ་མིང་གཅིག་གིས་
བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྲལ་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་མལ་
པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ནས་སྦྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རོ་
མཉམ་པ་ཞེས་བྲལ། དེ་ལ་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པས་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྲལོ། །སྟོང་བ་དེ་ལ་གཞོན་དུ་མེད་པའམ་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་
ཞེས་བྲལ། ཞེ་མི་གྱི་གཟུགས་སྐྱབ་པ་ན་ཐོག་མར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་དབུས་སུ་བོང་དུ་བཤད་པའི་གཞོན་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་དེའི་མིང་གི་
མཚན་མ་གྱི་གྲུག་གི་རྣམ་པའི་རི་མོ་འདྲིའོ། །ཁམས་དྲུག་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྦྱིབ་
བྲལ་སོགས་སུ་གྱུར་བ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་མིང་གི་མཚན་
མའི་མཚོན་བྱེད་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེའི་ལྟར་ཐིག་ལེ་གཉིས་བྲིའོ། །སྟོང་བ་གསུམ་

བ་འདི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་འོ། ། རྟུག་ཚན་བཞི་པ་རྩུབ་མས་
 ཀྱི་རྟུག་ཚན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྲུར་བ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་
 ཞེང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ལེ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་མཚན་མར་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་
 གྲང་དུ་ཐེག་ལེ་གཅིག་གི་ལོ། ། ཞེས་རྟུག་ཚན་ལྔ་པ་རྒྱུད་གི་ཞེས་ཀྱི་རྟུག་ཚན་དེ་
 ཉིད་སྐྱབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྲུར་བ་ནི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 བསྟུས་རྒྱད་ཀྱི་མཚན་དང་པོས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་མཚན་མར་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་
 ཤར་མདུན་དུ་དབྱིག་པའི་རྣམ་པ་རི་མོ་ནར་བ་གཅིག་གི། འདིའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་བར།
 གཅིག་རྣམས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཅ་རྒྱད་དུ་མཚན་དང་
 རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེ། ཞེས་མཚན་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ། འདིར་མཚན་མཚན་ཅེས་
 གཉིས་སྟོས་པ་འགྲེལ་ཞེ་ན་མི་འགྲེལ་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་མཚན་དང་ཅེས་པའི་དང་ཞེས་
 བ་དེ་ཉིད་རྣམས་དབྱེ་བའི་བསྟུ་བ་ཡིན་པས་དེས་མཚན་ཅེས་པ་ཕྱི་མ་བསྟུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །

ཞེས་རྟུག་ཚན་རྟུག་པ་པའི་ཞེས་ཀྱི་རྟུག་ཚན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྲལ་སོགས་
 སུ་གྲུར་བ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྔ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཚན་ཅེས་ཕྱི་མས་བསྟན་ཅིང་
 དེའི་མཚན་མ་ནི་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་རུབ་རྒྱབ་དུ་ཐོང་ལུག་གི་རྣམ་པ་
 འགྲེལ། ། ཞེས་སྟེ་ཚན་རྟུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྲུར་བ་རྣམས་གང་
 གི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་གྲུར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་ཡིག་གིས་
 མཚན་པའི་དོན་ཡིན་པས། མི་ཡིག་གྲང་མཚན་མ་དེ་དག་གཅིག་དུ་འདྲེས་པས་
 བསྟུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་རི་ལྟར་ན་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་གྱི་གྲུག་གི་རྣམ་པ་ལུས་

དབྱུག་པའི་རྣམ་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཐོང་བའི་རྣམ་པ་མགོ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ནས་མོང་བརྒྱུངས་ནས་སྟེང་ལོག་ཏུ་གཤེས་པ་ཉེ་རྒྱ་རྗེས་བྱུང་གི་ཐིག་ལེ་གཅིག་པོ་དེ་རྒྱ་རྗེས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་བཞག་པས་ཐིག་ལེ། འདིར་འགྲེལ་བ་རེ་རེ་ལའང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་ལི་སོགས་རང་གིས་ཀ་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་བརྗོད་མེད་ཏུ་མཚོན་པའི་བཅར་གྱི་གྲུག་གི་རྣམ་པ་སོགས་ལྷ་གིས་པ་ཡིན་འོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཚོན་མ་དེ་དག་ལས་མི་ཡིག་བསྐྱབ་པ་ན་ཡང་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལ་སོགས་དང་མི་ལ་བརྗོད་བཅས་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེར་མ་ཟད་མཚོན་མ་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་མི་གྱི་མགོ་བོ་དང་། རྒྱ་རྗེས་སོགས་ཡིན་པས་ཡི་གའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་འདིར་དེ་དག་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མི་ཡིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ལ་ཡིག་སོགས་རང་གིས་ཀ་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལས་མི་གྱི་གཞུགས་འོང་བ་བྱས་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་བཅས་སུ་སོང་དོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུག་ཚན་གཉིས་པོ་དེ་མཚོན་བྱེད་གྱི་མིང་གི་དབྱུངས་སུ་ལ་ཡིག་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བརྗོད་མཚན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ལུས་པས་སྟོ་སྟེང་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ལ་ཡིག་གིས་སྤང་བོ་རྒྱག་ཚན་དེ་གཉིས་རང་གི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱས་ནས། ལུ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་ཏུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་

༡ མ་གྱི། རྟེན་པ་གྲུག་ བེས རྒྱ། ༧༦ན་༡༣། གྲིས * གྲིས

ཉེ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲོལ། །འོད་སྲ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་ལ་
ཨེ་མི་བསྐྱབ་པ་ནས་གི་གྲུག་ལ་ཨའི་ལག་བ་བྱས་བ་སོགས་ནི་འདིར་དབྱས་ཀྱི་
མཚན་མ་མི་སྐྱབ་པའི་གཞིར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་
བསྐྱབ་ཏུ་མི་བྱུང་བས་སྲ་མ་དག་གིས་རྒྱས་བར་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱད་གྲེང་གི་
ཁམས་ལེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྗེའི་མིང་གི་དབྱངས་ནི། ཨེ་རི་ལྷ་ཨེ་ལི་རྣམས་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ལེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའོ། །

བསྐྱ་བུའི་ཁམས་རྒྱག་ཚན་རྒྱག་གི་མིང་གི་དབྱངས་ཡིག་ནི། ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
བོ་ཨི་ཞེས་བ་ནས་བརྗོད་པ་ལ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་རྒྱག་གི་དབྱེ་
བས་ཐ་དད་པ་དབྱངས་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་དང་ཡ་ནར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནི། དབྱངས་འདི་དག་ཀྱང་ཁམས་སོ་རྒྱག་གི་དབྱེ་བས་དེ་དག་གི་
མིང་གི་དབྱངས་ཐ་དད་སོ་རྒྱག་སྟེ། རང་བཞིན་ཡི་གེ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་དང་།
འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་དང་། ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཡི་གེ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་དུ་སྤང་བོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། །སྤང་བོ་རྒྱག་
རྒྱག་སོ་རྒྱག་ཏུ་འབྲེན་ན་ཁམས་ཀྱང་སོ་རྒྱག་ཏུ་འབྲེན་དགོས་པ་ལས། དེའི་འབྲེན་
ཚུལ་ལྟར་གྱི་སོ་རྒྱག་པོ་དེ་ལ་སྤང་བོ་རྒྱག་གི་དོན་ལ། རོ་རྒྱག་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་
དག་གི་མིང་གི་དབྱངས་ནི། ཨི་ཨ་སོ་རྒྱག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དབྱངས་སོ་
རྒྱག་གི་མིང་གི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་ཁམས་སོ་རྒྱག་གྲིབ་བྲལ་དུ་སོར་བའི་བདེ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཨ་སོགས་མིང་གི་དབྱངས་ལྗས་མཚོན་པའི་དག་བའི་ཁམས་ལྟར་
འདུས་ལ་ལྟ་བོ་དེ་ཡང་མི་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དོ་མོར་རོ་

གཅིག་ཅིང་དེ་ལ་ནི་དེས་དོན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་འདྲིན་པའི་སྲིད་དོན་རྗེ་འདྲིན་པ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེ་བསྐྱབ་པས་མཚོན་པའི་དོན་འདྲིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་སྣོད་གཟུགས་ཀྱི་སྲུག་རྒྱ་ཚེན་མོ་དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་བདག་མེད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་སྤང་སོགས་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་
གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་བཞག་དགོས་སོ། །

དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་ཡིག་དེ་སྣོད་ཚེན་ཡི་གེ་ལྷག་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་
ཚུལ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣོན་ལ། དེ་
དག་གི་དོན་ཡང་། སྤང་པོ་ལྷག་ཚན་ལྷག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣོད་པ་སོ་ལྷག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་མཚོན་པའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་ལྷག་
ཡིན་ལ། སོ་ལྷག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་པོ་ལྷག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣོད་པ་སོ་
ལྷག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ལྷག་པོ་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཀ་ཙ་ལ་ཉ་ཅེས་པའི་གསལ་བྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེ་ལྟ་ཡིན་ལ། ལྷག་པོ་དེའི་མཚན་མར་ཐིག་ལེ་སྣོད་པ་ལྷག་སྤར་གྱི་མི་ཡིག་
བསྐྱབ་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤོགས་སྤོགས་སུ་འགོད་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་ནས་དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་དག་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེལ་བ་ལ་ཚོས་
འབྱུང་བུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའི་ཞེ་ཡིག་གི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཞེ་ཡིག་
གི་ནང་དུ་མི་ཡིག་རྒྱུད་པར་བསྐྱབ་པས་ནི་ཤེས་རབ་སྣོད་པ་དམིགས་བཅས་སྲུག་
རྒྱ་ཚེན་མོ་ལ་ཐབས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་བརྟེན་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེད་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བོད་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་སོ་ལྷག་དང་འདྲིར་བཤད་པའི་སྤང་
པོ་སོ་ལྷག་གཞི་དུས་སུ་འདྲོད་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་ཀྱང་སྤར་མ་ཁམས་ཀྱི་སྤོགས་པ་ནས་

བསྟན་བས་མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱངས་སྤྱ་གསུངས་ལ། རྗེ་མ་ཡུང་པོའི་སྡོག་པ་ནས་
 བསྟན་བས་མིང་གི་ཡི་གེ་ལང་གསལ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དབྱངས་དང་གསལ་
 རྗེད་འདི་དག་ཀྱང་སྤང་དུ་དང་རིང་པོའི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡུང་པོ་
 དང་དབང་པོའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་བས་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱངས་
 གསལ་སྤང་དུ་དང་། ཁམས་དང་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་བས་དེའི་
 མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དབྱངས་གསལ་རིང་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ཁམས་དང་
 དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཡིག་
 སྐྱབ་ཅིང་སྤང་པོ་དང་དེ་དག་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ལས་ཤེས་
 རབ་སྟོང་བ་མཚོན་པའི་ཨེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་པ་ཅི་ཞེ་ན་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 རྒྱས་བས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་བདེ་སྟོང་དེ་གཉིས་རོ་བོ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་
 མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་དབྱེད་མེད་པ་མཚོན་ཅོ་ཞེས་སྐྱ་མ་སྤྱ་དག་གསུངས་མོད་ཀྱང་།
 འདིར་མ་ཡིག་དབྱུགས་སྤྱ་བཤད་ཅིང་ཨེའི་གཟུགས་བསྐྱབ་པ་ནའང་དབྱངས་ཀྱི་ཡ་
 ར་ལ་མ་བཞི་ཡང་བཤད་སྟུང་ངོ་། །

རོ་དུག་དང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུང་བས་ཁམས་སོ་དུག་དང་སྤང་པོ་དུག་
 དང་དབང་པོའི་དབྱེ་བས་སྤང་པོ་སོ་དུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། རོ་དུག་དང་
 ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་འབྱེད་ཚུལ་སྤྱ་མ་དང་འབྲ་
 བར་ཤེས་སྤྱ་ལ། ཡུང་པོ་དང་དབང་པོའི་འབྱེད་ཚུལ་ནི། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་དུག་དང་རྣམ་ཤེས་དུག་སོ་ཡུལ་
 དུག་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་དུག་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་

དྲུག་ལྷོང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། བསྐྱིན་ཀན་སྤྱི་པོ་མཚུངས་སོ་དང་ལྷ་སྟེ་བ་སྟུང་
དྲུག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག་དང་གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་དྲུག་དང་ལྷོང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་སྟེང་ལོག་གི་ཅ་གསུམ་གསུམ་ལ་རྒྱ་བའི་
སོག་སྤར་གྱི་རྒྱར་ཡི་ཤེས་གྱི་སྤར་པོ་དྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས་བཤད་
བ་ལྟར་རོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་བ་དང་ཚོས་རྗེ་བ་བཞེད་བ་ལྟར་བྱའི་གཞན་ཏུ་མིང་གི་ཡི་
ཤེས་སོགས་ལ་འཆད་བ་དོན་མིན་ནོ། །

འདིར་དྲུག་ཚོན་དྲུག་གི་ཐབས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་བརྟན་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་ལ་
འགྲུར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་བར་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་ཏུ་
འགྲུར་ཚུལ་འཆད་བ་ནི་འདིར་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་སྟེ་དབྱེར་གྱི་ཚོགས་ཉེ་
ཞེས་སོགས་ཉེ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་འདིར་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་སྟེ་དབྱེར་ས་
གསལ་གཉེས་སུ་སྤྱེ་བའི་དབྱེར་གྱི་ཚོགས་ཉེ་དེ་ཉིད་ལ་ཁུ་བ་དང་རྒྱ་བ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཐེག་ལེ་སྟོང་བ་ཡི་གེ་དྲུག་ནི་ཤེས་རབ་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚོགས་ཉེ་དེ་
ཉིད་ལས་རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ལྟར་གཉེས་ལས་འདིར་ཁུ་བ་དང་རྒྱ་བ་ནི་རྩི་
ཡིག་གི་དེས་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་དེ་ཉིད་དོན་རྗེ་ལོ། །རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་
དེས་དོན་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་ལྷག་སྤྱི་ཆེན་མོའི་བརྒྱལོ། །དོན་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདི་
གཉེས་རོ་སོ་དབྱེར་མེད་བར་རོ། །གཅིག་ཏུ་སྤར་བ་ཉིད་ནི་དོན་རྗེ་སེམས་
དཔའོ། །འདིར་ཤོང་འགྲུར་གྱི་འགྲུར་རྩུང་མ་བདེ་བ་ལ་མཁམ་བ་ཁ་ཅིག་དོན་རྗེ་ནི་
མཚོག་གི་དོན་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་རྗེ་ལ་དོན་གསུམ་ཅམ་ལས་མ་བཤད་ལ།
སེམས་དཔའ་ལ་དོན་དགུ་ཅམ་བཤད་པས་འདི་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་རྒྱས་

དབྱེ་བའི་བཤད་པ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་འགྲིག་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་ནས། རྫོང་མེ་
དོན་རྒྱལ་ཅམ་རྒྱུ་དུ་ཁ་བསྐྱངས་ཉེ་འཆད་མོད། དཔང་མའི་འགྲུང་ལ། རྫོང་མེ་
མཚོག་གི་བདེ་བ་དང་། ཤེས་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་སེམས་དབའའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཉི་མ་སྟེ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། རྫོང་མེ་
དོན་གསུམ་དང་སེམས་དབའི་དོན་གསུམ་རིམ་བ་བཞིན་སྐྱོར་ཞིང་དེ་མཁ་ཆད་
གཉིས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་རྫོང་མེ་དང་སེམས་དབའ་སྐྱར་རོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་ཨེ་མི་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་སྐྱར་བ་དེས་སྐྱོར་ཚུལ་
གཞན་ཡང་མཚོན་པས། རྫོང་མེ་མཚོག་གི་བདེ་བ་དང་། སེམས་དབའའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་ཉེ། འདི་གཉིས་གཅིག་བཞིན་ཉི་མེ་རྫོང་མེ་སེམས་
དབའོ། ཅེས་བ་ནས་རྫོང་མེ་དེ་ཉིད་སེམས་དབའའི་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
ནོ། །འདི་གཉིས་གཅིག་བཞིན་ཉི་མེ་རྫོང་མེ་སེམས་དབའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྐྱོར། དེ་ལྟ་
བུའི་རྫོང་མེ་སེམས་དབའ་སྐྱོར་དང་གསུང་དང་སྤྲུགས་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བ་
འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ཞལ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱར་
སྐྱར་ཉེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྒྱ་བ་ཀྱི་ཞལ་སེང་པོའི་རྣམ་
པར་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཤར་ཀྱི་ཞལ་ཞེས་སོགས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་དང་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་དང་གནས་
སྐབས་བཞི་པ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས། འབྲས་དུས་ཀྱི་རིགས་ལྡ་དང་
རྒྱལ་དང་སྐྱ་གསུམ་དང་བཞི་པ་སོགས་པར་འབྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཞི་དུས་
ཀྱི་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་འདི་དག་ནི། ཞེས་

སོགས་ཉེ་དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱུང་ནས་མཁའའི་ཁམས་གསུམ་གཙོ་བོར་ཁྱེད་ལ་ལས་འབྲུང་ཞིང་དུ་ལ་ལས་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པས་ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་ལས་གཙོ་བོར་འབྲུང་ཞིང་། ཁྱེད་ལས་གཙོ་བོར་འབྲུང་བ་མིན་པལ། ཁྱེད་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཙོ་བོར་འབྲུང་བ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་མངལ་སྐྱེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འབྲུང་ཞིང་། རྒྱལ་ལས་ཉི་མ་ལས་གཙོ་བོར་ "འབྲུང་བ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་མངལ་སྐྱེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འབྲུང་པལ། ཁམས་རྒྱལ་གྱི་འདི་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་ལུས་རྒྱལ་ལས་དབང་རྒྱལ། ལས་དབང་གི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་གྱི་འདིའི་རྒྱབ་བྱེད་རིགས་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ཁམས་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་ལས་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱལ་གྱི་ཅེས་པའི་བར་དོ། །

མོ་མོ་གང་ལའང་ཁྱེད་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོ་མི་རུས་ཀྱི་བར་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་དང་། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུང་ནས་མཁའའི་ཁམས་ལྗེའི་རིགས་ལྗེ་དང་། གང་གི་ཚེ་ཁྱེད་རྒྱལ་འཕྲོ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་སྣོན་ཅིག་རིགས་བཞེ་སྐྱེ་བཞི། གནས་སྐབས་བཞི། གཞི་དུས་ཀྱི་རིགས་རྒྱལ་དུ་འབྲུང་པལ། ཁྱེད་རྒྱལ་འཕྲོ་བའི་དུས་ནི་བྱུང་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་རྒྱལ་ལོན་པའི་དུས་ནས་དེ་ཚུལ་དེ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་སོའི་བར་དོ། །དེ་ལྟར་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་རིགས་དང་དབང་ལུས་

༡ མ་གྱི། རྩམས་པ། -འབྲུང་ རྒྱ། ༧༧ན་༡ན། འབྲུང་ *འབྲུང་

སོགས་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་འདྲ་བཞི་ཚོས་དེ་དག་རྣམས་པར་
དག་པའི་སངས་རྒྱལ་དུ་གྱི་རིགས་ཡིན་ལ། དེའི་བྱུང་བ་བྱ་རིགས་ཅན་ལོ། སེམས་
དཔལ་དུ་གཤམ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་འཆད་པ་ལོ། ད་ནི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བརྗོད་
པ། ཞེས་པ་ནས་རྣམས་སོའི་བར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་བཞི་སྟོང་གཉིས་སྤྱེ་མེད་
པའི་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དུ་གྲངས་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་སྣེའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་ཤར་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལྷུ་ལ་སྟེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀའོ། །

དེ་ནས་དེ་ཕྱི་དང་ལུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཉི་
ལྷུ་ལྷུ་པའི་བདག་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ལོ། ད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྣང་ནི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱི་སྟེ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚུ་མ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་
གཞན་དུ་འདྲ་དོན་དམ་པར་གང་གིས་བརྟན་གཡོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་དུ་བ་པའི་སྐྱེས་བུ་
མེད་ཀྱང་རྒྱུན་པའམ། དཔོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལོ། སྤྱི་སྟེ་གསུངས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ཡང་དོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་
གངས་ཅན་ནི་ཅུ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་རྣམས་འགྲུར་མ་ཡིན་ལ།
ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་དང་རྣམས་འགྲུར་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྐྱེས་བུའམ་
བདག་ཤེས་རིག་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམས་འགྲུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་
དང་རང་བཞིན་རྣམས་འགྲུར་སྐྱེས་བུ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་“ཅམ་”ཅམ་¹་གཞུང་གཞན་
ནས་འགྲུར་བ་དང་འབྲས་ཡང་། དོན་ནི་མི་འབྲས་སྟེ། འདིར་ནི་ཅུ་བའི་རང་བཞིན་ནས་

1 མ་གྱི། མཇུག་ན། ཅམ རྒྱ་༧༧བཤ། ཅམ * ཅམ

མཁའ་ཁམས་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ཡིད་ཀྱི་ཁམས། རྫོང་ར་འཛིན་རྣམས་ཚེན་པོ་
སོགས་བདུན་དང་དབང་སོ་ལྔ་སོགས་ནི་རྣམ་འགྲུར་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཅན་ནི་སྐྱེས་བུར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་གཉིས་མིན་པའང་ཕྱ་
སྟེགས་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་མིན་གྱི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་
བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་དེ་དག་ནི། སྐྱེས་བུ་ཡི་གདགས་གཞི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་
བུ་ནི་བྱུང་བྱེད་དམ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱིར་
གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཅ་ལྔ་ལའང་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་ཡོད་
པའི་ནང་ནི་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ནི་དེ་དག་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བ་དང་སྤྱི་ནི་སྤྱི་
རོལ་དུ་ཁམས་ལྔ་དང་ཅེས་སོགས་སོ། །ཕྱ་སྟེགས་ཟང་བྱེད་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི།
དབང་སོ་ལྔ་དང་ལྷུ་ལྔ་དང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་འབྲུ་སྟེ་འཚོ་བའི་
ལུས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་འགྲུར་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཞར་
རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། འདིར་ཕྱ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ལུས་
དྲུག་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་སྣ་ཚོགས་ཚད་ཅེས་པ་ནས།
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ནི་གོ་སྐྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་
མཚན། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་དང་ལུས་པའི་དོན་རྣམས་མཚན་བརྗོད་དང་
མ་ཐུན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ལ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཚད་

མར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ནི་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་ལ། དེའི་སྤྱིར་གང་གིས་ཞེས་སོགས་
གྱིས་མཚན་བརྗོད་དང་རྒྱད་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་མཉམ་བུར་བསྐྱེད་པ་
ལ་རྗེ་བཙུན་གྲུ་ལོ་གསུང་བས། གང་གིས་མཚན་གྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་
ནས། རྗེ་རྗེ་འདྲིན་པའི་ལམ་དང་བུལ་བའོ། ཞེས་པའི་བར་འདི་དག་གིས་དངོས་སུ་
ལྷོག་ཁྲུབ་བསྟན། འུགས་ལ་རྗེས་ཁྲུབ་སྟོན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འདྲིན་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་
དེས་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ཤེས་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་ལ། དེ་ལ་ནི་སུ་ལའང་དོགས་པ་
མེད་ཅིང་རྒྱད་འདི་ཤེས་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་ཤེས་པར་འཆད་དགོས་པ་ལ་རྗེ་རྗེ་
འཆང་གི་ལམ་ཟབ་མོ་ཤེས་ན་འདི་ཤེས་ཞེས་བཤད་པས་འབྲེལ་མེད་དོ། །

སླེ་མ་ཤེས་རབ་སང་གོ་ན་རེ། རྗེས་འགྲོ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་ཤེས་པ་དེས་མཚན་བརྗོད་ཤེས་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་ལ། མཁས་པ་དག་
ཀྱང་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་རྣམ་པ་མ་
ཤར་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ལ་ཁ་འཆམ་བྱེད་པར་
སྣང་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྤྲུ་མ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་མ་འདི་འོང་དོན་མེད་ལ་དེས་ན་
རྟགས་ཀྱི་མ་ཡིན་གྱི་མཚན་གྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་མི་ཤེས་ན་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྗོད་པའི་དོན་མི་ཤེས་པས་ཁྲུབ། ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འུགས་ཀྱིས་
མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་མཚན་གྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱད་འདིའི་དོན་
ཤེས་དགོས་ཞེས་སོགས་སུ་སྤྱིར་ཞིང་གང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་བ་སྟེ་ཞེས་པའང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤོང་
བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་

ཅམ་ཐོབ་བའང་སྐྱགས་ལ་རག་ལས་པ་མིན་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་
ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྐྱེབ་ཡིན་
བས་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་ངོ། །

མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་བ་ནི་བསྟུས་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
སོ། །མདོར་བསྟུས་རྒྱག་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤའ་པའོ། །།

། མདོར་བསྟུས་བདུན་པ་བཤའ་བ། །

དེ་ནི་མདོར་བསྟུས་བདུན་པ་བཤའ་བར་གྱུ་ལོ། །དེ་ལ་གཞུང་གི་དོན་ཚན་སོ་
སོར་བཤའ་བ་ནི། མདོར་བསྟུས་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཛད་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་གནས་བ་བདུན་པ་རྒྱ་བཟང་གིས་ལྷུས་པའི་ལན་གྱི་ཆིག་
ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་གྲགས་པས་བསྟུས་རྒྱད་ཏུ་བསྟུས་བ་དེ་བདག་གིས་
དགོལ་བར་གྱུ་ལོ་ཞེས་མཚན་སྟུར་བ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལན་གྱི་
ཆིག་དོན་འགྲེལ་བ་དངོས་ལ། རྒྱ་བ་བཟང་པོ་ཁྲིད་ལ་བདག་མགྱུ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དམ་བཅའ་དགོངས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ལས་དོན་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞེག་ཅེས་
སོགས་ཉེ་དེ་ལ་ཀུན་དགའ་པོ་ནི། སྐྱོན་གསལ་དུ་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷང་
བངས་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བཟུང་ཀུན་དགའ་པོར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབེར་སྐྱོས་
པ་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱོད་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་པ་དང་། ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་དང་པོ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོན་ས་

མཚོན་གྱིད་དུ་སློབ་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྲོད་པ་ཉི་ཚེ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཆགས་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཀུན་
 དགའ་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པ་དང་དགའ་བཙུན་པའི་ལག་ལ་སྤང་མི་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ལྷ་ཁྲལ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཁྲལ་པར་བྱེད་པའི་
 འབྲེལ་པས་སྲོར་བ་སྟེ། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐད་དོད་ཡོ་ག་སྐྱར་བ་ལའང་འཇུག་
 པས་འདིར་ཡང་སྲོར་བ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་
 ཏུག་ལྡན་དོས་བརྒྱབ་བའོ་ཚིག་གི་བསྟོད་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ལ་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མཚོན་ཉིད་ཅན་ལོ་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གང་
 ལས་བསྟོད་པའི་འབྲུང་བའི་གནས་དང་བཅས་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཚིག་ལ་
 བསྟོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཚིག་དེ་དག་འབྲུང་བའི་གནས་ནི།
 མཁྱིལ་ཀར་སྤྱི་པོ་མཚུ་དང་སེའི་གནས་རྣམས་ཡིན་ལ། སྤྱི་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅེ་མོ་
 ལ་བྱས་ནས། ལྷེ་ཅེ་བྱེན་ལ་ལྡོག་པ་བྱ་བའས། ཁ་ཅིག་མགོ་བའི་སྤྱི་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དེར་མེ་བཙུང་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ལས་འབྲུང་བར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འདོན་
 པའི་གདངས་ཉམས་འགོ་བའི་སྲིར་པོ། ཞེས་ཟེར་པོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་གནས་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ལ་སྤར་གྱི་བརྟུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྗོབ་འདིག་ཉེན་པའི་དངོས་
 ལྷུབ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པར་བརྟུ་རབ་པའི་སྤྲུགས་ནི། ཚི་ཞུལ་རྩེ་ལ་སོགས་སྐད་གྱི་
 གདངས་གྱིས་བརྗོད་པའོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་སྤྲུགས་ནི། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པའི་
 དངོས་ལྷུབ་གྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་

ཐབས་ཤེས་གཉིས་དབྱེད་མེད་པའི་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཚོག་ཏུ་
བརྗོད་པ་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མགིན་ཤུན་ལ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིང་
གདངས་སུ་གྱུར་བའི་སྤྲུགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གྱི་སྤྲུགས་དེ་
ཉིད་སྤྲུགས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གདངས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་པོ་
སོགས་ནས་འབྱུང་ན་གང་ནས་གང་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ལ་སོགས་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་མའི་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཅན་པ་ལས། ལྷན་ཡི་
སྤེ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཀུ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་གི་ལྷ་ཡི་ག་གིས་
ཀ་དང་ཅ་ཡི་སྤེ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྤེ་བ་རྫོགས་པར་སྟོན་པར་བཤད་པས་
འདིར་ཡང་དེ་དང་མ་སྐྱུན་པར་དབྱངས་ཨ་དང་ཀུས་མཚོན་པར་གསལ་བྱེད་ཀ་སྤེ་
དང་། དབྱངས་ཉ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚོག་དྲག་ནི་ཉ་ཡི་ག་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
མཚོན་ཞིང་། དེ་གནས་མགིན་པ་ལས་འབྱུང་འོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཏུ་ལྷ་
བྱ་ལ་ཉ་དང་མགིན་པ་དང་། དེའི་སློབ་ལྷ་མཆུ་ལས་འབྱུང་ལས། ཏུ་ནི་མགིན་པ་དང་
མཆུའི་གནས་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སུ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །མིང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཞེས་སོགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པས་ཤེས་
སོ། །དེ་ལྷ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་མཐའ་དག་གང་ལས་
འབྱུང་བའི་གཞི་ནི་ལུས་དུས་སུ་སྤེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་ནི་འདི་ག་རྟེན་དང་

འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལན་གྱི་ཚིག་བསྐྱུས་པའི་
མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་གནས་པ་བརྒྱད་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྩ་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་པའི་སྐོར་ས་
སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་ནས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་
པར་འབྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས་པའི་དོན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་
གསུམ་ཡོད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས། ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྐགས་སྦྱབ་
པ་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སྦྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་དོན་རྗེ་ཐེག་
པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ས་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གང་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། དཔེར་ན་འདྲིལ་
ཉེན་འདིའི་དོན་དུ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནོར་གྱིས་ཀུན་པ་མ་གཏོགས་པ་འདྲིལ་ཉེན་པ་
རོལ་གྱི་དོན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པས་ཀུན་པ་
གསུམ་རི་ལྟར་རིགས་པར་བསྟེན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་
མཁམས་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་འདྲིལ་ཉེན་པ་རོལ་དང་ཞེས་པ་ནས་གང་དུ་
ཡང་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་
བྱུང་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་དང་པོར་བྱེ་བྲག་སྦྱ་
བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཆ་མེད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་འདྲིལ་ཉེན་

གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་
 ལྷར་ལྷར་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་
 ལེན་པ་དག་གི་འདུག་པའི་མཐའ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
 འདིར་འདྲི་གཏེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱལ་མཉམ་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྟམས་པ་སོགས་
 གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སྤྱི་
 ལུགས་ལ་འདི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་འདོད་སྤྱོད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་
 བ་ལ་འདིར་ནི་སྐྱེ་འདྲི་གཏེན་ཁམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཞེད་པར་སྤར་བཤད་པས་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་གཏན་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེའི་
 རྣམ་འབྱོར་སྐྱོམ་པས་དདུལ་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་
 བེམ་པོའི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།
 བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་འདིར་
 ཡང་བེམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་མཉམ་ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་དཔལ་ལྡན་རྣམས་པའི་ལུགས་ཉིད་
 རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅེས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་
 མིན་ནོ། །

བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་ཅ་བའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་སྣོད་སྐྱབ་བརྩུ་གཉིས་པ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་མདོར་བསྐྱེད་
 རྒྱལ་བ་ཡན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་བྱུང་གི་ཡི་གེ་གསུང་གི་
 རྒྱ་མེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷོགས་དུས་ཀྱི་འ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བཞུལ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤོན་པ་རྣམས་

གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་སློ་ལ་ཇི་ཅམ་ཟིན་པ་རྣམས་བཀའ་བཅུ་པ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་གྱིས་ཟིན་གྲིས་སུ་གྲིས་པའོ། །

སྲ་སྟེ། སལ་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །རབ་རྒྱས་
འགོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འགྲས་ཟང་ལ། །སློང་སྲིར་བཟ་ལེས་སྟུན་གྲུབ་ཆོས་གྲ་
ཆེད། །ཆོས་སློན་འཇོན་མེད་དལ་འགོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །སར་མར་ལོ། །

བར་བྱང་སློན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྐྱུང་། །
 ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སློང་ཐག་བརྒ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །
 དེས་ལེགས་ལོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇོམ་གྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན་རྣམ་འབྲེན་
 །ལྡན་མེད་འདི་འདྲེས་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
 མའི་ཚེད་དུ་དམིགས། བང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
 བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྐྱུར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སློན་ཚིག་ཏུ་ལྡན་འདི་
 དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱབ་བ་དག་དབང་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ། །

༄༅། བསམ་མཚན་བུད་རྒྱུ་། ཨ་ཅི་རྒྱུད་བུད་རྒྱུ་ལྷོ་། ལོ་རྒྱུ་ལྷོ་།

ཡི་གེ་ཉེ་ལྷུ་རྒྱུག་པ་འདི་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས་སོ། །